

~~Handwritten text, possibly a title or page number, written in a cursive script.~~

M Th in Sch. 276 ^b

2. Sept.

(1.2)

1371 348 01

Acutissimi **T**home de **A**rgen
tina scripta super quattuor
libros sententiarum.

Pallas Spangel theologie professor ordi-
narius in vniuersitate heidelbergensi. Clarissimo viro Martino Flach accuratissimo librorum
impresso: Argentinensi amico suo plurimū obseruando. Salutem dicit. **Q**, vir clarissime lit-
teras has ad te pingere deceui non murens. et si enim ignotus tibi sim: tua tamē industria: fa-
ma humanitatis tue. et preclara opera que sine menda ex officina tua passim mittis te mihi no-
tissimū reddiderūt: adeo vt te iudicem virum bonū. qui capiat pdesse reipublice. qui et emenda-
tis codicibz viros literis traditos ad studia velit incitare. fere omnes enī etiam studiosi. cum re-
uoluūt libros impressos cum sincopatione dictionū vel quacūq; incorrectura: mox concepta le-
gendi nausea libros pūciunt. a studio se transferunt vel ad inane ocium vel ad res pphanas. et
tuis sō operibus exquisitissime impressis qui conuerat adhuc audiri neminem. **D**inc arbi-
traris me hausisse animū ad te scribendi immo et mittendi doctissimū Thomā Argentinensem
in primis duobus scriptis a me visum et plectum. quem presentū ostensor offeret. et te p immor-
talem deum obrestor vt tua industria cures eum ipsum imprimi. facies rem deo gratam: ciuita-
ti tue decoram: tibi vtilem: ac multis vniuersitatibus admodum proficuas. **E**st enī hic doctor
subtilis: clarus: sane doctrine: resolutus: et in materia quantumlibet alta mediocribus etiam in-
genijs satis accommodatus. magnus in artibus. in theologia maximus. quem totus ordo Au-
gustinensū amore psequitur. **N**ec dubitabis impressum Thomā infra paucos soles nō solū
vendes. sed etiam certatim cum lucro tuo tibi studiosi cogitabunt ipsum eripere. **J**am enī tota
schola theologorum a iud nos impressionem ipsius affectat: expectat: et me impulit vt emenda-
tum Thomā de Argentina tibi mittam. vt per te polite ac attente impressus in lucem et ad mul-
torum peritiam maiorem peruenire possit. **T**e itaq; iterum atq; iterum rogo vt nostram non fal-
las expectationem. et opus imprimendum q; primū assumes. et cum voles reliqua duo scripta ali-
quāto his maiora cum certo nuncio transmittam. et tu quo ad vixero me habebis tibi admo-
dum obsequentem. **V**ale felicissime.

LANDES-
UND STAAT-
BIBLIOTHEK
DUISBURG

Tabula

Incipit tabula su

per quatuor septa acutissimi **T**home de argētia
In q̄ p̄mo loco ponit n̄m̄er⁹ libri. Sec̄do loco
ponit n̄m̄er⁹ dist̄inctiōis. Terc̄o loco numer⁹
articul̄i. Si aut̄ dist̄inctio p̄fes habuerit q̄d/
nes q̄ vn̄ā. tūc tercio loco ponit numer⁹ q̄d/
nis. Et q̄tro loco numerus articul̄i.

Abstractiua

noticia q̄ perfecte cognoscit
eēt̄ia d̄ina nō ē p̄fecte cōi/
cabil̄ alicui creature. q̄ sim
p̄l̄r ē ip̄sibil̄. libro. 1. i. p̄logo q̄d. 3. articulo. 1.
Accēt̄ia aliq̄ ip̄sibil̄ eēt̄ sine subiecto. libro
4. di. 12. q. 1. articulo. 1.

Accēt̄ia panis et vini i sac̄o altaris oīa sūt si/
ne subiecto p̄mo. q̄uis nō oīa sint sine subie
cto p̄mo. libro. 4. di. 12. q̄d. 1. articulo. 2.

Accēt̄is om̄e simpl̄r absolutū p̄ d̄ina s̄rute eēt̄
sine subiecto. libro. 4. di. 12. q̄d. 1. articulo. 1.

Accidēt̄ibz sac̄amēt̄i liquor̄ infusus cōmiscet
realis actio et passio. li. 4. di. 12. q̄d. 1. arti
culo. 3. et. 4.

Accēt̄ia illa separata alterāt̄ real̄ et q̄nq̄z corū/
p̄n̄t. libro. 4. di. 12. q. 2. articulo. 1.

Accēt̄ibz h̄m̄ōi separ̄t̄ corruptis ex eis gene
rat̄ vera sub̄a. libro. 4. di. 12. q. 2. articulo. 2.

Accidēt̄ia illa separata vere frangunt̄ et diuidū
tur. libro. 4. di. 12. q̄d. 2. articulo. 3.

Accidēt̄ibz sac̄amēt̄i liquor̄ infusus cōmiscet
et desinit esse sac̄m̄ sub illis accidēt̄ibz vni
q̄ penetrant̄ totaliter p̄ alienū liquorē infusū
h̄m̄ōi accidēt̄ibz. li. 4. di. 12. q. 2. articulo. 4.

Actio dei trāsiens differt real̄ a sua actōe im
manēt̄e. li. 2. di. 37. arti. 1.

Actio trāsiens ē subiectiue in patiēt̄e et nō in
agente. li. 2. di. 37. arti. 2.

Actus vnus et idē nō pōt simul esse bonus et
malus. li. 2. di. 40. arti. 1.

Actus hom̄is q̄nq̄z est indifferēs. libro. 2. di.
40. arti. 1.

Actus infidelīū nō est semp̄ peccatū. li. 2. di.
42. arti. 3.

Actus interior et exterior q̄nq̄z sūt vnū pct̄m̄
q̄nq̄z duo. li. 2. di. 42. arti. 1.

Actus peccati q̄st̄um ad suam entitatē positi
uam dependet a deo in genere cause efficien
tis. li. 2. di. 37. arti. 3.

Adoptio quid sit et quot vel que requirāt̄ur
ad eam. li. 3. di. 9. et. 10. arti. 3.

Adoptio facit cognatōem legalē et q̄nq̄z im/
pedit m̄rimoniū. li. 4. di. 41. et. 42. arti. 4.

Agētia sc̄da coopantur agenti p̄mo in pro
ductione rez naturalīū naturaliter p̄ducta
rum. li. 2. di. 19. arti. 3.

Amor p̄ducat̄ inuicē i diuis. li. 1. di. 32. ar
ticulo p̄mo

Angel⁹ ei loco diffinitiuē. li. 1. di. 37. arti. 2.

Angel⁹ mouet̄ de loco ad locū. li. 1. di. 37. ar
ticulo. 1.

Angelus nō ē cōpositus ex materia et
forma. li. 2. di. 3. q. 1. arti. 1.

Angelus ē cōpositus ex esse et eēt̄ia. li. 2. di.
3. q. 1. arti. 2.

Angelus est cōpositus ex genere et d̄ist̄ia. li.
2. di. 3. q. 1. arti. 3.

Angeli omnes ab inuicē differūt̄ specie. li. 2.
di. 3. q. 2. arti. 2.

Angeli plures p̄ potentīā dei p̄nt̄ esse in eadē
specie. li. 2. di. 3. q. 2. arti. 2.

Angeloz ē certus numerus q̄uis h̄m̄ōi nu
merus lateat viatores. li. 2. di. 3. q. 2. arti. 3.

Angeloz cognitio sit p̄ species ipsis conrea
tas. li. 2. di. 3. q. 2. arti. 4.

Angeli nō fuerūt̄ creati p̄fecte beati. li. 2. di. 4.
arti. 1.

Angeli nō fuerūt̄ creati cū gr̄a gra
tū faciēt̄e. li. 2. di. 4. arti. 2.

Angeloz meritū et coz̄ p̄mū q̄dam mō fuerūt̄
i eodē inst̄ati. li. 2. di. 4. et. 5. arti. 4.

Angelus nō potuit peccare i p̄mo inst̄ati sue
creationis. li. 2. di. 6. arti. 2.

Angelus pōt̄ esse in eodē corpe cū aīa rōnali
li. 2. di. 7. arti. 1.

Angelus nō pōt̄ illabi animerationali. libro
2. di. 7. arti. 1.

Angelus pōt̄ cognoscere nostras cogitatōes
q̄st̄um ad terminoz̄ significatōem. li. 2. di.
7. arti. 2.

Angelus aliquo mō cognoscit su
tura. li. 2. di. 7. arti. 3.

Angel⁹ quō coḡscit p̄ sp̄m̄. li. 2. di. 7. arti. 3.

Angelus nō pōt̄ im̄mediate mouere corpe⁹ mo
tu ad formā. li. 2. di. 8. arti. 1.

Angel⁹ pōt̄ im̄mediate mouere corpe⁹ motu
ad vbi. li. 2. di. 8. arti. 1.

Angelus nō h̄z aliquā s̄tutē motiūā p̄ter in
tellectū et volūtātē. li. 2. di. 8. arti. 1.

Angelus nō mouet̄ im̄mediate p̄ eēt̄iā suā
corpus extrinsecū. li. 2. di. 8. arti. 1.

Angel⁹ im̄mediat⁹ mouet̄ p̄ volūtātē q̄s p̄ itelle
ctū. li. 2. di. 8. arti. 1.

Angelus mediātē fantasmate pōt̄ rōem ho
mis immutare. li. 2. di. 8. arti. 3.

Angelus pōt̄ immutare appetitū hom̄is. li.
2. di. 8. arti. 4.

Tabula

Angeloz ordines et hierarchie qliter distin-
 quant. li. 2. di. 9. arti. 1
Ad angeloz ordines assumunt hoies. li. 2. di.
Angeli iupiores illuminant inferi. 9. arti. 2
 ozes. li. 2. di. 9. arti. 3
Angeloz ois illuminatio p̄ dicit locutio sed
 no e conuerso. li. 2. di. 9. arti. 4
Angeli mittunt ad hoies. li. 2. di. 10. arti. 1
Angel p̄ loq̄ hoī ad que mittit. li. 2. di. 10.
Angeli repurant a deo ad custodia. arti. 2
 hoim. li. 2. di. 10. et. 11. arti. 3.
Aia rationalis no est ex t̄sa ex t̄sione corpis
 li. 1. di. 8. q. 2. arti. 1
Aia rōnalī sola excepta ois alia forma corpis
 est ex t̄sa. li. 1. di. 8. q. 2. arti. 2
Aia rōnalī ē t̄ra i qliter p̄re corpis quod in-
 format. li. 1. di. 8. q. 2. arti. 3
Aia rōnalī nō ē p̄posita ex materia et forma. li.
Aia rōnalī multiplicat fm. 2. di. 17. arti. 1
 multiplicatōz hoim. li. 2. di. 17. arti. 2
Aia rōnalī ē forma s̄bal hois. li. 2. di. 17. arti.
Aia nō pducit an pductionē corpis hu
 mani. li. 2. di. 17. arti. 4
Aia rōnalī solū pducit p creatōez. li. 2. di. 19.
Aie rōnales q̄tū ad suas eētias et arti. 2
 p̄p̄tates n̄tales immediate fūdatas i eētia
 aie sunt eq̄les. li. 2. di. 32. arti. 2
Aie rōnales p̄nt dici ineq̄les q̄tū ad sua eēt
 q̄tū ad suas p̄p̄tates seu potētias fūdatas
 in organo corpali. li. 2. di. 32. arti. 2
Aia rōnalī nō ē p̄sona cū fm se nō habeat esse
 incōicabile. li. 3. di. 21. et. 22. arti. 3
Aia separata cognoscit oia naturalī cogscibilia
 nisi p accōis ipediā. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 1
Articuli fidei sūt p̄ncipia theologie viatoris
Assūptio nature cre. li. 1. i. p̄logo. q. 2. art. 2
 ate de absoluta dei potētia possz immediate ter
 minari ad naturā diuinā sicut nūc terminat
 ad p̄sonā diuinā. li. 3. di. 5. arti. 2
Atributū qd sit et qliter attributa i diuinis
 distinguant. li. 1. di. 6. q. 1. arti. 2. 3. et. 4
Aūsis a bono incōmutabili et aūsis ad bonū
 mutabile n̄ sunt duo p̄tā s̄z tm̄vū. li. 2.
Aūsis ab incōmutabili bono. di. 42. arti. 2
 nō ē in veniali p̄tō. li. 2. di. 42. arti. 2.
Baptismus io
 hānis nō cōferbat grām ex ope
 opato. li. 4. di. 2. q. 2. arti. 1
Baptismus iohis potuit p̄ferre grām ex ope
 opantis. li. 4. di. 2. q. 2. arti. 1
Baptism⁹ iohis p̄ dicit sac̄m. li. 4. di. 2. q. 2.
 arti. 3

Baptism⁹ diffinitio et forma atqz materia
 li. 4. di. 3. arti. 1
In forma baptismi qdā verba sūt d̄ncitate
 baptismi et qdā sūt de n̄citate ipsi⁹ baptisā-
 tis. li. 4. di. 3. arti. 2
Baptismus impedit ex mutatōe aliquoz s̄-
 borū. li. 4. di. 3. arti. 3
Baptismi materia suis p̄p̄tatis aliq̄ mō ex
 p̄mū effect⁹ gr̄ e baptismalī. li. 4. di. 3. arti. 4
In baptismō aliqd ē sac̄m et aliqd ē res sacra
 menti. li. 4. di. 4. arti. 1
Baptismi impedimēta. li. 4. di. 4. arti. 3
Baptismus ē triplex. flumis. flamis et sāgu-
 nis. li. 4. di. 4. arti. 4
Baptismo flamis et sāguis p̄t puer baptiza-
 ri i vtero mris. li. 4. di. 6. arti. 4
Baptisās vere p̄ferre sac̄m nō obstatē q̄cūqz
 sua malicia v̄l ligatōe diuinō v̄raf t̄bita for-
 ma et materia ac intēdat qd̄ itēdit ecclā. li. 4
In aliq̄bo casibz hō n̄ d̄z acci⁹. di. 5. arti. 1
 p̄re baptismū a tali m̄stro que cognoscit eē
 malū. li. 4. di. 5. arti. 1. inq̄sitōe p̄ma
Baptisatus baptismō Iohis tenet baptisari
 baptismō xpi. li. 4. di. 2. q. 2. arti. q̄rto
Paruuli baptisati baptismō xpi recipiūt sa-
 c̄m et rē sac̄i. et idē tenēdū ē de adultis si nō
 ponūt obicē. li. 4. di. 4. arti. 2
Baptisat⁹ baptismō flumis ponēs obicē reci-
 pit sac̄m s̄z n̄ rē sac̄i. li. 4. di. 4. arti. 3
Baptisat⁹ baptismō sāguis vel flamis recipit
 rē sac̄i q̄suis n̄ recipiat sac̄m. li. 4. di. 4. ar-
Baptisat⁹ a malo m̄stro recipit sac̄m. li. 4.
 et rē sac̄i nisi ponat obicē. li. 4. di. 5. arti. 1
Baptisat⁹ baptismō flamis q̄tū in se tenet re-
 cipe baptismū flumis. li. 4. di. 4. arti. 4
Bri nude vidēt eētia dei. li. 3. di. 14. arti. 1
Beatī nō vidēt oia q̄ relucēt in eētia diuinā
 li. 3. di. 14. arti. 3
Beatī nude vidēt diuinā eētia nō mediātē
 sp̄e intelligibili. li. 4. di. 49. q. 2. arti. 2
Beatī nō vidēt oēs equaliter diuinā eētia.
 li. 4. di. 49. q. 2. arti. 2
Beat⁹ nullus videt oia i diuina essentia relu-
 centia. li. 4. di. 49. q. 2. arti. 4
Beatitudo duplex ē. s̄. formalis et finalis. li.
 4. di. 49. q. 3. arti. 1
Beatitudo p̄ncipaliter p̄sistit i actu volūtātē
 et ex p̄nti i actu intellectu. li. 4. di. 49. q. 3. ar-
Beatitudinē appetit naturaliter et ne-
 cessario ois homo q̄ recte p̄siderat qd̄ impoz-
 tat̄ noie b̄itū dinis. li. 4. di. 49. q. 3. arti. 3.
Beatitudo aīaz post relump̄tōem inoz coz-
 porē erit maior nō solū ex t̄sūe verūctiā in

Tabula

resue. li. 4. dist. 49. q. 3. arti. 4. in p̄ma pte articuli.

Bec sunt aīe sanctorū z clare vident eēntiā dei an̄ diē iudicij. Ibidē ponit opinio quaz tra ctauit **Johes papa.** li. 4. di. 49. q. 3. arti. 4 in scda pte articuli

Beatoz corpa post resurrectōem erūt lucidi/ oza sole. li. 4. di. 49. q. 1. arti. 1

Corp in formatū p aiām beatā videt a viato re qn̄ aīe bē placz z sicut sibi placet. puta s̄b p̄p̄uo colore vel sub sue gl̄ificatōis claritate li. 4. di. 49. q. 1. arti. 1. i solde p̄mi argumēti

Broz corpa hēbūt dotes claritat̄: sp̄assibili/ rat̄: agilitat̄ z s̄bilitat̄. li. 4. di. 49. p totū

Beatoz corpa nō mouent̄ i instāti ab aiabz beatis. li. 4. di. 49. q. 1. arti. 3

Bonitas actus attendit̄ in ordine ad finem. li. 2. di. 38. arti. 3

Bonitas actus exterioris auget meritū boni actus interioris. li. 2. di. 40. arti. 2

Opitalia vicia

sūt septē. li. 2. di. 42. arti. 4

Character ē q̄dā entitas indelibil̄ absolura. li. 4. di. 6. arti. 1

Character baptismi reducit̄ ad p̄mā sp̄m q̄ litatis. li. 4. di. 6. arti. 1

Character ordis z confirmatiōis reducit̄ ad se cū dā sp̄z q̄litatis. li. 4. di. 6. arti. 1

Character de p̄sert̄ i sacro confirmatiōis. li. 4. di. 7. arti. 2

Character baptismal̄ ē subiectiue eēntia aīe hoīs baptisati. li. 4. di. 6. arti. 2

Character confirmatiōis ē subiectiue i volūtate hoīs confirmati. li. 4. di. 7. arti. 2

Character ordis ē subiectiue i intellectu hoīs ordinati. li. 4. di. 7. arti. 2

Characterz istoz q̄libet inest suo subiecto ide libiliter. li. 4. di. 7. arti. 2

Characteris baptismal̄ effect̄ z vtilitas. li. 4. di. 6. arti. 1. in q̄stōe p̄ma argumēto p̄mo

Caritas ē habit̄ creat̄ licet etiam q̄nq̄z dicat̄ sp̄s sc̄s. li. 1. di. 17. q. 1. arti. 1

Caritas z gr̄a sūt duo h̄it̄ real̄ distincti. li. 1. arti. q̄rto.

Caritas p̄t augeri i infinitū. li. 1. di. 17. q. 2. arti. 3

Caritas nō p̄t minui actōe agētis creati. li. 1. di. 17. q. 2. arti. q̄rto

Caritas ē excellētiss̄ ma virtutū. li. 3. di. 27. arti. 1

Caritatē nos h̄re nō possumus p certitudinē scire. li. 1. di. 17. q. 1. arti. 2

Caritatē h̄ns nō p̄t mereri absq̄ sp̄ali motōe sp̄s sc̄i. li. 1. di. 17. q. 1. arti. 3

Caritatē h̄ns p̄t eā pdere si fomes pcti i ip̄o n̄ ē ligat̄ vel extirpat̄. si aut̄ ē ligat̄ vel extirpa tus. tūc n̄ p̄t eā pdere. li. 3. di. 31. arti. 1

Caritatis modus. li. 3. di. 27. arti. 2

Qui ex caritate sūt diligēdi. li. 3. di. 27. et. 28

Caritatis gradus z ordo / arti. 3. et quarto li. 3. di. 29. arti. 1

Cā d̄r̄ multipl̄. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 1

Cause nomē nō admittit̄ in diuis respectu p ductōnis ad intra. q̄uis ad intra admittat̄ nomē p̄ncipiū z ad extra tā nomē p̄ncipiū q̄ nomē cause. li. 1. di. 28. et. 29. arti. 2

Celū empyreū. celū cristallinū. celū stellatū. celi planetaz. li. 2. di. 2. q. 2. p totū

Celū ē p̄positū ex materia z forma. li. 2. di. 12

Celi materia nō d̄r̄ eēntial̄ a mate / arti. 3

Celi istoz inferiorz. li. 2. di. 12. arti. q̄rto

Celi mot̄ ē sibi aliq̄ mō nasal̄. li. 2. di. 14. arti. 1

Celi mot̄ cessabit̄ i iudicio ext̄o. li. 4. dist. 48. arti. q̄rto

Celū natural̄ possit̄ i ista inferiora agere etiā si nō moueret̄. li. 2. di. 14. arti. 2

Celū directē n̄ p̄t agere i lib̄z arbitrium. li. 2

Celū empyreū h̄z influēt̄iā i dist. 14. arti. 3

ista inferiora. li. 2. di. 14. arti. q̄rto

Celi motor̄ nō ē forma celi. li. 2. di. 14. arti. 1

Circūcisio tria req̄rebat̄. li. 4. dist. 1. q. 3. arti. 1

Circūcisio ne purgabant̄ hoīes veteris legis ab originali pctō: z circūcisio de p̄tulit̄ gr̄az li. 4. di. 1. q. 3. arti. 2. et. 3

Circūcisio nis efficacia fuit̄ imediate post̄ ba ptismū xpi mortua. sed p̄cepto xpi de baptis mo suscipiēdo sufficēter diuulgato: tūc n̄ solū fuit̄ mortua: sed etiā incepit̄ eē mortifera. li. 4. di. 1. q. 3. arti. q̄rto

Circūstātie pctōz sūt triplices. li. 4. di. 16. ar

Circūstātie pctōz sūt q̄tuordecim q̄s / ti. 2 tangit̄ tullius. li. 4. di. 16. arti. 2

Claves eccle q̄d sint z quot sint. li. 4. di. 18

Claves eccle ad quid valeant. li. 4 / arti. 1 di. 18. arti. 2. et. 3.

Claves eccle q̄stum ad forū conscie solis sa/ cerdotibz p̄nt puenire. qz ipsi soli in foro cō scientie p̄nt claudere z ap̄ire. li. 4. di. 19. ar/ ticulo. 1

Claves eccle q̄stum ad forū exterioris iu/ dicij p̄nt puenire nō solū sacerdotibz sed eti am alijs. li. 4. di. 19. arti. p̄mo

Claves eccle put̄ eaz p̄t̄as spectat̄ ad forū cō/ scie non p̄nt tolli ab eo qui habet eas. q̄uis eaz vsus et executio suspēdi possit̄ a prelato

Tabula

supiori. li. 4. di. 19. arti. 3
Claues put spectat ad forz cōtētiosum nō so/
 lū pnt q̄stum ad executōem suspendi. sed eti
 am q̄stum ad essentia pnt tolli. li. 4. dist. 19
Cōfessio p̄cōris mētal' respectu ipi' arti. 3
 dei fuit d' lege nature. li. 4. di. 17. q. 2. arti. 2
Cōfessio ceremonialis fuit de lege Moyfi. li.
 4. di. 17. q. 2. arti. 2
Cōfessio vocalis est de lege euangelica. li. 4
 di. 17. q. 2. arti. 2
Cōfessio debet fieri pprio sacerdoti intelligen
 do p ppriū sacerdotē nō solū illū q̄ habet iu
 risdīcōem ordinariā. sicut ē papa: eps 7 sacer
 dos parochialis. sed etiā illū q̄ ab aliq̄ isto/
 rum habet iurisdīcōez delegatā. li. 4. di. 17
 q. 2. arti. 3
Ad confessionē faciendā ad min⁹ semel in an
 no tenet ex iuris p̄cepto quilibet hō qui ē ca
 par rōnis. li. 4. di. 17. q. 2. arti. q̄rto
Cōfiteri oia p̄cā mortalia de quibz cōfitens
 pōt habere memoriā ē de necessitate salutis.
 li. 4. di. 17. q. 2. arti. 1
Cōfessio generalis ad quid valeat. li. 4. di.
 21. arti. 2
In p̄fessione audita q̄nqz pōt sacerdos reue
 lare sine piculo. 7 q̄nqz nō sine piculo gūssi
 mo. li. 4. di. 21. arti. 1
Cōfirmatōis sacro cōferē grā ipsi cōfirmato
 li. 4. di. 7. arti. 1
Cōferre cōfirmatōis sacramētū d' iure cōi spe
 ctat tm̄mō ad epos. li. 4. di. 7. arti. 3
Cōfirmatōis sacm̄ recipe est q̄nqz de neces
 sitate salutis. li. 4. di. 7. arti. q̄rto
Coniu^x tenet reddere debitū coniugi exigēti
 li. 4. di. 32. arti. 1.
Cōsanguinitas quid sit 7 qualiter m̄rimoni
 um impedit. li. 4. di. 39. et. 40. arti. 3. 7 q̄rto
Cōscia qd sit 7 vñ dicat. li. 2. di. 39. arti. q̄rto
Cōtra conscientia facere sp̄ est p̄cām: etiā si sit
 erronea. li. 2. di. 39. arti. quarto
Cōtritōis diffinitio. li. 4. di. 17. q. 1. arti. 1
Qualis cōtritio 7 dolor de p̄ctis sufficiat ad
 salutē. li. 4. di. 17. q. 1. arti. 3
Cōuersio cuiuslibet creature p̄t virtute diuina
 fieri i quālibet creaturā. li. 4. di. 11. q. 1. art. 1
Cōuersio panis in corpus xpi fit subito 7 nō
 successiue. li. 4. di. 11. q. 1. arti. 3
Creatura nō fuit aliquid ab eterno extra deū
 li. 2. di. 18. arti. 1
Creatio est aliquid reale se tenens ex pte crea
 ture. li. 2. di. 19. arti. 1
Creatio est aliquo mō ipsum esse rei create. li.
 bzo. 2. di. 19. arti. 1

Damnati vsqz

ad diē iudicij pnt videre gl'am
 b̄tōz. li. 4. dist. 50. q. 1. arti. q̄rto
Damnatoz corpa patiunt maximā penā ab
 igne infernali. 7 tñ nō corumpunt. lib. 4.
 di. 44. arti. 3
Damnatus i volūrate p̄ actuale dei odiū pōt
 de absoluta dei potētia esse beatus i intellectu
 p̄ clarā dei visionē. li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. et
 q̄rto. 7 cōlone p̄ma
Damnati homis volūtas actualiter odians
 deū pōt de absoluta dei potētia tantā h̄re de/
 lecratōem quāta est delectatio beate fruitio/
 nis. li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. et. 4. conclusiōe
 secūda
Damnati homis naturā de absoluta dei po/
 tentia ipsa manēte damnata pōt deus d' ab
 soluta sua potētia assumere ad vnitatē diui
 ni suppositi. li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. et q̄rto.
 conclusiōe tertia
Demonēs aliq̄ mō cognoscūt futura ac cor
 diū occulta. li. 2. di. 7. arti. 2. et. 3
Demonēs p̄nt illudere sensus hominuz. li. 2
 di. 8. arti. 2
Demonibus diuinatibz nō est credendū. li.
 2. di. 7. arti. quarto
Deus est vnus tm̄. qz nec pnt esse plures dij
 numero: nec speciei: nec genere: nec analogia
 li. 1. di. 2. arti. 1. 2. 3. et. 4
Deū esse apud sapientes est p̄ se notū. libro. 1
 di. 3. q. 1. arti. 3
Deus cognoscitur p̄ vestigiū in creaturis.
 li. 1. di. 3. q. 1. arti. quarto
Deus ē oīno simplex carēs oīni p̄positōe sba
 li: accidētali 7 modalī. li. 1. dist. 8. q. 1. arti. 1
Deus nō est in aliq̄ genere. li. 1. di. 12. et. 3
 8. q. 1. arti. 1
De' ē multipl'r noiabil'. li. 1. di. 22. arti. 2
Deus cognoscit omnia p̄cularia cunctarū
 creaturarū. 7 eius cognitio terminat ad crea
 turas tanqz ad quedā obiecta secūdaria. li.
 1. di. 35. arti. 2. 3. et. 4.
Deus ē in oīni loco. li. 1. di. 37. arti. 1
Deus cognoscit futura contingētia. li. 1. dis
 38. arti. 2
De' cognoscit infinita. li. 1. di. 38. et. 39. arti. 3
Deus facit aliqua quodāmo do de necessita
 te iusticie. li. 1. di. 42. et. 43. arti. 4
Deus pōt p̄es vniuersi facere meliores. li. 1.
 di. 44. arti. 1
De' pōt in infinitū qlibet creatura data sp̄ p̄

Tabula

- ducere meliorem siue pfectiorem. lib. 1. dif. 44. arti. 2
- D**eus potest totū vniuersum facere melius. lib. 1. di. 44. arti. 3
- D**eus potest facere aliud vniuersus isto vniuerso manente. li. 1. di. 44. arti. quarto
- D**eus nō vult fieri malum culpe. li. 1. di. 45. 7. 46. arti. 3
- D**eus vult fieri malū pene. li. 1. dif. 46. ibidē
- D**eus nō potest aliquid velle de nouo quod nō voluit ab eterno. li. 1. di. 47. arti. 1
- D**eus potest percipere quod tamē nō vult illū facere cui percipit. li. 1. di. 47. arti. 2
- D**eus ē causa efficiēs omnū creaturarum. lib. 2. di. 1. q. 1. arti. 2
- D**eus potest aliquid de nihilo pducere. libro 2. di. 1. q. 1. arti. 3
- D**eus ē causa efficiēs etiam fm intēctiōē Aristotelis. li. 2. di. 1. q. 1. arti. quarto
- D**eus pducit mundū libere p intellectū 7 voluntatē. li. 2. di. 1. q. 2. arti. 3
- D**eus potest pducere effectū infinitū magnitudinis 7 multitudinis. li. 2. di. 1. q. 2. arti. 4
- D**eus potest de puo corpore facere magnū absq; rarefactione 7 sine noue materie additiōe. li. 2. di. 18. arti. quarto
- D**eus nō potest talē creaturā pducere q̄ p naturā sit impeccabilis. li. 2. di. 21. 22. et. 23. articulo quarto
- D**eus potest mediātē gratiā creaturā facere impeccabilem. li. 2. di. ibidē. arti. quarto
- D**eus est homo. deus factus est homo. iste p positiones sunt vere. li. 3. di. 6. et. 7. arti. 3. 7. quarto
- D**eus potest naturā rōnalē assumere absq; h̄ q̄ h̄mōi natura fruatur. li. 3. di. 2. arti. 2
- D**eus potest subam humanā separare ab omni accidēte: 7 sic separatam assumere ad vnitatē diuine psonē. li. 3. di. 5. arti. 1
- D**eus nō potest peccare nec potest esse p se cā alicuius peccati. li. 3. di. 12. arti. 1
- D**eus diligit oēm creaturā. li. 3. di. 32. arti. 4
- D**eus potest esse terminus assumptiōis creature ad ipm: quō nō possit esse terminus 7 uersus onis creature in ipm. li. 4. dif. 11. q. 1. arti. 1
- D**eus potest claram visionē sue essentiae causare in intellectu creato absq; lumine glorie. li. 4. di. 49. q. 2. arti. 1
- D**eus nō est subiectū i theologia viatoris s̄b rōe entis infiniti. li. 4. di. 50. q. 2. ca. 3. a fine
- D**eus potentia ē solūmodo actiua 7 nullo mō passiuā. li. 1. di. 42. arti. 1
- D**eus potentia ē realiter tantūmodo vna. lib. 1. di. 42. arti. 2
- D**eus potentia est infinite virtutis in vigore. li. 1. di. 42. et. 43. arti. 3
- I**n deo nō est potētia aliqua dīns ab intellectu 7 voluntate. li. 2. di. 8. arti. 1
- D**eus scia est cā rez. li. 1. di. 38. arti. 1
- D**iuina eētia nec generat nec generat nec spirat nec spirat. li. 1. di. 5. arti. 1. et. 2
- D**iuina eētia ē formalis terminus generatiōis 7 spiratiōis diuine. li. 1. di. 5. arti. 3
- D**iuinarum psonarum vna est in altera. lib. 1. di. 19. p totum
- D**iuina psona tm modo differt ratione a diuina eētia. li. 1. di. 34. 35. clōne. 3
- D**iuine psonē realiter differūt inter se. li. 1. di. 2. q. 2. articulo. 1
- D**iuinaz psonaz realē distinctiōem nō possunt pbare necessaria ratione. libro. 1. dif. 2. q. 2. arti. 2
- D**iuinaz psonarum trinitatē esse compossibile cū essentiae vnitatē nō potest demonstrari. li. 1. di. 2. q. 2. arti. quarto
- D**iuine pductiōes aliquo mō dīnt numero: et aliquo modo specie. libro. 1. dif. 12. et. 13. arti. 3
- D**iuina paternitas constituit vt ppietas et distinguit vt relatiō ē. li. 1. di. 27. arti. 3
- D**iuina voluntas est immediata causa rerum creataz. li. 1. di. 45. arti. 2
- D**iuine voluntati tenemur conformare nrām voluntatē. li. 1. di. 47. et. 48. arti. 3
- D**iuinis rebus nō debemus vni sed solū frui. li. 1. di. 1. q. 4. arti. 3
- D**iuina virtute p̄raria simul p̄nt esse in eodē subiecto. li. 3. di. 15. arti. 2
- D**iuina virtute idē corpus potest simul esse i diuersis locis. li. 4. di. 10. q. 1. arti. 1
- I**n diuinis sunt quattuor relationes reales: que tamē nō sunt quattuor res. li. 1. di. 27. arti. 1. et. 2
- I**n diuinis hoc nomē psona pprie est admitterendum. li. 1. di. 23. arti. 2
- I**n diuinis paternitas 7 generare nō dīnt nisi ratione. li. 1. di. 27. arti. 3
- I**n diuinis psona patris nō constituit innafeibilitate nec generatiuitate. li. 1. di. 28. arti. 1
- I**n diuinis potētia generādī q̄stum ad p̄ncipale suū significatū dicit rē absolutāz. sed ratione sui cōsignificati concernit relatiōem originis. li. 1. di. 7. arti. 1
- D**ilectione sup̄naturali tenemur deū sup̄ oia diligere. li. 3. di. 29. arti. 2
- D**ilectione naturali plus debem⁹ diligere deū

Tabula

q̄ nos ipsos. li. 3. di. 29. arti. 2
Diligendi sunt amici et inimici. li. 3. dist. 29.
7. 30. arti. 3
Diuortiu legitimoꝝ coniugū p̄t fieri causa
fornicationis. li. 4. di. 35. arti. 1
Diuortiu septē casibus impedit licet interue-
niat adulteriu. li. 4. di. 35. arti. 1
Diuortiu nō debet fieri nisi iudicio ecclie. lib.
4. di. 35. arti. 1
Diuortio facto neuter coniugū viuente altero
potest de nouo matrimoniu cōtrahere. li.
bro. 4. di. 35. arti. 1
Diuortio facto iuges p̄nt reuniri ad petito-
ne iugis innocētis. li. 4. di. 35. arti. 2
Dominādi p̄as fm se consi derata est a deo. li.
bro. 2. di. 43. et. 44. articulo quarto
Dominū fuisse aliquo mō etiā dāto q̄ ho-
mo n̄ peccasset. li. 2. di. 43. et. 44. arti. q̄to
Donū dicit notionaliter in diuinis. li. 1. di.
18. arti. 1
Dona spūsancti q̄ sint et qui effectus eorum
li. 3. di. 34. arti. 1. et. 2
Dona distinguūt inter se et a virtutibus. lib.
3. di. 34. arti. 2
Dona spūsancti respiciūt vitaz cōtemplatiuā
magis q̄ vitā actiuā. li. 3. di. 34. et. 35. arti. 3
Dona spūsancti sunt connexa ac etiā virtu-
tes. li. 3. di. 36. arti. 1. 2. et. 3
Dotes corpis glificati. li. 4. di. 49. q. 1. p totū

Elementoz
forme nō manēt incorrupte i re-
mixta. li. 2. di. 15. arti. 2
Ep̄s hereticus vel etiā excomunicatus p̄t
ferre sacramentū ordinis licet ḡuiter peccet
ipm cōferēdo. li. 4. di. 25. arti. 2
Equalitas i creaturis ē relatio realis sed nō i
diuinis. li. 1. di. 31. arti. 1. et. 2
Eroz q̄nq̄ impedit m̄imoniū. li. 4. di. 29.
Esse substantie i xpo fuit tm̄ / et. 30. arti. 5.
vnū. li. 3. di. 1. q. 1. arti. 3
Esse d̄z multis modis. li. 3. di. 1. q. 1. arti. 3
Eucharistie sacramentū fuit institutū in vlti-
ma cena xpi. li. 4. di. 8. arti. 1
Eucharistia sumens debet esse ieiunus nō so-
lum ieiunio ecclie sed etiā ieiunio nature.
excipiunt tamē aliq̄e p̄sone. li. 4. di. 8. ar-
ticulo. 3
Eucharistie sacramentū est vnū licet distin-
cte consecret corpus et sanguis xpi. li. 4. di.
8. i solutioe argumēti p̄ncipalis
Eucharistia sumēsi fuerit i peccō mortali tūc

vere sumit corpus xpi sacrāliter licet nō spū
aliter. li. 4. di. 9. arti. 1
Eucharistia sumēs i mortali peccō sine cōtri-
tōe mortali peccat. li. 4. di. 9. arti. 2
Eucharistia q̄nq̄ licitū ē sumere sine cōfessioe
mortal peccō dū sumēs sit sufficiēter cōtritus.
li. 4. di. 9. arti. 3
Eucharistia d̄z sacerdos tenegare subdito i
aliquibz casibus. li. 4. di. 9. arti. q̄to
Eucharistia n̄ d̄z dari laicis i loco indēcto ni-
si cā infirmitas. p̄nt tñ admitti ad audiēdū
diuinū officiu q̄ter i ano. li. 4. di. 9. arti. 4.
Eucharistie fructus et utilitates. lib. 4. di. 12.
Eucharistia frequēter recipere exp̄ q. 3. arti. 2. 2
dit aliq̄bz hoibz aliq̄bz n̄. li. 4. di. 12. q. 3. ar-
Eucharistia tenet hō q̄ h̄z ānos discre- / ti. 3
tōis recipere sel i anno. li. 4. di. 12. q. 3. arti. 4
In eucharistie sacro q̄ntitas corpis xpi ē mō
iduisibili. q̄ ē ibi mediāte sba. li. 4. di. 10.
Sub eucharistie sacro p̄ncipalr / q. 2. arti. 1
ē corp⁹ xpi. cōmitrāter aut ibi ē aīa xpi quā-
ritas: ac cetera accētia cū tota cōtate. li. 4.
di. 10. q. 2. arti. 2.
In eucharistie sacro sba panis cōtēt i corp⁹
xpi et sba vini i sāguinē. li. 4. di. 11. q. 1. arti. 2
Corp⁹ xpi i qd sit h̄mōi cōuersio nō dicit rē cō-
positā ex materia et forma sba nec dicit ma-
teriā et aīaz i intellectuā pur et ualr cōtēt ḡdū
forme corp̄itatis. nec dicit solā materiā. nec
solā q̄ntitatē. sed dicit materiā cū qdā mō
q̄ntitatio. li. 4. di. 13. arti. 1.
Enū qd sit et quō d̄r a rpe. et q̄ nō ē vnū eū
oim eūternoz. li. 2. dist. 2. q. 1. arti. 1. 3. et. 4
Exclusiua dictio addita vni relatiuoz exclu-
dit alterz. li. 1. di. 21. arti. 2
Excomunicatō ē duplex. s. maior et m̄ior. et qd sit
vtraz. et ad quē eaz absolutio spectet. li. 4.
Excomunicatō cōicā q̄nq̄ totalr / di. 19. arti. 4
excusat a peccō. q̄nq̄ peccat venialr. q̄nq̄ mor-
talr peccat. li. 4. di. 19. arti. quarto

Fidei articulo
rū certa noticia ē cōicabil viatorū.
Fides et scia / li. 1. plogo. q. 3. arti. 1
p̄nt sil stare i eodē intellectu respectu eūsdē
obiecti. li. 1. plogo. q. 3. arti. 2
Fides et scia theologice sūt distincti h̄r. li. 1. p/
Fidel seru⁹ q̄nq̄ tenet ma / logo. q. 4. arti. 2
nere sub dominio infidel p̄ncipis. et q̄nq̄ pe-
ab eo licet recedere. li. 2. di. 43. et. 44. ar. 4
Fidei obiectū p̄pūū et p̄ncipale ē ipe de⁹. Ob-
iectū iō fidei large sūt oēs articli fidei cū m̄

Tabula

ris etiā alijs q̄ annexa sūt sp̄s articul'. Et fi
dei iuse n̄ p̄ se esse falsū. li. 3. di. 2. 4. art. 1. 2. 2
Fidei singuli articuli deputati singul' apl'is. li.
Fides manet i patria. 3. di. 2. 4. et. 2. 5. arti. 3
q̄tū ad habitū. li. 3. di. 31. arti. 3
Filius in diuis aliquo mō generat de substā
tia patris. li. 1. di. 5. arti. quarto
Finitis theologie est dei dilectio. li. 1. plogo. q.
4. arti. 2
Fores r̄ diluuiā d̄ mōtib' erūpētia quō gene
rent. li. 2. di. 2. 0. arti. 4. p̄clōne p̄ma. in solu
tōe. 7. argumēti.
Forme nō suscipiūt magis r̄ min' fm grad' i
cētia. sed fm grad' i cētia maiorē r̄ minorē
dispositōem subiecti. li. 1. di. 1. 7. q. 2. arti. 2
Forma fm nullā sui entitatē distictā a mate
ria p̄est i materia aū generatōis rei e' forma.
Forma sbalis n̄ ē imedi. li. 2. di. 1. 8. arti. 2
atū p̄ncipiū opatōnis. li. 1. di. 3. q. 2. arti. 2
Forma requisita i p̄secratōe corporis r̄ s̄guis xpi
li. 4. di. 8. arti. 2
Forme subales nō sūt p̄les in hoīe. li. 4. dist.
13. arti. 1. aū mediū
Fruitōis ordiate obiectū ē sol' de' r̄ q̄ fruitio
ē act' volūtaris. li. 1. di. 1. q. 1. arti. 1. et. 2
Fruitōis p̄fecte act' nō p̄t elici a nuda poten
tia. li. 1. di. 1. q. 1. arti. 1
Fruitōis act' p̄t elici a volūtarie suspēso intel
lectu ab omī cognitōe r̄ h̄ de absoluta dei po
tentia. li. 1. di. 1. q. 1. arti. 4
Fruitōis act' n̄ cōtō elicit a volūtarie app̄hēso
obiecto fruibili sub rōne finis vltimi qui ē
quiescatū' ois desiderij. li. 1. dist. 1. q. 2. arti. 1
Fruibile obiectū sub alia r̄ alia ratiōe mouet
voluntatē r̄ intellectū. li. 1. di. 1. q. 3. arti. 1
Fruitōis actus nō p̄t terminari ad diuinā
essentiā nisi terminet ad diuinā p̄sonā nec
ecōuerso. nec ad vnā p̄sonā nisi terminet ad
alterā. li. 1. di. 1. q. 3. arti. 2. 3. et. 4
Furiosus hō n̄ p̄t h̄ere m̄mōniū nisi habe
at aliq̄ lucida interualla. li. 4. di. 3. 4. arti. 3

Generatio pro

que inuenit i diuinis. li. 1. di. 4
articulo. 1
Generatio actiua ē i p̄fe. r̄ generatio passiuā
ē i filio. li. 1. di. 4. arti. 2
Generatio passiuā r̄ spiratio passiuā d̄ntē re
aliter. li. 1. di. 12. et. 13. arti. 2.
Generatōis r̄ spiratōis d̄ntia ac ceterozū q̄
differit in diuinis aliquo mō assimilāt d̄nt
ne numerali. aliquo mō d̄ntie specificē. li. 1.

di. 12. arti. 3
Gloriosū corpus cū alio corpore p̄t simul esse
in eodē loco. li. 4. dist. 49. q. 1. arti. quarto
Grā n̄ cōtō requirit ad hoc q̄ act' creature rō
nalis sit mentozus. li. 2. dist. 4. et. 5. arti. 3
Doc idē p̄bat li. 1. di. 1. 7. q. 1. arti. 3
Gratia ē habit' a solo deo creat' i aia. li. 2. di.
26. arti. 1
Grāz se h̄re null' certitudinalr p̄t coḡscere co
gnitōe naturali. li. 2. di. 26. arti. 1
Grā nō ē virtus p̄prie loquēdo de virtute. li.
2. di. 26. arti. 2
Grā carēs nō p̄t mereri grāz de p̄digno. l3 h̄
possit de p̄gruo. li. 2. di. 26. et. 2. 7. arti. 3
Gratia carēs nō p̄t diu se a peccatis p̄serua
re. li. 2. di. 28. arti. 1
Grā carēs nō p̄t se suis virtib' ad grāz suffici
enter p̄parare. li. 2. di. 28. arti. 2
Gratia gratū faciēs est formaliter expulsiua
peccati. li. 3. di. 19. arti. 1
Gratia alia ē gratū faciēs. alia ē gratis data.
li. 4. di. 2. arti. 2
Grā gratū faciēs distinguitur in grāz sacra
le r̄ grāz virtutū. li. 4. di. 2. arti. 2
Gratia gratū faciēs q̄ntis fm essentiā sit
vna. tñ multiplex est fm redundantiā. li. 4
di. 2. arti. 2
Gratia gratū faciēs data in cōfirmatione
nō ē alia cēntialr a grā data i baptisimo. li. 4
Grā r̄ firmatōis ē aliq̄ mō p̄fe. di. 7. arti. 1
ctio: q̄ grā baptismal. li. 4. di. 7. arti. 1
Grā infusio r̄ p̄cti expulsiō sūt in eodē instā
ti. li. 4. di. 18. arti. quarto
Gratie infusio r̄ culpe expulsiō nō sūt forma
liter vna mutatio sed due formaliter disti
cte. li. 4. di. 18. arti. quarto
Grāci r̄ latini clerici existētes in sacris ordini
bus nō tenent equaliter ad votū continētie
li. 4. di. 37. arti. 1

Habititas ad bo

hū minuit p̄ p̄ctm r̄ nūq̄ totalr
p̄sumit q̄d hō est in via. q̄
niscunq̄ multa cōmittat peccata. li. 2. di. 34.
articulo. 3
Habitus ē quid absolutū tñ connotat resp̄
ctū. li. 3. di. 23. arti. 1
Habit' generāt ex actib'. li. 3. di. 23. arti. 2
Habitus moralis p̄m' n̄ p̄t acquiri p̄ vnū
actū. li. 3. di. 23. arti. 2
Habitus speculatiu' p̄t acquiri vel induci p̄
vnū actū. li. 3. di. 23. arti. 2

Tabula

Habitibus indigem⁹ ad hoc vt bñ et faciliter
operemur. li. 3. di. 23. arti. 3
Habit⁹ nec facit p̄cise ad subaz act⁹. nec facit
p̄cise ad modū act⁹. sed facit ad subam act⁹
modificatā. li. 3. di. 23. arti. 3
Hoies iuxta gradū suoz meritorū assumunt⁹
ad ordines angeloꝝ. li. 2. di. 9. arti. 2
Hō fuisse corruptibilis etiā si nō peccasset. et
nūq̄ fuisse de facto corruptus si nō peccal
set. li. 2. di. 20. arti. 3

I Deesunt i es

Identia diuina distincte fm rōez
lib. 1. di. 36. arti. 1
Idea mali culpe nō ē i deo licet de⁹ cognoscat
bñmōi malū. li. 1. di. 36. arti. 3. et. 4
Idēritas ē relatio fm rōem. li. 1. di. 31. arti. 4
Ignis inferni q̄uis sit corpalis tñ agit i sp̄m
damnatū. li. 4. di. 44. arti. quarto
Ignis inferni est in medio terre. lib. 20. 4. di.
45. arti. 2
Ignis purgatorius qualis sit et in quo loco.
li. 4. di. 21. arti. 3
Ignis purgatorius est ps ignis infernalis.
li. 4. di. 45. arti. 2
Ignis quo deus purgabit mundū p̄cedet ex
tremū iudiciū et durabit vsq̄ ad finē iudicij
li. 4. di. 47. arti. 4
Ignorātia est triplex et qualiter excuset pecca
tum. li. 2. di. 21. et. 22. arti. 3
Imagō dei ē in homīe. et ptes eius dñt a suo
fundamēto. li. 1. di. 3. q. 2. arti. 1. et. 2
Imagō dei magis rep̄t aliq̄ mō i angelo q̄ i
hoīe. i viro q̄ i muliere. et in intellectu q̄ i
volūtate. li. 2. di. 16. arti. 2. et. 3. et. 4
Indiuiduatōis p̄ncipiū qd sit. li. 2. di. 3. q. 2
Indulgētia qd valeat et quōd extm/ arti. 1
guat purgatorij. li. 4. di. 20. arti. 4
Infinitas est de formali ratione ipsius dei. li.
1. plogo. q. 1. arti. 2
Infirmitas qdā tenet hoīem tribz diebz qua
si mortuū. li. 4. di. 37. et. 38. arti. 4
Ingratitudo qd sit. et q̄tū deestabil sit. li. 4
Innaſcibilitas nō p̄stituit p̄ di. 22. arti. 3
sonā p̄ris i diuis. li. 1. di. 28. et. 29. arti. 1
Impedimēta m̄monij q̄t sine et q̄ sint. li. 4.
Inſtellect⁹ agēs p̄tinet aliq̄ di. 34. p̄ totum
mō ad imaginē. li. 1. di. 3. arti. 4
Inſtellect⁹ agēs ē potētia reali distincta ab in
tellectu possibili Et inſtellect⁹ agēs abſtrahit
sp̄z itelligibile a ſatasmate. li. 2. di. 34.
Inſtellect⁹ possibil itelligit ea q̄ ſunt extra se p

sp̄z itelligibile a suo actu itelligēdi reali dif
ferentē. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 2
Inſtellect⁹ possibil n̄ h̄z se pure passiue iſpectu
act⁹ itelligēdi. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 2
Inſtellect⁹ possibil itelligit p̄diclare p se i n̄ p̄
mo. vltē s̄o p se et p̄mo. li. 4. di. 50. q. 1. arti. 3
Intēto volūtāt⁹ n̄ p̄currit ad oēs actū cogni
Intēdictū q̄liter rōis. li. 1. plogo. q. 3. arti. 1
debeat obſeruari. li. 4. di. 9. arti. 4
Intuitiua viſio diuine eētētie ē cōicabilis vi
atorū. li. 1. plogo. q. 3. arti. 1
Intuitiua viſio diuine eētētie ē cōicabilis vi
atorū ſuſpēſa manēte volūtate ab omni ſuo
actu. li. 1. plogo. q. 3. arti. 1
Iuramētū nō ſp̄ ē p̄ctm. q̄ q̄nq̄ ē meritorij.
Iuramentū vergēs in peiorē p̄tē nō ē ſeruā
dum. li. 5. di. 39. arti. 1. et. 2
Iuſticia legal nō p̄uenit ip̄i deo. **I**uſticia di
ſtributiua p̄p̄e p̄uenit ip̄i deo. **I**uſticia cō
mutatiua p̄uenit deo aliq̄ mō vere licet im
p̄p̄rie. li. 4. di. 46. arti. 1
In iudicio ext̄co xps erit index p̄ncipalis. et
ap̄l ac multi alij hoies excellēt̄er ſci erūt iu
dices aſſeſſorij. li. 4. di. 47. arti. 1
In iudicio xps appebit b̄ris i forma deitatis
et hūanitatis. ſed dānatis appebit ſolū i for
ma hūanitatis. li. 4. di. 48. arti. 1
Iudiciū ext̄mi loc⁹ erit circa vallē ioſaphat.
li. 4. di. 48. arti. 2
Iudiciū xps nulla creatura ſcit deſerminate ex
cepta ſola aīa xpi. li. 4. di. 48. arti. 3
Circa iudiciū ext̄mū alterabit celuz p̄uati
ue et poſitue. li. 4. di. 48. arti. quarto

Ltria quid sit

Lex cui exhibēda. li. 3. diſt. 9. arti. 1
Legis vtilitas et neceſſitas. li. 3.
di. 37. arti. 1.
Lex moſaica put ſuit moraliſ p̄hibuit p̄ſen
ſū male p̄cupiſcētie etiā p̄tē remāſit intē⁹
ſine ext̄terior oſtēſione. li. 3. di. 40. arti. q̄rto
Lex moſaica vt iudicial erat nō p̄hibuit ma
lā p̄cupiam manēte infra aīam ſine ext̄torio
ri oſtēſione. li. 3. di. 39. et. 40. arti. quarto.
Libellus repudiij qualiter dabat in veteri le
ge. li. 4. di. 32. et. 33. arti. 3
Libet⁹ arbitriū ē potētia aīe rōnaliſ. et ē idem
qd volūtāſ hūana. li. 2. di. 24. arti. 3
Libertatē aīe rōnaliſ p̄ncipalit⁹ p̄ſiſtūt i ip̄a vo
lūtate. li. 2. di. 38. arti. 1
Liber vite q̄tuoꝝ modis dicit⁹. Et qui ſcripti
ſunt in libro vite. li. 3. di. 31. arti. 2

Tabula

Loca i q̄b̄s morant̄ aie p̄st̄ mortē. li. 4. dist.
Limbus partz p̄ ueroz ē sup̄ / 45. arti. 1
oz ps̄ inferni. li. 4. di. 45. arti. 2
Locutio angeloz qualiter z p̄ quē modū fiat
li. 2. di. 10. arti. 2
Lux in celestibz z i istis inferioribz nō ē eius/
dem rōnis. li. 2. di. 13. arti. 1
Lumē ē aliq̄ mō forma realis z aliquo mō in/
tēronalis. li. 2. di. 13. arti. 2
Lumē nō educit de potentia mediū. li. 2. dist.
13. arti. 3

Malū a quocau

setur. li. 2. di. 34. arti. 2
Malū cōnōtatiue dicit naturā
positiua: s; directe z p̄ se n̄ dicit naturā posi/
Malū pene fieri ē / tuā. li. 2. di. 34. arti. 1
bonū. li. 1. di. 45. z. 46. art. q̄rto
Malū nō pot̄ eē pur̄. li. 2. dist. 34. arti. q̄rto
Malū ē duplex. s. malū culpe z malū pene. li.
2. di. 35. et. 36. arti. 3
Mādatoz dei sufficiētia z mādatozū tabule
Materia de se non dicit / li. 3. di. 37. arti. 2
aliq̄ actū. li. 2. di. 12. arti. 1
Materia ip̄ossible eē vel fieri sine oī forma
Materia vererep̄t in / li. 2. di. 12. arti. 2
corp̄ibz celestibz. li. 2. di. 12. arti. 3
Materia nō d̄t a mō quē forit̄ a quātitate
li. 3. di. 6. arti. 1. Idē li. 4. di. 13. arti. 1
Mrimoniū ē vez sac̄m. li. 4. dist. 26. arti. 1
Mrimoniū p̄t eē vez q̄suis s; ḡtas v̄riusq; z
iugū maneat intacta. li. 4. di. 26. arti. 1
Matrimoniū est a deo p̄ncipaliter institutū
li. 4. di. 26. arti. 2
Mrimoniū s; here q̄q; fuit de necessitate sa/
lutis. li. 4. di. 26. arti. 3
Mrimoniū d̄ceptō seu diffinitō. li. 4. di. 27
Mrimoniū n̄ p̄t eē vez absq; cōsēsu / arti. 1
volūtati p̄sonaz s; hētū. li. 4. di. 27. arti. 2
Mrimoniū ratū nō s; hēt nisi p̄ s; ba de p̄nti
mutuū cōsēsu p̄sonaz s; hētū exp̄mētia vel p̄
aliq̄ s; ḡ h̄mōi s; bis cōpollētia. li. 4. di. 27
Mrimoniū cōsumatū p̄ actū carnal̄ / arti. 2
copule phibet ingressū religiois absq; cōsen/
su alteri s; iugū. li. 4. di. 27. arti. 3
Mrimoniū ip̄edit cōactōe tali q̄ iducit me/
tū pot̄tē cadere i cōstātē viz. li. 4. di. 29. ar. 1
Mrimoniū ip̄edit errore p̄sonē z cōditōis. li.
Mrimoniū p̄fectū su / 4. di. 29. z. 30. art. 3
ut inter ioseph z mariā. li. 4. di. 30. art. q̄rto
Mrimoniū ioseph z mariē nūq; fuit s; iugū/
matū. li. 4. di. 30. arti. q̄rto

Mrimoniū sūt tria bona. s. fides: p̄les z sac̄z
z p̄ h̄mōi bona act̄ carnalis copule p̄t suffici
enter excusari a pctō. li. 4. dist. 31. arti. 1. et. 2
Mrimoniū s; o ex̄tē tūc act̄ carnal̄ copule
q̄q; ē meritorū. q̄q; fit sine pctō. q̄q; cū
veniali pctō. q̄q; etiā cū mortali pctō. li. 4
di. 31. arti. 3. et q̄rto
Matrimoniū imp̄dimēta q̄ sint et quot sint
li. 4. di. 34. p̄ totū
Mrimoniū s; h̄do mascul̄ debet eē. xij. et
femīa. xij. annozū. li. 4. di. 35. et. 36. art. q̄rto
Mrimoniū verū p̄t eē inter duas p̄sonas in
fideles. li. 4. di. 39. arti. 1
Mrimoniū in fidelū nō h̄z ip̄e dimētiū vltra
sc̄dm vel terciū ḡdū cogitōis. li. 4. di. 39. et
Mecōia p̄p̄e iuenit̄ i itelle / 40. arti. q̄rto
ctiua p̄e aie. li. 2. di. 39. arti. 1
Medacium sp̄ ē pctm̄ licet nō sit sp̄ mortale
pctm̄. li. 3. di. 37. et. 38. arti. q̄rto
Meritū bonoz hoim̄ s; m̄ statū i q̄ nūc sum̄
p̄t eē maī q̄ si hoies innocētes māsiissent ut
padisō. li. 2. di. 29. arti. q̄rto
Mia p̄p̄e uenit̄ ipsi deo. li. 4. di. 46. art. 2
Mia z iusticia vt sūt i deo v̄nt solū rōne seu
cōceptibiliter. li. 4. di. 46. arti. 3
Mia z iusticia cōcurrūt in oī ope dei loq̄ndo
de ope retributōis. li. 4. di. 46. arti. q̄rto
Missio sp̄s̄ferti. li. 1. di. 15. arti. 1
Missio actiue uenit̄ cuiuslibet diuine p̄sonē.
Missio passiue sc̄z mitti non uenit̄ cuiuslibet
p̄sonē diuine. li. 1. di. 15. arti. 3. et q̄rto
Missio visibil̄ uenit̄ filio z sp̄s̄fctō z n̄ p̄
tri. li. 1. di. 16. arti. 1
Missa p̄sona q̄q; dicit̄ mior p̄sona mittēte
Mixtū p̄fectū ē cōpositū aliq̄. li. 1. di. 16. art. 2
mō ex oibz q̄tuoz elemētis. li. 2. di. 15. art. 1
Mor̄ real̄ d̄t a suo cōmō. li. 2. di. 19. arti. 1
Mūd̄ ab eterno nō fuit q̄suis ab eterno per
dei pot̄tētiā eē potuit. li. 2. di. 1. q. 2. arti. 1. et. 2

Necessitas dici

tur mlt̄ modis. li. 1. di. 6. q. 2. ar. 1
Notia di sūt mlt̄a. li. 1. di. 22. ar. 2
Notio cōis nō d̄t i p̄e a p̄nitate: nec i filio
a filiatione. li. 1. di. 27. arti. 2
Numer̄ ē aliquid reale p̄ter res numeratas.
li. 1. di. 24. arti. 3
Nūc̄ p̄p̄e dicit̄ n̄ ēi diuis. li. 1. di. 24. art. 4

Obiectum a de
quatū nostri intellectus. li. 1. p̄
logo. q. 3. arti. q̄rto

Tabula

Quid sit et an sit sacramentum. li. 4. dist. 24. arti. 1.

Quides ecclesiastici sunt septem in quibus quotlibet impunit character. li. 4. dist. 24. ar. 2. et. 3

Quidis sacramentum continet septem dignitates. li. 4. dist. 24. arti. 4

Quidis sacrum solus potest offerre episcopus de iure communi. li. 4. dist. 25. arti. 1

De ordinatum inhabilitate et ordinandorum qualitate. li. 4. dist. 25. arti. 2. et. 3

Originalis peccati macula de privilegio spiritus sancti non quod retinetur in gloria. li. 2. dist. 30. et. 31. arti. 3

Pecce. 2. Item li. 3. dist. 3. ar. 1. Item li. 4. dist. 18. arti. 4. et. 2. rone prima opinionis dicitur

Pro opans et opopatu. li. 4. dist. 45. arti. 3

Paradisus est locus corporalis situs sub circulo equinoctiali. li. 2. dist. 20. arti. 4

Passiones anime principales sunt quatuor. li. 3. dist. 26. arti. 2

Panis perhibibilis in corpore christi debet esse triticus. li. 4. dist. 11. q. 2. arti. 1

Pater in diuinis generat filium aliquo modo necessitate. li. 1. dist. 6. q. 2. arti. 2

Pater generat filium aliquo modo voluntate. libro. 1. dist. 6. q. 2. arti. 3

Pater et filius possunt dici plures spiratores. li. 1. dist. 11. q. 1. arti. 3

Pater diligit se et nos spiritu sancto. libro. 1. dist. 32. arti. 1. et. 2

Paternitas in diuinis est idem quod generare. li. 1. dist. 27. arti. 3

Paternitas in diuinis constituit ut proprietates et distinguit ut relatio. li. 1. dist. 27. arti. 3

Patris persona non constituit innascibilitatem. li. 1. dist. 28. arti. 1

Patris persona non constituit generatiuitatem. libro. 1. dist. 28. arti. 1

Pater et spiritus sanctus possent naturam creatam assumere. li. 3. dist. 1. q. 2. arti. 1

Peccatum primum primum hominis non potuit esse veniale. li. 2. dist. 21. arti. 1

Pecatum unum inclinat peccatores in aliter. li. 2. dist. 128. arti. 1

Pecatum originale est causa peccati penitentiam originis. li. 2. dist. 30. arti. 1

Pecatum originale est causa peccati penitentiam quas patimur. li. 2. dist. 30. arti. 1

Peccatum originale proprie potest dici culpa. li. 1. dist. 2. dist. 30. arti. 2

Pecatum originale de lege communi infundit in omnes vniuersaliter qui naturaliter capiuntur. li. 2. dist. 30. et. 31. arti. 3

li. 2. dist. 30. et. 31. arti. 3

Peccatum originale non contraxit virgo gloriosa. li. 3. dist. 30. et. 31. arti. 3. Item li. 3. dist. 3. arti. 1

Peccatum originale sine peccato actuali non inducit post mortem penam sensus sed solus penam damni que est carentia visionis diuine eternitatis. quam penam paruum paruum abique cruciatu. li. 2. dist. 32. et. 33. arti. 3

Peccatum commissionis necessario consistit in aliquo actu elicto. sed non peccatum omissionis. li. 2. dist. 35. arti. 1

Peccatum subiective est in voluntate et non in intellectu. li. 2. dist. 39. arti. 2

Pecatum omne est voluntarium. li. 2. dist. 40. et. 41. arti. 4

Peccatum in spiritu sancto est aliquo modo irreversibile. li. 2. dist. 45

Penitentia descriptio. li. 4. dist. 14. arti. 1

Penitentia est virtus existens subiective in penitentis voluntate. li. 4. dist. 14. arti. 2

Penitentia simplex debet iterari sed non penitentia solennis. li. 4. dist. 14. arti. 3

Penitentia debet esse de talibus circumstantiis proprie que mutat generum peccati. li. 4. dist. 16

Penitentia non est necessaria de peccatis venialibus. li. 4. dist. 16. arti. 4

Penitentia in extremo mortis potest esse fructuosa. li. 4. dist. 20. arti. 1

Penitentia iniuncta a sacerdote est minor que debet esse tunc facies homini penitentem non absoluit totaliter a purgatorio. li. 4. dist. 20. arti. 3

Penitentia fructus et utilitas. li. 4. dist. 14. articulo quarto.

Penitentia presertim ut est sacramentum sunt peccati confessio satisfactio. li. 4. dist. 16. arti. 1

Penitentia impedimenta sunt plura. li. 4. dist. 16

Penitentia opera que licita est vniuersi homini. 3 minime facere pro alio. li. 4. dist. 20. arti. 2

Penitentia solennis modus et ordinatio. li. 4. dist. 14. arti. 3

Persona vna in diuinis est in di. 14. arti. 3

Persona est nomen prime intentionis. li. 1. dist. 23. arti. 2

Persona proprie inuenitur in diuinis. li. 1. dist. 23. arti. 2

Persona proprie significat absolutum quous in diuinis restringendo sit ad aliud relatum. li. 1. dist. 23. arti. 3

Persona de deo et creaturis dicitur 23. arti. 3 nec vniuerso nec equiuoce sed analogice. li. 1. dist. 25. arti. 1. et. 3

Persona diuine constituitur proprie per relationem

Persona diuina potest assumere naturam creatam. li. 3. dist. 1. q. 1. arti. 1

Persona filii sola assumpsit naturam humanam terminatiue. li. 3. dist. 1. q. 2. arti. 2

Tabula

Personae plures pnt assumere eadē naturā. li. 3.
Peritū nō ē mai⁹ p⁹ctm̄. di. 1. q. 2. arti. 3.
Qs homicidiū. li. 3. di. 39. arti. 3.
Potentie anime differūt ab eētia ipsius aīe
li. 1. di. 5. q. 2. arti. 2.
Potentia generādi de pncipali suo significato
dicit qd absolutū i diuis. tñ solū ei p⁹ sed
vere inuenit i filio t⁹ spūscō. lib. 1. di. 7. arti. 1.
Potentia generādi comprehendit sub omipotē
tia in diuinis. li. 1. di. 20. arti. 1.
Pctā dimitēdi pctā ē sp⁹lex. li. 4. di. 5. arti. 4.
Pctā dimitēdi pctā absolute nō p⁹ petere
alicui creature. li. 4. di. 5. arti. 4.
Potentia dei fieri p⁹ natura ronalis assu
mat ad unitatē diuini suppositi et nō fruaf
co. li. 3. di. 2. arti. 2.
Potentia aīe quodammodo corrupunt p
pctm̄. li. 2. di. 35. arti. 2.
Potentia peccādi ē aliquo mō a deo. li. 2. di.
Pctā dñandi fm se p⁹side. 43. et. 44. arti. 3.
Pctā sp⁹ est a deo. li. 2. di. 43. et. 44. arti. 4.
Propter quid habitus dicit p⁹cti⁹. li. 1. plo
go. q. 4. arti. 1.
Pctā nō ē finis theologie. lib. 1. plogo. q. 4.
Predēstiatō qd sit. li. 1. di. 40. ar. 2. arti. 2.
Predēstiatō quō p⁹ nō saluari. li. 1. di. 40. arti.
Predēstiatōis assignat cā se tenēs ex p⁹
te creature. li. 1. di. 41. arti. 2.
Predēstiatō pōt uiuari p⁹ctib⁹ sanctoz. li. 1.
di. 41. arti. 3.
Prescriptio p⁹fert iurisditōem alicui ex lapsu
t⁹is i re nō sua. li. 4. di. 15. arti. 4.
Prim⁹ hō an⁹ peccatū nō habuit grāz gratū
faciēte q⁹uis habuerit gratū gratis datā. li.
2. di. 28. et. 29. arti. 3.
Primū pncipiū oīm ē vnū tm̄ puta ipē de⁹
li. 2. di. 1. q. 1. arti. 1.
Prioritatis sūt septē modi. li. 1. di. 9. an⁹ arti
culū p⁹mū
Pri⁹ quō inuenit i diuis. li. 1. di. 9. p totū
Prius t⁹ posterius in diuinis quō sunt. li. 1.
di. 12. arti. 1.
Prius quoddā a qbusdā fictū in diuis ipro
bat. li. 3. di. 11. arti. 1.
Processio t⁹palis uenit spūscō. li. 1. di.
14. arti. 1.
Processio uenit spūscō vno mō tāq⁹ p⁹riū
Alio mō tāq⁹ appropatū. li. 1. di. 14. arti. 2.
Processio t⁹pal' spūscō p⁹ nō ponit numerū cū
ei⁹ eterna p⁹cessioe. li. 1. di. 14. arti. 3.
Processione t⁹pal' spūscō nō solū dant dona
spūscō sed etiā ipē met dat. li. 1. di. 14. arti. 4.
Productio creaturaz nōcō p⁹supponit diuina

rū psonaz pductōem. li. 3. di. 11. arti. 1.
Quāritas sub
stātie differt realiter a substātia
li. 4. di. 13. arti. 1.
Quiditas tota rei materialis nō ē sola for
ma. li. 3. di. 21. et. 22. arti. 3.
Ratōes que fie
ri pnt ē ea q⁹ tenet fides xpiana
sūt solubiles. li. 1. plogo. q. 2. arti. 1.
Ratōes semiales qd sint. li. 2. di. 18. arti. 2.
Reatu peccati manet cessāte actu peccati. li.
2. di. 42. arti. 3.
Reciduate penitēte culpa dimissa quō redit
li. 4. di. 22. arti. 1.
Redēptōis n⁹reuenētissim⁹ mod⁹ fuit p⁹ pas
sionē xpī. li. 3. di. 19. et. 20. arti. 3.
Relatio q⁹ ē inter deū t⁹ creaturā nō ē realis ex
pte rei licet sit realis ex pte ip⁹ creature. lib.
1. di. 30. arti. 2. et. 3.
Relatio q⁹ creatura refert ad deū magis h⁹ rō
nē origis respectu relatōis q⁹ refert ad cre
aturā q⁹ ecōuerso. li. 1. di. 30. arti. 4.
Relatio in diuinis differt ab eētia fm ratō
nē t⁹ nō realiter. li. 1. di. 33. arti. 1.
Relatio in diuinis nō differt realiter a psona
diuina. li. 1. di. 33. arti. 2.
Relatio etiā in creaturis est ens reale. t⁹ tamē
nō differt realiter a suo fundamento. lib. 2.
di. 20. arti. 2.
Relatio potest ēē termin⁹ p se talis actōis q⁹
nō est pductiua. sicut est actio distinctiua:
vnitriua et ordinatiua. libro. 4. di. 11. q. 1. ar
ticulo. 1.
Relationes diuine sunt in eētia diuina t⁹ sūt
in psonis diuinis. li. 1. di. 33. arti. 3.
Relationes diuine q⁹uis nō differāt a diuini
na essentia. tamē differunt realiter inter se. t⁹
realiter psonas a se inuicē distinguūt. li. 1. di.
33. arti. 4.
Relatiū nō ē de pmo intellectu sui correlari
ui. li. 1. di. 21. arti. 1.
Relatiū vnū excludit si alteri addit dictō
exclusiua. li. 1. di. 21. arti. 2.
Reprobatio quid sit Et vtz reprobat⁹ possit
saluari. li. 1. di. 40. arti. 1. et. 4.
Reprobatiois cā Et vtz possit impediri p⁹ci
bus sanctoz. li. 1. di. 41. arti. 1. et. 4.
Restitutō quō t⁹ q⁹liter debeat fieri. li. 4. di. 15.
Resurrectō mortuoz ē possibil⁹ t⁹ q⁹ / arti. 4.
q⁹ ponet in esse. li. 4. di. 43. arti. 1.

Tabula

Resurrectio mortuorum non potest actu fieri virtute creature quous ad hoc sufficit passivitas creature. li. 4. di. 43. arti. 2

Resurrectio mortuorum non est mutatio naturalis sed supernaturalis. li. 4. di. 43. arti. 2

Resurgens a morte est idem numero ille qui prius fuit antequam moreretur. li. 4. di. 43. arti. 3

An resurrectio est omnibus hominibus in terra viventes morientibus. li. 4. di. 43. arti. 4

In resurrectio est mortuorum collectio cinerum fiet successivum misterio angelorum. sed corporum huiusmodi formatio dispositio et aliarum introductio fiet virtute divina subito et instanti. li. 4. dist. 43. arti. 4

Non resurget in homine totum quod quicumque tempore fuit divinitate sue corporalis nature. li. 4. di. 44. arti. 1

Resuscitatus miraculose a mortuis solutus est a vinculo matrimonii: nec habet ius repetendi viduam quam prius habuit. li. 4. dist. 37. et. 38. arti. 4

Sacerdos dicitur

Verba consecrationis corporis et sanguinis christi super debita materia cum intentione consecrati dicitur: non obstat quod sit suspensus: excommunicatus: interdictus vel degradatus. li. 4. di. 13. arti. 2

Sacerdos proprius quod ad audientiam confessionis potest dici quilibet religiosus privilegiatus a summo pontifice super audientiam confessionis. li. 4. di. 17. q. 2. arti. 3

Sacri diffinitio. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 1

Sacra nec fuerint necessaria nec oportuna pro statu innocentie. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 2

Sacra fuerint oportuna et quodammodo necessaria contra peccatum hominis. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 2

Sacra nove legis constituta in verbis et rebus. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 3

Sacramentum circumcisionis tria requirebat. li. 4. di. 1. q. 3. arti. 1

Sacramentum circumcisionis tollebat originale culpam. li. 4. di. 1. q. 3. arti. 2

Sacra non sunt causa principalis gratie nec instrumentalis talis que attingit effectum principalis agentis productivum. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 1

Sacramenta disponunt hominem ad gratie receptionem non ex natura rei sed ex institutione dei. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 1

Sacris non inheret aliqua virtus spiritualis per quam causent gratiam. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 2

Sacramentis non inheret aliqua virtus spiritualis per quam sint characteres productiva. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 2

Sacra nove legis sunt aliquo modo omnia a christo instituta. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 3

Sacrorum nove legis numerus et sufficientia. li. 4. di. 2. q. 1. arti. 4

Sacra habent efficaciam ex passivitate. li. 4. di. 5. arti. 3

Sacramentum confirmationis ordinate sumptum conferunt gratiam spiritui faciente. li. 4. di. 7. arti. 1

Sacri cognoscuntur per se quibus ad ipsos dirigimur. li. 4. di. 45. arti. 4

Satisfactio est presertim principalis sunt ieiunia: elemosina: oratio. li. 4. di. 15. arti. 3

Satisfacere pro peccatis non potest homo qui caret charitate. li. 4. di. 15. arti. 1

Scientia a suo fine est tenenda magis quam ab obiectione. li. 4. di. 1. plogo. q. 4. arti. 1

Similitudo quod sit et vultus. li. 4. di. 25. arti. 4

Sindere quod sit et vultus. li. 2. di. 59. arti. 3

Spes est in eodem subiecto. li. 2. di. 13. arti. 4

Speculatio non est finis sacre theologie. li. 1. plogo. q. 4. arti. 2

Spes quoniam est passio anime. li. 4. di. 1. q. 2. arti. 2

Sic est subiective in ipso irascibili. quoniam est per theologia. et sic est subiective in ipsa voluntate. li. 3. arti. 2

Spes mater in aliquibus aliis. li. 3. di. 26. arti. 2

Spes post hanc vitam. li. 3. di. 26. arti. 3

Spes fructus et utilitas. li. 3. di. 26. arti. 4

Spes aliquid modo mater in propria. li. 3. di. 31. arti. 3

Spus sanctus procedit per modum voluntatis. li. 1. di. 11. arti. 1

Spus sanctus non procedit a solo patre. li. 1. di. 11. q. 1. arti. 1

Spus sanctus procedit a patre et filio tanquam ab uno principio. li. 1. di. 11. q. 1. arti. 2

Spus sanctus non distingueret a filio si non procederet ab eo. li. 1. di. 11. q. 2. arti. 2

Spus sanctus solus dicitur donum in divinis. li. 1. di. 18. arti. 2

Sposalia quod sunt et quod trahantur. li. 4. di. 27. arti. 4

Subiectum theologie quod sit et sub qua ratione. li. 1. plogo. q. 1. arti. 1

Suba rei create non potest esse immediatum principium operationis. li. 1. di. 3. q. 2. arti. 2

Suffragia vivorum quod sit et quod sunt aliis defunctorum. li. 4. di. 45. arti. 3

Suffragiorum quod sunt genera quibus defunctis subveniunt. li. 4. di. 45. arti. 3

Suppositum creatum non potest assumere alienam naturam. li. 3. di. 1. q. 1. arti. 1

Suppositum creatum non est assumptibile a divino supposito. li. 3. di. 1. q. 2. arti. 3

Suppositum unum divinum potest assumere similes naturas creatas. li. 3. di. 1. q. 2. arti. 4

Suppositum divinum potest assumere naturam irracionalem. li. 3. di. 2. arti. 1

Tabula

Suppositū 7 natura reali dicitur creatur. li. 3.
Suppositū i creatur sup natu. di. 6. arti. 1.
rā n̄ addit rē sed modū. li. 3. di. 6. arti. 1.
Suppositū diuinitū p̄t assumere naturā dāna
tā ipa manere dānata. li. 4. di. 50. q. 2. arti.
3. 7. 4. cōclōne. 3.

U Emptatō car

Unis ē fortior q̄s tēptatio remōis.
Tps qd sit 7. li. 2. di. 21. arti. 2.
quō d̄r ab eio. li. 2. di. 2. q. 1. arti. 2. et. 3.
Tps duplex. s. ppriū 7 cōe uenit culibet mo
tui citra p̄mū motū. li. 4. di. 48. arti. 4.
Theologia ē scientia nō t̄n vsq̄ q̄q̄ pprie di
Theologia ē aliq̄ cta. li. 1. plogo. q. 2. arti. 1.
mō scia s̄balna. li. 1. plogo. q. 2. arti. 3.
Theologia p̄p̄e d̄r sapia. li. 1. plogo. q. 2. arti.
Theologia nō d̄z dici speculatiua nec p̄
ctica s̄ affectiua. li. 1. plogo. q. 4. arti. 3. 7. 4.
Theologie finis nō ē praxis nec speculatio s̄
dilectio. li. 1. plogo. q. 4. arti. 2.
Fior d̄ni d̄r donū sp̄s̄ci. li. 3. di. 34. arti. 1.
Fotū differt realiter ab om̄ibz p̄tibz simul
sumptis. li. 2. di. 15. arti. 4.

U Cialia pctā re

Umittunt aliquibz homibz post
hanc vitā. li. 4. di. 21. arti. 4.
Uestigiu ducēs in cognitionē dei repit in cre
aturis. li. 1. di. 3. q. 1. arti. 4.
Uicia capitalia sunt. vii. li. 2. di. 42. arti. 4.
Uicia mortalia n̄ sūt nexa q̄uis ueniat i
aūtedo ab icō mutabili bono. li. 3. di. 36. ar.
Uiolentū ē duplex. s. violentū simplr. li. 4.
7 violentū mixtū. li. 4. di. 29. arti. 1.
Uirgo gl̄iosa fuit p̄cepta sine originali culpa.
Uirgis sc̄ificatio tā i vtero. li. 3. di. 3. arti. 1.
q̄s extra vter. li. 3. di. 3. arti. 3. 7. 4.
Uirgo gl̄iosa aliquo mō se habuit actiue in
p̄i cōceptione. li. 3. di. 4. arti. 2.
Uirgo gl̄iosa fuit v̄a m̄i p̄i. li. 3. di. 4. arti. 3.
Uirgitas in veteri testamēto fuit min⁹ lauda
bil m̄i monio. q̄uis nūc sit ecōuerso p̄ enā
gelij p̄i p̄dicatō. li. 4. di. 32. 7. 33. arti. 4.
Uirgitas ē vir⁹ q̄uis nō teneat mediū i dele
ctatōibus. li. 4. di. 32. 7. 33. arti. 4.
Uir⁹ intellectual p̄t acq̄ri p̄ vnū actū i nob
sed nō moralis. li. 3. di. 23. arti. 2.
Uir⁹ moral q̄lit generē i nob. li. 3. di. 33. ar.
Uir⁹ moral acq̄sita 7 i fusa eiusdē nois. li. 1.
n̄ ē sil i eodē hoie. li. 3. di. 33. arti. 1.
Uir⁹ moral infusa ē i cadē sp̄e cū virtute eius

dē nois acq̄sita. li. 3. di. 33. arti. 1.
Uir⁹ moral p̄sistit i medio. li. 3. di. 33. arti. 3.
Uirtutes morales q̄tū ad subam habit⁹ ma
nēt in patria. li. 3. di. 33. arti. 4.
Uirtutes morales sūt p̄n exē. li. 3. di. 36. arti. 1.
Uirtutū moralū numerus 7 sufficientia. li. 3.
di. 36. arti. 1.
Uirtutū moralū diffictio. li. 3. di. 33. arti. 2.
Uirtutis diffinirō seu descriptō. li. 4. di. 14.
Uirtutes theologice sūt p̄n exē vt p̄. arti. 1.
tutes sūt. licz n̄ vt h̄r⁹ sūt. li. 3. di. 36. arti. 2.
Uita cōtemplatiua ē excellētiō q̄s actiua. li.
3. di. 34. 7. 35. arti. 4.
Unio corp̄is p̄i cū deitate nūq̄s fuit soluta. li.
3. di. 21. arti. 1.
Unio aie p̄i cū deitate nūq̄s fuit soluta. li. 3.
di. 21. arti. 1.
Unio q̄ natura hūana ē vnita verbo realiter
differt ab assumptōe. li. 3. di. 5. arti. 4.
Unctio extrēa ē vez sac̄m. li. 4. di. 23. arti. 1.
Untas in diuinis vtz dicat positue vel pu
uatiue. li. 1. di. 2. q. 2. arti. 3.
Uniuersū q̄lter se habeat respectu diuine po
tētie. li. 1. di. 44. p̄ totū.
Unū qd est p̄ncipiū numeri. 7 vnū qd ouer
tū cū ente differūt sicut posituuū 7 p̄uatiuū.
li. 1. di. 24. arti. 1.
Uolūtas formalr cōuenit ipsi deo 7 volūtas
dei ē imediata cā rez. li. 1. di. 45. arti. 1. et. 2.
Uolūtas n̄ra de necessitate salutis d̄z se p̄forma
re volūtati diuine. li. 1. di. 47. 7. 48. arti. 3.
Uolūtas n̄ra n̄ ē recta nisi velum⁹ oc illud qd
sc̄m⁹ deū velle. li. 1. di. 47. 7. 48. arti. 4.
Uoluntas p̄t mouere seipsā determinatiue.
li. 2. di. 25. arti. 1.
Uolūtas ex sua libertate p̄t peccare nullo ex̄n
te errore in rōne. li. 2. di. 25. arti. 2.
Uolūtas nō p̄t cogi ab aliqua creatura. li.
2. di. 25. arti. 3.
Uolūtas a deo nō p̄t cogi q̄uis possit allcī
7 immutari. li. 2. di. 25. arti. 4.
Uolūtas eodē actu fert in finē et in ea q̄ sunt
ad finē. li. 2. di. 38. arti. 2.
Uolūtas humana est t̄m vna pprie loquen
do de volūtate. li. 3. di. 17. arti. 1.
Uolūtas ē nobilior potentia anime rōnalis.
li. 4. di. 49. q. 3. arti. 2.
Uolūtas actualiter odicēs deū p̄t h̄rē tantā
delectationē de absoluta dei potētia quāta ē
delectatio beate finitōis. li. 4. di. 50. q. 2. ar.
ti. 3. 7. 4. cōclōsione sc̄da.
Uolūtare manere dānata intellect⁹ p̄t eē beat⁹
li. 4. di. 50. q. 2. arti. 3. 7. 4.

Tabula

Uouere stinētiā n̄ licet vni singū sine cōsēu
alteri m̄rimonio cōsumato. li. 4. di. 32. arti. 2.
Uti qd sit cū potētiacrus sit. li. 1. di. 1. q. 4
arti. 1.

Uti nō debem⁹ deo. omnib⁹ q̄o vti possumus
q̄ sunt citra deū. li. 1. di. 1. q. 4. arti. 3. 7. 4.

Uxores plures siml' h̄re nūq̄ licuit vni viro
sine dispēlatōne dei. li. 4. di. 32. 7. 33. arti. 3.

Xpūs habuit so
lū vnū eē sibi scērie. li. 3. di. 1. q. 1.
arti. 3.

Xp̄s incarnatus nō fuisse si homo nō peccat
set. li. 3. di. 1. q. 1. arti. 4.

Xp̄s nō est filius adoptiuus dei sed natural.
li. 3. di. 9. 7. 10. arti. 3.

Xp̄s fm q̄ ē homo fuit ab eterno p̄destinat⁹.
li. 3. di. 9. 7. 10. arti. 4.

Xp̄s ē creatura. hęc p̄positio nō ē simplr p̄ce
denda. sed hęc filius dei ē creatura. ē simplr
neganda. li. 3. di. 11. arti. 2. et. 3.

Xp̄s nō potuit peccare etiā fm q̄ hō. li. 3. di.
12. arti. 2.

Xp̄s fm q̄ hō ab instāti sue cōceptōnis nude
eēntiam dei vidit. li. 3. di. 14. arti. 1.

Xpus clarius videt eēntiam dei q̄s angeli. li
bro. 3. di. 14. arti. 2.

Xp̄s vidēdo eēntiā dei videt oīa facta 7 fieri
da. sed anima sua nō videt oīa fieri possi
bilis. libro. 3. di. 14. arti. 3.

Xp̄s habuit cognitiōem rez i p̄prio genere p̄
habere isulos ac etiā p̄ habere acq̄sitos. li. 3.
di. 14. arti. 4.

Xp̄s assumpsit dotes glorificatiōis q̄ncun
q̄s voluit. li. 3. di. 15. 7. 16. arti. 4.

Xp̄s habuit duas voluntates. diuinā scz et
humanā. li. 3. di. 17. arti. 1.

Xp̄s in p̄mo instāti cōceptiōis sue potuit
mereri. li. 3. di. 17. 7. 18. arti. 3.

Xpus in triduo mortis nō fuit verus homo.
libro. 3. di. 21. et. 22. arti. 3.

Xp̄s descendens ad inferna liberauit animas
de purgatorio. li. 3. di. 21. et. 22. arti. 4.

Xpus in cena vltima corpus 7 sanguine suuz
sumpsit. li. 4. di. 11. q. 2. arti. 4.

Xpi caro i vtero m̄gis n̄ fuit p̄us duratiōe oz
ganizata q̄s fuerit a filio dei assumpta. li. 3.
di. 2. arti. 4.

Xpi cōceptio fuit simplr sup̄naturalis 7 fm
quid naturalis. li. 3. di. 4. arti. 1.

Xpi pf n̄ d̄z p̄pe ip̄e sp̄s sc̄s. li. 3. di. 4. arti. 4

Xpi sup̄posita nō sunt plura: sed vnū tantū.

li. 3. di. 6. arti. 21

Xpi natiuitates sunt plures. 7 similit̄er filiati
ones. libro. 3. di. 8. arti. 1. et. 2.

Xpi humana natura nō dicit̄ p̄pe nata. li. 3.
di. 8. arti. 2.

Xpi gr̄a h̄itualis ē creata. 7 s̄l̄r gr̄a vniōis pas
sive accepta ē creata. li. 3. di. 13. arti. 1.

Xpi gr̄a ē gr̄e plenitudo. li. 3. di. 13. arti. 2.

Xpi gr̄a n̄ ē simplr 7 absolute ifinita. q̄uis re
spectiue dici possit ifinita. li. 3. di. 13. arti. 3.

Xpi gr̄a ē sibi aliq̄ mō natal. li. 3. di. 13. arti. 4

Xpi passio fuit acerbissima. li. 3. di. 15. arti. 1.

Xpi ania in eadē potentia s̄l̄r habuit gaudiuuz
7 dolorē. li. 3. di. 15. arti. 2.

Xpi passio fuit aliquo modo naturalis. 7 ali
quo mō sup̄natural. li. 3. di. 15. 7. 16. arti. 3.

Xpi voluntas nunq̄ dissentit a volūrate di
uina. li. 3. di. 17. arti. 2.

Xpi passio telet peccata dispositiue. libro. 3.
di. 19. arti. 1.

Xpi passio est sufficiens ad liberandū ab om̄i
pena. li. 3. di. 19. arti. 2.

Xpi passione sum⁹ 7 uenitissime libat. 13 ali
mod⁹ fuerit possibilis. li. 3. di. 19. et. 20. arti.
3. et. 4.

Xpi corpus 7 anima nūq̄ fuerūt sepata a dei
tate. li. 3. di. 21. arti. 1.

Xpi corpus nunq̄ fuisse incineratuz dato q̄
nō fuisse a morte resuscitatuz. li. 3. di. 21.
arti. 2.

Xpi corpus nō cōtinet sub speciebus panis rea
liter loquēdo de cōtineria locali. q̄uis p̄t̄eaf
realr: loquēdo de cōtineria p̄ntiali. li. 4. di.
10. q. 2. arti. 1.

Xpi corpus ē totū sub tota hostia. 7 totū s̄b q̄
liber p̄e hostietā diuise q̄s cōtinue accepte.
li. 4. di. 10. q. 2. arti. 3.

Xpi corpus mouet ad motū hostie nō cāliter
sed cōcomitanter. li. 4. di. 10. q. 2. arti. 4.

Xpi corpus d̄z p̄secrari de pane triticeo 7 azi
mo. li. 4. di. 11. q. 2. arti. 1.

Xpi sanguis nō p̄t̄ p̄secrari nisi de naturali
vino vitis. et aq̄ d̄z apponi nō de necessitate
p̄secratiōis sed de statuto ecclesie. li. 4. di. 11.
q. 2. arti. 1.

Xpi corpus 7 s̄guis veritas dat p̄plo s̄b sola
specie panis. li. 4. di. 11. q. 2. arti. 3.

Xpi corpus nō diuidit̄ diuisione hostie con
secrate. li. 4. di. 12. q. 2. arti. 3.

Christus sit b̄ndictus in secla seclor̄ Amen.

Tabula primi libri.

Quili questi onũ pmi scpti Thome de Ar gentina.

Prima questio prologi.

Utrum deus sub ratõe abyssali vel absoluta
subiciatur in sacra scriptura.

In hac questione sic proceditur.

Primo ponitur cõclusio.

Secundo adducuntur opinioniones cõtrarie
cum suis motiuis. 2 ostenditur hmoi ratões
nõ cõcludere.

Tercio confirmatur ipsa conclusio.

Quarto respondet ad argumenta quibus ipsa
questio pponebatur.

Et hoc ordine pcedit utplimũ
in alijs questionibus huiusmodi.

Secunda questio prologi.

Utrum theologia sit scientia.

In hac qõne quattuor sunt videnda.

Primo. utrum theologia sit scientia.

Secundo utrum in tali scientia articuli fi
rei sint principia.

Tercio utrum ex hoc sequatur q sit scientia
subalterna.

Quarto utrum pprie dicatur sapientia.

Tercia questio prologi.

Utrum certa scientia 2 evidens noticia eorũ
que ponit fides catholica p diuinam potẽ
tiam possit cõmunicari viatori infra termi
nos vie simpliciter permanẽti.

In ista qõne quattuor sunt videnda.

Primo id quod questio querit.

Secundo data tali pfecta noticia siue in via
siue in patria. utrum simul cum ea possit ve
ra fides pmanere. hoc e. utz habitus fidei in
fusa 2 titutiua noticia prie sil possint m̃ere

Tercio utrum fides et opinio sint compossi
bilia circa idem.

Quarto ad articuli primi intelligentiam de
clarantur aliqua de nostri intellectus obie
cto adequato. i. quid sit obiectum adequa
tum intellectus nostri.

Quarta questio prologi.

Utruz sacre scripture scientia pprie dicatur
affectiua.

In ista questioe q̃ttuor sunt videnda.

Primo a q̃ scientia pprie sit 2 nominada

Secundo dato q ex fine. quis sit pprie finis
theologie.

Tercio videndũ est illud qd questio querit.

Quarto tollenda sunt quedã motiua diuersa

rum opinionũ que veritati tercij articuli vt
dentur obuiare.

Distinctio prima. q. i.

Utrum obiectum ordinate fruitionis possit
esse aliquid cit. deum.

In ista questioe quattuor inquirunt.

Primo respectu cuius obiecti pprie habeat
esse fruitio.

Secundo cuius potentie actus sit fruitio.

Tercio dato q voluntatis. utrum nuda vo
luntas frui possit beatifice.

Quarto utz voluntas isomata charitate pos
sit esse in actu fruitionis intellectu manente
suspensio ab omni actu cognitionis.

Questio. ij.

Utrũ fm ordine quẽ nũc credimus a deo in
stitutum. obiecto fruibili apphẽso p intel
ctũ. necesse sit ipsam voluntatem frui.

In ista qõne ponunt q̃ttuor cõclusões

Prima. Pro statu vie obiecto fruibili appre
hensio p intellectũ sub ratione vltimi finis
2 necessitate voluntas frui eo fruitione vie
nõ tamẽ necessitate coactionis. sed necessita
te naturalis immutationis.

Secunda. Licet sic sit p se loq̃ndo. p accidẽs trũ
voluntas pot ab illa necessitate resilire.

Tercia. Obiecto fruibili clare viso in patria
per se loquendo necesse est voluntatem frui
fruitione patrie.

Quarta conclusio. Nec per se nec p accidẽs
a tali fruitione voluntas in patria potest se
auertere.

Questio. iij.

Utruz beatus in obiectũ fruibile siue beatificũ
ten dat sub vna tmmodo ratione

In ista questioe q̃ttuor sunt videnda.

Primo. utrum obiectum fruibile sub vna ra
tione moueat tam intellectum q̃ voluntatẽ
ipsius beati.

Secundo dato q non. videnduz est utrum
ipsam voluntatem beatam moueat sub di
uersa ratione. in tantũ q actus fruitionis pos
sit terminari ad essentiaz diuinã absqz hoc
q terminetur ad psonam.

Tercio utrum possit terminari ad psonã abs
qz hoc q terminetur ad essentiam.

Quarto utrum possit terminari ad vnam p
sonam absqz hoc q terminetur ad aliam

Questio. iij.

Utrum uti pprie conueniat voluntati.

In ista questioe quattuor declarantur.

Primo quid sit uti.

Secundo cuius potentie sit uti.

Tabula primi libri

Tercio vtrum deo sit vtendum.
Quarto vtz om̄ibz circa deum sit vtendum.

Distinctio secūda. questio. i.

Utrum possit demonstratiue probari vnum tm̄ deum esse.

In ista qōne ponunt̄ q̄ttuor conclusiones negatiue. ex quibz tādē infert̄ vna affirmatiua.

Prima cōclusio. Impossibile est esse plures deos solo numero differentes.

Secunda. Non possunt esse plures dī spēcie differentes.

Tercia. Impossibile est esse plures deos genere differentes.

Quarta. Impossibile est esse plures deos differentes analogia.

Questio. ij.

Utrum trinitas psonarum ⁊ diuine essentie summa vnitas sint composibilia.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo vtrum sint tres persone in diuinis realiter differentes.

Secundo an hoc possimus probare euidenter ⁊ scientificē.

Tercio an vnitas in diuinis cum reali trinitate existens dicatur positue vel tantūmodo priuatiue.

Quarto declarat̄ illud qd̄ q̄rit̄ p̄ncipalis.

Distinctio tercia. questio. i.

Utrum noticia qua deus esse cognoscitur. sit humano intellectui naturaliter inserta.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo. vtrum in via possimus cognoscere deum esse.

Secundo vtruz possimus cognoscere quid est deus.

Tercio vtrum deum esse sit per se notum.

Quarto quid sit vestigiuz de quo tractat magister in littera. ⁊ qualiter deus cognoscatur per vestigium.

Questio. ij.

Utrum imago trinitatis diuine reperiat̄ in homine.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo penes que imago dei in homine p̄ncipaliter attendatur.

Secundo quomodo partes imaginis se habeant ad id in quo fundantur.

Tercio quomodo partes imaginis se habeant ad se mutuo.

Quarto ex predictis infert̄ quoddam correlarium de intellectu agente.

Distinctio. iij.

Utrum generatio pprie dicta sit in diuinis.

Hic quattuor declarantur.

Primo declarat̄ illud quod questio querit.

Secdo vtz generatō sit i q̄libet diuina psona.

Tercio. vtrum hec sit vera. deus nō generat.

Quarto. vtz hec sit vera. de⁹ genuit̄ aliū deū.

Distinctio. v.

Utrum filius generetur in diuinis de substantia patris.

Hic quattuor declarantur.

Primo vtrum actus notionalis conueniāt diuine essentie actiue. puta vtrum generare possit vel spirare.

Secudo vtrum sibi cōueniāt passiue. puta vtz diuina eētia generetur vel spiretur.

Tercio vtrum diuina essentia debeat dici formalis terminus actus notionalis.

Quarto declarat̄ illud quod q̄rit̄ in q̄stione.

Distinctio. vi. questio. i.

Utrū scientia ⁊ voluntas ac cetera p̄fectiōes que formaliter in deo dicunt̄ esse differat̄ inter se formaliter ex natura rei.

Hic quattuor declarantur.

Primo quid sit attributum.

Secudo declarat̄ illud quod questio querit

Tercio. dato qd̄ non sint in deo attributa distincta formaliter ex natura rei. vtrum distinguī possunt per intellectum concipientē diuinā essentiam fm̄ se sine omni comparatione.

Quarto dato qd̄ non. vtrum talium attributorum distinctio fm̄ rationem p̄ quēcumqz intellectum siue creatum siue increatum necessario sumat̄ p̄ comparationē eorum ad creaturas in quibus realiter distinguunt̄.

Questio. ij.

Utrum pater genuerit filium necessitate vel voluntate.

In ista questione quattuor ponuntur.

Primo ad declarationē terminorum ponuntur due distinctiones.

Secudo ostendit̄ quomodo pater necessitate dicit̄ generare filium.

Tercio ostendit̄ quomodo pater voluntate dicitur generare.

Quarto adducunt̄ aliqua in contrarium. et subiungunt̄ solutiones eorum.

Distinctio. viij.

Utrum potentia generandi in diuinis dicat̄ notionaliter siue relatiue.

Hic quattuor declarantur

Primo declarat̄ illud de quo queritur.

Secundo vtrum potentia generandi vere ⁊

Tabula primilibræ.

realiter sit in filio.

Tercio dato q*uod* i filio sit pot*entia* generandi vtz ex h*uius* fili*o* possit exire in actu generationis.

Quarto vtrum sit eadem pot*entia* qua pater gignit z filius gignitur.

¶ Distinctio. viij. questio. i.

Utrum in deo sit aliqua compositio.

¶ Sic quattuor declarantur.

Primo vtz in deo sit compositio subst*antialis*.

Secundo vtz in deo sit compositio accidentalis.

Tercio vtz in deo sit compositio modalis.

Quarto tra tres conclusiones ex istis elicitas adducunt aliqua z responderetur ad ea.

¶ Questio. ij.

Utrum aia intellectiva sit tota in toto corpore. z tota in qualibet parte corporis.

¶ Sic quattuor declarantur.

Primo vtrum anima rationalis sit ext*ensa* ex*ten*sione corporis quod in format.

Secundo dato q*uod* n*on*. vtz quilibet forma corporis p*ro*pter animam r*ati*onale sit ext*ensa*.

Tercio declaratur illud quod questio querit

Quarto s*ed* veritate tercie conclusionis assignato aliquas instantias z ipsis respondebo.

¶ Distinctio. ix.

Utrum pater sit prior filio.

¶ Sic quattuor declarantur.

Primo vtz generatio activa sit p*ri*or p*ro*nitate

Secundo vtrum h*uius* generatio sit p*ri*or p*ro*cessione.

Tercio vtrum paternitas sit p*ri*or spiratio*is* active.

Quarto vtrum pater sit p*ri*or filio.

¶ Distinctio. x.

Utz sp*iritu*s sanctus p*ro*cedat p*ro* modum voluntatis.

¶ In ista questione quattuor declarantur.

Primo vtrum aliqua diuina persona p*ro*p*ri*e dicatur sp*iritu*s sanctus.

Secundo vtz talis persona procedat p*ro* modum voluntatis.

Tercio dato q*uod* emanet p*ro* modum voluntatis vtrum tales p*er*sonae possent esse plures.

Quarto p*ro*pter verba beati Augustini videndum est vtrum sp*iritu*s sanctus p*ro*p*ri*e dicatur nex*us* patris z filij.

¶ Distinctio. xi. questio. i.

Utrum sp*iritu*s sanctus producat a solo patre

¶ In ista questione quattuor declarantur.

Primo declaratur illud de quo queritur.

Secundo dato q*uod* pater z filius p*ro*ducant sp*iritu*m sanctum. videndum est vtrum sint vnum p*ri*ncipium respectu illius productionis.

Tercio dato q*uod* sic. videndum est vtrum h*uius* non

obstare ipsi possint dici plures spiratores.

Quarto vtrum pot*entia* spiratiua dicat quid vel ad aliquid.

¶ Questio. ij.

Utz sp*iritu*s sanctus distingueretur a filio si non procederet ab eo.

¶ In ista questione quattuor declarantur.

Primo vtrum hec questio sit rationabilis.

Secundo dato q*uod* sic. tenetur de hac questio ne pars negatiua. et probatur ipsa rationibus aliquorum reueren*do*rum doctorum.

Tercio adducuntur aliquae instantie contra huiusmodi rationes z tolluntur.

Quarto ponuntur motiua opposite opinionis z responderetur ad ea.

¶ Distinctio. xij. z. xij.

Utrum generatio filij sit p*ri*or spiratione sp*iritu*s sancti.

¶ In ista questione quattuor declarantur.

Primo declaratur illud quod questio querit

Secundo vtrum generatio z spiratio differant realiter.

Tercio vtrum earum distinctio magis assimiletur distinctioni specifice vel numerali.

Quarto vtrum sp*iritu*s sanctus possit dici in genitus.

¶ Distinctio. xij.

Utz sp*iritu*s sancto conueniat temporalis processio.

¶ In ista questione quattuor declarantur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo vtrum procedere seu processio sit proprium sp*iritu*s sancto. vel sit commune sibi z filio.

Tercio vtz processio temporalis ipsius sp*iritu*s sancti ponat numerum cum eterna sua processione.

Quarto vtz in tali temporalis processione des sp*iritu*s sanctus p*er*sonaliter vel dona sua tantum

¶ Distinctio. xv.

Utz cuiuslibet diuine persone conueniat mitti.

¶ Sic quattuor declarantur

Primo an missio sit in diuinis

Secundo quid sit h*uius* missio. putavtrum sit aliquid c*on*tinuale vel notionale.

Tercio vtrum cuiuslibet diuine persone conueniat missio actiue.

Quarto vtrum cuiuslibet diuine persone conueniat missio passiuue.

¶ Distinctio. xvi.

Utrum species in quibus sp*iritu*s sanctus temporaliter missus apparuit fuerint imaginarie vel vere: reales seu corporales.

¶ In ista questione quattuor declarantur.

Primo vtrum missio visibilis conueniat ali-

Tabula primi libri

cui diuine persone.
Secundo vtrum persona visibiliter missa fm quod apparet in corporali specie sit minor persona que mittit eam.
Tercio declaratur illud quod questio querit
Quarto vtrum tales species formentur ministerio angelorum.
Distinctio. xvij. questio. i.
Utrum aliquis existens i charitate possit cui venter cognoscere se esse in charitate.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo vtrum possimus cognoscere quid e charitas.
Secundo vtrumz possimus cognoscere an sit in nobis charitas.
Tercio dato q in nobis sit charitas. vtrum p hmoi charitatem possimus exire in actum meritorum eterne beatitudinis sine specialia motione spūs sancti.
Quarto vtrumz charitas z gratia sint duo habitus realiter differentes.
Questio. ij.
Utrum habitus charitatis augmentū possit suscipere.
In ista questione quattuor declaratur.
Primo vtrum charitas possit augeri.
Secundo de modo augendi seu suscipiendi magis z minus tam charitatis qz ceteraz formarum que intenduntur ac remittuntur.
Tercio vtrum charitas augeri possit in infinitum.
Quarto vtrum charitas possit minui.
Distinctio. xvij.
Utrum hoc nomen donū in diuinis dicatur nominaliter.
In hac distinctione quattuor declaratur
Primo declaratur illud quod questio querit.
Secundo vtrum soli spiritui sancto conueniat hoc nomen donum.
Tercio vtrum spūs scūs sit eo donum quo spūs
Quarto vtrum sit eo donū quo deus.
Distinctio. xix.
Utrum vna persona sit in alia.
In ista questione declaratur quattuor conclusiones
Prima q qualiter diuinā personam eē i qualibet diuina persona nō pōt pbari ex diuinarū personarum pductione.
Secunda q hoc nō potest sufficienter pbari ex diuina relatione.
Tercia q hoc nō pōt pbari sufficienter si ratio tantūmodo sumit ex diuinarū personarū essentiali identificatione.
Quarta q p̄dicta inexistētia cuiuslibet diuini

ne persone in qualibet sufficienter probari potest ex reali conuenientia et reali differentia quam habet diuine persone nō ppter essentialitatem tm. nec ppter relationem tm. sed ppter eentiam z relationem simul.

Distinctio. xx.

Utrum omnipotentia diuina pfecte ueniat filio.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo vtrum potentia generatiua comp̄hēdatur sub omnipotentia.
Secundo dato q sic. vtrum alicui possit conuenire omnipotentia. cui tamē repugnat generare.
Tercio vtrum omnipotentia pfecte conueniat filio.
Quarto vtrum pfecte ueniat spūs sancto.
Distinctio. xxi.
Utrum hec sit vera. solus pater est deus.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo vtrum vnū relatiuū sit de pncipali cōceptu seu p̄mario intellectu alterius.
Secundo vtrumz dictio exclusiua additivni relatiuorum excludat aliud.
Tercio declaratur illud quod queritur
Quarto vtrum hec sit vera. solus deus est deus.
Distinctio. xxij.
Utrum aliquod nomen ab homine deo impostum p̄prie conueniat deo.
In hac distinctione quattuor declaratur
Primo vtrum deus sit nominabilis.
Secundo vtrum deus sit nominabilis pluribus nominibus.
Tercio. vtrum aliquod istorum nominū p̄prie z p̄prie ueniat eēntie diuine fm se et nō in ordine ad aliquod opus.
Quarto vtrum nomina attributalia de deo dicantur p̄prie z fm distinctas rationes
Distinctio. xxij.
Utrum hoc nomen persona p̄dicetur pluraliter in diuinis.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo vtrum hoc nomen persona sit nomē p̄me intentionis vel secunde.
Secundo dato q sit nomen p̄me in rētionis vtrum repiatur in diuinis.
Tercio vtrum persona in diuinis significet substantiam vel relationem.
Quarto declaratur illud quod queritur.
Distinctio. xxij.
Utrum in diuinis sit verus numerus.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo de ipsa vnitāte q est pncipiū numeri.
Secundo q sit materia numeri p̄prie dicti

Tabula primi libri.

Tercio q̄ sit forma numeri siue qd̄ dicat nū-
rus q̄tū ad suū esse formale. putat̄z nume-
rus fm̄ suūz cē formale sit aliqd̄ extra aīam
realiter differens a rebus numeratis.

Quarto declarat̄ illud quod queritur.

Distinctio. xxv.

Utrū hoc nomen p̄sona de deo et creaturis di-
catur equiuoce.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo q̄ hoc nomen p̄sona de deo et creaturis
nō dicitur equiuoce.

Secundo q̄ nō dicit̄ vniuoce.

Tercio q̄ dicit̄ analogice.

Quarto q̄ h̄mōi analogia maḡ declinat ad
equiuocationē q̄ ad vniuocationē.

Distinctio. xxvi.

Utrū p̄sona diuine relationibz distinguant̄.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrū p̄sona diuine distinguant̄ absolute

Secundo utrū distinguant̄ origine.

Tercio utrū distinguant̄ diuina relatione

Quarto dato q̄ sic. utrū euz tribus suppo-
sitis relative distinctis sit dare vnū suppo-
situm absolutum.

Distinctio. xxvij.

Utrum tot debemus ponere res esse in diu-
inis quot ponimus relationes

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quot sint reales relationes in diuinis.

Secundo utrū in diuinis sint tot vereres
quot sunt relationes.

Tercio utrū h̄mōi relationes sint postero-
res actibus notionalibus.

Quarto utrū verbum dicitur essentialiter
vel notionaliter in diuinis.

Distinctio. xxviii. et xxix.

Utrum hoc nomē principii p̄ compatīem
ad intra debeat admitti in diuinis

In hac questione duo declarantur.

Primo utrū in diuinis sit principium for-
maliter constitutiū.

Secundo utrū in diuinis sit principium
originaliter productiū.

Distinctio. xxx.

Utrum relatio dei ad creaturā sit prior relati-
one creature ad deum vel e conuerso.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrū aliqua relatio sit inter deum et
creaturam

Secundo dato q̄ sic utrū talis relatio sit re-
alis ex parte dei.

Tercio utrū sit realis ex parte creature.

Quarto declarat̄ illud quod questio querit̄.

Distinctio. xxxi.

Utrum equalitas in diuinis sit relatio real̄.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrū equalitas in creaturis sit rela-
tio realis.

Secundo utrū equalitas in diuinis sit relatio realis

Tercio dato q̄ nō. utrū in diuinis equali-
tas sit relatio rationis.

Quarto gratia predictorum declarantur ali-
qua de relatione idēitatis.

Distinctio. xxxij.

Utrum pater diligat se spiritus sancto.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrū p̄r et filius diligant se sp̄s sancto.

Et p̄ hoc patet etiā ad illud quod queritur

Secundo utrū diligant nos sp̄s sancto.

Tercio utrū p̄r sit sapiēs sapiētia genita.

Quarto utrū filius sit sapiens sapiētia īge-
nita.

Distinctio. xxxij.

Utrum proprietates relativiue in diuinis reali-
ter differat ab essentia.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declarat̄ illud quod questio querit̄.

Secundo utrū proprietates relativiue realiter
differat a persona diuina.

Tercio utrū proprietates diuine sint in es-
sentia et in personis.

Quarto utrū nō obstāre q̄ proprietates diuine
differant ab eētia diuina sola rōne. possim⁹
saluare q̄ proprietates inter se realiter differant
et p̄sonas faciant realiter differre.

Distinctio. xxxij.

Utrum persona diuina differat realiter ab es-
sentia diuina.

In ista qōne q̄ttuor pbant̄ conclusōes.

Primo q̄ in diuinis persona ab essentia nō
differat absolute.

Secundo q̄ nō differat re relata.

Tercio q̄ differunt ratione.

Quarto p̄pter aliā dicta maḡ ī ista distincti-
one. xxxij. ostēdit q̄ nō obstāre p̄dicta oīmo-
da simplicitate diuina multa tñ transūpti-
ue ex creaturaz similitudine dici p̄nt̄ de deo

Distinctio. xxxv.

Utrum primū obiectuz diuine cognitionis
sit ipsa diuina essentia.

In ista qōne declarant̄ q̄ttuor conclusōes.

Prima ē q̄ deus primo cognoscit seipsum.

Secunda q̄ cognoscēdo se cognoscit alia a se

Tercia q̄ cognoscēdo essentiam suam abs-
q̄ omni distinctione intrinseca sue essentie
cognoscit omnia exteriora distincte.

Tabula secundi libri

Quarta q̄ ip̄e creature a deo cognite p̄nt aliq̄
mō dici s̄c̄daria obiecta cognitionis diuine.

Distinctio. xxxvi.

Utrum mali habeant ideam in deo.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum distince idee sint in deo.

Secundo vtz infinite idee sint in deo.

Tercio vtz malū culpe habeat ideā in deo.

Quarto dato q̄ nō vident dum est quomodo
deus cognoscat malum.

Distinctio. xxxvii.

Utrum ois suba spūalis sit in loco.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum deus sit in loco.

Secundo vtrum angelus sit in loco.

Tercio vtz aīa rōnalis sit in loco.

Quarto vtz natura vniuersalis sit i loco.

Distinctio. xxxviii. z. xxxix.

Utrum scientia dei sit causa reruz ad extra p
ductarum.

In ista questione declaratur quattuor.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo vtrum deus cognoscat futura cō
tingentia.

Tercio vtrum deus possit scire infinita.

Quarto vtrum dei prouidentia se extendat
ad omnia.

Distinctio. xl.

Utrum possibile sit p̄destinatum ad salutem
finaliter nō saluari.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit reprobatio.

Secundo quid sit p̄destinatio.

Tercio vtrum p̄destinatus possit damnari.

Quarto vtz reprobatus possit saluari.

Distinctio. xli.

Utrum reprobatio possit impedi in precibus
sanctorum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo inquirif de causa reprobationis.

Secundo inquirif de cā p̄destinationis

Tercio vtrum p̄destinatio iuuari possit p̄
cibus sanctorum.

Quarto vtrum reprobatio impedi possit p̄
cibus sanctorum.

Distinctio. xlii. z. xliii.

Utrum in deo sit potentia pp̄ie dicta.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in deo sit potentia.

Secundo vtrum in deo sint plures potentie.

Tercio vtrum in deo sit potentia siue virtus
infinita.

Quarto vtz deus ad aliqua facienda sic obli

get q̄ de necessitate iusticie teneat ea facere.

Distinctio. xliii.

Utrum deus totum vniuersum potuerit face
re melius.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum virtute diuina aliqua ps vni
uersi possit fieri melior.

Secundo vtrum in infinitum procedendo q̄
cunqz creatura data deus semp possit facere
perfectiorem.

Tercio declaratur illud quod queritur.

Quarto vtrum deus possit facere aliud vni
uersum illo vniuerso manente.

Distinctio. xlv. z. xlvi.

Utrum voluntas dei sit immediata causa cre
aturarum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in diuinis sit voluntas.

Secundo declaratur illud quod queritur.

Tercio vtrum deus velit mala fieri.

Quarto vtrum bonum sit mala fieri.

Distinctio. xlvii. z. xlviii.

Utrum si deus aliquid de nouo vellet quod
non voluit ab eterno ex hoc realiter muta
retur.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo vtz aliquid existens p̄tra diuinaz
voluntatem possit cadere sub p̄cepto.

Tercio vtrum teneamur nostram voluntatē
conformare diuine voluntati.

Quarto in q̄ debeat esse h̄mōi p̄formitas.

Quiliquestio
num secundi scripti Thome de
Argentina.

Distinctio prima. questio. i.

Utrum possit euidenti ratione p̄bari eē vni
principium primū.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtz sit dare vniū p̄mū principū.

Secundo vtz istud p̄ncipiū sit rez effectiuū

Tercio vtz aliquid possit p̄duci de nihilo

Quarto vtz hoc possit ostendi euidenti rati
one de quo querif i questione.

Questio. ii.

Utrum ab isto p̄mo p̄ncipio nō ex necessita
te nature agente sed libera voluntate potue
rit mūdus ab eterno p̄duci.

In ista questione quattuor declaratur

Primo vtz mūdus ab eterno fuerit.

Secundo dato q̄ nō. videndum est vtrum

Tabula secūdi libri.

ab eterno esse potuerit.
Tercio vtrum deus per intellectum et voluntatem libere mundum produxerit.
Quarto vtrum deus sua virtute infinita aliquid infinitum producere possit.

Distinctio. ij. questio. i.

Utrum cuius et tempus realiter differant.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo quid sit enim.
Secundo quid sit tempus.
Tercio declaratur illud quod queritur.
Quarto vtrū sit vniū cuius omnium euentuū.

Questio. ij.

Utrum celum empyreum sit luminosum.
In ista questione quattuor sunt videnda.
Primo videndum est de celo empyreo.
Secundo de celo cristallino.
Tercio de firmamento seu de celo stellato.
Quarto de septem celis planetarum.

Distinctio. iij. questio. i.

Utrum angeli sint aliquo modo compositi.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo vtrum angelus sit compositus ex materia et forma.

Secundo vtrum angelus sit compositus ex esse et essentia.

Tercio vtrum angelus sit compositus ex genere et differentia.

Quarto vtrum in angelis inueniatur compositio ex substantia et accidente.

Questio. ij.

Utrum omnes angeli sint vnius speciei.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo vtrum in angelis sit indiuiduatio.
Secundo declarat illud quod questio querit.
Tercio vtrum angelorum sit certus numerus.
Quarto vtrum angelus intelligat per certitiam suam vel per species concreatas.

Distinctio. iij. et v.

Utrum angeli fuerint creati beati.
In hac questione quattuor declaratur.
Primo declaratur illud quod questio querit.
Secundo vtrū angeli fuerint creati in gratia.
Tercio vtrum angeli indigerint gratia ad hoc quod deum merito diligant.
Quarto vtrū angeli meruerint suam beatitudinem.

Distinctio. vi.

Utrum angelus malus potuerit peccare in primo instanti sue creationis.
In ista questione quattuor declaratur.
Primo vtrum angelus possit peccare.
Secundo declarat illud quod querit in questione.
Tercio vtrum demones post peccatum habe-

ant locum eis determinatum.
Quarto vtrum peccatum primi angeli ceteris angelis peccatis fuerit occasio peccandi.

Distinctio. vij.

Utrum demones cognoscant occulta cordium sine cogitationes mentis humane.
In ista questione quattuor declaratur.
Primo vtrum demones possint illabi anime rationali.
Secundo vtrū demones cognoscant nostras cogitationes.

Tercio vtrum demones cognoscant futura.
Quarto vtrū diuinatoribus demonum sit credendum.

Distinctio. vij.

Utrum angelus possit causare motum transeuntem in rem exteriorem.
In ista questione quattuor declaratur.
Primo vtrū angelus possit mouere corpus.
Secundo vtrum mali angeli possint mouere siue immutare sensum hominis.

Tercio vtrum intellectum.

Quarto vtrum affectum.

Distinctio. ix.

Utrum angeli superiorum ordinum illuminent angelos inferiorum ordinum.
In ista questione quattuor declaratur.
Primo quomodo angeli penes ordines et hierarchias distinguantur.
Secundo vtrum homines electi ad huiusmodi ordines assumantur.

Tercio declaratur illud quod queritur.
Quarto vtrum talis illuminatio sit idem quod angelorum locutio.

Distinctio. x. et xi.

Utrum aliqui angeli mittantur ad homines existentes in ecclesia militante.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum aliqui angeli ad homines hic inferius mittantur.

Secundo vtrum possint loqui illis ad quos mittuntur.

Tercio vtrum aliqui angeli sic mittantur quod ad continuam hominis custodiam deputentur.

Quarto vtrū ex tali misterio seu custodia premissi angelorum ministrantur seu custodiantur augeatur.

Distinctio. xij.

Utrum in principio creatio mundi informis materia precesserit durate omni forma materiali.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum materia de se dicat aliquod actum.

Secundo illud quod queritur.

Tercio vtrum in celo sit materia.

Tabula secundi libri

Quarto vtrum materia celi et istorum inferiorum differant essentialiter.

Distinctio. xiiij.

Utrum lumen in medio sit forma realis.

In hac questione quattuor declaratur. Primo vtrum lux in supercelestibus et istis inferioribus sit eiusdem rationis.

Secundo vtrum lumen causatum a luce tam superiorum quam inferiorum sit forma realis vel intentionalis.

Tercio vtrum lumen educat de potentia medij.

Quarto vtrum due forme intentionales solo numero differentes. vel etiam a suis obiectis veritate possint simul esse in eadem parte medij.

Distinctio. xiiij.

Utrum celum per motum suum sit causa effectuum istorum inferiorum.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum motus celi sit ipsi celo naturalis.

Secundo declaratur illud quod queritur.

Tercio vtrum habeat influentiam super libere arbitrium.

Quarto vtrum aliquid celum habeat influentiam reale in hec inferiora non obstante quod ipsum immobile permaneat.

Distinctio. xv.

Utrum res mixte de quarum productione tractat magister i. xv. distinctioe sint producte de terra et aqua.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum ad compositionem cuiuslibet rei mixte concurrat omnia quattuor elementa.

Secundo vtrum forme quattuor elementorum in re mixta maneat incorrupte.

Tercio dato quod tales forme non maneat videntur erit vtrum saltem aliquae realitates talium formarum incorrupte maneat in ipso mixto.

Quarto vtrum totum mixtum differat realiter a suis partibus.

Distinctio. xvi.

Utrum imago dei repletur in aliquo pura creatura.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in homine repletur imago dei.

Secundo vtrum magis in homine quam in angelo.

Tercio vtrum magis in viro quam in muliere.

Quarto vtrum magis in potentia cognitiua vel in potentia affectiua.

Distinctio. xvij.

Utrum anima intellectiua sit forma substantialis hominis.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum anima intellectiua sit composita

Secundo vtrum sit vna in omnibus hominibus

Tercio vtrum sit forma substantialis hominis.

Quarto vtrum creetur a deo extra corpus vel in corpore ipsius hominis.

Distinctio. xvij.

Utrum corpus eius profuerit potentia in costa a deo.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum productum reze entitate secundum aliquam sui realitatem an sui productum profuerit ab eterno.

Secundo vtrum res producte profuerint in materia secundum rationes seminales.

Tercio declaratur illud quod queritur.

Quarto vtrum de costa a deo fuerit factum corpus eius sine additioe noue materie vel alie rei materialis

Distinctio. xix.

Utrum primus homo ex virtute creationis diuine acceperit esse immortale.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit creatio.

Secundo vtrum anima intellectiua producat per solam creationem.

Tercio vtrum agentia secunda cooperent deo in aliqua rerum productione.

Quarto vtrum primus homo semper immortalis fuisset. dato quod in statu innocentie in quo deus cum creauit stabilis permanisset.

Distinctio. xx.

Utrum si homo mansisset in paradiso sine peccato filios genuisset.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo vtrum relatio generationis ad genitum sit aliquid reale in ipsis rebus creatis.

Tercio vtrum in paradiso fuisset naturalis corruptio

Quarto in qua parte mundi posita sit corporalis paradisi

Distinctio. xxi. xxij. et xxij.

Utrum peccatum primi hominis fuerit irreuersibile.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo de reparatione primi hominis qua ad peccandum inducebatur.

Tercio vtrum primi parentes peccauerit in ignorantia

Quarto vtrum deus potuerit facere aliquam rationalem vel intellectualem creaturam que fuisset penitus impeccabilis.

Distinctio. xxij.

Utrum intellectus agens pertineat ad libere arbitrium.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit intellectus agens.

Secundo quid sit intellectus agens efficiens in forma

Tercio quid sit liberum arbitrium.

Quarto declaratur illud quod queritur.

Distinctio. xxij.

Utrum liberum arbitrium possit cogi.

In ista questione quattuor declaratur.

Tabula secūdi libri.

Primo vtz voluntas pnt est idē quod libez arbitrium possit mouere seipsam.

Secundo vtz possit p motū suū ppriū peccare nullo existente errore in ratione.

Tercio vtz possit cogi ab aliquo ente creato

Quarto vtrum possit cogi a deo seu a bono in creato.

Distinctio. xxvi. z. xxvij.

Utrum gratia sit idem quod virtus.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum gratia sit aliquid creatum existens in anima.

Secundo declarat illud quod querit.

Tercio vtrum homo non habens gratiā possit mereri gratiam.

Quarto vtrum habens gratiam possit mereri vitam eternam.

Distinctio. xxviii. z. xxix.

Utrum homo existens in peccato mortali sine dono supernaturali possit se ad gratiā sufficienter preparare.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum homo carens gratia possit implere omnia diuina p̄cepta.

Secundo declarat illud quod querit.

Tercio vtruz primus homo anteq̄ peccauit habuerit gratiam gratum facientem.

Quarto vtrum bonorum hominū fm statū p̄sentem opera sint maḡ meritoria. z p̄ cōs eorū in futuro sit p̄fectior gloria. q̄ fuisset si homo in statu innocentie vsq̄ ad consecuti onem gratie z glorie p̄mansisset.

Distinctio. xxx. z. xxxi.

Utrum pctm originale habeat rōnem culpe.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum aliquod pctm contrahat per humanā natiuitatem z originem.

Secundo declarat illud quod querit.

Tercio vtrum tale pctm omnibus hominibus generaliter infundatur.

Quarto vtrū tale pctm subiectiue respiciat ef sentiam vel potentiam anime.

Distinctio. xxxii. z. xxxiii.

Utrum pene ex originali peccato inflite sint equaliter in omnibus hominibus.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat illud quod querit.

Secundo de equalitate animarum.

Tercio vtrum morienti in solo peccato originali debeat pena eterna.

Quarto vtrum peccata parentū ppriozum transeant in filios.

Distinctio. xxxiiii.

Utrum malum cause a bono?

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum malum dicat aliquam naturam positiuam.

Secundo declarat illud quod querit.

Tercio vtrum malum culpe possit corrumpere totum bonum.

Quarto vtrum possibile sit esse aliquod purum malum.

Distinctio. xxxv. z. xxxvi.

Utrum omne peccatum consistat in aliquo actu positiuo.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat ipsum quesitum.

Secundo vtrum malū culpe corrumpat potentias anime.

Tercio vtruz malū sufficienter diuidat i malum culpe z malum pene.

Quarto vtrum malum pene possit eē sine malo culpe z e conuerso.

Distinctio. xxxvii.

Utrum actio peccati in q̄stū est actio sit a deo effectiue

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum cum deus aliquid agit ad extra actio sua transiens differat a sua actione immanente.

Secundo vtrum vniversaliter loq̄ndo actio sit in agente vel in patiente.

Tercio declarat illud quod queritur

Quarto dato q̄ deus sit causa actionis peccati vt actio est. vtrum ex hoc deus sit causa peccati.

Distinctio. xxxviii.

Utrum volūtas ex sua libertate possit simul plures fines intendere.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum libertas totius regni anime rationalis principaliter habeat esse in ipsa volūntate.

Secundo vtrum volūtas vnico suo actu libere tēdat in finē z in ea que sunt ad finē.

Tercio vtrum bonitas talis actus sumat p̄ncipaliter a fine.

Quarto declarat p̄ncipale quesitum.

Distinctio. xxxix.

Utrum peccatum magis pp̄dicatur esse i intellectu vel in voluntate.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo distinctio potentiarum anime.

Secundo in qua potentia pp̄rie habeat eē peccatum.

Tercio quid sit syn deresis.

Tabula tercii libri

Quarto quid sit conscientia.

Distinctio. xl. z. xli.

Utrum aliquis actus sic indifferens possit esse
q̄ neq̄ bonus sit neq̄ malus.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum aliquis actus simul possit esse
bonus z malus.

Secundo declaratur ipsum quesitum.

Tercio utrum omnis actus infidelium sit pec-
catum.

Quarto utrum omne peccatum sit voluntarium.

Distinctio. xliij.

Utrum actus interior a voluntate elicitus,
z actus exterior a voluntate imperatus. pu-
ta concupiscere rem alienam. z fm̄ illam co-
supiscenciam de facto furari sint duo pecca-
ta vel unum tm̄.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur ipsum quesitum.

Secundo utrum conuersio z auersio sint duo
peccata.

Tercio utrum transiente actu peccati rema-
neat in anima reatus peccati.

Quarto utrum vicia capitalia z quecumq̄ alia
vicia specie distinguantur.

Distinctio. xliij. z. xliij.

Utrum aliquod peccatum sit simpliciter irre-
missibile.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum sit aliquod peccatum in spiri-
tuum sanctum.

Secundo utrum huiusmodi peccatum sit ir-
remissibile.

Tercio utrum ois potētia peccandi sit a deo.

Quarto utrum omnis potētia dominandi
sit a deo.

Quilibet questio
num tercij scripti Thome de ar-
gentina.

Distinctio prima.

Utrum filius dei humanam naturam assu-
misset: dato q̄ homo sine omni peccato i sta-
tu innocētie pmanisset.

In ista questione quattuor declaratur

Primo utrum possibile sit psonam diuinam assu-
mere naturam creatam in suppositi unitatem.

Secundo utrum talis assumptio seu incar-
natio fuerit solitarie terminata ad personam
filij absq̄ hoc q̄ terminaret ad psonas patris
z spiritus sancti.

Tercio utrum rōne huius incarnationis in xpo

dei filio fuerint plura esse.

Quarto declaratur pncipaliter questum.

Questio. ij.

Utrum plures diuine psonae possint assu-
mere vnā naturam creatam.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrum pater z spūs sanctus potuerint
humanam naturam assumere.

Secundo utrum filius potuerit eam assumere
nō assumētibz patre z spūs sancto.

Tercio utrum eadez humanitas numero po-
tuerit assumi a pluribz diuinis psonis.

Quarto utrum plures hūanitates numero dif-
ferētes possint assumi ab eadē psona.

Distinctio. ij.

Utrum persona diuina possit assumere natu-
ram irrationalem.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod querit.

Secundo utrum possibile sit naturam ratio-
nalem assumptam nō habere opationem sup-
naturalem. puta nō frui deo.

Tercio utrum verbū incarnatū verbū assum-
plerit mediante anima.

Quarto utrum huiusmodi caro prius fue-
rit i virgine organizata q̄ a verbo dei assum-
pta.

Distinctio. iij.

Utrum virgo gloriosa que a deo fuit prede-
cta vt filium dei conciperet fuerit concepta ē
originali peccato.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrum beata virgo contraxerit peccatum
originalē in sua conceptione.

Secundo utrum contraxerit aliquod peccatum
actuale in sua puerfatione.

Tercio de prima virginis sanctificatione

Quarto de secunda sanctificatione quā rece-
pit in xpi conceptione.

Distinctio. iij.

Utrum virgo Maria sit vera z naturalis ma-
ter iesu christi.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrum conceptio xpi possit dici aliquo
modo naturalis.

Secundo utrum in tali conceptione vel eti-
am in fetus vsq̄ ad sui complementum p-
motiōe virgo aliquo modo se habuerit acti-
ue.

Tercio declaratur illud quod querit.

Quarto utrum spūs sanctus vere possit dici pa-
ter iesu xpi.

Distinctio. v.

Tabula tercii libri

Utrum vnio humane nature cū verbo differat ab assumptione qua assumitur a verbo.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtruz deus possit assumere humanā naturam sine quantitate et sine quibuscunq; alijs accidentibus corpis humani.

Secundo verū natura diuina possit assumere naturam humanam.

Tercio vtrum in christo facta sit vnio in natura.

Quarto declarat illud quod questio querit.

Distinctio. vi. et vii.

Utrū in xpo sint duo supposita.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum suppositum et natura in creaturis realiter differant.

Secundo declarat illud quod queritur.

Tercio vtrum hec propositio sit vera. deus factus est homo.

Quarto vtrum hec sit vera. deus est homo.

Distinctio. viii.

Utrum in christo sint due filiationes.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in christo sint ponēde duae natiuitates.

Secundo vtrum due filiationes reales.

Tercio vtrum xps sit duo filij.

Quarto vtrum natura humana christi debet ad dici nata.

Distinctio. ix. et x.

Utrum christus fm q homo sit adorandus adoratione latrice.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declarat illud quod querit.

Secundo vtrum christo fm q homo sit exhibendus honor dulcie.

Tercio vtrum xpus fm q homo sit filius dei adoptiuus.

Quarto vtrum christus fm q homo est fuerit ab eterno pdestinatus.

Distinctio. xi.

Utrū hec propositio sit vera. christus est creatura.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum productio creaturarum necessario presupponat emanationem diuinarū personarum.

Secundo vtrum hec propositio sit concedenda. filius dei est creatura.

Tercio vtruz hec sit simpliciter et absolute concedenda. xpus est creatura.

Quarto vtrum hec sit concedenda. xpus fm q homo est creatura.

Distinctio. xij.

Utrum xps possit peccare.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtruz deus sit vel esse possit causa peccati.

Secundo vtrum christus possit vel potuerit actualiter peccare.

Tercio supposito q non vtrum in christo sit potentia peccandi.

Quarto supposito p impossibile q xpus mortaliter peccaret vtrum posset damnari.

Distinctio. xij.

Utrum in xpo fuerit gratie plenitudo.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum gratia existēs in christo sit creata.

Secundo declarat illud quod queritur.

Tercio vtrum hmōi gratia fuerit infinita

Quarto vtrum talis gratia fuerit christo naturalis.

Distinctio. xiiij.

Utrum pter creaturarum cognitōem in verbo siue in diuina essentia christus habuerit creaturarum noticiam in pprio genere.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum anima xpi immediate et nude videat essentiam diuinam.

Secundo vtrum clarius et perfectius videat eam q̄ angeli beati.

Tercio vtrum anima xpi vidēdo diuinā cōntiā videat oīa q̄ naturaliter relucēt in ea.

Quarto declarat principale questum.

Distinctio. xv. et xvi.

Utrum in xpo cuz dolore passionis simul fuerit gaudium beate fruitionis.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum anima christi vere fuerit passibilis.

Secundo declaratur illud quod querit.

Tercio vtrum christus sic fuerit passibilis q̄ habuerit necessitatem moriendi.

Quarto vtrum cum ista necessaria mortalitate simul esse potuerit in corpe christi aliq̄dos corporis glouosi.

Distinctio. xvij. et xviii.

Utrum in xpo sint plures voluntates.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum in christo sint plures voluntates.

Secundo vtrum christi humana voluntas vnq̄ dissenserit a diuina.

Tercio vtruz christus mereri potuerit fm voluntatem humanam.

Tabula tercii libri

Quarto vtrum sibi vel no bis meruerit.

Distinctio .xx. z .xx.

Utrum omnes homines per christi passionem habuerint sufficientem ab omni malo liberationem.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum p passionem christi sufficienter simus liberati a malo culpe.

Secundo vtrum a malo ipsius pene.

Tercio vtrum alter modus nostre liberationis q̄ p passionem christi fuerit conueniens.

Quarto vtrum alter modus fuit possibilis.

Distinctio .xxi. z .xxij.

Utrum non obstante morte christi qua anima fuit separata a corpore anima et corpus christi remanserint vniua deitati seu perione verbi.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur principale quesitum.

Secundo si corpus christi diu mansit et ab anima separatum fuisset incineratum ad modum aliorum corporum.

Tercio vtrum christus in triduo mortis fuerit verus homo.

Quarto vtrum post mortem descenderit ad infernum.

Distinctio .xxij.

Utrum fides sit habitus virtuosus.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo in vniuersali quid sit habitus.

Secundo vni generet siue pcedat habitus.

Tercio vtrum necessario indigemus habitibus z ad quid deseruiunt nobis habitus.

Quarto declaratur principale quesitum.

Distinctio .xxij. z .xxv.

Utrum fidei possit subesse falsum.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid sit obiectum fidei.

Secundo declaratur ipsum quesitum.

Tercio quot z qui sint articuli fidei.

Quarto de fide requisita tempore legis nature z mosaice.

Distinctio .xxvi.

Utrum spes subiectiue sit i superiori parte anime.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum spes sit virtus distincta a fide z charitate.

Secundo in quo sit subiectiue.

Tercio vtrum maneat in anima post finem istius mortalitatis vite.

Quarto declaratur aliqua de ipsius spei fructu z utilitate.

Distinctio .xxvij. z .xxvij.

Utrum charitas sit virtus.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur principale quesitum.

Secundo vtrum charitas seu dei dilectio habeat modum.

Tercio vtrum creature irrationales sint diligende ex charitate.

Quarto vtrum demones seu qcūq̄ creature peccatrices sint diligende ex charitate.

Distinctio .xxix. z .xxx.

Utrum recto ordine charitatis teneamur deum sup omnia diligere.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum aliquis ordo attendendus sit in ipsa charitate.

Secundo declaratur principale quesitum.

Tercio vtrum inimici sint diligendi.

Quarto de quantitate meriti qd consequi poterimus ex dilectione inimicorum.

Distinctio .xxxi. z .xxxij.

Utrum existens in charitate possit amittere charitatem.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur quesitum.

Secundo supposito q̄ aliquis amittat charitatem vtz ppter hoc delectat de libro vite.

Tercio vtrum charitas et cetera virtutes theologice maneant vel excidant in patria.

Quarto vtrum deus omnia que sunt extra se equaliter diligat.

Distinctio .xxxij.

Utrum virtutes morales maneant in patria.

In hac q̄one quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de virtutum moralium ortu z generatione.

Secundo de earum distinctione.

Tercio de earum consistencia puta vtruz virtus consistat in medio.

Quarto de virtutum pmanencia iuxta illud qd querit in proposito.

Distinctio .xxxij. z .xxxv.

Utrum dona spiritus sancti magis respiciant vitam actiuam q̄ vitam contemplatiuam.

In hac questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de donis spiritus sancti secundum se.

Secundo companda sunt dona ad virtutes fructus z beatitudines.

Tercio videndum est de quesito.

Quarto vtrum vita actiua sit eminentior et pfectior contemplatiua vel e conuerso.

Distinctio .xxxvi.

Utrum oēs virtutes morales sint connexę.

Tabula quarti libri

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat ipsum questum.

Secundo vtrum virtutes theologice sint cōnexe.

Tercio vtrum dona sint cōnixa.

Quarto vtz vicia seu pctā sint cōnixa.

Distinctio. xxxvij. r. xxxvij.

Utrum omne mendacium sit contra dei preceptum.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo ppter quid lex sit posita.

Secundo quor sunt legis diuine pcepta.

Tercio quid sit mendacium.

Quarto vtrum omne mendacium sit mortale peccatum.

Distinctio. xxxix. r. xl.

Utrum omne iuramentū sit pctm.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo videntū est de eo quod querit.

Secundo vtrum omne iuramentum sit seruandum.

Tercio vtrum omne periuriū sit mortale peccatum.

Quarto vtrum in lege mosaica fuerit phibita mala cupiditatis.

Qualiquestio num quarti scripti Thome de Argentina.

Distinctio. i. questio. i.

Utrum sacramenta noue legis habeant in se virtutē seu potentia creatiua.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum potentia creandi sit cōmunicabilis creature.

Secundo dato qd nō. vtrum creatura possit cooperari creatori in ope creationis.

Tercio vtruz gratia sacramentalis habeat eē p creationem.

Quarto ex his declarat illud qd querit.

Questio. ij.

Utrum sacramentum sit diffinibile.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo de sacramenti diffinitione.

Secundo de sacramentoz institutione.

Tercio de eorum ex quibus consistunt sacramenta explicatione.

Quarto de sacramentorum veterum r nouorum distinctione.

Questio. iij.

Utrum sacramentū circūcisionis habuerit efficaciam ad tollendū originale culpā.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo que fuerunt de integritate circūcisionis.

Secundo declarat illud qd questio querit.

Tercio vtrum circūcisio habuerit efficaciam ad conferendū gratiam.

Quarto de modo cessationis ipsius circūcisionis.

Distinctio. ij. questio. i.

Utrum sacramenta noue legis habeant in se aliquam spiritualem virtutem ipsius formaliter inherenter.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtrum sacramenta noue legis sint causa gratie.

Secundo vtz ratio huius causalitatis necesse sit ponere aliquā virtutē spūalem sacramenti formaliter inherenter.

Tercio de tempore institutionis sacramentorum noue legis.

Quarto de numero eorū r sufficientia.

Questio. ij.

Utrum baptisim⁹ Johis fuerit sacramentū.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo vtrum baptisimus Johannis contulerit gratiam.

Secundo vtrū gratia sacramentalis r gratia virtutū sit eadē realiter.

Tercio declarat illud quod querit.

Quarto vtrū baptizari baptisimo Johis fuerint rebaptizandi baptisimo xpi.

Distinctio. iij.

Utrum vocalis verborum expressio sit de necessitate baptisimi.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo quid sit baptisimus.

Secundo que forma verborū requirat i baptisimo. Et p idem patet ad illud quod hic principaliter querit.

Tercio videntū est vtrum quelibet mutatio facta circa verba in baptisimo requisita impedit sacramentum.

Quarto de materia baptisimi.

Distinctio. iij.

Utrum effectus baptisimi equaliter conueniat omibus baptizatis.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid hic in proposito dicatur res sacramenti.

Secundo qui sint hi qui recipiunt sacramentum r re sacramenti.

Tercio qui sint hi qui recipiunt sacramentū r nō rem sacramenti.

Tabula quarti libri

Quarto qui recipiunt rem sacramenti ⁊ non sacramentum. Et ex his patebit principa-
le questum.

Distinctio. v.

Utrum ex malicia baptizantis impediatur ba-
ptismi sacramentum.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo declaratur questum.

Secundo utrum non habens ordinem possit
baptizare.

Tercio a quo baptismus habeat efficaciam.

Quarto utrum christus potuerit ministris tra-
dere potestatem dimittendi peccata.

Distinctio. vi.

Utrum baptizata muliere pregnante puer epi-
stans in vtero recipiat characterem.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo de characteris quid sit in se entitative

Secundo in quo sit subiective.

Tercio a quo sit effectiue.

Quarto declarat questum principale.

Distinctio. vii.

Utrum sacramento confirmationis conferatur
gratia ipsi confirmato.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declaratur illud quod queritur.

Secundo utrum sacramento confirmationis
imprimatur character ipsi confirmato.

Tercio quis sit idoneus minister istius sacra-
menti.

Quarto videndum est de necessitate istius sa-
cramenti. scilicet utrum eius susceptio sit neces-
saria ad salutem.

Distinctio. viii.

Utrum eucharistia sit dignissimum sacra-
mentum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo de istius sacramenti institutione.

Secundo de eius forma ⁊ consecratione.

Tercio de eius sumptione ⁊ dispensatione.

Quarto de eius eminentia ⁊ dignificatione.

Distinctio. ix.

Utrum mortalis peccator sumens sacramen-
tum eucharistie peccet mortaliter.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrum mortalis peccator non contri-
tus nec confessus sumens istud sacramentum
veresumat corpus christi.

Secundo utrum isto modo sumens peccet
mortaliter.

Tercio utrum vere contritus antequam sit con-
fessus possit sine peccato sumere istud sacra-
mentum.

Quarto utrum sacerdos peccet mortaliter da-
do istud sacramentum ei quem scit temera-
re et sine contritione esse in mortali peccato.

Distinctio. x. questio. i.

Utrum corpus christi simul possit esse in plu-
ribus locis.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum corpus christi possit simul esse
in pluribus locis localiter.

Secundo utrum possit simul esse in pluribus
locis sacramentaliter.

Tercio utrum in vno loco localiter et in alio
sacramentaliter.

Quarto utrum humana cognitione possit co-
gnosci ibi esse ubi est sacramentaliter.

Distinctio. x. questio. ii.

Utrum corpus christi sub speciebus panis
realiter contineatur.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo utrum corpus christi realiter contineatur
sub predictis speciebus.

Secundo utrum sub propria sua quantitate
ibi contineatur.

Tercio utrum sub qualibet particula hostie
vere habeat esse totum corpus christi.

Quarto utrum ad motum hostie vere moueatur
corpus christi.

Distinctio. xi. questio. i.

Utrum conuersio qua panis ⁊ vinum conuer-
tuntur in corpus ⁊ sanguinem christi sit subie-
ta vel successiua.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo utrum virtute diuina quilibet res pos-
sit in quamlibet rem conuertere.

Secundo dato quod non. utrum in isto sacra-
mento substantia panis conuertatur in cor-
pus christi.

Tercio declaratur ipsum questum.

Quarto quibus nominibus ista conuersio con-
gruentius exprimitur.

Questio. ii.

Utrum eucharistia sit vnum sacramentum.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo que sit debita materia conuertenda in
corpus christi ⁊ que in sanguinem.

Secundo declaratur principale questum.

Tercio utrum sub vtraque specie panis scilicet et
vini istud sacramentum sit tradendum populo
christiano.

Quarto utrum sub vtraque specie christus in
cena sumperit seipsum ac tradiderit omni-
bus suis discipulis.

Distinctio. xii. questio. i.

Tabula quarti libri

Utrum in isto bñdicto sacramento virtute diuina accidentia subsistat sine subiecto.

In ista questione quattuor declaratur.
Primo vtrum diuina virtute omne accidēs possit esse sine subiecto.

Secundo vtz omnia accidentia in eucharistia apparētia de facto sint sine subiecto.

Tercio vtz talibus accidentibus sine subiecto existentibus ueniat aliqua actio.

Quarto vtrum hñmōi accidentia possint i oēm actionem in quam naturaliter potuerūt qñ in suis subiectis fuerunt.

Questio. ij.

Utrum accidentia panis et vini in eucharistia existentia sint corruptibilia.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo vtz ista accidentia sint corruptibilia.

Secundo vtrum aliqua substantia generetur ex istis accidentibus quando ipsa corumpuntur.

Tercio videbit quid sit illud qđ frangit qñ hostia diuidit vel masticat.

Quarto posito qđ aliquis liquor in calicē bñdictū fundat. declarat vtrum talis liquor accidentibus vini miscetur.

Questio. iij.

Utrum vile vel expediēs sit homi frequenter accedere seu sumere istud sacramentū.

In ista qōne quattuor sunt videnda.

Primo de istius sacramēti utilitate existente in peccatorum deletionē.

Secundo de eiusdē sacramēti utilitate existente in virtutū pfectionē.

Tercio vtrum homo sine peccō ad istud sacramentū omni die possit accedere.

Quarto vtrum hō sine peccō ab isto sacramēto possit semp abstinere.

Distinctio. xij.

Utrum sacerdote defectuoso dicēte verba consecrationis cū intētionē psecrādi substantia panis vere uertat in corpus christi.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid intelligat noīe corpis qñ suba panis dicit uerti in corpus xpi.

Secundo de principali quesito.

Tercio vtrum ordo sacerdotalis sit de necessitate consecrationis.

Quarto vtrum intentio consecrandi necessario requiratur ad hoc vt sacerdos conficiat istud sacramentū.

Distinctio. xij.

Utrum penitētia sit virtus moralis.

In ista qōne quattuor sunt videnda.

Primo de eo quod queritur.

Secundo de subiecto penitētie puta i quo habeat esse subiectiue.

Tercio de penitētie iteratione. vtruz. s. vera pnia possit iterari.

Quarto videntū est que sit causa penitētie. et qui sint effectus penitētie.

Distinctio. xv.

Utrum hō carens charitate possit satisfacere deo de aliquo mortali peccato.

Dic quattuor sunt videnda.

Primo vtrum de peccato mortali homo possit satisfacere.

Secundo de mō satisfaciendi. et p hoc etiaz patebit ad principale quesitū.

Tercio de pibus satisfactionis

Quarto de necessitate restitutōis. puta vtruz ad veritatē pnie requirat necessario restitutio rei aliene iniuste detente.

Distinctio. xvi.

Utrum contritio. confessio et satisfactio sint ptes penitētie.

Dic quattuor sunt videnda.

Primo quōd compūctio. cōfessio et satisfactio sint ptes sacramentalis pnie.

Secundo de circūstantijs de quibz penitēs tenet specialiter penitere.

Tercio de impedimentis vere penitētie a quibus debet penitēs cauere.

Quarto vtrum verum penitētē de peccatjs ve malibus necesse sit dolere.

Distinctio. xvij. q. i.

Utrum dolor contritionis d̄ necessitate salutis requisitus in sacramento pnie debeat esse maior omni altero dolore.

In hac questione quattuor declaratur.

Primo quid sit contritio.

Secundo vtruz de quolibet mortali peccō sit habenda specialis contritio.

Tercio declarat principale quesitū.

Quarto vtrum confessio soli deo facta sufficiat ad salutem.

Questio. ij.

Utrum homo de necessitate salutis teneatur pfiteri omnia peccata sua.

In ista questione quattuor declaratur.

Primo declarat principale quesitū.

Secundo quo iure teneamur ad pessionē peccatorum.

Tercio cui faciēda sit confessio.

Quarto quotiēs et quo tpe sit faciēda.

Distinctio. xvij.

Utrum potestas clauū se extēdat ad remissioz

Tabula quarti libri

culpe et pene.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de clauibus ecclesie se habentibus.

Secundo quod potestas homini clauibus se habeat ad ablationem pene.

Tercio quod se habeat ad remissionem culpe.

Quarto quod remissio culpe non potest fieri sine infusione gratie. ideo videndum est utrum infusio gratie et remissio culpe sint simul in eodem instanti.

Distinctio. xix.

Utrum soli sacerdotes habeant potestatem clauium.

In hac questione quattuor sunt videnda.

Primo utrum aliquis non sacerdos habeat clauis ecclesie.

Secundo utrum quilibet sacerdos habeat huiusmodi clauis.

Tercio utrum clauis possint tolli ab eo qui habet eas.

Quarto gratia primi argumenti videbunt aliqua circa excommunicationis sententiam et eius absolutorem.

Distinctio. xx.

Utrum aliquis sit absolutus ab omni pena purgatorum quam compleuit penitentiam a sacerdote si tibi imposita pro omnibus peccatis suis. supposito quod non iniurauerit sibi dignam penitentiam.

In hac questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est utrum homo in extremo mortis articulo possit vere et merito se penitere.

Secundo utrum vnus homo pro altero possit satisficere.

Tercio de principali questione.

Quarto utrum per indulgentias a papa vel ab episcopo largitas homo possit purgatorum suorum extinguere absque alia satisfactione.

Distinctio. xxi.

Utrum sacerdos illud quod dicit per confessionem teneatur in omni casu sub secreto tenere.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali questione.

Secundo ad quod valeat generalis confessio.

Tercio videnda sunt aliquid de igne purgatorio.

Quarto quomodo aliqua peccata remittuntur in alio mundo.

Distinctio. xxij.

Utrum peccata dimissa per penitentiam redeant propter ingratitudinem reciduantis post huiusmodi dimissionem in aliquod mortale peccatum.

In ista questione quattuor declarantur.

Primo utrum peccata dimissa per penitentiam redeant quo ad culpam reciduantem ipso penitente.

Secundo utrum redeant quo ad penam.

Tercio dato quod aliquo modo redeant. utrum cum huiusmodi reditionis sit ingratitudo.

Quarto quid sit sacramentum et quid res sacra

menti in penitentie sacramento.

Distinctio. xxij.

Utrum extrema unctio sit sacramentum.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali questione.

Secundo de causis extreme unctionis.

Tercio de eius effectibus.

Quarto de eius ordinata dispensatione.

Distinctio. xxij.

Utrum ordo sit sacramentum.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de ordine quantum ad suam diffinitivam et quidditatem.

Secundo quantum ad suam distinctivam et pluralitatem.

Tercio quantum ad suam actorem et virtuositatem.

Quarto quantum ad suam perfectionem et dignitatem.

Distinctio. xxv.

Utrum ordinator exigens pecuniam ab ordinatis sit simoniacus.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de ordinatoris potestate.

Secundo de aliquorum ordinatum inhabilitate.

Tercio de ordinandorum qualitate.

Quarto gratia questi videnda sunt aliqua de simoniaca prauidate.

Distinctio. xxvi.

Utrum matrimonium sit sacramentum.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo de principali questione in ista questione.

Secundo de matrimonij institutione.

Tercio de eius obligatione. puta utrum qui libet homo de necessitate precepti teneatur ad contrahendum matrimonium.

Quarto videbitur de matrimonij significatione.

Distinctio. xxvij. et xxvij.

Utrum post contractum matrimonium per consensum sufficienter expressum: vnus coniugum inuito altero possit intrare religionem.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo quid sit matrimonium.

Secundo qualis sit ille consensus qui efficit matrimonium.

Tercio de eo quod est hic principaliter questum.

Quarto utrum septennium. id est tempus septem annorum sit necessario requisitum ad sponsalia contrahendum.

Distinctio. xxix. et xxx.

Utrum coactio voluntatis matrimonium impediat.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo utrum matrimonium impediat violenta coactio.

Secundo utrum potest esse iure ad contrahendum.

Tabula quarti libri

matrimonium cogere filium vel filiam existētem in eius potestate.

Tercio utrum matrimonium impediat fraudulenta deceptione.

Quarto propter dicta magistri in littera sunt aliqua vidēda circa matrimonium quod habuit Ioseph cum virgine Maria.

Distinctio. xxxi.

Utrum actus iugalis concubitus sufficienter excusetur a peccato per tria bona coniugii que magister assignat in littera.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est utrum ista tria bona scilicet fides proles et sacramentum sint de matrimonio necessitate.

Secundo utrum per hec tria bona sufficienter excusetur actus carnalis copule.

Tercio utrum his tribus bonis assistentibus actus carnalis copule sit meritorius.

Quarto utrum predictis bonis deficientibus iam dicitur actus semper sit remeritorius.

Distinctio. xxxij. et xxxiij.

Utrum non obstante matrimonio consummato unus coniugum absque licentia alterius possit iuste vouere continentiam.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo utrum reddere debitum exigenti coniugi semper sit necessarium.

Secundo circa principale quesitum.

Tercio videndum de matrimonio antiquorum primum.

Quarto de operatione et dignitate ad matrimonium.

Distinctio. xxxiij.

Utrum aliquod impedimentum dissoluat matrimonium iam contractum.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo de impedimentis matrimonii in generali.

Secundo in speciali de impotentia coeundi.

Tercio de inhabilitate ad contrahendum hominis furiosi.

Quarto de impedimento accidente ex vicio hominis incestuosi.

Distinctio. xxxv. et xxxvi.

Utrum separatis ab invicem coniugibus causa fornicationis unus vivente altero possit alibi contrahere matrimonium.

In ista questione quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali quesito.

Secundo dato quod iunges causa fornicationis ab invicem separantur utrum licite valeant reuniri.

Tercio videnda sunt aliquid de conditione servili.

Quarto de etate puerili.

Distinctio. xxxvij. et xxxviij.

Utrum ordo vel continentie votum impedi-

at matrimonium.

Hic quattuor impedimenta matrimonii sunt videnda.

Primo de impedimento ordinis.

Secundo de impedimento criminis.

Tercio de impedimento voti.

Quarto de impedimento precedentis coniugii.

Distinctio. xxxix. et xl.

Utrum inter duas personas infideles infra gradum consanguinitatis christiano prohibitu possit esse verum matrimonium.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo quomodo infideles se habeant ad matrimonium manente eorum infidelitate.

Secundo quomodo se habeant ad matrimonium cessante eorum infidelitate.

Tercio videndum est quid sit consanguinitas et de diversitate suorum graduum.

Quarto usque ad quodum gradum impedit matrimonium tam fidelium quam etiam infidelium.

Distinctio. xli. et xliij.

Utrum affinitas impedit matrimonium.

Hic videndum est de quattuor.

Primo de publice honestatis iusticia quid sit in se. et utrum valeat matrimonium impedire.

Secundo de affinitate quid sit in se. et utrum valeat matrimonium impedire.

Tercio de spirituali cognatione quid sit in se. et utrum valeat matrimonium impedire.

Quarto de legali cognatione quid sit in se. et utrum matrimonium valeat impedire.

Distinctio. xliij.

Utrum secundum naturalem cursum nature quicquid resurrectio hominum mortuorum sit futura.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo utrum resurrectio mortuorum sit possibilis.

Secundo utrum ad hoc sufficiat virtus siue potentia naturalis.

Tercio utrum homo resurgens sit idem numero qui fuit primo.

Quarto utrum resurrectio fiat successively vel subito.

Distinctio. xliij.

Utrum resurgat in homine totum quod est de veritate siue corporalis nature.

Hic quattuor sunt videnda.

Primo videndum est de principali quesito.

Secundo de damnatorum loco.

Tercio de eorum corporali supplicio.

Quarto de spirituali. puta de pena ipsius anime quam patitur in inferno.

Tabula quarti libri

Distinctio. xlv.

Utrum suffragia uiuoz p̄ sint aiabz defūctorū.

In ista questione quatuor sunt vidēda.

Primo utrum an imabz defūctorz conueniant aliqua corpalia habitacula.

Secūdo qualia sint ista habitacula. et i quibus mūdi partibus sint situata.

Tercio utrum defunctis prodesse valeant uiuozum suffragia.

Quarto utrum sancti cognoscant nostras p̄ces seu rogamina.

Distinctio. xlvi.

Utrum in deo sit misericordia et iusticia.

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo de iusticia dei s̄m se.

Secundo de eius misericordia.

Tercio de distinctione vnius ab altera.

Quarto utrum in omni dei opere sit misericordia et iusticia.

Distinctio. xlvij.

Utrum solus christus iudicaturus sit in extremo iudicio.

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo vidēdus est qui i extremo iudicio se habeant actiue.

Secundo qui passiue.

Tercio qualiter angeli se habeant in predicto iudicio discussiue.

Quarto quomodo respectu mundi ignis se habeat purgatiue.

Distinctio. xlvij.

Utrum completo extremo iudicio i celestibus corporibus fiat aliqua realis alteratio.

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo vidēdū est sub qua forma christus apparebit in iudicio.

Secundo de ipsius iudicij locali spacio.

Tercio de eiusdem iudicij temporali momento. puta utrum possit ab aliqua creatura sciri certa hora illius iudicij.

Quarto de questione principali.

Distinctio. xlix. questio. i.

Utrum quatuor sint doctores corpis glificati.

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo de corpis glificati claritate.

Secundo de eius impassibilitate.

Tercio de eius agilitate.

Quarto de eius subtilitate.

Questio. ij.

Utrum beati nude videant diuinā eētiam

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo utrum ad visionem nudam diuine eētientie necessario requiratur in vidente ha-

bitus luminis glorie disponens ipsum ad h̄mōi visionem.

Secundo de principali questione.

Tercio utrum omnes beati equaliter videant diuinam eētiam.

Quarto utrum aliquis beatus videat omnia visibilia in diuina eētiam.

Questio. iij.

Utrum beatitudo animaz post resumptioz suozum corpus sit maior q̄ fuerit an huiusmodi resumptionem.

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo quid sit beatitudo.

Secundo in cuius potentie actu principalius consistat beatitudo.

Tercio utrum beatitudo naturaliter cadat i cuiuslibet hominis desiderio.

Quarto de principali questione.

Distinctio. l. questio. i.

Utrum anima humana a corpore sepata intelligat ea que sunt in hoc mundo.

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo utrum anima separata aliquid intelligat.

Secundo utrum intelligat p̄ species ab actu realiter differentem.

Tercio de principali questione.

Quarto utrum damnati videant gloriā existentū in celesti paradiso.

Questio. ij.

Utrum aliquo modo sit possibile q̄ idēz hō simul sit beatus et damnatus.

Hic quatuor sunt vidēda.

Primo premititur vna distinctio.

Secundo ostenditur sub quo membro istius distinctionis questio p̄posita ad p̄sens est tractanda.

Tercio recitant conclusiones quas circa istā materiā posuit quidā venerabilis dñs et magister in p̄mo suo principio s̄niam.

Quarto auctor p̄sentis libri ostendit q̄d gratia disputationis econtrario tenuit cū i sententijs principiauit.

Prologus

Acutissimi materi

arū theologicāliū resolutoris **T**home de Ar
gētrina pōnis generalis ordinis heremitarū s̄c̄i
cti Augustini septū librorū s̄niarū feliciter
incipit.

Abyssus vo
cē suā **A**ba
cuch . iij .
Gloriosus
doctor **Au**
gust. diuine
nature sup
nā dignita

Edit

abyssus vo
cē suā **A**ba
cuch . iij .
Gloriosus
doctor **Au**
gust. diuine
nature sup
nā dignita

tem. rōnalis creature eternā felicitatē p̄side
rans. viij. de ci. dei. ca. iij. sic ait. **N**ō ita crea
tus ē vt p̄ id quod i eo p̄cellit attingat ad illū
qd̄ cūcta p̄cellit. i. vnū v̄z optimū. sine q̄ nul
la natura subsistit. nulla doctrina instruit. nul
lus vsus expedit. **I**pse querať vbi nobis se
cura sunt oia: ipse cernať vbi nobis certa sunt
oia: ipse dirigit vbi nobis recta sunt omnia. **E**t
eandē s̄niam p̄firmās platonicoꝝ testimonio:
immediate seq̄nti ca. ait sic. **P**latonici pleriq̄
dixerūt v̄z deū esse rez auctozē veritatē illu
stratozē. r̄ b̄ritudinis largitozē. **H**āc eādē ve
ritatē tanq̄s **A**ug. circa p̄ncipiū libri de co
gnitōne vere vite sic ait. **P**rofecto naturā rō
nalē ad h̄ solū factā p̄stat. vt factorē suū verū
deū intelligat. intelligēdo diligit. diligēdo
in eo qd̄ ē eterna vita eternalr̄ beate viuat. **E**x
quib̄ oibus apte colligit q̄ vera b̄ritudo aie
rōnalis h̄ri nō p̄t: nisi ipsa aia cūcta creata
trāscēdens. soli suo creatori tanq̄s sue b̄ritudī
nis largitozi ex intimo cordis affectu finalit̄
p̄iugat. **N**ūc autez ita ē q̄ ars docet r̄ natura
s̄l̄r̄ prestatur. extremū extremo nō p̄iugi sine
medio. teste etiā. b. **D**yo. i. d̄ angelica hierar.
Ordinatissima rez distributio lege diuine p̄
uidētē sic d̄inoscit esse disposita. q̄ infima p̄
media reducunt i sup̄ma **C**ū igit̄ rōnalis aia
r̄ ipsa natura diuina sint i genere intelligibi
liū duo extrema maxie a seinuicē distāta. qz
hec ē pura potētia. illa aut̄ actus pur̄. put̄ in
alia facultate euidētē declarāť. sequit̄ igit̄ ne
cessario q̄ sine gratuito medio diuinit̄ inspira
to aiam sup̄naturalr̄ eleuāte. purā suā potētī
alitatē actuāte. r̄ p̄ cū potētī aie obiecto di
uino alit̄liter p̄formante. p̄dictū actū purissi
mū i sua pp̄ia claritate aia rōnalis nō possit

b̄ritice p̄templari. **C**ōsiderata c̄m aia quo ad
sua pura naturalia. tūc v̄ificat̄ illa aplica s̄nīa
q̄ de isto actu purissimo d̄. q̄ lucez inhabitat
inaccessibile. quē null̄ hoim vidit. sed nec vi
dere p̄t. i. ad **T**h̄. vi. **P**ropter qd̄. b. **A**ug.
i. de tr̄. c. ij. sic ait. **N**ūanc mētis acies inuali
da: in tā excellēti luce figi nō valet nisi p̄ iusti
ciā fidei nutrita vegetet̄. **N**ec mir̄. qz sicut se
h̄z oculus vesp̄tationis ad lucē solis. sic se h̄z
aie nostre intellect̄ ad ea q̄ sunt manifestissi
ma i natura. vt d̄. ij. methaphisice. **U**n̄ etiā
Ans. p̄ solo. r̄ iij. cāz tāte distātie r̄ impropor
tois p̄dictoz̄ duoz̄ extremoz̄ inquirēs sic ait
Cur d̄ne cur h̄ q̄ te videre nō possum? sicuti
es. tenebrať ocul̄ infirmitate sua: an reuerber
at̄ fulgore tuo? **E**t m̄det ibidē dicens. **S**ed
certe tenebrať i se r̄ reuerberat̄ a te. obscuratur
sua breuitate. r̄ obruit̄ tua imēitate. vere con
terit̄ angustia sua. r̄ vincit̄ amplitudine tua.
Sicut igit̄ aliq̄s ex̄ns in tenebris et caligine
qd̄ visu nō p̄t p̄cipe illud mediāte voce ipsi
us rei q̄site n̄rit̄ indagare. **S**ic aia rōnal̄ car
cerali clausa custodia molis corp̄al̄ q̄d̄iu p̄
grinat̄ a d̄no in h̄mōi caliginoso r̄ tenebroso
erga sculo. inhabitās domū luteā. r̄ terrenuz̄
h̄ns fundamētū. cernēs se respectu diuine cla
ritatis naturali cognitōe deficere. p̄ statu p̄n
tis miserie ipsi sacre theologie firmissime d̄z
innuť tanq̄s voci pp̄rie ei? cui beatifice r̄side
rat̄ in herere. **S**ic c̄m p̄ varia sacraz̄ sc̄ptura
r̄ volumīa dilectū suū inq̄rēs q̄si vocē eius
iugiter inseq̄ndo. dilectū ita q̄sitū q̄si uicunq̄
abscōditū i intima abyssō suoz̄ secretoz̄ reue
lata r̄ audē facie poterit speculari. **N**ā in tā di
cti discursus termino pallio verustat̄ depōsi
to. aia rōnalis dicit̄ id **Canf. iij. Inueni quē**
diligit̄ aia mea. tenui eū nec dimittā donec i
roducā illū in domū mat̄ mee r̄ i cubiculū
genitric̄ mee. **E**t b̄n̄ dicit̄ i domū m̄ris. i. i do
mū sup̄ne deitat̄. qz in studio sc̄pturaz̄ q̄si in
voce exultatois r̄ p̄fessionis trāsb̄it̄ i locū ta
bernaculi admirabilis vsq̄ ad domū dei. ps.
xli. **R**ec̄ igit̄ ordo ad b̄ritudinē p̄cedēdo
hic esse videt̄. vt vox dilecti audiat̄ p̄mitus i
sc̄ptura. r̄ ipse teniq̄ videat̄ i diuina sua na
tura. **Q**uē ordinē videt̄ ipse **J**ob obseruasse.
cum vltimo sui libri ca. ait. **A**uditu aur̄ au
diu te. r̄ nūc ocul̄ me? videt̄ te. **U**n̄ r̄ in t̄mi
no vie eterna. s̄ beatitudine ex̄ntes dicere p̄t
illd̄ ps. **S**icut au diuim? sic vidim? in ciuita
te d̄ni r̄ trutū. **S**icut c̄m metallū p̄us ignit̄ r̄
laxat̄ q̄s i debitas formas trāsfundat̄ ab artifi
ce. **S**ic homo studiosus sacre sc̄pture redit̄

Prologus

ignito dei eloquio p̄ns in seipso d̄z liquefieri. ⁊
deinde reuelata reuisione i sup̄ne reitatis ima
ginē clarifice transformari: vt sic p̄cederet liq̄sa
et veracit̄ dicere possit illud **Can. v. Aia mea**
liq̄s facta ē vt dilect̄ me locut̄ ē. Et s̄bsequenter
transformat̄ dicat cū ap̄lo. ij. ad **Cor. ij.** Nos
aut̄ reuelata facie gl̄iaz d̄ni specularēs i eandē
imaginē transformamur a claritate i claritate.

¶ Ex dicit̄ hucusq̄ duo p̄ncipalr̄ habemus
duoz̄ p̄mū ē q̄ aia rōnal̄ nō p̄cē br̄ā nisi ad
aptā rei visioz̄ fuerit eleuata. **¶** Scd̄z ē q̄ ad
h̄mōi visioz̄ nullaten̄ eleuat̄. nisi p̄ns voces
dei i septur̄ fidelr̄ sequat̄. Et q̄z vocē ei⁹ audi
re nō possum̄ nisi ipse loquat̄. iō ne aia rōna
lis a via s̄ritatis ex carētia ist̄⁹ diuine voc̄ er
raret. s̄z p̄nt̄ recto tramite duce rei voce ad vi
tā eternā mearet. p̄r̄ miaz ⁊ r̄ tot̄⁹ p̄solatōis
p̄r̄ in quā luminū a q̄ descendit̄ om̄e datū opti
mū ⁊ om̄e donū p̄fectū. cui⁹ vox seu verbū est
lucerna pedibz̄. ⁊ lumē semit̄ cui⁹ i s̄t̄er aie s̄u
del. Dic̄ in quā p̄r̄ p̄ nra obtinēda salute ex a
byssō cordis sui verbū tonū eructauit. cū vocē
suā septur̄. s̄. sacraz̄ patribz̄ inspirauit. ⁊ nob̄
i sacro canōe eā cōicauit. Et h̄ ē qd̄ Abacuch
p̄pha insinuauit cū dixit. Dedit̄ abyssus vo
cem suā. vbi. s̄.

In q̄bz̄ verb̄ dupl̄r̄ exponēdis septe
ra sacri canōis nob̄ om̄ibz̄ in ea stu
dētibz̄ p̄ponit̄ dupl̄r̄ cōmēdāda. Pri
mo vt vlt̄ cōsiderata i nouo veteriqz̄ testō spa
ciosissime dilatata. Scd̄o vt sp̄alit̄ s̄igra. et
a mḡro petro i libro sen. cōpēdio ordinatissime
cōpilata. **¶** Quātū ad p̄mū ad p̄ns dicit̄ pos
sū q̄ i verb̄ passū p̄r̄ ipsa septura sacra q̄ dru
pl̄r̄ cōmēdat̄. Primo a mūificētia copiosa ma
gnifice largitiua. Scd̄o ab em̄nētia p̄digio
sa clarifice lustratiua. Et q̄rto a p̄fluētia deli
ciosa mellifice relectiua. Rōe p̄mī verba sacri
eloquiū sūt insignita de core iestimabil̄ digni
tat̄. Rōe scd̄i sūt custodita tenore i p̄nerrabil̄
difficultat̄. Rōe terciū sūt expolita splēdore
inobūbrabil̄ claritatis. Et rōe q̄rto sūt emelli
ta dulcore incōsūmabil̄ tonitat̄. **¶** Istoz̄ p̄
mū ē on̄siuū p̄ncipij ip̄i sacre septure origina
liter p̄ductiui. scd̄m̄ insinuatū materialiter
s̄biectiui. terciū mōstratiuū formalr̄ p̄cessiui
⁊ q̄rto exhibitiuū finalr̄ affectiui. Mūificē
tia copiosa magnifice largitiua on̄siua p̄nci
pij sacri eloquiū originallr̄ p̄ductiui notat̄ cū
p̄mittit̄. dedit̄. Eminētia p̄digiosa mirifice
p̄tētiua insinuatū p̄ncipij sacri eloquiū mati
allr̄ s̄biectiui. inquit̄ cū anectit̄ abyss⁹. luculētia

generosa clarifice lustratiua mōstratiua p̄ncipij
sacri eloquiū formalr̄ p̄cessiui on̄dit̄ cū tercio
postponit̄. vocē. s̄z p̄fluētia deliciosa mellifice
relectiua exhibitiua p̄ncipij sacri eloquiū fina
liter affectiui. intelligit̄ cū vltio s̄bferit̄ suā.
¶ Dico ḡ p̄mo q̄ mūificētia copiosa magni
fice largitiua on̄siua p̄ncipij sacri eloquiū ori
ginaliter p̄ductiui notat̄ ibi cū p̄mittit̄ dedit̄.
Nulla em̄ creatura verā sapiam dare potuit.
q̄z ipsa nō habuit. teste ip̄o **Job. q̄. xxvij.** sui
li. ca. q̄om̄ mouet in hūc modū. **¶** Un ḡ venit
sapia. ⁊ q̄s ē loc⁹ intelligētie. Et r̄ndēs imedia
te dicit̄. Abscōdita ē ab ocul̄ oim̄ viuētū. vo
lucres q̄z celi latz̄. Perditō ⁊ mors dixerunt
Auribz̄ nr̄is audiuim⁹ famā ei⁹. De⁹ intelligit̄
viā ei⁹. ⁊ ipse nouit̄ locū illius. Ipse em̄ finca
mōi intuet̄. ⁊ oia q̄ s̄b celo sūt respicit̄. Cū ḡ
nihil det̄ qd̄ nō h̄z̄. a nulla creatura postulare de
bet̄. sapiaz: s̄z a solo creatore. dicētes cū salo
mone **Sap. ix.** Da mihi d̄ne sedū tuaz̄ assi
stricē sapiaz̄. Et. j. i eodē ca. Mitte illā de cel
scis tuis. ⁊ a sede magnitudis tue vt mecū sit
⁊ mecū laboret. vt scia qd̄ acceptuz̄ sit corā te.
¶ Dis. n. sapia a d̄no reo ē: ⁊ cū illo fuit̄ sp̄. ⁊ est
an̄ enū **Ecci. i.** Ip̄e. n. creauit̄ illā i sp̄scō. ⁊ vi
dit̄ ⁊ d̄m̄nerauit̄ ⁊ mensus ē. ⁊ effudit̄ illā sup̄
oia opa sua. ⁊ sup̄ oēs carnē s̄m̄ datū suū: ⁊ p̄
bet̄ illā diligētibz̄ se. ibidē. Si em̄ ip̄e p̄hs p̄
pter dignitates h̄ūane sapie dixit. i. metha. q̄
iuste putat̄ n̄ h̄ūana fore possessio. sol⁹ em̄ de
hūc h̄z̄ honoz̄. q̄to maḡ h̄ sacratissima dei
scia a solo reo dicit̄ immediatissime rep̄dere
Igit̄ sic ait̄ aug. viij. de tri. i. p̄mio. Deo sup̄
plicādū cōduotissima pietate vt intellectū apiat̄
q̄ possit̄ mēte cerni cēntia s̄ritat̄. Propter qd̄
d̄: **Ja. i.** Si q̄s ar̄ v̄m̄ idiget̄ sapia: postulet̄
a reo q̄ dat̄ oibz̄ affluēt̄: ⁊ nō ip̄ropat̄ ⁊ dabi
tur ei. i. **Jo. v. dz.** Dedit̄ nob̄ sensū. i. septurā.
vt cogit̄cam⁹ deū v̄ez. ⁊ sim⁹ i vero filio ei⁹. **¶** Itē
Sap. vij. Optauit̄ d̄at⁹ ē mihi sensus. inuo
caui ⁊ venit̄ i me sp̄s sapie. **¶** D̄ns sp̄ualiter
intelligēdo loq̄ns de septura sua sc̄tā ait̄ **Ja.
xlij.** Dedit̄ te in lucē gentiū vt sis sal⁹ meaz̄ s̄z
ad extremū terre. Et q̄z dixit̄ ille sapiēs **Ecci
vl. ca.** Dātū mihi sapiāz̄ dabo gl̄iaz. **¶** **Jo** sic d̄z
i. celi ⁊ m̄di. laudare h̄m⁹ deū vnū creatore p̄
eminētē. p̄p̄etatibz̄ rez. Laudem⁹ ḡt̄ deū in
ternario nūero. vt d̄z ibidē. dicētes cū ap̄lo. ij.
ad **Thi. iij.** Soli reo honoz̄ ⁊ gl̄ia in secula
scloz̄. **¶** Dixi scd̄o q̄ em̄nētia p̄digiosa mi
rifice p̄tētiua insinuatū p̄ncipij sacri elo
quiū materialiter s̄biectiui inquit̄ cū anectit̄
abyssus. **¶** T̄ta em̄ ē p̄funditas ist̄⁹ septure

Prologus

bndicte rōe subiecti siue cāe material. q̄ meri
to vt sic abyſſo opat̄. Propter qd̄ d̄ ps. cij.
Abyſſus sic veſtimētū amict̄ ei⁹. Sic. n. ve/
ſtimētū abyſcōdit̄ a nra p̄replatiōe celat̄ illd̄
ipm̄ qd̄ velat̄. sic dina claritas pp̄t ei⁹ abyſſa/
l̄ imēſitatē respectu oculoz nroz opit̄ anago/
gicē velamēt̄. iuxta qd̄ ait Dyo. in d̄ ange. hic
rar. ca. ij. Neq̄ em̄ poſſibile nob̄ ē aſt̄ intruere
diuinū radiū niſi varietate ſacroz velaminū
anagogice circūelatiū. Sup̄ q̄ d̄ d̄ ait Du/
go ibidē i p̄m̄to. Quēadmodū infirmi oculi
ſolē nute tectū litere ſpiciūt: q̄ ei⁹ coruſcū lu/
mē videre nō p̄nt. ſic diuinū radiū op̄z ē ar/
cūelatiū vt ipm̄ intelligam⁹. Un̄ p̄pter iſtū
abyſſi inatrigibile. p̄fūditiū q̄rit̄ Eccl̄. i. Pro/
fundū abyſſi q̄s d̄mēſus ē: t̄ ſapiaz dei p̄cedē
tē oīa q̄s inueſtigauit. Cui q̄ōm̄ iudēs ſapia
increata Eccl̄. xxij. dic. Siq̄ celi arcūm̄ ſol/
la: t̄ p̄fundū abyſſi penetraui. Doc. n. nō p̄t
aliq̄ creatura. teſte ap̄lo q̄ ait ad ro. xi. D̄ al/
titudo diuinaz ſapie t̄ ſcie dei: q̄ incōprehēſi/
bilia ſūt iudicia ei⁹ t̄ inueſtigabiles vie eius.
Ubi ap̄ls p̄mo p̄mittit ſuā amiratoz di. D.
Sec̄do amiratoz rōz. altitudo ſapie t̄ ſciētē
dei. Tercio rōis p̄firmatoz. q̄s incō. t̄. Di/
xi tercio q̄ luculētia generoſa clarificat̄ luſtrati/
ua: mōſtratiua p̄ncipiū ſacri eloquiū formalit̄
p̄ceſſum̄ oñdit̄ cū tercio poſtponit̄ vocē. Nec
em̄ vox p̄ ſua luculētia t̄ claritatez oēs ſtudi/
oſi⁹ inſequētes pluſtrat̄ admirabili claritate.
Un̄ Joh̄. xij. ſcribit̄. Venit̄ q̄ vox t̄ celo di.
Clarificauit̄ t̄ itez clarificabo q̄. d. In veteri te/
ſtamēto clarificauit̄ p̄ph̄as t̄ p̄riarchas. t̄ i no/
uo clarificabo cūctos ſtudioſos xp̄icolos. Et
qd̄ mix q̄ ipſa clarificat̄ cū t̄ ipſa dicat̄ ſap.
vi. Clara ē q̄ nunq̄ marceſcit̄ ſapia. t̄ facile vi/
det̄ ab hiſ q̄ diligūt̄ eā. Et ibidē. c. vij. Vapor
eſt. n. p̄t̄us dei t̄ emanatō qd̄a claritatis oīpō/
tētis dei ſincera. t̄ iō niſi cōiūgnatū in illā in/
currit. cādor eſt lucē eterne t̄ ſpeculū ſine ma/
cla dei maieſtatis t̄ imago bonitatis illi⁹. t̄ cū/
ſit vna: oīa pōt. t̄ p̄manēs in ſe oīa innoat. t̄
p̄ natōeſ i aīas ſcās ſe trāſfert. amicos t̄ p̄phe/
tas cōſtituit. Et ſequit̄ paucis interpoſit̄. Eſt
em̄ h̄ ſpecioſior ſole: t̄ ſup̄ oēs ſtellarū diſpōez
lucē p̄pata inuenit̄ p̄or. illi. n. ſuccedit̄ nor. ſa/
piaz aut̄ nō vincit̄ malicia. Et eccl̄. xxij. dic
d̄ns de iſta ſacra ſc̄ptura. Ego ſeci vt i cel. i. in
celeſtibz mentibz oriēt̄ lumē indeficiens. Et
b̄n̄ dicit̄ indeficiēs. q̄ ſic dicit̄ Caſſiod. in q̄/
dā eplā. Sapia violētia nō aufer̄. antiq̄tate
nō corrūpit̄. abyſcōſione nō minuit̄. cōicatioe
multiplicat̄. De hac etiā ſacre ſc̄pture clarita

te loquit̄ Alan⁹ in li. de planctu nature ſic d̄.
Sapia diuina ſup̄ oēs poſſeſſione p̄eminet p̄
quā nob̄ p̄ſcie theſaur⁹ ſecretis penetrabilibz
mētis innat̄. fruct⁹ eterne dilectiōis acq̄rit̄.
Nec ē ſol p̄ quē mēt̄ lumē dieſcit̄. cordis ocu/
lus in tenebz clareſcit̄. hec in celeſtē terrenū
hoiez in deū deſica mutatiōe p̄uertit̄. Un̄ ait
Grego. in qd̄a cārico eccl̄iaſtici officiū. Vox
clara ecce in tonar. obſcura q̄q̄ ſcrepat. pellat̄
emin⁹ ſomnia ab ethere xp̄s p̄micat̄. **D**ixi
q̄to q̄ p̄ſueria d̄licioſa mellificet̄ reſectiua ex/
hibitiua p̄ncipiū ſacri eloquiū ſinalt̄ affectiui
intelligat̄ cū ſb̄infert̄. ſuā. Sūū. n. ē p̄nomē re/
latiui. Un̄ dicit̄ grām̄aticā ſic. Is ſū⁹ ipe ſui
referūt̄: ſz cetera mōſtrāt. Et iō h̄ p̄nomē ſuā
refer̄ h̄ nomē vocē ad illū a q̄ originalt̄ deſce/
dit. Et vt ſic apte iPLICAT̄ cāz ſinalē. q̄ ſue boni/
tatis affluētia ē oīm̄ reſectiua. rōne cui⁹ affluē/
tie potētm⁹ ſibi dicere illd̄. Eā. ij. Sonet vox
tua in auribz meis. vox. n. tua dulcis t̄. Un̄
Iſa. li. ſic d̄. Cōſolabit̄ q̄ d̄ns ſyō: t̄ cōſolabit̄
oēs ruinas ei⁹. t̄ p̄oner̄ deſertū ei⁹ q̄ ſi deſicias.
t̄ ſolitudinez ei⁹ q̄ ſi ortū d̄ni. gaudiū t̄ leticia
inueniet̄ i ea. grāz actio t̄ vox laudis. Un̄ vo/
cis iſtū vt ſua vox ē. ſ. dei. attēdens Aug. ſua/
uitatē. i. p̄ſſi. c. v. ſic ait. Ecce aures cordis
mei aī tē d̄ne. ap̄i eas t̄ dic aīe mee. ſalus tua
ego ſum. curā poſt vocē hāc t̄ apphēndā te.
noli abyſcōdere a me faciem tuā. Propter. n.
multiphanam cōſolationez vocis ſue vt ſua
vox ē Joh̄. apoc. i. cū vidiffz facie ei⁹ lucere ſi/
cut ſol lucē in p̄tute ſua. dixit̄ deuoce ſua. Et
vox illi⁹ tāq̄ vox aq̄z ml̄taz. i. cōſolationū d̄/
uerſaz. In hac. n. voce oēs ſp̄uales aīe huma/
ne delectatōes vniſſime recludūt̄. teſte Die/
ro. i ſuo breuiario ſup̄ p̄ſalterio. vbi exponēs
illd̄ p̄bū p̄s. c. lviij. ex adipe frumētū ſatiat̄ te.
ſic ait. Pinguis ē. n. ſmo d̄ni⁹. t̄ h̄z in ſe oēs
delectatōes. ſic aut̄ iudei q̄n̄ māna q̄n̄q̄z p̄me/
debāt. qd̄ ſm̄ volūtate cuiuſcūq̄ ſapiebat̄ in/
ore. Et q̄ ſi cādē ſniaz ponit̄ Iſa. i. de ſū. bono. c.
p̄r. dices de ſc̄ptura ſacra. Pro vniſcuiuſq̄
intelligētia variat̄ ſicut māna p̄ ſinguloz de/
lectatōe variū ſapozē habebat. Et ſic p̄z de p̄i/
ma expōne verbi p̄ncipaliter introducti.

Exponēdo aut̄ ſc̄do mō ſba p̄libata
dico q̄. iij. i eis tenorāt̄ q̄b. iij. libri
ſniaz patēt̄ſſime cōmēdāt̄. Ad c̄ de/
clarationē ē breuiter aduertēdū. q̄ ille ven̄ era/
bil⁹ doctor t̄ mḡ q̄ duplice i genere q̄ niſ ml̄/
tiplecē i ſp̄e ponit̄ cōſideratoz. iuxta libroz ſu/
oz q̄ d̄n̄ſariā diſtictōz. Cōſiderat̄ nāq̄ mḡ
pet̄ p̄mo dinoz ſecretoz ſb̄limiſſimā p̄ditōz

Prologus

Secundo creatorum creatorum sufficientissimam producti-
onem. Tercio sumorum et infimorum mirabilissimam
diuinitatem. Quarto multorum infimorum efficacissi-
mam curatorem. Et ut scia prima libri ostendit lau-
dabilem et gloriosam ex indagatore eminentissime ma-
iestatem. Secunda scilicet amabilem et speciosam ex psi-
cheratore liberalissime pietatem. Tertia tercius amica-
bilis et gloriosa ex inuinitate inmensissime caritatis.
Quarta quarti desiderabilis et fructuosa ex ostensione
clementissime pietatis. Diuinorum secretorum pro-
ditio subtilissima. ex qua scia prima libri redditur lauda-
bilis et gloriosa. intelligitur cum dicitur abyssus. Cunctorum pro-
ductio creatorum liberalissima. ex qua scia prima libri est
amabilem et speciosam inuinitate cum permittit. dedit.
Diuinorum diuinitatem diuinitatem mirabilissimam. ex qua
scia tercius libri est amica bilis et gloriosa. cogitatur cum
tercio subiungitur. uocem. Si ipso infimorum cura-
tio diuinitatissima. ex qua scia quarti libri est desidera-
bilis et fructuosa insinuat cum ultimo postponitur
sua. **D**ico ergo primo quod diuinorum secretorum pro-
ditio subtilissima ex qua scia prima libri redditur lauda-
bilis et gloriosa intelligitur cum dicitur abyssus. In primo
nuncupatur li. abyssus abyssum inuocat in uoce catara-
ctarum. xi. ps. puta abyssus essentialiter unitatem inuo-
cat. i. in uoce siue perfecte considerat. abyssum per-
sonaliter trinitatem. i. in uoce. i. in expressione catara-
ctarum. i. diuinitatem personarum. Hoc enim non per aliquam creaturam.
quod certa lege et gyro uallabat abyssos. Pro-
uinciam. **D**ifficile. n. inuestigamur ea que in terris sunt
et que in prospectu sunt inuenimus cum labore. que in celis autem
sunt que inuestigabit Sap. ix. que dicitur. hoc erit
nimis difficile et quod admodum impossibile. puta scien-
tificam perscrutari ea que sunt in celis scilicet trinitatem
h. n. que scrutatorum emat estatis opprimet a gloria
Pro-
uinciam. xv. **U**n. b. hyla. ij. d. tri. iuxta p. n. diffi-
cultate inuenit circa scientificam perscrutatorum et ne
trinitatem attendit. sic autem. **N**ihil in sensu labes est. i.
intellectu stupor est in firmo et non iam infirmitates
sed silentium et stultitiam. inmensum est quod exigit. in comprehen-
sibile quod uidetur. extra significatos firmos est. ex-
tra sensus interitum. extra intelligentie capacita-
tem. et que quod ultra que non annunciat. non attingit. non
tenet. sed significatiua rei ipsius natura consumit
sensus contemplatorum in perspicabile lumine obsecat.
Licet autem illud abyssale mysterium nullum unquam mor-
taliu ad plenum potuerit penetrare. tamen sic riuus
si fontium de cacumine montium in abyssum conuallium
solent emanare. quibus in infimis constituti poterunt
recreari. sic in comprehensibilis altitudo scilicet in-
tatis: apud quam est fons uite. in lumine uidebi-
m. lumine. ps. xxxv. Illuminans mirabiliter a mo-
tibus eternis. ps. lxxv. quibus claritas sue stil-
licidij stillicidij super terram ipsam huiusmodi cordis.

suos studiosos et reuotos. que ad intelligibiles
presunt mirabiliter illustrare. et que ad concupiscibi-
les delectabiliter insinuant. que ut dicitur in ps. lxxvij.
adaequit eos uelut in abyssum multa. i. que. i. abyssum.
inebriabimur ab ubertate domus sue: et torrete uo-
luptatibus sue potabit eos. ps. xxxv. **U**n. predicto-
rum stillicidiorum plustratorum stillicidij et delectatorum plen-
tias Aug. que in extra sit positum in li. solilo. sic cla-
mar. **L**umene uerum. lumene scilicet. lumene delectabi-
le. lumene admirabile. lumene superlaudabile quod il-
luminat oculos angelorum. ecce uideo. gratias ago
ecce uideo lumene celi. in luce in oculis mentis
mee radius respicit a facie luminis tui. et lenificat
omnia ossa mea. **U**t proficeret in me. auge quod lo-
cum in me. dilata-
tes obsecro. dilata et te. **E**t paucis interposi-
tis subdit. **L**umene meridiana illuminans omnem
modum. **L**ux implet modum. uel illis oculis que te non
uident sol illuminans celum et terram. uel caligantibus
oculis que te uideri non possunt. **A**d cuius luminis ple-
nam perceptionem eterne. s. uite consolationem nos pro-
ducatur ipse consolator cunctorum dominus dominorum. qui ui-
uit et regnat in secula seculorum Amen.

Utrum deus

sub ratione abyssali uel absolu-
ta subiacet in sacra theologia.

Et uidetur primo quod sic. quod in nulla scia subie-
ctum subiectum sub ratione subiecti intrinsece repugnat.
sed ratio finita formaliter et intrinsece repugnat ipsi deo.
quod ipse formaliter et intrinsece est infinitus. **U**t
ps. ij. metha. sic se habet res ad esse. sic se habet ad cog-
noscere. et inde uidetur habuisse ortum illa uulga-
ta propositio apud grammaticos. logicos et philosophos. s.
quod modi intelligendi sequuntur modos eundi et
modi significandi sequuntur modos intelligendi
sed esse dei est infinitum. **U**t. **C**ontra si deus in
nra theologia subiacet sub ratione abyssali et
infinita. tunc theologia nra esset scia infinita.
probat contra. quod habitus specificant ab obiectis.
Dicendum quod hoc ordine est procedendum in hac qua-
estione. et ut plurimum in alijs operibus subsequentijs pre-
suppositis terminis uel ipsis notificatis si per se
non patet. **P**rimo ponam conclusionem quam tenere
propono. quod ipsa conclusio intenta est quasi signum re-
spectu cuius omnia alia considerantur et introducuntur.
uel ut in ipsa tendunt. sicut rationes propositae. uel
ut ab ipsa declinant et deuiant sicut rationes que
sicut igitur aut philosophus. i. eth. sagittates signum ha-
bentes magis unquam ad ipsam quam ad opret. **S**ic
oculis mentis nre primo directis in conclusionem
tam ea que sunt per ipsam: quam ea que sunt per ipsam facilius

Contra

attigem. Secdo adducā opiones trias cū suis motiuis. z onđā hmōi rōnes nō clude re. Tercio firmatō p̄clationē p̄mo positā me liori mō q̄ possim. z hic s̄l̄t̄ ē recto ordo. qz sicut ait Boe. in cōmēto sup li. p̄dicamentoz Pu s̄l̄t̄ extirpāda vicia q̄ sint inferēde virtu tes. De agro igit̄ p̄clōis intēre sunt p̄us extir pādi tribuli puta rōes sophistice. quibz p̄po sita vitas tribulat. qz veridice rōes adducāt quibz eadē veritas p̄firmat. Quarto m̄debo ad argumēta q̄bz ipsa q̄stio p̄ponebat

Articul⁹ 1

Quantuz igitur ad p̄mūz dico qz deus est subiectum sacre scri pure sub rōne sp̄ali z nō sub rōne absoluta si ue abyssali. Et licet deficiam⁹ in nōibz subie ctū istū bñ dicit scie sub tali rōne sp̄ali sufficē ter expmētibz. p̄t̄ m̄ sic describi vt dicat. Vez sūme diligibile vt p̄portio nātū ē rōnali ante nondū p̄fecte p̄ habitū lumis glie. In illa de scriptōe vez ponit p̄ genere. in h. n. conueniunt oēs scie qz subiectū cuiuslibet scie aliqd vez ē cetera aut ponit p̄ d̄m̄t̄is. qz p̄ diligibile dif fert tā a p̄ctias qz a speculatiuis. Ad cui⁹ in telligentia ē aduertendū qz q̄ncunqz rō subie ctū p̄prie exprimit tūc d̄z noiri in ordine ad finē. qd̄ p̄z in speculatiuis in q̄bz vez vt vez ē subiectū. qz vitas ē finis speculatiue. vt p̄z. vi metha. in p̄ctias vez vt agibile. qz finis p̄a ctice ē opus. vt p̄z ibidē. igit̄ cū dilectio dei sit finis theologie vt infra patebit. a⁹ obiectū p̄ pue dicit vez diligibile. Addit aut̄ p̄portio nātū rē. ad d̄m̄az scie dei. q̄ id nobilissimū s̄b iectū sub rōne infinita p̄phēdit. q̄ nobis nō ē p̄portio nātā. D. aut̄ vlcio addit nondū p̄fe cte rē. ē ad d̄m̄am scie beatoz. quoz aie sūt p̄fecte p̄ habitū lumis glie.

Nota

Articul⁹ 2

Et contra hanc subie ctalis rōis theologie notificatiōē z ei⁹ expla nationē p̄mo videt̄ esse illi q̄ dicit̄ theologia p̄prie esse speculatiua. Secdo q̄ dicit̄ eā esse p̄ cticā. Tercio q̄ dicit̄ eā p̄cticā z speculatiua si mul. De his oibz tractabo. j. q̄one. iij. articu lo. iij. Quarto s̄o sunt p̄dicta illi q̄ dicunt idē sub eadē rōe esse subiectū scie diuine z no stre. Illā aut̄ rationē appellat̄ rōem absolutā deitatis. D. aut̄ deus in scia sua p̄siderat sub hac absoluta rōne null⁹ dubitat. ideo alterā p̄ tē ipsi z seq̄ces eoz multipl̄r p̄bat. i. qz in scia nra deus subijciat sub rōne absoluta ipsi⁹ dei tatis. P̄mo sic. Sub illa rōne subijciat ali

De. de gā.

qd̄ in scia sub q̄ oia p̄siderant̄ in ipsa scia. sed oia p̄siderata in sacra scriptura vel sunt ipse de us vel h̄nt attributionē ad deū. g. rē. P̄ idē z sub eadē rōe est subiectū scie z p̄ncipioz scie sed articuloz fidei q̄ sunt p̄ncipia istū scien tie deus ē subiectū sub ratione absoluta. g. rē. P̄ ratio subiecti d̄z s̄damēraliter z p̄tuali ter p̄tinere oīs veritates p̄ctas in ipso habi tu. sed h̄ non p̄t̄ i theologia aliq̄ ratō sp̄alis z p̄tracta. g. rē. P̄ ratio absoluta deitatis est p̄ or omni ratione p̄cta. g. si deus ēēt subiectū no stre theologie s̄b ratione p̄cta. oporteret dare sciam vna porē illa q̄ deū sub tali rōne abso luta p̄sideraret. P̄ in theologia beatoz de⁹ ē subiectū s̄b rōne absoluta. g. et in theologia nra. p̄ntia p̄z etiā p̄ p̄ue opinātes. z s̄l̄t̄ p̄ il lud ps. Sicut audiui⁹ sic vidim⁹ in ciuita te d̄ni virtutuz. An̄s p̄bat tripl̄r. P̄mo sic. qz si non. tūc appetit⁹ beatoz maneret incom plet⁹. Secdo qz cognitio brōz est intuitiua q̄ terminat̄ ad essentia diuinā s̄m suā p̄pua ex istentia. z nō s̄m aliq̄ua rationē p̄cta. Tercō qz dicit Aug. in de trini. Hoc est plenū gau diū nō s̄t̄z frui trinitate ad cui⁹ imagine facti sumus. P̄ nobilissima scia d̄z subiectū su um p̄siderare sub ratione nobilissima. sed ra tio deitatis absoluta ē nobilior q̄cūqz rōe sp̄a li z p̄cta. g. rē. P̄ ratio obiectalis aut se te net ex pte dei. z tūc ē absoluta z infinita. aut ex pte nri intellect⁹. tūc nō distingueret hanc sciam ab alijs. qz oīs conueniūt ex pte sbiecti in q̄ recipiunt. P̄ sub illa ratione aliqd s̄b iectū in scia sub qua in tali scia p̄mo obijciat̄ in tellectui. sed hoc ē ratio absoluta deitatis. Et si d̄z istis qz ratio absoluta deitatis est infinita intrinsece z formaliter. g. z theologia nra ē in finita cū scia specificat̄ ex obiecto. Multi ho rū multipl̄r r̄ndent. P̄mo quidā eoz dicūt qz infinitas nō ē de formali rōe ipsius dei. qz passio siue differat s̄m rē siue s̄m rōem nō in cludit̄ i formali rōe s̄b iecti. ē. n. posterior ea. s̄z infinitas s̄m nrm modū intelligendi ē passio p̄ns deitatis. p̄ modū. n. attributi deo attribui tur infinitū eē. P̄ apphēso aliq̄ apphēndit̄ oē id qd̄ ē de formali sua rōe. s̄z deū eē q̄st̄ p̄ se notū. et t̄n̄ multi p̄hoz dubitauerūt de ei⁹ infi nitate. P̄ beati videt̄ deitatis. nō t̄n̄ vident dei infinitatē. P̄ ratio p̄uatiua nō includit̄ tur formaliter in rōne positiaua. s̄z ratio infini tatis est p̄uatiua. ratō deitatis positiaua. g. rē. Sed illud nō valet. qz illud qd̄ est purus actus vn̄itissime fundās infinitas p̄fectōes h̄ ē eēntialiter infinitū. z p̄ consequēs in fini

Aug⁹.

Instantia

Solutio.

Cōtra

Trum deus

sub ratione abyssali... in sacra scriptura... in nulla scia subie...

Prologus

tas ē de sua formali & intrinseca rōe. sed diuinitas ē h̄mōi. **M**aior p3. q2 ad oppositū pdicari sequit̄ oppositū sbiecti. **N**ā si illaz pfectiōnū infinitas nō ueniret cōtinaliter illi rei. tūc ipsa sūdaret h̄mōi pfectōes p modū potētie receptiue. & p dñs nō posset esse pur⁹ act⁹. **M**inor etiā ē nota apud quēlibet fidelē xp̄ianū. **E**tia dicit ph̄s. v. metha. c. de pfecto. **E**st em̄ qddā ens pfectū vli pfectōe h̄mōi i se pfectōes oīm gener. **U**bi autē p̄m̄cator q̄ illud ens ē deus ipse. **D**e q̄ etiā ait p̄m̄cator. ij. metha. **E**st. n. qddā ens p se ens & p se vez. entitate & veritate cui⁹ om̄ia alia sūt en̄ta et vera.

2 **S**icut illud ē formalr̄ albū qd̄ oē sibi annexū facit realr̄ albū. sic illud ē formaliter infinitū qd̄ oīe sibi annexū facit realr̄ infinitū sed veritas est h̄mōi. ḡ. zc. **S**apia. n. dei ē realiter infinita. nō in q̄tū sapia. qz sic oīs sapiētia ēēt infinita. sed in q̄tū ē idē deitati. **A**ls inuenit̄ sic rō ista. **I**d cui⁹ idēp̄ficacione oīa alia in diuinitate sūt realiter infinita. h̄i sua formali ratione claudit infinitatem. s̄z veritas est h̄mōi. **N**ā sapia dei ē realr̄ infinita nō in q̄tū sapia est. qz sic etiā in creatur̄ ēēt infinita. sed in q̄tū est idē deitati.

3 **S**i infinitas nō esset de formali rōne diuinitatis. tūc alia esset rō nobilior q̄ rō diuinitatis. qz loq̄ndo de infinitate pfectōis s̄z ratio exp̄m̄es formalr̄ infinitū est nobilior ea q̄ h̄ nō facit. **S**ed dñs est falsuz nō solū catholice. s̄z etiā philosophice. qz. xij. metha. ait ph̄s. q̄ ipse de⁹ nobilī sine totius nobilitatis. **I**d qd̄ est pelagus s̄b infinitū hoc in sua formali & subali rōne includit infinitatē. sed fm̄ **D**ama. deus est pelag⁹ substatie infinitū. ḡ. zc. **I**d quo maius cogitare nō possum⁹ magnitudine pfectōis hoc i sua ratione formali includit infinitatē pfectōnis. deus est h̄mōi. **M**aior p3. q2 loq̄ndo de magnitudine pfectōis. tūc id qd̄ in sua rōne formali claudit infinitatē pfectōis h̄ cogitat̄ vt maius respectu illi⁹ cui⁹ rō h̄mōi infinitatē nō includit. **M**inorē ponit **A**nsel. in libro monologion. c. ij. z. ij.

4 **S**icut de rōne cui⁹ iustit̄e stutus create ē q̄ sit formaliter finita. sic de ratione qd̄ditatis diuine ē q̄ sit formaliter infinita. qz sicut se h̄z creatura ad esse finitū & limitatū. sic se h̄z creator ad esse infinitū & illimitatū. **A**d p̄mū motū eoz nego mi norē. nō em̄ infinitas se h̄z vt passio. sed magis vt dñtia subalis si deus h̄ret gen⁹ & dñtiam. **I**plū. n. infinitū siue infinitas in diffinitione deitatis si p̄plete diffiniret poneret p dñtia subali. p̄pter hoc etiā p̄dicat̄ de ea in p

mo mō dicendi p se & nō in se dō. **A**d secū dū dico ad maiore q̄ vez ē si app̄hēdit pfecte cū pfecte. **A**d minore dico q̄ nullus ph̄oz app̄hēdit cū pfecte. **A**d terciū dico q̄ beati vidēt deitatem & infinitatē. nō tñ vident infinite vel mō infinito. & p dñs nō vident s̄b ratione infiniti. **A**d q̄rtū dicendū q̄ infinitū ē p̄uatiū q̄tū ad noīs impositionē. nō autē q̄tū ad qd̄ rei. sic. n. est qd̄ realissimū & maxime positū. **I**deo dicit̄ alij ad p̄ntiā sup̄dictā q̄ scientia de infinito ē infinita qm̄ non soluz attingit rē infinitā s̄z etiā rationē infinitatis. sic apparet de sciētia dei. **S**ed scia n̄ra sic attingit illā rē infinitā q̄ tñ nō attingit rationē infinitatis. **I**n scia. n. dei non soluz obijc̄it ratio deitatis: sed etiā infinitatis. in scia autē n̄ra vere rō deitatis obijc̄it. sed ratio infinitatis non obijc̄it sed annexit̄ rei sic obiecte. **S**ed illd̄ dictū tripl̄ reficit. **P**rimo qz assumit falsū. **O**sten sū est. n. q̄ infinitas est de formali rōne deitatis & ideo nō dicit qd̄ annexū sed qd̄ intrinsecuz deitati. **S**ecundo qz p̄ h̄ac r̄sionē p̄radic̄ti bijp̄t. **T**u. n. exp̄sse ponis q̄ deus sub eadē ratione subijc̄it in scia dei & n̄ra. sed rō includēs directe infinitatē. & ratio nō includēs directe s̄z solū ex annexo nō est eadē ratio. **T**ercio qz hec solutio nō est p̄tra nos. sed ē directe p nobis. qz ex hoc dicto sequit̄ n̄cio q̄ illud obiectū p̄ aliā rationē specialē restringit̄ vt obijc̄it nobis. **I**deo m̄dent alij negādo p̄nāz. qz scia natural. ij. ph̄icoz de infinito est. non tñ ē infinita. **S**icut scia sortit̄ spēm ab obiecto. nō tñ p̄pter hoc ē eiusdē speciei cū obiecto. sic sortit̄ q̄ntitatē ab obiecto q̄ tñ non est eiusdē q̄ntitatis cū eo. sicut ḡ scia de lapide n̄ est lapidea. sic scia de infinito non op̄tet q̄ sit infinita. **S**i p̄ actū finitū nō posset attingi obiectū infinitū nulla creatura posset beati ficari. **D**icit. n. **A**ug. deo. **I**nquietū ē cor meum donec requiescat i te. **I**n intellectus n̄r ē multo maioris ambitus i cognoscēdo q̄ in essendo. cognoscit. n. oīa. s̄z non ē oīa. **S**i cut se h̄z potētia ad effectū. sic se h̄z subiectuz ad sciam siue obiectū ad intellectū. sed potētia infinita p̄t̄ cāre effectū finitū. ḡ. zc. **D**icit ḡ isti q̄ quis scia spēm trahat ab obiecto. modū tñ q̄ntitatiū recipit a subiecto suscepti uo. & ideo si recipit i subiecto infinito tunc erit infinita. si autē i subiecto finito. tunc erit finita necessario. nō obstāte q̄ sit de obiecto infinito. **D**z. n. alij vider aqla & noctua: nō p̄tingit nec ex p̄te obiecti. nec ex modo tēdendi in obiectū. s̄z solū ex subiecto susceptiuo

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Solutio aliorum

Contra hoc

Solutio aliorum.

Prologus

fides et scia theologie spe differat. puz cu siml
sint i eode sbiecto. duo aut accidētia solo nūc
ro dria i eode sbiecto sil esse nequaqs pnt. **At**
silr minor peccat. qz de no ē sbiectū sb rōe in
finura in talibz articul fidei sine pncipijs the/

Ad 3 ologie. **Ad** tercū dicēdū qz nō optet rōem
formalē sic continere oia p sderata in scia qz sit p
oz talibz oibz i entitate vl dignitate. rō. n. for
mal sbiecti medicine p sicut in eo qz ē eē sana/
bile. rō i medicina p sderat de sba hūana. qz
rō fm se ē dignior et nobilior sanabili fm qz sa
nabile sufficit. igr qz ratio sbiecti p rineat talia
fm modū cogitēdi in tali scia qz ē rō sbiectal.
r sic ē in pposito. **Ad** qrtū dicēdū qz bñ da
tur scia pōz r dignior nra theologia. hē tñ nō
ē scia creature s creatoris. **Ad** qntū ccedo
pñaz. s nego añs. **Ad** pma pbatōez dicēdū
qz bñ fruūt bono infinito. r ex h replet oē defī
derū eoz. licz id nō videat in finite. nec p cōns
sub infinita rōe. **At** p hoc ad scōaz pbatōne
Est. n. ibi fallacia cōntis dicēdo. **U**idēt noti
cia intuitiua. qz sub infinita ratione. **At** p idē
p3 ad auctoritatē Aug. **Ad** vi. dicēdū qz
fm pscianū suplatiū dupliciter dō. vno mō
a supfero supfers. qz omnibz supfer. r sic vni
soli dūenit. **Alio** mō suplatiū ē idē qd sup po
sitiū cū h aduerbio valde. sicut sacissimū idē
ē qd valde scūs. **Si** igr pmo mō accipit sup
platiū tūc minor ē fallā. qz scia nre theologie
sic nō ē nobilissima qz ei nobilitas oibz alijs
sciētijs supferat. s sola dei scia sic est nobilissi
ma. ppter qd etiā sola dei scia hēbit talē rōem
sbiecti qz omnibz supfer pnta absolutā r infi
nita. **Si** aut accipit suplatiū scōdo mō. sic cō
cedo totū sillogisimū. qz nō pl3 ccludit nisi qz
theologia nra p sderat sbiectū suū sub val
de nobili ratione. s talis ratio pōt esse finita:
ptracta r spālis. **Ad** vii. dicēdū qz talis ra
tio obiectal se tenet ex pte dei fundamētaliter
qz cū obiectū fm suam rāōez formalē mēsu
ret actū r habitū: nēcio optet qz ratio illa fm
quā mēsurat se teneat ex pte obiecti. et p cōns
cū mēsuratū ē finitū optet qz rō obiectalis fm
quā obiectū mēsurat habitū vel actū sit fini
ta. **S** forte dicit mibi qz ex ista rāōne se
quit duplex incōueniēs. **P**rimū cū illa spāli
tas rōis non sit nisi qdā pāio r restrictio ob
iecti qd ē de ab illa rōe absoluta r infinita qz el
sentialr dūenit deo. igr vel in ipō deo erit intrin
seca pāio vel rāō obiectal spālis non tene
bit se ex pte dei. **S**cōm cū tal pāio tmmō si
at p actū nrm intelligēdi. sequit qz rō obiecti
nō pcedit actū sed causat ab eo. cū tñ totalr fi

at eōuerso. **U**t qz illa pāio nihil intrinsece
ponit in ipso deo. intrinsece. n. nō dūenit sibi
aliq limitatio. qz h poneret impfectōz in deo.
ppter sibi tñ extrinsece fm qz sibi ppenit qz sit
mēsurā vel hēat rāōne mēsure respectu alie
extrinsece finitū r limitatū. r licz nihil ponat in
trinsece in deo. tenet se tñ ex pte dei. qz mēsu
ra se tenet ex pte mēsurātis. sicut. n. cū ania di
uidit r numerat motū p mū. ex tali diuisione
nihil intrinsece ponit in ipso pmo motu actu
diuisū. tenet se tñ illa numeratio ex pte mor.
qz als si teneret se ex pte anime. tūc ania nume
raret seplā. r tpus ex hoc resiliās esset passio
anime. r non esset passio motus. cū p dūuz p
bat. uy. phicoz. sic in pposito rē. **Ad** scū
dā rāōne pōt dici sicut dicit etiā aliq do/
ctores. qz licet p dicitū obiectū sub rāōne ob/
iectali faciat ad actū primū r ad habitū in ra
tione terminātis. qz cū sit mēsurā eoz opozt
qz terminet ea. tñ nō facit ad esse eoz in ratio
ne mouētis r causant. qz vt sic sunt p creatio
nē. r p cōns causant nō fm rāōne obiectalē.
sed fm rāōne idealē. qz tñ etiā ratio spālis.
sicut. j. patebit di. xxxvi. r ideo non ē incōue
niens qz illa pāio habilitate pērsit in obie
cto. ppter sic ab eodē actu quē terminat. qz
terminū p supponit id qd terminat. **S** forte
dices qz impossibile sit actū sub alia rāōne
causari r sub alia terminari. **D**ico qz nulla est
ipossibilitas. qz sic si deus crearet auditiōne i
auditu. necessario tñ tal actus terminaret ad
sonū r non ad rāōne idealē fm quā creat. et
sic rē. **S**ed in illa solutiōne non sisto. qz qz
uis illa solutiō valeat qstūm ad modūz ha
bendi theologia quo habuerūt eaz pphete et
apli. qz illi habuerunt p spūsancti infusiōne
Juxta qd ait. b. Petrus. Spūsancto in spi
rati locuti sunt sancti dei hoies. tñ non valet
qstūm ad modū illū quo nos habemus r ac
quirimus theologia. qz nos acquirimus eaz
p studiū r doctrinā. r p cōns habitus theolo
gie nō creat i nob sub rāōne idealē sic isti di
cūt. ideo r formiter ad pcedētia dico. qz nō ha
beo p inconueniēt qz ratio obiectal qstūm ad
suū formale ppter iū sequat actū intellectus
r ab eo aliquo mō dependeat. licet qstūm ad
suū esse fundamētale pcedat actum r ab eo in
nullo dependeat. **Ad** octauū dicēdū qz ma
ior nō videt esse vera. habētes. n. aliqua sciē
tiā sepi dūbitat de rāōne obiectali scie. sicut
p3 p diuersas opiniōnes de sbiecto metaphy
ce. r silr i alijs sciētijs. **S**i. n. ratio obiectal p
mo occurreret tūc hmoi opiniōes non essent

Ad 1

Ad 2

Instantia

Solutio.

Alia solo.

Ad 8

Atia mior no e vera: qz cu ro absolute deitatis sit infinita no poterit intellectui finito primo occurrere.

Articul^o 3 Extirpatis igitur

tribulis veritate tribulatio confirmatio positio ne supius assignata. Primo sic. Si deus sb ratione absoluta sine deitatis esset sbiectu nre theologie. tuc scia dei z nostra eent eiusde spe/ ciei. pns e impossibile. g. z ans. falsitas pntis e nota. pto dnas. Na cu habit^o ex obiecti spe/ cificent supris fm suas ratios sbiectales illi sit eiusde speciei q de eode considerat z sub eade ratione. cu igit de sb absoluta roe deitatis sit sbiectu sine obiectu scie sue. g. re. In cen riatute ordinatis fm excedens z excessus nu/ qz id qd e adequatu habitui excedet: erit ad equatu excesso. sed scia dei z nra sunt centali ter ordinate fm excedes z excessu. g. nihil pot subici sub eade ratione in scia dei z nra. cum sbiectu sub ratione sbiectali sumpru adeqf scie cui e sbiectu. Si sbiectu istu scieie esset deus sub pfata abyssali ratione z infinita tuc p theologia sciremus infinita. pns est fal su. g. z ans. falsitas pntis pz. z ipsam qualiter theologus cepit in seipso. pto pscntia. qz si cur se bz obiectu adequatu poterit ad potentia sic se bz sbiectu sumpru sub ratione sbiecta/ li ad sciam. similitudo istius pportions pz im/ mediate. qz sbiectu fm roez sbale adeqf scie. sz obiectu adeqtu poterit sic se bz ad potentia qz nihil stinet i obiecto vel sub obiecto in qd no possit potentia. z i nihil pt potentia qd no ori net sub obiecto. cu igit i deo sub roe deitatis isti nita pntent z repntent. g. re. Sequit igitur nccio qz de sub roe spali sbiecta i nra theolo/ gia. cu impossibile sit eu sbijci i ea sub roe abso luta seu infinita. Adheredu m qz pid qd sup^o posui qstu ad roz sbiecti sacre theolo/ gie no itedo deuitare a venerabili doctore nro fte Agidio. qz licet p alia verba pdicta verita/ te expssit. idem vt credo dicere voluit: p ratu onem. n. speciale vt ipsemet dicit: no intedit n/ si restrictio: one in obiecto illius abyssalis ratio nis supius noiate. cu aut qnqz roem sbiecti istius scientie explicado ponit nome glifica/ toris. no est sibi cura de tali nomie. qz ipemet qnqz dicit qz no possumus nom en aptu inue nire qz tale roem spale sufficere expmam. sz p nome glificatoris intedit qz ro pdicta noia ni dz in ordine ad finem ad quem nos ducit illa scia bndicta. qui finis est glia vite eterne

que pncipalr consistit i dei dilectoe. Et ex b enapz q oes illi q arguit h vocabulu glifi cato: magi laborat h nome qz h doctoz inter tiōz. At licet pdictoz roes no sint h me. gra tū istu doctozis venerandi volo ipis mideri. Arguit em quida h dicitu vocabulu pmo sic. Si de sbiectu sacre scripture vt glifica/ tor. aut ly vt reduplicat diuinā stute glifica tuā. aut effectū causatū i glificato. aut actōz dei glificat. Si pmo mō tūc n differat rōne infinita. cū tal virt^o sit idē qd diuina essentia. Si scdo mō tunc formale obiectū theologie erit aliqd creatū. si scio mō. aut actio illa se tz ex parte dei. tūc coincidit cū pmo. aut se tenet ex pte glificati. z tūc coincidit cū scdo. rō q in qnt i scia no pt ee rō obiectal i ea. sz rō glifi catoris in qnt i theologia. g. Maior pz. qz si cur sbiectu n in qnt sz p supponit. sic z rō for mal sbiecti. mior pbat. qz qn duc roes sic se hnt q vna e por alia si por in qnt z posterior. sz rō glificator e posterior rōe bonitatis z sapie hoz aut rōnes in qrun. g. re. Glificator aut dicit diuinā naturā tm i xpo. aut hūanā tm. aut diuinā z humanā sit. Si hūanā tm tūc in septura sacra no tractaret p se de patre spū sancto. qz humanā naturā no assumpse runt. no diuinā z humanā simul eade rōe. g. solū diuinā. Illa ē rō formal sbiecti in quā oia p siderata in scia vltiāte resoluunt. sz multe sūt rationes deo pteretes q sunt pores ratione glificatoris. sic rō deitatis. trinitatis. sa pie z tonitatis. rō glificator e infinita. g. incidit in id qd vitare pponis. pbat ans. qz als non possit beatos satiare. Idē sub ea dē ratione no dz esse sbiectu in tota scia z in qlibet pte eius. sed deus sub spali rōe e sbie ctu in prialibz libris sacri canōis. g. no in to/ ta septura. Arguit ali^o sic. p rationē glifi cator. aut intelligit id qz formalr glificat. z h est formaliter ipa deitas. z sic erit sbiectu sub rōne deitatis. aut intelligit respect^o glificat^o ad glificatū qz de appellat glificator. sicut dz creator: creatone exntēi creatura. z sic vna de noiatio extrinseca eē formal rō sbiecti istu scie. Si sub illa rōne de no e sbiectu istius scie. sub q no insunt sibi veritates determinate i ea. rō glificatoris e hmoi. g. maior e nota. p bat mior. no. n. de trin^o in qstuz glificator. sed econuerso. ab eterno em fuit trinus ante/ qz glorificaret. Et pfirmat. qz p rōem sub iecti insunt passionēs ipsi sbiecto z no econ uerso. sed deus no e trin us in qstuz glorificat. Sz isti no pcludunt. nam cum i theologia

Nota

Nota eos

Prologus

sit nob a deo tradita tāq̄ q̄ddā instr̄z nri dīre
ctiuū in eternā felicitatē. ratō ei⁹ obiectal' opri
me exp̄mūt in ordine ad hmōi sinē. 7 qz h' no
men glificator est hmōi. ḡ. 7c. Ad p̄mū di
cendū q' reduplicat dīnā n̄rē q' eide qd' di
uina essentia. 7 mensurate tñ sumptuz penes
pporcionē ad nostz intellectū. Ad scōz di
cendū q' sic i alijs sciētijz rō sbiecti subponit
q̄stū ad noticiā incōpletā. inq̄nt tñ q̄stuz ad
noticiā p̄pletā. sic rō glificator' sbponit fide i
theologia. qz oportet accedere ad deū credere
qm̄ inq̄ritibz se remuneratoz sit. ad heb. xij.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

**Quartus
articulus.**

Ad primūz p̄cipa

Ad 1

Ad 2

le dicēdū ad miorē q' l' ratio finita repugnet
deo iūrinsece 7 i rōne eēndi. nō tñ repuḡt ei ex
trinsece 7 fm rōz p̄siderādi. sic. n. res ex̄ns iūrin
sece finita 7 limitata se hz extrinsece ad f̄miatio
nē ifinitā. sic res iūrinsece ex̄ns ifinita se h̄reui
det ad extrinsecā terminatōz finitā. n̄c ar vide
m' q' p̄nc' eēnti s̄peral' circūferētie iūrinsece ē li
mitate entitat' 7 finite. extrinsece tñ 7 terminati
ue se hz ifinite. qz ifinitas lineas circūferētie
p̄ terminare sic. ḡ. 7c. Ad scōm dicēdū q' ad
iōitarē illi' ppōis. ij. metha. sufficit q' id qd' in
telligit vere. sit i re 7 vere heat eē. n̄ tñ optz q'
mod' eēndi vniformiter sp̄ cornideat mō itel
ligēdi. qz tūc qd' ditates rez q' sepati itelligūt.
separi etiā h̄rent eē. qd' erat error p̄lonis. vtz i
mūltis locis logice 7 phie. Sic i ḡr videm' q'

mathēatic' id q' fm eē vere ē qle 7 ap̄it nō q̄li
ficatue. sic theolog' id qd' vere ē ifinitū cōcu
pit finite 7 nō ifinite. **I**forte dicit mibi q'
nō ē sile. qz q̄litas nō ē de iūrinseca rōe q̄nita
tis. i ḡr mathēatic' p̄p̄riū obiectū ē q̄stū pōr
q̄stū p̄siderare sine q̄li. 7 fm te ifinitas ē de in
trinseca rōe de itat'. **R.** q' i h' ē sile. qz nō op/
ter modū eēndi sp̄ vniformiter m̄dere mō in
telligēdi. dato etiā q' q̄litas eēt de iūrinseca rōe
q̄nitat'. ad huc l' nō iūrinsece tñ extrinsece possz
q̄nitat' petere rō nō q̄lis. ḡ. 7c. **S.** forte
itez dices fm hūc modū quē tu ponis. rō ob
iecti nri intellect' eēt extrinseca 7 nō iūrinseca ipi
rei intellecte. **R.** q' rō obiecti ē sibi aliq' mō
iūrinseca 7 aliq' mō extrinseca. **I**ntrinseca qd' ē
dici d'z. qz vere sumit a re obiecta eē rō. 7 ex/
trinseca dici p̄r. qz p̄uenit rei nō quōcūqz l' fm
q̄ndā cōmūratōz ad extrinsecū puta ad itelle
ctū. **A**n etiā ip̄e brūis itelligit deitatē itelligit
ifinitatē. q' ē de iūrinseca rōe de itat'. itelligit tñ
illā ifinitatē finite rōne p̄dicte cōmūratōis
necē requirere iter obiectū 7 potētā. sic em̄ ania
nra motū celi itelligit indiuisūz. 7 tñ 7 ap̄it
eū diuise p̄a itellectōe. als nō possz p̄lere rō/
nē t̄pis. sic 7c. **E**t licet hmōi exēpla nō sint p
oia ad p̄positū. tñ possz nos manuducere in
cognitionē p̄posite veritatis.

Instantia

Rñ.

Instantia

Rñ.

Discipules

7c. **P**resupposita no
ticia 7 declaratiōe cāz
libri sen. ad formā tra
ctat' accedēdo. i q' at/
tēdit libri diuisio. di
uidit iste liber i duas
ptes. **N**ā p̄mo p̄mittit m̄gr hūc op̄i ploguz
seu pemū. **S**cōdo exequit tractatū. ibi. **V**e/
teris ac noue legis. **Q**uantum ad p̄mūz
est aduertendū q' satis cōmuniter i scientijz p
logizātes circa addiscētes eoz doctrinā tria
intendūt. **N**am p̄mo eos allicūt vt sint beni
uoli. **S**cōdo vt sint attentī. **T**ercio vt sint do/
ciles. **P**rimū fit satis cōgrue si auctor ip̄sius
scie p̄mittit suā humilitatē. **S**cōm si ostēdit
tractande materie arduitatē. **E**t terciuz si
innuit sue scie ordinabilitatē. **N**ā sicut super
bia doctoris consuevit displicere discipulis.
7 p̄ consequens facit eos maluolos. sic eius
humilitas placet ip̄s discipulis. et facit eos
beniuolos. **E**t sicut materia cōmunis et fa/
cilis p̄tenuitur a studentibz. et p̄ p̄ns reddit

Prologus

qz effect? pprie faciens scire cam dz ee adeq? cause. Sed null? effect? adeq? p?uti dei. Igit breuiter ad eoz motiua rndcto. **Ad pmu** dicendu qz studes talis acqrit habitū nobilissi mu nō nobilitate sciētificē euidētie. sz nobilitate sbiecti. qz si nō oino ppe. aliq? tñ mō p? di ci scia. **Ad scdm dicēdu** qz illa nō est tota cā quā assumis. sz p rāto theologia nra nō ē scia ppe dicta. qz nō reducit ad pncipia p se nota. nō suppoit ea i aliq? alia scia c? capaces sim? in via. **Ad terciū p tā dicta p?z.** Vel scdm qz si aliq? total? remō strato d? deo formaret. qz h? p?i se fieri i lūie natali. mag? generatz noticiā metaphica qz theologica. **Alij h? idē arguūt sic** Nō pl? repugit obicūritas fidei scie de credibi libz qz sceritudo fātalimatū scie d? scibilibz. sz nō obicūritate icertitudine fātalimatū h? scia d? sen sibilibz. g? zc. **¶** Nō pl? repugit euidētia scie z in euidētia fidei qz claritas noticie rez i p?to z obicūritas noticie i p?po genere. Sz he sil? se p?antū i eodē intellectu. g? zc. **¶** De? p? pul dit ecclie sue de aliq?b? hoibz pfectis q? possint fidē defendere. sz h? nō possent nisi h?ent habi tū sciētificū. **¶** Theologia ē noticia nobi lissimā regulās omēs alias scias. g? erit scien tifica. **¶** Sed qz tantā euidētia quātā req rit scia h?re nō possumus de his d? q? tractat theologia i lumine naturali. nec i solo lumine fidei. iō ponūt p?dicti lumē qdā supnatura le clarius lumine fidei. obicūrit? tñ lumē glie qd lumē a deo cōicat sacre theologie doctori bus tanqz pfectis z cōem statū fidelitū excedē tibz z ceteris p?ristētibz fidē sanctā cōfirmā do z iugiter defendēdo. Et addit qz lumē me ridici nō p?ant? secū aliquā noctis obicūritate lumini tñ aurore hoc nō repugnat. Sic li cet clare videre in lumine glie fidē excludat z omnē obicūritatē euacuet. intelligere tñ sci entificē i isto medio lumine fidei nō repugit. Propter h? ait Aug. i. sup Joz. qz lux increa ta duplici lumine fideles illuminat. puulos quidē lumie fidei vt lacte nutriant. maiores p?o lumie sapie q? vescant solido cibo. **¶** Sed nec h? valet. qz signū ē sciētis posse docere. vt p?z. i. elencoz. sed ea q? sunt fidei null? p? sciētificē in fidelē docere. g? zc. **¶** Et si dic? qz infidel? doceri nō p?r. qz op?z doctorē z discipulū i lu mie puenire. nō curō. qz nec vnqz aliq? fidelis potuit doceri vt euidēter sciret ea q? fides scā ponit. **¶** Vel lumē fidei manet cū illo lumine fm ee pfectū. vel remittit ab eo z manet fm ee remissus. Si des pmū. h? nō ē possibile. qz sic duo extrema fm suas excellēcias silē nō pnt

sic nec extremū cū medio. Si scōz tūc hns il lud lumē eēt min? fidelis. qz min? crederet qz nō hns. **¶** Sic etiā fm te lumē glie cū sit cla rissimū totaliter tollit lumē fidei. sic istud lu men intelligentie tanqz quoddā mai? lumen salte remitteret z obfuscarēt lumē fidei. **¶** Tu dicis qz de ratione fidei sit in euidētia. sed illud lumen facit euidētia. g? erūt in cōpossi bilia. **¶** P? phs? p? platonē dicat qz impossibi le ē nos h?re nobilissimos h?r? z nos latere. sic iposibile ē zc. **¶** Sed forte dices qz phs? lo quit de habitibz naturalibz. illd autē ē lumen supnaturalr infusū. sic exns i caritate nec se eē in caritate. sic zc. **¶** Istud nō v?z. qz lumen faciēs sciētificā euidētia ē sup? p? manifesta tuū. ideo latere nō pōt habentē. caritas autē non ē habitus cognitiu?. ideo latere pōt ha bentē. **¶** Sicut vnū lumē naturale sufficit ad oia naturalr scibilia. sic vnū lumē fidei supna turale sufficit ad oia supnaturalia q? scire pos sum? i via. **¶** Tale lumē mediū inter lumē glie z lumē fidei. aut ē mediū p p?icipationē. aut mediū p abnegationē extremoz. nō p?mo mō. qz medio p p?icipationē cōmūcet vtrū qz extremoz. z neutru? ponit in sua p?p?ia na tura. sicut paret in viridi vel rubeo colore. in quibz extremi colores pmiscēt. z sic habens tale lumen nō haberet habitū fidei fm suā p? p?iā naturā. Nec scōz mō p?pter eandē rōem qz mediū abnegatiōis abijcit extrema. z pos set lumen tale infusū i infideli ex quo abijceret fidē. **¶** Motiua etiā eoz nō ccludunt. **¶** Un ad pmū dicēdu qz minor nō ē vera. qz oia scia reqrit fātalimata certa. **¶** Sed obijci h? p? de sole de q? certā h?em? sciaz ei? magnitudinē ex cedere rotā terraz. cui? tñ fantasma q? ad hoc ē multū incertū z obicūrit. cuz representet magni tudinē vix vnus pedis. **¶** Rñdeo. in talibz fātalimata incerta resoluūt vsqz ad fātalimata certa. puta astrologi p geometriā z p?pectiā exp?mētaliter inuestigarūt qz fm aliquaz de terminatā distātiā de rescut apparētia magni tudis rei visē. z sic p replicationē distātie pue nēt ad certa talia fātalimata vsqz ad certā no ticiā magnitudis ipsi? sol. **¶** Ad scdm dicen dū qz maior nō ē vera. qz pl? repugit in euidē tia z euidētia respectu euidē obiecti. qz clarū z obicūrit? respectu diuersoz obiectoz. sed cuz res nō sciunt i p?to pncipale obiectū ē cēntia di uia. cū i p?po genere obiectū ē ipsa creatura. si des autē z illud lumē respiciūt idem obiectū. **¶** Ad terciū dicēdu qz nō op?z tales pfectos h?re aliud lumē a ceteris fidelibz vt obiectōni

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

De regā.

2

3

4

Contra hē.

2

Instantia

Solutio.

6

7

Solutio

Ad 1

Rñ.

Ad 2

Ad 3

Questio II

bus ptra fidei nideant. s; sufficit q; sint in stu-
dio theologie exercitati coopante eis gra di-
uina ipsi poterit ad singula ptraia responde-
re. **Ad 4** quartu dicendū q; potent esse nobi-
lissima ex nobilitate lumis fidei 7 nobilitate
obiecti pter h; q; sit simplr sciēfifica. **¶** In ad-
ditōe autē de lumine peccauerit p fallaciā pntis
No. n. scđt theologia scia. g. mediāte reali lu-
mine. multi em ponūt cā ec scia; pprie dictā.
q; tñ h; lumē nūq; posuerūt. **¶** Exempla etiā eo-
rū sunt ptra eos. qz cū tenebra sit pūatio lu-
cis. ideo cū nullo gradu lucis se ppatit tene-
bra. Si g; obscuritas ē de ratiōe formali fidei
vt tu dicis: tunc cū nullo lumine faciente eni-
dentia poterit stare. **¶** Aduertēdū tñ q; p has
solutiones nō intēdo negare varias reuelati-
ones quibus celestis cōsolator deuotos suos
consequit recreare. et qñq; secreta sua multi-
pharie reuelare. sed hoc fit de gratiā speciali.
7 pūlegiū singulare nō inducit legē pūmū.
ideo quo ad pūmū statū doctorū theologie
hāc cōclusionē negam. nō autē quo ad hos q;
singulariter sunt deuoti. als esset cōtra me qd
supius in pūncipio adduxi de Aug. cū dixit
O lumen ver; etc. Et p hoc etiā patet ad au-
toritatē Aug. **¶** Alij eandē cōclusionē tenē-
tes dicebant. q; theologia pcedat ex p se no-
tis q; sunt pūmū animi pceptōes. 7 nō ar-
ticuli fidei. qz vt dicit. posteroia semp nata
sunt pbari p puora. s; considerata in theologia
sūt fm nrm intellectū posteroia his q; pside-
rāt i methaphica. ens em inq; ens est pū?
2 deo 7 q; cūq; alio ente determinato. **¶** Pex lu-
mine naturali p h; q; ois opatio pfecta ter-
minat ad aliqd opati. s; naturalr scim? de-
um pfecte intelligere 7 pfecte velle vel dilige-
re. g; erūt in diuinis duo pducta. i. verbuz et
amor que sunt fili? 7 spūscūs. **¶** Probat per
alios qñ idē sic. Spūscūs cause naturalr re-
seruat i effectu. s; cōclusiō; creditā possū cōclu-
dere p vniā ppōem naturalr cognitā 7 aliam
creditā. cū g; pmissē sint cause cōclōnis. opet
q; tal' cōclō h; iute illi? naturalis pmissē sit aliq;
mō naturaliter cognita. Verbi grā. Dis hō
h; verā carnē. filius dei est homo. g; filius dei
habz verā carnē. **¶** Sed isti in hoc peius di-
cunt ceteris. qz totū fidei nfe meritū vidētur
annullare. cū fides nō habeat meritū cui hu-
mana ratio pbet expimentuz. **¶** Ad primuz
ergo dicendū q; licet de inferioribz possint cō-
muniā cōcludi p vliā 7 supioza nō tñ ppria.
qz aut accipiet terminus supior indefinite. 7
tunc nihil cōcludit. qz vt sic nō infert suū infe-

rius. Aut accipit vlr. 7 erit ppō fallā. quia id
quod ē ppriū inferioris nō pdicat de suo supe-
riori vlr supio. Quāuis igit p hūc terminuz
ens possit pbari q; de? sit bon? vlr aliqd aliud p-
dicatū eōe. nō tñ poterit pbari q; sit p? vel si-
lius. **¶** Ad scđm dicēdum q; maior ē vera de
opatoe trāscūte. nō autē de immanēte. sic ē itel-
ligere 7 velle. 7 pbat oppositū intēti. qz cū in-
telligere 7 velle i deo sint idē realiter. vt testan-
tur nō solū theologi. verum etiā phi. igit si ex
distinctōe opationū vis arguere distincta p-
ducta habebit solū vniū pductū. qd est hereti-
cū. **¶** Ad terciū dicendū q; sicut ex ppositio-
nibus duabz pmissis quaz vna ē nccia. alte-
ra pūngēs. sequit cōclō q; totalr ē pūngēs. vt
p3. i. pōz. sicut pposito ex duabz pmissis q; ruz
vna ē naturalr cognita. 7 altera credita. seqt
cōclō q; ē totaliter credita. 7 nullo mō naturalr
cognita. Sic. n. cā nccia applicata ad effectū
mediāte cā pūngēte pducit effectū totalr con-
tūgēte. sic etc. **¶** Sed fuerūt alij vt sup? di-
xi q; dixerūt q; theologia nullo mō scia. De
his nō intēdo insistere. qz nulla motiua totū
inueni q; alicui? ponderis apparet. ideo ta-
lē opinionē tanq; erroneā derelinquo. qz ex p-
se damnat i articulis pūfiscibz articulo. iij
vbi sic dicit. Nō plus scire ppter scire theolo-
giam error. **¶** Sed sunt due alie opinionēs
huius satis vicine. Quaz pma dicit q; theolo-
gis ē scia q; sciunt tmmō pntie. ita q; nō ē scia
cōsequentiū siue cōclōnū. s; solū pntiaz. Nā vt
dicūt cū articuli fidei sint pncipia theologie:
scit ipse theolog? qd ex ipis seqt. Verbi grā.
Supposito q; vna natura diuina sint tres plo-
ne distincte. seqt q; eaz distinctio sit p relatiua.
pūaz hāc nescit theolog? eē ncciaz. s; nec anis
nec pns sciat. **¶** Sed nec illud v3. qz etiā p
istos videt eē articul? supdic? . nihil. n. theo-
logice pl? sciret. ppter scire theologiā. qz noti-
cia pntie sic formalr accepte vt pscidit a noticia
pntis 7 ante ē mere logical noticia. 7 p purā lo-
gica h; p. 7 iō nihil pl? sciret. ppter scire theo-
logiā. cū tal' noticia tradat p logicā. **¶** Noti-
cia theologie nō eēt pior: noticia q; falsissimoz
figmtoz. qz cū dico chimera ē de? . g; chimera
ē oipotēs. scio pūaz nccio eē verā. licet ignorē
pns et anis. qz fallū nō ptingit sciri. qz nō ē. vt
p3. i. postet. **¶** Nā vt dixi noticia talū est me-
re 7 simplr logicalis. qz id est simplr logicale
cui? noticia sufficēter h; p logicā q; cūq; alia
sciētia posita vel remota. noticia cōsequentiū
pdicto modo sumpta est hmōi. g; etc. **¶** Da-
io; nota. p pōbz minorē. quia in causis pūfisc

Ad 4

Ad addi-
tionem

Contra ex-
empla.

Nota bñ.

Alij ad idē

2

Alij ad
idem.

Contra eos

Solutio.
Ad 1

Ad 2.

Ad 3

Opinio 2

Opinio 3

Contra eā

2

Prologus

si affirmatio est cā affirmationis. et negatio est cā negationis. et eoduerso. vt pz. i. postenoz. sz sola igratia logice ē cā igratie piaz. vt pz p pmetatorē. iij. metha. sz sola noticia logice ē cā noticie pntie.

Instantia

Solutio

sz forte dices q illd bñ seq̄ loq̄ndo d p̄na fm se. sz n̄ put sumit i dexter minata materia. **N**illd nihil v3. qz tu sumis p̄naz formalr vt ei⁹ noticia p̄scin dir a noticia certa tā a n̄tis q̄ p̄ntis. et id rōe materie n̄ potes te uiuare. qz vt sp ei⁹ noticia erit pure logi cal.

P sic scire p̄structōz an sit agrua vl in cōgrua i q̄cūqz scia et i q̄cūqz materia ad solā gramaticā spectat. sic scire p̄ntiaz esse ncciam vel nō esse necessaria in q̄cūqz materia ad solā spectat logicā. scire at p̄ctōz q̄ ex tali p̄na in fert h̄ spectat ad singulas alias scias: i qz materia formāt tales p̄ntie.

Opi. q̄ta

Est alia opi. q̄ sum p̄r nihil videt tribuere theologie viatoris. Dic ei sic. q̄ theologia dupl̄r p̄r accipi: seu p̄r du/ pl̄r p̄siderari. vl i se. et euidētissima ē scia. qz ē de his q̄ fm se sūt maxie p̄ntis et euidēte. vel q̄ ad nos. et sic nō ē scia. h̄ tñ nō p̄tingit ex defectu i theologia p̄sideratoz. sz ex defectu p̄sideratū. i. hoim viatoz. qz sicut se h3 ocul⁹ no cūte ad lucē solis. sic aie n̄re intellect⁹ ad ea q̄ sūt māifestissima i nata. vt pz. ij. meth.

Contra eos

Ad dūt tñ isti q̄ si large loq̄mur de scia. ita q̄ accipiāt scia cōiter q̄stū natura rei patit fm statū p̄ntē. tūc theologia p̄r dicit scia. sicut d̄ scietia morali d̄. i. eth. q̄ sufficit aliqua sup̄ficialē et figurālē noticiā tradere rōe materie variabil̄ q̄ sūt act⁹ hūani.

Quinta opi. Duran.

Sed isti vidēt sibi p̄p̄tis i his bremib⁹ p̄bis p̄dicere. **P**rimo. n̄ vidēt dicere q̄ res i theologia p̄siderate sūt maxie scibiles. et postea dicūt q̄ talē habeamus sciaz p̄ theologia q̄lē natura rei patit. sz cum natura rei patiat p̄p̄tissima et euidētissima sciaz vt pz ex p̄mo dicto. sequit q̄ n̄ra theologia nō sit large sed p̄p̄rie dicta scietia. qd̄ p̄dicat scdo tuo dicto.

riel se circa quā nō p̄t fieri demōstratio. vl qz huic. i. viatorū cā demon strare nō possumus.

Contra Duran.

S nec isti bñ dicūt tres h̄t⁹ distinctos faciēdo de theologia. sic. n. in q̄libet scia opteret ponere tres h̄mōi h̄t⁹. eadē. n. rō h̄ epigeret. methaphica. n. eēt h̄t⁹ p̄ctētiū vt p̄tinet ea q̄ i ipsa tradūt. eēt habit⁹ defensiu⁹ p̄t declarat et defendit sua p̄ncipia. eēt habit⁹ elicitiu⁹ vt ex p̄ncipijs infert p̄ctōes. et eodē mō de logica et alijs scietijs. Et q̄ eoz distinctō nulla sit p̄t euidēt ex mēbroz coincidentia. **V**olūt. n. q̄ sit p̄tentiua vt p̄tinet ea q̄ tradunt in nouo et veteri testamēto. nūc aut nouū testamētuz declarat p̄ vetus. et defendit p̄tra iudeos. et vetus p̄ nouū p̄tra hereticos. sz prim⁹ modus scōs nō vidēt differre. **T**heolog⁹ etiaz raro pōt aliquā p̄clusionē elicere qd̄ p̄tinet ad ter cū modū. nisi declarādo qd̄ p̄tinet ad scōm. sz scōs mod⁹ et terci⁹ coincidunt.

Opl. p̄p̄a

Mis itaqz p̄missis dico q̄ theologia viatoris ē vere scia nō tñ sic nata rei scibil̄ patit. sz sic natura scietis patit. quille habit⁹ q̄ p̄bat aliqd̄ de suo subiecto. nō m̄n̄ infallibili rōne qz yconomi ca vel politica scia de subiecto suo. ille in quaz habit⁹ ē vere scietis seu vera scia. sz habit⁹ theologic⁹ ē h̄mōi. sz tē. maior pz. qz eo q̄ cer ta rōe mō q̄ certitudo p̄t sumi i morali nego cio p̄bat yconomica vel politica aliqd̄ de suo subiecto. agit vere dicūt scia. sic a sili. **P**robo mē nozē faciēdo talē syllogismū. **O**id quod h3 rōem vltimi finis ē sūmū bonū et poterit aiaz rōnalē fm totū suū desiderū b̄sificare. sz deus q̄ est n̄r gl̄sificator h3 rōem vltimi finis. ergo ē sūmme bonus. et poterit animā b̄sifice sariare. **M**aior nota ē. qz vltim⁹ finis nō pōt referri in aliez. et optet q̄ sit sūmmū bonū. et p̄ p̄ntis poterit sariare anime desiderū. **M**inor p̄ se pz. qz h̄ nomē glorificator vel beatifica tor siue qd̄cūqz aliud nomē exp̄mes rōem spe cialē subiecti illi scie nccio ipsa exp̄mit i ordi ne ad finē. sic patuit in qd̄e p̄ria p̄cedēte. **P**z igit q̄ passio vel aliqd̄ loco passiois se h̄ns n̄ m̄n̄ efficacī rōe p̄bat d̄ subiecto isti scie qz pos sit p̄bari de subiecto scietie moral̄. sz ista nō erit m̄n̄ scia qz illa. **F**orte dicet q̄ me sic p̄ alios q̄ illa q̄ tradunt in theologia nō ostendūt de mōstratie. **C**ū igit demōstratō sit syllogism⁹ faciēs scire illa n̄ erit scia. **R.** aut p̄ demōstra tōz intelligi potissimā demōstratōz. et sic solū mathēatica eēt scia. qz ipsa sola potissime de mōstrat. et ē in p̄mo gradu certitudis. vt pz p̄ **A**uer. i. phicoz. **A**ut intelligis p̄ demōstra tōz syllogismū efficaciter p̄cludere qzuis p̄ce

Instantia

Solutio

Instantia Solutio.

dat ex aliq̄b supposit̄. et nō om̄ino exp̄mis sic rōes theologicę p̄nt dici demōstratōes. vt paruit i sillogismo pcedere. **D**ices itē q̄ tales sillogismi n̄ sūt vbiq̄ i theologia. **D**ico q̄ eodē mō nec i alijs sciētijs. q̄ i rei v̄itate siue sic loyca siue natural̄ phiā. siue metaphica siue q̄cūq̄ alia sciā. vbi vnā vtunt rōz effica. cē mille dicit̄ vba q̄ sūt vel falsa vel iutilia vel saltē nō cludētia nccō. r vt etiā pbabiliter sepissime vidēt inferre. rarissime em̄ i his habitibz quos appellat̄ potissime. qd̄ p̄z ex hoc q̄ raro in eis aliq̄ positōnes rā certe repiunt̄ circa quas nō sūt oppositę opinionēs. **U**n̄ si q̄s sedula meditator̄ reuolueret̄ varietatē opinonū q̄s in singulis passibz phię: magis vide remur̄ in phiā h̄c opinōz q̄s sciētia. vel nō min⁹ h̄c sciētia in theologicis q̄s in phicis. **Q**uis. n. hodie viuūt qui cōplete et diffinit̄ ue cognoscat̄ quidditatē mimi termini phię. puta quidditatē vnus formice. **D**ices em̄ phiā cū volūt diffinire d̄m̄am subalē circulo/ quunt̄ p̄ aliq̄ accidēs qd̄ ē manifestū signū ignoratię d̄m̄ie subalis. r p̄ n̄s totus qd̄ dicit̄. **N**ec mir⁹ q̄ alia ignoram⁹. q̄ nec nos ipsos cognoscim⁹. q̄ **A**uerrois quz q̄s tor⁹ mūdus in phiā sequit̄. dixit̄ aiām intellecti/ uā nō esse formā substantiālē corp̄s humani s̄ cēvnā solā talē aiāz i oibz indiuidiis hoibz. **A**lij aiāz posuerūt circulatōz. **A**lij aiāz intellecti uā dicebāt̄ eē corruptibilē. **S**ed rāco rē gētilibz. hodie p̄z q̄nta d̄ nobis ipsi sit diuer sitas apud doc. xpianos. **I**n anglia em̄ tene tur q̄ in hoīe sint p̄les forme subales. r oppo sitū ei⁹ rāq̄z erroneū d̄ demnat̄. parisi⁹ p̄o totū oppositū tenet. **E**t silr̄ rē potētys aię quibz in telligimus r volumus. quāta est d̄m̄ia opi nātū quis sufficit enarrare. **A**lij dicentibz q̄ sint idē qd̄ essentia aię. alijs q̄ differāt ab es sentia aię re absoluta. alijs q̄ sint quidā res p̄ etus fundati in eētia aię. alijs q̄ sint quedā habilitates aię realiter idē ex̄tel cū ipsi acti bus anime. **D**is igit̄ r ceteris positōibz phię p̄siderat̄. p̄z q̄ vel nihil vel valde modicū sci mus. loq̄ndo de scire ita stricte sicut vidēt lo qui de sciētia rōnes pbantes sacra theologia nō esse sciētia. **P** arguo ad idē sic. **I**lle ha bit⁹ vidēt̄ eē sciētię qui sufficiēt̄ soluit r re struit oēs obiectōnes q̄ fieri poterūt i v̄tanta tes in ip̄o p̄sideratas. theologia ē h̄mōi. ḡrē. maior p̄z. iij metha. vbi d̄z. q̄ soluere nō ē iḡ rātis vinculū. q̄ sicut ibi d̄z. solutō dubitato rū ē manifestatio v̄tatis. **S**z minor p̄bari p̄

n̄ dēdo instātijs q̄ cōiter sūt i ipsam. **A** **O**pinio q̄ guūt aliqui primo sic. **Q**uāq̄ sufficiēt̄ sol uit rō facta p̄tra aliquā d̄clusionē. tūc ex ipsa solutōe ondūt q̄ rōlio nō ē impossibil. s̄ ad n̄ impossibile sequit̄ possibile in p̄mo angulo mo daliū. ad possibile p̄o in d̄imis q̄ ad illa q̄ deo intrinsece v̄ueniūt seq̄t̄ nccē. q̄ q̄ ad rei intri/ seca oino p̄ficat̄ illd̄. iij. phicoz cū d̄z. in p̄p/ ruis nō differt eē r posse. si ḡ possem⁹ sufficien ter soluere rōes factas i articulū trinitat̄. tūc possem⁹ demōstrare trinitatē nccō eē i d̄imis. **P** e p̄positū nō p̄ sufficiēt̄ p̄bari. e p̄ eti am oppositū nō p̄ sufficiēt̄ improbari. s̄ p̄ positiū fidei nō p̄ sufficiēt̄ p̄bari. ḡ nō pote rūt solui rōes d̄ie sufficiēt̄. als oppositū si/ rei ip̄robaret̄ sufficiēt̄. **P** si solui p̄ inter em p̄tōz op̄z te dare instātia extra p̄positū. s̄ i tota rēz nata excepta sola nata d̄ina nō inue niūt̄ tria supposita i vna in diuisa eētia. ḡ ad rōz articulū trinitat̄ nullā extra p̄positū po teri instātia assignare. **A** d̄ d̄isolutōz illoz r p̄hilū q̄ fieri p̄nt in h̄ p̄posito ē sciētiā. q̄ sic multiplex gen⁹ acceptōrie argumētatōis pu/ ra in dictōe r extra dictionē. vt p̄z. i. elencoz sic ē multiplex genus solutōis. puta q̄n̄q̄z sol uit sophisima p̄ d̄istinctionē. r assignat̄ p̄ctm̄ in forma. q̄n̄q̄z p̄ interemptionē. r assignatur p̄ctm̄ in materia. r q̄z oia adducta vel addu ci possibilia contra nostrę catholice fidei veri tatē sunt falsissima sophismata. teste **Aug.** r iij. de ci. rē. ca. xij. vbi. ait. **I**n n̄re religiōis hystoria d̄ina auctē fidei in q̄cqd̄ ei resistat nō dubitam⁹ eē falsissimū. **E**t i epla. vij. ad mar cellinū. ait. **S**i rātōz d̄iunaz scripturaz au ctōritatē reddidit. q̄st̄icunq̄z acuta sit verissime fallit. **I**git̄ omnes tales rātōes solui possunt vel p̄ d̄istinctionē vel p̄ interemptionē. **V**er/ bi gra. **F**iat ille syllogismus a nō fideli. **I**m/ possibile ē in aliqua natura plurificari suppo sita q̄n̄ etiā plurificet̄ natura. i diuinis fm̄ te sūt plura supposita. igit̄ erit multiplicata na tura. r p̄ sequēs plures d̄ij. **R**espōdeo p̄ d̄i stinctionē. q̄z duplicia sunt supposita. **Q**ue/ dā. f. absoluta. quedā p̄o relatiua. **L**oquēdo de suppositis absolutis tūc maior ē vera p̄di cte rōis. s̄ minor ē falsa. **L**oquēdo p̄o de sup/ posit̄ relatiuis minor ē vera. s̄ maior ē falsissi ma. q̄z nihil repuḡt tres d̄inas p̄sonas i vna diuisa natura p̄ oppositas relatiōes distingui **F**orte dicit̄ infidel̄ q̄ illa solutio assumit falsū. q̄z oppositę relatiōes reales nō p̄nt siml esse in eodē indistincto fūdamētō. **R** n̄. tūc distinguēdū ē de fūdamētō. q̄z aut loquer̄ de

Nota

Instantia Solutio.

Prologus

fudamēto finito aut infinito. si pmo mō ccedo
 li scdo mō nego. Et dicerēt aliq q nihil repu
 gnat duas relatiōes oppositas sil eē in eodez
 fudamēto. Nā inter mouēs z motū sunt due
 relatiōes oppositae. q idē hnt fudamētū qn idē
 mouet seipm. **Instantia** Forte infidelis itez dicer. q
 supposita relatiua nō poterāt eē in natura ab
 soluta. h assumit falsū. z iō rīden dū ē p inter
 emptiōz. Et si rō interemptiōis petīt. illa esse
 pot. qz ille q iudicat de aliq qd oīno suū intel
 lectū z modum suū cōsiderandi excedit. ille te
 merare z male videt iudicare. s; nolēre quo/
 mō tria relatiua supposita sunt i vna infinita
 dei natura: excedit intellectū z modū cōsiderādi
 cuiuslibet p̄hi mūdani. g. Sic igit p̄hs etiaz
 vt methaphisic⁹. xij. methaphisicē noluit p̄sum
 ptuose iudicare d certo nūcro intelligētiarū s;
 certūit supiori dicens. Illud aut p certitudinē
 in q̄rere aliorū in q̄stōis eē videt. Sic multo
 magis de articulū fidei nō hz p̄hs iudicare: s;
 referre tenet supiori. **Solutio.** **Ad 1** nō ostēdit p solutiōem datā a theologo q ar
 ticulū nō sit impossibilis. s; mō q dicitū ē soluit. et
 vltiāte sibi ondit q mediū assūptū p ipsū ē et
 tranēū a pposito. z nō applicabile ad cōlonē
 quā nitit reprobare. eo q tal cōlo totā suā sa
 cultatē excedit z modū suū cōsiderādi. Cū
 dato p impossibile q cōclusio quā intēdit pro
 bare p̄hs z fidē vera eēt. adhuc ondit sibi q
 mediū assūptū ad pbādū ē impriūcē z extra
 neū a pposito. z p dñs nō cōcludit. **Ad 2** p
 pz ad scdm. qz p fideles solutiōes nō impro
 bat directe oppositū fidei. s; ondit q rōes in
 fidelitū nō cōcludūt ppositū. **Ad 3** Ad tercū di
 cēdū q maior vera ē qn nō assignat rō intem
 ptōis. sed qn rōem interemptiōis assignat.
 tūc possum⁹ dare instāciā i pposito. z nō op̄tz
 instāciā assignare extra ppositū. Sz vtz aliq ar
 ticuli fidei possunt pbari efficaci rōe p̄ta deū
 eē creatorē in tpe. z alia silia. patebit dño cce
 dere circa p̄n. libū scdi. **Pro sup̄dicta cōclu
 sioe faciūt z auctes scōz.** P̄mo pauli apli
 q habitū theologie sepius appellat sciam z sa
 piāz. **Secdo Aug.** In multis em suis libris
 hūc habitū vocat sciam. z qnqz nomiat sciaz
 salutis. qnqz sciam fidei. Recitatōnes tñ au
 ctoritati dimittant rōne breuitatis. **Sic etiā**
Rich. i. de trini. ca. iij. **Dee** intētiōis ē in h
 op̄e nō solū inuenire pbabiles rōnes. s; etiaz
 nccias. Et in eodē ca. ait. **Oīm** studio z sum
 ma diligētia debem⁹ cōsistere vt ad eoz intelli
 gentiā q fide tenem⁹ quotidianis incremētis
 pficere valeam⁹. in quoz plena z pfecta itel

ligētia vita obtinet eterna. **Itē Anf.** in de
 incarnatōe verbi ait. q illa duo opuscula. s; p
 sologiō z monologiō ad h facta sūt vt qd si
 de tenem⁹ de diuina natura et psonis. necis
 rōibz z auctibz sacre scēpture pbari possit.

Quātū ad secūduz

articulū istius qōnis. **Utz** i scia theologie ar
 ticuli fidei sint pncipia: **Breuit** dico q sic.
 qz respectu ipsoz oia cōsiderata i illa scia regu
 lant z dirigunt. **Sz** h aliq multipl̄r nu
 tunt arguere. **P̄mo** sic Nulla scia pbat sua
 pncipia. s; ipsa supponit. s; tota theologia or
 dinat⁹ h̄reticos z infideles in q̄stū negāt ar
 ticulos. **P̄** nulla scia qrit de suis pncipis:
 nec cōcludit ea. s; docto. theologi q si in oibz
 libz suis format qōnes de fidei articulū z ipos
 cōcludūt. g. rē. **P̄** nulla scia pncipia sunt
 min⁹ cognita qz cōclusio. vt pz. i. posterior. s;
 de articulis fidei hēm⁹ solū noticiā creditiūā.
 cōclusiōes aut aliq mō sciunt. sic patuit i p̄ce
 dēt articulo. g. rē. **P̄** i. Pe. iij. d; d hntūz
 habitū theologie q sp̄ debet eē pari ad satisfā
 ciendū oī poscēti. z red dere rōem de ea q i nob
 ē fide. **P̄** Aug. totū libz de trini. vt ipemet
 fatef. i. de trini. ca. iij. ordinauit ad declarādū
 istū articulū. **Deus** et̄m⁹ z vn⁹. z ibidē ait q
 oēs q an eū scripserūt de trinitate q̄ e. diuio
 rum libzoz vtēz z nouoz catholici tractato
 res h̄ intēderūt fm scēptural̄ docere. q p̄r z fili
 us z sp̄ sc̄ctis sūt vn⁹ diuine sube. **Itē** xiiij.
 de tri. ca. i. dicit idē Aug. q huic scie q d; the
 ologia nō oia tribuēda sūt q in rebz hūanis
 ab hoīe sciri pnt. s; id tm q fides saluberrima
 q ad verā breuitudinē ducit gignit. uerit. refē
 dit z roborat. **Et** quibz oibz pz q articuli
 fidei p theologia defendunt z declarant. et p
 dñs nō pnt eē pncipiū theologie. qz vt pz
 i. phicoz. z. i. posterior. scia nō pbat sua p̄n
 cipia. **Sz** illa nō cōcludūt. igit ad p̄mū di
 cēdū q maior ē falsa. methaphisic⁹ em. iij. me
 thaphisicē pbat pncipia sua. **Sed** dices q
 h nō ē ad ppositū. qz methaphisicā ē scia cōis.
 theologia ē scia sp̄alis. iō q̄uis methaphisicā
 possit pbari sua pncipia h nō poterit p̄tere
 theologie. **Dico** q illa maior ab aduersa
 rīs absolute fuit assūpta z vlt sine distinctō
 ne. z iō sufficit dare instāciā i vno p̄tēro s; il
 lo vlt vlt negato cū d; in illa scia pbat sua
 pncipia. **Rīdēt** etiā qdā doctores ad p̄di
 ctā rōz q pncipia pnt dupl̄r pbari **Uno** mō
 explicite. alio mō implicite **P̄mo** mō pbat

Instantia

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articulus secundus.

Cōclusio.

Cōtra cōclusionem

4

5

Solutio.

Ad 1

Instantia

Rātio

Responsum.

Questio II

metaphysica sine vltis scia sua pncipia. Scdo mo pbare pt qlibet spalis scia sua pncipia. na resolucdo dcloes i pmissas. z pmissas i pncipia. tuc ipossibile e dcloes ee falsi. nisi deficiat aliq pmissaz etiã pcededo vsqz ad pnu pncipiu. sic pz. i. posu. Tu g ad destructoz dclusi onis nccio sequit destructio pncipij. qcuqz ex plicite defendit z pbare dcloz. ille etiã iplicite et idirecte videt pbare pncipiu. cu igit qlibet scia spalis heat pbare z defendere suas dcloes. igit nccio defendit z pncipia. Sed illa solutio no valet. qz licet ex falsitate dclusiõis sus ficiãter arguit falsitas i aliq pmissaz. ex veri tate tñ dclusiõis no pt argui veritas in pmissis. eo q ex falsis qnqz sequit ver. vt patz i li. pnoz. Aduertendũ etiã q licet theologia sit scia specialissima rõe subiecti. qz iuu subier cã non solũ e vnu vnitare specifica. sz est vnu simplr z realiter vnu z idẽ n numero. ratõne tñ dclideratoz est scia communissima. nulla. n. scia humanit inuenta tot pot dcliderare in ppria forma sicut sacra theologia. ipsa. n. cõsiderat de deo creatoze z de omni creatura put manu ducit in creatoze. z dirigit in vltimũ finẽ. ido davo q theologia put dvenit cũ scia speciali: nõ possit sua pncipia pbare. tñ vt dvenit euz scia commun põt ea pbare z declarare. Ad scdm dicendũ q de aliq põt qn duplr. Uno nõ eo q de ipso dubitat. z fm hoc dz. i. topi coz. q qsto e dubitabilis ppõ. z sic nõ queri tur de pncipijs. sed tanqz verissima in omni scia supponunt. Alio nõ querit de aliq. non q de ipso dubitat. sz solũ dubitat de sua appli catione i materia spali. z sic necesse e qõnes fi eri de pncipijs. qz licet pncipia in se sint ve rissima. pnt tñ in materia spali false applica ri. z ex hoc tin git syllogisim falsigraphus. si cut pz in li. elẽcoz. Primo g nõ non querit i theologia d articulis fidei. sed scdo nõ neces se e fieri qstiones de eis. ne qõnis ipsis suppo sitis hereticis falsigraphẽ syllogisando falsas faciãt applicatões in materia spali. Ad ter ciũ dicendũ q maior e falsa in omi scia subal ternã. qz talis scia supponit sua pncipia tanqz euidẽtia in scia supioz. et qz theolo gia aliqualẽ hz similitudinẽ cũ scia subalter nis. vt. j. patebit. g. Ad autẽs aut patet p pdicta. Ad dictũ beati Petri dici põt q rati onẽ reddim de fidei articulis in qstũ modo q supius dictũ est rationibz oppositis rñdem. Dis pmissis pbato intentũ. s. q articuli fi det sũt pncipia theologie seu ista bñdicte sci entie. qz illa sũt pncipia in qlibet scia. q sic

se hnt q ea estimant magis vera que magis cõ formiter se habet ad ipsa. sed sic se habent arti culi fidei in theologia. g. zc. Maior e nota. qz pncipia sũt qsi regula z mẽsura oim ce teroz dclideratoz in scia. in qualibet aut arte id magis sapit de veritate illius artis qd ma gis accedit ad suã regulã z mẽsurã. Mõtoz etiã pz. qz in ipsa theologia vnuquodqz tãto verius reputat quãto articulis fidei magis cõ format. z eõ uerfo omne qd ab ipsis dissentit tanqz erroneũ improbat. In qualibet ar te ppositiões quibz maxime adheremus. ille talis artis sũt pncipia. vt patz. i. posteroz. dclusiõibz. n. adherem ppter pncipia. ppter qd aut vnuquodqz tale z illd magis. vt dicit ibidẽ. Sed i sacra scptura articulis fidei ma xime adherem. et ppter ipsos omibz alijs. g. zc. Ille ppositiões q taliter formant de sb iecto alicui sciẽtie q in tali sciẽtia nõ pnt pba ri p pzoza sũt pncipia eius pncipia. articu li fidei taliter formant d subiecto theologie q non pnt pbari p pzoza. g. zc. Forte dices z si nõ p pzoza. saltẽ pnt declarari z pbari p po steroza. g. zc. Dico q hoc nõ impedit ratioz pncipij. qz etiã pntũ pncipij. iij. metha. pbat z declarat a posteriori. que p suppo nunt in scia tanqz verissima illa sũt eius pncipia. sed articuli fidei sũt hmoi in theologia g. zc. Maior patz. i. posteroz. vbi dicit q de pncipijs optet p supponere qz vera sũnt.

Quantũ ad terciũ Articulus 3 huius questiois articulu. Utz theologia sit sci entia subalterna. Patet ex iã dictis q theolo gia large loquẽdo põt dici sciẽtia subalterna cũ nõ reducat in p se nota. sed p supponat sua pncipia tanqz notissima in scia dei z brõuz q pncipia deus cũ voluerit poterit reuelare. Nota tñ illa sciẽtia pprie non e subalter na. qz qñcunqz vna sciẽtia subalterna alteri sci entie. ex hoc q cã euidẽtie suoz pncipiozuz pz in sciẽtia subalterna. tuc quicunqz hz sciẽ tia subalterna ille naturaliter põt attigere sci entia subalterna in qstũ euidẽtia suoz pncipioz patet in subalterna. sed hñs sciẽtia theologie nõ pt naturaliter attigere sciẽtia dei z beatoz. g. zc. Ista g dñstin cõde bñ in tellecta cessare poterit murmur argumẽtozuz duaz opinionũ. quaz pma dicit q scia theo logie sit subalterna. alta econtra negat. Rati ones pme opinionis vez dcludũt quo ad si militudinẽ quã hz cũ scia subalterna. Rões

Contra eũ

Ad 2

Ad 3

Probatio dclusiõis.

2

3

Instantia

4

Articulus 3

Pria opi. e Thome. scda e Au reoli z alio rum

6

Prologus

Gerardus
senis.

scde vez concludit quo ad proprietate sbalter
natis. qz no est pprie subalterna. sicut suffi-
cienter ostendit doctor nfr frater Agidius in
septo sup plogo pmi siniaz. **A**st etiā ali^o do-
ctor directe obuians p̄libatis. Dicit. n. qz scie-
tia subalterna nō dependeat a sciētia subalter-
nante isto modo qz accipiat sua principia ab
ea tanqz a manifestante causā suozū principi-
ozū. Quod pbat in plr. **P**rimo qz sciētia
subalterna ageret vltra suam speciem. Probat
p̄ntia. qz p̄sideratio cuiuslibet scie sicut in su-
is principijs. si igit scia subalterna p̄ manifes-
tationē subalternatis cognosceret cam suoz
principioz. iā sua consideratio nō susteret in
principijs. **T**unc sciētia subalterna posset
sua principia demonstrare. hoc autē repugnat
omni sciētie. p̄ntia patet. qz quicūqz scit cam
alicui potest ipsum p̄ suā cam demonstrare.
Tunc nullus posset addiscere sciētiā sb-
alternā sine sciētia subalternāte. p̄ntia pōt ex
h̄ p̄bati. qz habitus p̄clusionū p̄supponit ha-
bitū principioz. nec aliquid scit in sciētijs ni-
si cognitis principijs. falsitas p̄ntis patz. qz
scie subalterne p̄ncipia p̄nt cognosci via sen-
sus. memorie z experientie. vt p̄z. ij. posteroz.
z ex ipsis poterūt deduci p̄clusiones nulla p̄-
habita noticia de scia subalternante. **S**ed
ille doctor hys suis dictis cito post iam dicta
videt cōtradice. **A**ur. n. qz nostra theologia
licet nō sit pprie sciētia subalterna. tamē qz
dependet a sciētia dei in sua certitudine. sicut
certitudo in discipulo discere a sciētia magi-
stri docētis. ideo mō quo ait Arist. i. elencoz.
oportet addiscēte credere. sic ait Augus. xij.
de trin. c. iij. qz de inuisibilibus qz a nro sensu
remota sunt. illis oportet nos credere qz hec i
incorpozeo lumie respēta didicerunt. **E**t sub-
dit ille doctor. qz q̄uis hec nō sit vera sbalter-
natio. est tñ quedā subordinatio que habet in
hoc quandā similitudinē cū subalternante.
Si igit in isto assilatur scie subalterne sic
tu hic manifeste ponis. qz hoc pprie in sciētia
subalterna erit qz ipsa nō poterit euidentē cer-
titudinē h̄re suoz p̄ncipioz nisi ex manifesta-
tione sciētie subalternatis. **Q**d. n. ad similitudi-
nē ipsius a. repit i b. optet qz pprie repiat in a
sicut pratū ad similitudinē homis d̄z ridere. seq̄-
tur qz ridere pprie in sit homi. **S**icut igit no-
ticia addiscētis necessario p̄supponit manife-
stationē docētis sicut tu dicis. z sicut theolo-
gia nō pōt h̄re euidentā de suis p̄ncipijs ni-
si ex relatione dei vel brōz. sic scia subalterna
nō habebit sciētificā euidentā suoz p̄ncipi-

Contra ger-
ar. de senis

ozū nisi ex manifestatione scie subalternatis.

Ad primū igit dicendū. qz licet nō in pro-
pria virtute tñ in virtute superioris aliquid pōt
agere vltra suam speciem. **S**icut calor q̄uis sit
accidēs. in virtute tñ forme subalis ignis p̄-
ducit ignē. sic sciētia subalterna coopante si-
bi virtute subalternatis pōt app̄hendere cau-
sā sui principij. **A**d p̄bationē etiā p̄ntie dico
qz quantū de se est sicut in principijs. in virtu-
te tñ alterius trāscendere pōt. **A**d secundū
dicendū qz fin qz subalterna est nō demonstrat
sua p̄ncipia. sed sicut naturalis p̄hs induēs
habitū medici pbat sua principia. vt patet. i.
p̄hicoz. sic subalterna habēs sciētiā induēs
habitū subalternatis principia sua poterit de-
clarare. **A**d terciū dicendū qz scia subalter-
na totaliter manēs infra virtutē ppriā z in li-
minibz noticia subalterne pōt addisci sine scie-
tia subalternāte. qz sufficit vt sic qz sua p̄nci-
pia p̄supponat esse vera ex veritate z euidentia
scie subalternatis. poterit tñ licet nō ex se per
ammuculationē subalternāte talia p̄ncipia
scire vt intelligere modo quo dictū est.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quantus ad quart

Articulus 4

tū articulū. **U**tr theologia pprie dicat sapi-
entia. Dicendū qz theologia pprie dicat scien-
tia. qz ille habitus pprie dicat sapientia. cui oēs
p̄ditōes sapie pprie ostēdunt p̄uenire. theo-
logia est h̄mōi. g. zc. **M**aior nota. p̄to mino-
rē p̄ Aristot. i. metha. qz lex ponit p̄ditōes sa-
pientis. **P**rima ē qz ipsū trāngit oia scire. scē-
da difficillima scire. terciā qz sciat ea certe. qz
ta qz sciat cās causarū. quinta qz sit grā sui. se-
xta qz ordinet z nō ordinē. **S**ed ille p̄di-
tiones omnes p̄ueniūt theologie. **P**rima qz
vt patuit supius ipsa de oībz h̄z p̄siderare.
de deo. s. z creaturis. de signis z rebus. vt patz
p̄ magist. li. i. di. i. **S**ecūda qz p̄siderat ma-
nifestissima in natura. ad que p̄pter sui numi-
am dignitatē se habet anime nostre intellectus
sicut oculus noctue ad lucez solis. **T**ercia qz
illa sciētia est certissima que innitit lumini
infallibili. cuius subiectū est maxime scibile. et
mediū cognoscēdi totaliter iobliquabile. the-
ologia est h̄mōi. **L**umē. n. fidei pro statu vie
z lumen glorie p̄ statu patre quibus innitit
tur theologia sunt penitus infallibilia. subie-
ctū eius est veritas p̄ma. mediū cognoscēdi
sunt verba veritatis eterne. **D**ices forte qz
hec omnia nō sufficiūt p̄pter improporziones
scibilis ad scietē. **D**ico qz h̄mōi ipropoztio

Instantia

Prologus

possit esse vna scientia. tñ de analogis siue de his quoz vnū habet attributionē ad alteruz nihil prohibet vnaz scientiā esse. vt patet. iij. merha. sed principale consideratū in theologia est vnū simplr. s. deus ipse. oia aut alia considerant in ordine ad ipsum.

Quāuis non ambigamus. Postq̄ magis ostendit difficultate istū tractatū extractandoz sublimitate. hic ostendit h̄ idēz ex nephādoz seu inuidoz hoīm p̄uitate r̄do lositate. Et qz nephādi hoies cōmunit̄ et p̄suerē duo mala faciūt. qz impugnat̄ veritatē r̄p̄dicant falsitatē. ideo magister eoz dolo sitatē dupliciter ostendit. Primo ex veritatis impugnatione. Secūdo ex falsitatis assertionē. Secūda ibi. quoz p̄fessio. Prima in duas. q̄a p̄mo tangit istoz inuidoz detractiōnē r̄ veritatis impugnationē. Secūdo assignat istū r̄ tractatōis r̄ impugnatōis cām r̄ rōem. Secūda ibi. qz dissentiētibz. At hec i. duas. qz p̄mo tāgit cām intrinsecā. s. eoz p̄uersā voluntatē. Secūdo tāgit cām extrinsecā. pura dyaboli caliditate. ibi. qm̄ r̄ huius sc̄li. Quia inḡ i ista lra tāgit q̄sdā q̄ ab intellectu veritatē r̄ vera fide se auertūt r̄ ad fabulas se p̄uertūt. iō que ro hanc questione.

Contra. Trū terra sc̄ia r̄ euidentis noticia eorum q̄ ponit fides catholica p̄ diuinā potentia possit cōicari viatorū infra terminos vie simplr p̄manēt. ¶ Videt qz sic. qz quicq̄ d̄tinēt sub obiecto adeq̄to alicui⁹ potētiē in h̄ pōt illa potētia. sed oia q̄ ponit fides p̄tinent sub obiecto adeq̄to n̄ri intellectus. q̄ r̄. Maior p̄z ex ipsa adaequatione. Nā i adaeq̄tis nec d̄z esse excedens nec excessū Minor apparet. Tercio. n. r̄ aīa dicit qz intellectus possibilis ē oīa fieri. r̄ exprimit̄ ibi intelligere suū p̄ fieri. qz vt i eodē. iij. p̄z intelligere ē q̄ddā pati. q̄ oīe id qd̄ ē alicui⁹ veritatis r̄ entitatē videt̄ p̄phēdi sub adeq̄to obiecto n̄ri intellectus. r̄ p̄ p̄ns etiā ipsa veritas p̄ articulos fidei exp̄ssa. ¶ Contra. qd̄ vere facit hoīem beatū nō est cōicabile viatorū. sed enī deus cognitio trinitatis vere facit hoīez b̄m̄ q̄ talis cognitio nō ē cōicabilis viatorū. Maior nota. qz b̄tūs nō pōt esse viator. Minor p̄z. qz s̄m. b. Aug. res q̄ nos b̄tōs faciūt sunt p̄r r̄ filius r̄ sp̄s sanctus. Nec est. n. vita eterna vt cognoscant te deum ver. et vngentuz quem misisti iesum christū. vt dicit Jo. xvij.

In ista q̄stione q̄ttuor sunt vidēda. P̄mo id qd̄ q̄stio q̄rit. Secūdo data tali p̄fecta noticia siue in via siue in patria vtz simul cuz ea possit vera fides p̄manere. Tercio vtz fides r̄ opinio sint p̄possibilia circa idēz. Et q̄rto ad articulo p̄mi intelligentiā vidēda sunt aliqua r̄ nostri intellectus adaequato obiecto.

Quantum ad p̄m. ¶ mū qz hic tangit r̄ diuina potētia q̄ est mira r̄ incomphēnsibilis qz infinita. quā sp̄ collaudātes potius dilatare q̄ restringere debemus vbi nulla repugnātia r̄ contradicōis implicat. ideo teneo p̄tē affirmatiuā. qz omne qd̄ videt̄ beatus in diuina cēntia poterit deus p̄ suam potētia scientifice r̄ euidenter reuelare viatorū r̄ ipso p̄manētē infra limites viatorū. q̄ p̄ diuinā potētia euidentis noticia articuloz fidelē r̄ veritatis in ipsis p̄tente viatorū poterit reuelari. ¶ Cōsequētia ē nota. qz b̄tū ap̄te r̄ euidenter videt̄ in diuina cēntia veritatē in articulis cōphēnsā. Nōs habet duas p̄tes. Prima qz omne veritatē quā videt̄ b̄tūs i diuina essentia. deus p̄ suā potētia possit viatorū reuelare. Secūda qz ipse tñ remaneat viator. Probabo p̄mo primā. sc̄do sc̄dam. Rō primē ē qz sicut se habet deus respectu p̄me materiē q̄ ē pura potētia i genere sensibiliū inducēdo formas sensibiles. sic se h̄z respectu n̄ri intellectus q̄ ē pura potētia i genere intelligibiliū inducēdo formas intelligibiles. sed r̄ i materiā omne formā immediate pōt inducere. et nō solū illam ad quā ē in potētia naturali. sed etiā illas ad q̄s ē in potētia obediētiā. q̄ r̄ i intellectu nostro omne formā intelligibile poterit immediate inducere. r̄ nō solū illā ad quā intellectus ē in potētia naturali. verū etiā illas ad q̄s est in potētia obediētiā. Planū ē autē qz ad p̄dicatas fidei veritates ē intellectus n̄ri in potētia obediētiā. qz alis nec in vita b̄tū posset n̄ri intellectus h̄mōi veritates p̄replan. ¶ Secūda p̄tē autē probō sic. qz r̄ adiu viator manet viator qz diu nec ē damnatus nec beatus. nec ad purgatorū destinatus. sed st̄tē p̄dicta reuelatione talis hō nec est necessario damnatus. qz potest esse informat⁹ caritate r̄ sine peccato mortali. nec b̄tūs. qz pōt esse sine fructu eū deus p̄ suā potētia possit suspēdere actuz volūtatis sine quo fructio esse nō pōt. vt patet in prima distinctōne. actū intellectus p̄fecte p̄seruādo. maxime cū intellectus tā i essēdo qz in agēdo sit naturaliter p̄ior volūtate.

Nec e' necesse h'moi hoicm p'ni i purgatorio qz possibile e' cu' h're tantaz abundanti' diuine gre q' nihil in ipso vltieris e' purgabile. g' tal' ho' manebit viator. ¶ **P**si esset impossibile viatorz p' diuinā potētia euidenter cognoscere veritatē in articulis fidei p'tentā. vel illud rez pugnaret ex pre' rei. vel ex natura n'ri intel/ctus. vel ex indispōe potētie intellectiue. vl' ex in cōpossibilitate fidei viatoris et euident' scie. **N**ō p'mū. qz nō e' impossibile apud deū omē verbū. **N**ec scdm. qz si nature intellect' tal' co gnitio repugret. tūc nō solū in statu p'nti. sed etiā in quocūqz statu talis cognitio sibi repu gnaret. sicut repugnat tal' cognitio eq' vel as/ no. **N**ec terciū obuiat. qz oēm dispōez cui' in tellect' capax e' deus pōt i' instātū inducere et/ am ipm lumē glie. ¶ **D**ices forte q' tunc esset beatus et nō viator. ¶ **D**ico q' si deus lumen glie influeret intellectū suspēdēdo tñ volūtā/ tē penitus ab actu suo z nihil sibi influendo. adhuc ille maneret viator. et nō esset beatus. qz visio nō beatificat nisi p'currēte p'placētia volūtatis aliq' mō. **N**ec quartū obstat. q' si/ cur patebit in scdo articulo hui' questionis si res z clara noticia simul se p'parant. ¶ **A**d il lā etiā p'clutionē p'bandā quidā doctor mul/ ta ponit. que nō minus vident' dubia qz ipsa p'clusio. sed magis vt apparebit i' p'cessu. **E**t vt breuiter transeā ex dictis eius formetur ta lis ratio. **L**ucūqz potest dari cognitio p'fecta z quidditativa subiecti sub p'pria eius ratiōe illi manifestari p'nt' scientifice omnes verita/ tes p'ualiter p'ctē in ratione subiecti. illa p'z. qz fm linco. i. p'steriorz cognitio p'dicati vir tual' p'tinet i' subiecto. z p'ns p'fecte cognita q' d'ditate subiecti cognosci pōt tota p'pō. s'z p'fecta noticia veritatis s'z rōne p'pria veritat' coi cabilis e' viatorū. g' oēs fidei veritates p'nt sibi p'fecte manifestari. q'dā. s'z possibile q' a libe/ ro rei arbitrio vident' expēdere. vt q' deus p' tuit incarnari z similia. quedaz de facto q' deo p'ueniūt i' r'nfecē. vt q' sit trinus z vnus. **A**d p'batōnē minoris ille doctor i' suo q'ly. q. vi. ponit hāc distinctionē. q' q'dā e' cognitio itel/ lectualis abstractiua. quedā intuitiua. **A**bs tra ctiua d'r esse obiecti ex'ntis et nō ex'ntis. p'ntis z nō p'ntis. sicut rosa ita p'fecte q'd d'itatiue co gnosco qn' non existit sicut qn' existit. z ita p'fe cte eā cognosco absente sicut p'ntem. **S**ed in tuitiua est rei existētis vt existētis z p'sentis vt p'sentis. **A**bstractiua igit' vt dicūt non po test esse beatifica quālibet p' eā essentia diuina p'fecte z q'd d'itatiue z p' p'pria ratiōne veritatis

cognoscat. qz als beatitudo possz esse obiecto beatifico non existēte sicut ipso existēte quod est impossibile. **I**ntuitiua autē e' beatifica. **I**ō abstractiua noticia veritatis pōt viatorū coica ri z nō intuitiua. qz hec necessario poneret ipsū extra terminos vie. ¶ **D**icit autē eēntia diuina possit cognosci abstractiue p'bat' sic. qz q'cqd de' p'facere mediāte sua eēntia: s'z immediate pōt sola sua volūtate. s'z mediāte sua essentia mouet intellectū cuiuslibet b'ri ad cognitionē clarā z nudā q' e' intuitiua. cū sit ad eēntiā p'ri tialiter existēte. g' p' solā suā voluntatē sine p' sentia eēntie poterit intellectū humanū moue re ad sue eēntie noticiā clarā et nudā que erit abstractiua. cū nō terminet ad p'ntiāle ex'nti/ am eēntie vt p'ntem. **M**inor p'z. p'bat' maior qz volūtas diuina est cā p'ma z v'lis respectu oīs motionis ad extra. eēntia autē i' rōne obie/ cti e' cā q' si d'cta z sc'daria. sed q'cqd de' p' h'z ra/ tiōne cā sc'da. h' pōt p' voluntatē suā q' h'z ra/ tiōne cāse immediate p'me. ¶ **I**ta etiā p'clu sio p'bat' ab alijs sic. **D**eus pōt sine volūtate n'ra talē assensū causare in nostro intellectu re spectu articuloz fidei. q'le facit mediāte ea. qz omē qd' pōt mediāte cā sc'da pōt z sine ea. sed talis assensus cū nō eēt ex volūtate inclināte opret q' fieret ex rei euidentia. nō autē intuitiua: cum nō sit coicabilis viatorū. g' abstractiua. ¶ **I**n quocūqz esse z eēntia differūt p'cepti biliter illius eēntia pōt cognosci abstractiue. sed i' deo esse z eēntia differūt p'ceptibil' g' rē. **M**inor p'bat'. qz eēntia diuina pōt p'cipi abs qz veritate z bonitate z alio q'cūqz attributo. g' p'cipi pōt sine eē. ¶ **D**eitas pōt p'cipi absqz p'ntialitate ad nos. g' abstractiue. eēntia p'z ex p'dictis. p'bat' a'ns. qz p'ntialitas illa est q'daz respectus rationis. mō diuina essentia potest p'cipi absqz omni relatione rōnis. ¶ **N**ō mi nus e' eēntia diuina cognoscibilis a nobis qz eēntia creature. sed rosa a nobis est cognosci/ bilis nō solū intuitiue sed etiāz abstractiue. g' rē. ¶ **P**pus fm intellectū p' separi ab omi' p' steriore. sed eēntia diuina est p'ior fm intelle ctū ipso esse z omni attributo. g' rē. ¶ **I**n q' cūqz intellectū relinquit memoria ex actu in/ tuitiuo p'cedēte in illo pōt eē cognitio abstra ctiua eiusdē obiecti. sed vt p'z. ij. ad Cor. xij. **P**aul' recordabat' se raptū fuisse vsqz ad ter/ ciū celū. p' qd' terciū celū etiā fm Aug. intelli/ git' nuda veritas. g' rē. ¶ **D**e eodē genere cogni tōis q' aliq's pōt cognoscere actū z respectum ad obiectū. pōt cognoscere z ipm obiectū. sed actus beatific' z respect' ad obiectū beatificuz

Instantia Solutio.

Scotus i q'ly. q. 6. 7 13. 7. 14.

Alij ad id

Prologus

pnt abstractiue viatori reuelari 7 ab ipso cog/ sci cu sint creature. g 7 ipm obiectu beatificu qd ediuia eentia. **S**z illa no cludut. igr h ordine pceda. **P**rimo soluā has rōes. **S**e cūdo adducā rōes i hūi. **T**ercio ostēdā quō hmoi rōes a qbusdā pdicte opiniois soluūt. 7 cassabo hmoi solutioes. **Q**uarto ponā duas rōes q duabo pdicti doctoris rōlonibz sim plr pdicūt. **Q**uātū ad pmū ē scēdū q qz uis reputē rōclusionē pdictā esse verā cū pnci pali rōe quā ille doctor adducit. modificatō nē tū minor q dicit hmoi cognitōz nō posse fore intuituā sz tūmodo abstractuā nego. **A**d pmū igit q pbat cognitio abstractiua diuine eentie dico q maior ē falsa. qz eadē rōe seqret q qd pōt rō mediāte diuina potētia. possz imediare p solā volūtate suā sine poten/ tia. 7 sic possz sine potētia qd ē dīctō. cōna p3 qz diuina volūtas nō hz magz rōem pōis re/ spectu eentie qz respectu potētie 7 cuiuscūqz al/ teri attributi. **I**te cū diuina eentia fm se sit qd dā pelagz infinitū vt p dām. p3. nō videt itel ligibile q volūtas vl aliqd attributū respectu diuine eentie hēat rōem pōis. qz nec volūtati nec alicui alteri attributo ppetit ifinita rōis nisi in qz tū idēficat eentie diuine. q ex se ē for/ malr infinita. vt patuit i pma qōe. si. n. alicui attributo h ppeteret fm se. tūc vbicūqz inue niret eē in finitū. qd p3 eē fallū cū inueniat in creaturis. **S**z eadē maiore arguo sic. **S**ic se hz volūtas finita ad volūtate infinitā. sic se hz eentia finita ad eentia infinitā. g cōmu/ tādo. sicut se hz volūtas finita ad eentia fini/ tā. sic se hz volūtas ifinita ad eentia ifinitā. sz volūtas finita nō pē sine eentia finita qd pōt mediāte ea. g rō. **P** vel h ppeteret volūtati diuine vt volūtas e. vl vt diuina ē. nō pmo mō qz tūc ppeteret oī volūtati. nec scdo mō. qz vt sic volūtas ē realr idē cū eentia diuina. g i nulla actōe realr p pscidi ab ea. g rō. **P** oēs actiui tate hz volūtas magz ab eentia qz ecōuerso cū eentia formalr sit p mō 7 purissimū actō. primū aut i qlibet genere ē cā oim alioz. 7 h realr in his q realr differūt. vl saltē fm rōez i his q rō ne differūt. **P** eūdē ordinē obseruāt aliq fm rōez vbi differūt rōe. quē tenēt realr vbi diffe rūt realr. sz volūtas nullā pōitātē realē hz re spectu eentie sz magz ecōuerso i his vbi realit differēt ab essentia. g eodē mō vbi differūt sola rōne. **S**z forte dices q illa oia cludūt de eentia diuina vt absolute sumit. non aut vt hz rōez obiecti. qz vt sic hz hēat rōez. **I**te nō vs. qz eentia diuina respectu itellecō diuini verit/

sine hz rōez obiecti. 7 tū vt sic nō ē hēta sz ab solutiue supra. si g aliq hētio vl pccisio vide tur eē i eentia respectu itellecō creati. h nō ē ex eo q eentia hz rōez obiecti sz magz rōne illi cui obiecti. **A**d scdm dicēdū q pccisa maiore 7 miore nō hēs plō qz q rōe talē ad hētiōz facere pē sine nra volūtate qlēnūc facit mediāte ca. sz illa nūc nō ē ex clara cognitōe g nec illa tūc 7 cū dicit q eēt rei euidentia cū nō fierz p vo lūtate itellecō inclinātē ad talē ad hētiōz. **D**ico q nō min⁹ volūtas diuina pōt nrm intel/ ctū inclinare qz volūtas nra. g tal ad hētiō nō fieret ex euidentia rei rōgnite. sz ex inclinātōe fa cta p diuinā potētiā. **A**d terciū dicēdū q si illud pceptibilr differre in alit ex dīa intell/ ca ipsi rei mouēt ad tales distinctos pceptō. sicut eentia 7 eē rōse ppter intellēcō eoz dīaz ex natura sui hnt q pnt itellecō ad distinctos pceptō mouere. tūc maior ē vera. si aut in alit ex defectu pceptiōis tūc ipossibile ē q abstra/ ctua quā tal itellecō hēret de hmoi eentia sit pfecta notitia sz valde diminuta. **A**d miore dico q h nō ē rōe rei pcepte. sz rōe defectō ipi us pceptiōis. qz qz n. pfecte dēu pcepte eentia suā 7 eē vnico pceptu pcepte. **A**d qrtū di/ cēdū q anō nō ē vez. loqndo de pceptiōe pfe cta. qz oē qd cognoscit opz q sit pns intel/ ctui vl i se vel i sua similitudine. sz nulla creatura pē repntare pfecte diuinā eentia. si igit pfecte cogitō opz q actu alr sit pns. illā pntalua/ tē potēt vocare respectū rōnis siue qz qz mō alr volūtē. impfecte tū p dīuina eentia cogitō i similitudine creatura. mō q dicit apls ad Ro. x. Inuisibilia rei p ea q facta sūt itellecōa spī/ ciūt. supna qz rōis ei 7 rēitas. **A**d. v. dicē dū q maior nō ē vera. qz vt dī. ij. merba. sic se hz ocul⁹ nocue ad lucē sol. sic se hz aie nre in tellect⁹ ad ea q sūt māifestissima i natura. 7 iō nisi de se ipm intuitiue oīdar. ipsect⁹ rōgnoscit a nob qz rosa. qz rosa qz tū ad cognitōz abstra ctua pē hēre repntatiuū qd eentia diuina nō pē aliq mō ppter sui ifinitā 7 illuminatā pfectiōz. **A**d. vi. dicēdū q illud eē re. qz tua rō assū pfit q eentia diuina vt hz rōz obiecti ē pfectu or volūtate. h aut dicit vel saltē tū dicit q eē p or oī attributo. cū g volūtas sit attributū. g vi det q i istis dicitis sit pdictio. **D**oc tū dimisso dico q tal pōitās ē apd itellecō de ficiētē. nō aut apd itellecō deū pfecte cogitōe. **A**d vij. ddm q i paulo remāsit ipfecta cognitio. vt euidenter p3 p aug. sup illo sctō. i. ad Ro. xij. nūc cognosco ex pte. tūc aut facie ad facie vbi ait Aug. **N**ō solū alij sed etiā paul⁹ oby

Cōtra sco.
et alios id
sentientes.

De i

Solutio.
Contra rō
nē Scoti

1

2

3

4

5

6

Instantia

Solutio.
Ad i

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Questio III

scire cognouit. h̄ aut verbū dicit paul⁹ p⁹ ra
 ptū. qz etiā fm te ipse rapē fuit i sua cōsione.
Ad 8 **Ad** viij. dicēduz qz maior nō ē vera. qz cū
 act⁹ r respect⁹ sint qd creatū r simitū. ipsi n̄ re
 pugnt abstractiue i aliq̄ silū die creatā pfecte
 repntari. eēntie autē dīne h̄ repugnt cū sit infini
 ta. nec etiā pfecta noticiā effect⁹ ducit i cogni
 tōz qd dicitur i ipi cāe. nisi tal' effect⁹ sit adeq̄
 tus ipsi cāe. **Des** igr ille rōes vel nihil p̄clu
 dūt d̄ cognitōe abstractiua dīne eēntie. vlt̄m
 mō on̄ dūt qz ipse p̄t coḡsci ex aliq̄ silū
 dīmibz rep̄s i creaturis. **His** igr expedit qz
 tū ad scdm̄ pmissū adducā aliq̄ rōes i istā
 abstractiua quā ipsi appellāt pfectā eēntie di
 uine noticiā. **P**rio qdē arguit⁹ maiorē rōis
 sue sic. Si volūtas dīna p̄t imediate qdē de
 us facit i nob̄ mediāte dīna eēntia. tūc cū de⁹
 intuitiua cognitōz causz i nob̄ mediāte essen
 tia. volūtas dīna sine eēntia possz h̄mōi in tui
 tiua cāre. r sic eēt intuitiua r nō eēt intuitiua.
 qz fm te intuitiua terminat ad eēntiā vt ex̄ns r
 p̄ns ē. **P** aut ista abstractiua ē magis pfecta
 qz intuitiua aut eē pfecta aut min⁹ pfecta. nō
 p̄mis duobz modis. qz tūc sicut intuitiua est
 b̄nfica. sic illa eēt. quod tu negas. nec tercio
 mō. qz cū de⁹ creaturas an̄ qz fiantz cognoscat
 cognitōe abstractiua. r postqz create sūt coḡ/
 scat eas intuitiue. tūc cognitō dīna eēt de ip/
 secto ad pfectū r ex p̄gressu rez in eē. cognitō
 rei p̄ficeret. qd ē impossibile. **P** qñ due noti
 cie sūt de eodē obiecto r s̄beadē rōne ambe nu
 de r pfecte. si vna ē b̄nfica r altera. ḡ rē. **P** sola
 relatio rōis addita alicui noticiē nō p̄t eā face
 re b̄nficā nisi ipsa de se sit b̄nfica. sed p̄ntial
 tas obiecti. quam p̄ntialitatē tu r tui dicit
 eē relationē rōis addita noticiē abstractiue fa
 cit noticiā intuitiua. ḡ si abstractiua non eēt
 b̄nfica. ḡ nec intuitiua eēt b̄nfica. **P** illud n̄
 p̄t p̄cipi abstractiue i cui⁹ conceptu qd dicitur
 claudis eē. s̄ eēntia dīna est h̄mōi. ḡ rē. maior
 p̄z. qz fm te cognitō abstractiua abstractit ab
 eē r n̄ eē. minor ē nota. qz de⁹ ē sūme nec eē. r n̄
 p̄t p̄cipi nō eē. **P** oīs cognitō abstractiua
 p̄supponit cognitionē intuitiua. s̄ fm te eēn
 tia dīna nō p̄t a viatore cognosci intuitiue. ḡ
 nec abstractiue. **M**aiō: p̄z i deo. qz deus p̄us
 fm rōez cognoscat eēntiā suā intuitiue qz res
 fiendas abstractiue. **I**n angel. qz angel⁹ p̄us
 cognoscat eēntiā p̄p̄iā intuitiue qz alia a se ab
 stractiue. **I**n hoibz. qz oēs hoīs cognitōz ab
 stractiua p̄cedit sensitiua intuitiua. **E**t in be
 stijs imaginatiua abstractiua p̄cedit sensitiua

intuitiua. **P** qdē d̄ viator cognoscat abstra
 ctue h̄ abstractit a fatalitate. s̄ eēntie diuine
 nullū p̄t eē fatalita. ḡ rē. **I**stus rōer qdā
 doctor. **Ad** p̄mū dicit qz notatē d̄: i rōe illa
 qdē d̄ p̄t dīna volūtas mediāte eēntia dīna rē.
 r nō d̄: oē ad aliq̄d. qz intuitiua icludit necō
 respectū ad actualitatē obiecti. r qz de⁹ nō p̄t il
 lū respectū facere sine p̄ntialitate termi. iō de⁹
 nō p̄t facere intuitiua nisi mediāte eēntia. sic
 n̄ p̄t facere silū sine p̄re. abstractiua at p̄t. qz
 n̄ icludit respectū ad eēntiā r ei⁹ actualitatē.
S illud n̄ v̄z. nā oīs cognitō referē ad ob
 lectū vt mēsuratū ad mēsurā. r iō realē iclu
 dit respectū ad obiectū. qz vt p̄z. v. metha. ḡ/
 uis mēsurā referat fm rōz ad mēsuratū. eēo/
 uerfo tñ ipm mēsuratū realr referē ad mēsurā
 r iō nec abstractiua nec intuitiua p̄t absoluti
 ab h̄mōi i p̄ctu. magis si nudet pfecte cogno
 scit essentia sicut tu ponis. **E**tia dicit tua de
 struit h̄ac solutionē. qz tu inferi⁹ eadē qdē p
 bas qz intuitiua cognitō p̄t absoluti a respectu
 p̄dicto. r illa rō tua. **R**es d̄ p̄dēs realr r res
 q nō d̄ p̄dēt realr nō sūt eadē ref. s̄ intuitiua
 noticiā fm suā entitatē absolutā ē indepēdēs
 formalr ab oīm alio extra se. s̄ effectiue depen
 deat a deo r ab obiecto. s̄ respect⁹ s̄ d̄at⁹ in ea
 ad obiectū intuitū ē res d̄ p̄dēs realr. ḡ dif
 ferūt realr. r poterūt p̄ diuinā potētā ab inui
 cē separi. **I**sta sūt s̄ba tua. q tollit penit⁹ p̄di
 ctā solutionē. **Ad** scdm̄ dicit ille doctor qz
 ē ignobilior intuitiua. **Ad** p̄bationē dicit qz
 de⁹ ab eterno habuit cognitionē intuitiua r de
 rebz rebz ipsis non ex̄ntibz. **S**ed ista solu
 tio ē i doctorē p̄ quo tu r̄ndes. qz ipse ponit r
 in hoc b̄n dicit. qz intuitiua ē rei p̄ntis vt p̄n
 tis r ex̄ntis vt ex̄ntis. sed ex̄ntia creaturaz nō
 fuit ab eterno. **Ad** terciū dicit qz ille due
 noticie sint de eodē. non tñ transeunt vn̄ for
 miter sup̄ ipm. r ideo nō oportz si vna ē b̄na
 tifica qz altera sit b̄nfica. **S**ed illud nihil
 te uiuat. cum opinio p̄ qua r̄ndes ponit qz p
 ambas noticias pfecte r apte cognoscat obie
 ctū. ergo si obiectū vn̄ facit b̄nficā r aliam
Ad idē tu nihil r̄ndes cū implicet in argumē
 to. **Ad** quartū dicit qz relatio p̄ntialitatē
 non b̄nficat intuentē. sed ipsa diuina essen
 tia nobilissimo mō cognoscedi p̄phēsa. **S**z
 nec illud v̄z. qz sicut relatio non b̄nficat sic
 nec mod⁹. s̄ ipsa diuina eēntia. r iō eodē mō
 arguet de mō sicut de relatione. **Ad** v. dicit
 duplr. **P**rimo ait qz eēntia rei r sui eē differt
 p̄ceptibilr. s̄ illud reprobant sup̄. **P** cōci
 p̄do eēntiā diuinā. vlt̄ p̄cipis eā vt ens oīm

7
 De 3
 Aureolus
 Ad 1
 Ad 2
 Contra
 Ad 3
 Contra
 Ad 4
 Contra
 Ad 5
 Contra

Prologus

necesse esse, vel ens possibile est, si primo modo: tunc egerit de intrinseco conceptu entis, et per se quibus non differunt acceptibiliter. Si autem secundo modo tunc conceptus tuus dicitur esse falsus, et dicitur philosophice et theologice. **S**ecundo dicitur quod est actualitas dei potest cognosci quasi imaginaretur abstractivum. **S**ed nec illud videtur, quod sicut quicquid essentia adiuncto sibi esse existit siue existens, sic essentia cognita cum suo esse cognoscatur ut existens, sed ut simpliciter est dictum intuitiva est existens ut existens est, ergo talis cognitio quam ponis abstractivam erit intuitiva. **A**d sextum dicitur quod illa abstractiva non acquiritur mediate intuitiva, sed a deo in intellectu creat. **S**ed licet ratione illam modicum ponderem, solutio tamen potest calculari, quod dato quod deus creet huiusmodi notitiam, oportet tamen quod ipsa terminet ad obiectum a quo etiam specificatur, vel ergo terminabitur ad essentiam divinam mediate aliquid creato, et tunc imperfecte cognoscat essentiam, quod illud medium non continet spiritualiter et perfecte essentiam divinam, vel immediate et tunc erit cognitio intuitiva, ponendo igitur abstractivam necio ponis intuitivam. **A**d vii dicitur sicut ad vi, et id eodem modo potest reprobari. **D**e 4 **Q**uantum ad quartum ponatur duas conclusiones quas promisi. Prima est quod perfecta notitia intuitiva essentiae divine per potentiam dei concipibilis est viatorum. Secunda quod perfecta cognitio abstractiva essentiae divine nec viatori nec cuiquam alteri potest concipi. **P**ro prima conclusione sunt directe ille due rationes quas in principio istius quodis per primum articulum satis evidenter deduxi. **P**ro ad idem arguo sic. De absoluta dei potentia damnatus manens damnatus potest intuitive videre essentiam dei, ergo per eandem potentiam viator manens viator intuitive poterit eam videre, contra tenet per locum a minori affirmativum, pro autem per utraque sua parte. **E**t primo quod damnatus de potentia dei potest videre essentiam dei, quod naturalia etiam ipsius luciferi ceterorumque applicu suorum integra remanserunt, ut patet per Augustinum, et alios sanctos doctores. **C**um ergo deus sit itumescens cuiuslibet creature, potest se tali in intellectu puta lucifero vel alteri damnato angelo per modum obiecti intuitive revelare. **S**icut deus sine propria dispositione in statu quamcumque formam potest inducere in sensibile materia eo quod sit agens primum, et per consequens in agendo nihil preponat et agat sine motu et transmutatione, sic in intellectu tali quantumlibet indispotito per suam potentiam homini dispones suppledo vel non requiredo deus potest inducere sui notitiam intuitivam, quantumlibet, non infirmus sit oculus nocturnus, possit tamen deus per suam potentiam facere quod

claris sole videret quod quicquid adhaeret. **S**ed quod talis non sit necessario beatus, sed possit manere damnatus probatur, quod sine caritate nullus potest esse beatus, sed ille relinqui poterit sine caritate, quia caritas non est virtus acquisita vel acquisibilis a nobis, sed a solo deo creata vel creabilis, et deus non necessitat ad creandum caritatem in voluntate, et hoc quod predicto modo operatur circa intellectum, ergo talis angelus potest manere damnatus. **D**ices forte quod non sit bona contra, non est beatus, ergo manet damnatus, quod potest manere viator, et sic mediat inter damnatum et beatum. **R**espondeo quod sicut deus non necessitabat ad dandum sibi caritatem, sic non necessitat ad dandum sibi spacium penitentiae, et sic necessario sequitur si non est beatus quod maneat damnatus. **E**t idem modus arguendi potest deduci de viatore peccatore, ergo multo magis deus potest hoc in intellectu iusti viatoris. **P**ro non apparet quare magis negare debeamus deum per sui potentiam homini mirabilia posse facere in natura spirituali quam in natura corporea, cum intellectiva anima que est perfecta gratia et caritate maiorem inclinationem habeat ad intuitivam visionem dei quam ista corporalia ad ea que per divina miracula sepius in eis facta leguntur. **Q**ue enim conformitas corporis humani ad statum salutis, in qua tamen conversum est per divinam potentiam, ut patet secundum Hieronymum, xix. **U**el pulveris per terram et mare dispersi ad verum corpus humanum integrandum, sicut fiet per divinam potentiam in resurrectione mortuorum, et sic de alijs multis mirabilibus dei miraculis, in quibus ad propositum semper potest argui vel per locum a simili vel per locum a minori affirmativum. **P**ro deus Iesus christus fuit verus viator, et tamen nunquam destitit intuitive videre divinam essentiam. **N**ec dices forte quod ipse etiam fuerit vere beatus. **D**ico quod fuit beatus quandoque voluit quibus non semper beatus fuerit, quod si in beatifica fructione continue permanisset nullum dolorem sensisset. **C**um enim modica stilla spiritualis iocunditatis et refrigerii fecerit martyres quandoque in acerbissimis et exquisitis tormentis passiones quasi per nihil ducere teste Laurentio qui positus super craticulam dixit ad tyrannum, **C**arbones tui mihi refrigerium prestant, et tibi autem eternum supplicium. **S**i igitur christus viator existens semper beatus fuisset, videtur quod quasi nihil passus fuisset. **D**oc tamen ad presens solvitur dico disputative, quod in tercio libro distinctione xv, forte oppositum istud tenetur. **P**ro iam dicta conclusione videtur esse manifeste

Contra

Ad 6

Contra

Ad 7

De 4

Prima conclusio

Probatio prima conclusio

Damnatus manens damnatus potest videre essentiam divinam

Instantia

Solutio

Probatio secunda conclusio

Probatio tertia conclusio

Instantia Solutio

Probatio quarta conclusio

Questio III

Beatus. n. Ambro. sup illud verbū Lu. i. Angelus dñi apparuit za chate. sic ait. Nō immerito angelus dñi apparuit sacerdoti. qz veri sacerdotis nūciabat aduersus. in cuius volūtate sunt videri cuius nature est nō videri. videt. n. si vult. nō videtur si nō vult. **Uñ** z beatus Aug. in lib. de vidoendo deū illud iam dictū Ambrosij cōmendans sic ait. **Cum** deus absens putat videt si vult. z cum p̄sens est nō videt si non vult. qz non est in potestate nostra videre. sed i sua volūtate est apparere. **Et** subdit Aug. Si quis queris quomodo deus dicitur ē inuisibilis si potest videri. Respondendum est inuisibile esse natura. videri autē eūz vult z sicut vult. **Ex** quibus verbis euidenter apparet Augustinū illud sentire quod sup̄ius dixi. als non diceret qz videt eū vult z sicut vult. **P** non minus dependet accidens a substantia in essendo z opando q̄ intellectus a volūtate. s̄z potētia rei accidēs z in essendo z in opando separat a substantia. q̄ poterit intellectus h̄re opationē p̄fectā sine opatione volūtatīs. z p̄ p̄ns sine brūtudine. **Maioz** p̄z. qz p̄ dependet posteriora potētia q̄ p̄ns a posteriorē. sed intellectus in sua opatione ē naturā p̄z volūtate. cum bonū cognitū sit n̄re volūtatīs obiectū. s̄z accidēs est posteriora substantia. vt p̄z. i. phicoz. **Minor** p̄z in sacro altaris. vbi accidētia sunt sine subiecto z tñ om̄e opationē epererent quā habuerunt in subiecto. quāntitas. n. locū occupat. albedo disgregat. z sic de alijs accidētibz. **S̄z** his dicit videt repugnare s̄ntia venerabilis nri doctoris q̄ exp̄sse tenet q̄ impossibile sit essentia diuinā ab intellectu apte videri. z voluntatē nō diligere. in actu. n. intellectus vt ip̄e ait n̄cōio requirit intētio volūtatīs. p̄pter tria. **P̄rio** q̄a si nō adesset intētio volūtatīs intellectus posset autē ab obiecto. **Secdo** qz licz multe spēs sint in intellectu. nulla tñ pot̄ mouere intellectū ad actū p̄p̄riū itelligēdi nisi p̄ intētio z volūtatīs feramur sup̄ fatalmata. qz spēs de se nō est rāte actualitatīs q̄ possz cāre actus intelligēdi p̄ter h̄mōi intētio z volūtatīs. **Tercio** requirit intētio p̄ p̄t ordiatū z d̄bitū iudiciū. sic eī i oculo dormientis possz fieri lucis imp̄ssio. nullū tñ eēt iudiciū. sic vt ait nō implicat p̄dictionē q̄ in n̄o intellectu fiat imp̄ssio a diuina eētia. z h̄mōi imp̄ssio a deo p̄seruet absqz intētio z volūtatīs. s̄z impossibile ē q̄ ibi ex tali imp̄ssione sit aliqd iudiciū sine voluntatis intentione. **S̄z** salua sp̄ reuerētia istius illustrissimi doctoris. illud ad p̄ns nō intelligo. **Nā** cū deus om̄e genus

cause possit supplere. excepto genere cāe materialis z formalis inherētis inq̄tū aliqd imp̄fectōis includūt. non video qm̄ deus respectu p̄fecte intellectōis possit supplere hūc volūtatē intētio z. maxie cū tal intētio volūtatīs n̄ sit cā materialis istius intellectōis. nec inherēt itellectui. qz ē actus volūtatīs a volūtate elicitus. q̄cqd igit volūtatē p̄ talē intētio z cāi intellectu h̄ cāre videt fm̄ gen̄ cāe efficientis. z p̄ p̄ns a deo pot̄ p̄fectissime suppleri. **P̄rimū** igit non videt p̄cludere. qz deus p̄fectioni mō pot̄ firmare potētia circa obiectū q̄ q̄cūqz intentione volūtatīs. **S̄cdo** nō v̄z in p̄posito. qz etiā fm̄ illū doctorē deus nō intelligit p̄ sp̄m. etiā in his que intelligunt p̄ sp̄m deus possz maiorē actualitatē causare in sp̄e q̄ tal sp̄cies vñqz ab intētio z volūtatīs possz p̄cipere. **Nec** tertiū obstat vt iā patuit. etiā posset deus sine contradictione annihilare volūtatē. z intellectū cū eētia a se p̄seruare. z sua potētia ipsi intellectui ad p̄fectam opationē cooperari. **Nec** v̄z illud qd̄ doctoriā dicit addit d. q̄ si sola imp̄ssio sufficeret ad cognitionē. tūc etiā ip̄se aer videret. nō est simile. qz ip̄se aer non h̄z potētia visūā. igit eius imp̄ssio nō est visio. **Sed** dato qz haberet visum. bñ sequeretur talis imp̄ssio esset visio. qz etiā ille reuerētus doctor i p̄ma sua q̄de de cognitione angeloz sepissime dicit q̄ imp̄ssio speciei in pupillā sit realiter ipsa visio. **P̄ter** fm̄ illū doctorē voluntas nō fert in ip̄m obiectū nisi cognitū. sed bonū cognitū ē p̄ se z p̄p̄riū obiectū volūtatīs. sed p̄mus actus potētie est circa p̄p̄riū obiectū. q̄ necessario anqz volūtatē elicitur actū intētio z intellectus vere coḡscit. als. n. voluntas ferret in nō cognitū. igit an̄ voluntatis intētio ē in intellectu intellectio realz p̄p̄re dicta ex imp̄ssio z obiecti sine sine similitudinis. **Ad** confirmandū autē dictū fratris Egidij arguit quidā alius doctor sic. **Si** posset subtrahi actus fructiois manēte aperta visione. tūc manente huiusmodi visione subtraheret a voluntate p̄ntia obiecti fruibilis. p̄ns ē impossibile. q̄ z an̄. cōntia p̄batur qz si aliqua cā est quare actus fructiois tolli possit hec erit potissime ablatio obiecti fruibilis q̄ est cā imediata tal actus. falsitas consequentis p̄z. quia cōstat q̄ obiectum fruibile nō sit p̄ns volūtatī nisi p̄ aptā ei visionē. ergo nec pot̄ tolli sua p̄ntia nisi tollat talis visio. **Nec** valet vt ip̄se ait si dicat qz potētia volūtatīs suspendit a suo actu. qz cum actus relinquit in potētia ex debita p̄porione que est in

Probatio quinta cōclusionis.

Dpi. Egi. 49. 5. q. 13. 4. 6.

Cōtra egi.

Cōtra adiectū ab illo doctorē

Ber. de se

Prologus

Cōtra ger
ar. de se.
1

ter potentia et obiectu. oportet quod talis proportio dissoluatur antequam tollatur huiusmodi actus. **S**ed nec illud impedit iam superius probatam veritatem. quod non minoris efficacie est diuina virtus seu potentia quam cuiuscumque creature. scilicet efficacia virtutis create est tanta quod in actuali presentia obiecti potest potentia ab actu suspendere. ergo et hoc poterit potentia diuina. Maior nota. pro maiori est. nisi per figuras seu characteres et verba potest fieri quod aliquis scias coram oculis apertis alterius omnino non videt ab eo. et tamen per modum obiecti presentis est. quod manet coloratus ut primo quando videbatur. et in eadem corpulentia statura. quod per tangi potest. licet non videtur. **P**ostpositis talibus que magis propter hominum nequitiam quam propter factum in se malicia sunt a sancta matre ecclesia pro nostra salute prohibita. adhuc idem apparet virtute naturali. quod si cur testantur veridici doctores. Lapis quidem est quem homo contingens nuda manu seu nuda cute immediate reddidit inuisibilis in presentia quorumcumque hominum constitutus. inuisibilitas autem hec non contingit sic quod tollat color. vel aliquid aliud ab obiecto ratione cuius ablatio omnis obiectum in presentia constitutum non sit actu visibile. quod per quod immediate reposito lapide talis homo videt sicut prius. hoc solum modo videt contingere ex hoc quod virtus lapidis suspendit et prohibet virtutem visum hominis. **N**olo igitur tamen abbreuiare manus altissimi. ut hoc quod etiam possunt minime creature. puta in presentia obiecti suspendere actum potentie proprie et per portione denegare virtutem diuine. **P**er legem gestis Alexandri magni. quod Alexander habuit quendam lapidem modice quantitatis qui in vna parte statere positus nudus et non cooperis propo- terabat omni auro quantumlibet multiplicato in altera parte statere. Cum ergo aurum sit omnium metallorum gravissimum. et per omnes tendat deorsum sicut in suum finem naturale. et nihilominus per virtutem illius lapidis a tali tendentia prohibet et suspendit nullo medio resistente. immo medio existente optime disposito ad descendendum siue ad descendendum ipsius gravis per ipsum. cur deus noster non posset suspendere tendentiam ipsius voluntatis in obiectum etiam presentia et oblatum. **S**ed dices forte quod actus descendendi ipsius auri non suspenditur. sed a virtute ipsius lapidis aurum violenter retrahitur ne descendat. sicut contingit in tractu adamantis respectu ferri. **I**stud non valet. quod si esset tractus talis. tunc lapide descendente vel manente aurum descenderet. vel saltem non ascenderet. et oppositum contingit. quod ut scribunt

Instantia

Rñ.

aliqui doctores in suis postillis super Exo. posito illo lapide in vna lance statere. et auro in alia. tunc lance cum lapide descendit. et auro cum auro ascendit. Cum ergo non trahat talis lapis aurum ad se. et aurum formaliter in pristina gravitate remaneat. nescio quo nomine magis proprie illud quod ibi fit in auro possum experiri renisi quod dicat suspensio tendentie ipsius gravitatis in fine proprii presente tamen fine. **I**tem forte possit aliquis estimare quod lapis ille sit tamen gravitatis quod sua ponderositate formaliter car gravitate auri. **N**ec illud est verum. quia ut scribitur de eodem lapide. si pulvere terrestri operit. descendit auri amplius non suspendit. sed immediate in statera predicta aurum descendit. et lapis ascendit cum pulvere sibi adiuncto. **P** corpus glorificatum in presentia hominis constitutum quandoque videtur. quandoque non videtur. et cum non videtur manens tamen in eadem presentia. hoc non contingit ex eo quod corpus illud colorem suum amittat. vel aliquid quod in eo prius erat visibile perdat. sed magis videtur esse suspensio virtutis visive quo ad actum proprium in presentia obiecti visibile. quod evidentius ex hoc apparet quod idem corpus quandoque videtur ab vno et non videtur ab alio. quibus tamen ambobus est eque presentis. **P**er Lucam. xxiii. dicit. Oculi eorum renebant ne eum agnoscerent. **M**etres Beati. pater. eos qui erant foris percussit cecitate ita ut ostium invenire non possent. **I**sti autem sunt expositores non erant ceci simpliciter. sed solum quo ad intuitionem ipsius ostium. **P** simile patuit de corpore assumpto ab angelo. qui Balaam obiit. quod corpus asinavit dicitur et non Balaam. quibus directe contra faciem suam staret. et postea idem corpus Balaam vidit et famuli ipsius comitantes non viderunt. ut patet Numeri. xxii. **P** etiam christus in sui presentia potentia visivam iudeorum suspendens respectu sui exiit de templo cum ipsum vellent lapidare. **E**t eodem modo transiens per medium illo ibat qui ipsum de supercilio montis volebant precipitare. **E**t qui bus omnibus evidenter apparet quod virtute diuina potentia creature potest a suo actu suspendi quantumlibet obiectum presentia offerat. **E**t per hoc per quod tam sequentia deficit quam probatio consequente. quibus ille doctor primo superius verba habet. **E**tiam per missio ad instantiam factam per eundem. quod deus per suam potentiam suspendere potest potentiam. sicut iam in multis declaravi sine dissolutioe proportionis obiecti ad potentiam. **E**t premissis igitur omnibus concludo quod per diuinam potentiam

Instantia

Rñ.

4

5

6

7

8

Solo rō/
nis gerat.

Questio III

pot fieri clara et intuitiva noticia entie diuine in intellectu viatoris voluntate exite suspensa ab omni actu circa tale obiectu non obstante actuali pntia obiecti. et pns talis manebit viator.

Adfirmatio no pcliōis pume

1 Quia etiā fm hie opinātes sola pfecta beatitudo ponit viatorē extra terminos vie. s; beatitudo vera hñ nō pōt sine actu voluntatis. fruino. n. in qua cōstitit cōtialiter et pncipaliter beatitudo ipsa est pprius actus voluntatis cū frui sit alicui amore inherere ppter seipm.

2 Itē fruimur cognitis i quib; voluntas ppter se ipsa delectata quietat. vt ait Aug. x. de trinitate. c. x. P quicquid delectationis est i omni bus potentis non solū innascit ex actib; potentiaz. sed ex plectentia voluntatis sine qua nihil est delectabile etiā in quacūq; potentia. sed voluntate suspensa ab actu pprio non poterit ee hñoi placētia. nec pns beatifica fruio. que in sua diffinitione includit amorem et delectationē.

3 P dato q; deus mō quo dicitur ē voluntatē non suspēderet. sed ipsam sue naturali valitudinē derelinqueret. et p creationē non infunderet habitū caritatis. et grē. non obstatē intuitiva visione diuine entie i intellectu adhuc tal' maneret viator. q; nō hñet beatitudinē nisi eo modo q; phi vident' posuisse beatitudinē pura p iudicationē ad s; stāntias sepatas fm actu pfectum potētē intellectue. talis autē beatitudo nullū poneret extra viā. q; ex pte voluntatis non eēt nisi dilectio natural'. S; p dicit aliq; dicere posset q; illud non est cōicabile viatori p qd status vie distinguit a statu patrie. sed cognitio intuitiva diuine entie est hñoi. g. Maior pz. minorē videt ponere apls. i. ad Cor. xij. di. Nūc autē videmus p speculū et i enigmate. tūc autē facie ad faciem.

4 P id non eōdicabile dānato sine implicatōne dicitōis cui' oppositū ē de intrinseca rōe pene dāni. s; visio intuitiva entie diuine est hñoi. g. tē. Maior ē nota. pto minorē. q; cōiter sic diffinit. pena dāni ē carētia visiois diuine entie. Itē fulgēti' videt dicere q; facies dei ē ita gtiōsa. q; si eā videret oēs dānati mox nullā penā sentiret. Sed si breuiter de his et de omib; cōsilio me vellē expedire. dicerē q; oīa talia sunt intelligēda fm modū et ordinē quē a dei potentia ordinata credimus institutū. non autē de potētia dei absoluta. Vel solū dōo distincte dico ad pūm q; non i sola visione s; magi i cōsumata dilectōe siue fruitione talē visione cōtē attendēda ē talis distinctio q; sicut ait Aug. in li. de tri. Doc ē plēnū gaudū frui trinitatē ad cui' imaginē facti sumus

Adra conclusionem

5 P dicitōis cui' oppositū ē de intrinseca rōe pene dāni. s; visio intuitiva entie diuine est hñoi. g. tē. Maior ē nota. pto minorē. q; cōiter sic diffinit. pena dāni ē carētia visiois diuine entie. Itē fulgēti' videt dicere q; facies dei ē ita gtiōsa. q; si eā videret oēs dānati mox nullā penā sentiret. Sed si breuiter de his et de omib; cōsilio me vellē expedire. dicerē q; oīa talia sunt intelligēda fm modū et ordinē quē a dei potentia ordinata credimus institutū. non autē de potētia dei absoluta. Vel solū dōo distincte dico ad pūm q; non i sola visione s; magi i cōsumata dilectōe siue fruitione talē visione cōtē attendēda ē talis distinctio q; sicut ait Aug. in li. de tri. Doc ē plēnū gaudū frui trinitatē ad cui' imaginē facti sumus

Adi

Propter qd dauid pphaz eximi hñoi distictione euidēter insinuās ait Inebriabunt ab vbertate domus tue. et torēte voluptatis tue potabis eos. Et q; hñoi fruina inebriatio non ē sine pua visione. ideo s; dicit. Qm apd te ē fons vite. et in lumine tuo videbim' lumē

Ad2

Ad scdm dicendū q; pena dāni dicitur carētia diuine visionis p tātō q; fm potētā dei ordinatā carētia diuine visionis necessario icludit carētia fruitionis hñe. i qua pncipaliter cōstitit pena dāni. sicut i eius positōne pncipaliter cōstitit eterna beatitudo. Ad dicitū fulgēti' dicēdū q; illa bñ sunt ppossibilia q; aliq; nullā penā sentiat. et pns non sit dānatus pena sensus. et tñ maneat dānatus pena dāni. eo q; beata fruitione careat p suspensionē sue voluntatis. Si autē alicubi inuenit in dicitis Fulgēti' vel alicui' alterius doctous q; si deus nudam faciē suam dānato ostenderet. q; tunc dānatus esset beatus. hoc sic intelligendū ē. q; deus voluntatē ill' nō suspēderet. sed potius sibi coopando caritatē infunderet. et sic p dei potentiaz absolutam qui fuit dānatus fieret beatus. et hoc puto q; nullus catholicus diuine potētie habeat negare.

Ad3

Ad autē pfecta noticia diuine essentie abstractiua sit impossibilis. nec psequens alii cui cōicabilis. pto sic. q; illa noticia ferretur aut immediate sup diuinā entia. vel mediate. si pmo modo tunc eēt simplr intuitiva. si scdo mō. aut illud mediū mediat vt obiectū cognitū. aut vt rō cognoscēdi tñ nō vt mediū cognitū. pmo mō ē impossibile. q; omē tale mediū aut cōtinet id qd p ipsum siue i ipso cognoscit virtualiter et pfecte. sicut causa continet effectū qui in cognitione cause cognoscitur virtualiter. aut salte equat illi qd p ipsum siue i ipso qd dicitur et pfecte cognoscit sicut effectus adequat' cōtinetur i cognitōe q; qd dicitur tatis cāe. s; nullū mediū creatū entia diuina cōtinet et actualr et pfecte. nec sibi poterit adequat' g; nullaten' poterit dari mediū se hñs p modū obiecti cognitū i q; diuina entia pfecte et qd dicitur cognoscit. Nec scdo mod' ē possibil' ppter tria. Prio q; tale mediū nūq; requirit nisi ppter absentia obiecti siue ad supplecda pntiaz obiecti. qd p seipm pns eēt p. vt pz. iij. d aia vbi dicit. Lapis non est in aia sed spēs lapidis. sed deus intamior et pntialior est cuilibet rei q; res sibi ipsi. vt dicit aug. i li. pef. Scdo q; tale mediū spēs spūalius eo q; cognoscit p ipm. s; deo nihil pot ee spūali'. Tercio q; pot to tali mediō respectu entie diuine ipa cognitō

Conclō 2

Prologus

nō erit abstractiua sed simplr intuitiua. si. n. spēs mediās i cognitōe impediret intuitōem tūc cognitio coloris cū fiat p spēm nō esset intuitiua. multi etiā posuerūt cognitioz patrie fieri p spēm q̄ ē mediū q̄ siue rō cognoscendi. nō tñ ppter h̄ negauerūt eā eē intuitiua. **C**ognitio. n. p spēm nō est abstractiua nisi inq̄ tū eētia rei cognite ē abstrahibilis mediāte h̄mōi specie a sua actuali exētia. eētia autē diuina a sua exētia siue a suo eē abstrahi nō potest cognitōe pfecta. cū tale esse sit de rōne qd dicitur eētia diuine. **N**ec valet qd aliq̄ seq̄ces scoti dicit q̄ cognitio abstractiua fertur sup nudā eētia diuinā imediate volētes i h̄ interōz dicit doctoris saluare. **N**ā i h̄ manifeste sibi dicit. qz ipse ap̄te ponit oppositū i suo q̄l. q. vi. vbi sic ait **A**c̄ b̄r̄is̄ intellect̄ nō pōt eē cognitio abstractiua. sed necessario intuitiua. qz abstractiua posset esse eē exētis z nō exētis. z tūc beatitudo posset esse obiecto nō exēte. qd est impossibile. **E**t subdit ille doctor imediate. **A**bstrahiua. n. posset h̄i licz ipm obiectū nō attingere i se s̄ i similitudine picipata. beatitudo autē nūq̄ habet nisi ipm obiectū i se attingat imediate. **E**x q̄b̄o verbis ex p̄sse p̄z q̄ ille doctor abstractiua ponit fieri p mediū creatū siue in medio creato. qz dicit in similitudine picipata. z ideo sequit̄ h̄ eum q̄ talis cognitio nō sit qd dicitur z pfecta. quia fm̄ phos z theologos hec est d̄ntia inter effectū adequatū causē z nō adequatū. qz licet effectus adequatus causē ducat in cognitioz qd est causa. tñ effectus nō adequatus nō dicit in cognitionē quid est. sed solū in cognitioz nō qz est. qz q̄ nulla res creati pōt que equat eētia diuine. q̄ noticia abstractiua nūq̄ poterit eē respectu essentie diuine quidditatiua z pfecta.

Quantus ad secundum

dū articulū questionis videndū ē vtz habitus fidei infuse z intuitiua noticia patrie siml possunt manere. **E**t dico q̄ sic. qz non minus se compatiunt fides z clara visio q̄ lumen fidei z lumē gl̄ie. sed illa p̄nt simul stare. ergo z illa. **M**aior p̄z. qz q̄n̄ antecedentia sunt cōp̄sibilia: eoz d̄ntia se de necessitate compatiunt sed clara visio est sequēs ad lumen gl̄ie. z habitus fidei vel est idē quod lumē fidei vel necessario sequit̄ ad ipm. q̄ zc. **M**inor p̄z. qz illa sūt cōp̄sibilia q̄ nec materialē nec formalē ad inuicē h̄nt repugnātiā. s̄ illa duo lu-

mia nec h̄nt materialē repugnātiā sic due albedines respectu eiusdē sbiecti. qz illa lumina sūt eiusdē sp̄ci sp̄ aut d̄na. nō h̄nt materialē repugnātiā nec repugnāt formalr. qz repugnātiā formalr sp̄ innascit ex aliq̄ genere oppositōis. sed duo lumina nō opponunt̄ d̄ictorie nec p̄uatiue. qz vtrūq̄ dicit ens vere positū nec d̄ic. qz lumē lumen nō d̄iat sed tenebre **I**tes sicut fides contrariat infidelitatis. sic lumē fidei tenebre infidelitatis. sed vnū vni est contrariū. **N**ec opponit̄ relatiue sicut de se patz. qz relatiua sunt simul natura. z posita se p̄nūt z p̄mpra se p̄mūt. fides autē p̄cedit gloriā. **S**ed h̄ hanc veritatē pōt argui sic. **C**ontra **F**ides z scia non possunt stare simul. igit nec fides z clara visio poterūt stare simul. sequētia p̄z. qz fides z intuitiua visio magis vident̄ repugnare q̄ fides z scia. **S**ed antedēs a multis p̄bat̄ multipl̄. **P**rimo sic. **E**uidens z nō euidens d̄dicunt. z p̄ sequēs in eodē respectu eiusdē se nō cōp̄tiant. sed de rōne scie est euidētia cū sit habit̄ remōstratiū. de rōne fidei est in euidētia. quia fides est credere qd nō vides. q̄ zc. **S**ed fides z opinio nō possunt simul stare. ergo nec fides z scia. consequētia p̄z. p̄bat̄ antedēs. qz de rōne opinionis est adherere cū formidine. de rōne fidei est adherere firmiter z sine omni formidine. ergo **P**ossibile nō assentire. z nō possibile nō assentire contradiunt. quia vna est de secūdo angulo modalū z alia de quarto. sed habēs fidem potest nō assentire. Quia vt ait Aug. cum cetera possit homo nolens credere nō potest nisi voles. sed sciens nō potest nō assentire. cū demonstratio ad generans sciam sit necessario concludēs. **N**ullū mediū compatiat̄ aliter extremoz fm̄ suā p̄fectā naturā. sed fides est mediū inter sciam z opinionē. q̄ zc. **M**aior p̄z. qz fm̄ ph̄m. v. ph̄icoz. medium compatiat̄ ad alterz extremoz habet rōem contrarij. z loznt̄ d̄itionē alterz extremi. s̄ minorē ponit Dugo li. i. de sacramētis. **P**accidentia ordinata ad opposita z d̄ne se habentia ad ea illa sūt opposita z simul incōp̄sibilia. vt albedo z nigredo. quia ordinant̄ ad disgregare z congregare zc. sed fides z scia ordinant̄ ad non videre z videre. siue ad obscure videre z clare videre. ergo zc. **P**eadem potentia respectu eiusdē obiecti non potest simul esse p̄fecta z imp̄fecta. sed noticia fidei est imp̄fecta. scie s̄o est p̄fecta. q̄ zc. **S**icut impossibile est in eadem pre oculi simul eē duas dispositōes respectu eiusdē obiecti. qz vna disponit̄

Prologus

in ad substantiā habitus exclusa imperfectioe simul stat cū fide. Propter qd dicitur. uij. topico / ruz q fides ē opinio uehemens. Et sicut pbatio deficit. qz illud non ē de rōe opinionis qd mi / nuif r destruit p opinionē. nihil. n. minuit id qd est de sua ratione eēntiali. sed qnto opinio magi inualefcit respectu alicuius conclusionis. tā to magi formido minuit. Propter qd ait bo / eti. Argumentū ē rō rei dubie faciēs fides. Et appellat ibi argumētū rationē topicā generā / te opinionē. **¶** Opinio firmat fidē. q pot stare cū ea. Antecedēs pbat. qz videns chūstū mortuos suscitare. habet pbabile argumētū. z p sequēs opinionē q ipse sit deus z menti / ri non possit. quo posito confirmat in eo artu / culus trinitatis. qz chūstus fecit mentionez de patre z filio et spūsancto. **¶** Sciendū tñ q opinio dupli potest considerari. Uno modo fm q opinās existimat id de q est opinio pol se aliter se habere. Et vt sic opinio nec potest simul stare cū fide nec cū scientia. Et illo mō ait phs. i. posteroz. q idē hō non pot siml de eodē hēre scientiā z opinionē. Alio modo acci pit opinio fm q opinans p mediūz pbabile concludit aliqd sic esse. non actualiter atten / tens vtz aliter vel non aliter possit se hēre. Et sic opinio pot simul stare tā cū fide qz cū sci / entia. als. n. frustra Aristo. sepius adduxit rō / rationes pbabiles. postqz adduxerat ad eādē **Ad 3** conclusionē rationes necessarias. **¶** Ad terciū dicendū q possibile nō assentire z nō possibi / le nō assentire nō dicitur nisi sumant fm euz dē habitū. **¶** **Ad 4** Ad quartū dicendū q duplex ē mediū. quoddā qd virtualiter picipat vtrum / qz extremū. vt rubeū quod mediat inter albū z nigr. Aliud est mediū large dictum. quod fm vnā conditionē uenit cū vno extremo. z fm aliā cum alio. sicut quāritas mediū di / cit inter substantiā z qualitatē. uenit. n. cūz substantiā. qz etiā diuina uirtute sepaata subij cit qūritati. uenit cūz qualitatē. qz sibi derel / cta inheret sube sicut z qualitatē. Sic z demō / stratio. qz mediat inter syllogismū pbabile z demonstrationē ppter qd. habet. n. maiorem certitudinē qz ratio pbabil. z minorē qz demō / stratio ppter qd. Et illo scdo mō sumedo me / diū maior ē falsa. qz tale mediū non excludit extrēa. ē tñ illa maior aliq mō uera de medio pmo mō dicto. Et qz fides ē mediū int sciam z opinionē scdo mō z nō pmo. q ratio nō con / cludit. **¶** Forte dicit q eodē mō poterit mōde ri ad scdaz rationē factā p henricū supi. q. ij. arti. i. **¶** Quid nō ualeat. qz mediūz qd ponit

Henricū uidet eē mediū pmo mō dictuz. qd p3 p exēplū auroze q declarat suū ppositū. qā ibi ē mediū pponis seu picipationis vbi me / diū sic intendit respectu vni extremi qz remie / tit respectu alteri extremi. sed sic ē de auroza. si / cur p3 p reductionē quaz ipsemet facit. qz. **¶** Sed in pposito non ē sic. qz p accessum fides ad scientiā opinio non rebitur. s3 magis for / tificatur. **¶** Ad quintū dicendū q minor nō est uera. Ad pbatōnē dico qz clare z obscure uidere in eodē genere cognitionis sūt opposi / ta. nō autē alio r alio sicut ēi pposito. qd p3. qz clara noticia rexi uerbo z obscura i ppro / genere non repugnāt. **¶** **Ad 6** Ad. vi. dicendū q idē sicutū pot eē simul pfectū z imperfectū fm di / uersa z despaata accidētia. idē. n. pomuz pot esse siml pfecte rubeū z imperfecte dulce. z sic maior non ē uera. z silt minor deficit. qz intellectus pot dici pfectus tā fm fidē qz fm scientiā. qz et fides pfecte pfiat mō fidei. et scia modo scie. **¶** **Ad 7** Ad. vii. dicendū q illa similitudo non ead p / positū. qz ille dispōnes oculoꝝ essent eiufdez speciei. z iō hēnt repugnātiā materialē z sil i eodē sicutū esse nō possent. non autē sic est de fide z scientiā. vt patet p iā dicta. **¶** **Ad 8** Ad octa uū dicendū q ly solū uel tenet se ex parte fidei vt sit sensus qz fides quantū est de se nō habet aliunde vnā faciāt assensum nisi p auctē. et sic maior aliquo modo ē uera. uel se tenet ex pre / habētis fidē. vt sit sensus qz habēs fidē nō pos sit aliter adherere nisi p auctoritatē. z sic ē fal / sa. **¶** **Ad 9** Ad nonū dicendū q maior nō ē uera. qā rubeūm z dulce sunt eiufdē generis etiā ppin qui z subalterni. z tamē idēz potest esse pfecte rubeū z imperfecte dulce. si autē p idē genus in telligis eandē specie. tūc minor est falsa. qz as / sensus fidei et assensus scientie differūt specie sicut z fides z scientia. qz in p se ordinat. non potest esse maior dñtia in causis qz in causa / tis. **¶** **Ad 10** Ad. x. dicendū q pns non ē falsuz. am / be. n. pbatōes fallū assumūt. Prima qz nihil obstat idē mobile sil hēre pfectā z imperfectam inclinationez respectu tñ diuersoz. sicut idēz plumbū pot habere pfectā inclinationē ad de / scendendū deorsū rōne siue grauitatis cum sit qsi grauissimū metalloꝝ. z vniū qd qz qnto q / ui? tato pfecti? inclināf ad terminū q est deors / sū. eadē tñ plūto p respectu eiufdē termi p / tere inclinatio imperfecta rōe figure. puta si sit late figure. qz vt testat phus in phisicis. figu / ra lata retardat motuz. **¶** Scdo deficit scda pbatio. qz vniū z idē pt eē cā z causatū. vt p3 h. metaphisice. Dato igit qz talis res inqñuz

Questio III

est causata demonstret p omnes suas causas. r p sequens potissime r a priori. dicere q ea de res inqstū ē cā nō possit notificari r tē mōstrari a posteriori demonstratiōe. qz esset quasi

Ad 11

ignozare scientiā libri posterior. **Ad xi.** dicendū q minor triplē deficit. Primo qz vt patuit formido nō ē de intrinseca rōne opinio/nis. nō. n. distinguit opinio a scia p formidū nē. vel fides p incontinentiā. sed distinguunt ab inuicē. qz scia innascit p rōnem necessariā opinio p pbabiles. fides p auctoritatem.

Ad 1

Sed qz qn opinio auget formido diminitur. Tercio qz opinio ē quidā habitus positiuus formido autē est qd pūatiū. **Das** autē tres instantias videntes aliquo mō illi quozū est ratio iam dicta nitunt eos tollere quantū posunt. **Ad primum** igitur dicunt qz coipso qz facit adherere p medium pbabile. sequit nec cessano qz illa adhesio sit incerta r formidolosa. **Sed** illud nō valet. qz illa formido nō inest opinātis intellectui ratione pbabilitatē ipsius opinionis pēile. sed rōne carētie habitus sciētifici vel fidei qz faciūt firmiter adherere. **Un** formido nō solū non est de intrinseca rōne opinionis. sed nec etiā pēile r se sequitur ad positionē opinōis. s; p se sequit ad pūatiōē sine carētiā scie vel alteri? hie? p se facit entis firmiter adherere. cui? manifestū signū esse pōt. qz dato qz intellectus nō hret opinio nē respectu alicui? conclusiois. nō ppter h m/norē pateret formidū adherēdi. duz tmmō carcat scētia r alijs habitibus faciētibz firmiter adherere. **De** intrinseca igitur rōne opinionis nō ē nisi qz faciat pbabiliter adherere. formido autē ē sibi qd extrinsecū. qz aduenit intellectui opinātis rōne carētie habitū p dicto rū. ppter qd illis habitibz positū tollit ipsa formido etiā opinione pmanēte. **Ad scdm** dicūt qz augmētū adueniēs opinioi cū diminutione formidū nō pperit ei fm qz opinio sed fm qz est via in scientiā vel fidem. **Sed** illud bñ volo recū. cū hac tamē additione qz si cut opinioi? uenit diminuta formido nō vt opinio est: sed vt via in scientiā. sic etiā magna formido r qlibet alia formido sibi conuenit. nō vt ē opinio: sed vt ē via in habitū sup dictos. qz formido magna sibi ueniet vt est via longa multū distans a scia. formido pua vt ē via breuis modicū distās a scia. medio/cris vt medio/cris. r sic de alijs. **Et** ex hoc aparet qz nulla formido opinioi erit eētialis r intrinseca. qz nulla sibi ueniet vt opinio est

Ad 2

Ad tertiū dicūt qz illa instantia pcedit ex fal

Ad 3

sa imaginatiōe. putat. n. qz formido sit quedā priuatio annexa opinioni. vl enigma sit quedā priuatio annexa fidei. sic autē nō est. s; formido i opinione ē ipsamet opinio. qz nihil aliud ē eētialiter qz habitus formidolosis. r eodē mō de enigmate r fide. qz si enigma ē priuatio annexa fidei. tūc lumē fidei poss; transferri ab eē enigmatico ad esse clarū. qz subiectū pōt trāsseri a priuatiōe. r sic lumē fidei ēē lūmē glie. r pari rōne lumē glie possit transferri a sua claritate ad obscuritatem fidei. qz subiectū potest transferri ab hitu i priuatiōe. **S; nec** illud valet. qz talis priuatio nō fundat i lumine fidei. sed fundat i intellectu hois habitus fidē. et iō non sequit qz lumē fidei possit trāsseri i lumē glie claritatē. vel eōuerso lumē glie in enigma fidei. sed bñ seqt qz de dās aptā visionē siue lumen glie tollit ab intellectu hmoi tenebrā siue enigma vel priuatiōe. **Et** itez si deus auferret lumē glie. hmoi intellectus subijceret talē tenebre. put pmo. manēte ip lumē glie fm sūā subām pmutus non mutato. **Per** p dicta etiā p; qliter sit rōndē dū ad aliqs sanctorū auctōes qz p dicitē conclusiōi vident repugnare. puta cū d; p Aug. fides est credere quod nō vides. **Et** Grego. fides nō habet meritū vbi rō humana pcedit expi mentū. **Et** ad Heb. xi. dr qz fides est substantia sperandaz rez argumentū nō apparentiū. vbi dicit glo. Sic de visis non est fides. sed agnitio. qd autē credit nō videt. **Nā** r Thomas cui dicitū ē. Quia vidisti me thoma credidisti. nō hoc credidit qd vidit. sed aliud vidit aliud credidit. vidit. n. hoīem s; credidit deū. **Itē**. i. ad Cor. xij. **Ex** parte credim? r ex pre pphetamus. cū autē venerit quod pfectū est: euacuabit quod ex pre est. **Ad p mū** dico qz p hoc vult Aug. qz verā fidem in via habere possumus sine apra visioe. sed qz fides nō possit simul esse cū habitu scie mediante qz licz nō mediāte fide possit intellectus dicere clarā visionē. hoc nō habes p verba Aug. **Ad secundū** p; qz in patria nō meremur. **Ad tertiū** dicendū qz tā apls qz glo. loquūt de si/te. put ē in viatore r de facto. s; nō put ē in cōphensore vel etiā de possibili i viatore. qz vt supra patuit clara visio de potentia dei absoluta poss; cōicari viatori. qz facto tal' viator nō pderet de necessitate habitū fidei sic nec mō in patria. **Ad qrtū** dicūt qdā qz euacuabit qstū ad id qd ē imperfectōis. tū manet qstū ad sbaz r pfectionē. **Sed** nisi aliud dicat. tunc nō apparet quō fides magis euacuēt qz caritas.

Ad auctōes

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Prologus

Instantia
Solutio.

qz etiā ipsa caritas euacuat q̄tū ad imperfecti-
onē sibi annexā in via. puta q̄tū ad tepidita-
tem vel remissionē feruoris. qz in patria erit
in pleno feruore. **D**icendū est igit q̄ aliter
euacuatur fides q̄ caritas. qz fides cessabit
q̄tū ad actū credendi. licet non q̄tū ad ha-
bitū. **S**ed caritas nec cessabit q̄tū ad actū
nec q̄tū ad habitum. **S**ed forte dices
qz frustra ponit talis habitus qui nunq̄ erit
in actu. **D**ico qz nō est frustra. qz ponit ad p-
fectionē ⁊ decorē ipsius aie. sicut etiā multa
ponit in corpore glorificato. nō ppter aliqua
opa. sed ppter decorē corporales. sic etiā in ppo-
sico **D**ominis. n. habitus aie sancte ē quidā de-
cor anime. **E**t sicut post resurrectionē mortu-
orū aia beata erit decorata habitibz tempa-
rie ⁊ fortitudinis. nō tamē erūt operationes ta-
liū habitū. qz anima beata nō habz materi-
am in qua agat fm tales habitus. sic in ppo-
sico. ergo ⁊c. **T**ē dato qz aliquo modo pos-
sumus i patria elicere actū creditiū median-
te fide. adhuc possumus saluare maiorē eua-
cuationē in patria quo ad fidē q̄ quo ad ca-
ritatē. qz fides euacuat q̄tū ad actus neces-
sitatē. nō autē caritas. **A**ctus. n. fidei stante
clara visione nō erit necessarius. actus autē
caritatis erit necessari⁹. qz sine eo impossibile
est esse hominē pfecte beatū. **S**icut igit scien-
tia rez creataz in ppro genere manet in pa-
tria. ⁊ quantū ad actū ⁊ q̄tū ad habitū. q̄a
act⁹ ille fm augustinū ē noticia siue visio ve-
spertina. ⁊ tamē dicit apls. siue pphete cessa-
bit. siue sciētia destruet. attendēs qz hmoi sci-
entia destruet q̄tū ad necessitates actus. q̄a
ille actus nō est necessarius i patria: vbi eadē
res multo clarius vident i verbo siue in dmi-
na cōtra. qz in ppro genere. sic eodē mō di-
cere possumus de fidei euacuationē qz fiat q̄tū
ad necessitatē actus. nō autē q̄tū ad actus
vel habitū fm se sumptū. **D**ixi autē notan-
ter si liceret. qz illud pro nūc nō licet ponere p-
pter nouū statutū pape bndicti. in quo dicit qz
visio diuine essentie eiusqz fruitio actus fidei
⁊ spei euacuant i beatis. prout fides ⁊ spes pro-
pue theologice sunt virtutes.

Articul⁹ 3

Quantum ad terci

um articulū. **U**trum fides et opinio sint cō-
possibilia circa idē. trāleo. qz in isto secūdo ar-
ticulo satis tactus est quomō fides et opinio
possunt simul stare. **P**ōt etiā de hoc fieri men-
tio specialis i tercio libro. cū tractabo de habi-

tu intellectus.

Quantū ad quār Articul⁹ 4

tum articulū. quid sit obiectū adēquātū in-
tellectus nrī. **E**st breuiter aduertendū qz fm
duplicē capacitatē intellectus dupl'r loq̄ pos-
sumus de eius obiecto adēq̄to. **P**ossum⁹ em̄
p̄siderare intellectū humanū fm suā capaci-
tatē naturalē p̄cisum ab omī dispositōne siue
influentia sup̄naturali. **A**lio mō fm suā poten-
tiā siue capacitatē obediētiāle. puta q̄tū si-
ne p̄traditione intellect⁹ possit recipere deo in-
fluente et sup̄naturaliter coopante. **E**t fm h
duplex habebit obiectū adēquātū. **S**i. n. su-
mit p̄mo mō. tūc dico qz eius obiectū adē-
quātū ē ens fantasiabile mediate vel immedi-
ate. **E**t appello ens fantasiabile mediate qd
ppue cadit sub fantasmate. **S**z mediate cui⁹
cognitio argurine vel illarine vel q̄cunqz alio
modo deducibilis ē ex fantasmate siue ex no-
ticia eius qd ppue cadit sub fantasmate. **S**i
autē capacitas intellect⁹ sumit scdo mō. tūc di-
co qz eius obiectū adēquātū ē ens in q̄tū ens
siue ens vnīuersaliter sumptū p̄hendēs cre-
aturā ⁊ creatorē. creatū ⁊ creabile. **C**onclu-
sionē primā p̄bo sic. **I**llud ē nostri intellect⁹
fm suā capacitatē naturalē obiectū adēquātū.
qd omne id claudit ⁊ p̄hendit infra am-
bitū siue p̄sentie. qd intellectus naturaliter
pōt cognoscere. ⁊ nihil tamē p̄hendit i cui⁹
noticiā naturaliter intellectus nō possit deue-
nire. **S**ed ens fantasiabile tā mediate qz im-
mediate ē hmoi. g. ⁊c. **M**aior pater. qz inter
adēq̄ta nec debz esse excedēs nec excessū. **M**i-
norē p̄bo. qz nihil ē i intellectu qn prius siue
rit i sensu. qd ē vey vel mediate vel immedia-
te. g. omē qd intelligit natural'r loquedo: op-
tet qz aliquo mō sit fantasiabile. **O**mē etiā ta-
le ē ab intellectu nrō cognoscibile. vt patz. iij.
de aia. **S**edam cōclusionē p̄bo sic. **I**llud ē
obiectū adēquātū nostri intellectus fm suā
ap̄titudinē seu capacitatē obediētiāle respē-
ctu diuine potētie. qd omne id ambit ⁊ p̄pre-
hendit qd deus pōt nostro intellectui reuelare.
⁊ qd mediate diuina potētia nō i intellectu
pōt cognoscere. sed ens in q̄tū ens est hmoi.
g. ⁊c. **M**aior nota ex sup̄iori declaratōe. **M**i-
norēz p̄bo. qz deus seipm pōt reuelare intelle-
ctui. vt patuit sup̄. ⁊ etiā fide tenem⁹. g. m-
to magis qd cunqz aliud ens creatū vl' creabi-
le deus sibi poterit reuelare. **E**t etiā ipse intelle-
ct⁹ ē i potētia obediētiāli ad cognoscendū deū

logus
in intellectu

Quantum ad quatuor

Questio III

Instantia

p essentia. vt pz ex pdictis. g multo magi erit in tali potetia respectu omis entis ta creati qz creabilis. **S** forte dicet q ego dicitis sup uis p tradica. qz in pma questioe dixi q deus non pot esse subiectu in theologia nostra sub rone absoluta siue infinita. quia als nra scien tia equaret scie dei. quia sub rone infinita oia comphenderent. puta deus z creatura. creatu et creabile. hic aut illd pono. ergo p tradico. **R**ideo duplr. Uno modo sic. qz intellectus btm posse scire omia duplr pot itelligi. Uno mo sil z lenel. z illo mo fuit negatu supi? xui esse subiectu sciencie create sub infinita z abso luta ratione veritatis. qz quicumqz intellectus pprehedit pfecte illa abyssale ratione veritat. ille cognoscit omia simul. cu ergo beati saltes inuitue pphendant ratione subiecti theolo gie. z p sequeas pfecte ipsi omia simul cogno scerent. et sic equarent deo. **A**lio mo possum? dicere intellectu obedieter posse scire omia no simul sed vnuquodqz p se sicut deus p sua vo luntate voluerit reuelare. z illo modo hic po no. nec hoc pcedentibus in aliquo p tradicat. **S**edo possum? dicere q loquedo de lege co mum. ipsa creabilia curz dependat a mera rei libertate no cognoscunt ab aliquo intellectu creato. sed ipso deo reuelate omia talia ab in tellectu nostro sunt cognoscibilia. z si no oia simul. vnuquodqz tm p se. **P**rimo mo debent itelligi dicta in pma questione illius plogi. **S**edo modo debet itelligi illa hic immedia te posita. **E**t sic pz quod itelligeda est pma ra tio principalis istius qstiois. **A**d argumē tu in p trariu dicendū q maior e vera. sed mi nor est falsa. sumedo cognitione p se sine di lectioe sine qua nullus pot esse btm. qz visio non e beatifica absqz placētia volūtatis con currete vel in se vel in suo equipollenti.

Ad argu mentuz in p trarium.

Primum igitur

Hic deo odibile tē. Postqz mgr ostē dit opis sui difficultate q reddit nos atēros. in illa pre ostendit hui? scie ordi nabilitate. qua reddit nos doctes z studio sos. **E**t diuidit in duas pres. **N**ā pmo ostē dit pcessum istius scie esse debite ordinatum. **S**edo reducit lectore ad caploz ordinariuz ibi. vt aut qd querit. **P**rima i duas. **Q**uia p mo innuit modi sui pcedēdi ordinatoz. **S**e cūdo quia null? ita ordinarēdit qn reficere possit. id mgr desiderat legētiū correctōz. **S**e cūda ibi. **I**n h aut tractatu. **P**ria diuidit in

tres pres. qz pmo q ad ia dicta p mittit sua in tētoz. **S**edo adiugit dictoz epilogatoz. **E**t tercio ex pdictis infert vna ronabile conclusioz. **S**eda ibi. **I**n q dñice. **T**ercia ibi. **N**on igit d3 hic laboz. **Q**uatu ad primū e aduertēdū qz inordinatio i aliqua scia qñqz ex qttu or ptingit. **P**rio si i hmoi scia falsitas no im pugnat. **S**edo si veritas non pmedat. **T**er cio si assumit dubiu qd sufficēter no pbatur. **Q**uarto si pnu suaz distinctio debite no assi gnaf. **E**rgo p oppositu mgr volēs ostēdere sci entia libri sniaz fore nobiliter ordinata qttu or facit. **P**rimo nāqz ostēdit qz p ipaz falsitas impugnat. **S**edo qz in ipsa veritas exaltat. **T**ercio qz testimonijs veritatis sufficēter ro borat. **Q**uarto qz pnu suaz distinctio debite as signat. **S**eda ibi. z lucerna vitat. **T**ercia ibi ex testimonijs vitat. **Q**uarta ibi. i qttuoz libri distinctu. **C**irca finē illius plogi quero.

Utrū sacre scripture scia pprie dicat af fectua. **E**t videt q non. qz nulla scia cu sit habit? in intellectualis e reno mināda ab actu volūtatis. s3 affectio e act? vo lūtatis. g tē. **C**ōtra. illa scia pprie dr affe ctua q no solū plusstrat intellectu. s3 p se z p pue afficit dilectat affectū. theologia e hmoi g tē. **I**n illa qone qttuoz sūt vidēda. **P**rio vidēdū e a quo scia pprie sit reno ianda. **S**e cūdo dato q ex sine. vidēdū e qz sit pprie fi nis theologie. **T**ercio vidēdū e id qd qd qrit **E**t qrtō tollēda sunt qdā motua diuersaruz opinionū. que veritati dicēde i tercio articlo vident obuiare.

Quantum ad pri

Articul? 1
Scotus.

mū a q scia sit pprie reno ianda. **D**icit qdā q scia ab obiecto pprie d3 reno iari qz ab illo de bet habitus pprie reno iari a quo p se tra hit spm z entitate. s3 hit? p se specificat p ob iecta. g. maior pz. **I**d qd sic se habet qz p ipm habit? ab omibz alijs distiguit ab illo re no iat. sed p obiecta siue p subiecta habit? di stinguunt. g. maior pz. qz ab eodē d3 eē disti ctio z reno iatō. minor pz. ij. de ania. vbi dr q potētie distinguunt p act? z act? p obiecta. cu habit? causent ex actibz. sequit qz p mordialr distiguit ex obiectis. **I**te. ij. d ania dr q seant scie queam dmodū z res de quibz sunt. **S**ed illud no valet. qz si scie pprie reno minarent ab obiectis. tunc impossibile erit de eodē obiecto sil eē diuersas scias. qz vna sim plr noiaret practica. z alia simplr spectatiua.

Cōtra sco tum.

Prologus

Opi. ppa

sed dñs ē falsum. g. r. añs. pñtia pz. pto falsi/ sitatē dñtis. qz de eisdē virtutibz de quibz hō hz sciam q̄ vere r simplr dicit practica. habet angelus sciam que vere r simplr dicit speculatiua. **D**ico g. cū pho q̄ a fine d̄z fieri h̄mōi denominatio. Phus. n. ij. methaphice r. vi. volens pbare q̄ prima phia sit simplr speculatiua sine denominari debeat speculatiua. vti ē h̄ medio. q̄ finis speculatiue ē veritas. practice p̄o opus. sup q̄ verty aut cōmētor. q̄ fmo Arist. hic ē manifest. sed planū ē q̄ si magis p̄prie sciētia diceret practica vel speculatiua ab obiecto q̄ a fine. q̄ sermo Arist. nō ēēt manifest. qz talis pbatio nō ēēt p̄ cam p̄prie.

2 **S**i sciētia non denominaret a fine. tūc eadē sciētia nō possz dici practica r speculatiua fm qd̄ ab alio r alio sciēte in aliū r in aliū finem referret. Sed p̄sequens est falsum. qz etiā illi qui sūt de p̄ma opinione habēt dicere. q̄ si q̄s de opabili non intēderet nisi cognoscere. eius sciētia q̄uis esset de opabili tñ ēēt speculatiua r eōuerso si de speculabili non intēderet nisi opus aut vtilitatē. et sciētia esset practica.

3 **Q**uicunqz due causē p̄currūt ad eundē effectū. quaz vna dependet ab alia r non econuerso. magis debet effectus denotari a causa non dependēte q̄ a cā dependēte. maxime qñ cā in dependēs nō est minus specialis r determinata siue p̄pria cā q̄ dependēs. quod addo ad excludendū cauillatōes q̄ possent fieri de deo. de sole. r ceteris causis vltibus. sed obiectū p̄prie r finis p̄prie sic p̄currūt ad causandū habitū q̄ in tali causatiōe obiectū dependet a fine r nō econuerso. g. r. c. Maior pz. pto minorē. qz obiectū causat vt efficiēs. r p̄ dñs dependet a bonitate finis a q̄ mouet efficiēs. p̄pter qd̄ d̄z. ij. phicoz. q̄ finis ē cā cāz. r idem pz. ij. metha.

4 **P**ropter qd̄ d̄z. ij. phicoz. q̄ finis ē cā cāz. r idem pz. ij. metha. **P**ropter qd̄ d̄z. ij. phicoz. q̄ finis ē cā cāz. r idem pz. ij. metha.

5 **P**ropter qd̄ d̄z. ij. phicoz. q̄ finis ē cā cāz. r idem pz. ij. metha.

6 **P**ropter qd̄ d̄z. ij. phicoz. q̄ finis ē cā cāz. r idem pz. ij. metha.

7 **P**ropter qd̄ d̄z. ij. phicoz. q̄ finis ē cā cāz. r idem pz. ij. metha.

salitatē obiecti cū sit de genere cause efficiētis. r tamē nō potest sciētia absolui ab intentione finis. quia si nō intēderet speculationē. tunc nō esset speculatiua. si nō opus tunc nō esset practica. **N**ec obstat si dicit q̄ q̄uis p̄ d̄um possit absolui ab obiecto vt habet rationē efficiētis. nō tamen vt habet rationē terminātis. sicut. n. nō esset speculatiua nisi intēderet speculationē. sic nō ēēt speculatiua nisi terminaret ad obiectū speculabile. **N**ō valet. qz habitus fm totā suā entitatē p̄existit termino. nec obiectū ē cā habitus fm q̄ terminat. g. a tota cālitate obiecti habitus p̄t absolui.

8 **Q**uod fm sui exigentiā determinat oēs alias cas ab illo p̄ncipalr d̄z fieri denotatio. sed finis ē h̄mōi. g. r. c. Maior nota. minorē ponit linco. i. posterior d̄z. q̄ fm exigentiā finis cetera habēt moderari r mensurari. **E**t si qñ qz inueniunt aliquē auctoritates sonātes in oppositū. oēs sic debēt intelligi q̄ licet aliq̄ mō scie distinguant r denotent ab obiectis. p̄ se tñ r p̄ncipalr h̄ fieri d̄z a fine. qz aut finis cā p̄dictā distinctionē r denotationē vt acq̄situs. vel vt cognitus. vel vt intētus. **N**ō p̄mo mō. qz sic ē posterior habitus. posterior aut nō ē cā prioris. **N**ec scdo mō. qz tūc sequit̄ oppositū et qd̄ intēdis. qz finis vt cognitus habet rōem obiecti. r sic denotatio fieret ab obiecto. **N**ec tercio mō. qz vt ē intētus nō dum est. et p̄ dñs nullam causalitatē h̄re potest. **D**ico possit dici q̄ distinctio hec ē insufficientis. qz nec sic nec sic. sed finis ē cā illi distinctiōis r denotatiōis inq̄ntū determinat obiectū ad causandū habitū iuxta exigentiā ipsius finis.

9 **Q**uod dices quōd determinabit cū nō dū sit **U**ter est q̄ hic est difficultas singularis quā dñs concedente circa principū. secūdi diffisius intēdo p̄tractare. Quātū tamen ad p̄ns dico breuiter me expediendo. q̄ q̄uis ille finis qui dicit̄ determinare obiectū. non sit extra intellectū. est tamē alius finis fm cui⁹ exigentiā desiderii istius finis in nobis determinat. q̄ determinatiōe facta r terminat obiectū ad candū h̄itū q̄ mediāte talē finē seq̄ poterit m̄. sibi grā. **D**ato. n. q̄ nō sit speculatiō q̄ ē finis scie speculatiue. ē tñ ipse hō tanq̄ finis p̄ncipalior fm c̄ exigentiā determinat i nob q̄lis debeat esse speculatiō. r p̄ dñs q̄le obiectū speculabile p̄ncipiās h̄mōi habitū p̄ quē talē finē p̄sequimur. **P**ossz etiā dici ad illd̄ argumētū q̄ finis inq̄ntum intētus ē. ē causa p̄dicte denotatiōis r distinctiōis. **E**t ad pbatoz d̄icat

Instantia

Solutio.

8

Instantia

Solutio

Instantia

Alia solio

Ad 1 sicut ia dictu est. Ad pmu igr in triu ddm q maior e vera fm q trahit spem z entitatez. Et ad minoz edico q obiectu nec habitu nec actu specificat nisi i ordine ad fin e. si. n. obiectu absolueret a calitate finis. tunc nec actu nec hitu specificaret. intm. n. specificat in qtu mo uel a fine. z qz ppter qd vniqd qz tale z illud magis. igit illa ro magis arguit oppositu illius qd intedebat qz ppositu. Et p id e pz ad alia duo. qz sicut lignu no diceretur album a pictore vel albificatore. dato q ab ipso pictore causaret albedo. sed dr albus ipia albedine. sic scientia no debet dici speculatiua ab ipso obiecto sed ab ipsa speculatione. z eode mo dicens du e de simbo aliaz sciarum.

Ad 2 73

Articul 2

Quantuz ad secun

du articulu. qd sit pprie finis theologie. Dicenduz q dilectio dei siue affectio est pprius finis nostre theologie. qz oia q p se considerant i theologia nra: vel sunt vnbilia vel fruibilia. sed hec omia vel sunt amabilia. vel sunt diligibilia. ergo dilectio in tota sacra scriptura intendit tanqz finis. Ad hoc est nobis comunicata scriptura sacra vt nos spualiter coniungat deo. ergo maxime z finaliter id intendit theologia p quod maxime z intime vnimur deo. sed hoc e dei dilectio. ergo zc. Maior pz p doctores. minor pbat. qz omis iunctio creature rationalis ad deuz e intellectuz vel p voluntate. sed pfectus vnimur deo p voluntate qz p intellectuz. no. n. est status in apphensione intellectus nisi cu fuerit quies in affectio ne voluntatis. z quicqd sit in patria saltem in via intimus diligimus qz intelligamus. qa intrat amor vbi foris stat scientia. vt ait Hugo super angelica hierar. vi. ca. Ad id est p se finis theologie p quod p se z immediate ad eternam beatitudinem ordinamur. sed h est dei dilectio. qz zc. Maior pz p. b. Aug. xiiij. de tri. c. i. vbi vult q no omnia q sciri pnt huic scientie attribuenda sunt. sed solum ea quibus fides saluberrima q ad vera beatitudinem ducit. gignit. nutrit. defendit z roborat. Minor pz p aplm. i. ad Cor. xiiij. qz vt ibi pz. nec speculatio nec opatio sed sola caritas valet p se ad beatitudinem consequenda. oia autem alia median te caritate valet. z sine ipsa nihil nobis pstat. An qtu ad speculationem ait ibi apls. Si habuero pphetia z nouerim mysteria omnia z omnem sciam. z habuero omnem fide ita vt montes transfera. caritate no habeam nihil sum.

Quantu ad opationem ait ibide. Si distribuero omnes facultates meas paupibus. z tradidero corpus meum ita vt ardeat. caritate autem no habuero nihil mihi pdest. Quis alia qua scientia habeat plures fines. ille tamen est eius pncipalis ad que omnes alij fines ordinant. sed hmoi e charitas i nostra theologia qz zc. Maior pz. minor pz. qz licet in aliq pte ita intendat speculatio q no intendit opatio. z in alia pte econuerso ita intendat opatio q no speculatio. vndiqz tñ intendit dilectio. ita qz speculatio qz opatio ordinatur ad hunc finem qui est dilectio siue affectio.

Propter qd ait Grego. sup Ezech. omel. xxi. q nullus est locus sacre scripture qui ita frigidus apparcat quo ad sensum fralem. si tamen pulset p sensum spualem qui no appareat ignitus. Et id e pz p btm Aug. in dilaude caritatis. vbi post multa dicta ad illud ppositu concludit sic. Si igit no vacat omnes sacras paginas pscrutari. omnia inuoluta sermone euoluere. oia secreta scripturarum apere z penetrare. tene caritate. z ita tenebis quod ibi didicisti. tenebis etia quod non didicisti. in eo quod i scripturis intelligis caritas patz. in eo qd no intelligis caritas latet. Et sequit ibidez. Ille igit tenet z quod patet z qd latet in diuinis sermonibus qui caritate seruat in moribus. P. i. de doctrina xpiana ait aug. Omnia igit que pdicta sunt ex quo de rebus tractauimus hec summa e vt intelligat legis omnium diuinaz scripturarum plenitudo. et si nis esse dilectio rei qua fruenduz est. z rei que nobiscu ea re frui pot. Tre apls. i. ad Thymo. x. ait. Fines pcepti est caritas. Item summus doctor theologie dñs ihs christus Math. xxij. ait. In his duobus mandatis tota lex pendet z pphete. Et loquit de mandatis dilectionis dei z pximi. qz zc. Contra iaz

4

6

7

8

9

Contra

Prologus

vnus potentie tenominabit actū. nec p cose
quens habitū alterius potētie. cū igit dilectō
sit volūtaris. theologia autē ipsius intellect⁹
2 **¶** **¶** habituū specie differentiū nec pōt
esse vnus finis p prius t p se. q̄nis eorūz pōt
sit esse vnus finis p̄mūnis. sed theologia t ca
ritas specie differūt. ergo dilectio cū sit p pri⁹
finis caritatis nō potest eē p prius theologie
3 **¶** **¶** finis cōis ois scie nō est p prius theolo
gie. sed dilectio est finis omnis scientie tā spe
culatiue q̄z practice. De speculatiue pater. qz
finis speculatiue ē felicitas. vt de dicit. x. ethi
cor. que quidē felicitas cōsistit nō solū in spe
culatione. sed etiā in delectatione. t p se q̄nis
in amore t dilectōe. Iuxta qd dicit eodē. iij.
Habet autē p̄ha āmirabiles delectatiōes sin
ceritate. firmitate t puritate. sed delectatio vi
det esse finis cuiuslibet opatōis quā d̄sequit.
De practice s̄lī p̄z. qz tota scia moral ad hūc
finē videt ordinari vt affectus homis debite
dirigat. t vnūquodqz rōnabiliter appetatur
Omnis autē appetitus amor quidā est. sic ait
Aug. xij. de ciui. dei. ergo t practica ordinat
ad amorem. **¶** **¶** impossibile est p priū finez
4 alicuius habitus inesse nō habenti talē habi
tum. impossibile. n. est q̄ aliquis sit felix qui
caret virtute. s̄z multi habēt caritatē t dilecti
onē caritēs habitū theologie. **¶** **¶** nul
lus habitus pfecte pōt alicui inesse q̄ caret p
prio sine illius habitus. sed aliq̄s carens dile
ctione pōt scire theologiā viatoris t nō mi
nus pfecte q̄z etiā vnus qui habet habitū ca
5 ritatis. **¶** **¶** p prius finis vnus cuiusqz
habituū ē p prius act⁹ elicit⁹ fm illū habitū. s̄z ha
bit⁹ theologie nō elicit actum dilectōis. **¶** **¶**
6 maior p̄z p̄z cōmētorē. ix. meth. vbi sic ait. en
tia puenit in h̄ q̄ p̄lemētū t pfectō cuiusli
bet h̄it⁹ t potētie p̄sistit i actu p̄prio tāqz i fine
t idē cōmētorē. ij. celi t mdi ait. q̄ omē habēs
7 actionē agit p̄pter suam actionē. **¶** **¶** si dile
ctio esset finis theologie. deus nō eēt s̄biectus
in ea sub rōne veritatis. p̄is est falsum. **¶** **¶** ans.
p̄ntia p̄z. qz cū rō s̄biecti sumat in ordine ad
finē. si dilectio esset finis theologie. tūc ei⁹ sub
iectus nō pōt esse deus vt deus. sed deus vt
dilectus vel diligibilis. modus. n. considerā
di s̄biectū non excedit p̄priū finem. falsita
tem p̄sequentiū pbant multis ratiōibz quas
obmitto. qz supius eas adduxi cum tractam
de s̄biectō istius sciētie. **¶** **¶** Sed illa nō ifrin
gunt supradictā veritatē. qz id quo potissime
t pfectissime attingit obiectū cuiuscunqz ha
bitus. videt esse finis sū⁹ p se t p prius. s̄z di

Contra ista

lectione obiectū theologie attingit potissime
t pfectissime. **¶** **¶** Maior p̄z. qz in hoc stare
videt pfectio finalis cuiuslibet habit⁹. q̄ suū
obiectū pfectissime attingat. Propter h. n. spe
culatio ē finis speculatiue scie. qz speculabile vt
speculabile qd ē suū p̄priū s̄biectū potissime
attingit ipa speculatiōe. S̄z minore intēdo p
bare i p̄ma di. p̄mi libri. t circa finē q̄rti libri
igit ad p̄is ipsā subpono. **¶** **¶** Ad p̄mū igit di
cendū q̄ ē finis extrinsec⁹. **¶** **¶** Ad p̄batōem dico
q̄ nō solū denotat habit⁹ ab actu quem elicit:
sed etiā ab actu ad quem p se ordinat. Et rō
nō est simile de obiecto ad obiectū sicut de ha
bitu ad habitū. nisi accipiant talia obiecta q̄
rum vnū p se ordinat ad aliud. nūc autē licet
theologia actum amoris nō eliciat p se. tamē
intendit amorē. t p se in ipsū ordinat. **¶** **¶** Ad
secundū dicendū q̄ duplex est modus ip̄s⁹
finis. qz vno mō dicit finis quo. t ille ē intrin
secus. t illo modo finis habitus est actus ab
eo immediate elicitus. Alio modo dicit finis
cuius. t ille ē extrinsecus. pura id gratia cui⁹
agens agit. sine id quod p actionē suā agens
p̄sequi pponit. **¶** **¶** Ad maiorē q̄ dicendū q̄ vera
est loquēdo de fine fm eundē modū finis. s̄z
fm aliū t aliū modū nihil repugnat qm idēz
pōt esse finis p prius habitū specie differē
tiū. t sic est in p̄posito. qz idē actus dilectōis
qui est finis caritatis quo t intrinsecus. est fi
nis theologie cui⁹ t extrinsec⁹. **¶** **¶** Hanc distict
onē finis quo t cui⁹ p̄sumus colligere ex di
ctis Aristo. in. iij. de ania. t. ij. phicoz. **¶** **¶** Ad
terciū dicendū ad maiorē. qz idē eodē mō sum
ptū nō potest esse cōis finis omis scie t p pri
us vnus. t sub hoc sensu minor pōt nega
ri. m̄ p̄pter p̄batōes est aduertēdū q̄ delecta
tio p̄sequēs cognitionē ē duplex. **¶** **¶** Una q̄ co
gnoscens aliquā rē delectat in ipsa cognitōe.
sicut cognoscens triangulū delectat in cogni
tione trianguli. **¶** **¶** Alia qua delectat in re ipsa co
gnita fm se. t nō solū ratione cognitōis. **¶** **¶** Pri
ma delectatio nō habet rōnem finis nisi inq̄z
tum sibi adiungit scda. sed scda q̄nqz h̄z rōez
finis etiā respectu speculatiōis. p̄pter hoc em
q̄nqz speculamur. qz in ipsa re speculata dele
ctamur. **¶** **¶** Igit p̄ma nō denotat sciaz. nec tra
hit ipsam extra genus speculatiōis. **¶** **¶** Scda
cū sit finis scie pōt sciam denotare. **¶** **¶** Prima
pōt repiri in omi cognitōe q̄ntūlibet specula
tiua. sed scda p̄ncipal⁹ t p se sola theologia.
Et eodē mō q̄ ad h̄ dicendū ē de dilectōe sicut
de delectatiōe. Et cū addit de felicitate. dico q̄
felicitas speculāns vt speculāns est cōsistit in

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

ipsa speculatione magis pprie q̄ in re specu-
lata fm se. cū speculatione vt speculatio est fi-
nis pprius sit ipsa speculatio. Etiam cū dici-
tur q̄ delectatio est finis cuiuslibet opationis
quā p̄sequit. Dico q̄ nō est vez loq̄ndo de p̄-
ma delectatōe iā dicta. nisi inq̄stū illa prima
h̄z adiunctā scđam. ita q̄ speculatio sit p̄pter
delectatōis rei cognite 7 p̄pter delectatōis quā
h̄z speculās siue quam p̄sequit in re cognita.

Ad scđam probationē posset dici q̄ moralis
phia ordinat ad amorem creature. theologia
autē p̄ncipaliter ordinat ad amorem dei. Et
illud p̄t calumniari. qz moralis scia fm tullii
7 andronicū p̄ncipaliter ordinat ad cultū dei
7 p̄ns ad amorem dei. Quia dicit Aug. iij. de
civ. dei. c. iij. q̄ verus dei cultus est vera dei di-
lectio. Rñ. q̄ moralis scientia p̄ virtutem
quā phi appellauerunt religionez facit ad dei
cultū ex debito iusticie. Propter qd̄ tā Tullius
q̄ andronicus posuerunt talē virtutē esse
speciē iusticie. qz p̄ eam colit deus et virtutem iu-
sticie p̄pter impensa bñficia. sed theologia fa-
cit ad dei cultum pprie ex amore. Et si ad
huc instares q̄ phi posuerunt deū esse vltimū
finem 7 summū bonū. 7 p̄ cōsequēs maxime
amandū. Item bñfactori nō solum debet
obsequiū sed etiā amor. Respondeo ad vtrū
q̄ simul q̄ bñ concludūt d̄ amore naturali. s̄z
pprius finis theologie ē amor sup̄naturalis.

Et ideo p̄ totā illā rationē equiuocat de amo-
re 7 dilectione. 7 p̄ p̄sequens equiuocat etiā
de delectatione inde p̄sequere. Ad q̄rtū et
ad q̄ntū dicendū. q̄ bñ concludūt de fine intrin-
seco qui dicit finis quo. nō autē de fine extrin-
seco qui dicit finis cui. sanitas. n. cū sit finis
extrinsecus medicine. potest alicui inesse p̄ na-
ture bñficiū cui non inest medicina. 7 eouer-
so ars medicine p̄t alicui inesse cui tñ nō in-
est sanitas. Opatio etiā bona 7 virtuosa q̄ est
finis extrinsecus scientie moralis p̄t alicui
in esse cui nō inest sc̄tia moralis. 7 eouer-
so aliquis potest h̄re sc̄tiā moralē qui tamē
viciose agit. Ad sextū dicendū q̄ maior nō
est vera. qz p̄tatis vel opatio non est pprius
actus scientie moralis. nec etiā ē in eadē potē-
tia cū h̄mōi scia. 7 tñ est pprius finis illi sc̄ti-
e. Antes autē posite in probatōe 7 quecum-
q̄ alie istis consiles. omēs intelligēde sunt de
fine quo 7 intrinseco. nō autē de fine cuius 7 ex-
trinseco. Ad septimū dicendū q̄ p̄sequens
non ē falsum. Ad probatōes autē n̄sum ē su-
p̄ius vbi probabat q̄ nō est subiectū the-
ologie sub rōne absoluta. ḡ rē. Sedo ex di-

Instantia

Solutio.

Instantia

Solutio

Ad 4 7 5

Ad 6

Ad 7

Contra in
directe sic.

ctis aliquoz arguit contra p̄dictā veritatē in-
directe sic. Fides 7 theologia sunt cēntialiter
vnus habitus. ḡ dilectio nō est finis imme-
diatus theologie. cōtia p̄z. qz illa q̄ sunt vn-
us habitus cēntialiter eoz debet esse vnus finis
immediatus. sed finis immediatus fidei nō
est dilectio. cū in fide nō subiciat deus in or-
dine ad dilectionē. sed est subiectū fidei ipse
deus sub ratōe prime veritatis. An̄s probat
multip̄r. P̄mo sic. Sicut se habet p̄u-
dentia in moralibus. sic fides in theologie 7
sup̄naturalibus. sed in moralibus vnus habi-
tus prudentie sufficit respectu finis et eoz que
sunt ad finem. ḡ vnus habitus in sup̄natu-
ralibus sufficit respectu articulozū fidei q̄ vt sic
dicit fides. 7 respectu cōclusionū que ex talibus
articulis deducunt. vt sic est ipsa theologia

ph̄s. vi. ethicoz enumerat hos habitus
intellectuales. s. intellectū. scientiā. sapiā. ar-
tē. prudentiā 7 fidē. Et addunt q̄n̄s opinio
7 suspitio. Cū ḡ theologia sit h̄re intellectus
alio. oportet q̄ sit aliquis habitus p̄dictoz.
sed nō potest dici intellectus. qz intellectus ē
habitus p̄ncipioz q̄ immediate se offerūt in-
tellectui. cū sint quasi ianua i domo quā nul-
lus ignorat. vt p̄z. ij. metaphice. Nec scien-
tia. cū theologia nō sit remōstratiua. Nec sa-
piētia. Quia sapiā ē intellectus 7 scia nobilissi-
moz natura. vt d̄. vi. ethicoz. s̄z vt iā paruit
theologia nec ē intellectus nec scia. Nec ars
vel prudentia. qz ars et prudentia sunt circa
p̄tingentia. theologia autē est circa summe ne-
cessaria. Nec opinio vel suspitio. qz hec adhe-
rēt suis cōclusionibz cū formidine. sed theolo-
gus adheret sine formidine. als theologia fa-
ceret fidelē infidelē. cū de ratione simplicitis fi-
dei sit sine formidine adherere. Illi habi-
tus quoz ratio formalis cognoscēdi ē eadē
sunt realiter 7 cēntialiter idē. sed fides 7 theo-
logia sunt h̄mōi. qz de rōne formali tam fidei
q̄ theologie est q̄ tendāt in obiectū enigma-
tice 7 obicure. P̄ theologicus habitus nec
p̄t esse inferior: fide nec sup̄ior. ḡ erit idē qd̄
fides. cōtia p̄z. probat añcedēs. qz si esset in-
ferior: tunc in studio theologie iremus de no-
bilitate ad ignobilitate. Nec sup̄ior. quia habi-
tus cōclusionū nō est notior habitu p̄ncipioz
ruz. sed p̄ncipia theologie sunt articuli fidei.
vt sup̄ius ē p̄batū. P̄ Jo. xx. d̄. Nec autē
scripta sunt vt credatis. 7 credentes vitā eter-
nam habebatis. actus ḡ credendi siue actus fi-
dei videt esse immediatus finis theologie. er-
go rē. Sed illa nō cōcludūt. qz illi habitus

Contra ista
d 3 1

Quantum ad terci...

Questio III

lissime z intimē deo coniungimur z unimur. h
 aut est caritas siue dilectio. qz q̄uis cognitio
 ne deo assimilatur. iuxta illud. i. Joh. ij. Fi
 lij dei sumus. z nōdum apparuit qd̄ erimus
 Sc̄m̄ aut̄ qm̄ cū apparuerit filies ei erim̄.
 qz videbimus eum si cui est. caritate z amo
 re. si fortis fuerit gratiose transformamur in
 deuz. iuxta illud Dion. de diuisiōe. Amoz
 si fortis fuerit extrahim facies transformam
 tem in amatū. Et eandē sententiam ponit Aug. i
 suis soliloquijs. z Hugo in libro de arra sp̄o
 se. **Ad primū** igit̄ dicendū q̄ siluatio q̄ p
 tendit̄ in maiori p̄posito e negada ē. q̄a amor
 naturalis de quo locuti fuerūt phi ē amor q̄
 diligit creaturā. hic aut̄ nō est tante dignita
 tis q̄ ab ipso sc̄ia deo iōct̄. **Ad cū** intelligen
 tiā sciendū q̄ sicut p̄. ij. de aia. q̄uis in intel
 ligēdo sit motus rez ad aiam. in amando tñ
 euersto est motus anie ad res amatas. Res
 igit̄ q̄uis viles sūt. tamē quodāmodo digni
 ficant̄ z in esse sp̄iali constituunt dū intelli
 gunt̄. Sed anima q̄uis sit nobilis dū crea
 turā p̄pter creaturā diligit p̄pter transformati
 onē amantis in amatū ut plimū nō dignifi
 cat̄. sed magis vilificat̄. z p̄ locū ab oppositis
 cum deū p̄ omnibz diligit z primū p̄pter de
 um miro mō nobilitat̄. igit̄ q̄uis natural̄ di
 lectio creature nō sit tante bonitatis aut digni
 tatis q̄ ab habitu scientifico humanitatis ac
 quisito finaliter intendat̄. dilectio tñ dei pro
 pter sui eximiam dignitatē p̄ se finaliter intē
 dit̄. z p̄ sequeus a tali dilectione sc̄ia tenoat̄.

Ad 2 **Ad scdm** dicendū q̄ phus qui ponit illaz
 distinctionē nō cognouit quo ad itra ali que
 nobilitatē actum q̄ ipaz speculatoz. z quo ad
 extra q̄ virtuosam opationē. igit̄ talis distin
 ctio sibi sufficiens videbat̄. sed nos qui ponit
 mus dei dilectionē merito uā in via z p̄miato
 riā i patria nobilitatē eē oī speculatoe ac stuo
 sa opatione. dicem̄ sc̄iam q̄ dilectioz talē p̄ se
 z p̄ncipalr̄ intēdit̄ ab ipsa tenominari. **Et p̄**
 idē p̄z ad terciū z ad q̄rtū. **Ad q̄ntū** dicen
 dū q̄ diuisio illa ē insufficientis. qz sacra theolo
 gia nō attingit̄ suū obiectū p̄ solā cognitioez.
 nec p̄ practicā directōz. s̄z p̄ncipalr̄ z nobilis
 sime attingit̄ ipm̄ p̄ sup̄nā dilectōz. **Ad. vi. di**
 cēdū q̄ illa diuisio silr̄ ē insufficientis. qz finis the
 ologie nec ē cognitio s̄ritat̄. s̄z ē ipa caritas.

Ad 1

Ad 2

Ad 3 z 4
Ad 5

Ad 6

Artic 4

Sz quo ad quartū
 q̄o is articulu ē aduertēdū. q̄ q̄uis p̄ pdictaz
 s̄ritatē sūt mltē doctoz opinioes. sumarie tñ
 ad tres generales modos potest reduci. Qz q̄

dā dicūt q̄ theologia simplr̄ sit speculatiua. q̄
 dā q̄ simplr̄ sit p̄ctica. q̄ dā q̄ sit sil̄ p̄ctica z spe
 clatiua. z isti sūt triplici. Qz q̄ dā eoz dicūt q̄
 sit fm̄ qd̄ speculatiua z simplr̄ p̄ctica. q̄ dā q̄ sit
 fm̄ qd̄ p̄ctica z simplr̄ speculatiua. q̄ dā q̄ sit
 simplr̄ p̄ctica z simplr̄ speculatiua. **Ponā** igit̄
 motiua illaz opionū z solūā q̄z breui⁹ potero
Primi arguit sic. Sc̄ia ē finis p̄ se z p̄nci
 pal̄ ē cognitio dei illa ē simplr̄ speculatiua. theo
 logia ē h̄mōi. s̄z. maior p̄z. ij. meth. vbi d̄r.
 theozice finis ē s̄ritas. practice s̄o op̄. minor
 p̄z p̄ oēs illas rōes positas i. ij. arti. q̄b̄ p̄bat
 q̄ speculatio ē finis theologic. **P̄ nobilissi**
 ma sc̄ia d̄z ē speculatiua. theologia ē nobilissi
 ma. s̄z. p̄bat maior. qz ex nobilitate quā spe
 clatiu⁹ h̄z respectu practici p̄bat. vi. eth. q̄ sa
 piā ē nobilior s̄z q̄z prudētia. **Uñ** om̄ ē. ibidē
 dic̄. melior p̄ctice aie sapia ē q̄z prudētia. si q̄
 dē speculatiu⁹ intellect⁹ h̄it̄ ē sapia. prudētia at̄ p̄
 ctici. melior ē at̄ speculatiu⁹ practico quē ad mō
 dū speculato melior ē praxi. **P̄ theologia nra**
 assil̄at̄ theologie dei. z b̄toz. s̄z illa ē speculatiua
 s̄z. **P̄ h̄it̄** vere h̄ns rōnem sapie ē vere z
 simplr̄ speculatiu⁹. theologia ē vere sapia. s̄z. **P̄**
 sc̄ia d̄ nō opabili a nob ē simplr̄ speculati
 ua. theologia ē h̄mōi. s̄z. **Sz** illa nō oclū
 dūt. qz speculatio sc̄iaz nō tenoat̄. cū ipsa o
 dūct̄ in vltiorē finē p̄ se z p̄prie intēctū a sci
 entia. s̄z speculatio theologie ē h̄mōi. s̄z. ma
 ior z minor declarata sūt sup̄. **Ad p̄mū** igit̄
 dicēdū q̄ minor nō ē vera. **Ad scd̄z** dicēdū
 q̄ maior ē fallā. qz affectiua ē nobilior specula
 tiua. **Ad p̄batōez** dicēdū q̄ phi nō coguerūt
 aliquā dilectōz q̄ eēt nobilior speculatiue. z q̄
 eēt finis p̄ se ipi⁹ speculatoz. si. n. phi talē di
 lectōz coguissēt z possuissēt. nccio habuissent
 ponere sc̄iaz affectiua. e p̄ se finis finis tal̄ di
 lectōz. qz speculatoz illi sc̄ie ordiassēt ad h̄mōi
 dilectōz. **Ad terciū** d̄m q̄ theologia p̄rie
 pot̄ d̄r̄ amatiua vlt̄ fruitiua q̄z speculatiua.
Ad intellectū sciendū q̄ q̄uis theologia taz
 vie q̄z patrie possit tenoari ab amore z carita
 te z dilectioe. tñ theologia vie p̄prie nomiā
 ab affectōe. z theologia patrie p̄prie a fruitio
 ne. qz affectio dicit̄ amorē imp̄fectū existentē
 in desiderio cū quadā mobilitate z instabili
 rate. z inde p̄prie theologia viatoris q̄ ē imp
 fecta d̄r̄ affectiua. Sed fruitio dicit̄ amorē
 p̄fectū cū stabilitate z quiete. sicut patebit in
 fra. s̄z ab ea tenomināda est theologia patrie
 que simplr̄ ē p̄fecta. qz sicut theologia vie or
 dinat̄ ad dilectionē vie sicut ad finē primū z
 z immediatū. z p̄sequēs ab ipsa tenominat̄

Opinio q̄ theologia simplr̄ sit speculatiua

1

2

3

4

5

6

Contra illā opi.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Prologus

sic theologia patris ad dilectionem patrie tan-
quā ad finem propriū et immediatū ordinat. et per
consequens cum talis dilectio vel sit ipsa fruitio
vel in fruitioe per se et principaliter includat.
ergo merito dicitur fruitio. caritas autem et amor si-
ue dilectio. quia secundum propriam suam significatio-
nem sunt summi perfecte et imperfecte. ideo possunt denotare etiam
theologiam patrie quā theologia vie.

Ad 4

Ad quatuor dicitur quod maior est vera sapientia consistit in spe-
culatioe et ratio in fine per se et principali intentione. et
in vltimo fine non reducto. sic autem non contingit in
nostra theologia. ergo etc.

Ad 5

Ad quatuor dicitur quod scia que est de non operabilis est speculatio. si enim
speculatio non ordinat in alium finem per se et im-
mediate intentionem in tali scientia. speculatio autem
theologie videtur pariter ordinat ad dilectionem.

Scotus.
Dicitur theologia sit sim-
plicitate practica.

Alii dicunt quod sit simpliciter practica. quia illa scia est
practica cuius proprius finis est praxis. theologia est
hominum. ergo minor probatur rationibus quibus superius ostende-
batur quod praxis sine operatio sit finis theologie.

Primo fides est habitus practicus. theologia funda-
tur in fide. ergo est practica. probatur maior. quia habi-
tus fidei non solum finaliter cadit hoc ut creden-
da credamus. sed ut credita diligamus. cum ergo dile-
ctio sit praxis ut superius fuit probatum. ergo. **P**ri-
mo quod cum actu possibile est voluntate nostra er-
rare. necessario est noticia practica ipsa voluntate
dirigens ne erret. sed in diligendo vltimus
finis possumus errare. quia potest aliquid vti fruendis
seu utendi. ergo theologia que in hoc nos dirigit
erit practica.

Aureolus

Alii concordantes cum istis in conclu-
sione principali. scilicet quod theologia sit practica. ad-
dunt quod iam dicitur doctor quod ipse non bene ponat
quod solum ille habitus intellectualis sit practicus
qui dirigit actum alterius potentie ab intelle-
ctu. quia ut dicunt logica et rhetorica et vniuersaliter
omnes habitus intellectuales qui dirigit
aliquos actus elicitos ab aliis habitibus et in
tellectu existentibus sunt proprie habitus practi-
ci.

Et hoc primo probant de rhetorica. quia
omnis habitus habens rationem actiuam est pra-
cticus. rhetorica est hominum. ergo etc. probatur minor
quia philosophus. i. ethico dicit rhetoricam esse quandam
virtutem. et commemorat: ibidem vocat eam potentiam et
facultatem quandam. Et idem dicitur de logica.
cum rhetorica sit assecutiua dialectice. ut patet
in rhetorico.

Habitus qui habet respectum
conformitatis. prioritatis. actiuitatis et dire-
ctiui non est speculatiuus sed practicus. logica
est hominum. ergo etc. probatur assumptum. quia regulat
et dirigit alias scientias. et est prior eis. cum va-
num sit simul querere scientiam et modum sciendi.
in methaphisice. **H**abitus non solum ha-

bens pro fine actum quem elicit. sed etiam actum
alterius habitus quem dirigit est practicus. scilicet
logica est hominum. ergo etc. **M**aior patet. quia scia spe-
culatiua est gratia sui. ut patet in methaphisice. sed ille ha-
bitus non est gratia sui sed gratia illius actus quem
dirigit. **M**inor etiam patet. quia logica est gratia actum
aliarum sciendarum quos dirigit.

4

Ille habitus qui
extendit se vltra actum proprium quem elicit est
practicus. quia ratio practici in extensione consistit
intra illud. iij. de anima. **I**ntellectus exten-
sione fit practicus. sed logica est hominum. ergo etc.
Nulla ars diuiditur in docentem et in videntem
nisi sit practica. quia utendo dicitur practicare.
logica sic diuiditur. quia quedam est logica docens
quedam vrens. ergo etc. **H**abitus qui facit
suum obiectum est practicus. sed logica et rheto-
rica sunt hominum. ergo. **M**aior patet. pro minore
quia logica facit proprios et syllogismum. et rhetorica
proprium persuasivum que subijciunt in eis.

5

6

Et ex
his videtur dicitur potest colligi regula generalis. scilicet quod
omnis habitus est vere et pure practicus qui non
solum habet pro fine actum quem elicit sed etiam
actum quem dirigit vbi cumque vel in quacumque
potentia sit ille actus ab eo directus. **T**ertio
sunt alii sequaces predictorum qui ponunt hic quatuor
conclusiones. **P**rima est quod theologia via
toris est proprie practica. quia ipsa regulat actum
voluntatis nostre circa diuinum. **I**tem quia ipsa di-
rigit actus nostros exteriores ad cultum diuini
secundum seruitutem latrice.

Fractioe de
mayronis

Secunda conclusio est
quod theologia quae habet sancti in patria est pra-
ctica. quia talis scientia habet prioritatem et for-
mitatem ad actum voluntatis quo tendit in ob-
iectum beatificum. cum voluntas ita diligit ipm
sicut intellectus precognoscit esse diligendum.

Tercia conclusio est quod theologia quam ha-
bet deus de necessitate est practica. quia sicut ipse
cognoscit se esse diligendum ita se diligit. et si per
ipsum possibile aliter se amaret. haberet actum inordi-
natum. quia difformiter recte rationem. unde inuincibilis
est appetitus circa talia regulari a ratione.

Quarta conclusio est quod theologia quam habet de-
us de contingentibus puta de verbi incarnatione
et similibus non est practica. quia diuinus intel-
lectus non regulat dei voluntatem circa talia.
cum enim diuinus intellectus sit regula determinati-
sima. et voluntas in talibus sit ad opposita.
ipsa posset peccare in talibus a sua regula deu-
tando.

Contra sco-
tum.

Sed isti doctores in conclusione principali
modo dicitur quod contingit. **N**am si theologia nostra
est simpliciter practica. tunc aliquid habet naturaliter ac-
quisitum est nobilior ipsa theologia. quoniam est falli etiam
in eos quod et ante. **A**ntia nota est. quia ut patet

Questio III

l. z. vi. metha. habitus speculativus est nobilior practico. sed multi habitus naturaliter acquisiti sunt speculativi. g. zc. P. ipsi met ponit q. theologia pprie dicitur sapia. sapientia autem dicitur habitus practicus est oppositum adiecto. cum sapientia finis praxis esse non possit. ut patet. vi. z. r. ethicoz. ergo zc. Ad pmu igitur dicendum q. minor non est vera. nec probationes eius valent. ut patuit supius. Ad scdm dicendum q. maior est falsa. dato etiam q. probatio eorum vera. ex h non habere q. fides est habitus practicus sed affectivus. z eodem modo procedendum est de theologia

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Contra ant. reolum

Solutio.

Ad 1

Ad 2

tionis Ad terciu dicendum q. ro practici habitus non consistit in dirigendo quocumque actus sed in dirigendo actum qui est factus subiecti ipsius habitus dirigens. i. habitu. n. practico actus qui per tale habitum elicitur. z actus qui per ipsum dirigunt sunt circa idem obiectum. qd quidem obiectum in esse constituit per actum qui dirigunt. sicut patet in morali phia. in qua tractatur de moribus humanis qui causant per actus humanos. q. quidem actus dirigunt ex noticia moral phie. quia ex hmoi noticia instrumur z informamur qualiter agendo bonos mores acquiramus z malos evitemus. Et idem patet de medicina respectu talium actuum quibus causant sanitas. vel quibus corpus humanum sic disponitur ut sit sanabile. quod ut sic subijcit in medicina. Sic autem non est de logica. Nam logica ut docet phabet subiectum suum anqz ut vices dirigat actus ceterar scientiarum. Forte dices q. saltem talis logica vrens erit practica. Dico q. nec hoc sequitur. q. si talis logica vrens esset practica. sequeretur q. omnis scientia esset practica. consequens est absurditas inaudita ergo z antecedens. z sequentia p. b. q. ois scientia que suu obiectum dirigere non potest nisi mediante actu habitus practici. illa necio est practica. sed qliber scia attingit suu obiectum mediante actu logice vrens. z nec aliter ipsum scientifice potest attingere. cum ois scia attingat suu obiectum vel dividendo. vel enunciando. vel sillogizando vel dividendo. vel per aliquem actum istis silis. q. oes sunt actus logice practice. g. zc. Et ad pbationem i qua iste multu se fundat cum dicitur q. scientia speculativa non est gratia alteri. logica autem est gratia alteri. Rn. q. si appellas omnem habitum illi esse gratia alterius qui dirigat alium habitum vel actum alterius habitus. tunc methaphisica est gratia alterius. q. iij. metha. docetur q. qliter per methaphisica principia oim sciaz poterit probari z roborari. g. zc. Est igitur advertendum q. directio dupl. potest fieri. Uno modo ex indigentia habitus dirigentis. et sic spectat ad habitus practicum. q. talis habitus non potest per actum a se immediate elicitum sufficienter attingere suu subiectum. nisi dirigat actum alteri potest que qui sit factivus talis subiecti. et idem habitu practico elicere siue speculativa est ppter dirigere. z dirigere ppter facere. ppter qd talis habitus pprie dicitur esse gratia alteri. q. tal habitus dicitur a gratia eorum que dirigunt. q. si illa non essent talis habitus esse non posset. Alio modo sit directio non ex indigentia habitus dirigentis sed magis ex sufficientia. et talis directio

Ad 3

Instantia

Solutio.

Prologus

nō facit habitū practicum, sed dimittit cum maxime speculatiuū. qz talis habitus sic dicitur grā alterius. puta gratia illius quod dirigit qz nō non dependet a gratia directi s; magis econuersio directū dependet a dirigente. et sic est in pposito. quia logica sic dirigit alias scientias qz ab eis non dependet. est. n. prior eis. sed ipse dependet a logica in eo qz accipunt a logica suū modum procedendi. Et hec est cā quare dicit. ij. metaphisice. qz in cōueniens ē qzere simul scientiā z modū sciēdi. Et hūc modū sciēdi cōmētoro dicit esse logicā. quā prius debemus addiscere vt in omni sciētia nos melius dirigamus. **¶** Forte dicit qz nullus habitus pōt esse sine suo subiecto ergo nullus habitus pōt dirigere talē actum qui factus ē sui subiecti. ancedēs p3. qz de subiecto supponimus qz est z quid ē. vt dicit. i. postterioz. cōtra etiā p3. qz agere p̄supponit esse. ḡ habitus prius habet esse qz dirigit. z p̄ns cū non possit h̄re esse sine subiecto. sequitur qz actus ab habitu directus nō possit esse cā huius subiecti. **¶** Rñ. qz subiectū aliter habitus eē pōt intelligi dupl̄r. Uno mō fm eē sue particularis z actualis entit̄. Alio mō fm esse entit̄ quod habet in pfecta z sufficiēti cōtinentia suaz proximaz causaz. Primo mō ancedens non est verus. qzuis scdo modo sit verus. Sicut. n. scientia nō destruit sed manet destructo suo subiecto q̄tum ad esse sue actualis existētie. ipso t̄m manēte in suaz proximā causaz pfecta z sufficiēti cōtinentia. Sic ex consideratione z noticia h̄moi causaz pōt de aliquo subiecto acquiri habitus sciēticus. an qz h̄moi subiectū ponat̄ esse fm suam actualē existētiā. Si. n. Noe qui fuit p̄mus plātor vinee sufficiēter p̄cognouit causas vinee. tunc potuit in se p̄cipere pfectū habitū cōgnitiuū cuius subiectū esset vinea. nō que p̄tunc eēt in sua actuali existētia. sed que fuisse in causaz suaz cōtinentia. qui quidē habitus direxisset actū virtutis moriue ipsius Noe. p̄ quem actū p̄dictū subiectus. s. vinea fuisse productū fm eē sue actualis existētie. Sic i pposito nihil phibet habitū practicum dirigere talē actus quo in actuali existētia producit eius subiectū. **¶** Ad probationē cū dicit qz de subiecto supponit qz est. pōt dicit qz Aristō. loquit̄ ibi de subiecto sciēte speculatiue. que fm qz speculatiua nullo mō ē sui subiecti factiua. z nō loquit̄ de scia practica q̄ aliquo mō ē sui subiecti factiua. Vel dicēdū qz de subiecto supponim⁹ qz ē vel in se vel in suis causis p̄o

Instantia

Solutio.

pinqs et imēdiatis. z illa scda sup̄pō sufficit ad h̄ qz de aliq̄ re vere habeat habit⁹ sciētic⁹. cū scire sit p̄ cam rē inuestigare. vt dicit. i. postterioz. **¶** Ad q̄ntū dicēdū qz maior nō ē vera nisi illa extēsiō cōtingat ex indigētia habit⁹ sciētic⁹. **¶** Ad q̄ntū dicēdū qz maior nō ē vera. qz etiā q̄nqz metaphisica ē vtēs. sicut p3 de metaphisica q̄ ē in. i. phisicoz. cū phs natural̄ induit h̄itū metaphisici. p̄bādo p̄ncipia phisice natural̄ p̄mēndē z melissū. **¶** Ad. vi. dicēdū qz illa maior ē vera q̄n obiectū tale ē qd reale. sed q̄n ē ens rōnis p̄sistēs i intellectu nō op̄ret qz ex cōfabricatōe habeat dicat p̄cticus. qz sicut intellect⁹ extēsiōne sit p̄actic⁹. vt p3. ij. de aīa. sic z habit⁹. sed h̄ic i factōe talis obiecti manētis infra eandē potentiā cū habitu fm totū suū eē nulla apparet extēsiō. Etiā pōt dicit qz maior nō ē vera. qz respectu sillogismi vel enūciatōis siue respectu cuiuscūqz alteri⁹ entis rōnis duplex ē act⁹. Un⁹ p̄ductiu⁹ talis entis. z alius p̄sideratiu⁹ eiusdē entis. Prim⁹ natural̄ p̄cedit scdm. p̄m⁹ aut nō ē act⁹ logice qzuis sit act⁹ ipsius intellect⁹. sed scds. z id logica nō facit suū obiectū. s; p̄ actū intellectus p̄ductiuū ipm obiectū factū p̄supponit. Sicut. n. dato qz eēt scia de h̄itu sciētic⁹. actus p̄sideratiu⁹ ist⁹ sciētiō p̄duceret habitū sciētificū q̄ eēt suū subiectū. s; natural̄ p̄supponeret actū p̄ductiuū ist⁹ subiecti. s. h̄ic sciētificū i p̄dicta scia p̄siderati. Sic eodē mō dōm ē de logica z rethorica z ceteris habitibus p̄silibus. Regula etiā eoz quā vltio adiūgūt nō est vera. sicut p3 ex p̄dictis. **¶** De q̄nto aut̄ p̄clusionibus qz ponit ille t̄r̄ doctor. tres p̄mas p3 nō eē veras p̄ p̄dicta. qz nec theologia viatoris nec theologia b̄ti. nec theologia dei i spectu n̄ciorū ē factiua sui obiecti. cū ḡ ex hoc dicat scia practica qz ē obiecti a nob̄ opabil. vt p3 tā p̄ phos qz p̄ theologos. ḡ zc. **¶** Ad h̄ ipse m̄det qz cū volitio sit qdā opatio. p̄ locū a p̄iugatis. ipm qd ē a nob̄ volibile erit a nob̄ opabile. z p̄ hoc p̄cludit̄ dicit̄ doctor. qz qzuis theologia sit de sempiternis. t̄m p̄t eē practica. qz sempiterna sūt a nob̄ volibilia z p̄ cōns aliq̄ mō opabilia. **¶** Sz illa est simplicissima r̄sio a t̄r̄o doctore. P̄rio qz cū cōtingētia sint a deo volibilia z opabilia. ḡ de h̄bit sciam practica de ipsis cōtingētibz. qd ē p̄ q̄ntā tuā p̄clusionē sup̄ius assignatā. **¶** Secūdo qz oīs scia speculatiua erit p̄ctica. cū nullū obiectū sit ita speculabile quā ipsū sit volibile. immo si ipsum nō esset volibile nō posset esse speculabile. cū nihil possum⁹ stabiliēter

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Contra fr̄a
alium.

Rñ. fr̄a.

Contra re
sponsonē.

Questio III

Speculari nisi assistente nobis intentione volu-
tatis. P non minus iungate se habent for-
malitas et forma qd opatio et opabile. sed fm
q tu dicis in prima questione tui scripti. no
sequit. est formalitas ergo forma. nec sequitur
sunt plures formalitates ergo plures forme.
ficut no sequit. sunt plura essentialia. ergo plu-
res essentie. quare igit locu a coniugatis hic
tantu appreciaris et acceptas. et ibi cum refu-
tas. Sed in rei veritate locus a coniuga-
tis tenet tam hic q ibi. et ideo ibi male nega-
tur. qdus tm p ipm hic plens pposituz mime
concludat. Nec valet instantia quaz ibi ad-
ducit de essentia et essentiali. qz licet in diuis
dicamus plura essentialia. no tm dicimus ea
essentialiter distincta sed sola rone. et ideo no
sequit q sint plures essentie. Sed dato q es-
sent plura essentialia eentialiter distincta. ne-
cessario essent plures eentie. Tu igit tu ponas
plures formalitates formalit distinctas et no so-
la rone. necessario tu habes ponere plures for-
mas. Nec tam vt dixi ille locus hic bn ap-
plicat ad propositu. qz licet sequat volutio est
opatio. ergo volubile est opabile. no tam qli-
bet opatio et quodlibet opabile sufficit ad ef-
ficiendu habitum practicu. sed oportet q p talem
oparodem hmoi opabile esse pstituit sicut su-
pius e declaratu. volubile aut de q pcedit ar-
gumetu ipsa volutione pcedit. et p dms p ipsa
in ee no pstituit. Ad duo igit motiua pri-
me clusionis dicendu. q nec theologie regu-
laro nec ei directio sufficit ad h q sit pctica
qz deficiunt alie pditiones ad h necio reqsire. vt
supius e declaratu. Et p idem ad media siue
motiua sede et terciie clusionis. Utz autē
qra pectio sit vera. ad pns no curo determinare
Doc tm dico q si aliqua rei cognitio debet di-
ci pctica. tuc magis videt q ea q e respectu co-
tingentiu et sit pctica qz ea q e respectu necioz.
et magis ea q e respectu creature cu sit noticia
pductiua alicui naturalr distincti a pducete.
qz ea q e respectu creatricis eentie. Nec q ad il-
la clusionem valet suu motiuu. qz eundē ordi-
ne obseruant aliq in his vbi sola rone differ-
rūt. que tenet in his in quibus realr differūt
sed in his in quibus intellectus realiter differt
a voluntate. actus ipm intellecte naturalr p-
oz actu volutar. cu bonu cognitu sit obiectu
nre volutaris. qz in diuis nihil pot velle di-
uina volutas qd intellecte saltē rōe pus no co-
gnoscat. qdus igit diuina volutas i pducen-
do ettingetia ex sua libertate se habeat ad op-
posita. no tm alr. pducit qz ab eterno cognosce

do pducēda dispo sūt. nec aliqd diuina vo-
luntas posset producere qd intellectus no pco-
gnosceret producēdu vlt ee producibile. Est
igit terciā opi. vritati recitate i terciū istū qd/
nis articulo pna. q ponit q theologa sit sim-
plr speculariua et simplr pctica. qz ille habet
q ita pfecte tractat d specularilibz. pura d teo
et substantijs sepatijs sicut metaphisica. et pfe-
ctius tractat de moribz et virtutibz qz ethica.
sil e speculariu et practie. theologa e hmoi.
g rē. Ille habitus q sil est sapia conside-
ras rōnes eternas. et scia psiderans tpalia ad-
ministranda. sil e speculariu et practie. et theo-
loga e hmoi. g rē. Maior pz. qz rōes eterne
sūt vere specularibiles. administratio autē tpaliū
ē simplr qd practicu. minor patz p. b. Aug.
pūij. de trini. c. i. P sciētia in qua intēditur
speculari p se et non ppter opari. et silr opari p
se et non ppter speculari. illa est simul simplr
speculariua et pctica simplr. theologa e hmoi
g rē. Maior pz. qz scia pctica tanqz finem in-
tendit opationē. et speculariua specularioez.
mior declarat. qz si haberem sciam q sciemus
oia opari ad q tenemur. adhuc indigeremus
scia q sciemus de teo speculari. et eodē modo si
hremus sciam q sciemus de teo speculari ad
huc indigerem scia qua sciemus opari oia
ad que tenemur. qz necesse est ad vitam eter-
nam cōsequendā vt debite opemur. qz si vis
ad vitā ingredi serua mandata Matth. xij.
P sciētia cui ratio psiderandi compen-
ditā speculariua qz agibilia sil e speculariua
et practica. theologa e hmoi. g rē. Maior pz
minor pbat. qz rō formalr psiderandi i theolo-
gia ē rō reuelabilis. nūc autē tā speculariua qz
agibilia reuelant. P sciētia rei vna exns ē
simul practica et speculariua. et theologa nra
ē quedā imago sciētie rei. g i hoc d3 sibi cōfor-
mari. Maior patz. qz sciētia rei ē practica re-
spectu eoz q facit. et speculariua respectu suipri-
us. P no minus puifum est fidelibz qz in-
fidelibus. sed gētilibus siue infidelibus sic p-
uifum est q habet aliquā sciam in qua tracta-
tur de pure specularilibz ad ordinandā vi-
tam contemplatiuā. et insup habent sciētiā
que tractat de pure actiuis ad regendū vitaz
actiua. ergo cum vita fidelū similiter distin-
guatur p actiuam et contemplatiuā. et theo-
loga nos dirigat tam in hac qz in illa. ergo
rē. Sed illud non valet. quia cum sciētie
distinguantur principaliter et p se suis fini-
bus et obiectis. ppter hmoi duos fines. i. spe-
culari et operari theologa non est vna sciētia.

Boffridus
q theologa
gia sit sim-
plr pctica:
et simpli-
ter specula-
riua.

3

4

5

6

Contra got-
fridu et lu-
os seqces.

Prologus

Et confirmat. qz penes diuersitate rationū obiectalū diuersificat scientie. sed si theologia simplr incederet hos duos fines. tunc diuersas haberet rōnes obiectales. **g. rē.** Maior ē nota. qz etiam de cadēre sunt diuerse scientie si circa eā variat ratio obiectalis. Minor patz qz in omni scientia ratio obiectalis semp atteri dicitur in ordine ad finē. **¶** Ad hoc aliqui eorum respōdēt qz nō obstante qz theologia habeat hos duos fines. est tamen vnus habitus colligatione vnus finis extrinseci que intendit. qui finis ē ipsa vita eterna. **¶** Sed illud nihil valet. qz talis ē finis remotus. tab omni scientia vera communiter intētus. qz ad ipm omnes scientie vltimate ordinant. igit si nō obstante diuersitate p̄p̄ioz et p̄ximoz finium p̄pter intentionē illius vni finis remoti theologia esset vna scientia. equali ratione oēs scientie essent vna scia. **¶** P. si theologia esset simul speculatiua et practica. maior esset diuinitas theologie a theologia qz naturalis phiē a methaphisica vel mathematica. p̄sequēs ē salū. **g. rē.** p̄ntia p̄bat. qz plus differūt que sub duobus mēbris alicui diuisionis reponunt qz que sub vno tm. sed practiciuz et speculatiuū diuidunt scientiā. et naturalis phiē methaphisica et mathematica sub hoc mēbro quod ē speculatiuū reponunt. theologia autē tā sb practico qz sub speculatiuo simplr reponit. **g. rē.** **¶** P. impossibile ē duas diuinitas essentielles ex opposito diuidētes aliqd genus simul p̄uenire eidē sp̄i. sed practiciuz et speculatiuū sūt diuinitas essentielles gen⁹ scie diuidētes. cui⁹ generis theologia est vna sp̄s. **g. rē.** qz huius hec ratio directe sit p̄tra eos. tm nō curo de ea nisi inq̄stum est p̄tra eos. qz nō pono qz omnis scia sit practica vel speculatiua sicut ipsi penes sua p̄ncipia necessario hnt ponere. nō autē ego qz pono terciuz gen⁹ scie qd dicitur affectiuū. **¶** P. scia est vna que est vnus generis subiecti. vt patet. i. posterior. sed speculabile et operabile non sunt vnū subiectū. ergo. **¶** Sed ad h⁹ dicunt qz possunt dici vnū subiectū p̄pter vnaz rationē p̄siderandi que est ratio reuelabilis.

Solutio. **¶** Sed illud nō valet. qz si esset in vna scientia vna rō considerandi formalis cū diuersitate finiu. tunc minor esset vnitas in fine qz i his que sunt ad fines. quod est impossibile.

Ad 1. **¶** Ad primuz igit quod p̄ istis hic inducitur dicēdū qz maior est vera. si finaliter sistit i speculabiliū speculatione. et mox seu virtutū operatione. **Ad** minozē dicēdū qz qzuis p̄fectiua de vtroqz tractet theologia, tamen in his

Solutio auquoz

Contra solutionem.

1

2

3

4

Instantia

Solutio.

Ad 1.

nō sistit finaliter. sed vtrūqz refert in dei dilectionē. **¶** Ad secundū dicēdū qz tā speculatione sapientie qz administratione scie referre debemus in iā dictā dilectionē tanqz in fines p̄ se intentū in sacra theologia. et p̄sequēs a dilectione et affectione debet tenoiari. **¶** Ad terciū dicēdū qz multi negauerūt minozē. qz de speculatiua dicerēt qz opari in theologia intendit p̄pter speculati. illi autē qui dicunt theologia esse practica dicerēt speculati intendi p̄pter praxim vel operationē. **¶** Sed dato qz ita cēt nō tamen est p̄tra nos. qz si neutz illoz est p̄pter alterz. vtrūqz tamē illoz est p̄pter amare deū. sine quo vtrūqz est vanū et inutile. et qz si frustratū p̄prio fine. **¶** Ad quartū dicēdū qz maior est vera si tā actionē qz speculationē nō refert in vltiori finē puta in dei dilectōz.

¶ Ad quintū dicēdū qz sicut deus primo et principaliter cognoscit se et ex p̄sequenti creaturā. sic dato qz sua scientia esset practica et speculatiua. hoc tm nō esset equaliter. sed principaliter esset speculatiua et ex p̄sequenti practica quod ē p̄tra te qui ex hoc vis cludere qz nōstra theologia sit simplr speculatiua et simpliciter practica. **¶** Ad sextū dicēdū qz nobis p̄ vnā sciam theologie melius est pusium qz gentilibus p̄ multas. **¶** Illa tm nec est p̄prie speculatiua nec practica. licet vim et virtutē seruet vtriusqz. qz sicut tā vita actiua qz vita p̄tēplatiua p̄ se intendūt dei dilectionē. sic et ipsa theologia. fm qz p̄ ipsam dirigimur tā in vita actiua qz in vita p̄tēplatiua ipsaz dei dilectionē intendit. a qua etiā merito dicitur nominari.

¶ Ad argumentū p̄ncipale dicēdū ad maiore. qz licet scientia nō nominet ab actu volūtatis tanqz a fine quo siue intrinseco. poterit tamen ab ipso denominari tanqz a fine cui⁹ et extrinseco. ergo rē.

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad argu/ mentū p̄ncipale.

¶ Finit Prologus.

Incipit liber primus

Acteris ac

none legis etc. Postquam magister promissit sui libri prologum. huius aggreditur tractatum. et dividit in duas partes. quia primo magister inquit in vltimo

de his de quibus tractandum est in quatuor libris sequentibus. Secundo persequitur de eis in principio distinctionis scilicet. ibi huius itaque etc. Prima in tres. quia primo investigat materiam illorum quatuor librorum diuisione. secundo diffinitive. et tertio epilogat rite. Secunda ibi. Fruamur. Tercia ibi. Dum que dicta sunt. Prima diuidit in duas. quia primo ponit vnam diuisionem ex qua patet haberi potest distinctio quatuor libri a tribus precedentibus. Secundo ponit vnam membri subdiuisionem. ex qua habet distinctio primorum trium librorum. Secunda ibi illud quod in rebus. Prima in duas. quia primo ponit ita dictam diuisionem. Secundo membrorum diuisionem ponit declaratores. ibi. Prope autem huius res et eodem modo illa pars. Illud quod in rebus. in quo subdiuidit diuidit in duas partes. Quia primo ponit diuisionem. Secundo membrorum explanationem. Secunda ibi. Ille quibus fruendum est etc.

Utrum obiectum ordinate fruendum possit esse aliqd citra deum. Videtur quod sic. quia illud quod est per se bonum potest esse obiectum ordinate fruitionis. caritas est huiusmodi. ergo etc. Maior nota. minor probatur. quia illud quod non potest intelligi vel esse non bonum. hoc est per se et secundum se bonum. sed caritas nec potest intelligi nec esse non bona. cum sit forma ceterarum virtutum. et de se non possit esse informis. etc. Contra. beatus Augustinus in principio libri de doctrina christiana ait. Res quibus fruendum est sunt per se filius et spiritus sanctus. In ista questione quatuor sunt inquirenda. Primo respectu cuius obiecti proprie habeat esse fruendum. Secundo cuius potestate actus sit fruendum. Tertio dato quod voluntatis vult nuda voluntas fruendi possit beatificari. Quarto vult voluntas informata caritate possit esse in actu fruendum. intellectu manente suspenso ab omni actu cognitiuis

Quantum ad primum

dico quod solus deus et nullum bonum creatum potest esse proprium obiectum ordinate fruitionis. Quia de intranscendente ratione obiecti fruibilis est. quod sit determinatum

totaliter aie rationalis. quo ad totum suum desiderium. sed nulla creatura ad hoc sufficit. iuxta illud Augustinus. i. corinthios. Ad te fecisti nos domine. et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. Et loquor hic de fruitione perfecta que est fruicio patrie. **¶** Quidam bonum intellectus potest intelligere voluntas potest amare. sed quicquid bono finitudo cognito vel cogitato intellectu. sic potest maius bonum cogitare. ergo voluntas non potest determinari nisi in bono infinito. Propter quod dixit Augustinus in soliloquijs. aie sue. Tolle bonum hoc et bonum illud. et apprehende si potes vnum bonum quod est omnis boni bonum. **¶** Apparet intellectus ordinatus diligit omne quod diligit secundum modum et mensuram suam puenientem nature sue diligere. sed omne bonum creatum secundum sui naturam sic est in bonum maius reducibile donec ad bonum infinitum et increatum deducatur. ergo nullum creatum est simpliciter propter seipsum diligendum. nec per se sequens est eo fruendum sed vtendum. **¶** Actus qui secundum se ad nullum alium actum est ordinabilis obiectiue terminatur ad tale obiectum quod ad nullum aliud obiectum est ordinabile. et per se sequens ad vltimum finem. sic actus fruitionis est huiusmodi. ergo etc. Maior patet. quia sicut se habet actus ad actum. sic obiectum ad obiectum. Maior etiam patet. quia actus fruitionis est actus perfectissimi amoris. et per se sequens irreferibilis. Propter quod ait Augustinus. x. de tri. c. x. Fruimur cognitiuis quibus voluntas propter se ipsa delectata commouetur. Contra predicta potest argui ratio et auctore ratione sic. Obiectum est dare magis et minus ibi est dare equale. sic est dare bonum excedens aiaz rationalem. sicut est bonum diuinum. et est dare bonum excessum ab aia rationali. sicut bonum rerum sensibiliu. ergo propter bonitatem dei erit dare bonum equale aie rationali quod ipsam poterit satiare. **¶** Quis virtus seu potentia finite capacitatis aliquid finito poterit satiare. sic capacitas aie rationalis est finita. cum sit creata. ergo etc. **¶** Inter obiectum et potentiam debet esse proportio. sic infiniti ad finitum nulla est proportio. **¶** Actus spiritus sancti ad finitum nulla est proportio. **¶** Actus spiritus sancti fruitionis haberet obiectum infinitum. tunc secundum suam spiritum esset infinitus. quod est impossibile. cum sit quod creatum. **¶** Preauctore sic. Aplos ad Philomene ait Ego te frui fruamur in domino. Item Augustinus. ix. de tri. c. viij. ait. Inferiori vtendum est ad deum. pari autem fruendum. sic in deo. Et ibidem. Nobis ergo et fratribus fruamur in domino. **¶** Item ecclesiasticus. v. ait ille sapiens. Hoc mihi bonum vltimum est vt homo fruatur cum leticia de labore suo. **¶** Item Augustinus. lxxxiij. q. xxxij. ait. Frui dicimur ea re de qua capimus voluptatem. sic de creaturis

Contra conclusionem

Articulus primus

Solutio hoies capiunt voluptates. ergo etc. **S** ista non concluditur. quia perfecta fruitio de qua ad presentem loquar est actus beatificus. Sed secundum Dugonem dicitur sic. videlicet in commento ecclesie ierusalem. Nihil nos potest beatitudinem facere nisi deus seipso qui nos ex nihilo fecit. ergo nulla creatura poterit esse obiectum talis fruitiois. **A**d 1. **A**d primum dicendum quod maior est in his que sunt eiusdem rationis. in alijs autem non. sed enim sit dare maiorem angulum rectilineum angulo pergentie intercepto inter diametrum et semicirculum puta angulum obtusum vel angulum rectum. qui ambo sunt maiores eo. et minor eo puta angulum acutum. nunquam tamen poteris dare angulum rectilineum equalem angulo contingente. prout quod sunt diversarum rationum. sic eodem modo in proportionalibus. Posset etiam dici ad maiorem. quod quibus bonitas divina entitatis excedat naturam voluntatem. non tamen obiective. est enim obiective capax bonitatis infinite. licet non secundum rationem infinitam. **A**d 2. **S**ed forte dices quod eadem ratio potest sua capacitas determinari in bono finito qua ratio quiescat in bono infinito sub ratione finita. quod ratio sub qua fit talis determinatio illa principaliter est attendenda. **R**espondeo quod non est simile. quod quod quibus bonum finitum quantumcumque sit excellens cogniturum vel amatum ab anima rationali. hoc potest ipsa anima referre in maius bonum. et per consequens in ipso quiescere non potest. Sed cum apprehendit bonum infinitum quibus sub ratione finita habet in maius bonum vel in aliud bonum referre non potest. et tamen finaliter quiescit in eo. **Q**uia autem anima rationalis omnino bonum finitum possit ulterius referre potest. quod vel apprehendit illud bonum ut creatum vel increatum. vel indifferenter se habens dubitans an sit creatum vel in creatum. **S**i primo modo tunc planum est quod refert ipsum in suam causam et non quiescit in eo. quod videtur effectum naturaliter desiderat videre suam causam. **S**i secundo modo tunc nihil intelligeret. quod falsum non potest scire. quod non est. ut patet primo posteriorum. **S**i tertio modo tunc nec sic quiescere posset donec ad alteram partem sue dubitationis determinate veniret. **A**d 3. **A**d tertium dicendum quod obiectum sumptum sub ratione obiectali debet habere proportionem ad potentiam. sed quibus infinitum sub ratione infinita non habeat proportionem ad potentiam finitam. tamen sumptum sub ratione finita ei poterit proportionari. **A**d quartum dicendum ad maiorem quod actus specificat ab obiectis non absolute sed ab obiectis sumptis sub rationibus obiectalibus. seu actus specificat ab obiecto non absolute aut quocumque sed pro parte et determinate accepto. puta ab obiecto sumpto sub ratione obiectali qua finita existere actus poterit esse finitus non obstante infinita entitate obiecti.

K
D

A
d
2
instans

A
d
3

A
d
4

cti. **A**d primas duas antea per se per quod in vna quaque subiungitur in domino. quod sicut ait Augustinus in de doctrina christiana. **A**u hodie in deo fruere. deo potius quam hodie fruere. **A**d tertiam dicendum quod ibi sapiens accipit fructum equivoce. scilicet per dilectam. **A**d quartam dicendum quod pro parte fruimur illa re de qua accipimus voluptatem non quocumque sed perfecte et beatificam. **D**e alia autem loquendo voluptate fruitio sit melius vel ipso opere vel imperfecte vel inordinata. **S**ed est quedam adhuc opinio que predicte videtur obviare unitati. **P**onit enim predicta opinio quod deo fruemur in patria tanquam obiecto remoto. sed ipsa visio dei fruemur tanquam obiecto immediato ipsius beatitudinis. **A**d cuius declarationem premitte hanc divisionem. quod duplex est amor. scilicet amor benivolentie. et amor amantem id cui volumus aliquid bonum vel aliquam perfectorem. et amor concupiscentie qui amantem id quod nobis vel amicis nostris volumus. **U**bi primis arguitur sic. **I**n immediato obiecto amoris concupiscentie non potest esse res distincta a concupiscentie. ista patet. quod nihil est nobis bonum nisi in quantum nobis est concupiscentie. **O**biectum autem amoris concupiscentie est bonum quod concupiscentes appetit sibi. sed fruitio est quod a amor concupiscentie. ergo deus non potest esse immediatum obiectum fruitiois. **S**ed quod subiecto est distinctum a nobis. **I**n immediato ergo obiecto fruitiois erit actus visiois diuine secundum quem deus est concupiscentie nobis. **Q**uia autem fruitio sit amor concupiscentie probant dupliciter. **P**rimo quod delectatio de deo habita conuenit desiderio de deo habito. sed per actum desiderij non desideram aliquid deo sed nobis. et per consequens desideram amore concupiscentie. ergo et delectatio siue fruitio erit amor concupiscentie. **S**ecundo quod amor cuius obiectum est bonum delectabile et utile est amor concupiscentie. sed fruitio est huiusmodi. ergo etc. **R**espondeo. **I**dem est obiectum immediatum delectationis sequens et desiderij precedentis. sed obiectum desiderij precedentis non est deus immediate. sed aliquid actus qui attingit deum. quod patet. quia obiectum desiderij est aliquid futurum. deus autem finis non est futurus. sed est visio est nobis futura. ergo. **P**roinde amor habet aliquid complexum per obiecto. sed deus non est aliquid complexum. ergo etc. maior patet ex precedentibus. quod amore sequi volumus aliquid bonum nobis. vel aliquid malum elongari a nobis. ergo actus amoris sequi actum intellectus proponens et diuidens. qui facit mentionem de plequendo vel fugiendo. **S**ed ista non credo esse vera. quod actus perfectissime caritatis transit directe et immediate super obiectum summe diligibile. sed actus fruitiois est actus perfectissime caritatis. et solus deus est obiectum summe diligibile. ergo actus

Durandus

R
o
i

2
r
o

3
r
o

C
o
n
t
r
a
d
u
r
a
d
u
m
R
o
i

Cōfirmat

fruitōis teate nō habebit vifionē dei fz ipsuz
deū p̄mediato obiecto **¶** Et cōfirmat. qz qn
to aliqd est magi bonū tato magi r̄mediati
est diligibile. qz imediati r̄ forū poterit ap
petitū mouere. fz deus ē sume bonus. ḡ ip̄e ē
mediate r̄ sume diligibil. **¶** Act̄ p̄fectissi
mus volūtat̄is nō ē in ea sunt ad finē fz im
mediate in vltimū finē. fz act̄ fruitōis ē p̄fe
ctissimus act̄ volūtat̄is. vt infra patebit. ḡ nō
tendet imediate in vifionē. fz in dei bonitatez
vifio eni illa cū sit creatura nō ē vltimū finis
simpliciter. sed sol̄ deus est vltimū finis sim
pliciter. ois aut̄ creatura est ad illū. **¶** Et cō
firmat. qz volūtat̄ fm̄ se est ip̄ius finis. electō
est eorū q̄ sunt ad finē. Nō planū ē q̄ actus
fruitōis nō ē electio. ḡ r̄. Ista est etiā inter
tio pp̄he cū ait. Letami i dño r̄ exultate iusti
Nō dic. letami i vifioe dñi. **¶** Aut̄ itez. Adiple
bis melencia cū vultu tuo delectatōes in ve
stera tua vsqz in finē. Sed sicut ptz in glo. su
p̄ canti. Leua d̄: hūanitas r̄ vextra d̄: diu
nitas. **¶** Ad p̄mū ergo dicēduz q̄ maior vlt̄
sumpta ē falsa. qz sicut patuit p̄ distinctōnez
tuā amore cupie nō solū desideram̄ bonum
nobis sed alijs. qñ ergo cupiscēs alteri desi
derat bonū. tūc necessario obiectū illi desi
derij est obiecto distinctū a desiderate. Etā mior
est falsa. qz cū fruitio sit amor p̄fectissimū non
poterit esse amor cupie. q̄ imp̄fectior ē amo
re amicitie siue benivolētie. sic patz. iij. r̄. ix.
eth. **¶** Ille ē amor amicitie q̄ diligit amicū p̄
pter seipm. fz oēs sc̄ti doctores clamāt q̄ deus
est diligēd̄. p̄pter se r̄ p̄ximū. p̄pter deū. Cuz
ergo caritas patrie nō sit imp̄fectior caritate
vic. ergo de⁹ in illa brā fruitōne diligit p̄pter
se r̄ in se. et p̄ dñs diligit amore amicitie. Et
hoc est exp̄ssa linia brī Aug. x. p̄f. c. xxiij. vbi
ait. Est gaudiū qd̄ nō dat impijs fz his q̄ te
gr̄as colūt. quozū gaudiū tuipe est. et hec ē vi
ra brā gaudere de te. p̄pter te. Itē in p̄ncipio
de doc. christiana ait. Fruī ē amore alicui ihe
rere. p̄pter seipm. Et ibidē dicit q̄ solo deo est
fruedū. Cū ḡ solū sit dictio exclusiua seq̄t ne
cessario q̄ vifioe nō sit fruedū loq̄ndo p̄pe de
fruitōe. **¶** Exēplū etiā qd̄dā ponit iste doc.
qd̄ satis piculosum esse videt̄ mō quo ipsuz
trahit ad p̄positū. Dicit eni q̄ sile sit in fruit
one de vifioe dei r̄ de deo. sicut in amore vini
de gustatōe vini r̄ vino. qz sicut imediate a
mo gustatōez vini. r̄ mediate gustatōe amo
vini. sic vt ait. brūū imediate fruit vifioe dei.
r̄ mediate vifioe fruit deo. **¶** Ex̄ isto dicto se
quit̄ q̄ brūū imediate nō fruit deo fz vtatur

Cōfirmat

deo qd̄ eēt tota p̄stia fm̄ Aug. r̄ p̄ dñs ip̄of
sibil̄ brō. **¶** Qz aut̄ h̄ sequat̄ ptz. qz q̄qd̄ ama
mus p̄pt̄ aliez illo vtamur. qz ip̄m i aliez re
ferim⁹. fz vinū amam⁹ p̄pter gustatōez. et p̄
sequez si similitudo tua valz deū amam⁹ p̄pter
vifioem r̄. **¶** Etā fallū assumit cū ait. q̄ i
mediati amem⁹ vifioem dei qz deū. qz illud
qd̄ p̄ ē cognitū p̄us et imediati amam⁹. fz de⁹
prius cognoscit qz vifio dei. ergo r̄. maior p̄z
qz bonū cognitū ē obiectū amoris. minorē p̄
bo. qz de⁹ cognoscit actu recto. fz vifio di actu
reflexo. sed natural̄ intellect⁹ est p̄us sb̄ actu
recto qz sb̄ actu reflexo. **¶** Ad p̄mā p̄batōem
minoris dicēduz q̄ mior istū p̄positōis ē fal
sa. P̄tio ex eo q̄ dicit q̄ nō desideram⁹ aliquid
deō. nā qlibz amās deū desiderat dei cultum
gliaz r̄ honorē. Sedo in eo q̄ dicit q̄ p̄ actū
desiderij quo deū diligit̄ desideram⁹ nobis
bonū. qd̄ falluz ē. qz p̄fect⁹ amator nō diligit
nec desiderat amari p̄pter aliqd̄ sibi pueniēd̄
ex amato. fz diligit ip̄m p̄pter seipm r̄ p̄pter
p̄pam̄ frute ip̄i amari. sicut ptz. viij. eth. hic
vbi sic ait arist. Perfecta ē aut̄ bonoz amicitia
et fm̄ frute solū. Et pauca interpositis sb̄
dit. Permanet aut̄ hoz. s. bonoz amicitia vs
qz q̄ boni sunt. virt⁹ eni māsiua Et seq̄t ibidē
Adinuitē aut̄ sunt viles sibi aut̄ r̄ delectabi
les. vnicuiqz eni fm̄ delectatōes sunt p̄beo
peratōnes. Talis enim amicitia mansiua ra
tōnabil̄ est. copulat eni in se oia q̄cuqz optz
amicis existere. qñ dicit. Licz p̄fect⁹ amicus
nō amet p̄pter vtilitatē vl̄ delectatōez. tñ oia
ista sequitur p̄fectā amicitia siue delectatōez
Sed de his q̄ amore cupiscētie diligit̄ pro
pter vtile vl̄ delectabile. postea in codē li. sub
dit arist. Propter delectatōnes qd̄e r̄ vtile
etiā prauos trigit amicos ad inuicē esse. Et
sequit̄. Nō oio aut̄ hi copulāt neqz frūt ami
ci. p̄pter vtile r̄ delectabile. nō eni oimino p̄iū
gunt̄ q̄ fm̄ accidēs. Et tūc cludit arist. d.
Isti qd̄e. s. boni simplz amici. illi aut̄ fm̄ qd̄
r̄ assilati his. Ex̄ his ḡ euidenter apparet q̄ il
le p̄fectus amor de q̄ nos loq̄mur nec d̄z ee p̄
pter delectabile nec p̄pter vtile. nec p̄pter ali
qd̄ nobis pueniēs. fz imediate d̄z tēderei dei
bonitatē p̄pter seipam. licz oia bona talē ami
ciciā cōsequant̄. iuxta illd̄ Sapie. vij. Vene
rūt mibi oia bona p̄ter cū illa. Als sicut iaz
apparuit p̄fectior esset dilectio amicitie poli
tice qz diuie. qd̄ multū absurdū etiā cogita
re. **¶** Ad sc̄dam p̄batōez dicēduz q̄ minor est
falsa. vt p̄z p̄ iā dicta. **¶** Ad sc̄daz rōez p̄dicti
doctozis dicēduz q̄ mior ē falsa. **¶** Ad p̄batōez

**Ad rōnes
illi⁹ opini/
onis**

Ad p̄mā p̄batōem
Ad p̄mā p̄batōem

Exemplū

Ad sc̄daz
Ad sc̄daz

Cōtra ecē.

**Ad p̄mā
p̄batōem**

Ad sc̄daz

Ad 3 dico q̄ quis deus in se nō sit futur⁹. tñ vt in ipō quiescat ⁊ terminet mot⁹ desiderat⁹. sic ip se deus est futurus. ¶ **Ad** terciā rōnez eiusdē doctous dicēdū q̄ p eandē rōem p̄t pbari q̄ ipa visio nō sit imediatū obiectū fructōis. qz visio ipa est qd̄ in cōplectū. Itē si ois amor habet qd̄ complexū p obiecto. tūc de⁹ nō posset esse obiectū remotū ipi⁹ fructōis. quoz vtrū qz oppositū ille affirmat. ¶ **Ex** quo p̄t q̄ rō isti us doctous magis militat ⁊ ipm q̄ ⁊ quem cūqz aliū. **Ad** formā rōis dicēdū q̄ maior ē ad p̄batōem dicēdū q̄ ipa p̄batō nō ē ad p̄positū. qz p̄cedit solū de amore concupiscētie. sed amor fructū⁹ de q̄ ad p̄n̄ loq̄mur nō est amor concupiscētie. vt p̄t ex p̄dictis.

**Articul⁹
secund⁹
Rō. 1**

Quātū ad secundū

istius questōis articulū dico q̄ actus fructōis p̄t esse act⁹ volūtatis. Quia isti⁹ potētie est ipa fructō. in p̄p̄ie p̄petit ⁊ placere ⁊ delectari. volūtas est h̄mōi. ergo ⁊c. maior p̄t qz fructio est essentialit̄ ⁊ placētia et delectatio p̄fecta in ultimo fine. minor p̄t qz p̄t. in deceptu originali. c. r. vbi dicit q̄ sola volūtas delectat. et hoc v̄z est loq̄ndo de delectatōne p̄ncipaliter et p̄ se. qz et si alie potētie in suis opatōibz delectant. h̄mōi tñ delectatio in ipis unafat et dicitur ex placētia volūtatis. ¶ **1** Nobilissima aie n̄re potētia ē ipa volūtas. s̄ fructio est act⁹ potētie nobilissime. ergo ⁊c. minor est nota. qz act⁹ fructōis ē act⁹ b̄nific⁹. maior p̄t qz sola volūtas ē p̄mo et fm̄ se libera. vñ nec ipa rō est libera nisi ex h̄ q̄ in eadez eētia aie fundat cū volūtate. Un̄ etiā in nula speculatōe intellectu p̄t p̄sistere. nisi in q̄ntū ei adest p̄positū volūtatis. ¶ **2** Ex q̄ patet euidēter nobilitas ⁊ libtas ipius volūtatis. qz ipz intellectū p̄t auertere a q̄cūqz sua actuali speculatōe. ⁊ p̄ libtas sue imperiū alteri⁹ rei cōsideratōez sibi inūgere. ¶ **3** P̄t euidēter potētie est p̄ se moueri ad terminū et quiescere i terminū. s̄ p̄ actū volūtatis p̄ se mouemur ad terminū b̄nificū ⁊c. maior p̄t. minor ē p̄bō. qz p̄ desiderū qd̄ ē qd̄ act⁹ volūtatis mouemur ad tēū. p̄ fructōz aut̄ q̄scam⁹ i tēo. ¶ **4** Amor est ipius volūtatis. s̄ frui ē amore alicui inhere. vt ait Aug. ergo ⁊c. Et idē Aug. frui mur cognit̄ q̄bus volūtas p̄pter se ipa delectata cōq̄scit. Itē aug. x. de tri. c. r. ait. Volūtas nobis adest q̄ fruimur ⁊ vtimur. Idē de doc. ch̄stiana ait. Eo fruimur q̄ p̄pter se diligimur. ¶ **Contra** p̄dicta sunt dicta m̄storū

Contra

doctōrū q̄ intellectū dicūt nobiliorē volūtate. ⁊ beatitudinē v̄l solū existere in intellectu. v̄l saltē p̄ncipalit̄. **Ad** p̄ns tñ h̄mōi dicta non adduco. qz magis p̄p̄e locū habēt. dist. xlv. q̄rti libri. et ibi ea adducā d̄no cōcedere

Quantū ad terciū

**Articulus
tercius**

articulū dicēdū q̄ nō. qz sicut agere naturale p̄supponit esse naturale. sic agere sup̄naturalē p̄supponit esse sup̄naturale. s̄ act⁹ fructōis est sup̄naturalē. et potētia nuda nō h̄z eē sup̄naturale. ergo ⁊c. ¶ **1** Felicitas naturalit̄ p̄t esse in nuda potētia. ergo n̄ ē sup̄naturalē. an̄s p̄t. x. ethi. vbi p̄hs ponit actū v̄tiate felicitatis naturalit̄ nō posse causari nisi ab obiecto p̄fectissimo i nobilissima potētia. p̄fecta habitu nobilissimo. puta habitu sapie. q̄nia de se p̄t. qz q̄nto act⁹ magis excedit potētiā. t̄nto potētia p̄la requirit am̄nicula dispositiua ⁊ cōadiuāria respectu tal̄ actus. ergo ⁊c. ¶ **2** Nuda volūtas nō p̄t in actū meritorū. q̄ nec in p̄miatorū. an̄s p̄t. qz h̄ fuit error sabellij q̄ ex pur̄ naturalibz possem⁹ mereri. q̄nia ē nota qz n̄ mun⁹ excedit n̄ram naturalē facultatē act⁹ p̄mij q̄ act⁹ meriti. ¶ **3** Ista conclusio etiā fm̄ aliq̄s doctores p̄bat sic. Impossibile ē extrema improportio ad aliquā p̄portioez reduci nisi p̄ aliquā mutatōnez factā i altero extremorū. s̄ volūtas h̄mana naturaliter sup̄pta et obiectū b̄nificū sunt duo extrema in isti nitū distantia. ergo nūq̄z duent̄ ad h̄mōi p̄portioez q̄ ipa volūtas tali obiecto p̄fecte fruaf. nisi facta mutatōe in volūtate v̄l in obiecto. s̄ in tale obiectū impossibile ē cadere mutatōem. ergo necessario requirit̄ in ipa volūtate aliq̄s habit⁹ sup̄naturalē. rōe cui⁹ volūtas sup̄naturalit̄ mutata respectu isti⁹ sup̄naturalis obiecti aliq̄lē capiat p̄portioez. ¶ **4** S̄ forte dicit q̄ tal̄ habitus sup̄naturalit̄ eleuās potētiāz v̄l erit finit⁹ v̄l infinit⁹. Si finit⁹ tūc nō poterit eleuare potētiā ad obiectū infinitū. qz fortis sequit̄ substantiā. Si ergo suba sine essentia illi⁹ habit⁹ ē finit⁹. h̄t⁹ sua nō poterit tollere distantia infinitā. Si autē habit⁹ tal̄ est infinit⁹. tūc eqlē h̄bit potētia ip̄portioez nem ad habitū sic habuit ad obiectū. Illud vt credo fuit maximū motiū oim sabelliano rū. qz dixerūt q̄ ex pur̄ naturalibz possumus p̄seq̄ actū p̄fecte fructōis. ¶ **5** Ipi⁹ poterāt arguere sic. Quelibz potētia p̄t in ome illd̄ sine habitu. qd̄ p̄ se p̄tinet s̄ suo obiecto adeq̄to. s̄ tōnū inq̄ntū bonū ē obiectū volūtatis. ergo

Instātia. 1

2

3 nuda voluntas p̄t in oētūū **H**abit⁹ non facit ad sbam act⁹. licz faciat ad modū act⁹. p̄t ḡ creata voluntas in sbaz cuiuslibz act⁹ fm se nuda sumpta sine hitu. i cui⁹ modū p̄t cuz habitu. ergo salte q̄ntū ad sbam act⁹ poterit m⁹ p̄tigere obiectū b̄tificū ex pur⁹ naturalibz

4 **P** Dam. l. ij. c. xxiij. ait. Volūtas ē sp̄i si ml. electio aut̄ eoz q̄ sunt ad finē. Et idē po/ nit p̄hs. ij. ethico. Sz q̄ncūqz potētia fm se d̄ respectu alie obiecti. tūc act⁹ elicit⁹ a illi po tentia circa h̄mōi obiectū. p̄gredit̄ d̄ nuda po tentia sine habitu potētia disponēte. sic patz de intellectu respectu p̄ncipioz. ḡ zc. **P** r̄spe ctu ei⁹ in qd̄ rēdit potētia naturalz nō indigz habitu disponēte. sz q̄libz potētia tendit na turaliter in suū finē. cū ḡ bonitas diuina sit per se finis aie rōnal. ḡ zc. **S**ed ista sophisti ca nō p̄cludit. z maxime i p̄sentē p̄posito. qz opatio p̄fectissima est delectabilissima. et per p̄sequō n̄ p̄t elici a nuda potētia sine habitu. sz fruitio ē h̄mōi. ḡ zc. maior p̄tz. qz vt d̄. r. ethi. p̄fecta opatio in delectatōe p̄stitit. p̄ficiē enī opatōz delectatio. Sz vt d̄. ij. ethi. signū est generati habit⁹ voluptatē vl̄ tristitiā fieri in ope. voluptatē. i. i ope. z tristitiā i impedi mēto opis. minor p̄tz et dicitis sup̄. **I**pa ḡ carita scū sit habit⁹ p̄fectissim⁹ necessario re/ q̄nt in volūtate respectu iā dicitē p̄fectissime opatōis **A**d p̄mū ergo mortuū q̄ habellāi poterat moueri dicendū. qz distantia inter deū z creaturā dupl̄ p̄t intelligi. **U**no mō fm en titatē z esse. **A**lio mō fm habitu dū q̄ ē mo toris ad mobile. **T**ollēs distantia p̄mā neces sario est d̄tūz infinite. non autē scdam. etiam p̄t dici qz tollere distantia i finitā p̄t intelligi a/ ctūe z in p̄tute p̄p̄a. vl̄ dispositiue z in p̄tute superioris. **T**ollēs p̄mo mō optet esse infini te p̄tutis. nō autē scdo mō. **E**t qz fm apl̄m ca ritas dei diffusa est in cordibz nr̄is p̄ in habi tātē sp̄m̄ eius q̄ h̄itat i nobis. ḡ q̄cqd̄ p̄ carita tē efficit in volūtate nr̄a totū sit p̄tute sp̄s̄san cti assistent̄ ip̄i caritati. et iō nō ē mixt̄ si aliqd̄ in nobis p̄ caritatē p̄tigit̄ p̄tute sp̄s̄sancti. qd̄ fm se loq̄ndo excedit vim z p̄tute carita tis. sic etiā videm⁹ in naturalibz qz agēs i stru mentale p̄t in effectū excedētē suā p̄p̄am sp̄z. in virtute agētis p̄ncipal. **A**d scdm̄ dicen dum qz loquendo de capacitate naturali i p/ sius volūtatis. tūc mior est falsa. sz loq̄ndo d̄ capacitate obediētiā tūc mior p̄t p̄cedi cū il lo t̄n moderamine sic sup̄. q̄st̄ioe. ij. articlo iij. dicit̄ est de ente in q̄ntū ens respectu itel lectus **A**d terciū dicēdū qz q̄ntū spectat ad

Contra in stantial

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

ppositū argumētū nullā hz difficultatez. qz actus fruitōis ē act⁹ maxime modificat⁹. cuz sic p̄fectissim⁹ z delectabilissim⁹ p̄mptissime et facillime elicit⁹. sz q̄ntū ad actū meritoriu z tūc argumētū hz aliquā apparētiā. z iō q̄ ad h̄ dico qz sicut h̄it⁹ infusos i nobis eē nō expi mur. sz sincera fide tenem⁹. sic eodē mō qz ta les habit⁹ sine necessarij magz tenem⁹ fide qz rōe. ḡ de talibz est tenēdū qd̄ dicit̄ sc̄toz z d̄i tati fidei magz ē p̄sentaneū. sz decreta sc̄toz qz p̄sse ponūt qz habitus infusi nō solū faciūt ad modū act⁹ sed etiā ad sbaz act⁹. **U**n de cōse. di. iij. c. d̄sq̄s. d̄ sic. **Q**uisq̄s d̄ixerit p̄ gratiā dei nos tm̄ adiuuari ad nō peccandū in q̄ntū p̄ illā nobis ap̄iet̄ intelligētia mādator̄ dei nō aut̄ qz p̄ eā nobil̄ p̄stet vt qd̄ faciēdū p̄gū rimus etiā facere valeam⁹. anathema sit. **E**t eandē in iam magz exp̄sse h̄m̄. c. imediate se q̄nti. vbi sic dicit̄. **P**lacuit vt q̄cūqz d̄ixerit ḡ triā iustificatōis dare vt qd̄ facere p̄ libitū ar bitriū iubemur facili⁹ possim⁹ implere p̄ grāz tanqz et si grā nō dare possim⁹ etiā sine illa i plere mādata diuina. anathema sit. **P**tz ḡ qz maior illi⁹ rōis est falsa **A**d q̄ntū dicēdū qz quis finis sit p̄mūz a volūtate volitū. t̄n ad p̄sequēdū finē mō debito indiget volūtate ha bitu regulāre. **E**t cū addit̄ de intellectu respe ctu p̄ncipioz. dico qz b̄n̄ ē s̄ile q̄ntū ad velle fi nē. nō t̄n ad p̄sequēdū finē. etiā potētia intelle ctua p̄ficiat̄ habitu qd̄ de intellectu p̄ncipioz. vt p̄tz. vi. ethicoz. **A**d q̄ntū dicēdū qz licz naturalz feramur in deū in q̄ntū ip̄e ē alpha z o. scz finis et p̄ncipiū oim. et h̄ sb̄ obscuritate fātalimatū quē modū fm vires naturales no stras trāscēdere n̄ valem⁹. nō t̄n vt ē obiectū sup̄naturalz aniam gl̄ificās. **E**t p̄t dici sic ad q̄ntū dicit̄ est

Ad. 4.

Ad. 5.

Articulus quartus

Instantia

Quātū ad quartūz principale dico. qz de potētia dei absoluta lz n̄ fm ordinē a deo nūc institutū. volūtate p̄t eē in actu fruitōis. intellectu existēte susp̄sō quo ad actū cognitōis. qz q̄n̄ due potētie sic se ha bent qz d̄nt ab inuicē re absoluta. d̄ p̄ suā oī potētiā p̄t vnā p̄suare in opatōe sibi p̄ueni ente. alia susp̄sō a sua opatiōe p̄manēte. sz si cut patebit in dist. iij. volūtate differt ab itel lectu re absoluta. ḡ zc. **S**z p̄ maiorē istius rōis istari p̄t triplici exēplo. **P**rio qz materia z forma d̄nt re absoluta. z t̄n materia nlla p̄t esse sine forma. **S**ecdo qz figura n̄ p̄t esse sine q̄ntitate. **T**ercio qz pulcritudo nō p̄t esse sine

Solutio

Et ista non impediunt ista dicta maiore. quia si materia figura et pulcritudo sint absoluta. tamen necessario continent respectum. puta materia contra continent respectum ad formam. figura ad quantitates. pulcritudo ad colorem. sine quibus respectibus etiam non potest intelligi. sed voluntas bene potest intelligi sine intellectu.

Instancia

Dices forte quod voluntas est appetitus intellectus. in hoc enim differt a sensu. sed non poterit intelligi sine intellectu.

Solutio

Dico quod voluntas non dicitur appetitus intellectus nisi ad uentitiam et denotatorem quodam extrinsecum. sed primo et per se et ab intrinseco dicitur appetitus liber siue potentia libera. Unde per hoc quod est potentia libera per se et principaliter. differt non solum a sensu sed etiam ab intellectu. et ideo potest intelligi ut potentia primo et per se siue essentialiter libera. circumscribitur quocumque alia potentia cognitiua siue sensitua siue intellectiua.

2

Primo bonum motiuum voluntatis non requirit esse cognitum nisi ut mouet in genere cause efficientis. sed potentiam cuiuscumque cause se habet in genere cause efficientis. causa prima. scilicet per seipsum potest supplere. sed immediate per bonitatem suam prout esse cognitum ab intellectu efficienter poterit mouere voluntatem. minor est ab omnibus cessata. sed maior per se auerit. xij. metaphisicis. ubi ponit quod res appetibilis habet duplex esse. unum in re extra. et sic est finis desiderii. et terminat actum voluntatis. Aliud in intellectu. et sic agit desiderium et mouet voluntatem.

3

Cognitio intellectiua in uolendo non requirit nisi ad presertim obiectum uolubile ipsi uoluntati. Sed secundum augustinum in libro de seculo. x. per seipsum est intimior et principalior uoluntati. quod uoluntas si bene ipsi. sed per seipsum immediate poterit mouere uoluntatem.

4

Ex dictis aliis potest argui contra colatorem ad hominem sic. Sensibile mouet uoluntatem sine noticia intellectiua. ergo et deus habet poterit. contra per locum a maiori affirmatiue. Probatur autem. quod sic contra dicitur. nullum iudicium potest fieri in sensu de re sensata siue in sensu recepta. nisi assit intentio uoluntatis. sed planum est quod non est necessesse quod sentimus ut illud immediate intelligamus. sed poterit esse aliquid uoluntati quod non est intellectus.

Confirmat

At confirmat. quod intellectu existente in actu recto aliquid intelligibile cognoscendo. uoluntas uult eum intelligere. quod si uoluntas non uellet eum intelligere ipse ad nullum momentum in tali intellectioe possit se continuare. sed planum est quod intellectus non dicitur se intelligit intelligere. quod tunc est in actu ipse pro se cum actu recto. sed non uidetur quod repugnet uoluntati aliquid uelle quod intellectus non dicitur cognoscit.

Gerardus dicitur sensus per dicta

Sed per dicta sunt quod dicitur quod simpliciter est impossibile per quocumque potentiam uoluntatem frui. intellectu non intelligere ipsum fruibile. quod

simpliciter est impossibile actu uisibilis fieri sine actu fruibilibus. sed si est impossibile actu fruibilibus fieri sine actu uisibilis seu intellectiois. contra per locum a maiori negatiue. probatur quod adducit parte ego posui supra in plogo. quod. articulo. i. prima de correlariis. ubi dicitur quod noticia dei intuitiua potest concitari uiatori. Illud quod non potest fieri plene uoluntati in roe obiecti moueris nisi mediante actu intellectus. sed non potest mouere uoluntatem nisi prius moueat intellectum. sed obiectum fruibile et quocumque aliud obiectum uoluntatis est huiusmodi. sed tamen maiore dicitur esse nota. quod nulla potentia potest moueri a suo obiecto nisi fiat sibi plene in roe obiecti moueris. minor probatur. quod dicitur quod natura specifica istarum poterit hanc requirit quod nihil moueat uoluntatem nisi prius moueat intellectum. si uoluntas posset moueri a fruibili obiecto non mouerit intellectum tunc uoluntas non esset appetitus intellectus. contra est falsum. quod tunc uoluntas transiret de specie in speciem. contra probatur. quod sicut appetitus naturalis est in genere naturali. quod sequitur formam naturalem. et appetitus sensitus in genere sensituo quod sequitur sensum. sic appetitus intellectus dicitur in tali genere quod sequitur intellectum. Da oppositum. tunc mutabit non solum speciem ueritatis mutabit genus.

Sed illud non ualeat. quod si deus non possit obiectum fruibile ostendere uoluntati sine cognitione intellectus. tunc uoluntas cognoscat de intrinseca roe obiecti fruibilibus. uoluntas obiectum finem se accipit non esset ens simpliciter absolutum. contra est falsum. sed etiam. contra per. quod quocumque deus ab inuicem non potest separare. uoluntas deus in intrinseca roe alterius. uel unum finem sui naturam dicitur habitudinem ad alterum. falsitate contra per. quod cum obiectum fruibile sit in creatum nulla creatura poterit esse de sua intrinseca roe. talis autem cognitio est creatura. In essentia diuina que est obiectum fruibile ens simpliciter absolutum. et non includit aliquam necessariam habitudinem ad quocumque creaturam. Ad primum hominum argumentum dicitur quod autem non est uerum. ad probationem eius responditur in plogo cum tractauimus de cognitione intuitiua. Ad secundum dicitur quod minor non est vera. quod deus est intime plene omni creature. et per consequens uoluntati. sed deus est obiectum fruibile. sed tamen. contra de rebus creatis aliqualiter uidetur esse dubia illa minor. propter ultimam roem cum sua confirmatione qua gratia disputatiois de bono sensibili superius adduxi. nec ualeat probatio qua adducit. quod si uoluntas suam naturam specificam tenere in ordine ad intellectum. tunc non esset ens absolutum sed simpliciter respectiuum. quod tu met negas.

Contra gerardum. dicitur

Solutio primi

Ad 2.

Ad 3.

p diuinā potētia sepatū a subiecto licz actu nō inheret. manet tñ accis ppter aptitudi nē inherēdi. sic q̄uis p diuinā potētia volūtas actu moueret a nō cognito p intellectū. posset tñ dici appetitū intellectū ppter aptitudinē quā hz ad h ut moueat a bono pgnito p intellectum quicūqz sibi ppi fuerit relicta. Et nā cessa p̄na possem negare falsitatē consequētis. et ad pbatiōem dico q̄ intellectū esse nō ē de specifica rōe volūtatis. qz sine eo volūtatis p̄t sufficēter diffiniri. puta sic. Volūtas ē potētia appetitiua fm suā naturā libera. Ex q̄ p̄t q̄ esse intellectū nō ē intrinsecū s; extrinsecū volūtati r aduenticiū. s; esse libez pncipaliter et p se ē dīfferētia specifica. p quaz distinguit a q̄cunqz alio ente creato. r ab ista dīntia nec ē eā absolueret nisi suā naturam destrueret. Ad argumētū pncipalei oppositū dicēdū q̄ ad h q̄ aliqd p̄t sit obiectum fruibile nō sufficit q̄ sit tale bonū qd nō possit intelligi malū. sed optet q̄ ipm nō sit referibile in malū bonū. mō caritas cū sit creatura ipa referibilis est in suū creatorē q̄ est de bñ dictus in secula.

Ad argu /
mentū pncipale

Hui autes est amore rē. Postq̄z mgr̄ inuestigauit materia libri sniaz diuisione. in ista pte pcedit circa eā diffinitū. Et diuiditur i duas ptes. qz in p̄ma pte diffinit seu describit frui et vi. ut ex h̄ appareat q̄ sint res fruibiles r vitibiles. Secdo mouet circa ista q̄ dā incidētes q̄stōes. ibi. Cū aut homies. Prima diuidit in tres ptes. Quia p̄mo assignat vnū modū diffiniedi p̄dicta. Secdo assignat aliū modū q̄ p̄mo aliq̄ntulū videt dicere. Et tercio illos modos r̄cordat ostēdēs in eis nullā eē repugnātiā. Secda ibi. Notādū s̄o rē. Tercia ibi. Dec q̄ q̄ sibi rē.

Contra

Risio

Circa istū textū quero hanc questionem. Trū fm ordinē quē nūc credimus a deo institutū obiecto fruibili apphēso p intellectū. nec sit ipam volūtate frui. Et vidē q̄ nō qz potētia cēntualz libera necessitari nō p̄t. qz qd necessitat violētari videt. sed volūtas ē potētia cēntualz libera. ergo rē. Contra. ois s̄o appetitiua necessario videt appetere id i q̄ consistit sūma ei p̄fectio. maxime cū id actualz fuerit sibi oñsum. s; i fruitōe vltimi finis consistit sūma p̄fectio volūtatis. q̄ rē. Dicēdū q̄ duplex ē fruitio. scz incōpleta q̄ fruimur i via. et p̄pleta q̄ fru-

imur in p̄ria. Et fm h̄ ponā q̄ttuor p̄clones. puta duas q̄ ad p̄mā fruitōnez. r duas q̄ ad sedam fruitōnem. Prima p̄clusio q̄ p̄ statu vie obiecto fruibili apphēso p intellectū sub rōne vltimi finis. de necessitate volūtatis fruitōe fruitōe vie. nō tñ necessitate coactōis s; necessitate natural' imutatis. Secda p̄clusio q̄ s; sic sit p se loq̄ndo. p accis tñ volūtatis p̄t ab illa necessitate resilire. Tercia p̄clusio q̄ obiecto fruibili clare viso i p̄ria. p se loq̄ndo necesse ē voluntatē frui fruitōe patrie. Quarta p̄clusio q̄ nec p se nec p accis a tali fruitōne volūtatis in p̄ria p̄t se auertere.

Prima p̄clusio
Secda p̄clusio
Tercia p̄clusio
Quarta p̄clusio

Prima cōclusione

Probatio p̄m cōclusiois

p̄bo sic. Act⁹ q̄ est alicui potētie simplz natural' vt sic ē sibi simplz necessari⁹. sed oñsa beatitudine siue vltio siue ipi volūtati. volūtati natural' amat et desiderat ipaz. qd qdē desiderium ē qdam fruitio vie. q̄ necessario fruct ca. maior p̄t. minorē p̄bo. qz ille act⁹ q̄ seq̄t totā spēm est simplz natural'. desiderium beatitudinis seu vltimi finis actu apphēsi cōsequētorā specie volūtatis. q̄ rē. maior ē nota. et minor p̄t tam p̄ p̄hos q̄ p̄ctōs. Per p̄hos qdē. quia dī p̄ncipio li. ethicoz. q̄ oia bonū appetūt. sed nihil est q̄ tam p̄plete hēat rōm bonū sic vltim⁹ finis. q̄ rē. Prē ait Boeci⁹ q̄ inserta ē nob naturalz veni boniqz cupiditas. Prē fm Aug. viij. de tri. Natura p̄pellit omēs ad volēdū beatitudinē r immorālitatē. qz omēs interrogati r̄ndēt statū ista se velle. Et. xij. de trinit. c. viij. dic. Beati esse oēs volūt. Et ista. Ista s̄a est r̄examiata certa snia b̄tōs eē oēs hoies velle. Et seq̄t. Hoc v̄itas clamat r̄ natura p̄pellit quā sūme bon⁹ r immutabil' creatoz ididit. Id aut ē necessariū qd ē idē apud oēs. tale enī imobile ē vt dī. v. ethi. P̄. sic id qd est malū realiter r apparēter. se hz ad p̄secutōnem. sic id qd ē bonū realz et apparēter se hz ad refutatōez. s; illd nullaten⁹ p̄t desiderari. q̄ illd nullaten⁹ p̄t refutari. s; obiectū fruibile ē bonū realiter r apparēter. q̄ rē. q̄ at nulla p̄secutio vl' desiderū esse possit respectu illius qd ē malū tā ex̄ter q̄ apparēter p̄t p̄ beatū Dio. de di. no. vbi ait. q̄ nullū agēs aspiciens ad malū agit qd agit. P̄. finis accept⁹ i sua totalitate. magi ē appetibil' q̄ accept⁹ i qcunqz sua pte. sed esse r viuere q̄ sunt p̄tes vltimi finis integrēliter sumpti appetūt necessario. iuxta illd. ar. ethi. Esse r viuere ē oibz eligibile et amabile. q̄ tot⁹ finis. s; p̄ beatitudinē i

4 cludē esse z viuere z oē aliud bonū necessario
 diliget. ¶ nō minor: repit ordo i motibul
 spūalibz qz in motibz corp'alibz. s; oēs motul
 corp'ales mutabiles z difformes reducūt ad
 vñū motū vniformē. vt pz. viij. phisicoz. et
 go oēs mot' volūtatis respectu eoz q' lūt ad
 finē q' sunt mutabiles. reducēt in motū q' est
 in finē tanqz in motū necessariū z maxie vni/
 5 formē. ¶ P. ij. phisico. d; q' sicut se bz pncipi
 um in speculabilibz. sic se bz finis i agibilibz.
 sed intellect' speculādo necessario tēdit i pnci
 pia. nec p' pncipijs nō assēre. vt pz. i. poste
 rior. et. ij. metaph. q' volūtas i agēdo z dilu/
 6 gēdo necessario tēdit in finē. ¶ P. p'sentatū p
 intellectū volūtati s; rōe sūmī boni oīm carē
 defectu ab ipa volūtate nō p' refutari. s; obie
 7 ctū fruibile ē hmōi. q' zc. ¶ illd' pncipatō
 ne cui' volūtas vult oē qd vult illud nō pōt
 volūtas nō velle. vltim' finis seu obiectū fru
 ibile est hmōi. qz oīm bonū a nob' volūtū atra
 obiectū fruibile ē qdā pncipatio illi' obiecti.
 Scotus ¶ Sed illā cōcordem sunt spēal: duo do/
 1 ctiores. Quoz p'mus arguit sic. Volūtas p't
 se autere ab actu suo mediate p'ate quā ha
 bet sup' actū intellect'. q' zmediate p't se autē
 re ab actu suo. q'na p'z p' sc'm Aug. q' p'mo li
 bro retractatōnū. c. ix. ait. Tūbil' ē tā in p'ate
 2 volūtatis qz ipa volūtas. ¶ P. agens necessa
 riū eadē necessitate remouet p'hibens q' agit.
 sicut p'z de g'ui rēscēdere. s; volūtas nō sp' fm
 posse suū remouet p'hibēs fruibiles vltimū fi
 nis. puta nō p' considerationē intellect'. cū tñ pos
 set intellectū manutene in p' considerationē vlti/
 3 mi finis. ¶ P. q' qd' necessario rēscēdit i aliq'
 sibi p'ite h' necessario tener illd' nec dimittit.
 nisi violēter auferat. graue enī existēs deorsū
 nō desinit illud vbi nisi violēter inde auferat.
 sed volūtas in statu vie relectata in vltimo fi
 ne sibi oīsō p' intellectū. nō necessario retinz
 4 finem. cū tñ se posset firmare i eo impando in
 tellectui suā p' considerationē. q' zc. ¶ P. agēs d' ne
 cessitate agit fm vltimū potētē sue. qz sic act'
 nō ē i p'ate sua. sic nec mod' agēdi. s; vltimo
 fine apphēō nō sp' expimur nos ipm fm to
 5 tū nrm conatur ardētissimo amore diligere.
 ¶ P. q'ncūqz potētē sunt s; ordinate si neces
 sitas fuerit in sup'iori necessitas erit i oibus
 alijs. sed volūtas ē sup'ior i toto regno aie. et
 mouet intellectū ad p' considerationē de fine. q' si ipa
 necessitat' respectu finis. tūc etiā intellect' ne
 cessitat' ad p' considerationē de fine. cui' oppositū
 expimur. ¶ Scōs doctor arguit ad hoc idē

sic. Illud nō rēscēderat volūtas necessario in
 q' defectū boni repit et rōez alicui' mali. s; ob
 iectū fruibile siue summū bonū apphēiuz in
 vli siue quōcūqz atra noticiā intuitiua ē hu
 iusmodi. ergo zc. pbat' minor. qz apphēiū
 in vli apphēdit obscure. et p' dñs nec ē fatiā
 nec q'etans. ¶ P. s; tali actu nō ē volūtal' ne
 cessario q' p' p' dñi z casuali' et delibate. s; stā
 te actuali apphēiōe vltimū finis. act' volūta
 2 tis circa ipm q'ncz casualiter impedit. als le
 gens p'mū v' rēcūmū ethicoz. in q'bz tractat
 de vltimo fine sp' actuali' appeteret vltimū fi
 nem. qd' mīme expimur. Pōt etiā ipediri rē
 liberate. qz rēscēdit finis p' cōcipi s; rōe im
 peditiui inq'itōis veritatis circa vltimū finē.
 eo q' fm p'm in li. ethico. affectati nō bñ vi
 dent v'z. ¶ P. in nullo imobilitat' volūtas
 nisi q'etē in eo. s; in vltimo fine sic apphēō i
 3 via volūtas nō q'etā. q' zc. ¶ P. null' amor
 4 p'cupie ē necessari' i volūtate nisi amor amī
 cicie: ex quo outur ille amor concupiscen
 tie sit necessarius. sed amor amicie ex quo
 outur concupiscētia et desiderium vltimū fi
 nis non est necessarius. ergo zc. Maior pa
 ter. quia dato opposito tunc effectus esset ne
 cessarius et causa contingens. quod est im
 possibile. probatur minor. z primo q' rēside
 rium vltimū finis si quidam amor concupī
 cupiscētie. qz nō appetit vt aliq' vltimū qd' po
 sit amore mutue amicie p'placere. s; appetit
 vt qdā p'fectio et bonū ipi' appetētis. nūc au
 tē ita est q' oīs tal' p'cupia habz outū ex amo
 re quē q's habz ad seipm. q' amor est p'rigēs
 z in nra p'ate. aliōqn nō possem' nos pl' vel
 minus amare. nec caderet stus nec viciū i ta
 li amore q' nō s'pōs amamus. cū stus sit ha
 bitus electiū. nec posset hō seipm p'cēnere. p
 p'ter deū. Et p'pter dictas auctoritates augul.
 et dio. sup' i'ntroductas dicit p'm' doctor. s.
 scotus q' respectu vltimū finis i vli apphēi p'
 intellectū. quūis volūtas naturaliter inclinē
 ita q' ipm velut sp' habitualiter. nō tñ sp' actu
 elicito vult ipm sed p' suspendere actū suū
 ita q' nō velit ipm aliq' actu positio. ¶ S;
 illud nō valet. qz cum vñūqz sic agatur si
 5 cur aptū natū est agi. vt dicit. ij. phisico. igif
 sicut aliquid est in potentia et aptitudine. sic
 postea p'cedit in actū. et ideo si volitio finis
 est in habitu necessaria ipi volūtati eo actua
 liter p'sentato et remoto impedimēto quod ē
 nō actualis cōsideratio. hui' volitio actu. es
 rit necessaria. Unde ait diō. de di. no. c. iij.

Scotus

Aureolus

Contra scotū

Solo rō / nū scōri Ad. 1.

Ad eum qui est sup omnia extendit amor v / nuscuiusq; fin ppriam et naturā. sed planū est q naturalis extensio v' inclinatio ē neces / saria. ergo rē. Ad primā ergo ratiōem pmi doctōris dicens q cōsequētia nō est bona. quia multa possum' mediate que nō possu / mus immediate. In pbatōe vero est fallacia si gure dicitōis. qz pcedit a re ad modū. quod ē quasi mutare quid in qle. pura voluntas est in potestate supius quantū ad rē et substan / tiā actus. ergo qntū ad imediationē actus. h en im nō sequit. qz licet volūtas imediate ha / beat libertatē cōtradictōnis respectu eorū que sunt ad finē. stante etiā actuali eorū cōside / ratōe. hoc tñ nō habet respectu vltimi finis. stante et pmanente eius actuali cōsideratōe. Als inuenit sic. Ad primā rōnem pmi do / ctōris dicendū q cōsequētia nō est bona. quia multa possumus mediate que nō possumus imediate. Ad pbatōnem dicendū. q si illa auctoritas Augustini applicat ad ppositūz tūc cōmittit fallacia cōsequētis. quia nō seq / tur. h magis est in potestate illi. ergo imedi / ate est ab illo. quia effectus est magis in pote / stare cause principalis qz instrumentalis. et ta / men est imediate a causa instrumentali et se / cundaria qz a causa pncipali. Ignis enī ge / nitus imediatius causat a calore qz a substan / tia ignis generētis. qzuis magis sit in pote / stare substantiālis forme qz caloris. quia cau / sa primaria plus insinuat qz secundaria. Ad secundū dicendū ad minōrē qz voluntas nō semp habet plenū posse sup remōtōne illius p / hēntis. quia nō est in potestate nostra a q / primo moueatur intellectus. etiā corpālis no / stra necessitas nos cogit cōsiderare qnq; de alijs qz de vltimo fine. etiā illa maior nō vide / tur esse vera. quia omnes homines natura scire desiderant. vt patz. i. metaphisice. et tamē nō omnes remouēt impedimētū ipius scire in / quantū possunt. qz multi nō student tantuz quantū possunt. et dēterēt. nec abstinēt a dele / ctatōne venereorū. que maximū pstant im / pedimētū intellectuē cognitiōni. vt pr. vij. ethicorū. Et qzuis intellectus de necessitate assentiat pncipis pncipijs. nō tamē eadez ne / cessitate tollit impedimētū illius actual' as / sensus. quia nō semp cōsiderat terminos et ordinē terminorū. Ad terciū dicendū. q / minor nō est vera pro statu pntis vite vbi volubiles patimur cogitatōnes. et a fantas / matibus vario modo imutatur nos ter intel /

Ad. 2.

ad. 5.

lectus. nec est i potestate nostra a quo primo moueatur. etiā corpālis necessitatis inedia de multis alijs qz de vltimo fine nos sepe co / gitare cōpellit. ppter que velit vel nolit vo / luntas p statu pntis miserie in vltimi finis dilectōne se nō potest cōtinuare actu semper elicto circa hmoi finem. Potest etiā dici ad maiorē istius ratiōis. quia licet sit vera conditōnibus et circūstantijs eodem modo pmanentibus. tamen mutatis huiusmodi conditōnibus nō est vera. qzuis enim grauis aqua naturaliter quiescat deorsum. tamē im presso sibi calore tendit sursum. Sic qzuis finem necessario velimus. stante eius actua / li cōsideratōne. ista tamē mutata cessamus ab eius volitōne. Ad quartū dicendū. qz agens necessariū potest dupliciter conside / rari. vel simpliciter naturale. vel in his que agunt a proposito aliquo modo. De primo maior est vera. ignis enim calefacit quantū potest. De secūdo non est vera. quia licz om / nes homines natura scire desiderant. et per consequens necessario. non tamē semp eque intente desiderant ipm scire. et licet intellect' necessario principijs assentiat. tamen nō sem / per eque intente assentit. sed quāto magis ter / minos principiorū et ordinē huiusmodi ter / minorū considerat. tanto cū maiori conatu. firmius principijs assentit cōpositis ex tali / bus terminis. et hoc ceteris existentibus pa / ribus. quod pnto adiuigo quia quandoqz ex aliquo euentu ita nigra posset aliquis ha / bere fantasmata qz terminis cōceptis eodem ordinē non tanto conatu ipis principijs as / sentit. quanto alio tempore cum sua fantas / mata essent clariora. Sic in proposito stan / te semp actuali et equali vltimi finis con / sideratōne. eque intente appetit voluntas ip / sium finem. dūmodo cetera sunt paria. quod pnto dico. quia homo bonus et deuotus languens et estuans diuina caritate. equali existente cōsideratōne in ipō et in quodam alio. qui vel non habet caritatē. vel non tan / tam quantā habet ipse. potest magis inten / se finem eque cōsideratū appetere. Et idem homo vno tempe qzuis inuitus patiens tem / prationes. equali actuali existente in suo in / tellectu finis cōsideratōe. et in affectu equa / li vel etiā maiori caritate quantū ad substanti / am habitus. retardatus tamē huiusmodi tē / pratiōibus minus intente fert in vltimū finē qz alio tpe qz hmoi tēpratiōibus nō laborat.

Alia solo

Ad. 4.

Frācis de maronis Ad. 5.

Et istis bñ intellectis solunt mltā argumēta aliqz doctoz q̄ hic n̄ adduxi rōe breuitatē. Ad q̄ntū dicendū q̄ maior nō ē s̄a. Motus enī celi necessari⁹ ē fm̄ p̄hos. et tñ motus inferiores q̄ sibi s̄bordinat̄ sunt p̄tingētes. qz agēs necessariū mediāte cā sc̄da p̄tingente p̄ effectū p̄tingentē p̄ducere. Un̄ natural̄ loq̄ndo magis ecōuerso d̄z sumi maior illa. qz cā inferior aliq̄ mō h̄z rōem effect⁹ respectu cau/ se superioris. t̄qz sicut isti doctores met dicūt. effect⁹ nō p̄t ēē necessari⁹ cā ex̄tē p̄tingente. id̄ p̄formiter ad dicta eozū loq̄ndo ip̄i dicere debent q̄ i potētis v̄l causis s̄bordiat̄is si i fer̄or fuerit necessaria tūc de n̄itate optz supiorē esse necessariā. cū tñ ecōuerso dicāt i illa maior. Ad p̄mā rōem sc̄di doctozis dicēdū. q̄ minor ē falsa. qz fr̄uibile siue b̄rificū obiectuz q̄uis obscure app̄hēdat. tñ app̄hēdit s̄b rōe s̄m̄i boni aggregātis i se omnez ratōez boni. Sic enī ille mūdān̄ p̄hs. v. metaph. c. de p̄fecto app̄hēdit ip̄m dices. Est enī q̄dā ens p̄fectū v̄l p̄fectōe. habēs in se p̄fectōez oim̄ generū. Et ij. metaph. ait auerrois. Est enī q̄dādam ens p̄ se ens et p̄ se vez. entitate et s̄itate cui⁹ omnia alia s̄t entia t̄ s̄a. Et eodē mō qz bonū t̄ ens cōuertūt h̄z dicere q̄ sit p̄ se bonū et q̄ bonitate ei⁹ oia alia sunt bona. Et ad p̄batōem dico q̄ ex illa nō q̄eratōe nō arguit aliq̄ imp̄fectio in illo bono app̄hēso qz app̄hēdens illud bonū s̄b rōe v̄ltimi finis. p̄cipit̄ illā inq̄tudinē quā adhuc partē non puenire ex defectu illi⁹ boni app̄hēsi. s̄z magis ex indit̄positōe t̄ impotētia app̄hēdit̄is. Un̄ p̄hs app̄hēdens obiectū fr̄uibile sine oī defectu ait. i. ethi. Si q̄ ē aliq̄d eozū donū hoib⁹ rōnabile ē felicitate t̄i datū esse. Et seq̄t̄ ibidē. Optim̄ videt̄ et diuinū q̄d t̄ b̄m̄. Ad sc̄dm̄ dicendū q̄ minor nō ē s̄a. ad p̄batōez dico q̄ legens libz ethicoz p̄mū v̄l inq̄rēs s̄itate circa finis speculātōem. nō s̄q̄ app̄hēdit v̄ltimū finē. ita q̄ actu iudicat de ip̄o sicut de obiecto felicitati uo et b̄rifico. p̄ q̄cūqz ei⁹ t̄pe sic iudicat de ip̄o. necessario appetit ip̄m. t̄ p̄t̄ nō p̄t ip̄m non amare. Un̄ si esset aliq̄s ita p̄sī cordis q̄ diceret se obiectū b̄rificū nō appetere. cū tñ actu iudicaret de ip̄o mō q̄ dixi. de illo utiqz dicere dextrem⁹ sicut ait p̄hs de negātibz p̄mū p̄ncipiū. iij. metaph. q̄ negātes ore corde tñ p̄cedunt. Sic t̄ iste negāl̄ ore b̄ritudinē actu app̄hēsam ordinato rōis iudicio se appetere. appeteret tñ corde. Ad dicēdū q̄ q̄uis p̄ h̄ p̄bet q̄ tal̄ actus absolute nō sit necessari⁹. tñ nō p̄bat q̄n̄ s̄tate hac p̄ditōe p̄t̄a actuali finis cō

Ad rōnes aureoli. Ad. 1.

Ad. 2.

sideratōe ip̄e sit necessari⁹. Ad sc̄dam p̄batōem nē dicēdū q̄ q̄uis affectati affectōe mala nō bñ iudicēt. tñ affectati affectōe bona q̄uis est affectio v̄ltimi finis illi optie iudicāt. Ad terciū dicendū q̄ maior ē falsa. qz p̄ imobilitatē volūtatis v̄l intelligi q̄ volūtas nō p̄t id̄ n̄ velle respectu cui⁹ d̄z imobilitari. v̄l q̄ nō possit aliud velle s̄z solū illud. v̄l licz aliud velit. illud tñ respectu cui⁹ d̄z imobilitari nō p̄t referre in illud tanqz in mai⁹ bonū. qz illd̄ reputat summū bonū. Si p̄mo mō tūc maior est falsa. qz hois esse sic imobilitatē ei⁹ volūtatem q̄ fm̄ aug. etiā ip̄i d̄nari p̄ se et directe n̄ p̄t appetere nō esse. et tñ ex illo imutabili d̄side/ no nō sunt feliciter q̄erati. Si sc̄do mō tunc neobtrūs nec ip̄e deus imutabiliter velle s̄iū obiectū b̄rificū. cui⁹ oppositū videt̄ in tercio articulo. Si enī b̄rit̄ nihil aliud posset app̄tere p̄ter obiectū b̄rificū. tūc nullū possz habere p̄mū accidētale. Qz aut̄ deus aliquid aliud a se velit et diligit. patz etiā p̄hice loq̄ndo. Dicit enī. x. ethico. q̄ fm̄ intellectū opant et hunc curās dispositus optime t̄ amārissimus deo esse videt̄. Et seq̄it̄ patz post. Amātilsimus ergo deo erit. ergo sapiēs maxime felix. Si tercio mō tūc adhuc maior est falsa. qz licz imutabilr̄ d̄siderem⁹ id̄ q̄d iudicam⁹ esse summū bonū et nō referibile i aliud mai⁹ bonū. tñ q̄diu sum⁹ in via p̄fecte nō q̄scim⁹ qz ip̄m p̄fecte nō possidem⁹. d̄sideriū enī rei nō dū habite dato q̄ ip̄osibile sit nō esse. t̄ mē nō dat q̄tū cē. qz d̄sideriū rei nō habite est q̄dam mot⁹ animi cui⁹ termin⁹ est quies in ip̄a re d̄siderata iā habita t̄ possessa. Ad quartū dicēdū q̄ minor nō est s̄a. ad p̄batōez dico q̄ amor q̄ diligit se hō nō est cōtingēs sed necessari⁹ p̄supposita actuali p̄sideratōe t̄ recto iudicio de se ip̄o. tñ hoc nō obstatē p̄t se hō pl⁹ v̄l min⁹ diligere. i m̄ q̄ emeli⁹ v̄l minus d̄sposit⁹. et fm̄ q̄ magis int̄le v̄l minus intense iudicat de se ip̄o. et nec virtus nec viciū ē in isto amore absolute loq̄ndo. quia vt sic amor iste ē purissime natural̄. Ex pur⁹ aut̄ natural̄. b̄z nec laudamur nec vitupamur. ut patet in ethicis. In mō tñ istius amoris p̄t esse viciū vel virtus. quia q̄uis amor iste sit necessari⁹. multa tñ modi possunt esse circa istū amorē qui sunt cōtingētes et in potēstāte nostra. Sed forte dices mihi q̄ multi se ip̄os occidunt quomodo illi se diligunt. Itē multi sancti mortem d̄siderauerūt. quozum vnus sanctus scilicet Paulus dixit. Cupio dissolui. et esse cum christo. Respondeo

Ad. 3.

Ad. 4.

Instantia

Solutio

Dupliciter. **P**rio qz cur dico qd hō necessario diligit seipm loquor: de hoie vt hō est. s; nunc est ita qd aliq sunt peiores hoib; . sicut sūt illi q laborat in vicio bestialitatis. de qbz phs de terminat. vij. ethi. Alij aut sunt meliores ho minib;. de qbz circa pncipiuz eiusdē septimi hectorē ponēs in exēplū ait. qd p amus dixit de hectorē qd nō erat fili; mortal' hois sed dei. qm valde erat bon; . Et seqt' ibidē. Quare qm admodū aiūt ex hoib; erūt diuini. ppter dū tis excellentiā. Et de eis dicit pmo ethi. **U**roz optimos et dignissimos bificam;. Et p hoc puz ad in stātiās. qz occasio sui ē peior ho mine. imo peior est bestia. et iō non mirū si nō diligit se vt hō. **C**upids aut dissolui et esse cū christo est melior hoie. qz nō solū herycā hz virtutē. que fm phm hoiem facit diuinū. etiam pfecte possidz theologicā charitatē q trāf format amantē in amatu;. **S**ecdo possū et aliter solūere qd occasio sui; nō hz rectū in dicitū de seipō. qz malicia lupabundās pūrit iudiciū rōis. et iō p se odire. Sed testiderans mori ppter xū maxime se diligit. qz subijpī pfectū bonū appetit. **N**ā firmiter credit qd nō ab esse vlt' vita recedat. sed post mortē pfectū esse et bām vitā possideat. **P**ropter qd būs Aug. sup iam dicto dō aplū ait. **V**elle dissolui et esse cū christo multo meli' ē. **U**n et idēz aplūs post dōa p'dicta s'bdit. **N**ibi viuere christ' est. mon lucz. **E**t eandē sniam expri mens būs **S**re. x. li. mora. ait. **S**i enī mēs fori intentōe in xū dirigī. qd qd in h' mūdo amāz sic dulce estimat. oē qd affligit reqem putat. trāsi re p mortē appetit vt obtinere vitam plen' possit. fundit' in infimus extingui desiderat qd virtus sūma scēdat. **E**t hīs i. ferre possū vniū correlariū q dīdā doctores q cōcedunt iā dictā cōclusionē qntū ad finēz in vniuersali apphēsūm. negāt tñ cā si apphēditur vlt' ostendit in p'icui' ari. p statū vic. pu ta si p'cipit deus i via vt trinitas et vn'. tūc dicit qd viator p' eo nō frui. **S**ed si p'cipit i vniuersali sub rōe obiecti bifici tūc viator nō p' eo nō frui. **I**stud nō valet. qz fm h' fiet vnus syllogism' in debito nō et figura. e' ambe pmissē essent vere. et tñ cōclusio falsa. qd est impossibile. vt puz pmo prior. **A**rguā enim sic. **Q**uādo cūqz illud qd est summū bonū cōcipit actual' et ondit volūtāt. tūc volūtāt necessario desiderat ipm et nō p' ipm non velle. **S**ed qñ deus cōcipit et ondit volūtāt vt trinitas et vn'. tūc i rei vitate sūmū bonū onditur ipi volūtāt. qz tñ maior est s'ā etiā fm docto

res istos. qz ipi vtūt ea ad pbādū p'mā cōclū sionē. **E**t iā maior ē s'ā. nō solū apud theologos. s; etiā apud phs. **P**hs enī sepe ponit xū eē oim bonozū optimū tā i ethic' qz i metaphisica. **T**ec rō trini et vni' nō est cōditio distrahēs et iō nō minuit rōem bonitat' i xō. ergo si deus i vlt' cōcept' hz rōez sūmū bonū. etiam cōceptus vt trini et vni' cōcipiet vt sūme bon' dūmodo p'cipiat vt ver' deus.

Quātū ad secundū
 pncipale dico breuiter qd volūtās p accidēs p' obiectū fruibile sibi onsum i via non velle. **Q**uilld p accēs p' obiectū fruibile nō velle quod p'ter intentōem auertit intellectū a cōsideratōne tal' obiecti. volūtās ē h'mōi. qz tñ maior puz. qz fm qd aliqd aūtnt a cognitōe ali cui'. fm hoc etiā aūtnt a volūtōe ei'. cū bonuz cognitū sit obiectū volūtātis. **I**llud etiā qd i agētib' a p'posito fit p'ter intēdēz p accēs sic ri vidz. maior p'bo. qz volūtāt dū actu vult vltimū finē ex sua librate p' intellectū impare p'sideratōez aliē alteri' rei. nō aditēs p'itellectus sil' plura vt p'la intelligere nō p't. **I**ntellect' vero talē rē p'g' scēdo iuxta imperiū volūtāt' imediate desinit a cognitōe finis. q' facto volūtās auertit ab ei' volūtōe. cū p se nō ferat nisi i cognitū. et d' pmo ad vltimū scipaz aūtnt saltē p accēs a sūmū bonū actuali volūtōne.

Secunduz pncipale

Quantū ad terciūz
 pncipale dico qd obiecto fruibili clare viso in p'ria volūtās necessario fruet. et nō p' eo non frui qstū d se ē. **Q**d addo p' tātō qz nō in qzō h' qd fieri possit p' rei potētā absolutā. **H** enī su p' in q' sūi. **D**ec cōclō p' p'bari sic. **Q**ñ aliq potētā fm se totā excedēt mouet ab aliq obiecto. si tal' motio fuerit vniuersalis et fm incliā rōez potētie. tūc potētā de nēitate tēder i obiectū. da oppositū tūc potētā nō eēt sufficiēter mora et fm aliqd sui essz nō mora rōe e' possit se ab isto aūtnt et ad aliū p'utere. vlt' actū suū circa ipm suspēdere. **S**z obiectū bifici siue fruibile clare visū excedēt et sufficiētissī me mouet volūtātē qstū ad se totā et quālibet rōez sui tali motōe q' ē vniuersālima volūtātī. q' volūtās actu sui pfectissīmi amoris siue actu fruitōis a tali obiecto nō p' resilit et ne cessario tēder i ipm. **P** obiecto fruibili actu apphēsō cōgnitōe vie volūtāt nēario fruit' frui itōe vie. q' ipo apphēsō cognitōe p'rie nō p' nō frui. consequentia patet per locum a minori

Tercium pncipale

Cōtra thoma p'mā se cūde. q. x. et Sorfr. ij. qd libz. q. i.

Generatio...
 iudicium...
 affectio...
 voluntas...
 intellectus...
 actus...
 habitus...
 virtus...
 scientia...
 sapientia...
 caritas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...
 iustitia...
 fortitudo...
 magnanimitas...
 benignitas...
 misericordia...
 pietas...
 castitas...
 continentia...
 temperantia...
 mansuetudo...
 modestia...
 humilitas...
 veritas...

affirmatiue. añs pbatū ē in articulo primo.

3 **P** ab illo volūtas nō p̄t resistere i q̄ repit rō
nē oīs boni. z penit⁹ nulli⁹ mali. obiectū frui/
4 bile clare visū ē hmōi cū sit de⁹. ḡ rē. **P** po
tētia volūtina nō p̄t se autere ab obiecto clare
visō replēte totā ei⁹ capacitatē et oē suū deside
5 riū. obiectū fruibile ē hmōi. ḡ rē. **P** q̄cun
q̄ vult⁹ finita p̄ sui motōz talz inmutat aliq̄m
potētiā q̄ difficile est potētie resistere tali futu
ri. si hmōi p̄tus sumat infinita ip̄sibile erit
ip̄am potētiā motōez talz virtutē abijcere l̄ re
future. s̄z volūtas a p̄tute bonitatē finite imo
apparētis z modicū exīit⁹ mora i via patitur
difficultatē ad resistēdū. ḡ i patria mota a bo
no infinito clare visō ip̄sibile ē qd̄ resistat.

6 **P** tristitia dānatorz sic mouet volūtatē.
eoz q̄ ip̄i nō p̄nt nō tristari. ergo gaudiū z le
ticia btōrū causata ab obiecto fruibili sic tele
ctabit volūtatē eoz q̄ nō p̄nt ad p̄ntiā ta
lis obiecti nō letari. et ip̄o p̄ sequi necessario
7 fruent. p̄na parz p̄ locū a miou. **P** in statu
vie q̄nqz anim⁹ amānis sic rapit q̄ nō p̄t non
amare. ḡ multo magi i patria. **S**z istā
1 clusioem arguit qdā doctor sic. **P**ri⁹ p̄ sta
re sine posterioz. s̄z visio ē naturalz p̄z frui
2 one siue dilectōe. ḡ rē. **P** necessitas agēdi
nō p̄t alitū inesse nisi p̄ aliqd̄ intrinsecū z in
3 istēs p̄ncipio ip̄i actus. s̄z obiectū clare visū
nō est aliqd̄ intrinsecū volūtati. ḡ nō fruct⁹ ne
cessario volūtas p̄pter ip̄m. **P** vna potētia
tm̄ habz vnū modū agēdi. s̄z mod⁹ agēdi vo
lūtatis ē agere libere z p̄tēter. ḡ nō agere ne
cessario. als oppositi modi agēdi iessent eidē
4 potētie. **P** approximatio agēt⁹ ad passum
nō causat necessitatē. q̄n̄is causare possit acti
onis intēsiōez. sicut p̄t z igne respectu cale
5 factibil⁹ magis et min⁹ approximatio. s̄z obie
ctū sumptū vt clare visū z vt obscure visū nō
est nisi maior z mīoz approximatio ad potē
6 tiā. et visū in vlt et obscure nō necessitat volū
tate. ḡ nec clare visum ip̄az necessitabit. **P**
7 aut ad istū actū volūtatis quē dicit⁹ ē necessa
riū mouebit obiectū fruibile. aut volūtas. aut
vtrūqz. **S**i p̄mo mō. tūc nlla erit ibi necitat
qz de⁹ ad nullū actū creatū necessitat. **S**i vo
lūtas. nō erit ibi necessitas cū sit potētia libe
ra. **S**i tercio mō seq̄t idē qd̄ p̄mo. **P** cari
tas pauli p̄ raptū fuit p̄ncipiū eliciedi actuz
dilectōis p̄tēter et libere. ḡ et in raptu. p̄na
paret cū fuerit eadē caritas. **I**dē enī manens
idē sp̄ facit idē. h̄. de generatōe. **P** habitus
nō mutat potētiā nec modū agēdi ei⁹. s̄z vo
lūtas vt volūtas agit libere z p̄tēter. ḡ qn̄

Scotus

Extra sco
tum

Solutio
rationuz
scoti
Ad. 1.

Ad. 2.

tūcūqz cleuet p̄ caritatē in p̄ria. sp̄ tm̄ libere a/
get et p̄tēter. **S**z ista omia p̄cedūt q̄
si ex qdā equocatōe necessitat⁹ et librat⁹. **Q**
qdā est necessitas violētē z coactōis. z ista
sonat i defectū. nec stat cū librate. qz vt d̄. v.
metaph. oē violētū p̄tētas. **A**lia ē nēitas i/
mutabilitat⁹. q̄ ē q̄si qdā inuolabil⁹ adhesio
p̄ueniēt⁹ cū cōueniēt⁹. **E**st etia⁹ duplex liber/
tas. s̄. libtas cōtradictōis q̄ possum⁹ h̄ z op/
positū. z ista libtas inest voluntati q̄ntū ad
actū electōis respectu eozū q̄ sunt ad finem.
Alia ē libtas exīme p̄placētē. fm̄ quā inna
scit in nobis qdā placidissima ten dētia in
obiectū abiqz omni defectu mōstratū z app/
hēsum s̄b rōe p̄fecti et vltis boni. et ista liber/
tas nō p̄uenit volūtati penes actū electōis. s̄z
penes actū qui d̄r voluntas. qz hec libtas p̄
p̄rie est respectu vltimi finis respectu cui⁹ nō
cadit electio. in tra illud. vi. ethicoz. **V**olun/
tas est ip̄i⁹ finis. electio p̄o eozū q̄ sunt ad fi
nem. **E**st tm̄ hic sciendū q̄ nō pono has du/
as libtates volūtatis q̄si duas res in trīse
ce differētēs. sed vnā rem simplicē que vlt est
ip̄a natura volūtatis. vlt ē quedā nobilissima
p̄prietas ip̄i volūtati a deo cōmunicata. capi
ens p̄dictā distinctōnem solū exīitēce penes
aliā et aliam p̄ditionē obiectoz. **L**icet ḡ lib/
tas p̄mo modo sumpta stare nō possit cum
aliquo mō necessitatē. et sc̄do mō sumpta sta
re nō possit cū p̄mo mō necessitatis. tamē lib
tatis sc̄dus modus z necessitatis sc̄dus mod⁹
optime se cōpatunt. nec aliqua in eis appa
ret repugnātia. **H**is p̄missis patet facilius
solutio p̄dictozū. **U**nde ad p̄mū dicendū
q̄ maior sumpta vniuersal⁹ est falsa. **S**ub/
stantia enī creata est naturaliter p̄oz respectu
quē fundat ad creatorē. et tm̄ nulla potentia
posset fieri sine tali respectu sicut istemet do/
ctoꝝ ponit in suo scripto sup quartū s̄nariuz.
Nūmer⁹ est naturaliter p̄oz q̄ par l̄ im
par. cū subiectū sit naturaliter p̄z passione.
z tm̄ nulla potētia p̄t fieri numer⁹ qui nec sit
par nec impar. z eodem mō de linea respectu
rectitudinis vlt curuitatis. z de triangulo re/
spectu triū angulorū valentiū duos rectos. z
alias multas illa maior patit instantias. **C**ō
cessa tm̄ tota ratōe nihil plus cōcludit nisi de
potentia dei absoluta. de q̄ ad p̄sens nihil q̄si
tur. **A**d secundū dicendū ad minozē q̄ ta
lis necessitat⁹ visio obiecti nō est cā p̄ se. s̄z fm̄
ordinē quē videm⁹ est cā sine qua nō. **U**nde
talīs necessitas iest volūtati p̄ aliqd̄ intrinsecū
qz inest sibi p̄ p̄p̄riā naturā a deo sibi datam

33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

- Ad 3** lz nō ueniat sibi ī spē cuiuscūq; obiecti lz respectu sūmi boni. **Ad** terciū nego maiorē. qz uolūtas diuina ē vna potētia. z tñ est pñcipiū pducendi creaturā q cōtingēt pducitur. qz posset nō pducī. z est pñcipiū pducēdi spm̄ctm̄. q̄ necessario pducit. qz n̄ pñ nō pducitur. etiā in minorū supponit qdā fallū scz q omē qd libere agit cōtingēt agat. qd tñ nō est vez nisi de libertate pmo mō dicta. pñ enī et fili⁹ litterime pducūt spm̄sanctū. qz p modū amoris. et tñ necessario ipm̄ pducūt nō necessitate coactōis. sed necessitate immutabilitatis. nō enī spūscūq; ptingēt pcedit. cū nō possit nō pcedere. z tñ libere pcedit. cū spūscūq; sit amor pductus in diuina.
- Ad 4** **Ad** q̄ntū dicendū q̄ falsum assumit ī mōri. qz summū bonū etiā in via apphēsum ī vniuersali necessitatē uolūtate necessitate immutabilitatis. vt pbatū ē in pmo articulo istī q̄ stiois. et ibidē rōes istī doctōis pbātes oppositū solute sunt. **Ad** q̄ntū dicendū q̄ ista necessitas ē ab vtroq;. Est enī ppter obiectū qz ita sufficēt mouet potētā q̄ ipa immutabiliter actū fructōis siue pfecti amoris elicit circa ipm̄. Et sū est a uolūtate que ex sua natura h̄ habet q̄ a sūmo bono mota z delectata sibi placēdo cōsentit immutabiliter q̄q̄scat.
- Ad 6** **Ad** sextū dicendū q̄ siue caritas pauli sumat in rapru siue postrapū. sp̄ ipm̄ x̄i sub rōe vltimi finis apphēsum necessario dilexit.
- Ad 7** **Ad** septimū dicendū q̄ maior nō est s̄a. qz elicere actū delectabilē nō min⁹ est mod⁹ potētie circa actū q̄ elicere ptingēt. Elicere autē delectabiliter uenit potētie p habitū. vt p̄z. ij. ethicoz. **Ad** minorē dico q̄ in ea q̄ sunt ciēra vltimū finē uolūtatis tēdit libere z ptingēt. sed in ipm̄ vltimū finē tēdit libere z necessario necessitate immutabilitatis.

Quartū pñcipale

Quātū ad quartū
 pñcipale dicendū q̄ nec p se nec p accidēt uolūtas a dilectōe siue fructōe ipi⁹ vltimi finis p̄t in patria resilire. nō quidē p se. vt patet ex dictis in terciō articulo pñcipali. nec p accidēt. qz nō s̄bet aliq̄ cā quare intellectū auertat ab vltimi finis actuali cōsideratiōe. Si enī uolūtas in patria alicui⁹ alteri⁹ rei im̄pabit cōsideratiōez. illa tñ nō excludet obiecti beatifici clarā uisionē. qz fm̄ aug. tā cognitio rerū in s̄bo que d̄r matutina. qz cognitio in p̄po genere q̄ d̄r uesp̄tina s̄l stare potēt cū uisiōe s̄bi in uerbo que est apta uisiō obiecti fruibil.

q̄ d̄r meridiana. **Nāc** autē conclusōz vltim⁹ nō p̄bato rōe breuitatis. **Ad** argumētū pñcipale patz p iam dicta. qz arguit de actu coactōis z nō de necessitate immutabilitatis.

Ad argu. mētū pñcipale

Quāntū autē homines zc. In ista pte circa p̄dicta mgr̄ mouet q̄stionē q̄sdaz. et diuidit in tres p̄s fm̄ q̄ tres mouet q̄stionē. Prima est. vtrū hō hoibz debeat frui vlt. **S**cda vtz reus hoibz fruat vlt. **T**ercia vtz p̄tutibz vti vlt frui debeat. **S**cda ibi. Sed cū de diligat nos. **T**ercia ibi. Dic cōsiderādū est. Et q̄libz istarū diuidit in duas p̄tes. fm̄ q̄ primo mgr̄ p̄mittit q̄stionē. sc̄cūdo adiūgit q̄stioē responsionē. p̄s patet. **C**irca materiā istius lectiōis quero hanc q̄stionē.

Quāntū b̄tūs in obiectū fruibile siue b̄tūficū tendat sub vna t̄mō rōe. **A**t videt q̄ nō. qz obiectū claudēs ī se diuersas rōes formales irreducibiles ad se iūcem ex sui natura hoc habet q̄ in ipm̄ tendat diuersis rōibus. obiectū fruibile est h̄mōi. ergo zc. maior patz. p̄to minorē. qz rō diuinitatis z relatiōis que includunt in x̄o q̄ est obiectū fruibile irreducibiles sunt ad se iūcem. cū diuinitas sit ad se z nō ad aliud. relatio vero ad aliud z nō ad se. **C**ōtra. tendēs ī obiectum simplicissimū tēdit in ipm̄ t̄mōdo sub vna ratiōe. obiectū fruibile est simplicissimū. ergo zc. **M**aior p̄z. qz ubi est rōnū diuinitas nō est sūma simplicitas. **S**implici⁹ ei est qd est simplex re z rōe. qz quod ē simplex t̄m̄ re. minor etiā ē nota z theologice z philosophice. **D**eni reus sit summe simplex exp̄sse probat. xij. metaphisice. **I**n ista q̄stioe sunt q̄ttuo: vidēda. **P**riō vtz obiectū fruibile s̄b vna rōe moueat tā intellectū qz uolūtatez ipi⁹ b̄tū. **S**cdo dato q̄ nō. vidēdū ē vtz ipam uolūtate b̄tū moueat s̄b diuīsa rōe in t̄m̄ q̄ act⁹ fructōis possit terminari ad cēntiaz diuinā absq; h̄ q̄ terminet ad p̄sonā. **T**ercō vtz possit terminari ad p̄sonā sine terminatiōe ad essentiā. **E**t q̄tro vtz possit terminari ad vna p̄sonā absq; h̄ q̄ terminet ad aliā.

Cōtra

Quātū ergo ad p̄mū
 mū dicendū est q̄ q̄uis eadē res indifficta sit obiectū intellectus et uolūtatis. hoc tamē esse nō poterit sub eadem ratiōe. quia uolubile vt uolubile est alterius ratiōis qz intelligibile.

Primus pñcipale

vt intelligibile. s; obiectū volūtatis est voli-
bile. intellectus intelligibile. ergo etc. maior patet quia
illa differunt quorum vnum manet altero non ma-
nente. sed manente ratione intelligibilis vt actu mo-
uet intellectū. non manet ratio volubilis. ergo etc.
Maior patet se. minor patet. quia idem homo heri in-
telligens vinū et volēs vinū. hodie intelligit
vinū et non vult vinū. eo quod aliquid dicitio boni
tatis ex parte vini sit mutata. ergo ratio intelligibilis
manet actu mouēs. et ratio volubilis non manet
actu mouēs. **P**atet hodie intelligit hūc
hōiem puta sorre. quē etiā heri intellexit. et tūc
non amat eū hodie quāuis eū heri amauerit. er-
go ratio amabilis sive volubilis non est ratio intel-
ligibilis. **A**n̄s patet. quia cessante hodie i sor-
re bono morali quod heri sibi insuit. et non amat
hodie eū quē heri amauit. sequentiā patet. quia
cū in deo ab intra nulla cadat mutatio. ergo
opret quod illa volūtatis cessatio et intellectōnis
ordinatio solūmodo contingat ex diuinitate rōnū
obiectaliū. quā vna. si rōne volubilis cessante
cessat quo ad hōi volūtatis. altera rōne. si rōne co-
gnoscibilis permanēte dicitur quod ad hōi cognitio
permanere. **P**atet si idem sub eadē rōne est obiectū
cū intellectus et volūtatis. tūc actus intelligēdi
et actus volēdi eēt eiusdē rōis. et specie nō dif-
ferēt. nō est falsus. ergo et an̄s. sequentiā patet
quia vt patet. h. de anima. actus distinguitur per obiecta.
cū ergo idē quod ad rē obiectat intellectui et vo-
lūtati. si etiā idē quod ad rōes eis obijceretur.
nō apparet vñ cōfingere possemus differentiā
actuum ex distinctōe obiectōrum. **P**atet de intellectu
git malū culpe et nō vult malū culpe. ergo idē
sub eadē rōne non obijcat intellectui et volūtati.
sequentiā patet quia rōes seorsus ab inuicē repibi-
les nō sunt eadē rōe. **S**ed si predicta conclusi-
onē est quodā doctor quod ponit quod quicquid aliquid
obijcat intellectui et volūtati. obijcat eis sub ea-
dē rōe. quia si sub alia et alia rōe. aut vna contine-
ret sub alia. aut ambe sub terciā. aut essent eque
les. aut simpli respate. **N**ō primo modo. quia po-
tente sunt eque abstracte. et id nec rō obiecti
volūtatis potest contineri sub rōne obiecti intel-
lectus. nec e converso. quia in omni illud in quod potest v-
na potest et altera. **N**ec secundo modo quia tūc nō moue-
rent vt due distincte rōes s; magis vt vna.
quia mouerēt s; inuenientia illā quā haberēt i
illa terciā. **N**ec terciō modo. quia totū quod intel-
lectus intelligit. intelligit sub rōe sui obiecti. et
omne quod vult volūtatis vult sub rōe sui obiecti
Si etiā rōes iste essent totaliter respate. tūc
volūtatis de necessitate ferret in nō cognitū. et
intellectus in nō volūtū. quod est in cōueniēs. **P**

Boffridus

2

3

4

1

eū volūtatis et intellectus ferant in idē obiectū. et
si sub diuersa rōe mouent ab obiecto. aut iste
rōes differunt realiter aut sola ratione. **N**ō pri-
mo modo. quia ens bonū et vnum nō differunt reali-
ter. vt patet Aristoteli. iij. metaph. s; Avicennam.
Nec secundo modo quia rōes obiectales sunt potes
actibus quos causant in potētibus. sed oīs disti-
ctio rōis est posterior actu intelligēdi. cū sine
ipso fieri nō possit. **E**t confirmat. quia cū rōnes
obiectales sint causa actuum realium in potētibus.
si tales rōes essent constitutę per actū rōis tūc se-
quitur duplex in cōueniēs. **P**rius quia idē eēt cau-
sa simplicius. **S**ecundo quia ens rōis esset causa en-
tis realis. **S**ed ista nō concludunt. quia si idē
sub eadē rōe esset obiectū intellectus et volūta-
tis. intellectus et volūtatis essent vna in disti-
cta potētia. saltē quod ad nram innotescētiā. cō-
sequentiā patet. quia distinctio potētiaz quāuis cau-
saliter nō sit ex actibus. tamē nō cognoscatur
a nobis nisi per distinctiōnē actuum. **E**t sic etiā
intelligendū est philosophus. iij. de anima. cū ait. **P**otētie
distinguntur per actus. **E**t quia actus distingui
et specificari nō possunt nisi vt sunt ab obiectis sub
alia et alia rōne. vt patet in eodē secundo de anima. er-
go de primo ad vltimū in distinctiōnē potētiaz
rū noticiā absque hōi ratiōnū distinctiōe nul-
latenus poterimus puenire. **A**d primū er-
go dicēdū quod iste rōes aliquo modo se mutuo
cōsequunt. aliquid hōi modo est in eis excedēt et
excessus. **N**ā si volūtatis et intellectus s; istas
rōes compant ad sua obiecta per actus proprios.
tunc est in eis excedens et excessus. et hōi maxi-
me in sensu cōposito cū hoc verbū est predicat
tercio adiacēs. **N**am ego volo me esse regem.
nō tūc intelligo me esse regē. quia nō sum rex. et
quod nō est hoc intelligi non potest. vt patet phi-
losofo posteriori. **I**tem possum intelligere me esse
turbatū. et tamē nō volo me esse turbatū. **I**n
sensu etiā simplici intelligere excedit velle quā-
tum ad actū positū ipsius volūtatis. quia in-
telligo homicidiū. et tūc nō volo homicidiū
Sed si vna istar potētiarū operatur ad obiectū
s; in ratiōne obiecti nō per actū propriū sed per
actū alteri potētie. tūc nec est in eis excedens
nec excessus. s; in omni sensu se mutuo sequuntur.
quia si intelligo homicidiū. tūc ego volo
me intelligere homicidiū. **S**i ego volo me
esse regē ego intelligo me velle esse regē. et sic
de alijs. **P**atet ergo quod argumentū procedit ex
insufficiēti diuisione. quia iste rōnes proprio
quando nō sunt desperate. nec vna est vnum
saluor alia. sed habent se modo iā dicto. **A**d se-
cūdū dicēdū quod iste rōes sūt originaliter obiecto

Confirmat

Contra got fridum

Solutio Ad

Ad 2

4 **P**. quecūq; se equaliter offerūt intellectui eū
liter intelligūt. sed eētia diuina ⁊ relatio di
uina eūliter se offerūt intellectui bō. qz eūli
ter sunt pſentes. ergo eūliter intelligunt. et p
5 cōſeqns būs ſil' et equaliter ipis fruūt. **P**.
manete eadē cā manet idē effect⁹. sed cā qua
re pater nō p̄t videri ſine filio eſt qz idē ſunt.
vt p̄t p̄ aug. p̄mo de tri. c. liij. ḡ cū eſſentia ſit
vnū ⁊ idē cū pſona ipa nō poterit videri ſine
pſona. nec p̄ ōis pot̄ eſſe obiectū fruibile ſi
ne pſona. **S**ed ⁊ p̄dicta ſunt qdā dicētes
q̄tā viator fruītōe vie. qz beat⁹ fruītōe patne
1 poſſunt frui diuina eſſentia nō fruēdo pſona.
Primū pbāt ſic. **I**llud qd viator p̄t diſtin
cte p̄cipere illo p̄t diſtincte frui. maxime ſi ha
bet rōem puri boni. ſz eſſentia cū ſit qd abſo
lutū p̄t diſtincte cōcipi a viatore. nō p̄cepta
relatōne. ⁊ p̄ ſeqns nō p̄cepta pſona. **P**.
2 **N**aturali rōe p̄t viator p̄cludere reū eē ſum
mū bonū. ⁊ p̄ ſeqns eo frui fruītōe vie. ſz na
turali rōe nō p̄t attingere diuinā pſonā. naz
cū diuina pſona ſit qd relatiuū. ⁊ relatiua ſil'
cognofcunt naturali intelligētia. ſi vnā pſo
nam p̄gnoſceret naturali rōe. totā trinitatez
p̄gnoſceret naturali. qd eſt i poſſibile. ergo at
tingēdo ad reū ſub rōe ſummi boni ſolū atti
git diuinā eſſentia. ⁊ p̄ cōſeqns ipa ſola fruēt
Sedō dicūt iſti. qz quīs de facto beat⁹ frui
tur eſſentia cū pſonis. poſſet tñ fieri p̄ abſolu
tā dei potentia qz būs fruēret diuina eſſentia
ſine fruītōne pſone. **Q**z quicūq; aliqz act⁹ re
3 ſpicat aliqua duo. vnū tāq; obiectū p̄marū i
quod p̄ncipalē rēdit ⁊ a q̄ ſpecificat. aliud tan
qz ſecundariū in qd ſolū tendit p̄tute p̄mi ob
iecti. p̄t reus facere qz ille act⁹ terminet ad p̄ma
riū abſq; eo qz terminet ad ſecundariū. ſz act⁹ frui
tōis reſpicit diuinā eſſentia vt obiectū p̄ma
riū. ſed trinitatē pſonaz vt ſecundariū. ergo rē.
maior p̄t. qz p̄pter h̄ p̄t facere reus qz intel
lectus beati p̄ actū ſuū terminet ad diuinā eſ
ſentia abſq; eo qz terminet ad creaturas qz
ſecundaria obiecta relucēt in ea. **S**i enī de⁹ h̄
nō poſſet. tūc vidēs diuinā eētia neceſſario
4 rē. **P**. qn̄ aliq; ſunt p̄ceptibiliter diſtincta
deus p̄t intellectū beati ducere in vnū nō du
cēdo in aliū. **S**ed eſſentia diuina et pſona cō
ceptibiliter diſtiguunt. **N**lla minor mlti
pliciter p̄bati p̄t p̄ diuerſa eoz dicta q̄ i diū
1 ſis locis ponūt. **P**rio ſic. **A**bſolutū ⁊ reſpe
ctiuū ſunt p̄ceptibiliter diſticta. ſz eētia di
2 uina ⁊ pſona diuina ſunt h̄mōi. ergo rē. **S**e
cundo ſic. **I**n iſto ſigno origis q̄ p̄ p̄cedit ſi

Scotus

liū. p̄t intelligit diuinā eſſentia. als aliq; p
fectōem acq̄reret ex p̄ductōe filij. ſz in iſto p
ori nō intelligit diuinā eētia in pſona filij.
qz tūc falſum intelligeret. cū in illo priori eēt
tia diuina n̄ ſit in pſona filij. ergo diuina eētia
eſt p̄ceptibil' abſq; pſona filij. ⁊ pari rōe abſq;
pſona ſpūſſcti ⁊ patris. **T**ercio qz eſſentia
creature p̄t p̄cipi abſq; pſona. ergo ⁊ diuina
p̄ntia p̄t. qz maioris intelligibilitatē eētia
eſſentia qz creatura. **Q**uarto qz a quo aliqd
nō capit entitatē ab eo nō capit intelligibili
ratē. vt patz. ij. metaphiſice. ſz eētia diuina
nō capit entitatē a pſonis ſz magis eōuerſo.
qz p̄p̄tates nō dāt aliqd eſſe ipi eſſentie. ergo
diuina eētia eſt p̄ ſe intelligibil'. **Q**uinto qz
qd habz p̄ ſe ſine aliq; rōem ſitatis habz per
ſe ſine aliq; rōem intelligibilitatis. cū ver' ſit
obiectū intellect⁹. ſed diuina eſſentia p̄ ſe ſine
pſonis habz rōez ſitatis. cū veritas ſit p̄fectō
ſimpliciter. nulla aut p̄fectio ſimplr in eſt eēt
tie p̄ pſonas. ſed eōuerſo in eſt pſonis p̄ eſſē
tiam. **S**exto qz quicūq; intellect⁹ negat p̄di
catū aliquod de aliq; ſubiecto. neceſſe eſt vt ha
beat aliū p̄ceptū de p̄dicato. et aliū p̄ceptū de
ſubiecto. als negaret idē de ſeipo. ſed intellect⁹
beati p̄t dicere qz eſſentia nō eſt pſona. ſaltē ſm
rōem. als eſſentia ⁊ pſona nō differēt rōe. er
go p̄t h̄re aliū p̄ceptū de eētia ⁊ aliū de pſo
na. **P**. qn̄ aliq; intellect⁹ idē p̄dicatū p̄e af
firmat de vno ſubiecto. ⁊ p̄e negat de alio. ne
ceſſe eſt vt aliū p̄ceptū habeat de vno illoz ſb
iectoz et aliū de alio. **S**ed intellect⁹ cuiuſſi
bet bti p̄e dicit eſſentia diuinā eē pſonā filij.
⁊ vere negat pſonā p̄ris eē pſonā filij. ergo ali
um p̄ceptū habz de eētia ⁊ aliū de p̄re. **E**t
q̄cqd p̄ modū ſummi boni būs diſtincte p̄t
p̄cipere. illo diſtincte p̄t frui. ergo p̄ hec ſeptem
media ſp̄ p̄t p̄cludi qz būs diſtincte p̄t frui ef
ſentia diuina. **S**ed dictū iſt⁹ doctoris nō
videt eſſe verū. qz cognitio b̄fica nō p̄t eē i
p̄fecta. ſed cognitio eſſentie ſine p̄p̄is ſup
poſitis eſt imp̄fecta. qz abſtracta ⁊ p̄ſula. **P**.
ſm iſtū doctozē viſio intuitiua eſt exiſtentiā
vt exiſtēs eſt. et p̄ſentis vt p̄ſens eſt. ſed noticia
beatifica ſm eundē doctozē eſt noticia intuiti
ua. cū ergo diuina eſſentia nō ſit p̄ſentia exi
ſtens niſi vt eſt in tribz ſuppoſitis. iō ex dictis
iſt⁹ doctoris p̄uicif. qz būs nec b̄a viſione
nec p̄ ſeqns fruītōe potent attingere eētiam
diuinā ipam a pſonis p̄ſcēdēdo. **P**. nihil
p̄t cognofci intuitiue niſi oīa in eo p̄teta mari
me q̄ ſunt realiter diſticta diſtictē p̄gnoſcāt.
ſz in diuina eētia ſunt tres pſonales p̄p̄tates

Contra scotū

1

2

3

4 realiter distincte. **S.** impossibile est eentia diuina bñfice recipi sine eo qd se et nō p accidens facit ad bñtudine obiectiue. s; plone diuine sunt hmoi. g. rē. maior patz. minorē p/ to. qz si plone diuine p accēs faceret ad bñtu dine. tūc nō magis bñfici eēt videre psonas diuinas in diuina eentia q; ipas creaturas re lucētes in eentia. qd est absurdū. et 5 Aug. i. de doctri. christiana vbi ait. Res qbz fructu dū est sunt pater et filius et spūscūs. trinitas vnus de⁹. **¶** Item qd cūq; plona p se non spe crat ad obiectū fruibile illa adoranda nē ado ratōe latric. vt patebit in. iij. h. ergo si tres di uine plone nō p se faceret ad bñtudine. nō de beremus scām trinitate adorare adoratoe la tric. qd nimis esset piculosum tenere. et p se qns piculosa esse vident et qbus ista sequit. **S.** Soluēdo g rōes eorū de pñia duabz nō curō. qz nō video ex h seq aliqd incōueniēs. si ponat q viator obscure cognosces diuinaz essentia ex fantasmate rez creataz q est pgnitio abstractua et imperfecta etiā ipa fruati frui tōe imperfecta. qui tñ h noller tenere hz nega reminoe p me rōis dicēdo q licz determinate nō cognosceret illud suppositū esse relatiuū. tñ sicut obscure cognosceret eentia sic obscu re z indeterminate cognosceret suppositū illi⁹ eentia. Et eod mō dicēdū ē ad maiore illi⁹ sede rōis. qz sic naturali rōe obscure p gserz dinā eentia. sic obscure z indeterminate p gserz dinā psonā. null⁹ ei ita remēs ē q istd sumū bonuz qd ē omnū bonoz optimū recipiat p modū accidētis. sed magis p modū p se existentis. qd cōceptus imediate implicat conceptū sup positū q;uis non determinati puta absoluti vel relatiui. **¶** Ad terciū dicendū q maior nō ē vera vlt loqndo mō quo ipi eam assumūt. qz deus nō posset facere q cognitio sua termina ret ad eentiam suā. ita q nō cognosceret crea turas. q;uis creature sint sue pgnitōis obie ctū sedariū. et eentia sua primariū. Etiā mior nō est s; a. nam obiectū primariū differt reali a sedario. qz ordo realis reqrit extrema realiter distincta. sed inter obiectū primariū z sedariū est ordo realis maxie qñ ambo ponūt eē actua liter z nō solū possibiliter. nō ei p fieri p actū rōnis. qz ordo obiectōrū potētie intellectiue naturaliter pcedit actū potētie. cū actus talis unascat ex obiectis. **S.** Si essentia diuina esset obiectū primariū. et plone essent obiectū se cundariū. tūc realiter differret essentia a pso nis. z sic haberem⁹ qternitate reale in diuinis que est dñata. extra de sumā trinitate z fide

Solutio rōnū scoti Ad. 1. et. 2

Ad. 3.

catholica. c. damnam⁹. **¶** Ad quartū dicen dū q maior ad plens ppositū nihil valz. qz qñ aliq pceptibiliter differūt q tñ sunt idem realiter oīno tā actu q; potētia. tūc q;uis ab stractiue et obscure vnuz possit cognosca sine alio. nō tñ intuitiue et p pñs nec bñfice. quia que oīno sunt idē realiter. vilo vno pfecte et intuitiue necessario videt taltez pfecte z intu itiue. **¶** Cū g argumētū ist⁹ doctoris pcedat d visionē bñfice. que nō pōt esse nisi pfecta z in tuitiua. et diuinā essentia sit oīno realiter idē cū psonis. ideo dat⁹ q differūt pceptibilz. ad huc tñ nulla potētia fieri possit q essentia bñ fice videret absq; psonis. **¶** Etiā minor p ne gari. **¶** Ad cur⁹ intellectū est aduertendū q ali q differre pceptibiliter p dupliciter intelligi. **¶** Vno mō q habeat pfectos pcept⁹ distinctos quoq; vnuz pfecte possit inesse ipi pceptiē a/ lio excludo. et sic diuina essentia z plone siue eti am. pperates nō differūt cōceptibilz. qz q cū qz pfecte pcepit diuinā eentia. ille etiā pfecte pcepit diuinas psonas cū suis pperatibus re/ latiuis. **¶** Alio mō pōt intelligi aliq differre cō/ ceptibilz ex eo q quis obūbrata intelligentia hic in via incōplete cōcipit vnū. altez nō cō cipiēns. **¶** Et sic cōcedo q absolutū z relatiuū differūt cōceptibiliter etiā in diuinis. ex h au tē non pōt cōcludi q beatifice videat vnū alte/ ro nō dū viso. et p hoc patz qd sit dicendū ad primā pbatōz minoris. **¶** Ad pbatōz sedaz dicendū q in nullo signo pōratis intelligit p eentia diuinā in quo nō intelligat eā fili⁹. qz vel loquens de intelligere vt ē actus essen/ tialis. et sic est cōmune tribz psonis. **¶** Vt enī intelligere nunq; fuit in patre qñ idē intelli gere esset i filio et spūscō eodē signo q fuit i pte. **¶** Vel loqns de itelligē notionali. qd q/ dē intelligere cū sit relatiuū et relatiua sil sine natura z naturali intelligentia. seqtur idē qd pmo. s. q p in nullo signo intellexit in q fili⁹ nō intellexit. **¶** Et cū additur q si p in illo sig prioz nō intellexeret eentia tūc aliqd acqui reret ex pductōe filij. **¶** Ita argumētatio est ita contra te sicut q; scunq; alios. quia si eēt tale prius in diuinis. vlt in illo pōri pōt intelligerz filiū z tūc intellexeret eentia diuinā in filio. z qd tu negas. z eodem signo pōratis fili⁹ inte liggeret eandem essentia in se et in pte. vlt in il/ lo prioz pater nō intellexeret filiū. tūc ipe pa ter acquireret aliqd ex filio in esse pducto. qz intellexeret cū que primo nō intellexit. z ideo dicendū est cū Augustino z arhanasio z cete ris sanct⁹ doctoribz. q in diuinis nec est pns

Ad. 4.

Ad sedaz pbatōem.

nec posteriorius. sed tunc tres persone coeternae sibi sunt et coaequales. Prioritas enim originis in patre non dicit aliquam processionem. nec posterioritas originis in filio dicit aliquam successione. sed rationalem processionem simulatam. Non enim attendit hanc processionem in habendo rem que est diuina essentia. sed tunc modo in modo habendi eam. quia pater habet omnia que habet a se et non ab altero. filius autem non a se sed ab altero. Propter quod ait Augustinus in maximam li. iij. c. xv. Cum dicitur filius a patre genitus. ostendit ordinem non quod alter sit prior altero. sed quod alter sit et altero.

Ad. 3. Ad tertiam probationem dicendum quod loquendo de conceptu cognitionis intuitiue tunc ans est falsum. quia secundum istum doctorem nulla potentia fieri potest quod natura rei intuitiue cognoscat. nisi per actualitatem presens existat. quod sine supposito esse non potest. Si autem loquas in ante de conceptu cognitionis abstractiue. tunc ans est falsa. quia ut supra probauimus. diuina essentia non potest perfecte cognosci nisi intuitiue cognoscat. etiam in proposito loquimur de beatifica cognitione que necessario est intuitiua.

Ad. 4. Ad quartam probationem dicendum. quod licet essentia diuina non habeat entitatem et intelligibilitatem a personis casualiter. ita quod persone sint cause entitatis essentie. tamen ad hoc quod essentia sit ens et intelligibilis necessario coerigitur personas. que sunt idem realiter quod ipsa. et sine quibus impossibile est eam esse. Est enim diligenter notandum quod licet nature create non repugnet perfecte concipi sine actu esse. et ut possibile est ad esse. cum ipsa non sit sua esse. quia non est purus actus. hoc tamen diuine essentie totaliter repugnat. Ipsa enim cum sit purus actus non potest perfecte concipi. nisi sua actuali existentia concipiat. et per ans concipiat diuina persona. sine qua diuina natura actu existere est impossibile.

Ad. 5. Ad quintam probationem dicendum quod maior est ratio si habet a se veritatem et sine alijs tamen causalitatem que coerigenter. Ad minorem dico quod diuina essentia non habet suam veritatem sine personis saltem coerigenter. diuina enim essentia circumscriptionis personis haberet minus esse quam essentia cuiuscumque creature suo supposito circumscriptionis. quia essentie create non repugnat esse possibile distinctum esse actuale siue contra actualitatem existentiam suppositi. sed circumscriptionis esse actuali a diuina essentia et ipsa posita in esse possibile ipsa diuina essentia non plus habet de entitate veritate vel de quocumque alia perfectione quam chymera. cum ipsa secundum sui naturam sit purus actus. qui ab actuali essentia et per consequens ab esse personali circumscribi non potest nisi per falsum intellectum. vel saltem per intellectum fictum.

Ad. 6. Ad sextam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non eo

cepto. tunc maior est falsa. unum enim cuius relatiuorum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio eius actus est essentie a qua absolutum non potest. sed conceptus loquendo de conceptu perfecto necessario coerigitur conceptum persone sine quo impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Ad. 7.

Tercium principale

Quantum ad tertium

principale dicendum quod beatus non potest frui diuina persona nisi fruatur essentia. quia sine illo beatus non potest frui diuina persona sine qua persona non potest esse vel intelligi. sed sine diuina essentia persona diuina non potest esse vel intelligi. Obiectum fruibile debet habere rationem sibi toni. sed persona diuina circumscriptionis essentia diuina non habet rationem alicuius boni. Obiectum fruibile habet rationem perfecte queratui aie rationalis. sed relatiuum sine fundamento etiam dato quod posset concipi in nullatenus queraret. Contra istam conclusionem nullus doctor assumpsit quod ego sciam. ergo hic tracto.

Quantum ergo ad

Quartum principale

quartum principale dico quod beatus non potest frui vna persona diuina nisi fruatur et altera. quia ipse si potest cognoscere perfecte vnā sine alia. ergo nec frui. Ans patet. quia nulla potentia potest fieri quod vnū relatiuum perfecte cognoscat altero non cognito. esset enim contradictio. quia sequitur quod esset relatiuum tamen esset relatiuum. et eodem modo dicitur frui. In quibus est vna et penitus in distincta ratio fruibilitatis illa quo ad actum fruibilitatis circa ipsa elicitur dum non possunt abinuenire separari. sed ratio summe bonitatis que est ratio fruibilitatis est vna et in diuisa in tribus personis. Illa que non potest seorsum cognosci cognitione abstractiua et imperfecta non potest abinuenire separari cognitione intuitiua que est omnino perfecta. duo relatiua sunt huiusmodi. ergo. Maior patet. quia quis intellectus secundum abstractiua noticiam possit separare illa que in re ad extra sunt vnica. ut patet per metamorphosin. tamē hanc non potest fieri secundum noticiam intuitiuam qua fert intellectus super rem secundum personam et actualem suam existentiam. Cum ergo persone diuine sint relatiue. et noticia fruibilitatis sit intuitiua et perfecta. ergo etc. si beatus fruatur vna persona sine alijs. aut fruatur illa persona ut absoluta. aut ut relatiua. Si primo modo tunc cognitio puta bene fruibilitatis esset falsa simpliciter. cum in diuisis nulla sit persona absoluta. Si secundo modo sequitur

1

2

3

4

relatiu vt relatiuū gnoscat sine noticia sui
 correlatiu. qd est impossibile. cū relatiua vt re/
 latina sint sil natura et naturali in telligētia
 5 **P.** obiectū fruibile q̄erat voluntate. h̄ vo
 luntas b̄ri nō p̄t ab vna p̄sona q̄erari sine alia
 Maior p̄z. minorē p̄to. qz qd est q̄eratu n̄ am
 plius est quietabile. ergo si voluntas esset q̄e
 rata in vna persona non esset quietabil ab a/
 lia. et p̄ cōns ita b̄rificaret ab illa q̄ nō eēt b̄ri/
 ficabil ab alia **P.** si b̄riūs diuinis p̄sonis p̄t
 6 frui distinctis fruibilibus. aut ille due frui
 ones sunt sil p̄possibiles. et tūc duo accidētia
 eiusdē speciei erūt sil in eadē potētia. qz vtrū/
 qz adq̄t totā capacitatē potētie. v̄l sunt incō/
 possibiles. et tunc neutra erit fruiō b̄ri. qz de
 ratione actus b̄rifici est q̄ sit p̄petuus. Et ista
 est ep̄sila b̄ri augul. int̄tio. q̄ p̄mo de tri. c. iij
 ait. Hoc est plenū gaudiū q̄ amplius nō ē.
 frui trinitate x̄o. Et eodē li. c. viij. ait. Siue
 audiamus d̄ne oīde nobis filiū. siue audia
 mus oīde nobis p̄rem. t̄ntū d̄m valz. qz neu
 ter sine altero p̄t ostendi. vñū q̄ppe sunt sicut
 ip̄e ait. ego et p̄r vñū sumus. **Sed** opposi
 tum illi cōclusionis ponit ille doctor. cui⁹ di
 cta sunt paulo ante recitata et p̄obata. et il
 lud p̄bat p̄mo de viatore. q̄ illis p̄t viator d̄i
 1 stincte frui q̄ a viatore p̄t d̄stincte cognosci.
 sed vñā p̄sonā p̄t viator d̄stincte ḡscere si
 ne alia. cū respectu p̄sonaz sint distincti arti
 2 culi fidei. aliq̄ enī respiciūt p̄rem. aliq̄ filiū. et
 aliq̄ sp̄m̄scm̄. Cū q̄ libz diuina p̄sona h̄eat
 rōem sūmi boni. ḡ **P.** ecclia instituit disti
 3 ctas oīdes. aliq̄s ad p̄rem dirigēdo. aliquas
 ad filiū. aliq̄s ad sp̄m̄sanctū. **P.** si instatur
 q̄ p̄sonē sunt relatiue. et iō nō p̄t q̄s vna frui si
 ne alia. n̄ d̄t q̄ relatiua oppositio q̄ ad hoc
 nō obstat. qz creator et creatura relatiue dicū
 tur. et tñ fruiur creatore et nō creatura. Di
 4 cunt etiā q̄ b̄riūs p̄t de absolutu dei potētia frui
 vna p̄sona nō fruēdo alia. Rōes autē q̄b̄ h̄
 p̄bant oēs tate et ifirmate sunt p̄ solutōes po
 sitas p̄tra rōnes eorū in sc̄do p̄ncipali. et iō h̄
 trāseō. Formabo tñ duo sophismata ex dic̄t
 5 eorū **S**i aliq̄ eēt repugnātia v̄l tradictō
 frui b̄ri vna p̄sona sine alia. hoc maxime ef
 fet p̄tāto qz cū sine relatiue vna sine alia itel
 ligi nō p̄t. sed hoc nō obstat. qz p̄r vt p̄r n̄ re/
 fertur ad sp̄ritūsanctū. ḡ patri vt p̄r est nō re
 pugnat qn̄ possit intelligi sine sp̄sancto. et p̄
 p̄seqns nō repugnat qn̄ volūtas beati eo p̄t
 sit frui sine sp̄sancto. et eodē mō de filio respe
 ctu sp̄sancti. **P.** vna p̄sona p̄t terminat
 re realē carnis assumptōem quā nō terminat

alia. ergo vna p̄sona p̄t terminare verā cogniti
 onē quā nō terminat alia. añs p̄tz ex fide. cō
 seq̄ntia videt esse nota de seip̄a **S**z nec ista
 p̄cludunt. qz si q̄cūqz potētia b̄riūs fruere v/
 na p̄sona nō fruendo alijs. tūc actus illi⁹ fru
 itiois v̄l erit p̄fectus v̄l imp̄fectus. Si p̄mo
 mō tūc sup̄flueret ad b̄ritudinē act⁹ circa ali/
 as p̄sonas. quod est cōtra Aug. in p̄n. de do/
 ctina ch̄astiana. vbi ait. Res q̄ nos b̄rōs fa
 ciunt sunt pater et filius et sp̄sanctus. Si secū
 do modo. tūc qua rōe actus circa illā p̄sonā
 esset imp̄fectus. eadē rōe circa alias eēt imp/
 fectus. cū nō sit maior bonitas in alijs p̄sōis
 q̄ in illa p̄ma. et sic actus fruibōis beate circa
 totaz trinitatē esset imp̄fectus. et p̄ cōns nō ef
 fet actus fruibōis b̄ri. qd est cōtradictio. act⁹
 enim b̄rificus nō possit esse imp̄fectus **Q**uā
 tuz ad illa dicta de viatore nō facim⁹ magnā
 vim. quia sicut sua cognitio est imp̄fecta. sic
 et sua fruiō. et iō sine omni inordinatōe possit
 viator ex aliq̄ reuorōe q̄n̄qz inuocare patrem
 nō explicite faciēdo mentōz de filio v̄l sp̄san
 cto. et p̄ illa motula patri possz amariue inhe
 rere. qd large loquendo frui p̄t appellari. et sic
 dixi de patre. sic fieri p̄t de filio et sp̄sancto. **S**
 q̄cūqz sit de h̄. dico tñ q̄ rōes illi⁹ doctoris v̄l
 nō cōcludunt. v̄l sunt p̄tra p̄pria dicta sua.
Ad p̄mū ergo dicēdū. q̄ sicut explicite et
 p̄fecta noticia nō p̄t intelligi pater nisi intel
 ligat filius. sic explicite et p̄fecta noticia non
 p̄t app̄hēdi articul⁹ de p̄re nisi app̄hēdat ar
 ticulus fidei q̄ est de filio. Et cū addit q̄ q̄li
 bet p̄sona habet rōem sūmi boni. dico q̄ vñū
 summū bonū est eqliter in omnibz tribz. et iō
 vna sine alia p̄fecte frui nō possumus **A**d
 secūdū dicēdū. q̄ q̄n̄s aliq̄ oīdes ecclie q̄n̄
 qz in p̄ncipio v̄l in medio dirigant ad vñā p̄
 sonam. sp̄ tñ concludūt in fine de tota trinita
 te rōe vniūs bonitatis fruēdo que in diuina ē
 vna in omnibz tribz p̄sonis. **A**d terciū di
 cēdū q̄ nō valet m̄sio ad instantiā. qz crea
 tor non refert ad creaturā realiter. sed solū fin
 ratōem. et ideo nō est silē. cum vna p̄sona re/
 aliter ad aliā referat. Itē nō est aliqua vna bo
 nitas cōmunis creature et creatori. rōe cuius
 fruamur creatura cū fruimur creatore. sicut ē
 vna sūma bonitas triū p̄sonarū **A**d q̄rū
 dicēdū. q̄ ibi est peccatū acceptōis nō cause
 p̄ causa. dimittit enī causam p̄ncipalē que ē
 existentia vni⁹ sūme bonitatis fruēdo in tribz
 p̄sonis. et tangit illud qd est accessoriū puta
 relatiuā oppositōem. Et iā p̄t dici ad minorē.
 q̄ licz pater rōe p̄nitatis nō dicat relatiue ad

Contra scoti

Solutio rōnū scoti Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Scotus i contrariū

Quantū ad terciū

Quantum ergo ad

Quantū ad terciū

Quantū ad terciū

spiritu sanctu. referre tñ ad ipm rone spiratois
actiue. que realiter est in patre. sine cui? co/
gnitõe psona pris iturue nõ pr cognosci ab
ipo beato. et p psequis nõ pr psona pris bñfi/
ce cognosci nisi cognoscat psona spũscti. Et

Ad. 5. eodemodo de filio. **Ad** quintu nego psequ
tia. Et rõ negatois est qz visio bñ pncipali/
ter terminat ad essentia diuinaz. pur actuali/
ter existit in tribz psonis. ergo hmõ. visio ñ
pr terminari ad vnã psonã nisi terminet ad al
terã. Sed assumptio hũane nature pncipali
ter et imediate terminat ad psonã diuinã. Et
si terminat ad essentia. hoc nõ est nisi mediã/
te psona. Cũ g inter psonas diuinas sit realis
distinctio. id pdicta assumptio ita pr termina
ri ad vnã psonã q non terminabit ad aliam.

**Ad argu /
mentu pñ /
cipale**

Ad argumẽtũ pncipale dicendũ q non
qlibet rõ est ratio obiecti fruibilis et bñfici. sz
tñmõ rõ sũmi boni. sed relatio vt diuine essen
tie fm suã ppriã rõem cõdistinguit nõ habz
ratõem sũmi boni. sz eni solũ cõpetit ei vt idẽ
tificat essentia diuine. z nõ vt sibi distiguit.
z ideo nõ sunt in diuis due rões fruibiles. sz
vna tñ. vbi eni vnũ ppter alterz. vtrobiqz tñ
vnũ.

**Instantia
bona**

Forte dicet aliqz q bonũ dicit eq/
liter enti. vt patz pmo ethicozũ. Sed rela
tio diuina est verum ens. ergo est vere bona.
Cum ergo sit increata. ergo est bonum in
creatũ.

Solutio

Nunc autẽ ita est q bonũ in creatũ est
ppriũ obiectũ fruibõis. **R.** dicendũ q sicut
diuina relatio nõ habz distinctã entitatẽ ab
essentia. sic nõ habz distinctã bonitatẽ ab ip
sa. ergo zc.

ORniuz ergo

que dicta sunt zc. Postqz ma
gister in lra triũ pcedentiũ le
ctionũ istũ pñe distinctõis inuestigauit ma
teriã sui libri diuine z distinctiue. nũci isto
vltimo caplo eiusdẽ distinctõis inuestigata re
sumit epilogaõ. et diuidit in duas ptes. qz
pmo mgr fac recapitulatoz pdictoz. Sed o
i sinuat ordinẽ dicẽdoz. ibi De qb? oibz añqz
de signis. Et hec est diuisio et sentẽtia illius
capli in generali. Circa qd quero in speciali.

Utrũ vti pprie ueniat voluntati.
Et videt q nõ. qz vti est aliqd i fi
nem referre. sz referre ppe ptinet ad
rõem. ergo zc. **C**ontra. Aug? x. de tri. ca.
penul. ait q vsus ad solã voluntatem ptinet.
Dic pmo videndũ est qd sit vti. **S**e
cundo cui? potẽtie sit vti. **T**ercio vtz teo

ste vtendũ. **E**t qto vtrũ oibus citra teũ sit
vtendũ.

Quantũ ad primũ

**Articulus
primus**

dico q vti est sup ea q sũt ad finẽ trãfire actu
volũtatis in ordine ad ipm finẽ. Et notanter
dico trãfire. qz qũs actu fruibõis tẽdam? in
ipm finẽ que vltim? in nihil aliõ referẽtes vl
timate in ipõ qescimus. tñ qz null? ordinatus
amor qescat in his q sunt ad finẽ. id act? vten
di q pprie est circa ea que sunt ad finẽ debz es
se in trãfitu. sic actus fruibõis est in quiete.
Et qz aliq sunt pueri et inordinati amatores
qescẽtes in his q sunt ad finẽ magis qz i ipõ
fine. id ppt tles ait aug. 83. q. xxiij. q. qz tota
pueritas est vti fruibõis et frui vtẽdis. **F**or
te dicet q apls in epla ad philomonẽ. Ita e
go te frater fruar in dño. Cũ ergo frater ñ sit
finis sed ad finẽ. ergo nõ videt q oia q sunt
ad finem in trãfitu pdicto mõ vtẽdo diligere
debeamus. sed etiã in ipis qescere possim? ip
sis fruibõdo absqz pueritate. **R**ñdeo cũ au
gustino in li. de doc. christiano. Cũ hominẽ
dño frueris teo potius qz hoie frueris. Et iãz
ex ipõ verbo apli cũ ait. te fruar in dño. ptz q
amor suus nõ qenit in fratre seu in eo quod
est ad finẽ. sed trãscit frẽm ipm. referebat ad
dñm seu ad ipm finem.

Instantia

Solutio

Quãtũ ad secundũ

**Secundus
articulus**

articulũ dicendũ q pprie loqndo de vti tunc
ad solam voluntatẽ spectat act? vten di. quia
velle seu diligere ea q sunt ad finẽ in ordie ad
finem est actus soli? volũtatis. sz vti vt patz
ex pcedentibz est hmõ. ergo zc. **P.** ista est
intentio Augustini x. de tri. c. penul. vbi ait.
q vsus ad solã voluntatẽ ptinet. **P.** illi? po
tentie pprie est vsus cui? ppriũ est libere ap
plicare res quascũqz suo debito exercitio. sed
voluntas est hmõ. ergo zc. **P.** illi? potẽ
tie est vti cui? est abuti. qz opposita apta na
ta sunt fieri circa idẽ sed abusus sine pctm i
putat pncipal? volũtati. ergo zc. **P.** cu
ius est frui eius etiã est vti. qz eadem potẽtia
est respectu finis et eozũ que sunt ad finẽ. sed
volũtatis est ppriũ frui. vt patuit supi?. er
go volũtatis pprie erit vti. **S**ed cõtra ista
videt esse victorin? qui ait. q vsus ẽ actus a
potentia freqnter elicitus. sz qlibet potẽtia
pt actu suũ freqnter elicere. g vti videt actus
esse cuiuslibet potẽtie. **D**icẽdũ q victorin?

**Opinio
victorini**

non loquitur proprie de usu sed large. fm que modum dicit in libro topicorum. Aut versus bonum est ipsum quoque bonum est.

Tercius articulus

Quantum ad tertium

principale dicendum quod non dicitur utriusque illud quod est proprium obiectum fructus illo non est vrendum. sed deus est proprium obiectum fructus. ut patet ex precedentibus. Et illud quod nequeque potest referri in maius bonum illo non est vrendum. sed deus non potest referri in maius bonum. Et maior est natura ex predictis. minor etiam patet. quia deus est ultimus finis. et est ois boni bonum. ut ait Augustinus in libro confessionum. Forte dicitur quod secundum glo. super illud Luc. xv. Quanti mercenarii i domo dei. Recte potest vni deo intuitu mercedis. sed nullus recte servit deo nisi diligens deum. ergo recte potest diligere deus propter mercedem. et sic deus diliget transcurrenter et in ordine ad aliud. quod est proprium utriusque patet ex predictis. R. quod deus diligit propter mercedem potest dupliciter intelligi. Uno modo propter mercedem eternam. et sic diligit propter seipsum. quia ipse est merces et corona sanctorum omnium. ut patet per beatum Augustinum in libro soliloquiorum. Alio modo propter mercedem temporalem. Primum modo procedit verbum assumptum de gloria. quia ut sic homo non servit deo propter alterum sed propter seipsum. Secundo modo homo peccat mortaliter. maxime si finaliter et voluntas fuerit in illa temporalis mercede. quia tunc vteret fruendo et fruere vrendo. quod est tota perversitas.

Instantia

Solutio

Quantum ad quartum

principale dicendum quod oibus vni possumus que sunt circa deum. quia oibus vni debemus que pro moveri possumus ad consecutionem ultimi finis. sed omnia que sunt circa deum ordinare assumpta in facultate voluntatis nisi aliquo modo nos poterunt promovere ad ultimi finis consecutionem. ergo etc. Forte dicitur quod multa sunt circa deum que non sunt in potestate nostra. ideo talia non possunt assu mi in facultate voluntatis nostre. nec per consequens ipsis vni poterimus. P. mortali peccato nullus potest habere vni ipsum assumendo in facultate voluntatis. P. diuinitate et spiritus sanctus non solum non promouetur. imo multos impediunt a consecutione finis. ergo ipsis non est vrendum. Dicendum quod aliquid potest venire in facultate voluntatis non solum quinque modis. Primo modo ut voluntas se habet per modum impantis et ordinantis. Secundo modo per modum approbantis. Tercio per modum collaudantis. Quarto per modum tolerantis. Quinto per modum resistantis. Primum sunt bona nostra propria. Secunda sunt proximorum nostrorum bona

Articulus quartus

Instantia

Solutio

Tercia sunt celum et angeli et cetera similia. que quibus sunt supra nos. tamen talia in facultate voluntatis accipimus. cum ex ipsis moti creatoris eorum laudamus. Quarta sunt mala peccati. Quinta sunt mala culpe. que etiam cooperant electis in bonum. fm quod dicitur glo. super illud secundum ad Romanos. vij. Scimus quoniam diligentibus deum omnia cooperant in bonum. Et per hoc patet ad primum et secundum argumentum. Ad tertium dicendum quod licet diuinitate et spiritus sanctus sint malis hominibus impedimentum. eo quod talibus non vrant debite sed magis abutant. tamen bonis hominibus non sunt impedimentum sed potius adiuuamentum virtutis. ut ait Ambrosius super euangelium. Luc. tractatus historia de zacheo. Ad argumentum principale dicendum quod non quodcumque refertur dicitur versus. sed refertur cum executionis impio. hanc autem ad solam voluntatem pertinet. quia ut ait Augustinus in de conceptu virginali. c. iij. Ceteris potentibus lex a creatore imposita est ut impio voluntatis resistere non possint. Propter quod ait Damascenus. li. ij. c. xxij. quod versus nihil aliud est quam reprobatio in contra imperium voluntatis.

Ad. 31

Ad argumētū pncipale

Distinctio secunda

De itaque etc. Postquam magister in prima distinctio tetigit materiam istorum quatuor librorum. et in fine uia uit ordinem dicendorum. modo proceditur de dicendis. Et quia tractanda in ista scilicet res et signa. id magister primo tractat de rebus. Secundo de signis. Secunda pars incipit in principio quarti libri. ibi. Samaritanus autem. Res vero sunt multipliciter. quia quedam sunt fruibiles. quedam vribiles. quedam vribile et fruibile sibi in se concludentes. Et fm hoc prima pars diuiditur in tres partes. quia primo tractat de fruibilibus. Secundo de vribilibus. Tercio de fruibili et vribili modo admirabili in eodem concurrentibus. Secunda incipit in principio secundi libri. ibi. Creatorem rerum. Tercia in principio tertij libri. ibi. Cum venit ergo plenitudo. Prima diuiditur in duas partes. quia primo magister determinat de deo quantum ad ea que sibi conueniunt in trinitate. Secundo quantum ad ea que conueniunt sibi alio modo etiam extrinsece. puta per modum cause. distinctio. xxxv. ibi. Quis supra etc. Prima in duas. quia primo tractat de deo et suis perfectibus intrinsecis. Secundo de nominibus huiusmodi perfectiones exprimentibus. distinctio. xxij. ibi. Post predicta differendum. Prima diuiditur in tres. quia primo determinat de deo quantum ad essentie unitatem et personarum trinitatem. Secundo quantum ad personalem originem et distinctiois alietatem. Tercio

quantū ad maiestatis eq̄litate. **S**eda ps scil
pit distinctōe. iij. ibi. **D**ic or̄ q̄stio. **T**ercia
distinctōe. xij. ibi. **N**ūc postq̄ zc. **P**ria i
duas. qz primo mgr̄ ondit diuie cētie vni
tate et psonaz trinitate ex sacraz scripturarum
auctoritate. **S**edo rōe sumpta ex creaturarū
silitudine distinctōe. iij. ibi. **A**pl's nanqz zc.

Prima in duas. qz pmo mgr̄ instruit z i
formar̄ lectorē istius scie et vli sacre scripture
Sedo de cētie diuie vnitae et psonaz trini
tate incipit determinare. ibi. **P**roponam⁹ q̄ in
mediū. **P**rima diuidit in tres pres. qz p
mo mgr̄ ondit qz studens sacre scripture de
bet virtutib⁹ pollere. **S**edo insinuat qd de
bet p̄supponere et firmiter tenere. **T**ercio quē
modū pcedēdi vli debz habere. **S**eda ibi.
Omnes aut̄ catholici. **T**ercia ibi. **U**t in li. p
mo de tri. **T**ūc seq̄tur illa ps. **P**roponamus
q̄ in mediū. et diuidit in duas pres. qz pmo
auctoritatib⁹ veteris testamēti ondit cētie di
ne vnitae. **S**edo diuinaz psonaz ondit tri
nitatem. ibi. **P**ersonaz quoqz pluralitatem.

Circa istam lram quero
Quātrū possit demonstratiue pbari vnuz
tm̄ deū esse. **E**t videt qz non. qz illud
nō possumus demonstrare esse cuius
esse nō possum⁹ cognoscere. sed esse dei nō pos
sum⁹ cognoscere. ergo zc. maior ptz. p̄o m̄
nozē. qz qd est de⁹ impossibile est nos scire. fm
Dam. li. i. **S**ed esse dei idē est qz qd dicit̄ dei.
ergo impossibile est nos scire esse dei. et qz ens et
vnū cōuertit̄. ergo si nō possum⁹ p̄bare eē dei.
nō poterim⁹ p̄bare vnitatē dei. qz zc. **C**on
tra. illd qd p̄t pbari necia rōe p̄t demrari. sed
vnū deū esse p̄t pbari necia rōe. qz zc. maior
patet p̄mo posterior. **D**is enī syllogism⁹ vel
est demonstratiu⁹ vli dialetic⁹ vli sophisticus.
sed demonstratiu⁹ est ex necessarijs. qz zc. mior
patet. ij. metaph. vbi p̄bat necessarijs rōibus
qz in omni genere cause est deuenire ad vnuz
p̄ncipiū. sed deus est causa fin al' omnū. vt
p̄bat. xij. metaph. ergo est dare vnū solū deū
sicut est dare vnū solū vltimū finē. **I**n ista
questiōe ponam q̄ttuor cōclusiōes negatiuas.
ex quibus tandem inferam vnam affirma
tiua. **P**rima est qz nō p̄nt esse plures dij so
lo numero d̄ntes. **S**eda qz nō specie. **T**er
cia qz nō genere. **Q**uarta qz nō analogia

Dico ergo primo

qz impossibile est esse plēs deos solo numero d̄ntes. qz illud qd est purus actus nō p̄t lb ead

Prima cō
clusio
p̄bat .i.

specie numero multiplicari. s. zc est pur⁹ act⁹.
maior ptz. vij. metaph. vbi dicit qz quecuqz
sunt plura n̄ero in eadē specie. multiā habet
materiā. **E**t si ista p̄posito fm aliquos pa
teret calūniā de materia p̄prie dicta. qz dice
rent celos esse eiusdē speciei. in quibz negant
materiā. etiā nō repugnat plures angelos eē
fm aliquos in eadem specie q̄ tñ carēt mate
ria. tñ nullus dubitare p̄t quin omne qd mul
tiplicat numero in eadē specie vli simpliciter
habeat materiā prem sui. vel saltē habz suaz
hyliachim. id ē suū materiale siue potēiale.
i puro aut̄ actu nec est materiā nec aliqd ma
teriale siue potēiale. sed de⁹ est purus actus.
vt patet. xij. metaph. et. vij. phisicoy. **P**.
si essent duo dij numero d̄ntes in eadē specie
tunc essent infiniti dij in eadē specie. p̄seq̄nt ē
falsum apud oēs. p̄to p̄seq̄ntia. qz nulla spe
cies plā habēs indiuidua. ex se et p se est limi
tata z determinata ad certū numerū suorū indi
uiduorū. nisi enī p̄ agens vli p̄ finem siue per
aliquā extrinsecā causāz determinet ad hmōi
certū numerū ex se in determinata manet. qz q̄n
tum est de se qua rōe multiplicat p̄ duo indi
dua. eadem rōe est possibile ipaz multiplica
ri p̄ infinita indiuidua. sed in p̄petuis nō dif
fert esse et posse. vt d̄. iij. phisicoy. **T**ū q̄ na
tura diuina sit p̄petua. nec possit determinari p̄
aliquā cām sup̄iorem. qz tūc non esset diuina.
ergo ptz p̄seq̄ntia. puta si essent duo dij in ea
dem natura qz essent infiniti. **P**. illud qd d̄
se ē omnino necesse esse. h̄ ex se sine omi addi
tamento est singulare. nec p̄ oīs plurificabi
le. **S**ed deus ē ex se oīno necesse esse. qz si ne
cessitas sui esse dependet ab alio. tūc ipse non
esset de⁹. sed illud a q̄ dependet. **P**. cōfir
mo h̄ idem sic. qz si essent plēs dij. aut differ
rent in aliq̄ aut in nullo. **S**i in nullo. q̄ non
plēs dij sed vn⁹ deus. **S**i in aliq̄. illud vli est
necesse esse vli possibile esse. **N**ō p̄mū. qz neces
se esse est de formali et intrinseca rōne ipius dei
Nec scdm qz ille qui includeret h̄ possibile es
set cōpositus ex possibili et necessario. et p̄ cō
sequens nō posset esse de⁹. cū deus sit oīno
simplex lbstāna. vt ptz. xij. metaph.

Instantia

z

3

4

Quātū ad secundū

principale dico qz nō p̄nt esse plēs dij sp̄e dif
ferentes. quia quecuqz diuēniūt genere z d̄nt
specie sunt p̄posita ex genere et d̄ntia. s. h̄ hu
iusmodi cōpositio repugnat deo. qz zc. maior
patet. p̄to minorē. qz vt ptz. vij. metaph. gen⁹

Seda cō
clusio p̄ba
tur i

Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various lines of text.

Dicit qd potēiale dīntia dō qd actuale. q̄ q̄c
 qd p̄ponit ex genere t dīntia p̄ponit ex actua
 li et potēiali. qd x̄o repuḡt. a q̄ oīl passiva po
 tēntialitas relegat. vt p̄z. vij. metaph. ¶ P.
 Si essent duo dij naturalr̄ distincti. aut v/
 terqz eēt oīpotēs. aut alter tm̄. aut neuter. Si
 tercio mō. tūc neuter eēt x̄us. Si scdo mō.
 tūc alter tm̄ esset x̄us. Si p̄mo mō. tūc vel
 ambo p̄currerēt ad p̄ductōez eiusdē effectus.
 tūc alter sup̄flueret. cū vn̄ x̄us oīpotēs pos
 sit p̄ducere totū effectū. vl̄ vn̄ resisteret alteri
 us p̄ductōi. et tūc vl̄ eque potētē se h̄rent. vl̄
 alter vinceret. Si p̄mo mō tūc effect⁹ sil̄ pro
 cederet fm̄ oīpotentiā p̄ductōis. et nō p̄cede
 ret fm̄ oīpotentiā resistētis. Si scdo mō tūc
 victus nō esset x̄us. ¶ P. si eēt duo dij. aut
 vn̄ intelligeret aliū. aut nō intelligeret eū. sed
 vtrūqz eī possibile. q̄ x̄. maior p̄z p̄ mediata
 siue p̄dictōriā diuisionē. miorē p̄do. Nō enī
 p̄t dici q̄ h̄ x̄ illū x̄ū nō intelligat. qz b̄rifi/
 cū obiectū v̄z x̄ū latere nō p̄t. lz̄ ver⁹ x̄us est
 b̄rificū obiectū. Nec p̄t dici q̄ ip̄m intelligat
 qz aut cognosceret eū p̄ essentiā suā. s. coḡscer
 tis. aut p̄ eentiā ip̄i cogniti. Si p̄mo modo
 tūc p̄neret illū aliū emineret. et p̄ p̄ns ille a/
 lius nō eēt x̄us. Si scdo mō. tūc p̄ficeret ab
 alto. cū eentiā eēt sibi rō recipiēdi actū itel/
 ligēdi. et tūc ip̄e p̄ficēs nō eēt x̄us. ¶ P. for
 me specificē h̄nt sicut nūer. vt d̄z. vij. me/
 taphisice. q̄ ip̄ possibile eēt esse duos x̄os specifi/
 cedntes eā p̄fectos. p̄na p̄z. qz ip̄ possibile est
 dare duos nūeros ab vnitate eā distantes.
 Ille q̄ min⁹ p̄fect⁹ eēt x̄us esse nō possit.

Tercia cō
 clusio pro
 bat 1

Quantū ad terciū

pricipale dico q̄ ip̄ possibile est eē p̄les x̄os ge
 nere dīntes. qz aut q̄libet illoz x̄orū include
 ret tm̄m p̄fectōes sui determinati generis. aut
 vterqz includeret p̄fectōes cuiuslibet generis.
 aut vn̄ includeret oīm p̄fectōes et alter limi
 tatas t determinatas p̄fectōes. Si p̄mo mō.
 tūc neuter erit x̄us. qz d̄z. v. metaph. Est enim
 qdā ens p̄fectū vl̄ p̄fectōe. h̄ns i se p̄fectio
 nes oīm generis. Qd qdē ens p̄m̄tator ibidez
 dic̄ esse x̄us. Si scdo mō tūc vterqz includeret
 oēs p̄fectōes alteri x̄ei. et p̄ p̄ns naturā illi.
 t sic erūt vnus sol⁹ x̄us. Si tercio mō. tūc ille
 vl̄ p̄fectus tm̄m erit x̄us et nō alter. ¶ P. q̄
 cūqz genere dīnt si vnū ē substantia alterz ne
 cessario ē accidēs. lz̄ x̄us nō p̄t eē accidēs. q̄ x̄.
 maior p̄z. qz p̄dicamētū substantiē ē vnus tm̄.
 m̄io nota qz nō solū x̄us ē accidēs. lz̄ nec i dō

Quantū ad secundū
 principale dico qd p̄ possibile est p̄les dij sp̄cōs
 herentes. quia vnus vnus generis t dīnt
 specie sunt vnus generis t dīntia. lz̄ vn
 talmodi cōpōto repugnat x̄o. q̄ t̄ man
 paret. p̄z. vij. metaph.

possibile eē accidēs. vt p̄z p̄ Boe. i suo li. d̄ tri.

Quantū ad q̄rtum

Quarta
 cōclusio
 pbat 1

dico q̄ ip̄ possibile eēt les x̄os differre analogia.
 qz q̄ sic dīnt q̄ i nullo p̄nit⁹ p̄ueniūt. illa nul
 laten⁹ eēt p̄nit⁹. lz̄ q̄ dīnt analogia i nullo p̄nit⁹
 tus p̄ueniūt. q̄ x̄. maior p̄z. vij. de di. no. vbi
 ait dīo. q̄ oīs multitudo aliq̄liter p̄ticipat a/
 liq̄ vno. Et ibidē oñdit q̄ n̄lla adeo sunt dīū
 sa q̄n salte p̄ueniūt analogia. Et eādē in iam
 ponit p̄clus in sua p̄ma pp̄ōe. Un̄ etiā. iij.
 metaph. d̄z. qd nō h̄z esse vnū nō h̄z esse. ites
 q̄ dij nullo mō esse possent. eo q̄ in nullo cō/
 ueniūt. ¶ P. q̄cquid est extra analogiā entis
 real⁹ qd est cōmūe decē p̄dicamētis. vl̄ e totali
 ter nihil. vl̄ si est aliqd est purū ens rōis. Sz
 si duo dij differēt vl̄ analogia. alter eoz esset
 extra analogiā entis realis. q̄ vl̄ eēt nihil. Sz
 tm̄mō ens ratiōis. qz vtrūqz ē inconueniēs.
 ¶ Forte dicit q̄ nō dīnt analogia vl̄ i ana
 logia sp̄cāli. sic analogia sanoz dīnt ab analo
 gia calidoz siue coloz. ¶ Illd nō valz. qz q̄cū
 qz dīnt analogia sp̄cāli ista p̄ueniūt analo
 gia vl̄. lz̄ enī lana i sua analogiā dīnt a cali
 dis. tū vtrāqz p̄ueniūt i analogia entis. lz̄ q̄cū
 qz p̄ueniūt i vna analogia q̄nscūqz vl̄. vel
 vnū h̄z attributōez ad alterz. vl̄ ambo ad ter
 ciū. p̄pter qd ip̄ optz dūenire ad vnū p̄mum.
 Nec instātia ē ad p̄positū. qz p̄cise loq̄bar d̄
 analogia vl̄. qz loq̄bar de analogia q̄ p̄t eē cō
 mūis his q̄ dīnt genere. sic patuit ex reducti
 one quā feci p̄ articulos p̄cedētes. i q̄b̄ ip̄ p̄ces
 si de min⁹ cōi ad mai⁹ cōe. Sz p̄dicta est
 qz p̄stifera neq̄cia fetere p̄cipit q̄nqz. vl̄ qz i p̄
 sentē diē. ¶ Ponūt enī dīcti heretici vnū eē
 x̄ū oīm bonozū. et aliū eē x̄ū oīm malozū.
 Et ex dīctis eoz multipl̄ p̄t argui. ¶ P̄rio sic.
 Tale p̄ticipatōz p̄suppōit t̄le p̄ eentiā. lz̄ ē
 dare bonū t malū p̄ticipatōz. q̄ erit dare bo
 nū t malū p̄ eentiā. lz̄ qd ē tale p̄ eentiā. h̄ ip̄i
 dicūt x̄ū. q̄ x̄. ¶ vbi cūqz ē dare cāz scdaz
 ibi ē dare cāz p̄mā. qz scdaz n̄ d̄z nisi i ordie ad
 p̄mū. lz̄ ē dare scdaz cāz mouētē ad malū. q̄ t
 p̄mā. t h̄ erit x̄us maloz. ¶ P. aliq̄ statī nara
 h̄nt uolūtā maliciā. taliū q̄ n̄ potūt eē bōa cā
 nec p̄ n̄l bon⁹ x̄us. ¶ P. si vnū d̄uoz ē i nata
 t reliquū. ut d̄z. i. celi t m̄di. lz̄ sūmū bonū t sū
 mū malū sūt d̄ua. cū q̄ sūmū bonū sit pura bo
 ni tē bonitas. ergo et sūmū malū est. ¶ P.
 vbi cūqz est dare magis et minus. ibi ē dare
 simpliciter. vt d̄z. iij. metaph. lz̄ ē dare magis

Instantia
 Solutio

Opinio
 manicheo
 rū p̄ p̄di
 ca.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12

silentiū ⁊ videt tenebra. Videre autē tenebrā
 nō est aliqd videre, sed a vidēdo deficere. ⁊ au
 dire silentiū nō ē aliqd audire. s; mag; ab au
 diēdo deficere. Sic malū ⁊ inordinatio nō est
 aliqd facere, sed ab ordine deficere. et rectū or
 dinē a deo siue a natura institutū nō seruare.
 Jo Aug' dixit eodē ca. q' h' est incipere h're ma
 lam volūtate ab eo deficere qd sumē. ¶ Dif
 p'missis imediate patet solutioes sophismatū
 pdictōrū. ¶ Ad p'mū q' dicendū q' maior est
 vera s; h' sensu q' omne esse p' p'cipatōnez p'
 supponit esse simplr. v' respectu cui' p'ficiat.
 v' a quo deficiat. Ad minozē dico q' malū p'
 supponit summū bonū a cui' legibus deficit.
 Ad. 2. ¶ Ad scdm eodē mō. qz nō optet q' detur ali
 quod p'mū qd malū scdm p'cipet positue. s; z
 sufficit esse summū bonū a quo deficiat p'uari
 ue. ¶ Ad terciū dicendū q' nō est dare purū
 malū. qz si purū malū daret seipm destruerz
 vt ptz. iij. ethico. ⁊ idō nullū malū est qd ita
 habeat cōnataz maliciā. qn necessario fundet
 in aliq' bono posituo. ¶ Verbi grā. in fornicā
 tōne possum' duo p'siderare. quoz vnū ē po
 sitiuū ⁊ habz cām efficiētē. puta actio real' ipi
 us agētis. aliud p'uariū. ⁊ hz cām deficiētē.
 puta inordinatio q' est a volūtate derelinq'
 te legē rei sui. ¶ Tal' ergo malicia nō hēbit deū
 p' causā efficiētē. sed inordinatā volūtatez a
 deo deficiētē. ¶ Ad q'rtū dicēdū q' bonū ⁊ ma
 lū nō opponit' p'riez p'uarie. p'uarie at' oppo
 sita apta nata sunt fieri circa idē s'biectū vicis
 sim et s'bz p'ria. et idō nō opponit' deo aliqd p'
 uatine nec cōtrarie. cū nō sit apertus nat' esse i
 aliquo s'biecto. ¶ Ad q'rtū dicēdū q' nō da
 tur mai' et minus malū respectu sumi mali.
 qz h' esse nō p't. sed tam bonū qz malū dan' re
 spectu sumi boni. primū vt accedēs. scdm vt
 recedēs. primū vt ad ipm p'ficiēs. scdm vt ab
 ipō deficiēs. Sicut ait Aug' q' faustū. q' r'spe
 ctu eiusdē signi dicimur sagittare bñ ⁊ male.
 ita q' nō ponunt' duo signa quoz respectu v'
 nius dicimur sagittare bñ. et respectu alteri'
 male. Sed ad idē signū magis ⁊ mag' atti
 gētes dicimur meli' ⁊ meli' sagittare. et ab eo
 dē magis et magis deuiātes dicimur pei' et
 peius sagittare. sic rē. Cū enī ipm malū a nul
 lo agente sit p' se intentū. qz nullū agēs resp'
 ciens ad malū agit qd agit. vt dicit' in de di. no.
 non optet sibi assignare cām efficiētē. vt isti
 imaginant'. ¶ Sed ad h' forte diceret mani
 cheus q' id qd est p' accidēs intentū p'git ut
 in pauciorib; et raro. sed malū in h' mūdo cō
 tingit vt in plurib;. ergo videt esse p' se inten

Solutio ad ratōnes manicheoz

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Instantia

tum. ¶ R. q' in stantia assumit duplex falluz
 quia licet id qd est a casu cōtingat vt in pauci
 orib; et raro. vt ptz. ij. phisicorū. nō optet tñ
 q' dē p' accidēs intentū eueniat vt raro. naz nullū
 generās p' se incidit corrupōez. et tñ tot eue
 niūt corrupōez quot generatōel. qz uis gene
 ratōes sint p' se intēte. als non possēt stare di
 ctū aristotel. ij. ⁊ generatōne. q' aut. generatio
 vni' est corruptio alteri'. Assumit etiā scdo
 falluz cū dicit' q' plura eueniūt mala qz bōa
 quia nullū potest malū euenire qn sil' eueni
 at aliqd bonū in quo fundet illd malū. ¶ Ad
 si eueniat aliqd malū moral'. necessario op
 tet euenire aliqd bonū. v' moraliter v' natu
 raliter. ¶ Etiā ex ipis malis elicūt aliqd bonuz.
 iuxta illud augul. Omnipotēs de' nō pmit
 teret fieri aliq' mala nisi adeo essz omnipotens
 q' ex malis eliceret bona. ¶ Ad motiua etiā
 reducta p' errore arrij isen' cū illa materia spe
 cialiter tractabit' respōsio lucidior apparebit
 id ad p'sens breui' trāseo rēdendo. ¶ Ad p'
 mū ergo dicēdū q' maior nō est s'a nisi quan
 do fundamētū est finitū. Ad minozē dicēdū
 q' diuina cētria cū sit infinita sil' p' fundare e p'
 positas relatōes. Alias inuenit' sic. Ad p'mū
 dicendū q' maior nō est s'a maxime qn sūda
 mentū est infinitū. sic est in diuino. Etiā illa
 maior patit' instantiā in creaturis. ¶ Nā quat
 do intellect' intelligit se tūc simul fundat re
 latiōes oppositas. s. intelligētis ⁊ intellecti.
 ¶ Ad secundū dicendū q' vna absoluta es
 sentia infinita pōt sibi idēficare plura real'
 distincta re relata. et p' cōsequēs de ipis p' p'di
 care manens totaliter diuina. ¶ Ad terciū
 nego minozē. Ad p'batōem dico q' aug' non
 loquit' ibi de esse absoluto qd est cōmune tri
 bus. sed loquit' de esse relato. quod magis de
 bet dici quoddā adesse qz esse. Ip'm enī ad
 esse plurificat' fm q' plurificat' p'sone. Et idō
 noranter dicit Augustin'. Diuersum est esse
 patrē. et diuersum est esse filiū. et nō dicit ab
 solute. diuersum est esse dñm. vt hoc dictū nō
 intelligeret de esse essentie diuine. sed magis
 de adesse p'sone. ¶ Ad quartū dicendū q' p'
 dicatōe formali nullū generās vt generās ē
 essentia. quia generās vt generans est suppo
 situm. cui p' se cōperit agere. actōnes enī sunt
 singularium. vt patz p'mo metaphisice. Pre
 dicta ergo p'positio est s'a quei argumēto di
 cebat' esse falsa. et p' cōsequēs sua cōuersa e
 rit s'a. et p'dictoria p'p'le erit fallā que dicebat'
 esse vera. sed p'dicatōe idētica tūc cōcessit oī
 bus p'missis adhuc conclusio erit negāda. qz nō

Solutio

Solutio argumēto rri arrij

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

sequit. h est idem qd generas. g generat. Na illud solu generat qd est formalz generas. et no ome illud qd est idēptice idē qd generas. r illud magis determinabit infra. distictōe. v.

Ad. 5. Ad qntū posset negari maior. qz materia r forma faciūt aliqd vnu esse qdditatuū. r tñ fm aliquos multe sunt forme sbstātales eiusdem materie. ipa materia non multiplicata. No curo tñ de hac solutōe. qz illud in q fūda tur nō reputo esse verū. et ideo dico q maior est ya si sic habet idem esse q habet etiā eundem modū essendi. Tūc ad minozē dico q qz uis relatio habeat idē esse cū essentia diuina in qzrum relatio ppara ad essentia trāsit i essenti am. tñ relatio vt relatio nō habz eundē modum essendi cū essentia. qz modus relatiōis vt relatio est ad aliū esse. sed mod⁹ essentie ē ad se esse. rōe quoqz differētiū modozū potest multiplicari relatio nō multiplicata essentia.

Ad. 6. Ad sextū dicendū q hilari⁹ nō accipit hic substantiā p essentia sed p hypostasi.

Ad. 7. Septimū dicendū q loqndo de relatiuis tūc maior nō est vera. qz dato q relatio realitate suā capiat a fundamēto. tñ rōem suā qdditatuā r p nōs distinctiuā sortit in ordine ad oppo sitū.

Ad phica argumēta

Ad. 1. Ad pmū phice introductū. concessa maiori dico ad minozē q etiā diuina lux pdu cit lucē spūalem a se naturaliter differentē pu ta angelicā naturā.

Ad. 2. Ad scdm dicendū q maior illa intelligēda est nō de natura: sed de supposito. quō aut supposito filij sit pfectuz. cū tñ nō possit aliū filiu generare inferi⁹ pare bit cū de oipotētia filij tractabo.

Ad. 3. Ad terciū dicendū q maior ē intelligēda de agente na turali. deus autē agit ad extra p intellectū et voluntatē. Et qz potētie rōnales sunt ad op posita. ergo diuersitas pducorū non arguit diuersitatē deozū. licz posset dici q arguat di uersitatē rōnū pducendi. puta diuisas ideas in mēte diuina. iuxta illud Augul. lxxxiij. q. Alia rōne cōditus est hō. et alia equus. et sic de alijs.

Ad. 4. Ad qntū dicendū q plus modo platonis ponit ordinē deozū siue ideaz sepa tarū iuxta ordinē entū. hoc aut nos negam⁹. dato tñ q ita esset. adhuc tñ omnes illi diij p ticiparēt vno sūmo deo q erat de⁹ bonitatis et vnitatis. sicut idē plus ponit. r nos appella remus illū vez deū. Ad argumētū pncipa le dicendū q scire deū esse nō est scire esse dei. h terminis p suppositis ē scire hāc ppositiōnem esse verā. deus ē. qz scito qd imponat p termi nos imēdiate diuiscat q hoc pdicātū ē de eēt ia illius subiecti.

Ad argu mentū pncipale

Personarū quo

qz plūritatē rē Postqz mgr dclara uit diuie eētne vnitatē. h nūc pba re psonarū plūritatē seu trinitatē. Et diuidit i du as pres. Quia pmo h facit autoritatibz vete ris testamēti. scdo autoritatibz noui testamē ti. ibi. Nūc pmo p rēstionia. Prima i dual. qz pmo ondit psonaz diuinaz plūritatē nō expri mēdo nomia psonaz. Sedo expmēdo aliqlt ter noia eazū. ibi. Nūc g ad ppositū. Et hec i duas. qz pmo adducit autoritates sonātes diuie essentie vnitatē et psonaz realē et voca lē distictōes. Scdo manifestat hmōi disti ctōem tāgēdo psonaz diuinaz pcessiōnē. Se cūda ps incipit ibi. Dauid qz. Et hec i duas qz pmo manifestat ppositū p filij generatō nē. scdo p spūscitū pcessiōem. ibi. De spūscitō etiam expsa. **Uicquero**

Uz trinitas psonaz r diuine essen tne sūma vnitatis r qbus mgr tractat in ista distictōe scda sint ppossibilia

Et videt q nō. qz sicut se habz pur⁹ actus ad passiūā potērialitatē. sic se hz sūma vnitatis ad plūritatē. sed pur⁹ act⁹ nō ppatit aliqm potērialitatē passiūā. g cū diuina eētia sit sūme vna. nō cōpatiet secū aliquā plūritatē. In d riu est fides scā. q chūstianis ē firmissimum argumētū r qsi in fallibil remōstratio. In ista qstioe sunt quoz vidēda. Pmo vtrū sint tres psonē diuis realz differētē. Se cūdo an h possum⁹ pbare euidētē r scētifi ce. Tercio an vnitatis i diuis cū reali trini tate eētis dicat positue vl i mmodo pūatiue. Et quarto de qstio pncipali.

Quātuz ad primū

Primum pncipale

pncipale dico cū immaculata fide catholica. cui fallū sbesse nō p. qz i diuis sūt tres psonē realz a se iuicē dntes. i. p. r. filij et spūscitū. Et h p. sic psuaderi. De qd dic pfectōes sim pliciter ē mō excellētissimo ponēdū i diuis. hz caritas dicit pfectōes simplz. g mō excellētissimo ē ponēda i diuis. Tal aut pfecta cari tas et excellētissim a duo reqrit i ipo diligēte. Pmo q dilectōe tēdar i alterz. qz amor pūat⁹ q tñ ē ad seipm. fm gre. n p. ē caritas pfecta. Scdo q illd in qd pncipali tēdit sit diligibi le i finitū. als ei caritas n ē ē excellētissima. qz oī caritate q ē circa diligibile finitū p. ē alia caritas maior. et p nō excellētior. Rōe pmi pater dilectōe tendit in alterū a se realiter di stictū. rōe secūdi tendere non pōt in aliquod

q: hmōi potentia habz cū opposito respectu generatiōis actiue. Sicut ergo si ignis h̄ret potentia generandi ignē cū opposito caloris nūq̄ generat ignē. q̄uis potentia generandi haberet. sic rē. **¶** Forte dices q̄ spūsc̄tus habet essentia diuinā nō cū opposito respectu generatiōis actiue. q̄ ipse potest generare. **¶** Di co q̄ nō solū impedit actū generatiōis h̄re po tentia generatiua cū opposito respectu generatiōis actiue. sed etiā nō h̄re cū pposito respec tu. hoc est cum ipa paternitate. Dato enim q̄ ignis habens potentia generandi ignē nō sit calidus. nō obstat q̄ nō sit frigidus. nūq̄ tñ generat ignē. cū fm illā potentia nō sit aptus natus p̄gredi in actū generatiōis. nisi sb hac q̄litate actiua q̄ est caliditas. sic spūsc̄tus rē

Instantia
Solutio

Ad.9.

Ad.10.

Ad.11.

Ad.12.

Ad.13.

¶ Ad nonū dicēdū q̄ maior ē p̄a de actu ab soluto. non autē de relato. qz natura p̄t inesse supposito sine omni imp̄fectōe cū carētia alie⁹ relatiōis. als natura diuina esset imp̄fecte in patre. cū sit in eo sine filiatiōe. sed generare in diuinis dicit relatōem. ergo rē. **¶** Ad decimū dicēdū q̄ dicere p̄t dupl̄ sumi. Uno mō p̄ p̄re. put idē est qd̄ sbū p̄cipe. et sic sumit ab Aug. vij. de tri. cū ait. q̄ non singul⁹ in diuinis sed solus p̄t est dicēs. et sic intelligēda ē ma ior. Alio mō sumit dicere p̄ p̄fecte intelligere. et sic intelligēda est minor. q̄ nihil p̄cludit tur. qz mediū mutat. **¶** Ad. xi. dicendum ad maiore. q̄ pater nō p̄ducit p̄sonā sbi. eo q̄ p̄ p̄fecte intelligit p̄cise. sed eo q̄ p̄fectū intelligere est in p̄sona patris cū inclusiōe respectus necessario req̄siti ad p̄ducēdū p̄sonā genitā. q̄ respectus est ipa p̄ritas. fili⁹ q̄ et spūsc̄tus nō p̄ducit sbū. qz intelligere p̄fectū i p̄sonis eorum stat cū exclusiōe respectus memorati. **¶** Ad. xij. dicēdū. q̄ qz omne qd̄ amat ama tur in q̄ntū bonū. et qz vna est bonitas p̄ris rē filij et spūsc̄ti. iō pater eodē amore et eq̄ p̄fecte amat seipm et filiū et spūsc̄tm. et eodem amore amat a filio et spūsc̄to q̄ amat eos. isto tñ amore p̄sona diuina nō p̄ducit nisi put si bi cōiungit debitus respectus q̄ ē spiratio acti ua opposita spiratiōi passiue. q̄ spūsc̄ti p̄sona in esse p̄sonali p̄stituit. et qz amor p̄dicē tñ modo p̄iungit hmōi respectui vt ē in p̄sona pa tris et filij. ergo solū vt sic p̄ducit p̄sona spūsc̄ sancti. **¶** Ad. xij. dicēdū q̄ argumētū bn̄ i lectū arguit oppositū illi. qd̄ intēdit. Ad cuius euidētia est sciēdū q̄ res p̄mo intelli git vt vera. et deinde amat vt bona. et si ē p̄fecta bonitas. tūc in ea sicut ois op̄atio q̄ ad in tra. ita q̄ intrinsece nō p̄t ēē vterius p̄gressiua.

licet p̄cedi possit vterius quo ad extra facti bus p̄ amore imp̄antis. ergo ex h̄ q̄ spūsc̄to approp̄atur bonitas. optime seq̄tur q̄ i diuis p̄sonis quo ad intra vltra p̄ductiōes spūsc̄ti nō p̄cedat. licz p̄ imp̄tium diuine volūtatē si ue amoris ad extra p̄cedat in p̄ductiōes crea ture. **¶** Ad. xij. dicēdū ad minorē q̄ posse p̄mūicare naturā p̄t dupl̄ sumi. Uno mō p̄ ipa potentia p̄cise q̄ cōmunicat natura. Alio mō p̄ potētia vt p̄cemit executōes p̄mūicati onis nature. P̄mo mō est in oib⁹ trib⁹ p̄sois eque p̄fecta potētia. als nō eēt eq̄ oipoten tes. Secdo modo nō est in spūsc̄to p̄pter carētia respectus necessario p̄notati p̄ hmōi executōe. quo tñ respectu caret spūsc̄tus abs qz omi sui imp̄fectōe cū habeat diuinā essen tiam sup̄ quā talis respectus nullā p̄fectōem addit. cū ipa in se rē se cōtineat omnē p̄fecti onem v̄l formaliter v̄l eminēter. **¶** Forte di ceret q̄ habere potētia et nō posse in executōz op̄is imp̄fectōes dicit in creaturis. q̄ rē diui nis. Illā p̄nāz nego. qz in creatur⁹ h̄ns potē tiam si nō p̄t in executōz. h̄ vel est ex imp̄f cta habitōe potētie. v̄l ex carētia instrumētōz v̄l alicui⁹ absolute entitatis ad talē executōz necessario req̄site. rē iō arguit imp̄fectōes i cre aturis. in diuinis autē non est sic. vt iā paruit. **¶** Ad. xv. dicēdū q̄ q̄uis actui purissimo nō possit fieri realiter additio. cū p̄habeat in se v̄l formaliter v̄l virtualiter seu eminenter omnē entitatē et p̄fectiōem realē. p̄t tñ sibi fi eri additio fm̄ rōnem. Idem enī se h̄ns vno mō sibi ipi p̄t addi fm̄ rōem. put se habz alio mō. Cū q̄ relatio diuina p̄pata ad illū actuz purissimū. s. ad ipam diuinā essentiā nō dis ferat ab ea nisi sola rōe. vt infer⁹ declarabitur iō et additio nō derogat in aliq̄ diuine actua litati et puritati. Dicitū etiā auerrois nō ē ad p̄positū. qz ipse intellexit de additōe alicui⁹ en titatis absolute distinguēns naturā mō idi uiduali in tra distinctōes suppositōz. **¶** Ad. xvi. dicēdū. q̄ dato q̄ h̄ nomē p̄sona nō inue niat exp̄ssum in sacra scriptura de diuinis. tñ ex his que inuenim⁹ in ea p̄bare possum⁹ h̄ no men p̄sona p̄petere diuinis. et esse multiplica tum in diuinis. qz p̄ducere et p̄ducī. genera re et generari p̄ se p̄ueniūt tñmō suppositis. vt p̄t. i. metaph. sed talia inueniunt in diui nis scripturis exp̄ssa de diuinis Cū q̄ oē suppo sitū intellectualis nature sit p̄sona. ergo rē. **¶** Qz autē generare et generari de diuinis inueni atur in scripturis sacri. p̄t ex eo q̄ d̄r in psal. Filius me⁹ es tu. ego hodie genui te. Et iterz

Ad.14

Instantia

Solutio

Ad.15.

Ad.16

Ad. 17.

Ex utero an lucifer genui te. Illud aut spūs q a patre pcedit intelligit de spūscō. ¶ Ad xvij. dicēdū q tres psonē cū diuīa cēntia sūt genitī idē loqndo de idēntitate reali. nec tñ ex h aliq sequit dicitio. qz opposita p̄dicata pos sūt p̄petere eidē rei nō eodē mō sumpra. Pri mus enī motus r̄tps sunt idē realē. et tñ vt ē motus nō mēsurat. r̄ ut ē r̄pus mēsurat r̄pa lia. r̄ de motu et actōe et passiōe q̄ sunt eadem res q̄uis alio mō sumpra. vt pz. iij. phicoz significat mltā p̄dicata oppositū sonāna put aliter r̄ aliter sumunt. Sic in diuīs eadē res purissima et simplicissima puta p̄nitas vel pater vt trāsit in entitatē absolutā diuīe essent iē (a q̄ non p̄t differre cū nullā habeat oppo sitōem ad ipam. nec differre possit fm Boe. i libro de tri. nisi ab opposito) nō ē multiplica ta. est ad se. est cōmūcabil. et nō d̄rns. nec ge nerās. nec genita. nec spirās. nec spirata. r̄ ea dem res p̄pata ad suū oppositū respectu cui⁹ sortit suā formale rōem q̄dditatiuā. vt enī re latiuū est poterūt sibi p̄uenire opposita p̄di cata iā dicitis p̄dicatī. Et qd̄ miz si hoc fit in diuinis. cū videam⁹ exp̄sse qd̄ idē mot⁹ fm to tā suā entitatē p̄patus ad agēs ē actio. p̄pat⁹ ad patiēs ē passio. vt enī ē ab agētē sic ē actio. sed vt ipō afficit ipm patiēs sic ē passio. vt pz iij. phicoz ¶ Ad illd̄ aut qd̄ addit de syllogis mō expositōis dicēdū q̄ forma illi⁹ syllogis mi non hz debita materia. nisi termini sic iur mant q̄ mediū neutz excedat extremoz Pro pter qd̄ dicit Aristō. i. p̄ioz. tractās de syllo gismo expositōis q̄ medio exīte h aliqd̄ et singulari signato. necesse ē extrema coniungi Nō diuīa essentia ad quālibz p̄sonā seozliū p̄pata q̄uis sit idem realē cū p̄sona. et p̄sona q̄tū ad suā totā entitatē idēz sit qd̄ cēntia. cū essentia in tali p̄pate nō intelligit p̄ modūz illi⁹ qd̄ est h aliqd̄. sed q̄si p̄ modū illi⁹ qd̄ est quale qd̄ siue cōmūe. Cū ipa eadē cēntia p̄pa ta ad aliā p̄sonā sit idē realē cū ea. Et in h ex cedere videt̄ quālibz p̄sonā fm se sumpra q̄ ipa est idē alteri p̄sonē. a q̄ tñ hec p̄sona d̄r. Et nā diuīna essentia nō videt̄ esse h singulare signatū. quia tūc fm se esset suppositūz. et sic haberem⁹ suppositū in diuīs absolutū. Itē si diuīa cēntia de se et p̄cise esset singularis tūc n̄ esset cōicabil. qz nullū singulare vt singulare est cōicabile. Patz q̄ syllogismo exposito rio nihil p̄cludit in terminis supradictis

Secūduz p̄ncipale

Quātū ad secundū

p̄ncipale dico q̄ nō possum⁹ p̄bare necessaria rōe distinctōem realē diuīaz p̄sonaz. qz illd̄ qd̄ est articul⁹ fidei supm⁹ et excellētissimus n̄ p̄t demōstrari. misterīū scēe trinitatē ē h mōi q̄ r̄. maior est nota. qz dicit apl's ad hebreos xi. Fides ē s̄ba rez sperādārū argumētū n̄ ap parētū. Itē ait Aug⁹. Fides est credere qd̄ n̄ vides. Itē Bre. Fides nō habz meritum cui hūana rō p̄bz exp̄mentū. Minor aut p̄tz in simbolo athanasij ¶ Sed ē q̄dam doctor q̄ tres rōes adducit. q̄s reputat necessario cō cludere r̄ p̄bare realē et verā p̄ductōez ad in tra in diuinis. et p̄ p̄ns verā et realē distinctōz Cū primo arguit sic. Id qd̄ d̄ sua rōe forma li ē p̄ncipiū p̄ductiuū alicui⁹ in quocūqz po nūt absqz omni imp̄fectōe sp̄ erit p̄ncipiū p̄ ducēdi ipm. sed intellectus habēs obiectū in telligibile sibi p̄sens ex sua rōe formali ē p̄nci piū p̄ductiuū noticie gentē q̄ ē p̄bū. Cū ergo intellectui diuīo sit sp̄ p̄sens obiectū sūme itelligibile r̄ absqz oī imp̄fectōe. q̄ necessario erit in diuīs p̄ductio p̄bi p̄fecta. P̄fectum aut nō esset p̄bū. nisi eēt genitū de tota scia p̄ ducētis. cū q̄ talis scia sit in diuīs infinita. p̄ bū p̄ductū cū sibi debeat eē adēq̄tū erit infini tū. nō p̄t autē eē infinitū nisi hēat naturā di uīnā. cū oīs alia natura sit finita. ergo i diuīs erit distinctio p̄sonaz rōe p̄ductōis. r̄ vnitas eēntie rōe adēq̄atōis. ¶ P̄ oīs p̄fectio sim pliciter est in deo ponēda. vt ait an̄. p̄sologi on. ij. c. h̄ p̄ductio ad intra dicit p̄fectōez sim pliciter. eo q̄ sit necessaria p̄ductio. nā necessi tas dicit p̄fectōez simplz. cū p̄ eā r̄cedat ens in entia p̄fecta qn̄ diuidit p̄ r̄igēs r̄ necessa riū. Sed illud qd̄ dicit p̄fectōez simplz qn̄ ad iungit alicui qd̄ de se nō dicit imp̄fectōez. ad huc illud dicit p̄fectōez simplz. cū ergo pro ductio de se nō dicat imp̄fectōez. q̄ necessi tas cū p̄ductōe pura necessaria p̄ductio dicit p̄fectōez simplz. ¶ P̄ p̄ma p̄ductio d̄z p̄pete re p̄mo p̄ducti. puta deo. h̄ p̄ma p̄ductio est necessaria. tal̄ aut nō p̄t esse ad extra. qz deus ad extra agit libere. et p̄ p̄ns h̄mōi p̄ductio ē p̄tingens. q̄ p̄mo pura deo p̄petet natural p̄ ductio ad intra. ¶ S̄z vt mihi videt̄ iste ref rōes magi vident̄ esse sophistice q̄z necessarie. qz oīs peccāt aut in materia aut i forma. vt patebit. Cū enī rō necessario p̄cludēs p̄uicat intellectū vt assentiat p̄itati p̄cluse. vt z. i. po ste. cur isti suis rōibz q̄s dicit simplz necessa rias nō p̄uicāt infideles ad assentēdū miste rio deifice trinitatis. qd̄ cū mīme p̄nt liq̄do p̄z eozū rōes nō cōcludere necessario. ¶ P̄. nō

Scot⁹ 3

2

3

Contra sco tum

1

2

minus est supnatural' fides: de seta trinitate: qz de verbo dei incarnato. sed fide in carnato il sibi dei no possum? cludere necessariq rone. g nec trinitatis. maior prz. pto minorz p au gustinu q. iij. epla ad volusianu loqns de in carnatois misterio ait. Dicit rō qut non erit admirabile. si exēplū poscat nō erit singulare. dem? g deū aliquid posse qd nos fateamur i nestigare nō posse. in rebz nāqz mirabilibus tota rō facti est potētia faciētis. Un et alan? ait. Dic natura silet. logice vis exulat. ois re/ thoyce perit arbitriū. rōqz vacillat. Et amb. i suo libro de tri. c. vi. Uoz silet. mens tēfic zc.

Solutio ad rōnes scori

Ad. 1.

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad pma g rōnem dicendū q si cluderet necessario tūc tota fides de seta trinitate prz. quia nō solū q trinitatē realiter distinctoz in diuinis cluderet. verū etiā milleitatē vl potius infinitatē realiter distinctoz in diuis ne cessario poneret. qz si ex pfecto intelligere s/ bū in diuis pducere distinctū a pducēte. cū pductū sibi sūm se sit infinitū et pducēti ade qtum. eque pfecte intelliget sicut pducēs pri mū. ergo si cogit rō tua in aliquo. tūc illd ver bum pducet aliū verbū. et sic verbi erit sibi vsqz in infinitū. Forte dicit aliqz sic ego dixi supius q intelligere verbi nō est pducti uū qz us sit pfectū. qz nō pccit in supposito sibi respectū pmitatis qui necessario pnotat in pducēdo verbū. Rūdeo. q tūc habeo pro positū. qz talē respectū esse in diuis nlla necel laria rōe pbare possumus. qz ptem vl pmita tem esse i diuinis sola fide et sacre scēpture au ctoritāte tenem. g si rō tua pcedit de intelli gere cū tali respectu. tūc rō nō est euidēs. qz nō assumit ppositōem naturaliter notā. sed sola fide creditū. Ad formā g rōis dicendū. q maior non est sū. nisi loqndo de reali pncipio quod est pncipiū totale nihil aliud reqrens ad pducendū. Ad minorē dico q qntū nob in notescere p naturalē. ipm pfectū intellige re nō est p se sufficēs pncipiū pductiuū sibi nisi accidentaliter inherētis. qle in diuis esse nō potest. sed solū in creatur. Un si ipō intelli gere pstituit sibi psonalē subsistens optz q aliquid pter ipm intelligere in ipō pducēte cō cernat vt supius patuit. qd tū euidēti rōe cō phēdere nō possumus. als si nihil aliud pnotatē. tūc filius et spūs scūs pducerēt verbuz psonaliter subsistēs i diuis eque bñ sicut pr. ergo zc. Ad scdm dicēdū. q minor nō solū est fallā. sed etiā piculosa. quia si pductio ne cessaria dicit pfectōem simplr. tunc sequitur spm sanctū esse impfectū. qz nihil pducit ad

intra. nec p psequens necessario. Forte dices q si nō habet talē pfectōez actiue. tū bz passi ue. Rūdeo q illud auget difficultatē. qz si p ductio necessaria tā actiue sumpra qz passiue dicit pfectōem simplr. tūc nulla diuina pso na esset perfecta. qz pductio actiua et passiua etiā i diuis dnt realē sūm dntiā realē ipsoz suppositoū pductiū z pductorū. g cuiqz psone ppetit pductio actiua. eidē nō pōt ppe tere pductio passiua illi actiue opposita. z cō uersō. et p pns cui libet psone pducēti defici eret quedā pfectio simpliciter. q realiter ta men haberet a psona pducta. et cōuerso cui libet psone pducte deficeret pfectio simpliciter. que tū in esset pducēti. quod esset simplr i possibile. quia cū q libet psona sit verus deus cui nulla pfectio deesse pōt. ut prz. v. metaphi sice. c. de pfecto. nullaten? poterit aliq pfectō simpliciter inesse vni psone. qn eadē pfectio in sit omnibz tribz psonis diuinis. Ad pba tōem cū dicit q necessitas dicit pfectōez sim pliciter. ista nō est sū. quia de ratōe pfectōis simpliciter est nō solū q dicit pfectōem cum adiungitur tali qd nō dicit impfectōnem. sed de rōe sui est q cuiqz cōiungit dicit pfectio nem. et melius sit ipm esse qz nō esse. Un qz bonitas et sapiētia dicūt pfectōez simpliciter quālibet adiungat his que impfectōnem de se dicit tū adhuc dicit pfectōem. Meli? ē est mori bñ et sapiēter qz sine sapia et bonita te. et infirmari z tristari et qz qz alia qz iustū qz naturalē dicāt. ipfectōz meliora sunt seip sū cū aliq pfectōe sumant que sit pfectio sim pliciter. Sed mori necessario siue de necessi tate. siue infirmari. siue tristari vtiqz nō ē meli us seipo sine necessitate sumpto. necessitas ei in talibz non addit aliquā bonitatē s; magis auget maliciā. ergo necessitas nō ē pfectō sim pliciter. Ad tertū dicendū q licz illa ratō minus peccet inter ceteras. tū nō concludit euidēter. qz quilibz phoz rōderz sūm suā opi nionem. Illi eni q ponūt deū esse cām efficien tem ad extra dicerēt q nō cōtingēt s; natu raliter res pduceret z necessario. lz nō coacte. quia in deū nō cadit coactio. necessitate tū i mutabilitatis pduceret ita q nō possz nō p ducere. Alij autē phoz qui negāt deū eē cau sam efficientē dicerēt q nec ad itra nec ad ex tra deus pducit aliqd quod realiter dicit a p ducēte. Ergo sū eos qui ex fide tue cōclusi oni nō p sentunt. nihil cōcludit virtute tue rōis. quia illi pmi dicerēt q opatio dei ad ex tra est naturalis et puma. Alij dicerēt q nlla

Instantia Solutio

Ad. 3.

rei opatio est alicuius dntis a se cōstitutina sed ipe in seipo fm eos gaudet et beatificat p/ pua bonitate.

Tercium pncipale

Quantū ad terciuz

principale dicendū q vnitas in diuinis pot dupliciter cōsiderari. Uno mō q̄stum ad id quod connotat r de quo p̄dicat. et sic dicit ens maxime positiuū. qz dicit ipam diuinā essen/ tiam vl diuinā psonā vl aliqd aliud in diui nis de q̄ p̄dicat. Alio mō quantū ad suū for/ male qd̄ addit tali p̄notato de quo p̄dicat. et sic dicit quid priuatiuū siue remotiuū. qz vt sic nihil dicit nisi negatiōem diuisionis. qz v/ num nihil aliud est q̄ ens in diuisum. et vnitas in diuisa entitas. Rōe q̄ s̄strati dicit qd̄ po/ sitiuū pura ens vl entitatē. sed rōe sui forma lis significati dicit simpliciter p̄uatōem. Ine gatiōem diuisionis. et p̄sequens dicit p̄uatōem p̄uatōis. cū diuisio dicit p̄uatōem. q̄ dicit p̄uatōem fm rōem. Dec tamē ex q̄sito nō tractabo vsqz dum veniā ad. xxiij. distinctō nem. quia ibi sp̄cāliter inquirat mgr quō ter/ mini numerales se habeāt in diuis. Ad p̄/ sens aut adducā tm̄modo rōes duaz opini/ onū. Quaz prima dicit sine distin cōe q̄ v/ nitas in diuinis dicit simplr qd̄ positiuuz. Alia aut ecōtra nō distinguēs ait q̄ simplici ter dicit p̄uatōem siue remotōem. Nura p̄ mā opinionē arguit sic. Nō minus dicit po/ sitiuū vnū trāscendentū qz alterū. sed cū q̄ttu or sint trāscendentia. s. ens verū bonū r vnū. r tria prima dicuntur in diuis positiuue. ergo r quartū dicit positiuue. ¶ si vnū siue vni/ tas aliqd̄ p̄uaret. h̄ maxime videret esse mul titudo. cū multitudo opponit vnitati. vt p̄tz. x. metaph. sed multitudinē nō p̄uat. ergo ni hil aliud poterit p̄uare. p̄bat minor. qz nihil p̄uaret illo quo in esse cōstituit. sed multitu/ do cōstituit in esse vnitate. ergo rē. ¶ si/ p̄cūta nō obstāte q̄ sit sp̄s q̄litas p̄dicatur de deo positiuue. ergo r vnū siue vnitas nō obi stāte q̄ sit p̄ reductionē in genere q̄ntitatis de deo dicit positiuue. n̄a patz. qz cū nullū accidēs possit esse in deo. et maḡ accidētis naturā sa/ piat illud qd̄ est directe in genere accidentis q̄ qd̄ p̄ reductōem. q̄ nō debz magis vnitas remotiuue p̄dicari de diuinis q̄ sapiētia vl q̄ cum qz alia species q̄litas. ¶ si vnū dice/ ret solū priuatiue de deo. q̄ sine piculo possz ne gari de deo. n̄s est falsum. imo hereticū ē di cere deū non esse vnū. ¶ si. omnis p̄dicatio

Opinio q vnū dicitur positiuue in diuinis

1 2 3 4 5

p̄uatiua sonat in aliquem defectum. sed ni/ hil defectuosum de deo p̄ p̄dicari. q̄ si vnū so luz diceret p̄uatiue nō posset p̄dicari de deo. ¶ si. fm Aug. in de tri. Quicqd̄ de deo p̄di/ cat aut p̄dicat fm substantiā aut fm relatōz. Et silr Boe. in suo li. de tri. ait. q̄ oia que ve/ niunt in diuinā p̄dicatōez mutant in diuinā s̄stantiā p̄ter adaliqd̄. cū ergo vnū p̄dicet de deo. vl dicit fm s̄stantiā vl fm relatōnem. quocūqz dato sp̄ dicit positiuue. cū tā s̄stan tia q̄s relatō sint entia positiuua. ¶ si vnūz diceret p̄uatiue. opteret q̄ habitus sibi oppo situs esset multitudo. n̄s est falsum. qz ha/ bitus naturaliter est prior p̄uatōe. multitu do s̄o est posterior vnitate. ¶ si. cū multitu do mensuret p̄ vnū. nō opponit vnū multi tudini p̄uatiue s̄z magis relatiue. cū mēsurā et mensuratū ad se inuicē referant. ¶ si. pri uatiue opposita nō p̄nt simul esse in eodē. q̄ si vnū in diuis diceret p̄uatiue cū nō possit p̄ uare nisi multitudinē vl pluralitatē. si in di uinis erit vnitas tūc nō poterit esse pl̄alitas. et ecōuerso. q̄ rē. ¶ si. vnū qd̄ est de genere q̄ntitatis dicit rōnem mensurē vt ait cōmēta/ tor. x. metaph. Sed deo excellētissime et per n̄s maxime positiuue cōuenit rō mēsurē. q̄ ta le vnū dicit de deo maxime positiuue. ¶ si. il/ lud quod est passio entis realis nō p̄t esse per se nō ens. sed vnū est passio entis realis. p̄ua tio autē vt dicit. i. phisicōz dicit p̄ se nō ens. ergo vnū nō erit p̄uatiuū. ¶ si. vl loq̄ns de vno quod cōuertit cū ente. vel de vno qd̄ ē principū numeri. Primū nō p̄t esse p̄uatiuū ¶ primo qz genus nō p̄t esse p̄uatiuū cū omnes species sunt positiuue. sed idē s̄le et eq̄ le q̄ sunt sp̄s vnus cōuertibilē cū ente. dicit positiuue. vt se p̄teter. cū sint p̄p̄tates realiū p̄dicamentorū. qz vnū in s̄stantiā dicit idē. in q̄ntitate dicit equale. in q̄litate s̄le. q̄ tale v/ num nō est p̄uatiuū ¶ scdo qz tale vnūz opponit multitudini p̄ue. vt dicit. x. metaph. sed vtrūqz cōtrarioz dicit qd̄ positiuū. i. hoc enim dnt cōtraria a cōtradictōis et p̄uati/ uis ¶ Tercio qz qd̄ p̄ se est nō ens. h̄ n̄ cōuer tit cū ente. s̄z p̄uatio est h̄mōi. q̄ rē ¶ Quar to qz tuipe dicit q̄ sit p̄uatōis p̄uatio. p̄ uat enī diuisionē que est quedaz p̄uatio. Si cut ergo negatio negatiōis sp̄ aliquid ponit. qz duplex negatio est q̄si vna affirmatio. sic duplex p̄uatio erit vna positio. ¶ Quito qz dicit cōmentator. x. metaph. q̄ vnū et ens n̄ dnt nisi in significato. ergo in p̄ncipali si/ gnificato dicit idē. ¶ si illud qd̄ p̄ncipaliter

6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5

dicat qd positiuū. 7 tñmō in p̄significato est qd p̄uatiuū. h̄ simpliciter 7 absolute d̄z dicit positiuū. lz fm̄ qd rōe p̄significati possit dicit p̄uatiuū. Nec etiā vnū qd ē p̄ncipiū numerū p̄t esse p̄uatiuū. ¶ **P**rimo qz habz rationem mēsure. qz nūc⁹ est multitudo mēsurata p̄ vnū. vt d̄z. r. metaph. ¶ **S**ecdo qz qd est p̄stitutiū positiuū nō p̄t esse p̄uatiuū. sed ex vnitatebus p̄stituit numer⁹ q̄ est sp̄s q̄ntitatis positua. ḡ r̄. ¶ **S**ed ista opinio sic absolute et sine distinctōe plara nō videt bene sonare. qz fm̄ p̄hm. v. metaph. **D**ia dicitur vnū in q̄ntū nō diuidunt. lz nō diuidi est q̄dam negatio siue remotio. ḡ vnū nō p̄dicat simpliciter positue. ¶ **A**liq̄ dicit q̄ oē vnū siue p̄uertat cū ente. siue sit p̄ncipiū nūeri. simpliciter dicit p̄uatiōem. Nulla tñ motua eorū inueni q̄ sunt alie⁹ efficacie siue p̄dēns. ḡ hanc opinioez tāqz min⁹ bñ sulcita imediate dimitto. Inuenus etiā distinctōe. xxiiij. p̄ba b̄ q̄ vnū existēs p̄ncipiū nūeri dicit qd positiuū. ¶ **S**i etiā breuiter de p̄ma opinioe vellem me expedire. dicerē iuxta distinctōez quā posui in p̄ncipio illi⁹ articuli q̄ oēs ille rōnes arguūt de s̄strato siue cōnotato ipi⁹ vni⁹. nō autē de eo qd ipm̄ vnū formaliter addit super ipm̄ s̄stratū siue sup̄ ipam̄ essentia diuinaz. **I**n rōe maioris exercitiū volo r̄ndere p̄ ordinē ad illas rōes. ¶ **A**d p̄mū q̄ dicendū q̄ nō est s̄le de vno et alijs tribz trāicendentibz. qz formalis rō vni⁹ includit negatōez vl̄ p̄uatiōem diuisionis vl̄ distinctōis. rō nō ent̄ situr a natura rei. rō veri in ordine ad intellectū. rō autē boni in ordine ad appetitū. Et iō formalis rō ceteroz triū nullā negatōez includit. ḡ nō est s̄le. ¶ **A**d scdm̄ dicendū q̄ vnūz q̄ntū ad suū formale qd addit sup̄ suū s̄stratum de q̄ p̄dicat opponit multitudinē. 7 ut sic nō p̄stituit multitudinē. tñ rōe sui s̄strati ut s̄stratū est triplicabile. est cā multitudinis. ¶ **A**d terciū dicendū q̄ nō est s̄le. qz sapia dicit p̄fectōem simplz. vnū autē qd est de p̄dicamēto q̄ntitatis cū sit qd mathematicū nō dicit p̄fectōem simpliciter. et iō q̄uis sapia formaliter sit in deo et positue. nō tñ tale vnum. ¶ **A**d q̄ntū dicendū q̄ vbi opposita sūt imediata remoto vno oppositoz ponit reliquoz. Cū ḡ vnū et multa opponūt imediate q̄cumqz negaret diuinā essentia esse vnā. imediate poneret ipam̄ esse multā et distinctā. et iō vnitas nō p̄t a deo negari sine heretica p̄uaitate. ¶ **A**d q̄ntū dicendū q̄ vnitas in diuinis nō dicit imp̄fectōez cū sit p̄uatiō imp̄fectōis p̄

ta diuisionis. ¶ **A**d sextū dicendū q̄ termini numerales in diuis nihil addūt positue sup̄ illud de q̄ p̄dicant. 7 iō si p̄dicat de cōtialibus tūc significat essentia. si d̄ p̄sonalibz tūc significat relationē. ¶ **A**d septimū dicendū q̄ vnū p̄p̄tōe opponit p̄uatiue multitudinē lz diuisionē. et illa fm̄ n̄m̄ modū intelligēdi est p̄oz vno. et ipz vnū p̄ ipaz tāqz p̄ suū oppositū difinit. cū p̄uatiō diffiniat p̄ id quod p̄uatiō. ¶ **I**n sicut dicit doctor cōis de potētia dei. q̄ isti one. lxxvi. ista se habēt p̄ ordinē fm̄ nostrum modū intelligēdi. **P**rimo enī cōcipit ens. **S**ecundo nō ens. **T**ercio intellet⁹ diuisionis. qz ex h̄ q̄ aliqd̄ intelligit esse. et nō intelligit hoc esse. imediate cōcipit vt diuisum ab eo. **Q**uarto cōcipit vt vnū puta cōcipit ut in se indiuisū. Et ex hoc q̄nto consequitur intellectus multitudinis. s̄. put h̄ ens intelligit diuisum ab illo. et vtrūqz ipoz in se p̄cipit vt vnum. **Q**uantūcūqz enī aliq̄ intelligat diuisa. nō intelligit tñ formaliter multitudinē nisi qdlibz diuisoz p̄cipiat esse vnū. ¶ **A**d viij. dicendū sicut iā dicitū ē. ¶ **A**d ix. dicendū q̄ vnū nō p̄patit secū distinctōez siue diuisionē cōtētie. nō tñ excludit diuisionē p̄sonarū. qz illi nō opponit. opposita enī p̄uatiua sicut etiā cōtradictoria debēt sumi respectu eiusdē et fm̄ idē. sicut ḡ p̄uatiō nigri nō excludit positōem albi vl̄ cuiusqz alter⁹ coloris a nigredine. sic vnitas cōtētie nō excludit diuisionē p̄sonaz. nec vnitas vni⁹ p̄sonē fm̄ se p̄cepte excludit multitudinē p̄sonarū ceteraz. ¶ **A**d x. dicendū q̄ vnū qd est p̄ncipiū nūeri nō est formaliter in deo. nā vbiqzqz formaliter reperit euz sit qd̄dam accēs reale. vt patet in distinctōe. xxiiij. ibi addit aliqd̄ supra suū subiectū. Est ḡ tale vnū emūcter in deo sicut et cetera oīa que sunt alicui⁹ entitatis. q̄ vnitas nō dicit p̄fectōem simplz. nec de⁹ ad modum illi⁹ vni⁹ ē mēsurā. lz ad modū p̄me s̄stantie. ¶ **A**d xi. dicendū q̄ passioi entis positiuū nō repugnat esse aliqd̄ p̄uatiuū. **E**clipsis ei q̄uis sit qdā p̄uatiō. tñ tāqz vā passio lune vl̄ solis est demonstrabil̄ de luna vl̄ sole. ¶ **A**d xij. dicendū q̄ h̄ loqz de vno quod p̄uertit cū ente. ¶ **A**d p̄mā p̄batōez dicendū q̄ idē egle et s̄le in q̄ntū sunt sp̄s vni⁹ dicuntur p̄uatiue. sicut et ipm̄ vnūz. nec repugnat enti vl̄ p̄dicamēto reali h̄ rē passioez p̄uatiua vt patuit de eclipsi. ¶ **E**t si dicit q̄ ista sūt species relatiōis q̄ est p̄dicamēto reale. **D**ico q̄ nō repugnat p̄dicamēto relatiōis habere species

Cōtra istā opinionēz

Alia opinio q̄ omne vnū dicit p̄uatiōnem.

Solutio Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Ad.5.

Ad.6.

Ad.7.

Ad.8.

Ad.9.

Ad.10.

Ad.11.

Ad.12.

Ad p̄maz p̄batōem

Instantia Solutio

que fm suū formale significatū sit p̄uatiua. Ingentū ei se relatiuū est. et tñ est p̄uatiuū.

Ad pbati onē scdam Ad scdam pbatiōez dicēdū q̄ p̄mētatez ex ponit p̄ue. i. p̄uatiue. Nā qz p̄mētatez oppo sita reducūt ad p̄uatiue opposita. iō q̄nqz p̄ uatiue dicunt̄ s̄ua. Et tñ p̄t dici q̄ dato q̄ v/ nū multitudine opponeret̄ p̄trane. diuisionē tñ opponeret̄ p̄uatiue. **Ad tertiā pbatiōē** nē dicēdū q̄ p̄uatiōi p̄uenit opposita appel latio illi q̄d p̄uat. p̄pter hoc p̄uatiō q̄ p̄u/ uat forma que ē p̄ se ens. tal' p̄uatiō merito appellat̄ p̄ se nō ens. sed vñ nō p̄uat ens sed entis diuisiōem. et iō ex hoc nō debz appella ri p̄ se nō ens. q̄uis appellet̄ p̄ se indiuisum.

Ad 4. Ad q̄rtā pbatiōez dicēdū q̄ q̄uis nega tio negatōnis material' aliqd ponat. tñ for' maliter est negatio. sic q̄uis vñū q̄ntū ad s̄b stratum sit se positiuū. formal' tñ est p̄uati uū. **Ad q̄ntā pbatiōez dicēdū.** q̄ q̄dli/ bz vocabulū p̄ncipalius videt̄ significare id q̄d formaliter significat q̄d material' signi ficat. etiā p̄mētatez nō videt̄ sic dicere sic hic est introduct'. sed ista s̄ba ponit q̄ vnum z ens significat idē. tñ modis diuisis. et h̄ bene p̄cedo. qz id idem q̄d significat vñū signifi cat etiā ens. nō aut̄ quocūqz mō s̄z vt idiuisū

Quartuz pncipale

Quātuz ad quartū

p̄ncipale dicēdū q̄ sic. qz cū p̄sonē diuie ū distinguant̄ absolute s̄z relatiue. et fundamē tū infinitū manēs in distinctū possit s̄udare op positas relatiōes originis q̄bz distiēre p̄sonē p̄stituunt. sic infra patebit. q̄ ipa diuina essen tia vna z indistincta p̄t secū p̄pati tres disti cras p̄sonas. **Vic doctor noster** dic̄ et h̄n q̄ illud demōstratiue p̄bare nō possum'. q̄ uis rōes oppositas soluere possum'. ac aliq̄s p̄suasiōes adducere. Et p̄suasio sua pulera z bona ē hec. Dicit enī q̄ esse suppositi creati tri pliciter p̄licat. P̄rio ex diuinitate nature. nā cū esse sit actus nature p̄licata natura neces sario plurificat ipm esse. **Sedo** ex distantia quā habz esse ad naturā. Nam cū natura cre ata nō sit suū esse s̄z acquirat esse i supposito. oportet ipm esse p̄licari iuxta plurificatōnem suppositoꝝ. **Tercio** p̄licat ipm esse ex diuisi rate eozū q̄ sunt i suppositis. Nā si aliqd ē in isto supposito d̄ns nūero ab eo q̄d est in illo supposito oportet q̄ ipm esse numeral' plurifi cetur. Et qz in deo est tñ vna natura. et eē n̄ differt a natura. nec aliqd est i vno supposi to q̄d nō sit in alio. licz ad aliqd siue relatio in

Egidius

vno repiatur. que nō ē in altero. iuxta illd̄ bo etij in de trim. **Nō** ḡ dici p̄t p̄dicatōez relati uam h̄c qz rei de q̄ dicit fm se ad dere vlt minu ere vlt mutare. que rota nō i eo q̄d est esse cōsi stit. sed in eo q̄d est in p̄p̄tōne aliquo mō se habere. q̄ ipm esse nō p̄licat in diuinis. z est idē tribus p̄sonis. et p̄ p̄n̄ nō apparet in solu bil' repugnātia q̄n tres p̄sonē s̄t possint stare cū vna natura diuina. **Sed** s̄ ista dicta est p̄mo vna opinio q̄ dicit q̄ conclusio iā dicta p̄t demōstratiue p̄bati. et nō min' euident' q̄ ista. q̄ omē p̄positum ex d̄ns ē corruptibile. Demōstratōes aut̄ q̄s adducit s̄t hec **Dis** p̄fecta opatio terminat ad aliqd opatū. sed in deo sunt intelligere et velle tanqz p̄fectissime opatiōnes. q̄ intelligere terminat ad verbum p̄ductū. z velle ad amorē. **Sed** cū nihil p̄du cat seipm. oportet tale p̄ductū realiter differe a p̄ducere et ab intra. cū tales opatiōes sint im manētes. h̄mōi aut̄ d̄na in diuinis nō p̄t esse in essentia. q̄ in p̄sonis. **P̄.** quicqd p̄fectio nis ē in creaturis ē deo attribuēdū exclusā oī annexa imp̄fectōe. s̄z naturā repiri in plibus est p̄fectōis. q̄ aut̄ ex hoc p̄licet natura ē in p̄fectōis. q̄ deo p̄mū attribuēdū est. **Sedo** ex cluso. **P̄.** natura q̄ t̄mō esse p̄t in vno supposito videt̄ esse artata et limitata. s̄z natura diuina ē imensa z illimitata. q̄ zc. **Sz** ista opinio stare nō p̄t. qz oē quod demōstrat aut demōstrat a p̄oū aut a posteriori. s̄z articulus trinitatis nec a p̄oū nec a posteriori p̄t demō strari. q̄ zc. maior p̄t p̄mo posterior. mino rem p̄to. **Nō** ē a posteriori puta p̄ effectū. qz oīs natura creata nos ducit ad oppositū. cur nulla natura creata manēs idiuisa sit rep̄bil' in pluribz suppositis. **Nec** a p̄oū puta p̄ cām. qz sc̄tissima trinitas cū ipa sit cā oīm nō habz causam. **Ad** p̄mū ergo dicēdū q̄ maior ē s̄a de opatiōibus trāscūtibz. **Ad** minorē dico q̄ intelligere et velle sunt opatiōes imanētes. de q̄bz dicit. ix. metaph. z. i. et h̄. q̄ p̄ opatio nes imanētes nihil cōstituit. s̄z ipē sunt finis et nō aliqd opatum. **Itē** si p̄ intelligere z vel le necessario p̄sona ad intra in diuis p̄ducere tur. tūc nō possent p̄uenire p̄sonē nō p̄ducēti z sic sp̄ūctūs nec itelligeret nec veller. **Item** cū intelligere z velle in deo sint vnica z simpli cissima opatio. si distinctōez talū p̄ductorū in diuinis vis arguere ex distinctiōe opatio num. tunc habebis vnicū p̄ductū in diuinis. q̄d est s̄ articulus sc̄tissime trinitatis. **Ad** secundū dicēdū q̄ mō nō est s̄a. qz tūc sem p̄terna z imaterialia essent imp̄fectiora ip̄is

Cōtra egi diū est opi mo

Cōtra istā opinionē

Solutio p̄ egidio.

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

materialibus et corruptibilibus. cum natura in eis philosophico quando in pluribus supposito non possit reperiri. Et dato quod perfectio sit natura indivisa in pluribus reperiri. quod in hoc possibile sit ductu rationis naturalis scire non possumus. cum in omnibus naturalibus scilibus oppositum videamus. Ad tertium dicendum quod natura non dicitur limitata ex hoc quod est in uno supposito. sed ex hoc quod est in supposito limitato. Si enim natura esset in mille suppositis. dum tamen quodlibet supposito sit limitata natura erit limitata. Si autem esset in uno solo supposito. dummodo illud suppositum sit illimitatum natura dicitur illimitata. Sed dato quod natura divina esset in uno supposito non quod possit fieri in pluribus. illud suppositum esset illimitatum.

Alia opinio egeidii

Secundo arguitur alij contra dicta doctoris quibus persuaderi dicitur compossibilitatem in divinis. Primo dicitur quod assumptum non est verum. scilicet quod essentia distent vel differant in creaturis. Secundo dato quod ita sit. dicitur quod essentia non habet esse per suppositum. quod magis dicitur dici quod suppositum habeat esse per essentiam. causaliter enim suppositum habet esse et operari per essentiam. quod totum quod attribuitur supposito tribuit sibi ratione essentie.

Et ex hoc dicitur tertio quod essentia in creaturis non pluralitatem per pluralitatem ipsius esse. quod ita est esse secundum se unum sicut essentia. per quod si pluralitatem habet ipsum esse. non se a seipso. quod idem dicitur de essentia. nec ab agente quod actio naturalis agentis per ipsum attingit essentiam quod esse. Quarto dicitur quod omnibus his processibus adhuc in nullo declarat per positum. scilicet quodlibet una et indivisa essentia possit esse cum tribus suppositis realiter distinctis. Sed ista videntur preedere ex non debita intelligentia doctorum non doctoris. quod primo dicitur doctorem non bene dicere in hoc quod ponit esse et essentiam in creaturis differre realiter. et nullam rationem doctoris adducit. nec ad rationes doctoris videntur quibus hac conclusionem firmissime probat in questionibus de primo principio in secundo suo super sententias. in quolibet suis et in multis alijs locis. ubi illam materiam et intentionem pertractat. Quo ad hoc dicitur eorum reputo quasi non dicitur. Quantum ad secundum iterum male intelligit doctor. quia doctor non dicit quod essentia habeat esse causaliter per suppositum. sed quod habeat esse in supposito. et in alio et alio supposito creato acquirat aliud et aliud esse. et bene dicitur doctor. quod nec in deo nec in creatura esse essentie operari essentie separatum a supposito. ut superius declaravi. Et cum tertio dicitur quod rationabili dicitur esse pluralitatem per essentiam quod eodem modo. nego. quod quibus essentia ut essentia abstracta habeat ab esse actuali existentie. et ut sic sit per ipsum

Solutio egeidii

Distinctio tertia Hostolus nam quod dicitur. Postquam magister probavit divinitatem ex auctoritatibus scripture. hic probat hoc idem ex similitudine creature. Et dividit in duas partes. quia primo magister probat divinitatem essentie unitatem et personarum trinitatem rationibus universalibus acceptis ex creaturis. Secundo facit hoc specialiter ex imagine dei fundata in essentia anime rationalis. ibi. Nunc vero ad eam dicitur. Prima in duas. quia primo ex naturalibus rationibus ostendit divinitatem essentie unitatem. Secundo ex vestigio creatoris repto in creaturis ostendit personarum divinitatem trinitatem. ibi. Nunc restat ostendere. Prima dividit in quatuor secundum quod magister adducit quatuor rationes probantes dei unitatem. Quarum prima

so esse. tamen essentia ut multiplicata necessario conernit distinctas essentias. Et cum dicitur. a quo habet ipsum esse quod multiplicet. dico quod habet ab agente efficienter. et fundamentaliter ab ipsa materia prima et divisa. in cuius diversis partibus agens inducit diversas formas eiusdem rationis. a quibus alie et alie partes materie capiunt aliud et aliud esse. et sicut aliam et aliam essentiam. attamen quod essentia abstractabilis est ab esse existentie. et potest intelligi cum opposito eius. suppositum autem non potest intelligi sine tali esse. id est aliquid modo immediatum tale esse respicitur suppositum quod essentiam. et per hoc dicitur tale esse immediate multiplicari multiplicatis suppositis. Quod autem quod dicitur quod toto concessio doctoris non declarat illam compossibilitatem trium personarum cum una divina essentia. Ratione quod habent intellectum declarato doctoris satis lucida esse videtur. quod ex primo suo dicto dico quod cum doctor dicitur quod non possumus probare trinitatem in divinis. ipse supponit tres personas in divinis. Et secundum do suo dicto habet quod esse non multiplicat sed est unum in tribus personis. et quod essentia non multiplicat nisi pluralitate ipso esse. Dis dicitur et concessio sicut tu concessis in quarto articulo. si non vides ex illis premissis sequi hanc conclusionem quod una essentia et indivisa est in tribus divinis personis tunc valde obfuscatum habes intellectum. Ad argumentum principale dicendum quod magister dicitur esse si unitas et plures sumuntur genes idem et secundum idem sive eodem modo. id bene concludit quod unitas essentie non compatitur pluralitatem essentie. Sed cum concludit de personis. fallacia figure dictionis committit. quod de absoluto procedit ad relativum.

Ad argumentum principale

Distinctio tertia

Hostolus nam

Postquam magister probavit divinitatem ex auctoritatibus scripture. hic probat hoc idem ex similitudine creature. Et dividit in duas partes. quia primo magister probat divinitatem essentie unitatem et personarum trinitatem rationibus universalibus acceptis ex creaturis. Secundo facit hoc specialiter ex imagine dei fundata in essentia anime rationalis. ibi. Nunc vero ad eam dicitur. Prima in duas. quia primo ex naturalibus rationibus ostendit divinitatem essentie unitatem. Secundo ex vestigio creatoris repto in creaturis ostendit personarum divinitatem trinitatem. ibi. Nunc restat ostendere. Prima dividit in quatuor secundum quod magister adducit quatuor rationes probantes dei unitatem. Quarum prima

sumit ex creature magnitudine et quantitate
 Secunda ex creature mutabilitate. Tercia ex
 creature bonitate. Quarta ex creature specio-
 litate. Secda ibi. Alio etiā mō rē. Tercia ibi.
 Cōsiderauerūt rē. Quarta ibi. Intellexerūt
 rē. ¶ Tunc sequit illa pars. Nunc restat oñ-
 dere rē. Et diuidit in tres partes. Quia pri-
 mo oñdit mgr quōd vestigiū creatoris creatu-
 ris imprimūt. Secdo quōd ex hmoi vestigio
 trinitas creatoris cognoscit. Tercio quōd hu-
 iusmodi cognitio ē valde imperfecta nisi p qñ
 to catholica fide pficit. Secda ibi. In illa enī
 sumā trinitate rē. Tercia ibi. Ecce oñsum est
 qliter rē. ¶ Sic qro hanc questionem.

Quāntū ad primū
 Trū noticia qua deus esse cognoscit
 sit hūano intellectui natural? inserta.
 Et videt q nō. qz illud qd p alterū
 cognoscit nō est natural? insertū intellectui.
 sed deus cognoscit p creaturā. iuxta illud ad
 Roma. i. Inuisibilia dei p ea q facta sunt rē.
 ¶ Contra. Propositio p se nota q ad sui no-
 ticiā est hūano intellectui natural? inserta. s; h
 hec ppositio. deus ē. est p se nota. eo q pdica-
 tum sit de rōe sbiecti. g rē. ¶ In ista qstione
 quattuor sunt vidēda. ¶ Prio vtz i via pos-
 sumus cognoscere deū esse. ¶ Secdo vtz pos-
 sumus cognoscere qd est deus. ¶ Tercio vtz
 deū ēē sit p se notū. ¶ Quarto qd sit vestigiū
 de quo tractat mgr i lra. et qualiter de? gno-
 scatur p vestigiū.

Prim^o ar-
 ticulus

Quantū ad primū

dicendū est q sic. Illud enī nō solū p rē p the-
 ologos. verū etiā qñ p oēs mūdānos phos.
 deū enī esse p mū motorē pulcre reduxit arist.
 viij. phisicorū. deū esse vltimū finē pbauit. xij.
 metaph. deū ēē purū actū ibidē. Et in multis
 alijs locis phie sufficēter pbant hmoi pposi-
 tōes. que deū ēē necessario p supponūt. Pro-
 pter qd ait aug^o. xv. de tri. c. iij. Neq; enī di-
 uinoz libroz tmō auctoritatē ēē deū pdicat.
 sed et oīs q nos circūstat ad quā etiā nos pri-
 nemus vniūsa ipa rez natura pelamat habe-
 re se pstantissimū cōditōrē.

Secūdu^s
 articulus.

Quātū ad secundū

dicendū q qdditatē dei ex nris naturalibz co-
 gnoscere nō possum^o. quia vl talis cognitio
 esset intuitiua. vl abstractiua. Primā hē nō
 possumus. qz cū sit bēfica sequit q ex pur^o na-
 turalibz bēitudinē attingere possemus. Nec
 abstractiua p haberi ut sup^o pbauit in plo-

logo. q. iij. articlo. i. g rē. ¶ P. nullus effect^o z
 creatus ducit in cognitōem qdditatis causē
 infinite. sed qdditas diuina est causā ifinita.
 z omnis effect^o creatus est finit^o. cū g nō pos-
 sum^o deū in via gēscere nisi p effectus. g rē.
 maiorē p bō. qz effectus ducēs in cognitōnez
 qdditatinā sine causē optz qz debita ppositio-
 nē habeat ad talē cām. s; finiti ad ifinitū nul-
 la est ppositio. viij. phicor. ¶ P. illud qd nō
 possum^o diffinire illud qdditatinē nō possu-
 mus cognoscere. sed deū nō possum^o diffini-
 re. qz oīs quod diffinitiuē scit fm Aug. xij. d.
 cui. x. sciētis scia pphēdit. ¶ P. pfecta dei
 noticia in via hri nō p rē. s; cognitio qdditati-
 ua est cognitio pfecta. g rē. ¶ P. illud quod
 nec directe cadit sb fantasmate nec aliqm ne-
 cessariā habz cōnexionē vl habitudinē cū eo
 qd cadit sb fantasmate illius qdditas nō p rē
 cognosci a viatorē. deul est hmoi. g rē. maior
 patz. qz intelligere nostz vl est fantasia. vl nō
 ē sine fantasia. z optz itelligentē fantasmata
 speculari. vt p rē. i. et. iij. de aia. ¶ P. ij. meta-
 phisice dr. sicut se habz ocul^o noctue ad lumē
 solis. sic aie nre intellectus ad ea q sunt mani-
 festissima in natura. Et Dam. lib. i. c. iij. ar.
 qz deū gēscere qd sit impossibile ē nob. ¶ Cōtra
 istā vitarē aliq antiq phi fuerūt. et p ipis pōt
 argui sic. Illa noticia ē hoi possibil^o ex sui na-
 turalibz ad quā hndā naturale hz desideriu z
 Sed ad gnoscedū deū hō naturale hz desi-
 deriū. g rē. maior p rē. qz naturale desideriu z
 nō ē ad aliqd ipossibile. pbat minor. qz viso
 qcūq; effectu natural? desideram^o scire cāz illi-
 us effectus. g natural? desiderio qēscere nō pos-
 sum^o donec ad p mā cām q de? ē deueniam^o.
 Et ista etiā vidē ēē intērio Aug. in li. p sef. cū
 ait. fecisti nos dñe ad te. z in qētū ē cor nri
 donec reqēscat in te. ¶ P. si qdditatē dei scire
 nō possum^o tūc nribz de deo scire poterimus.
 pñs est falsuz. g z añs. falsitas aut pñtis est
 nota. qz sic patuit in pmo articlo. nos gno-
 scim^o deū ēē. pñā p rē. quia ens simplicissimū
 nō habēs p rē et p rē. vl cognoscit total? vl pe-
 nitus ignorat. s; deus ē ens simplicissimū.
 ¶ P. illud qdditatinē gēscim^o cui^o pdicatu^o el-
 sentiale p mūc in qz puenit cū alijs cogēscim^o.
 z cū h d riam sufficēter distinctiua sui ab oibz
 alijs. s; nos gēscim^o ductu natural? rōis deū
 eēntialiter eēsbam in quo pdicato puenit cū
 alijs. et cognoscim^o ipm eē purū actū et sumū
 bonū siue vltimū finē in qbz pdicatis drē ab
 oibz alijs. g rē. maior p rē. qz tal? noticia vidē ē
 esse diffinitiuā et p pñs qdditatinā. mōz silz

Opinio ā
 nqz phoz
 q de? qddi-
 tatinē hie
 gēscatur

patet. qz oē quod ē aut est sba aut accidens: sed x^o nō est accidēs. qz aut sit pur^o actus et vltim^o finis. parz. xij. metaphisice. ¶ **S.** fm Aug. inuisa diligere possum^o incognita ne/ quaqz. sed nos diligit^o diuinā bonitatē q^o est idē qd diuinā qd dicitur z cēntiā. g. aliq^o mō co/ gnoscimus diuinā cēntiā. Un aut aug^o i epi/ stola de orādo xū. Si oīno qd est x^o nescire mus. non eū amarem. ¶ **S.** vbi esse z cēntia sunt idē realz. ibi nō p^o sciri si est nisi cogno/ scat qd est. Sed in deo esse z cēntia sunt omī no idē realiter. et ipm scimus esse. g. zc. ¶ **S.** non possum^o ppam passiōez alicui^o nature cognoscere nisi z gscamus illā naturā. sz nos zgnoscim^o ppam passiōez nature diuine. pu/ ta scimus xū eē imēsum et infinitū. g. cogno/ scimus naturā diuinā. ¶ **S.** Sed ista nō zclu/ dūt. qz lz naturalz possum^o zgnoscere qz x^o ē. tñ qd est ppe loqndo cognoscere nō possum^o iuxta illd Damasc. li. i. c. iij. qm g x^o ē mani/ festum ē. qd x^o est incōphēibile ē z omnino ignotū. ¶ **S.** Ad p^o mū g dicēdū qz maior cū sua pbatōne pt negari. qz naturalz nos desiderā mos non mori. qd p^o z. qz eqli necessitate zeli/ deramus fugā mali nociui et psecutōem bo/ ni p^ofici. sed naturalz vniū qd qz appetit eē et nō p^o appeterē nō esse. ut patet sup^o p aug. z tñ ipossibile est rē corruptibile nō corrupi qntum est ex pte sui. ¶ **S.** Ad scdm nego p^o nāz. ad pbatōem dicēdū qz eo ipō qz simplex non hz ptes nō p^o zgnosci fm aliqd sui qn illo mō zgnitōis totū cognoscat. et iō bñ cōcedo qz qz cūqz cognoscit xū esse qz est. qz illo mō zgnv/ tōis totū xū cognoscat et nō ptem sui. et silt^o i patria qz xū cognoscit qd dicitur zgnoscit totam qd dicitur xū. Ex illa tñ p^o pōe nō zclu/ ditur qz qz scit xū vno mō cognitōis qz ip/ sum zgnoscat omī mō cognitōis. ¶ **S.** Ad tere/ um dicēdū qz maior est xū si cognoscim^o illd p/ dicatū z mūe z illud p/ dicatū spēale pfecte z qd dicitur. ad minoz dicēdū qz lz natura/ liter possum^o z gscere h qd importat noībz talū um p/ dicatōez inesse qd significat noīe isti^o s/ bicti qd est x^o. nō tñ z gscō qd dicitur sub/ stantiā qz deo p/ dicat. vl purū actū qz ē deus vel summū bonū siue vltimū finē. sz arguit/ ue p creaturas z educēdo significata taliū p/ dicatōzū cognosco eē cognitōe quia ē. ¶ **S.** For/ te dices illud cognoscit cognitōe qd ē quod zueniēter respondet ad interrogatōez factaz p qd. et p zns etiā illud zgnoscit cognitōne qd est de quo cōueniēter rīdem^o ad interro/ gatōem factā p qd. ¶ **S.** Sed si querit qd sit x^o. zueniēter respondēt p/ dicta et p/ dicta.

Contra opi nionem.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Instantia

¶ **R.** Rūdo qz nō est necesse ppter zueniētiam taliū mōnū de s/ bictō vel p/ dicatis scire vel cognoscere qd rei. sz sufficit cognoscere qd no/ minis siue qd significet talibz nominibz. qz eque zueniētes pnt esse h mōi mōnōes i ter/ minis nullā quidditatē realem significatibz. sicut in terminis supradictis. puta si querit. qd est chymera: cōueniēter respondēt nō enī siue nihil vl figmentū. ¶ **S.** Ad quartū dicēdū qz quis cognoscimus xū in via solū cogno/ tōe quia est. debemus tñ eū sūme diligere. qz ex creaturis inuestigare possum^o cum esse sū/ mū bonū et vltimū finem. Ad formā etiā ar/ gumēti dicēdū qz bonitas dei nō ē nobis in/ cognita. quia ex effectibz cognoscim^o eā zgnī/ tōne quia est. et eodē mō qd dicitur eius que ē idē qd bonitas cognoscim^o zgnitōe qz ē. qz/ uis nō cognoscim^o eā cognitōe qd vl ppter quid loqndo de qd rei. Ad dictū augustini dicēdū. qz nos aliquo mō scimus qd ē x^o. qz scimus qz noīe rei importat res que ē sum/ me amabilis. et illud sufficit ad h^o vt xū dili/ gamus. ¶ **S.** Ad qntū dicēdū qz quis sciam^o xū esse. nō ppter hoc scimus esse xū in se et qd dicitur. Ad hoc enī qz sciam^o xū eē suffi/ cit qz scimus hoc qd importat noīe p/ dicati ne cessario cōuenire ei quod importat noīe sub/ iecti. maior ergo ppositio nō est xū. Ad enīz sequit. scio deum esse. ergo scio esse xū. sed bñ seqt. g. scio esse xū. et eodē mō sequit. scio qd dicitur xū esse. ¶ **S.** Ad sextū dicēdū qz mi/ nor nō est xū. ad pbatōem dico qz dato qz im/ mēntas esset ppa passiōe xū nō sequit. scio xū esse imēsum. g. scio xū imēntatē. qz bene sequitur. g. scio imēntatē xū. nō g. zcludit. qz zgnoscim^o xū passiōem. lz posset cōcludi qz sciam^o passiōem xū esse.

Solutio

Ad. 4

Ad. 5.

Ad. 6.

Tercia ar/ ticul^o

Cōclusio

Quātuz ad tērcium

pūcipale dicēdū qz fm Boe. i. li. de ebdomadi b^o. p^o pōez eē p se notā duplz p^o intelligi. Uno mō cōiter oib^o. Alio mō solū sapiētibz. Exē/ plū pōit de pmo. sic oē totū ē mar^o sua pte. exē/ plū d se dō. sic incorpalia nō eē i loco. ¶ **S.** Dis/ pmissis dico qz h^o p^o pōe x^o ē p se nota ē sapiē/ tibz qz nō cōiter z indrnter siue vulgarter oib^o. qz illa p^o pōe p se nota ad min^o sapiētib^o. e^o p/ dicatū ē de cēntia s/ bicti. sz eē idē qd cēn/ tia xū. g. zc. ¶ **S.** illd ē p se notū eē qd nō p^o co/ gitari nō eē. qz vtz. iij. meta. illa p^o pōe p se no/ ta que mente directe negari nō p^o. vel quam nullus potest negare. sed nullus p^o p^o xū non esse. nisi valde sit insipiens. quia nihil

a sapiēte p̄t concipi cū opposito illius quod est de sua formali rōe. sed esse dei est de sua for-
 3 mali: et intrinseca rōe. ḡ. r̄c. ¶ Illa ppositio est p se nota cui q̄libet sane mentis assentit i mediate sola p̄supposita noticia terminorūz quantū ad ea que p terminorū vocabula im-
 portant. sed talis est hec ppositio. deus ē. er- go r̄c. maior pars d̄ se. r̄ minor: p̄z p̄ an̄. p̄/ sologion. c. iij. Dixi aut̄ in p̄cedenti rōne di-
 4 recte. et in ista dixi p̄supposita noticia termi- norū. quia in directe etiā p̄mū p̄ncipiū nega-
 vit ille eractitus. vt p̄z. iij. metaph. etiā non cognito quid p terminos importat omne p̄ncipiū negari p̄t. ¶ Illa ppositio est p se no-
 4 ta. in qua p̄dicatū sic se habz ad subiectūz q̄ habita significatiōe p̄dicati et s̄biecti statim cognoscit̄ in existētia p̄dicati in s̄biecto. ista i qua esse p̄dicat̄ de deo ē h̄mōi. ergo r̄c. ¶ P̄-
 5 aliq̄ veritates secūde sunt p se note. ergo r̄ v̄i- tas p̄ma. p̄na patet. qz ignota causa necesse ē effectū ignorare. sed v̄itas p̄ma que deus ē est causa ois veritatis secūde. iuxta illd̄ auerrois ij. metaphisice. Est enī quoddā ens p se ens r̄ p se vez. entitate et veritate cui⁹ omnia alia sunt entia et vera. sed v̄itas p̄ma nō p̄t esse p se nota q̄ntū ad cognitōem q̄dditatūz r̄ cōn-
 5 trariam. ḡ. erit p se nota q̄ntum ad esse sine exi- stentiā. ¶ Forte eractitus negaret an̄s. quia diceret nullā v̄itatē eē p se notā. S̄z illud ni- hil est. quia illud est p se notū esse q̄d dū ne-
 gāf̄ necessario affirmat̄. s̄z v̄itas ē h̄mōi. ergo r̄c. p̄batio assumpt̄e. quia negās veritatē aut reputat se false negare. et tūc mēte ponit veri-
 6 tatē. v̄l reputat se se negare. et tūc itez pone- ret veritates. quia cū nihil possit esse vez sine veritate. talis negatio nō possit esse vera nisi v̄itas eē supponat̄. Ista ḡ v̄itas vel est veri-
 7 tas p̄ma. et tunc habeo ppositū. v̄l est v̄itas secūda. tūc quia ois veritas secūda p̄suppo- nit p̄mā necessario sequit̄ idem q̄d p̄mo. ¶ P̄. id cui⁹ noticia est natural̄ intellectui i-
 ferta est p se notū. deum eē est h̄mōi. vt ait da-
 7 mal. li. i. c. iij. ¶ P̄. ista nō est min⁹ p se nota. deus est. qz ista. incorpalia nō sunt in loco. s̄z secūda est p se nota. vt vult Boe. in libro d̄ ebdomadibz. vbi ait. Cōis animi cōceptio ē incorpalia in loco nō esse. ḡ. deum eē erit cōis animi cōcepto. ¶ Sed cōtra istā cōclusio-
 nem vident̄ aliq̄ esse. p̄mitterēs tū hāc distin- ctionem q̄ p̄p̄dem esse p se notā p̄telligi du-
 pliciter. Uno mō fm se. et sic ppositio ē p se nota cui⁹ p̄dicatū est de rōe s̄biecti. Alio mō quo ad nos. et sic nō sufficit p̄dicatū eē de ra-

Instantia
Solutio

Opinio
tho. p. i. q.
ij. ar. i. r̄ lu-
oz seq̄ciuz

tionē s̄biecti. sed optet nos scire quid ē s̄bie-
 cti p cui⁹ noticiā cognoscere possum⁹ neces-
 sariam connexionē et inherentiā p̄dicati cum
 s̄biecto. Et qz licet in hac ppositioe. deus ē. p̄-
 dicatū sit de rōe s̄biecti. tamē quid ē s̄biecti
 in via scire nō possumus. ideo dicūt q̄ ista p-
 positio est p se nota p̄mō mō. non aut̄ secūdo
 modo. Et hanc cōclusionē tā ipi q̄z seq̄ces eo-
 rū multipliciter p̄bāt. ¶ Primo sic. illa ppo-
 1 sitio nō est p se nota quo ad nos cui⁹ s̄biecti
 q̄dditatē nō cognoscūt nec omnes nec etiāz
 ipi sapientes. sed q̄dditas s̄biecti istius ppo-
 2 sitōis deus est. est om̄ibz ignota. ḡ. r̄c. ¶ P̄.
 id quod demōstrat̄ nō est p se notū. sed deum
 esse demōstrat̄. vt p̄z. viij. phicoz. et. xij. me-
 3 taphisice. et in multis alijs locis phie. ¶ P̄.
 noticia terminorū ppositiois p se note imedi-
 3 ate offert se intellectui. sed tā phi q̄z doctores
 moderni multū laborauerūt circa noticiā ter-
 minorū p̄dicte ppositiois: ḡ. nō est per se nota
 4 ¶ P̄. quod est creditū nō est p se notū. deū es-
 se est creditū. iuxta illud Augul. li. ij. de libero
 arbitrio. c. ij. quod scit̄ de deo in p̄senti nō est
 5 scientia p̄tēplati sed fide creditū. ¶ P̄. illa p-
 positio nō est p se nota q̄ ad nos in qua cōgnī-
 tis termis quantū ad illud q̄d circa tales ter-
 5 minos p̄mo occurrit intellectui nō statim ap-
 paret necessaria connectio terminorū. s̄z pposi-
 tio p̄dicata est h̄mōi. qz dato q̄ circa hunc ter-
 minū deus p̄mū apparēs intellectui sit. q̄ ip-
 se sit p̄ma causa v̄l p̄mū p̄ncipiū. adhuc non
 apparet imediate q̄ talis res habeat esse i re-
 rum natura. qz multi posuerūt p̄cessum in in-
 finitū in causis et causalis. Multi etiā posu-
 erūt circulatōez cāz. quoz q̄cūq̄ dato non ē
 6 necesse eē aliq̄d p̄mū p̄ncipiū. ¶ P̄. ppositio
 cui⁹ s̄biectū nō p̄t p̄cipi vno simplici p̄ceptu
 nō est p se nota donec cōḡscant̄ p̄tes illi⁹ con-
 ceptus eē p̄possibiles. s̄z de⁹ q̄ est s̄biectū p̄di-
 cte ppositiois nō p̄t a viatore cōcipi vno sim-
 6 plici p̄ceptu. viator enī nō p̄t p̄cipere deus nisi
 p̄cipiat ipm v̄l p̄ modū act⁹ puri. v̄l entis in-
 finiti. vel vltimi finis. v̄l p̄ modū alicui⁹ al-
 terius de cōsilibus. S̄z q̄ iste p̄tes sint p̄pos-
 sibles puta purus act⁹ v̄l infinita entitas r̄c.
 nō est per se notū. multi enim dubitauerunt
 an sit aliq̄d ens infinitū. ergo nec ipa ppositio
 erit per se nota. maior pars. v. metaph. vbi di-
 cit̄. Quod enim in se falsum est de nullo pōt
 eē verum. nec aliquid de eo. ¶ P̄. auicēna p̄-
 7 mo metaph. sue dicit. deū esse nō est p se notū
 ¶ Sed iste modus mihi nō placz. qz null⁹
 p̄t vere et sciēter affirmare aliquā ppositioz eē

Contra tho
man

p se nota. nisi ipse sciat eam esse per se notam. nesciens enim signum est affirmare hoc quod non scit.

Sz ille doctor dicit et affirmat predicta proposita esse per se notam in se. et in primo membro sue distinctionis. et affirmat quod nescit. vel scit eam esse per se nota. et per se nota quo ad nos erit per se nota. quod dicitur sedo membro sue distinctionis. Et id nisi aliud inibi occurreret illa distinctionem non reputo esse vera. quia primum membrum sedo videtur dicitur.

Sed primum dicitur quod maior non est nota. quia si in omni per se nota propter opteret nos scire quod dicitur reale subiecti. ita quod non sufficeret scire quod nois. tunc nulla scia pcederet ex per se notis. non est falsum. et ante. propter quam. quia proposita per se nota ex quibus pcedit et in quibus soluit ultimata scia sunt dicitur immediate super obiecto scientie. et subiecto aut scie in talibus primis propositibus cognoscimus solum quod nois. quia quod rei inquit in scientia et declaratur. patet quod ad propositum per se nota sufficit habere notitiam terminorum. quantum ad quod nois.

Porte dices si scire quid nois sufficit ad propositum per se nota. tunc ex terminis figmentorum posset fieri propositum per se nota. quia hec est per se nota. chymera est nihil. vel chymera est figmentum. Nam cognitio quod imoportetur per nomine chymere. quibus huiusmodi propositum pcedit.

Ad secundum dicitur quod minor non est nota. quia in omnibus illis demonstratio super propositum deus esse. et aliquid aliud quod esse sibi convenire probatur. puta. vii. phisicorum. quod sit primum motor immobilis. et metaphisicorum. quod sit prima causa. et metaphisicorum. quod sit purus actus. et ultimum finis. et de aliis.

Ad tertium dicitur quod notitia terminorum propositis per se nota se offert intellectui sapientium quia illis est per se nota. ad minor dicitur quod istorum terminorum notitia se offert intellectui sapientium quia illis est per se nota. Quia autem philosophi et doctores in tali materia laboraverunt et adhuc laborant. hoc non fecerit neque faciunt ad cognoscendum quod nois. vel ad habendam solam notitiam terminorum. sed hoc faciunt ad indagandas varias subtilitates circa entitatem et veritatem significatam per terminos.

Ad quartum dicitur quod sicut illud quod est demonstratum apud sapientes potest esse solummodo creditum apud rudes demonstratum non capiunt. sicut deus esse unum erat creditum apud iudeos. iuxta quod ait rabi moyses super illo verbo Deuteronomio. Audi israel dominus unus est. deus esse unum ex lege habetur. erat tamen demonstratum apud scribas phariseos. sic illud quod est per se notum apud sapientes potest esse creditum apud vulgares coecos. Nec illa auctoritas augustini est ad propositum. quia ibi augustinus loquitur de

deo secundum personarum trinitatem. et ut est remanera tor animarum sanctarum.

Ad quoniam dicitur quod maior est nota si illa quod dicitur intellectum primo occurrere circa tales terminos immediati et prout respiciunt ipsos terminos quod termini mutuo respiciant seipos. sed sic non est in proposito. nihil enim prius et immediati respicitur subiectum deus. quod hoc predicatum esse. siue enim dicatur primum principium siue ultimum finis. seu quicquid aliud volueris. ita tali a supponitur hoc predicatum quod esse. Et ideo ista propositio est per se nota. quia aliis sunt remonstrabiles. Potest etiam dici ad maiorem quod vera est. si coniectio terminorum non apparet sapienti. Et tunc ad minorem propter interemptionem.

Ad sextum nego minorem. quia si deus non posset concipi absolute sine talibus predicatis. tunc conceptus prius esset propositio conceptu totum. propositio planum est enim quod conceptus in quo hoc verbum est predicatum tertio adiacens est propositio conceptu in quo predicatum sedo adiacens. hoc in conceptu solum subiecti predicatum secundum dicitur istorum tertio adiacens. puta dicitur. deus est primum principium et filia. et in conceptu totum propositio predicatum secundum adiacens. dicitur. deus est. et.

Ad septimum dicitur quod Avicenna non negat illam propositioem esse per se nota quantum ad sapientes. sed quantum ad communes vulgares.

Est etiam alius doctor qui non curans supra dictam distinctionem quam ex dictis adduxi boetius. dicit predictam propositioem absolute et simpliciter non solum apud sapientes. sed etiam apud omnes esse per se notam. Quod probatur primo sic.

Illud videtur de talibus intellectui naturale circa quod non est videri et non videri. sed dicitur apud omnes. sicut ait philosophus. v. ethicorum. quod ius naturale non consistit in videri et non videri. sed habet ubique partem eandem. Sed constat quod bestes et omnis lingua et omnis natio quod videri quod fuit esse vel erit. imaginatur aliquid sibi deum. ergo aliquid deum esse est per se notum.

Propter duarum propositioem quarum una includit aliam et propter supponit eam. si includens est per se nota. et inclusa erit per se nota. Sed ista propositio deus est venerandus includit istas. deus est. et est per se nota cum sit communis animi conceptio. quia de lege nature est ut deo sacrificet. ut ait commentator. v. ethicorum. quod autem tali vel tali deo sacrificetur positum est. ideo communis animi conceptio omnium hominum est quod deus sit.

Propter que scio quid est supponit notum esse si est. ut patet in posterioribus. Sed omnes secte de mundo inquirunt quod est deus. et omnes supponunt quod deus sit.

Ad. 5
Ad. 6.
Ad. 7.
Aureolus

Solutio Ad. 1.
Instantia
Solutio
Ad. 2.
Ad. 3.
Ad. 4.

Contra aq
reoluma

Sed nec istemod^o mihi placet. qz illud
no est p se notu esse qd expimeraliter pcpit
de die in die trāsire in no esse. S; multi ido/
latre videbāt sensibilibiter deos suos corrupti z
quotidie alterari. z in no esse trāsire. mior pa/
tet ex multis scōrū legendis. p; etia Sapie
riū. et Isaac. xl. vbi osten dūt tales dij necessa
rio esse corruptibiles. maiorē pto. qz illd non
est p se notu esse qd hīs p estimari non esse.
sed ome corruptibile dū no actu sentit p; ve
riū estimari no esse. cū dinoscat in se habere
causam sue corrupōis omi hora possibile de/
duci in effectū corrupōis. q; nihil calū ē per
se notū esse. sed magis p; zū p se notū est ipz
talē deum idolatrarū trāsire qnq; in non esse.

2

Item aliq gentiles dicunt qibz die ado
rare tanq; suū deum primū aial qd sibi occur
rit die illa. cū ergo eadē die possibile sit mori
animal illud qua die ipm deū suū reputabāt.
ideo patet q; apd tales gentes deū esse no est p
se notū. cū illd qd putāt deū videāt corā ocul
suis euanescere et trāsire in no esse.

Solutio
Ad. 1.

Ad p
mū ergo dicendū q; dato q; ois gēs vl natio
cogitet sibi deū. no optet tñ q; reputet sibi per
se notū talem deū esse. cū ipm videāt necessa
rio trāsire in no esse. Exemplū de bel deo babi
lonis que daniel destruxit. vt p; Dan. xiiij.
z de dragon deo phulistinoy que archa domi
ni manibus et pedibz trūcauit. et corruere in
faciē suā fecit. vt parz. i. Regū. v. Pro deo du
cas mihi. quā vel qualē p se noticiā potuerit
isti et ceteri consiles habere de deo zū in oz

Ad. 2.

Ad
secundū dicendū q; minor peccat p fallaciam
diuisiōis. nullo eni exite impatore adhuc tñ
ista est hā. impator est honorādus. tñ no lz
inferre diuisim. ergo impator est. qz cū h par
ticipiū honorādus sit futuri tps. ad firatez
totius ppositiōis determinate p hoc futurum
participiū sufficit impatore q;uis nondū na
tum esse futurū. cui de iure sit honor exhiben
dus.

Instantia

Sed forte dices q; ex cōiunctis licet
inferre diuisim. et vlz qnūq; h verbū est p/
dicatur tercio adiacēs licet inferre absolute h
verbū est. put p dicat scdo adiacens qn nulla
cōditio distrahēs apponit in cōposito. lz ve
nerari no est cōditio distrahēs imo est augēs
dignitatem. q; bona esse videt illatio p dicta.

Solutio

Rūdeo q; lz veneratio no sit qd distrahēs
tñ futurū vt futurū respectu p sentis est distra
bens. cū ergo venerād^o sit pncipiū futuri tē
poris. iō implicat cōditōem distrahentē. Un
lz venire no sit distrahēs. vctuz tñ est distra

bens respectu p sentis. vñ no sequit. rex ē ven
tyrus. q; rex est. **A**d terciū dicendū. qd ibi
equocat. qz maior est hā loqndo de qd rei. lz
minor de qd nois. q; tñ eni qd importet h no/
mine deus.

Ad. 3.

Quantū ad qrtum

Quartus
articulus

principale est aduertendū. q; res triplz p; co/
gnosci. Uno mō cognitōe valde pfula. Alio
mō cognitōe distincta et determinata. Tercio
cognitōe media puta nec nimis pfula nec ni
mis determinata. Et hec media cognitio dicit
cognitio p vestigiū. Vestigiū eni forz alicui
materie impssum. no solū ducit in cognitōz
eius pfulā. puta i cognitōez generz q; pgnosci
tur esse sba. corp^o; vl aial. nec ducit i cognitō
nem ei^o vltimate determinatā q; cognoscat esse
fortes. lz ducit in pgnitōez media. lz cognitō
onē specificā qua pgnoscat esse hō. cognitōe
hō imaginis seu faciei cognoscat fortes. no so
lū vt hō est. verū etiā vt fortes est. puta cogni
tōe determinata. **N**ec q; ad diuina trāsferen/
do ē itez aduertendū. q; in diuis sunt aliq; plo
naz diuiaz ppa. puta pmitas filatio z pcel
sio. Aliq; sic sunt cōia q; nulli psonē sunt ap/
ppata. puta cōntia esse vl cōntia. Aliq; sūt cō
munia tñ psonis appropata. puta potētia. sa
pia. bonitas. seu clemētia. licz eni ista tria sine
cōia et cōntialia. tñ p; appropat potētia. filio
sapiētia. spūscō bonitas seu clemētia. Lū q;
diuinarū psonaz trinitas cognoscat qntum
ad supradicta ppa. qz h mōi noticia ē magis
determinata z distincta. no dicit vt sic de^o psci
p vestigiū. lz magis p imaginē. de q; imagine
dicit in seqnti qstōe. Si etiā de^o pgnoscatur
qntū ad simplr cōia nulli psonē appropata.
nec vt sic cognoscat deus p vestigiū. eo q; tal
cognitio sit qsi general et pfula. Si aut qrtū
ad cōia appropata hic i via exites p sidera
mus ipm deū attēdēs q; p; potētia oia p
duxit i mēsurā. filij sapia i nūcro. spūscōi bo
nitas i pōdere. iuxta qd ait ille sapiēs ipi deo.
Oia pstituit i numero pōdere z mēsurā. sic
deū ex creaturis cognoscam^o p vestigiū. Un
de illd vestigiū sūmetrinitatis attēdēs brūs
Aug. vi. de tri. c. ix. sic ait. Optet q; vt creato
rem p ea que facta sunt intellectu pspicentel
trinitatē intelligam^o. cuius in creatura quō
dignū est apparet vestigiū. Illud autem ve
stigiū quo d sapiens appellat mensuram
numerum et pōdus. beatus Aug^o. iij. sup
gen. appellat modū spēs z ordū. ita q; mod^o

fm eum corrdet mēiure. species numero. et ordo ponderi. Doz autē vltiorē psecutiōez discreto lectori cā breuitatis cōmitro. Ad argumentū pncipale in oppositū ptz p disti crōem sup'positā in tercio articulo. Quā pol ser dici q maior nō est s̄a. qz pma pncipia cognoſcunt p aliud pura p terminos via ſenſus memorie et expērie. tñ naturaliter ſunt intel lectui inſerta. 7 nihil eſt in intellectu qn pzi fuerit in ſenſu. Et ſic patet q maior ē falſa

Ad argu mentū pncipale

Nunc vero ad eam. zc. Postqz mgr trinitatē di uinay psonay iueſtigauit p veſti giū in creaturis reptū. In iſta pre ſimul vni ratē eſſentie et trinitatē psonay nitit oſtende re ex creature intellectual' et rōnalis imagine. Ubi eſt aduertendū q imago rei duplici ter fundat in aia. Uno mō ſup potētīſ. Alio modo ſup habitibus. Et fm h mgr duo fa cie. qz pmo declarat diuie eſſentie vnitatē 7 p ſonay trinitatē p imaginē fundatā in potētīſ. Secdo p imaginē fundatā in habitibus. ibi. Pot etiā alio mō. Prima in duas. qz primo oñdit iſt' create imaginē ad reū aliquale ſi tu dinē. Secdo oñdit eiūſdē imaginē ad reū um magnā diſſilitudinē. ibi. Cerūtū caueat zc. Prima diuidit in duas ptes. qz primo aſſignādo ptes imaginē oñdit eaz ad inuicē equalitatem. Secūdo declarādo qddam di ctū oñdit illaz partiū ſtabilitatē. ibi. Dic at tendendū eſt. Tunc ſequit illa pars. Po teſt etiā alio mō. vbi loquit de imagine fūda ta ſup habitibus. et diuidit in duas ptes. quia primo ponit hui' imaginē deſcriptōez. Se cūdo oñdit qz p talis imaginē cōſideratōem poſſum' cōſurgere ad ſcē trinitatis pteplati ones. ibi. Mens itaqz zc. Dic quero hāc queſtionem.

Quāru imago trinitatis diuie repiaſ in hoie. et videt q nō. qz in hoie nō re pitur imago diuine infinitatis ſiue imēſtratis. ſ̄ nec diuine trinitatis. Anſ pa tet. cōnam pto. qz cū infinitas rei poſſit natu rali rōe pbari et nō trinitas. vidē q imago in finitatis magis debeat relucere in creatur' qz trinitatis. cū p imaginē ſuā res pprie cogno ſcat. Et pfirmat p hiliarū in libro de ſinodis vbi ait. q imago eſt ei' rei ad quā imaginat ſpecies in diſns. ſed vna ſpēs nō p̄t eſſe in diſſe rens rei et homis. In cōtrariū eſt brūis au guſtinus in diuerſis loc' li. de tri. et ſer. d imā

Contra

gine. In iſta qſtione q̄ttuo: ſunt vidēda. Primo eſt vidēdū penes q imago rei i ho mine pncipal' attendat. Secdo quō ptes imaginis ſe habeat ad id in q fundat. Ter cio quō habeant ad ſe mutuo. Et q̄to ex p̄dicte inferat qddā correlariū d̄ intellectu agēre.

Primus articulus

Quātum ad primū

dico cū brō Aug. xiiij. de tri. c. viij. q in portio ri pte aie req̄reda eſt imago. Portio autē parl aie eſt portio ſupior. fm quā hō cūcta terrena trāſcēdit. ergo fm vires abſtractal' q̄b hō ſin gulariter ē p̄ditus p cūct' ceteris an imātibul eſt attendēda imago ſcriſſime trinitat'. Ad cuius euidentā eſt aduertēdū q vt ait Aug' xiiij. de tri. c. viij. Imago potē' eū nobis cūz actu intelligim' q̄s cum habitu intelligim'. Actū autē intelligere nō poſſum' niſi ſpēz in telligibilē habeam'. ergo optet nos ponere ſ̄ tute m hmoi ſpēm cōſeruante q d̄ memoria. Spēs autē in memoria ſunt q̄i abſcō dicit. et reuelant cū actual' intelligim'. et de ipis ſoz matur intelligētia actual'. vt dicit aug'. xiiij. de tri. c. viij. optet ḡ dare intellectū actu potē tem intelligere. Itē qz intellectu' in tali actu ſi p̄t ſe cōſeruare niſi aſſit intentio volūtatis co pulās plem genitā in actuali intelligētia pen ti puta ſpēcia in memoria exēti. ergo necesse ē eſſe volūtate. Et ſic in aia nra habem' tres vi res. ſ. memoriā intellectū et voluntatē. penes tria iā dicta diſticta officia. i q̄b cōſiſtit ima go ſanctiſſime trinitatis. que quidē potētie ſi nude ſumunt fm ſe nō connotariſ actibz. tūc imago ſan cte trinitatis in ipis figurat qdam modo impſecte ad modū corpalis imaginis p debita lineamēta diſpoſite. nō m̄ colorate. Et ſic ait Aug'. xiiij. de tri. c. iij. q imago nū qz tollitur. Si autē p̄dicte vires cū actibz debi te ſibi cōgruentib' concernūt. tūc imago p̄di cta quali debite colorat. et fm hoc ſp mag' vl minus pulcrificat fm q aia nobilioribz l' mi nus nobilibz actibus tendit in obiecta nobi lioza vl minus nobilia. Et ideo cū anima ra tionalis ſit nobilior omnibz rebus corpali bz. deus autem eſt nobilior ipa anima. ideo ima go trinitatis nobilior eſt in anima cū memi nit intelligit et diligit ſeipaz. qz cum act' p̄di ctos elicit reſpectu inferior' creaturaz. et iam dicta imago eſt nobiliſſima et p̄fectiſſima cū fm p̄dictos actus toto mentis ſeruoze ania tendit i obiectū eternū quod eſt deus ipē. ſpre tis omnibus que ſunt circa ipſum deum.

Nota op tunc

Quibus bene intellectis clare videre possumus causam diversitatis in dictis augustini. quibus quibus concedit imaginem trinitatis absolute esse in anima rationali. quibus cum actu intelligit. et quibus intelligat. quibus cum intelligit seipsum. quibus cum solus actus predictos elicit circa ipsum deum. iuxta quod idem augustinus ait. xiiij. d. tri. quod imago dei est in mente. non quod sui meminit se intelligit et amat. sed quod per deum a quo facta est meminisse amare et intelligere.

Secundus ar. aculus.

Egidius. iij. quibus. q. x.

Confirmat

29. Egidium soluit.

Quantum ad secundum

principale dicitur quod predicte pres imaginis differunt a suo fundamento. scilicet ab essentia anime realiter absolute. Et hac conclusionem probat venerabilis doctor frater Egidius sic. Impossibile est operationem immanente et non permanente immediate fluere siue procedere a subiecto incorruptibili et permanente. scilicet intelligere et velle sunt operationes immanentes et non permanentes. substantia anime est incorruptibilis et permanens. ergo etc.

Et confirmat. quod in eadem natura ea que multum dicitur non fluunt ab ea nisi mediatis his que minus dicitur. scilicet operatio predicta nec est substantia nec permanens. ergo fluere ab essentia anime mediante potentia que quis non sit substantia. est tamen permanens.

Primo in angelo dicitur potentia ab essentia. et in homine. probat Augustinus. quia cum medium non possit magis differre ab extremis. quod extremum ab extremo et cum intelligere sit medium inter intelligens et intellectum. quoniam angelus intelligit essentiam suam si in eo non differat potentia intellectiva ab essentia intellectiva. suum intelligere esset idem quod sua essentia.

Primo idem finem esset movens et motum. et directe reduceret seipsum de potentia ad actum quoniam angelus intelligeret essentiam suam. Ad quod habet preteritum super actum immediate fundatum in aliqua essentia vel natura. illud habet preteritum super omnia alia fundata in ea. et per consequens super ipsam naturam. cum nulla creata natura possit esse siue accedere. sed fantasma habet preteritum super ipsum intelligere. ergo si ipsum intelligere immediate siue potentia media fundatum essentia anime. ipsa natura vel essentia anime intellectiva erit corruptibilis.

Sed ad has rationes quidam de prima opinione respondent. Ad maiorem preteritum dicunt quod non est loquendo de operatione non permanente siue fluxibili divisibili. sicut est motus. non autem de indivisibili sicut est generatio. Licet enim materia subiecta motui mediante aliquo accidente permanente. immediate tamen per seipsum subiecta generationi. sed intelligere est operatio

divisibilis. Ad secundum negant Augustinus. ad probationem dicunt quod vera est de medio compositio non autem de medio coniunctio. prout enim duo panes extremi coniunguntur mediante acu ferreo. nunc autem ita est quod ipsum intelligere se habet vel medium coniunctio. Ad tertium dicitur quod hoc non erit finem idem. quod requiritur ibi species intelligibilis per quam reducitur in actum. Ad quartum dicunt quod actio et passio dicitur equivoce prout est in anima intellectiva et in aliis. quod in aliis magis facta abijcit a substantia. in anima autem est facta et perfecta. et ideo si fantasma habet potentiam super ipsum intelligere. ex hoc non sequitur quod possit animam corrumpere sed magis sequitur quod possit ipsam salvare et perficere. Sed iste solutio non videtur valere contra rationes predictas. quia commutator intermit ea que dicitur ille doctor ad maiorem preteritum rationis. Ponit enim expressum in de subiecto orbis. quod materia nunquam separata dimensionibus. ergo etiam in puncto generatio materia habet aliquid accidentis permanentes. puta ipsas dimensiones. a quibus vel ait commutator nunquam totaliter poterit separari. Sed in his que dicitur ad maiorem negat Aristoteles primo de anima. ubi dicit. quod intelligere est cum continuo et tempore. et ideo finem hoc ipsum intelligere non videretur esse totaliter indivisibile. Sed hec quid sit de his. dico quod iste assumit non sile per simili. quia materia respectu ipsius generatio est in potentia ad esse. sed potentia anime respectu ipsius intelligere est potentia ad operari. licet autem aliquid creatum per essentiam suam possit immediate suscipere esse. nulla tamen substantia creata potest immediate operari. quia substantia nullius operationis potest esse immediatum principium. vel expressum dicitur commutator. vii. metaphisice. Licet enim forma substantialis ipsius ignis vel cuiuscumque alterius rei sit principium principale. non tamen immediatum. Ignis enim principaliter producit ignem. tamen mediante calore. Sed forte dices. agens instrumentale non agit nisi motum ab agente principali. ergo saltem illius motus siue influxus substantia erit principium immediatum. Respondeo. licet quando principale et instrumentale sunt suppositaliter distincta. necesse sit ipsum principale aliquid motus influere ipsi instrumentali. sine qua motus instrumentale non tenderet in tale actionem. dolobra enim nunquam edificaret nisi a domificatore moveretur. tamen cum principale et instrumentale sunt naturaliter connexa. non oportet tale influxum fieri. quia propter solam naturalem assistentiam ipsius principalis agentis ipsum instrumentale agit in virtute

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Contra solutões 29. Contra 1.

Instantia

Solutio

principalis. Causa autem istius ordinis est si querit. dico quod est ipse generans duas principales virtutes principales. et instrumentali virtutem subordinatam respectu illius principalis agentis

Contra. 2.

Contra. 2. Nec secunda solutio valet. quia licet utriusque medium quod ponis modicum sit ad oppositum. si tamen vni illorum debemus assilare ipsum intelligere. magis assilabitur medio oppositum. quia cum ipsum intelligere sit suorum extremorum ad inuicem assilatum opter quod principer naturam utriusque extremi. obiectioni. et subiecti. et sic distinctio tua directe est contra te. nec exempla tua valent quod in opposito. quia nos loquimur de medio per se et naturaliter. tu autem exemplificas de medio per accens ac artificialiter.

Contra. 3.

Contra. 3. Nec tertia solutio valet. quia doctor non arguit de intellectu et qua angelus intelligit essentiam suam quam sine media specie intelligit. cum sit naturaliter plenus suo intellectui.

Contra. 4.

Contra. 4. Nec quarta solutio valet. quia si cur oppositum in opposito. sic oppositum in opposito. Si ergo fantasma illustratum per suam presentiam esset causa perfectiois fundata in essentia anime immediate. tunc per suam absentiam erit causa destructiois eiusdem perfectiois. et per consequens destructio ipsius essentie. sicut dicitur doctor in sua ratione.

Confirmat. 1.

Confirmat. 1. potest etiam predicta deo probari sic. Quocumque sunt eadem realiter impossibile est unum essentialiter remanere altero essentialiter corrupto. sed virtus visiva essentialiter et realiter corrupta manente essentia anime incorrupta. maior patet et singulariter in opposito. cum essentia anime sit incorruptibilis. et corruptibile et in corruptibile distinctum genere. ut dicitur. x. metaphis. minor patet. quia cum aliquis efficiat cecum hoc non potest esse propter solam cessatorem ab actu videndi. quod sic clauderet oculos fieret cecum. ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptorem alicuius intrinseci principij visiois. quod principium nos appellamus potentiam visivam.

Instantia

Instantia. Forte dices quod non corrumpitur potentia visiva sed corrumpitur pupilla que est organica non potest suam operationem exercere.

Solutio

Solutio. Hoc non valet. quia dato quod omnes potentie sint idem realiter quod essentia anime. tunc non habes quod vna magis sit organica quam alia. vel vna sit magis separata quam alia.

Confirmat. 2.

Confirmat. 2. Item potentia organica subiective fundata in organo a quo dicitur organica. cum sit corruptio subiecto corrupta omne illud quod fundatur in eo. et corrupta pupilla non poterit talis potentia remanere. Item si potentia anime essent realiter idem cum essentia anime. tunc essent idem realiter in se. falsitas contra est nota. quia intellectus dicitur realiter a voluntate. et status visiva ab auditiva. et sic de singulari. et sequitur potentia per se. physicoz. ubi dicitur. Que vni et eidem

sunt eadem inter se sunt eadem. Sed forte aliqui contrarie opinionis dicerent illud consequens non esse falsum. Ideo probatur illa falsitas per alias consequentia sic. Si potentie non differrent realiter operationes potentiarum non differrent realiter falsitate istius consequentis ipsi negare non possunt. quia videre non est audire. nec intelligere est velle. et sic de alijs. consequentia probatur. quia dicitur. ij. de anima quod opinativum differt ab intellectivo. quia opinativum differt ab intelligere. Sic a simili. Item impossibile est operationes genere dantes esse ab vno creato principio immediate. sed operationes appetitive et cognitive differunt genere. maior pars quia sicut ait Aristoteles. ij. physicoz. si potentia sanandi et potentia egrotandi sunt idem. tunc sanari et egrotari erunt idem.

Instantia Solutio

Instantia. ea que sunt in secunda specie qualitatis differunt realiter ab essentia anime. cum illa sint accidentia absoluta. essentia autem anime sit substantia. sed omnes potentie anime actiue quam passivae sunt in secunda specie qualitatis. Item si potentie anime essent idem realiter quod essentia tunc unum indivisibile fundamentum creature fundaret simul oppositas relationes. quod est proprium solum essentie diuine. cui hoc potest convenire ratione sue illuminationis infinite. consequenter am probatur. quia potentiarum anime quedam sunt actiue quedam passivae. actiue autem et passivae fundant oppositas relationes. Item cum vna potentia moueat aliam idem esset motum sui ipsius.

Instantia Solutio

Instantia. Istam autem eandem conclusionem probat doctor deus quinquaginta rationibus. que quibus legitime possunt improbari. adducam tamen eas et recitabo instantias contra eas gratia exercitij. Argumentum enim primo sic. Si anima esset immediatum principium operandi. semper habens animam semper operaret opera vite. que sunt intelligere et velle. quia sicut habes animam actualiter viuunt. sic et. Item sicut se habet essentia ad esse. sic se habet potentia ad agere. ergo permutatum sic se habebit essentia ad potentiam sicut se habet esse ad agere. Sed in nulla creatura esse est idem quod agere. ergo nec potentia erit idem quod essentia. nec e converso essentia erit idem quod potentia. Item diversitas actuum arguit diversitatem potentiarum. Sicut enim videmus quod quia ignis calefacit et tendit sursum. oportet quod distincta istorum actuum habeat principia. puta caliditate et leuitate. sed intelligere et velle differunt realiter. ergo et. Item immediatum principium produciendi oportet esse proportionatum effectui produciendo. quia in tali principio produciunt assilatur si bi produciunt. cum ergo intelligere sit accens. immediatum principium produciunt sui etiam erit accens.

Instantia Solutio

5. **¶** Actus et potentia sunt in eodē genere. s; actus intelligēdi et volēdi sunt accidētia. ergo potētie eorū erūt accētia. **¶** Quidā alter affirmat dictā conclusiōem sic. Illud qd de se nō dicit ordinē ad actū sed est indēns ad diuersos actus. oportet q; p aliqd determinetur si aliquid quem istoz actū determinate debet pncipiare. Sed eētia aīe est indēns ad quēlibet inuoz actū. ergo illud quo determinat ad distinctos actus suos h; vocamus potētiā. **¶** Sed licet celo sit pūssima. ista tñ media multipl; pnt improbari. **¶** Quantū enī ad pūmū neganda est pūa. q; si pūa esset bona. sequit etia cōtra nos q; sp habens intellectū sp intelligeret. Nec enī illud qd inferūt de esse viuo est sile. q; viuere respectu intelligere ē actus pūmus. q; viuere viuētib; est esse. vt d; in. ij. de anima. sed stante actu pmo actus sedus multipl; pnt impediri ppter h; q; plura requit actus secundus q; actus pūmus. quozū quocūq; deficiēte deficit talis actus. **¶** Ad sedm posset breuiter dici q; pmutata pporcio nō cludit necessario. nisi cū pporcio sumit in terminis qntitatibus. Isti aut termini nec sunt qntitativi. nec sumunt qntitatie. **¶** Vel p; dici q; pma pporcio est s; qntum ad qndā naturalē coexigentia. puta sicut impossibile est q; sit esse sine essentia. ita impossibile est q; sit opari sine potētia. et tūc sic pcessa pporcioe in pmutando cōmutat fallacia figure dicitōis. q; mutat coexigentia in dntia. vñ si vniformis obleruel pcessus bñ cludet puta facta terminoz pmutatōe. tūc ex pcedentib; sic d; inferri. s; impossibile est esse potētiā sine essentia. q; im possibile est opari esse sine esse. **¶** Forte dices si potētia p; supponit eētia. ergo differt ab ea. **¶** Si essem p;rie opiniōis dicerē q; idem p; seipm supponere. s; alia tñ rōe. **¶** Ad terciū dicitū q; licz illa inter ceteras sit efficacior. tñ volēs fugere p; dicere q; sicut agēs equocū puta sol p vnā et eandem p;turē inducit aliaz et alia formā fm alia et alia dispositōez pncipiū susceptiui. Sic vna et eadē aīa cū sit pncipiū equinocū respectu suaz opationū. ad p;sentia obiectozū aliaz et aliaz rōnū poterit actus elicere nō solū dntes specie. verū etiā genere. si rōes obiectozū fuerint genere dntes. h; mōi enī actus et opatōes nō capiūt spēm et distinctōem ex sbiectis. sed ex obiectis sumptis fm rōes obiectales. **¶** Ad qrtū dicitū q; illa pporcio assilatōis nō habz locū in productiōibus equocis. q; nigredo qnq; sit a calore qnq; a frigore. et calor qnq; ab igne. qnq;

¶ Curā d; **¶** Solutioel p;ra rōnel thome **¶** Ad. 1. **¶** Ad. 2. **¶** Instantia **¶** Solutio **¶** Ad. 3. **¶** Ad. 4.

q; a motu. vt ait p;metator. ij. celi et mundi. Et s; dicit ibidē. q; nō omne qd sit: fit a sibi s; mli in specie vl genere. nisi solū in generatōe sbstantiaz vniooca. s; in pposito nō est generatio vniooca. cū act; nō sit eiusdē spēi cum potētia. **¶** Ad quintū dicitū q; ibi pmitit fallacia equocatōis. q; duplex est potētia. vna a q; itur in actū sine q; sit actus. sicut hō i potētia fit hō in actu. et illa potētia s; ē maior. Alia est potētia que elicit actū. et de illa cōcludit argumentū. et p; pns mutat medium. **¶** Itē argumentū p; duci p;ra doctorē. quia fm cum potētia est qdā actus essentie. et per pns essentia habz rōem pfectibil; potētie respectu tal; actus qui dicit potētia. Si igitur potētia sp est in eodē genere cū actu. ille actus que appellam; potētiā erit in eodē genere cū essentia aīe. et p; pns nō erit accēs s; sbstantia. **¶** Ad sextū aduētū p; aliu; doctorē p; dicit q; ad actus specie vl genere dntes ania determinatur fm rōes obiectales specie vl genere dntes. **¶** Et licz aliq; meo rōnes sint tacte p; solutiōes quas adduxi p;ra rōes illorū doctorū. tñ adhuc manēt in cōcussile ppter varias reclaratōes et pbatōes q; b; sunt fulcite. **¶** Nec reputo has solutiōes sp; necessarias nec in omib; simpliciter s;as. et maxie vbi dicitis meis p;mis in aliquo obuiarēt. et idē dixi. q; h; mōi instātiā vellē adducere gra exercitiū. **¶** Sed p;ra supradictā p;ritatē cōclusam sūr vane doctorū opiniōes. **¶** Primo enī sunt qdā dicitēs q; potētie antelunt idē realiter cū essentia aīe. differūt tñ formaliter inter se sicut p;res p;riuales exntes in eodē toto. **¶** Dicit enī aīam esse qdādam totū p;riuuū contētuum plurū. que tñ oīa realiter sibi idēficiant. Quod pmo pbant auctoritate an; i. li. de cōcordia et pdestinatōe. vbi ait. Non ē aut ratio vl volūtas tota aīa. sed vnaq; ē aliqd anime. **¶** Itē. ij. de aīa dicit q; destructo visu nō manet oculus nisi equoce. sed planū ē q; ad remotōem accētis sbstantia manēs nō dicitur equoce manere. ergo visus erit eētia vl sbstantia aīe. q;uis nō tota. **¶** Itē lincōn. i. cōmento sup; de di. no. ait q; eadē forma sbstantialis dicit forma in ordine ad naturā. et dicitur virtus in opatōe ad actū. **¶** Alij ad idē sic. Sicut ex p;re obiecti idē fm rem solū distferens pēns rōes formales obijcit ipi antel fm diuersas et; potētiās puta ens vez et bonum. eadē enī res que fm se p;siderata dicitur ens. in ordine ad intellectū dicit vez. et in ordine ad voluntatē dicit bonū. sic eadē anima

Ad. 5.

Ad. 6.

Scot e cocoh

1

2

3

Alij ad id

Di.

Et sic dicitur ibidem quod non omne quod fit: fit a sibi sibi in specie vel genere. nisi solum in generatione substantiarum uniooca. scilicet in proposito non est generatio uniooca. cum actus non sit eiusdem speciei cum potentia.

Ad quintum dicitur quod ibi permittit fallacia equivocationis. quod duplex est potentia. una a qua itur in actum sine qua sit actus. sicut homo in potentia fit homo in actu. et illa potentia scilicet est maior.

Alia est potentia que elicit actum. et de illa concludit argumentum. et per primum mutat medium.

Item argumentum produci contra doctorem. quia secundum cum potentia est quidam actus essentie. et per primum essentia habet rationem perfectibilis potentie respectu talis actus qui dicitur potentia.

Si igitur potentia speciei est in eodem genere cum actu. ille actus que appellamus potentiam erit in eodem genere cum essentia anime. et per primum non erit accens scilicet substantia.

Ad sextum aduentum per alium doctorem produci quod ad actus speciei vel genere dntes ania determinatur secundum rationes obiectales speciei vel genere dntes.

Et licet aliqui meo rationes sint tacte per solutiones quas adduxi contra rationes illorum doctorum. tamen adhuc manet inconclusibile propter varias reclarationes et probationes que bene sunt fulcite.

Nec reputo has solutiones speciei necessarias nec in omnibus simpliciter veras. et maxime ubi dicitis meis primis in aliquo obuiarent. et idem dixi. quod huiusmodi instantiam vellem adducere gratia exercitium.

Sed contra supradictam preteritatem conclusam sunt vane doctorum opinioniones.

Primo enim sunt quidam dicentes quod potentie antelunt idem realiter cum essentia anime. differunt tamen formaliter inter se sicut presertimales exntes in eodem toto.

Dicit enim animam esse quiddam totum priuum contentuum plurium. que tamen omnia realiter sibi idemficiant.

Quod primo probant auctoritate anthonii in libro de concordia et predestinatione. ubi ait. Non est autem ratio vel voluntas tota anima. sed unaquodque est aliquid anime.

Item in libro de anima dicitur quod destructo visu non manet oculus nisi equivoce. sed planum est quod ad remotioem accētis substantia manens non dicitur equivoce manere. ergo visus erit eētia vel substantia anime. quous non tota.

Item lincōn. i. cōmento super de di. no. ait quod eadē forma sbstantialis dicit forma in ordine ad naturā. et dicitur virtus in opatōe ad actū.

Alij ad idē sic. Sicut ex pre obiecti idē fm rem solū distferens pēns rōes formales obijcit ipi antel fm diuersas et; potētiās puta ens vez et bonum. eadē enī res que fm se p;siderata dicitur ens. in ordine ad intellectū dicit vez. et in ordine ad voluntatē dicit bonū. sic eadē anima

8 principaliter dicit de forma. ut ibidē patz. et /
 go zc. **¶** Cōmētator in d' s' b' stantia orz b' ait.
 q' tollit a re p'bam opatōem ei'. tollit cōntiaz
 eius. q' cū forma substācial sit vera res. nō de
 bet ab ipa negari opatio p'pria. **¶** In sup' p'
 bant ipi conclusionē p'ncipalē auctoritatibz.
Auctorita
res ad idē.
Dicit .n. le. aug' .x. de tri. penul. c. q' memoria
 volūtas et intelligētia sūt vna vita. vna mēs
 vna natura. Et in libro de spū et s'ra dicit d' po
 tentiys aie in ordine ad cōntiā. Naturales si /
 q'dez sunt ei. nec aliud sunt q' ipa. tota vidz.
 tota visorū meminit. tota audit z sonoz remi
 scatur. tota odorat. et tota sapores sentit. tota
 tangit. tota sil' approbat et improbat. tota est
 volūtas. z hec omnia adiūcta sunt aie. ut v /
 na rea sit. sed officijs multiplex. **¶** Sz nec il
 la op'io cōtinet v'itatē. quia illud q'd est im
 mediātū p'ncipiū actōis nos appellam' po
 tentiā. sed relatio nō pōt esse p'ncipiū nec ter
 minus actōis. ut patz. vij. p'phico z. ergo po
 tentie anime nō possunt esse respectus. **¶** Sz
 dato q' essent respectus. cū q'dam aie potentie
 sint actiue. ut patz de intellectu agēte. quedā
 passiue. ut patz de intellectu possibili. sequit'
 illud ipōssibile q' respectus oppositi actiui et
 passiui fundent simul in eodē indiuisibili sū
 damento. quod sola fide tenem' esse possibile
 in ipa diuina cōntia. vel si qua rōe deberem'
 hoc sustinere. oporteret h'mōi rōnem fundari
 in diuie cōntie infinitate. que in finitatis aie rō
 nali non cōuenit. cū ipa sit creata. et p' conse
 q'ns limitata. **¶** Ad p'mū igit' dicendū q' ma
 ior est p'a salua sp' possibilitate et v'itate. sz il
 lud est ipōssibile vt itā declarau. p'pter q'd ait
 b'rus aug'. q' maior est dissilitudo q' similitu
 do inter imaginē creatā et increatā trinitatez.
 q'd forte p'nto dicit. q' hec fundat' in rebo ab
 solutis. illa autē existit in relatis. **¶** Ad scdm
 dicendū q' dato q' libertas volūtat' sit no
 bilior omnibz alijs aie p'prietatibz. cōparata
 tñ ad aie essentiam nō est nobilior. cū causa
 sit p'stantior effectu. **¶** Ipa autē libras et causa
 liter et originaliter manat ab cōntiā. **¶** Ad ter
 ciū dicendū. q' sz actus nō addat sup' ens in
 p'muni. quia tale additū eēt nihil cū illud q'd
 additur alteri formalz nō sit ipm. q' tale addi
 tum eēt nō ens. sed actus bñ addit vt inueni
 tur in ente speciali. equocat etiā de potentia.
 q' argumentū p'cedit de potentia ad esse. nos
 autē loquimur de potētia ad agere. **¶** Ad q'z
 tū dicendū q' rō et sensus p'nt dupliciter su
 mi. Uno mō put rō dicit animā rātionālē. et
 sensus aiam sensitiuā. Alio mō put rō dicit

Auctorita res ad idē.

Cōtra hē.

Ad rōnes henrici

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

potentiā rōnalez. puta intellectū. et sensus pō
 tentiā sensitiuā. **¶** Prmo mō ab ipis sumunt
 d'ntie substāciales. nō autē scdo mō. **¶** Ad
 q'ntum dicendū q' accēs vno mō sumit stri
 cre. et sic p'pria passio distinguit p'ra accēs.
 Alio modo large. et sic etiā p'pria passio dicit
 tur accidēs. **¶** Ito enī modo omē quod nō est
 substātia est accēs. Et quia potētie aie sunt
 quedam p'prietates sine p'prie passiōes anie.
 ideo p'mo modo. s' stricte loq'ns de accēte au
 gustinus. negat potētiās aie esse accidentia.
¶ Ad sextū dicendū q' cū potētie anime sint
 ipi anime totalz p' naturales. ideo q'quid aia
 attingit mediāte sua potētia. h' dicit immedi
 ate attingere. sicut enī illud q'd videt homo
 mediāte suo visu. h' dicit imediata videre. eo
 q' visus sit sibi cōnatural. sic zc. **¶** Ad septi
 mū dicendū fm q' aliqd est supra se cōuersi
 uum. sic cōperit sibi vt sit p'ncipiū actus in
 telligēdi. vl' imediae vl' p'ncipaliter. puta si
 est potentia cōperit sibi imediae. si est substā
 tia cōperit sibi p'ncipalz. q'uis nō immedia
 te. **¶** Et nō oportz q' tale quid intelligat nisi
 ipm esset sepatum et p' se existens. si autem est
 cōiunctū magnitudini nō p'prie intelligit. sz
 est ratio sine p'ncipiū intelligēdi. **¶** Propter
 q'd dicit primo de aia. **¶** Sz q's dixerit animaz
 intelligere. dicit eā texere vl' edificare. cui' ra
 tio esse p't. quia p' se agere p'supponit p' se eē.
 q' q'diu aia nō habet p' se esse. nō habebit per
 se agere. **¶** Ad octauū dicendū q' nō est sile
 de partibz vestigiū et partibz imaginis. q'z par
 tes vestigiū sumunt penes q'dam cōmūia q'
 omne ens simpliciter cōsequunt. et ideo nec
 differūt a suo fundamēto. nec inter se nisi so
 la rōne. sicut q' loquimur de bono et p'o et cete
 ris cōsimilibz q' totū ens cōsequunt. sic loq'n
 dum est de partibz vestigiū. cū ipse in ente vlz
 repiantur. partes autē imaginis cōsequūt na
 turam specialē. et ideo tam a seiniuicē q'z a suo
 fundamēto poterūt differre realiter. **¶** Ad no
 nū diceret doctor n' q' intellect' nullo modo
 p't separi ab cōntia aie. quia in scdo suo super
 sentētiās. dist. xix. q. ij. exp'sse dicit q' q'itates
 ab omni subiecto separi implicat cōtradictō
 nē. De hoc tamē ad p'sens nō curo quia alibz
 forte oppositum tenebo ad honorem diuine
 omnipotentie quā metiri nēquimus. **¶** Qui
 dam alter doctor dicit q' si separet nō intelli
 geret. sicut diaphonū p'uctū q'ntitate est ra
 tio recipiēdi lumē. si tñ a q'ntitate separet non
 posset lumen recipere. **¶** Sed illud nō valet.
 quia lumē non est aprū natū recipi nisi in re

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Durādus

Cōtra eū.

diuisibili. et ideo in sepato a quanto non reci-
 pitur. **Doc** autem in pposito nō obstat. cum
 intelligere sit accūs in diuisibile. et iō q̄uis sit
 act⁹ manēs in eliciēte. possēt intellect⁹ separ⁹
 ipm elicere. nisi aliud obstat. **Dato** igit q̄ de⁹
 intellectū ab eētia anime separet. et dato q̄
 adhuc nō esset brūs. pprie loq̄ndo de brūtū-
 dine. quia nō esset ibi fruitio. et pfecte dilecti-
 onis ꝓplacētia. sine qua non p̄t esse pprie lo-
 quendo brūtudo. quia fruitio et complacētia
 sunt pprii actus volūtatis. hic aut intellect⁹
 esset separatus a volūtate. **Sed** forte dices.
 dato q̄ deus sepe et intellectū cū volūtate. vtrū
 tunc talis intellect⁹ esset brūs. **Dico** q̄ nō.
 quia eo ipso q̄ eēt separata ab eētia. et nō ha-
 berent sbiectū cōmune in quo cōiungerēt. iō
 actus vni⁹ potētē in nullo possz alteri coopa-
 ri. ita q̄ complacētia volūtatis in nullo cau-
 sarer aut augeter delectatōem intellectus. nec
 speculatio intellectus quātū ad oñsionē obie-
 cti diligitibilis in nullo possēt coopari dilectōi
 volūtatis. et h̄stante illa ypostasi q̄ eēt peni-
 tus separata a subiecto. et nullū haberet subie-
 ctum cōmune. **Ad. x.** dicendū q̄ sicut nō
 q̄libz res material est sua potētia passiva. sed
 sola prima materia. sic etiā nō q̄libz actus sb-
 stantialis v̄ quelibz forma sbstantialis ē sua
 potentia actiua. sed solus prim⁹ et pur⁹ actus
 siue prima sbstantia que est ipse deus. **Ad** di-
 ctū cōmētoris dico q̄ q̄uis trāsmutatio fa-
 ciat nos scire q̄ materia et pura potētia. nul-
 la tamē opatō facit scire q̄ aliqua forma citra
 deum sit pur⁹ actus. Et iō licz in aliquo sit si-
 mile. in illo tñ qd̄ ratio cōcludit nō est simi-
 le. **Ad. xi.** nego minorē. **Ad** pbatōem pu-
 mam dico q̄ forma sbstantial est pncipium
 agendi pncipale. accidētalis aut est pncipiū
 immediatū. nulla enī sbstātia creata est p̄n-
 cipiū agendi immediatū. vt p̄. vij. p̄metaph.
 exp̄sse p̄ cōmētorē. et idem p̄t p̄ p̄m i li.
 de sensu et sensato. vbi sic ait. Ignis et terra z
 quodcūqz aliud fm̄ id quod est eētia liter n̄
 est natū agere vel pati. sed fm̄ q̄ habent ꝓtra-
 rietatē. **Ad** pbatōem dico. q̄ licz simul agere
 et pncipaliter et immediate sit maioris pfectio-
 nis. hoc tamē pprie in nulla creatura repitur
 sed in solo creatore. quia i creaturis sbstantia
 agit mediāte accidēte. z iō non immediate. et ac-
 cidens agit in virtute sbstāte et iō non pnci-
 paliter. **Dato** igit q̄ simul nō concurrāt i eo/
 dem sed necessario sumantē disticte. tūc agere
 pncipaliter est multo maioris pfectōis q̄ a/

Instantia
Solutio

Ad. 10.

Ad. 11.
Ad p̄maz
pbatōem

gere immediate. **Sed** forte dices. accētia i
 lacramento altaris sine subiecto subsistit. et
 tñ agunt immediate. et p̄ plēq̄ns cōcurrūt i eo/
 dem creato agere immediate et agere pncipalē.
 cū nullū sit subiectū virtute cuius agat. **R̄n**
 deo q̄ nō minus agit in virtute susstētantis
 cū separū est a subiecto q̄ p̄us. quia sicut sim-
 gulariter a deo susstētat. sic specialē virtute dei
 agit. **Possēt** etiā dici q̄ tale accūs sepa-
 rat in suis naturalibus in nullo genit⁹ corū/
 pitur aut mutat. et ideo separet cū illa virtute
 quā habuit p̄m̄ ex illa naturali cōiūctōe cū
 subiecto. **Sicut** igit semen aīalis ab eo deci-
 sum dicit generare nō in virtute ppria sed in
 virtute illi⁹ animalis a quo decisum est. da-
 to etiā q̄ tale aīal sit corruptū. sic tale accidēs
 q̄uis sit separatum agit in virtute illi⁹ subiecti
 in cuius virtute cōpetebat sibi agere q̄n̄ p̄iū/
 ctū erat. **Exemplū** etiā de graui qd̄ p̄hs. vij.
 phisicorū dicit se deorsuz mouere in virtute ge-
 nerantis. qd̄ tamē graue suo generanti p̄m̄c
 q̄n̄ se mouet nō apparet esse cōiunctū. qz gene-
 rans p̄t esse corruptū. **Ad** secundā pbatō-
 nem dicendū q̄ illd̄ qd̄ dat immediate esse sbstā-
 tiale cū sit sbstātia non debet immediate agere
 sed pncipaliter. vt iā patuit. **Ad** terciū di-
 cendū q̄ tam intellectus q̄ etiā volūtas pōt
 dici pncipiū vitale. eo q̄ immediate fundat in
 essentia anime que pncipalē dicit p̄m̄cipiū
 vitale. eo q̄ omnis vitalis opatio pncipaliter
 sit ab ea. **Ad** quartū dicendū ut sup̄i⁹ di-
 ctum est. **Uel** p̄t dici q̄ nō est sile. quia actus
 ad quē materia ē potētia primo z pncipalē
 est forma sbstantial. et ideo sua potētia p̄t
 esse sbstantia. **Sed** actus ad quē aīa est in
 potētia est accidēs. et ideo aīe potētia d̄z dicit
 accidens. **Ad** quintū dicendū q̄ illud in
 quo pducens assilat sibi pductū est pncipiū
 um pncipale nō autē immediatū. **Ad** cōfir-
 matōem dicendū q̄ nō repugnat alicui in vir-
 tute alterius agere vltra suam specē. q̄uis h̄
 sibi repugnet in virtute ppria. **Ad** sextum
 nego ꝓnam. ad pbatōem dico q̄ illud qd̄ est
 pfecti⁹ attribuit enti pfectiori. puta agere p̄n-
 cipaliter quod est nobili⁹ q̄ agere immediate.
Ad septimū dicendū q̄ quia natura pnci-
 paliter dicit de forma sbstantiali. iō tal' for-
 ma est pncipale pncipiū p̄ seipm̄ et motus
 et quietis eius in quo ē. **Ad** octauū dicen-
 dum q̄ nō tollimus a forma sbstātia ppriā
 opatōnem. quia dicimus q̄ sit pncipiū prin-
 cipale et q̄ q̄uis nō immediatū. **Ad** dicitū
 augustini dicendū q̄ anima pdicatur d̄ suis

Instantia

Solutio

Ad. 1.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad confir-
matōnem

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad auctō

potentijs pdicatioe causali. qua pdicatioe qd
libet subiectu pdicari pr de sua ppria passioe.
Isto eni mo dicit Arist. in de sensu et sensato
podoz est fumalis evaporatio. Q. autē au-
gustinus dicit. vna mes vna vita vna natu-
ra. p h vult excludere plitatem aiaz. qsi dicerz.
he tres potentie no sunt tres aie. sed sunt tres
pprietates eiusde natural anime. Consimili-
ter eni posset aliqs dicere. Aliditas siccitas
et leuitas sunt vnus ignis. qz sunt pprietates
eiusde ignis. Potest etiā dici q triplex est to-
tu. scz totu vniuersale. totu integrale. et totu
virtuale. Primu totu. s. totu vlt referatur in
qualibet sua pte fm se sumpta et fm essentia
et fm virtute. scdm nec fm centia nec fm vir-
tute. terciu qzuis no fm essentia tamen fm vir-
tute. Et ideo pmu pdicat de qualibz sua par-
te centialz et virtualz sine causaliter. scdm nec
centialiter nec causaliter. terciu qzuis no cen-
tialiter tñ spualiter sine causaliter de qlibz sui
pre pt pdicari. Ad aliud dicendū q ille li-
ber no sit factus p augustinu sed p quedam fra-
tre ordinis cisterciē. Posset tamen ad illam
auctoritatē eodē modo rñderi sicut iā dictuz
est ad auctoritatē augus. Est etiam adhuc
opinio mediū tenens inter pdicta. q ponit q
aia respectu illaz opationū quibz no comu-
nicat corpi est sua potētia. sed respectu illaruz
quibz comunicat corpi dñt realiter a sua potē-
tia. Ratio primi est illa. Si intellectus intel-
ligeret p aliquā qlitatem determinatā et no im-
mediate p seipm. tūc intellectus no esset oppo-
sitorū. nec posset oia intelligere. cōsequē fal-
sum. qz potētie rōnales sunt ad opposita. et
iij. de aia dicit. Necessē est intellectu qz oia in-
telligit immixtū esse. pbat pna. quia agēs de-
terminatū p aliquā qlitatem no agit nisi fm de-
terminatam rōem. s. si anima intelligeret p po-
tentia que est qlitas determinatā tūc no posset
in oia. P. nature rōnali ex hoc q est separa-
a materia cōuenit intelligere. sed aia p suā es-
sentia est separata a materia. quia fm substantia
suā no est educta de materia. Rōes secūde
pclusiois obmitto. quia cōclusionē cōcedo.
Sed pma cōclusio no valet. qz intellectus
possibilis est oia fieri. iij. de aia. et ibidē ait cō-
mentator. q intellectus possibilis est pura po-
tentia in genere intelligibiliū. Intellectus vero
agens est oia facere. et est actu ens. vt dicitur
ibidē. sed impossibile ē q vnū et idē realiter i-
distinctū sit actu ens i aliquo genere. et sit pu-
ra potentia in eodē. ergo ipa anima no est rea-

Petrus de alūnia.

Contra pe- trū.

liter idem omnibz suis potētijs quaz opatio-
nibus no comūicat corpi. Ad pmū q ne-
go psequētia. pr tñ distigui ppter pbarōez cō-
sequētie hoc nomē determinatū. quia vlt dicit q/
litas determinata ex hoc q est certi generis et
certe speciei. vlt ex h q est ptractioz suo subiecto
et limitat suū subiectū ad certā mensurā spce-
ctu aliquozū q vniuersaliū respiceret hmoi
subiectū si tali qualitate no limitaret. Primo
mō intellectus est determinata qlitas. no autē
scdo mō. quia intellectus ē eque vlt est equa-
lis ambitus sicut centia. et iō centia p intelle-
ctū in nullo limitat respectu obiectoz intelli-
gibiliū. Ad scdm dicendū q qz fm centia est
separata. ideo fm essentia cōuenit sibi intellige-
re tanqz principio radicali et pncipali.

Solutio Ad.1.

Ad.2.

Terci° ar- ticulus

Quart° ar- ticulus

Quātuz adtercium
principale qualz ptes imaginis se habeat ad
se inuicē. hic essent multa videntia. Viden-
dū eni esset qd sit memoria. qd intelligentia.
z qd volūtas. que sunt ptes imaginis. et vtz
memoria realz differat ab alijs duabz. et quō
memoria diuersimode sumitā in pte sensiti-
ua qz in pte intellectiua. qz tñ de his mgr spe-
cialē facit mentōem libro. ij. di. xxij. et disti-
xxxij. igitur ad psens hec dñs intēdo ea cū
suis opatōibus spēaliter ptractare. Solūmo-
do igit ad pns volo tāgere p que modū relu-
ceat in eis imago scilicet trinitat. Circa qd
est aduertendū q sicut in diuis credim⁹ esse
tres psonas in vna natura diuina. quaz scda
gignit a prima p modū sibi intellectual. s. ter-
cia pcedit a pma scda p modū pfecti amor.
sic i anima hūana ex specie q est in memoria
gignitur sibi actualis noticie i intelligentia.
z ex istis duobus tanqz ex gignēte et genito
pcedit cōplacētia siue amor volūtatiz q ples-
penti copulat. s. species genita in intellectu. cū
specie gignēte in mēoria. Et hec imago habi-
tū nobilibz decorat. sicut p dñū habitūz vi-
ciosis et ignobilibz deformat.

Ex his z alijs que
dicit in primo articulo isti⁹ questiois inferri
pr quartū principale. scz qliter intellectus a-
gens ptimeat ad imaginē. Quia si sumit ima-
go put habitualiter est in nobis. et p pns im-
pfecte. ut posui similitudinē in pmo articulo q
stionis de imagine no colorata. sed solis line-
amētis disposita. sic intellectus agēs no ptimeat
h 3

ad imaginē. quia vt sic nuda cōsistit imago i
tribus vīribus supradictis. s. mēoria intelle/
ctu et volūrate. Si autē p̄siderat imago p̄nt
p̄fecta et decorata ē in nobis actibz et habitū/
bus. cū tales actus dicere nō possum⁹ nec p̄
vīs habitus acq̄rere. nisi mediāte lumie ipi
us intellectus agētis. et mediātibz speciebus
p̄ eūdem intellectū a fantalinatibz abstractis.
p̄tz intellectū agētē necessario p̄tinere ad ima/
ginē sic acceptā. Nō tñ ex hoc intēdo p̄clude
re q̄ intellectus agens p̄ se sit ps imaginis. s. z
q̄ sit quedā vītus sine q̄ imago nō pōt ēē p̄fe
cta. nisi deus miraclose ipaz p̄ficeret p̄ter cur
sum nature aīaz actibz et habitūbz venustādo

Contra ¶ Sed p̄tra hoc vidēt esse quidā q̄ dicūt
intellectū agētē p̄ se et directe ad imaginē p̄/
tinere. quia dicūt intellectū agētē esse memo/
riā intellectuā. qd̄ p̄bant sic. ¶ Illud cui com
perit species cōtinere est ipa memoria. s. z itel/
lectus agens p̄tinet virtualiter omēs species.
qd̄ p̄tz. qz ipē est oīa facere. vt dicit. iij. de aīa.
2 ¶ Illud cui p̄perit plē gignere in intelligē
tia ē memoria. vt p̄tz p̄ multa dicta aug. i li.
de tri. sed intellect⁹ agens gignit plē. suū enī
est cauāre vniuersale qd̄ ē obiectū intellect⁹.
3 a q̄ verbū recipit et intelligētia gignit. ¶ P̄
fm̄ b̄m̄ Aug. imago attendit q̄ntū ad ea q̄
sūt nobilitiora in ipa aīa. sed fm̄ p̄m̄. iij. d̄ aīa.
agens est p̄stanti⁹ p̄tēte. ḡ zc. ¶ Sed illud
nō valet. qz intellect⁹ agens nō est illud quod
formaliter recipit sp̄m̄ et s̄biectiue ipam cō/
seruat. sed memoria est h̄m̄ō. ḡ zc. ¶ Ad p̄
mū dicendū q̄ intellect⁹ cōtinet species effecti
ue. memoria autē p̄tinet eas s̄biectiue. et ideo
equocat in p̄mo argumēto. ¶ Ad scdm̄ dicen
dū q̄ intellectus agēs nō p̄prie gignit vniū/
salem sed seq̄strat et abstrahit ipm̄ ab indiuidu
alibz conditōibz. Et ideo s̄bi gignitio p̄prie at
tribuit secūde memorie. q̄ tam secūda nō cēt
nisi mediāte abstractiōe intellect⁹ agētis spe/
cie recepisset. Nec etiā memoria similitudinem
speciei sue. s. specie genitā in intellectu possibi
li posset p̄ducere. nisi intellect⁹ possibilis lumī
ne intellectus agētis ad hoc disponeret. ḡ mō
quo dixi intellect⁹ agens ad p̄fectā imaginē
est necessario req̄situs. ¶ Ad terciū dicendū
q̄ eo ipō q̄ p̄stantior est nō req̄sit ad imaginē
quomodo cūq̄ sumptā. s. ad imaginē p̄fectā

**Contra opi
monē**

Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

**Ad p̄nci/
pale**

¶ Ad argumentū p̄ncipale dicendū. q̄ q̄uis
infinitas dei in creaturis deduci possit demon
stratiue. tñ qz infinitas in deo sumit p̄ modū
abnegatōis illius quod necessario in oī crea
tura repit. p̄tra p̄ abnegatōez finis et limita

tōis. ideo infinitas nō p̄t habere imaginē in
aliq̄ creatura. qz ratio imaginis cōsistit in q̄/
dam afflatōe. p̄pter qd̄ repugnat p̄dicte ab/
negatōi. que simplz tollit similitudinē. ¶ Forte
dices. cognitio sit p̄ afflatōem. cū igit infini
tas cognoscit et nō trinitas. maior videt esse
afflatio infinitatis ad nos q̄ trinitas. Rñ
deo q̄ aliq̄d̄ dupliciter p̄t p̄gnosci. s. positue
v̄l remotiue siue negatiue. Cognitio p̄mi est
p̄ afflatōem. Sed cognitio sc̄di est p̄ dissila
tōem. Cognitio autē infiniti est in nob̄ secū/
do modo. nō autē p̄mo modo. quia cognosce
re infinitū est cognoscere rē q̄ nō est finita. si
ue nō habentē finē. Sed illa modica notitia
quā habem⁹ de sc̄ta trinitate p̄supposita fide
nō est pure negatiua. nec est p̄ abnegatōez e⁹
quod in omni creatura repit. ideo p̄t ei⁹ imago
in creatura repiri. ¶ Ad p̄firmatōem dicen
dū. q̄ duplex ē imago. s. natural et artificialis
Prima est indfns specie cū illo cui⁹ ē. cuz sit
eiusdē nature cū eo. sic filius est natural ima/
go patris. Sc̄da autē differt specie ab eo cui⁹
est imago. cū sit p̄ducta in aliena natura. sic
imago herculi in lapide. De prima igit ima
gine debet intelligi s̄bū hylarij et nō de secūda
Et quia imago creata assimilaf̄ imagini arti
ficiali. igitur zc.

Instantia

Solutio.

**Ad confir
matōnem**

Distinctio quarta

Hic oritur que
stio zc. Postq̄z m̄gr̄ determinauit
de deo quātū ad eētie diuine vni
tatem et p̄sonaz trinitatē. hic incipit tractare
de eo quātū ad p̄sonalē originē. et p̄ p̄ns q̄n
tum ad distinctōis alietatē. Et diuidit i du
as p̄tes. quia p̄mo determinat m̄gr̄ de generati
one filij. Sc̄do de p̄cessiōe sp̄sūsancti. distin
ctōe. x. ibi. Nunc post filij eternitatē. P̄ia in
duas. qz primo tractat de filij generatōe. Se
cūdo de generatōis et geniti coeterna duratō
ne. dist. ix. ibi. Nunc ad distinctōez p̄sonaz
Prima in duas. qz p̄mo tractat de generatō
ne diuina. Sc̄do de potētia generatiua. dist.
vij. ibi. Dic solet quā a q̄busdā. P̄ia in duas
quia p̄mo tractat de generatōe et genito. Se
cūdo de generatōi mō. di. vi. ibi. Preterea q̄
ri solet. Prima in duas. fm̄ q̄ duas q̄stiones
mouet de termino diuine generatōis. Quaruz
prima est. vtz deus genuit deū. Sc̄da vtz di
uina essentia possit dici gignens v̄l genita.
Sc̄dam q̄stione mouet circa p̄ncipiū quite

[Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various smaller annotations.]

et que subiecta est cōtrarie trāsmutatōi. At illo modo loquit phus de generatōne in istis confirmatōibus.

Secūdu articulus

Quātū ad secundū

principale. utrū generatio sit in qlibz perso na diuina. dicendū q generatio in diuisi su mitur vl' actiue vl' passiue. Si actiue. tūc est in patre. quia illd quod sine motu et trāsmu ratōne se generat actiue habz in se generati onē actiua. pater est hōmō. ergo rē. At eadez ratōe siue p'lii pbat q filius habz in se gene ratōem passiua. qz id quod se generat habz in se generatōem passiua rē. Sed in spūsan cto ppriē nō est generatio. qz si in eo esset ge neratio. illa vl' esset actiua vl' passiua. nō acti ua. cū nō sit generās. nec passiua cū nō sit ge nitus. Sed cōtra iā dicta vident esse due opinioēs. Quedā antiq̄ quē negat generati onē passiua in diuisi. At alia moderna q̄ dic tam generatōem actiua qz passiua eē in filio i diuinis. Notaui prime opinioēs sūt hec Illud quod fm suā ratōem formale dicit in pfectōem nō rebz poni in diuinis. sed genera tio passio dicit impfectōem. qz. iij. phisicoz 2. ij. de generatōe. et. ij. metaph. pati reducīt in materiā. agere vero in formā. cū igit gene ratio passiua sit quoddā pati de p'dicamento passiois. ergo rē. P. fm Augul. boc. 7 aliof doc. sanctos. in diuinis nō sunt nisi duo p'di camenta. s. substantia 7 relatio. s. generatio pas sio nec est substantia nec relatio. cū sit de p'dica mēto passiois. g. rē. P. omne passiuū depē det ab actiua a quo idiget vt i actū reducāt. sed in diuinis nulla ē depēdētia. g. rē. Sz illud nō valet. quia pncipiū distinctiū quo vna psona diuina ab alia distinguit necessa rio habz esse in ea quā facit esse distinctā. Sz filius p generatōem passiua distinguit a pa tre. g. rē. maior patz. qz opz pncipiū distin ctiuum esse in eo qd distinguit. minor nota ē p Dama. q̄ ait. Omnia in diuinis sunt idēz pter ingeneratōez. generatōem et pcessōem. At loquit ibi de generatōe q̄ filius in esse p sonali cōstituit. que nō p'te actiua cū fili' nō generet. g. passiua. Ad p'mū dicendū q̄ mi nor est facta. qz nō minoris pfectōis est gene ratio passiua in filio. qz generatio actiua i pa tre. qz sicut generare est p'p'etas p'ris. sic gene rari est p'p'etas filij. Ad p'batōem dicēdum qz quis pati cū motu et trāsmutatōe dicat i pfectōem. generatio tñ passio cū in diuisi di/

Co'tra cō clusionem

De gene ratio passi ua nō sit i diuinis

2

3

Co'tra

Solutio Ad. 1.

cat simplicē emanatōem sine motu et trāsmu ratōne nullā penitus implicat impfectōnem

Ad secundū dicendū q̄ sicut in diuisi qn titas et qualitas trāseunt in substantiā. sic actō et passio trāseunt in relatiōe siue in modum relatiuū. maxime cū etiā in creaturis necessa rio circūcūmant respectū. quia nō dicūt enti tatem simpliciter absolutā. sed dicūt absolu tum sub respectu. a quo respectu nec in eē nec in intelligi poterūt separi. Ad terciū dicen dum qz vez est de passiuo qd recipit esse post non esse. et qd prius fuit in potētia ad esse qz haberet esse. tale autē passiuū non reperit in diuinis. cū filius sit coeternus patri. Ad quatuor autē illorū qui dicunt tam generatōem actiuam qz passiua esse in xci filio vident esse illa. Quia actio et passio sunt in patiente. vt patet in sex pncipijs. sed generatio acti ua et passiua se habēt p modum actōis 7 pas sionis. et filius habet in se generatōem passi uam. ergo actiua. P. actio qua aliquid in esse producat trāsit in productum. quia si ma neret in producēte nihil cōstitueret different a producēte. sed generatōe actiua pater p ducit filiū. ergo rē. P. opposita non pos sunt esse simul in eodē. sed ingeneratio est in patre. et est patris p'p'etas. ergo non erit in eo generatio. et p cōsequens est in solo filio. P. motus non inest nisi in eo quod moue tur. vt patz. ij. phisicoz. ergo a fili' generatio non est nisi in eo quod generat. Sed nec illud valet. quia quis generatio vt dicit mo tum vl' mutatōem tñ modo sit in genito. tñ vt dicit relatiōem necessario ponit aliquid in vtroqz extremorū. quia phus. v. metaphisice dicit relatiōem modo numeri et modo potē tie ponere aliquid realiter in vtroqz extremo rum. sed relatio inter generans et genituz est relatio modo potentie. vt ibidē patet. Cum ergo generatio in diuinis nec motuz nec mu ratōem dicat. sed dicat formaliter relatiōem sumptam modo potentie oportet nos conce dere qd dicat aliquid reale existens in vtroqz suoz extremorū. s. i patre et filio. Ad primuz igit dicendū qz actio et passio sunt in patiente put fundant in motu. et sic nō sunt in diuisi.

Ad. 2.

Ad. 3.

Solutio mior qz ge neratio u/ crina sit in filio

2

3

4

Co'tra cū.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad secundum dicendū qz quis actio tran seat et attingat constitutum. non tamen o portet qz transeat in constitutum sub modo actionis sed sub modo passionis. et ideo ge neratio vt passiua est in filio. si enim actio transeat in constitutū hoc solum est quia fun datur in motu. Ad terciū dicendum cū 3

b f

In generatio nihil aliud dicitur esse ingentiu siue no pductu no opponit generato actiue sed generato passiuue. et ideo no pot esse sibi eo de supposito cu generatione passiuua. Ad qru dicitur q similitudo illa currit d generatoe que est motus vl mutatio. no aute de ea que est relatio siue etia simplex emanatio.

Ad. 4.

Terci' articulus

Quantus ad tercium

principale. vtru hec sit sa. de no generat. dicendum q vsus qngz in talibz ppoibz pscrbit p artem. qzuis eni fm arte ppo in defunite siue affirmatiue siue negatiue sumat eq polleat sp pponi p rclari. n vltus qngz tenet cu arte q ad affirmatiuas. no aut qntu ad negatiuas. quia negatiua indefunite fm vsuz qngz equi pollz vniuersali negatiue. sibi gra. dicedo sic ho fecit turrim babilonie. hec fm arte z vsu eq pollet p rclari. Sed dicedo sic. ho no fecit celu. hec fm vsuz eq pollet vli. i. null' ho fecit celu. Illa videt esse causa qre illa absolute ab omnibz cocedit. deus generat. s. illa a multz simplz negat. de no generat. Un doctor p muis dicit ea esse falsam. qz h nome de supponit p natura nisi aliqd sibi addat qd ipm faciat stare p psona determinata. vt cu dr. deus generat. tuc intelligit p pre. Sed cu dr. deus non generat. nihil addit qd ipm facit stare p filio. id intelligit q generare repugnet simpli citer nature diue. Sed illd no videt bene dicit. quia qngz vn a d dictionariu est falsa. opret reliqm esse vera. et hoc dico fm arte nisi vsus loqndi in oppositu videat. sed hec de us no generat p tradit huc. ois de' generat z hec est falsa. s. ois deus generat. qz filio non generat qm est deus. q pma erit sa. P. an cedente crute vero necesse est pns esse veruz. Sed hec. deus no distiguit realz a do. e sa. et est ans ad illa. deus no generat deu. q z illa erit vera. minor p r. qz impossibile e aliqd ee genitu ab aliquo nisi ipm sit distinctu ab eo. cu nihil possit seipm generare. q a destructione pntis zc. P. illa ppo. deus no generat habet duas causas pntatis. qz verificat p filio et spustco. ergo e manifeste et simplz sa. Et ista puto bn coccludere fm arte. sed vbi vsus loqndi scdo: u aliud introduceret. nihil talia pcludere reputarem.

Tho. pte. i. q. xxxv. arti. iij. in solu. terci' argumeti.

Contra thomas

Quart' articulus

Quantu ad quartum

principale. vtru hec sit sa. deus genuit aliu deum. dico cu mgo in lra q hec est negada. de

us genuit aliu deum. qz ly aliu cu sit relatiu diuersitat. cuiusqz termino adiuget in illo notat distinctoem et diuersitate. sed hic termin' deus no pot esse diuersus. qz tuc eent ples diij. q zc. Quidam distinguunt dicetes q ly aliu pot teneri adiectiue vl substantiue. Si adiectiue tuc ppositio. de' genuit aliu deum est falsa. Si substantiue tuc poterit esse vera. qz pot ap/positiue costrui. puta de' genuit aliu deum. id e genuit aliu q est de' Sed illd dicitu dupli citer deficit. Pmo qz adiectiuu no pot substantiari qn actu est adiuctu suo substantiue. qz nis absolute positu substantiari possit. sibi gra dicedo sic. Ego dabo tibi aliud. ly aliud e neutru substantiuu. et tenet substantiue cu non sit pntu actuali alicui alteri substantiue. Sed dicedo sic. Ego dabo tibi aliud lignu. ly aliud necessario tenebit adiectiue. cu sit actu pntu suo substantiue. Sic cu dicit. deus genuit aliu deum. ly aliu est actu coiuctu suo substanti no. q necessario tenet adiectiue. Vana e erit distinctio qua isti ponut. Secdo no valz illd qd dicit d illa pstructione appositiua. qz si propter hoc velles illa dicere veraz. deus genuit aliu deum. quia hec est vera. deus genuit aliu q est deus. tunc equali roe illa erit sa. deus pater est deus filius. qz hec est vera. deus pater e deus q est deus filius. cu ergo illa appositio n valet ad hoc q hec sit vera. deus pater e deus filius. ergo nec illa appositio faciet q illa sit vera. deus genuit aliu deum. Sed ptra istam cocclusionem posset argui sic. Nec est vera. deus genuit deum. vel ergo genuit se deus vel aliu deum. No se. quia Aug. pmo de tri. ca. i. dicit q hoc est impossibile. ergo genuit alium deum. P. Generatio est quasi nota psonalis distinctio nis. sed deus genuit aliu deum in psona. P. cum dicit. deus genuit deum. ly deus non stat pro essentia sed pro psona. quia essentia no generat nec generatur. Cum ergo in psonis diuinis sit alietas. ergo videtur q deus genuerit alium deum. Sed ista no coccludat Ad primu igitur magister respodet in littera. q nec genuit se deum nec alium. no se ppter distinctoem necessario requisitam inter gignens et genitu. nec aliu deum ppter vnitare diuine nature. que principaliter intelligit in hoc termino de us. Sed forte dices q aug' videt cocedere q genuit se. qz Augustin' ad maximinu dicit q pater genuit de se altez se. Et. xv. de tri. ait. pater tanq seipm dices verbu genuit. n enim se integre pfecteq dixisset. si ampli' vel

Opinio

Contra opinionem

Contra cocclusionem veram.

Ad. 1.

Instantia

Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various smaller annotations.

Solutio

Ad. 2. et. 3

Ad argu/
mentū prin
cipale

minus esset in s̄bo q̄ in seip̄o. Et sup̄ Joh.
ait. q̄ pater mitēs filiū se alēz misit. Sed
illa s̄ba solūit seip̄a. quia aug⁹ nō dicit abso
lute se. sed dicit alēz se. vt p̄ hoc cōderet gē
gnens 7 genitū in diuis cū eēntie vnitate p̄so
nalem h̄re distincōem. Ad aliud dicēdū
q̄ 13 generatio tēt intelligi p̄sonā. tñ de natura
ist⁹ dictōis ali⁹ est. q̄ cuiusq̄ termino iungit
siue sit eēntialis siue p̄sonalis siue notionalis
illius termino inuit diuersitate. et q̄ h̄ nomē
deus est termin⁹ essential. iō illa pp̄ō nō p̄c
esse vera. Et p̄ idem patz ad terciū. Ad ar
gumentū p̄ncipale dicēdū. q̄ illa generatio ē
infinita. Ad p̄batōem dicēdū q̄ bñ cōcludit
de infinito successiuo. nō autē de infinito p̄tū
ali. tali enī infinito nō repugnat h̄re terminū
infinitū. 13 ip̄m nō possit h̄re terminū finitū.
sed terminus illi⁹ diuine generatōis est infini
tus. puta fili⁹ dei. q̄ est termin⁹ totali illi⁹ ge
neratōis. ac etiā terminus ei⁹ formal⁹ qui ē es
sentia diuina.

Distincio q̄nta

Q̄st̄ hec queri

Dic m̄gr querit an diuī
na eēntia generet v̄l generet. Et
diuidit in tres ptes. q̄ primo m̄gr p̄ponit p̄
dictas q̄stiones. Secōdo m̄det ad eas. Et ter
cio oñdit quō sint intelligēde auctoritates di
cētēs q̄ fili⁹ est genit⁹ de s̄ba patris. Secōda ibi
Ad qd̄ catholic⁹ tractatōib⁹ Tercia ibi. Dī
q̄q̄ zc. Secōda pars diuidit in duas. Nā pri
mo ostendit q̄ eēntia diuina nō generatur.
Secundo ostendit q̄ non generat. Secōda
ibi. Itaq̄ etiā nō est dicēdū zc. Prima i du
as. q̄ p̄mo ponit suā dēterminatōem. et cōfir
mat eā ratōib⁹. Secōdo adducit 3 se q̄ndā ob
iectōem. et m̄det ad eam. Secōda ibi. Diuēti
dēt contrariū zc. Tunc seq̄t illa pars. Ita
q̄ etiā zc. in q̄ m̄gr oñdit q̄ eēntia diuina non
generat. Et diuidit in duas. q̄ p̄mo ostendit
m̄gr q̄ eēntia diuina nec generat eēntiam nec
generat filiū. Secōdo ex dictis scōz obijcit in
contrariū. ibi. Predic⁹ aut̄ videt. Et hec di
uidit in quatuor q̄ p̄mo obijcit ex dictis aug⁹.
Secōdo exponit h̄mōi dicta oñdēs ea nō esse
p̄ria p̄dicte s̄itati. Tercio obijcit ex dictis hila
rij. Et q̄rto oñdit quō s̄ba hilarij debeāt itel
ligi. Secōda ibi. S̄z hec ita dēterminamus.
Tercia ibi. Diuic s̄o zc. Quarta ibi. Sed qz
hec s̄ba. Dic̄ quero hanc quēstionē

Utrū fili⁹ generet i diuis de s̄ba p̄ria
Et videt q̄ nō. qz illud cui⁹ s̄b̄stātia
nec est materia nec q̄si materia gene
ratōis filij. de illi⁹ s̄ba nō generat filiū. s̄z eēn
tia diuina siue s̄ba p̄ria nō ē matia nec q̄si matia
gnatōis filij. s̄z zc. maior p̄z. qz de notat circū
stātiā cause material. mior etiā p̄z q̄ ad h̄ q̄
eēntia diuina n̄ sit materia. cū ip̄a sit pur⁹ act⁹.
nec etiā ē q̄si materia qz nō ē s̄biectū alie⁹ for
me ip̄i genito cōicate. In z̄iū ē b̄tūf aug⁹.
q̄ illud assent in multis locis. Dic̄ s̄it q̄z
tuor vidēda. P̄rio vtz act⁹ notōnales cō
ueniāt diuine eēntie actiue. puta vtz genera
re possit v̄l spirare. Secōdo vtz sibi cōueniāt
passiue. puta vtz diuina eēntia generet v̄l spi
ret. Tercio vtz diuina eēntia deat dīa forma
lis termin⁹ act⁹ notōnāl. Quarto illd̄ qd̄
queritur in p̄senti.

Quantū ad primū

Primum
p̄ncipale

p̄ncipale vtz act⁹ notōnales cōueniāt diuine ef
fentie actiue. dico q̄ aliqd̄ actiue h̄re resp̄cū
actuū notōnālū dupl̄ p̄t intelligi. Uno mō
vt p̄ncipiū qd̄ tles act⁹ p̄ncipiat. puta genera
rat v̄l spirat. Alio mō vt p̄ncipiū q̄ tles actus
p̄ncipiāt. puta q̄ generas generat. P̄rio mō
dico q̄ act⁹ notōnales n̄ cōueniūt diuine eēntie
actiue. qz p̄ncipiū qd̄ p̄ducit nēcio distinguit
realz ab eo qd̄ sua actōe p̄ducit. s̄z eēntia diuī
na nō distinguit realz a filiū v̄l a sp̄s̄ctō. q̄ p̄
actōez notōnālē p̄ducit. s̄z act⁹ n̄ p̄tēt dī
uine eēntie actiue tāq̄ ei qd̄ p̄ducit. P̄. gene
ras et gēntū adiuicē referūt opposit⁹ relatōib⁹
vtz. v. meth. s̄z eēntia n̄ refer̄ ad filiū nec ad
sp̄s̄ctm̄ relatōne opposita. s̄z nec generat nec
spirat. P̄. si eēntia generaz. l̄ generaz eēn
tiā diuī. v̄l p̄sonā diuī. cū s̄z sp̄ gignēs 7 gen
tū sint disticta realz. s̄z si eēntia generaz eēnti
am. eēt disticta a seip̄a. si p̄sonā eēt disticta a
p̄sona. q̄z v̄tūq̄z ē ip̄ossibile i diuis. S̄z op
positū illi⁹ posuit abbas Joachim dicēs. q̄
eēntia generat eēntiā. qz vt ait. nō min⁹ illa ē
s̄ba. eēntia generat eēntiā. qz illa. deus generat
deū. cū de⁹ sit eēntial. Sic̄ iḡ illa cōcedit
de⁹ generat deū. nō tñ p̄pter h̄ ponit p̄les dīj
realz adiuicē disticti. sic̄ illa s̄m̄ eū ē cōcedēda.
eēntia generat eēntiā. nō tñ p̄pter h̄ erūt due
eēntie realz distictē. Et si d̄z sibi illd̄ aug. i. de
trini. c. i. q̄ ip̄ossibile ē p̄ducēs et p̄ductū n̄ eē
realz disticta. ip̄e m̄dz dicēs. q̄ aug⁹ d̄z itelligi
d̄ p̄ducere et p̄ducto cū sumūt suppositāz. n̄
aut cū sumūt eēntiāz. sicut patz in illa. deus

Lōcō. 1.

Opio Jo
achim

Aureolus 3 **S**ed contrariū istū qdā tenētes arguunt
 1 multipliciter cōtra illā p̄cloz. **P**rimo sic
 Ois termin⁹ formal' alicui⁹ pductōis capit
 esse p̄ talem pductōem. sed eētia diuina non
 capit esse p̄ generatōem. tū qz n̄ est in p̄re et
 fm idē esse quo postea habz esse in filio. illd
 autē quod actu est ens. generari nō p̄t. ut p̄t
 p̄mo p̄hicozū. tū etiā qz ad oppositū istū mi
 nous sequit cōtradictio. s. qz eadē res haberet
 esse a se et haberet esse ab alio. et vniū et idē ca
 pet esse et nō capet esse. **S**ipi ponūt ime
 diate alias duas rōes que solū vidēt esse p̄ba
 tio maiora iā dicte rōnis. **P**rimo sic. quis
 termin⁹ relatōis nō capiat esse p̄ relatōem. tū
 formalis termin⁹ pductōis necessario capit
 esse p̄ pductōem. **H**āc d̄fntiā inter relatōem
 2 pductōez ponit simplici⁹ sup p̄dicamētis.
 sed generatio diuina est s̄a pductio. ergo r̄c.
Ite sic formale p̄ncipiū actōnis ē illud q̄
 agens agit. sic formal' termin⁹ est q̄ actu agit.
 Sed p̄pter qd vniūq̄qz tale et illud magis.
 ḡ formalis termin⁹ pductōis magis capit q̄
 sit ex vi pductōis qz ipm pductū. **I**te con
 firmant hoc p̄ cōmentatorē. q̄. vij. metaphisi
 ce cōmēto. xxxi. ait. qz qz subiectū forme nō hz
 esse nisi p̄ formā. id actio agētis nō dependet
 a subiecto nisi fm qz depēdet a forma. 2 inde ē
 qz generat formā. imo nō generat s̄biectū nisi
 quia generat formā. **P** illud qd in altero
 3 p̄existens alicui genito cōical nō est formalis
 termin⁹ generatōis. p̄pter h̄ enī cū ex aere fit
 ignis. raritas p̄existens in aere postea ex̄ns i
 igne nō est formal' termin⁹ istius generatōis
Et ideo fm p̄m̄tatorē in r̄c suba orbis. et p̄
 mo celi et mūdi. dimēciones sunt i generabi
 les et in corruptibiles. p̄ eo qz manēt eadē ge
 nito que p̄existebāt in corrupto. **S**ed eētia
 4 n̄ existens in p̄re cōical filio. ḡ r̄c. **P** sicut
 in mortuorū resurrectōe quis aīa vniat cor
 pi et ipm viuificādo cōstituat p̄sonā hūanā.
 nō tū dicit in tali vnione aīa esse terminus
 alicui⁹ generatōis. ex eo qz p̄existebat aī illaz
 vniōem. sic quis diuina eētia vniat filiatōi
 ad constitutōem p̄sone filij. nō tū dicit termi
 nus generatōis. eo qz in p̄re p̄existere intell
 ḡit tali vniōi. **P** omne pducēs habz habi
 tudinē realem ad terminū sue pductōis. sed
 p̄r nō hz aliquā habitudinē reale ad eētia.
 ut est in filio. qz extrema real' habitudinē dif
 ferunt realiter. pater aut nō differt realz ab es
 sentia. ergo r̄c. **Q**uidā alij ad idē arguunt
 sic. Formalis termin⁹ generatōis generat sal
 tem p̄ accidēs. s. eētia diuina nec generat per

Alij ad id.

se nec p̄ accidēs. **P** idem nūero nō p̄t eē p̄n/
 6 cipiū generatōis et termin⁹. sed eētia diuina
 est p̄ncipiū generatōis. ḡ r̄c. **P** termin⁹ ge
 7 neratōis realz distinguit a generāte. sed essen
 tia diuina nō distinguit a p̄re. ergo r̄c. **S**z
 istam doctrina nō capio posse stare salua vi
 tate. qz si eētia diuina nō esset termin⁹ gene
 ratōis ipius filij. tūc fili⁹ ex vi p̄ine generatō
 nis nō esset r̄c. cōsequēs est falsum. et qz vn
 diqz cōtra dicta s̄ctoz. p̄nam p̄bo. qz fili⁹ nō
 est r̄c nisi rōe deitatis quā habz a p̄re. h̄ au
 tem deitas vt est in filio nō respicit generatō
 nē sub rōe p̄ncipiū. qz vt sic est in p̄re. nec s̄b ra
 tōne generatōis. qz ipa nō generat. nec sub rōe
 totalis termini. qz tal' terminus est ip̄e filius.
 igit nō poter' fingere aliq̄m habitudinē sub
 qua eētia diuina vt est in filio respiciat gene
 ratōem. nisi habitudinē siue rōem formal' ter
 mini. qua negata nō poteris dicere qz p̄ essen
 tiā diuinā aliqd cōgerat filio s̄tute generatō
 nis. nec p̄ p̄ns filius eēt deus s̄tute diuine ge
 neratōis. quia h̄ p̄dicatū cōpetit filio p̄ ipam
 eētia vt est in filio. **P** relatio diuina pu
 2 ta filiatō nō p̄t esse formal' terminus genera
 tōis. ergo eētia erit h̄mōi termin⁹. p̄sequētia
 p̄t qz i filio nihil poterim' assignare p̄ h̄mōi
 termino nisi filiatōez vl' eētia. **A**ns p̄bo. qz
 vt p̄t. v. p̄hicoz. Relatio nec p̄t eē p̄ncipiū
 actōis nec terminus. **A**d p̄mū igit dicit
 dū qz maior nō est s̄a. nisi in tali pductōe v/
 bi pductū prius fuit i potentia ad eē qz actu
 existeret. et vbi natura pducti que ē terminus
 pductōis aliqd mō d̄t realiter a natura p̄du
 centis. q̄ est p̄ncipiū pductōis. sed oīa ista r̄
 ficiunt in p̄posito. qz pductū in diuis nūqz
 fuit in potētia ad esse. cū ab eterno actualz ha
 buent esse. et sit purissimū necesse esse. **E**tiam
 natura pducti in diuinis est eadē realz cū na
 tura pducētis. eo qz pducens et pductū sola
 relatiōe differāt in diuis. **E**t cū ad d̄t dicitur
 p̄hicoz qz actu ens generari nō p̄t. bñ volo qz eē
 tia diuina nō generet. sed dicere. h̄ nō generat
 ḡ non p̄t eē termin⁹ generatōis. est fallacia cō
 sequētis. nec sequit vt ipi inferūt aliq̄ cōtradi
 ctio. qz nō sequit ex dictis n̄ris qz diuina essen
 tia habeat esse ab alio. s. qz fili⁹ cui virtute ge
 neratōis eētia diuina cōicatur tanqz for
 mal' terminus generatōis habeat esse ab alio
Ad p̄mā p̄batōnez maioris dicit dū. qz for
 mal' termin⁹ pductōis nō capit eē p̄ pductū
 onē vbi pductū nūqz fuit in potentia ad eē.
 sed in diuinis suppositis nulla talis ē anteces
 sio q̄ pducēs qnqz fuerit in actu. cū pductus

Cōtra au
reolū

Solutio
Ad. i.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and angle.]

adhuc esset i potētia. Pr. n. nō ē pōr filio nec
 tpe nec natura. nec etiā naturali intelligētia.
 qz relatiua sūt sil' naturar' naturali intelligētia
 Ad etiā qd adducit de relatiōe q' termin' ei' p
 ipsā nō capit eē videt eē eos. qz generatio di
 uina n' min' relatio q' sit actio. igit' fm dictū
 eoz nō opret q' sit' termin' capiat eē p eā. qd ē
 ptra id qd intēdit pbare. Ad scdaz pbati
 onē dicendū q' sicut agēs agit p pncipiū acti
 uū sic actū agit p pncipiū passiuū. p terminū
 igit' nō agit. s'z in acto esse vel in pducto esse.
 dū. n. res agit nō ē i termino. s'z ē i via ad ter/
 minū Itē cū etiā fm p h'm termin' formal' nō
 pducit nisi p accōs. sed ipz ppositū pducit p
 se. igit' valde miror de illatione quaz ille facit
 hic cū ait. q' magis capit termin' formal' q' sit
 ex vi productōnis qz ipm productū. Ex isto
 nāq' sequit' q' illud qd ē p accōs tale magis di
 cat tale qz illd qd est p se tale. qd ē oēm sanā
 doctrinā tā philosophicā qz theologicā. Ad
 terciā probatōz dicēdū q' auerōis ibi loqit' d
 actōe q' res materiales producit. q' i pnti ne/
 gocio locū non hz. cū oēs tales res materia/
 les pns sint in potētia ad eē qz actu capiāt eē.
 Ad scdaz rōem dicēdū q' maior vlr' non ē
 vera. etiā ipsa exēpla q' adducit taz de raritate
 qz de qzitate falsa sūt. nec in h' teno' cōmetato
 re. qz destructis s'biect' natural' non pnt accō
 tia eadē numero remanere. Et si d'r mibi
 q' doctor noster frater Egid' h' idē tenet cuz
 cōmetatoze. R. cū p h'o. i. ethi. q' duobz cōn
 t'ibz amicis sc'm est p honorare veritatē. dato
 tñ q' eadē raritas maneat i igne genito q' fuit
 i aere corrupto. non tñ opret talē raritatē esse
 terminū generatiōis ipi' ignis. qz ens multo
 nobili' acqrit' p generatiōē ignis qz sit tal' ra
 ritas. puta forma subalis ipi' ignis vel etiāz
 ipsa igneitas. r illud qd ē nobili' in genito d'z
 eē formal' termin' generatiōis. r iō argumētū
 tuū peccat p assignatiōē non cāe p cā. p ex/
 stere. n. ill' raritatis non ē cā qre nō possit eē
 formal' termin' generatiōis p dicit. sed ex h' est
 qz nobili' aliqd acqrit' p h'moi generatiōez. s'z
 eēntia dīna est nobilissimū qd p diuinā gene
 rationez genito cōicat. g' valde ē dissile qd tu
 addis pro fili. Ad terciā rōez dicēdū q' in
 mortuoz resuscitatiōe aīa nō ē formal' termi
 nus alicui' generatiōis. qz ibi non ē generatō.
 dato tñ q' ibi eēt s'va generatiō. aīa vere eēt ter
 min' formal' tal' generatiōis. Un' si eēt circu
 latio aīaz modo q' posuit plato. qzuis aīa per
 istet. tñ ipi' hūane generatiōis aīa eēt for/
 mal' termin'. r qz in diuinis ē vera generatiō. iō

non ē sile qd tu adducis d' resuscitatiōne mor
 tuoz. Ad qrtū dicēdū q' maior non ē vera
 qn' termin' non ē pduct'. s'z solū cōicat'. Ad
 terminū. n. cōmunicatū sufficit q' pducēs refe
 rat' fm rationē. qz idē p't cōicare seipm. Ad
 qntū dicēdū q' maior ē falsa. nisi fu erit tal' ter
 min' respectu cui' genitū pns fuit i potētia qz
 i actu ipz h'et. ita q' aliqd mō i generatiōe fu
 it pgressus de non eē ad esse. Ad sextū dicē
 dū q' qn' termin' generatiōis non ē pduct'
 s'z solū cōicat'. tūc idē sub alio tñ modo se hū
 di p't eē pncipiū generatiōis r termin'. S'z
 eēntia qzuis sit eadē i generāte r genito. est tñ
 s' b' alio modo se hūdi. qz vt ē in p're incoīca/
 ta sed tñ p'icabilis. vt ē in spūscō ē cōicata. s'z
 incoīcabilis cū spūscūs non possit diuinā p/
 sonā pducere cui diuinā eēntiā valeat p'icare
 s'z vt ē i filio ē cōicata r cōmunicabil'. cōicata. s.
 a p're. r cōicabilis spūscō. Ad. vij. dicen
 dū q' maior ē vera de termino pducto. s'z non
 de termino cōicato. Sūt etiā qdā ali' p/
 dictā cōclusionē dicētes q' eēntia diuinā nō ē
 termin' generatiōis s'z relatio. s. ipsa filiatio.
 qz illud qd a generāte pncipal'r intēdit' ē ter
 min' formal' generatiōis. s'z h' ē pncipiū di/
 stinctiuū geniti a generāte. qd pbāt p autē. q'
 i metaphica sua ait. Nō spālitās. i. ipā spūs
 s'z qd signat' pducit. sed p'z q' pducēs r pdu
 ctū qzuis pueniāt i spālitate siue i natura spe
 cifica. differūt tñ i singularitate. Ad qd h'z
 magis rationē act' i genito ē termin' generati
 onis. s'z filiatio magis h'z rationē act'. qz act'
 ē q' distinguit r determinat. filiatiōe autē suppo
 situm filij determinate cōstituit' r ab alijs di
 uis psonis distinguit'. Et si istis d'r q' agēs
 intēdit' sibi assilare pductū. Rndēt illi q' eo
 ipso q' intēdit' assilatiōē videt' pncipal'r intē
 dere d'ntiā r distinctionē. qz formale in ipsa
 similitudine d'ntiā. ē cū similitudo sit rex d'ntiū.
 S'z nec illa opinio stare p't. qz fm p h'm. vij
 metha. omē qd pducit ab aliq' pductū in qz
 tū pueniēs. r oē pducēs pducit in qz tū pue
 niēs. g' pncipal'r intēdit' a producēte nō erit il
 lud in q' ē d'ntiā. sed illud in q' ē pueniētia p/
 ducētis ad productū. Ad primū igit' dicē
 dū q' minor ē falsa. Ad pbatoz dicēdū q' qz/
 uis iuxta dictū autē. singulare sit illud qd p/
 ducit. tñ termin' formal' productōis illud ē i
 q' singulare pductū assilat' singlari' pducēti.
 Ad scdaz dōm q' minor ē falsa. qz eēntia diui
 na non capit aliq' actualitatē p relatiōz ad
 iunctā. cū sit infinit' act' vñ actualitas relatio
 nis totaliter trāsit i actualitatē eēntie. r quāsi

Ad 4
 Ad 5
 Ad 6
 Ad 7
 Opinio q'
 termin' ge
 neratiōis
 sine sit re/
 latio.
 z
 Instantia
 Solutio.
 Contra il/
 cūda opi.
 Solutio.
 Ad 1
 Ad 2

Ad 2

Instantia

Solutio.

Ad 3

absorbet ab ea. relatio. n. nihil pot addere sup
 essentia. nec p modū act^o. cū cētia sit ifinu^o
 act^o. nec p modū potētie cū cētia sit pur^o act^o
 2 p dñs nō patit sibi addi aliqd passivē potē
 tie. Ad pbatōz dōm q id qd mag^o distiguit
 mag^o hz rōz act^o. 2 pando absolutū ad abso
 lutū. nō aut 2 pando relatiū ad absolutum
 Et nā p dicit q lz oē qd distiguit sit aliq mō
 act^o. nihil tñ phibet actū in q aliq distiguit
 esse minoris pfectōis 2 actualitat^o qz actū in q
 vniūit. Minoris. n. actualitat^o 2 pfectōis
 sūt pncipia idiuuātia qbz sortez 2 plaro di
 stin gunt qz natura spe cifica i q vniūit. Q. at
 dicit i similitudine pncipalr intēdi dūaz nō di
 cū rēz. qz pncipalr attēdit 2 uenientia. dñtia
 2o qñ p actis. qd pz. qz i diffinitōe similitudi
 nis ponit dūa in obliq. cū dz. differentū. sed
 2 uenientia in recto cū dz. eadem qūtas.

Quartuz
principale

Quantum ad quar

tū pncipale dōm q cū qñt. vtz fil^o sit de sba
 patris. Illud ppleuma p hēre duplicē intelle
 ctū. Uno mō q ly de insinuet circūstantiā ori
 ginis sba l^o sive pncipij sba l^o pductiui. Alio
 mō q insinuet sive tenoz circūstantiā pncipij
 material^o. vel qñ material^o sba l^o tui. Prīmū
 intellectū h teneo 2 scdm nego. C. Prīmū pz
 sic. Ubicūqz pducēs eadē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cessē pductū esse de sba pducēt^o. sed p i di
 nis cōicat eadē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. 2. maior pz d se. minor aut pz ex catho
 lica fide. Et nā. b. aug. intēdit hāc 2 clōez. xv.
 de tri. c. xij. vbi sic ait. qz p existit natura inef
 fabuliter simplic^o. q nihil ē aliud qz e^o sba. si
 li^o 2o nō nisi de sba patris est genit^o. At sub
 isto intellectu ait aug. 2 maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. C. scia pñs est sba sua
 sed sba dñi nascit de scia patris. 2 de sba pa
 tris. maior 2 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 xij. C. scdo dixi si ly de insinuat circūstanti
 am cause materialis vel qñ pncipij materia
 liter sba l^o tui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 2 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hñs qua
 si pncipijū materiale. Sed de^o act^o simpli
 cissim^o 2 oino purus. vt pz p philosophos et
 theologos. 2. C. scia diuina vt est in
 patre est formale pncipijū pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin^o
 pductiōis sive generatōis. vt patebat i. ij. ar

Conclō 1

1 intellectū h teneo 2 scdm nego. C. Prīmū pz
 sic. Ubicūqz pducēs eadē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cessē pductū esse de sba pducēt^o. sed p i di
 nis cōicat eadē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. 2. maior pz d se. minor aut pz ex catho
 lica fide. Et nā. b. aug. intēdit hāc 2 clōez. xv.
 de tri. c. xij. vbi sic ait. qz p existit natura inef
 fabuliter simplic^o. q nihil ē aliud qz e^o sba. si
 li^o 2o nō nisi de sba patris est genit^o. At sub
 isto intellectu ait aug. 2 maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. C. scia pñs est sba sua
 sed sba dñi nascit de scia patris. 2 de sba pa
 tris. maior 2 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 xij. C. scdo dixi si ly de insinuat circūstanti
 am cause materialis vel qñ pncipij materia
 liter sba l^o tui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 2 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hñs qua
 si pncipijū materiale. Sed de^o act^o simpli
 cissim^o 2 oino purus. vt pz p philosophos et
 theologos. 2. C. scia diuina vt est in
 patre est formale pncipijū pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin^o
 pductiōis sive generatōis. vt patebat i. ij. ar

Conclō 2

1 intellectū h teneo 2 scdm nego. C. Prīmū pz
 sic. Ubicūqz pducēs eadē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cessē pductū esse de sba pducēt^o. sed p i di
 nis cōicat eadē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. 2. maior pz d se. minor aut pz ex catho
 lica fide. Et nā. b. aug. intēdit hāc 2 clōez. xv.
 de tri. c. xij. vbi sic ait. qz p existit natura inef
 fabuliter simplic^o. q nihil ē aliud qz e^o sba. si
 li^o 2o nō nisi de sba patris est genit^o. At sub
 isto intellectu ait aug. 2 maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. C. scia pñs est sba sua
 sed sba dñi nascit de scia patris. 2 de sba pa
 tris. maior 2 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 xij. C. scdo dixi si ly de insinuat circūstanti
 am cause materialis vel qñ pncipij materia
 liter sba l^o tui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 2 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hñs qua
 si pncipijū materiale. Sed de^o act^o simpli
 cissim^o 2 oino purus. vt pz p philosophos et
 theologos. 2. C. scia diuina vt est in
 patre est formale pncipijū pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin^o
 pductiōis sive generatōis. vt patebat i. ij. ar

ticulo ill^o questōis. 2 nec vt ē in patre nec vt
 i filio poterit tenere vicez cause materialis. C.
 Sed 2nū ill^o scdo 2 clōis ponit qdā do
 ctōez dicētes. q omi impfectione postposita
 cū filius dz de sba pñs. ly de dicit circūstanti
 am cāe materialis vel qñ material^o. Quillud
 qd fm nostz modū intelligēdi pexistit filio
 pducēdo. 2 inexistit iā pducto hz dicitōz ma
 terie i filij pductōe. q tñ 2 dicitō ad nullā pe
 nit^o impfectionē videt pñere. sed sba dei pa
 tris est hñmō. 2. C. qñcūqz aliquid 2 sti
 tuit ex plūbz tunc vñ videt hēre 2 dicitōne for
 me 2 aliez 2 dicitōem materie. Sed fil^o 2 sti
 tuit ex relatione 2 cētia. 2 relatio i hoc mag^o
 videt hēre rōem forme. qz ipsa fundat i essen
 tia. 2 p ipsam suppositū 2 stitutus distiguit
 ab alijs. actus aut est q distiguit. 2 videt es
 sentia habere 2 dicitōem materie. C. sicut. su
 pius argutū fuit. omi potētie actiue i pducen
 te correpōdet potentia passiva in pducto.
 sed i patre est potētia actiua. ergo in filio 2.
 C. si in generatione filij nihil esset qd 2 di
 tionez materie haberet tūc filius pducere^o ex
 nihilo. 2 p dñs esset creatus. cui^o 2 trariuz 2 po
 nit fides catholica i simbolo Athan alij dicit
 filius aut a solo patre est. nō factus nec crea
 tus sed genitus. C. Sed illud nō intelligo.
 qz nulla 2 dicitō pure passivē potētie pot attri
 bui actui puro i quo nihil de potētia passiva
 potest repiri. sed materia est pura potētia. cē
 tia diuina purus actus. 2. C. Illud qd
 dat suppositū genito esse simplr nō habet cō
 ditionē materie in sua generatione. Sed cē
 tia diuina dat filio esse simplr. puta esse diui
 nū. 2. C. Maior pz. qz id quod dat esse sim
 plr est actus subalis. C. Ad primū ergo mo
 tiū hōz dicit dū q maior est vera si pzexi
 stit vt aliqd existēs i potētia ad esse. sed sic nō
 pntelligit essentia diuina. qz etiā vt in patre
 est eque est actu ens cū eodez actuali eē. sicut
 facta generatione existit in filio. C. Ad secun
 dū dicendū q maior solū habet veritatē in ta
 libus vbi 2 stitutus est 2 ppositus pncipijs cō
 stituentibz seu 2 stitutiuis. 2 vbi vñ consti
 tutū nō transit in aliez fm totā suā realitatē.
 sed suppositū diuinū est eque simplex sicut es
 sentia. 2 relatio fm totā suam entitatē transit
 in essentia. ergo nihil valet hoc argumentū i
 pposito cum dz q relatio magis habet rōem
 forme qz essentia. nego. qz essentia est act^o infi
 nitus sive forma infinita. nihil aut pot exce
 dere infinitū. 2 tu pbas. qz relatio fundat i es
 sentia. dico q nō fundat i essentia p modum

Henricus
2 durad.

Contra hō
ricū 2 Du
radum.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Henricus
2 durad.
 Contra hō
ricū 2 Du
radum.
 Solutio.
Ad 1
 Ad 2

pficientis essentia. qz ppter infinita entitates z actualitate essentie no condistinguunt essentia sicut actus potentie vel pfectio pfectibili sed transit in entia. Et cu dicitis qz relatio distinguit. dico qz distinctio relatiua no arguit actualitate z pfectione in principio distincti uo. Ad tercium dicendum qz potentie actiue cor rindet potentia passiuaz ecouerso i istis natura libz qz sunt de actiuoz z passiuoz genere Ad quartu dicendum qz quous aliqd no fiat materi alr de aliquo non tr creat. nisi sic se habeat qz suu no esse pcedat suu esse natura vel tpe. z qz ipm producat in aliena natura realr differen te a natura producentis. sed filius in diuis nu qz habuit no esse. cu sit coetern patri. z pdu ctus est in eade natura cu patre. Ad argu mentu principale patz p iam dicta. qz de no semp insinuat cam materialē. sed pot notare etia actu puz. ergo zc.

Ad 3
Ad 4

Ad argu mentu pri cipale.

Distinctio. vi.

De rebus solz

qz zc. Postqz mgr determinauit de diua generatioe qz ad gene ratiōe modū. hic determinat de ea qz ad gene ratiōis modū. Et diuidit i tres pres. qz pmo mouet circa modū diuine generatiōis vnam qōez. Secūdo ponit debita rñsionē. Tercio pdicte rñsionis adūgit explanationē. Secū da ibi. Nec volūrate nec necitate. Tercia ibi. Predicta tñ verba. Seda istaz ptiū diuidi tur i tres pres. Nā pmo mgr rindet ad rem z fm veritatē. Secdo dat instantiā ad hoicm. Et tercio obicit p dicitā rñsionē. Secunda ibi. Dicam igit sbuz. Tercia ibi. Sz hec opponit. Et hec in duas. qz pmo ponit hmoi obiectōz. Secdo annexit ei solutiōz. Seda ibi. Decant facile e refellere zc. Qz mgr i ista dist. dicit qz de no oia vult sua volūrate que scit sua scia. gratia istius quero.

Utrū scia z volūtas ac cetera pfectōes qz formalr i deo dicūt eē differāt inter se formalr ex natura rei. Et videt qz sic. qz extrema dicitōis sil rificari nō pnt de vno z eodē peme idistincto realr vel saltē for malr ex natura rei. sz extrēa dicitōis rificant de istis pfectōibz formalr i deo xpñtibz. qz sic ait mgr i lra. de sua scia scit mala. tñ sua vo lūrate nō vult mala. Cōtra. in re qz omnio simplex ē nulla distinctio ex natura rei eē pōt sz de res oino simplex. vt patēbit. j. i di. viij

qz zc. Dic qttuo: sūt vidēda. Cū. n. scia z Quattuor volūtas ac cetera pfectōes simplr qz for articuli malr i deo ponunt cōi z vltato noie attributa dicant. Jo pmo vidēdū ē qd sit attributū Sedo vidēdū ē de eo qd qō qnt. Tercio dato qz nō sint i deo attributa distincta forma lit ex natura rei. vtz distigui possint p intel lectū zcipitē diuinā eēntiā fm se sine oī ppa tōe. Et qrtō dato qz nō vtz taliū attributoz distinctio fm rōz p quēcūqz intellectu siue creatū siue increatū nccio sumat p ppatōz eo rū ad creaturas in qbz realr distingunt.

Articu 1

Quantum ad pri

mū qd sit attributū. Dico qz attributū nihil aliud eē videt nisi pfectio simplr cōis crea tori z creature fm quāā analogiā ex ino rēfē tia creaturaz inuestigata i creatorē. Per h qz dicit pfectio. attributū distiguit a supposito di no qd nō p h rōz pfectōis respectu diue eēn tic. Per h qz dicit pfectio simplr distert ab ill q i creatur nō dicit pfectionē vbiqz. sicut esse mabile ēi asino pfectōis. i hoie tñ si poneret diceret impfectōz. Per h qz dicit cōis creatū z creature. distert ab his q creature z uenire nō pnt. sicut veritas. imēstas. oipotētia z cetera p silia. Per h qz dicit fm quāā analogiā zc. distert ab his q fide credim deo z uenire. z ma xime qstū ad ea qz ex mere diuie libertatis ar bitrio dinoscim zepēdere. sicut eē icarnatū z z gine natū. z p silia. talia nāqz ex creaturis nequaqz possumus inuestigare.

Articu 2

Quantum ad secun

dū principale. vtz scia z volūtas ac cetera pfe ctōes qz formalr dicūt eē i deo differāt inter se formaliter ex natura rei. Dicēdū qz hmoi pfe ctiones attributales non pnt eē in deo forma liter distincte ex natura rei. qz vbi nō pē da r alia z alia forma. ibi nō pē dari ex natura rei formalis dñtia. Sed in deo nō pē dari alia z alia forma. qz zc. Maior pz p locū a cō iugatis. qz sicut aliqua nō pnt differre suba liter nisi p aliā z aliā substantiā. sic nō pnt aliqua differre formaliter nisi p aliā z aliā for mā. Minoz ē nota. qz vbiqz in eodē sunt plures forme. vl amte p supponūt. quāā ter ciā potētiā quā informāt. vel vna ē in poten tia ad aliaz z pfectibilis est p eā. g. necessario faciunt z positionē. z p zsequēs in deo esse nō pnt. P si attributa diuina differēt forma liter. tūc i diuis estz diuersū esse formale. z nō

Q, attribu ta nō diffe rāt forma liter ex na tura rei. 1

est falsum. g. r. a. n. s. d. n. t. i. a. p. z. q. z. o. p. p. o. s. i. t. o. z. o. p. p. o. s. i. t. e. s. u. n. t. c. a. u. s. e. s. e. d. i. d. q. u. o. r. e. s. e. f. o. r. m. a. l. i. v. n. a. h. o. c. e. s. t. s. i. b. i. r. a. t. i. o. v. n. i. e. s. s. e. f. o. r. m. a. l. i. s. g. i. d. q. r. e. s. e. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. c. t. a. e. r. i. t. s. i. b. i. r. a. t. i. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. e. s. s. e. f. a. l. s. i. t. a. t. e. s. e. q. u. e. r. e. t. p. b. o. q. z. q. u. a. n. t. o. p. l. u. r. a. d. i. s. t. i. n. c. t. a. e. s. s. u. n. t. i. n. a. l. i. q. u. o. r. a. t. i. o. e. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m. a. p. a. m. e. l. o. q. u. i. d. o. r. e. e. e. a. b. s. o. l. u. t. o. **A**u. i. g. i. t. d. i. u. i. a. a. t. r. i. b. u. t. a. s. u. n. t. i. n. f. i. n. i. t. a. s. e. q. u. e. r. e. t. q. r. e. e. e. t. c. o. m. p. o. s. i. t. i. o. z. o. i. c. r. e. a. t. u. r. a. q. z. h. e. r. e. t. i. n. f. i. n. i. t. a. e. s. s. e. f. o. r. m. a. l. i. a. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. c. t. a. q. u. o. z. q. d. l. i. b. e. r. f. m. s. y. a. f. o. z. m. a. l. e. r. o. e. m. d. i. c. e. r. e. t. e. n. t. i. t. a. t. e. a. b. s. o. l. u. t. a. **A**t. c. o. f. i. r. m. o. i. l. l. a. p. r. o. b. a. t. i. o. n. e. q. z. t. r. e. s. d. i. n. e. p. s. o. n. e. h. u. n. t. v. n. u. z. i. d. e. e. s. s. e. g. a. t. t. r. i. b. u. t. a. d. i. u. i. n. a. n. o. p. n. t. d. i. s. f. e. r. r. e. i. n. e. e. **A**n. s. p. o. n. i. t. **A**u. g. r. o. m. s. s. a. n. c. t. i. d. o. c. t. o. r. e. s. i. p. s. m. p. r. o. f. i. t. e. n. t. **A**n. s. p. z. q. z. e. a. q. i. n. d. i. u. i. n. i. s. d. i. s. f. e. r. r. u. n. t. r. e. a. l. i. m. a. g. i. s. v. i. d. e. n. t. a. c. c. e. d. e. r. e. a. d. d. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. i. n. e. e. q. z. q. s. u. n. t. i. d. e. z. r. e. a. l. i. **S**e. d. f. m. f. i. d. e. s. a. n. c. t. a. d. i. u. i. n. e. p. s. o. n. e. d. i. s. f. e. r. r. u. n. t. r. e. a. l. i. a. t. t. r. i. b. u. t. a. d. o. s. u. n. t. i. d. e. r. e. a. l. i. **S**e. d. s. u. u. i. s. t. i. u. s. p. o. n. i. t. q. u. i. d. a. m. d. o. c. t. o. r. e. s. d. i. c. e. r. e. s. q. p. f. e. c. t. o. e. s. a. t. t. r. i. b. u. t. a. l. e. s. i. d. i. u. i. n. i. s. s. u. n. t. e. x. n. a. t. u. r. a. r. e. i. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. c. t. e. p. r. e. r. o. e. m. a. c. t. u. c. u. i. u. s. c. u. n. q. z. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. **1** **Q**u. d. p. b. a. t. m. u. l. t. i. p. l. i. **A**u. p. r. i. m. o. s. i. c. **N**u. l. l. u. m. e. n. s. r. e. a. l. e. p. s. u. p. p. o. n. i. t. n. e. c. i. o. a. l. i. q. d. f. a. c. t. u. m. p. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. **S**z. p. l. o. n. e. s. i. l. i. z. r. s. p. u. s. s. i. c. i. q. z. q. l. i. t. e. r. e. s. t. e. n. s. r. e. a. l. e. z. s. u. n. t. r. e. a. l. i. d. i. s. t. i. n. c. t. e. p. s. u. p. p. o. n. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. d. i. u. i. n. i. z. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. g. t. a. l. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. i. n. e. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. n. o. p. o. t. e. r. i. t. e. e. p. a. c. t. u. m. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. s. i. u. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. r. o. i. s. z. p. s. u. n. t. e. r. i. t. f. o. r. m. a. l. i. s. z. e. x. n. a. t. u. r. a. r. e. i. **M**a. i. o. z. e. s. t. n. o. t. a. q. z. e. n. s. r. e. a. l. e. n. o. n. d. e. p. e. d. e. t. a. b. h. i. s. q. s. u. n. t. p. a. c. t. u. r. o. i. s. **M**u. n. o. z. e. t. i. a. p. z. q. z. s. i. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. d. i. u. i. n. i. n. o. d. i. s. t. i. g. u. e. r. e. t. a. v. o. l. u. n. t. a. t. e. r. e. i. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. n. o. n. p. o. s. s. e. t. a. s. s. i. g. n. r. a. t. i. o. q. r. e. s. p. u. s. s. i. a. c. t. u. p. e. c. e. d. i. t. p. m. o. d. u. m. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. z. n. o. n. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. z. q. r. e. s. i. l. i. p. e. c. e. d. i. t. p. m. o. d. u. z. n. a. t. u. r. e. s. i. u. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. z. n. o. n. p. m. o. d. u. m. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. **2** **A**u. q. u. e. c. u. n. q. z. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. e. d. i. s. f. e. r. r. u. n. t. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. z. e. x. n. a. t. u. r. a. r. e. i. d. i. s. f. e. r. r. u. n. t. q. z. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. i. n. d. i. c. a. t. q. d. e. s. s. e. r. e. i. v. t. p. z. v. i. t. o. p. i. c. o. z. s. e. d. s. i. d. i. u. i. n. a. a. t. t. r. i. b. u. t. a. d. e. b. e. r. e. t. d. i. s. f. i. n. i. r. i. d. i. s. t. i. n. c. t. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. d. e. e. i. s. d. a. r. e. n. t. g. z. c. **3** **A**u. d. e. u. s. c. o. g. n. o. s. c. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. a. t. t. r. i. b. u. t. o. z. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. n. t. u. i. t. i. u. a. g. t. a. l. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. e. s. t. e. x. n. a. t. u. r. a. r. e. i. a. n. s. p. z. q. z. n. o. b. i. l. i. s. s. i. m. a. c. o. g. n. i. t. i. o. e. x. n. a. t. u. r. a. r. e. i. a. n. s. p. z. q. z. n. o. b. i. l. i. s. s. i. m. a. c. o. g. n. i. t. i. o. e. s. t. q. i. n. t. u. i. t. i. u. a. n. o. t. i. c. i. a. p. e. c. e. n. i. t. a. c. t. u. a. l. i. t. a. t. e. z. e. x. i. s. t. e. n. t. i. a. r. e. i. **4** **A**u. s. i. n. o. d. i. s. f. e. r. r. e. t. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. t. u. n. c. n. o. i. a. a. t. t. r. i. b. u. t. o. z. e. e. n. t. s. y. n. o. n. i. m. a. q. d. e. p. t. r. a. m. e. t. a. t. o. r. e. r. i. q. m. e. t. h. a. v. b. i. e. x. p. s. s. e. d. i. c. a. t. q. v. i. t. a. r. e. l. c. i. a. i. n. d. e. o. n. o. n. s. u. n. t. s. y. n. o. n. i. m. a. p. b. a. t. s. n. a. q. z. s. y. n. o. n. i. m. a. d. i. c. u. n. t. e. a. q. u. o. z. p. l. u. r. a. s. u. n. t. n. o. i. a. r. a. t. i. o. i. n. f. o. r. m. a. l. i. t. e. e. a. d. e. s. i. c. t. u. n. i. c. a. z. i. n. d. u. m. e. n. t. u.

Confirmat

Scotus z sui seqces.

Au. si distinctio attributorum attribuitur intellectui et non nature rei. aut igitur intellectus differt a natura rei aut non differt. si non. tunc quicquid dicitur intellectui dicitur nature rei. et sic ista distinctio que per intellectum erit ex natura rei. si differt. aut talis distinctio est ex natura rei formaliter. et tunc habet intellectus. quod quod ratione intellectus differt formaliter a natura eadem ratione voluntas differt ab intellectu. et sic de aliis attributis. **A**u. dices quod a natura differat sola ratio. hoc est non potest. quod nulla distinctio precedit suum principium distinctivum in tali genere distinctivis. sed primum principium distinctivum in distinctio est rationis est opinio intellectus. sed ante omnia actum intellectus tu dabis distinctio que distinctio intellectus a natura. et per omnia a ceteris attributis **A**u. si sapientia infinita est formaliter iusticia infinita. sapientia finitum se in eodem erit iusticia. omnis falsum est ut apparet in creaturis ubi sapientia non est iusticia. omnia per gradum infinitum et finitum tollit formaliter rationem alie perfectionis. **S**i ergo ratio alie perfectionis est distincta finitum se in eodem. etiam tales formales rationes manebunt distincte quibus accipiatur finitum gradum infinitos **A**u. accipitur quod distinguitur. meth. sed attributa sunt actualissime in deo. g. z. c. **A**u. in quocumque signo distinctio significat distinctio alie operis in eo ex natura rei sit alie multitudine. alie distinctio nihil verificaretur de eodem. **S**e. d. circumspecta omni operatio intellectus. verum est quod per dicitur memoria et non dicitur voluntate. et quod spirat voluntate et non generat voluntate. g. i. deo ex natura rei alie erit distinctio in memoria et voluntate **A**u. si attributa divina non sunt distincta ex natura rei tunc conceptus attributorum eorum vana ficti et superflui. quod accipiendo sapientiam accipet quicquid est in deo ex natura rei. g. vanum eorum formare alium conceptum circa deum. **A**u. si per intellectum distinguere attributa in divinis. aut habet fieri per intellectum divinum. aut per intellectum creatum. sed non per intellectum divinum. quod cum intelligere dei sit unum attributum. quod per quod illud intelligere dei distinctio ab aliis attributis. quod si per aliud intelligere erit processus infinitus. **S**i autem seipso est distinctum ab aliis. tunc est distinctum ex natura rei et pari ratione cetera attributa erunt ab invicem ex natura rei distincta. **A**u. confirmat. quod omnis actus presupponit potentiam ex natura rei. ergo intelligere presupponit intellectum. et per consequens non distinguit intellectus ab aliis per ipsum intelligere. **N**ec per intellectum creatum potest fieri talis distinctio. quod tunc attributum esset respectus rationis. nunc autem ita est quod perfectio simpliciter non potest esse respectus rationis. **I**llud etiam confirmat auget Damascus. qui lib. i. c. xij. **C**onfirmat

Confirmat

Confirmat

Cōfirmat

in conueniētiis. sicut in conueniētiis ē pncipiatus
excedere suū formale pncipiū. ¶ **C**ōfirmo h
sic. Nullū. u. pductū ex vi pductōis sue cape
re pot qd virtualiter vel formalr nō pnt et in
suo formali pncipio pductiuo fm qd ē ei⁹ for
male pncipiū. sed formalitas volūtatis qd p
te ē distincta s alias formalitates vt distincta
ē nō trinet p se nisi qd pnter ad velle z ama
re. ¶ Si g vt sic ē pncipiū spūscū. tūc spūscū
ct⁹ vtute sue pductōis non hret intellectū. et

Ad 2

eadē ratione fili⁹ nō hret volūtate. ¶ **A**d scd⁹
vdm qd quis donatur sapie z ceteris attribu
tis assignent alie z alie diffinitōes inqstū di
stincte repunt i creaturis. si tñ pccles umanē
vt sūt in deo. sic eoz est vna tm diffinitio sicut
eoz ē vna qdditas z vna natura. ¶ **U**n si aliq⁹
vt i deo sunt multiplici diffinitōe ea diffini
ret. hoc eēt p rāto. qz ea impfecte cognoscet⁹.
z ideo ipsa diffiniret ad instar eoz q in creatu
ris videret. ¶ **A**d terciū dicēdū q illa ratio ē

Ad 3

z facietes eā. qz cuz fm eos intuitiua noticia
sit ipsius rei fm reale z actualē z pntiale ex
tia. igit si deus cognoscit distinctōez attribu
toz cognitōe intuitiua. opret q talis distin
ctio eēt realiter exis. qd est ptra eos. qz ipsi h
negāt. z bñ. qz salua illa decretali d summa tri
nitare z fide catholica. necesse ē negare reales
distinctōem attributoz diuinoy. ¶ **A**d formā
igit rōis dicēdum. qd deus cognoscit ipsa at
tributa cognitōe intuitiua. distinctōez tñ at
tributoz nō cognoscit esse nisi fm rōem. pu
ta i ordine ad creaturas. qz aliter nō sunt di
stincta. z ideo a vero intellectu nō cognoscū
tur aliter esse distincta. ¶ **E**t licet illa distinctō
sit tm fm ratiōz. a deo tamē clarissime cogno
scunt. z si omnē clarā noticiā appellas intui
tiuam. ccedo tecum hāc noticiā dei esse intui
tiuā. ¶ **S**i autē solū appellas illā intuitiuā q
terminat ad reale extra intellectū existētiā.
tūc talis noticia nō est intuitiua. qz hmoi di
stinctio ad quam terminat non existit reali
ter extra intellectū. ¶ **A**d quartū dicēdū q

Ad 4

talīa nomīa nō sunt synonyma. qz eoz pō q si
gnificata talū nomū pcipimus p compa
rionē ad creaturas i quibus realr z qdditari
ue sunt distincta. hmoi attributa pcipimus
sub diuersis ratiōibz. ¶ **I**n intellectus tamē pfe
ctus qui talūz attributoz significatū pfecte
pcepit sine omī comparōe ad ea i quibz reali
ter distinguunt. nō imponeret eis plura no
mīa. sed vnū nomē tm. etiā dato q vt sic im
poneret eis plura nomīa. illa nomīa penitus
esset synonyma. ¶ **A**d quīntū dicēdū q fm

Ad 5

illos doctores qui ponūt q distinctio attribu
toz nō causat a diuio intellectu sed ab hūano
dicere. q talis distinctio nō attribuit diuio
intellectui nec nature. ¶ **S**ed dato q intellect⁹
diuin⁹ pcpiat essentiā suā i ordine ad pdictas
pfectōes i creaturis distincte rebras. z fm h
pcpiat distincte suā pfectionē. adhuc tal di
stinctio attribuet intellectui z nō nature. non
p rāto q intellect⁹ diuinus ibi aliqd faciat qd
nō faciat natura. sed p rāto q i his vbi intel
lect⁹ distinguit a natura. talis distinctio rati
onis attribuit intellectui nō nature. ¶ **A**t
pt dici ad qntū q distinctio attributoz eo mō
quo attribuit intellectui puta effectiue z cau
saliter. eodē modo pt attribui diuine nature.
¶ **S**i autē ex hoc inserit q distinctio attributoz
sit i deo ex natura rei. tūc pter alios defectus q
hic possēt assignari. pmitit duplex fallacia. s.
equiuocatiōis. qz mutat mediū. z figure di
ctiōis. qz mutat effectiū i subiectiuum. nō
em nego qn omē quod efficit diuin⁹ intelle
ctus efficit etiaz diuina natura. z p pns effi
cit illā distinctio ratiōis. sed ppter hoc at
tributa nō sunt intrinsece i natura diuina for
maliter distincta. ita q natura subiectiue pa
tial in se illā attributoz distinctiōē. si em hā
beret i se hmoi distinctiōē. tūc nō efficerz eā
¶ **T**ota igit ratio pcedit ex suppedfallia. s. q di
stinctio attributoz ita pueniat intellectu q
nō nature. ¶ **A**d sextū dicēdū q licet pna sit
bona accipiedo in pnti sapiam z iusticiā inde
finite. qz tūc verificabit p sapiā z iusticiā di
uina. ¶ **S**i tñ accipiunt distributiuē vlr. tūc
pntia ē fallā rōe iusticie z sapie humane. z il
lo scdo modo sba sonare vident. igit simplr
nego pna. ¶ **A**d pbatōē dico q sapiā z ius
ticia accepta i eōi. sic q ly p mune apphēdat
eas vt sūt i deo z creaturis. tūc nec sūt idē fm
formales rationes nec distinguūt fm forma
les rationes. sed vt sūt in deo sunt idē. vt aut
sūt i creaturis. sic differūt. ¶ **I**n minore igit hu
ius pbatōis supponit fallūm. s. q sapiā z ius
ticia sumpta fm suā torā cōitate differūt for
maliter seu fm formales ratiōes. ¶ **A**d septi
mū dicēdū q quis accūs distinguat. non tñ
distinguit se a se. sed distinguit se ab alio. ¶ **E**x
hoc ergo q attributa diuina sunt vn⁹ summ⁹
actus qui est diuina essentiā. bñ sequit q ta
lis actus sit maxime distinctus ab omī eo qd
non est talis actus. non tamē sequit q sit di
stinctus i seipso. ¶ **A**d octauū dicēdū q me
moria diuina z volūtas sunt vna diuina eā
tia. z vt sic nō pueniūt sibi ptradictoria pdi

Ad 6

Ad 7

Ad 8

cata. ista tñ vna res simplicissima. pura dina eñtia vt iuncta respectu generatōis actiue ē secūda memoria. vt sic est pñcipiū dicitū si ue vbi generatiuū. s; vt iuncta spiratōni actiue ē pñcipiū spiratūū siue spūscū pductiū z vt sic posset dici secūda volūtas. Ex q̄ p̄z q̄ nō significat de mēoria z volūtatē p̄dicata p̄dictoria fm q̄ attributa sunt. s; fm q̄ cernūt p̄dictos respectū origis.

Ad 9

Ad. ix. dicendū q̄ tales conceptus nec sūt ficti nec vani. qñ p̄cipiūt in ordine ad extra. vbi eis vera z realis distinctio cōmīdet. Si autē intellectus p̄fecte cognoscere eñtia de: vane formaret de eo diuersos conceptus absq; p̄dicta p̄patione.

Ad 10

Ad. x. dicendū q̄ minor ē fallā q̄rū ad ambas suas p̄tes. Ad p̄mā p̄bationē dīco q̄ intelligere diuinū nec seipso formalit̄ distinguit ab alijs attributis nec p̄ aliud intelligere. s; distinguit ab eis fm q̄ de sūū intelligere p̄pat ad creatū intelligere. qd̄ qd̄ creatū intelligit realit̄ differt a ceteris p̄fectionib; ex q̄ p̄patione z capiet diuinū intelligere differre a ceteris attributis fm rōez. Ad p̄firmatōz dicendū q̄ actus realit̄ dñis a potētia p̄supponit potētiā ex natura rei. Si autē nō differt tūc nō p̄supponit potētiā nisi idē dicat p̄supponere seipm. Actus autē dñi nō differt a sua potētia. Ad alterā p̄tē mīoris dicendū. q̄ si fiat tal̄ distinctio p̄ nrm̄ intellectuz ex h̄ non sequit̄ q̄ p̄fectio diuina sit respectū rōis. sed bñ sequit̄ q̄ distinctio talū diuinaz p̄fectionū sit qd̄ rōis vel respectū rōis. Ad auctez Dam. dicendū q̄ eñtia dina d; pelag⁹ non cuiuscūq; s; sube. z qz dicit sube satis dat intelligere q̄ non intelligit de infinitate multitudis distincte. z ideo non facit ad p̄positū illi⁹ doctoris. dina. n. eñtia d; pelag⁹ sube infinituz. eo q̄ suba diuina omnē p̄fectiones sbaliter z vnitissime p̄phendit q̄rū cūq; sparsa sit z distincta in creaturis. Ad auctē Aug. dicendū q̄ non op̄z q̄ silitudo currat p̄ oēs pedes als auctas eēt p̄tra te sicut s me. qz tu met ne gas p̄fectiones diuinas distinguit realit̄. z tñ habes ex fide p̄cedere diuinas p̄sonas differre realit̄. sufficit igit q̄ sit ibi aliq; silitudo. Nec trinitatis non pōt necessaria rāde p̄bari. Est igit i hoc sile. q̄ sicut diuine p̄fectiones non derogāt simplicitati p̄sone. sic diuine p̄sone nō derogāt simplicitati eñtie. qz non maiore p̄positionē faciūt relatiua realit̄ distincta in eadē eñtia qz absoluta fm ratiōē distincta in eadē p̄sona. Ad. xi. dicendū q̄ q̄uis intellectus possit intelligere sapiam z iusticiā differ

Ad 11

reformatiter. non tñ intellectus verus intelligit ea vt in deo sunt differre formalit̄ circūscripra om̄i p̄patione ad extra. Ad. xij. dicendū q̄ quelibet p̄fectio attributalis vt i deo est cū sit idē qd̄ diuina eñtia ē formalit̄ infinita. nec vt sic ē cōicabilis creature nisi i quadā sui silitudine p̄cipata. s; vt vnū attributū p̄ nrm̄ intellectu alteri p̄distinguit. pura prout ad extra comparat̄ sic distinguunt̄ z a diuina natura z inter se. Illud autē totum procedit ex actu ratiōis. z ideo non pōt ex hoc argui diuina formalit̄ z ex natura rei. sed sola diuina ratiōis. Ad. xij. dicendū q̄ essentia dei q̄s uis vnitissime oēs p̄fectionē p̄tineat sine om̄i distinctiōe ex natura rei. i ipa tñ obiectiue dīa relucēt. z i hac relucētia obiectiua ipsa voluntas diuina siue ipse deus plenā habz dominiq; libertatē respectu om̄is intellectus creati reuelādi vnicuiq; p̄tē vult. Nec tñ magis clare patebūt circa finem. iij. libri. vbi hęc materia ē sp̄aliter p̄tractāda.

Ad 12

Ad 13

Quantuz ad terci

Articul⁹ 3

um principale. vtruz attributa diuina distingui pōt p̄ intellectu p̄cipiente diuinā essentiam fm se sine om̄i compatione ad extra. Dicendū q̄ nullus intellectus pōt ponere distinctiōē diuinorū attributorū silitudo i p̄templatiōe diuine eñtie q̄ ad intra absq; om̄i p̄patione ad extra. qz ens simplicissimū nō pōt dici p̄ fm se nisi sub vna rōne. dina eñtia est simplicissima. q̄ z. s; istā p̄clusiōz sūt alii qui solēnes doctores. dicētes q̄ distinctio attributorū sumit a diuino intellectu p̄ compationē ad itra circūscripto om̄i p̄ducto ad extra z p̄ducibili z creato siue creabili. Istud tñ vt dicit nō fiet intellectu simplici. sed intellectu p̄ferēte essētiā diuinā sub vna ratiōe apprehensam. ad seipsam apprehensā sub alia ratiōe. puta concepta sub ratiōe veri. pōt p̄pari ad seipsam sub ratiōe boni. Et illud p̄bat multipli. P̄mo sic. qz ea q̄ p̄cipalitus p̄ueniūt deo qz creaturis nō debet deo attribui i ordine ad creaturas. sed sapia. bonitas z cetera attributa p̄cipalitus p̄ueniūt deo qz cuiuscūq; creature. ergo zc. P̄. sicut sapia z bonitas differūt in deo rōne. sic sapia z veritas differūt ratiōe. Sed distinctio sapie z veritatis non pōt colligi ex compatiōe ad distinctiōē reprā i creaturis. cū veritas nō sit i creatura per moduz alicui⁹ creati. q̄ nec distinctio sapie z bonitatis sumet i ordine ad creaturas. P̄ qd̄

Dicitur z sequentes sui.

tas rōis sine actu p̄pōnere sine actu reflexo
 de necessitate sumit et oritur ex aliquā distinctione v̄l
 diuinitate reali. et hoc em̄ q̄ intellectus n̄r v̄l
 de distinctione reali illa p̄pōe cū d̄r homo ē
 vel homo ē albus. ipse ponit distinctōz saltem
 fm̄ rationē in illa qua d̄r deus ē. vel de deo.
 vel deus ē lux. Et eodē modo de actu reflexo.
 Nā p̄mū qd̄ a n̄ro intellectu recipit non p̄t eē
 ipse intellectus. nec etiā actus eius. sed ē aliq̄ res
 extra realiter differēs tam ab intellectu q̄ ab
 actu suo. et hoc q̄ sic videt se aliquid intelli
 gere quod realiter differt ab ipso. cū seipm̄
 vt intelligit et vt intelligit. vnde si solum in
 telligeret seipsum. tunc impossibile esset q̄ se
 ipsum distingueret a seipso. Omnis em̄ d̄m̄
 tia rationis optet q̄ sumat ab aliquo appare
 re. ad qd̄ aspectus intellectus causet h̄mōi d̄m̄
 tiam. Sed tale apparatus deficeret h̄mōi intel
 lectui qui nihil aliud intelligeret q̄ seipsum.
 Sic eodē modo dico q̄ si deus nihil aliud in
 telligeret q̄ seipsum. quous intelligeret se esse.
 et intelligeret se intelligere. q̄ in omnibus ra
 libus nō intelligeret aliud q̄ eius simplicē es
 sentia. p̄ tale suū intelligere nullā poneret dif
 ferentiam rationis. Ad quintū dicēdū q̄ si
 nūq̄ creatura facta fuisset. adhuc deus eēt forma
 liter sapiens et bonus. et sic de alijs attributis.
 An attributa nō dicunt deo p̄uenire ex hoc
 q̄ possit ea cāre. q̄ tūc eadem esset ratio attri
 butalis et idealis. Sed ois p̄fectio attributa
 lis deo p̄uenit ex hoc q̄ ipse ē talis. puta sapia
 tūq̄tū attributū est p̄uenit deo ex eo q̄ est sa
 p̄ies. et licet intrinsece deo p̄ueniat om̄s talis
 p̄fectio. distinctio t̄m̄ talis p̄fectionū cū sit qd̄
 rationis sine compatione ad creaturas sibi n̄
 poterit p̄uenire. Ad sextum dicēdum q̄ si
 nulla esset creatura. adhuc in intellectus diuinus
 posset essentia suam intelligere sub ratione ve
 ri. et diligere sub ratione boni i ordine ad crea
 turas quas deus producere posset cū vellet.
 in quibus intellectus et voluntas tendētes i
 verum et bonū realiter essent distincta. si deus
 huiusmodi creaturas in esse p̄duceret. Ad
 p̄mū alterius doctoris dicēdū q̄ rationes
 attributales nec sunt actu distincte nec potē
 tia distinguibiles nisi in compatione ad ex
 tra. q̄a sicut sunt actu distincte ex hoc q̄ actu
 ad extra compant. sic sunt potētia distingui
 biles ex hoc q̄ p̄nt ad extra compari. bñ quis
 rem eētia diuina p̄p̄hendit om̄ia. sed vnit̄
 sine q̄ntum est ex p̄te sui. et ideo quicqd̄ mul
 tiplicitatis ibi poterimus cogitare q̄ntuz ad ab

Ad 5

Ad 6

Ad 1. alex.

soluta hoc totū sibi p̄p̄etit in p̄p̄atōe ad extra
 Ad sedz dicēdū. maior possz negari. q̄ nō
 eet incōueniēs dicere q̄ intelligere diuinū al
 qd̄ p̄notet. qd̄ tamē nō connotat esse diuinū.
 Ad minorē dico q̄ esse diuinū quous non co
 erigat esse creature. ita q̄ ab eo dependeat. im
 possibile tamē est esse ipm̄ diuinūz eē nisi ipm̄
 comprehendat omne esse. sic impossibile est eē
 diuinū intelligere nisi ipsum p̄p̄hendat om
 ne intelligere. Propter qd̄ si deus nō intelligeret
 creaturā ipse nihil intelligeret. An sicut deus
 nō p̄t h̄re impotentia respectu p̄ductōis crea
 turaz. sic nō p̄t h̄re ignorantia respectu cogni
 tionis creaturaz. Illud t̄m̄ nullā dependentiā
 arguit i deo sed sumā p̄fectionē. hoc em̄ ē ma
 xime p̄fectionis om̄ia dependere a seipso et se
 a nullo penitus dependere. Ad terciū dicē
 dū q̄ sicut posterius nō potest eē causa p̄oris
 q̄ntum ad eē reale. sic nec q̄ntum ad distinctio
 nē reale. Sicut posterius p̄t eē cā p̄oris q̄ntuz
 ad esse rationis. multa em̄ fm̄ rationē ponit in
 intellectus noster esse in deo et sibi ex parte p̄ue
 nire. que t̄m̄ nullū esse reale ponunt in deo. cū
 ipse sit immutabilis. sic distinctio rationis i
 priori potest oriri ex distinctione reali que est
 in posteriori.

Ad 2

Quantuz ad quar

Articls 4

tū p̄ncipale. vtz attributorz i diuis distinctio
 fm̄ rationē p̄ quēcunq̄ intellectū sine creaturaz
 sine increatū sumat p̄ p̄p̄ationē eoz ad crea
 turas i quibus realr̄ distinguunt. Dicēdū q̄
 veritas illius articuli p̄t concludi ex p̄cedē
 tibus. Nā cū attributa diuina nec distingu
 tur ex natura rei formalr̄. vt patuit i ij. articu
 lo. nec possint distinguī ab intra. vt patuit in
 ij. sequit necio q̄ eoz distinctio sumat a q̄cun
 q̄ intellectu i p̄p̄atōe ad creaturas. Ad h̄ idē
 p̄bo sic. Nihil imperfectem includēs esse p̄t
 in diuinis nisi in compatione ad creaturas.
 sed ois distinctio p̄ absoluta icludit aliquā ipse
 ctōz. q̄ vbiq̄q̄ ē distinctio p̄ absoluta. sine sic
 distinctio rei sine rōis. optz necio q̄ vtrūq̄ sit fi
 nitū seu ad m̄ alterz sit finitū seu app̄hēdat
 ad modū finitū. q̄ neq̄q̄ p̄nt eē pla infinita ab
 solute et fm̄ p̄fectōz eētialē. cū igit distinctio
 attributorz sit distinctio absolutoz. q̄ r̄. Ad
 ar̄ istū distinctōis i ordine ad n̄m̄ intellectū sic
 dicit doctor noster et bñ. ē excessus diuine eēt
 tie et defectus n̄ri intellectus. Sicut p̄tā p̄di
 cta quidā doctor arguit sic Si deus i se nō pos
 set suas p̄fectiones distinguere. vel h̄ esset. et

Agidius.

Locon 5.

5

pre dīne essētie vel ex pte dīni intellect^o. nō p/
mo mō. qz tūc nec creat^o intellect^o possz i dīna
essētia apphēdere pfectōes. Nec scdo mō. qā
fm pmen. xij. metaph. intellectus aptus na/
tus ē dīuidere etiā adunata i esse. distinguit
em intellectu^o ppter sui pspicacitatē vbi sensus
nō p̄t distinguere. Cū igit intellect^o dīn^o sit in
finite pspicacitatis. ex pte sui non apparet ali
qd impedimētū p̄dicte distinctōis. ¶ sic
2 ea q̄ sūt realr dīuisa se hnt ad vnitates rōis. sic
ea q̄ sūt realr idē ad dīuersitatē rōis. s; duo
indīuidua realr dīuersa p̄nt p̄cipit vnū fm
rationē sp̄ci absq; hoc qz compent ad aliquod
vnū fm rē. ergo ea que sūt vnū fm rem pos/
sunt p̄cipi vt differētia fm rationē absq; eo qz
compent ad aliqua dīuersa fm rem. ¶ in
3 intellectūū qz virtualr plura continet qz vege/
ratiūū. ideo distinctus p̄t p̄cipi qz vegetati
uū. cū ḡ cēntia dīuina h̄t virtualiter infinitas pfe
ctiōnes p̄tineat. videt qz possit p̄cipi distinctū
4 sine. ¶ si intelligere z velle essēt idē in deo
re z ratione intrinsece cōsiderata circūscripta
omī p̄patione ad extra. tūc sequit qz deus est
malus quia cū intelligat mala ipse velle ma
5 la. sed q̄ mala vult malus est. ḡ zc. ¶ si in
tellectus noster ex hoc formaret de dīuina esse
tia dīuersos p̄ceptus quia excedit ab ea. ea/
dem ratione de quolibz attriburo formarz dī
uersos p̄ceptus. qz eque bñ excedit a dīuisa po
tētia siue sapia sicut a dīuina essētia. z sic in
6 vno attributo cēnt infinita attributa. ¶ re
ctū ē iudex sui z obliqui. vt dz. i. de aīa. cum er
go pfectiones vt sūt in dīuis magis habeāt
rationē recti i creaturis. aut rationē obliqui z
imperfecti. ideo nō debemus iudicare de dīuis
7 pfectionibz p iudiciū quod habem^o de creatis
pfectiōibz. ¶ dato qz nō possumus co/
gnoscere trinitatē nisi p imaginē creataz. non
tū debemus dicere qz p̄sone i trinitate nō sūt
8 distincte nisi p comparationē ad imaginē crea
tā. sic zc. ¶ cū creature nō fuerint ab eter/
no. si deus diceret sapiēs z bonus solū i com/
patione ad creaturas. tūc ab eterno nec fuisset
sapiēs nec bonus. ergo zc. ¶ Sed illa nō cō
cludūt. ¶ Ad primū ergo dicēdū qz p̄t inti
mā seu oīmodā simplicitatē dīne essētie. z p/
pter pfectā dīni intellect^o ad eḡtōz respectu tal
essētie nō p̄cipit eā nisi sub vna pfectissima
ratione intrinsece eā p̄cipiēdo absq; oī p̄patione
ad creaturas. nec ex h̄ dīn^o intellect^o ē mīo/
ris pspicacitatis sed maioris. Dis em̄ intelle
ct^o dīuidēs ea q̄ sūt realr z cēntialr vnū. vel h̄
facit ex sua imperfectōe. vel hoc facit ad aliqua

Solutio
Ad 1

aspiciēs q̄ realr sūt vel poterunt cē distincta
¶ Ad scdm dicēdū qz minor ē falsa. qz ex h̄ qz
intellectus videt fortē z hōiem esse idē fm rē.
z sūr platonē z hōiem esse idē fm rē. igit p̄ci/
pit fortē z platonē esse idē inter se fm illam
vnā rōem sp̄ci. cū q̄ quilibet scōrū p̄ceptus ē
idē realr. ¶ Ad terciū dicēdū qz q̄uis aīa isel
lectiua icludat sbaliter sensitiuū z vegetatiuū
ita qz nō sūt p̄les forme sbales i hōmie. possu
mus tñ ipsā distincte p̄cipere aspiciēs ad su/
as potētiās. z actus z obiecta. i quibz oībz rea/
lē multitudinē inuenim^o. Nū em̄ intellectus
aliquōd apparēs seu motiūū ex aliq̄ illoz acci
ret. puta vel ex potētis v̄l ex actibz v̄l ex obie
ctis ipm̄ intellectūū i se distincte nūq; p̄cipere
ret. qz quilibet intellectūū multa h̄tualr p̄tine
ret. maxime si intellect^o p̄fecte itelligerz. als p
pter sui imperfectōz nō valēs q̄dditatē rei p̄fe
cte p̄phēdere possz de eadē re multas dēsc̄ptio
nes formare. i qua formatōe adhuc inniteret
aliqui reali multitudini. puta dīuisis acciden
tibz eiusdē q̄dditatē a ḡbz p̄cipet tales diuer
sas dēsc̄ptōes. ¶ Ad qrtū dicit nri iuniores
doctores volēs saluare venerabilē doctores
nri Egidii qz ibi falsū assumit. qz intellige
re z velle i deo differūt ratione ¶ Sed isti nō
bñ rident p̄cepere nec ad dicta sua. nec ad di
cta sris Egidii. qz fm qz isti met dicit. z ex di
ctis doctoris nostri habet exp̄sse distinctio ra
tionis i attributis dīuis in nascit ex compati
one ad creaturas. circūscripta ḡ oī comparōe
tūc intrinsece ipa attributa nec erūt distincta re
alr nec rōe. Bñ igit p̄sato argumēto. tūc cui
dēter appet qz illud ē difficile qd in hac mate
ria p̄t adduci. Ad formā ḡ argumēti m̄dēdo
nego p̄nam. Ad p̄bationē dico qz sicut sol per
vnicū suū actū cerā sibi obiectā calefacit z liq
facit qz diu rō calefactibil^r z liqfactibil^r in tali
cera inuenit. cessāte tñ rōne liqfactibil^r. puta
cū cera ē totalr liquefacta. z manente ratione
calefactibilis. idem sol v̄niformiter se habēs
in actu suo eādē ceram calefacit z nō liq/
facit. immo depascit z exccat. Sic intellect^o
dīuinus z volūtas dīuina siue intelligere dī
uinū z velle dīuinū sūt intrinsece vnū re z rōe.
variationē tamē capiūt extrinsec^o rōne muta
tōis facte in obiectalibz rōibus ipsius in tel
lect^o z volūtatē. Cū em̄ bonū sit obiectū volū
tatis. z v̄z siue ens sit obiectū intellect^o. ergo
manētē eodē extrinsecō obiecto v̄niformit^r sub
eisdē rōibz tonitatis z entitatis. de^o p̄ suā essēti
am q̄ ē essentialr intellectus z volūtas talem
rem intelligit rōne entitatis z veritatis. z vult

Ad 2

Ad 3

Ad 4
Dyonisius
de burgo or
dis. s. Au
gustini.
Cōtra cū

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and authors like Dyonisius and Augustinus.]

ratione cognite bonitatis. mutata tñ eadē re
rōne bonitatis. & suata rōe entitatis. de eadē rez
intelligit quis eam nō velit. Nunq̄ igit̄ de
us vult malū. cū ordinata volūtas i malo nō
repiat aliquā rationē volibilē. quīs ipm intel
ligat. cū rōe entitatis q̄ illud malū sūdat repi
at rationē intelligibilē. Sic ḡ nō p̄ argui di
versitas rōis intrinsece i radio sol. ex h̄ q̄ sil̄ z
sel̄ lutū exiccat z cerā liq̄ facit p̄pter aliā z aliā
rationē obiectalē i ipsiis repta rōe suaz diūfaz
disponū. sic non p̄t argui aliq̄ diūstas rōnis
intrinsece i dina volūtatē z intellectu. siue in
suo intelligere z velle ex h̄ q̄ intelligit et n̄ vult
siue nō diligit. sed p̄t dicit eandē rē. an q̄ ser
uata ratione intelligibilē z p̄dit ratio volibi
lis siue diligit. z inuenit ratio odibilē.

Ad 5

Ad q̄ntū dicitur negādo p̄iaz. Ad p̄bationē di
cēdū q̄ rō formal̄ attributi n̄ excedit eque bñ
n̄m̄ intellectu. sicut rō formal̄ diuine eēntie. qz
attributū sūptū fm̄ suā. p̄p̄tā rōez fm̄ quā al
teri attributo z etiā dīne eēntie z distiguit. sic
n̄ ē infinitū. imo nccio vt sic ē finitē rōis. Ad
p̄z ex duobz. p̄mo qz dīne sapie vel cuiq̄ qz al
teri attributo n̄ p̄uenit infinitas nisi inq̄ntū di
uine eēntie identificat. Secūdo qz p̄p̄tā z disticta
rō cuiusq̄z attributi non p̄sumi nisi i p̄p̄tā
tione ad extraybi tales p̄fectōes nccio sūt fini
te. z iō n̄ op̄z de vno attributo vt attributū ē
n̄m̄ intellectu formare multa attributa.

Ad 6

Ad vi. dōm q̄ si attributa dina z considerat q̄ntū ad
suā entitatē z veritatē seu oīa illa q̄ ipsiis realit̄
p̄ueniūt. tūc intellect̄ p̄fect̄ seu p̄fecte cogno
scēs debet z iudiciū de eis h̄nt iudicare de ce
teris. quīs eōuerso fieri possit de n̄ rō intelles
ctu h̄ i via. cui sensibilia sūt p̄mo z maḡ nota
qz non sūt eadē nob̄ maḡ nota z nature vt p̄z
i. phicoz. Sic em̄ se h̄z ocul̄ noctue ad lucē
sol. sic aīe nostre intellect̄ ad ea q̄ sūt manife
stissima i natura. vt d̄. ij. meth. Si aut̄ attri
buta z considerat q̄ntū ad eoz distictōz. tunc tal
distictio eis n̄ p̄ueniat nisi fm̄ rōz. oīs at̄ intel
lect̄ illd̄ qd̄ ē mere fm̄ rōez z caput i ordine ad
aliqd̄ realit̄ sic se h̄ns. iō vt sic oīs intellect̄ iū
dicū de p̄fectōibz attributalibz d̄z sumere ex
iudicio qd̄ h̄z d̄ talibz p̄fectōibz vt i creaturis
realit̄ sūt distictē. Tū d̄ i minorā q̄ attributa vt
i dīnis sūt h̄nt rōz recti. dico qz vey ē q̄ntū ad
id qd̄ realit̄ eis p̄uenit. s̄z q̄ntū ad eoz distin
ctiōnē q̄ solū fm̄ rationē eis p̄uenit ē eōnūso
qz id qd̄ ē realit̄ tale magis h̄z rōez recti q̄ id
qd̄ ad p̄p̄tationē sūi ē fm̄ rationē tale. s̄z illa dī
stinctio i creaturis ē realit̄. z i dīnis ē fm̄ rōez

Ad 7

Ad. vij. dōm q̄ non ē silē. qz fide tenem̄ qz

sonas dinas eē realiter distictas. nisi. n. fidel
h̄ req̄reret. nullaten̄ p̄nerem̄ p̄sonaz reales
distinctionē. s̄z d̄ attributis realē distictōz n̄
fide nec rōe tenem̄. Ad. vij. dōm q̄ signifi
catū oīm attributoz n̄ min̄ deo p̄ueniebat ab
eterno qz nūc. distictio tñ attributoz vel nō
p̄ueniebat sibi ab eterno. qz ea q̄ fm̄ rōez sūt i
deo poterūt sibi aduenire i tpe. vel si tal̄ disti
ctio sibi p̄ueniebat ab eterno h̄ op̄tebat inq̄z
tū de h̄mōi attributa p̄p̄tā ad ipsā creabi
lia p̄ eūdē tēū i tpe p̄ducēda. Forte dices qz
tūc intelligere rei distictiōnē q̄ distiguit sua
attributa z p̄deret a nō ente puta a creabili
bus nondū creatis. R. qz intelligere rei nō de
p̄deret ex h̄ ab ipso creabili. sicut nec nōc ab
ipsa creatura. qz non coguit ab eterno illā dī
stinctionē p̄ ipm̄ creabile sicut nec nūc p̄ ipsā
creaturā. ita qz creatura vel creabile sit deo me
diū coḡscēdi h̄mōi distinctionē. Ipe. n. coḡ
scit talē distinctionē p̄ seipm̄. licet ipsā cogno
scat i ordine ad creabile vel creaturā. quīs em̄
aliqd̄ p̄ueniat alicui p̄ se. p̄t tñ sibi p̄uenire in
ordine ad aliud. siue p̄notato q̄dam respectu
ad aliud. Eēntia em̄ dina ē p̄ seipsā oīm rep̄t
tativa. z tñ h̄ sibi nō p̄t p̄uenire nisi p̄notato
respectu ad ipm̄ rep̄tatum. Itē quīs de p̄ se
ipm̄ intelligat eēntiā suā. non p̄t tñ eā intelli
gere nisi intelligat creaturas. Sicut ḡ nō bñ
infert qz ex h̄ diuinū intelligere z p̄deret ex
creaturis. sic etiā in p̄posito zc. Ad argumē
tū p̄ncipale p̄z p̄ ea q̄ dicta sūt ad formā q̄re
rationis posite p̄tra quartū articulū.

Ad 8

Instantia

Solutio.

Predicta tñ &

ba. Postq̄ maḡ circa modū di
uine generationis mouit qd̄em
z h̄m̄ q̄ntionis assignauit r̄sionē. nūc in ista
parte p̄misit r̄sionis adiungit z declarati
onē. Et diuidit in duas partes. qz p̄mo ma
gister circa istam declarationē suam intentio
nem p̄mittit. Secūdo veritatē declaratā cō
cludit. ibi. Dicamus ergo qz pater. Primā ē
duas. quia p̄mo magister ostendit sub quo
sensu hec p̄positio qua dicit. Pater volēs ge
nuit filiū sit neganda. Secūdo sub quo sen
su sit p̄cedenda vel affirmāda. ibi. Volēs ta
men genuit. Et hec est diuisio et sn̄ia istius
lectionis i generali. Circa quam quero in spe
ciali.

Utrū p̄t genuerit filiū necessitate vel
volūtatē. Et videt qz nccitate. qz il
lud p̄t p̄ducit nccitate qd̄ n̄ p̄t non p̄ducere

sed p̄ nō p̄t filiū non p̄ducere. Maior p̄z ex
ij. per hermenias. vbi i q̄rto ordine modalūz
nō possibile n̄ ē. d̄uertit cū necesse ē. minorē de
claro. q̄z si possz ip̄m nō p̄ducere. tūc p̄tingē
ter p̄duceret ip̄m. Nā possibile nō ē z p̄tin
gēs ē cūq̄ pollēt i sc̄do ordine modalū. s̄z nul
lū p̄tingēter productū ex vi sue productōis ē
formalr necesse ē. nec p̄ d̄ns p̄t ex deo. s̄z si pater
possz filiū nō producere filiū non ēēt deo. Ex q̄
p̄z illa ē falsa. p̄t p̄t filiū non producere. z
p̄ d̄ns ex deo d̄ictoria erit vera. s̄. ista. p̄t non p̄t
filiū nō producere. q̄z p̄ma ē i sc̄do anglo mo
daliū. z alia i q̄rto. q̄ ip̄ d̄dicunt. **C**ontra de
lectabilissima opatio non p̄t esse sine actu vo
lūtatis. sed generare diuinū ē delectabilissima
opatio. s̄z t̄c. maior p̄z. q̄z nulla p̄t esse delecta
tio absq̄z placētia volūtatis. minorē p̄b. q̄a
opatio p̄fectissima ē delectabilissima. vt p̄z. ij.
z. r. et̄. sed generare diuinū ē opatio p̄fectissi
ma. Nā act̄ z opatōes cū specificent ex termi
nis. tāto q̄libet opatio ē p̄fectior. quāto termi
nus p̄ ipsā producit p̄fectior. sed filiū q̄ ē ter
min̄ d̄ine generationis ē infinite p̄fectionis
Vic q̄tuor breuit faciā. **P**rio ad declara
tōz terminōz p̄nā d̄uas distinctōes. **S**c̄do
ostēdā quō p̄t necessitate d̄z generare filiū.
Tercio quō volūtate. **Q**uarto adducaz
aliq̄ d̄ me z respondebo ad ea.

Contra

Primum
p̄ncipale

Quantū ad primū

p̄mo distinguā de necitate. sc̄do de voluntate
Necit̄. n. multis modis d̄z. vt p̄z. v. meth. t̄n
q̄z p̄ns q̄o videt̄ q̄rere d̄ necitate p̄ respectū ad
cāz siue ad p̄ncipiū. iō ceteris modis p̄termis
sis ē sciēdū q̄ fm. iij. cāz genera q̄druplr p̄ re
lationē ad p̄ncipiū siue cāz aliq̄ d̄icūt necita.
z fm. h. iij. erūt modi necitatis. **P**rimo re
spectu cāe material. z hec necitas d̄z indigētie
puta illd̄ h̄z materiā p̄t sui. siue i isto ē aliq̄d
ad modū mat̄ie puta potētia passiva. iō neco
indigz p̄fuāte. q̄z sibi derelictū necio destruet
Sc̄dos mod̄ respectu cāe formal. z hec neci
tas d̄z exigētie. puta ignis ē necio calidus. q̄z
natura sua h̄z exigit. **T**ercio attribuit cāe ef
ficiēti. z h̄z duplr. q̄z vel tale agēs h̄mōi neci
tate p̄sequit̄ ex p̄ncipio sibi intrinsece inexistēte.
z hec p̄t dici necitas imutabilitat̄. Sicut ig
nis q̄tū ē ex p̄te sui imutabilr calefacit. q̄uis
p̄ accēs possz ip̄diri. puta si deficerz sibi mate
ria. **V**el tale agēs p̄sequit̄ h̄mōi necitate a p̄nci
pio extrinseco nullā sibi s̄tute intrinsece p̄ferē
te. z hec d̄z necitas coactōis. puta lapis aerez

Nota mo
dos necessi
tatis

necio mouet. q̄z a p̄ficiēte impellit violenter.
Quarto respectu cāe final. z hec d̄z necitas
p̄ditōis siue p̄ditionata. puta si talē finē vis
p̄seq̄ necesse ēte talibz medijs vti **V**oluntas
etiā vt ad p̄ns spectat duplr p̄t sumi. vno mō
p̄ potētia volūtina siue p̄ncipio volūtino **A**lio
mō p̄ actu p̄fecto ip̄si volūtatis siue p̄ncipij
volūtini. mō q̄ d̄z i ethicis. q̄ volūtatis ē ipsius
finis. electio eoz q̄ sunt ad finē.

His premissis quo

sc̄oz p̄n
cipale.

ad sc̄oz p̄ncipale. s̄. quō p̄t d̄z filiū necitate ge
nerare. dico q̄ p̄m mod̄ necitatis i deo nullo
mō p̄t poni. q̄z cū ip̄e sit pur̄ act̄. i ip̄o n̄ erit
matia nec aliq̄d matiale. z p̄ d̄ns nihil p̄ueni
ens ex necitate matie i ip̄so locū h̄z **N**ec q̄r
tus mod̄ p̄p̄ue i deo p̄t poni. q̄z deo oino sit
i seip̄so sibi sufficiens. z oēs h̄eat p̄fectōz. ip̄se n̄
agit p̄pter aliq̄d finē p̄sequēdū. t̄n q̄z b̄n agit
deo p̄pter bonitatē suā p̄icādā aliq̄ mō necessi
tas q̄rto mō dicta cū sit p̄ditōnata p̄t deo d̄ue
nire. puta si deo vult suā bonitatē p̄icare homi
necesse ē vt hoiez p̄ducatur. q̄z ei q̄d oino nihil
ē nihil p̄icari p̄t. **S**c̄da p̄ticula terciy modi
d̄i p̄nt̄ a deo d̄z excludi. q̄z cū sit omnipotēs a
nullo extrinseco violētari p̄t. **Q**uestio igit̄
p̄ns his p̄dictis exclusis. sup̄ sc̄do mō necessi
tatis. z sup̄ prima p̄ticula terciy modi vertet̄.
Ideo dico q̄ loquēdo de sc̄do mō necitatis
tuc generatio filij ē necessario i diuis. q̄z natu
ra diua q̄ ē forma purissima siue pur̄ actus h̄
necessario exigit q̄ in tribz subsistat p̄sonis. s̄z
trinitas in diuis ē non p̄t nisi p̄t generet fili
um. z vterq̄z producat sp̄m̄ sc̄m̄. s̄z de necessi
tate natural̄ siue formalis exigētie filius in di
uinitis a p̄re generat̄. **L**oquēdo etiā de p̄ma
p̄ticula ipsius terciy modi. p̄t necessario gene
rat̄ filiū. q̄z imutabilr determinat̄ ad generati
onē filij p̄ suā naturalē p̄prietatē. **U**n hoc dix
os modos necitatis videt̄ in diuis approba
re **R**ich. vi. de tri. c. i. sic d̄i. **N**ihil itaq̄z ibi est
sc̄z in diuis iuxta donū largiētis gr̄e. sed totū
iuxta p̄prietatē exigētis nature. **E**t h̄ q̄tū ad
primū modū necitatis quē posui esse i diuis.
Et subdit immediate **R**ich. di. **S**icut. n. in na
scibili naturale ē ab alio nō procedere. sic sane
ei naturale est de se procedentē h̄re. **C**um igit̄
fm̄ p̄m. v. meth. potissim̄ mod̄ necessitatis
sit i eo q̄d impossibile ē alr se h̄re. igit̄ cum ille
mod̄ i vtroq̄z iā dicto mō i diuinis implicet̄
videt̄ mihi saluo sp̄ meliorū iudicio q̄ possit
sane p̄cedi h̄ p̄p̄o. p̄t generat̄ filiū. necitate.

Quantū ad terciū
...
Contra
...
Nota
...
Contra
...

Tercium principale.

Quantum ad terci

Prima dco

Apo. p. i. q. xii. ar. ij

Imphato

Secda co/ ciusio.

Quartus principale

um principale. s. quod pater dicitur filium voluntate generare. Dico ex secda distinctione quod si voluntas sumit potentia productiva eius quod per modum voluntatis procedit. tunc pater non generat filium voluntate. quia illa persona divina que non est amor vel non procedit per modum amoris. non producit hunc modum voluntate. filius non procedit per modum amoris sed per modum verbi intellectualis. etc. Prima persona productiva non potest procedere nisi per modum prime potentie. scilicet secundum modum intelligentie intellectus est potentia que voluntas. et filius est prima persona productiva. etc. Ista autem prima dco perbat quod dicitur scilicet medio impetranti. dicitur quod eorum terminus voluntas est principium que potest esse et non esse. et que potest aliter se habere. sed generatio filii non potest aliter se habere. Illa ratio est seipsum. quia ipsi met ponunt quod voluntas est principium productivum spiritus sancti. et tunc productio spiritus sancti non potest non esse. et non minus est immutabilis que filii generatio. Si autem voluntas sumit secundo modo. puta per actu perfectio voluntatis. sic procedit ad generandum filium. quia illa nobilissima generatio esse non potest sine perfecta communi placetia. et stat autem quod talis perfecta placetia est per que actus voluntatis. et maxime respectu summi boni. Et illo modo potest intelligi verbum Rich. vi. de tri. c. xvij. cum ait. In genitum velle de se habere. et reforme atque dignum. idem videtur mihi quod generare. Verbum perfectum produci non potest sine amore. quia secundum Augustinum verbum est notitia cum amore. Quod ergo verbum produci sit verbum generatio. et amor sit actus voluntatis. etc. Iste etiam modo significat dicitur euan gelicum que per filium. prestat de. Dicitur filius me dilectus qui mihi bene placuit ipsum audite. Et iuxta hunc sensum vult Augustinus. xv. de tri. c. xv. quod sicut deus natura est deus. et tunc placet sibi in eo quod est deus sic pater filium natura genuit. et tunc in sui generatione sibi placuit.

Et contra illam primam dco potest argui quod divina voluntas habet rationem principii in generatione filii. Quia si actio nature procederet in divinis actibus voluntatis ratione libertatis totaliter tolleretur. quia cum natura sit terminata ad unum. si natura perveniret voluntate ipsa determinate mouebit voluntate ad unum tantum. Nihil igitur libere a deo potest procedere. si ipsa generatio que est prima dei actio esset naturalis voluntas. igitur erit eius principium. alio nullam creaturam deus posset libere producere. quod est

erroneum. Verbum beatus Augustinus exponens illud psalmi. 2 Ipse dixit et facta sunt. ait sic. id est verbum genuit in quo erat ut fieret. Ex quo dicto vult Augustinus quod verbum sit ratio producedi creaturas. Si ergo verbum a patre naturali procederet et non per impium voluntatis omnis creatura a deo procederet necessario. Verbum Dylani dicit. Si quis non legit patre natum dicit filium. anathema sit. ergo pater genuit volens. Item idem Dylarius ait. quod non naturali dicitur necessitate pater genuit filium. Item Dionysius in de divinis nominibus ait. Divinus amor non permittit ipsum esse sine germine. igitur pater genuit volens. Sed illa non concludit quia sicut ait Augustinus. vi. de tri. c. i. filius dei procedit a patre naturali sicut splendor ab igne. Verbum si voluntas esset principium generationis filii. vel esset voluntas accedens. vel antecedens. vel coequalis. Non primo modo. quia ille fuit error Anomij. qui ut ait Augustinus. xv. de tri. c. xv. dixit filius esse filium voluntatis voluntate accedente. Contra quem error ibidem disputas Augustinus. ait. quod deus esset mutabilis. quia aliquid voluntas sibi de novo adveniret. Nec secundo modo. quia quod voluntate antecedente a deo procedit creata sunt. et sic esset error Anomij. qui filium asseruit esse creaturam. Nec tertio modo. quia ut sic sequitur error Sabellij. qui confusione posuit personarum. Nam voluntas deo coequalis est ad emanationem que est ad intra eadequata per productionem spiritus sancti. Si enim non adequat huiusmodi productio sui principium. tunc non esset omnino perfecta. quia ipsum principium eam excedens potest aliquid perfectum producere. Sed a principio adeo quod alicui productio non potest aliquid procedere distantes a tali productio. Si igitur filius generetur a patre per voluntatem coequalis. ipse a spiritu sancto esset genitus in distinctus. Forte hic dicitur quod si spiritus sanctus procedit per modum voluntatis et non filius. tunc nobilior esset processio spiritus sancti que filii. quia processio cuius principium est voluntas est libera. liberius autem est nobilior non libero. Item id quod procedit per modum artis videtur esse voluntarium. Ista patet dupliciter. Primo. quia quod procedit per modum artis non potest procedere per modum nature. cum ars et natura sint principia distincta. ut patet. vi. ethice. igitur procedet voluntarie. Secundo quia voluntas est principium artificialium. ut patet. ij. de anima. et vi. ethice. sed filius procedit per modum artis. cum ipse sit ars omnipotentis dei. plena rationibus omnium viventium. ut ait Augustinus. in libro de trinitate. Item generatio filii vel est voluta a patre. vel non est voluta. Si est voluta. tunc et genitum erit volitum. et per consequens voluntas erit principium ipsius filii. quia

Contra ista dicta

Instantia prima

Instantia secunda.

Instantia tertia.

notionalia siue relativa. optet q̄ potētia gene-
rādi q̄ e idē qd̄ p̄ncipiū generādi. sit ad aliqd̄
siue qd̄ notionale. In d̄niū ē mgr̄ i lra. q̄ potē-
tia generādi dicit esse d̄na cēntiā. ḡ rē. Dic-
sūt q̄r tuor vidēda. **P**rio de eo qd̄ q̄nt̄. **S**e-
cūdo vtz potētia generādi vere t̄reatr̄ sit i fi-
lio. **T**ercio dato q̄ sit i filio. vtz ex h̄ filiū pot̄
sit exire i actū generatiōis. **A**t q̄to vtz sit
eadē potētia q̄ p̄r̄ gignit̄ z filius gignit̄.

Articu^lo 1

Quantū ad primū

vz potētia generādi i d̄nis dicit̄ notiona-
lit̄. sic p̄cedā. **P**rio oñdā q̄ potētia generādi i
d̄nis n̄ p̄t̄ eē relatio. **S**ecō q̄ potētia gene-
rādi q̄ ad suū p̄ncipale significatū dicit̄ simplr̄
rē absolutā. **T**ercio q̄ de suo significato siue
p̄notato necio iplicat̄ siue icludir̄ p̄fectū. **A**t
q̄to ducā aliq̄z doctoz̄ dicta in d̄niū. z m̄de
to ad ea. **D**ico igit̄ p̄mo q̄ potētia generādi
i d̄nis n̄ p̄t̄ esse relatio. **Q**uod illud qd̄ nec p̄t̄ esse
terminū nec p̄ncipiū actōis n̄ p̄t̄ eē potētia ge-
nerandi. s̄ relatio e h̄m̄oi. vt p̄z. v. p̄hic. ḡ rē.
maior p̄z. qz potētia generādi necio e p̄ncipiū
actōis v̄l̄ immediatū v̄l̄ saltē p̄ncipale. qz neu-
trū relatiōi poterit̄ p̄uenire. **S**i p̄nitas ellet
p̄ncipiū siue potētia generādi. aut generatiō
tal̄ eē v̄niuoca aut equooca. **S**i v̄niuoca tūc
p̄r̄ necio generat̄z p̄rez. qz i generatōe v̄niuoc-
ca gignēs z genitū p̄ueniūt̄ i p̄ncipio p̄ducti-
uo. **U**n̄ si fortitas eē p̄ncipiū generādi ipsi
forti: nūq̄ fortes possz̄ generare nisi forte. ma-
rie si sua generatio debet̄ eē v̄niuoca. **S**ic. n-
fortes n̄ p̄t̄ generare nisi hoies. dato q̄ hūani-
tas sit sibi p̄ncipiū generādi. sic rē. **S**i at̄ tal̄
generatio eē equooca. tūc p̄r̄ eē nobiliorz̄ di-
gnior filio. qz i oī generatione equooca. in q̄ gi-
gnēs e totale p̄ncipiū genitū sp̄ gignēs e nobi-
li^o genitū. **S**i p̄nitas eē i patre p̄ncipiū
generādi. tūc formal̄ termin^o generatōis geni-
to a generāte p̄icat̄ p̄cederz̄ p̄fectōe z digni-
tate ip̄m p̄ncipiū generādi. d̄nis e falsuz. ḡ z
āns. falsital̄ c̄n̄r̄ apparz̄. qz q̄cqd̄ genitū p̄ ge-
neratōz̄ p̄icat̄. h̄ totū v̄l̄ formal̄ vel p̄t̄ualit̄ cō-
tinet̄ i p̄ncipio p̄ductiuo siue i potētia gene-
ratiua q̄ generās generat̄. **S**z qd̄ formal̄ v̄l̄
p̄t̄ualit̄ i aliq̄ p̄tinet̄. n̄ est p̄fectū eo. c̄n̄a appet̄
immediate. qz essentia d̄na p̄ generatōz̄ filio p̄-
cat̄. q̄ h̄m̄ suā formal̄ rōez̄ e p̄fectōis infinite.
qd̄ de p̄nitate dicere n̄ possum^o cū h̄m̄ suā for-
mal̄ rationē vel sit p̄fectōis finite vt aliq̄ di-
cūt. vel ad min^o n̄ e p̄fectōis infinite vt aliq̄ di-
cūt. **S**i id qd̄ non p̄t̄ dare virtutē eēndi sim

Conclō 1

2

3

4

pl̄r̄ n̄ p̄t̄ etiā dare virtutē agēdi simplr̄. qz age-
re p̄supponit eē. s̄ relatio n̄ p̄t̄ dare virtutē eēndi
di simplr̄. cū nō h̄eat eē s̄ ad eē. nec sit aliqd̄.
s̄ ad aliqd̄. **S**i potētia generādi eēz̄ ipsa
p̄nitas. tūc fili^o dei n̄ eēz̄ oīpotēs. c̄n̄s e h̄ere-
ticū. qz i simbolo catholice fidei d̄: **D**ipotens
p̄r̄ oīpotēs fili^o oīpotēs. s̄. p̄b̄ d̄n̄az. qz ille n̄ e
oīpotēs cui t̄fici aliq̄ potētia. s̄ p̄nitas nō p̄t̄
p̄icari filio. ḡ fili^o nō p̄t̄ h̄re oēs potētiā. **S**i
si p̄nitas eēz̄ i patre potētia generādi. p̄ni-
tas eēz̄ p̄fectior filiatōe. c̄n̄s e falsū. qz tūc fi-
li^o eēz̄ imp̄fectior p̄re. **N**ā q̄n̄cūqz duo suppo-
sita sic se habēt q̄ p̄ncipiū z̄stitutiū v̄m̄ est
nobil^o z̄ p̄fect^o p̄ncipio z̄stitutiū alter^o. il-
lud e nobil^o z̄ p̄fect^o qd̄ nobiliorz̄ mōz̄stitui-
tur. s̄ pater z̄stituit̄ i eē suppositali p̄nitate
z̄ fili^o filiatōe. ḡ si p̄nitas eēz̄ p̄fectior filiatōe.
fili^o eēz̄ ip̄fectior patre. c̄n̄am p̄b̄ dupl̄r̄
Prio qz q̄n̄cūqz illud q̄ generās generat̄ non
est forma eiusdē speciei cum forma genitū. tūc
necio est p̄fectior ea. qz p̄t̄ner eaz̄ p̄t̄ualit̄. sed
paternitas z̄ filiatō nō sūt forme eiusdē sp̄ci.
p̄. n. differt paternitas z̄ filiatō qz paterni-
tas z̄ paternitas. s̄ due p̄nitates differunt
nūero. ḡ paternitas z̄ filiatō differunt specie.
Secō. qz q̄ndocūqz due forme sic se habent
q̄ vna dat suo supposito q̄ agat. z̄ altera non
dans est nobilior nō dante. sed fm̄ te qui di-
cis paternitatē esse p̄ncipiūz̄ generandi. pa-
ternitas dat suo supposito agere ad intra fm̄
nobilissimā opationē. sed filiatō hoc filio da-
re non p̄t̄. ḡ rē.

Conclō 2

Secundo dico qz

potētia generādi i d̄nis q̄stū ad suū p̄ncipale
significatū dicit̄ rē simplr̄ absolutā. i. d̄niā
cēntiā. **Q**z in oī generatōe v̄niuoca illd̄ e p̄n-
cipiū generādi in q̄ genitū assilāt̄ generāti. s̄
h̄ i patre e d̄na cēntiā. ḡ rē. maior p̄z. qz cuz
in generatione v̄niuoca generās z̄ genitū sint
eiusdē nature. optz̄ q̄ fm̄ in^o p̄ductōis assilēt̄
p̄ncipio p̄ductiuo. **C**orte dices q̄ illa genera-
tio nō sit v̄niuoca. **C**orte dices sic aliq̄ dixer̄
rūt q̄ i cēntiā nō e in d̄nis assilatio s̄ idēitas
Ad primū r̄ideo q̄ sic dicēdo tu toll' oēm
equitatē inter gignēs z̄ genitū seu inter p̄rez
z̄ filiū. qz generatio equiuoca nō requirit̄ eq-
liratē inter gignēs z̄ genitū. nec in p̄fectōe
nec in quacūqz alia p̄ditōe ad dignitatē z̄ no-
bilitatē spectare. **A**d sedm̄ dico q̄ vt d̄: in
p̄dicamentis sc̄da substātia nō est h̄ aliqd̄ s̄
quale quid. idēo q̄ p̄ueniunt̄ in suba secunda

Instantia 1

2

Solutio.

Ad 1

Ad 2

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Sic solet que' and other commentary.]

dicunt filia. qz p p r i u e q l i t a t i s f i m e a z s i m i l e
 vel d i s s i m i l e d i c i . S e d e s s e n t i a d i u i n a s i c s e
 h z q i p s a v e r e e s t h o c t h o c a l i q d . z i n h c o n /
 u e n i t c u p m i s s u b s t a n t i s . z t n h z q u a d a s i m i
 l i t u d i n e c u s e d i s s u b s t a n t i s . e o q s i t r e p u b i l i s
 i n p l u r i b u s . i d e o r o n e p m e d i t i o i s q z u e n i t
 c u p m i s s u b s t a n t i s s u p p o s i t a d i n a d i c u n t f i m
 e a i d e . r o e s o s e d e d i t i o i s q z u e n i t c u s e d i s
 s u b s t a n t i s p n t d i c i f i l i a . z q z v t r e p i t i g e n e r a
 t e z g e n i t o q n e c i o d i f f e r u n t . i p s a h z m o d u s e
 c u d e s u b e . g g i g n e n s z g e n i t u f i m e a p n t d i c i
 2 f i l i a . **P** i n o i p r o d u c t i o n e s b a l i p n c i p i u p
 d u c t i u u e s u b a . s e d f i l i j d e i g e n e r a t i o c u n o s i t
 3 a c c e n t a l i s o p t e r q s i t p r o d u c t i o s u b a l i s . **P**
 i n o m i p r o d u c t i o e v b i n a t u r a p r o d u c t e c o i /
 e a t p r o d u c t o . i b i n a t u r a i p r o d u c t e e r o p r o
 d u c t o i s . s z i f i l i j d e i g e n e r a t o e n a t u r a p d u c e
 t i s d i c a t p r o d u c t o . a l s f i l i j n o n e e t d e . s z e s s e t
 c r e a t u r a p r o d u c t a i a l i e n a s u b a . m a i o r p r z p
 4 i n d u c t i o n e i s i n g u l t a l i b u s p r o d u c t o i b u . **P**
 i l l o q d e p r i p f e c t a r o i t e l l i g e d i i l l u d e p f e c t u
 p n c i p i u s b u p r o d u c e d i . S z e s s e n t i a e s i b i p
 f e c t a r o o i a i n t e l l i g e n d i . g z c . m a i o r p z . q z s z
 b u p r o d u c t e c u o b i e c t u z p f e c t e i t e l l i g i t . m i o z
 e t i a e n o t a . q z p n i h i l a l i u d q s p s u a e e n t i a p r
 p f e c t e i n t e l l i g i t . **P** s i d i u i s e s s e t d i s t i n c t i o
 5 n a t u r e f i m n u m e r . z v n i t a s f i m s p e m . r o p r o
 d u c e n d i a t t r i b u e r e t n a t u r e z n o n r e l a t i o i . s i c
 h u c a p p a r e t i c r e a t u r . s z i d i s t i c t i o s i u e v n i t a s
 n a t u r e n o t o l l i t a l i q u a p f e c t i o n e a n a t u r a . g
 z n u c r o p r o d u c e d i s i b i d z a t t r i b u i . **P** n o
 6 e s t m i n o r i s d i g n i t a t i s z p f e c t o i s p r i n e n t i a p
 d u c t i u a d i n e p s o n e q s p r i n e n t i a c r e a t i u a c u i u l
 c u q z c r e a t u r e . S z s e d a p r i n e n t i a z u e n i t d i n o
 s u p p o s i t o r o n e e s s e n t i e z n o n r o e r e l a t i o n i s . g
 z p m a s i b i z u e n i t r o e e s s e n t i e . **P** a u g . d i c i t
 7 x v . d e t r i . c . x x . f i l i u d e i e e n a t u r a g e n i t u . **M** t e
 8 d a m . i . l i . c . v i i j . l o q n s d e g e n e r a t o n e d i n a a i t
 q z g e n e r a t i o e s i n e i n i t i o z e t e r n a n a t u r e o p u s
 e r n s . **I** t e R i c h . v i . d e t r i . c . i . a i t . N a t u r a l e
 9 e s t i n a l c i b i l i d e s e p r o d u c e n t e h r e . E t . c . i j . a i t .
 P r o c e s s i o p r o l a p a r e t e i d e o e s t f i m p n c i p a l e
 p r o c e d e n d i o r i g i n e z f i m n a t u r e o p a t o z . C u
 i g i t g e n e r a t i o n o p o s s i t z u e n i r e n a t u r e t a q z g e
 n e r a t i v t f u i t s u p i d e c l a r a t u d i s . v . o p t e r q p
 h m o i a u c t e s i n t e l l i g a t s i b i z u e n i r e t a q z p n
 c i p i o p r o d u c t i u o . g z c .

Tercia co
 clusio.

Tercio dico qz qz
 nis potentia generandi i diuis qstū ad suū pn
 cipale significatū dicat diuinā essentia. qstūz
 tū ad suū psignificatū pnotat respectū seu p

nitatē sine q respectu nullatenus progredit i
 actū generationis. **A**d cui⁹ euidentiā ē ad
 uertendū q sicut i creaturis aliq sunt entia q
 pbs. vij. meth. appellat accētia copulata q i
 li⁹ ditionis esse vident. q q̄uis f̄m eoz pnci
 pale significatū significet rē vni⁹ pdicamenti
 pnotat tū rē alteri⁹ pdicamenti. a c̄ exigentia z
 pnotatione sōrtiunt q̄sidā modos. a q̄bō si ab
 soluūt etiā a sua entitate specifica trāsmutāt.
 s̄bi grā. Pulcritudo cuz sit quidā habit⁹ est
 de p̄ma specie q̄litaris. z p̄ p̄ns f̄m suū pncipa
 le significatū est entitas absoluta. p̄cēnit tū
 quēndā modū ex p̄notatōe respect⁹ congruētie.
 a q̄ si absoluūt mutabit i oppositā q̄litarē. Da/
 to etiā p̄ possibile vel impossibile q̄ absolutū
 p̄notat illū respectū remaneat f̄m totā suā
 entitatē. **D**ato. n. q cadē numero albedo que
 est in dente pulcritudo. f̄m totā suam absolu
 tā entitatē p̄ potentia dei transferat in oculū.
 ipsa eadem numero erit i oculo turpitudine p̄
 p̄ter solā carentiā respectus congruētie. cui ut
 dente fuit p̄iūcta. z a quo in oculo erit disim
 eta. **E**t eodē modo sciētia p̄notat respectū ad
 scibile. q̄uis ipsa sit in p̄ma specie qualitatē.
 qui quidē respectus si p̄ quācunqz potentiaz
 auferret a scia. manente etiā toto etiā absolu
 to qd dicit scia. tale absolutū non esset sciētia.
 qz anima habēs illā qualitātē absolutā nihil
 sciret. qz nullū respectū ad scibile h̄ret. **E**st
 etiā vlti⁹ sciēdiū q̄ tale accidens copulatū
 q̄stūz ad suū p̄riū significatū nō debz sumi
 in sensu copulatiuo. pura q̄ dicit absolutū z
 respectū. qz tunc esset ens p̄ accidens. z p̄ p̄ns
 nec esset ens determinati generis nec speciei. vt
 patz. uij. meth. **S**z dicit absolutū sub respe
 ctu. **S**cia. n. nō dicit q̄litarē z relationē. sed
 dicit q̄litarē sub relatione. z ideo nō obstatē il
 la p̄notatōe q̄ p̄cēnit respectū ad scibile. ipsa
 tū simplr loq̄ndo d̄z q̄litarē absoluta. **S**ic
 potētia generatiua simplr z p̄ncipalr dicit d̄i
 uinā essentia. q̄uis p̄notet respectū ad genitū
 puta p̄mā p̄prietatē. q̄ p̄notatiōe nō obstante
 simplr loq̄ndo potētia generandi d̄z d̄ici eēn
 tia diuina siue res absoluta. z nō relatio. nec d̄z
 d̄ici essentia z relatio. sed magis essentia s̄b rē
 latione. **E**st etiā notādū q̄ licet q̄stū ad p̄
 sens p̄positū spectat. aliq̄ modo s̄le sit de illis
 accidentibz copulatis z potētia generandi i di
 uinis. qz tū nulla similitudo currit p̄ oēs pedes
 z singulariter vbi similitudo de creaturis trāster
 tur ad diuinā. igit sciēdiū q̄ i h̄ d̄issile inter
 pdicta. qz h̄mōi accidētia p̄cēnūt tales respe
 ctus. z q̄stū ad suū esse z q̄stū ad suūz agere. si

[Marginal notes in a smaller script, partially legible]

ipsis uenit agere. ita q sint rō alicui actōis
Sublato. n. respectu scie ad scibile. nec māct
scia qstū ad eē scie. nec qstū ad scire. qz vt supi
us dixi. dato q absoluta illa qlitas sine respe
ctu in aliq remanet. ille tñ p hmoi qlitatē ni
hil sciret. Sz eēntia diuina in qstū d: potētia
generādi p cernit supradictū respectum. nō qz
tū ad eē potētie sed qstū ad agere fm eā. z ideo
nō repugnat qn potētia generādi possit esse i
aliq cui tñ repugnat generare ppter carētia z
hmoi respectus pnotati.

Sz p trariū prime

Varro et
mli aliq
pma dloz

- 1. dlois aliq doctores tenētes arguit sic. Qñ /
cūqz aliqz act' inest alicui supposito z alteri re
pugnat. optet q tal act' inest fm talē rōem p
quā vnū suppositū differt ab alio. Cñ phus
i. act'. volēs pbare q beatitudo in hoie nō sit
opatio sensitiue s'ntis. arguit sic. Beatitudo
inest hoī et nō bruto. q inest hoī fm id p qd
differt a bruto. hoc aut nō ē sensus sz intelle
ctus. Sed generare uenit p'ri z non filio. Sz
uenit sibi fm pncipiū relatiuuz p qd differt
a filio. **P.** et impfectione puenit q aliq for
ma dat actū p'mū z nō dat actū scdm. sed p'ri
nitas dat supposito p'ris actū p'mū. s. esse p'so
nale. q etiā sibi dabit actū scdm puta genera
re. Maior p'z. qz valde esset impfect' calor q
sic daret eē calidū. qd tñ nō posset calefacere
Mino: parebit inferius ubi pbabit q pater
nitas cōstituit psonam p'ris. **P.** sicut actus
cōis reqnt pncipiū p'mune. sic act' p'p'ri pnci
piū p'p'riū. sz generare ē act' p'p'riū p'riū suppo
siti. q erit a p'ritate q est p'p'ria forma patris.
- 2. **P.** sicut se hz p' ad creare inq'stuz deus. sic
se habet ad generare inq'stum p'ri. qz sicut crea
re est p'p'riū dei z uenit soli deo. sic generare i
diuinis uenit soli patri. sed pater creat deita
te. q generat paternitate. **P.** pducētis z for
me q pducit eadem est relatio ad pductū. vt
ait Arist. v. meth. sed h' possum' saluare in ge
neratiōe diuina ponēdo p'ritatē eē formā q
p'ri generat. z nō ponēdo eēntiā. qz eēntia nō
refert ad filiū. ergo zc. **P.** omnis actio de
bet habere cōformitatē ad suū. p'p'riū pncipiū
um. sz generare diuinū ē qd relatiuū. q suum
p'p'riū pncipiū d'z esse relatio. **P.** actiones
diueriaz ratiōnū requirūt distincta pncipia
fm ratiōz. sed generare z spirare sūt actōes rōe
differtēs. ergo eoz p'p'ria pncipia erūt p'ri
tas z spiratio actiua. z non eēntia diuina. q ē
vnus ratiōnis vbi cūqz inuenit. **P.** vnū
quodqz agēs agit eo quo formaliter ē. sed sup

positū generās i diuinis formalr est p'ritate
P. si aliqua cā sutesz quare negaret pater
nitas esse pncipiū generādi i diuinis. h' ma
xime eēt p' rāto. qz videmus q in creaturis re
latio nō p't esse pncipiū actōis. sed illa cā est
insufficiens. qz sicut se hz agēs absolutū ad p'ri
cipiū absolutū q elicit actōz absolutā. p quā
actionē absolutā ponit in esse. pductū absolu
tū. sic se d'z h're pducēs relatiuū ad pncipiū z
pducēdi relatiuū q elicit actionē relatiuā. z p
ducit suppositū relatiuū. sed in diuinis gene
rās. generatio z genitū omnia sūt relatiua. q z
pncipiū generādi erit relatiuū. **P.** Et cōfirmat
qz si illa cā negatōis eēt sufficiens. pari rōne de
beres negare relationē in diuinis eē cōstitutiaz
suppositi. qz nec h' in creatur' poterim' inueni
re. **P.** b. aug. i de si. ad p. ait. q generare est
op' p'ne p'p'riat'. **Sz** d'z sed d'z dloz sunt
q dā dicētes q eēntia absolute sumpta nō p't eē
pncipiū generādi. Et addūt q sic eēntia di
uina ē pncipiū hmoi act' q ē s'ape inq'stū est sa
pia. siue vt inducit ratiōnē sapie. z ē pncipiū
act' volēdi vt ē ipsa volūtas. z sic de alijs. sic ē
pncipiū siue potētia generādi vt induit rōz
p'ritatis siue vt ē ipsa p'ritas. Rōes illorū
non inueni. posset tñ iste modus dicēdi pba
ri sic. **T**ale debet esse pncipiū pductiuuz
in omni productiōe reali. vt ratiōne sui nō so
lum productū producēt assiliet. sed etiam ab
eo realr distinguat. Nā oppositū distinctio
nis pducētis a pducto mag' repug' pductio
ni qz oppositū assilatiōis. cū simplr sit impos
sibile idē a seipso produci. sepius aut produ
cēs z productū dissimilia esse ptingit. vt ap
paret in aliquibz mōstruosis productiōibus
in quibus pua aut nulla apparet assimilatio
realis tñ distinctio. Sed essētia vt absoluta
est cā assilatiōis. essētia vt ē p'ritas ē nota
z cā distinctiōis. q zc. **P.** tāti ambit' d'z esse
act' generatōis quāti ambitus ē suū p'p'rium
pncipiū productiuū. Sed eēntia absolute
sumpta est maioris ambitus qz generatio. qz
est i filio et spūscō. qui generare nō possunt.
P. Idem manēs idē semp facit idē. vt d'z
q. de generatōe. sic vnū manēs vnū tñ produ
cit vnū. Si q eēntia absolute sumpta eēt p'ri
cipiū pducēdi diuinā psonā. cum ipsa semp
sit vna z eadē nō posset in diuinis produci ni
si vna psona. **C**ōtra teretaz cōclusionē sunt
quidā qui dicūt hāc copulatiuā. s. q potētia
generādi in diuinis dicit essētia z relatiōem in
diuinis. cū em vt dicūt p diuinā generationēz
aliquid cōmunicet quod tamē nō producit.

Cōfirmat

Contra. 2.
cōclusionē.

Contra. 3.
cōdem.
Hāc opi
recitat du
rā. z vt eaz
k tenere.

puta eēntia dīna cū oīmbus attributis z cete-
 ris eēntialibz. aliqd nō producat pura pprie-
 tas filij. opret pncipiū generatiōis talr assig-
 ri q aliqd ex pre pncipij correspōdeat ei qd
 genito p generatiōē cōicat. z aliquid ei qd i
 ipso genito pducit. quod probāt sic. ¶ In ge-
 nerare z genito pncipiū z termin⁹ sibi inuicēz
 cōmīdēt. s; i genito aliud ē q pductō tminat
 scz ipa filiario. z aliud q cōicatō tminat pu-
 ta natura dīna. q pportionalit̄ i pducere p-
 nitas erit pncipiū pductōis z eēntia pncipiū
 cōicatōis. ¶ P. emanatōes dīne i talia prin-
 cipia debēt reduci qbz positis imediate appa-
 ret stat⁹ diuinaz emanatiōis. sed mō pducto
 apparēt stat⁹ due emanatiōes z nō ples. vna
 scz cur⁹ pncipiū erit pmitas. z alia cui⁹ prin-
 cipū erit spūatio actiua. ¶ Sed si sola essentia
 eēt pncipiū qua rōne vna exns nō eēt prin-
 cipū vnus emanatiōis tm̄ sed duaz. eadē
 ratiōe posset esse pncipiū plurū emanatio-
 nū vel infinitaz. Et addunt isti q qz genera-
 tio formalis respicit pductiōē qz cōicati-
 onē. igit relatiō q hz ratiōē pncipij produ-
 ctū magis hz rōem potētē generadi qz ipsa
 essentia que habet ratiōē pncipij cōmūca-
 tū. ¶ Sed licet illi duo modi q primis du-
 abus pclusiōibz dicitur deficiāt. vt apparuit
 supius rōnibus introductis. ¶ Ille tm̄ tertius
 modus magis videt esse defectuosus. qz qe-
 quid defectuositatis apparēt i alijs. hoc impli-
 cat ille cū additiōe pprij defectus. ¶ Defi-
 cit em̄ pmo. qz eē pncipiūz pducēdi i dīnis
 dicit pfectōz. s; fm istos relatiō nullā dicit p-
 fectōz. q relatiō nō poterit eē pncipiū pdu-
 cēdi in dīnis. ¶ P. ppter qd vnūquodqz ta-
 let ipm magis. s; tu i illa eadē dīstinctōe dicit
 q respectus hz a dīuina eēntia q posset eē pnci-
 piū pductōis. q nō debebas ratiōē pnci-
 pij pductiui excludere ab eēntia. s; sibi pnci-
 palr debebas tribuere. ¶ P. in pductiōe nō
 vniuoca pncipiū pductōis nobilit̄ z pfect⁹ ē
 termin⁹ formalis ipi⁹ pductōis. maxie si tal⁹ ter-
 min⁹ ē pducē. Cū q fm te formal⁹ termin⁹ p-
 ductōis pncie sit filiario. z ē termin⁹ pducē. z
 etiā fm te tal⁹ pductio non est vniuoca. q p-
 nitas q fm te ē pncipiū tal⁹ pductōis ent p-
 fectōz filiatiōe. qd tradidit alijs dicitis tuis.
 ¶ P. in nullo genere oppositiōis vnū opposi-
 toz ē p se z imediate pncipiū alteri⁹. s; filia-
 tio z pmitas sūt opposita. q zc. ¶ Ad primū
 igit dictū q primū p dōem dīcēdū ad maiore
 q si p rōem intelligis potētiam generadi. tūc
 nō oportet q talis actus insit supposito gene-

rati fm illā rōem p quā differt a pducto. sed
 sufficit q illa ratiō notet aliqd in pducere p
 qd producēs distinguat a pducto. ¶ Is sic in-
 uenit. Ad primū dīcēdū q maior nō est vlr
 vera. qz si illa supposita se hnt vt producēs z
 pductū. tūc nō ē necesse q talis actus insit
 supposito generati fm illā rōem p quaz dis-
 fert a pducto. sed sufficit q illa rō notet ali-
 qd i pducere p qd producēs distinguat a produ-
 cto. ¶ Ad scdm dōm q vel p actū pmiū itelli-
 gis eē hypostatīcū z incōicabile. vlr eē sibi scēs
 z naturale. si pmo mō tūc maior ē falsa. qz fili-
 atio nō min⁹ talē actū dat filio qz pmitas p-
 rtm̄ nō dat filio actū scdm de q loqr̄s. cuz tm̄
 filiatio non sit minus pfecta qz paternitas.
 ¶ Ito mō etiā i creaturis maior est falsa. quia
 si pncipiū indiuiduale eēt pncipiū pducti-
 uū. tūc indiuidūū produceret seipm. fortēs ē
 p fortētatē nō produceret nisi sortem. z sic de
 alijs indiuiduis. ¶ Si scdo mō tūc minor ē fal-
 sa. qz pmitas nō dat patri eē sibi scēs z natu-
 rale. qz tale esse habet p suā dēitatē. ¶ Ad ter-
 ciū dīcēdū q nō oportet actū pncipiū hēre pprij
 pncipiū. s; sufficit q hēat cōe appropriatū
 p hoc q concernit in supposito pducēte ali-
 qd pprij sine quo nullo mō in actū progre-
 ditur. ¶ Ad quartū dīcēdū ad maiore q nō
 est simile. qz dēitas ē forma absoluta. z p se/
 quēs sibi nō repugnat eē imediatū pncipiū
 actōis. hoc autē repugnat paternitati. ¶ Ad qm
 tū dōm q forma q producēs pducit non dē-
 refert ad pductū. ita q ipsa sit de genere re-
 lationis. sed pro tāto hoc dē. qz ipsa ē relatiōis
 fūdamentū. q producēs refert ad pductū. Cū
 igit eēntia dīuina sit fūdamentū paternitatis
 qua pater refert ad filiū. q mel⁹ saluamus dī-
 ctū p hī ponēdo eēntiam esse pncipiū gene-
 rationis qz ponēdo relatiōē. ¶ Ad. vi. dōz
 q oīs pformitas pprie actōis ad suū pprijz
 pncipiū psupponit possibilitatē. ita q nō im-
 plicz repugnātiā naturālē. s; vt dīctū est rela-
 tioni repugnat q sit virtus actiua. z cuz dē q
 generare dīuinū est qd relatiū. dico q idō ē
 ab absoluto pncipio notatē tm̄ pprietatē re-
 latiua. ¶ Ad. vii. dōm q actōes dīuisaz rō-
 nū pnt esse ab vno cōi pncipio diuersimode
 tm̄ accepto fm diūsos modos sortitos z nō
 ratos a diūsis proprietatibz dīntibz rōe. vīz
 a pmitate z actiua spūatiōe. ¶ Ad. viii. dōz.
 q maior ē vera loqndo d forma naturalit̄ cōi-
 cabili. z nō de forma indiuiduali z incōicabi-
 li. z tūc minor ē falsa. qz p dēitatē ē tāqz forma
 naturalit̄ z cōicabili. paternitate nō est tāqz

Cōtra du-
randum

Solo pp-
ma p dōe.
Ad

Ad2

Ad3

Ad4

Ad5

Ad6

Ad7

Ad8

Ad 9 forma incōicabili z ad modū idiuuidui (Ad ix. ddm. q. qz i dinis generās z generatio z ge nitū sūt relatiua. iō pncipiū generatōis q̄sūi nō sūt relatio. z notat tñ relatoez. nec ē sile qd assumit de absoluto. qz cū absolutū sit vel pos sit eē actiuū. sibi nō repuḡt eē pncipiū produ ctuū. hoc autē repugnat relatoi cū nō sit acti ua. Ad zfirmationē dico qz hoc captiuo intellectu meū i obsequiū fidei. qz fidel catho lica ponit trinitatē p̄onaz cū vnitatē eēntie. qd nullo mō saluare possum⁹ nisi ponēdo di uina supposita stitui p̄prietatibz relatiuis.

Ad confir matōem

Ad 10

Instantia Solutio.

Solo p2 Solone Ad 1

Instantia

ncētia. cū ipossibile sit alr se h̄re. Dico qz nccē tas nō ipedit intēdōz p accēs. agēs em̄ natale p se intēdit generare. z totalr p accēs intēdit corūpe. z tñ ipossibile ē qz generet nisi corūp pat. qz cū generatō vni⁹ sit corruptio alterius nccētia erūt tot corruptōel q̄t generatōes. Ad scdm ddm qz eēntia dina vt s̄stat p̄nitati sic pncipiat actū generatōis. z vt sic nō ē maior⁹ ambit⁹ qz tal act⁹. Ad. iij. ddm qz licet eadē eēntia sit pncipiū generādi z sp̄itādi. tñ alioz alio mō se h̄re videt ab alia z alia p̄petate quā znotat. Ad p̄mū z terciā z ceteroz dicēdū qz minor ē falsa. qz relatio nec p̄t eē termin⁹ p̄du ctōis nec pncipiū. Si em̄ termin⁹ dine p̄du ctōis eēt relatio. suppositū p̄ductū ex vi pro ductōis terminate ad h̄mōi terminū nō eēt de us. eēntia igit dina q̄ in p̄e c̄p̄s ē pncipiū il li⁹ dine generatōis. ipsa eadē i filio ē termin⁹ generatōis. Forte dices. h̄ eē non p̄t. qz ter min⁹ z pncipiū debet eē distincta. Dico qz ve ri ē in his in q̄bz producēs z p̄ductū natura liter distinctū. i talibz nāqz termin⁹ p̄ductōis ē product⁹ i genito z nō soluz genito p̄icat⁹. z iō realr differt a pncipio p̄ductiuo. h̄ i dinis producēs z productū n̄ d̄nt naturalr. z ter min⁹ productōis n̄ ē product⁹ z p̄icat⁹. Adz igit i dinis ē termin⁹ productōis z p̄icatōis i genito. z idē ē pncipiū p̄ductōis z p̄icatōis i generāte. Dato em̄ qz ignis generās igni ge nito suā naturā eadē nūero p̄icaret. tūc termi nus generatōis n̄ eēt product⁹. nec differt z suo pncipio productiuo. nec eēt i igne generā te aliud pncipiū p̄ductōis z aliud p̄icationis sic cū fide teneam⁹ p̄ez eadē suā naturā filio p̄icare zc. Ad. ij. ddm qz nos n̄ mun⁹ salua m⁹ statū dinaz emanationū qz tu. cū dicam⁹ h̄mōi pncipiū generādi qd ē dina eēntia n̄ p gredi in actū nisi vt znotat p̄dictas p̄prietat es. Et h̄ de primo pncipiali.

Solutio.

Ad 2

Ad 3

Solo p2 Solone Ad 1

Instantia Solutio.

Ad 2

Quātū ad secūdū articulū q̄ q̄rit. vtz potētia generādi sit i filio Est breuiter aduertēdū qz h̄ gerundiuū gene rādi p̄t duplr accipi. Uno mō vt ē gerundiuū s̄bi actiu. z potētia generādi ē i solo p̄e. qz sol⁹ p̄t ē q̄ actiue generat. Alio mō vt ē gerūdi uū s̄bi passiui. z sic ē i filio. qz in solo filio ē ge neratio passiua. Tercio mō p̄t accipi vt ē ge rūdiuū s̄bi impersonal. z sic q̄rue p̄t dici qz po tētia generādi non solū est in p̄e. sed etiā in fi lio z sp̄sancto. Nā impersonaliter accipiēdo potētiā generādi. tūc idē ē qd potētia p̄ quā

Articul⁹ 2

Instantia

Solutio.

Articls 3

fit generatio. et hec eдина eentia. q̄ vere et realr
 e i tribz psonis. **F**orte dicit q̄ nullū ad ali/
 quid siue relatio pt eē cōe tribz psonis. sed fm.
 mgrm hic in s̄ra posse generare nō ē posse qd
 sed ē posse ad aliqd. q̄ potētia generādi nō est
 cōis tribz. **R**nde dicit q̄ si mgr p pos/
 se generare intellexit potētiā generādi. tūc nō
 ē locur de potētia generādi q̄stū ad suū pnci/
 pale significatū. s̄z solū q̄stū ad suū onorariū.
 qd ē respēct. vt pz ex dictis i. a. arti. Pato etiā
 q̄ posse generare sit ad aliqd. ex h̄ tñ n̄ sequit
 q̄ potētia generādi sit ad aliqd. qz i aliq̄ pt eē
 potētia generādi. qd tñ nō pt p̄ripe i actū ge/
 neratōis. vt patebit statim i articulo sequenti.

Quantum ad terciū

pncipale. vtz fili⁹ possit exire i actū generatio
 nis. posito q̄ i eo sit potētia generādi. e dōz q̄
 sicut natura i creaturis q̄ ē potētia generandī
 sicur creaturaz i actū generatōis nō p̄ripit
 sine accidētibz mediātibz q̄bz actualr determi
 nat ad actū generatōis. s̄bz ḡra. dato ei q̄ ali
 q̄s ignis h̄ret pfectā igneitātē. si tñ p dīna po
 tētia p̄uaret calore. nūq̄ vt sic possz aliū ignez
 generare. q̄uis i se h̄ret potētia generādi ignē
 puta igneitātē. sic dīna natura q̄ ē pfecta potē
 tia generādi i actū generatōis nō p̄ripit ni
 si put stat sub p̄rietate generationi p̄gruen/
 te. puta sub p̄nitate. **A**ū igit in filio sit diui/
 na natura sub opposita p̄rietate. puta sub fi
 liatōe. igit q̄uis fili⁹ h̄ret in se pfectā potētia
 generādi. nūq̄ tñ poterit generare. sicut n̄ ig
 nis h̄ns pfectā igneitātē subiectaz frigiditatē
 poterit aliū ignem generare.

Articls 4

Quantus ad quar

tū pncipale. vtz sit eadē potētia q̄ p̄ gignit et
 fili⁹ gignit. dico q̄ eadē ē potētia q̄ p̄ i diuis
 gignit et fili⁹ gignit. t̄h sp loq̄ndo de potentia
 q̄stum ad suū pncipale significatū. qz vbi gi
 gnēs et genitū in nulla re absoluta differunt.
 ibi necē ē eandē potētia q̄ gignēs gignit et
 genitū gignit. sed pater et fili⁹ re absoluta sūt
 idem omīno. ergo t̄c. **M**aior pz. qz potētia
 vt ex supioribus est manifestū i suo pncipa
 li significato dicit absolutū. **M**inor pz ex ca
 tholica fide. **A**d argumētū pncipale dōz
 q̄ maior ē vera de pncipio qd. nō aut de pnci/
 pio q̄. potētia aut generādi est pncipiū quo
 et nō quod.

Ad pnci/
pale.

Distinctio octaua.

Hinc de veri

tate t̄c. **P**ostq̄ mgr determinauit
 de potētia generādi q̄ ē ipa dīna
 natura. hic manifestat q̄sdā p̄rietates p̄ue/
 niētes illi nature. **E**t diuidit i tres. qz primo
 tractat de dīne nature entitate et veritate. **S**e
 cūdo de ei⁹ incōmutabilitate. **E**t tercio de ei⁹
 simplicitate. **S**cda ibi. **D**e etiaz solū eentia.
Tercia ibi. **A**d eiq̄ sola. **P**rima in tres. qz
 pmo ondit quōd hoc nomē eentia p̄ue p̄ue/
 nit ipsi deo. **S**cdo ondit quōd ex dicto. b. hic
 ronymi orit quoddā dubiū i p̄posito. **E**t ter
 cio r̄idet h̄mōi dubio. **S**cda ibi. **D**ic dili/
 gētē t̄c. **T**ercia ibi. **I**llud q̄ qd t̄c. **T**ūc se
 quit illa ps. **A**d eiq̄ t̄c. **I**n q̄ mgr tagit de di
 uine eentie simplicitate. **E**t diuidit i duas p
 tes. qz primo declarat diuine eentie simplici
 tatē p̄ comparationē ad extra. **S**cdo p̄ compa
 rationē ad intra. **S**cda ibi. **D**ic diligētē. **P**ri
 ma i duas. qz pmo declarat h̄mōi simplicita
 tē p̄ p̄parationē ad creaturas corpales. **S**cdo
 ad incorpales. **S**cda ibi. **C**reatura q̄z spūal
Dua i ista. viij. dist. magister tractat de
 diuina simplicitate. ideo quero.

Triū i deo sit aliq̄ p̄positio. **E**t vt
 q̄ sic. qz i q̄cūq̄ sūt p̄les forme actu i
 illo ē p̄pō. s̄z i deo sūt p̄les forme actu
 qz sic ait omē. xij. meth. **D**ēs forme actu sūt i
 pmo motore q̄ i potētia sūt i materia prima
Aōtra. i q̄ nulla pt eē passiuā potētia i illo n̄
 la pt eē p̄pō. qz q̄cūq̄ faciūt p̄positōz. vt vnū
 ē i potētia ad alterz. vt ambo sūt i potētia ad
 terciū. **S**z i deo nulla ē potētia passiuā. vt pz
 xij. meth. q̄ t̄c. **D**ic pmo vidēdū ē vnū in
 deo sit p̄pō subalis. **S**cdo vtz p̄pō accidē
 tal. **T**ercio vtz p̄pō modalis. **Q**uar/
 to et tres p̄clusiones ex istis dicitas adducā
 aliqua. et respōdet ad ea.

Quantus ad primū

pncipale. vtz i deo sit p̄pō s̄balis. ē sciendū q̄
 p̄pō s̄balis dupl̄r sumi pt. s̄. fm rē et fm rōez.
Pria ē ex forma et materia seu ex actu subali
 et pura potētia. **S**cda ex genere et s̄bali dīna.
Sz neutra illaz pt eē i deo. q̄ nulla p̄pō s̄ba/
 lis poterit eē i deo. **P**ria igit p̄clouiez q̄ nō
 sit real p̄pō subalis i deo. s̄at manifesta ē apd
 oēs philosophātes. qz q̄i oēs posuerūt deū eē
 purissimū actū. cui nihil admisceat d potētia.
 vt pz. xij. meth. **P**rop̄t qd ait p̄hs xij. meth.
Accidit itaq̄ oia pncipare malū. i. potētia i

Primum
pncipale.

Conclo 1

Ad 9 nē istoz pdicamētoz quā i dīnīs videm? sba em i dīnīs ē p se. 7 relatio ē ad aliud. in ceteris tñ nccio requisitis ad rōez generi nō repūit bec genera i dīnīs. Ad. it. ddm q dicitū dam. dz sic exponi. Generalissimuz gen? ē. i. maxie cōe. Un dam. nō loq̄t ibi de genere pdicamē/ tali. s3 accipit ibi large genus p q̄cūq̄ cōi. qd p3 p sba sua. Ar. n. sic. Suba q̄ trinet sup/ subalt in creatura deitate. coḡscibilr aut 7 cō tentiue oēs creaturā generalissimū gen? ē.

Ad 10 Ad. r. ddm. q̄ minor n̄ ē vera. Ad pbatoz di co q̄ h̄ n̄ arguit acceptū vniuoai s3 analogicū de natura. n. ipi analogie ē q̄ vni analogozū p dīster q̄ alter a pmo sub q̄ analogat. qui busciq̄. n. duobz talibz datis vel vniū depen/ det ab alio. v. ambo dependēt a tercio donec adueniat ad pmiū oim a q̄ dependēt oia cetera ad ipm ordinata. ex q̄ apparet q̄ i pceptibus analogis possum? multos 7 varios ḡd affig/ re.

Ad 11 Ad. xi. ddm. q̄ si ē scia dīs. tūc nō opret q̄ de qbz ē vna scia esse vna rōez vniuoai sed analogicā. 7 talia nō sūt vni? generi pdicamē tal s3 vni? generis scibil. vñ gen? scibile p̄t esse lat? 7 stricti q̄ sit gen? pdicamē tale In tota em phia naturali determinat de vna portōe p dicamēti sube. in. v. meth. de terminat d omibz p pdicamētis Equocaf igit argumto gen? p ut sumit p genere scibili 7 p genere pdicamē tali

Sec3 p̄n apale

Quātū ad secundū p̄ncipale. vtrū i deo sit p̄pō accītal. dico q̄ in deo nō p̄t esse aliq̄ p̄pō accītal. Qz in illo i q̄ nullū ē accīns nō poterit esse aliq̄ p̄pō accī/ dental. deus est h̄mōi. ḡ rē. Maior p3. p̄pō minorē. qz omne accīns aut ē p̄p̄riuz aut cōe. sed tā ea q̄ se habēt vt p̄p̄ia. qz ea q̄ se habēt vt cōia i deo sūt penit? idē qd sua dīna natura. qz oē tale p̄ p̄cipationē reduci dz ad aliqd tale p cēntia. sed h̄mōi accidētia siue sint p̄p̄ia si ue omnia substātijs creatis vueniūt p p̄cipationē. ḡ in p̄ma suba erūt cēntialr idem cū suba. Et hec est intentio boetij in li. de tri. vbi ait. De cū sit forma simplex subiectuz eē non p̄t. Et idē boetij ait q̄ i deo null? est nūer? P̄ si in deo eēt p̄pō accīntalis. vel illa eēt ex esse 7 cēntia. vel p̄pter cetera accīntia eēt cēntia dei p̄segn̄tia. Nō p̄mo mō. qz tūc de? nō eēt puz nec esse. qd est 5 phos 7 theologos. 7 tūc op teret ipm habere aliā cām supra se a qua eius esse 7 cēntia dependeret. 7 sic nō posset dici p̄ri mus motor. cui? trariū demōstrat. viij. phi sicozū. Dunc est qd ait Dylarius in li. de tri.

Essenō est accidēs deo s3 substātes vnitās. nē scdo mō. qz cuz omne tale adesse 7 abesse pos/ sit p̄ter subiecti corruptionē. si in deo talia es/ sent accidētia. ipse nccio mutaret. cui? trari/ um habēt. xij. metaph. 7 viij. phicoz. vbi di/ cit. q̄ deus ē immobilis p se 7 p accidēs. 7 ab in/ tra. Et Jaco. i. Apud quē non ē trāsmutatio nec vicissitudis obumbratio Propter qd ait p̄menta. xij. metaph. Justicia. sapia. 7 cetera h̄mōi nō significat i deo intētiōes additas su pra suā subaz. Et. b. aug. viij. de trini. ait. Si qd de illa simplicitate dixerit ex? sba significat

Sed 5 has duas pres illi? minoris p̄t in stari. Contra p̄mā sic. Quēcūq̄ sūt vniū rea liter penit? 7 oino quicūq̄ cognoscit vniū co/ gnoscit 7 reliquū. sed deū eē cognoscim? 7 ei? essentiā nō cognoscim? ḡ eē eius realiter dif/ fert ab cēntia. Maior patz. qz qd totaliter est simplex 7 indistinctū. vel totalr cognoscit vel penitus ignorat. Minor est Dama. i. li. vbi sic ait. Qm̄ quidē de? est manifestū est nobis qd deo est fm subam 7 naturā incomphens/ bile est oino 7 penitus ignotū. P̄. vniūq̄ qz diffinit p id qd est idem qd sua cēntia. sed fm phm p ens 7 esse nihil diffinit. qz cum sit omnibz commune. diffinitū p hoc a nullo peni tus distinguere? Cōtra scdaz p̄t p̄t argui sic. Eadē est distātia sube ad accīns qd acci/ dentis ad subam. sed a substātia non p̄t fieri trāsitus in entitate accīntis. qz quod vere est nulli accidit. vt dz. i. phicoz. ḡ etiaz econūso qd est accīns i vno in nullo poterit eē suba. vt ait p̄men. i. phicoz. tra Alexandz qui posu it calozē esse formā substāntiale ipsius ignis.

Auz ḡ oia talia q̄ sunt posteriora cēntia 7 esse rei sūt in creaturis accidētia. ipsa i deo nō po terūt eē substātia. P̄ fm Dyoni. de di. no. 4 mi. c. iij. Dia p̄cipat diuinam bonitatē. sed nulla creatura videt p̄cipare diuinā sbam cum ipsa tm̄mō repiat i tribz dīnīs psonis. ḡ ei? bonitas differt ab ei? suba. P̄. sicut qnti/ tas est cā eq̄lītatis. 7 q̄lītās silitudis. sic sub/ stātia est cā idētitatis. Si ergo sapia eēt idēz qd rei substātia fm attributuz sapie creatura non reteret dici sillis deo. sed eadē deo qd ē im/ possibile. P̄. vbi cūq̄ est eq̄lītās 7 similitu/ do ibi est quātitas 7 qualitas. qz vt dicit in p̄ dicamētis. p̄p̄riū est quāntitatis fm cā eq̄le vñ ineq̄uale dici. 7 p̄p̄riū est q̄lītatis fm eaz sile vel dissimile dici. Sed in simbolo Athana/ sij dicit. Equalis pater equalis fili? equal? spi ritus sanct? Et Aug. dicit q̄ filius est simili/ mus p̄ri. ergo rē. P̄. id sine quo res potest

Arguit 3. q̄ in deo sit p̄pō ex esse 7 cēntia.

2

Arguit q̄ i deo sit accīdens

4

5

6

7

k 4

Pro. 2. cō
clusionē

intelligi non est suba sua. et p̄ p̄ns accidens. deus p̄t̄ intelligi sine bonitate. vt p̄z p̄ boetū in li. de ebdomadibz. ḡ. 7c. ¶ Sed illa nō cōcludūt. Nā om̄e accēns p̄supponit eā m̄ effici/entē aliam a suo subiecto. Nā efficiēs et mare ria nō coincidūt. vt patet. q̄. phisicoz. s; subiectum inq̄sum recipit suū accidēs est in ge/nere cause materialis. ergo est; aliq̄d agens p̄ us deo a quo illud quod formaliter est in deo casualiter dependet. ḡ. 7c. ¶ Ad p̄mū ḡ dicē dum q̄ fm̄ phm̄. v. metaphice ens et esse mul tipl̄r dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentia rei si ue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄ positionū. P̄mo modo nō intelligim̄ hic i via esse dei. sed sec̄do modo. ex ipsis. .n. effecti bus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

deus ē. ¶ Ad sc̄dm̄ v̄dm̄ q̄ quīs nulla crea tura pp̄rie diffiniat p̄ eē simplr. qz h̄ ē cōe oī creature q̄ eē suū ē esse p̄cipatū. de q̄m̄ pp̄riū sime. et nomiat et diffinit p̄ esse. qz hoc sibi soli puenit q̄ eē suū est eē simplr et cā omnis alte rius eē idem ex̄ns penitus quod sua cēntia. et ideo deus seipm̄ noialiter exp̄ssit p̄ esse cū di xit ad Moysem Exo. iij. Ego sum q̄ sum. Et itez. Qui est misit me ad vos. ¶ Ad terciūz dicendū q̄ illud quod ē accidens i vno nō po test esse substātia in alio. sicut ait Auerrois cō tra Alexandruz. qui posuit q̄ calor esset forma substāialis ipsius ignis. Illa ē vera signiū ce sumat. sicut calor in igne et in alijs vniuo/ce recipitur. Sed si equiuoce sumit vel saltem nō vniuoce. nihil prohibet aliquid eē accidēs in vno et substātia in alio. Lupus em̄ ē que dam infirmitas i p̄de. et p̄ sequēs accidēs. et est substātia in genere animalis. Cū igit̄ ni hil dicat̄ vniuoce de deo et creaturis. ideo qz/uis sapia in creaturis sit accidēs. in deo tamē potest esse suba. ¶ Ad quartū dicēdū q̄ sicut bonitas creature ē quedā p̄cipatio diuine bo/ nitatis. sic substātia creature est quedā p̄ci/ patio substātie diuine. et sic diuina substātia est eēntialiter in tribus p̄sonis. licet p̄cipanter sit in creaturis quasi in suo exemplato. sicut di uina bonitas est i tribus p̄sonis essentialiter. in alijs autē participatiue. ¶ Ad quintū di cendū q̄ si eadem sapientia esset in deo et crea turis. tunc creatura posset dici eadē deo. quia ipsa esset diuina substātia. sed quia sapientia dei et creature nō solum nō est eadem. sed nec est eiusdem rationis. ideo nihil cōcluditur. ¶ Ad sextūz dicendū q̄ quīs in diuinis nō sit quāritas nec qualitas. et tamē aliquid ibi fm̄ nostrū modum intelligendi admodū q̄n

titatis et qualitatē. rōne cuius potest ibi ad/ mitti p̄dicatio equalitatis et similitudinis. P̄cū em̄ similes p̄pter eandē bonitatē et sapientia. et equales p̄pter eandē virtutē et omnipoten tia ¶ Ad septimū dicēdū q̄ illud ē accidēs si ne q̄ res p̄fecte p̄t̄ intelligi. sed Boetio loquit̄ de imperfecta dei cognitōe. viator. .n. cognoscēs deū ex creaturis tanq̄ p̄ suos effectus p̄ deuz cognoscere eē inq̄sum ipe est causa eēndi om nibus creaturis. p̄ter hoc q̄ actualiter ap/ prehēdat bonitatē dei a qua causat̄ omnis bo/ nitas creature.

Ad 7

Quantum ad terci

Tercium
p̄ncipale.

um p̄ncipale. vtz in deo sit p̄positio modalis Dico q̄ modos diuersos eēi diuini potest du plr̄ intelligi. vel q̄tum ad modos absolutos. vel q̄tum ad modos absolutos. P̄mo mō p̄nt eē diuersi modi reales i diuinis relatiue differētes. qz vbi sūt diuersē res ibi p̄nt eē di uersi modi cōm̄dentes illis rebus. Sed in diuinis p̄cedunt esse relatiōnes reales realiter differētes. igit̄ et modos p̄dictos p̄cedere pos sumus fore i diuinis. D̄ntia autē taliū modo/ rū nō arguit aliquā p̄positionē i deo. sicut nec d̄ntia relatiōnū. Sed loquēdo de modis ab solutis. vel p̄ d̄ntiam taliū modoz intelligi ḡisola differētia rationis q̄ innascit̄ ex alia et alia comparatione vnius rei absolute que ē di uina eēntia. ad aliā et aliā creaturaz. sic potest dici p̄positio modoz esse in diuinis. qz sicut d̄ntia modoz illo mō sumptoz non est nisi d̄ntia rōis. sic p̄positio modoz ē t̄m̄ mō p̄po sitio rōis. q̄ obiectiue p̄t̄ esse i diuinis. licet s̄b/ iectiue sit i ipso intellectu. ¶ Vel p̄ d̄ntiaz taliū modoz absolutoz intelligis d̄ntiam reale in/ trinsece diuine nature in eēntem p̄ter oēs actū intellectus. et sic nego p̄positionē modales in diuinis. Illud em̄ zero garet diuine simplici tati que summa est. sicut patz p̄ auctoritates sc̄toz. quas m̄ḡ in l̄ra adducit in illa di. viij. nec hic volo adducere aliq̄s de nouo rōes. q̄ illa cōcloem̄ euidēter cōfirmāt oēs ille rōes q̄s sup̄ius adduxi de attributis. ¶ Sed ē q̄daz doctor q̄s plurimū subtil. q̄ aliq̄ mō videt te nere oppositū ist̄. Ponit em̄ ille doctor mo dos absolutos i diuinis quoz aliquos appel lat modos attribuales. aliquos vero funda mētales q̄ sunt fūdāmētū p̄sonaliū p̄p̄teratū De illis modis pp̄rijs p̄sonaz nihil int̄cedo dicere ad p̄ns. qz h̄m̄oi materia spectat ad di. xxvi. vbi tractat̄ de diuiaz p̄sonaz distinctōe.

Jacoby de
vitiaco. 3.
q̄ 13. q. 6.

Demodis igitur dicitur ille doctor quod modi
 attributales sunt modi absoluti reales aliquo
 modo reali dicitur ante omnes actus intellectus. Ratio
 autem sua fundamentum est hec. Modi significandi
 sequuntur modos intelligendi. et modi intelligen-
 di sequuntur modos eendi. huic igitur diversitati
 modorum intelligendi quo intelligitur diuisa attri-
 buta diuina diuisimode per diuisa noia signifi-
 cata. aut tunc aliquid in re. aut nihil. si nihil. tunc
 talia sunt figura ipsius intellectus. si aliquid
 cum non possint hoc esse diuerse res absolute.
 quia tales non sunt in diuis. ergo erunt diuersi
 modi absoluti reales. Et addit ille doctor di-
 cēs. **A**tributa itaque diuina distinguuntur et in mo-
 dos intelligendi et in modos eendi. et eorum di-
 stinctio recte etiam potest dici realis propter diuisos
 modos realitatis et intellectuales. **I**stos tamen
 diuersos modos eentia diuina continet vnitati-
 me. sicut diuisitas linearum quae in suo principio vel
 termino in centro indiuisibili continet. et sicut diuis
 varietas numerorum vnitati me et indiuisibilis tamen
 in sua origine continet vnitatem. **E**t paucis inter-
 positis subdit. quod si nullus intellectus intelli-
 get attributorum distinctionem. nihilominus est hec
 distinctio modorum eendi in ipsa re quae deus est. **N**o
 enim quod intelligitur ideo est ibi. sed quod est ibi. id ve-
 re intelligitur. **E**t addit quod distinctio attributo-
 rum nec dependet ex comparatione eorum ad creatu-
 ras. nec ex comparatione eorum ad intra inter se. quod
 non ex eo quod comparantur distincta sunt. sed plus sunt
 et intelliguntur distincta. et consequenter probabilia
 vel ad extra vel ad intra. **S**ed illa non teneo.
 quod ut mihi videtur impossibile est aliquid absolute quod
 formale sit in aliquid quod cuius differre realiter si-
 ne positione reali derogate summe simpliciter
 sit. **S**ed ille episcopus dicit quod distinctio illoz attri-
 butorum quae appellatur modos absolutos eoes tri-
 bus personis est aliquo modo realis et propter omnem
 actum intellectus. sed aliquo modo in diuis erit re-
 alis positio. quantum enim ponit absolutorum di-
 stinctio. tamen ponet in eo quod distincta sunt pro-
 portionem. **E**t ille doctor in eadem questione paucis interpo-
 sitis post dicta videtur sibi eudeter dicitur. **D**i-
 citur enim sic. **S**unt igitur hi modi absoluti. quod signi-
 ficat perfectionem aliquam. sunt autem respectui. quod pro-
 pter vnitatem rei in qua fundantur non accipit eorum
 distinctio. nisi ex comparatione rei ad seipsam.
 ita quod comparatio rei ad seipsam causat distin-
 ctionem. et hac distinctionem in aliquibus conse-
 quitur aliquid respectus. **I**lla verba precedentibus
 ut mihi videtur manifeste contradicunt. **D**icta
 igitur precedentia in quantum sine comparatione assumuntur
 sunt omnia nego. et respondendo ad illam. vna

rationem et duas similitudines quas adduxit.
Ad ratio igitur dico quod distinctio modi intelli-
 gendi presupponit distinctos modos eendi
 in ipsa re intellecta. si talis res vero intellectu
 intelligitur esse distincta in se absque omni com-
 paratione ad ea que realiter distinguunt. **S**i
 autem vero intellectu distinctio talis rei non ap-
 prehenditur nisi in comparatione ad aliqua re-
 aliter distincta. tunc non oportet propter diuersi-
 tatem modorum intelligendi in illa re esse diuersita-
 tem modorum eendi. sed sufficit quod talis diuersi-
 tas modorum eendi sit in rebus illis ad quae co-
 paratione distinctio apprehenditur in illa re simpli-
 cissima. **S**imilitudines etiam quae iste do-
 ctor adducit non sunt ad proportionem. quod linee non
 sunt formales in centro secundum totam suam entitatem.
 nec numeri sunt formaliter in vnitatem. **S**i enim
 linee secundum totam suam entitatem essent in prin-
 cipo centri. impossibile esset eas ab inuicem di-
 stinguere. **E**t dato per impossibile quod distinguere-
 tur. necesse esset ipsam centrū distinguere et esse
 compositum. **E**t eodem modo dico de vnitatem inter-
 spectu numerorum. **S**ed isti modi absoluti siue
 diuina attributa sunt diuina essentia forma-
 liter secundum totam suam entitatem. ideo non possunt
 distinguere intrinsece absque omni comparatione
 intellectus. nisi diuina essentia ponatur realiter
 esse composita. **A**d argumentum principale
 dicendum. quod forme dicuntur actu eendi in primo mo-
 do. non tamen sunt in eo distincte. quod creatura
 in creatore non est aliud quam ipsa creatrix essen-
 tia diuina.

Ad rōem iacobi.

Ad sicut dicit doctor.

Ad pncipale argumētū.

Creatura quo
 quod dicitur. **D**ic magister ostendit diuine essen-
 tie simplicitatem respectu creature
 spūal. quae est anima rationalis. **E**t diuidit in duas par-
 tes. quod primo ostendit animam rationalem esse compositam. et in
 se aliquid esse multiplicem et mutabilem. **S**ecundo
 e contra concludit diuinam essentiam totaliter esse sim-
 plicem. **S**ecunda ibi. **D**eus pro se si dicitur. **P**rima
 in duas. quod primo ostendit quod anima respectu cor-
 poris quandoque apparet simplex. **S**ecundo ostē-
 dit quod non obstante illa apparetia ipsa rationalis
 anima vere est composita. **S**ecunda ibi. **S**ed tamen nec dicitur.
Tunc sequitur illa pars. **D**ic diligenter dicitur. in qua
 magister declarat diuine eentiae simplicitatem pro-
 portionem ad intra. **E**t diuidit in duas partes. quod primo
 ostendit diuine eentiae simplicitatem in ordine ad diuina
 attributa. **S**ecundo facit hoc idem in ordine ad diuina
 proprietates. **S**ecunda pars ibi. **D**icitur autem eentia
 sic. **A** circa istum textum quero.

K 5

Quantum ad terci

Extra Ja cobū.

Inter
 rōem
 iacobi

Quoniam anima intellectiva sit tota in toto corpore. et tota in quolibet parte corporis. Et videtur quod non. quia impossibile est unum et idem simul et seipsum moveri in diversis modis. sed si anima esset tota in quolibet parte corporis quod vivificat. ipsa simul et eodem tempore ad motum unum partem moveret sursum et ad motum alteram partem moveret deorsum. **¶** In primo est b. Aug. q. vi. de tri. c. vi. ait. quod anima simplicior est corpore. quia non mole diffundit per spatium loci. sed in unoquoque corpore et in uno toto anima et in quolibet parte eius tota est. **¶** Hic quatuor faciunt. **¶** Primo in qua videtur anima rationalis sit extensa extensione corporis quod informat. **¶** Secundo dato quod non. videtur quodlibet forma corporis propter animam rationalem sit extensa. **¶** Tercio videtur ad id quod quod querit. **¶** Et quarto de veritate tertia conclusionis assignata ubi aliquid instantias et ipsi non debent.

Primum principale.

Quantum ad primum

Prima ratio.

videtur anima rationalis sit extensa extensione corporis quod informat. dico quod non. Quia omne quod extenditur extensione corporis. hoc dividitur divisione corporis. sed anima rationalis non dividitur divisione corporis. quia omne quod naturaliter dividitur ad divisionem alicuius hoc etiam corrumpitur ad corruptionem eius. anima autem rationalis est penitus incorruptibilis. **¶** P. tunc cognitio intellectiva non excederet cognitionem sensitivam. quia species intelligibilis recipitur in anima extensa. et per consequens esset extensa. propter quod non posset ducere nisi in cognitionem rei particularis. ad quam naturaliter potest pergere sensus sensitiva. **¶** Et has rationes quidam infringunt instantias assignando. **¶** Ad primum ei dicitur quod non sequitur. dividitur ergo corrumpitur. quia dato quod celum divideretur adhuc tamen quolibet pars celi maneret incorrupta. **¶** Ad secundum dicitur. quod sicut caliditas recepta in lacte albo non est alba. eo quod albedo non sit sibi ratio recipiendi caliditatem. sic dato quod species recipiat in anima extensa. ipsa tamen non erit extensa. quia quantitas sine extensione non est ipsi anime ratio recipiendi huiusmodi species. **¶** Secundo dicitur ad idem. dato quod anima sit extensa. non tamen oportet quod intellectus qui est immediate locus specierum. ut per. iij. de anima. sit extensus. Sicut enim anima secundum suam essentiam est actus corporis. et tamen intellectus cum sit potentia immaterialis non est actus corporis. sic dato quod anima sit extensa. non oportet intellectum esse extensum.

Secunda ratio.

Instantia prima. ratio 3.

Instantia prima de secundis rationibus.

Instantia secunda.

Instantia tertia.

¶ Tercio dicitur. dato quod species sit extensa. adhuc poterit representare ipsum universalem. quia esse singulare directius opponitur ipsi universali quam

esse quantum vel extensum. et tamen non obstante quod species sit singularis. quia recipitur in intellectu quod est res singularis. tamen ducit in cognitionem ipsius universalis. sic etc. **¶** Rursus ad instantias primam quod dato quod celum esset divisibile naturaliter. tunc totum celum esset corruptibile. et omnes sue partes essent corruptibiles. Sed dato quod celus remaneat in eadem dispositione in qua nunc est. et tamen miraculose per dei omnipotentiam dividatur tunc nihil arguitur ad primum propositum. quia loquimur de divisione naturali. **¶** Item cessat similitudine. tunc ex hac conclusionem sine instantia sequitur quod una anima rationalis per naturalem divisionem fiat plures anime rationales. Nam si divideretur. et tamen partes manerent incorrupte sic partes celi divisi. tunc quolibet pars anime fieret tota anima. aut totaliter frustra permaneret. Hoc enim communiter videtur in omnibus formis quarum partes manent facta divisione totius. quod quolibet pars sit tota forma et dat esse totale. Illud autem hereticum est dicere de anima rationali que a solo deo creatur. **¶** Item primum quod dicitur ad secundam rationem non valet. quia principalis ratio eorum quod probatur animam animam suam rationalem esse extensam est. quia recipitur in extenso. et tamen planum est quod extensus non est ratio recipiendi ipsam animam in materia. cum hyle sit proprium subiectum generationis. ut dicitur. i. de generatione. Sic si ratio tua aliquid valet. contra te optime et concludit quod si species intelligibilis recipitur in extenso ipsa erit extensa. quibus extensus non sit ratio qua recipitur talis species. **¶** Et per idem patet quod secunda instantia non valet. quia intellectus esset extensus si essentia anime in qua fundatur esset extensa secundum rationem predictam. **¶** Et quod additur quod intellectus est virtus immaterialis. dico quod intellectus suam immaterialitatem habet ab immaterialitate ipsius anime rationalis. in qua sic in proprio subiecto immediate fundatur. cum igitur per quod unum quodque tale et ipsum magis. si intellectus ratione talis immaterialitatis non est extensus nec essentia anime erit extensa. **¶** Nec tertia instantia valet. quia non quolibet singularitas impedit repetitionem ipsius universalis. sed talis singularitas puta singularis et extensa. talis enim singularitas implicat conditiones individuationis. puta hic et nunc a quibus abstrahit ipsum universale. **¶** P. prima conclusio per tertio sic. Nulla forma super seipsam convertitur sine est privabilis vel extensa. quia sicut ait Proclus xv. propositione. Omne ad se convertibile est incorruptibile. Et in commento eiusdem propositionis dicitur sic. Non enim totum totum copulatur partibile per partium separationem aliis alibi iacentibus. Nullus igitur privabilis a partibus natum est ad seipsum converti ut totum convertatur ad totum. **¶** Si quid ergo ad se

Solutio ad instantias primam rationem

Ad primam instantiam de secundis rationibus

Ad secundam instantiam

Ad tertiā instantiam

Tercia ratio conclusionis.

D. **VII**

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible]

Quarta rō

Quinta rō.

Opi. ger. carnelite. Prima rō principalis.

Q. materia si sit subiectu cui quantitas

Secunda rō principalis ger.

ipm est pueritū in corpore est et impritibile. Sz idē pdi? ppōe. c. lvi. ait. q. aīa intellectiua sup seipsam est pueritua. ergo ipsa non potest esse extēsa. **P.** forma q̄ nō dependet a materia. nō extendit extensione materie. quia co ipso q̄ nō dependet ab ea nō oportet q̄ ipsam consequat extēnsio vel alia accidētia que p se materiā sequunt. sed anima rōnalis nō dependet a materia. cū possit eē naturaliter a materia sepata. etiā qz i materia extēnsio sibi pperit talis actio in qua omne materiale trāscendit **P.** forma q̄ eē essentialiter et formaliter spūalis nō potest eē extēsa. quia spūale cum sit totum simul nō potest habere partē extra partē. Sed aīa intellectiua est eēntialiter et formaliter spūal. q̄ rē. **Sz** oppositū istū hēdois q̄ dā pbāt sic. Omne illud qd ē subiectū q̄ntitatis nō eē extēsum. qz oē subiectū afficit suo accidēte. sed aīa rōnalis sicut et q̄libz alia forma substantialis ē subiectū q̄ntitatis. qz vel totū ppositū fm quod totū ē subiectū q̄ntitatis. et sic habet ppositū. quia utraqz pars cōpositi erit subiectū q̄ntitatis. vel totū dicit eē subiectū fm alteram sui partē. hec pars nō poterit esse materia. ergo erit forma. **Q.** autē non potest eē materia hoc pbāt q̄ntuplr **P.** primo sic Si materia recipet quantitātē fm se et nō mediate forma subali. tūc materia p̄us haberet eē alterius generis. puta eē quātum. quod est de genere quātitat̄is. qz eē p̄p̄ij generis puta eē substantialē quod habere nō potest nisi phabita forma subali. cū igit h̄ ē impossibile oportet qz materia subijciat quātitatē mediate forma subali. sicut corp̄ subijciat colorē mediate sup ficie. **S.** Secdo sic. Quantitas nō ē q̄dlibz alud accidēs requirit subiectū extēnsio in actu simpli. i potētia nō ad actū fm qd. sz cuiuslibet supposito p̄dicamētū sube illa magis competant rōne forme qz rōne materie. **T.** Tercio sic. Effectus cōis aliquibz requirit cām cōem i eis cōiter repitibile. sed quātitas reperit cōiter i inferioribus corp̄ibus et celestibus. cū igit i celo nō sit materia. oportet qz quātitas tam istis qz illis insit rōne forme. **Q.** Quarto sic. Substantia prima est subiectū oīm accidētū. vt pz in li. p̄dicamētōz. sz materia cū forma ē suba p̄ma. ppter qd d̄r. i. phisicoz. qz materia cum forma est cā oīm accidētū que fiunt in ea. si cut mater. **Q.** Quinto sic. Idem est subiectū dimēsiōnū terminatāz et intermiatāz. sz materia nō ē subiectū dimēsiōnū terminatāz nisi p formā. qz suppositū nō habet eē terminatū nisi p formā. qz nec intermiatāz. **P.** omē

qd informat subiectū quātū et extēsum. Sz oportet eē quātum et extēsum. qz omne qd recipit ad modum rei recipientis recipit. etiam quia oportet esse p̄formitatem inter p̄fectionem et p̄fectibile. Sed dato qz anima rationalis nō eēt subiectū quātitatis. tūc oportet necessario qz ipsa reciperet in materia quātā. et informato eam coaptaret se cuiuslibet parti eius. ergo necessario eēt extēsa. **P.** si alicui māco tribueret a deo miraculose vna manus. aut huiusmodi manū aiabitur p animā de nouo creatam. et sic vnus hō haberet duas anīas eiusdem rationis. qd ē inconueniēs. Aut aīa p̄fectis mouebit ad illā partē de nouo creatā de re linquēs aliam partē quā primo informatā. et tūc illa ps moueret et fieret inanīmata. qd similiter est inconueniēs. aut manēs in p̄ma parte extendet se ad partē de nouo creatam. et tūc habetur int̄ctum. s. qz vere sit extēsa. **Sz** illa non concludit. quia omne extēsum quātitate naturali que est de spera actiuoz et passiuoz. et si vnū est actu. est tamē in ultra partē. si ex sua diuisione nō corrumpit. Et dico notatē quantitate naturali de spera actiuorum et passiuorum. ad remouendū instātiāz de celo. quod quāuis sit extēsum. sic tamē est vnū in actu qz nō est multa in potentia. Dixi etiā si ex sua diuisione nō corrumpit. ad remouendum instātiāz que posset fieri de forma equi et ceteris consimilibus. que si diuidunt corrumpuntur. Sed si anima humana esset extēsa. hoc nō fieret p quantitatē celestem. sed per quātitatē existentē in spera actiuoz et passiuoz. et ipsa fm fides est incorruptibilis. ergo quāuis anima fortis esset vna actu. ipsa tamen esset multa i potentia. **Ad** primū dico ad minorē qz anima nō est subiectū quātitatis. ita qz recipiat in se quātitatē subiectiue. **P.** Propter probationes autē sciendūz qz totum dicit extēsum rōne vtriusqz partis. aliter tamen et aliter. Dicit eē extēsum rōne materie. eo qz materia suscipiat quantitatē. ipsa eē ratio susceptiua quātitatis. forma vero est ratio suscipiendi quātitatē. eo qz nec esset materia ad habendā quantitatē et cetera accidētia. sine quibus ipsa anima i h̄mōi materia nō potest conseruari. Nō tamē est simile de anima et superficie. licet pro simili ab istis accipiatur. quia superficies sic est corpori ratio suscipiendi colores. qz etiam in se est ratio susceptiua eorūdem colorūz. ppter quod etiam sepata a corpore adhuc informatur colore. vt p̄z in sacramento altaris. Anima vero

Tercia rō principalis ger.

Contra opti. ger.

Solo rō. nū ger. Ad.

Intellectiva sic e corpi humano ro recipedi qn ritate z cetera accidtia corpea. qm no recipit i se hmoi accidtia. als ania rationalis a corpe separa maneret extesa. sicut superficies separata manet colorata. Pot igit dici compositu ex tsum ratione forme huane. qz ppositu roe talis forme exigit i materia qntitate. Et sic etia intelligedu e illud phi. i. phi. c. Materia subiecta cu forma e ca oim accidtiuz q sunt in ea. Et p hoc prz ad alias pbaroes. Assumit tm i tertia pbaroe falsu. qz in celo e materia pprie dicta. vt patebit i. q. li. di. xij. Ibi em hac materia tractare intedo. Ad scdaz ratione du cedu q minor e falsa. qz aia pus naturalr ifoz mat eentia materie. qzuis i eode in stati matia recipiat quantitate. cu receptiois ro e ipsa for ma modo quo ia dictu e. Dices forte cum aia informat materia quata optz q coaptz se pnbz materie quate. als no eor pportio pfecti onis ad pfectibile. Dico q sic coaptat se q e tota in toto. z tota i qlibet pte. sicut patebit in tertia pbaroe. z h sufficit ad saluadu hmoi p portione. No em optet q aia ronall sequal in oibz leges materie mo ceteraz formaz cu ipa sit imaterial z incorruptibil. nec educat de po tertia materie. z in h differt ab alijs formis ma teria informatibz. Ad tertiū ddm. q sic cu aliq caro acqrit p nutrimentu tota aia incipit in ea ee. eo q tal caro hz ordinē ad totu. z hoc fit sine motu z extensione ipsi aie. sic z i tali ma nu miraculose creata aia incipet ee sine motu z extensione formali qda pntia. eo q tal man effecta eor ps illi totu corpi. in cui qlibz pte fm sui natura e tota aia ronalis. z ipm pmo z p se informat. z p ois qualibz pte eius.

Ad 2

Instantia

Solutio.

Ad 3

Secd pncipale.

Quantuz ad secun duz pncipale. vtz quelibet forma corporis pter animā rationālē sit extesa. Dico q forme corpis hoc est forme q sunt in corpibus sunt duplices. Quedaz em sunt intentionales. z de his nihil ad pns. qz in scdo distinctōne. xij. cu de terminabo de luce corpali de eis aliquid dicā. Alie sunt reales. z de his omibz q sūt re ales forme realr materia informates siue sint subales siue accidentales pter animā intellecti uā. dico q sunt vere quate. vel p se. sicut ille q sunt in pdicamento quantitatē. vel saltem p accidēs. sicut alie omnes forme corpales. que si accidentales sunt fundant i materia mediāte quantitate. z p seque quēdam modū quantitatiū formant p iunctiōne earum cu mate

ria quata. Si vero substantiales sunt. tūc re cipiūt quantitatē sicut z ipsa materia. cum ita possint ee ratio recipiēdi quantitatē ipsi mate rie q etiaz pnt ee ratio receptiua. z in se recipe quantitatē. Sed qz pns questio mora siue nō de quacūqz forma sed de substantiali. nec de q/ cūqz quantitate. sed solū de extēsiua. que ma/ gis pprie videt ee p̄tinua. ido pdictos termi nos ad ppositū restringēdo dico q ois forma subalis e extēsiua pter etiaz intellectiua. Quia ois forma q vere diuidit diuisione qntitatis p̄tinue vere extēdit extēsiōne quantitatē cōti nue. Sed ois forma subalis i s̄pera actiuozū z passiuozū vere diuidit diuisione qntitatis extē nue. q̄ zc. maior e nota. etia minor pz de aliqbz puta de formis elemētoz Diuisa em qntitate ipsi aq diuidit ipsa aq. z p ois diuidit etiaz forma subalis aq. als p ipsā diuisione genera ret. qd e certiorū dicere. Et eode mō pz d for mis mixtozū in vegetabilibz. qz ptes decise a suis totis retinēt aiam vegetatiua. Patz eti am in animalibz annulosis. quoz ptes etiaz decise viuūt. Sed qz dubia aliquibz spāliter videt illa minor in animalibz pfectis. ideo p to eam sic. Illa forma que corrumpit ex diu sione quantitatē alicui subiecti vere diuidit ex diuisione hmoi quantitatē. Sed ania vere corrumpit ex p̄tinua z multiplicata diuisione quantitatē cuiuscūqz pfecti aialis. q̄ vere diui dit. minor e nota ad sensū. maior etia satis pz qz nō apparet qre p talē diuisionem corum peret nisi p hmoi diuisione forma attingeret. P. forma q sic educit de potētia materie vl z de materia q tota educit de tota z ps de parte. vere extēdit extēsiōne subiecti. sed omis for ma substantialis i s̄pera actiuozū z passiuozū p ter aiam ronālē est hmoi. q̄ zc. Ista est rō doctoris nostri. z impugnat sic. Forma sba lis naturalr pus dat ee materie qz ipa qntitas q̄ educit de materia n̄ qnta. z p ois mior e fal sa. qz nec forma nec materia hz ptes nisi p qn titatē. Ad h̄ doctor in p̄ta pncipia sua de sa cili pōt respondere. qz ipse cuz p̄metatore tenet q materia nunqz totalr sepat a quantitate. z tō fm eum in nullo p̄tiori. forma substantialis informat materia nō quātā. Sz dato q p̄tiori subiecto corrupto in p̄tiori generatiōis omnia accidentia corrupant corruptione subiecti sicut ego magis credo. tūc qzuis instantia sit multū apparens. ramen potest dici q adhuc partes forme dicunt educite de p̄tibus mate rie. qz nulla mora incipit nec temporis nec instantis inter corruptionē ipsā generatōis

Conclo

Instantia

Solutio

qz ergo nec tēpe nec instanti materia fuit sine forma subali. nec etiam sine quantitate. ergo rē. Uoicēdū qz añ prioris subiecti corrupti ones tota materia disponebat ad hoc qz tota forma de ipsa educeret. r ps materie disponebat vt ps forme de ipsa educeret. ideo forma sic educta vere erit extēsa. qz vere erit educta tota forma de tota materia. r pars de parte.

Instantia **F**orte itez dices. si nullū intervallū est inter generatiōē r corruptiōē nec tēpis nec in stāis. tūc generatio r corruptio erūt in eodē

Solutio. **D**octor n̄ negaret p̄sequētiā. qz vt p̄z i scripto suo sup. viij. phisicor. ipse vult qz vt tūmū tempus correspōdet corruptiōi. Sed instās ad quod immediate tale tēps copulat cōmūdet generatiōi tāqz dignius digniori. modo inter tale tempus r h̄mōi instās nullū cadit mediū. Sed qz corruptio ēēqz istāca sicut generatio. nō video qz tēps q̄stulibet vlti mū vel breuissimū possit corruptiōi cōmūdere. ideo p̄cedo p̄iaz ad p̄ns. nec reputo cōns ēē impossibile. Sed impossibilitas forte p̄bat mihi sic. Termini incōpossibiles nō p̄nt ēē simul i eodē instāti. generatio r corruptio sūt termini incōpossibiles. R̄ideo qz generatio r corruptio p̄nt capi dupliciter. Uno modo respectu vnus r eiusdē rei. r sic sūt incōpossibiles. natura em̄ rei non patit qz i eodē instāti quo ignis generat i eodē instāti idēz ignis corrumpat. Alio modo respectu alterius r alteri rei. r sic sūt cōpossibiles naturalit. qz nullā ad inuicē h̄nt repugnātiā. Cū igit generatio de q̄ loq̄mur r corruptio non sint respectu eiusdē rei. ergo minor sūt falsa. Sicut. n. motus augmētī r motus alterationis simul sūt i eodē subiecto. eadē em̄ res simul p̄t augeri r calefieri. eo qz illi duo motus nullam habēt ad inuicem repugnātiā. sic i eadēz materia simul potest ēē corruptio aeris r generatio ignis vel e converso. eo qz tales mutatiōes sūpte respectu diuersorum terminorū nullam habēt ad inuicem repugnātiā. Necesse em̄ est qz sint in eodē instāti generatio r corruptio isto modo sumpte. quia natura nō generat vnuz nisi corrupendo alterz. ideo expulsio vnus forme r introductio alterius oportet qz simul sint. Sicut em̄ cum clauus clauo expellit: si mul. cuz vnus impellit alter expellitur. sic rē.

Instantia **S**ed contra r̄clusionē in se sūt due op̄niones. Una antiqua qz nulla forma substā tialis sit extēsa. quia omne quod extēdit. aut extenditur f̄m se. r sic sola quantitas est extēsa. aut extenditur ex eo qz recipitur i extēso.

P̄ia opi.

sic albedo est extēsa. Sed forma substā tialis primo modo nō extēditur. cū non sit quanti tas. nec secūdo modo. cū recipiat immediate in nuda materia. Sed illa op̄nio sensu contradicit. qz nulla generatiōe facta ipsius aque. vna aqua diuidit in duas partes aque que ab inuicē de p̄o r̄tātūr vtraqz parte manēte aqua. quod esse nō posset nisi forma substā tialis aque fuisset extēsa. Ratio etiam pro cedit ab insufficienti diuisione. quia si ēēt insufficientis: tunc materia nūqz posset extēdi. quia ipsa nec est quantitas nec recipitur in quanto. cum ipsa sit omnū receptiua. r in nullo pos sit recipi. Nō igitur solum aliquod extēditur eo qz f̄m se sit quantū. vel quia recipit i quan to. sed etiam qz ipsum recipit in se quantitates sicut materia. vel quia educit de quanto sicut forma substā tialis p̄ter animā intellectiua.

Secūda est op̄nio qz nulla forma anima torum est extēsa. Quod probat primo sic. qz forma nō equaliter respiciēs totum r partes. nō est extēsa. sed nulla forma animatoz eq̄ luter respicit totum r ptes. q̄uis em̄ quilibet pars ignis eque vere dicat ignis sicut totus ignis. tamen quilibet pars animalis nō dicitur animal. ergo nulla forma animatoz ēēx tenfa. P̄ forma requirens partes diuersa rum rationū nō poterit esse quāta. quia de ra tione quātū vt quātum est: est qz habeat pres eiusdem rationis. sed om̄is forma animato rum requirit pres diuersaz rationū. igit rē.

P̄ forma nō habens easdem op̄ationes in toto r i singulis partibus nō est quāta. forme animatoz nō habēt easdē op̄atiōes i toto r in singulis partibus. ergo rē. Sed nec ista op̄nio videt esse vera. quia ad sensum vide mus qz plāte r quedā animalia de cisa viuūt tanqz in his aia existēte actu quidē vna. potē tia vero plures. vt dicit. ij. de aia. Illud autē nō p̄tungeret nisi forma subalis in illis ēēt ex tenfa. Ad rationes dicēdū. qz si forma edu cat de potētia materie r diuidit diuisione ma terie. tūc necio optet qz extēdatūr extēsiōe ma terie. nō obstāte inequali denoiatiōe quo ad p̄ m̄a ratiōē. nec partū diuersitate q̄ ad secun dā. nec varietate op̄atiōnū quo ad terciā rati onē. Si em̄ p̄ma rō r̄cluderet. tūc forma cir culi nō esset extēsa. quia non equaliter deno minat totum r partē. nec equaliter om̄es par tes. Nō em̄ quilibet pars circuli est circulus nec quilibet ps circuli ē semicircul⁹. Si se dā cō cluderet: tūc forma celi nō esset extēsa. cum p tes sūt diuersarūz ratiōnū. vt patet ex

Contra op̄

Solo rō nis.

Secūda opi. r̄tho me. p. i. q. 76. r̄ q̄di bus de aia. r̄ p̄gales.

1

2

3

Contra thō mā

Solo rō nis thome.

varietate cator. Aliq em ptes celi sunt ca fri-
goris. aliq no caloris. Et silr de forma domo.
z de multis alijs. Si tercia cluderet. tuc for-
ma grani tritici no esset extensa. quia planus
e q i cuspide e altero oparois q in alia sui pte
Experientia em docuit q formice quadam natu-
rali industria grana q pportat corrodut i cu-
spide ne germinet.

Terciu pn-
cipale.

Quantuz ad terciu

1 principale dico q aia humana e tota in toto
corpe. z tota in qlibet ei pte. Quia illa forma
q indivisibil pmanes informat totu z quam-
libet eius partē. illa est tota in toto. z tota in q
libet eius pte. Sed aia intellectiva est hmoi.
2 vt pz ex pcedentibus. igit zc. **Grē. b. Aug.**
i sermone de imagine illud expse ponit. z. vi.
de tri. c. vi.

Quartuz
pn-
cipale.
Ber. car/
melita z q/
da aliq

Sz ptra hanc veri

3 ratē quidam arguit multiplr. **Primo sic.**
Si tota aia esset in vna pte. tuc nihil ipsius
anime esset in alia parte. z sequētia probat. qz
totum est extra qd nihil e. **Abscisa manu**
ab humano corpe si tota anima esset i illa ma-
nu. tunc aut tota corrumpret. aut maneret i
illa manu. aut irer ad aliud corpus. aut redi-
ret ad corpus a quo abscondit. **No pmo mō**
cū sit incorruptibil. z tota remaneat i resi duo
corpe. **Nec scdo mō.** qz tuc manus illa separa-
viveret. **Nec tercio mō.** qz tuc vna anima vi-
uificatuz duo corpa. **Nec quarto modo.** quia
nihil movet ad illud in quo pfecte e. sed ani-
ma pfecte manet in corpe residuo. no obstā-
temanus abscisione. ergo no fuit tota anima
4 in pdicta manu. **P. cū ptes corpis sint in-**
finite. idē creatū indivisibile esset i infinitis pti-
5 bus. quod est impossibile. **g. zc. P. illi da-**
tur esse actuale in quo e tota anima. si ergo to-
ta anima eet in qualibet parte. quelibet ps ha-
beret esse actuale. quod est ptra rationē partis
vt pars e. quia fm psm ptes sunt potētia in
6 toto. **P. ad quod e in aliquo ita modico qd**
no potest ee in minori. no est indivisibile. nec
p sequēs potest ee totū in qualibet parte ei
in quo est. **Sed anima humana poterit ifor-**
mare ita modicū corpus q no posset min⁹ in
formare. ergo zc. **Maioz pz.** qz receptivū ei
quod est indivisibile nūqz potest ee nimis mo-
dicū. **Minoz etiā patet.** q. zc. anima. vbi di-
cit. q oim natura stātium certa est mensura
6 magnitudis. **P. anima sensitiva hois no**

est tota i qualibet eius pte. ergo nec intellecti-
ua. ancedēs supponit esse notū. z sequētia pba-
tur. qz q sunt idem realiter illud quod conue-
nit vni z alteri. sed sensitiva z intellectiva sūt
idē in homie realiter. cū in hoie sit tm vna for-
ma subalis. **P. si aia humana eet tota i to-**
7 **to corpe. z tota in qualibet eius pte.** tunc om-
nes potētie anime erūt i qualibet parte corpo-
ris. quia vbiqz est subiectuz. ibi necessario
sunt naturales pprietates subiecti. sed potē-
8 tie aie sunt sue pprietates naturales. **Itēz**
posset aliquis dicere q hec clusio pdicit pri-
me. qz anima hic appellat tota. cū ergo ratio
tota sumat in ordine ad partes. nec possit ali-
quid esse totū quod nullā pte hz. videt q hec
clusio destruat primā. in q dicebat q est in-
9 divisibilis z penitus inextēsa. **P. omē totū**
ē manus sua pte. sed anima no potētia maioz
aliqua pte. cū nullā habeat. iuxta positōem p-
me clusionis. ergo idē quod pri⁹. **P. sicut**
10 **qd ē hic no ē alibi.** sic qd ē fm se totū i aliq de
terminato situ. nihil sui poterit ee alibi seu in
alio situ. **Sed manus homis ten orat alium**
situm a pede. igit si tota anima est i manu. ni-
hil sui erit i pede. ideo zc. **Sed ista sophis-**
mata no cludūt. **Ad primū dicēdum q**
anima esse totaz in aliquo potest intelligi du-
11 plr. **Uno mō sicut in pprio pfectibile.** **Alio**
mō sicut in eo quod ordine hz ad ppriū pfe-
ctibile. **Primo mō vbiqz ē tota aia extra il-**
lud nihil est ipsius aie. qz vt sic totū corpus
humanū videt ipsi aie tanqz suū pprium z p-
se pfectibile. **Scdo mō tota aia potest esse in**
aliquo. z tm ipsa tota potētia ee extra illud. vt sic
em tota anima ē in qualibet pte. z tamē a nul-
la pte determinat ipsa anima ad ee tm modo
in illa pte. cū sit p accidēs i ea. **Ad scdm vi-**
12 **co q fm eandē formā argumēti eadē difficul-**
tas sequit ptra te qui dicis aiam ee extēsam. qz
quero de parte aie que est i manu. duz absun-
ditur. aut illa pars anime corrumpit. z sic to-
ta aia illa eet corruptibil. qz eā rōne alie ptes
p hmoi divisiones eēt corruptibiles. qz omē
totū ē corruptibile e qlibz ps ē corruptibilis
Aut reuertit ad corp⁹. tuc due partes forme
eius dē rōis informaret idē siue eadē pte pfecti-
bil. **Dico g ad formā argumēti q aia p se ē**
i toto corpe. i nulla aut parte ē nisi in qzūm il-
la pars habet ordinē ad totū. **Si ergo aliqua**
pars nūc hñs ordinē ad totūz postea recedit
a tali ordine. siue p abscisionem. siue per are-
factionem. siue per quamcunqz aliam viam
hoc fiat. tunc animā desinit esse in tali parte.

Solutio
rationum
Ad 1

Ad 2

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.

Ad 3 non p motū vel mutationē sui. sed p mutatio-
 nē illius pris. **Ad** tertiū dicēdū q̄ quis p
 res mathematice sūpte sint infinite. tñ pres na-
 turales corpis humani finite sunt. qz est dai-
 re minima carne. vt pz. i. phisicoz. **Possz**
 igit dici q̄ partes habetes ordinē ad totū na-
 turale sunt partes naturales. z in illaz qua-
 lites parte est tota anima. z cū nō sit in pte nī
 si vt habet ordinē ad totū naturale. nō optet
 eā esse in qualibet parte mathematica distun-
 cte. qz nec ille pres distincte signari possunt.
 sed totā eaz multitudinē. **Possz** etiam di-
 ci q̄ nō est inconueniēs aliquid creatū simul
 esse i infinitis q̄ in potētia tm sunt z nō actū.

Ad 4 **Ad** quartum dicēdū q̄ illi dat esse actua-
 le i quo est ipsa tota anima p se tranqz in pro-
 priō pfectibili. **Nō** autē illi i quo est tota aīa
 p accidēs. puta vt ordinē habet ad suū pprū
 pfectibile. **Primo** mō aīa est in toto corpe or-
 ganico phisico. vt pz. ij. de aīa. **Sedo** mō est
 i parte. **Ad** q̄ntum dicēdū q̄ maiorē ve-
 ra de eo q̄ est in aliquo fm z mensuratōem lo-
 calē. nō autē de eo quod est i aliquo fm pro-
 portionē formalem siue pfectionalē. **Sic** em̄
 anima rationalis q̄uis nō sit qualis seu acci-
 dentalis sed substāntialis forma. requirit tamē
 debitas qualitates suū susceptibile disponen-
 tes. sic q̄uis nō sit quāta. requirit tñ debitas
 quantitatē in suo pfectibili. cū oim natura cō-
 stāntiū sit debita mensura magnitudinis et
 augmēti. vt dicit. ij. de aīa. **Ad** sextū dicē-
 dū q̄ aīa sensitua in homīe potest sumi p es-
 sentia anime. z sic est idē quod intellectua. z
 vt sic nō exēditur. **Alio** modo sumit pro po-
 tētia sensitua. z sic exēditur exēctōne organi
 in quo fundat subiectiue. **Ad** septimū di-
 cēdū q̄ psequētia est falsa. loquēdo de potē-
 tijs sensituis. quia ille nō sunt i anima sicut
 i subiecto seu subiectiue. sed solū sicut in radi-
 ce i organo autē fundant subiectiue. **De** intel-
 lectu autē z volūtate pōt dici q̄ mediāte essē-
 tia aīe i qua immediate fundant sunt i toto cor-
 pore humano z i qualibet parte corpis. vt ha-
 bet ordinem ad totū. **Ad** octauū dicēdū
 q̄ cum dicit tota aīa. ly tota q̄ntum ad plēns
 spectat. potest intelligi dupliciter. **Uno** modo
 de toto integrali composito ex partibus quātita-
 tiuis. **Alio** modo de toto virtuali cōposito ex
 partibus potestatiuis. **Primo** mō nō potest
 dici anima humana i aliquo esse tota positi-
 ue. cum nullas habeat ptes quātitatiuas. sed
 priuatiue. puta tota anima dicit esse i aliquo
 quia nihil est ipsius aīe quod nō sit i eo. **Si**

cut etiā de dicit esse totus i aliquo. q̄uis nul-
 las habeat ptes quātitatiuas. **Sedo** modo
 aīa potest dici totū positiue. z potest dici tota
 i aliquo in q̄ntum nulla potētiāz immediate i
 ea fundataz excludit ab illo. **Ad** nonū di-
 cēdū. q̄ vt aīa habet ptes positiue. sic maior
 qualibet sua parte. z qz tales ptes habet virtu-
 ales. bñ sequit q̄ aīa sit maioris virtutis qz
 q̄cūqz sua potētia p se sumpta. **Ad** x. pz p
 ea q̄ dicta sūt ad primū z ad octauū. **Pōt**
 etiā dici q̄ aliquid esse in determinato situ po-
 test intelligi dupliciter. **Uno** modo situ aliter.
 ita q̄ cōmensuret loco illius situs. **Alio** mō
 nō situ aliter. z isto sedo mō maiorē falsa. nā to-
 tū corp⁹ xpī ē i hō determinato situ. puta in hoc
 altari. **Attamē** qz nō ē ibi situ aliter. ideo non
 obstante q̄ sit in isto altari. etiam est in plu-
 ribus alijs locis. **Sic** anima intellectua si-
 ue rationalis i nulla pte corpis est situ aliter.
 q̄ nō obstat q̄ tota sit i vna pte. sibi nō repu-
 gnat simul esse in alijs partibus. **Fortē** di-
 cetur q̄ anima etiaz i toto corpe quod p se in-
 format nō est situ aliter. ergo fm istam respō-
 sionē simul esse posset in pluribus corpibus.
Respondeo q̄ q̄uis anima nō sit i toto cor-
 pore situ aliter z circūscriptiue. tamē est i toto
 diffinitue z determinatiue. **Propter** qd̄ duz
 est in isto corpe nō potest ēē in alio. z hoc via
 nature. **Verū** autē aliqua p diuinā potētiā
 possit simul esse in pluribus corpibus. pate-
 bit domio pcedente in lectura quarti libri.

Ad argumentū principale i oppositū dicē-
 dū. q̄ nō est incōueniēs vnū z idē moueri z
 rīs motibz dū mouet p accēs. **Fortē** dices
 clau⁹ infir⁹ nauī mouet p accidēs ad motū na-
 uis. z tñ impossibile ē q̄ sil moueat sursum z deor-
 sum. **Rñ.** q̄ aliqd̄ pōt duplr moueri p acci-
 dēs. **Uno** mō q̄ sic mouet p accidēs q̄ tñ mo-
 tus formalr ipm attingit. z i ipō recipit sub-
 iectiue. z sic vnū z idē q̄uis moueat p accēs.
 tñ nō pōt naturaliter sil moueri z rīs moti-
 bus. qz tūc z rīs sil recipient i eodē. **Alio** mō q̄
 ipm sic mouet p accidēs ad motū eoz i qb̄ ē.
 q̄ tamē motus ipm nō attingit. nec subiectiue
 mot⁹ in ipō recipit. z sic vnū z idē pōt moue-
 ri z rīs motibus simul z semel. **Un** si due ly
 nec copulate ad eundē punctuz possent tali-
 ter disponi q̄ vna moueret altera quiescente.
 idem punctus posset dici moueri ad motuz
 vnus. z quiescere ad quietē alterius sine ali-
 qua repugnātia. eo q̄ mot⁹ nō recipit i se sub-
 iectiue. **Et** eodē mō de motibz contrarijs. si vna
 linearum moueretur sursum. z alia deorsum.

Ad 9
Ad 10
Instantia
Rñ.
Ad argu /
mentū pnc
ipale.
Instantia
Solutio.

Alia solu
no Egidij
Ad argu/
mentu prin
cipale.

Cum ergo clauus infixus nauti recipiat in se motum subie
ctiue et non aia. ideo non est sile de clauo et re
aia. **U**el posset dici quod sicut aia non est in pre
nisi in ordine ad totum. sic non mouet per accidens
ad motum partis sed ad motum totius. **A**u igitur to
tum non possit simul moueri duobus modis. ergo
nec aia. **I**lla est solutio doctoris nostri. et cas
possum exemplo declarare. **P**lanum est enim quod lo
cus formaliter sumptus nec mouet per se nec per
accidens. quous locus materialis super moueat per
accidens. ut patet in philosophia. cum non possumus
alia causa assignare nisi quod locus formaliter sumptus
non fundat in corpore ambiente simpliciter et absolu
te. sed solum in illud corpus huius ordinem ad vni
uersum. et ideo ad motum talis corporis nec mouet per
se nec per accidens vniuerso non transmutato. locus
vero materialiter sumptus puta vltima superficies
corporis ambictis. quod absolute fundat in tali cor
pore. ideo mouet saltem per accidens ad motum talis
corporis. **S**ic quod aia non est in parte. nisi in quantum
talis pars ordinem huius ad totum. ideo nec per se nec per
accidens mouet. nisi moueat totum. **E**t ut di
cimus quod vniu et idem simul et semel mouet motibus
duobus per accidens secundo modo dicitur. patet in corpore christi
quod ut huius est in sacro sicut mouet sursum et deorsum.
sicut quoniam vnus sacerdos eleuat corpus christi. alter sa
cerdos eleuatum inferi reponit. **S**ic aia dicitur mo
ueri per accidens ad motum corporis quod informat.
quod tamen subiectiue ipse motus non recipit in ipsa aia
ipsa. non potest esse subiectum motus corporis. cum ipsa
sit indiuisibilis. et motus continuus sit diuisibilis

Distinctio nona

Nunc ad di
stinctionem personarum. Post
quam magister determinauit de di
uina generatione. in ista parte
determinat de generatoris et geniti coeterna du
ratione. **E**t diuidit in duas partes. quam primo tangit
coeternitatem patris et filij quantum ad modum essen
di. **S**ecundo quantum ad modum predicandi et significan
di. **V**ic queri potest. **P**rima diuidit in quatuor
partes. **N**am primo permittit diuina perso
narum distinctionem. **S**ecundo annectit patris et filij
equalitatem durationem. **T**ercio extra hanc veritatem
inducit hereticorum obiectionem. **E**t quarto refel
lit obiectionis presumptionem. **S**ecunda ibi. **G**enit
est enim. **T**ercia ibi. **S**ed hoc dicitur. **Q**uar
ta ibi. **S**ed quis inquit. **T**unc sequitur illa pars
diuini queri potest. **E**t diuidit in duas. quod
primo permittit quaedam iniqua disputabile et di

bi. **S**ecundo inferit vna conclusionem determinate
tenendam. **D**icamus ergo filium. **P**rima in duas.
quod primo ponit dicta doctoris quod videtur sibi mi
tuo repugnare. **S**ecundo nititur huius dicta in ve
ritate concordare. **S**ecunda ibi. **S**ed ne tamen. **P**ri
ma in duas. quod primo ponit auctores affirmantes
quod non semper nascitur filius. **S**ecundo illas quod dicitur
quod semper gignitur seu nascitur filius. **D**igenes
pro. **N**ic quero circa distinctionem nonam.

Quoniam patet sit prior filio. **E**t videtur quod sic
quod omne generans est prior genito. pater est
generans filium. ergo etc. **M**aior patet. quod
agere supponit esse. ergo oportet quod patet sit antequam ge
neret. **M**inor patet ex fide. **I**n contrarium est ma
gister in littera illa. ix. dist. vbi ait. **G**enitum est a pre
filius. et ideo filius. nec tamen ante pater fuit quod filius.
coeterna enim sibi sunt tres persone. **N**ic primo
est videndum. utrum generatio actiua sit prior prinita
te. **S**ecundo utrum huius generatio sit prior pro
cessione. **T**ercio utrum paternitas sit prior spi
ratione actiua. **E**t quarto utrum patet sit prior filio
Ad quorum omnium intelligentiam enotandum quod. vij. **S**eptem
sunt modi prioritatis. ut patet in metaphisica. **P**ri
mo modo dicitur aliquid prius secundum tempus. puta prius du
ratione. **S**ecundo dicitur prius secundum locum. sicut ignis
est prius seu prior aere. quod propinquior est primo lo
co puta arciferentie celi. **T**ercio secundum motum.
sicut illud quod propinquius est primo mouenti. sic est
puer potest dici prior seipso ex parte viro. quod minus
distat a suo primo principio motiui. **Q**uar
to secundum potentiam. sic agens est prius patiente. et vlt
mouens prius est moto. **Q**uinto secundum ordinem. sic
dux potest dici prior milite. quod est propinquior regi.
Sexto dicitur aliquid prius secundum cognitionem. sic diffinitio
na sunt priora diffinito. **S**eptimo aliquid est
prius altero natura. sic vniu est prius duobus. et suba
est prior accidenti. **D**e primis quatuor modis co
corditer omnes sentiunt quod in diuisis nec sit prius nec
posterior. de sexto tamen et septimo dicta doctoris
dissentunt. id quantum ad illos duos modos priorita
tis quatuor clausulas pertractato.

Septem
modi posi
tatis

Quantum ergo ad **A**rticulus 1
Condo 1
primum. utrum generatio actiua sit prior prinita
te. **D**ico quod inter generationem et prinitatem non est
aliquid prioritas secundum modum septimum puta natu
re. quod vbi non est distinctio nature ibi non potest
esse prius natura. sed generatio actiua et paterni
tas non sunt distincta natura. ergo etc. **M**aior patet.
quod quilibet est prioritas inter aliquid talis est distinctio
inter ea. **M**inor etiam patet. quod generatio actiua
et paternitas dicitur eadem simpliciter indistincta

Articulus 1
Condo 1

2 **P**. si esset inter ea positus nature. aut gene-
 ratio eēt pōr pñitate. aut eō uerso. **N**ō pmo
 mō. qz agere pñsupponit eē. v. l. saltē nō poterit
 eē pñs eo. sed pñ generāns i esse pñsonali pñstitu-
 tur ipsa pñitate. ergo generatio que est sua p-
 pria actio nō poterit esse pñior: paternitate pa-
 trem in eē pñsonali pñstituente. **N**ec sedo mō.
 quia paternitas pñfiliatio sunt simul natura.
 cū sint opposita relatiua. q̄ respectu cuiuscūqz
 filiatio nō poterit esse pñior. nec pñitas respec-
 tu eiusdē poterit esse pñior. sed filiatio nō po-
 test esse pñior generatione. ergo nec paterni-
 tas poterit esse pñior ea. **S**ed quantuz ad
 sextū mō pōr ueritate puta pñiorē. dico q̄ gene-
 ratio poterit dici vno mō pōr pñitate. et alio
 modo pñterior: ea. **Q**uia pñitas diuina pōt
 duplī pñsiderari. **U**no mō vt est relatio. **A**lio
 mō vt ē pñprietas pñsonē pñstitutua. **N**ā pater-
 nitas vt ē relatio. tūc respicit p se terminuz ad
 quē est. sed vt est pñprietat. tūc respicit p se sup-
 positū in quo est. **U**o. em relatio pñsonaz diuī
 nam pñstituatur. hoc nō habet vt relatio est. sed
 vt diuina est. et idē realiter existens cū diuina
 eēt. ergo alio modo cognitionis intelligit
 paternitas vt relatio est. et alio mō vt pñstitu-
 tua est. **S**i ergo intelligit vt relatio est. tunc
 modo nostro cognoscēdi est pñterior: genera-
 tione. qz mō nostro cognoscēdi relatiōnes di-
 ctemodo poterit ex actōnibus innascunt. vt
 p3. v. metaph. sed pñitas pñfiliatio sunt rela-
 tiones mō poterit. vt p3. ibidē. q̄. **S**i autē
 pñitas accipit vt ē pñstitutua pñprietat sup-
 positū generāns. sic modo nro cognoscēdi ē p-
 or generatōe. qz modo nro cognoscēdi actus
 scōs est pñterior actu pmo. sed generatio mō
 nro cognoscēdi etiā in diuīs se h3 vt actus se
 cū dū. pñcipiū autē pñstitutiuū pñsonē genera-
 tis se h3 vt act⁹ pñm. q̄. **N**ec tñ nullā ar-
 guūt pōr ueritatē ex natura rei. qz isto modo idē
 poterit eē pñius seipso. sub alia et alia rōne ad
 seipsum compatū. **N**ā paternitas pñsiderata
 vt relatio. est pñior seipsa pñsiderata vt est plo-
 ne pñstitutua. qz illud fm nostz modū cogno-
 scēdi pñius rei uenit quod est intimius sibi.
 et a quo p intellectū minus potest absolui. sed
 p nullū intellectū paternitas pōt absolui a ra-
 tione relationis. pōt tamē absolui a ratiōe cō-
 stitutiue pñprietatis. ergo. **M**aior p3. pro-
 lo minorē. qz nullus intellectus pōt rem ab-
 soluere ab eo quod directe pñdicat de ea in pñ-
 mo modo dicēdi p se. **S**ed relatio pñdicat de
 paternitate in pmo modo dicēdi p se. et per
 consequēs ē de intrinseca sua ratiōe seu for-

mali. sed esse pñstitutiuū pñsonē non videt pñdi-
 cari p se. nec i pñmo nec in sedo modo de ipsa
 pñitate. qz oīs pñpositio p se d3 eē de oī. vt p3
 i. pñterior. sed illa pñpositio paternitas pñsti-
 tuit pñsonam. nō est de omni. cū pñstituere nō
 pñueniat omni paternitati. **S**ed forte dice-
 tur mihi q̄ illa dicta destruunt seipsa. qz quic-
 quid est pñius pñiore etiā ē pñius pñteriorē.
 q̄ si pñitas pñsiderata vt relatio. est pñior seipsa
 vt pñprietat pñstitutua. et eadē pñitas pñside-
 rata vt pñprietat pñstitutua ē pñior generatōe
 sequit q̄ eadē pñitas pñsiderata vt relatio sit
 pñior generatōe. cui⁹ oppositū tñ exp̄sse ponis.
Rūdeo et dico q̄ q̄cquid ē pñior pñiore ē pñius
 pñteriorē. manēdo in fra eūdē modū com-
 pationis. qui tamē modus si mutat nihil cō-
 cludit. quia fallacia accidētis pñmittit. sed in
 pñposito modus compationis mutat. qz ali⁹
 ē modus compationis qua pñitas pñsidera-
 ta vt relatio pñpatur ad seipsa vt ē pñstitutua.
 et alius put paternitas sub hac duplici rōne
 pñpatur ad generatōz. **E**t licet nullū sile creatū
 ad illū summe dicitatis mysteriū declarādum
 sufficiat. possumus tñ illud aliq̄liter exēplo
 manu ducere. **H**ō em albus si compa-
 ad eē rationalē ad esse albū. tunc certū est q̄ pñius
 sibi uenit eē rōnale q̄ eē albū. si tamen idē
 homo fm hos duos modos essēdi compa-
 ad vñū modo agēdi puta ad disgregare. tūc
 certum est q̄ hoc pñius conuenit homini vt
 est albus q̄ vt ē rationalis. sic. **P**otest
 etiam dici q̄ nō ē in cōueniēs idē esse pñius
 seipso ratiōe fm aliā et alia pñpationē factā p
 intellectū. ergo. **Q**uātū ad secundū

Instantia

Solutio

Secd3 pñ apale.

Prima cōclusio.

Secūda cōclusio

[Marginal notes on the left side of the page, partially cut off and difficult to read.]

[Marginal notes at the bottom left of the page.]

maⁿ neq; minus. sed tote tres p^one coeterne sibi sūt r coeqles. **S**ecdo dico q p^ona patris poterit, aliquo mō eē p^or rōe respectu p^one filij. qz coipo qz nos^oter intellectus in omni bus creaturis videt vniuersaliter omne gene rās eē naturaliter p^os genito. q̄ in diuis inter gignēs r genitū h^omōi p^oritate poterit ponere saltē fm rationē. **S**ed sic dicēdo habeo 3 me duas solēnes opiniones. **Q**uarū pri ma negat p^oritatem inter patrē r filium. etiā fm rationē. **S**ecūda n^o ostendere aliquaz p^oritatem esse inter eos p^oter p^oritatem ratio nis. **P**ri^o opinio^onis doctores arguunt sic. **Q**ue sunt simul naturali intelligētia vnū nō potest eē prius altero fm rationē. sed rela tiue opposita sunt h^omōi. vt pater in p^odicamē tis. **P** illud quod est p^os altero fm ratio nē pot^o intelligi sine eo. sed pater nō potest in telligi sine filio. ergo rē. **M**aior patet. p^oba tur minor. qz qui intelligit patrē. v^o intelligit eum vt ad se. vel vt est ad aliud. **P**rimo mo do eēt fallus intellectus. qz vt sic pater intell^o geret vt suppositū absolutū. **S**i secūdo mō. sic necessario intelligit filius. **N**oc idē ar guit quidā alius doctor sic. **S**i pater eēt pri or filio. vel hoc esset ratione essentie. vel ratio ne relationis. qz nō possumus dare plura in patre nisi eēntiā r relationē. sed nō p^omo mo do. quia eēntia est penitus eadez in patre r fi lio. **N**ec secūdo mō. qz relatiue opposita sūt simul natura r naturali intelligētia. **S**ed illa nō c^ocludūt. quia intellectus distinguēs aliqua p^o comparationē ad aliqua distincta. q̄ tamē in seipsis sunt omnino realiter idem r pe nitus indistincta. ille in quā intellectus potest p^ocipere p^os r posterius inter ea q̄ omnimodā habent coerigētiam simultatis. **I**ta patz. qz magis opponūtur distinctū r indistinctū cū sint contradictoria. q̄ p^os r posterius que vl dent eē desperata. **S**ed fm istos doctores hu manus intellectus distinguit inter diuina at tributa. que i seipsis intrinsece omīno sunt idē realiter. ergo rē. **P** vbi est dare p^omū secū dū r terciū. ibi saltē fm rōez eē dare p^os r po steri^o. illa p^oz. qz scdm est p^omo p^opinqui^o qz ter ciū. r p^ons eē prius. vt p^oz. v. meth. sed nos cō cedimus patrē esse p^omā p^osonā in diuis. cum sit fontana veritas fm **D**ionisiū. **E**t filiū secū daz p^osonā tāq; a p^ore immediate p^oductā. r spm̄ factū terciā quasi ab vtroq; p^ocedentē. q̄ saltēz fm rationē nō nostro mō cognoscēdi poteri mus ibi assignare prius r poster^o. **P** om ne p^oducens fm rationē prius p^ocipit eē qz p^o

Contra coeques due opiones

Bofrid^o

Rō durā

Contra got fridū r durādum

uannum ad quar

ducat. q̄ p^o p^ocipit generatōe fm suū eē p^o nale. sed generatio fm nostrā rōez eē p^or filio. qz via fm rōem eē p^orior terminō. q̄ p^o fm rōem eē p^or filio. qz q̄cqd eē p^orior eē est etiā prius postenore. **A**d p^omū q̄ dicēdū q̄ q̄ntūlibz aliqua simul intelligant. tñ si intellect^o discer nit vnū eē productū r alterz p^oducens. ipse po terit p^oducēti tribuere rationē p^orioris. r p^o ducto rationē posterioris. nō ratione qua re latua sunt. sed rōe qua vna p^osona p^oducēs eē r altera p^oducta. r maxime. qz i omnibus creaturis ex quibz nostri intellect^o oriz cogni tio. sp^o productū posteri^o eē p^oducta. ergo a simili p^o p^ocipit in diuis. **A**d scdm nego ma iorē. qz quātūlibet cā vt cā est nō possit intelli gi sine causato vel causabili. intelligit tñ na turalit cā fore p^orior cāto. q̄ rē. **A**d terciū ne go minorē. qz eēntia vt est i patre p^ocipit sub ratione p^orioris. r vt eē in filio sub ratione poste rioris. qz sicut in realiter distinctis illud qd addit sup alterz. si additio est realis. tūc realit eē posteri^o. sic in nō distinctis realit illud qd hz se p^o moduz additōis ad seipm̄. ad minus fm rōem eē posteri^o seipō. **S**ed eēntia vt est i filio addit sup seipaz vt est in patre eē cōmuni catū. ergo filius ratione eēntie p^o p^ocipit eē po sterior patre fm humanā rationē. **E**tiam ne go minorē q̄ntum ad alterā sui p^otes. qz (sicut isti doctores met dicūt r bñ) qualem ordinē realem habet aliqua inter se vbi differūt reali ter. talem ordinē rationis habet cum differūt ratōe. vñ qz videmus qz vbi intellectus r vo lūtas differūt realiter in intellectus realit est pri or volūtate. ideo i deo vbi solū differūt rōe di cin^o intellectū rōe eē p^orior volūtate. **S**z i his vbi p^oprietas cōstitutua suppositi generātis differt realit a generatōe. ipa talis p^oprietas eē realit p^or generatōe. q̄ in diuis vbi p^oritas q̄ eē patris cōstitutua p^oprietas differt fm rōem a generatōe. ipa fm rōem p^o p^o dicit p^or generati one. **S**z qd eē rōe prius generatōe. etiā eē rōe p^ori^o genito. q̄ p^osona p^oris etiā p^opter suā p^opri etate relatiua p^o dicit p^orior filio saltē fm rōem. **A**liq̄ etiā vt p^odixi ponūt p^oritatē i diuis q̄ nō eē p^orioritas rōnis tñ. sed fm aliquos dicit p^orioritas realis fm qd. fm alios dicit p^orioritas naturalis p^osuppōis. **D**e hac tñ p^osuppōne ad p^oris nihil dica. qz locū hz circa distinctōz. xij. **E**t fm alios dicit p^orioritas originis. **P**ri mi dicitū suū declarāt sic. **S**icut in multitu dīne simpliciter realit est ordo simplr realis. r p^o sequēs prius r posterius simplr realia. sic vbi est multitudo realis fm quid. possumus

Solorō/ nū gotfri. r durādū. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Dpio. 2.

Jacobus qdē. 30. rē p^odicamēt

Contra iacobum

Q, i diuini sit pul origine.

ponere prius et posterius reale secundum quod. Sed ubi aliquid qua multa differunt secundum esse est multitudo simpliciter realis. ubi autem sunt multa non secundum esse. sed in modo secundum modum esse sicut in diuisis. ibi est multitudo realis non simpliciter sed secundum quod. In diuisis propter diuersitatem realium modorum esse ibi prius et posterius reale quous secundum quod. Sed illud non intelligitur. quia aut ille per modos illos reales intelligitur modos absolutos. et sic non eos arguit superius dist. viij. ergo quo ad hoc ad pensum dimitto. Aut intelligitur modos relativos. et sic dico quod in quantum oppositi sunt utique realiter differunt. sed cum hoc realiter simul sunt. nec aliqua realis prioritas poterit poni inter hominum relationes. Si autem tales modi sunt desperati tunc adhuc realiter coeterni sunt ratione coexistentie qua coexistunt modis directe relative oppositis.

1 Alij dicentes quod in diuisis sit prius et posterius originis seu secundum originem naturalem. probant hoc primo auctore Augustino in libro de triplici habitaculo ubi sic dicit. Cum iusti fuerint in patria videbunt quod interest inter generationem et processionem. et videbunt quod pater procedit filium non natura sed origine. **2** Item Richar. vi. de trinitate. c. viij. loquens de prioritate et posterioritate in diuisis sic ait. Prius et posterius in hoc loco intelligi volumus non temporis successione sed ordine nature. **3** P. i. posteriorior dicit. Primum est quod sic se habet quod alteri uenit aliquid per ipsum et sibi non per alterum. Sed filio et spiritu sancto uenit esse per patrem et patri non per eos. ergo etc. **4** P. pater est principium filij. ut patet per Augustinum. v. de trinitate. c. xij. Sed ut dicitur. i. posteriorior. primum et principium idem sunt. **5** ergo pater est prior filio. **6** P. postea gratia diuisiuitatis arguit quod pater esset prior filio duratione. quia sicut se habet corruptio ad desinere esse ita generatio ad incipere esse. Sed omne corruptum desinit esse. ergo omne generatum incipit esse. quod autem incipit esse non est eternum. ergo filius non est eternus. **7** P. quandoque aliquid sunt idem si unum habet principium et reliquum. sed esse filij in diuisis et duratio sua sunt idem. cum ergo filius habeat principium suum esse. etiam habet principium sue durationis. Omne autem quod habet principium durationis est temporale. **8** P. ubi cumque est numerus ibi est prius et posterius. In diuisis est numerus cum ibi sit ternarius. **9** P. primum naturaliter est posterius eo cuius est primum. sed in deo est primum puta proprietates personales. et illud cuius est primum puta persona. etiam est ibi proprietates essentialis et essentia. **10** P. ut patet in predicamentis unum modus positus est quoniam aliqua conuertuntur secundum existentiis et sequentiam. et tamen unum est causa al-

terius. Sed pater et filius etc. **11** P. quicquid est primo principium hoc est realiter prius. sed filius est immediatus patri. quia spiritus sanctus procedit a patre mediante filio. ideo etc. **12** Sed istud non valet. quia prius origine non ponit numerum cum ponit natura. et cum ponit secundum cognitionem siue rationem. quia quicquid aliquid originatur ab aliquo vel distinguitur et numeratur natura in producente et producto. et tunc prius origine est idem quod prius natura. vel sic producit quod tamen manet in eadem natura cum producente et capit idem esse cum eo tunc prius origine non est aliud quam prius ratione. **13** Et per hoc ad auctoritatem Augustini. patet quod filius in diuisis sic producit quod tamen manet in eadem natura cum patre. et capit idem esse cum eo. **14** Ad secundum dicitur. quod quous in diuisis sit ordo nature. quia filius habet naturam a patre et non per a filio. tamen ille ordo non est diuisiuitate nature. sed fundatur super eadem natura et super eodem esse. et ideo quous filius sit a patre. quia tamen idem esse diuini capit cum patre. ideo non est posteriori patre nisi secundum quod intellectus percipit patrem et filium in comparatione eorum in quibus productum taliter originatur a producente. quia etiam ab eo numerata natura distinguitur. et est simile de ista parte posteriori. sicut superius dicitur est de attributorum distinctione. **15** Ad tertium dicitur. quous filius accipiat esse a patre. accipit tamen idem esse. ergo non est posteriori eo nisi percipitur rationis. **16** Ad quartum dicitur quod primum. principium et causa. idem sunt in rebus creatis. quia creatis causa siue principium est illud ad cuius esse sequitur aliud. et ideo in talibus potest esse primum et prius et posterius. non autem in diuisis. quia filius non est aliud a patre. sed est idem patri esse et in natura. et ideo est sibi totaliter coeternus. Sicut enim idem potest esse prius seipso nisi secundum rationem. sic nec per filio propter identitatem nature. et propter oppositam relationum simultatem et mutua coexistentiam. **17** Ad quintum dicitur quod non est simile de generatione et corruptione. nisi loquendo de illa generatione qua genitum accipit naturam et esse distincta realiter a natura et esse generant. Etiam potest dici quod quous res genita per generationem accipit esse. quod tamen incipiat esse per accidens est. quia hoc per se non uenit ei ratione generationis. sed ratione anime per generationem cum suo principio materiali propter quam suum non esse percipit suum esse. **18** Ad. vi. dicitur quod filius taliter habet principium suum esse. quod tamen accipit idem esse quod est sui principij esse habet principium sue durationis. quod accipit eadem durationem realiter et complete quod est sui principij duratio puta diuina eternitatem. **19** Ad formam argumenti dicitur quod ibi equo cat dicitur principium durationis. quia in primis accipit principium quod est durationis coexistentiam. sed in vltima illa ordo

Contra illud

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Adversus si

Marginal notes on the right side of the page, including 'Adversus si' and other commentary.

cu3 d2. qd h3 pncipiū duratōis ē tēpale. ibi ac
cipit pncipiū qd ē duratōis limitatiū qd ē
limes 2 termin⁹ duratōis qd fo: maliter 2 intri
sece qnq3 cepit eē duratio. Et isto scdo modo
nulla diuina psona h3 pncipiū duratōis cū
oēs tres psonē habeat vnā duratōz q̄ est sim/
plex eternitas. q̄ d2: ab e qd ē extra termino. q̄
extra terminos oinō carēs limite. 2 ex pre an 2
ex pte post. Prio tñ mō fili⁹ h3 pncipiū dura
tōis sue. qz sicut i illa ineffabili generatōe p̄
cōicat filio suā de itatē. sic etiā cōicat ei suā eter
nitatē. **Ad. viij. ddm q̄ sicut i diuis ē sapia
2 magnitudo nō tñ q̄ritas vel q̄litas. sicut di
uis p̄ ēternari⁹. nō tñ est ibi numerus p̄pe
dicit⁹. **Ad. viij. ddm q̄ maior nō ē vera nisi
i his vbi p̄pziū ē realt alteri⁹ nature ab eo e
p̄pziū. **Ad. ix. dīcēdū q̄ p̄ nō d3 dicit cā fi
li⁹. qz cā ē ad cur⁹ esse sequit alud. fili⁹ autē q̄
uis possit dicit ali⁹ a patre. nō tamē d3 aliud.
**Ad. x. ddm q̄ p̄ d3: p̄ducere sp̄m sc̄m me
diatē filio. n̄ q̄ p̄ nō imediate p̄ducit sp̄m/
sc̄m. s3 h̄ d3: p̄o tātō. qz fili⁹ virtutē spiratiuā
h3 a p̄re **Ad argumētū p̄ncipale nego ma
iorē i his vbi general 2 genitū solū distiguun
tur relatiue. 2 penitus i nullo absoluto sūrdi
stincta. Ad probationē dico q̄ i relatiuis esse
relatiuum innascit vel resultat ex ipō agere.
ergo in his q̄ sola relatione distiguunt esse
nō potest p̄cedere ipsū agere. q̄uis sit ei co/
eternum.**********

Distinctio decima.

Nunc post fi
lij rē. Post qz mgr̄ determinauit d
filij i diuis generatōe. h̄ incipit
determinare de sp̄s sc̄i processione. Et diuidit i
duas ptes. Nā p̄mo determinat de sp̄s sc̄i a pa
tre 2 filio eterna emanatōe. Scdo de eius d3
sp̄s sc̄i t̄pali processione. dist. xiiij. ibi. Prete
rea diligētē rē. Prima in duas. qz p̄mo det
minat de processione sp̄s sc̄i fm se. Scdo de
terminat de ea compatiue. puta compando
spiritus sancti processione ad filij generatōez.
dist. xij. ibi. Itē querit. Prima in duas. Nā
p̄mo tractat magister de modo quo spiritus
sanct⁹ procedit. Scdo de p̄ncipio a quo pro
cedit. distinctōe. xi. ibi. Sic dicendū est rē.
Prima in duas. Nā p̄mo tangit modū pro
cedēdi ipsius spiritus sancti Scdo ostendit cur
ipe solus nominat nomie p̄muni. ibi. Sic no
randū rē. Prima in duas. qz p̄mo ostēdit

q̄ spiritus sanctus p̄prie dicit amor. 2 p̄ conse
quēs habet q̄ p̄ modū voluntatis procedit.
Scdo fact⁹ auctoritatib⁹ probat qd dixit
ibi. Nunc rē. Sic quero.

Utrū sp̄s sc̄i p̄cedat p̄ modū volū/
tatis. Et videt q̄ nō. qz si p̄cederet p̄
modū volūtatē. tūc posset eē p̄les sp̄s
sc̄i. imo q̄ i finit. p̄ns ē fallū. p̄bo dñaz. q̄ a
volūtas sequit formā apphēta. cū ḡ tales for
me possent apphēdi infinite. tales forme pos
sent eē infinite. ḡ rē. **Contra. illd quod p̄cedit
vt amor procedit p̄ modū volūtatē. Sp̄s sc̄i
c̄t⁹ procedit vt amor. vt dicit sc̄i doctores. ḡ
rē. **Nic p̄mo vidēdū ē vtz aliq̄ diuina p̄so
na p̄pue dicat sp̄s sc̄i. Scdo vtz tal p̄so
na procedat p̄ modū voluntatis. Tercio da
to q̄ emanet p̄ modū voluntatis. vtz tales p̄
sone possēt eē p̄les. **Et q̄rto p̄pter d̄ba beati
Aug. vidēdū ē vtz sp̄s sc̄i p̄pue dicat ne
pus patris 2 filij.******

Quantū ad primū

Primum principale

ē aduertēdum q̄ gr̄maticalk loq̄ndo. sp̄s
vno mō d3: a sp̄ualitate. alio mō a spiratione.
Prio mō ē nomē eōe nō soluz oib⁹ diuis p̄so
nis sed etiā oib⁹ subq̄s sepatis. ac etiā multis
corpib⁹. **Corpa. n. s̄btilia sepissime i p̄ha spi
rit⁹ appellāt. Et i3 illo mō sumptuz h̄ nomen
sp̄s nō sit nomē p̄pziū alicui⁹ diue p̄sone. ē
tñ appropuatiū ex vsu sc̄pturaz tercie p̄sone.
Cum rō posset eē. qz i reb⁹ nob̄ notis illd sp̄m
appellam⁹ q̄ s̄tutē penetratiuā 2 impulsiuā
p̄cipim⁹. s3 amore nihil ē penetratiu⁹ 2 impuls
iuus. ḡ p̄sona diuina q̄ ē ipe amor product⁹ ap
propuatiē d3: sp̄s. Etiā appropuatiē d3: sanct⁹
Nā fm Enstraciū sup. i. ethic. iustū cōs̄ stitē i
eq̄litate ad altez. sc̄m autē i ordme ad reum.
Cum ḡ dona q̄b⁹ i reuz ordinamur attribu
antur amorē diuino. ḡ illa p̄sona q̄ est ipe amor
product⁹ i diuis appropuatiē nō solū d3: sp̄s
s3 etiā d3: sp̄s sc̄i. **S3 si h̄ nomē spirit⁹ d3:
a spiratōe. tunc nō solum appropuatiē s3 etiā
p̄prie p̄uenit p̄sone p̄dicte. qz illa p̄sona pro
prie d3: sp̄s. prout spirit⁹ d3: a spiratōe. cur⁹ p̄
sonalis p̄prietas ē ipm spirare. sed p̄sona di
uina p̄dicta est h̄mōi. ḡ rē.****

Quantū ad secundū

Secd⁹ p̄ncipale

principale. vtz spiritus sanct⁹ procedat p̄ mo
dum voluntatis. dico q̄ voluntas diuina p̄t
dupl̄r cōsiderari. Vno mō vt cernit liberta
tē cōtingentē siue p̄dictōis. Alio mō vt con/
l 3

cernit libertate placencie et dilectionis cum necessitate immutabilitatis. sicut deus cum maxima placencia et liberrime vult sua bonitate et tamen vult eam necessitate immutabilitatis. quia non potest eam non velle. **P**rimo modo spiritus sanctus non procedit per modum voluntatis. quia ut sic sole creature procedunt. **S**ecundo modo spiritus sanctus proprie procedit per modum voluntatis. quia sicut se habet verbum seu sapientia genita in divinis ad intellectus. sic se habet spiritus sanctus qui est amor productus ad voluntatem. sed ut inferri patet verbum divinum procedit per modum intellectus immutabiliter. **S**ed contra istam conclusionem quidam doctor ponit. **T**ertio modo procedit. **P**rimo enim probat quod filius in divinis non producat per actum intellectus. nec spiritus sanctus per actum voluntatis. **S**ecundo dicit quod filius non procedit per modum intellectus. nec spiritus sanctus per modum voluntatis. imo ut dicit circumscriptis per intellectum a natura divina intellectu et voluntate cum actibus suis. adhuc est in divinis generatio filii et spiratio spiritus sancti. **P**rimus probat sic. quia si sic. tunc aut tales actus essent ipse productiones personarum. aut homo actus essent principia talium productionum. **P**rimus dicit non potest propter tria. **P**rimo quia productiones personarum sunt actus notionales. scilicet intelligere et velle sunt actus essentialis. ergo intelligere et velle non sunt ipse productiones. **U**traque promissas ut dicuntur esse propositio per se nota. **S**ecundo quia quicquid venit aliquis actus qui personam producat. sibi veniunt producere personam ad quam talis actus terminatur. sed intelligere et velle veniunt omnibus divinis personis. ergo quilibet divina personam generaret filium. et spiraret spiritum sanctum. **T**ercio quia productiones filii et spiritus sancti dicitur realiter. sed intelligere divinum et velle non dicitur realiter. quia nec re absoluta nec re relativa. **N**ec potest dici secundum se quod tales actus sunt principia talium productionum. quia illud est propositio est opposita secunditati non potest esse principium actus qui aliquid producat. quia omnis productio pervenit ex secunditate. scilicet propositio actuum volendi et intelligendi est opposita secunditati. quia ex ipsis nihil constituitur. ut patet in metaphysica. **S**ed contra eorum dictum probatur sic. **S**ed contra idem propositio ab intellectu secunditas veniunt deo et creaturis. scilicet secunditas productionum veniunt creaturis non ex eo quod sunt intelligentes et volentes sed per aliquid proprium et commune. **M**ulta enim intellectu carere generant et producunt. quia natura divina licet sit intelligentes et volens. ex hoc tamen nulla secunditas inest sibi ad producendum quamcumque personam. **A**d addunt isti quod sicut calor ignis si est intelligens et volens. causaret calorem sibi sibi

Dura d' 5

Prima probatio Durandi.

Secunda propositio Durandi.

le ex secunditate nature sue sicut nunc facit. nec ad hanc aliquid cooperaret suum intelligere et velle. sic natura divina etc. **P**ro. quibus cordo rez in divina realiter. talis cordo rationum inter divina secundum rationes. scilicet ubi intellectus et voluntas dicitur a natura. ibi productio est realiter vi nature et non vi intellectus aut voluntatis. **S**ed contra dicitur. **P**ro. ex dictis aliquorum alioque potest hanc idem argui sic. **F**ilius quia est substantia personae. et virtute productionis sibi coequalis natura. id est dicitur procedere per modum nature. scilicet spiritus sanctus non minus est personae substantialis quam filius. nec sibi minus divina natura coequalis. **S**ed etiam procedit per modum nature. **S**piritus sanctus procedit per modum alium quam creatura. scilicet creatura procedit per modum voluntatis. iuxta illud hylarum in libro de syno. **D**icitur creaturis sub hanc voluntas dei attribuit. filio vero natura dedit. **A**d confirmatur. quia productio spiritus sancti maiore convenientia habet cum productione filii quam cum productione creature. quia productiones dicitur secundum divinam terminum productio. maior autem dicitur esse in spiritum sanctum et creaturam quam inter spiritum sanctum et filium. sed productio filii est per modum nature. et productio creature per modum voluntatis. **S**ed contra. **P**ro. intellectus et voluntas se habent ad opposita cum sint potentie rationales. scilicet productio est dicitur esse terminata ad unum. **S**ed si aliquid determinata perfectio pura intellectus vel voluntas est ratio productionis aliquam divinam personam. tunc nulla perfectio est in illa persona nisi illa secundum quam producat. quia ipsa perfectio determinata non potest esse ratio productionis aliam personam. quia eas nec formaliter nec actualiter continentur. **A**tia quia productum non potest excedere suum principium productionis scilicet rationis essentialis. quia nulla perfectio potest deficere alicuius divine persone. **P**ro. principium qui producat aliquid naturale est ipsa natura. scilicet spiritus sanctus est productum naturale. cum sit productum naturale. **S**ed contra. **P**ro. actus voluntatis non potest esse nisi respectu cogniti. si ergo spiritus sanctus producat per modum voluntatis. ipse potest esse cognitus quam producat. scilicet illa cognitio non potest esse abstractiva. quia omnis cognitio quam habet persona divina respectu divinorum est intuitiva. **A**tia ergo intuitiva terminatur ad re ut actu existit in propria natura. ergo spiritus sanctus antequam per voluntatem produceret existeret quod est impossibile. **S**ed contra. **P**ro. qui procedit per modum voluntatis sunt artificiatum. scilicet etc. **S**ed illa opinio a dictis secundum doctores videtur esse de viare. **B**eatus autem augustinus sepius spiritum sanctum nominat amore suae caritatem. iuxta illud. vi. de trinitate. c. v. **S**piritus sanctus est aliquid commune personis et filii. quia coequalis et coeterna si amicitia veniunt dicitur potest dicitur. sed apertus dicitur caritas. **S**ed contra. **T**er. xv. de trinitate. c. xix. ait. **N**on frustra illa trinitate solus spiritus sanctus caritas non culpatur. **T**er. idem augustinus de cognitione vere vite

Alij ad id

Confirmat

Contra Durandum

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

ait. Nihil aliud spūssanc⁹ q̄ amor dei intelli-
 git. Et hiero. sup ps. xij. ait. Spūssanc⁹ nec
 p̄r ē. nec fili⁹. sed dilectio quā h̄z p̄r in filiū et
 filius in patrē. **¶** Idē possz deduci ex dicti ce-
 teroz. dimitto tñ cā breuitatis. **¶** Sz stat
 q̄ amor p̄ modū volūtatis p̄cedit. q̄ zc. **¶** **¶**
 isti i declaratōe scdē positōis assumūt aliq̄ mi-
 nus vera. qz illud i cur⁹ rōne formali includi
 tur noticiā q̄ est exp̄ssuar declaratiua noticie
 simplicis nō ē possibile produci nisi p̄ncipio
 itellectiuo z actu itellectuali. Sz s̄bū qd̄ est
 h̄z p̄ris q̄ h̄moi. vt p̄z p̄ Rich. ij. de trini. c.
 xij. vbi sic ait. Recte verbū dei patris dicit̄ p̄
 quē p̄ris q̄ fons sapie est noticiā manifestat.
 Et. j. eodē ca. Dei filius verbuz patris dicit̄.
 qz a solo patre orit̄ p̄ quē paterna claritas ma-
 nifestat. in patre ois veritatis p̄ceptio. in ver-
 bo ois veritatis prolatio. **¶** Sz qd̄ ē ip̄e act⁹ in-
 telligēdi vel termin⁹ p̄ actū intelligēdi.
 nōcōio requirit intellectū tanq̄ suū p̄puz
 p̄ncipiū productiuū. verbū ē h̄moi. q̄ arcū/
 scripto intellectu non posset esse verbi genera-
 tio. sicut isti assūpserūt. Et eodē mō p̄t argui
 de amore q̄ ē spūssanc⁹ respectu volūtatis. **¶** Ad
 p̄mū q̄ eoz argumētū dico q̄ intelligere z velle
 p̄nt dici productōes s̄bū z spūssanc⁹. **¶** Ad p̄mā p̄
 batōz dico q̄ intelligere z velle dīnū p̄nt sumi
 vel cōntrā vel notionalr. z p̄not sumūt cōn-
 trā r̄ sūt act⁹ cōntrāles. prout autē sumunt nō/
 notionalr sunt act⁹ notionalr. **¶** Ad. ij. dōm.
 q̄ soli patri p̄uenit intelligere notionale quo
 intelligere s̄būm producat. z soli patri z filio
 cōuenit velle notionalr quo amor p̄sonaliter
 subsistens producat. **¶** Ad tertium dicendū
 q̄ intelligere notionale z velle notionale diffe-
 rūt realiter eodē modo quo ip̄e emanationes
 differunt. **¶** Etā fallum assumūt in proba-
 tione alterius p̄ris cū dicunt. q̄ dicitō actus
 intelligēdi z volēdi ē opposita secundū
 tati. qz etiā p̄m p̄m. ex frequentatis actibz ge-
 nerat habitus. q̄uis em̄ p̄ actus immanētes
 maxime vt speculatiui sunt nō constuāt ali-
 quid ad extra. tamen ad intra pōt aliq̄id cō-
 stitui. sicut iā patuit de h̄itu. **¶** Ast tamē h̄ic
 aduertēdum. q̄ intelligere notionale aliqua-
 lē similitudinē h̄z cūz actu trāseunte. z cūz actu
 imanēte. Nā i eo q̄ terminat ad terminū sup/
 positale ex̄itē extra p̄sonā p̄ducētē i h̄ aliqua-
 lē similitudinē h̄z cūz actu trāseunte. Sz i eo q̄ tal-
 termin⁹ ē eiusdē nature cūz producat aliquo
 mō p̄uenit cum actu imanēte. qz q̄cqd̄ p̄ actū
 itellectus cōstituitur vt est manēs totuz ma-
 net in intellectu. z est itellectualis nature. s̄

ue sit s̄būm siue habit⁹ siue quicqd̄ aliud sit
 At eodē modo ē de velle notionali. **¶** Ad p̄/
 muz scdē siue positōis dōm. q̄ q̄uis creatur
 nō p̄ueniat producere p̄ intellectum z volun-
 tatē talia q̄ nō h̄nt ordinē p̄ se ad intellectū z
 volūtātē. tñ ip̄ossible ē aliquā creaturā gene-
 rare s̄būm itellectuale sine intellectu. vel p̄/
 ducere amorē p̄fectissimū sine voluntate. sic i
 p̄posito. qz fili⁹ dei ē s̄bū itellectuale. z spūssanc⁹
 ē caritas vel amor sine dilectio. iō eoz pro-
 ductōes debēt eē p̄ modum intellect⁹ z volun-
 tatis. Nā si calor ignis h̄ret intellectum z vo-
 luntatē vt tu potis q̄uis calefaceret tunc sic
 nūc. tñ si s̄bū vl amorē est produceret. certe nō
 producerz sic nūc. s̄z nōcōio i talii productōe
 intellect⁹ z voluntas cōnt sibi p̄ncipiū et rō
 producēdi. sic zc. **¶** Ad scdē dōm q̄ etiā in
 his vbi intellectus z voluntas differūt a na-
 tura s̄buz z amor p̄cedunt ab intellectu z vo-
 luntate. **¶** Ad. ij. dōm. q̄ q̄uis tā fili⁹ q̄ spi-
 ritussanc⁹ p̄cedat a natura. qz intellect⁹ z vo-
 luntas p̄ moduz quo procedunt sunt idēce
 ip̄a dīna natura. fili⁹ tñ magis dicit̄ p̄cedere
 re p̄ modum nature q̄ spūssanc⁹. **¶** P̄io qz si/
 li⁹ generat. generatio autē ē op⁹ nature. vt ait
 Dam. Scdō qz natura ē determinata est ad
 vñū. z ideo in generatione filij qui procedit
 ab vna p̄sona tñ magi obseruat nodus natus
 re q̄ in productione spiritussanc⁹ qui proce-
 dit a duobus. **¶** Ad quartum dicēdū q̄ ali-
 ter procedit creatura p̄ modū voluntatē. z ali-
 ter spiritussanc⁹. qz voluntas dīna ē p̄nci-
 pium creature p̄m q̄ h̄abz libertatē p̄tingētē
 z dīctionis. z vt est dīna sui actus. ita q̄ pōt
 producere z non producere iuxta bñ placitū
 voluntatis. Sed vt est p̄ncipiū spiritussanc⁹
 etiā est libera libertate complacētē que p̄cemit
 necessitatē im mutabilitatis. **¶** Ad cōfirmati-
 onē dico q̄ maiorē p̄ueniētā h̄z productio
 spūssanc⁹ cum productione filij q̄ cū producti-
 one creature. quia productio filij z productio
 spiritussanc⁹ sunt ambe nōcōie z imutabiles. qz
 q̄uis spūssanc⁹ p̄cedat p̄ modū volūtatis
 tñ ea nōcōitate z imutabilitate p̄cedit. q̄ pater
 diligit filiū. z filius diligit patrē. creatura ve-
 ro contingenter procedit. **¶** Ad quintū parz
 p̄ iam dicta. **¶** Vel dicēdum q̄ q̄uis potentie
 rationales sint ad opposita respectu eoz q̄ sūt
 ad finē. reterminare tamen volūt ip̄m finem.
¶ Ad sextū dicēdū q̄ si intellect⁹ z volūtas
 cōnt h̄moi p̄ncipia vt p̄scindūt a natura z cū
 exclusionē exp̄ssa ipsius nature. tunc bñ p̄ce-
 deret argumētū. **¶** Sed sic nō dicimus. immo

Solutio rōnū p̄me pōnis Durandi.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Solutio rōnū scdē pōnis Durandi.

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad cōfirmationes.

Ad 5

Ad 6

Distinctio vñ decima.

Hic dicendum est

Postquam magister tractauit de processioneis modis, hic prosequitur de huiusmodi processioneis principio. Et diuidit in duas, quia primo magister ostendit quantum ad spiritus sancti principium concordiam latinorum. Secundo ostendit quo ad hoc discordiam grecorum, ibi. Greci tamen dicunt. Primum in duas, quia primo magister permittit suam in rationem. Secundo probat eam, ibi. Quod autem de utroque procedat. Et hec posset diuidi in plures partes secundum quod pluribus auctoritatibus scripturę probatur que permittit. Et partes patent. Circa istam vñ decimam distinctionem quod habet questionem.

Utrum spiritus sanctus producat a solo patre. Et videtur quod sic, quia pater aut perfecte spirat, aut non. Si primo modo, tunc si plus et frustra spiraret ipse filius. De autem et natura nihil facit frustra, ut dicitur in i. celi et in mdi. Si secundo modo, tunc aliquis inspectio est in patre. Quod dicitur Aug. xv. de tri. c. xxvi. Hic primo videtur esse eo quod dicitur. Secundo dato quod pater et filius producat spiritum sanctum, videtur esse utrum sint vni principium respectu illius productiois. Tercio dato quod sic, videtur esse utrum si obstaret ipsi, possint dici plures spiratores. Et quarto utrum potentia spiratiua dicat quid vel ad aliquid.

Quantum ad primum

utrum spiritus sanctus producat a solo patre, sic procedat. Primo ponatur vna catholica conclusio. Secundo inducatur aliqua motiua grecorum, quibus moueri poterat ad negandam huiusmodi conclusionem. Et tertio ad ea respondeatur. Primum igitur dico quod spiritus sanctus procedit a patre et filio, quia pater generando filium omnia conicit filio in quibus ad filium non habet oppositionem. Illa pars per Augustinum xv. de tri. ca. xiiij. vbi ait. Pater non integre se perfecteque dixisset si aliquid minus vel amplius esset in eius verbo quam in ipso. Sed nullam oppositionem habet pater ad filium, nec secundum virtutem spiratiuam que est diuina essentia, nec secundum respectum sub quo talis virtus in actu spirationis prorumpit, qui respectus est spiratio actiua, que patet generando filium sibi conicit futuram spiratiuam cum respectu proposito ad spirandum, puta cum spiratione actiua. Sed illa ratione arguitur quod dicitur sic. Omne quod habet filium ut genus habet cum opposito respectu ad generatorem, sed omne quod habet filium a patre habet ut genus, que est ipsa virtus

Primum principale.

Conclusio. Rõ egidij

Verue? 3 egidium

Maiores per Dionysium iij. de di. no. vbi dicit, quod perfectus amor transformatur in amatum.

Et quod pars quod amor habet virtutem maxime in certitudine minor patebit inferius dist. xxxij. Illud in quo consistit vnitatis et conio aliquo, idem videtur esse nec eorum. Sed b. Aug. vi. de tri. ca. v. dicit spiritus sanctum esse conioem et vnitatem patris et filij.

Instantia

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

Forse dicitur Aug. quod vnitatis patris et filij consistit in natura diuina in qua realiter conueniunt, et non in spiritu sancto a quo realiter differunt.

Extra conclusiones arguitur sic. Nexus videtur esse eorum que secundum se sunt separata, sed trinitas personarum est inseparabilis, ut ait Aug. xv. de tri. ca. xxij.

Ipse nexus mediat inter ea que necit, sed filius qui a patre productus, producit spiritum sanctum est media in trinitate persona.

omne quod necit aliqua videtur habere rationem principij aliquo modo super illa, sed spiritus sanctus nullo modo habet rationem principij super patrem et filium, cum ipse sit productus a patre et filio, ergo etc.

Ad primum dicendum quod quisque pater et filius differat personaliter a spiritu sancto, tamen in hoc vniuntur spiritu sancto quod diligunt se spiritus sancto qui est mutuus amor patris et filij, et hoc sufficit ad illud propositum ut spiritus sanctus proprie dicatur nec.

In essentia autem pater et filius non sic vniuntur, sed potius identificantur, propter quod essentia diuina proprie non habet rationem nexus respectu diuinarum personarum, quia secundum quod alij sunt idem, ut sic non dicitur conexus, nexus enim coniungit ea que distincta sunt propter quod oportet quod nexus sit distinctus ab his que necit, et que eidem sunt eadem illa inter se sunt eadem, cum ergo diuina essentia sit eadem patris et filij, et spiritus sanctus differat ab utroque, ideo spiritus sancto conuenit ratio nexus respectu patris et filij et non essentia.

Ad secundum dicendum quod non est necesse ea que necitur secundum se esse separata, quia sufficit quod sint distincta, modo pater et filius que amoroze necitur spiritus sancto, quous non sint separati, sunt tamen personaliter distincti.

Ad tertium dicendum quod quisque necitur ut in proposito accipitur sit medium inter amorem et amatum, tamen non est medium inter productum et productum per modum suppositi producti et producti, que medium est ipse filius diuinus.

Ad quartum dicitur quod quisque maior sit vera de eo quod necitur efficaciter et per modum cause mouentis, non tamen vera de necitate per modum amoris, quo modo necitur spiritus sancto per et filium.

Ad argumentum principale nego duas. Ad probandum dico quod voluntas non est principium spiritus sancti per apprehensionem que cuiusque forma, sed tamen modo ad apprehensionem vniuersalem que est bonitas dei infinita, quous securiue ad apprehensionem illius diuini intellectus apprehendit omnem formam.

Quantum ad quartum

quantum ad quartum, dicitur quod spiritus sanctus procedit a patre et filio, quia pater generando filium omnia conicit filio in quibus ad filium non habet oppositionem. Illa pars per Augustinum xv. de tri. ca. xiiij. vbi ait. Pater non integre se perfecteque dixisset si aliquid minus vel amplius esset in eius verbo quam in ipso. Sed nullam oppositionem habet pater ad filium, nec secundum virtutem spiratiuam que est diuina essentia, nec secundum respectum sub quo talis virtus in actu spirationis prorumpit, qui respectus est spiratio actiua, que patet generando filium sibi conicit futuram spiratiuam cum respectu proposito ad spirandum, puta cum spiratione actiua. Sed illa ratione arguitur quod dicitur sic. Omne quod habet filium ut genus habet cum opposito respectu ad generatorem, sed omne quod habet filium a patre habet ut genus, que est ipsa virtus

Spiratūā hēbit ipse fili⁹ cui⁹ opposito respectu ad spirādū. Sic etiā virtū generatūā cū op-

Alij ad id

P. instāt qdā aliq sic. Si i diuis pducens omne illud cōicat pducto in q̄ sibi nō oppo-

Solutio. Ad 1

nit. tūc p̄ cōicaret spūscō ipm generare acti uū. qz in eo pater spūsanctō nō opponit. 7 sic spūscōs filiu generaret. 7 etiā filius cōicaret spūscō generationē passiuā. qz in ea sibi nō opponit. Sed illa nō infringūt rōem supra dictā. **A.** Ad p̄mū ergo dico q̄ fili⁹ hz omnia cū opposito respectu ad generatē vt generās ē. Sed opposit⁹ respect⁹ ad generatē vt generāl ē. ē sola filiatio. qz p̄posit⁹ respect⁹ generatīs vt generās ē. ē sola p̄ritas siue generatio actiua. Nō cludit igit instātia tua qd̄ intēdis. scz q̄ filius vt genitus capiat velle siue potētiāz spiratūā cū opposito respectu ad spiratōz acti uā q̄ est i patre. qz p̄ potētiā spiratūā p̄ non dicit generās. Etiā instātia tua est p̄tra te. qz tu met ponis q̄ pater cōicat filio potētiāz spi rādū cū p̄posito respectu. qz als filius nō spira ret spūscō. qd̄ ē error grecoz.

Ad 2

A. Ad scdm ddm q̄ p̄sona pducēs i diuis p̄sonē pducte cōicat oia in q̄b̄ ei non opponit q̄ sunt cōica bila. Sed p̄prietās p̄sonalis tā i creatur qz in diuis est in cōicabilis. qz ex q̄ p̄sonā i esse p̄ sonali cōstituit. si cōicaret tūc esset cōfusio p̄so naz. Cū igit generatio actiua p̄sonaz patris cōstituit. 7 generatio passiuā p̄sonam filij. spi ratio aut̄ cōmūnis nō cōstituit. ideo spiratio cōmūnis ē cōmunicabilis. nō aut̄ generare vel generari. **P.** Predictā etiā cōclusionē cōfirmo sic. Ubicūqz aliqua plura sunt sine omni cōfu sione. ibi necessario inter illa ē ordo. v̄l origis puta q̄ hoc ē ab hoc. vel ordo p̄oris 7 posteri oris. puta q̄ hoc est post hoc. **S.** p̄ 7 fili⁹ et spūscōs sūt plura supposita absqz omni cōfu sione siue ordine p̄oris 7 posterioris. q̄ hoc d̄ esse post hoc. vt paruit supius. q̄ inter quasi bet duas diuinas p̄sonas erit ordo originis.

Secda rō.

P. pater cōmunicat filio omne illud qd̄ fi lio nō repugnat. sed spirare non repugnat fi lio. ergo 7c. Maior p̄z. qz quecūqz res nō ha bet omnia que sibi nō repugnat illa nō ē om nino p̄fecta. quia nō dum habet aliqd̄ qd̄ ta men possibile est ipaz habere. sed filius i diui nis est p̄fecte a patre pductus. ergo hz a pa tre omne illud quod sibi nō repugnat. Mi norē p̄bo. quia omne qd̄ repugnat filio vel re pugnat ei ratione cōntie. vel ratōe relationis. pura ratōe filiationis. quia omne quod est i filio vel est cōntia vel relatio. sed spirare nō re

Tercia rō

pugnat filio rōe cōntie. quia tūc etiā repugna ret patri. cū eadem cōntia que est i filio siri pa tre. Nec ratione filiatōis. qz nullā oppositi onē hz ad filiatōz. **P.** illud firmiter tenere debem⁹ ad cui⁹ oppositū sequit̄ heres manifesta **S.** ad oppositū illi⁹ p̄p̄ois. spūscōs p̄cedit a filio seq̄t̄ heresis manifesta. qz si spūscōs a fi lio nō p̄cederet. spūscōs a filio nō ē p̄sona distincta. vt patebit i qd̄e p̄xima sequenti. q̄ fm fidē sc̄tāz firmiter debem⁹ asserere spūsanctū a filio p̄cedere. **P.** illā veritatē ponit exp̄s se Augu. xv. de tr. 7 i multis alijs locis. Illa em̄ veritas. q̄ spūscōs p̄cedit a patre 7 filio. tpe Aug. ita vniūformiter tenebat. q̄ tpe aug. opposita opinio videt̄ nō fuisse. quia Aug. nulqz videt̄ fecisse mētionē de opposita opini one. Cū igit noue fantasie deriuates ab his q̄ v̄l tota dei ecclia tenuit sint penitus repudi ande. ergo 7c. **P.** Predictē etiā veritatē p̄senti unt ceteri catholici doctores quos mgr̄ alle gar i lra. s. Athanasius. Didimus. Cyrillus Chyloskom. 7 p̄les aliq. **S.** 7 iū istū te/ net error grecoz. 7 p̄ p̄bati sic. Nō min⁹ que nit spūscōs cū p̄re qz fili⁹. s. spūscōs nō que nit cū patre i productōe filij. q̄ nec filius que nit cū patre i productōe spūscōi. **P.** vniū simplex productū requit̄ vniū simplex produ cēs. da oppositū tūc fm se totum 7 totalit ac ceptū dependeret a pluribus. qd̄ ē impossibile **S.** Sed p̄sona spūsancti ē vniū simplex produ ctū. q̄ 7c. **P.** si spūscōs p̄cederet a p̄re 7 fi lio. tūc vniū 7 idēz p̄ eadem relationem referret ad duos terminos. puta idē spūscōs p̄ eandē spiratōz passiuā referret ad p̄re 7 filiu. cōns ē falsū. q̄ 7 aīis **P.** illo mō debem⁹ loq̄ de diui naz p̄sonaz emanatōe. q̄ mō h̄mōi emanatō nē exp̄mit sc̄ptura sacra. **S.** sc̄ptura sacra de spūscō dicit q̄ p̄cedit a p̄re. 7 nulqz i ea legim⁹ q̄ p̄cedat a filio. q̄ 7c. **P.** illud nō est te/ nedū cui⁹ oppositū inuenit̄ i dictis ap̄lorūz 7 sc̄tōz doctoz. sed spūsanctū p̄cedere a filio ē h̄mōi. q̄ 7c. Maior patz. minores p̄bo. qz sacerdotes achate dicebant se hanc fidē a san cto Andrea apostolo didicisse. s. q̄ spūsanct⁹ a patre p̄cedit 7 in filio requiescit. Sed i quo quis requiescit ab eo nō procedit. Et Dama sce. li. i. ca. x. Credimus i vniū spūsanctum deū viuificatē. ex patre p̄cedentez 7 in filio quiescētes. Et ca. xi. ait. Spūsanctū ex pa tre dicim⁹. 7 spūm patris nominam⁹. Ille aut̄ liber a sumo p̄fice ē approbatus. vt p̄z i p/ logo eiusdē libri. q̄ 7c. **P.** tē ista minor p̄z a Dyoniso. q̄. de di. no. vbi ait. **P.** est fōrana

Quarta ratio.

Quinta rō.

Error grecoz q̄ spūscōs nō p̄cedat a filio

2

3

4

5

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.

Contra er
rore greco
rum

Solutio
erroris.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

deitas. fili⁹ aut⁹ r spūscū pullulatioēs diuīe nature. **S**zyna pullulatio nō pcedit ab alia sed q̄libet immediate pcedit ab ardore. ḡ rē.

Sed istis pestiferis p̄suationibus nulla mens catholica debz assentire. qz ex sancto dei euāgelio iste error poterit apte reprobari. nulla em̄ p̄sona diuina accipit aliqd̄ ab alia nisi p̄cedat ab ea. **S**ed filius dicit de spūsc̄to. ipe de meo accipiet. igit̄ rē. **I**n tē eplis aplīcis ipse se p̄sissime dicit spūs filij. vel igit̄ ipse est spiritus filij formaliter vel originaliter. **N**on formaliter. quia tūc filius r spūsc̄sanctus nō eēt p̄sonaliter dīstīncti. ergo ipse est spūs filij originaliter r p̄ductiue. **A**d prīmū igit̄ dīcedū q̄ spūsc̄sanct⁹ nō potest rcurrere ad uerbi p̄ductionē. qz illud qd̄ p̄cedit p̄ modū amoris p̄supponit illud qd̄ p̄cedit p̄ modū uerbi r cognitionis. sed tal⁹ p̄suppositio nō impedit qn̄ filius possit rcurrere ad p̄ductionē spūsc̄sancti cū uerbi nō p̄supponat amōrē sed econuerso.

Ad scđz dīcedū q̄ vnū simplex productū requir̄ vnū simplex producēs vel plura. **Q**uēntia tñ i vno simplici p̄ncipio productiue r sic est i proposito. qz filius cū patre est vnus simplex p̄ncipiū spūsc̄sancti r nō plura p̄ncipia put̄ ueniūt i vna s̄tute spiratīna r i vna cōi notione. siue actiua spiratīōe. q̄ ē vna r p̄mit̄ indiuisa in patre r filio. p̄pter qd̄ spūsc̄sanctus a p̄re r filio non pcedit p̄libz p̄ductōibz szyna tñ. ḡ rē. **A**d tertiū dīcedū q̄ pater r filius respectu spūsc̄sancti n̄ h̄nt rōes pluriū terminoz sed vnū tñ. sicut em̄ tota trinitas terminat oēs relationē creature. sub rōe tñ vnū tñ. eo q̄ i om̄ibz tribus p̄sonis sit vnā uirtus creatiua sic rē. **A**d quartū dīcedū q̄ filius rē q̄ semet ipm̄ emanauit formā serui accipiēs. volēs i om̄ibz profundissimā humilitatē suā ostēdere. r patris s̄blunissimā dignitatē. nō dicit. q̄ a me p̄cedit. sed q̄ a p̄re p̄cedit. dicit tñ i p̄lici te equalitē istius cū ait. **I**pse me clarificabit. qz de meo accipiet. **N**ihil em̄ ab ipso accipiet si ab ipso nō p̄cederet. **A**d quintū nego minōrē. **A**d probationē cum dicit de sc̄to andrea rē. dico q̄ p̄ talia s̄ba nō excludit rātiō p̄ncipiū respectu spūsc̄sancti ab ipō filio. s̄z tñmō exp̄mit p̄ncipalitā auctis q̄ ē i p̄re. puta daf̄ intelligi q̄ s̄tute p̄ducēdi spūsc̄sancti filij h̄z a patre r non a se. pater aut̄ h̄mōi s̄tute h̄z a se ipso. **E**t cū addit. qd̄ quiescat i aliquo nō p̄cedit ab eo. illa est falsissima i diuīs. quia i s̄cto euāgelio filius dicit quiescere i sinu patris r tñ p̄ eternā generationē p̄cedit a p̄re. **I**n diuīs em̄ licet p̄sona p̄ducta p̄cedat a p̄du

cēre rōne origis h̄mōi p̄sonas p̄sonalr̄ dīstīn guētis. q̄sc̄at tñ p̄ducta i p̄ducēte rātiōe vnus r eiusdē p̄nit̄ i diuīs nature. **A**d dīctū dam̄. p̄z p̄ iā dīcta. **E**t tñ ibi scīdū q̄ sicut dicit̄ doctores magni. i greca līgua hec p̄positio ex. sonat i qn̄ dā p̄ncipalitātē. sic i latino hec p̄positio apud **A**ugustinū em̄ latino sermone dicit̄. **N**iles ē apud regē. q̄ rex ē apud milite. **E**t ideo habem̄ h̄c i v̄sū nostro. s̄bū ē apud deū vel apud patre. q̄suis cā nō p̄uer tam⁹. insinuātes p̄ hoc auctē p̄ductiua quā pater h̄z respectu filij r nō econuerso. eadez ḡ rātiōe greco more **D**am̄. dicit spūsc̄sanctuz ex filio nō dīcīm⁹. p̄ hoc insinuās filij h̄mōi auctēz a semet ipso nō habere s̄z a patre. **E**t q̄ p̄ s̄ba p̄dīcta nō fuerit int̄cīō **D**am̄. negare spūsc̄sanctū p̄cedere a filio. p̄z p̄ uerba sequētia in eo. li. i. ca. xix. ubi sic ait. **S**pūsc̄sanctus est uirtus sanctificatiua em̄posita. i. in hypostasi exīstēs. a patre r filio indīstīnctē p̄cedēs. **E**t ideo idē **D**am̄. ca. xi. postq̄ dicit spūsc̄sanctum ex filio nō dīcīm⁹. ut daret intelligi p̄ talia uerba se nolle negare originē ipsius spiritus sancti a filio. sed tñmōdo p̄ncipalitātes originis importatā p̄ h̄c p̄positionē ex. s̄b dīe ibidē post s̄ba p̄dīcta. **S**icut ex sole ē radi⁹ r splēdor. sic a patre ē filius r spūsc̄sanctus. p̄ rāciū tñ nobis splēdor tradit̄. **A**d dīctū dyo nisi p̄z p̄ iam dīcta.

Nota.

Quantum ad secū
dū p̄ncipale. ut pater r filius sint vnū p̄ncipiū respectu p̄ductionis spūsc̄sancti. **D**īcedū q̄ q̄suis possit dīcī q̄ p̄ r filius i spūsc̄sancti p̄ductiōe sint p̄les p̄ducētes. eo q̄ sint singularit̄ seu suppositalit̄ dīstīcti. r actōes sint singulariū. ut p̄. i. meth. tñ non d̄z dīcī q̄ spūsc̄sanctuz p̄ducāt ut plures sūt. sed ut vnū p̄ncipiūz sunt. **Q**uia ly ut est nota reduplicatiōis. reduplicatiō aut̄ respectū h̄z ad cām seu p̄ncipiū p̄ductiū. qd̄ cum sit vnū in patre r filio puta vna diuina essentia ut uolūtas fecunda sumpra sub respectu p̄posito ad spirandū. puta sub actiua spiratiōe. ideo pater r filius sunt vnū p̄ncipiūz spūsc̄sancti. r debet dīcī q̄ ipsūm spirant ut vnū p̄ncipiū sunt rōe vnus uirtutis spiratiue indiuisibiliter existētis in utroq̄ quo ad talē p̄ductionē. **E**t sicut se habet tota trinitas in actu creatiōis ad creaturā. sic se habet pater r filius in actu spiratiōis ad spūsc̄sanctū. **S**ed totā trinitatē dīcīm⁹ vnū deū r vnū p̄ncipiū creature

Secūdu p̄ncipale.

eo q̄ eētia diuina cū respectu ad creaturā sit vna toti trinitati cōis. i. q̄ p̄ r̄ filii sūt vnum p̄ncipiū spūsc̄i p̄pter vna s̄tutē spiratūā q̄ ē ambobz cōis. Et illa ē int̄tio b̄ti Aug. q̄ ait Sicut pater r̄ filius r̄ spūsc̄i actus relatiue ad creaturā sunt vni p̄ncipiū. vnus creator. vn⁹ dñs. sic pater r̄ filius relatiue ad spūsc̄i actus sunt vni p̄ncipiū.

H. i. sū.

Itā p̄clusiōe etiā qui dā doctor declarat sic. Volūtas em̄ vt ait p̄fectā fecunditatē habere nō p̄t ad p̄ducēdū sp̄ritūsc̄i nisi i duobz existat p̄sonis. q̄ fecunditas volūtaris p̄sistit i plenitudine p̄fecti amoris qui esse nō p̄t nisi ad minus i duobz. dī cēte Rich. iij. x. tri. ca. iij. Nō potest eē amor iocūdus nisi ipse sit mutus vt. s. sit q̄ amorē impēdat r̄ qui amorē repēdat. Et sic p̄dictus doctor p̄cludit q̄ pater r̄ filius sunt vni p̄ncipiū spūsc̄i acti in q̄stū p̄cordat i vno p̄ncipio elicitiuo actus spirādi. s. in vna volūtarie fecūda modo p̄dicto. quod tñ p̄ncipiū rōe qua dicit voluntates p̄cordē in amore impensō et repensō p̄notat distinctionē.

Cocon p̄ Den.

- 1 In quocūqz signo nature vel origis i supposito vel supposito ē dare p̄ncipiū p̄ductiuū p̄fectū. necesse ē ex tali p̄ncipio p̄ducī terminū nisi impediāt. S; p̄ncipius natura q̄ pater amat filiū vel amat a filio. p̄ r̄ filii h̄nt volūtarē fecūdā ad spirādū spūsc̄i actū. nec i diuis obuiat aliq̄d impedimentū. q̄ an p̄ducit est spūsc̄i actus q̄ sit ille amor im p̄ctus et rep̄ctus. quē tu ponis spūsc̄i esse p̄ductiuū. Maior p̄z. minor p̄bat. qz in illo signo i quo pater r̄ filius h̄nt eētia diuinā p̄nt eē sibi sub rōne summi diligibil' h̄nt p̄ncipiū p̄fecte fecundū ad producēdū amorē infinitū adequatū tali p̄ncipio. sed anqz pater r̄ fili us mutuo se diligāt ē eētia diuina p̄ns volū tati corz sub rōe sumi amabilis r̄ vt actu ama ta amore eētiali. P. ratio q̄re i nobis reamatio requirit ad p̄fectū amorē ē. qz aliq̄d ad dī diligētī. Statim em̄ cū alicui amātī con stat q̄ reamat int̄sūs diligit p̄dilectū. Sed in diuis nihil addit supposito diligētī ex ipa reamatōe. qz tota ratio p̄fectionis illius dile ctōis ē eētia diuina ex̄ns i infinitū diligibil' q̄ ex reamatōe nō fecūdat volūtas. P. si r̄ ratiōe amoris iocūdissimi ē q̄ sit mutus. cū tali amore pater sit b̄tus. sequit q̄ p̄ formalit ter sit beatus dilectōe filij r̄ nō dilectōe essen tie. r̄ sic p̄penderet pater a filio q̄ ad suā beati tudinē p̄fectā. P. reamatō nō facit ad di lectiōe amātis nisi cognoscat. quātūcūqz. n. aliq̄s dilectus a me reamet me. nisi cognoscā

ipm reamare me. nō p̄ficiū nec auget mea di lectio ex sua reamatōe. si ergo reamatō faceret ad p̄ductōem spūsc̄i. tūc pater r̄ filius p̄du ceret spūsc̄i inq̄stū sciētes seu cognoscentes r̄ vltimata r̄ p̄pletua ratio spirādi erit cogni tio. r̄ p̄ p̄ns spūsc̄i nō p̄cederet libere r̄ p̄ moduz volūtaris. sed magis ex necitate scie.

Sed illa nō cōcludit. Ad primū igit dico q̄ ratio illa p̄supponit p̄ r̄ posterus i diuis ex natura rei. hoc aut̄ p̄oxime supus improbauit dist. ix. Et nō p̄supponit q̄ pater p̄ us diligit eētia diuinā q̄ filiū. r̄ filius p̄ r̄ diligit eētia diuinā q̄ patrē. r̄ hoc filii nego qz cū eētia diuina nō possit cognosci seorsum a suppositis. qz nullū h̄z esse p̄ter qd̄ h̄z i sup positis. ideo nō p̄t p̄us amari q̄ amant sup posita. Nō igit ibi naturaliter p̄us amatō q̄ reamatō. nisi sumat p̄us rōne solū q̄ mō supius ē declaratū p̄us eē in diuis.

Solutio. Ad 1

Ad se cundū dicēdū q̄ reamatō in diuis nō addit realr aliq̄d sup amationē. qz nō ē ibi realr p̄i us dare amorē qz reamorē. sed sil' naturaliter sunt ibi amor r̄ reamor. sicut aut̄ amor i diui nis p̄cedit reamorē fm̄ rōem. sic reamor p̄t addere sup amorē aliq̄d fm̄ rōem.

Ad 2

Ad ter ciū dicēdū q̄ nō sequit q̄ pater sit formalr be atus filio. xl' q̄ patris b̄tudo dēp̄deat a fi lio. sed b̄n sequit q̄ p̄ nō possit eē b̄tus sine fi lio. qz nullus sine socio ē iocūda possessio. si cut ait Boetius. hoc aut̄ nō arguit aliq̄d p̄ rogatiuā i filio q̄ patrē p̄cedat. nec i patre ali qua dēp̄ndētia dērogātes sue dignitati. qz sicut pater cognitōe b̄tifica nō potest nō cog scere creaturā. vt sup' declarauit dist. vi. n̄ tñ dēp̄ndet a creatura. sic r̄. Et qd̄ m̄z si pa ter nō p̄t diligere nō diligēdo filiū. r̄ nō re amare filio cū pater nō possit eē nō ex̄nte filio

Ad 3

Ad quartum dicēdū q̄ ex hoc nō sequit q̄ pater r̄ filius p̄ducāt spūsc̄i vt sciētes. sed vt amātes. q̄uis ex h̄ b̄n possit p̄cludi q̄ pro ductio spūsc̄i p̄supponit noticiā r̄ ubi p̄du ctionē. in omī. n. amore p̄supponit cognitio. cū bonū cognitū sit obiectū volūtaris. Et i am ratio nō est ad p̄positū. qz in diuis nō est ex reamatōe augmentū amoris sicut rō p̄sup ponit. s; amor r̄ reamor r̄ noticia vtriusqz oia sūt vni i diuis r̄ sil' natura. Quicq̄d igit sic r̄ dicit ist' doctoris ad p̄ns nō curo. cū non sit p̄ me. p̄z tñ q̄ ille rōes nō p̄cludit.

Ad 4

Quantū ad terciū p̄ncipale. vtz pater r̄ filii respectu p̄ductōis

Tercium p̄ncipale

Egidius. spūscā possint dici plēs spiratores. **Dicit** doctor nō q̄ sicut vna deitas vnit tres diuinas psonas i creādo. sic eadē deitas vnit p̄ez et filiū i spirādo. differētē tamē. **Nā** put tres diuine p̄sone creat. ita hoc eis competit p̄ vnāz deitātē in qua vniūtur. q̄ ipsa deitas creat. sed prout p̄r et filius spirāt spūscā sicut hoc eis competit p̄ vnā virtutē spiratūā q̄ est ipsa deitas. q̄ tñ ipsa deitas non spirat. et ideo nō dicunt plures creatores p̄pter vnitātē vniūcreātriciā eētne q̄ ipsa creat. sed p̄nt dici plures spiratores. cū diuina eētne nō spirat. **Sz** p̄tra ista dicta q̄uis rōnabiliter posita arguit quidā doctor. **Et** primo probat q̄ illa nō est p̄pria eētne diuina creat. q̄ actus sunt suppositoz. v̄p̄z. i. metaph. z. ij. ethicoz. sed eētne diuina fm se nō est suppositū. quia als h̄em̄ q̄ tuoz supposita i diuis. q̄ diuine eētne nō competit p̄ se creare vel agere. **P̄** aia rationalis q̄uis sit sepabilis a corpe. dū tñ ē in corpe. nō conuenit sibi aliqua opatio per se quia si aliquis dixerit aiam p̄ se intelligere dicit eam texere vel edificare. vt dicit. i. de ania. ergo multo fortius cum essentia diuina non possit separari a diuina suppositis. ergo tanq̄ agē nō potest sibi attribui aliqua opatio. **Tercio** ipse puenit r̄sponē ad hęc dicta z ait q̄ nō valet si dicit. **Creare** est actus essentialis. z ideo p̄t zuenire eētne que est p̄ncipiū essentialē. quia sicut actus nō rationalis est a virtute generatiua vel spiratiua. nō q̄ virtus h̄m̄oi talē actus eliciat suppositiue. sed solum formaliter est ratio dicitēdi actū notionalem. sic z si creare sit actus eētne. nō tamē debet attribui eētne diuine tanq̄ agentis. sed tanq̄ rationi agēdi. **Sed** illa nō vidētur esse vera. quia omnis eētne que p̄ se habet eē p̄ se potest agere. maxime quo ad actus eētneales. quoz h̄m̄oi natura poterit eē p̄ncipiūz ipsi supposito. **Si** em̄ natura ignis p̄ se habet eē. ipsa posset eē p̄ncipiū quod siue produccēs respectu oīs opationis cui⁹ est p̄ncipiūz quo siue p̄ncipiū productiui. sed eētne diuina p̄ se habet eē. **Nō**. n. diuina eētne capit eē ex eo q̄ producat in supposito. q̄ ipsa improductibilis est. **Si** em̄ caperet eē ex eo q̄ eī suppositis. tunc necessario eētne nūeraret nūeratione suppositoꝝ. quod ē hereticū dicere. q̄ diuine eētne competit p̄ se agere fm act⁹ eētneales. **P̄** de quocūq̄ vere et p̄prie p̄dicat nomē verbale deriuatū a verbo significatē aliq̄ actum illi p̄prie zuenit dicere talē actus. sed creatrix est nomē verbale descendēs ab vltimo supino illi⁹ verbi credo. as. eque grāma ticaliter sicut creator. z p̄prie p̄dicat de diuina eētne. quia oēs sancti doctores dicunt deitate siue eētne diuinā eē creatricē. q̄ actus q̄ dicit creare p̄prie sibi conuenit. **Ad** primū ergo cum dicit q̄ actus sunt suppositoꝝ. dico q̄ textus Aristotelis nō habet suppositoꝝ sed singulariū. modo licet eētne diuina non sit suppositū absolutū. potest tamē sine omni incōueniētia dici hoc singulare absolutū. eo q̄ p̄ se h̄z hoc eē putā diuinū. **Et** si in aliqua trāslatione quā ego tamen nūq̄ recordor me vidisse. inueniret q̄ actōes sunt suppositoꝝ. diceret q̄ Aristoteles pro tāto sic scriberet. q̄a loquebat ibi de rebz quaz nature p̄ se nō habēt eē. sed acquirūt eē in suppositis. z ideo per se nō poterunt agere. **Ad** scđm dicēdum q̄ anime humane dū est i corpe p̄ se nō competit agere. q̄ dum est i corpe p̄ se nō habet esse sed dato q̄ p̄ se haberet eē sicut negare nō potens de eētne diuina. tūc dicerem q̄ haberet p̄ se agere. z nō minus per se ageret dūm esset i corpe q̄ dū eēt separata a corpe. **Ad** terciū dicēdum q̄ nō est simile de actu eētneales nō rationali. quia ex p̄te actus notionalis eēt manifesta trāductionis implicatio. q̄ omne productū differt necessario a producēte cū impossibile sit idē producere seipm̄. sed eētne diuina a nullo producto i diuinis potest differe. q̄ a quocūq̄ realiter differt eētne diuina. illud nō potest esse deus. ergo si eētne diuine cōpeteret actus notionalis. tūc ipsa a producto differret z nō differret. z p̄ sequēs produceret z nō produceret. **Istoz** autē incōueniētium nullū sequit. posito q̄ eētne diuine competit p̄ se agere fm actus eētneales. **Ad** dicit etiā doctor ad dicta p̄cedētia q̄bus mō n̄sum est. q̄ cā quare nō p̄nt dici plures creatores est. quia vis creatiua puta eētne diuina nō multiplicat nec notat aliquā difficiōne suppositoꝝ. q̄ si eēt i vno tm̄ adhuc illud suppositū crearet. **Sed** illud exp̄sse dicit alijs suis dicit. q̄ ipse manifeste ponit q̄ emanatio creaturaz necessario supponat emanationē p̄sonaz. quod si vez est. tūc nō eēt possiblis creatio si eētne diuina tm̄ haberet eē in vno supposito. quia tūc nō esset p̄sonaz emanatio. **Quidā** etiā alij dicit q̄ hoc nomen spiratoꝝ vel creator potest teneri adiectiue vel substantiue. **Primo** modo sūt talia noia pro suppositis. z sic possunt dici duo spiratores z tres creatores. **Sz** scđo modo debet dici vn⁹ creator. et vnus spiratoꝝ. **Sed** isti falsum

Solutio rōnū hęc. **Ad** 1. **Ad** 2. **Ad** 3. **Op̄i. h̄c.** **Cōtra eū.** **Alia op̄i.** **Cōtra eā.**

Cōtra hęc uicū

Quamū ad terciū

me q̄m p̄ntis nō cludūt.

assumunt. qz nomē verbale ē tñ modo nomen
substantiū. licet suū pncipiū possit dici adie/
ctiū. eo qz moueat de genere in genus. v̄bale
tamē nomē ē mere substantiū. qz nec mouet p
terminatōes nec p genera. q̄ tñ motio ē de na/
tura nois adiectiui. ḡ rē. **I**tem doctor cōis
i hac materia videt sibi contradicere. qz in scri/
pto sup̄ p̄mū sniaz dicit. qz act⁹ significanti s̄
to. pncipio z noie v̄bali. cū igit act⁹ sint sup/
positoꝝ. vt dicit p̄hemio meth. iō ad multitu/
dinē suppositoꝝ sequit multiplicatio actiū.
z iō nō possum dicere qz p̄r z fili⁹ sp̄m̄sc̄m spi/
rat. vel ē spirās. vel ē spirator. sed debem⁹ dice/
re qz spirāt. z qz sūt spirātes. z qz sūt spiratores
z iō dicit qz p̄r z filiū sūt duo spiratores
sicut sūt duo supposita. Sed i p̄ma pte. q.
xxxvi. arti. iiii. i solutōe vltimi argumētū dicit
qz cū spirans sit nomē adiectiū. spirator nō/
mē substantiū. iō p̄r z fili⁹ sūt duo spirātes
ppter pluralitatē suppositoꝝ. nō aut duo spi/
ratores ppter vnā spiratōem.

Iho.

Quartus pncipale.

Ad pnci/pale argu/mentum.

Quātus ad quartū

dico p oia s̄l̄r sicut dicitur ē distinctōne. vij. de
potētia generādi. **A**d pncipale argumētū
in oppositū dicēdū qz nec p̄r impfecte se habz
nec filius supfluit in spirādo. qz cum vna sit
virtus spiratiua sub eodē respectu ad spirā/
dū requisito in patre z filio p̄nitus indistin/
cto. ergo nec pater sine filio. nec filius sine pa/
tre spirabit sp̄m̄ sanctū. cū ambo sint vnū p̄n/
cipium sp̄s̄ sancti.

Seci tamen

rē. **D**ic m̄gr ostēdit discordiaz
grecoz a doctrina latinoꝝ. **E**t
diuidit in duas. qz primo ostēdit i quo greci
p̄cise dissentiūt a latinis. **S**cdo manifestat i
quo doctores grecoꝝ cōueniūt cum latinis.
Scda ibi. **S**ciendū est tñ. **P**rima in duas.
qz primo ponit grecoꝝ p̄tra latinos argumē/
tatores. **S**cdo m̄det ad eoz rōnes. ibi. **N**os
aut illa verba. **T**ūc sequit illa ps. **S**ciē/
dū ē tñ. **E**t diuidit i duas. qz p̄mo ondit i q̄
oēs greci v̄ueniūt cum latinis. **S**cdo in q̄ ca/
tholica grecoꝝ p̄cordāt cū latinis. **U**n etiā q̄
dā eoz. **C**irca istā l̄ram quero.

Utrū sp̄s̄ factus distingueret a filio
si non procederet ab eo. **E**t videt
qz sic. qz p̄ illud res p̄sonalr̄ distigui/
tur p̄ qd̄ in eē p̄sonali cōstituit. sed filiatōe p/
sona filij cōstituit. ḡ dato qz fili⁹ cōstū ad pdu/
ctōes sp̄s̄ facti nō h̄ret spiratōz actiū opposi/
tā spiratōi passiue. adhuc p̄ solā filiatōez dif/
ferret a sp̄s̄ facto. **M**aior pz. qz p̄ idē res h̄z
eē z distinctū eē. etiā minor ē nota. qz genera/
tio passiuā vt oēs dicit est p̄sonal filij pp̄rie/
tas. **C**ōtra. oia i diuis sūt idē vbi nō obuiat
relatiōis oppositio. vt dicit ansel. i de p̄cellōe
sp̄s̄ facti. sed si sp̄s̄ factus nō p̄cederet a filio. tūc
inter filij z sp̄m̄ factū nulla eēt relatiōis oppō/
s̄ rē. **D**ic p̄mo ē vidēdū vtz hec qd̄ sit rō/
nabil. **S**cdo dato qz sic tenēdo de hac qd̄e p̄
tē negatiuā z pbato eā rōibz aliqz reuerēdoꝝ
doctoz. **T**ercio adducā aliq̄s instācias d̄
h̄mōi rōes z tollā eas. **Q**uarto ponā mo/
tūa opposite opimōis z m̄det ad ea

ctōes sp̄s̄ facti nō h̄ret spiratōz actiū opposi/
tā spiratōi passiue. adhuc p̄ solā filiatōez dif/
ferret a sp̄s̄ facto. **M**aior pz. qz p̄ idē res h̄z
eē z distinctū eē. etiā minor ē nota. qz genera/
tio passiuā vt oēs dicit est p̄sonal filij pp̄rie/
tas. **C**ōtra. oia i diuis sūt idē vbi nō obuiat
relatiōis oppositio. vt dicit ansel. i de p̄cellōe
sp̄s̄ facti. sed si sp̄s̄ factus nō p̄cederet a filio. tūc
inter filij z sp̄m̄ factū nulla eēt relatiōis oppō/
s̄ rē. **D**ic p̄mo ē vidēdū vtz hec qd̄ sit rō/
nabil. **S**cdo dato qz sic tenēdo de hac qd̄e p̄
tē negatiuā z pbato eā rōibz aliqz reuerēdoꝝ
doctoz. **T**ercio adducā aliq̄s instācias d̄
h̄mōi rōes z tollā eas. **Q**uarto ponā mo/
tūa opposite opimōis z m̄det ad ea

Primum pncipale.

Primū istius ordia
nois articulū p̄mitto ppter aliq̄s doctores q̄
dicūt. qz illud qd̄ h̄z p̄ qd̄e p̄ponit nō ē qd̄. q̄a
qd̄ ē dubitabil. p̄pō. s̄ illud nō ē dubitabile
nec in q̄stōe dignū. ad qd̄ nec ē impossibilia se
qui. illō aut ē h̄mōi. qz h̄vñū impossibile p̄sup/
ponit ad qd̄ multa alia impossibilia z d̄dicto
ria sequit. **S**z istud nō valet. qz sup̄pō q̄s̄
cūqz impossibil. relinq̄ns tñ formalē rōz subie/
cti sic se h̄z qz qd̄ formari p̄t circa ipsā. s̄ ista
sup̄pō est h̄mōi. ḡ rē. **M**aior pz. qz sup̄pō
to qz h̄o nō sit r̄sibil. manēs tñ rōnal. adhuc
multe qd̄es possēt fieri de h̄oie. pura vtz sit
aīal. z vtz adhuc differat ab eq̄. z sic de alijs.
Mior etiā pz. qz sup̄pōsito qz sp̄s̄ factus n̄ p̄ce/
deret a filio. h̄ nō videt tollere rōes sp̄s̄ facti. cū
sp̄s̄ factus p̄fecte p̄cedat a p̄re. dato qz p̄r h̄eat
vīm spiratiuā. **I**lla qd̄ ē rōnabilr̄ disputa/
bil. z dubitabil q̄ format d̄ p̄pōe ypotetica
Kathegorica ē dubitabil. materie si ē kathego/
rica eq̄ pollēs h̄mōi ypotetice. s̄ p̄dicta p̄pō i
qd̄e p̄posita ē h̄mōi. ḡ rē. **M**aior pz. qz ista p̄/
positio ē disputabil. vtz alin⁹ possz volare si
h̄ret p̄nas. qz ista kathegorica ē dubitabil.
vtz oē h̄ns p̄nas vel alas possit volare. p̄p̄
aliq̄ q̄ videm⁹ eē pennata. z tñ raro vel nunqz
ipsā volare videm⁹. vt pz de strucone z mul/
tis alijs. **M**iorē p̄to. **N**ā illa kathegorica
ē dubitabilis. vtz filius distinguat a sp̄s̄ san/
cto generatione passiuā vel solā spiratōe acti/
ua. z ex hoc sup̄dicta ypotetica reddit dubi/
tabilis. qz si distinguit filius a sp̄s̄ facto gene/
ratōe passiuā. tūc dato qz sp̄s̄ factus nō p̄o/
cederet a filio adhuc distingueret ab eo. **S**i
aut filius distinguit a sp̄s̄ sancto p̄ solā spira/
tionē actiū. tūc si non p̄cederet ab eo non

Primum pncipale.

Quātus ad quartū

Quātus ad quartū
dico p oia s̄l̄r sicut dicitur ē distinctōne. vij. de
potētia generādi. **A**d pncipale argumētū
in oppositū dicēdū qz nec p̄r impfecte se habz
nec filius supfluit in spirādo. qz cum vna sit
virtus spiratiua sub eodē respectu ad spirā/
dū requisito in patre z filio p̄nitus indistin/
cto. ergo nec pater sine filio. nec filius sine pa/
tre spirabit sp̄m̄ sanctū. cū ambo sint vnū p̄n/
cipium sp̄s̄ sancti.

3 distingueret ab eo. **P.** ex similibz filia iudi camus, sed sancti patres sepius filios ppositos suspicite pposito formauerunt. et de ipis multo sermone disputauerunt. sicut p3 p aug. q. xv. de trini. c. vl. ponit hac ppoem. si spūsa/ et diceret filius. amboz vtiqz filius diceret.

4 **Frē Ansel.** de pcessioe spūscī. c. x. ait. Nihil diffinit etranū nature si plenitudo sapie di posse subsistere in singularitate psonae. naz quantum videtur si sola vna persona in veritate eēt. nihilomin⁹ plenitudine sapie hēre potu/ istz. **Lū** igit i quibz ancedere illaz pponū ipli eēt simplr ipossibile. qz ei⁹ pposito eēt sume cessariū. miror qre isti doctores tāā difficultate faciūt de titulo illius questionis.

naliter a seipso. cū vere habeat i se duas relati ones respatas. s. paternitate et spirationē acti uam. **P.** quocūqz p relatiōes realiter a se in uicē distinguunt. illa realiter ad se in uicē refe runt. qz eētiali⁹ eēt ipsi relatiōi fm eam referri qz p eam distingui. qz distinguere est cōe sibi et absolutis. referre aut ppue uenit sibi. ergo si filius filiatōe distingueret a spūfacto. tūc si liatōe referret ad spūscm. et sic spūscū eēt p/ Opet qz fm spirationē actiū ad ipm refer rat. et pns pducet spūscm. **P.** distinctio nō uenit relatiōibz respatis nisi ex suis fun/ damētis. Similitudo eēt et eqlitas ex h dicit re aliter. qz qualitas et quantitas i quibz fundat realr dicit. vbi qz idē fundamētū eēt pfecte eēt in productis sicut in productibz. si producē tia nō differūt rōnibus respatis. nec produ/ cta ab ipsis differre pnt. sed pater et filius nō differūt in diuis relationibus respatis. qz nec filius et spūsanctus.

Secūdu pncipale Rō egidij

Quātū ad secundū

pncipale dico q si spūscū nō pcederz a filio ipse nō differret ab eo. qz cū relatio fm eēt trāse at i diuā eēt. ois distinctio q p relatiōes sit i diuis opret q fiat fm qdditate relatiōis. sed qdditas relatiōis solū sumit i ordine ad oppo sitū. qz relatio i diuis solū nō distinguit ab op pposito. sed si spūscū nō pcederet a filio. tūc nullā oppoēz hēret ad ipm. qz **P.** genera tio actiua i spiratio actiua i pcedit eādē rē. qz al's eēt qtuor res i diuis. qz silr generatio passiuā i spiratio passiuā inqz tū de se eēt eandē rē. qz nō haberet spūscū p quid differ ret a filio si nō pcederet ab eo. **P.** sic spi ratio actiua p supponit generationē actiua. sic spiratio passiuā p supponit generationē passi uā. Aut qz p supponit eā in eādē psona. aut in alia psona. et psequēs p modū originis. Nō pmo modo. qz tūc haberet intentū. nā tūc nō differret spūsanctus et filius. qz eēt vna per sona. qz p supponit eam p modū originis.

4 **P.** si spūsanctus nō pcederet a filio. tūc idē eēt generare et spirare. psequēs eēt fallū. pro/ bat psequētia. qz si spūscū nō p supponeret verbū. et ab ipso nō pcederet. tūc pcederz p modū nature. **P.** si spūscū actus nō proce des a filio differret ab eo. aut talis dicitia eēt ratione intellectus et uolūtatis. puta qz filius pcederet p modū intellectus siue nature. et spūsanct⁹ p modū uolūtatis. Aut p relatiō/ nes respatas. Nō pmo modo. qz cuz natura et uolūtatis in diuis differāt sola ratōe. filius et spūsanctus nō possent differre realiter nisi p aliqua alia distinguanr. Nec secūdo modo. quia si p relationes respatas possent fieri perso nalis distinctio. tūc pater distingueret perso

Ad primas quattu

or rōnes rīdet alexāder ordinis. s. Augusti ni. iij. suo quolz. q. iij. **P.** ad pma dicit q sicut relatio hz ppriā qdditate sic hz pprium esse. al's eēt dare aliquā quidditate sine pprio in diuiduo. qd est incōueniens. Et addit qz qd ditas relatiōis nō est nisi eēt relatiōis i ordine ad terminū. et ideo si manet fm qdditate etiā manet fm eē. **Uñ** ad quicqd compaē relatio. semp manet fm suam. ppriam realitatē qz p/ cificat p aliud. Et tūc cōcludit dicens. qz cū ita sit qz relatio nō solum in comparōe ad oppo/ sitū. sed etiā ad quicqd compaē. semp tenet su am realitatē. ideo nō solū relatio oppoēta di/ stinguē sed etiā respata. **P.** Sed ille multa dubia et forte min⁹ vera assumit. qz tūc omi/ bus dimissis. dico qz vltimū suuz pclusuz est si simplr falsum. s. qz relatio ad qd cūqz compaē semp retineat ppriam realitatē. qz relatio nec quidditate nec realitatē retinet in comparōe ad quodcūqz. sed realitatez habet i ordine ad fundamentū. qd ditate nō in ordine ad termi nū sibi relatiue oppoēitū. et illud declarabitur dist. xxvij. **P.** id qd sp tenet realitatē suam. vni formiter ad qd cūqz compaē. hoc ē simplr absolutū. relatio fm te est hmoi. qz eēt simplr absoluta. quod est contradictionis implicatio. qz esset ad se et nō esset ad se. et esset ad aliud. et nō esset ad aliud. **P.** dictū illius videt esse expse tra phm in pdicamentis. vbi ait. **Ad** aliquid sunt quibus hoc ipsum qd sunt ē ad

Tercium pncipale. Solutio Alexādr. Ad i

Extra eū.

aliud se habere. et ut expresse patet ibidem per ly aliud non notavit Aristoteles. re quacumque. sed soluz terminu opposituz. respectu cuius relatio sortit sua quidditate. a cuius comparatione dum recedit non potest servare propriam quidditatem. nec per se virtute distinctiuaz.

4 **P.** quicunq; res recedit ab aliq; respectu cuius proprie diffinit. tunc perdit propriam quidditatem. nec per se retinet propriam realitatem. et hinc te. quia tu pro eodem sumis quidditatem relationis et realitatem. quibus non deberes sic sumere. quia relatio secundum rationem habet veram quidditatem relatiuam. non tamen veram realitatem. relatio vero secundum dici habet veram realitatem. non tamen veram quidditatem relatiuam. Sed non obstanter relatio competitur ad quodcumque aliud preter ad terminu secundum quod recedit ab eo respectu cuius proprie diffinit. non poterit in huiusmodi comparationibus retinere propriam quidditatem.

5 **P.** tu ipse dicas quidditas relatiouis non est nisi esse relatiouis in ordine ad terminu. **A.** ad sed dicitur quod si hinc nomen res accipit absolute. tunc in diuisis tamen est una res. **S.** ideo accipit relatiue. tunc tot sunt ibi res que sunt relatioues. **S.** si suppositiue. tunc sunt tamen tres res. **S.** nec illud valet. quia ut patet dist. xxvii. relatio non potest dici alia et alia res. nisi sit in alio et alio secundum admetum primo.

2 **Q.** etiam illud est contra illam decretalem de summa trinitate et fide catholica. c. de anam. ubi expresse negat ois realitatem in diuisis. **P.** res distincte existens in diuinis ab homine catholico ut distincte debet adorari. sed nullus catholicus adoratur quaternitate in diuinis. ergo etc.

3 **A.** ad terciu dicitur quod non oportet quod spiratio passiuu sic per supponat generatiouem passiuam per modum originis. quod una persona originetur ab alia. sed sufficit quod ambe originentur a terciu. **S.** Sed nec hoc valet. quia ex eo quod ambe sunt ex terciu non resultat aliq; realis distinctio inter personas productas. nisi ex vi productiouis personis productis aliq; coexistence cuius ab inuicem distinguant. verbi gratia ex eo quod ois creature sunt ab uno deo. non distinguuntur creature inter se nisi ex vi creatiouis distincte nature et principia distinctiuu creatur coicarent. sed istis duabus personis comuni caret una natura et due relatioues. ex parte generationis non distinguuntur. quia eadem tamen una. nec ex parte relationu. quia in eadem persona eadem possibiles. Non enim plus repugnat passiuu passiuo quam actiuu actiuo. Sed actiuu generatio et actiuu spiratio non ponent distinctiounem in producente. ergo nec passiuu generatio et passiuu spiratio in producto.

A. ad quartu dicitur quod non oportet quod si amor supponat verbu. quod

Solutio seci.

Contra

Solutio terci.

Contra

Solutio quarti.

pter hoc verbu debeat poni principiu amoris effectiuu. **S.** Sed quibus illa solutio valeret de verbo et amore. quod si verbum et amor re absoluta ab inuicem distinguunt. puta put sunt in nobis. loquedo tamen de verbo et amore quod sola ratione originis distinguunt. oportet necessario quod amor sit verbu. supponat quod etiam ab ipso procedat. ut ex tali processione innascat distinctio relatiua. **A.** ad quintu respondet quidam alij. et negant minore quo ad ambas suas partes. **A.** ad prima probatione dicunt quod falsu assumit. quia intellectus siue natura diuis et voluntas non differunt sola ratione sed formaliter natura rei. **S.** ideo dicitur quod dato quod est. adhuc non sequitur quod filius et spiritus sanctus sola ratione differant. quia non oportet tanta distinctiounem esse in principijs sicut in principiatis. **D.** ueniamus ideo sola ratione differunt in mente diuina. et tamen duo ideae realiter differunt. **A.** ad pbatione secunde partis dicitur eodem modo quod non oportet relatioues que sunt in principio tamen distinguere illud in quo sunt sicut relatioues que sunt in principiatis. et addit quod non est simile. quia simpliter est impossibile eadem personam accipere bis esse secundum duas perfectas productiounes. sed non est impossibile unam personam producere duas personas secundum duas perfectas productiounes. et ideo quibus relationes productorum constituant distinctas personas. non in relatioues que sunt in producete.

S. Sed prima eaz solutio non valet. quia superius di. vi. probatum est quod in diuis inter absoluta non est dare distinctiounem nisi sola ratio. **N.** sed da solo valet. quia quoniam aliqua productiua que indistincta sunt naturaliter a productiuis. ac etiam inter se. tunc non potest esse maior distinctio in productis quam in productiuis. **S.** Sed supposita diuina producta sunt eiusdem nature et inter se et cum productiuis. **S.** 2c. **P.** propter quod etiam exempla non sunt ad propositu quia ideata et inter se differunt naturaliter et a suis ideis. et ipsi ideatis coicantur principia quibus formaliter distinguunt. et quibus unum alteri repugnat. quod non fieret in proposito. sicut per predicta. **A.** ad illud quod dicitur contra alteru meum probatione. dico quod bene volo quod in producere non distinguat relationes desperate. **S.** Sed hoc volo quod si distinguat in suo modo passiuo sicut tu ponis. quod tunc necessario distinguat in suo esse seu modo actiuo. quia cum actus sit qui distinguit. impossibile esse videtur quod aliqua secundum suum esse passiuu sint magis distinctiuu quam secundum oppositu modum. puta secundum suu modum quo actiuu appellatur. **E.** et cum dicas quod sequitur hoc impossibile. quod idem producere bis duabus productiuis perfectis. dico quod hoc impossibile

Contra

Solutio quinti.

Contra ista

[Marginal notes on the right page, including 'Solutio sexti' and other commentary.]

Ad 67

Quartus
pncipale.
Dpi. 2ua

sequit ex radice positionis tue. puta q' fili' nō
producat spūm sanctuz. z nō sequit ex dictis
meis. Ad sextū z septimū nō inueni solu/
tiones que sint alicui' ponderis. ideo eas nō
conscripti.

Bed multi docto

- 1 res p'arie opinionis suā ptem nitunt multi
pliciter psuadere. ¶ P'imo sic. Quocūq; dif
ferūt a tercio alia z alia d'na reali. illa sunt di
stincta inter se. s; dato q' spūscūs nō pceder
ret a filio adhuc fili' z spūscūs differret a p're
alia z alia d'na reali. differret em' fili' ab eo p
filiatōz oppositā sue p'nitati. z spūscūs p spi
ratōz passiuā oppositā sue spiratōi actiue.
- 2 P. distince relatōes reales req'rit terminos re
aliter distinctos. sed p'nitas z spiratō actiua
sūt distince relatōes. s; dato q' spūscūs nō pce
dat a filio. adhuc ille due distince relatōes i p
sona p'ris exites termiabunt ad duos termi
nos reali distinctos. q' nō poterit ee alij q' fili'
z spūscūs. s; zc. ¶ vnu qd; magi' z forma
li' distinguit ab alijs p' illud qd' sibi magi' p
p'ui. sed nūc i filio tria p' sidero. scēntiā. spira
tionē actiuā. z filiatiōz. Ecēntiā autē ecōis tri/
bus. spiratō cōis duob; puta sibi z p'ri. s; fili
atio ē sibi p'pria. psonal' z incōicabil' p'petas.
s; fili' p' sua filiatiōnē distinguit ab oib; alijs
- 4 Dato q' nō procederet spūscūs a filio. ad
huc distingueret ab eo. s; zc. ¶ P. impossibi
le est q' vna psona accipies vna z eandē natu
rā duab; processionib; pcedat. Nā z si fili' p
cedit generatiōe eterna z tpali. hoc tñ non est
fm eandē naturā. s; i diuis sūt due proces
siones. s; dato q' spūscūs nō procedat a filio.
adhuc p'sone pcedētes erūt distince realiter. s;
zc. ¶ P. relatōes eterne i diuis nō sunt acce
dētes nec assistētes sed subsistētes p'sone. illd
q' qd' sufficit ad h' q' sint ples relatōes i diuis
h' sufficit ad distinctionē psonaz i diuis. sed
diuersitas illaz actionū. i. generatiōis z spira
tōis sufficit ad diuersitatē relationū. qz ad il
lā q' ē generatiō sequit p'nitas i productōe. et
filiatio i productōe zc. ¶ P. fili' p' hoc q' a pa
tre generat est psona in diuis. ergo spūscūs
p' hoc q' a patre spirat erit psona distincta cir
cumscrip'to quocūq; alio. z sequētia p' a fili.
- 7 ¶ P. illud quod i diuis in vna psona stat cū
vno oppositōz. in alia psona pōr stare cū alte
ro oppositōz. nisi ex se habeat ad ipm natu
ralem repugnātiām. vñ eadem cōmunis no/
tio stans i patre cū paternitate stat in filio cū

filiatione. eo q' ad filiatiōnē nō habet natura
lem repugnātiām. Sed generari in psona fi
lij stat cū spirare. z i nulla psona generari pōt
stare cū spirari. quod est oppositū ipsius spi
rare. ergo generari z spirari ex se sibi mutuo re
pugnāt z ab inuicē distinguunt. z p' sequēs
p'sonam filij z spūscūs p'nc' distinguere. da/
ro q' vna ab alia nō procedat. ¶ P. si spūscūs
ctus pcederet a solo filio z nō a patre adhuc
distingueret a patre. s; dato q' procedat a solo
p're z nō a filio. adhuc distingueret a filio. cō
sequētia p' a fili. ancedēs probat. qz si spūscūs
ctus non differret a p're. tūc ipse eēt pater filij
a quo tamē supponit processisse. que non so
lū sunt impossibilia. verum etiā incompos
sibilia. ¶ P. distince relatōes reales incōi
cabiles z incōpossibiles i eodē supposito suffi
ciūt ad reale distinctionē psonaz. sed genera
ri z spirari sūt h'moi. ¶ P. em' sint distince re/
latōes p'z. qz vna formal' nō includit aliam.
Sūt etiā reales. qz constitutiue sūt realiū p'so
naz. s; filij z spūscūs. ¶ P. sint incōicabiles p'z.
qz oīs psonalis p'prietas est incōicabilis. sed
ipse sūt p'prietates psonales. Sūt etiā i eo
dē supposito incōpossibiles. qz impossibile ē idē
suppositū p'duc' duab; productōib; simplr
z eq' pfectis. ¶ P. illa vt dicitur ē intētio Ansel.
el. in de processione spūscūs vbi sic ait. Dabēt
vniq; ee a patre z fili' z spūscūs actus. alter nascē/
do z aliter procedēdo vt alij sint p' hoc ab inui
cem. Et subdit. Nā si p' aliud nō eēt diuer/
si p' hoc solum eēt diuersi. ¶ Sed illa non
cludūt. qz omnis incōpossibilitas z repu
gnātia aliquoz opret q' innascat ex aliq' op/
pōne. s; incōpossibilitas dinaz psonaz nō
p' innascat ex oppōne p'pria aut p'uatina. qz
tales nō sunt i diuis. nec ad hoc sufficit oppō
affirmationis z negatiōis. qz pura negatiō nō
pōt suppositū p'stituere. etiā oppositō illa po
test ee inter ea que sola ratione differūt. p'sone
autē diuise realiter differūt. s; sola relatiua op/
positio faciet distinctionē diuinaz psonaz. z
p' sequēs vbi cūq; illa deficit i diuis ibi neces
sario deficit psonal' distinctio. Et hec ē inten
tio ansel. i de p'cessione spūscūs. vbi ait. Dīa i
diuis sūt idē vbi nō obuiat relatōis opposi
tio. ¶ P. si i diuis eēt aliq' due distince
p'sone. quaz vna non eēt ab alia. tūc in diuis
eēt aliq'ua inordinatio siue ordinis defectio.
z sequēs ē impossibile. s; ancedēs. fallitas con
sequētis p'z z apud p'fos z apud theologos
p'bo p'ntiam. qz oīs ordo que nos possumus
imaginari possibile ē i diuis. vel eēt ordo

Contra
hācopi.

perfectio vel ordo originis. **S**z primus ibi datur non pr. cu omnes tres persone sint eque perfecte. et ergo si e ibi ordo, oportet q sit ordo originis q est huius ab hoc. vel hoc e ab hoc. et hec est Aug. interio s Marimini. vbi ait. q ordo originis solu e inter personas quaz vna e ex altera. non tamen prior altera. **P** ansel. in de processione spusscti. c. ij. circa principiu. ait. **S**updicta relatiois oppo q ex hoc innasct. q deus e de deo. phibet patre z filiu z spm scctm ppria singuloz attribui alijs. q auctas si bn atcedit maifeste cludit ppositu. **C** illd aut qd supius fuit adductu p pte traria. h dicit ansel. disputatiue s aduersariu. qd pz ex h q post illa verba cludit oppositu illoz verbo/ru ex intetione ppria sic dicit. Itaqz filius et spussctus quod sint ab inuice speculemur. intel ligamus spum sanctu ee de filio. qz filius non est de illo. z e conuerso filiu no ee de spum sancto. quia spum sanctus e de illo. **A**d primu ergo argumetu istu opimois dicitu q minor no e vera. qz si spussctus n pcederet a filio spussctus no ee. nec ee aliq diuina pductio nisi sola generatio. nec ee dare duas diuinitas qb sup positu patris produces differret a duobz pro ductis. **A**d quoz oim intelligetiam est no tatum q persona produces in diuina psona p ducet communicat ome coicabile in quo produ cto non opponit nec repugnat. **S**i em aliqd communicabile produces producto no comu nicat. tuc inter duo necessario dabit vnu. s. vl q productio no est simpliciter z vsqz quaz pfecta. vel illud tale in producere no habetur. **S**ed manifestu est q communis spiratio ee co cabilis. cu no sit pprietas psonalis pris. **E**tiam nuc tenem q de facto coicata sit filio. **E**tiam in illa coispiratioe p no opponit filio. qa sola pfnitate z filiatioe opponit. etia si oppo neret p filio fm ea. de facto nuc no possz libi coicare ea. q sequit necio si p filio non coicat communis spiratione. vl q productio filij n sit sim plr pfecta. vel q p no habeat illa coem spira tionem. **C**u igit pmu dari no possit. qz tuc fili no ee deus. qz nulla diuina psona p pducit pductione imperfecta. q dabim scdm. s. q si filius no recipit a patre communis spiratione. q tuc pater non habet ea. **S**ed planu est q si filius no spiraret spum scctm. ipse non haberz a pre communis spiratione. q de pmo ad vltimu z si spussctus non pcederet a filio. spussctus n ee. qz eentia diuina in patre non ee diuina communis spirationi siue spirationi actiue. z per sequez pater no possit producere spum scctm.

Solutio
rationum
Ad 1

Nota

Quibus bn intellect plane patet q tunc etia am i diuinis no ee aliqua productio nisi sola generatio. z q non ee dare dual reales dif ferentias quibus duo producta realiter differ rent ab vno producere. **E**t etia in illa mino ri petito principij. qz supponit illa pducta esse plura. z p sequez cu omnis pluralitas innascat ex distinctioe supponit ea ee distin cta. hoc aut ee est quod hic querit. puta si fili us no produceret spum sanctu. vtru tuc duo producta supposita possint ee in diuinis ab in uicem vere distincta. ergo no valet. **A**d se cundum patet p iam dicta. qz posito q spum san ctus no procedat a filio. tuc non ee in patre tales distincte relationes. **D**ato etia q essent adhuc no haberet distinctos terminos. quia no maior distinctioe requirit due relatio nes passiue i suis immediatis fundamentis qz due relationes actiue directe opposite ill pas siuis. **A**d tertiu dicitu q maior no est vera de relatiuis relatiue sumptis. quis vera sit de absolutis. **A**bsolutu em p vna naturaz suam absolutu differt a quocuz ad quod po terit compari. **S**ed relatiuu vt relatiuu cum suu ee vt sic consistat in respectu ad alteruz. nisi p vnam relatione referat ad plura. no potest p vnam relatione differre a pluribus. z ideo quis i eodē relatiuo sint plures relatioes qru vna uenit sibi magis pprie z alia minus pro pue. illud tn relatiuu p illa q sibi minus pro pue uenit distinguit a sibi opposito fm illa relatione. et non fm ea q magis pprie sibi uenit. qz vt relatiuu est tuc p illa coem rela tionem referet ad illud z no p ppria. **A**d qz tū pcedo maiorē. q. s. impossibile sit vna psona accipientē vna naturā pcedere duabz pfectis pcessionibz. s. hec impossibilitas no seqt ex po sito meo. sed ex tuo vt supi dixi. **E**tia suppo nit falsum. qz si filius no pduceret spum scctm. tunc no ee in plures processiones i diuinis. pro ut declarauit i solutioe pmi argumeti. **A**d v. dicitu ad minorē. qz si filius no pduceret spum scctm. tuc n ee diuersitas actionu in diuinis. **E**t dato q ee. sicut no argueret ex pte pducētis pluralitates supposito z diuinis. sic nec ex pte pducti. **A**d sextuz dicitu q i pnti suppo nit falsum. puta q p spiraret spum scctm. dato q spussctus a filio no pcederet. qd ego pstanter nego. qz dico q hoc posito pater nec spiraret nec spirare possit. quia spiratiua virtute euz respectu actiue spirationis no hret. **A**d se ptimu dicitu q generare z spirari n pnt pro nuc regiri i vna psona. non ppter aliqua na

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

turalē v'l formalē repugnātiā que sit inter ea, sed ppter hoc q' incōicabiles r' psonales ppe-
tates sūt duar' psonar' i diuis. **Ad** formā
g' argumēti dico q' maior ē insufficiens, q' d'z
addi ad finē maioris, vel nisi ipm r' oppositū
illius cū quo se comparat sint psonales, r' per
psequēs incōicabiles p'prietates. **Si** autē hic
ordo quez nūc credimus esse in diuis ex tua
suppositiōe mutaret. puta q' spūll'actūs a fi-
lio nō procederet. tūc d'ico q' ipm spirari ni-
hil esset. eo q' pater nihil spiraret. **Ad** octa-
uū dicēdum q' in psequēte nō solum assumit
impossibile sed incōpossibile. q'z cū fili' omne
posset agere habeat a patre. dicere q' filius ad
intra vel ad extra aliquid producat qd p' nō
producat ē planissima cōtradictio. q'z ē dicere
filiū nō esse filiū. **Co**cessis tñ his adhuc dico
q' nō est simile de illo psequēte ad illud an-
teus. quia si solus filius produceret spūsan-
ctū. tūc spūll'ctūs r' pater se haberēt sicut pro-
ductū r' improductū. r' ideo necessarius differ-
ret. sed si solus pater. tūc spūll'ctūs r' filius
ambo eēt producti a patre. **Si** ergo vis q' si
militudo currat. tūc addas impossibile ipos-
sibili. r' supponas q' filius producat patrē et
spūll'ctū. tūc dicerē tibi cōnece ad pceden-
tia q' pater r' spūll'ctūs nō eēt nisi vna pso-
na producta. quia hoc dato sicut tūc i filio
compareretur se due relationes actiue. sic i il-
lo vno producto se compareretur due relati-
ones passiue. **Ad** nonū dicēdum q' minor
est falsa. quia supponit ipm spirari esse. dato
q' spūll'ctūs nō procederet a filio. quia vt pro-
bauit spirare nō maneret ex parte patris. **Sed**
vno relatiuoz nō manere. nō manet reliquū
Omnes etiā probationes eius deficiūt. **Pri-**
ma qua nō sequitur. a nō includit b forma-
liter. ergo est distinctus ab eo. loquēdo de di-
stinctione reali de qua i p'senti loqueris. pater
nitas. n. diuina nō includit diuinā essentiaz
formaliter. r' tamē nō differt ab ea realiter. et
eodē modo de sapiētia diuina respectu bonita-
tis. **In** alijs s' duabz pbatōibz peti' qd est
i pncipio. **Ad** decimū patet p iam dicta.
Ad argumētū etiā pncipale p'z. Possz eti-
am dici q' licet spirare nō sit de ratōe filij vt fi-
lius est. est tamē de ratione filij vt a spiritusā/
cto distinctus est relatiue. sicut licet albedo
nō sit de ratōe sortis vt sortis ē. ē tñ de ratōe
eius vt a platone nigro distinctus est.

Distinctio duodecima
r' decimatercia.

Te queritur

1 rē. Postq' mgr' determinauit de
filij generatōe. r' spūll'cti pcessi-
one fm se. nūc prolequit de eis compatue. **Et**
diuidit i duas ptes. q'z pmo inq'rit aliq' de p-
cessiōis ordine. **Secdo** de distinctōe pcessi-
ōis a filij generatōe. di. xij. ibi. **Post** hec p-
terādū. **Prima** i duas. q'z pmo simul mouet
duas qōes. **Secdo** ponit ad illas qōes disti-
ctas r'istōes. **Secda** ibi. **Dis** r' h'mōi. **Et** hec
diuidit in tres ptes. q'z pmo q'stū ad primas
qōem oñdit q' spūll'ctūs nō procedit p'us a pa-
tre q'z a filio. **Secdo** quo ad scdas qōes oñdit
q' spūll'ctūs nō pcedit magis a p're. **Et** tercio
oñdit sub q' sentu intelligede sūt aliq' auctes
q' p'dictis vidēt obuiare. **Secda** ibi. **Nūc** autē
tractādū. **Tercia** ibi **Augustin'** tñ i. xv. li. de
tri. **Tūc** sequit dist. xij. **P**hec p'siderādū
rē. i q' mgr' inuit distinctōz inter generatōz
r' pcessiōz. **Et** diuidit i duas ptes. q'z pmo oñ-
dit q' spūll'ctūs nō d'z dici genit'. **Secdo** ostē-
dit q' s' spūll'ctūs nō sit genit'. et h' tñ n' d'z di-
ci i genit'. ibi. **Nūc** p'siderādū ē. **Pria** i tres.
q'z pmo oñdit q' nasci seu generari n' p'te p'p'te
respūll'ctō. **Secdo** oñdit q' pcedere puenit fi-
lio. cui tñ p'p'te puenit generari. **Et** tercio ex
his inuit d'raz inter generatōz r' pcessiōz. q'z
uis sufficiēter h'mōi distinctiōz attigere n' pos-
sum' i ista vita mortali. **Secda** ibi. **Tuz** autē
spūll'ctūs. **Tercia** ibi. **In**t generatōz s' filij.
Tūc seq' illa ps. **Nūc** p'siderādū. vbi pmo
spūll'ctū n' debere dici i genitū oñdit ex dictis
aug. **Secdo** obijcit ex dict' hiero. **Tercio** m/
ter h'mōi obiectōi. **Secda** ibi. **Hiero.** tñ in re-
gul'. **Tercia** ibi. **Sz** vt istā rē. **Et** hec i dual
Nā pmo ponit p'dicte obiectōis solutiōz **Se-**
cūdo addit sue solutiōis pfirmatōez. ibi. **Qd**
autē rē. **Quātū** ad istas duas distinctiōes
quero hāc questione.

Utrū generatio filij sit p'oz spiratione
spūll'cti. **Et** videt q' sic. q'z illud cui'
termin' ē pncipiū spiratōis h' ē prius
spiratōis q'z generatōis termin' puta filij in di-
uis ē pncipiū spiratōis. g' rē. **Cōtra.** sic se
h'z filij ad spūll'ctū. sic se h'z generatio ad spi-
ratōz. s'z filij nō p'te p'oz spūll'ctō. g' nec genera-
tō erit p'oz pcessiōe siue spiratōe. maior p'z. q'z
sic se h'z termin' ad terminū sic se h'z via ad vi-
am. minor s'lt' p'z. q'z nō maiorē p'ozitatē h'z fi-
li' respectu spūll'cti q'z p' respectu filij. s'z sup'
vil. it. pbatū ē q' p' nō ē p'oz filio. g' rē. **Hic**
m 4

Ad 8

Ad 9

Ad 10
Ad pnci/
pale argu/
mētū.

[Marginal notes in a smaller hand, partially cut off on the left edge of the page.]

quatuor sunt videnda. **P**rimo de eo quod querit. **S**ecundo quod ad dist. sequitur videndum est. vix generatio et spiratio differat realiter. **T**ercio vix earum distinctio magis affiliet distinctio specificae vel numerali. **A**t quarto vix spiritus possit dici generatio sicut videt dicere. b. Dico.

Primum principale.

Quantum ad primum

vix generatio filii sit per spirationem spiritus sancti. dicitur et superius in distinctio. ix. **S**ed vix est quod dicitur stultus vix modo. vix quod sunt quodammodo quod ad primum et posterius in diuinitate tria ponunt. quod non reputo esse vera. **P**rimum est quod generatio filii est per spirationem spiritus sancti naturali presuppositione. **A**t posset probari secundum eos. quod sicut se habet terminus processio nis vnus ad terminum processio nis alteri. sic se habet processio ad processio nem. **S**ed spiritus sanctus presupponit filium cum sit tertia persona in diuinitate. et filius secunda. quod processio spiritus sancti presupponit processio nem filii.

Opinio

Secundo idem dicitur de paternitate vel quod cum quod alia diuina relatio per comparationem ad fundamentum. quia sicut ipsi dicunt in creaturis non plus differat relatio a suo amato quam in diuinitate. quod vtroque reperitur absolutum et relatiuum. vtriusque secundum propriam rationem vtriusque. sed in creaturis est ordo nature secundum prius et posterius inter fundamentum et relationem. ergo et in diuinitate. **A**t si dicitur eis. si in diuinitate fundamentum est prius natura quam respectus. tunc erunt in diuinitate due nature. **O**psi respondetur quod licet in diuinitate non sint due nature facientes compositionem. sunt tamen in diuinitate due res extendendo nomen rei ad absolutum et relatiuum. **T**ercio idem dicitur de comuni spiratione respectu paternitatis. Nam cum paternitas sit persone patris constitutiuam. et communis spiratio non constituat. sed patris personam constituat et presupponat. sequitur quod paternitas sit naturaliter prior comuni spiratione. **S**ed illa non videtur esse vera. quia summe primo nihil potest esse prius naturaliter. sed quodlibet predicatum est summe primum. cum sit simpliciter eternum. ergo et.

Instantia

Solutio

Ad primum ergo dicitur quod non quibus presupponit arguit reale prioritate seu naturaliter. sed solum illa presupponit quod est in diuinitate nature. persona enim diuina que est pater presupponit septem ut est deus. et tamen inter deum et patrem in diuinitate non est prius et posterius reale de quo tu loqueris. **F**alsum etiam argumeto assumitur. quod quis filius producat spiritum sanctum. et presupponat a spiritu sancto. tamen non est realiter seu naturaliter prior spiritu sancto. cum eadem habeat naturam penitus diuinitate.

Contra opinionem

Solutio Ad

In secundo dicto sicut falsum assumitur cum dicitur

Ad 2

quod non plus differat relatio in creaturis a suo fundamento quam in diuinitate. **I**lla est falsissima. quod dato quod relatio creata transeat quantum ad esse in suum fundamentum ad ipsum parata. non tamen recipit predicatum fundamentum. sed diuina essentia solummodo et idcirco predicatur de quolibet diuina relatione predicatio dicitur. hoc est hoc. **A**t si talis predicatio vbiusque inuenitur necio conueniat maiore conuenientia predicari ad subiectum quam vbi inuenitur non potest. ergo necio sequitur quod plus differat relatio creata et suum fundamentum quam relatio diuina. **A**ria non est sile quod assumunt. quod cum relationes creaturarum sunt temporales. et quasi tota die quantum ad actum aliter denominatum cum suum fundamentum adueniat et recedat. quid mirum si suum fundamentum tanquam naturaliter presupponit. **R**elationes vero diuine sunt simpliciter eterne et immutabiles. et ideo nihil est ad propositum quod assumunt.

Contra non sicut eorum.

Responso est eorum cum dicunt quod in diuinitate sint due res extendendo nomen rei ad absolutum et relatiuum est periculosa valde. quia si res absoluta in diuinitate poneret numerum cum re relata cum sint tres res relate et vna absoluta ponens cum eis numerum. tunc esset realitas quaternitas in diuinitate. quod fuit error Joachimi. qui error est expressissime damnatus extra de summa trinitate et fide catholica. ca. damnatus etc. **N**os autem sacro approbante concilio. **N**ec tertium eorum dictum valet. quia etiam secundum eos paternitas non est prior filiatione. sed simul sunt natura et naturaliter intelligentia. **S**ed filiatione non potest esse prior spiratione actiua. ergo nec paternitas. quia quando cum aliqua simul sunt quod quid non est posterius vno non potest esse posterius altero. probo minore. quod nihil eorum que per conueniat filio est posterius filiatione. quod omne tale quod per conueniat in se per habet. cum nihil ter quod non habet. sed pater non solum essentia. verum etiam conuenientiam notionem vel ipsam spirationem filio conueniat. quod huiusmodi spiratio non potest esse posterior filiatione. **I**tem cum talis conuenientia notio equaliter habeat relatiuum oppositum et similitudinem cum spiratione passiuam quam spiritus sancti constitutiuam proprietatem. quam habet paternitas et filiatione. liquido apparet quod in diuinitate nulla potest esse realis prioritas nec personarum nec relationum. siue oppositarum. nec disparatarum. nec processio nis siue originum. **A**t cum dicitur quod communis notio non constituit. et hoc sunt opiniones. ut infra poterit patere. cum tractabo de constitutiuis principijs personarum. **A**d prius tamen dico quod dato quod non constituat patris personam in esse distinctiuo quo ad filium. non tamen est posterior paternitate. sicut nec essentia diuina que personam patris non constituit et esse distinctiuo respectu cuiuslibet diuine persone.

Ad 3

Dist. XL
 Quatuor sunt videnda
 Primo de eo quod querit
 Secundo quod ad dist. sequitur videndum est
 Tercio vix earum distinctio magis affiliet distinctio specificae vel numerali
 At quarto vix spiritus possit dici generatio sicut videt dicere. b. Dico.

Secundū
pncipale.

Quātū ad secundū

pncipale. utz generatio et spiratio differat re/ aliter. Dicēdū q̄ oēs catholici doctores in s̄
 pueniūt q̄ duē sint vere et reales productōes
 i diuis. puta pductio filij q̄ dicit̄ generatō. et
 productio spūscī q̄ dicit̄ spiratio. S̄z i mō
 declarādi istaz processioū distinctōz docto
 res variant. **¶** Dicit̄ em̄ doctor n̄r q̄ relatōes
 oppositē i diuis distinguunt̄ fm̄ se. supposita
 vero distinguunt̄ p̄ tales oppositas relatōes.
 despatē vero relatōes distinguunt̄. eo q̄ im
 mediate sudātur i suppositis distinctis oppo
 sitis relatōibz. et ideo cuz generatio et spira
 tio sint i duobz suppositis relatōibz oppositē
 realit̄ distinctis. puta i filio et spūscī. ideo
 h̄mōi processiones realit̄ sūt distincte. **¶** Sed
 p̄ra istū modū quē credo eē vez. arguit̄ qui/
 dam doctor sic. Quia tu als dixisti q̄ tota cā
 quare generare et spirare p̄nt stare simul. ē. q̄a
 nō habēt ad inuicē oppositiōnē. sed nō plus
 opponūt generari et spirari q̄ generare et spira
 re. q̄z illa poterit stare simul si illa ē cā sufficiē
 ens quaz assūmis. **¶** Tu pluries dixisti q̄
 relatōes despatē nō multiplicātur seu disti
 guūtur nisi assit̄ distinctio fm̄ eē. cū ergo i di
 uis etiam fm̄ te nō sit distinctio fm̄ esse. ergo
 fm̄ dicta tua processiones sūt despatē rela
 tiones nō erūt ibi distincte. **¶** Si relatōes de
 sperate distinguunt̄ realit̄ ex hoc q̄ sūt i distin
 ctis suppositis. tūc cōmuni notio erit realiter
 distincta a seipsa. eo q̄ sit in patre et filio. pro
 batio psequētie. q̄z existēte eadē causa semp se
 quit̄ idē effectus. sed fm̄ te cā distinctiōis real
 relationū despatē in diuis ē. q̄z sunt i distin
 ctis suppositis. **¶** S̄z istis nō obstantibz dicta
 n̄r doctoris manēt̄ incōcūsa. loquit̄ em̄ do/
 ctor de talibz despatis q̄ ambe sūt psonales p/
 p̄ietates et incōcūcables. ex cui⁹ ignorātia p̄e
 diūt argumēta p̄dicta. **¶** Ad p̄mū q̄ dicēdū
 q̄ cā q̄re generare et spirare stāt simul ē nō op
 positio. tamen hoc nō ē tota causa. etiā fm̄ di
 cta doctoris n̄r. Est em̄ intētio doctoris
 n̄r q̄ cū p̄dicta nō oppōe. cā hui⁹ p̄possibili/
 tatis ē. q̄z spirare nō ē incōcūcabil psonal p̄pri
 etas. s̄z generari et spirari sūt duaz psonaz in
 cōcūcables et psonales p̄p̄ietates. **¶** Et iā m̄ior
 vidēt̄ eē falsa. q̄z cōipso q̄ p̄ ipm̄ generari cō/
 cat̄ filio ipsa spiratio actiua q̄ directe opponi
 tur spirationi passiue. ergo saltē in directe ma
 gis opponunt̄ generari et spirari q̄ generare
 et spirare. q̄z p̄ generare nihil cōmunicat̄ pa
 tri quod directe spirationi actiue opponunt̄

Egidius.

Contra egi
diū arguit
q̄dam do/
ctor.

Pro Egi
dio.

Solutio
Ad 1

Ad secundū dicēdū q̄ est dare gradus i
 relatōibz despatis. q̄z quēdā nec directe nec
 indirecte opponunt̄. et ille ut rem dicunt non
 multiplicātur nisi multiplicato ipso esse rei i
 qua fundātur. q̄uis multiplicari possint ut
 relatōes sunt. si ad distinctos terminos res
 ferātur. **¶** Sic sunt que saltē indirecte aliquo
 modo opponunt̄. sic iam patuit de generari et
 spirari. et he p̄nt multiplicari etiā ut res sūt
 distinctis et multiplicatis suppositis in qui/
 bus sunt nō multiplicato ipso eē. **¶** Ad ter/
 ciū dicēdū q̄ cōis notio non est i patre et filio
 ut duo sūt. sed ut vnū pncipiū sunt ipsi spūscī
 facti. ut patuit supius distin. xi. et. xij. **¶** Do
 ctor etiā cōis in diuersis suis dictis et scriptis
 diuersimode n̄r declarare modū distinctio
 nis illaz processioū. quādoq̄ nāq̄ dicit q̄
 distinguunt̄ p̄ comparatōes ad terminos. quia
 processiones se habēt p̄ modum motus. oēs
 autē motus et mutatiōes specificant̄ et distin
 guunt̄ ex terminis. q̄ cuz illarū processioū ter
 mi sūt realit̄ distincti. puta filius et spūscī. sūt.
 ergo et ipse processiones realiter distinguūtur.
¶ Sed istud impugnat̄ p̄mo a doctore no
 stro sic. **¶** Motus nō sōnt̄ sp̄m̄ ex termino
 ad quē inq̄stū suppositū h̄z rationē termini
 q̄z ut sic realbari et demigrari eēt̄ eiusdes spe/
 cie. quādo realbari terminaret̄ ad suppositū
 tum sortis. et demigrari ad suppositū platonis
¶ Item due albedines differēt̄ specie cum ter/
 minaret̄ vna ad hominē. alia ad lapidē. **¶** Di
 stinguūtur ergo motus ex terminis inq̄stuz
 forma seu natura habet̄ rationē termi. ut patz
 iij. phisicorū. **¶** Differūt em̄ demigratio et real/
 batio specie. quia albedo et nigredo que sunt
 termini formales illoz motuum differūt spe
 cie. et realbatio et realbarō differūt numero. q̄z
 albedo et albedo differūt numero. **¶** Cū igit̄ i di
 uis termin⁹ formalis sit vnus puta natura di
 uina. q̄uis termi suppositales differāt. ergo
 ex termino q̄ motus specificat̄ nō possum⁹ p̄/
 bare realem distinctiōnē processioū in diuis
 nis. **¶** Et iā illud p̄t̄ p̄bari sic. sicut se habēt
 emanatiōes ad terminos emanationū. sic se
 habēt pncipia emanationū. puta intellectus
 et volūtas ad ipsas emanationes. q̄z emana
 tiōes mediāt̄ inter pncipia et terminos. s̄z in di
 uis pncipia nō distinguūt̄ realiter ex emana
 tionibus. ergo nec emanationes distinguēt̄
 realiter ex terminis. **¶** **¶** Ab eodez res habet̄ eē
 et distinctum esse. sed ipsi motus nō habēt eē
 ex terminis. q̄z fm̄ suū eē ipsi mor⁹ p̄cedūt tmi/
 nos. ergo etc. **¶** Si omnis motus specificaret̄

Ad 2

Ad 3

Opi. tho.

Egidi⁹
thomā

2

3

4

omino et penit in distincta. als est processus i infinitu. et ideo pari rone standu e i primis. s. q. ipsa diuina essentia formaliter et realiter in distincta est principiu productiuu duoz sup positoz fm duas distinctas emanatodes.

Tercium principale.

Quantu ad terciu

principale. vtruz distinctio generatōis et spirationis magis assimilēt distinctōni specificice vlt numerali. debet triphane procedere. pmo em debet istu articulu tractare de ipsis emanatōibz. Secdo de ipsis relatōibz seu psonalibz ppetratibz. et terciō de ipsis diuis suppositis atq. rōe breuitatis q. ad hec oia istum articulu siml et indistincte tractabo. pmo recitādo doctoz opinōes. et i fine qd ego sentia breuiter insinuatō. Et igit qdā opimo dicēs distinctionē i diuis magis assilari distinctōi specificice q. nūerali. q. illa distinctio ē specificica q. ē fm formas specificice distinctas. s. relatōes i diuis quibus diuisa supposita distinguunt sunt specificice distincte. g. rē. Ad hāc rōem quidā dicit q. maior nō est vera. nisi i his vbi forme specificice cernūt naturā diuersitatē. hoc autē nō est in diuis vbi relatōes specificice differētes stāt cum vna et i distincta natura.

Opio q. i diuis sit distinctio specificica.

Prima rō

Instantia

Solutio

Instantia

Solutio

Secda rō.

3

4

Sed nisi aliter dicat illud nō sufficeret. quia si ex hoc velles arguere q. nō differēt specificice. q. natura in qua fundant relatōes personas constitūtes nō differēt specificice. tūc simili ter posses dicere q. nō differēt numero. quia hmoi natura nō distinguit numeraliter. Et ideo aliq. negāt minorē. q. cum p. dicte relatōes fundēt in eēntia diuina. et p. sequēs in eaz trāseant. ipse nō pnt specificice differre. Secus autē est vt dicūt i creaturis. vbi diuerse relatōes fundant i diuersis naturis. Sz nec illud valet eadem ratiōe iam dicta. q. cū natura diuina sit vna numero. P. pncipia distinctiua distinctis p ipsa nō pnt dare alias distinctionē q. eam que eis competit fm eoz ratiōē formale. s. paternitas et filiatō fm eaz rōes formales rōes differūt specificice. g. rē. P. relatōes diuine non pnt psonas distinguere nisi eo modo quo manēt i diuis. sed vt cōiter dicit ipse fm eētrāseunt in diuinā eēntiam. et manēt fm ratiōē quidditatis q. est rō specificica et formalis. g. psonas distinguūt specificice et formalit. P. relatōes silēs non pnt multiplicari i diuis. g. solūmodo ibi erūt relatōes specificice differētes. et p. sequēs constitūūt supposita specificice dntia. ancedēs ab omibz ē pcellum.

dntia p. P. fm Aug. xv. de trini. c. xvij. producta diuisa supposita determināt sibi p. ductiones specce differētes. cū ergo producti ones specificent ex terminis. necesse est terminos ipsos p. modum speciei eē distinctos. Et am sunt quidā hic mediuz tenētes. qui dicūt q. relatōes diuine pnt dupl. r. considerari. Vno modo vt sunt mere et simplr. relatōes. et vt referunt ipsa supposita. et sic aliq. modo differūt specie. Alio modo vt hūnt a diuisa eēntia vim formaz subaliūm. et sic sunt forme eiusdem speciei. et constitūūt psonas i genere sube solo numero differētes. et q. ordine nature supposita p. sunt constituta q. relatā. ideo nō differūt specie. Sed nec illud videt valere. q. si relatō nō constituit nisi vt trahit ab eēntia vim seu virtutē forme subalis. tūc nō constituet suppositū relatiū sed simplr. absolutū. et sic haberem. tria supposita absoluta i diuinis quod ē contra fidē. Alij dicit q. respiciendo ad relatōes p. uenitēter cecidi q. differāt spē. s. respiciendo ad naturā diuinā nō debet dici differre spē sed nūero solū. Sz etiā illd nō ē ver. q. respiciēdo diuinā naturā. tūc supposita diuina nō dnt nūero. s. sūt vna res nūero simplicissima. Et ideo dico q. quōis si possimus pprie loqui de dntia numerali vel specificica applicādo sermones nostros ad diuina. tñ si ad vnū istoz nos volumus determinare. debemus magis dicere q. distinctio diuinorū suppositoz autētur distinctōi nūerali q. specificice. q. q. tuz possum. salua semp. veritate dicte nostra sic moderari debemus vt heretic. n. dem. occasione sue heretice puitat. Sz distinctio suppositoz specificica fm vltatū modū loquēdi sonat i diuinitatē et distinctōem nature. quā diuinitatē posuit ar. i diuis. g. magis debem. asserere diuoz suppositoz distinctōi nūeralē q. specificā. Et eodē mō dicere nos o. de pcellionibz. cū pcellōes nō sint distincte. nisi q. i distincte. sūt suppositē vt dicit vna opinio. vel q. termināt ad distincta supposita. vt dicit alia opinio. P. omne agēs pfectū pducit sibi simile in natura. nisi affit aliquod impedimētū vel ex pte agēns vel ex pte recipiētis. vt p. p. mēta. vij. metaph. et illa est vera loquēdo de agēte nō equoco. sed in diuis est agens pfectum. et nullū est ibi impedimētū. pductū autē in similitudinē nature ē eiusdē speciei cū producente. g. rē. vbi cūq. produccs et productum in omibz. uenitū pter solam actionē productis et passionē producti. ibi produccs et productus sūt necio eiusdē speciei. q. a tu

Op. scda

Contra cā

Durādua

Contra cū.

Op. q. rta et propua.

oi pductōe quiscūq; vniuoqa producēs z p
ductū dñit penes hmoi actōz z passiōz. s; sic
ē i diuis teste Dama. qui ait l. i. c. i. q; i diuis
ōmīa sūt idem pter generatōem. in generatōz
z processione. ¶ P. supposita omīno eiūsdēz
z equalis perfectōis nō differūt specie. quia i
4 simplr differētibz specie nō possūt dari due
species equalis perfectōis. sed supposita diui
na sunt omīno equalis immo eiūsdē perfecti
ōnis. quia cuiuscūq; suppositōz deficerz aliqua
perfectio illud nō esset reus. cum hoc intelli
5 ligatur nomie rei quod est pfectū omni perfe
ctōe. vt patz p mētoroz. v. metaphice ¶ P.
illa est expressa in tērio Damal. l. iij. c. vi. vbi
ait. Numero z nō natura dicuntur differre
6 hypostases. ¶ Ad primū ergo ptranie opini
onis dicēdum ad minores. q; quīs patru
tas z filiatō fm se p; siderate distinguūt speci
ficē. tñ vt p; stituūt diuinā supposita induūt
modū indiuidualū p; prietariū. igit vt sic dis
tinguūt ipsa p; stituta supposita solū indiui
dualr. Hoc etiā videm; creatur; pura q; ali
qua indiuidualia p; cipia fm se considerata
specie differūt. atq; vt distinguūt ina indiui
dua sub vna cōi natura nō distinguūt ea spē
s; solo nūero. ¶ Ad scdm dicēdū q; maior lo
lū verificat z talibz p; cipijs distinctiōis q; di
stinct; p ipsa dāt eē simplr. nō autē z his que
dāt eē indiuiduale z incōicabile ¶ Ad. iij. di
cēdū q; dato q; duo hoies nascerēt quoz vn;
ēē triangularis. z alter quadrāgularis. nō ob
stāte q; tales figure differāt spē fm se p; sidera
te. tñ hī duo hoies p tales figuras tāq; p sua
p; cipia in diuiduātia differēt solo nūero z
Ad 3 indiuidualr. sic zc. ¶ Ad qrtū p; p idē ¶ Ad
qntū dicēdū q; Aug. loquit z pductōibz rōe
q; sūt idē relatiōibz p; stitutiuis. qd cū diligētia
q; sim i illo caplo. s; nec hec s; ba nec aliq; ipsa
silia inueni. Si tñ alicubi talia s; ba vel his
silia inuenirēt i dictis Aug. tūc dico q; si p;
zēret fm se. tūc differūt spē sicut iā dictū est.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4 z 5

Quartus
pncipale.

Ad pnci
pale argu
mentum.

Quātuz ad quartū
pncipale. vtz spūsanctus possit dici ingeni
tus. Dicēdū q; quīs hec sit falsa. spūscūs est
genitus. hec tñ nō est vera. spūscūs ē ingeni
tus. accipiēdo ingeniū p; uatiue. qz affirmati
ua z p; dicato p; uatiuo nō sequit ad negati
uam z p; dicato finito. nisi p; supposita p; stātia
subiecti cū aptitudinē ad formā oppositā illi
p; uatōi. s; spūscūs nō sic caret generatōne q;
p; hēat aptitudinē ad eā. ¶ Ad argumētū pnci

pale dicēdum q; quīs termin; generatōis sit
pncipiū spiratōis. tñ qz spiratō z generatō
sūt psonales p; prietates duoz sup positoz. vtz
simplr coeternoz z relatiue op positoz. ideo
nō est ibi prioritas nisi rōis.

Distinctio. xiiij.

Reterea dili
gēter. Ista ē distinctio. xiiij. in q;
mag; postq; tractauit supius de
spūscū emanatōe eternali. h; dēterminat d; eius
dē spūscū p; cessione t; pali. Et diuidit i tres p;
tes. qz primo magister tractat de istius t; palis
processionis seu missionis pncipio. Secdo d;
ei; modo. Tercio z quodā spūscū p; pno vo
cabulo. Secda incipit distinctōe. xvi. ibi. Nūc
de spūscū zc. Tercia distinctōe. xvij. ibi. Pre
terea diligēter p; siderandū. Prima in duas.
qz pmo ondit quō spūscūs t; paliter p; cedit a
p; re z filio. Secdo quō etiā p; cedit a seipo. di.
xvi. ibi. Dic p; siderandū. Pua i duas. qz pmo
ondit quō spūscūs t; paliter p; cedit a p; re et
filio. Secdo inq; rit vtz dari possit ab aliq; ho
mie scō. Secda ibi. Dic q; rit vtz vni sancti.
Pua i duas. qz pmo q; rit ad pncipiū t; palis
processionis ponit suā dēterminationē. Secun
do excludit a suo p; pposito quādā fallaz op;
monē. ibi. Sūt autē aliqui. ¶ Sequit illa
pars. Dic querit vtrū vni sancti. Et diuidit
tur in tres ptes. qz primo ostēdit q; spiritus s;
ctus non datur nec dari potest ab aliq; pura
creatura. Secdo ostēdit quomō huc verita
ti auctoritas apli videt esse p; trana. Et tercio
manifestat q; liter illa auctas sit intelligenda.
Secda ibi. Sed huc videt s; rui. Tercia ibi.
Sed intelligendū est aplm dixisse. ¶ Circa
istā distinctiōne q; ro hāc questionē.

Utrū spūscō zueniat t; pal p; cessione.
Et videt q; nō. qz ei qd ē simplr eter
nū nō zuenit p; cedere t; palr. s; spūscū
scūs ē simplr etern; q; zc. Maior p; bat. qz sic
se h; illud qd ē simplr t; pale ad eternā proces
sionē. sic illud qd est simplr eternū ad t; palem
processionē. sed impossibile ē simplr tempale
eternaliter p; cedere. q; impossibile videt sim
plr eternū t; paliter p; cedere. mior; p; ex fide
¶ In s; rui ē mag; i lra q; dicit q; gemia ē spūscū
p; cessione. eterna. l. z t; palis. ¶ In illa qd ē q; rit
oz sunt vidēda ¶ Primo zc eo quod querit.
¶ Secdo vtz p; cedere seu processio sit p; p
pūū spiritus sancto. vel sit zmuq; sibi z filio.

[Marginal notes on the right side of the page, including a large red initial 'D' and various smaller annotations.]

Tercio vtz pcessio tpalis ipsi spūssci ponat
numez cū eterna sua pcessioe. Et q̄rtovtz i
tali tēpali pcessione det spūssancē psonaliter,
vel dona sua tm̄.

Primus
articulus.

Quantuz ad primū

pncipale. s. vtz spūssco dūeniat pcessio tpa-
lis. sic procedā. P̄mo em̄ ponā illud qd̄ re-
nere propono circa istud q̄stū. **S**ecdo du-
cas aliquas instācias contra me ⁊ m̄debo ad
cas. **T**ercio adducā modos dicēdi aliq̄nū
doctoz i ista materia. ⁊ dicit̄ eoz obuiato in
q̄stū mibi vident̄ contraria. **Q**uo ad p̄mū
dico q̄ spūssco dūenit t̄palis pcessio. q̄ illa
pcessio q̄ est ad terminū t̄palem seu ad ter-
minū qui in t̄pē cepit eē. dicit̄ debet t̄palis. sed
spūssanco cōuenit pcessio ad terminū q̄ in
t̄pē cepit eē. ḡ t̄c. **M**aior p̄z. q̄z om̄e qd̄ se h̄z
p̄ modū fluxus siue processus inter duos ter-
minos. quoz vnus se habet vt termin⁹ a quo
⁊ alius vt terminus ad quem. temp̄ illud ⁊
nominat̄ a termino ad quē est. ⁊ ideo motus
⁊ mutatiōes semp̄ ⁊ nominat̄ a terminis ad q̄s
sunt. vt patet p̄ p̄m. v. p̄hysicoz. sed p̄cessio
vt p̄z ex vi vocabuli mediat̄ inter duos ter-
minos. requirit em̄ aliquid a quo pcedat. et
aliquid ad quod procedat. **M**inor etiaz p̄z.
q̄z pater ⁊ filius diligunt nos spūssanco. ergo
amor qui est spūssactus procedēs eternaliter
a p̄re ⁊ filio. aliquo mō terminat̄ ad nos qui
cepimus eē in t̄pē. ⁊ sequētia p̄z. sed antecēdēs
ponit̄ m̄gr̄ i s̄ra infra distinctioe. xxxij. vbi eti-
am in t̄pē aliqua circa illā materiā serios⁹ tra-
ctare. **E**t illa pcessio pōt sic describi. **P**ro-
cessio t̄palis spūssanci est p̄gressus amoris
a patre ⁊ filio ad creaturā pro sanctificatione
eius. **I**n hac descriptioe p̄gressus ponit̄ pro
genere. cetera aut̄ ponit̄ pro d̄n̄t̄is. **E**t quia
pcessio ad trā potest compari. s. ad termi-
nū a quo. ⁊ ad terminū ad quē ⁊ ad effectuz q̄
sequit̄ h̄mōi pcessioz. ḡ vt ab oibus h̄mōi
d̄n̄t̄e ⁊ cernent̄. igit̄ q̄ ad p̄mū ponit̄ p̄r et fili-
us. quo ad sc̄dm̄ ad creaturā. ⁊ quo ad terciū
ponit̄ p̄r sanctificatione. **D**is p̄missis p̄mo
p̄r hic instari t̄ra ⁊ cōdem. **S**ecdo ⁊ iā dicit̄
descriptioe. **C**ōtra cōclusionem arguit̄ sic
spūssci spiratio nō ē t̄palis. ḡ nec eius pro-
cessio. antecēdēs ab om̄ibz ⁊ cedit̄. ⁊ n̄a probat̄.
q̄z q̄ idē sunt quicqd̄ dūenit vni ⁊ alteri. s̄z spi-
ritusci spiratio est idēz qd̄ eius pcessio.
Spūssactus nō cepit eē in t̄pē. ergo eius
pcessio non potest eē t̄palis. antecēdēs p̄z.

Prima p̄
h̄ articuli

Quid ē p
cessio t̄pal

Seda ps
h̄ articuli

Cōtra cō-
clusionem

1

2

q̄z in symbolo dicit̄. **E**ternus pater eternus fi-
lius eternus spūssactus. sed nullū eternum
capit eē in t̄pē. ⁊ n̄tia etiā p̄z. quia spūssanco
sua pcessione accipit eē. **P**̄ illud p̄ quod
creatura eleuat̄ supra tempus nō debz dici tē-
porale. sed p̄ virtutē spūssanci p̄cedētis in
nos eleuamur supra tempus. ḡ t̄c. **M**inor
p̄z. q̄z fm̄ **A**ug. i. li. ⁊ tri. cū aliqd̄ eternū men-
te capimus. iam nō in hoc mūdo sumus.

P̄ omne tempale est mutabile. ḡ spūssco
nō dūenit t̄palis pcessio. ⁊ n̄tia p̄z. q̄z cui
uenit hoc qd̄ est mutabile hoc ⁊ se ē mutabi-
le. nā mutabile nō p̄t eē ⁊ d̄itio immutabilis.

P̄ nullū mutabile pōt eē idē realt̄ cū cō-
tradiuina. sed pcessio spūssci ē realiter idēz qd̄
eētia diuina. q̄z fm̄ **A**n̄sel. oia in diuis sunt
idē. vbi nō obuiat relationis oppō. s̄z inter ef-
fentiā ⁊ p̄cessionē nō est oppositio relatiua.

P̄ p̄cessio sic se h̄z ad sp̄m̄ sicut gene-
ratio ad filiū. sed fili⁹ nō d̄r generari t̄pali n̄
si rōne ass̄mp̄re h̄ūanitat̄. ḡ spūssanco non
d̄z attribui p̄cessio t̄palis ex q̄ nullā naturā
ass̄mp̄sit.

Cōtra descriptioe pōt argui sic
si p̄cessionis spūssaci ad creaturā effect⁹
est sanctificatio. tunc columba que apparuit
ch̄risto baptisato fuisse sanctificata. ⁊ filii cō-
lles que apparuit in monte thabor. vbi ass̄-
pto **P**etro. iacobo ⁊ **J**ohāne ch̄ristus transi-
guratus est añ eos. sed illud nullus poneret.
cōsequētia probat̄. quia spūssactus appuit
in illis creatur⁹. sed nisi p̄cessisset ad eos nō
apparisset in eis.

P̄ sanctificatio creature
ē effectus totius trinitatis. ḡ nō bene attribui-
tur p̄cessionem. que dūenit soli spūssanco.

P̄ in dono p̄phetie spūsscus videt̄ p̄ce-
dere. ⁊ tm̄ hoc donū s̄tat q̄n̄q̄ sine sanctificatiōe.
vt apparuit in **B**alaā p̄pheta q̄ nō fuit san-
ctus. **S**ed illa nō cōcludit̄. **A**d p̄mūz
ḡ dicendū q̄ licet spiratio ⁊ p̄cessio sint idēz i
significato. tm̄ d̄n̄t̄ i mō significandi. ex eo q̄
aliqd̄ ⁊ notat p̄cessio qd̄ non ⁊ notat spiratio.

Nam spiratio solū ⁊ notat p̄ncipiū a quo. sed
p̄cessio etiā ⁊ notat terminū ad quē. q̄ si eter-
nus ē p̄cessio dicit̄ eterna. sicut cū amor pro-
cedit a patre in filiū ⁊ cōuerso. ⁊ si est tempo-
ralis. p̄cessio potest dici t̄palis.

Ad secū-
dum nego ⁊ sequentiā. **A**d probationē dico.
q̄z si spūsscus accipit eē sua p̄cessioe. put̄ etna
ē. nō vt t̄palis ē. **P**ossz etiā dici q̄ t̄pali pro-
cessio licet nō accipiat eē nouū. accipit tamē
quendā modū eēndi nouū. puta esse qualiter
nō erat. s. sanctificādo creaturam. nō tamē p̄

3

4

5

6

Contra de
sc̄ptoz pro
cessiois.

1

2

3

Solutio
rōnū ⁊ cō-
clusionēz.
Ad 1

Ad 2

mutatiōis sui. s; tñmō pmutatōis z nouitatē se tenentē ex pte creature. Sicut. n. de? ex tpe dicitur creator z dñs. nō p mutatiōē sui. sed p solam nouitatē se tenentē ex pte creature. sic ex tpe pte spūsscti pcessio terminari ad creaturaz. z p cōsequēs ipse incipiet eē in creatura aliter q̄ fuit. seu qualiter non fuit. sin e omi mutatiōe z nouitate sui sed solius creature. ita q̄ nā scit quodāmodo quedā mutua relatiō. q̄ q̄ uis sit realis ex pte creature. tñ solū ē rōnis ex ptespūsscti. eo q̄ h̄mōi relatiō reducat ad relatiōē terciū modi. q̄ vt p p̄ h̄m. v. metaph. q̄ uis sit realis ex pte mēsurati tamē est rōnis tñ ex parte ipsius mēsure.

Ad 3 Ad terciū dicendum q̄ aliquid potest dici temporale dupl̄. Uno modo eo q̄ ipm sit subiectū t̄p̄z motui celesti. Alio modo eo q̄ ipm sit vel est quādo tempus est. Primo mō nō est t̄p̄alis processio spūsscti sed scdo mō. q̄ uis autē p primū nō cleuemr sup tempus. p secūdū tamē possumus eleuari.

Ad 4 Ad quartū p̄z p̄ iam dicta quia tempale scdo modo dictūz nō optet esse mutabile. nam ad solam mutatiōē alterius tale tempale potest in cipe z cessare. vt patuit i solutiōe secūdi argumēti.

Ad 5 Ad quintū dicendum q̄ q̄ uis oia que i diuinit̄ sit sint idē diuinit̄e eēntie. tam en ppter hoc q̄ aliqua habitudo z uenit alijs que nō z uenit eēntie sc̄p̄ eō cedit aliquid de alijs quod non cedit de eēntia. Etia maior nō est vera loquēdo de t̄p̄ali scdo modo dicto supius. de quo semp loqr̄ in pposito.

Ad 6 Ad sextū dicendum q̄ minor nō est vera. qz filius dei mente spūaliter concipit z spūaliter gignit. Unde de beata uirgine dicit beatus Bernardus. q̄ p̄i? concepit dei filium mēte q̄ ventre. Et sic spūaliter genitus etiam ipse filius dicit spūis salutis. iuxta illd̄ Iſaie. xxvi. A timore tuo dñe cōcepimus. et quasi parturimus spiritū salutis.

Solutio rōnū 5 de scriptiōe.

Ad 1 igne cū mittebat spūssctus apostolis in linguīs igneis tāq̄ i termino. sed solū tāq̄ in signo. z ideo nō oportebat talia recipe hunc effectū sanctificatiōis. qz talis effectus tñmōdo relinquit ex vi processiois i creatura rationali seu intellectuali que est illius processiois terminus susceptiuus. Un sic doctrina magistri seu doctoris aliter est i uerbo docētis. z aliter in mēte discipuli audiētis. qz i uerbo est trāsitorie tanq̄ in signo. sed in mēte discipuli suum effectū relinquit. sic i pposito zc.

Ad 2 scdm dicendum. q̄ q̄ uis sanctificatio sit effectus

toti trinitatis. tñ appropriat spūssctō. Nā sicut opa i quibus claret sapia diuina appropriant filio. eo q̄ filius sit sapia genita i diuinit̄is. sic illa i quibus bonitas z misericordia eluceſcit appropriant spūssctō. eo q̄ spūssctus sit amor procedēs in diuinit̄. Possēt etia dicit q̄ q̄ uis simplr loquēdo sanctificatio sit toti trinitatis effectus. tamē isto modo sanctificare puta p modū amoris procedētis terminati ad mentē hoīs est ppriū ipsius spūsscti. qz i diuinit̄is non est amor procedēs seu amor notionalis nisi amor qui ē ipse spūssctus.

Ad 3

Ad terciū dicendum q̄ licet donū gratuitū gratūz faciēs. puta gratia seu caritas nō det nisi spūsscti pcessione. alia tamē dona nō gratuita seu nō gratūz faciētia sic dari p̄t q̄ in eoz donatiōe spūssctus nō dicitur procedere. sicut in fra patebit. ideo talia dona possūt alicui conueniri absq̄ sanctificatiōe. De numero autē talium donoz est pphetia. ideo argumētūz nō cludit.

Tercia pars h̄ articuli Aureolus

Ad 4 Quo ad terciū promissūz in isto articulo sc̄dū. q̄ multi doctores multipl̄ loquunt̄ circa istud questū. quoz vn? ponit h̄ac ppositiōz. q̄ spūssctus i tot pcedit tanq̄ i terminū. in quot pcedit amor diuinit̄ tanq̄ in obiectū.

Et ad declaratiōē istius ppositiōis ipse ponit ordinē obiectoz ipsius diuini amoris dicēs. q̄ diuinit̄ amor tēdit pmo z p̄ncipaliter in eēntiam diuinā z in psonas diuinas. que vt ait idē tēte participat eēntiam. sc̄dū cūdarie uero z p̄ncipaliter. immutabiliter tamē z formaliter tēdit in quidditatiuas rōnes oim creaturaz z in pfectiones eaz. sed mutabiliter z zingēt z nō formaliter tēdit in exstētias creaturaz fm eē q̄ deditatiuū. ac etiam fm eē accidētale quod capiūt p proprietates naturales. z fm eē morale quod capiūt ex pfectionibus p̄tuosis. z fm eē gratuitū qd̄ capiūt ex p̄ncipatione donoz gratuitoz. Et sc̄dit. q̄ fm hoc spūssctus q̄ dā generali pcessiōe pcedit in omnē realitatē creature imutabilr. quia tanq̄ terminū formalēz respicit omnes realitates rerum. processione uero spūali pcedit in pfectiones gratificantes tanq̄ in terminū i quē tēdit immutabilr z ab eterno. In aīas uero s̄ctas pcedit mutabiliter. prout participare incipiūt dona gratuita q̄ sunt termini imutabiles eterne processiois.

Contra au reolum

Ad 5 Primo in hoc q̄ dicit psonas diuinas idē tēte participare eēntiam diuinā. quia illud quod habet in totam eēntiam diuināz fm omnem suam uirtutem z pfectionem. z est

[Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various smaller annotations.]

ipsa eētia diuina hoc nō picipat eētia diuina. sed quelibet psona diuina ē hmoi. ergo rē. Maior probat. qz picipare est partē capere. dicit em a pte. r capio capis. ergo vbi totum fm omnē suam virtutē r pfectionē habetur ibi nihil participat. **M**inor etiam patz. quia nō omne rei intelligit ens pfectū vniuersali seu omni pfectione. vt pz. v. methaphice ergo si aliqua diuina psona totam diuinā eētia fm omnē suam virtutē r pfectionē nō haberet. illa nō eēt deus. **I**tem si aliqua persona non eēt diuina eētia illa non eēt deus. sed participās nō est participatum. **N**ec uua tur illud dicitur p hoc qz adiungitur idēce. quia nihil participat seipsum **A**lbedo em nō participat albedinem. sed subiectum participat albedinē em. quādo quasi partē capit albedinis. sumpta albedine fm totā suam intē sionē. **U**nde si aliquod eēt subiectuz habens in se albedinē fm omnē gradum r pfectionē albedinis. hoc nō participaret albedinē. eo qz ipsam haberet fm omnē totalitatē sue virtutis. **S**ic in pposito rē. **U**nde illa duo vocabula. s. participare idēce vidēt sibi mutuo repugnare. **S**ecūdo in hoc qz ponit pma rium r secundariū obiectū diuini amoris. et dicit diuinū amorē secūdariū terminari ad rationes quidditarias creaturaz r ad pfectiones earū r ad existēcias. nō con cordat cum alijs dicitis suis que ponit inferius distincti one. rrv. vbi dicit qz diuina cognitio nō terminat ad aliquā creaturā tanqz ad obiectuz secūdario cognitū. **E**t ibidē ait qz diuinus intuitus fert in diuinā eētiam r creaturaz. nō fertur tanqz in duo cognita seu duo in tuita. sed tñ modo in vni. **E**x his arguat sic. **D**iuinus amor non fertur in aliqua obiecta. nec terminat ad aliqua. nisi in ea ferat et terminet diuina cognitio. quia amor p̄sappo nit cognitionē. r tñmū cognitū est obiectū voluntatis. sed fm illum doctorē cognitio diuina nō tendit i aliquid tanqz obiectū secūdariū. nec terminat ad aliquam creaturaz. ergo quidditates creaturaz r pfectiones earū non possunt eē obiectū secūdariū diuini amoris ad quod diuinus amor immutabiliter terminet. cui⁹ oppositū hic asserit ille doctor. **T**ercio dicitur illa dicta. quia sibi mutuo vidēt repugnare **D**icit em ille doctor qz spiritus sanctus procedit immutabiliter in omnē realitatem creature. tñc pono sub illa maiori hāc minorem. sed existēcie creature r anime sacte sūt aliqz realitates creature. ergo spūsanctus i

rerum existēcias r i animas sactas pcedit immutabiliter. **O**ppositū aut illius rclusiōis ille doctor hic ponit. vt pz in pdictis. **A**ū igr maior sit sua r vera. addita minori debita forma syllogistica. inferat oppositū dicti p ipm immediate. qz pz qz dicta sua mutuo sibi repugnat. **Q**z aut minor illi syllogismi sit vera pz. quia qd nulla res est omnino nihil est. sicut dicit beatus Aug. sed nequaquā est dicēdū qz aīe sacte r rez existēcie omnino nihil sunt. qz rē. **Q**uar to ille doctor videt incidere in opinionē quā ipse met reprobat. **E**rat em opinio que dicit. qz spūsanctus dicit procedere in animā solū inqzrum dona sua recipiunt in aīa. **D**ic opimōne ipse reprobat dices. qz sic dicēdo pater r filius dicerent pcedere. quia talia dona sūt a tota trinitate. cum in diuina sint opa trinitatis. **S**ed q̄uis rclusio sua verbis dissonet a pdicta opinione. reat tñ videt eē eadē. quia si spūsanctus nō procedit in aīam sanctā nisi inqzrum aīa picipat dona gratuita q̄ sunt terminus immutabilis eterne pcessiōis. tñc de plano sequit qz spūsanctus nō procedit in aīas sanctas nisi inqzrum dona sua recipiuntur in aīa. quod fuit rclusio opinōis p eam reprobate. **E**t illud euidenter apparet ex dictis suis dis. ruij. arti. ij. questionis sue. vbi sic ait **N**ō est aliud spūsanctus i aīas sactas pcedere qz terminū processionis eterne i animabus eē rponi ex rpe. **P**atz igr qz finaliter hic aliud nō ponit qz illd quod antea reprobauit. ergo rē. **A**lia opinio i isto pposito ē qz spūsanctus pcedit in animas p modum amātis r dirigē tis r p modū amari r cogniti. **S**ed nec illud valet. qz in hoc nō s̄st rō processionis spūsancti. qz cōeē oibz diuis psonis. sed qlibet diuina psona amat aīam sanctā r amat ab ea. r cognoscit animā sanctaz. r modulo humane capacitatis cognoscit ab ea. **A**tiam quelibet diuina persona dirigit r gubernat animas sanctas. ergo rē.

Quātū adsecundū

articulū. s. vniū processio pueniat tñ spiritui sancto. **E**st aduertēdum qz q̄uis cōmuniter r large loquendo quelibet diuine psonē emanatio possit dici processio. iuxta qd etiam filius loquēs d seipso ait **J**ohānis. viij. **E**go autem ex teo processio r veni in mundū. tamen illud vocabulum pro emanatione spūsancti tenet tanqz p̄prium. eo qz emanatio filij p̄prium nōmē habeat r p̄p̄ generatio. r hoc iuxta

4

Tho.

Costra eū.

Secōs articulus

ecōtra referat. **E**xemplū de scibili et scāa. et vlt
 de mēsurā et mēsurato. **P**ūc autē respectū ratio
 nis eadē processio vt eterna est nō p̄cēmit. id
 eadē processio a seipsa differt fm rōem. et q̄a
 fm q̄ aliq̄ differunt sic p̄nt d̄nuerari saltē lar
 ge loquēdo. igit ille processioes p̄nt dici due
 fm rationē. **E**t hoc tñ non d̄z inferri. ergo
 sūt due. q̄ ex positione alicuius cū additione
 distrahēte non licet inferre simplr. quia nō se
 quit. est homo pictus vel mortuus. ergo est
 hō. sed cēfm rationē tñ est cē distractū. ergo
 nō sequit. sunt due fm rationē. ergo sūt due.

Intantia **F**orte dicit adhuc q̄ q̄uis illud sit bñ di
 ctum vbi vtrūq̄ differētiū est tempale. tamē
 si vnū est eternū et alter tempale. tūc licz sim
 pliciter inferre q̄ duo sūt. q̄uis sola ratōe dif
 ferat. maxime cum eternū et tempale differat
 plus q̄ genere. vt patet. x. methaph.

Solutio **R**espondeo q̄ his q̄ fm rationē tñ modo habet eē
 nō competit genus ppriū. nec spēs ppria. s̄z
 reducitur ad genus et spēm illaz rerū a qui
 bus p̄cēnūtur. et ideo dato q̄ eternū et tempo
 rale sola ratōe differat. tūc simpliciter loquē
 do nec differūt genere nec specie nec numero.
 q̄ illud quod est ibi fm rationē. reducitur ad il
 lud quod est fm rē. **F**orte dices q̄ impossibi
 le est q̄ eternū et tempale sola ratione diffe
 rat. ideo in declaratione tua semp p̄supponis
 fallium. **R**ūdeo q̄ aliquid eē tempale po
 test dupliciter intelligi. **U**no mō intrin sece
 puta q̄ idipm qd est cepit eē in tpe. **A**lio mō
 extrin sece. puta q̄ aliqd aliud cepit eē i tpe qd
 vere referat ad ipm. cui relationē incipit termi
 nare i tpe. **P**rimo mō impossibile ē eternū et tpa
 le sola rōe differre. **S**z scdo mō ē valde possi
 bile. **S**ic em̄ eternus deus dñs cepit eē i tpe.
 et tñ illud qd est deus a seipso differt sola rōe
 vt deus dicit dñs puta p̄ respectū ratiois quē
 p̄cēmit ex eo q̄ terminat relationē serui qui ce
 pit eē in tempore.

Correlari
um.

Instantia

Solutio

Instantia

Solutio

Articls 4

Prapclo

Quātuz ad quartū

articulū. s. vtrū in processioe tempali spūscū
 ipse dēf psonaliter vel dona sua. ponaz duas
 clusiones. **P**rima est q̄ sanctis homibz
 non solum dant dona spūscū. verū etiā ipse
 spūscū psonaliter dat eis. q̄ illd cui pprijs
 sime uenit nomē doni hoc homibz sanctis
 nō debet negari. sed spūscū factō pprijs sime cō
 uenit nomē doni. **D**aior p̄z. minorē decla
 ro. **U**bi est aduertēdū q̄ donū et datū dif
 ferūt i tētibz. **P**rimo q̄ datū cū sit p̄cipi

um p̄eriti t̄p̄is. ideo necio significat t̄p̄us?
Sed donū cū sit nomē iō n̄ significat cū t̄p̄e
 et p̄ p̄is cuz abstrahat a t̄p̄e eternitas sibi nō
 repugnat. **S**cdō q̄ donū liberalr p̄cedit
 a donāte. ideo i pprio suo significato p̄cīndit
 a retributione. **S**ed datū ab h̄mōi retributi
 one nō p̄cīndit. **T**ercio quia donū cuz sit
 nomē significat p̄ modū qualitatis et aptitu
 dinis. significat. n. rē tales q̄ ex sua natura ha
 bet aptitudinē ad hoc q̄ dēf. **S**ed datū cū sit
 p̄cipiū significat p̄ modū act⁹ siue sit talis
 aptitudo i eo quod dat siue nō. **E**x his po
 test inferri talis descriptio doni. **D**onū est
 quod liberaliter est tribuibile sine tempe. ex se
 habēs aptitudinē ad hoc vt tribuat. **E**t quia
 illa descriptio pprie cōuenit spūscū sancto. ideo
 patet illa minor q̄ fuit declarāda. **P**. illud
 donū quo singulis mēbris chūsti ppria do
 na datur hoc vere dat ipsis homibz sc̄tis. s̄z
 spūscū ē h̄mōi donū. vt patz p̄ Aug. xv. de
 tri. c. xiiij. vbi sic ait. **P**er donū quod est spūscū
 sc̄us om̄ibus mēbris xpi quibuscūq̄ dona p̄
 pua diuidunt. **P**̄z etiā illa clusio p̄ apo
 stolū ad Ro. v. vbi ait. **C**aritas dei diffusa ē i
 cordibus nostris p̄ spūscū qui datus ē
 nobis. **Q**uod verbū p̄actās b̄tus Augul.
 xv. de tri. c. xviij. ait. q̄ spūscū dat nobis vt
 nos faciat dei et proximi amatores. **E**t subdit
 infra. q̄ spūscū p̄ quē diffundit in cordibz
 caritas cū sit deus etiā vocatur donū. **F**or
 te dicit p̄tra illam clusionem. **I**llud qd da
 tum est alicui. hoc est in p̄tate illius qui reci
 pit ipm. sed spūscū nō est in p̄tate homis.
 ergo psonaliter nō dat homi. **R**ū. q̄ donū
 p̄t esse duplex. **U**no mō naturale. **A**lio mō
 supnaturalē sim plr supeminēs. **D**e p̄mo p̄
 cedit argumētum. sed nō de scdo. q̄ q̄uis
 donū naturale trāfferat in p̄tate recipētis. tñ
 donū supeminēs hoc opat vt recipēs quod
 ammodo extra se trāfferat in p̄tate largiētis.
Et q̄ spūscū cū sit amor et caritas p̄fectissi
 me nobis datur quādo p̄fecte deū diligim⁹.
 ideo plene nobis dat spūscū cū p̄ extati
 cum amore in h̄mōi doni largitorē supnatu
 raliter trāformamur. **O**d atē dēs. b. Dyoni
 sius. iij. de di. nomi. ait. **A**mor si fortis fuerit
 extasim faciēs trāformat amātem i amatu.
Posset etiā minor ill⁹ instāte aliquo mō
 negari. quia hoc agit vis feruentis amoris q̄
 nō relinquit amatoriē eē sui ipsius sed amati.
 vt ait **D**ugo de sancto victore in libro de ar
 ra sponse. **E**t beatus Augu. ait. **D**ania mea
 atēde quid diligas. **S**i diligis terram terra

Quid est
donū.

2

5

Instantia

Solutio

n

es. si diligis celum. celum es. **A**udeo dicere qd si diligis deum deus es. **A**libi .n. dicit deus potestate filios dei fieri. ut patet **Joh. i.** **A**tio tales pfecte diligentes aliquantiter habet potestate in patre. iuxta quod ait filius in euangelio. **S**i manseritis in me. et verba mea in vobis manserint. quodcumque petieritis a patre non mine meo fiet vobis. **A**rgo potest dici qd tales homines habet amabilem potestate etiam in spiritu sancto. **S**ed conclusio est qd spiritus sanctus non dat in omni dono suo. quia quicumque spiritus sanctus datur. tunc recipiens sanctificatur. vel si sanctus est in sanctitate augmetur. illa pars ex descriptione et processionis spiritus sancti superius habita. **S**ed quidam sunt dona spiritus sancti in quibus nunquam conferuntur sanctitas. quidam quibus conferuntur sanctitas. quidam quibus non conferuntur. quidam quibus spiritus sanctus conferuntur. **I**n primis parte stando nunquam datur spiritus sanctus. **I**n secundis quibus sic et quibus non. **S**ed in donis tertio modo dicitur spiritus sanctus datur. **A**d hoc hic assumptum patet. quia fides informis et timor servilis quibus sunt dona spiritus sancti. tamen in ipsis parte sistendo nulla conferuntur sanctitas. **I**tem operatio miraculorum. gratia linguarum. prophetia. et his similia quibus collata sunt malis. quibus bonis. et ideo quibus sine sanctitate. quibus cum sanctitate. **S**ed caritas et gratia nunquam conferunt nisi cum sanctitate. ideo et. **E**t illa est intentio beati Augustini. xv. de trinitate. c. xviii. ubi loquitur de hoc dono spiritus sancti quod est caritas. sic ait. **N**ullum donum est illo dono excellētius. **S**ola enim est quod dividit iter filios regni eterni et filios paradisi eterni. **A**et ibidem innuit. solum cum hoc dono datur spiritus sanctus. **I**tem forte illa conclusio dicitur qd nullum bonum potest esse in nobis nisi ex eo qd deus nos diligit. sed omne donum spiritus sancti quod datur hominibus est aliud bonum. ergo nullum donum spiritus sancti datur hominibus nisi astate dei dilectione. cum spiritus sanctus sit dilectio. igitur videtur qd spiritus sanctus datur in omni dono suo. **R**nde qd argumentum procedit de amore eorum alii qui est eorum tribus personis. **E**t hoc non conclusio dicit qd amor procedens est spiritus sanctus in omni dono suo datur nobis. sed solum in donis gratuitis. **S**ed forte dubitaretur hic aliquis. dato qd spiritus sanctus datur in omni dono suo gratuito. quid plus datur dona an spiritus sanctus. **R**espondeo. quod dicitur potest qd dicitur respectibus utriusque datur prius. **N**am quod est ex parte donantis prius datur spiritus sanctus. **S**ed quod est ex parte recipientis plus recipiuntur dona. **N**am pater et filius non dant nobis dona gratuita nisi dando nobis amorem suum qui est spiritus sanctus. **A**mor enim est primum donum mediante quo amans datur omne quod datur. **E**t anima facta non recipit tamen donum nisi mediante dispositio eorum gratia que fit per dona

Secda conclusio.

Instantia

Solutio

Dubium.

gratuita. **S**icut enim si aliquis clavum infirmum ligno expelleret alium clavum impellendo. quibus impulsio et expulsio eorum sunt duratione. tamen quod est ex parte agentis plus naturali intelligentia est impulsio quam expulsio. quia non expellit nisi impellendo. tamen quod est ex parte recipientis prius fit expulsio quam impulsio. quia non recipit nisi dimittendo. sic in proposito et. **R**atio prima est. quia cum naturaliter est per effectum. **S**ed spiritus sancti processio ad nos est cum gratuito donorum in nobis. **R**espondeo. scilicet est quia dona gratuita spiritus sancti sunt quasi quiddam medium per quod coniungimur spiritus sancto. **S**ed plus puenit ad medium quam attingat extremum. **S**ed et. **A**d argumentum principale dicitur qd quibus illud quod est simpliciter etiam non possit procedere temporaliter mutatione sui. tamen hoc potest sibi competere sine sui mutatione. et ad solam mutationem illi quod procedit. **A**d probationes dicitur qd quod non est simile. quia temporaliter non potest competere eterna processio. quia nihil procedit nisi dum est vel fuit. sed temporaliter nec est ab eterno nec fuit ab eterno. sed temporaliter potest competere eterno non intrinsece sed extrinsece sine appellacione extrinseca. put superius plenius est declaratum. ideo et.

Ad argumentum principale.

Distinctio decimaquinta.

In hoc consideranda sunt tria. **P**rimo ostendit magister spiritus sanctum non solum eternale. verum etiam temporale procedere a patre et filio. hoc ostendit eundem spiritum sanctum temporale procedere a seipso. **A**t dividit in tres partes. quia primo magister ostendit spiritum sanctum quibus mutere seipsum. **S**ecundo declarat hoc per simile ex missioe filii sui modo expressum. **T**ercio inquit vix patet vere possumus dicere missum. **S**ed ibi. **T**ercia ibi. **D**ic quod cur patet. **I**tem patet scilicet quia dividit in duas. quia primo magister ostendit ad missioe filii ostendit missioe multiplex esse principium. **S**ecundo ostendit eiusdem missioe diuisum esse modum ibi. **D**ic quod vix se. **P**rima in duas. quia primo permittit suam interitum. **S**ecundo persequitur eam. ibi. **D**e spiritu sancto est legit. **E**t hec in quatuor. quia primo ostendit patrem mutere filium et spiritum sanctum. **S**ecundo ostendit patrem et spiritum sanctum mutere filium. **T**ercio probat spiritualiter spiritum sanctum mutere filium. **Q**uarto ostendit filium dare et mutere seipsum. **S**ed ibi. **Q**uo circa quod reduit. **T**ercia ibi. **E**t per spiritum sanctum. **Q**uarta ibi. **D**einde ostendit esse datum. **E**t hec in quatuor. quia primo ostendit filium dare seipsum. **S**ecundo ostendit quod filius mittit seipsum. **T**ercio obijcit in deum. **Q**uarto ponit recapitulacionem predictorum. **S**ed ibi. **Q**uod autem a se mittat. **T**ercia ibi. **S**ed ad hoc opponit.

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.]

Quarta ibi. Et supradictis. **T**unc sequitur illa pars. **D**icitur quod cur patet. Et diuiditur in duas partes. quod primo excludit a patre omnes passiones missiois. **S**ecundo remouet unam falsam opinionem. ibi. **I**tem quod putauerunt etc. **C**irca istam distinctionem. xv. articulo. **T**erium cuiuslibet diuine persone ueniat mitti. **E**t videtur quod sic. quod secundum b. aug. iij. d. tri. c. xvij. Duo sunt modi missiois diuinae persone. **U**nus uisibilis. cuius persona diuina apparet in aliquo uisibili creatura. **A**lius inuisibilis. cuius persona diuina percipitur et cognoscitur in mente deuota. **S**ed omnes diuine persone apparuerunt in uisibili creatura abrae. cum ipse tres uidit et unum adorauit. **E**t filius in morte transfiguratus. scilicet per uocem spiritus sancti in nube. et filius in humana carne. **E**t etiam omnes tres persone quodque precepte sunt a deuota mente. **E**t tamen uisibilis quod inuisibilis missiois modi uidentur uenire cuiuslibet diuine persone. **C**ontra secundum b. aug. iij. d. tri. c. vi. illi repugnat mitti quod habet auctorem uisibilem principij. sed pater in diuinis habet auctorem uisibilem principij. **E**t patri repugnat mitti.

Circa istam distinctionem. xv. articulo. sunt uidebenda. **P**rimo an missio sit in diuina. **S**ecundo quid sit homo in missio. puta utrum sit aliquid essentialiter uel notionaliter. **T**ercio. utrum cuiuslibet diuine persone ueniat missio actiue. **Q**uarto utrum cuiuslibet diuine persone ueniat missio passive.

Articuli 1

Quantum ad primum

principale. utrum missio sit in diuina. **D**icendum quod uere procedere possumus missionem esse in diuinis. quod ubique daretur plures personas quare una habet uirtutem et auctorem ab alia. ibi uera patet dici missio. sed filius in diuinis uirtutem et auctorem habet a patre. et spiritus sanctus ab utroque. **M**aior pars propter hoc. n. radius solis dicitur mitti a sole. quod uirtutem habet a sole. et legitur dicitur mitti a papa. quod habet auctorem a papa. **M**inor etiam pars. quod quicquid habet persona producta hoc habet a producente. **U**n de missione filij dicitur ad Gal. iij. **M**issi deus filij sui etc. **E**t de missione spiritus sancti dicitur Joh. xvi. **S**i ego non abiero pacis non ueniet ad uos. si autem abiero mittam eum ad uos. **F**ore dicitur quod secundum Dionysium. i. de angelis. hierarchiam angelorum superiores semper assistunt deo. et non mittunt. propter sui dignitatem. scilicet quicquid diuina persona est dignior omni angelo. ergo inter personas diuinas nulla erit missio. **D**icendum quod licet in creaturis mitti se implicet aliquid indignitatis et mutabilitatis. quod cum creatura mittitur. tunc cum sui aliquid mutatione mouetur illic ubi prius non erat. id est ratio

Instantia

Solutio

nale est ut superiores angeli non mittantur. **S**ed quod deus ubique est. id est sine sui mutatione. et per omnes abique omni imperfectio et persona diuina mitti potest. quod non mittitur ubi non erat. sed solum quod non erat. nouum. scilicet effectum causas in creatura sine sui mutatione. sed mutatione solius creature. **E**t mitti nihil indignitatis dicitur in persona diuina.

Quantum ad secundum

principale. utrum missio sit aliquid essentialiter uel notionaliter. est aduertendum quod notio in diuinis uideatur esse tripartita. **N**am quedam sunt pure notionalia. ut pater filius. quedam pure essentialia. ut deus. ueritas. eternitas. et filia. quedam uero quod quis secundum se sunt essentialia. **C**onnotant tamen respectum ad personas ratione cuius aliquo modo notio alia dici potest. scilicet potentia generandi. de qua dicitur est superius dist. vij. **E**t de nominibus istis tertij ordinis uideatur esse missio. **I**mporat enim respectum persone misse ad suum principium productiuum. maxime si missio sit principalis et auctoritativa. talis autem respectus est notionalis. **I**mporat etiam respectum cause ad effectum temporale quod respectus est essentialis. quod comitibus personis. **E**t quod nomen missiois ab effectu temporalis potest esse impositum quod ab emanatione eterna persone a personam. id est missio in diuinis potius dicitur quod essentialiter quod notionaliter. **S**ed illud est quedam opinio quod dicitur quod missio principalis imporat in intellectu notionem quod essentialiter. quod missio spiritus sancti est effectus processio. **E**t notionalis. **C**onnotat primum. quod processio est quod notionaliter. **S**ed illud quod imporat originem ab altero notionaliter est. missio est homo. quod. iij. d. tri. c. xx. dicitur Aug. **M**itti filium est cognoscere quod ab alio sit. **E**t ibi dicitur autem filium missum a patre non quod ille maior est. iste minor. sed quod ille genitor est. et iste genitus. **D**icendum ad hec et cetera consilia. quod quis concludant missionem dicere quod notionaliter connotatiue. tamen non concludunt quod ad principale suum significatum. missio. n. si significat effectum reale ex parte creature. et occultale est essentialiter ut per Dionysium. in multis locis. **N**otandum omne quod est comitibus diuinis personis est essentialiter. sed missio actiue sumpta est comitibus tribus diuinis personis. ut patebit in tertio articulo. ergo etc.

Articuli 2

Dp. tria

Solutio

Articuli 3

Quantum ad tertium

utrum cuiuslibet diuine persone conueniat missio actiue. sic procedatur. **P**rimo enim ponatur illud quod in illo articulo mihi uideatur esse tenendum. **S**ecundo uideatur utrum spiritus sancto conueniat mittere filium. **T**ercio utrum spiritus sancto conueniat mittere seipsum. **Q**uo ad primum igitur cum petat utrum

cuilibet diuine p[er]sone cōueniat missio actiue. Formando me dicitis sanctor[um] et magistr[um] in s[an]c[t]a. dico q[ue] sic. quia quādo aliqua sic se habet q[ue] omnia eorū opa sunt penitus indiuisa. nihil in talibus opibus potest vni competere actiue nisi alteri competat actiue. sed s[ecundu]m Damasc[um] et Aug[ustinu]m. exceptis solis productionibus ad intra. omnia alia opa trinitatis sunt communia tribus p[er]sonis et penitus indiuisa. ergo et forte dicit[ur] p[ro]tra illā cōclusionē sic. In omni ordinata legatōe legat[us] siue missus recipit auct[orit]ate[m] seu p[ro]p[ri]etate[m] a mittente seu delegante. sed sicut dicit Ansel[us]. quicquid a deo fit ordinate fit. et spū[s] sanctus nulli p[er]sone diuine tribuit p[ro]p[ri]etate[m]. ergo spū[s] sanctus nullā p[er]sonā diuinā mittere potest seu delegare. Maior p[ar]t[is] et s[ecundu]m minor[um] q[ue]sum ad p[ro]p[ri]etate[m] sui p[ro]p[ri]etate[m]. Altera sic p[ro]bat[ur]. quia sicut p[er]sona diuina producens et nō producta se habet ad recipere p[ro]p[ri]etate[m] ab alia diuina p[er]sona. sic se habet p[er]sona producta et nō producens ad p[ro]ferre potestate[m] alteri p[er]sone diuine. sed p[ro]pter p[ro]p[ri]etate[m] p[er]sona patris a nulla p[er]sona diuina recipit potestate[m]. ergo p[ro]pter s[ecundu]m p[er]sona spū[s] sancti nulli p[er]sone diuine tribuit potestate[m].

Solutio Ad 1

1. **P.** mittere et mitti habet e[ss]e in diuinitis ex producere et produci. sicut patet p[er] Aug[ustinu]m. de trini. ca. x. sed cuilibet p[er]sone nō cōpetit p[ro]ducere. q[ui] cuilibet p[er]sone diuine nō competit mittere. **A.** Ad p[ro]p[ri]etate[m] dicit[ur] q[ue] mittere actiue potest intelligi dupl[ic]iter. Uno mō p[ro]p[ri]etate[m] et auct[orit]ate[m]. Alio mō p[ro]p[ri]etate[m] et determinatiue. P[ro]p[ri]etate[m] mō mittit solus ille q[ui] tribuit p[ro]p[ri]etate[m] legatōe seu missio. S[ecundu]m mō mittit oēs illi qui talē legatū destināt ad vsum et executionē iaz acceptē p[ro]p[ri]etate[m]. Unde posito q[ue] solus impator alicui legatō tribueret imp[er]iale auct[orit]ate[m] cui p[ro]p[ri]etate[m] vsum et exercitiū impator nō imediare veller p[ro]cedere. assessores aut[em] et amici impatoris vna cū impatore determinarēt q[ui]ndo vbi et circa quid talis legatus iā dictā potestate[m] ab impatore receptā deberet exercere. q[ui]s h[ab]mōi legat[us] p[ro]p[ri]etate[m] et auct[orit]ate[m] a solo impatore mitteret. cōtra t[ame]n et determinatiue mitteret ab omib[us] q[ui] talē legatū ad sue legatōnis officiu[m] exercendū destinaret p[ro] suam determinatōz. Et de isto s[ecundu]m mō mittēdi loq[ui]ndo maior nō ē vera. et iō nihil cōcludit p[ro]posito. q[ui] q[ui]s p[er]sona p[ro]ducens mittit p[er]sonā p[ro]ductā itaq[ue] auct[orit]ate[m] et tribuēs. q[ui] p[er]sona p[ro]ducens maiestate[m] et potestate[m] quā h[ab]z in se cōicat p[er]sone p[ro]ducte. t[ame]n illa cōmissa p[ro]p[ri]etate[m] nō ponit in executionē quo ad extra. nisi de cōi volūtate et determinatōe oim[ne]m triū p[er]sonaz. iō s[ecundu]m mō p[ro]dicto om[ne]s

diuine p[er]sone vere dicunt mittere. **Solutio** forte ex his dicit[ur] p[ro]tra rōez quā feci p[ro] cōclusionē. q[ui] ex quo collatio p[ro]p[ri]etate[m] actiue solū p[ro]uenit p[er]sone p[ro]ducte. ergo q[ui]s indiuisa sint opa trinitatis. t[ame]n actiue aliquid p[ro]uenit vni p[er]sone q[ui] actiue nō p[ro]uenit omib[us] p[er]sonis. cui[us] oppositū videt[ur] e[ss]e assumptū in maiori rōis tue. **Solutio** q[ui] oīs p[ro]p[ri]etate[m] seu auct[orit]ate[m] q[ui] p[ro]ferit p[er]sone p[ro]ducte a p[ro]ducte. illa p[ro]ferit ex vi p[ro]ductōis. Unde per actū generatōis p[ro]p[ri]etate[m] cōmunicat diuinā e[ss]entiaz et omnipotentia filio. et p[ro]p[ri]etate[m] et filius p[ro] actū spirationis hec cōicant spū[s] sancto. s[ecundu]m istos p[ro]p[ri]etate[m] nō est in distinctio vel indiuisio in diuis. immo est realis distinctio. licet igit actiue p[ro]ferre auct[orit]ate[m] p[ro]ueniat vni p[er]sone et nō alteri. H[ab]z nō est p[ro]tra illā maiore quā assumpti. q[ui] ex p[ro]p[ri]etate[m] se ibi loquor de ista actiuitate q[ui] talibus cōuenit s[ecundu]m opa que ab ipsis p[ro]cedūt in distincte.

Solutio Ad 2. **A.** ex his p[ar]t[is] q[ui]d sit dicit[ur] ad s[ecundu]m. q[ui] q[ui]s mittere p[ro]p[ri]etate[m] mō h[ab]eat e[ss]e p[ro]ducere. eo q[ue] p[ro]p[ri]etate[m] cōicet p[er]sone p[ro]ducte ex vi p[ro]ductōis. t[ame]n s[ecundu]m mō h[ab]z e[ss]e ex cōis volūtatē determinatiue oim[ne]m triū p[er]sonaz. **Solutio** Duo ad s[ecundu]m p[ro]p[ri]etate[m] sicut illi[us] t[er]cij articuli dico q[ue] spū[s] sanctus mittit filiū. nō p[ro]p[ri]etate[m] mō sup[er] dicit[ur]. cū sibi nullā tribuat auct[orit]ate[m]. sed s[ecundu]m mō. q[ui] filius est legat[us] dei patris. Iuxta quod ait Abdias in principio sui libri. Legatum misit deus ad gentes. Et hic legatus accepit auct[orit]ate[m] ab eterno a deo patre vt m[er]ites hominū valeat illustrare. Ad tales em opationes exercendas dicit[ur] mitti filius. eo q[ue] p[ro]formes sint sapiētie q[ui] est approp[ri]atū filij. Sic etiā spū[s] sanctus mitti dicit[ur] q[ui] fuit in nobis opa pietatis et misericordie. q[ui] respiciūt amorē et caritatē. Licet igit ex hoc p[ro]p[ri]etate[m] mittere p[ro]p[ri]etate[m] et auct[orit]ate[m]. t[ame]n q[ui] determinatio illi[us] auct[orit]ate[m] ad vsum et executionē facta ē p[ro] diuina volūtatē q[ue] vere ē volūtas spū[s] sancti et e[ss]e sicut p[ro]p[ri]etate[m] et filij. iō vt sic. determinatiue et ad vsum destinatiue nō solus p[ro]p[ri]etate[m]. verū etiā spū[s] sanctus mittit ipm filiū. Et illa videt[ur] e[ss]e ex p[ro]p[ri]etate[m] sicut dicit[ur] Aug[ustinu]s. de tri. c. v. vbi ait. Mitti a patre filius sine spū[s] sancto nō potuit. Na pater intelligit eū misisse q[ue] ex femina eū fecit. non vtiq[ue] sine spū[s] sancto hoc fecisse dicit[ur]. Et eodem ca. Aug[ustinu]s exponēs illud Isa. xlv. Misit me d[omi]n[us] et spū[s] eius. dicit[ur] hoc e[ss]e intelligendū de missione filij dei in mūdū p[ro] carnis assumptiōne. Sed huic cōclusioni dicit[ur] quorundam doctoz opinio. Dicit[ur] em q[ue] verbū diuinū tripliciter mittit. Uno mō in carnē. Alio mō in mentē. Tercio mō ad faciendū p[ro]dicatōnes. Primis duob[us] modis vt dicit[ur] mittit filius

Instantia

Solutio

Ad 2

Loco 2

Scotus ad q[ui]dā alij.

a solo patre. sed tercio mo mittit a spūsancto.

1 **P**ro quo ad h. q. q. missi auctas dependet a mittente. sed filius dei in nullo dependet a spūsancto nisi fm assumptā hūanā naturā fm quaz pdicauit i mundo. g. rē. **P.** mitti & mittere sūt opposita relatiue. & sūt p duci & producere tūc arguit sic. Qñcūq; vnus termin⁹ relatiu⁹ includit alter terminū relatiu⁹. tūc termin⁹ correlatiu⁹ includētis in cludit terminū corre latiūū inclusi. sed mitti includit p duci. g. mit tere icludit pducere. cū g. spūscū nō produ cat filiū. ergo nō mittit eū. **P.** si oppositūz in opposito. & ppositū i pposito. **S.** mittere & mitti sūt opposita. & mitti fm Aug. est ori ginari. ergo mittere est originare. sed spūsan ctus nō originat filiū. g. neq; mittit ipsum.

4 **P.** si nō est de ratione mittētis psonę q ori ginet missam. & ppter hoc spūscū pōt mitte re filiū. tūc pari rōne filius posset mittere pa trē. quod est ptra omnē veritatē. **P.** psona mittēs dicit operari p psonam missam. pater em̄ dicit diffundere caritatē p spūsanctū. & illustrare ac erudire p filiu. sed spūsanct⁹ nō opatur p filiū. ergo rē. **S.** Sed bñ intellecta distinctōe quā pmissi supius. illa oīa laborat i equoco. oīa em̄ arguūt de mittente pncipalr & auctoritatiue. nō autē de mittēte psequēter & de terminatiue seu ad vsum destinatiue. **Ad p** mū g. dicēdū q maior nō est vera loquēdo de mittēte scđo mo dicto. **Ad** scđm dicēdū q quīs mitti includat p duci. tñ nō includit p duci a mittēte determinatiue & destinatiue. s; in cludit p duci a mittēte pncipalr & auctoritati ue. oīs igit psona q mittit illa etiā pducit. s; nō pducit a qlibz mittēte sed solū a pncipali

5 **P.** si nō est de ratione mittētis psonę q ori ginet missam. & ppter hoc spūscū pōt mitte re filiū. tūc pari rōne filius posset mittere pa trē. quod est ptra omnē veritatē. **P.** psona mittēs dicit operari p psonam missam. pater em̄ dicit diffundere caritatē p spūsanctū. & illustrare ac erudire p filiu. sed spūsanct⁹ nō opatur p filiū. ergo rē. **S.** Sed bñ intellecta distinctōe quā pmissi supius. illa oīa laborat i equoco. oīa em̄ arguūt de mittente pncipalr & auctoritatiue. nō autē de mittēte psequēter & de terminatiue seu ad vsum destinatiue. **Ad p** mū g. dicēdū q maior nō est vera loquēdo de mittēte scđo mo dicto. **Ad** scđm dicēdū q quīs mitti includat p duci. tñ nō includit p duci a mittēte determinatiue & destinatiue. s; in cludit p duci a mittēte pncipalr & auctoritati ue. oīs igit psona q mittit illa etiā pducit. s; nō pducit a qlibz mittēte sed solū a pncipali

Nota bñ.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Et p idē pz ad terciū. qz dato q mitti a pncipali mittēte eēt originari. nō tñ a psequēti & determinatiuo mittēte. **Ad** quartū nego cō sequētiā. qz cū de rōne legati sit q ab alio ha beat pntem & nō precise a seipso. pater autē p cise a seipso & nō ab aliquo alio habet pntem. ergo repugnat patri q mittat. hoc autē nō re pugnat filio. cum filius nō seipso sed ab alio puta a patre habeat potestātē delegatā. patri igit repugnat vterq; missionis modus pas siue sumptus. **Prim⁹** quidē qz nō habz au ctoritātē ab alio. & scđs qz nō cuiuscūq; aucto ritatis determinatio dicit missi. sed solū deter minatio auctis seu pntis delegatē ab alio. **Da to.** n. q impator a seipso vel ab alio determia retur ad exercitiū sue potestatis. ex hoc tñ nō diceret mitti vel legari. maxime si ille impera tor esset talis q a nullo penitus dependeret in

cuiuscūq; pfectionis collatōe. sic de psona pa tris rē. **Ad** quintū dicendū q maior nō ē

vera nisi sit psona mittens principaliter. illa em̄ dicit opari p psonā missam. sed nō perso na mittēs psequēter. **Quo** ad terciū hic in quirendū dico q psona diuina missa ab alia psona principaliter & auctoritatiue. mittit se ipsā psequēter & determinatiue. **Sicut.** n. si to tū capitulū mittit vniformiter vnū qui est d corpe capituli. tūc missus mitteret seipsū. sic hic i pposito rē. **Dic** trāseo. qz applicatio isti us pz ex pcedētibus. **Sed** ptra illā cōclu sionē arguunt qdē doctores qui & supius ar guēbāt ptra secundā cōclusionē sic. **Semp** in ter mittentē & missū oportet dare distinctionē sed eadez psona diuina nō potest esse a seipsa distincta. ergo rē. **P.** subordinata est pote stas missi respectu mittētis. sed idē respectu sui nō habet potestātē subordinatā. **P.** mittēs respectu missi hz auctoritatē. sed rē. **Sed** ad illa & cetera p silia dico breuiter q oīa pec dūt de mittēte pncipalr. vt supius dictū est.

Ad 5.

Conclō 3

Scor⁹ & q dā aliq.

2

3

Articls 4

Quantum ad quar

tū. vtrum cuiuslibet diuine psonę pueniat mis sio passiuē. teneo cōclusionē negatiuā. qz pater nō mittit. ergo mitti nō puenit cuiuslibet perso ne diuine. psequētia patet. **Antecedēs** ponit. b. Aug. iij. de trin. ca. vlti. & probatū est etiam supius. & adhuc potest probari sic. **Persona** habēs in se auctoritatē vniuersalis pncipij. il la nō potest mitti. pater est h̄mōi. ergo rē. **P.** si pater mitteret. vel ipse mitteret pmo mo supius dicto vel scđo. **Nō** primo. qz non hz pntem ab alio. **Nec** scđo. qz missio scđo mo dicta p supponit pntē. quecūq; em̄ psona mit tit vel destinat determinatiue. eadē mittit au ctoritatiue. qz vt supius dictū est pntis deter minabilis in missio vel in legato non est pntis primordialis p se autēntica. sed est potestas de legata. & p psequēs habēs talē potestātē mitti tur a delegatē qui ei contulit potestātē. **S; Contra.** forte dicit q actio reciproca puenit cuiuslibz p sone diuine actiue & passiuē. sed mittere ē actio reciproca. g. **Maioz** patet. qz p tanto q intel ligere est actio reciproca. ideo puenit pri acti ue & passiuē. **Nam** pater intelligit se & intelli git a se. **Minoz** patet. qz illa actio est recipro ca que cōuenit alicui reflexe supra seipm. sed sic puenit missio psonę diuine. qz vt patuit i terciā cōclusionē tercii articuli. diuina psona mittit seipsā. **P.** beatus Aug. iij. de trin. 2

ca. xx. ait. q. fili' mitti dicitur ex eo q. cuiusq. me-
te ex ipse percipit. si igitur illa est causa sufficientis missio-
nis. cum pater non minus quam filius mente percipi-
at. sequitur quod etiam pater mittat. **Ad primum**
dicendum quod licet missio possit aliquo modo dici
actio reciproca. tamen passive non potest provenire
nisi persone habenti auctoritatem delegatam seu ab
altero coicacata. hoc est enim de ratione missi seu de
legati. quod habeat auctoritatem delegatam. et ideo mis-
sio passive patri provenire non potest. cum ipse a
nullo habeat potestatem. **Ad secundum** dicendum
quod ad hoc ut persona vere dicatur missa: non suffi-
cit talis mentalis perceptio. sed oportet quod sic per-
cipiat quod ab alio aliquo modo esse cognoscat. Pro-
pter quod in eodem ca. dicit Augustinus. Pater cum ex
tempore a quo cognoscit non dicit missus. Et ibi
dicit eam dicens. Non enim habet de quo sit. aut ex
quo procedat. **U**tergo de illa inuisibili mis-
sione finaliter concludamus. est advertendum quod il-
la materia nove personae potest formari. quarum
tres sunt omnimodo false. tres omnimodo vere. et tres
vno modo vere. et alio modo false. **I**ste tres. per
mittit seipsum. filius mittit patrem. spiritus sanctus mit-
tit patrem. sunt omnino false. quia per nec potest mitti au-
toritative nec determinative. **S**ed iste tres
per mittit filium. per mittit spiritum sanctum. filius mittit
spiritum sanctum. sunt omnino vere. scilicet auctoritative et de-
terminative. **I**ste autem tres. spiritus sanctus mittit seipsum. spiritus sanctus mittit filium. sunt
vno modo vere. scilicet determinative. et alio modo false. scilicet
auctoritative. **A**d argumentum principale per ex his
quod dicta sunt superius. quod non omnis appetitio divine
personae est missio. Nam appetitio quae debet esse
missio presupponit emanationem personae apparen-
tis. quia nisi esset persona producta. tunc non haberet
auctoritatem delegatam et ab altero coicacata. quod est
contra rationem missi seu delegati. et sic argumentum
non concludit quod intenditur.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad argu-
mentum pnci-
pale.

Distinctio decima septima.

Nunc de spiritu
secundum 20. Postquam magister determinavit
de temporalis missionis principio. hinc
incipit determinare de eiusdem missionis modo. Et
dividit in duas partes. scilicet quod dupliciter mittitur spiritus sanctus
scilicet visibiliter et invisibiliter. Primum igitur hinc determi-
nat de spiritus sancti missione visibili. Secundo de in-
visibili. di. xvij. ibi. **I**ta nunc accedam? Primum in
duas. quia primum permissa distinctio de visibili et
invisibili missione. magister persequitur primum membrum
scilicet visibilem missionem. Secundo iter missionis filii et

missionem spiritus sancti facit 3 partes. ibi. **S**ed spiritus
quod dicitur est. Et hec dividit in tres. quia primum ostendit
quod spiritus sanctus ex hoc quod mittitur non dicitur minor pa-
tre. Secundo quod filius secundum quod habet est minor tota trinitate.
Et tertio ostendit quod de primum etiam considerata dei
tate maior est filio ex donatis auctore. Secunda ibi
Notandum autem quod filius. Tercia ibi. **D**ylarius
autem. **A**urca ista distinctione quero.

Utrum species in quibus spiritus sanctus
temporaliter missus apparuit fuerint
imaginarie vel vere reales seu corpo-
rales. **E**t videtur quod fuerint imaginarie. Quia
secundum Augustinum. quod de trinitate. ca. v. Missio visi-
bilis propter hoc fit. ut corda hominum commota
exterioribus visis convertatur secundum intellectum
ad occultam eternitatem. sed a fantastibus
et imaginariis speciebus movetur intellectus.
igitur 20. **C**ontra. in euangelio dicitur quod colum-
ba in qua apparuit spiritus sanctus descendit corporali
specie. sed habuit verum corpus et non fantasticum
seu imaginarium. **H**ic quatuor sunt videnda.
Primo utrumvis missio visibilis proveniat ali-
cui divine personae. **S**ecundo utrum personae visibi-
liter missa secundum quod apparet in corporali specie sit mi-
nor persona que mittit eam. **T**ercio de eo quod
queritur. **Q**uarto utrum tales species formetur
misterio angelorum.

Quantum ad primum

Articulus 1

utrum missio visibilis conveniat alicui divine
personae. est advertendum quod missio predicta sic
describi potest. Missio visibilis est divine per-
sonae ad aliquem hominem destinatio sub tali
visibili signo quo manifestatur vel manifesta-
ri potest aliquo modo emanatio personae que mit-
titur. et scituras hominis ad quem mittitur. **E**x qui-
bus patet quod missio visibilis tria includit. scilicet
divine personae eternae emanationem. anime de uo-
te internam sanctificationem. et veriusque. scilicet emana-
tionis et sanctificationis externam apparitionem
seu manifestationem. et hoc de facto vel secundum apti-
tudinem. quia licet tali signo hec duo non semper
manifestentur. tamen homini signum est aptum natum
ad hoc ut mediante ipso hec manifestentur.

Ex his etiam apparet quid dicendum sit ad
illud quod queritur in isto articulo. **N**am primum non
potest competere visibilis missio. quia cui repugnat
invisibilis missio. eadem repugnat visibilis mis-
sio. sed patri repugnat invisibilis missio. ut
patet ex precedentibus. igitur 20. **M**aior patet. quia
cui repugnat inclusum eadem repugnat inclu-
dens. sed missio visibilis includit missionem in-

Secundo

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

2 uisibile. sicut ex iā dictis patet. **P**. cui repugnat emanatio ei non compete uisibilis missio. **I**lla patet. quia cui repugnat emanatio ei rez repugnat potestatis delegatio passiva seu comunicatio que necessaria est in missio vlt le gato. **S**ed patri repugnat emanatio. cuz nō habeat personā origine priorem se a qua possit emanare. **U**nde si quādoq; legitur q; persona patris manifestauerit se in aliquo sensibili signo. hoc nō debet dici missio sed potius apparitio. quia quis ei qui habet auctoritatem autenticā a se et nō ab alio repugnat mit ti vel legari. sibi tamē nō repugnat apparere vel manifestari. **D**e filio autē et spiritu sancto planū est in scripturis q; eis cōpetat missio uisibilis. **D**e filio enī dicit apostolus ad Galath. iij. **M**isit reus filiū suū factū ex muliere factū sub lege. ut eos qui sub lege erāt redimeret. **E**t Baruch. iij. dicitur de filio dei. **P**ost hec in terris uisus est: et cū hominibus uersatus est. **E**tiaz spiritus sanctus in sancto euāgelio quater legit missus uisibiliter. scz in colūbe specie circa christi baptizatiōē Joh. i. **I**n nube circa christi trāsfiguratōē Mat. xviij. **I**n statu post christi resurrectionē. cū in sustantū discipulos dicit. **A**ccipite spiritum sanctū. **J**o. xx. **E**t i linguīs igneis post christi ascē sione Actū. ij. **R**atio autē illaz uisibilitū apparitionū et causa finali potest assignari **A**pparuit. n. circa baptizatiōē in specie columbe in signū innocētie quaz debemus recipere cum baptizamus uirtute illius qui tunc baptizaba. qui erat agnus dei qui tollit peccata mū di. **C**irca trāsfiguratōē appuit in siluā di ne nubis lucide ut signū haberemus future glorie que reuelabit in nobis. dona em gratie et glorie appropriant spūscō. **P**ost resurre ctione autē cū xps dedit aplis potestātē remitte rēdi pccā. missus ē eis spūscōs i specie ueri seu flatus. i signū q; apli tāte potēte receperūt ibi uirtute qua oia pccā nra possēt exufflare. **U**n dictū est eis a christo. **A**ccipite spiritum sanctū: quoz remiserit peccata remittunt eis. et quoz rū retinueritis retenta sunt. **S**ed post ascensio nē missus est aplis i linguīs igneis. ut ex uisibili signo appareret q; apostoli eē debebant uerbis pfluī et caritate feruidi. q; in oēs terrā debebat exire sonus eoz: et in fines orbis terre uerba eoz. **S**ed forte d illā uelōem dicit sic. **I**llud qd oīno ē inuisibile. h nō pē uisibili ter apparere sine fictiōe. s; spūscōi psona est simplr inuisibil. iuxta illud qd dicit. i. ad I. h. vi. **L**uce i habitat iaccessibile. que nullū hōim

uidit. sed nec videre pōt. **E**t spūscō nō pōt uer nit aliq fictio. cū ipse sit spūs ueritatis. ut dicit in enāg. et spūscōs discipline effugiet fictū. ut dicit **Sap. i.** **P**. si spūscōs eēt missus i ali qua uisibili creatura. tūc pter modos cōes quibus reus est in omī creatura p cēntiaz. po tentiā et pntiam spūscōs eēt in illa creatura in qua mitteret. hoc autē eēt uel p gratie infu sionem. uel p illius creature in uicātē suppo siti assumptionē. uel p representationē. puta q; esset in re sicut in signo. **N**on primo modo quia talis creatura cū non sit rationalis non est capax gratie. **N**ec secūdo mō. quia tūc cre atura irrationalis eēt assumpta a diuio sup posto. quod nullū sane mentis poneret. **N**ec tercio modo. quia uel eēt i ea sicut in signo na turali uel uniuersali. et tūc mitteret in omī cre atura. q; in omī creatura repitur uestigū cre atoris. ut patuit supius distinctōe. i. uel sicut in signo gratuito. et tunc in omni sacramento mitteret spūscōs. cū sacramentū sit signū gratiū. **R**ūdeo. ad pmiū dicēdū q; aliqd uisibiliter apparere pōt intelligi duplr. **U**no mō formaliter reuolūtōe intrinseca. **A**lio mō reuolūtōe solā reuolūtōe extrinseca. sic cā qn q; reuolūtōe ab effectu. **P**rimo mō maior ē uer ra. sed nō scdo mō. **U**n spūscōs dicit uisibiliter apparere. nō q; ipse uideat. sed q; aliqd aliud uideat p cui? **R**eplationē nos manu ducimur i cognitōē aliqd emanatōis spūscōi. et mani festatōē scitātē illi? ad que mittit. **J**o. i. **A**d scdm dicēdū q; appet ibi sicut i signo. **A**d p bariōz dicēdū q; reus tanq; i signo multipl pōt apparere. **P**rimo sicut in signo naturali. et sic reuolūtōe in oī creatura tāq; i uestigio. **S**ecūdo sic i signo reuelatiuo seu illuminatiuo. et sic appuit p rō in ueteri testō. **T**ercio sicut i signo gratuito. et h triplr. **O**z uel illud signū nullo mō est causa gratie. licet ipm cōsequat gratia. et tale signū sicut circūcisio et aliqua sa cramenta ueteris legis. **U**el aliqd mō est cā grē et tale signū ē sacm noue legis. quod aliquo mō efficit qd figurat. ut p; p m g m l. i. iij. di. i. **U**el h mōi signū p supponit gratiā quā de mōstrat seu ostēdit. et tale est signū quo fieri dicit p sone diuine uisibilis missio

Quantus ad secun
dū articulū. utz psona uisibiliter missa s; q; apparet i corpali spūscōi minor psona que mit tit eā. distinguendū est de creatura i q; appa ret psona. **U**el q; illa creatura est assumpta i

Lōdo 2

Lōtra cō dusionē.

Solutio Ad 1

Ad 2

Articls 2

vnitate suppositi diuini apparētis i ea. vñ nō
 Si sic. tūc pono dcoz affirmatiuā. qz qñcū/
 qz due nature sūt eiusdē suppositi. illd qd p se
 pdicat de vna saltē ex pñti pdicat de altera. ma
 xime si ille due nature i termis pcretis profe/
 runt. qz vt sic implicāt suppositū qd est vtriqz
 cōe. S; planū ē q natura assūpta ē minor p/
 sōna diuina q ipsā nō assūpsit. ḡ ppter dca
 tionē ideomati psona assumens dicit minor p/
 sōna non assumere. immo filius dei vt sic di
 cetur minor seipso. iuxta quod ait apostolus.
 Exinaniuit semetipm formā serui accipiens.

Instantia

Solutio

Instantia

Rñ. aliqz

Contra

Solutio
propria.

Sed forte dicit q illud sit extra Dylariuz
 in li. de trini. vbi ait. q pater est maior filio. fi
 lius tamē nō est minor patre. **D**icendum
 ad hoc q illud non est extra illud ppositū. qz
 Dylarius loquit ibi de filio dei fm se. nō qz
 tū ad assumptā naturā **S**ic dicitur ouē
 duplex difficultas. qz tunc dicitur Dylarij cēt
 extra dicitur Augustini. qz stādo p se in di
 uina natura. filius est equalis patri fm dicta
 bti Aug. Itē cū maius relatiue dicitur respectu
 minoris. ergo maior dicitur minore maior. S;
 vnū relatiuū nō potest poni sine reliq. ḡ dicit
 do extra Dylariū nō videt q pater possit dici
 maior filio. nisi filius dicat minor pte. **F**
 erūt igit quidā qui hāc difficultatē ex dicitis
 Dylarij resūltatē euadere cupientes dixerūt
 q quia i patre sunt plures relatiōes qz i filio.
 accipiēdo relatiōē negatiue. puta inascribibi
 tas ē i pte. cui nō cōrmdet aliq relatiō i filio.
 iō p d: maior filio. qzuis ex hoc fili? n dicit
 minor pte. **S**ic isti deficiūt hic triplr. Prio
 qz cū relatiō nullā pfectionē dicitur d se. ideo p
 pter relatiōnū pluralitatē n potest aliqd ma
 ius dici. Sēdo qz sic dicitur filius ēēt maior
 spūscō. qd tñ nullus ponit. pbatio pñtie. qz
 spūscūs hz solā vnā relatiōz; puta spirationē
 passiua. s; fili? hz plures. s. filiationē q refert
 ad patrē. r cōem spirationē seu actiua spirati
 onē qua refert ad spūscū. Tercio deficiunt.
 qz cui? ppositio est cā qre aliquid dicat maius
 eiusdē negatio erit causa quare aliquid dicat
 minus. igit si pluralitas relatiōnū i patre est
 causa quare pater sit maior filio. negatio illi
 us pluralitas; seu paucitas relatiōnū erit cau
 sa quare filius sit minor patre nisi aliud dica
 tur. **E**t ideo possit dici q i illo pposito ma
 ius est idē quod dignius. vbiqz; ergo cōdi
 tio dātis spectat ad dignitatē. ita tamē q con
 ditio recipiētis nō spectat ad aliquā indigni
 tatem. sed ad psonalem pprietatē. tūc ille qui
 dat ita dicitur maior recipiēte. q tamē recipi

ens nō debet dici minor dāte. maxime si reci
 piens recipit omnē pfectionē a dante. r can
 dem naturam que est in dāte. sed sic est in pro
 pposito inter patrē r filiu. ergo rē. Unde nō ē
 differētia inter patrē r filiu qzrum ad pfectio
 nem habitā. quia omnē pfectionē quā habet
 pater habet filius. sed soluz differūt in modo
 habēdi. quia filius habet a patre. sed pater nō
 habet a filio sed a seipso. **E**t illa etiā videt eē
 intētio Dylarij. Quia ibidē sic ait Dylarij.
 Maior itaqz donās. sed nō mior: filius cui
 vnū esse donat. cui trī donat esse quantus ē
 ipse qui donat. filius igit est equalis patri in
 re habita. qzuis pater dicat maior filio i mo
 do habēdi. **E**t hoc de prima conclusione
 secūdi articuli. **C**ōclusio secūda. Si autē
 creatura i qua apparet psona diuina nō est af
 sumpta in vnitatez suppositi a tali psona. tūc
 illa psona nō est minor ceteris psonis diuis
 ppter hoc q i tali creatura appareat. quia ea
 que distincte subsistūt nō cōmunicāt sibi mu
 tuo sua ideomata. sed cum psona diuina ap
 paret in aliqua creatura nō assumendo eam.
 tūc psona diuina r illa creatura distincte sub
 sistūt. ergo nō cōmunicāt sibi mutuo sua ideo
 mata. r p sequez nō pōt in feri q illa perso
 na sit mior ceteris diuinis psonis ppter hoc
 q talis creatura minor est eis. **E**t illa est intē
 tio beati Augustini. ij. de trinitate. ca. vi. vbi
 ait nulq; scriptuz esse q deus pater sit maior
 spiritu sancto. vel spiritu sanctus minor deo
 patre.

Lōdo 2

Quātuz ad terciuz

Articū 3

articulum. vtrum species in quibus apparu
 it spūscō tempaliter missus fuerit ima
 ginarie vel vere reales seu corpales. est aduer
 tenduz q de aliquibus speciebus in quib; ap
 paruit spūscō est magnū dubiū vtrum
 fuerint reales vel fantastice seu imaginarie.
Unde de linguis i quibus apparuit i die pē
 thecostes Augul. mouet illam questionē in
 ppria forma. ij. de trinit. ca. vi. **E**t ppter sui
 difficultatē dimittit eam insolutā. **U**nde ait
 sic. Quis qz de illo igne discere potest. vtrū
 oculis an spiritu vīsus sit. **E**t causam huius
 dubitationis trahit Augustin? ex libro actu
 um apostolor. **U**bi em nos habemus. Ap
 paruerunt illis dispartite lingue. alia transla
 tio quā allegat Augustinus: habet. **U**se sūt
 eis diuise lingue. **E**t ideo post pdicta subdit
 Augustinus. **N**ō em viderūt linguas velut

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

Ne autem retāta. Et hec i duas. fm q duo p/ misit. s. q caritas ē de⁹. 2 q ē spūscūs. Nā pū mo pbat q caritas sit de⁹. Scdo q caritas sit spūscūs. ibi. Cū autē fma rē. Tūc sequit il la ps. S; ne forte. Et diuidit i duas. qz pū mo oñdit q caritas nō soluz causalr dē rē. vt qdā dicere voluerunt. verūenā cēntialr dē rē us. Scdo manifestat quō ex h spūscūs inui sibiliter dē missus. ibi. Tūc. n. nobis Cir ca istā lectionē qro.

Tū aliqs exns in caritate possit cui dēter cogscere se eēi caritate. Et videt q sic. qz. viij. de tri. dicit. s. Aug. q q diligit frēz mag⁹ nouit dilectioez q diligit qz frēz quē diligit. 2 loquit d dilectōe caritativa sed frēz p̄t em dēter cogscere. q̄ 2 caritatē. Cō tra. ecces. ix. dē. Nō scit vtz odio vel amore dign⁹ sit. s; oia i futuz reseruat in certa. Nō ē aduertēdū q sicut aut phs. ij. posteroz. q̄ sti ones sūt eqles nūero his q̄ se scim⁹. Quēsti ones aut sūt q̄ duplices sicut ibidē p̄z. puta si ē. an ē. qd ē. 2 ppter qd est. Illaz tñ questio nū duabus ad pns dimissis. duas tm de cari tate tractabo. **P**rimo igit vidēdū est. vtruz possimus cognoscere qd ē caritas. **S**cdo vtz possim⁹ cognoscere an i nobis sit caritas. **T**ercio dato q in nobis sit caritas. vtrum p hmoi caritatē possim⁹ exire in actū merito rium eterne b̄titudis sine speciali motōe spūl sancti. **E**t quarto vtz caritas 2 gratia sint duo habitus realiter differētes.

Articul⁹ 1

Quantuz ad primū

vtruz possimus cognoscere quid ē caritas. ē ad uertendū q duplex est noticia q̄tū ad qd est. **U**na q̄tum ad quid nomis. 2 illa est facilis. qz omnis entī 2 nō entī. 2 entī possibili 2 p̄ hibito. et ideo quo ad id facilis est r̄sio. q̄a caritas vt sic est quedā virtus. qua median/ te voluntas elicit p̄fectū actum meritoze di/ lectionis in via 2 p̄m̄tatoze in patria. **A**lia ē noticia q̄tuz ad quid rei. 2 hec de caritate est multū difficilis. 2 hoc pbat summa d̄spitas op̄imōnū q̄tum ad istū articulū. qz quidam dicunt qz sit virtus creata. q̄ est habitus for/ maliter inherēs voluntati. **A**lī dicūt qz sit s̄ tus increata. que est ipse spūl s̄ct⁹ mouēs vo luntatē ad actū dilectiois. **M**ultitudinī igit doctorū me ad pns c̄firmādo teneo p̄mā op̄imōnē. que probat sic. **S**i caritas nō esset habitus creatus formaliter inherēs volunta ti. actus meritoze dilectionis nō eēt volun/

Qz cari/ tas sit h̄t⁹ creatus.

tarius. qz sicut motus rei naturalis nō exns a p̄ncipio intrinseco nō p̄t dici naturalis s; violētus. sic mot⁹ voluntatis nō p̄cedēs a p̄ncipio intrinseco nō poterit eē voluntari⁹. **P** illō qd mouet tm̄mō a p̄ncipio extrinseco. mo uet ad modū instrumēti. 2 p̄ns non moue/ tur libere. qz nō est in prāte instrumēti agere vel nō agere. sed de necessitate agit iuxta impe/ tum impellētis. **S**ed si caritas nō eēt habit⁹ inherēs voluntati. tunc i actibus dilectōnis meritoze voluntas moueret a p̄ncipio extri/ seco nō conferente aliquaz vim inherētē ipsi voluntati. ergo actus volūtatis non possent eē meritozi. quia nō eēt liberi. **P** sicut nō potest aliquid nō albū fieri albu⁹ formaliter nisi p̄ albedinem sibi formaliter inherētē. sic nō potest aliquis deo nō carus fieri deo carus formaliter nisi p̄ caritatē sibi formaliter inhe rētē. sed p̄ctōz p̄uersus de non caro sit carus. **P** impossibile est de opposito trāsitū fieri i oppositū nisi mediāte aliq̄ mutatoe. s; i pū cto p̄uersionis p̄ctōz trāsit de eo qd est nō carum eē deo. ad eē car⁹. aut ergo mutatio fieret ex parte dei. aut ex parte p̄ctōis p̄uersi. **N**on p̄umū cū deus sit immutabilis. ergo erit alu/ quid intrinsece inherēs formaliter ipsi p̄uersi/ so rōne cui⁹ nūc dicit eē car⁹. qd nos appella/ mus habitum caritatis. qz si solus actus eēt. tūc talis dormiēs nō eēt deo carus. cū p̄tunc actum caritatis nō eliciat. **P** signū est acq̄ sit habitus habere delectationē in ope. vt p̄z ij. ethicoz. sed i actibus diuine dilectiois ē ma xima delectatio. q̄ i nobis erit habitus carita/ tis rōe cui⁹ in hmoi op̄ib⁹ delectemur. **S**ed opposituz illi⁹ c̄clusionis tenet m̄ q̄ sniaz di cēs hic in l̄ra. qz caritas ē ipse spūscūs assistēt bone volūtati ad eliciendū actū dilectōnis si ue caritat⁹. qd ipse 2 alij sui sequaces probat multapl^r. **P**rimo sic. qz nō min⁹ t̄medi/ ate opat in nobis q̄ ad ea q̄ sunt grē q̄z q̄ ad ea que sunt nature. sed deus non vtr̄ aliquo me dio in opere creationis q̄n naturaz instituit. q̄ nec i opere recreatiois 2 gratie vtr̄ aliquo me dio. **P** si ad actū meritoze dilectionis nō moueret immediate humana volūtās a spū/ s̄cto. tunc tali actū de p̄digno seu de iusticia nō daret vna eterna. p̄ns est falsum. iuxta il/ lud. ij. ad Thimo. iij. **D**e reliq̄ reposita ē mi hī corona iusticie. quā reddet mihi in illum dic iustus iudex. pbat p̄ntia. qz cum volun/ tas n̄ra sit finita. 2 act⁹ suus finit⁹. q̄ si habit⁹ seu virtus qua median/ te actum meritozum elicit etiam eēt finita. tunc in nullo meritum

Op̄io ma/ gistri.

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

nostre adequat de digno ipsam vitam eternam
 siue donum glorie. q̄ oportet q̄ talis actus imme-
 diate sit a ip̄scto. ¶ **S**icut deus i creatōe p-
 duxit aliqua p̄ seipm̄ imediate ppter eoz ex-
 cellentiam. puta angelos seu substantias sepa-
 ras. aliqua vero mediate v̄ productiua natu-
 re cōdicata. sic congruū esse videt v̄ in grati-
 tis opibus nostre recreationis ad ea q̄ sunt ex-
 cellētissima nos moueat imediate. hec autē
 sunt actus dilectionis et caritatis. ¶ **S**frus-
 tra sit p̄ plura qd̄ eque bñ fieri potest p̄ pau-
 ciora. sed posito habitu creato ipsius caritatis
 adhuc v̄ cōter dicit nō possumus mereri si-
 ne speciali merito e sp̄s sancti. Cū igit nō ma-
 gis possit sp̄s sc̄us nos mouere st̄ate tali ha-
 bitu q̄ ip̄o nō ex̄ite. quia eius virtus a nul-
 lo creato dependet. et deus et natura nihil faci-
 ant frustra. ergo tē. ¶ **S** actum ppheticē rati-
 one sue excellētie imediate sine aliquo ha-
 bitu medio elicit sp̄s sc̄us i mēte ip̄i pphete.
 sed actus diuine dilectionis ē excellētior q̄s actus
 ppheticē. illa minor p̄. quia apl̄us. i. ad Ro-
 rinth. xij. p̄fert actū caritatis et ipsam carita-
 tem ipsi ppheticē. Maior etiā patet. q̄a nul-
 lus habitus creatus pot̄ intellectū pphete du-
 cere i noticiā futuroz. ¶ **S** si caritas p̄ cuius
 diuisiones ad nos dicimur deo cari. eēt aliq̄s
 habitus creatus. tūc aliquod accidēs ex̄stēs
 in anima sancta eēt carius deo q̄ ipsa anima.
 sed p̄sequens est falsum fm̄ omēs doctores.
 p̄sequētia p̄bat. q̄ ppter qd̄ vnū qd̄q̄ tale et
 illud magis. v̄ patet. i. posteriorz. ¶ **S** nihil
 est bonū p̄ eētiaz nisi solus deus. sed caritas
 est bona p̄ eētiam. Maior patet. q̄ om̄e qd̄
 est cūtra deum sicut est ens p̄ participationē.
 sic est etiā bonū p̄ participationē. Minor p̄-
 bat. quia illud est bonū p̄ eētiam qd̄ non po-
 test intelligi nō bonū. sed quous omnis alia
 tus possit intelligi nō bona cū possit eē infor-
 mis. sola tamen caritas nō potest intelligi nō
 bona. cuz̄ impossibile sit eam esse infor-
 mē. ¶ **S** viij. de trini. ca. viij. ait August. Deus
 diligit qui dilectionē diligit. q̄ deus est dile-
 ctio. sed illud nō sequeret nisi ois gratia di-
 lectio eēt deus. sicut nō sequit. hoc est sensiti-
 uū. ergo eāial. nisi omne sensitiuū sit animal.
 ¶ Multas etiā alias auctēs adducit magi-
 ster tam de sacro canone q̄s de dictis sanctoz.
 quas ad plēns dimitto. q̄ vna r̄sione p̄ter
 ad oēs r̄ndet. ¶ **S** Sed quous illā op̄m̄ōz nō
 tenet ob reuerentiaz multoz doctoz opposi-
 tā partē tenentiū. fateor tamē q̄ predicta opi-
 nio non est adeo piculosa sicut multi eam vi-

dent estimare. tria incōueniētia magistro mi-
 nus iuste imponētes. Primo v̄ q̄ actus dile-
 ctionis a volūrate elicitus sit sp̄s sanctus. cū
 talis actus caritas siue dilectio dicat. ¶ **S**e-
 cūdo q̄ ex puris naturalibz mereri possemus
 si sine habitu caritatis infuso elicerem⁹ actus
 merito dilectionis. quod fuit error pelagij.
 ¶ **T**ercio q̄ sp̄s sanctus assumeret aīam rōna-
 lē in v̄bitate suppositi. si ipse eēt imediatuz
 principiū actus nostre volūtatē. quod dicitur
 fuisse error manicheoz. ¶ **P**rimū nō est
 st̄unctio. ipse expresse ponit dilectionē in q̄-
 tum sumit p̄ actu n̄re volūtatē eē quid crea-
 tū. quous ad eliciendū h̄mōi actū nō requira-
 tur fm̄ eū habitus creatus qui caritas nomi-
 nel i ipsa volūrate. ad hoc em̄ fm̄ magistrū
 sufficit imediate ipse sp̄s sc̄us. q̄ sine aliq̄ cari-
 tatis hitu ipsa volūtatē ad eliciendū h̄mōi actū
 p̄fectissimē poterit incliare. ¶ **N**ec sc̄dm̄ est
 m̄gr̄m ppter duo. ¶ **P**rio q̄ m̄gr̄ nō posuit q̄
 et n̄is pur̄ naturalibz possem⁹ elicere h̄mōi
 actū. s̄z v̄tute sp̄s sc̄i. h̄ aut nō posuit pelagij⁹
 ¶ **S**ecūdo q̄ quous m̄gr̄ nō posuit hitū caritatis
 creatū. posuit tñ habitū gr̄a deo creatū et aīe
 infusū. dante ipsi anime eē spirituale. et ipsa
 eleuantē sup̄ om̄ia sua naturalia. Propter qd̄
 appet q̄ nō valeat illud cōe argumentuz qd̄
 fit cūtra m̄gr̄m. q̄ aīa ex̄is in pur̄ naturalibz
 non pot̄ attingere obiectū sim̄plr̄ sup̄ naturale
 ¶ **N**ec potest aliq̄ actū sup̄ naturale elicere cir-
 ca h̄mōi obiectū. sed si nō haberet in se habi-
 tū caritatis create. tunc eēt in puris naturali-
 bus. hic magister diceret q̄ ista minor est fal-
 sa. q̄ aīa talis nō est i puris naturalibus. q̄
 p̄ habitū gr̄a st̄ituit in eē sup̄ naturale. iuxta
 illud apl̄i. Gratia dei sum id qd̄ sum. ¶ **N**ec
 terciū ē m̄gr̄m. q̄ ad positionē m̄gr̄i nō seq̄-
 tur q̄ sp̄s sc̄us assumat talē aīaz in v̄bitatem
 suppositi. s̄z solū q̄ iūgat h̄mōi aīe sic moroz
 sup̄eminēs iūgit ipsi mobili. ¶ **Q**uāuis igit
 his bñ intellectus rōes q̄ cūq̄ fuit m̄ magistrū
 solubiles appareāt. et v̄t m̄bi videt positō
 sine piculo possz sustineri. tñ v̄t me p̄formē po-
 sitōibz modernoz. ad r̄tōes inductas p̄ ma-
 gistro breuiter r̄ndet. quous r̄tōes alterius
 pt̄s eque reputē solubiles sicut istas q̄ indu-
 cte sunt pro magistro. ¶ **A**d p̄mū q̄ dicitur
 q̄ deus et naturalibz et in sp̄ialibz imediate ē
 cā i genere cause efficiētis. nō tamē in genere
 cause formalis. ¶ **N**on. n. potest dare eē huma-
 nū sine forma humana. et idō dicit p̄similiter
 q̄ deus nō potest dare esse carum sine forma

Triplr̄ q̄
eū iuchur.

Solutio

Solutio
rōnū q̄ sit
erūt p̄ ma-
gistro.
Ad

Excusatio
magistri.

caritatis dāris tale eē. sicut nec daret eē albuꝝ quod ē effectus formalis albedinis sine albe/ dine. **Ad 2** **Ad** scdm̄ dicendū q̄ nihil est sic pro priū amicorū sicut uiuere. vt dicit. viij. ethi cor. ideo lex iusticie ipsius amicitie hoc req̄ rit. vt reus amicis suis firma caritate ipm̄ di ligentibꝝ suū impiat iocundū uiuētum qui est vita eterna. quā aplūs appellat coronā iu sticie. **Uel** pōt dici q̄ talis habitus creat⁹ est donū spūsancti. ac etiā q̄ spūsancti mo do specialis requirit ad actū meritorū. vt pa tebit i tercio p̄ncipali. ideo uirtute spūsancti acquiremus de dīgno illam coronā iusticie glorie sempiternę. **Ad 3** **Ad** terciū dicendū sicut **Ad 4** **Ad** quartū dicendū q̄ illud non pōt eque bñ fieri sine caritate. **Ad** p̄batioz di co q̄ quis spūsanctus possit quilibet effectū p/ ducere in eē sine agēte scdo. nō tñ potest dare quodlibet eē formale sine forma. ideo dīgere tur q̄ nō possit dare eē carē sine caritate. **Ad 5** **Ad** quintū dicendū q̄ maior nō ē vera. q̄ donum pphie fm̄ doctores ē quidā habitualis influ xus factus a spūsancto. rōne cui⁹ etiā cessante actu pphie. adhuc talis hō vere r formaliter ē ppheta. **Ad** p̄bationē dico q̄ ppheta noti cia futuroꝝ habet dispositiue p̄ h̄mōi habitū s̄ effectiue p̄ spūsanctū influentē sibi h̄mōi h̄mū **Ad 6** **Ad** sextū dicendū q̄ illa regula q̄ dicit. pro pter qd̄ vnūquodq̄ tale r illud magis. nō te net i causis formalibꝝ q̄ntū ad denominatōes q̄ sūt i effectibꝝ formalibꝝ. **Nō** ei sequit. lignū est albū ppter albedinē. ḡ albedo ē magis al/ ba. Sic p̄prie loquēdo caritas nō est cara. s̄ est illud quo aīa formaliter est cara. sicut simi tas nō est sima. sed ē illud quo natus forma/ liter est simus. **Ad** septimū dicendū q̄ mi nor nō est vera si vniformiter sumit sub ma/ iori. **Ad** p̄bationē dico q̄ nō sufficit q̄ nō pos sit intelligi nō bonū ad hoc q̄ tale sit p̄ eētā sicut ē ipse deus. sed op̄ret q̄ sit pur̄ bonū i se comprehendēs om̄e bonū. **Ad** octauū dicē/ dū q̄ r causaliter r exēplariter eōm̄is dile ctio gratuita. q̄ ē ei⁹ pp̄iissima cā. **Lū** igit q̄ cui⁹ ordinata dilectio diligat aliq̄nē effectū quasi necio h̄z diligere pp̄iā eius cām. ideo q̄ cui⁹ diligat dilectionē deū diligit. q̄ deus ē ois dilectio. uel formalis si ē increata. uel cali/ ter si ē ab ipso influxa aīe amorose.

Articul⁹ 2 **Quantū ad secūdū**
p̄ncipale. utz possumus cognoscere an in no/ bis sit caritas. **Dicēdū** q̄ q̄ntū ex nobis ē. p̄u

ta sine dei speciali reuelatō eē possibile ē nos sci re certitudinaliter nos h̄re caritatē in fusa seu meritoꝝ dilectionē. q̄ in noticiā talis habi/ tus nō possumus de uenire nisi ex actibꝝ dile ctionis. uel igit noticiā de tali habitu habere mus ex suba actus. uel ex mō actus. **Nō** p̄i/ mo mō. q̄ etiā nuda potētia sine om̄i habitu pōt in subam actus. p̄ nuda em̄ voluntatē si ne om̄i habitu infuso uel acq̄sito possum⁹ na turaliter diligere deū. **Nec** scdo modo. q̄ ille modus uel uenit actu rōne habitus. puta q̄ ex habitu inclināt ille actus dicit facilis r delectabilis. uel ille modus uenit actu rari/ one ipsius dei. puta q̄ ex acceptatōne diuina ille actus dicit gratus deo r acceptus. r p̄ cō/ sequēs meritorū. **Primū** modū quis i actu certitudinaliter possumus p̄cipere. nō tñ possu mus scire utz illa facilitatio seu delectatio p/ ueniat ex habitu infuso uel acq̄sito. q̄ ha/ bit⁹ diuine dilectōis naturalr acq̄situs ex fre quētatis actibus faceret actus tales delectabi les etiā i pagano uel iudeo. **Signū** em̄ ē acq̄ suti habit⁹ delectationē h̄re in ope. ij. ethicoꝝ. **Sed** scdm̄ modū nō possum⁹ ex nobis ipsis aliquo mō scire nisi deo reuelate. ppter qd̄ di xit apls. i. Cor. iij. Nihil mihi sciens sū. s̄ nō in hoc iustificor. **Sed** forte dice/ ret aliq̄s q̄ fm̄ p̄m̄ questio qd̄ est p̄supponit questionē an est. cū ḡ sic se habeat scire ad sci re sicut q̄stio ad questionē. nos autē possum⁹ scire qd̄ ē caritas. cū sit quidā habit⁹ creatus ut patuit i p̄cedēti articulo. ḡ etiā poterimus scire an sit i nobis. **P̄**. ij. postenor dicit. q̄ r impossibile ē nos h̄re nobilissimos habit⁹ et latere nos. **P̄**. viij. de trin. c. iij. dicit beatus **Aug.** Sciri aliqd̄ r nō diligi pōt. diligi autē qd̄ nescit nequaqs. sed caritas diligit ab habē te caritatē. q̄ sicut p̄fectū scire ē scire se scire. sic p̄fectuz diligere siue p̄fecta dilectio ē diligere se diligere. caritas autē est p̄fecta dilectio. **Ad** p̄mū dicendū q̄ scire qd̄ ē. loquēdo de qd̄ rei. p̄supponit scire an ē. r hoc uel i se uel i sua cā. **Nō** tñ scire qd̄ ē sp̄ p̄supponit rēcē in pp̄ria exēntia. possum em̄ scire qd̄ ē rosa. nul/ la tñ rosa actu exēte. **Et** tñ mittit fallacia figure dicitōis. q̄ cū debet inferri q̄ scirem⁹ caritatē eē. inferri q̄ sciamus eam in nobis eē. **Et** sicut est ibi fallacia consequētis. pura caritas ē. ḡ est in me uel in nobis. **Ad** scdm̄ dicen/ dū q̄ p̄hs loquit ibi de habitibꝝ cognitiuis. illi em̄ non p̄nt nos latere. r iō fm̄ **Aug.** xij. de trin. c. ij. fidē uidet vnūquisq̄ i semetipso. quis nō possum⁹ cognoscere utz h̄mōi fides

Instantia
prima.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Dit.

[Marginal notes in a smaller script, including 'Dit.', 'Instantia prima.', and 'Solutio Ad 1'.]

Ad hoc fides dependet a caritate. Ad tertium dicitur quod ad hoc quod caritas diligat. sufficit quod adducatur cognoscat. Dato enim quod quis diligat se diligere. nescit tamen utrum talis dilectio sit supernaturalis.

Articulus 3 Quatuor ad tertium

principale. posito quod nobis sit caritas. utrum per huiusmodi caritatem possim exire in actu merito uel eterne beatitudinis sine speciali motu et impulsu. per modo conclusio quod tenere propono. Secundo adducam distinctio quorundam doctorum in materia proposita. distinctio uero huiusmodi quod ipse multipliciter affirmat est huiusmodi. Tertio respondebo ad sua motiua. Quatuor ad primum dico quod huiusmodi caritate non potest exire in actu merito uel eterne beatitudinis sine speciali motu et impulsu. quod quodammodo finis alicuius agens est alioquin magis sua natura excederet. tamen huiusmodi agens sublimior ac specialior indiget motu et sine di rigere. sed finis uel sic diligere siue caritate habetis est sublimissimus. et tamen sua natura excedit. ergo non obstat quod habeat caritatem et gratiam indiget motu et directione singulari ipsius specialis acti. Illud idem arguit doctor noster exemplo satis familiari dicens. Sicut puer huiusmodi penam in manu in actu scribendi se habet ad magistrum ducentem manum suam. sic se videt habere huiusmodi caritatem in opere merito ad ipsum specialis motu sed puer talis quousque penam habet in manu. non tamen ordinate scriberet nisi magister manum suam duceret. et tunc. Plus requirit ad exercendum opera meritoria quod ad prosequendum opera naturalia. sed huiusmodi caritate non potest exercere opera naturalia nisi si sibi suffragetur uel influentia. quod quatuor ad opera meritoria indiget specialis acti assistentia et influentia specialis. et tunc. ad Romanum. viij. dicit. Qui spiritu dei agunt. hi filij dei sunt. Et Ista ait. Omnia opera nostra operantur deo. Sed quod ab aliis agit ab eodem mouet. Sed quod dicitur doctor ut primum quod circa hanc materiam distinguunt dices. quod uel intelligit quod illa influentia specialis sic sit necessaria quod sine ea huiusmodi caritate nullo modo possit merito operari. uel quod sine ea non possit firmiter et perseueranter operari. Primum modo negat predicta conclusiones. Secundo modo ipsas affirmat. Primum probat sic. Sicut res constituta in esse naturali cum principijs naturalibus operariis se habent ad operationem naturalem. sic res constituta in esse supernaturali cum principijs supernaturalibus se habent ad operationem supernaturalem. Sed res naturales tunc disponunt solum influentia uel quod tunc.

Nulla res est destituta sua propria operatione. quod per Augustinum. x. de ci. dei. c. xxxi. de sic res animi stratur ut eas proprios cursus agere sinat. sed de potest illa propria motione subtrahere remanente gratia et caritate. et per omnia gratia et caritas habebunt operationem sine huiusmodi motione. Sed quod quod operatio procedens a gratia et caritate est meritoria. et tunc. Opera de genere bonorum sine caritate facta non sunt meritoria. quod tamen si fuerit cum caritate meritoria sunt. Sed dicere quod huiusmodi caritate non possit elicere talia opera sine speciali motu et impulsu. quod prius sine caritate potuit elicere in conueniens. et tunc. quod huiusmodi specialis motu et impulsu non indiget speciali motione et impulsu. sed huiusmodi caritate huiusmodi specialis motu et impulsu. et tunc. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum quod datur nobis. Sed ad preteritue distinctio probat sic. Ad permanendum in mobili ac perseueranter in talibus operibus in quibus magna patimur difficultate necesse indigemus specialis acti auxilio. Sed propter corruptiones nature per primum pariter peccati. et inclinationes fomicis. et multitudinem temptationum. quousque huiusmodi sit in caritate. tamen pariter magna difficultate in operibus meritorijs. ergo tunc. Sed illa secunda preteritue distinctio concedo gratia principalis mee conclusionis. primum pro nego. quod sic illud quod est primum disponit ad introductionem forme naturalis puta celum. illud idem est post introductionem coadiuuans in omnibus naturalibus operibus quod sunt secundum illam formam. sic primum disponens ad introductionem forme supernaturalis est coadiuuans in omnibus operibus que fiunt secundum illam formam. Sed primum disponens ad introductionem forme supernaturalis est ipse specialis actus secundum suam specialem motionem et singulari influentia. quod ad hoc non sufficit influentia generalis. alioquin huiusmodi posset se naturaliter disponere sufficienter ad infusionem gratie dei et caritatis. cuius oppositum probabit in li. ij. igitur in omni operatione meritoria necesse occurrit specialis motu et impulsu. sicut in omni operatione naturali necesse occurrit influentia celi. Ad primum dicitur quod maior est uera cum huiusmodi aduocato quod sic se habent res naturales secundum influentiam uel seu naturalem ad suas operationes naturales. sic se habent res spirituales secundum influentiam spirituales seu speciale ad operationes supernaturales. et tunc sequitur oppositum illud quod arguens intedit. Ad. ij. dicitur quod si subtraheret influentia uel dato quod forme naturales manerent. res tamen secundum eas nihil agerent. sic in proposito. subtrahata tali speciali motu et impulsu acti. dato quod caritas maneret. huiusmodi tamen secundum eam nihil operaret. Ad. ij. dicitur quod talia opera sine predicto influxu non essent meritoria. Ille. n. in fluxus est non trinitatis.

Conclio.

Bofrid' tra.

Prima p' distinctio

Secda p' distinctio

Contra got fridu.

Ad i

Ad z

Ad z

opinio q̄ dicit q̄ motus ad caritatē nō d̄z di
ci augmentū sed alteratio. q̄ oīs mor⁹ ad q̄li
ratē est alteratio. sed caritas cū sit virt⁹ est bo
na qualitas mētis. ¶ P. oīs mor⁹ ad aliq̄
terminū q̄ sit p̄ recessus a d̄no est p̄prie altera
tio. vñ phs i topicis loquēs de alteratōe q̄ est
ad albedinē dicit albius eē qd̄ ē nigro imper
mixtius. sed motus ad caritatē est hmōi. ḡ
zē. Probatio assūpte. q̄ ait aug. lxxvij. q̄sti
onū. q. xxxvij. vel. xxxvij. fm̄ aliā capitulati
onē. fm̄ q̄ auget caritas minuit cupiditas. q̄
caritatis veniē spēs adipiscēdoz. nutritū
tuz a⁹ minutio cupiditatis. p̄fecto aut̄ nul
la cupiditas. ¶ Sed illa i nullo infrin gāt il
lud qd̄ p̄mo dixi. Auctas etiā iā allegata ex
p̄sse p̄ me. q̄ māifeste ponit augmentū fieri i
caritate. Un̄ idē Aug. ait ad Bonifaciū. z h̄
in glo. i. Roz. xij. q̄ caritas meret̄ augeri vt
aucta mereat̄ p̄fici. ¶ Ad primū ḡ d̄cedū q̄
motus augmenti pot̄ esse ad qualitātē fm̄ q̄
h̄z modū quantitatiuū. caritas autē vt iā pa
tuit habuit modū quantitatiuū. Propter. n.
hmōi modū caritas nō solum dicit̄ intr̄ior
sed etiā dicit̄ maior. iuxta quod ait saluator
Joh. xv. Maiorē caritatē nemo h̄z zē. Ad
scdm̄ patet p̄ p̄dicta.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Secūduz p̄ncipale.

Egidius.

Cōfirmat

Quātū ad secūduz

p̄ncipale. q̄liter auget̄ caritas. sūt d̄iūsi mo
di doctoz. quibz de clarat̄ formas intr̄iēbiles
z remissibiles suscipe magis z minus. ¶ Do
ctor em̄ n̄r ponit formā magis z min⁹ suscipe
nō fm̄ gradus i eēntia. q̄ illos nō habet. cūz
forma sit simplici z inuariabili eēntia consi
stens. vt ait auctor sex principioz. Sz vt ip̄e
ait forma suscipit magis z minus fm̄ d̄iūfos
gradus inesse fm̄ q̄ dat magis z minus eēsb
iecto. p̄pter maiore z minore dispōem ipsius
subiecti ¶ Et cōfirmat̄ illa opinio sic. Sicut
se h̄z virtus ad agere. sic eēntia ad eē. sed eadē
virt⁹ i nullo variata fm̄ grad⁹ eēntie magis z
min⁹ agit i passū fm̄ q̄ ē mag⁹ z min⁹ disposi
tū. ḡ eēntia eēntial⁹ z intrinsece siue fm̄ grad⁹
in eēntia i nullo variata. eīdē subiecto dat ma
gis z minus eē. fm̄ q̄ ip̄m subiectū ē magis z
minus disposituz. ¶ P. grad⁹ forme mutat⁹
in eēntia mutat̄ spēm. q̄ forme sunt sicut nu
meri. vt p̄z. viij. metaph. Sicut. n. i numeris
q̄cūq; vnitāte addita vel remota mutat̄ spēs
nūeri. sic quocūq; gradu mutato q̄stū ad eēn
tiā forme mutat̄ spēs fm̄ talē formā. sed cari
tas vel albedo z cetera s̄milia accidētia i ca

tem specie manētia suscipiūt magis z minus
ḡ hmōi susceptio nō erit q̄stū ad gradus i es
sēntia. sed solū q̄stū ad gradus in eē. ¶ P. si
caritas z cetera hmōi forme suscipiūt magis
z minus fm̄ eēntiam suaz. tūc in abstracto di
cerent̄ fm̄ magis z minus. p̄ns ē fallū. ḡ z aū
cedēs. falsitas p̄ns p̄z. q̄ dicit phs i pdica
mētis q̄ iusticia nō d̄z magis z min⁹ iusticia.
p̄bat̄ cōtra. q̄ q̄cūq; p̄uenit forme fm̄ eēntiā
suā. h̄z p̄uenit sibi i abstracto. ¶ P. si caritas
auget̄ fm̄ p̄tes eēntiales sibi additas succel
siue. aut ille p̄tes differret̄ numero solū. z hoc
non. q̄ plura solo numero d̄ntia nō possunt
eē simul in codē subiecto. aut differret̄ specie.
z tūc caritas aucta nō esset eūsdē rōnis. quo
rum utrūq; est irrationabile. ¶ P. simpliciū
sup̄ pdicamēta dicit. q̄ intr̄io Aristō. fuit q̄
forme nō suscipiūt magis z minus in se. sed p
ut p̄cipiunt̄ i subiectis. ¶ Ad illas rationes
r̄ndet quidam doctor qui est p̄trarie opinio
nis. ¶ Ad p̄mū dicit q̄ nō est simile de age
re z virtute. z de eē z eēntia. tū q̄ agere differt
a virtute. tuz q̄ plura requirunt̄ ad agere. vi
delicet subiectū dispositū. ¶ Sed illa solutio
nulla est q̄stū ad ambas suas p̄tes. quia si
cut agere differt a virtute. sic esse differt ab es
sēntia. sicut doctor noster probauit in multz
suis questioibz z tractatibz. nec valet sc̄da no
ta solutio. q̄ cū actus actiuoz sint i patiēte
p̄disposito. nō minus requirūt̄ dispositio i sb
iecto ad hoc q̄ recipiat eē ab eēntia q̄ ad hoc
q̄ recipiat agere a virtute siue potētia. sic ergo
nulla. ¶ Ad scdm̄ dicit q̄ pars aduentis nō
facit caritatē auctā esse alterius specie. q̄ nō
affert nouā rationē. sed ē aliqd̄ eūsdē rōnis cū
p̄ma. ¶ Sed oppositū istī d̄icti p̄babit̄ rō.
iō nisi ad p̄batōnes r̄ndeat solutio nō valet.
¶ Ad tertiū dicit q̄ forme in abstracto p̄nt
dici maiorez. sicut dicit̄ maior iusticia i vno
q̄ in alio. sed magis et minus aduerbialiter
de ipsis nō dicit̄. q̄ talia inherēntiaz p̄dicati
determināt. Nullū autē eēntiale p̄dicatū in
est suo inferiori fm̄ magis z minus. ¶ Sed
nec illud valet. q̄ q̄ iusticia dicit̄ magna vel
maior vel maxima. hoc nō est propter aliq̄
gradū essentialē qui sit in ipsa iusticia. sed est
propter modū quantitatiuū quē sortit̄ iusticia
i ordine ad obiectū. sicut dixi i primo articu
lo illius questiois. Et cū addūt sc̄do q̄ nul
lū eēntiale p̄dicatū inest suo subiecto fm̄ ma
gis z minus. dico q̄ vez est. et cā illius veri
tatis ē. q̄ nō habet gradus essentialēs. si em̄
haberet hmōi gradus. tūc posset p̄dicari fm̄

3
4
5
Aureolus soluit.
Ad 1
Cōtra au
reolum.
Ad 2
Cōtra eū.
Ad 3
Cōtra eū.

... habet caritatem...
... motus ad caritatem...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...
... subiectum...
... obiectum...
... numerus...
... species...
... forma...
... materia...
... actus...
... potentia...
... habitus...
... facultas...
... virtus...
... motus...
... gradus...
... virtus...
... eentia...

susceptionē fieri i caritate rī ceteri formis. q̄a licet eadē aīe magis dispositē vno tēpe q̄ alio eadem caritas det magis esse. vt dixit ille doctoꝝ distinctōe. xvij. q. viij. tamē deus rōe sue libertatis sine omī nra coopatōe pōt aīe infūdere caritatē. r ipsā disponere iuxta libitū sūe volūtatis. sicut dixit ille idē doctoꝝ eadē dīstinctōe. q. vl.

Solutio Ad 1

Ad p̄mū igit argumētū dīcēdū q̄ q̄uis i xpo nō sint p̄lea p̄es eēntie caritatis. qz tales p̄es caritas nō h̄z. ē tñ in eo ē carissimū r deo maxime gratū. qz sicut dicit doctoꝝ noster dist. xvij. q. xi. aīa xpi tantā recepit gratiā r caritatem qua sic replebat eus capacitas taz actualis q̄s possibilis. q̄ si talis anima vltērius fuisset aucta in gratia. nō remāssit in eadē specie.

Ad 2

Ad scđm dīcēdum q̄ q̄uis illud argumētū aliquā apparētiā habeat de alijs accētibz magis r minus suscipiētibz via naturali. de caritate tñ r grā r ceteris p̄ntibz a deo p̄ creationē infusis nihil p̄cludit. quia oēm talē formā deus pōt fm magis r minus intīmare subiecto nulla p̄uia requisiā dispositōe. ita q̄ eadē eēntia caritatis idiuisibilis fm gradū essentialē fm q̄ magis a suo creatore intīmat subiecto et intīmius radicat in eo. fm hoc dat magis r nobilius esse subiecto. r magis participat a subiecto.

Et q̄rum ad susceptionē magis et minus prout est i rebz naturalibz. tunc doctoꝝ nī met factū illud argumētū p̄tra se. ij. suo quolz. q. xviij. Et mīdet ad ipsum sic. Dicit em q̄ intensio r remissio que est in scđis qualitātibus reducitur i intensiōē r remissioē que est i primis q̄litātibus. r illa reducitur vltērius i intensiōē r remissioē que est i raritate r densitate. hec autē que est in raro r denso nō reducitur vltērius in aliquā accidentālē dispositiōē. sed immediate reducitur i partes quātitatūas materic. q̄ ex sua natura hoc habēt q̄ p̄nt ab agente p̄strungi. r sic intēditur densitas. r possunt ab eodem agēte distēdi r dilatarī. r sic intēditur raritas. Et per hoc cessant multe cauillationes que a modernis doctoꝝibus inducunt cōtra doctoꝝē nostrū. que omīa p̄cedunt ex ignorātia istius solutiōis.

Instantia

Et si alius quis instaret dīcēs q̄ calidū r frigidū. humidū r siccum nō debēt reducī ad rarum r densum. quia qualitates prime nō debent reducī ad scđdas.

Solutio

Respondet doctoꝝ ibidem. q̄ q̄uis calidū r frigidū r sic. sint priora raro et denso p̄ comparatiōē ad agens. quia agēs calefaciēdo rarefacit. raritas tamen et densitas sunt priorē quātūm ad materiā. quia mate-

ria rarefiendo calefit. Et quia illa solutio fit i ordine ad materiā. igitur rē. Ad tertium patebit i quarto istius quēstionis articulo Ad quartū dīcēdū q̄ esse accidētis ē quidā mod⁹ p̄fectius quē formē subiectū ex p̄iūctōne sui cū accidēte. qui quidē mod⁹ nō est essentia accidētis. quia ille modus intēditur r remittitur fm q̄ ipm accidēs magis r minus subiecto intīmat. Ad quintū respōdet noster doctoꝝ. i. s. h. dist. xvij. q. viij. in solutiōne quarti argumētū dīcēs. q̄ nō est sile de luce et de formis realibus de quibz ad p̄ns ē sermo. qz lumē intēctiōnaliter est in medio. qd̄ p̄bat. qz due intēctōes solo numero dīntel a duabz cādēlis deriuatē p̄nt sīl esse i eadē p̄te mediū. qz si tales candele i eadē linea ex oppositō pōnātur. hō ex̄ns in vna p̄te videt illā q̄ sibi opponit. r ex̄ns i alia p̄te eiusdē luce videt aliā. quod nō p̄tingeret nisi in omī p̄te illius linee eēnt intēctōes ambaz cādēlay. que tamē solo numero differūt. Et qz talia intēctiōalia depēdēt q̄si totaliter ab agēte. qz nō solum in fieri. sed etiā i facto esse r i p̄seruari depēdēt a suis productiuis. hinc est q̄ a fortiori agente p̄ta a sole aer etiā minus dispositus potest magis illuminari q̄s a luna vel debilitōri agente aer purior r magis disposit⁹ illuminēt. Hinc est etiā q̄ plura lumina simul p̄ntia eadem aeri magis illumināt eū q̄ vnū lumē. Quorum omniū oppositū videmus in formis realibus. Forte dīcēt q̄ idē videmus in formis realibus realiter a suis agētibz inductis i subiectis. Positis em duobus calefactibilibz p̄ oia eque dispositis. r vnū illoꝝ ponat iuxta vnū solū carbonē. r aliud iuxta martimū ignē. nō obstāt equalitate dispositiōis i eis. illud i quod agit ille martim⁹ ignis magis calefit q̄ illud i quod agit solus carbō. igitur non solū rōne dispositiōis subiecti maioris r minoris forma realis dat magis r minus eē veritēriā ex virtute agētis. stante eadē dispositiōe subiecti. possumus ḡ dīcere q̄ nō solum q̄stū ad formas intēctiōnales. verū etiam quātū ad formas reales maior effectus inducitur ex virtute agētis i subiect⁹ eodē modo dispositis. Respondet q̄ predicto casu posito q̄s uis talia passa in principio sunt eodē modo disposita. p̄seuerante tamē actione predictorum agentū cūca hmōi passa immediate fit diffōrmis dispositiō. quia ille magnus ignis ratione sui p̄dominiū sup tale passum velocius disponit ipsum r intēse. propter quod tale passū q̄uis nō recipiat plures gradus

Ad 3 Ad 4

Ad 5

Instantia

Solutio

dispositioe materie. qz hmoi dispoes sunt ad hoc vt ipsa materia diuersimode pficiat fm diuersos gradus i esse pualr pccos in eade eentia forme.

Ad 2

Ad sedm dicendu q motus p prie loquedo non est forma. sicut via no est terminus. qz motus e via i formaz. Et si aliq mo fm suu ee materiale motus diceret ide qd forma. vt sic ipse motus no ee diuisibil. nec hret pres eentia disticta. Sz fm suu ee forma/ le motus e quida fluxus z e quid forma/ succelli uii. z vt sic no est ide qd forma. cuz forma sit fm sua natura ens forma/ pmanens. Comē. etiā videt ibi loq de pibz qstiatibus. qz si ali qua magnitudo q est calida dz frigerieri. illa magnitudo no sil relinqt calore in oibz suis pibz. sz successiue.

Ad 3

Ad terciu dicendu q forma fit p agētis actionē actu i subiecto fm magis z min⁹. in qstū subiecto magis z min⁹ di/ spōsito p actionē ipsius agētis forma dat magis z minus ee. z isto mo fm magis z minus etiā fuit in potētia a nōqz est i actu. sed nec nūc actu suscipit magis et minus i eentia. nec tūc ad tales gradus fuit i potētia. Magis etiā p prie diceret q forma dat esse fm magis z minus. qz q suscipiat esse fm magis et minus. quia forma no suscipit esse sed dat esse. z sub/ iectū per formā suscipit esse. Minor ergo est neganda modo quo ille ponit eā.

Scotus.

Est igitur alia opinio que ponit q forma suscipiat magis z minus p additionē partis eiusdē ratiois cū pcedere. puta caritas per additionē noue caritatis. z sic de alijs. Et probatur sic.

- 1 Sicut trahēs siue tendēs arcū curuitatē ad/ dit curuitati. sic intēdēs albedinē siue augēt caritatē. albedinē addit albedini. et caritatem caritati.
- 2 P. videmus ad sensuz q plūibz addituz plumbo. totū efficitur ponderosius et hoc q grauitas addit grauitati. z ignis ad diuis igni totū efficitur calidius p additio/ nē vnus caloris ad aliū. Sic igitur eodem modo est in alijs.
- 3 P. can dela superueniēs cādele magis illuminat aerē.
- 4 P. sicut se ha bet augmētatio quātitatiua ad quātitatē. sic se habet alteratio intēsiua ad qualitatē. sed il/ la no potest fieri sine additōe noue quātitatē q nec illa sine aduētū noue qlitatē.

Cōtra sco.

Sz illa opinio stare nō pōt. qz vel caritas supueniēs faceret vnū cū caritate pēnīte. z tūc vna cari/ tas est forma z pfectio alteri⁹. z altera cēt sb/ iectū istius. vel maneret ab ea disticta. z tunc duo accētia realia solo nūero dīna eēt siml in eodē. Ad pmū g dicendū q qz p hmoi tractū subiectū curuitatis flectit in extremis

Solutio

Ad 1

vltra suam medietatē. et p sequeus ad cur/ uitatē melius disponit. ppter quod eadem q p̄fuit sine aliqua alia de nouo superueniēte dat tali subiecto magis esse curuū. Sivero p continuationē hmoi tractus extrema totali/ ter iungeretur. tunc dico q prima curuitas tollerē z inducā forma circularis figure que specie differt a prima curuitate. Ad. ij. dice/ dus q sicut si alba superficies adiūgitur albe superficiē. ex hoc nō suscipit magis intēsiue. sic eodē modo de plumbū z igne. In eadē em̄ parte plumbi nec est maior grauitas nec ma/ gis graue esse qz ante fuerat. Sicut em̄ plu/ res homies simul iūcti fortius trahūt nauē. nullus tamē eoz ppter diuisionē talem ad alterū est fortio: in seipso intrinsece. Sic li/ cet illi plures ignes simul iūcti extrinsece pos/ sent i fortioz actōem. intrinsece tū ex hoc nul/ lus eozū esset magis calidus. qz si oppositum quāqz appareret hoc esset p rāto. quia materia nullius eoz vel saltē alterius nō erat perfecte intēsa vel summe ad caliditates disposita aū hmoi diuisionē. z facta diuisionē perfecte di/ spōsit. z p sequeus intēsiue ee recipit. Ad Ad 3 terciu dicendū q nō est ad pposituz. Ad Ad 4 quartū dicendū q nō est simile de quātitate z alijs formis. qz sola quātitas ē p se diuisibil i ptes eiusdē ratiois. ideo ipsa fm tales ptes pprie augmētā. Nulla autē alia forma est diuisibilis in hmoi ptes nisi p accidēs. puta rōne quātitatē put fundat in quāto. z ideo nō pnt tales forme intēdi vel augeri intrinse/ ce fm eentias. sed soluz fm esse intēsiue et re/ missum penes dispositionē subiecti. Sed forte dices. Si separet duos calores. quo/ rum vnus suo subiecto dat magis esse calidū. z alter minus esse caliduz. adhuc illi calores separti tenerent gradus suos quuis essent sepa/ rati a subiecto. z p consequēs ab omni dispo/ sitione subiecti. Sic diceret doctor noster q nulla qualitas pōt separti etiā p potētiā dei ab oi subiecto. qz hoc implicaret dīctōez vt ipse pbat. ij. sūiaz. dist. xix. q. ij. Dato tamen q ita fiat. tunc dico q reus virtute sua cōser/ uans hmoi accidens supplet omne illud qd hmoi accidens in tali gradu perfectionis cō/ seruauit i subiecto anteqz separetur. ppter qd virtute diuina conseruante. tale esse et opera/ ri. aut saltē equiualeus habebit separti. qua/ le habuit cum erat subiecto z dispositiōibus subiecti coniunctuz. Alij dicunt q prima forma cedit et corūmpit. z perfectioz forma

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Instantia

Solutio

Opī. q̄ta

distincte terminat actū dīvisi creatōnis. h̄ dī
 stincte potest a deo produci p̄ sui oīpotētiaz. z
 distīctē pot̄ ab angelo cognosci. z potest eē
 ens dēmonstratū. que oīa p̄ase sunt p̄tra re. ḡ
 2. **P**ois realitas vel ē materia. v̄l forma.
 vel p̄positū ex vtroqz. vel modus alicui? illo
 rū. sed illa realitas quam tu ponis nō est ma
 teria. quia tūc caritas cuius rationē specificaz
 participat eēt ens materiale. nec forma vel cō
 positū. quia tunc posset precise produci et co
 gnosci. quod tu negas. nec modus. quia mo
 dus nō augmentat essentīā rei. sed illa reali
 tas superueniens auget essentīā caritatis fm̄
 q̄ tu dicis. **P**. quādo aliqua sic se habēt q̄
 vñū est maioris p̄fectionis vel entitatis q̄ al
 terū. si illud quod est minoris entitatis potest
 habere entitatē p̄cisam z distīctā sine illo qd̄
 est maioris entitatis. tūc z eōuerso nō repuḡt
 illi quod est maioris entitatis. habere entita
 tem p̄cisam ab eo quod est minoris entita
 tis. z maxime potentia dei in talibus operan
 te. Sed si caritas augetur in essentia modo
 quo tu ponis. tunc potest contingere q̄ cari
 tas superueniens est maioris entitatis q̄ pre
 existens. quia vñi puero qui hodie habet mi
 nimū gradū caritatis. cras deus posset infun
 dere maiorem caritatē q̄ habeat quicunqz be
 atorū. tunc plane p̄ateret q̄ caritas superueni
 ens quam appellas concaritatē. esset maioris
 p̄fectionis z entitatis q̄ caritas p̄existens.
 Cū ergo illa p̄existēs habuerit entitatē p̄cisā.
 ḡ z huic nō repugnat h̄re entitatē p̄cisā.
 4. **P**aut gradus p̄ceptis z gradus supueni
 ens sunt eēntialiter ordinati. aut nō. Si sic.
 tunc tales gradus necessario differunt specie.
 quia impossibile esse eēntialē ordinē inter ea
 que sunt eiusdē speciei. z sic gradus supueni
 ens nō p̄ciparet eādē rōem specificā cū p̄
 cedēte. cui? oppositū tu affirmas. Si nō sūt
 eēntialiter ordinati. tunc ita p̄cisam entitates
 poterit habere scd̄s a p̄mo sicut p̄mus a scdo.
 q̄ i nō eēntialiter ordinatis sicut deus vel na
 tura p̄t p̄ducere p̄mus absqz scdo. sic scdm̄
 absqz p̄mo. **A**d rōem suā dico q̄ illud qd̄
 mouet motū intētionis ē i potētia ad vltērio
 rē gradū in esse. nō autem in essentia. z illo eē
 caret. z ideo tendit ad ipsum p̄ talem motū.
Est etiam in minorī manifesta petitio p̄ncipi
 p̄ij. quia hoc iste debet probare. vīcz q̄ sub
 lectū existens sub forma remissa vere mouet
 ad realitēz aliquā p̄tinēntē ad genus qua
 litatis. accipiēdo realitatē p̄ parte eēntie ipi
 us qualitatis.

Solutio rōnis sue.

Quātuz ad terciuz

Tercium p̄ncipale.

Cōclo. 1

p̄ncipale. vtrum caritas augeri possit in in
 finitum. Dico q̄ caritas simpliciter z absolu
 te nō potest augeri i infinitū. fm̄ quid tamen
 z respectiue potest augeri i infinitū. et sumo
 hic argumentū intēsiue z nō extēsiue. **P**ri
 mū probō sic. **O**mnē quod recipit in aliquo
 limitato z finito. fm̄ suam naturā est limita
 tum z finituz. z p̄sequens nō potest simpli
 citer crescere in infinituz. caritas est h̄mōi. cr
 go zc. **P**. oīs natura q̄ est intēsiuē z au
 gibilis in infinituz. illa est remissibilis et di
 minuibilis in infinitū. **U**n̄ qz q̄nto vt q̄ntū
 est nō repugnat augeri i infinitū. ḡ quantuz
 vt quantū est puta mathematice sumptū est
 diuisibile z diminuibile i infinitū. Sed nec
 caritas creata nec aliqua alia forma suscipi
 ens magis z minus est remissibilis in infini
 tum. als calefaciens posset per infinitū tem
 pus remittere frigidum. q̄ nunqz induceret
 aliquem calorem. eo q̄ semp aliquid frigidit
 atis remaneret in illo subiecto. **E**t si instā
 tia ferretur de numeris contra maiore p̄posi
 tionē qui augent in infinitū. nō tñ diminuū
 tur in infinitū. eo q̄ statum habeant ad ipsaz
 vnitatem. **R**ūdeo q̄ hec instātia nō est ad
 p̄positum. quia nos loquimur de gradibus
 forme eiusdē speciei. numeri autē differūt spe
 cie. **S**cdam p̄clusiōz p̄bo sic. Sicut se ha
 bet noticia abstractiua vie ad noticiā intuiti
 uam patrie. sic se videt habere caritas deside
 ratiua vie ad caritatē fructiua patrie. sed si ab
 stractiua vie augetur siue intēderetur i in
 finitum. nunqz tamen posset q̄stum ad perfe
 ctionem noticie equari noticie intuitive pa
 trie. ergo si zc. **P**. q̄ncunqz aliqua sic se ha
 bent q̄ actus vñius q̄uisqz intēdat nō p̄t
 eqr̄i actui alteri? nec eius p̄fectōem attingere.
 atqz sp̄ p̄ sui intensionem sibi poterit magis
 ac magis conformari. tūc illud cui? actus sic
 intēdit p̄t dici aliquo mō augibile siue in
 tensibile in infinituz. sed actus caritatis vie
 isto modo sic se habet respectu actus caritatis
 patrie. ḡ zc. **M**aior p̄z. qz cū habet? cognosci
 mus p̄ p̄rios eorū act? ideo ex cōditionibz
 ipsorum actū iudicamus de p̄ditionibz ipo
 rū habitūū. **M**inor p̄z. qz act? p̄p̄? carita
 tis vie est amor desiderij qd̄ necessario est cuz
 motū z affectōe ipsius animi. p̄pter quod di
 cit August. in p̄fessionibus suis. **A**d te feci?
 s̄i nos d̄ic. z in quietuz est cor? nostrū donec

Instātia

Solutio

Cōclo 2

2

Ad 2

caritas nostre voluntatis sit finita. ergo caritas
 non potest crescere in infinitum simpliciter. **Ad** secundum
 dicendum quod illi qui ponunt quod caritas est in diuer-
 sis angelis dicitur sic sicut et ipsi angeli. illi utique
 habent dicere quod si deus in infinitum semper produ-
 ceret nobilitate angelum. quod semper produceret nobili-
 ore caritate. **Sed** dato quod caritas eiusdem speci-
 ei sit in omnibus angelis. tunc potest negari unita.
 quia cum in eadem specie non possint dari infiniti gra-
 dus nec in essentia nec in esse. non videtur quod aliquis
 possit in infinitum intendi simpliciter et absolute
 nisi in dote scientie. **Propter** quod dicitur solle-
 nes doctores. quod tanta fuerat gratia et caritas in
 christo. quod si amplius aucta fuisset non mansis-
 set in eadem specie. **Ad** probationem dicendum quod
 unus homo propter perfectionem ad perfectibile re-
 quirat perfectionem naturalibus. **Un** quis antea christi quam
 tu ad sua naturalia sit inferior quam angelus.
 in ipso illud per. **Un** uisus eius paulominus ab
 oim angelorum simul et vnice sumpta. **Ad** ter-
 cium dicendum quod maior est veraybi accessus ad
 terminum successiuus. sed sic non est de accessu ad
 obiectum caritatis. quolibet enim actu caritatis
 tale obiectum attingit. **Ad** minoris dicendum quod
 quis naturaliter et entitatie de? distat a no-
 bis in infinitum. est tamen cuiuslibet creature inti-
 mior quam creatura sibi ipsi. sicut quod ait beatus Au-
 gustinus in libro confessionum. propter quod cuiuslibet cre-
 ature potest obiectum iugiter habere placitum. **Sic**
 voluntatis. **Uirtus** etiam sed de clusiois im-
 pugnat ab aliquibus sic. **Omne** finitum pro-
 nuu accessu attingi potest maxime ab eo quod est
 eiusdem rationis cum ipso. sed caritas cuiuslibet exi-
 stens in patria est finita. et eiusdem rationis cum ca-
 ritate vic. ergo attingi potest quo ad sui equali-
 tate per continuam intentionem caritatis ipsius vic

Ad 3

Ad 2. **Sed** dato quod aliquis in patria habeat tres gra-
 dus. et vnus viator habeat vnus. et idem via-
 tor per opera meritoria acquirat secundum gra-
 dum. non apparet quare non possit illum terci-
 um gradum attingere. maxime cum sit eiusdem ra-
 tionis cum isto secundo quem iam adeptus est.

Contra se
cuiusmodi

Ad 3. **Quod** doctor noster hic ponit exemplum de
 angulo trigone resultantem ex diametro et linea
 semicirculi. **Respondeo** illi quod exemplum non est
 ad propositum. quia illi duo anguli sunt diuersarum ra-
 tionum. ideo per incrementum vnus non puenit ad
 equalitatem alteri. **Sed** caritas vie et caritas
 patrie est caritas eiusdem rationis. imo in eodem hoie
 supra est eadem caritas numero. sed in his que sunt
 eiusdem speciei. per intentionem vnus puenit ad alium

dinem et equalitatem alteri. **Sed** illa non concludit
 dicitur. nec est me. nec est doctor noster. **Presuppo-**
 nit enim doctor quod ille proficiens in caritate ma-
 neat viator. quia hypothesis supposita arguitur
 sic. **Quicunq** aliqua duo sic se habent quod eis rea-
 liter annexa a quibus absoluti non pnt sunt di-
 uersarum rationum et quodammodo impossibile. tunc
 talibus sic permanetibus per intentionem seu cremen-
 tum vnus non puenit ad equalitatem alteri. sed
 caritas vie et caritas patrie sunt homini. ergo etc.
Maior pars. quod non potest fieri coequalitas inter
 aliquam stater repugnancia iter ea que ipsi sunt inse-
 parabiliter annexa. sed minor patet expressis per
 Augustinum in omelia que legitur in festo Iohannis eu an-
 geliste. **Ad** primum ergo dicendum quod licet caritas
 vie et patrie sint eiusdem rationis. tamen put est in via-
 tore. est inseparabiliter coniuncta his que differunt
 ratione ab illis que necessario sunt requisita quo ad
 perfectionem caritatis que est in patria. puta hic est
 coniuncta enigmati fidei. ibi autem clare visio ob-
 iectum diligibile clarissime demonstrari. **Hic**
 anima viatoris reclusa est in carcere molis corpa-
 lis. de quo dicitur Sap. ix. Corpus quod cor-
 rumpit aggrauat animam: et deprimat terrena
 habitatio sensum multa cogitantem. ibi autem exu-
 ta est ab omni molestia corporali. **Dis** et alijs mul-
 tis similibus stantibus et permanentibus in via-
 tore. planius est quod subiectum caritatis nunquam
 tam nobiliter disponet in via qualiter in pa-
 tria. propter quod eadem essentia caritatis nunquam
 quam daret esse tam nobile et intellum quale da-
 ret in patria. cum ergo caritas non suscipiat ma-
 gis et minus sicut essentia sed solum sicut esse. sequi-
 tur necessario quod viator manens viator nunquam
 quam per sue caritatis augmentum caritati compare-
 hendoris poterit coequari. **Sicut** enim linea
 vnus cubiti signata in circulo deest cubito unum
 crescente circulo semper magis dirigitur et acce-
 dit ad rectitudinem. et quislibet circulus cresce-
 ret in infinitum. nunquam pars illa manens in circulo
 fieret plene recta. **Si** tamen separaretur a circulo
 in breuissima morula posset perfecte dirigi
 ita quod totaliter esset recta. **Sic** quis caritas
 viatoris annexa statui potest miserie que cir-
 culo simulat. eo quod idem sibi respondeat per sine et
 pro principio. quia viator de terra oritur et in ter-
 ram reuertetur. quis in qua talis caritas inten-
 datur. manens tamen in fixa periodo illius per
 sentis miserie nunquam erit plene recta sicut illa
 que est in patria. raptam vero extra statum pre-
 dictum quasi in actu oculi perfecte dirigetur.
At per hoc patet ad secundum et tertium argu-
 mentum.

Contra illa

Solutio
Ad 1

Ad 2 et 3

Solutio

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad argu-
mentū pnci-
pale.

ppositum. quia cum dilectio sit qdā uersio
mētis in deū. q̄ si pctm̄ veniale h̄mōi uersio
nē retardat. q̄ diminiuit caritatē. ¶ Rñ. q̄ licz
p ipsa venialia pctā actus caritatis q̄ ad suū
feruorē tepescat. habitū caritatis integer p/
seuerat. ¶ Ad scdm̄ dicēdū q̄ maior p̄ nega-
ri. q̄ multa sūt q̄ rē p̄nt impedire dū ē in fieri
que tñ ipsā nō diminiuit cū est in facto eē.

¶ Ad tertiū dicēdū q̄ licet q̄stū ad exteriorē
apparietiam deus videat min⁹ diligere ipm̄ q̄
est in pctō veniali q̄ aliū. eo q̄ effectū minus
diligētis circa ipm̄ exerceat. q̄ ipm̄ p̄tali p̄c-
caro ad penā purgatorij ordinar. ex h̄ tñ reali-
ter ondit q̄ nō min⁹ diligit ipm̄ q̄ aliū. q̄ eē q̄
le celestē p̄miū ambobz referuat. pctm̄. n. veni-
ale q̄suis mereat penā. nō tñ diminiuit gl̄iam

¶ Ad q̄rtū dicēdū q̄ malū venialē pcti q̄suis
nō tollat illud bonū qd̄ iā in aīa factū est. im/
pedit tñ illud bonū qd̄ p̄tūc cū tale peccatū
p̄mittit posset fieri in aīa viatoris. ¶ Vel dicen-
dū q̄ tollit aliq̄d bonū. q̄ facit hoīez tepescere
q̄ ad feruorē act⁹. ¶ Ad q̄ntū dōm̄ q̄ sicut ca-
ritas ē a solo deo. sic imediātā dispositio q̄ ad
caritatē i se ē a solo deo. r̄ iō pctā nra venialia
sicut nō attingūt caritatē. sic nec attingūt im-
mediātā dispositio ad eā. r̄ iō de magis dispo-
sito nō fit min⁹ dispositio respectu caritatis i se
licet respectu annexoz possit p̄t⁹ disponi. pu-
ta p̄ inobediētā r̄ rebellioz viriū inferiorz.

¶ Ad vi. dōm̄ q̄ si talē cupiditas ē veniale pctm̄
tūc nō p̄t attingere habitū caritatis. tñ q̄ p̄
talē cupiditatē vires inferiores reddunt mi-
nus habiles ad obediētū impio volūtariū im-
pantis s̄m̄ rectā rōem. q̄ fit hō min⁹ feruendus
q̄stū ad executionē ipsi act⁹. r̄ ideo cupiditas
minuit caritatē nō i se q̄stū ad habitū. sed so-
lū q̄stū ad actuz. ¶ Ad argumentū p̄ncipale
dicendū. q̄ q̄suis caritas non fit quantitas. tñ
habet quendā modū quanti.

Distinctio decima octaua.

Distinctio decima octaua.
Reterea dili-
gētē rē. Post q̄ m̄ tractauit
de mō tpalis p̄cessiois ipsius
spūsc̄i. i hac. xvij. distinctioe tractat de p̄pri-
etate ipsi spūsc̄i signata sub noīe dati siue
doni. Et p̄t breuiter ista distinctio diuidi in
quāz ptes. s̄m̄ q̄ m̄ circa h̄ nomē donū pro-
ut p̄uenit spūsc̄o mouet q̄n q̄ q̄oes. Se-
cūda ibi. Sed querit cui donabilis. Tercia
ibi. Dicunt questio. Quarta ibi. Dic querit

tur vtz filius. Quinta ibi. Post hec querit
vtrū rē. Prima diuidit in tres. qz primo ar-
guēdo ad vtrāqz partē mouet questionē. Se-
cūdo circa motā questionē ponit suā determi-
nationē. Et tertiō siue determinatōi adiungit
probationē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹.
Tercia ibi. Nō ergo spūsc̄o. Sicut que-
stio secūda diuidit in tres ptes. Nā primo
magister p̄mittit titulū questionis. Secūdo
tangit materiā solutiōis. Et tertiō subiun-
git quoddā notabile ex p̄dictis. Secūda ibi
Ad quod dicimus. Tercia ibi. Et notandū
est. Et nā tertia questio diuidit in tres ptes.
s̄m̄ q̄ primo mouet questio. Secūdo addit
respōsio. Et tertiō ex p̄dictis quasi correlarie
multiplex inferit illatio. Secūda ibi. Ad hoc
breuiter respondemus. Tercia ibi. Ecce his
verbis. Et hec in quattuor. s̄m̄ q̄ inferūt
quattuor correlaria. Secūda ibi. Et supra/
dictis. Tercia ibi. Et s̄m̄ hoc rē. Quarta ibi
Itaqz et spūsc̄o. Quarta questio simili-
ter diuidit in duas ptes. Nā primo propo-
nit questionē. Secūdo annectit respōsionē.
Respōsio incipit ibi. Ad quod dicimus. q̄ fi-
lius rē. Ultima questio diuidit i duas par-
tes s̄m̄ q̄ primo mouet questio. Secūdo in
futurū differtur eius respōsio. Secūda ibi.
Dui⁹ questiois determinationē. ¶ Circa hāc
distinctionē quero.

Utrum hoc nomē donū in diuis di-
cat notionaliter. ¶ Et videt q̄ non.
qz omne nomen notionale importat
distinctionē. sed in hoc nomē donū nō ē di-
stinctio. quia tota trinitas r̄ quelibet persona
potest seipsam dare. ergo rē. ¶ Contra. iij. de
trini. ca. penul. ait Augul. Spiritū sanctum
donū esse est spūsc̄o a patre procedere.
sed processio est nomē p̄sonale siue notionale
ergo rē. ¶ Dic breuiter sunt quattuor vidē-
da. ¶ Primo de hoc quod querit. ¶ Secū-
do vtrū soli spūsc̄o conueniat hoc no-
men donū. ¶ Tercio vtrū spūsc̄o sit eo
donuz quo spūs. ¶ Quarto vtrū sit eo do-
num quo deus.

Quantū ad primū **Articls 1**
vtrū hoc nomē donū i diuis dicat notionaliter
Dicēdū q̄ sicut verbū s̄m̄ suā p̄p̄iam ratōez
dat intelligere p̄cessum a proferere. ita donū
dat intelligere processum a donāte. sed pro-
cessus conuenit persone r̄ nō essentia. ideo r̄ qz
verbum q̄ donum in diuis ē personale seu

notionale et non essentialis. Propter quod aug. iij. d. tri. c. vi. ait. qd spiritum sanctum donum esse a prececedere. Nomen tamen datur essentialiter sumitur. quia dicitur uenit spiritus sanctus ex te. Unde ait aug. v. de tri. c. xv. spiritum sanctum ab eterno fuisse donum. sed ex te fuisse datum.

Articulus 2

Quantum ad secundum articulum.

verum solum spiritus sanctus ueniat huius nomen donum. Dicendum quod donum tripliciter differt a dato. Nam donum est donatio libera. ex qua non expectatur aliquod redonatio. ut patet. i. ethi. Ex quo patet quod donum ratione sue significandi addit aliquid super datum. Secundo differt in modo significandi. quia donum dicitur quasi ab aptitudine ut dicitur. sed datum dicitur ab actu donationis. Tercio dicitur ratione significandi quod donum cum sit nomen significat sine te. sed datum cum sit participium. vel si nominale sumitur quasi per nomen substantiale tenet. id significat cum te. Ex quo patet quod donum dicitur remanere per modum libertatis sine te in aptitudine ut dicitur. Cum igitur spiritus sanctus procedat a patre et filio per modum amoris et libere sine te in aptitudine naturali ut dicitur in te. cum etiam quia amor principaliter habet rationem doni. alia autem ex sequenti in quantum patet ratione amoris. ideo spiritus sanctus proprie donum dicitur. Propter quod ait aug. xv. de tri. c. xvij. Non frustra in hac trinitate non dicitur uerbum dei nisi filius. nec dicitur donum dei nisi spiritus sanctus.

Articulus 3

Quantum ad tertium articulum.

principale. verum spiritus sanctus sit eo donum quod spiritus. dicendum quod spiritus sanctus eadem proprietate est donum quod constituit esse personale. quia b. aug. iij. de tri. c. xvij. dicit. quod sicut natus esse filium a patre esse. ita spiritus sanctum donum dei esse est a patre et filio procedere. sed filium natum esse est sua personalis proprietate. ergo spiritus sanctum donum dei esse.

Loco augustinus

Sed contra illud arguit quidam sic. Illud quod uenit spiritus sancto in ordine ad creaturam non potest esse sua proprietate personalis. sed esse donum uenit spiritus sancto in ordine ad creaturam. ergo etc. Maior patet. quia proprietate cuiuslibet diuine persone est prior omni creatura. Minor etiam patet. quia ex hoc spiritus sanctus dicitur donum. quia datur nobis. P. omnis relatio dei ad creaturam est relatio rationis. sed proprietate in diuinitate est relatio realis. cum igitur hoc nomen donum conueniat spiritus sancto in ordine ad creaturas. ergo etc. P. una persona diuina non constituitur duabus relationibus. sed spiritus sancti personam constituit spiratione passiva. ergo esse donum

non erit eius personalis proprietate. ergo etc. Sed illa sunt manifeste contra intentionem augustinus. pro ut magister cum adducit illa. xvij. distinctio in lra. Ad primum dicendum quod minor non est uis quousque uera. quia si nulla creatura esset nec unquam fieret. adhuc spiritus sanctus esset donum. eo quod esset amor personaliter productus in diuinitate. amor autem est donum primum omnium donorum. primum enim quod libere damus est amor noster. et illo per consequens damus omne quod libere damus. Ad secundum patet per idem. Ad tertium dicitur quod sicut uerbario in diuinitate est idem quod generatio. sic donatio in trinitate in diuinitate idem est quod spiratio. et per consequens esse donum et esse spirationis idem sunt.

Solutio

Ad 1

Ad 2 et 3

Articulus 4

Quantum ad quartum articulum.

verum spiritus sanctus sit eo donum quo deus. Dicitur doctor noster hac distinctio. quod quilibet diuina persona sit omnino simplex. ideo illud quo spiritus sanctus est deus. et illud quo est donum non potest realiter differre. differunt tamen formaliter. quod sicut pater non est formaliter eo pater quo deus. nam formaliter est deus ueritate et pater paternitate. sic spiritus sanctus est deus per diuinitatem essentialiter et naturam formaliter. donum autem est proprietate relatiua. Et declarat se exemplariter dicens. quod sicut aliquis currens existens lassus et calidus. alio est formaliter lassus. et alio formaliter calidus. quia lassus est lassitudine. et calidus calore. originaliter tamen uno et eodem modo potest utriusque. uicis ipso cursu. Ita spiritus sanctus eadem sua processione accipit quod sit deus et quod sit donum. quousque formaliter sit proprietate donum et natura deus. Sed quousque a nullo aduersario huius dicta doctoris et alia sua dicta ducant. tamen satis apparere uident repugnare. cum ipse uerbi dicitur in diuinitate neget esse diuinitatem formalem. Quia autem obiectioni de facili possumus respondere. dicentes quod doctor hic sumit diuinitatem formalem per eadem quod est formaliter rationem. et tamen non negat iter relationis et si dicitur etiam in diuinitate. quousque eadem neget in se absoluta. Ad argumentum principale dicitur quod donum dupliciter ad primum dicitur potest. Uno modo dicitur illud quod est donabile vel dari potest sive a seipso sive ab alio. et sic dicitur essentialiter in diuinitate. quia uenit omnibus tribus. Nam potest dari filium. et per se filius spiritus sanctus. et pater seipsum. potest etiam quilibet persona diuina dare seipsum. Alio modo dicitur donum illud quod ex proprietate sue originis accipit quod sit donabile. et hoc nomen donum dicitur non essentialiter in diuinitate. eo quod solum spiritus sancto

Nota quod egidius expone se ponit formalitates.

Contra egidium.

Solutio

Ad principale argumentum.

Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various smaller annotations.

ueniat. cui ppriū ē pcedere p modū amor,

Distinctio decimanona

Nunc postq̄z
 zc. Duculqz mgr dterminauit d
 diuic eēntie unitate. psonaz tri
 nitate. ac psonalis origis distinctōe z alia
 re. hic i ista. xix. dist. incipit tractare de pdicta
 rū psonaz equalitate. Et diuidit i duas ptes
 qz pmo ostēdit diuinaz psonaz equalē ma
 iestate. Secdo ostēdit ex pdictis ori quādas
 singulare difficultate. dist. xxi. ibi. Dic out q̄
 stio trahēs zc. Prima i duas. qz pmo ondit
 psonaz equalitate ex hoc q̄ hnt eadē magni
 tudinē z maiestate in eēndo. Secdo ex hoc q̄
 hnt eadē virtutē z p̄tatem i agēdo. dist. xx.
 ibi. Nūc ostēdemus. Prima diuidit i tres
 qz pmo mgr ondit i quo p̄sistit psonaz equa
 litas i eō. s. i eternitate. magnitudine z p̄tate.
 Secudo probat hec tria nō differere sed so
 la ratio. Et tercio prosequit psonaz equali
 tate i p̄ciali. prout attēditur i ipsa magnitu
 dine. Secūda ibi. Lūqz enumerēt ista. Ter
 cia ibi. Q̄ aut eternitate. Et hec diuiditur i
 tres. Quia pmo ostēdit diuinaz psonaz ma
 gnitudis equalitate ppter substantialitatis
 unitatē. Secudo ppter totalitatis immuni
 tatē. Et tercio ppter simplicitatis puritatem.
 Secūda ibi. Sed iaz nūc. Tercia ibi. Sci
 endū est igit. Prima diuidit i duas. qz pri
 mo probat intētum ex hoc q̄ tres diuine per
 sone sunt realit̄ vna natura. Secdo ex hoc q̄ q̄
 libet diuina psona habet esse i alia psona. Se
 cūda ibi. Et inde ē q̄ p̄ dicit eē. Tūc sequit il
 la ps. Sed iā nūc. Et diuidit i tres. qz pmo
 ponit veritatis intēte declarationē. Secdo ecō
 tra ducit apparentē obiectōz. Tercio hui⁹ ob
 iectionis subdit solutiōem. Secda ibi. Dis
 viditur aduersari. Tercia ibi. Dec q̄ hic di
 cūtur. Prima i tres. qz pmo ondit q̄ natura
 respectu diuinaz psonaz nō habet rationē toti
 us integralis. Secudo q̄ nō habet rōem to
 tius v̄s. Et tercio q̄ nō hz se i rōne p̄tis ma
 terialis vel formalis. Secūda ibi. Dic adij
 cēdum ē. Tercia ibi. Notādū etiā q̄ eēntia.
 Tūc sequit illa ps. Sciēdū ē igit. Et diuidit
 i tres. qz primo mgr probat diuinā simplici
 tate ex eo q̄ vna psona nō est minor personis
 pluribus. Secudo isert ex pdictis q̄ reus
 nō debet dici triplex sed trinus. Tercio ostē
 dit q̄ modus his oppositus inuenit̄ in rebz

corpaliibus. Secūda ibi. Preterea cū deus.

Tercia ibi. In rebz corporeis. Dic quero
 Trum vna psona sit i alia. **Q**uestio
 del q̄ nō. qz i quocūqz est paternitas
 filiatio z spiratio. ille ē pater et filius
 z spūscūs. sed si p̄r z spūscūs sunt i filio. tūc
 erūt i eo paternitas z filiatio z spiratio. ergo fi
 lius eēt pater z spūscūs. z sic eēt p̄fusio per
 sonaz. **C**ontrarium ponit magister i lra illi
 us. xix. distinctiōis. **I**sta questio possz ha
 bere duplicē intellectū. Quoz p̄m⁹ ē satis fa
 cilis. alter vero difficilis. **P**rimo posset in
 telligi vtrum vna psona sit i alia intellectu
 liter z obiectiue. Et tunc de facili respondeat q̄
 sic. Quia omne cognitū est i cognoscēte obiecti
 ue. vel p seipsum. vel p suam similitudinē.
 sed quelibet diuina psona cognoscit quamlibet
 diuinam psonā nō per similitudinē sed p
 seipsum. quia q̄ aliquid nō representet intell
 ctui p seipm sed i suo simili. puenit ex impfe
 ctōe p̄ntati. que i diuinis esse nō potest. ergo
 quelibet diuina psona est i qualibet diuina per
 sona p seipsum intellectualiter z obiectiue.
Alio mō posset intelligi hec q̄stio. vtz vna
 psona sit i alia realiter z entitatiue. Et sic q̄
 uis questio sit difficilis. tñ ratio ē fidei et pro
 pter auctes sanctorz. z dicta sacri canōis. ne
 cesse ē nos illud firmiter p̄fiteri. Dicit. n. sal
 uator Johis. xiiij. Ego i patre z pater i me
 est. Modus tamē declarādi diuersimode tā
 gitur a diuersis. Quidā em̄ illud declarāt ex
 diuina productōe. Aliqui ex diuina relatiōe.
 Alij ex diuinaz psonaz eēntiali idēficatiōe.
 At ideo ponā q̄tuor conclusiōes. s. tres negati
 uas z vnā affirmatiuā. **P**ria ē q̄ qualibz di
 uina psonā eēt q̄libet diuina psona nō p̄r p̄ba
 ri ex diuinaz psonaz pductiōe. **S**ecda q̄ h
 nō p̄t sufficēter p̄bari ex diuina relatiōe. **T**er
 cia q̄ h nō p̄t p̄bari sufficēter si rō t̄m̄mō su
 m̄t ex diuinaz psonaz eēntiali idēficatiōe. **Q**uarta q̄
 pdicta in eēntia cuiuslibet diuine p
 sone i q̄libz sufficēter p̄bari p̄t ex reali p̄ue
 niētia z reali diuina quā habet diuine persone
 nō ppter eēntiā t̄m̄ nec ppter relationē eēnti. s.
 ppter eēntiā z relatiōem simul.

Primū patet. quia
 si ratione origis sufficēter posset p̄bari p̄du
 ctū eēt i p̄ducēte z ecōuerso. tūc pater carnalis
 vere eēt i suo filio. z filius i patre. z n̄s ē fallū
 ḡ z ancedēs. cōntia patz. quia filius carnalis
 vere originat̄ a patre carnali. **F**orte dicit̄ q̄

Loco 1

2

3

4

Loco 1

Instantia

Solutio

non est simile de patre carnali. quia talis pater agit actione transeunte. prout autem diuina actio ne imanente. **R**espondeo. quod quous generatio diuina non sit transiens quo ad diuinam naturam. est tamen transiens quo ad personam. quod pater non generat seipsum sed filium. qui realiter existit ad personam distinctum a patre. **P**ro dato quod per reale originem possit aliquo modo probari quod productum sit in productione. eo quod omne productum aliquo modo sit in suo principio productionis. per hoc tamen probari non potest quod productum sit in productione. sed in diuina non magis est productum in productione quam productum in productione. eque enim vere est pater in filio sicut filius in patre. **P**ro cuius originibus in diuinis sunt diuersarum rationum. si ratio originis una persona est in alia. tunc non sicut in uniformiter inesset sibi mutuo diuine persone. falsitas contra nota apud omnes doctores. contra nota per quod que per diffinitionem rationis in se diffinitionem in se sunt.

Concl 2

Secundo dico quod non potest probari quod diuine persone sibi mutuo insint ratione diuine relationis. quod quod aliquibus sunt ratione oppositio illa non sunt ratio persone que unum illo non alteri insit. Sed relationes diuine sunt personis ratione oppositio. **R**espondeo. ratione illius non uenit persone inesse ratione cuius sibi proprie conuenit adesse. sed ratione relationis persone diuine non uenit adesse. Maior patet. quod tales modi simpliciter diuersi non possunt conuenire eidem ratione eiusdem. Minor est nota. quod relationis esse adesse. **P**ro id quod est persona ratio distinctio persone a persona non est ratio eandem unam personam in alia. sed ratio in diuinis est persona ratio distinctio personis unum persone ab alia. ergo etc.

Concl 3

Tercio dico quod unaquaque persona diuina esse in alia non potest sufficienter probari ex hoc parte quod realiter sunt idem diuina entia. quod ex eo parte non probat aliquid alii cui inesse. ex quo parte sibi conuenit per se esse. sed cuiuslibet diuine persone conuenit per se esse propter hoc quod est idem realiter quod diuina entia. **R**espondeo. per hoc non potest parte probari alteri inesse. **P**ro si ratione qua pater est idem filio in diuina entia pater esse in filio tunc esse in seipso per se primo. consequens est falsum. ut patet. **I**tem. philosophorum. ubi probat impossibile esse quod idem sit in seipso primo. contra nota per quod sicut pater est idem realiter filio per diuinam entiam. sic est idem sibi ipsi primo per se. quod per nihil alter. **R**espondeo. si ratione identitatis que sibi conuenit per entiam parte est in filio. ratio est qua est idem sibi ipsi per se et non per alter esse

in seipso primo. **R**espondeo. ratione illius qua aliquid sunt omnino idem realiter non potest parte probari unum illoz esse in altero. sed ratio diuine entie persone sunt omnino idem realiter. Maior patet. quod si inter ea quorum unum est in altero oportet quod aliquid diuina discernat. sed in diuina entia sic persone diuine conueniunt quod entia nullo modo differunt.

Quarto dico quod quod

uis ratio ista inessendi non sit entia parte sine relatione. nec ratio parte sine entia. entia tamen et ratio simul sumpta sunt perfecta ratio que quelibet diuina persona est in altera. quod quodque supposita liter differunt. ita tamen quod in una natura realiter conueniunt. illoz necio unum est in altero. sed persone diuine ratione relationum realiter differunt. ratione diuine nature realiter conueniunt. **R**espondeo. Minor patet ex fide. maior patet. quod in quocumque est natura alii cuius in illo est illud cuius est natura supposita tamen inter ea realiter distincta. alii per illam maiorem se probare idem esse in seipso. quod natura cuiuslibet est eo. Sed natura cuiuslibet diuine persone est in quolibet diuina persona. ita tamen quod persone realiter differunt inter se. **R**espondeo. quod quelibet diuina persona est in quolibet diuina persona. Sed dices quod si illud quod est ratio parte eandem parte non est ratio inessendi. **R**espondeo. si illud quod est ratio adessendi parte non est ratio inessendi. tunc nec simul iuncta poterunt esse ratio inessendi. tunc nec simul iuncta poterunt esse ratio inessendi. Sed ut supra dixi diuina entia est ratio personis per se eandem. et ratio ad aliud eandem et parte unum illoz ab altero sumptum separatim non poterit esse ratio sufficientes persona eandem in persona. **R**espondeo. nec simul iuncta poterunt esse causa sufficientes talis modi inessendi. **R**espondeo. per interemptores maioris. quod quodque sibi naturaliter mutuo insint oportet ea habere conuenientiam et distinctam. sed nec entia est ratio distincta ipsis diuinis personis. nec ratio est ratio conuenientie. simul tamen iuncta ratione entie sic conueniunt quod tamen ratione relationis huiusmodi persone differunt. **A**d argumentum principale dicendum ad maiorem. quod relationes diuinas esse in aliquo dupliciter potest intelligi. scilicet formaliter vel identice. Primo modo maior est vera. quod formaliter personitas est in solo patre. filio in filio. processio siue spiratio passiva in spiritu sancto. Secundo modo maior est falsa. quod ratio identitatis qua omnes diuine relationes sunt idem cum entia diuina. in qualibet diuina persona sunt omnes ille relationes. ergo etc.

Distinctio vicesima.

Concl 4

Infantia

Solutio

Ad principale argumetum.

Ad ostendendum

Ubi dicitur

Quamvis

Ad principale

Nunc ostende mus etc. Nec e distictio. xx. in qua magr ondit diuinaz perso naz equalitate. ex eo q hnt eandē virtutez po restare. Et diuidit i duas partes. qz pmo ma gister istud probat auctoitate. Secdo rōne. ibi. Itē alio modo Prima i duas. qz pmo cir ca illud ppositā veritate quam sentit ponit. z auēctantibus sanctoz munis. Secudo quādā canillationē que huic veritati videt esse ctra rā tollit. ibi. Sed in qz pater. Tūc sequi tur illa pars. Itē alio mō. vbi magister pmo probat suū ppositū. Secudo remouet qd suo pposito videt esse ctrarium. ibi. Sed forte dices etc. Prima i duas. quia pmo p bar intentū ratōe ducēte ad impossibile. Se cudo rōne accepta ex similitudine. ibi. Hoc autē p similitudinē. Circa hāc distictioz quero hāc questione.

Utrū oipotētia diua pfecte pueniat fi lio. Et videt q nō. qz illi pfecte nō puenit oipotētia cui deficit aliq potē tia. s; filio deficit aliq potētia. puta potētia ge nerādi. cū ipse nō possit generare. g etc. Cō tra si oipotētia pfecte nō pueniret filio. tūc si lē nō eēt pfecte etc. cōns est falsū. qz dī i symbo lo de filio. Perfectus pfectus hō ex aia rōna li etc. pto cōntā. qz oipotētia ē pprietas soli us etc. sed cui pfecte nō puenit aliqua pprie tas ipm nō est pfecte illud cui est pprietas. g etc. Hic qtuor sūt vidēda. Primo vtz potē tia generādi pphēdit sub oipotētia. Se cudo dato q sic. vtz alicui possit cōuenire oī potētia cui tñ repugēt generare. Tercio vtz oipotētia pfecte pueniat filio. Et qrtō vtz pfecte pueniat spūi scō.

Articls 1

Quantū ad primū

sic pcedā. Primo em ostendā q omnipo tētia cōsiderata absolute cōphēdit potētia z generādi. Secudo q oipotētia filij cō pphēdit potētia generādi. Tercio ostendam q quidā i ista distictōe arguētēs ctra dnm. Arguēdi ipm nō intelligūt. nec dicta sua fide liter cōscripserūt. Quarto ponā circa istuz articulū modos dicēdi aliquoz doctoruz. et eis obuiabo in qstū dictis nostris vidētur esse ctrarij. Primū patet. qz pfectissima potē tia nō cōcludit ab oipotētia. sed potētia gene rādi i diuis ē pfectissima potētia. g etc. maior etc. pmo etc. pto. qz potētia q pducit pro

Coelo 1

ductū nobilissimū ē nobilissima potētia. sed potētia generādi pducit filij dei q ē pductū nobilissimū. g etc. P. ome illud qd pfectā hz rōem alicuius termi. pphēdit sub illius termi vli distributione. sed potētia generādi habet pfectā rōem potētie. g cōphēdit cū dicit oipotētia. qz tūc hic terminus potētia vli distribuit. P. nō magis hz rōem potē tie potētia creādi qz potētia generādi. sed potētia creādi cōphēdit sub oipotētia. g z generādi. P. ome illud qd est pncipiū p ductū alicuius termi realis pductōe reali cō pphēdit sub oipotētia. sed cōntā diuisā q est ipsa potētia generādi vt patuit supi dist. vij. est pncipiū productūū termi realis. pu ta filij. z productōe reali. puta ipsa generatōe g etc. Sed dico q potētia generādi cōphēdit sub oipotētia filij qstū ad suū pncipale significatū. qz illa potētia q vere ē i filio cōpre hēdit sub oipotētia filij. sed potētia generādi vere est i filio saltē q ad suū pncipale significa tū. vt supi pbauit dist. vij. Maior puz. qz po tētia vere esse i aliquo omnipotēte que tamē nō includat sub sua omnipotētia eēt opposi tū in adiecto. Minor vt dixi probata ē dis. vij. P. in generatōe filij vt patuit supius dist. v. idē est potētia productūū siue potē tia generādi z terminus generatōis. s; terminus generatōis vere ē i filio. puta ipsa diuina natu ra q ē terminus formalis ipsius diuine generatōis. g z pncipiū generādi erit i eo. Quātū tñ ad suū significatū siue cōnotatū potētia generā di nō pphēdit sub oipotētia filij. qz vt sic nihil aliud dicit nisi respectus pnitatis sine q hñs hñmōi potētia nō pōt generare. sicut si aliquis ignis quacūqz virtute fieret q pfectaz haberet igneitatē sine tñ calore. potētia generādi ig ne vtiqz haberet. qzuis nūqz igne posset gene rare. Et illa videt expssa nostrū doctoris intē tio tā in illa distictōe qz i alia. vbi ait eādē po tētia z generādi que est i patre esse i filio qzuis sub opposito respectu. Et quo patet q q dam minus iuste doctorēz nostrū impugnat dicit em doctorē hic dicere potētia generā di nō pñere ad oipotētia. cuius oppositū ipsi probāt. z stat virtus ratōis i hoc. qz cum oipotētia vt in patre est sit pfectio simplr. et vt sic ad ipm pñeat potētia generādi. ergo si potētia generādi eēt impossibilis filio. aliqua pfectio simplr esset in composibilis fi lio. z sic filius nō eēt simpliciter pfectus. P. qñcūqz aliqua sic se habet ad omnipotētia q oipotētia vnius plura claudit in se qz oī

2

3

4

Coelo 2

1

2

Nota

Coelo 3

Aureolus di. 20.

1

2

p

posse generare & gne negat a filio. **S**z potētia generādi q̄tū ad suū p̄ncipale significatū abstrahit a tali respectu vt pbatū ē i di. vij. iō n̄ ē equalēs dicere potētia generādi & posse generare. **Ad 2.** i. ddm. q̄ rō nō ē nos. qz nos pcedim potētia generādi p̄tinere ad oipotētia nā filij illo mō q̄ dicitū est. s. **Ad 3.** i. ddm. docto: n̄ p̄sonalr. qz fm ipm z fm veritatez q̄n̄cūqz aliqd fm se nō ē impossibile si alicui supposito repugnat non ex defectu alicui⁹ nature seu alic⁹ esse deficientis supposito optet q̄ tal' implicatio d̄dictionis attendat ex repugnātia formalī suppositi illi⁹ respectu talis rei. nec ex h̄ in h̄mōi supposito p̄t argui aliq̄ ipotētia seu diminutio oipotētie. p̄pter qd̄ fili⁹ plenaz h̄z oipotētia sicut p̄. q̄sui potētia generādi q̄ vere ē i supposito filij n̄ p̄sumpat i actū generationis. qz tal' actus repuḡt tali supposito. cū suppositū filij i ē p̄sonalī p̄stituat genera tōe passiva. non repuḡt tñ sibi ex defectu alic⁹ esse sine nature. cū esse filij comp̄hēdat omne esse. z natura eius comp̄hēdat oēm naturā et formaliter vel eminēter omne p̄fectiōem. **E**t cum dicit q̄ tūc quodlibet agēs esset omnipo tēs. qz potest oīa que sibi nō repugnat. **R̄n̄** det docto: q̄ illa repugnātia in agētibz cre atis est ex defectu alicui⁹ nature quā agens creatū nec formaliter habet nec eminēter. pu ra si ignis nō potest frigefacere. hoc est p̄tā/ to. qz sibi deficit esse frigidū siue natura frigi dūans. z ideo nō est simile quod p̄simili in troducū arguēdo. **U**n̄ ad maiorē declaratio nē hui⁹ dicit docto: n̄ z bñ. q̄ si p̄ nō posset generare cuz ei⁹ supposito ex formali suo p̄sti tutio generare nō repugnet. optet q̄ sibi re/ puḡret ex defectu alicui⁹ p̄fectionis siue natu re. z p̄ sequēs pater nō esset oipotēs. **E**t i am conclusio quā ille ex dicto argumēto asser/ tūe in fert est simpliciter falsa. cū dicit. relinq̄ tur q̄ de rōe oipotētie sit attigere oē illd̄ qd̄ absolute z i se nō implicat d̄dictionē. **S**i em̄ illa illatio esset bona. tūc inter duo nccio seq̄re tur vnū. s. q̄ vel filius nō esset oipotēs. cuz n̄ posset i actū generationis. vl' q̄ generatio i di uis simplr z fm se sit ip̄sibil' z d̄dictionēz ipli cet. z tūc nec p̄t possz generare. qz vtrūqz ē d̄ fidē aplicā z catholicā. **S**ūt aut̄ qd̄az aliq̄ qui satis p̄formiter dicit penes opinionē no stri docto:is i hac materia. **D**icit em̄ q̄ ex hoc nō ē aliq̄ diuina p̄sona omnipotēs q̄ habe/ at diuinā essentia cuz oī respectu q̄ fūdat i ea. q̄a tūc pater nō esset omnipo tēs. cum careat ipsa filiatione. **S**ed ex hoc solo dicit om̄ipo

tēs. qz habet essentia diuinā que fm se est om nipotētia. quilibet q̄ diuina p̄sona habet oī/ potētia. cū quilibet habeat diuinā essentia. licet nō quelibz possit generare. qz potētia ge nerādi ad explendū actū generatōis coerigit paternitatē. licet eam intrinsece nō includat. z ideo solus pater generat. qz i solo p̄re potētia generādi cūq̄t tali respectu. **I**ta opinio si bñ cōsiderat a doctore nro. i nullo quasi vide tur discrepare. p̄pter quod miroz de quibus/ dā de nostris. qui dicit se doctore nostrz vel le saluare. z tenere i omnibus suis conclusiōibz. z tamē hāc opinionez impugnat. **P**rimo sic. **I**ncōueniēs esse videt q̄ aliquid posse po nat i aliquo quod tamē nūqz reducat in esse. sed potētia generādi que est in patre in nulla alia persona potest poni i esse. ergo zc. **S**i idem lumē i sole existēs illuminat z calefacit. i alio corpe t̄mōdo illuminaret illud corpus nō diceret eque potens sicut sol. sic dato q̄ ea dem potētia q̄ est i patre ad creādū z generā/ dū. sit i filio ad creādū z nō ad generādū. fili us ex hoc nō diceret eque potēs patri. **S**z essentia absoluta nō est potētia sed solū vt est p̄ncipiū act⁹. z ideo cū vnū suppositūz potest p̄ncipiare aliq̄ actū quem alterū non po/ test. licet i illi suppositis dici possit eadez es/ sentia. nō tamē eadem potētia. **S**ed qz il/ la nō minus sūt p̄tra doctore nostrū qz p̄tra p̄munē veritatē. ideo n̄ debz ad ea. **Ad p̄** mū igit dicit dū q̄ maior nō est vera si habe/ at actū adequatū prius origine i alio suppo/ sito. sed sic est q̄ potētia generādi vt est i p̄re p̄ncipiū elicitiuū actus sibi totaliter adequa ti puta p̄fectissime generatōis. **S**i em̄ actus generationis nō esset oīno adequatus vir/ tuti generatiue vt est i patre. tūc filius i diu/ nis nō esset oīno perfectus. **E**t nā posset di ci q̄ i filio nō est posse generare. q̄suis in ipso sit potētia generādi. **Ad** scdm̄ dicendū. q̄ si illud corpus nō faceret eadē opationes quas facit sol. hoc esset ex p̄te alicui⁹ absolute p̄fectionis existētis in sole que nō esset i hoc corpe. z ideo non esset tale corpus eque potēs sicut sol. **S**ic aut̄ nō est in diuis sicut iā pa/ truit. **Ad** terciū d̄cedū q̄ potētia p̄t duplr cōsiderari. **U**no modo vt ē cōiuncta oībz nccio requisitis ad hoc vt i actum p̄orūpar respectu cui⁹ est potentia. **S**cdo modo vt non ē actu talibz cōiuncta. **P**rimo mō maior ē vera s̄z non scdo mō. **D**ato em̄ q̄ i aliq̄ eēt igneitas s̄tute diuina sine omni calore. illud vt sic nūqz p̄in cipiaret actū generationis ipsi⁹ ignis. z tamē

Dyonisius de burgo p̄ heruei.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

lōdo 4 Derucus.

si haberet verā potētiā generandi ignē. **A**t ista videt esse incertio. b. Aug. li. iiij. extra. **D**a ximinū. ca. xxiij. vbi ait. **A**bsit vt ideo pater potētiō sit filio. quia creatorē. s. filiu genuit pater. filius autem nō genuit creatorē. nō em̄ nō potuit. sed nō oportuit. **A**ū igitur logice loquēdo due negatōes faciāt vnā affirmatio nē. oportet q̄ exponat. **N**on em̄ nō potuit. id est potētiā generādi habuit. sed nō optuit. qz talis potētia i paterno supposito actū sibi totaliter coequatū habuit. **U**n sicut i patre ppter hoc nō deest potētia generādi. qz nō pot aliu filiu generare q̄ illum vnigenitū quē ab eterno genuit. sic nō bñ arguit filium nō habere potētiā generatiuā. quia aliu filium nō generat. **S**ūt etiam quidaz alij qui dicūt potētiā generādi nō pertinere ad omnipotētiā. **A**d cui⁹ declaratiōe p̄mittūt quaidaz suppos. **Q**uarū prima est q̄ cū in deo non sit passiuā potētia. ideo omnipotētia est potētia actiuā. **S**ecūda est q̄ obiectū actiuē potētie ē ens possibile. non tñ possibile tale qd̄ op ponit simplr̄ ipossibili. qz sic qlibet diuina psona ē ens possibile. qz etiā psonā patris nō est impossibile esse. tñ nō p̄t esse termin⁹ actiuē potētie. q̄ obiectū actiuē potētie erit possibile qd̄ opponit ei quod est formaliter necesse. cū igitur qlibet diuina psona sit formaliter necesse esse. patz q̄ omnipotētia nō potest esse respectu alicui⁹ diuine psonē ad intra. **E**t quibus etiā am patz q̄ potētia generādi nō p̄tinet ad omnipotētiā. cū sit respectu diuine psonē. t q̄ filius ē omnipotēs q̄uis nō possit generare. **E**t q̄ oēs tres diuine psonē sint eque oipotētes t̄ intensiue t̄ extensiue. **A**t illud probāt quidam alij sic. **O**mnipotētia est potētia nō ad esse sed ad agere. vñ aliquis dicit oimpo tēs. nō quia potest esse oīa. sed quia pot̄ agere omnia. cū ergo generare i diuis siue potētia generādi sit idē qd̄ esse patrē. id nō p̄tinet ad oipotētiā. t ideo sicut nō arguit impotētiā in filio q̄ nō potest esse pater. sic non arguit impotētiā in eo q̄ nō pot̄ generare. **P**otētia actiuā est principiū transmutādi alterum fm̄ q̄ alterz. sed potētia generatiua i diuini nō trāsmutat alterum fm̄ q̄ alterz. quia terminus generatiōis puta diuina eētia nō ē alterz a generāte. etiā filius qui est termin⁹ totalis ipsius generatiōis nō est alterz vl̄ aliud a patre. **S**ed illud nō videt esse psonum dicitis sanctorz. quia Aug. de fide ad Petru expresse dicit. q̄ pater non esset omnipotēs. si nō possit producere filium seu equalē creato

Scotus.

Alij ad id

Contra sco

rem. **E**t quo ego arguo sic. **I**llud necessario cadit sub oipotētia ad cui⁹ negatōem negatur oipotētia. **S**ed vt patet i p̄dicta auctoritate Aug. ad negatōem potētie generādi i patre sequit negatio oipotētie. q̄ ex eadem aucte p̄t q̄ oipotētia nō solū est ad extra actiuā sed etiā ad intra i diuis pductiuā. **P**atz etiā q̄ nō solū oipotētia ē respectu possibil̄ vt distinguit extra formaliter necesse. verū etiam vt distinguit omne illud qd̄ nō est impossibile. vñ q̄uis patrē esse nō sit impossibile. p̄t tñ pductū esse ē simplr̄ impossibile. qz tūc p̄t nō esset p̄t. qd̄ implicat d̄dictōem. **S**i ex h̄ q̄ potētia passiuā nō est i diuis sufficiēter arguitur omnipotētiā que est in diuis esse potētia actiuā. tūc eodē mō sequit potētiā generādi i diuis esse potētia actiuā. qd̄ est extra te t̄ sūdamētū tuū. **A**t p̄ hoc p̄t ad illā primā ductōem quā facit p̄m⁹ doctor. **A**d secūdū p̄t ex his q̄ dixi i terciā conclusiōe. vbi p̄bauit q̄ potētia generatiua est vere pductiuā. **A**d terciū p̄t q̄ p̄ h̄s p̄ illa verba describit potētiā actiuā prout rep̄tur i istis rebz materialibus. vbi producēs t̄ productū differit p̄ naturas absolutas. **N**ō em̄ vidit Aristot. h̄c ineffabilē generatōem. in qua generās t̄ genitū totalr̄ p̄ueniūt i absoluto. et t̄mmodo d̄nt relatiue. **E**t nā possemus dicere filiu esse alterz a patre nō neutraliter s̄ masculine. nec essentialiter sed suppositaliter.

Solutio Ad 1 Ad 2 Ad 3

Ex predictis etiam

apparet qd̄ sit dicēdū q̄tū ad alios tres articulos q̄ois. **A**d argumētū p̄ncipale negotii minorē. **A**d p̄batōz dicēdū q̄ nō ē bona p̄na nō p̄t generare. q̄ nō h̄z potētiā generādi. etiam in creaturis. puta i specie humana. q̄uis aliquis habeat potētiā generādi. si tñ sibi deficeret aliqd̄ instrumentū necessario requisitum ad actū generatiōis hūane. ipse sic h̄ret potētiā generādi q̄ tñ nō possit generare. sic qz filius h̄z potētiā generādi nō sub respectu p̄posito ad actū generationis. imo sub opposito ipse nō pot̄ generare.

Alij resartituli. Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio vicesima prima.

Notatur que h̄thorē. **D**ic̄ m̄gr̄ ostēdit ex p̄dictis q̄tū quāda difficultatē. qz em̄ dicitur ei p̄cedētibz. q̄ vna sola psona nō ē minor

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

q̄s ocs tres p̄sone. iō inq̄rit hic mgr̄ vtz dictō
 exclusiua possit p̄dicari de aliq̄ termino i diuis
 Et diuidit̄ i duas p̄tes. qz p̄mo mgr̄ mouet
 circa h̄ plures q̄oes. Secdo dat̄ q̄ndā regulā
 obseruādā circa hmōi locutiōes. ibi. Verūm̄
 vt ait aug. Prima i tres fm̄ q̄ circa istā mate
 riā mouet tres q̄oes. Secda ibi. Post h̄ q̄rit.
 Tercia ibi. Sed itez querit̄ r̄. Circa istā
 distinctiōem quero.

Utrū hec sit vera. solus p̄r ē r̄. Et
 videt̄ q̄ sic. qz si nō. hoc eēt p̄tāto. qz
 excluderet filiū. sed h̄ nō facit. qz fm̄
 Aug. i. de tri. ca. viij. solus additū patri nō ex
 cludit filiū. In r̄trariū videt̄ eē Aug. vi.
 de tri. ca. vbi ait patrē esse r̄ū. sed nō eē solū
 r̄ū. Quia dictio exclusiua addita alicui
 termino. vplurimū videt̄ excludere ab hmōi
 termino omne illud qd̄ nō est de p̄ncipali seu
 p̄mario suo r̄ceptu. r̄ qz mgr̄ h̄ac materiā de
 dictionibus exclusiuis intro duxit i hac. xxi.
 dis. p̄pter p̄sonas diuisas q̄ relatiue d̄nt. iō p̄
 mo vidēdū ē vtz vnū relatiuū sit de p̄ncipali
 r̄ceptu seu de p̄mario intellectu alteri. Se
 cundo vtz dictio exclusiua addita vni relati
 uoz excludat aliud. Tercio illud qd̄ q̄rit.
 Quarto vtz hec sit vera. sol̄ r̄eus ē r̄eus.

Articls 1 Deprimo sunt opi

nōes repugnātes. teneo me t̄n cū illa q̄ dicit
 q̄ vnū relatiuoz nō sit de p̄mario r̄ceptu al
 terius sed de cointellectu seu r̄notato r̄ceptu
 alteri. qz sicut dicit doctor noster r̄ bñ. q̄ncū
 qz aliq̄ sic h̄nt q̄ vnū est de p̄ncipali r̄ceptu
 alteri. si vnū imediate p̄fert cū altero. tūc cō
 mittit̄ nugatio. vt p̄z cū dicit h̄o aial. h̄ cū dz
 p̄r filiū v̄l duplū dimidiū. r̄ sic d̄ alijs relatiuis
 nō omittit̄ aliqua nugatio. ḡ r̄. Illud
 qd̄ ab aliquo ē cēntialr̄ distinctū. vel saltē nō
 intrinsece spectat ad suā cēntiā. h̄ nō ē de prima
 riō suo intellectu. sed vnū relatiuū ad minus
 i creaturis est ab altero cēntialiter distinctū.
 ḡ r̄. P̄ natura oppositōz nō patit̄ q̄ vnū
 oppositōz sit de p̄ncipali r̄ceptu alteri. sed
 duo correlatiua vere sūt opposita. ḡ r̄. Sz
 qd̄ā antiqui tenuerūt oppositū. r̄ p̄t opinio
 eoz p̄bari. P̄rio sic. Illa q̄ sūt simul natu
 rali intelligētia. videt̄ q̄ qd̄libet illoz sit de p̄n
 cipali intellectu alteri. h̄ relatiua sunt hmōi
 vt p̄z i p̄dicamētis. ḡ r̄. Illud qd̄ sic se
 h̄z ad alterū q̄ ipm̄ nullo r̄ceptu p̄t cōcipi
 sine illo. videt̄ q̄ illud sit de p̄ncipali suo cō
 ceptu. da oppositū. tūc saltē fm̄ illū p̄nci

palē r̄ceptū illud possit ab illo p̄scindi r̄ con
 cipi sine eo. sed vnū relatiuū nullo mō potest
 r̄cipi sine termino qui est suū correlatiuū. er
 go r̄. P̄. cui r̄ceptus minus p̄t p̄scindi
 ab aliq̄ qz r̄cept̄ speciei a d̄ria p̄pna. hoc ne
 cessario req̄rit illud i suo p̄ncipali r̄ceptu. illa
 pater. qz sp̄s i suo p̄ncipali cōceptu. requirit
 d̄m̄tiā cū sit p̄s sue diffinitōis. sed relatiuū
 respectu sui correlatiui est hmōi. ḡ r̄. p̄batio
 assumpt̄. qz hec sp̄s h̄o p̄t r̄cipi vt est aial
 non r̄cipiēdo rationale. sed vnū relatiuū nul
 lo r̄ceptu est r̄ceptibile sine altero. ergo r̄. P̄.
 illud cui r̄ncipal r̄ceptus eēt ad aliud. il
 lud i suo p̄ncipali r̄ceptu req̄rit aliud. r̄ p̄ cō
 seq̄ns illud nō ē de suo cōtellectu h̄z de suo p̄n
 cipali intellectu. sed oē vez relatiuū ē hmōi.
 qz suū eē est ad aliud se h̄re. vt p̄z i p̄dicamē
 tis. P̄. iste p̄ncipalis r̄cept̄ aut ē relatiuū.
 aut absolut̄. Si relatiuū. tūc nēcio termiā
 ad aliud. Si absolut̄. h̄ eēt r̄ natura relati
 ui. qz cū i r̄ceptu p̄ncipali res q̄si diffinitive
 r̄ formāl̄ exp̄maf. ḡ cuiuscūq̄ rei p̄ncipal cō
 cept̄ ē absolut̄ ipsa nēcio erit absoluta. et sic
 relatiuū nō eēt relatiuū. qd̄ est d̄dictio Sz
 istis nō obstātibz teneo cū doctore n̄ro vt p̄
 us. Aduertēdū est t̄n q̄ rōnes quas hic p̄eri
 p̄t ex falsa imaginatione p̄cedūt. videt̄ em̄
 p̄cedere q̄ r̄ceptus p̄ncipalis r̄ r̄cept̄ sedari
 us qui dicit̄ r̄notatus siue cōtellectus sint
 duo r̄ceptus distincti distinctis r̄pibus elu
 citi. r̄ illud nō est vez saltē in p̄posito puta lo
 quēdo de relatiuis. qz vno simplici actu h̄ in
 telligūt pater attingūt etiā cognitiue ipse filiū.
 p̄r t̄n r̄cipit̄ p̄ncipaliter. qz intelligit̄ i recto.
 filius aut̄ sedario siue ex r̄notato. qz r̄cipit̄ i
 obliquo. r̄ p̄ modū extremi terminātis tendē
 tiam r̄ lationē illius qd̄ est i recto r̄ceptū siue
 p̄ncipaliter intellectū. puta p̄r̄s. Propter qd̄
 quis obiectiue distinguāt penes p̄ncipale et
 sedariū. eo q̄ p̄orūc q̄n intelligunt̄ vnuz p̄ se
 directe r̄ in recto intellectu obijciat. alterum
 aut̄ vt d̄ixi terminatiue r̄ in obliquo. h̄o ta
 mē duobus obiectiue r̄sideratis. ex p̄te no
 stri intellect̄ subiectiue vnic̄ act̄ intelligēdi
 cor̄ndet. Ex hoc m̄deo ad rōes. Ad p̄
 mū nego maiorē. nisi sic sint simul q̄ vnū nō
 possit r̄cipi in recto nisi r̄ altēz in recto r̄cipi
 atur. sic p̄fectenō p̄t r̄cipi h̄o nisi r̄onale i re
 cto r̄cipiat. Ad scdm̄ p̄z p̄ idē. qz quis ip̄z
 correlatiuū nō r̄cipiat̄ distincto r̄ceptu sbiecti
 ue. r̄cipit̄ t̄n alt̄ obiectiue qz i obliq̄. r̄ illud
 sufficit ad h̄ q̄ dicit̄ r̄cipi sedario. Ad. iij.
 d̄dm̄. nego minorē. ad p̄batōz dico q̄ euz h̄o

3

4

5

Cōtra opi
monē.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

p 3

Ex Predictis etiam
 ...
De motu que
 ...

Deipit vt aial ille nō ē cept^o speciei sed ē cept^o pr^o generis. 7 qz cept^o generis abstrahit a suis dñijs diuinijs. vt ptz. ij. meth. iō n̄ miz si hō vt aial cept^o sine rōnali. qzuis vt sic n̄ possit cepti sine sensibili. qd ē dñicia pstituti ua respectu aialis. **Ad 4** **Ad. ij.** ddm ad maiore q illud reqrit illud aliud terminatiue 7 obliq. 7 p dñis nō reqrit ipm tāqz pncipalr ceptuz obiectiue sed solū sedane. qzuis vtrūqz cepti atur eodē ceptu subiectiue. puta eodē idisti cto actu itelligēdi. **Ad 5** **Ad. v.** dicēdū q ille pncipalis cept^o est relatiuus. 7 terminat ad aliud modo quo iā dixi.

Articulus 2 **Quantuz ad secundū**

dū pncipale. vtz dictio exclusiua addita vni relatiuoz excludat aliud. dicēdū q dictio exclusiua addita vni relatiuoz excludit alterz. qz qzuis dictio exclusiua nō excludat a tmio cui addit illud qd est de suo ceptu pncipali. excludit tm̄ oē illud qd ē de ceptu sedario. sz sic iā patuit vni relatiuū nō ē de ceptu pncipali alteri. sz tm̄ oē sedario. iō zc. maior pz p phm. i. phicoz. vbi vtra pmenidē 7 mellis/ sum ait qzū ad primā pte maioris. **Si** illud qd vere est eēt solū homo adhuc necesse est eē animal bipes. **Quārum** ad scdam partes ait **Nō** em̄ amplius pncipiū est si vniū solum. **At** subdit rationē. **Pncipiū** em̄ cuiusdam aut quorūdam est. **Ex** quo apparet q dictio exclusiua addita vni relatiuoz excludit alteruz. 7 p consequēs excludit seipm. sicut addita pncipio excludit pncipiātū. quo excluso negat 7 excludit etiā ipm pncipiū. qz vnuz relatiuoz nō pōt manere excluso reliquo. posita em̄ se ponūt. 7 precepta se perimūt. vt dicat i pdicamentis. **Ex** quo etiā apparet q per additionē dictionis exclusiue ad vniū relatiuoz ptingit manifesta implicatō 7 tradictionis. qz relatiuū ad affirmationē sui ponit. 7 ad exclusionē sui correlatiuū tollitur 7 negat.

1 **1.** l. elencoz dicit. **Solus** idē est quod nō cum alio. **Et** hoc idē habet in topicis **Aristo** telis. **Sed** i creaturis vniū relatiue oppositō rū est aliud ab altero. 7 etiā in diuinis pater est alius a filio. ergo solus vs̄ alia p̄similis dictio exclusiua addita vni excludit aliud.

2 **Sed** est quedā opinio que simpliciter tenet oppositū huius. **Rationes** illorū sunt ille. quia dictio exclusiua solummō illa excludit ab inuicē que ab inuicem p̄nt i essendo se pari. sed vnum relatiuoz nō potest separi ab

Contraria opinio

altero nec i essendo nec i itelligēdo. **1.** **ma** 7 ior est dñexio inter duo relatiua q̄ inter totū integrale 7 suam partē. quia relatiua posita se ponūt 7 precepta se perimūt. sed dictio exclusiua addita huiusmodi toti nō excludit partem. **Non** em̄ sequit. **Sola** domus est. ergo paries nō est. immo affirmatiue potest inferri. ergo paries est. **1.** **Si** solus pater ē. pater est. si pater est filius est. ergo si solus pater est filius est. 7 psequēs nō excludit. **1.** **Ad** illud quod est de intellectu alicui^o nō excluditur p additionē dictōis exclusiue ab ipō. **Nō** em̄ sequit. solus homo est. q̄ animal non est. qz animal est de intellectu hominis. sed vniū relatiuoz est de intellectu alterius. **Sed** illa nō excludit 7 omnis opinio tenet oppositū ergo. **Ad** primū dicēdū q maior ē falsa vt patuit i precedētibz. **Ad** scdm dicēdū q maior nō est vera p̄siderādo pstitutiōz rei. qz ps integralis spectat ad constitutiōem totius. vniū aut relatiuoz nō spectat ad pstitutiōem alteri. **Ad** terciū dicēdū q p̄ma p̄na q̄ assumitur p maiore potest negari. quia dictio exclusiua addita vni relatiuoz sapit naturā di. tōis d̄stra hētis. sicut igit nō sequit. hō mortuus est. q̄ homo est. sic nō sequit. solus pater est. q̄ pater ē. 7 illa videt eē exp̄ssa in tētio **Aristo**. i. phicoz. cū ait. **Nō** em̄ amplius pncipiū est si vnum solū. **Ad** q̄rtū ddm q maior est vera si est de suo pncipali intellectu. sic aut vt patuit nō est vnum relatiuū de intellectu alterius. q̄ nō valet quod dicit.

Quantuz ad terciū

pncipale. vtz hec sit vera. solus p̄r ē de^o. dicēdū q hec ppositio. solus p̄r ē deus ē negāda. qz cū dictio exclusiua addita vni relatiuorū excludat alterz. ergo si illa est vera. sequerēt q filius nō esset deus. **At** si dicit. **Augus.** qn qz cedit illā. solus pater est imortalis. **Di** cendū q qz patri appropriat virt^o 7 potētia sicut filio sapia. ideo sicut ratione appropriati omis dicit i p̄sona filij. **Syz** celi circūm̄ sola. sic qz imortalitas attestat p̄tuti seu potētie ideo appropriatē cōcedit illa. solus p̄r habet imortalitatē. p hoc em̄ nō excludit alie diuine p̄sona a p̄tutio p̄dicati. sz tm̄ modo excludunt ab appropriatōe ei^o. **At** tm̄ scēdum. qz si in ppositōe p̄dicta ly solus nō tenet exclusiue sed p̄cisiue. tūc ppositio ē vera. **Est** em̄ sensus q illud diuinū suppositū qd in eē p̄sonali p solā paternitatē cōstitutū est deus.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Articulus 3

Instantia Solutio

Nota bñe

[Marginal notes on the right page, including 'Quia quod artu' and other commentary.]

pprietatis illius q̄ hoc nomē ens ⁊ eē deo cō/ ueniūt nos nō apphēdim⁹. ideo ait Dyoni. q̄ de⁹ non est ens sed sup ens. Aug. aut negat deū esse subam. prout suba est vñū de. x. pdica mētis. qz natura dīna ē sup omē pdicamētū.

Articls 2 **Quantuz ad secun**

dū. vtrū deus sit nomiabilis pluribus nomi bus. Dico q̄ deū possum⁹ noiare plurib⁹ noi bus. quia eo modo quo aliqd̄ intelligimus: ipm̄ possumus significare. sed deum cōingit nos multipliciter intelligere. ergo possumus ei diuersa noīa significatiua imponere. Mi norē pto. possumus em̄ deū intelligere ex crea turā. qz inuisibilia dei p̄ ea q̄ facta sūt intellecta spiciūtur. ad ro. i. Dm̄ot aut̄ noticiā p̄cipi mus vno modo via remōdis. s. remouēdo a deo oēm impfectionē quā i creaturis videm⁹. ⁊ sic noiāmus eā incorruptibile. immateria le. imutabile. ⁊ sic de silibus. Alio mō ratōe em̄nētē. ⁊ sic dicim⁹ eū eternū. oīpotentē. im mēsum. allumitātū. Tercio rōe cālitatis. ⁊ sic

2 dicitur creator. seruator ⁊ gubernator. **P.** fm̄ grāmaticos ⁊ p̄hos modi significādi sequūt modos intelligēdi. sed intellectus viatoris p̄ pter sui debilitatēz pfectionis diuine sublimi tatē vñā ⁊ simplicissimā entitates diuine natu re pōt infinitis modis cape. qz sicut intellect⁹ diuinus p̄pter sui excellētiā qua oē creatū ⁊ creabile i infinitū excedit omnia creatā ⁊ cre abilia vñico p̄ceptu p̄cipit. q̄uis talia sint in finita. sic intellectus noster quia a diuina na tura i infinitū excedit. ideo vnicam dei natu ram seu pfectionez infinitis p̄ceptibus posset p̄cipere. ⁊ fm̄ quēlibet p̄ceptum ei nomen im ponere. Propter qd̄ ait Dyoni. xij. de di. no. Laudare habemus eū qui ē infinitoꝝ noīm.

Instantia prima

Sed hic posset instare aliq̄s. qz ait. b. hy larus i de tri. q̄ nō sermōni res. sed rei debet eē sermo subiectus. ergo sermōne siue nomen de temus taliter imponere qualiter videmus na turas rez se habere. ergo vnicā dei pfectōz nō nomiābimus diuersis nomib⁹. **P.** simplex aut totaliter cognoscit. aut penitus ignorat. sed deus ē simplicissimus. aut igit totaliter cognoscit. ⁊ sic vno tm̄ noīe noiābit. aut peni tus ignorat. ⁊ tūc nullo nomē noiābit. qz qd̄ nullo mō intelligim⁹ nullo noīe significam⁹.

3 **P.** aut talib⁹ diuisis noīb⁹ nūdz aliq̄ diuersi tas ex pte rei. aut nulla: Si aliq̄ tūc de⁹ p̄po situs. Si nulla. tūc talia noīa essent penitus synonyma. ⁊ p̄sequēs eēt nugatio cū simul

tūgerēt. qz sicut Auicēna ait i metaphica sua. Si vñū nō adderet aliqd̄ sup ens. tūc dicen do ens vñū eēt nugatio. quia talia nomia es sent synonyma **A**d p̄mū dicēdū q̄ sermo quo rē noiāmus ē rei subiect⁹ q̄tū natura itel lectus patit q̄ nomē imponit. ⁊ ideo diuinus intellect⁹ si suā naturā noiaret vñū nomē sibi imponeret. qz vñico p̄ceptu ipsaz p̄fecte p̄pre hēdit. Noster aut̄ intellect⁹ diuersis noibus ipsā noiāt. eo q̄ a diuersis rez similitudinib⁹ ipsā diuersimode p̄cipiat. **A**d scdm̄ ddm̄ q̄ simplex dupl̄ pōt cogsci. vno mō intrin se ⁊ diffinitiuē siue qd̄ dicitariue p̄ p̄uā diffi nitōz. ⁊ sic maior ē vera. Alio mō extrinsecet p̄ effect⁹. ⁊ sic maior nō ē vera. qz p̄ fm̄ pl⁹ ⁊ mi nus cognosci. fm̄ q̄ effect⁹ magis ⁊ min⁹ cog/ scit. ⁊ maxime si nullus illoꝝ effectuz sit sibi adequat⁹. Et qz sic eī p̄posito. ideo rē. **A**d terciū dicēdū q̄ talia noīa nō sunt synonyma ⁊ q̄uis ipsi intrinsecet et ex pte nature diuie nō m̄deat diuerse rationes. extrinsecet tñ i cre aturis diuerse rōes ipsi m̄deat. ratione qua rū diuina p̄fectio vna ex̄ns i seipsa diuersimo de a nobis intelligit. et p̄ p̄ns diuersis noīb⁹ nō synonymis noiatur.

Quantū ad terciū

vtrū aliqd̄ illoꝝ noīm que de deo dicūt pure ⁊ p̄prie ueniūt eēntie diuine fm̄ se ⁊ nō in or dine ad aliquod opus. sunt due opinioēs q̄ d̄ hoc sibi mutuo p̄tradicūt. s. qz eaz p̄tradi ctio est magis verbalis q̄ realis. ideo p̄mo recitabo vtrāq̄ opinionē. **S**edō en̄dā earuz p̄cordiā ⁊ tollā p̄tradiotionē. **E**st igit vna opinio q̄ dicit q̄ nullū nomē a nobis imposi tū significat diuinā eēntiā fm̄ se ⁊ p̄prie abs/ qz p̄patōe ad extra. qz si aliquod nomē eēt ta le. hoc viderēt d̄ hoc noīe deus. sed hoc nō. qz fm̄ Dama. li. iij. c. xij. theos grece qd̄ est deus latine. vno mō dicit a theaste quod est vide re vel p̄siderare. quia omnia nuda ⁊ apta sūt oculis eius. vt dicit apostol⁹ ad Hebre. Alio modo a thein quod est fouere. quia omnia fo uet i bono. Dicit etiā a themi. quod ē ardere. qz deus noster ignis p̄sumēs est. cōsumit em̄ omnē maliciā. **P.** nulla res est a nobis no miabilis nisi inq̄tū est a nobis cognoscibil. qz verbū quod foris sonat signū est verbi qd̄ intus luēt. fm̄ Augul. xv. de tri. ca. xi. Sed fm̄ Dama. qd̄ deus est incomphēibile est a nobis ⁊ penitus ignorū. ergo tm̄ fm̄ operatio nes que nobis note sūt eēntie diuine nomia

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 3

Hē. de gā. i sum. li. 4.

Marginal notes on the right side of the page, including a large blue initial 'Q' and various smaller annotations.

3 iponim. **P.** Dama. dicit. li. i. ca. xij. q. fin
 gulū eoz q̄ de deo dicitur optet nō qd̄ ē fm sub
 stātiā significare. sed qd̄ n̄ est oñdere. aut ha/
 bitudinē quādā. aut aliqd̄ eoz q̄ assequūt na/
 turaz vel opationē. **A.** Aliq̄ dicit q̄ aliqd̄ no
 mē pōt significare rei cēntiā nudā. qd̄ probāt
 auctoritate Ambrosij in li. de tri. vbi ait. q̄ q̄
 dam nomia perspicuaz diuine et materialis ex
 primūt veritatē. **P.** dicit rabi Moyses. q̄
 omnia nomia creatoris que inueniūt in libr̄
 sanctis sunt assumpta ab operibus. p̄ter vñū
 nomē quod est appropriatū ei. scz tetragram
 marō. ideo vocatur nomē sepatum. quia si/
 gnificat substātiā creatoris significatiōe pu/
 ra. **D.** dicit etiā isti p̄pter argumēta alteri opo/
 nōis. q̄ nomē p̄t imponi ad significādū p̄pe
 et distictē illud qd̄ nō intelligit n̄r intellectus.
I. imponimus etiā nomē sube panis et ceteraz
 rez copaliū substātijs. quaz tñ rōes subā
 les nō intelligimus. qz als̄ intelligerem⁹ qñ
 p̄is est substātia panis an̄ p̄secratiōez corpis
 xpi. et sciremus qñ abest facta p̄secratiōe. **A.**
 iō dicitur isti q̄ oino falsūz est dicere q̄ nulli
 rei distinctus possit nomē imponi qz̄ intelli/
 gatur. **S.** Sed isti q̄uis verbis tradicāt si/
 bi mutuo. i. re tamē nulla est tradicatio. quia
 nomē aliqd̄ p̄prie significare aliquā naturaz
 pōt dupl̄r intelligi. Uno mō p̄fecte et diffini/
 tue. ita qz̄ cōr̄ndeat sufficēter formali ratio/
 nis sue subāli illius nature. **A.** sic prima
 opinio cōcludit veritatē. qz̄ nullum tale nomē
 potest viator imponere diuine nature. qz̄ ip̄az
 diffinitiuē nō potest apprehēdere. **S.** cōdo
 pōt dici aliqd̄ nomē p̄prie significare aliquā
 naturā. eo q̄ p̄ nōit̄z arbitriū distictē sit im/
 positū ad significādū illā naturā nude et in se
 circūscriptis q̄buscūqz̄ q̄ fm n̄m modū intelli/
 gēdi vidētur annexa illi nature. siue p̄ modū
 p̄prietatū. siue p̄ modū accētium. **A.** sic sc̄da
 opinio ē intelligēda. et illo mō p̄t cēvera. qz̄ cū
 noia sint ad placitūz. possum⁹ nature diuine
 quā fide credim⁹ esse vñā i tribz̄ p̄sonis aliqd̄
 nomē imponere qd̄ ipsā naturā diuinā p̄prie et
 distictē significat. circūscriptis p̄ intellectu oibz̄
 p̄prietatibz̄ et attributis. et q̄buscūqz̄ ceteris fm
 n̄m modū intelligēdi aduēctijs illi nature.
A. sic ytraqz̄ opinio suo modo p̄t dici vera.
Cōtra sco. **S.** sc̄da tñ opinio illo qd̄ vltimo adiūgit fal/
 sus assumit. cū ait nos nō itelligere subāz pa/
 nis aut ceteraz rez copaliū. **N.** nec p̄batio v̄z
 quā adducit de sacro altaris. qz̄ cognoscere p̄
 sentiā vel absentiā rei. siue rem siue substāti/
 am rei esse hic et nūc. nō spectat ad noticiam

abstractiua s̄ intuitiua. sicut etiā ille doctor
 cui⁹ est opinio secunda habet dicere iuxta sua
 p̄cipia. sed quidditates rez naturalū nō co/
 gnoscim⁹ cognitiōe intuitiua s̄ abstractiua. q̄
 quidem noticia abstracta a p̄ntia et absentia
 ab hic et nūc. ideo q̄uis vere intelligam⁹ qd̄
 dicitur panis. nō tamē possumus cognoscere
 nisi inq̄stū fide tenemus qñ assit vel ab sit s̄
 sacramento altaris.

Quātū ad quātū Article 4

p̄ncipale. v̄z noia attributalia d̄ deo dicantē
 p̄prie et fm distictas rōes. est aduertendū q̄
 vt videt duo ibi inquirūt. **P.** p̄no v̄z noia
 attributalia p̄prie de deo dicāt. **S.** cōdo v̄z
 fm distictas rōes. **A.** Quātū ad p̄mū dico
 q̄ q̄tū ad modū significādū q̄ p̄surgit ex mō
 nostro intelligēdi. qui p̄pter sui imperfectem
 trāscēdere nō valet naturā rez creataz. tūc ta/
 lia imp̄p̄riūssimē dicitur de deo. qz̄ fm nostrū
 modū intelligēdi noia attributis imponim⁹
 p̄nes cognitiōem quam de ipsis vt sunt i crea/
 turis accipim⁹. **A.** Mod⁹ est intelligēdi sequit
 modū cēndi. et mod⁹ significādū modū intel/
 ligēdi. ideo vt h̄nt esse i creaturis nobis no/
 tis. sic modū significādū talibz̄ noibz̄ attribui/
 mus. **S.** q̄tū ad rē significatā tāto mag⁹ p̄/
 p̄rietalia noia dicitur de deo qz̄ de creaturis. qñ
 to sapiētia et cetera attributa veriori et reali
 modo habet esse in deo qz̄ in creaturis. **Q.**
 ad secūdum dico. qz̄ dicitur de deo fm distictas
 rationes. distictione tamē sumpta per
 comparatiōem ad extra et nō ab intra. vt patet
 it supius distictiōe. vi. **A.** Ad argumētū p̄n/
 cipale dicēdū q̄ q̄uis deus sit inenarrabilis a
 viatore narratiōe simpliciter p̄fecta. est tamē
 aliquo modo ab eo narrabilis. et p̄sequens
 aliquo modo noiabilis.

Distinctio vicesimatercia.

Dedictis adū
 ciēduz est. **P.** Postqz̄ m̄gr̄ determi/
 nauit de noibz̄ diuis i general.
 h̄ p̄sequit d̄ eis i sp̄ali. **A.** et diuidit i duas p̄f̄
 qz̄ p̄mo sp̄alit tractat de h̄ noie p̄sona. **S.** cōdo
 oñdit quō nomina numeralia et nomina di/
 stinctiōem significatiā trāserūt ad diuina di/
 p̄riū. ibi. **D.** dic diligētē inq̄ri oz. **Q.** Quātū ad
 p̄mū est adiūctū q̄ m̄gr̄ i p̄cedēti dist. dixit
 rat oia nomia in diuis subāz significantia

**Ad p̄nci/
 pale argu/
 mētum.**

**Cōcordia
 opinionū.**

Cōtra sco.

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Secun', 'Quamū ad terecū', and other handwritten text.]

2 eē nomē scēde intētiōis. ¶ **P** nulla scēda intētiō
 v3 adorari adoratiōe latrē. qz latrā soli deo
 debetur aut rebus diuinis. sed h̄mōi adorati
 3 one adorant p̄sone diuine. ergo tē. ¶ **P** ois
 productio realis requirit terminū reale. s3 ge/
 neratiōis diuine q̄ est p̄ductio realis termin⁹
 ē p̄sona. s̄ p̄sona nō est scēda intētiō. s3 erit ali
 4 qd reale. ¶ **P** ois actu rōis circūscripto nō ma
 net aliq̄ scēda intētiō. qz sublata cā q̄ dicit tota
 liter cā. necessario auferet effect⁹. sed oī actu ra
 tiōis sublato nulla mutatio fiet circa perso
 nas diuinas. fuerūt em̄ ab eterno ante omnē
 actuz ratiōis sicut modo sūt. 7 manēt in eter/
 nuz. q̄uis auferret oīs act⁹ ratiōis. ergo per
 sona nō poterit esse nomē scēde intētiōis.
 cui⁹ immediatū significatū est ens ratiōis p̄
 actū rōis totaliter fabricatuz. ¶ **A** ut autē alia
 opimo que modicū distat ab illa iaz recitata
 7 improbara. nisi q̄ stilū loquēdi paululum
 magis tempat. p̄ quod temperamentuz ratio/
 nes quas iam adduxi prima facie vidētur eē
 solute. Dicit em̄ doctor illius opinōis q̄ per
 sona sit nomen scēde intētiōis sicut indiui
 duū. Naz sicut i indiuiduo est cōsiderare il
 lud quod est indiuiduū. puta forte vt plato/
 nē. sic est p̄ma intētiō. vel cōsiderat in q̄tum
 est indiuiduū. 7 sic est scēda intētiō. qz indiui
 duū vt indiuiduū d̄r relatiue ad sp̄z. idō oz
 q̄ sit intētiō scēda sicut i species. Sic eodē mō
 vt dicit illud qd̄ est p̄sona nō ē scēda intētiō.
 vt sic em̄ persone diuine sunt vere res quibus
 debetur adoratio 7 p̄ductio realis. Si tamē
 cōsideratur persona vt persona seu in q̄tum p/
 sona. sic est scēda intētiō fundata super tales
 res. ¶ **S**ed nec illud valet. qz illud quod in
 telligit p̄ terminū quēcūqz cū sua reduplica/
 tōe. hoc p̄ ipm̄ formāl̄ 7 p̄ncipāl̄ significat.
 1 s̄ cū dicimus tres p̄sonas esse i diuis p̄ncipa
 le significatū h̄c n̄ numeratū eēt tres intētiō/
 nes. 7 sanctissima trinitas q̄tum ad suuz p̄n
 2 cipale significatū esset tria entia ratiōis. ¶ **P**
 illud qd̄ p̄ncipāl̄ p̄cipit significat noie di
 uinaz p̄sonaz i diuis. hoc p̄ncipaliter tene
 mur adorare. sed ex dictis tuis iuincit q̄ no
 mie p̄sone p̄ncipāl̄ p̄cipit 7 significat ens rō
 nis siue scēda intētiō. s̄ idē qd̄ p̄us. ¶ **P** illd̄
 3 cui⁹ significatū est res spectās ad dignitatē h̄
 cū reduplicatōe s̄ p̄tū n̄ significat ens rōis. s3
 p̄sona ē h̄mōi. qz vt dicit solēnes doctores. p̄
 sona p̄ncipāl̄ sumit a p̄prietate p̄tinēre ad di
 gnitatē. ¶ **A**d p̄mū s̄ p̄me opinōis v̄dm̄ q̄
 maior n̄ ē vera. qz relatio significat rē p̄me in/
 tētiōis. 7 n̄ p̄sificat i diuis. ¶ **A**d. ij. nego mi

noze. ad dictū boetij dico q̄ p̄ diuiduū n̄ itel
 ligit ens rōis oppositū huic intētiōi q̄ ē sp̄s.
 sed intelligit verē ens reale incōicabile tamē.
 7 ideo Rich. i. descriptōe p̄sone. p̄m̄ diuiduo
 ponit icōicabile. 7 p̄ rōnali ponit intellectua/
 le. 7 in h̄ meli⁹ locut⁹ ē q̄ boeti⁹. qz in angelica
 natura 7 diuisa sūt p̄sone. q̄ru3 tñ neutra p̄p̄e
 ē rōnalis. ¶ **A**d terciū v̄dm̄ q̄ licet h̄ nomē
 p̄sona sit nomē appellatiuū siue eōe. tñ q̄ntuz
 ad suū p̄p̄riū 7 immediatū significatū signifi
 cat rez incōicabilē i intellectuali natura. s̄ p̄m̄
 q̄ h̄mōi sibi repugit p̄cari. id̄ q̄uis h̄ nomē
 p̄sona p̄dicat de icōicabilibz rebz subst̄tibz
 i intellectuali natura. nō est tñ gen⁹ vel speci/
 es. qz nec entitati gener⁹ nec speciei repugnat
 eōicari. ¶ **A**d q̄rtū etiā nō est v̄r vera. qz p̄uic⁹
 est nomē p̄me intētiōis. 7 p̄dicat de plibz linea
 rū termis in eo q̄ qd̄. et tñ n̄ est gen⁹ nec sp̄s.
 cū sit p̄ reductionē i genere quātūatis. et de
 multis alijs cōsilibz maior illa p̄t calumni
 4 ari. ¶ **A**d q̄rtū v̄dm̄ q̄ p̄sona potest dici qd̄
 indiuiduū demonstratū nō rōe intētiōis scēde
 impozitate noie indiuidui. sed rōe incōicabilis
 subst̄stētie substrate tali intētiōi. Nec valet
 illa sequētia. Persona est indiuiduū. indiui
 duū est scēda intētiō. ergo persona est scēda in/
 tētiō. sicut nec valet ista. Homo ē species. spe/
 cies est scēda intētiō. ergo homo est scēda intē
 tiō. Illa em̄ regula qua dicit i an̄p̄dicamen
 tis. q̄n̄ alrez de altero p̄dicat. q̄cqd̄ dicit de eo
 qd̄ p̄dicat 7 de subiecto dicit. solum habet in/
 fallibilē veritatē in p̄dicatis eētialibz ordia/
 tis in recta linea p̄dicamērali. 7 iō i p̄dicat̄ erē
 plis 7 cōsilibz sp̄m̄mittit fallacia accōis. ¶ **A**d
 5 q̄ntuz v̄dm̄. dato q̄ vnitas cōitatis hui⁹ no/
 mis p̄sona sit vnitas p̄m̄ rōem. non tñ p̄pter
 hoc illud nomē p̄sona est nomē scēde intētiōis
 sicut nec hoc nomē homo vel animal est no/
 mē scēde intētiōis. q̄uis h̄ō i cōi vel aīal in cōi
 n̄ sint aliqd̄ vnū nisi p̄m̄ ratiōē. ¶ **A**d sextū
 v̄dm̄ q̄ persona nō dicit purā negationez. nō
 em̄ dicit precise ipsam incōmunicabilitatez.
 sed dicit ipsam rē intellectualis nature incōi
 cabiliter subst̄stētie. Nec etiā oportet dicere
 quālibet talē negatōem esse scēdam intētiōnē.
 qz dato q̄ nullus esset actus rōis quo h̄mōi
 scēde intētiōes formātur. adhuc hic lapis
 incōmunicabil̄ subst̄stēret i natura lapidei/
 tatis. nec aliter subst̄stēret tūc q̄z nūc q̄tū ad
 suam incōicabilitatem.

Quantuz ad secun Article 2

De. de. ga. sam. sua.

Lōma hē.

Solutio rōnū opio nis pume Ad 2.

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

dū pncipale. dato qd hōmē psona sit nomē
 pme inuentionis. vtz repiat i diuis. dicēdū qd
 1 hoc nomē psona pprie repit i diuis. qz vbi cū
 qz aliqd nomē repit nō solū fm rez quā signi
 ficat. sed etiā fm modū penes quē naturā ta
 lē importat. tale nomē ibi pprie repit. sed no
 men psonē sic repit in diuis. ergo rē. **M**aior
 p3. pto minorē. qz natura quā psona claudit
 i suo significato ē natura intellectualis. mod⁹
 eēndi quē importat est p se existere. sed tā hu
 iusmodi natura qz etiā talis modus excellen
 2 tissime repiunt i deo. g rē. **P** illud nomen
 cur p̄maria impositio sumpta ē a dignitate
 maxima repibili in creaturis pprie pot attri
 bui diuis. nomē psonē est hmoi. g rē. **M**a
 ior p3 p inductionē talū noīm ad dignitatē
 spectantū. qz quasi oia talia trāfferim⁹ ad diui
 na. **M**inorē pto. qz psona cū dicat qsi per se
 sonās. vlt quasi p se vna. antiq̄tus tm̄ uenit
 bat homib⁹ insignib⁹ spectantib⁹ ad excellas
 dignitates. q quidē hoies dicunt p se sonare.
 qz verbū eoz nō depēdet ab alijs. sed ad eoz
 imperiū subditi dirigiunt. **D**icit etiā quilibet
 talū hoīm p se vn⁹ respectu suoz subditorū.
 eo qz i sua s̄bistētia ab ipsis nō depēdeat. oēs
 autē subditi p aggregationē capiūt vnitatē in
 ordine ad suū pncipē. tāqz vnus exercit⁹ ordi
 natus ad vnū pncipē. **E**t qz hmoi p̄ditiōes.
 ad maximā spectat dignitatē i creaturis repi
 bilē. ideo p3 minor. **P**ater etiā ex hoc p̄clu
 sio pncipalis. **N**ā cū hmoi laudabiles ppri
 etates imperij. s. pncipatus. a qbus vt dicit
 xi p̄mordialiter hoc nomē psona dēscēdit. p̄n
 cipaliter repiunt i deo. ideo nomē psonē p̄prie
 repit i diuis. **E**x quo etiā p modū correla
 riū possū inferre qd nō bñ dicit i hac materia.
 dicentē qd respiciēdo illud ad qd nomē perso
 ne imponit significādū. puta suppositū i na
 tura intellectuali. tūc maxime nomē psonē cō
 uenit deo. sed nō pprie uenit deo respiciēdo
 ad illud a quo nomē imponit. qz vt dicit h
 nomē psona impositū fuit a larua siue a rep̄n
 tatōe p larua. **S**ed illud dictū dupl̄r defi
 cit. **P**rimo qz ea quib⁹ noīa imponimus sūt
 res fantasie ad q respiciēdo p̄cise nomē pso
 ne mime repitur i deo. cū deus nō cadat s̄b fā
 tasmate. g oportet nos dicere qd nomē psonē
 nō repiatur i diuis p̄cise respiciēdo illud cui
 nomē imponit. sed respicēdo ad illud a quo
 nomē imponit. puta ad dignitates de quib⁹
 iā dixi. tūc pprie repit i deo. **S**ecdo deficit
 dictū istoz i eo qd dicit nomē psonē a rep̄n
 tione larue ē impositū. qz q̄s talis hoies

Correlari
um.

insignes seu nobiles qui psonē antiquit⁹ dice
 batur ad distinctōem ceteroz hoīm qm̄ mul
 tudo congregabat ad comedias 7 tragedias.
 i suis facieb⁹ laruis vterēt. qd possibile ē eos
 fecisse nō solū ad distinctōes ab alijs. sed etiā
 ad p̄seruādū facies a puluerib⁹. **N**omē tñ p
 sone nō imponit a larua. sed a dignitate p̄sul
 gēte i laruato. vt p3 p hui⁹ nomis psona dēri
 uatōem. 7 etymologia supius iā p̄prie reci
 tata. **I**git cū tales pprietates ad dignitates
 p̄tinentes verissime sint i deo. p3 qz respiciēdo
 ad illud a q nomē imponit q̄ tūc nomē psonē
 plenissime deo p̄uenit. qd est p̄tra istos.

Quantū ad terciū

Articls 5

pncipale. vtz psona i diuis significet subam
 seu relatōem. dicēdū qd hōmē psona p se 7
 directe siue i recto nūqz significat relatōes. qz
 psona fm se significat subsistēs distinctū i in
 tellectuali natura. qz autē tale subsistēs relati
 one distinguit. hoc nō uenit sibi vt psona ē
 sed vt restringit significatū psonē ad diuina.
 nec tñ sic restrictū debet p̄cedi significare rela
 tione i recto. sed solū i obliquo. qz psona vt ē
 i diuis nō significat distinctū relatōem s3 di
 stinctū relatōe. **E**t q̄s sine calumnia possit
 p̄cedi psonā vt i diuis repitur directe signifi
 care relatōem siue relatū. nō tñ debet p̄cedi qd
 directe significet relatōem. significat em̄ dire
 cte patre sed nō p̄nitatē. qz pater i diuis dire
 cter i recto dicit subsistēs distinctū siue incōi
 cabile i intellectuali natura. p̄nitatis autē dicit
 illud quo tale subsistēs distinguit. **S**ed
 p̄tra illud arguit quidā uenerabil⁹ doctor sic.
 qz cuz suba semp sit de intellectu pprietatis 7
 nō ecōuerso. g qm̄ vnū nomē nō eg pncipalr
 significat subam 7 p̄prietatē. 7 tñ significat
 vtrūqz. oportet semp qd pncipaliter significet p
 p̄rietatē qz subam. **E**t posset etiā illud p̄fir
 2 mari. qz termin⁹ p̄cret⁹ pncipaliter significat
 formā qz s̄biectū tm̄ etiā qz p̄hs qm̄ videt di
 cere qz albū solū albedinē significat. g pater cū
 sit termin⁹ p̄cret⁹ pncipaliter significat p̄nira
 tē. 7 p̄ hōmē psona dum directe signifi
 cat patre p̄nitatē nō significabit i obliq̄ sed
 i recto. **A**d p̄mū m̄deco qd ille doctor reue
 rēdus ibi loquit disputatue op̄inōes alioz
 p̄tractādo. 7 nō plene ex intēdōe ppria. cuius
 euidēs signū ē p̄t. qz i questōe immediate
 sequēte ab eo qd hōmē pono i nullo videt d̄ficere
 pare. **A**d rōem tñ m̄deco qd doctor dicit qd
 pprietatis nō est de rōne seu de intellectu sube.

Egld⁹. 31
q. ist⁹ di
stinctōis.

Solutio
Adi

[Marginal notes on the right page, including a large red initial 'D' and various handwritten annotations.]

dico qd ppteritas de q loqmur licet non sit de ratione sube puta deitatis. e tn de intellectu seu de ratione subsistens i tali suba puta pris. cu ipm pstatat vt ppteritas. 7 distinguat vt relatio. **Ad** scdm dico. qd posito q ita sit. puta qd pater vt pater pncipaliter significz pater nitate sicutz ceteri termini pcreti. nihilominus tn illud qd significat patrem no vt pater e. sed vt res subsistens est. n oportet qd pncipaliter seu i recto significz relatione. Et qz sic est d h noie psona vt iam patuit. ideo nihil pcludit h me.

Ad 2

Uarie opi mones.

Uarie opi mones. **Uarij** etiā 7 diuersi sūt modi dicēdi diuersoz Doctoz in illo articulo. sed qz quasi nullis rōibz sulciuntur. ideo breuissime hmoi modos pcurā. **Fuerūt** ergo quidā dicentes q psona i diuis antiquitus solū significabat cēntiam. modo aut vt dicūt i singulari significat subam. i plurali sō stat p supposito. **Sed** isti qzuis quo ad p mū vez dicāt. qz an tpa Aug. 7 etiā t pibus suis. cū dicebat psona. solū dabat intelligi suba. qz suppositū i natura intellectuāli significat subam. saltem pncipaliter etiā apud modernos. **Propter** qd Augu. sepius isto modo antiquo vtebat in dictis suis. vt p3 pālter. vij. de tri. ca. vi. vbi ait. **Cū** dicimus psonā patris non aliud qz subam pris intelligim. **Et** ibidē ait qd psona dicit ad se 7 nō ad aliud. **Sed** quo ad scd3 isti non bñ dicūt. qz qzuis numerus singularis 7 plural variet modū significādi. significatōz tn n variat nisi i noibz eteroclit. **Alij** dicūt qd tā i singulari qz i pli h nōmē psona i dnter stat p cēntia 7 supposito. **S3** nec illd v3. qz si i pli staret p cēntia 7 supposito in dnter. nūc cēntie dīne n repugret plicari. **Alij** dicūt qd significat essentia 7 suppositū sūt 7 eq pncipalr. **Sed** nec illud v3. qz modi significādi sequūt modos intelligēdi. qz talr significam sicut intelligim. **Inde** etiā d: qd rō quā significat nomē est diffinitio. cū q plura sūt et eq pmo siue pncipaliter n possim? intelligere. ideo plura simul 7 eq pncipalr vno noie vniuoco non possumus significare.

Artic 4

Quantum ad quar

tum principale. vtz hoc nomē psona p dicit p laliter i diuis. **Dicendū** qd sicut iam patuit psona vt restringit ad diuis significat suppositū relatiuū. cū igit talia supposita vt fide credimus multiplicetur i diuis. ideo psona i diuis pluraliter p dicit. **Ad** argumētū pncipaledico. qd Aug. ibi loquit more antiquo.

Ad pncipale argumētum.

Uel dicēdū qd p se loquēdo de p dicatione psona ipsa ad se dicit. vel saltē non ad aliud. nisi vt restringit ad diuina. qz c.

Distinctio vicefima quarta.

Hic diligēter

hic diligēter **inquiri.** In ista distinctōe. xxiiij. mgr tractat d termis nūeralibz put accipiunt i diuis. **Et** diuidit i duas ptes. qz pmo oñdit q hmoi noibz significānt. **Sed**o quō tales termi ad h nomē psona applicānt. dis. xxv. ibi. **Preterea** p dicit adū 7 c. **Prima** i tres. qz primo circa p dicit mgr mouet qdēz. **Sed**o ponit qdōs solutionē. **Et** tercio solutiōis explanationē. **Sed**a ibi. **Si** diligēter 7 c. **Tercia** ibi. **Cū** em dicit. **Et** hec i duos. qz primo mgr ponit sue rāsonis declarationē. **Sed**o grā tal' declarationis mouet 7 tollit vnā incidentē dubitationē. ibi. **Dic** nō est ptermittendū. **Prima** i duos. fm qd pmo declarat qd dicit i termis pncipalibz. **Sed**o in termis licet nō pncipalibz. tn pluralitatē significātibz. ibi. **Cū** aut dicitur distincte. **Prima** i duos. qz primo insitit huic declarationi qstū ad terminū significātem numeri pncipiū. **Sed**o qstū ad terminos significātes numerz ibi. **Item** cū dicitur plures. **Prima** i duos fm qd pmo declarat ppositū. put vnū qd est pncipiū numeri iūgat i diuis termino essentiali. **Sed**o put iūgat termino psonali. ibi. **Silt** cū d: **Uir** ca istā dist. quero hāc questionē.

Utrum in diuinis sit verus numerus? **Et** videt qd sic. quia vbiqz est vera trinitas ibi est verus ternarius. 7 persequēs verus numerus. qz p dicitū essentiale nō potest ab eo vere negari i quo pceditur esse subiectū. sed hec est cēntialis p dicitio. ternarius ē numerus. qz pcesso ternario esse in diuinis. numerus ab eis non pōt negari. sed in diuinis est verissima trinitas. qz c. **Contra** nullū accidēs vere 7 realiter poterit esse in diuinis seu in deo. cū sit omnino simplex. sed numerus est vez accidēs reale cū sit de p dicitamēto quātitatatis. ergo 7 c. **Circa** illā questionē est aduertendū qd cū vnitas sit pncipiū numeri. 7 pncipiat autē non possum? debite iudicare nisi cognitis pncipijs. ergo primo vidēda sunt aliqua de ipsa vnitate que ē pncipiū numeri. **Sed**o videndū est que sit materia numeri pncipiat. **Tercio** que

fit forma numeri siue quid dicat numerus q̄tum ad suuz esse formale. puta vtrū numerus fm suuz esse formale sit aliquid extra ani mā realiter differēs a rebus nūeratis. Quarta vidēdū est de eo quod querit.

Articls 1

Quātuz ad primuz

lunt duo videnda. Primo em vidēdum est que sit differētia inter vnū quod est p̄ncipiū numeri. r vnū quod p̄uertit cū ente. Secūdo vtz vnū quod est p̄ncipiū nūeri aliqd addat sup̄ vnū quod p̄uertitur cum ente.

Primum p̄mū.

Quātum ad primū dico q̄ differūt sicut positiuū r priuatiuū. quia vnū quod p̄uertitur cum ente est quid priuatiuū fm suuz for male significatū. eadem em res vt est aliquid i seipsa dicitur ens. sed vt est a seipsa indiuisa sic dicit vna. Vnū autē quod est p̄ncipiū numeri est quid positiuū. eo q̄ p̄statuat speciem discrete quātūtatū. que est vere aliqd positiuū. Et illa videt esse intētio Aristot. r. metaph. vbi vult q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri op̄ponit nūero sicut mēsurā mēsurato. vnū autē qd p̄uertit cū ente opponit multitudine sic in diuisibile diuisibili.

Correlariū.

Ex h̄ etiā p̄ q̄ vnuz qd ē p̄ncipiū nūeri aliqd mō se h̄ vt inferius ad vnū qd p̄uertit cū ente. Et dico aliqd mō. q̄ positiuū nō ē simplr inferi⁹ respectu priuatiui. cū eius p̄dicatōz formale nō possit recipere directe r p̄ se. Cū em vnū qd p̄uertit cū ente p̄dicat de aliq̄ ente positiuo. hoc nō fit fm q̄ illud ē positiuū. sed fm q̄ est i se indiuisū. Vnū vnū qd ē p̄ncipiū nūeri ē directe inferius ad ipm ens. cū sit qd positiuū r p̄dicatōz entis di recte recipiat. respectu autē illi⁹ vnū priuatiui ē inferius. nisi inq̄stū illud vnū est indm̄s ab ente.

Questio. Solutio

Forē queret aliq̄s ex q̄ radice innasctur illud duplex vnū. R̄ndeo q̄ septi⁹ vnū oppositōz diuiscit p̄ alter. r ideo ex duplici multitudine q̄ opponit ip̄si vni coḡscere poterimus unascētia illi⁹ duplici vnū. Est em vna multitudo q̄ innasct ex distinctōe rez formali q̄ res specificē distinguūt. r illa multitudo inuenit i oibz entibz tā materialibz q̄ im materialibz. Et iō tal multitudo est multitudo trāscēdēs. r s̄llr ipm vnū p̄ cui⁹ replicatōz p̄cipit tal multitudo ē trāscēdēs r cū ente cōuertit. In tali nāqz formali oim entū multitudine q̄libet res ē vna fm se. eo q̄ nō sit altera p̄pter formalez distinctiōem sui ab altera. Alia autē ē multitudo q̄ innasct ex distinctiōe materiali. puta ex diuisiōe p̄tinui. r hec mul

titudo fm suā p̄p̄riā rationē nō inuenit nisi i rebz materialibz quātūtate p̄tinua in forma tis. vel i p̄tibz quātūtatū p̄tinue vt sūt ab ini cē separe. Et hec multitudo p̄p̄rie dicit ē nū merus q̄ ē spēs discrete quātūtatū. Propter qd dicit. iij. phicoz. q̄ numer⁹ causat ex diuisiōe p̄tinui. r vnū qd ē p̄ncipiū illi⁹ nūeralis multitudis siue ipsi⁹ nūeri p̄p̄rie dicit ē ipm p̄tinuū. q̄ vt dicit aliq̄ solēnes Doctores. ea dē res puta eadē p̄tinuitas vt p̄ficat rē i se est p̄ncipiū nūeri. vt autē p̄ficat eā i ordine ad p̄fē dē p̄tinuū. Quātū ad scdm̄ p̄m vtz vnū qd ē p̄ncipiū numeri aliqd addat sup̄ vnū qd p̄uertit cū ente. p̄ q̄ etiā dicit q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri sup̄ vnū qd p̄uertit cū ente addit quēdā modū cēndi positiuuz gener⁹ deterni nati. Est tñ aduertēdū q̄ i hac matia tā an tiq̄ q̄ modernū varias s̄ntias p̄ulerūt. Aui cēna em hic duplr̄ errauit. vt p̄ q̄ dicit auct. iij. meth. Primo qdē q̄ nullā possit distin ctōz inter p̄dictas duas vnitates. nec vnā di xit aliqd addere sup̄ alterā. Secdo q̄ vidit q̄ ipm vnū qd ē p̄ncipiū numeri ē accidēs qd dā reale d̄ns ab eo quod tenoiat. ideo dixit q̄ vnū qd cū ente p̄uertit addit aliquid sup̄ ipm ens. eo q̄ accidēs semp̄ addit aliquid su per illud cui⁹ est accidēs. al̄s si nō differunt vnū r ens. tūc esset nugatio dicēdo ens vnū. quia tm̄ valeret ac si diceret ens ens vel vnū vnū. Sed ille modus dicēdi refellitur p̄ Auer. iij. metaph. q̄ si ens esset vnū r aliqd additū. tūc vt ait Auer. si illud additū esset aliquid r nō esset vnū. tūc vnū r ens nō con uerterētur. Si autē est vnū. vel erit vnuz per aliquid aliud. r tūc erit p̄cessus i infinitum. vel est vnū p̄ seipm. r tūc pari ratioē fuit itā dum i primo. Et addit Auerro. q̄tum ad so lutōem rationis Aui cēne. q̄ dicēdo ens vnū nō est nugatio. q̄ q̄uis vnū et ens nō diffe rāt realiter. sed sint idē. differūt tamē ratio ne. Modus etiā Aui cēne patz esse falsus ex dicitis Aristote. in eodē. iij. Ait em q̄ vnū r ens sunt vnū fm naturā. r sequūtur se sicut p̄ncipiū r causa. Dicūt insup̄ quidā mo dem. q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri. ad dit sup̄ vnū quod p̄uertit cū ente ratōez mē sure. q̄ tota sua ratio i mensuratione p̄sistit. Importat em tale nomen vnū partē aliquo tam totius discreti. cui⁹ p̄tis ratio i ratioē mē sure videt p̄sistere. r credo q̄ isti velint dice re cum pho in phisic. q̄ ps aliquora dicit il la que aliquoties sumpta adequat suū totū. r p̄sequēs est apta nata ipsum mēsurare.

Secūdū p̄mū.

Opt. auu cēne.

Corā auu cōnam.

Deruēio.

Egidius. **S**ed contra illud doctor noster in hac disti-
 1 tripl' arguit. **P**rimo sic. Et relatioe no pot
 constitui absolute. sed mensuratio imponat rela-
 tionem. si ratio vnus in mensuratioe consisteret.
 tunc vnus posset constitui numero qd est res ab-
 2 soluta cu sit spes quantitat' . qd est. **P**rimo nihil
 strahit sub aliquo coi nisi p illud quod est i
 eo. sed relatioe mensure nihil ponit ipsa mesu-
 ra sed solum in mensuratioe. ergo p hmoi relatioe
 vnus quod est pncipiū numeri no poterit co-
 3 trahi ad certū genus puta ad gen' quantitat' .
Primo p illud qd inferi' addit sup suū supius
 ipm inferius constituit. sed p rōem mensure non
 constituit aliqd d' pdicamēto quantitat' . qz mē-
 suratio ē quedā passio siue pprietat' q' primo
 ouenit quantitat' . et deinde trāssert ad alia. vt
 dicit phus. x. metaph. passio autē nō constituit
 illud cui ē passio. **U**ez ē tñ q' illerōnes
 nō pcluderēt aliqd cōtra illos. si ipsi dicerēt
 q' vnū quod ē pncipiū numeri dicit p se ipsā
 rē substratā tali habitudini siue relatioe mēsu-
 re. puta q' diceret ipsam rē que est mēsurā. re-
 lanonē autē non diceret p se sed cōnotatiue.
Sed qz qd ad hoc illoz incertōz nescio. id rati-
 ones pdictas i suo vigore stare pmitto. **A**lij
 dicūt q' vnū quod est pncipiū numeri super
 vnū quod ouerit cum ente addit ratioe po-
 sitiuā. que tñ non est nisi i anima obiectiue.
 quia hec ratio nō est aliud qz clausio indiui-
 si inq̄tum indiuisum ē. quā facit i ens indi-
 1 stinctū inq̄tum in distinctūz cōphēdendo
 quāsi i esse indistincto ipsūz summādo z mē-
 surādo. **E**t hoc probāt sic. qz ratio vnus
 z ratio numeri i hoc solū differunt q' vnū est
 indiuisibile. numerus autēz ē diuisibilis. sed
 clausio diuisioz inq̄tum diuisa sunt ē formal' .
 2 numer' . q' clausio indiuisi est formal' rō vni-
 tatis. **P**rimo vnū quod ē pncipiū numeri cō-
 sistit i quadā equalitate excludēte plus z mi-
 nus. vn cum dicit vnus fenit. tñ ē dicere q'
 nec plures nec pauciores. sed pcept' sic medi-
 ans iter plura z pauciora ē pceptus positiu' .
 3 q' zc. **S**ed hec positio deficit i se duplicif.
Contra hoc dicit illud positiuū. q' vnū
 etis pncipiū numeri addit sup vnū qd ouerit
 tñ cūz ente. tñ esse obiectiue i anima. qz illud
 qd est extra animā ens reale non ē tñ obiecti-
 ue i anima. sed vnū qd est pncipiūz nume-
 ri est extra animā vtz ens reale. **M**aior p'z.
 minorē probō. qz auerrois. x. metaph. cōmen-
 to. viij. ostendēs differentiā inter vnū quod
 est pncipiū numeri. z vnū qd ouerit cum
 ente. ait. q' vnū qd est pncipiū numeri ē

Solutio
ronū egid.

Aureolus

Contra au-
reolū.

accidēs additum rei. sed vnū qd conuertit
 cum ente est id ipm quod res. addita tñ sibi
 duplici negatione. puta q' est indiuisa i se. et
 diuisa a quolibet alio. **C**um igit accidēs iste
 ei cui' est accidēs. qz accidēs esse ē inesse. vt
 dicit. iij. metaph. ergo positiuū qd vnūz exi-
 stēs pncipiū numeri addit sup vnū con-
 uertibile cum ente. nō solum erit obiectiue in
 intellectu. sed erit etiam subiectiue in re extra
 cuius dicit esse accidēs. **D**eficit scdo in eo
 q' dicit rationē vnus consistere i quadā clau-
 2 sioe quā facit i ens indiuisum cōphēdēdo
 z quāsi i esse indistincto ipm mēsurādo. quia p
 hec verba sequit q' ipm vnū sit qd summa-
 tum z mēsuratū. quod est contra aristo. x. meta-
 ph. vbi ait. q' numerus ē multitudo mēsurā-
 ta p vnū. ergo nō summat z mēsurat ipsūz
 vnū. sed p vnū cetera mēsurat. z ideo ibi
 dem ait phus. q' vnū se habet ad numerū si-
 cut mensura ad mēsuratum. **R**ōnes etiam
 adducte nō pcludūt. **A**d p̄mū ergo dicen-
 dū q' maior est falsa. qz i multis alijs dicit p-
 terqz in esse diuisibili z indiuisibili. qz dicit si
 cut pncipiū z pncipiūz. sicut mensura et
 mēsuratum. z sic de alijs. **A**d minorē dico. q'
 quāsi clausio possit aliquo mō competere taz
 numero q' vnū quod est pncipiū numeri. tñ
 opposito mō ouenit ipm. **N**ūero em̄ ouenit
 passiuē taz clausio z mēsuratio. sed vni si p-
 tit actiue. sibi competet puta tanqz claudenti
 z mēsuratū ipsūz numerū. **E**t sequit ex ratōe
 istius doctoris oppositū illius qd intēdit. qz
 ipse intēdit pcludere q' sicut numerus est qd
 clā diuisūz. clausum z mēsuratū. sic ipm vnū
 sit quoddā indiuisum. clausum z mēsuratū.
Ad scdm ddm q' p duplicē exclusioz impli-
 2 catē binā negatōz nō respectu vni' z respectu
 distinctōz. puta respectu ei' qd ē pl'. z respectu
 ei' qd ē min' seu pauci'. nō hēs rōem formalē
 ter positiuā. s' simplr p uatiuā. cui' oppositū
 pcludere tu debeas. qz ex duabz negatiōibz
 nō resultat cōpōllētia vni' affirmatiōis nisi
 ambe negationes sumant respectu vnus. ita
 q' scda negatio neget primā.

Solutio
ronū aure.
Ad 1

Ad 2

Articls 2

Quantus ad secun
 dū pncipale. q' sit materia numeri ppe dicti.
 dico q' materia nūeri pprie dicti sunt res i q'
 bus fundat forma numeri. puta diuēse res
 materiales quaz qlibet ē continua. distincta tñ
 ab alia. qz illud ē materia numeri ex q' mate-
 rial' generat numer'. s' nūer' generat ex decu-
 9 2

forma realis extra animā. aut erit aliqd vni
 z tūc numerus erit principiū numeri. z pnci
 piū numeri pdicabit de numero. aut est plu
 res fm ptes ita q vna ps sui recipiet i vno cō
 tinuo z altera in alio. z tūc i eodem continuo
 essent due quātitates. s. ztunitas z pars ipsi
 4 us numeri. **¶** in his que sunt actu diuisi
 sa. nō potest esse vna forma realis. sed partes
 5 numeri sunt actu diuise. ergo zc. **¶** nulla
 forma realis extra animā est replicabilis sup
 seipsaz. sed vt patet i arismetica numerus re
 flectit sup seipsum. dāmus em̄ duos binari/
 6 os z tres ternarios. z sic de alijs. **¶** partes
 materiales vnius totius nō pnt fieri ptes al
 terius sine sui mutatōe. sicut nec ipsa mate
 ria sub noua forma fieri pōt sine mutatōe. s. z
 vnitates q sunt ptes materiales vnius qter/
 narij sine aliq sui mutatōe p solaz vnius vni
 tatis additiōem efficiūt partes quinarij.
 7 **¶** impossibile est q vna z eadē res nume
 ro existēs extra animā sit in decem homibus
 z i decem equis. sed phus dicit. uij. phicoz. c.
 8 de tpe. q idem est denarius decem equoz z de
 cem hominū. **¶** potest hoc idēz argui sic.
 Illud quod est cōeenti z nō enti nō potest eē
 forma realis existēs extra animā. sed nume
 rus est cōis enti z nō enti. qz nō minus pote
 runt numerari chymere vel hircocerui qz la
 9 pides vel ligna. **¶** forma existēs i partiu
 z pnciōe que pnciōe solum sit p animā nō po
 test esse res extra animā. numerus est hmōi.
 quia partes numeri in re extra nullam habēt
 10 pnciōe. cum possint esse separte loco z sub
 iecto. **¶** si numer⁹ esset ens reale extra ani
 mā. tūc vna pars subiecta predicamēto quā
 titatis haberet plures entitates reales specie
 differētes qz oīa alia predicamēta. psequētia
 ps. qz i speciebus numeroz est processus i in
 finitū. sed psequēs ē falsum. quia cū ens z vo
 num puentatur illud qd infinitas comphe
 dit entitates reales infinitas comphedit bo
 nitates. z psequēs pdicamentū quātitatis
 esset pfectius z melius om̄ibz alijs pdicamē
 tis. qd ē absurdū z iauditū. **¶** Itē z scdaz cō
 cloem pōt argui sic. Si numer⁹ realiter dif
 ferret a numeratis. tūc statim datus duobus
 1 numeris infinite erūt quātitates i actu. z nō
 ē impossibile. qz zāns. pbat zntia. qz dualitas
 illoz duoz numeroz differret realt ab eis tā
 qz a suis substratis numeratis. et sic habem⁹
 tres entitates. z trinitas illaz triū entitatum
 differret realiter ab eis. z sic habem⁹ quaterni
 tate. z eadē ratio ē illa quaternitas differret ab

illis quattuor entitatibus tāqz a suis nume
 ratis. z sic simultan ee infinite entitates resulta
 būt. **¶** si numerus est forma realiter ineci
 stēs numeratis z differēs ab eis. vel erit tota
 i toto suo subiecto z tota i qualibet parte. vel
 tota i toto z fm pte i parte. **¶** Prīmū ē impossi
 bile. qz oīs forma exns tota i toto z tota i qua
 libet pte est indiuisibilis. z sic numerus nō es
 set numer⁹. nec eēt d pdicamēto qzritat. Nec
 scdm ē possibile. qz vñū numeroz pē esse vt
 tra mare z aliud citra. ppter qd non pōt aliq
 pnciō vnius forme realis i ipsis inueniri.
¶ impossibile est aliquā formā realē abso
 lutā alicui aduenire z ab eo recedere sine om
 ni sui mutatōe reali. sed dato vno numerabē
 lium nō est i eo aliquis numer⁹. posito vero
 alio numerabilium ponitur i eo numerus. z
 ablato illo alio auferē ab isto numer⁹ sine ta
 mē omni sui mutatōe. ergo numerus nō po
 terit esse entitas absoluta realiter differēs ab
 3 ipsis numeratis. **¶** Sed illa qzuis sunt ma
 gne apparētie. tñ nō zcludūt. ideo predictas
 duas zclusiones pfirmato quālibet vno me
 dio. z deinceps solū rōes iam inductas.
¶ Prīmā sic. Illa est forma realis extra ani
 mā de qua pbatur passioēs reales ab anima
 nō dependēs. numerus est hmōi. qz de nūe
 ro pbatur paritas z imparitas. equalitas et
 inequalitas. multiplicitas z paucitas. z cete
 ra talia que om̄ia vidētur esse reales passioēs
 seu pnciōes. **¶** Cōclusionē scdāz pfirm
 mo sic. Sciētie reales in eadem parte realis
 phie formaliter z distincte requirūt subiecta
 formaliter z realiter distincta. **¶** Sed arismet
 ca z geometria i parte phie realis que dicitur
 mathematica sunt scie realiter cōdistincte. et
 numerus subijcti arismetica. numeratū zo
 puta ipm continuū subijcti in geometria. er/
 go zc. **¶** Et pfirmatur. qz species eiusdem ge
 neris ex opposito z distincte realiter differūt.
 sed numerus cum sit discreta quātitas. z nu
 merata cum spectēt ad trin uam quātitatem.
 vt patuit supius sunt i eodem genere quātita
 tis ex opposito z distincte. ergo zc. **¶** Ad pri
 mū igit inductū p primā zcloem dicēduz qz
 maior ē falsa. ex hoc em̄ q vna nota produci
 tur cū alia resultat i qualibet nota aliquid de
 dulci melodia quod nō resuleret i ea si sola
 pduceret sine alia nota. **¶** In multis etiā alijs
 illa maior patit instātiā. **¶** Ad scdāz di
 cendū q illa distinctio est insufficientis. qz for
 ma que est numerus nec ē tota i qualibet vni
 tate fm se sumptā. nec est tota i vnitare em̄.

Cōtra ista pfirmatio pconū

Cōfirma tio scde cō clusiois.

Solutio rōnū p p mā zcloz. Ad 1

Ad 2

Aureolus cu; alijs 2. pcloem

sed e tota i oibz suis vnitatez sil' sūptis. Dia em nūcrata p aliquē numer' sil' sūpra m dēt ta

Ad 3

li nūcro tāqz vni subiectū adeqz. Ad ter cū ddm q ois nūer' ē aliqd vni. qz vniqd/ qz qzū hz de entitate tm hz de vnitate. Illud tm vni qd p dīcat de vno qz nūcro nō est vni qd ē pncipiū nūeri. s; ē vni qd p uertit cū cr

Ad 4

te. Ad quartū ddm q maior ē fallā. loquē dō de forma discrete nature. qz illa de nata sua

Ad 5

hz q suū substratuz sit actu distinctū. Ad v. ddm q numer' pprie dicit nō replicat sine reflectit sup seipm. i oibz em talibz replicatō i bus aut multitudo q ē dīa ent' z circuit omne gen' replicat sup seipaz. sicut cū dī duo bina rj anguloz. hic nec replicata dualitas. nec il la sup quā replicat ē numer' de p dīcamēto qz citatis. qz neutra fundat i rebz distinctis. quā rū tm quilibet sit continua. z ideo vtraqz tal' du alitas reducēda est ad multitudinē q est dīa tia entis. Aut p dīca multitudo replicat sup numer' pprie dicitū. sicut cū dicit duo bina/ rj lineaz. vel tres ternarij equoz. z tūc multi tudo q replicat nō est numer' pprie dicit'. qā p immēdiato substrato nō m dēt sibi res di/ stincte quarū quelibet sit continua multitudo. tm sup quā sit replicatio ē numer' pprie dicit'

Ad 6

Ad sextū dīcēdū q p illud argumētū si es set bonū pbaret q forma dom' nō ēēt forma realis extra aiām. qz sūdamētū et pīetes in se nullā nēcio capiūt mutationē ex adiūctione ipsius recti. z tm ex hoc resultat forma dom' q an nō fuit. z ad solā subtractionē eiusdē dato q tā subtiliter reponat q ex hoc nulla species motus vel mutationis i fundamēto recipiat nihilomin' exp dīc forma dom'. Et idē patet in omibz figuris. Ad subtractionē em vel additionē vni' anguli sp mutat species figu/ re. Ex quibz omibz patet q maior est fallā.

Ad 7

Ad septimū ddm q denarij. r. equoz z r. hoim nō ē idē denarius nūcro sed specie

Ad 8

Ad octauū dīcēdū nego minorē. ad pbatoz dico q multitudo q numerāf figmēta nō ē multi/ tudo realis sed ficta sicut z ipsa numerata.

Ad 9

Ad nonū nego minorē. qz si nulla ēēt aiā. ad huc triāgulus tres hñs angulos vez sūdarz ternariuz z actualiter. Ad pbationē ddm q forma entitatis discrete nō requirit pncptionē i suo sūdamēto. sed potius requirit distincti onē. Ad decimū dīcēdū q ens pure mathe maticū abstrahit raz a bono qz a malo. z ideo vna substāna plus habet de bonitate z pfecti one qz quicūqz numer' fm se sūptū qzū ad p/ priā entitatē. Etā pōt dīcī q nūqz ē dare nu

Ad 10

meros actu infinitos. sicut nūqz ē dare pncinu um actu diuisū i infinita infinitū. Ad pnci mū inductū ptra sedaz pclusionē dico negā/ do pnciā. ad pbatoz dico q dualitas duozū nūcroz nō differt ab eis. qz pprie nō ē nūer'. cū imēdiatū suū substratū nō sit continua quā titas. Sed hñoi dualitas reducīt ad multi tudinē q est dīa entis. Et sicut dico de dua litate illa. sic eodē mō dico de oi multitudine cui' imēdiatū substratū nō sūt res quaz quibet ē continua. Ad scdm dico q forma q est numerus ē tota i toto suo substrato. qz omia nūcrata m dēt sibi sicut vni subiectū adeq/ tū. nō tm est tota i qualibet pte. nec etiā pars eius pprie est in pte substrati sicut euidenter apparet de forma dom' z de oibz figuris. for/ me em tales sūt illi' dīdōis q nō diuidūt di uisione subiecti. sed qz qz pte integrali subie cti mutata mutat tota forma. Un' possem' di cere q triplex ē forma. Quēdā ē tota i toto. et tota i quibet pte sicut aiā intellectiua. Alia ē to ta i toto z ps i pte. sicut forma eq vel lapidis. Tercia q sic ē tota i toto. q ps pprie nō ē in p te. sicut forma q ē numer' vel figura. Nō em diuidūt forma tal' diuisione subiecti. s; sublata q cūqz pte subiecti tota forma tollit Ad. iij. di co sicut ad septū pncē pclusionis dicitū est.

Ad rōes 5 2. p dōem.

Ad 2

Nota bñ diuisiones forme.

Ad 3

Articls 4

Opinio. Ad pnci pale argu mentum.

Quātū ad quartū

pncipale. vtz i diuis sit ver' nūer'. dōz q nu mer' pprie dicit nō ē in diuis. qz illa forma q fūdat i rebz distinctis quaz quilibet ē continua nō pōt ēē pprie i diuis. numer' ē hñoi. vt p3 exp cedētibz. Maior p3. qz nullū pncinuū ē repi/ bile i diuis. P. i diuis nō ē qzritas. q in di uis nō ē nūer' pprie dicit'. pnciā p3. qz ad op positū pnt' sequit oppositū aītis. P. vbi cūqz pprie ē dare nūer'. ibi ppe ē dare totuz z pte. s; i diuis nō possum' dare totū z pte. vt p3 aug. 3 maximū. li. iij. c. x. S; h ē opinio f' hñoi. cui' motiua obmuto cā breuitat'. Ad argumētū pncipale ddm q trinitas in diuis nō ē nūer'. sed ē multitudo nō dīns a psonis seu a relatōibz qz tenoiat. z tal' multitudo re ducīt ad multitudinē trāscēdētē.

Distinctio vicesima quinta. **D**eterea cōsi derādū. Dic m gr' oñdit qliter termi iūgerales z alietatē signu

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including 'Dicitur', 'Beatus', and 'Opinio'.

ficātes intelligēdi sint. cū huic noi psona ap/ plicat. Et diuidit i duas. qz pmo mouet hāc qōem. vtz dicēdo tres psonē diuine. vel alia ē psona pns. vel alia filij. hoc nomen psona si gnificet diuinam eētiam. Et arguit ad vtrā qz partē. Scdo psequit qōem. ibi. Persona em vt sup. Et heci duas. qz pmo psequit qō nē fm alioz opinionē. Scdo psequit eā fm ppriā intēnonē. ibi. Sciēdū ē igit. Quātum ad pmiū ē aduertēdū qz quidā fuerūt illi opi niois qz cū dicit tres psonē diuine. hoc nomen psona significet diuinā eētiam. idēo mgr duo facit. qz primo recitat motiua istī opinionis Scdo arguit ptra inuētozes istius positōis ibi. Sed qd i nēdēt. Prima i duas. qz pri mo mgr adducit eoz rōes. Scdo ostēdit qli ter ipsi ad oppositas obiectōes respōdēt. ibi. Quibusdā videt. Tūc sequit illa ps. Sci enduz ē igit. Et diuidit i duas. qz pmo mgr iuxta suā intēnonē qōem p̄dictā. determinat q ad terminos nūerales. Secūdo q ad terminos alietatē significātes. ibi. Deide qrit. vtz fm rādē. Prima i duas. qz pmo istī q̄stōis de terminat veritatē. Scdo mēdēdo obiectōibus tollit falsitatē. ibi. Ad hoc aut qd illi Tūc sequit illa ps. Deinde querit rē. Et diuidit i tres ptes. qz primo q̄rū ad terminū alietatis qōem renouat. Scdo veritatē tenēdā insinu at. Et terciō dicta sua recolligit. et auctōrita tibus sanctorū roborat. Scda ibi. Ad qd dicit mus. Tercia ibi. Et p̄dictis colligit. Cir ca istā distinctionē. xxv. quero.

Utrū hoc nomē psona de deo et creatu nis dicat equoce. Et videt q sic. qz pl differūt deus et creatura qz celestia et inferiora. sed fm omē. i de suba oibus. q̄cū qz dicūt de celestibz et inferioribz dicunt equo ce. ḡ rē. Contra. que simplr sūt equo ca vniū altez nō p̄cipat. sed psona creata est p parti cipationē psona talis. psona x̄o diuina essenti aliter et nō p̄cipatiue. ergo rē. Quattuoz b̄uissimē dico i illa qōe. P̄tio qz h̄ nomē psona de deo et creatur̄ n̄ d̄r equo ce. Scdo qz n̄ d̄r vniuoce. Tercio qz d̄r analogice. Et q̄ro qz h̄mōi analogia magis declinat ad eq uocationē qz ad vniuoationē.

Articls 1 **Primum probo sic.**

qz nomē significās aliq̄ pla n̄ d̄r pprie equo ce de eis nisi ipsis p̄petat eq pmo. i3 h̄ nomē psona rōe dignitatis a q̄ iponit vt patuit p̄s quātē et maḡ diuis supposit̄ qz h̄uanis. ḡ rē.

Et confirmat. qz qn̄cūqz aliq̄d p̄dicat d̄ plibz sic tñ qz vni uenit simplr p̄fecte et alteri p̄ci patiue. digniori mō d̄r de eo cui uenit eētia liter qz de eo cui uenit p̄cipatōz. sed nō sō lū h̄ nomē psona sed oē qd uenit deo et crea ture deo uenit simplr p̄fecte. creature aut p̄ci cipatiue. ḡ nō dicit de eis simpliciter equo ce. Sed forte dicit qz p̄hs i p̄dicamētis dicit ens p̄dicari equo ce. r. p̄dicamētis. et tñ ens p̄ncipalius d̄r de suba qz de accidēte. R. qz p̄hs in p̄dicamētis loq̄t large et nō stricte siue p̄p̄e de equo carōe. et iō rāqz loq̄t large loq̄nt et nō pprie dicit ipm ens esse equo cū. sed. iij. metaph. magis pprie loquēs nō dicit ipsuz esse equiuocū sed analogū.

Secundā cōclusio

nem p̄b̄ sic. Ea q̄ differūt genere nō p̄nt h̄re vniū nomē qd̄ ipsis vniuoce ueniat. sed res significare p̄ h̄ nomē psona i diuinis et h̄uanis d̄nt genere. ḡ rē. Maior p̄z. vij. phicoz. vbi p̄hs p̄bat qz pprie vniuoctio eēt nō p̄nt nisi i sp̄e sp̄alissima. Sz forte dicit qz quoz est vna rō siue diffinitio illa vidēt eē vniuo ca. Sed diffinitio psonē data p̄ Rich. s. intel le/ cruālis nature incōdicabil̄ iūb̄stētia. eētōis psonē diuine. h̄uāne et angelice. ḡ nomē psonē dicit de his vniuoce. R. qz illa nō ē diffini tio pprie dicta. sed ē q̄da descriptio analogā. qz etiā ipsa talis descriptio fm prius et posterius dicit de deo. angelis et homibz.

Conclusio terciā

ptz et duabus p̄cedētibz. qz nomē ex̄ns aliq̄ bus cōe. et nec vniuoce n̄ equo ce uenit ipis necio videt qz ipsis ueniat analogice. mari me si vni uenit p̄ priū et alteri p̄ posteri. sed nomē psonē ē cōe deo et creaturis. et nec vniuo ce nec equo ce ipsis uenit. et deo uenit p̄s qz creatur̄ sicut iā patuit. ḡ rē. Sz forte di cet qz cū mod̄ significandi seq̄t modū intelli gēdi. igit qd̄ primo a nobis intelligit illd̄ p̄ no mia a nob̄ imposta p̄mo significat. sz p̄m̄ in telligim̄ psonā creatā qz diuinā. ḡ rē. R̄n̄ deo qz licz q̄rū ad modū significādi q̄ sequit modū intelligēdi viatoris h̄mōi nōiā impo nētis prius ueniat hoc nomē psona creatu re qz creatori. eo qz creatura sibi magis sit no ta. prius tñ uenit deo cōsiderādo p̄fectōz ad quā significādū tale nomē est impositū. pu ta incōdicabilē sub̄stētia intellectualis natu re. eo qz talis p̄fectio i infinitū modo p̄fectioz

Confirmat

Instantia

Solutio

Articls 2

Instantia

Solutio

Articls 3

Instantia

Solutio

Quintū ad quartū

Articls cōi

repat i teo q̄ in quacūq; creatura.

Articls 4 **C**ōclusionē quartā

pb̄ sic. **D**z quicqd̄ p̄cunt fm̄ vnū nomē rebus simplr̄ eternis ⁊ rebz tp̄alibz. magis videtur eis p̄petere equiuoce q̄ vnū uoce. sed perso- ne diuine sunt simplr̄ eterne. ⁊ humane sunt tp̄ales. **I**tem. **S**ed forte dicit q̄ fm̄ hoc h̄ nomē suba ⁊ angelis ⁊ homibz magis dicit equiuoce q̄ vnū uoce. ⁊ hoc nomē cozp̄ de celestibus ⁊ inferioribz s̄lt maḡ dicit equiuoce q̄ vnū uoce. cū illa sint eterna. ista n̄o tp̄alia. **R**ñ teo q̄ nec angelus nec celū nec aliqua creatura pp̄rie ⁊ simplr̄ ē eterna. sed solus deus eternus dicit̄ ⁊ etiā fm̄ gr̄amaticos. qz̄ eternū dicit̄ ab eod̄ ē extra. ⁊ terminū. quasi extra terminū posituz. sed oīs creatura h̄z terminū ex p̄te añ. qz̄ nō fuit ab eterno. cū habuerit p̄ncipiū sue creationis. **E**tia oīs creatura inq̄tuz de se est habet terminū ex p̄te post. qz̄ fm̄ Aug. sup̄ Gen. ad lram. q̄c̄to omnipotētis dei manus ip̄az creaturā p̄seruare desineret. in nihilū rediret sicut ex nihilo facta est. ⁊ ideo nō ē simi- le ⁊ angelis ⁊ celis respectu inferiorz. et de teo respectu creature. **P**hi tñ qui ponūt angelos ⁊ sup̄celestia ab eterno fuisse. ⁊ plano cede- rēt q̄ ea que dicunt̄ de istis superioribz. ⁊ de istz inferioribz corruptibilibz. magis dicunt̄ eq̄- uoce q̄ vnū uoce. **P**ropter qd̄ dixit p̄hs. x. me- taph. q̄ corruptibile ⁊ incorruptibile pl̄ differunt q̄z̄ genere. **E**t Auerois in re suba orbis ait. **Q**uecūq; dicunt̄ de sup̄celestibus ⁊ inferi- oribz dicit̄ equiuoce. **E**t p̄ hoc patz ad ar- gumētum principale. **C**redidit em̄ Auero- is h̄mōi sup̄celestia esse simpliciter eterna. q̄- uis ipse i tali materia sub̄p̄si q̄nq; p̄tradicat

Ad p̄nci- pale argu- mentum.

Distinctio vicesimalisexta.

Nunc de pro- p̄rietatibz ⁊c. **P**ostqz̄ maḡ tra- ctant̄ de nobis q̄ de existētibz in diuis dicunt̄. hic incipit tractare de pp̄rie- tatibus quibus h̄mōi nomia imponunt. **E**t diuidit̄ i duas p̄tes. **N**ā p̄mo tractat de pp̄rie- tatibz. **S**ecdo de cōibz appropriatis. di. xxxi. ibi. **P**reterea p̄siderari optet. **P**rima i duas. qz̄ p̄mo tractat de pp̄rietatibz p̄sonas p̄sti- tuētibz. **S**ecdo de pp̄rietatibz nō p̄stitūtibz. p̄sonis tñ incētibz. di. xxvii. ibi. **P**reterea p̄siderari optet q̄ nō tm̄ tres. **P**rima i duas.

qz̄ p̄mo tractat de nobis pp̄rietatum p̄so- naliū fm̄ se. **S**ecudo videt̄ nomina pp̄rieta- tum ad nomina personarum compare. distin- ctione. xxvii. ibi. **D**ic potest queri. **P**rima in duas. **N**ā p̄mo ostēdit quomō hoc nomē hypostasis est in diuis admittendū. **S**ecun- do assignat nomina pp̄rietatum hypostases constituentiū. ibi. **I**am de pp̄rietatibz. **I**ta in duas. quia p̄mo assignat triuz diuinarū personaz tres constitutiuas pp̄rietates. **S**ecundo circa pp̄rium filiū ⁊ spiritū sancti mo- uet quasda dubitationes. ibi. **D**ic queritur quomodo. **P**rima in duas. qz̄ p̄mo osten- dit quoz sunt h̄mōi pp̄rietates. **S**ecudo oñ- dit quid sunt. **P**rimo em̄ ostendit q̄ nume- raliter sunt tres. **S**ecudo ostendit q̄ genera- liter seu q̄trum ad modum generis sunt rela- tiones. ibi. **D**uo circa. **S**equit̄ illa pars. **D**ic querit̄ ⁊c. vbi p̄mo magister mouet cir- ca pp̄rietatem filiū vnā questionē. **S**ecū- do immediate adiungit suā responsionē. ibi. **S**ed magna est distantia. **E**t hec in duas. **N**am p̄mo suam responsionē magister reci- tat inq̄tum tangit pp̄rium ipsius filiū. **S**ecūdo virtutē eius responsionis adaptat inq̄- tum tangit pp̄rium sp̄s sancti. ibi. **I**ta etiam de sp̄s sancto. **E**t ista secūda diuiditur in tres partes. qz̄ p̄mo ostēdit in quo sensu sp̄m̄ sanctum pp̄rie appellamus donū. **S**ecun- do in quo sensu ip̄m pp̄rie nominam⁹ sp̄i- tum sanctū. **E**t terciō remouet quozdam dē- ctum quod veritati videt̄ esse p̄rariū. **S**ecūda ibi. **D**ic queri solet ⁊c. **T**ercia ibi. **Q**uidā tamen putant. **C**irca istaz. xxvi. distincti- onē quero.

Utrum p̄sone diuine relationibz di- stinguatur. **E**t videt̄ q̄ nō. qz̄ in- diuiduū substantie nō p̄stituit relatio- ne. **S**ed fm̄ **D**ama. li. iiij. ca. vi. p̄sona impoz- tat indiuiduū i genere substantie. **C**ōtra. il- lud quo diuine p̄sone multiplicant̄ illo disti- guuntur. sed fm̄ **B**oetiū in libro de trini. cēn- tia cōtinet vnitatē. ⁊ relatio multiplicat trini- tatē. ergo ⁊c. **N**ic quattuor sunt vidēda ra- tione quattuor opinionū. que ceteris p̄ter- missis ab antiquis tempibus fuerūt solēno- res i illa materia. **P**rimo igit̄ vidēduz est. vtz p̄sone diuine distinguant̄ absolute. **S**ecūdo vtruz distinguatur origine. **T**ercio vtrū distinguatur diuina relatione. **E**t q̄- to dato q̄ sic. vtrum cum tribus suppositis relatiue distinctis sit dare vnū suppositū ab- solutum.

[Marginal notes on the right page, including 'Quoniam' and other text.]

Articuli

Quatuor ad primū

ut p[er]sona diuine distinguant absolute sic p[ro]cedat. Primo em ostēdā q[uo]d i diuis nō sūt tria supposita p[ro]prietatib[us] absolut[is] distincta. r ad ducā i s[er]uū opinionē linconien[em]. cū suis motiuis. r rēdebo ad ea. Sed ostēdā q[uo]d diuine p[er]sona nō distinguunt modis absolut[is]. q[uo]s q[uo]dā appellat modos h[uius] p[er]fectōis. r recitabo opi nōs oppositā cū suis motiuis. r ipis rēdebo

Secundo

Primo p[ro]b[is] sic. Omne q[uo]d sic se h[ab]et q[uo]d ipm i quolibet est melius q[uo]d nō ipm. hoc dicit p[er]fectionē simp[li]r. Sed omne absolutū formaliter est i diuis etale q[uo]d ipm i quolibet est melius q[uo]d nō ipm. ut pat[et] p[er] Anselm. monologion. xv. igit[ur] si diuine p[er]sona distinguunt p[ro]prietatib[us] absolutis. tūc aliq[ui] p[er]fectio simp[li]r eēt i q[ui]libet p[er]sona q[uo]d nō eēt i alia. r sic cuiuslibet diuine p[er]sona de fieret due p[er]fectōes simp[li]r quibus alie due p[er]sona ab ipsa differret. quod nō solū est cōtra fidē. verū etiā cōtra vera p[ro]ph[et]iam. r sp[irit]ualit[er] cōtra Anst[ot]el. y. metaph. r cōmen. ibidē. ca. de p[er]fecto.

Secundo. si nō omnis absoluta p[er]fectio esset ut qualibet diuina p[er]sona. tunc maior p[er]fectio r bonitas esset in tribus p[er]sonis q[uo]d i vna t[er]m[in]o. q[uo]d in libro. de trini. negat Aug. tanq[uam] de iuū a catholica veritate.

Terchio. si diuine p[er]sona eēt p[ro]prietatibus absolutis ab iuicē distincte. tunc vel nulla diuina p[er]sona esset productib[us] lis. vel natura diuina esset mutabilis. conse quens q[uo]d tunc ad vtrāq[ue] sui partē est impossib[ile]. ergo r antecēdēs. p[ro]sequentiā p[ro]b[is]. q[uo]d omnis natura i qua forma absoluta innascit ex reali p[ro]ductioe. illa natura necessario mutat. sed si aliq[ui] p[er]sona diuina absoluta p[ro]prietate cōstituta p[ro]duceret. tūc i natura diuina p[er] reale p[ro]ductionē forma absoluta innasceret. s. illa forma q[uo]d p[er]sona p[ro]ducta cōstituit. vel q[uo]d p[er]sona diuina nō p[ro]duceret. vel natura diuina mutabitur.

Quarto. talis absoluta p[ro]prietate cōpata ad eētiam nō h[ab]et rōem actus vel potētie. q[uo]d q[uo]d aliq[ui] duo absoluta sūt sil. opt[er] q[uo]d vnu h[ab]eat rōes act[us]. r alter rōes potētie. S[ed] h[uius]m[od]i p[ro]prietate nō p[ot] h[ab]ere i tali cōpate ratiōe potētie. q[uo]d tunc nō p[ot]et dare ipsi p[er]sona esse incōcabile siue p[ro]prietate. Nec essentia p[ot]et habere rōes potētie respectu h[uius]m[od]i p[ro]prietatis. q[uo]d ipsa est purus actus r infinit[us] claudens in se necessario oēm ratiōe actualitatis r p[ro]sequens nō potest cape esse ab aliquo alio actu. Sed cōtrariū istius opinionis p[ro]bat linconien[em]. r sui sequaces. r rōes eorū vt

Opi. diuina linconien.

plurimū probat. q[uo]d p[er]sona diuine nō distinguuntur relatiōe. r p[ro]sequens reputat se probasse q[uo]d distinguant p[ro]prietatib[us] absolutis. Arguunt igit[ur] primo sic. Dis relatio supponit an se illud q[uo]d refert h[uius]m[od]i relatiōe. sed essentia diuina nō refert. quia ipsam suppositū refertur. ergo diuina relatio non constituit nec distinguit suppositū. sed supponit ipm esse distictū. P[ro]is relatio realis supponit realē distinctioem extremor[um]. ideo em fm p[ro]prietate idēitas nō est relatiō realis. q[uo]d et extrema nō sunt realiter distincta. sed relatiōes diuine sunt relatiōes reales. ergo supponit sua extrema. scz ipsa supposita realiter esse distincta. et p[ro]sequens nō distinguit ea. quia quod p[ro]prietate ponitur ab aliquo hoc nō innascitur ab eo.

si virtute generationis in esse genito. si luis constitueret filiatione. tūc nō magis generaret filius q[uo]d pater. n[on] ē falsum. q[uo]d tan cēdēs. falsitas n[on] patet. p[ro]batio n[on] patet. q[uo]d p[er] generationē nō minus generanti acquiratur p[ro]prietate ad aliquid q[uo]d acquirat filio. S[ed] igit[ur] filius ex hoc dicit gigni. q[uo]d p[er] generatiōis sibi acq[ui]rit filiatione. eadē rōne p[er] generaret. q[uo]d sibi p[er] generationē acq[ui]rit p[ro]prietate.

relatio originis i suo immediato fūdamento nō fundat nisi mediāte actu originis. cū igit[ur] suppositorū sit agere. q[uo]d omnis relatio originis supponit suppositū ex cui[us] actu innascit talis relatio. r p[ro]sequens p[ro]prietate distictū nec constituit suppositū nec distinguit.

formale distictū suppositi ē fm se incōcabile. h[uius] nec filiatō nec p[ro]prietate ē fm se formalit[er] incōcabilis. maior p[ro]b[is]. q[uo]d si formale cōstitutū suppositi nō esset incōcabile. nec suppositū eēt q[uo]d incōcabile. m[od]o nō p[ro]bat. q[uo]d si filiatō seu p[ro]prietate esset forma incōcabilis. aut hoc esset inq[ui]tum relatiōes sūt. aut inq[ui]tum filiatō r p[ro]prietate sunt. aut inq[ui]tum relatiōes diuine sunt. Nō p[ro]b[is] m[od]o. q[uo]d tūc nulla relatio esset cōcabilis. r sic nec in creatur[um] iuenerit relatiōes filiatō. Nec scdo m[od]o. q[uo]d tūc i nulla natura possent inueniri plures filiatōes aut p[ro]prietates. Nec tercio m[od]o. q[uo]d tūc cōis spiratio cū sit diuina relatio nō esset cōcabilis. q[uo]d est falsum. cū filio cōicet. Et cōfirmat. quia si prima p[er]sona in diuis p[ro]prietate sp[irit]u rasset q[uo]d genuit. tunc sp[irit]u sancto cōmunicasset vim generatiuā cum respectu p[ro]prietate ad generatiōem. r p[ro]prietate p[ro]prietate fuisset cōcabilis.

quā aliquis actus antecedit aliquē termi nū. tūc antecedit omne illud q[uo]d sit naturalit[er] ē cū illo termio. S[ed] generare q[uo]d est actus p[er]sona p[ro]prietate antecedit filiationē que ex ipso innascit.

Cōfirmat

Solutio ab alio. q̄ nō erit idē modus patris ⁊ filij. **R**ndeo q̄ eē ab alio ⁊ nō esse ab alio nō sūt modi absoluti de quibus ille doctor loq̄ pro/ ponit. sed sunt modi relativi cū sint modi ori/ ginis. p̄pter qd̄ instātia nō est ad p̄positum.

2 **P**. si p̄sone diuine differēt p̄ h̄mōi modos absolutos. tūc p̄sone diuine nō coēgerēt se mutuo necio. q̄ns ē falsū. qz eadē necitate q̄ fili/ us nō pōt esse sine patre. ⁊ sp̄s sc̄s sine vtro/ qz. eadē necitate fm̄ dicta sc̄oz p̄r nō pōt eē sine filio. nec filius ⁊ p̄r sine sp̄s factō. q̄na p/ bat. qz q̄suis eēntia intellectualr ⁊ amabilr co/ extigat aliqd̄ qd̄ ē naturāl. qz ir̄lect⁹ et amor p̄supponūt naturā. tñ eē naturāl̄ non coēri/ git necessārio eē intellectualr vl̄ eē amabiliter sed abstrahit ab vtroqz. **P**. null⁹ mod⁹ eēn/ rialis ē p̄stitutū diuine p̄sone. qz modi essen/ tiales sunt cōes tribz p̄sonis. sed eē naturalis ⁊ intellectualr ⁊ amabilr sūt modi eēntiales. qz sequūt diuinā eēntiā i q̄libet diuina perso/ na. q̄ ⁊c. **P**. tūc fili⁹ nō eēt naturāl̄. nec p̄r eēt intellectualr. qz p̄ modos p̄stitutuos p̄sō/ ne ab inuicē distiguunt. **A**d p̄mū q̄ p̄redi/ cri doctoris motiū d̄dm. qz q̄suis i eodē fū/ dato finito opposita simul eē nō possint. i fū/ dato tñ infinito simul p̄nt eē opposita. maxi/ me loquēdo de oppositis relatiuis. ⁊ q̄b loq̄/ mur in p̄posito. q̄ ⁊c. **A**d sc̄dm d̄dm qz ha/ bitudo realis i creaturis ē distinctoz q̄ p̄sup/ ponit eē distincta. eo qz relatōes habitudis rea/ lis i creaturis cū sint oppositae ⁊ fundamētū fi/ nitū requirūt distincta fundamēta. s̄z hitudo rea/ lis in diuis h̄ns infinitū fundamētū nō p̄sup/ ponit distincta. sed distincta supposita p̄stitu/ it i eodē indistincto fundamēto. **A**d terciū ne/ go maiorē. nisi loq̄ris de fundamēto finito ⁊ li/ mitato q̄le nō ē diuis. **A**d p̄batōem dico qz non ē s̄le de relatōibz fm̄ rōem. qz fundamē/ tū eaz ē finitū ⁊ limitatū. nec etiā secū afferūt distinctionē extremoz q̄ p̄ h̄mōi relatōes sūt p̄stituta. Et iā i p̄batōe falsum assumit. qz qz relatō sit vera res nō h̄z ab eo ad qd̄ ē. se d ab eo i quo est. nec h̄z realitatē a fundamēto rela/ tōis oppositae. vt. j. patebit. **A**d quartū di/ cēdū ad maiorē qz eēntia diuina ē p̄ncipiū ⁊ ter/ min⁹ origis. nō tñ vt diuisis modis absolutis p̄iūgit. s̄z vt alteri ⁊ alteri respectu est diuisa. nā vt i p̄sone p̄ris ē diuisa p̄mitari. sic est p̄r/ cipiū origis. s̄z vt i p̄sone filij ē diuisa filiatōe ni. est terminus origis.

Articls 2 Quantuz ad secun

dū. vtz p̄sone diuine distinguat origine. dicē dū qz p̄sone diuine nō p̄stitunt p̄ origies fm̄ qz origies sūt. qz illd̄ q̄ aliqd̄ p̄sonalr p̄stituit ē intrinsecū rei p̄stitute. sed origies nō signifi/ cāt vt intrinsece p̄sonis. sed significāt vt actus p̄gredictes a p̄sone in p̄sonā q̄s̄via media in/ ter p̄ducēs ⁊ p̄ductū. p̄pter qd̄ dicit. ij. phico/ rū. qz generatio est via i naturā. ergo ⁊c. **P** 2 actio notionalis p̄siderata p̄ modū actionis p̄sonam agētis nō p̄stituit. qz notionale age/ re p̄supponit suppositale eē. cū suppositoꝝ sit agere. vt p̄z. i. metaph. sed origo i diuis puta generatio vel sp̄ratio vt i p̄ducte. ē actio p/ ductētis. q̄ vt sic nō p̄stituit p̄sonaz a. **S** 3 p̄trariū istius tenēt quidā doctores. ⁊ h̄ pro/ bāt sic. fundamētū diuinaz relationuz sunt actus origis. sed relatōes p̄supponūt suū fū/ damētum. ergo relatōes nō p̄stituit vt relatō/ ones sed vt origines. **P**. q̄n aliq̄ plura sūt i aliquo quodā ordine. si illud p̄stituit p̄ ali/ qd̄ illoꝝ. tūc p̄stituit p̄mo. vt p̄z de p̄mitate ⁊ s̄cute spiratina i patre. sed filiatō et generari insunt filio. ⁊ generari i eo p̄cedit filiatōe. qz p̄sone filij formaliter p̄stituit p̄ ip̄m generari. **P**. ex quo suppositū diuinū est relatiuis ⁊ relatione p̄stituit. q̄ illud qd̄ magis significat p̄ modū relatōis magis h̄z rōes p̄stituedi di/ uinā p̄sonā. sed generare seu quicūqz ali⁹ ac⁹ origis magis videt significare relationē q̄z p̄r/ nitas seu filiatō. qz actus origis significant relatōem actualē. paternitas nō significat re/ latōz hitualē. **P**. illud p̄ qd̄ aliqd̄ h̄z esse. ⁊ sine quo nō pōt intelligi eē. illo videt p̄stitui i esse. sed fili⁹ h̄z esse p̄ ip̄m generari. ⁊ sine ipo nō potest intelligi esse. ergo ⁊c. **P**. Damas. lib. i. ca. ij. ait. qz in diuis omia sunt cōmunia. p̄ter generationē. in generationē ⁊ p̄cessionē. **S**ed illud stare nō pōt. qz isti doctores q̄ has ratōes faciūt met̄cedūt suppositū diui/ nū eē relatiuū ⁊ p̄stitui relatōe eo mō q̄ effica/ cius vt relatio exprimit. sed planū ē qz relatio/ nes diuine magis ⁊ efficacius exprimit noibz p̄prietatū. puta paternitate vel filiatōe qz no/ mibz originū. quia dato qz albedo ⁊ dealbari eēt idem realiter. adhuc tamē res illa effica/ cius exprimeret vt qualitas est nomine albe/ dinis qz p̄ ip̄m dealbari. sic in p̄posito. **A**d p̄mū q̄ dicēdum qz maior nō est vera. quia cum agere p̄supponat esse. ergo q̄suis in diui/ nis nec sit prius nec posterius. tñ fm̄ nostrū modū intelligēdi actus origis p̄supponit p̄sō/ nā originatē p̄stituta paterna p̄prietate. cum qua simultanee filius p̄stituit filiatōe p̄pter

Opio op/ posita.

Quintus ad secun

Contra opi/ nionem.

Solutio Ad i

[Marginal notes on the right page, including 'Dicitur' and 'XVI' at the top right corner.]

mutua coeigentia relatiua q est patris ad fili
 um. z eodē modo de spūscō. vt sup^o reduri
 di. i. i. solutiōe. ij. argumēti. **Ad** scōz ddm
 q minor nō ē vera. qz generari z filiatō in di
 uis sunt idē realiter. nec vnū pcedit alterz n/
 si fm nostz modū intelligēdi. **Ad** terciuz
 dicēdū q minor est falsa. qz relatio magis for
 malr significat noie paternitatē qz p h qd ē ge
 nerare. **Ad** qrtū dicēdū q fili^o hz ē forma
 liter filiatōe. et iō non p̄t intelligi sine ea. ipso
 aut generari hz ē quasi efficiēt. puta p mo
 dū cuiusdā fluxus z emanatōis pcedentis a
 generare i ipm genitū. qz si minor accipit debi
 te sub maiori. magis pbabit qz filius zstui
 tur ipsa filiatōe qz ipso generari. qz zc. **Ad**
 qntū dicēdū q qz actus origis sūt idē realr cū
 pprietatibus psonalibus. ideo Damas. z qn/
 qz etiā alij sancti doctores magis curantes de
 rei veritate qz de sermōnis pprietate vnū acci
 piūt pro altero.

Articls 3

Quātuz ad terciuz

pncipale. vtz psonē diuīe distinguāt diuina
 relatione. Dicēdū sicut etiā als supius dictū
 est. qz diuīe psonē zstuiūt z ab inuicē distin
 guūtur tribus relationibz. puta paternitate.
 filiatōe. z passiuā spiratōe siue processione.
 qzuis appropriate loquēdo p̄dicte tres noti
 ones psonas zstuiūt vt pprietates sunt. di
 stinguāt autē vt relationes sunt. Paternitas
 em vt pprietas inēdicabiliter est i patre. et iō
 patē ē esse in cōmunicabili zstuiūt i intellectu
 ali natura. scz diuina. quod est esse personale.
 sed eadem paternitas vt relatio p̄cise respi
 cit suuz oppositū. z ideo vt sic distiguit ab op
 posito. **Et** videt qz hec sit intētiō scōz do
 ctōz Aug. s. z ceteroz. z sp̄aliter anselmi i li
 de p̄cessione spūscō. vbi sic ait. **Hec** itaqz. s.
 relatio diuina sola causa pluralitatis i deo est
 vt pater z filius z spūscōs dici nō possunt de
 inuicem. sed alij sūt ad inuicē. **Et** ibidem ca.
 ij. ait. qz i diuinis omnia sūt vnū vbi nō ob
 uat relatiōis oppositio. **Et** ca. x. ait. qz impos
 sibile est inuenire i fide christiana vnā vna p/
 sona distiguitur ab alia nisi p relationes ori
 ginis. **Et** in fine illius libri concludit. qz tot
 sunt homines quot sūt persone humane. qz
 psonē humane distiguitur pprietatibus p/
 sonalibus absolutis. in diuinis tamē nō sūt
 tot dij quot persone. quia qz deus relatiue di
 citur ad deū facit psonarum distinctiōem.

Nota di
fictioz ab
solutoz in
diuis.

tinet vnitatē. relatio multiplicat trinitatem.
Item Ansel. de incarnatōe verbī ex intētiōe
 disputat tra quēdam qui psonas diuinas di
 xit differre per absoluta. sic dicit. Tu ponis
 tres psonas absolute differre. aut ergo ponis
 oēs tres deum aut nō. **Si** sic. tūc si ponis per
 sonas absolutas. necesse est vt ponas tres de
 os. **Si** dicit qz non est necesse illas tres per
 sonas esse tres deos. quia iste tres res simul
 sunt vnus deus. ergo singula quelibet diuina
 persona nō est deus. sed ex tribus rebus zstui
 tuitur vnus deus. quod impuz est dicere. qz
 tunc erūt tres res vnus deus. z non quelibet
 erit deus. **Et** idem est de intētiōe augustini
 sup illud ps. Infixus sum in limo profudi.
Ibi em dicit August. hāc regulam generalē
 ter esse tenēdam i sancta trinitate. qz psonē in
 omī eo quo ad se dicūtur sūt indistincte plo
 naliter. **Hic** ratioibus non insistō. qz ratio
 ones humane hāc zclusionē nō attingūt. qz
 uis i diuis sancta trinitate supposita: necesse
 sit nos dicere psonaz zstitutiōem z distinctiōz
 solū fieri p̄betatibz relatiuis. **Si** em fieret p̄n
 cipijs absolutis nec possem saluare diuīe cōn
 tie vnitatē. nec psonē diuīe oimodā simplici
 tatē. qz omē qd zstat ex pluribz absolutis di
 noscit esse zposituz. **Sola** em relatio est que
 nihil aggregat sup suum fundamētū. et ideo
 cū suo fūdāmēto posita. simplicitatē sui fūda
 menti i nullo penitus derogat. **Sed** tra
 predicta est opinio p̄positini. qui ponit qz pso
 ne diuīe nō constitūatur relatione nec disti
 guātur **Dicit** em qz persone diuīe distiguit
 tur se totis. qz ens simpliciter simplex a quo
 cūqz distiguitur. se toto distiguitur. sed pso
 na diuina est ens simpliciter simplex. **P.** si
 pater p aliquid distigueret a filio z p aliqd
 zueniret cū eo. tūc supposituz patris nō esset
 summe simplex. sed zns ē falsum. zntia patz
 qz i quo cūqz ē aliqd z aliqd aliquo mō videt
 eē zpositū **P.** illud de cui^o rōe formali est p
 se z ad se esse. hoc nō p̄t zstuiū formaliter re
 latōe. sed de ratione cuiuscūqz suppositi est p
 se esse. z p zsequēs ad se eē. qz sicut dicit aug.
 vij. de trini. ca. ij. **Omē** qd subsistit ad seipm
 subsistit. ergo illud qd p se ē h ad se eē videt.
Maioz etiā patz. qz cū relatio det esse ad ali
 ud. si daret ad se esse. tūc duo effect^o oppositi
 eēt formales effectus eiusdem forme. quod
 est impossibile. **P.** semp ptes zstitutiōes in
 ter se prius sūt vnitē qz aliquod totum con
 stituant. ergo paternitas prius esset vnitā ef
 fectiē qz totum suppositū patris eēt zstitutiū.

Op. p̄po
sitiui.

1

2

3

4

Sed ois forma effectū suū formale cōicat ei cui pūgit. ergo cētia esset pater anq̄s patris suppositū esset cōstitutum. ¶ Si paternitas cōstitueret. vel hoc fieret p sui pūctōem ad es sentiam. vel p sui vnione ad suppositū. Nō pūmo mō ppter ea q̄ iā dicta sunt. Nec scdo mō. qz ois vno p̄suppoit suā vnibilita. n̄ vnq̄ vnū vnibilitū cōstituit alter. licz cōstituire pos sint aliq̄d tercum. ergo i h̄mōi vnōe relatio non cōstituet suppositum sed ipm p̄supponet cōstitutum. ¶ Si relatio cōstitueret diuinū suppositū. tūc diuinū suppositū esset ens per accidēs. q̄s ē falsum. qz i deo nihil ē p accidēs cōnta pater. qz oē quod i se claudit q̄dditates duoz pdicamētoz ē ens p accidēs. ¶ Illud qd ē sūme entitatis nō pōt formalr cōstitui il lo qd ē mīme entitatis. sed suppositū diuinū ē sūme entitatis. r relatio ē mīme entitatis. ¶ sola suba est pncipiū p̄sentatis tercij modi. sed p̄sentas suppositi ē p̄sentas tercij modi. q̄ nō poterit eē ab ipsa relatioe. Maior r minor patēt. i. posteroz. ¶ Illa nō cōcludit. q̄a que se totis differūt illa i nullo vniunt. quia sunt prima diuersa. vt pz. r. metaph. sed p̄one diuine realiter cōueniūt. ergo nō differūt se totis. ¶ Ad p̄mū q̄ dīcedū q̄ ens simplr simplex q̄uis se toto differat a q̄cunq̄z differt absolute r naturalr. nō tñ differt se toto ab eo cū quo vniūt i cētia seu natura. r differt solū p̄sonalr. ¶ Ad scdū dōm q̄ ex h̄ nō pūit cō diuinā p̄sonam includere aliq̄d r aliquid s̄z solū aliq̄d r ad aliq̄d. qd quidē ad aliquid fm totā suā realitatē trāsit i naturā siue i ipm qd est aliquid. r p̄sequēs nullam cū eo faci et compositionē. ¶ Ad terciū dōm q̄ de rōne suppositi nō solū est p̄ se esse. sed etiā incōicabiliter esse. licet igit suppositum diuinū ab es sentia diuina habeat p̄ se eē. tñ a p̄prietate relatiua h̄z incōicabiliter eē. et p̄sequēs talis p̄prietas poterit eē suū formale pncipiū cōstitutiū. ¶ Ad q̄rtū dōm q̄ nulla est p̄ontas realis i qua pres h̄mōi sint vnite anq̄s totuz ex p̄ribz sit cōstitutū. r ideo relatio nō dat cēntie effectū suū formale. sed h̄mōi effectū soluz dat ipsi toti supposito cōstituto. Exēplū d̄aia rōnali q̄ nō dat i aliq̄d p̄iori ipsi materie eē rōnale. sed solū h̄mōi cōstituto tribuit tale tale. ¶ Et p̄ hoc p̄z ad q̄ntū q̄ nullū sequit incōueniēs si relatio cū cēntia fm n̄m modū itel ligēdi p̄nita cōstituit diuinū suppositū. q̄ rē. ¶ Ad sextū nego cōntiam. ad p̄batōz dīcedū q̄ q̄dditas relatiua comparata ad diuinā cēntiā nō manet fm p̄p̄riā realitatē diuine cēntie

Cōtra p̄p̄o sitinū.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

q̄ distinctā. sed trāsit penit̄ ipaz. ppter qd cōstitutū ex relatioe r cēntia nō erit ens per accidēs. ¶ Ad septimū dīcedū q̄ illa q̄ vniūt i omni entitate p̄fecta. n̄cōio oportet q̄ eozuz p̄ncipia formaliter cōstitutua q̄ sunt eozū ad inuicē distinctiua dicāt mīmaz entitatē. r iō patet maior r eē falsam. qz diuina supposita vniūt i omni entitate dicēte realiter p̄fecti onē cū quodlibet diuinū suppositū sit simplr p̄fectū. eo q̄ sit verus deus. ¶ Ad octauū dīcedū q̄ licet relatio nō sit p̄ncipiū illi p̄sentat̄ tñ ē p̄ncipiū incōicabilitatis. r qz incōicabilitas ē de rōe formali cuiuslibz suppositi sin glar. nō pōt h̄mōi p̄p̄etas relatiua eē forma le p̄ncipiū suppositi d̄m i formalr cōstitutū

Ad 7

Ad 8

Articls 4

Quātū ad quartū

p̄ncipale dato q̄ d̄ina supposita differāt d̄ina relatioe r cū t̄bz suppositi r latine distincti sit da re vnū suppositū absolutū. sic p̄cedā. ¶ P̄mo ponā cōclōem vnaz vere catholīcā. ¶ Scdo recitabo vnā opinionē d̄iam. ¶ Et tercio so phismatibz illi p̄opi. r̄idēbz ¶ Duo ad p̄mū dico q̄ catholice loquēdo i diuinis nō pōt p̄ni vnū suppositū absolutū cū t̄bz suppositis relatiuis. qz tale suppositū vel distingueretur ab alijs t̄bz. r poneret numerū cūz eis r tunc esset quaternitas p̄sonaz. quod est er roneuz r ab ecclesia cōdemnatū. vt patz extra de summa trini. r fide catholica. firmiter credimus. ca. damnamus. v̄l nō poneret numerū cum eis. sed identificaretur cuiuslibet eoz. sed hoc est impossibile. ¶ P̄mo qz de rācōe suppositi est q̄ sit incōicabile. q̄ si vnū absolutū suppositū t̄bz suppositis relatiuis cōiter identificaret. tunc suppositū eēt cōicabile r incōicabile. ¶ Scdo qz q̄libet d̄ina p̄sona eēt p̄sona absoluta r p̄sona relatiua. ¶ Tercio qz fm Rich. iij. de tr. c. xx. p̄ nomē p̄sonē nūq̄z itelligit nisi vnū aliq̄s solū ab oibz alijs singulari p̄prietate distinctū. q̄ si cēntia eēt p̄sona absoluta. tunc a p̄sonis p̄ris r filij r spūsscti necessario eēt distincta. ¶ Quarto qz idē suppositūz sil generaret r generaret. quia patre generāte ppter idētitatem quā haberet cum patre ipm generaret p se. r filio genito etiā ipm genera rē rācōe idētitatis quā haberet cum filio. ¶ Nec valet si dat̄ instātia de diuina essentia que est eadem i t̄bz. r tamē nec generat nec generatur nec procedit. vt patuit superius. ¶ Quia origo in diuinis repugnat essentia q̄ p̄ncipio quod. nō autē repugnat p̄sonē.

Q̄ d̄iūiū sit vnū suppositū absolutū

2

3

4

Instātia

Solutio

septimū dicendū. q̄ q̄n sup̄ multiplicat̄ i se
 riori. tūc nō tenet p̄ntia ab inferiori ad superi
 us cū exclusione. Si em̄ plura. a talia essent i
 vno solo homine. falsa eēt consequētia. vnus so
 lus hō currit. ergo vnuz solū aial currit. dato
 igit̄ q̄ p̄sona eēt sup̄ius respectu dei. tñ q̄ hoc
 sup̄ius multiplicat̄ in h̄mōi inferiori. quia i
 vno solo deo sunt plures persone. ḡ rē. **Ad**
8 octauū ddm. q̄ August. non accipit ibi existe
 re sine subsistere p̄ subsistere suppositi. quia
 multe sunt res q̄ tñ nō sunt supposita. Nō vi
 det̄ ḡ aliud p̄ illa verba velle Aug. nisi q̄ hoc
 nomē deus fm̄ q̄ h̄mōi nō dicit̄ relative sed
 absolute. **Ad** nonū dicendū q̄ cētra diuina
 subsistit p̄ se. nō tñ sepatim p̄sonaliter a tribus
 p̄sonis. sed vno esse simplicissimo subsistit in
 tribus p̄sonis **Ad** x. dicendū q̄ intelligēte
 nō semp̄ credendū est. vt p̄z. iij. phicoz. z mari
 me respectu sup̄ior. respectu quoz se h̄z ocul⁹
 nostri intellectus sicut oculus noctue ad lu
 cē solis. vt p̄z. ij. meth. Nihil em̄ phibet que
 dā fallā pbabiliora esse quibusdā ver̄. vt di
 cit̄. i. topicoz **Un** si naturalis rationis iudici
 o simpliciter ellemus inniti. nūq̄ poneremus
 in diuinis p̄sonarū realē trinitatez. sicut nec
 gentiles nec iudei posuerūt. **Ad** vndecimū
 dicendū q̄ quis hoc p̄fectionis sit q̄ supposi
 tū nō differat a natura. nō tñ est p̄fectionis q̄
 vniū solum suppositū sit vnius nature. p̄fecti
 o: em̄ esset natura si ipsa indiuisa z penitus in
 distincta: plura haberet supposita. q̄b̄ tñ oī
 bus ipsa realiter eēt idē. Illud igit̄ qd̄ p̄fectio
 nis est in substantijs sepat̄is p̄fecti⁹ p̄uenit eēn
 tie diuine. quia ipsa identificat̄ tribus supposi
 tis realiter distinctis. i quibz tñ ipsa m̄m̄nu
 merat̄. Et̄ā posset dici q̄ minor nō est vera.
 q̄ citra deū nō est aliq̄ natura cui⁹ suppositū
 nō addat aliqd̄ sup ipsam. z p̄ p̄ns differt ab
 ea. **Ad** argumētū principale dicendū q̄ p̄so
 na diuina quis possit dici indiuiduuz sube
 rōne nature q̄ vere est suba. est tñ relatiua ra
 tione principij p̄stitutiui.

Ad p̄nci
 pale argu
 mentum.

Distinctio vicefima septima.

Hic queri po
 test rē. Ngr̄ in ista dil. xxvij.
 p̄pat̄ noia p̄prietatū noibz p̄so
 naz. Et duo facit. Nā primo ostendit quō no
 mina p̄prietatū se habeant ad noia p̄sonalia.
 Secdo dat quādā regulā ordinate p̄ferenda
 tā noia subalua q̄ nomia notionalia. ibi. Et

hic est aduertēda. Prima in duas. Nā p̄mo
 ostendit quō p̄prietates significant noibus p̄
 sonalibz. Secdo quō p̄ferunt q̄nq̄z nomibz
 nō p̄prie p̄sonalibus sed p̄sonalibz equipol
 lētibz. ibi. Dic nō est p̄mittēdū. Prima
 in tres fm̄ q̄ primo circa h̄mōi noia questio
 nē mouet. Secdo ad motā questione r̄ndet.
 Tercio r̄nsione declarādo veritatē intentā p̄
 mouet. Secda ibi. Ad quod sine. Tercia ibi.
 Nec tñ nobis videt̄. Et hec i duas. q̄z primo
 i ista materia declarat̄ quasdam p̄positiones.
 Secdo p̄priez vocabulis noiat̄ distinctiuas
 relatōes. Secda ibi. Relatiōnū rē. Tūc
 sequit̄ illa ps. Et hic e aduertēda. Et diuidit̄
 in tres p̄tes. Primo em̄ ponit regulā genera
 lē circa noia significātia tam subam q̄z notio
 nē. Secdo ratione hui⁹ regule mouet inciden
 tē questione. Et tercio subinfert qd̄ nis solu
 tionē. Secda ibi. Dic querit̄ cū dicit̄. Ad qd̄
 dicamus. Circa istā distinctionē. xxvij. q̄
 ro hanc questione.

Utrū tot debam⁹ ponere res eē i diui
 nis quot ponim⁹ relatōes. **Et** vi
 det̄ q̄ sic. q̄ multiplicato inferiori ml
 tiplicat̄ sup̄ius. sed relatio realis eē inferius re
 spectu hui⁹ quod e res. ḡ q̄ tres multiplicat̄ re
 alis relatio rotiens multiplicat̄ vera res. z per
 p̄ns tot erūt in diuis vere res quot sunt ibi re
 ales relatōes. **Cōtra**. in diuis non p̄t eēni
 si trinitas rez. sed relatōes reales in diuis sūt
 plures tribz. ḡ nō sunt in diuis tot res q̄t sūt
 ibi relatōes reales. **Dic** sunt quattuor vidē
 da. **Primo** em̄ vidēdū est q̄t sunt reales re
 latōes in diuinis. **Secdo** vtz sint tot vere
 res q̄ sunt relatōes. **Tercio** vtz h̄mōi rela
 tiones sint posteriores actibz notionalibus.
Et q̄to vtz verbū dicit̄ eēntialr̄ vel noti
 onaliter in diuis. De oibz em̄ istis mgr̄ vide
 tur inquirere in illa. xxvij. distinctōe.

Quantū ad primū

quot sint reales relatōes in diuis. e aduertē
 dū q̄ in diuis e diuinita inter notōes. relatōes
 z p̄prietates. Omne em̄ illud dicit̄ notio qd̄
 p̄sonā diuinā notificat̄ ita q̄ nō est eōe tribz.
 Relatio aut̄ quo p̄sona ad terminū realē rea
 liter referit̄. P̄prietas hō dicit̄ quo p̄sona i
 esse indicabili siue p̄prio z p̄sonali p̄stituit̄.
 Et ideo q̄nq̄z sunt notōes. q̄z p̄ notificat̄ pa
 ternitate z innascibilitate z spiratōe actiua. q̄
 dicit̄ eōis notio. q̄z p̄ eadem notificat̄ etiā fili
 us. cū ipsa sit vna. simplr̄ i p̄re z i filio. filius

Articls 1

[Marginal notes on the right page, including 'Dist. XVII' and various commentary fragments.]

ho pter com notionem notificat filiatōe. z spi-
ritualis notificat sola spiratioe passiva Pro-
prietates ho sunt tm tres. Na cu psonas i ee
psonali pstituat. z psonedivie sint tm modo
tres. s. paternitas. filiatio et passiva spiratio.

1 **Relatōes ho reales sūt qtuor. qz qlibet re-**
lativa oppositio duas requirit relatōes. sed i
divis sūt tm due relatue oppositōes reales.
vna qua p opponit filio z ecōverso. z alia q
pater z filius opponit spūsancto z ecōverso.
ergo crūt i divis tm quattuor relatōes reales

2 **P. i divinis nō sunt un trisece relatōes rea-**
les nisi origis. quo supposito arguo sic. Que-
libet origo requirit duas relatōes reales. qz
alia est relatio realis: qua producēs referat ad
productū. z alia qua productū referat ad pro-
ducēs. Sed i divinis sūt due vere z pfecte ori-
gines. s. verbatio siue verbi generatio. z pcel-
sio siue spūsancti productio. qz erūt ibi qtuor
reales relatōes. s. pñitas. filiatio. activa spi-
ratio. z passiva spiratio.

3 **P. ois illa relatō ē**
realis que habet fundamentū reale z terminū
realem. sed quelibet predictarum relationū ē
hmoi. g. zc.

Articulus 2. Quātū ad secundū

pnapale. vtz i divinis sint torqz res qz sunt re-
latōes. dico qz ille qtuor relatōes divine nō
sunt qtuor res. sed sūt tres res tm. qz nō pnt
esse ples res i divinis qz sint psonae. s. psonae tm
modo sūt tres. vt tenet fides catholica. g. tm
modo erūt tres res i divinis. Maior pater. qz
si i divinis essent plures res qz persone. tunc ne-
cessario i aliqua divinarum psonarum eēt plu-
res res ab invicem realiter differētes. quod ē
impossibile. quia talis psona nō eēt vere sim-
plex.

1 **Sed forte dicet qz ille plures res nō**
sūt absolute s. mere relatōes. ideo nō derogāt
summe simplicitati. qz sicut relatio cuz divia
eēt i eadem psona nō derogat simplicitati
sic nec relatio cuz relatōe. Rñdeo qz ois mul-
tudo rez realiter dñitiū in eadem psona v/
det derogare summe simplicitati. qd aut addi-
tur de eētia z relatōe nō est simile. quia essen-
tia divia z relatio nō sunt due res sed yn a tm

Instantia

Solutio

2 **Nulla em realis differētia est inter eētia di-**
vinā z relatōez. sicut infra patebit. P. pau-
ciores res essent i spūsancto qz i patre et filio.
quia si communis notio esset alia res a paterni-
tate vt est i patre. z a filiatōne vt est i filio. tūc
pnt eētiam divinā essent due res i patre. pu-

ta paternitas z communis notio. z eodem mo-
do de filio. sed in spūsancto eēt solum passiva
spiratio. z sic spūsanctus esset simplicior pa-
tre z filio. quod est impiū confiteri. P. om-
nia in divinis sunt idē vbi nō obuiat relatio-
nis oppositio. vt patuit p Ansel. i qōne prece-
dēt. sed communis notio nec paternitati nec fi-
liatōi opponit relatiue. Sed forte dicitur

Instantia

Solutio

3 **qz eadem ratō nec paternitas nec filiatio dif-**
ferret a spiratioe passiva. quia ad ipsaz nō ha-
bet oppositōem relatiuā. Rñdeo qz pater-
nitas z filiatio qzuis nō opponūt directe spi-
rationi passivae. tamē indirecte ei opponūtur
vt patuit supius. sed paternitas z filiatio nec
directe nec indirecte opponūtur spiratioi acti-
ve siue comuni notioi.

4

4 **Itē paternitas z filiatio nō pstituit distincta supposita rea-**
liter ad se invicem opposita. z filii filiatio z pas-
siva spiratio. sed communis notio nō pstituit
suppositū distinctū a suppositis constitutis
p paternitatē z filiatōem. sed est i patre z filio
nō vt duo sūt. sed vt vnū principius spūsan-
cti sunt. Et illa est interio doctoris nostri
i illa distinctōe. cum ait qz aliūde habet rela-
tio qz sit relatio z qz sit res. qz qz sit relatio ha-
bet p illud ad quod est. puta a termino seu p
terminū ad quē referat. qz vt sic necio pcerit
oppositōem. z p sequēs distinctōem. z ideo
fm duplicē oppositōem originis quaz ponit
mus i divinis psonis necē habem. p hiteri quat-
tuor relatōes. Sed qz sit res habet ab eo in q
est. et ideo cōis spiratio in patre nō poterit eē
alia res a paternitate. cū sit i eodem immedi-
ato fūdamento cuz ea. s. i supposito patris. nec
poterit eē alia res a filiatōe. cū sit i eodem sup-
posito filij cum ea. qzuis sit alia relatio qz pa-
ternitas vel filiatio. quia refertur ad aliū ter-
minū. puta ad spūsanctuz ad quem nec re-
fert paternitas nec filiatio.

Egidius

5 **Sed ptra ista multipliciter incedit. Primo em sunt aliq-**
qui arguūt ptra pclusionē in se. Secūdo
sunt aliq tenētes pclusionē. arguūt tamē ptra
iā dictā doctoris declarationē. Primi argu-
unt sic. Sicut nō potest poni aliqd reale siue
absolutū siue relatiuū nisi ponat res. sic nō
potest poni dñitiā realis nisi ponat dñia rei.
Sed vt iā dictū est quattuor sunt reales re-
lationes i divinis. ergo quattuor erūt res.

Cōtra ista

Alexander de marcia augustiū.

2 **P. sicut se habēt due relatōes fm rationē distin-**
cte ad rem rōis. ita se habēt due relatōes rea-
les realiter distincte ad rem realiter dictam.
sed impossibile est ponere duas relatōes di-
stictas fm rationē. qn ponātur due res rōis.

2

5

3 **g** rē. **P**. qñ aliqua duo sūt eadē alicui ter-
cio oī mō realitatē tūc sunt idēz inter se oī mō
realitatis. sed pñitas z filiatio fm pñictā po-
sitionē sunt idē cōi notioni oī mō realitatē pu-
ta re absoluta z re relata. g̃ inter se nec poterūt
differre re absoluta nec relata. qđ est inconue-
niens. qz tūc pater nullā distictionē haberz
a filio. **P**. qñcumqz aliqua sic se habent vt
4 supius z inferius. tūc multiplicato inferiori
necio multiplicat z supius. sed res ē qđ supi-
us ad relationē. g̃ tot erūt res quot relatōes.
5 **P**. istud posset argui sic. Si quattuor re-
lationes diuine non essent quattuor res. hoc
maxime eēt p̃ tanto qđ cōis notio non differt
realiter a pñitate z filiatioe. qz de alijs tribus
pater qđ differūt. Sed hoc nō obstat. qđ pōt
pbari primo sic. **P**. Illa qđ non pñt conueni-
re eidē respectu eiusdē nō sunt idē realiter. sed
1 cōis notio z pñitas nō pñt puenire patri re-
spectu eiusdē. qz pñitas p̃terit sibi respectu fi-
lij z cōis notio respectu spūsc̃i. g̃ nō pñt esse
2 idē realiter ad min⁹ re relata. **P**. sicut se ha-
bet pñitas ad filiatioez. sic se hz cōis notio
ad passiua spirationē. g̃ zmutatim sic se ha-
bet paternitas ad zmunē notionem sicut se
habet filiatio ad passiua spirationē. sed fili-
atio z passiua spiratio sunt due res. g̃ paterni-
tas et cōis notio erunt due res. **P**. genera-
tio actiua ē alia res ab actiua p̃cessione. g̃ pa-
ternitas erit alia res a zmunē notionē. p̃sequē-
tia patet. qz sicut generatio actiua est realiter
idē quod pñitas. sic p̃cessio actiua est realit̃
idē quod cōis notio. añcedēs probat. qz due
passiones seu illa que se hñt ad moduz duaz
passionū immediate non possunt esse ab vna
actione. sed generatio passiua que est a gene-
ratione actiua. z p̃cessio passiua que est a p̃-
cessione actiua sunt due emanatiōes passiue.
g̃ generatio actiua z p̃cessio passiua. nō pos-
sunt eē vna actio. z p̃ consequens nec vna res.
4 **P**. impossibile est eē eandē relationem pro-
ducētis z producti. etiam dato qđ idē sit pro-
ducens z productū respectu diuersoz. sed fi-
liatio est relatio producti. et zmunis notio ē
relatio pducētis. g̃ videt qđ in filio cōis notio
z filiatio differāt realiter. **P**. Sedo p̃tra mo-
dū declarādi doctoris nostri arguit quidaz
sic. Cum dicit qđ relatio habet qđ sit res a fun-
damento in quo est. vel p̃ fundamentū intel-
ligis diuinā essentiā. vel diuinū supposituz.
Nō primū. quia tūc omnes diuine relatōes
essent vna res nūero. cū diuina eētia sit p̃-
nituz vna. Nec secundū. qz principium con-

Probatio
minoris.

Contra egi-
dium.

stitutiū nō habet qđ sit res ab eo qđ consti-
tuit. sed fm te relatiua p̃prietas cōstituit suppo-
sitū. ergo ex ipso supposito nō habet qđ sit res.
P. etiam in creaturis sup eodē fundamen-
to puta in eadē albedine respectu tamē diuer-
soz fundat similitudo z dissimilitudo. qđ dif-
ferūt realiter. **P**. Sed istis nō obstantibz p̃di-
ctam teneo cōclusionē. eo qđ magis zformis
catholice fidei videt. Et qz totuz pondus in
hoc consistit qđ ipsi nitunt p̃bare qđ zmunis no-
tio differat a pñitate vt est in p̃re. z a filiatio-
ne vt est in filio. tanqz res a re. igit̃ oppositū il-
lius arguo sic. **P**. Illa qđ de se inuicē p̃dicat p̃-
dicatioe idētica nō pñt differre sic res a re. sz
cōis notio p̃dicat idētica p̃re d̃ ipsa pñitate
z i filio de ipsa filiatioe. g̃ nō differt ab eis sicut
res a re. Maior p̃z. qz a p̃positū iplicat z
dictōz. qz tūc eēt idē z nō eēt idē. minorē p̃-
lo. qz oē qđ p̃dicat de p̃re i diuis idētica: p̃di-
cat etiā de pñitate i diuis idētica. sz cōis no-
tio p̃dicat de p̃re idētica. g̃ z de pñitate. minor
p̃z. p̃lo maiorē. qz qñcūqz aliqd p̃dicat idēti-
ce de aliq̃ termino z crete sup̃to qđ nō p̃dicat de
eo abstracte sup̃to. ille termino z cretus erit alit̃
quid aggregatū. z deficiet necessario a summa
simplicitate. sed quelibet diuina p̃sona ē sum-
me simplicitatis. g̃ quicqd p̃dicat idētica de
quacūqz diuina p̃sona sub termino z creto p̃-
lata. de eiusdē termini z creti abstracto p̃dica-
bit. Et eodē modo arguit de filiatioe. **P**.
si cōis notio z paternitas in p̃sona patris di-
cerent plures res realiter differēt. tūc in vna
z eadē p̃sona diuina eēt formaliter plura sup-
posita. p̃sequēs ē impossibile. g̃ z añcedēs. p̃-
lo zñtiam. qz res distincta que nō est alicui
inherēs necessario est suppositū p̃ se si ab alte-
ro miraculose nō sustentat. Sed zmunis no-
tio fm te ē res distincta. z non inheret alicui.
quia non est accidēs. nec sustentat miraculo-
se sicut natura humana a s̃bo. qz intrinsece i
diuis quicqd est naturaliter est. ergo fm posi-
tioz tuā cōis notio de se erit suppositū forma-
lit̃ p̃ter suppositū p̃ris. qđ ē impossibile. **P**. sz
noie exp̃mente multitudinē rez diuiaz tenet
qlibet catholic⁹ adorare deū. sed null⁹ xū ado-
rat sub q̃ternitatis noie sz solū sb noie trinita-
tis. g̃ q̃ttuoz relatōes diuine sūt q̃ttuoz res.
P. Ad p̃mū ergo adductū z p̃cedem dōm. qđ
pñitate z zmunē notionē dicere duas relati-
ones reales potest dupl̃r intelligi. Uno mō qđ
intrinsece dicant duas realitates. Alio mō ex-
trinsece z notatiue. Primo mō ē falsus intel-
lectus. qz intrinsece sunt vna z eadēz realitas

Contra opt
niōz alex.

Solutio
Adi.

penitus indiuifa. et sub hoc sensu maior illi/ us rationis est vera. sed minor e falsa. qz i di/ uis no sunt illo modo quattuor relatoes rea/ les qz intrinsece dicat quattuor realitates. **S**e/ cundo mo est verus intellectus. eo qz pmitas r/ cois nono extrinsece coeugant duos terminof/ realiter distinctos. ratione quoz vere dicunt/ due relatoes reales realitate extrinseca. **S**ut/ etiam reales realitate intrinseca. qzuis no rea/ litate distincta. eo qz illud a quo dicunt habe/ re hmoi realitate sit penitus vna res r indisti/ cra. **E**t sub hoc sensu maior est falsa. qz no op/ tet qz vbi ponit dña realis realitate extrinseca/ qz vbi ponant plures res distincte intrinsece.

Ad 2 **A**d scdm prs p idē. qz no puicif ex h nisi/ qz ponit due res intrinsece tenoiantes ipfos/ terminos. extrinsece aut hmoi relatoes. ma/ xime si tales relatoes simul se ppatuunt in eo/ dē diuino supposito. **E**tā pcessis ambabz p/ missis no plus pcluditur nisi qz no pnt dari/ due relatoes realiter distincte nisi dent due/ res. r hoc no est ptra ppositū nostrz. qz no po/ nimus cōem notionē r paternitate esse duas/ relationes realiter distinctas. licet ponamus/ qz sint due relationes reales ratione duoz re/ alium terminoz.

Ad 3 **A**d terciū dicēdū qz si il/ la maior est p se nota vt illi dicūt. tūc sub illa/ maiore accipiam vnā minozē infallibilē r cō/ cludam ppositū nostrū. r oppositū illius qd/ ipsi intēdūt. **D**icam. n. sic. **I**lla que sunt eadē/ alicui tercio omni modo realitatis pura re ab/ soluta r re relata. sunt idē inter se omni modo/ realitatis. sed cōis notio r pmitas sūt idē sup/ posito prs oi mō realitatis. qz nec dnt ab eo/ re absoluta nec re relata. ergo nec differūt iter/ se re absoluta nec re relata. **A**d formā tamē ar/ gumēti dico. qz aliqua esse eadem alicui entit/ tate relatiua potest intelligi duplr. **U**no mō/ positiue. **A**lio mō priuatiue. **S**i positiue bñ/ sequit qz sint eadē inter se entitate relatiua. s/ z no scdo mō. **V**erbi grā. **P**mitas r generatō/ actiua sūt idē relatiōi qz patris ad filiū re rela/ ta positiue. qz ambo referūt ad eūdē terminū/ scz ad filiū. **S**ed paternitas r filiatio sūt idē/ diuine ecētie no solū re absoluta sed etiā rela/ ta. priuatiue tñ. qz qzuis no referant ad eundē/ terminū ratione cuius relationis dicerēt idē/ re relata positiue. tamē no distinguunt rela/ tiue ab essentia. cum no habeant oppositiōez/ ad eam. **S**ic eodē modo paternitas r filiatio/ sunt idem cōmuni notioni re absoluta ratōne/ diuine ecētie. r similitur sunt idē sibi re relata/ saltem priuatiue. qz cum nullā oppositiōez

habeant ad eam. no pnt relatiue distingui ab/ ea. **E**t si itez daret illa instātia de spiratioe/ passiuā. que cū no opponit relatiue filiatioi/ r paternitati. no posset differri ab eis. **D**i/ co vt sup dictū est. qz ibi est oppositiō saltē in/ directa. r cū hoc in nullo eodez supposito po/ nit spiratio passiuā cum paternitate vel filia/ tione. si em esset in eodē supposito cū paterni/ tate. dicerē qz no differret a paternitate. **A**d/ quartū dicēdū qz plurificatio inferiorū plif/ cat sup ea entitate r realitate qz plificat ipm/ inferi. **S**ed vt iā paruit plēs relatoes ex/ tes i eodē diuino supposito no plificat qz cum/ ad realitate cūueniētē ipfis intrinsece r in re/ cto. sed solū qz cum ad realitate terminoz qz/ notat r coeugūt. ergo vt sic ex plificatiōe sit/ perioris quod est res. no pcludit qz relatoes/ diuine i eodē supposito exntes fm se sint plu/ res res. sed tñmō ea qz importāt coeugitiue r/ notatiue sint plēs res. i. termi respectu quo/ rū hnt relatiuā oppositiōē.

Ad qntū ne/ go minozē. **A**d pbatōz pma dico qz maior e/ falsa. maxie si talia sint i eodez supposito sim/ plicissimo i qz nulla pōt eē diuifitas rez. **U**l/ ddm qz ea qz no pnt cūuenire eidē respectu euf/ dē differūt realiter realitate extrinseca. no tñ/ intrinseca. **A**d scdaz ddm qz cōmutata pzo/ portio pprietener i terminis quātitatis. sed/ quātitas terminoz relatiuoz pprie p sicut in/ eozū oppositiōe. qz oppositiō terminoz pcer/ nit distantia. r p pns quātitatē talū termino/ rū. ergo ex ipsa prima pportōe no plus habe/ tur nisi qz sicut pmitas r filiatio relatiue op/ ponūt. sic cōis notio r passiuā spiratio relati/ ue opponūt. r p pns ex ipsa cōmutatiōe no pl/ debet inferri nisi qz sicut pum r terminus no op/ ponit tercio. sic scdōz nō opponit quarto. **I**n/ minozū igit illius cōmutate pportōis cōmit/ tit fallacia figure dictōis. quia de quāto itur/ ad quid. **A**d terciā nego ancedēs. **A**d pba/ tione dico qz maior e falsa. qz ab eadem solis/ actione pnt esse multe passiones realiter diffe/ rētes. **F**orte dicerē qz no est simile de sole. cū/ sit agēs vniuersale. **S**ed illud no obstat. qz/ idē pncularis ignis eadē sua calefactiōe li/ qfactiōe causat i cera r expiccatiōe in ligno. qz/ sūt due passioes realr dntes. passioes ergo/ pnt multiplicari rōne multitudis patientiū. stante eadem actione ratione vnius agēris.

Ad quartā ddm qz no plus cōcludit nisi/ qz filiatio r cōis notio sūt due relationes. no/ tñ ex hoc sequit qz sint due res distincte reali/ tate intrinseca. **A**d primū quod introducit

Instantia
Solutio.

Ad 4

Ad 5
Ad pmas
pbatōem.

Ad scdaz
pbatōem.

Ad terciā.

Instantia
Solutio

Ad qrtaz

Solo rō/
nū egiō.
Ad 1

Ad 2 pbant. rñdi ad pbationes eius. **Ad scdm** vdm q' quis eñtia dīna n̄ generet. generatō tñ pdicat de ea idēice nō min⁹ q' ipa pñitas hec ē em̄ verissima. eñtia dīua ē ipsa genera rō dīua. r est ipm̄ generare dīuinū. **Ad** tertiū nego añcedēs. **Ad** pbationē dīco. q' n̄ ē sile. q' creatio ē qd̄ tpale transiēs i alienā natura. sed generatio actio ē eterna et nō trāsit i alienā naturā. **Ad** qrtū nego minorē. q' vt pz i creaturis trāsente actu generatiōis māet paternitas. q' paternitas aliud habet funda/ mētū q' actu generatiōis. **Ad** v. vdm q' sit ex dīna imutabilitate puenit q' paternitas manere nō pōt non manere generatiōe. sic ex pñone patris simplicitate puenit q' pñitas reali differre nō pōt ab ipsa generatiōe q' ē i pa tre. **Ad** sextū nego maiorē. q' vt patebit q' de hoc me p̄tengerē disputare. eadē res pōt eē diuersis pdicamētis sumpta fm̄ aliū r aliūz modū. **Falsū** etiā assumit. q' pdicamētū acti/ onis qrtū ad actiōes notionales in dīuis re/ ducta ad pdicamētū relatiōis. r qrtū ad actio nes absolutas reducit ad subaz. **Propter** qd̄ dixit Boetius q' solū duo pdicamēta sunt in dīuinis. s. substantia r relatio. **Ad** septimū vdm q' illa causalitas est fm̄ nostz modū in telligēdi qui ortū habet ab hīs q' in creatu ris videmus. sed fm̄ ventatē rei nulla est i dī uinis causalitas inter paternitatē r generati onē. q' eodē pater ē pater r generās. **Secūdo** cū dixi ex dictis doctoris nostri q' paternitatē p̄stituit psonam patris vt p̄prietas. cōtra ar guunt quidā sic. **Per** idem aliqd̄ p̄stituit et distinguit. sed fm̄ te distinguit in ordine ad oppositū siue vt relatio est. ergo etiā p̄stituet in ordine ad oppositū. r p̄ p̄ns constituet vt relatio est. **P**. sicut se habet p̄prietas abso/ luta ad suppositū absolutū. sic se hz p̄prietat relatiua ad suppositū relatiuū. s. p̄prietas ab/ soluta vt absoluta p̄stituit suppositū absolu/ tū. q' relatio vt relatio cōstituit suppositū rela tiuū. **P**. si cōstituit vt p̄prietas. saltes sub aliq' ratiōe p̄stituit. aut q' illa ratiō ē absoluta aut relatiua. aut in dīnis ad absolutū r relati uū. si p̄mo mō. tūc p̄stituet suppositū absolu tū. si scdo mō. tūc habet intentū d̄ te. q' q' qd̄ p̄prietati relatiuū puenit s̄broe relatiua. h̄ p̄p riat sibi vt relatio ē. **Si** tertiō mō. tūc supposit tū p̄stituit nec eēt absolutū nec respectiuū. s. z eēt in dīnis ad vtrūq' q' rē. **S**z nec illa oclu dūt. q' fm̄ nostz modū intelligēdi eūdē ordi/ nē attribuim⁹ aliq' vbi dñt sola rōe que vi dem⁹ i ea vbi reali dñt. **S**z i rebo creatis

Cōtra egi.

Cōtra

vbi p̄stitues r referēs reali dñt. p̄prietat relatiua p̄cedit relatiōz q' cōstitutū referē ad al ter. q' fm̄ nostz modū intelligēdi i dīuis vbi hec sola ratiōe dñt p̄cipim⁹ eandē. pura eadē paternitatē p̄ns cōstituit vt p̄prietat ē sēz vt tali supposito p̄prietat r incoicabili cōue nit q' p̄cipiam⁹ eā in ordine ad oppositū siue vt relatio ē. **Ad** primū igit vdm q' quis p idē ex pte rei aliqd̄ distinguat r p̄stituat. n̄ tñ fm̄ idē ex pte nostri modi intelligēdi. **Ad** scdm̄ patet p idē. q' quis suppositū relatiuū cōstituit s̄a relatiōe r vt relatio ē cōsiderando qd̄ dicitur seu naturā rei constituentē. tñ illā rē cōstituetē p̄cipit intellect⁹ noster p̄ in coicabi liter i cōstituto q' ē rō p̄prietatis q' p̄cipiat eā ad eē siue ad aliud referri q' ē ratio relationis. **Ad** iij. vdm q' intellect⁹ vidēs p̄ncipiū p̄sti tutiū suppositi relatiui. nec cōsiderat ipz s̄b rōe absoluti. nec s̄b rōe relatiōis p̄cise. nec sub rōe in dīnis sub mō abnegatiōis vtriusq' vt isti in proposito accipiūt in dīnis. s. cōside rat ipm̄ sub ratiōe p̄prietatis relatiue. **Om̄is** em̄ relatio cōsiderata vt p̄prietat determiante inest ei cui⁹ est p̄prietat. quis tēdat ad alte rum vt relatiua est.

Solutio.
Ad 1
Ad 2

Ad 3

Quātū ad quartūz *Articls 4*

principale. vtz s̄bū i dīuis dicat eñtialr vel notionaliter. dicēdū q' s̄bū dī notionalr in dī uis. q' illud qd̄ p̄ modū emanāt se hz dī no/ tionalr. s. s̄bū se hz p̄ modū emanāt r p̄cedē tis a s̄bāte seu dicere. q' rē. **De** hō plus ad p̄ns. q' materiā de s̄bū alibi intēdo determia/ te p̄tractare. **Ad** argumētū p̄ncipale dōz q' p̄z p̄ illud qd̄ dicitū est ad quartā ratiōe ale xandri in. ij. arti. istius questionis.

Ad p̄nci/ pale argu mentum.

Distinctio vicefimoctaua r vicefimanona.

Proterea cōsi derari optet. Postq' mgr̄ tracta uit de p̄prietatibz psonas cōsti tuētibz. hic tractat de p̄prietatibz psonis in/ eñtibz. Et diuidit i duas ptes. **Nā** primo tractat de h̄mōi eternis notionibz. **Secūdo** incidētē determinat de quibudā tpalibz rela tiōibz. vi. xxx. ibi. **Sū**r. n. qdā noia rē. **P**ria i duas ptes fm̄ q' p̄ncipaliter due sunt hu/ iusmodi notionēs psonas nō constitūtes. s. inuascibilitas r p̄mūnis notio seu actiua spi/

ratio. **P**rimo igitur magister determinat de inaccessibilitate. **S**ecundo de communi notione. distinctione. **xxix.** ibi. **E**st preterea aliud nomen. **P**rima in duas. quia primo tractat de proprietate ingenti. **S**ecundo de proprietate ipsius geniti. **S**ciendum quoque est. **P**rima in duas. **N**am primo tractat de ingenito conditioe. **S**ecundo de geniti ab ingenito distinctione. **I**bi. **I**llud etiam taceri. **P**rima in tres. quia primo magister ostendit quod solus pater dicitur ingentis. **S**ecundo inquit verum solus pater dicitur debet non genitus. **T**ercio ostendit quod innascibilitas est illa proprietate a qua pater dicitur ingentis. **S**ecunda ibi. **I**deo queri solet. **T**ercia ibi. **S**i autem vis scire. **S**equitur illa pars. **I**llud etiam taceri. **I**n qua primo remouet arrianorum falsam opinionem. **S**ecundo mouet incidentem questionem. **T**ercio apponit suam responsionem. **S**ecunda ibi. **P**reterea queri solet. **T**ercia ibi. **A**d quod dicimus. **T**unc sequitur illa pars. **S**ciendum quoque. **E**t diuidit in tres partes. **N**am primo tangendo quaedam proprietates filij. puta quod dicitur verbum. imago et sapientia genita. magister querit verum ibi sapientia predicet relatione siue personaliter. **S**ecundo ostendit quod in illo sensu sapientia accipit notionaliter siue personaliter. **E**t tercio ostendit quod imago quousque accipit essentialiter. **S**ecunda ibi. **L**audet lector. **T**ercia ibi. **I**llud etiam sciri oportet. **S**equitur pars illa. **E**st preterea aliud nomen. **q**uod est principium. **xxix.** distinctionis. in qua magister tractat de communi spiratione. **E**t quia pater et filius in hac communi notione conueniunt prout sunt unum principium spiritus sancti. ideo magister duo facit. **Q**uia primo ostendit quod hoc nomen principium multipliciter dicitur. **S**ecundo respectu quorum in proposito accipit. **I**bi. **E**t pater ab eterno. **E**t hec in duas. **N**am primo magister premitur suam intentionem. **S**ecundo declarat eam. **I**bi. **O**mnium ergo que sunt etc. **E**t hec in duas. **S**im quod duo premitur. **s.** quod deus est principium ad intra eternaliter. et ad extra temporaliter. **I**gitur primo probat patrem. filium. et spiritum sanctum in tempore fuisse unum principium totius uniuersi. **S**ecundo ostendit patrem ab eterno fuisse principium filij. et patrem et filium principium spiritus sancti. **I**bi. **D**einde in eodem. **E**t hec in tres. quia primo ostendit patrem et filium esse unum principium quo ad spiritus sancti productionem. **S**ecundo ostendit hoc conuenire patri et filio secundum unam communem notionem. **E**t tercio illius notionis inquit nomi-

nalem expressionem. **S**ecunda ibi. **I**deo queri solet. **T**ercia ibi. **S**i vero queritur **C**urca istas duas distinctiones quero hanc questionem.

Quod hoc nomen principium per comparationem ad intra debet admitti in diuisis. **E**t videtur quod non. quia vbi non admittitur unum relatiuum. nec alter debet admitti. **s.** principium et principiatum sunt relatiua. **v**t patet. **i.** philosophia. **co**z. et principiatum secundum dicta scilicet non proprie admittit in diuisis. **q**uod nec principium. **C**ontra. **b**eaug. **Aug.** dicit quod pater est principium sine principio. et filius est principium a principio. **P**retermisissimus multum modis dicitur principium qui a philosopho narratur. **v.** metaph. solum accipio hic principium secundum quod tuorum modos maxime vniuersales. puta secundum quatuor modos causales. tot enim modis dicitur principium quorum causa. **I**gitur ad modum distinctionis cause hec questio posset intelligi de principio materiali. formali. efficiendi et finali. **D**e primo tamen et ultimo nihil ad presens. quia de primo puta. verum aliquid materiale vel quasi materiale sit in diuinis. dixi superius dist. **v.** art. **iiij.** **D**e finali autem rei bonitate tractare videretur ad finem quarti libri spectare. et spectabat ad primam distinctionem primi libri. **P**ropter quod ibi aliquid dicitur. cum de fructu tractant. **A**d presens igitur solum dicitur quod de principio formali constitutiuo. et de principio originali productiuo. **I**gitur in hac questione primo videbitur. verum in diuisis sit principium formali constitutiuum. **S**ecundo verum in diuisis sit principium originale productiuum. **E**t sic ratione breuitatis in hac lectione prophetam materiam duarum distinctionum. **s.** **xxviii.** et **xxix.** **N**am circa **xxviii.** distinctionem in qua tractat de innascibilitate communiter inquit de principio constitutiuo patris. **S**ed dist. **xxix.** inquit de principio productiuo in diuisis.

Quatuor ad primus

verum in diuinis sit principium formaliter constitutiuum. sic procedat. **P**rimo enim ostendam quod innascibilitas non est persone patris formaliter constitutiuum. sicut dicitur quidam. **S**ecundo quod nec personitas accepta. **v**t generatiuitas est persone patris constitutiuum. **E**t quorum remotione patebit lucidior veritas opinionis nostri doctoris de persone patris constitutione. quam in questione proxime predicta recitauimus. **D**ico ergo primo quod innascibilitas non est persone patris constitutiuum. **Q**uia illud quod est formaliter positiuum. non potest constitui principium formaliter per

Alida

Edo

tuo. sed psona patris e res formalr positiua. in naseibilis. do formalr dicitur p uarioz pati uariis siue negatoz eendi ab alio. g. r. c. **¶** id qd nihil ponit et aliqd supponit no pt esse constitutuū p me psona. illa p. q. qd de se nihil ponit de se nihil constituit. r singulariter qd p supponit alter non constituit p mū. s. in naseibilis cu sit p uatio nihil ponit. sed p supponit subiectū seu aliqū p p uetatem per quam ueniat subiecto. **¶** psona diuina cu sit formaliter relatiua. in esse psonali cōstituitur relatione tali que formaliter et directe sit relatio. sed in naseibilis solum p reducti onem est relatio. quia p uatio no est i gene re p se. s. reducti ad gen^o sui habit^o. Juxta qd ait Aug. v. de trin. c. vii. q. sp negatio e in eo de p dicatione i q e affirmatio. Et. ij. elcoz d. q. i no facere intelligit facere. r oino i negatoe dicitur. i. affirmatio. Et. ij. de ania. rectū est ut de sui r obliqui. **¶** sicut se habet spūssanctus ad non esse alium ab ipso. sic se habet pater ad non esse ab alio. sed ad constitutiōez p sone spūsscti nihil facit qd alter no est ab ipso g in naseibilis que in patre per se nihil dicit nisi patre no esse ab alio ad constitutiōez pso ne patris nihil facit. **¶** p p uetas constituti ua p sone est de se formaliter in cōicabilis. sed in naseibilis r ois alia negatio sic d se no hz entitatē. sed si quā dicit entitatē. hāc dicit pro tanto. qz fundat in ente. sic de se non dicit ali quā uirtatē seu in cōicabilitatē nisi ratione. p p uij positiui i quo fundat. **¶** psona forma liter constituta p uincipio formaliter positiuo e nobilioz r pfectioz ea q constituit formalr negati uo. sed filius r spūssctus constitunt pncipul formalr positiuis. g. dato p impossibile q pso na p r s constitueret h pncipio negatiuo qd e i naseibilis. tūc p sone filij r spūsscti eent pfecti ores qz psona p r s. qd e in cōueniēs. **¶** s. op positiū ill^o p clon is posuit vn^o doctor. q dicitur suis magne fuit reputatois. At pbat sic. **¶** lo formalr psona constituit q ab alia psona di stinguat. s. fm dam. li. i. c. ij. fm oia p r r filij et spūssctus sūt vnū r idē pter ingeneratoz. gene ratōz r pcessiōz. cū igit ingeneratio p quā solā p r ab alijs distinguit sit idē qd in naseibilis. **¶** g in naseibilis psona patris constituit. **¶** nobilioz p p uetate q e i patre psona p r s con stituit. s. in naseibilis e nobilioz patris pro p uetas. **¶** Maior p. pbat mior. qz illa p p r ietas q sic e i patre q no pōt cōicari creature est nobilioz illa q p r cōicari creature. sed p m i r ietas p r cōicari creature r in naseibilis. **¶**

Bonaue.

Quatuor ad primu

psona p r s aut constituit p r nitate. aut cōi notione. aut in naseibilitate. illa p r s p sufficētē di uisiōz. qz n possum^o intelligere in psona p r s p lē p p r rates seu notōes. Sed n constituit p r nitate. qz cū p r sit p r qz generat. g p r nitas p r supponit generatoz. s. generatō cū sit act^o sup positi. g p supponit suppositū constitutu. n^o cōi notōe. qz si cōi notio suppositū constituerz. tūc vnū p r aret suppositū ex p r e r filio. cū sit v r i qz cōis. g sola in naseibilis poterit constituiere p mū suppositū i diuis. **¶** p p uetas ad digni tate p r nēs pmo adueniēs dīne eēntie constituit p r nā psonā i diuis. in naseibilis e h m o i Pertinet em ad dignitatē q aliqd n p suppo nat aliud a q p ducat. Aduenit etiā pmo eēntie diuie. qz q rōne p r nitas p r uis ad eēntie eēntie diuie qz in naseibilis. eadē rōne ipsa filij atio p r ad eēntie. cū relatiua sint siml natura r naturali intelligētia. Sed oē qd fm n r m mo dū intelligēdi e p osteri filiatōe. h p r cōicari filio. qz i tali nō opponit filio qd sequit filiatio nē. g filij eēt in naseibil. r p r s filij r nō filius. qd est r r adictio. **¶** p. p r nā psona i diuis d r constitui p r nā p p uetate diuia. sed in nasei bilis e p r nā i diuis p p uetas. **¶** Maior p. p r nōz pbat multipl. **¶** p r nō sic. **¶** Illō qd e vltimū in resolutiōe e p r nū i constitutiōe s. in naseibilis e vltimū i resolutiōe. qz in re soluēdo cū p uentū fuerit ad in naseibilitatez stat. quia in naseibile est quod a nullo alio e. sed i paternitate nō stat. qz dato q pater eēt ab alio. nō tamē p p r hoc r e s i n e r e t eē pater **¶** Sēdo sic. qz mag^o e de rōne p r nū nō esse ab alio qz aliud esse ab ipso. Nam xpus deus noster dicit p r nō genit^o marie. **¶** Marth. i. et Luce. ij. nō quia post ipsum alius fuerit filij us Marie. sed qz an ipsum nullus erat. **¶** Tū ergo in naseibilis dicat nō esse ab alio. pater nitas vero dicat a se esse aliud. ergo rō p r nū magis uenit in naseibilitati qz p r nitati **¶** Ter cio qz sicut h r e esse se habet ad cōicari esse. sic se habet modus habēdi esse ad modū cōicari di esse. sed h r e esse est p r uis qz cōmunicare eē g in naseibilis que est quidā modus habē di esse nō ab alio est p r nitate q est quidā modus cōicari eē alteri. **¶** Quarto sic. **¶** Illō qd est ratio eēndi alteri est p r uis eo. sed in naseibilis e p r natio generatōis. r p r s qz p r natio paternitatis. **¶** Illa mior pbat dupl. **¶** p r nō sic. Sicut se habet genus ad nō genera re. sic se h z ingenus ad generare. sed filius i diuis qz genitus ideo nō generat. g pater in diuis qz inguit^o rō genera. **¶** Sēdo qz sicut

Probatio minoris.

Cōtra bō
nauē.

se hz non spirat⁹ ad spirare. sic ingenit⁹ ad ge-
nerare. sed fili⁹ qz non spiratus spirat. g̃ pater
qz ingenit⁹ generat. ¶ Sed illa nō cludūt.
qz sicut se hz negatio ad affirmatiōē. sic illd̃
quod se habet ad modū negatiōis ad illd̃ qd̃
se habet ad modū affirmatiōis. sed negatio est
posterior affirmatiōe. vt dicit. i. topicoz. g̃ in
nascibilitas n̄ poterit h̄re rōez p̄oris respec-
eoz q̄ positue siue affirmatiue se habet i p̄so-
na patris. ¶ Ad p̄mū igit v̄dm q̄ dama. p̄ in-
generatōz circuloquit p̄mitatē. put sūdat im-
mediate sup̄ aucte v̄lis p̄cipij p̄ quā p̄sona
p̄ma cōstituit^r ab oibz alijs distiguit. ¶ Cū da-
ma. i. eodē ca. subdit post verba p̄dicta dicit. ¶
In sol. p̄prietatibz p̄mitatis. filiatiōis z p̄cel-
sionis d̄m̄az cognoscim⁹. ¶ Ad. ij. nego mi-
norē. ¶ Ad p̄batōz dico q̄ q̄uis maior p̄pō ali-
quā p̄tineat p̄tate p̄pando posituū ad posi-
tiuū. qz fm̄ nostz modū intelligēdi oipotētia
q̄ n̄ p̄t coicari p̄fectoz esse videt q̄ sapia q̄ cōi-
cat creature. tñ p̄pando negatiuū seu p̄uati-
uū ad posituū nō ē vera. qz negatiuū q̄tū ad
illud qd̃ formalr dicit nō ip̄orat p̄fectiōz dī
recte. licet rōe illi⁹ qd̃ supponit ip̄oret p̄fectiōz
Etā minor desicit. qz p̄mitas fm̄ q̄ est p̄sone
patris cōstitutiuā. puta vt imediate fundat
sup̄ aucte v̄lis p̄cipij. ratōne cui⁹ pater dicit
fontana veritas. sic paternitas cōoino incōica-
bil. qz nec etiā alicui diuie p̄sone cōicari pote-
rit. z p̄ p̄ns multo min⁹ poterit coicari cuiū-
qz creature. ¶ Ad. iij. v̄dm. q̄ p̄sona patris cōsti-
tuit p̄mitate. ad p̄batōz dico q̄ p̄mitas cōi-
terata. vt p̄petas n̄ p̄supponit generatiōz fm̄
nostz modū intelligēdi. vt patuit sup̄. s̄z ma-
gis ecōuerso p̄supponit ab ea. ¶ Ad. iij. nego
minorē. ad p̄batōz p̄me p̄t dico q̄ n̄ ē ab alio
fm̄ se n̄ dicit p̄fectiōz v̄l dignitatē nisi rōe s̄b-
strati i q̄ h̄mōi negatio sūdat. manēdo. n. ifra
ambitū isti⁹ negatiōis p̄cise. tūc ita s̄e chime-
ra n̄ ē ab alio. sic pater d̄m̄. atq̄ illa negatio i
chimera nullā dicit dignitatē. qz ex p̄te s̄bstra-
ti nihil supponit p̄tines ad dignitatē. ¶ Inna-
scibilitas aut i patre p̄supponit p̄cellētissimā
dignitatē. qz p̄supponit p̄mitatē sūdatā sup̄
aucte v̄lis p̄cipij. ¶ Ad p̄batōz alteri⁹ p̄ns
dico q̄ q̄uis p̄mitas z filiatio sūt sil natura
z naturalit̄ intelligētia. tñ p̄mitas ē p̄u⁹ origie
ip̄a filiatiōe. z p̄ p̄ns nascibilitas z oia alia p̄-
sone patris cōueniētia q̄ ip̄a paternitatez stituit
sūt p̄iora origie ip̄a filiatiōe. p̄mitas. n. ori-
gis cōpatit̄ secū similtatē nature z naturalit̄ in-
telligētie. ¶ Nec etiā reputarē icōueniēs si p̄ce-
dere nascibilitatē n̄stro mō intelligēdi ēē po-

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

steriorē filiatiōe. maxie cū nascibilitas sit ne-
gatiō generatiōis n̄ actiue s̄z passiue. q̄ qd̃ pas-
siua generatiō ē idē qd̃ filiatio. ¶ Negatio autē ē
posterior affirmatiōe cui opponit. vt p̄z. i. to-
picoz. ¶ Et si dicit q̄ tūc aliqd̃ s̄e cōueniēs
patri ē posteri⁹ filio. ¶ R. q̄ n̄ h̄cō p̄ incōue-
niēti. saluo tñ semp̄ melioz iudicio. q̄ aliq̄ ne-
gatio negatiua possit cōuenire patri q̄ fm̄ n̄m̄
modū intelligēdi ex generatiōe filij resultat. vt
dēs. n. noster intellect⁹ filiū ēē nascibile qz natu-
ralr p̄cedit a patre. g̃ ex opposito qz fides ca-
tholica tenet patrē a nullo posse p̄cedere. s̄z ex
seip̄o ēē. oppositū illi⁹ affirmatiōis iā credere
i filio puta nascibilitatis attribuit patri ip̄m
nascibile appellādo. ¶ Nec tñ nascibilitas
p̄t coicari filio. d̄m̄o q̄ filiatiōe sit posterior. qz
ei⁹ oppositū p̄t tribuit filio puta generatiōez
passiuā q̄ oppositū ip̄i nascibilitati. Etā qz n̄
lū p̄uatiuū v̄l negatiuū ē cōmunicabile nisi
in q̄tūm positiuum i quo sūdatur est cōmu-
nicabile. sed illud in quo fundatur innasci-
bilitas puta auctas v̄lis p̄cipij non ē coica-
bile filio. qz si talis auctas p̄teret filio. tunc
filij p̄duceret seip̄m. iō nascibilitas n̄ p̄t
coicari filio. ¶ Ad. v. nego minorē. ¶ Ad p̄ba-
tione p̄mā nego minorē. qz negatio seu p̄uati-
tio nō p̄t ēē z p̄pōne seu cōstitutione rei po-
situe. licet possit sequi ad ea q̄ sunt ex compo-
sitōe siue cōstitutione rei. z ideo non p̄t fieri
v̄ltimata resolutio nec i p̄uatiōez nec i nega-
tione. ¶ Ad p̄batōz dico q̄ resōlōe inq̄siri-
ua facta vsqz ad p̄mitatē q̄ pater d̄m̄ ē pater
tūc ē stat⁹ p̄mitate. n̄ tñ vt paternitas ē. ip̄a
accipiedo fm̄ hoc nomē cōe. s̄z vt diuina pa-
ternitas ē. puta vt sūdat sup̄ aucte v̄lis p̄in-
cipij et ois ouginis. vt sic em̄ sola paternitas
est solius patris p̄sonalis p̄uertas. ¶ Unde si
quereret quare p̄sona patris est innascibilis.
illa negatio resōlueret in hanc affirmatiōē.
quia diceret q̄ p̄o t̄tō est innascibilis. quia
paternitas diuina que hui⁹ p̄sone ē cōstitutū-
ua fundat sup̄ aucte v̄lis ougis. rōe cui⁹ sibi
p̄p̄t̄ esse p̄ncipiū oim̄ z a nullo p̄ncipiari.
¶ Ad scdm̄ nego minorē. qz cū rō p̄mi sit po-
situa. n̄ p̄t p̄ncipalr cōsistere i aliq̄ p̄uatiōe. ad
p̄batōz dōz q̄ h̄ nomē p̄mogeit⁹ ē nomē dig-
tati. p̄mogenit⁹ ei rōe dignitatē d̄abat antiq̄
d̄m̄ū hereditatis cū patna b̄ndictiōe. z qz pat-
na b̄ndictio z regni hereditatio p̄o excellētis-
sime ab oibz q̄ p̄p̄his attribuebat. iō euāgeli-
ste ipsum p̄mogenituz appellābat. non cu-
rātes ex p̄p̄tate vocabli fm̄ q̄ cōnotat p̄uati-
tiōz p̄ioris genitū aut positiōē posterioris.

Instantia
Solutio

Ad 5
Ad proba-
tionē.

Ad 2

Nota b̄n
ex p̄moge-
niti voca-
bulō.

Ad 3 Ad tercium dicitur quod quibus ista minor sit vera in absolutis. non tamen vera in talibus relatiuis quod potest dicere esse et accipere esse constitutum in esse. quod in talibus simul est habere esse et communicare esse. et modus habendi non est prior quam modus communicandi. huiusmodi autem sunt diuisa supposita. ergo in diuinis minor est simpliciter falsa.

Ad 4 Ad quartum dicitur quod minor non est vera. Ad primam probationem nego minorem. Si enim genitum esse et esse in diuinis ratio non generandi. tunc cum talis ratio non obstat in spiritu sancto qui non est genitus ipse utriusque generaret. quod est contra fidem.

Ad secundam probationem. Secundo dicitur quod dicitur circa illam materiam dicitur quod prima persona in diuinis non constituitur per prinitatem ut prinitas est. hinc generatiuitas est. Dicitur enim isti hec quatuor sunt hebreorum ordinem. I. generatiuum. potens generare. generans. et pater. ita quod illo tempore unum est prius altero secundum non uertentiam consequentiam. quia omne potens generare est generatiuum. sed non uertitur. quod pater est generatiuus. et tamen non potest generare. Item omne generans est potens generare. sed non uertitur. quod homo perfectus est potens generare. quibus multi remaneant continentes. Et eodem modo generans est prius patre. quia potest aliquis mori immediate post actum generationis antequam fetus pereat. et sic fuit generans. nunquam tamen pater. Hec autem ad propositum applicando dicitur quod primum illorum. I. generatiuum constituit generatiuitatem sicut ultimum. I. primum ut primum constituit prinitatem.

Extra opinionem.

difficultates et ceteras similes non euadunt. Prior igitur arguo sic. Illud quod secundum rationem suam formale participat secum aliquid quod repugnat primo supposito in diuinis non est formale constitutum illi supposito. sed generatiuitas est huiusmodi. et maior pars. Dico reprobare ex dictis eorum. quod ipsimet dicunt quod generatiuum est aliquid. cum tamen non potest generare. Generatiuitas autem est illa formalitas secundum quam relatio primi suppositi constituit generatiuum. cum igitur primo supposito in diuinis repugnet non posse generare. sequitur quod nullatenus esse personali constituit generatiuitate. Illud quod supponit suppositum constitutum non constituit suppositum. sed generatiuitas supponit suppositum constitutum. quod omnis aptitudo supponit illud esse aptitudo. sed generatiuitas dicitur quod aptitudinem. propter eas suppositi constitutiva dicitur esse maxime determinata. eo quod constituat rem in coicabili subsistentia. sed ut ocs illas quatuor formalitates quas illi attribuunt relationi prime persone in diuinis generatiuitas est in me determinata. igitur non erit proprietates constitutiuam primo supposito. Et eisdem rationibus quibus supra dist. vi. reprobauimus formalitates in absolutis. poterunt hinc reprobari in participatiuis relatiuis. maxime cum eas ponit in eadem relatione. quod ut sic una forma erunt multe forme. Multiplicato enim unum coniugatorum multiplicat et reliquos. formalitas autem et forma sunt coniugata. et se habent ut concretum et abstractum. Dato tamen quod essent huiusmodi formalitates. adhuc generatiuitas non erit suppositi constitutiva. Quia quicquid illud quod est suppositi constitutiuum exprimit multis modis. quorum modorum unus habet rationem perfectioris. et alter rationem minus perfecti. sed dicitur constituitur sub ratione perfectioris maxime si suppositum constitutum est nobile et perfectum suppositum. Sed etiam secundum illos generatiuitas includit prinitatem et non eorum uerso. quod quicquid perfectioris accipi poterit in generatiuitate accipietur in prinitate. sed non eorum uerso. et prinitas ratio prinitatis est perfectior ratio generatiuitatis. Cum igitur primum suppositum in diuinis sit perfectum suppositum. magis dicitur constitui formalitate quam prinitas. quam formalitate quam generatiuitas. Nec enim per istum modum iste potest euadere difficultates et ceteras superius. Quia autem illud suppositum constitutum per generatiuitatem erit suppositum absolutum et tunc iudicis in opinionem reprobata. aut erit suppositum relatiuum. et tunc simultanee oportet esse suum correlatiuum. quod non est aliud quam suppositum genitum. Et tunc arguitur contra se sicut contra me. puta sic. Quicquid sunt filii a quibus supponitur unum et reliquum. sed suppositum generatiuitate constitutum. et suppositum genitum sunt simul. et secundum te

act⁹ generatōis p̄supponit suppositū generati
ue cōstitutū. q̄ etiā supponet suppositū genitū
qd̄ ē impossibile. qz tūc eēt genitū aūqz gene
raref. **P**̄t̄ oē qd̄ relatiue refert ad genitūz ī
intellectuali natura p̄nitare refert ad ipm. si
igit̄ act⁹ generatōis p̄supponit tale suppositū
ergo p̄nitare nō seq̄ret actū generatōis. **P**̄z
igit̄ q̄ p̄dictā f̄atāsiā formalitatū si euadūt
h̄mōi difficultates. **N**ō curo t̄n ad p̄ns ista
soluere q̄ ad h̄z cetera cōsilia m̄di sup̄⁹ di. xxvi

Di. xxix
Articls 2

Quātū ad secundū

p̄ncipale. vtz in diuis sit p̄ncipiū originali
ter p̄ductiū. posset q̄drupl̄ fieri inquisitio.
P̄mo vtz rō p̄ncipij inueniat ī diuis tam
respectu intrinsecor̄ puta p̄sonaz. q̄ respectu
extrinsecor̄. puta respectu creaturaz. **S**cd̄o
quō tal̄ rō ibi rep̄at̄ puta vniuoce vl̄ equo
ce vel analogice. **T**ercio vtz p̄r z fili⁹ sint vnuz
p̄ncipiū sp̄ss̄cti. **E**t quarto dato q̄ sic. vtz
t̄n possunt dici p̄les spiratores. **S**ed qz de ter
cio z quarto satis pl̄p̄tractauit dist. xi. que
stione. i. articulo. ij. z. iij. ideo ad p̄ns soluz de
p̄mo z sc̄do aliqd̄ breuiss̄me dicā. **Q**uā
tū igit̄ ad p̄mū dico q̄ q̄suis ī creatur̄ p̄nci
piū z cā dicant̄ ad ouertentiā. ī diuinis t̄n re
spectu intrinsecor̄ ita admittēdū est nomē p̄n
cipij. qd̄ t̄n negāduz est nomē cause. **N**ā cā ē
ad cui⁹ eē sequit̄ aliud. vt p̄z. v. metaph. **I**n
diuis igit̄ vbi nulla ē seq̄la ī esse. cū ibi nō sit
p̄ns z posterius ī esse. sed vnū z idē eōd̄m per
sonaz. ibi nō debet admitti nomē cause. **I**tē
vbi nō est aliud z aliud subst̄tiue. nō potest
admitti nomē cause. cū ad eē cause sequat̄ ali
ud. sed ī diuis nō rep̄it̄ aliud z aliud subst̄ti
ue. qz als eēt diuisa natura. **S**ed q̄ nomē
p̄ncipij vere diuis p̄ueniat p̄z. qz dicat̄. v. me
taph. q̄ p̄ncipiū est vnū est aliquid. qd̄ t̄n ē
dicere. q̄ p̄ncipiūz est a quo aliqd̄ habet esse.
Sed filius ī diuinis vere ē a patre. z sp̄ss̄an
ctus ab vtroqz. igit̄ p̄r vere ē p̄ncipiū filij. z
pater z filius p̄ncipiū sp̄ss̄acti. **R**espectu t̄n
creaturaz tota trinitas z p̄r̄t̄ dici p̄ncipiūz.
qz ois creatura a d̄no deo est. z s̄l̄r̄ potest dici
causa. qz cū creatura p̄ducāt a deo ī aliena na
tura. ergo ī creatioe ad esse dei tanqz ad esse
cause sequit̄ aliud. puta ipsa creatura a deo si
ue ab eē diuino eēntialiter distincta. **Q**uā
tum ad sc̄dm dico q̄ p̄ncipiū ī diuis respec
tu p̄sonaz ad intra. z respectu creaturaz ad
extra. nec dicit̄ vniuoce nec equo ce. sed dicit̄
analogice. **Q**uia quicūqz ratio alicui⁹ nomis

Lōcō 1

Lōcō 2

Ratio

p̄uenit alicui rei ī comp̄tōe ad plura. quo
rum respectu vnus p̄uenit sibi prius q̄ respec
tu alterius. h̄mōi nomē de tali re nec d̄r vnū
uoce nec equo ce sed analogice. sed ratio p̄nci
pij prius p̄uenit deo q̄tū ad p̄ductiōem p̄so
naz q̄ creaturaz. ergo h̄ nomē p̄ncipiūz q̄
ad intra z quo ad extra deo nec p̄uenit vniuo
ce nec equo ce. sed analogice. maior p̄z. **Q**z
si p̄teret ei equo ce. tūc nō competet ei fm
vnā rationē. **S**i vniuoce. tūc nō prius p̄te
ret ei respectu vnus q̄ respectu alteri⁹. **E**t sus
ficiēt̄ ergo diuisio erelinquit̄ q̄ sibi comp̄tat
analogice. **M**inorē p̄bo q̄drupl̄. **P**̄mo
sic. **Q**z q̄n aliqd̄ nomē vnū p̄uenit aliq̄b̄ du
obz. quoz t̄n vnū fm significatū illi⁹ nois est
rō alterius. illud nomē p̄z ī intelligit̄ p̄tere
illi p̄ quod cōuenit alteri. siue quod est ratio
quare illud nomē p̄ueniat alteri q̄ cōuerso.
sed eē p̄ncipiūz creaturaz p̄uenit deo p̄ hoc
q̄ ip̄e est p̄ncipiūz p̄sonaz. qz sicut pat̄bit
li. iij. dist. xi. articulo. i. emanatio p̄sonaz ē ra
tio emanationis creaturaz. **S**cd̄o sic. **Q**z
vnū cōe nomē dicit̄ de nccio z p̄tingēt̄. prius
videt̄ p̄tere necessario q̄ p̄tingēt̄. sed eē p̄n
cipiū p̄sonaz p̄uenit deo nccio. qz nō potest si
bi nō competere. z eē p̄ncipiū creaturaz cō
uenit sibi libere z p̄tingenter. potuit eē deus
cas nō p̄ncipiari si voluiss̄z. ergo zc. **T**er
cio sic. **A**ū hoc nomē p̄ncipiū sit relatiū. s̄t
p̄z. i. p̄ncipioz. vbi cūqz ergo relatio significa
ta p̄ ipm realiter aliqd̄ ponit. ibi hoc nomen
p̄ncipiū prius z magis p̄ue rep̄it̄ q̄z vbi ni
hil reale ponit. sed ex hoc q̄ vna diuisa p̄sona
ē p̄ncipiū alterius. relatio realis ponit ī p̄so
na producēt̄ q̄ alterius ē p̄ncipiū. s̄z ex hoc
q̄ deus est p̄ncipiū creaturaz nō ponit̄ deo
aliq̄ realis relatio. vt pat̄bit ī dist. immedia
te seq̄nti. q̄ zc. **Q**uarto sic. **D**ō p̄uenit deo
ab eterno. prius z magis videt̄ sibi p̄tere q̄z
qd̄ p̄uenit sibi ī t̄pe. sed eē p̄ncipiū p̄sonaz cō
uenit deo ab eterno. creaturaz aut̄ ē p̄ncipiū ī
t̄pe. ergo zc. **A**d argumētū p̄ncipale ī oppo
sitū d̄dm q̄ si negat̄ ī diuis eē p̄ncipiū. hoc
sit p̄pter hereticos. qui p̄ eodē volūt accipere
p̄ncipiūz z causatū.

Probatō
minoris.

Ad p̄nci
pale argu
mentum.

Distinctio tricesima.
Sunt enī que
dā zc. Postq̄z mgr̄ determinauit
de diuisaz p̄sonaz eternis moti
onibz. nūc ī ista. xxx. distinctione tractat

Di. xxx
Sunt enim que
dā zc. Postquam magister determinauit
de diuisione personarum eternis moti
onibus. nunc in ista. xxx. distinctione tractat

de earundem psonaz tpalibus relationibus.
 Et diuidit i duas pres. Quia pmo mgr on/
 dit p quedā tpales appellatōes deo ueniāt.
 Scdo ostēdit qliter p quez modū deo con/
 uenire valeāt. ibi. Quomō g. Prima i tres.
 Nā pmo magister pmitit suā intentōem.
 Scdo ptra suā assertionē adducit obiectōez
 Et tercio illius obiectōis innuit dissoluti/
 onē. Scda ibi. Sed hic aliqs dicit. Tercia
 ibi. Ad qd dicit pōt. Sequit illa ps. Quō
 g. Et diuidit i duas pres. Nā pmo ostēdit su
 p radictōz possibilitatē. Scdo ex hic dicit on
 dit cē solutā qndā sup ractā difficultatē. ibi
 Die pōt solui qō. Circa istā dist. qro.

Utrū relatio dei ad creaturā sit pōz re/
 latōe creature ad deū. vl' ecōuerso. Et
 videt q relatio dei ad creaturā sit pōz
 qd sic se hz sūdamētū ad sūdamētum. sic rela/
 tio ad relatiōez. sed de pōz qz creatura. g. rē.
Cōtra. relatio fm rationē ē posterior relati/
 one fm rē q sibi opponit. sz relatio dei ad crea/
 turā ē fm rationē. vt. j. patebit. relatio nō cre/
 ature ad deū est realis. ergo rē. **V**ic quat/
 tuoz sunt vidēda. **P**rimo vtz aliqua rela/
 tio sit inter deū et creaturā. **S**ecūdo dato
 q sic. vtrum talis relatio sit realis ex parte dei
Tercio vtrum sit realis ex parte creature.
Et quarto videndū est de eo quod quer/
 stio querit.

Articls 1 **Quātuz ad primuz**

principale. vtz aliq relatio sit inter deū et crea/
 turā. dicēdū q sic. Quia inter mēsuratū z mē/
 surā oportet cē relationē. sed de mēsurā oim cre/
 aturaz siue oim entū. vt p3 p Auer. r. metaph/
 ph. vbi sic ait. Illud qd ē mēsurā oim ē p mū
 pncipiū. r. s. qui ē motor oim absolut⁹ ab oī
 materia. q est actus vltimus. cui nō admisceat
 oīno potētia. qui ē pncipiū vt motor. forma z
 finis. Et. xi. ppositiōne pcli dē. Dis deus mē/
 sura ē entū. **P**. inter pducēs z productuz
 est vera relatio. sed deus est creator oim. Na/
 ior patet. v. metaph. **M**ior declarat circa p n/
 cipiū secūdi libri. **P**. quecūqz simplr sit di/
 uersa. inter ea saltē est relatio diuersitatē. sz de/
 us z creatura sūt simplr diuersa. cum differāt
 plus qz genere. vt p3. r. meth. **S**z aliqs tr/
 p hie possz instare. **P**rio qz relatiua sūt sil/
 natura. de aū pōz ē oī creatura. **S**ecdo qz q
 nō sūt ad inuicē spabilia nō sūt ad inuicē refe/
 ribilia. sz deus z creatura nō sūt ad inuicē spa/
 bilia. cū nō sint vnus generis. **S**ola em illa

Instantia
 1
 2

sunt ad inuicē spabilia q sūt vnus generis.

Tercio qz i qdūqz genere ē vnuz relatiuoz z
 altez. sed de nō ē i genere creature. cū i nullo
 genere claudat. sed i se claudat pfectōes oim
 genēz. vt p3. v. meth. **S**z illa nō obstat p i
 tati tā dicte. qz. b. Aug. expisse dicit. v. li. d. tri.
 q creator relatiue dē ad creaturaz. sic dñs ad
 suū. g. rē. **A**d p mū g. ddm. q quis relatiua
 vt relatiua sūt sint sil natura. tñ nōz sūdamēta
 seu sbiecta relatiōū cē siml. z idō qzuis de vt
 creator sil sit cū ipsa creatura. nec pūs cē potu
 erit qz cē creatura. qz vt creator ē terminat rela/
 tionē q creatura refert ad ipm. tñ vt deus ē p/
 cedat oim creaturā. qz vt sic nō dē relatiue. sed
 absolute. **A**d scdm ddm. q non oim ē spa/
 tio quoz ē relatio. pprie loqndo de spatione
 mō q illa dicunt ad se compabilia que ad se
 mutuo sūt ordinabilia. sed solū illoz que ad
 inuicē referunt p nes quantitatē vel qualita/
 tē. vtz q alterz altero pōt dici mai⁹ vl' min⁹.
 meli⁹ vel p⁹ vel albi⁹. z sic de alijs hmoi. **R**e/
 latione. n. diuersitatis referunt ea ad se inuicē
 q diuersoz genēz sūt. **A**d terciū pōt dici q
 nō oportz sūdamēta relatiōū cē eiūsdē genēz
 sed solū ipsas relationes. quantitas. n. et quali/
 tas dñt genere. qzuis eqūitas z sil'itudo q sū/
 dant in ipsi sūt in eodē genere relatiōis.
Etia potest dici q quis deus i nullo gene/
 re sit ita q claudat i eo. est tamē i quolibet ge/
 nere sicut pncipiū illius generis. z ideo de
 refert ad quamlibet rē cuiuslibet generis sicut
 pncipiū ad pncipiatiū.

Cōtra

Solutio.
Adi

Adz

Adz

Quantuz ad secun

Articls 2

dum principale. dato q sit relatio inter deum
 z creaturas. vtrum sit relatio realis ex pte dei.
 pono duas conclusiones. **P**rima est q re/
 latio deo adueniens temporaliter. ex pte dei nō
 est realis. **S**ecunda q hoc nō obstat de/
 us tamē vere terminat relatiōē creature. z ex
 hoc fm rationē refert ad creaturam. **C**ir/
 ca primā sic pcedam. **P**rimo. n. pbabo pclu/
 sionē aliquibz rōibus. **S**ecdo adducay ptra
 ea motiua opposite opiniōis. **E**t tercio rōde/
 bo ad ea. **P**rio igit⁹ rōloz pto sic. Nullū ens
 qd simplr ē necesse ē. possibile ē deo cōuenire
 ex tpe. sed omne quod realiter est in deo ē sim/
 pliciter necesse esse. quia nihil existēs realiter
 in actu purissimo et simpliciter pmo pōt esse
 ptingēs. g. nulla relatio realiter existēs in deo
 potest deo aduenire ex tpe. g. rē. **P**. si relatiō
 p quam deus ex tpe refert ad creaturam esset

Cōclo 1

Cōclo 2

1

z

Sunt em que
 deo in pncipiū
 pncipiū pncipiū
 pncipiū pncipiū

creata. maior pz. **M**ior pbat. qz illa relatio est realis que a nullo intellectu dependet. nec humano nec angelico nec diuino. sed illa relatio qua deus ab eterno refert vt pducens e hmoi **I**stam pbo. **N**o em dependet ab humano itellectu vel angelico. qz no du fuerit. **N**ec ab intellectu diuino. qz eentia diuina nro modo intelligedi anqz sit intellecta ab intellectu diuino habet in se et ex se in finitatem virtute et perfectionem. et psequens potentia producedi ome pducibile seu possibile produci. **N**o em deus e omnipotens et omniu productiuus ex eo q inrelligit se ralem. sed eouerso ideo intelligit se talem. quia ipse est talis. **P**roducens ali quid i diuersitate nature. no minus refertur ad ipsum qz produces aliquid in eade natura. sed pater realiter refert ad filiu que producit i eadem diuina natura. g creator realiter refert ad creatura quam producit i diuersitate nature. **M**ior pz ex fide. pbat maior. nam cu relatio realis requirit extrema realiter distincta no minus est relatio realis inter creator et creatura que suppositaliter et naturaliter distinguunt. qz inter patre et filiu qui solu suppositaliter distinguuntur. **P** illud quod pprie t fm nome suum importat relationes. vbiqz hoc realiter inuenit ibi erit realis relatio. sed principiu ex nome suo importat relatione. qz vt dicit. i. phisicoz. pncipiu aut e cuiusda aut quozda. **C**u igit deus sit realis pncipiu creature. ipse realiter refert ad creaturam. **P** ome realiter diuersu ab alio refert ad ipm reali relatione. quia ipsa diuersitas e relatio. sed deus est realiter diuersus a creatura. g zc. **P** omne nomen quod pprie dicit de deo et no metaphorice ponit re sui significati realiter et formaliter i deo. quis em deus no sit formaliter lapis. est tamen formaliter sapiens qz lapis dicit metaphorice de ipso. sapientia no formaliter et pprie. sed deus pprie. immo ppriissime dicit dms et creator. ergo relationes talibz nomibz importate realiter erit i deo. **P** scia realiter refert ad scibile. quis no econuerso. vt pz. v. metaph. sed deus scia sua q est ide qd eentia sua ab eterno scuit omne creatura. ergo zc. **S**ed illa no pcludit. quia sicut i hac materia dicit solenes doctores. f. sancto **T**ho. et frater **E**gidius. ea que realiter ad se mutuo referunt. illa ad se mutuo realiter ordinantur. sed deus no ordinat realiter ad creatura cu ab ipsa i nullo dependeat. quis econuerso creatura ordinet ad deum. qz ab ipso realiter dependet. ergo deus no refert realiter ad creatura

quis econuerso creatura realiter referat ad ipm deum. **A**d primu igit dicendum q maior no est vera. qz ome moues siue agēs actione tra seute denominat a motu vel ab actone. quis motus talis no sit in mouete sed in mobili. et actio talis no sit in agere sed in passo. **A**d mi noze tamen potest dici q deus in omnibus talibus nomibus denominat a forma absoluta. prout talis forma terminat realem ordinem siue relatione creature ad ipm deum. **D**icit em dms prout habet in se potetiam coactiuaz ad quam seruus creature terminat. **D**icit creator prout habet in se potetiam creatrice ad qua relatio creature terminat. **A**d secundu dicit du q deus respectu creature sic est produces q etia est mensura producti. ideo relatio actualis ex pte dei trahit ad relatione que se habet modo mensure. sed quia mensura ad mensuratum no refert realiter. ergo zc. **A**d terciuz nego miorz. **A**d probatione dico q licet in illis qn qz diebus no fuerit intellectus humanus. sit tamen intellectus angelicus et diuinus. qui videtes relatione reales ipsius creature terminant ad actiuam potentia creatoris. poterant econtra fm ratione accipere relatodes creatis ad creaturam. **A**d quartu. nego maiorz. quia relatio mensure ad mensuratu habet fundamentum reale et extrema realiter distincta. et tamen no est realis. vt patet. v. metaph. de relatione scibilis ad sciam. **A**d quintuz nego miorz. **A**d probationes dico q relatio pductiu ad pducibile creabile no fuit relatio real ab eterno i deo. qz no habuit extrema realiter distincta. creabile em anqz fuit creatu no differabat realiter a creatrice essentia. vt patebit in. ij. li. bzo. qz relatio realis requirit extrema realiter distincta. ergo in illa pbatione datur no causa pro causa. qz dependet ab intellectu no e ca quare hmoi relatio no sit realis. sed idestio extremoz est causa. **A**d sextu nego maiorz i tali materia cu produces est infinite nature et simplr necesse e. quia tuc productu in eade natura est eque perfectu cu produete. ppter quod inter tale produces et pductu potest esse mutuus ordo. qz equaliter se coeugunt. **S**ed productu a tali produete in aliena natura rone siue limitate pfectionis i infinitu distat a nobilitate et pfectione productis. et no licet dependeat a produete ordinat ad ipm. et psequens ad ipsum realiter referat. tamen h no potest fieri econuerso ppter independetiam productis. **A**d probatione dico q peccat p assignatione no cause p ca. **P**ot etiaz dici

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Alia solio. B

Tora opi nonc.

ad sextū q̄ maior nō est vera q̄n ratio produ-
cētis aliquid i diuersitate nature coincidit in
rationem mensurę. 7 pducēs sine diuersitate
nature nō coincidit i rationē mensurę. et sic ē
in pposito. qz deus sic pducit creaturaz q̄ est
mensura creature. sic autē producit filiū. q̄
tñ nō est mensura filij. cum filius sit eiusdem
pfectionis 7 dignitatis cū patre.

Ad 7

Ad 7 p idē
patet ad septimū. quia cū res que est principi-
um coincidit cū eo qd̄ pprie est mēsurā. tunc
relatio importata nomie principij non est re-
latio realis sed fm rationē tm̄. sicut est relatio
mensurę. ¶ Potest etiā dici ad minores. q̄ h̄
nomē pncipiū nō sp̄ formalr̄ significat relati-
onē. essentia em̄ diuina formalr̄ exns̄ absoluta
ē pncipiū generādi 7 pncipiū spirādi. accipit
ḡ sept̄ pncipiū nō formalr̄ p̄ relatiōē. s̄ p̄ ab-
soluto 7 notatē tm̄ relatiōis ipsi pncipiū quā
terminat. 7 hoc sufficit p̄ hō. i. p̄ hō. qz p̄ illa
p̄ba intēdit p̄bare p̄menidē 7 mellissū q̄ nō

Ad 8

Ad 8 sit vnū solū ens. sed multa sūt q̄ sūt. Ad octa-
uū dicendū q̄ maior nō est vera. nisi fūdet ta-
lis diuersitas i terminis qui mutuo sunt ad in-
uicē ordinabiles. ¶ Et nā pōt dici ad mino-
rē q̄ sicut deus est vnus p̄ substantiam suā 7 nō per
intentionē additam. sic est diuersus seu disti-
ctus a quocūqz distinguit p̄ essentiam suaz 7
nō p̄ aliquā realē relatiōem additā.

Ad 9

Ad 9 Ad no-
nū. ad minore dicendū q̄ eo ipso q̄ p̄prie
dicit creator 7 dñs. iō p̄prie est in deo potētia
creatura 7 potētia coercitua finis relatio-
nes creature oīs seruūt q̄ creatura ipsi deo
subijcit.

Ad 10

Ad 10 Ad deamū dōm q̄ scia nostra rea-
liter refert ad scibile. qz ipsa mēsurat a scibili.
s̄ scia rei nō mēsurat a rebo. sed est mensura
re. sic ait omen. 7. metaph. ḡ argumentū est
p̄ me et extra suū p̄posito.

Ad 10 2

Ad 10 2 ¶ Sed conclusio
p̄ p̄ iā dicta. Quia coipo q̄ aliqd̄ relatiōē rea-
li refert ad aliqd̄ terminū. intellectus noster
naturā terminat h̄mōi relatiōē p̄cipit econ-
tra refert. sed oīs creatura realr̄ refert ad deū.
vt patebit in. iij. articulo. ḡ deus saltē fm̄ rati-
onē refert ad creaturā.

2

2 ¶ q̄n cūqz nomen
relatiuū vere p̄dicat de aliquo. si ex hoc nō po-
nit i eo relatio fm̄ rē. saltē ponet in eo fm̄ rōez
sed hoc nomen dñs est relatiuū 7 vere p̄dicat
de deo. ḡ rē.

Instantia

Nota bñ.

¶ Sed hic posset instari triplr̄.
Primo sic. De q̄ vere p̄dicat relatiuū fm̄ esse
i illo debet esse realis relatio. 7 non solū fm̄ ra-
tionē. sed dñs est relatiuū fm̄ esse 7 nō fm̄ di-
ci. 7 vere p̄dicat de deo sicut triplr̄ dicit. ḡ rē.

2

2 ¶ Sedo sic. Nihil inuanū debet poni i deo.
qz si deus 7 natura nihil faciūt frustra. vt di-

cit. i. celi 7 mundi. multo minus potest aliqd̄
frustra esse in deo. s̄ ratio cui nō respōdet res
cassa est 7 vana. vt ait Boetius. ¶ Tercio qz
si relatio qua deus dicit dñs solū est i deo fm̄
rationē. tūc seq̄ret q̄ deus ex hoc solū eēt dñs.
qz intelligerem̄ eū esse dñm. dñs ē falsū. ḡ 7
anecdēs.

Solutio

Ad 1

Ad 2

¶ Ad p̄mū dōm q̄ nō om̄e relatiuū
fm̄ esse realr̄ refert. qz sicut q̄nqz relatio fm̄ di-
ci ē relatio realis. sic nō ē incōueniēs q̄ relatiō
fm̄ eē q̄nqz sit relatio fm̄ rōez. ¶ Ad scōm di-
co ad minore. q̄ rōni siue app̄hēsiōi itellect̄
q̄nqz nihil m̄det i re extra. sicut cū app̄hēdit
chūnera. 7 tal̄ rō ē cassa 7 vana. 7 de tali rōne
loquit ip̄ se Boet̄. ¶ Dñqz m̄det aliqd̄ i re ex-
tra itaqz immediatū 7 p̄ximū fūdamentū. sicut cū
app̄hēdit res p̄me intēdis. puta hōvl̄ lapis
fortes vel plato. ¶ Dñqz aut̄ m̄det fūdamentū
remotū 7 mediātū. ¶ Et h̄ duplr̄. qz qdā sūt q̄
intellect̄ sua subtilitate p̄quirit. puta intel-
lectus ouertēs se sup̄ fantasma fortis intelligit
fortē tanqz verē ens reale p̄me intēdis. vidēs
aut̄ hoc intellectū nō p̄dicari de plib̄ nominat
ip̄m̄ in diuīdū. 7 illud ē nomē scōe intēdis.

Ad 3

¶ qz p̄ immediato fūdamento sibi m̄det app̄hen-
sio intellectus. puta nō p̄dicari de plib̄ sed p̄
mediato fūdamento sibi m̄det res extra. puta
fortes. Aliqñ aut̄ talia intellect̄ nō p̄quit sua
subtilitate. sed ex suo mō intelligēdi de nccita-
te p̄sequit. 7 h̄mōi v̄plimū sūt relatiōes fm̄
rōez. qz quis em̄ i re extra ita rep̄deat mensura-
tū a mensura q̄ eōuerso mēsurā nō depen-
det a mensurato. tm̄ apud intellectū est eoz̄ qua-
si mutua dependētia. qz sicut intellect̄ nō po-
test app̄hēdere mensuratū vt mensuratū ni-
si app̄hēdat mensurā. sic nec pōt app̄hēdere
mensuratū vt mensurā nisi app̄hēdat mensu-
ratū. qz tamē dependētie apud intellectuz
qua intelligit mensuratū dependere a mensu-
ra corespōdet dependētia in re extra. ideo re-
latio mēsurati ad mensurā est realis. dependē-
tie aut̄ mensurę apud intellectū nō respōdet i
re extra dependētia mēsurę. sed sola terminatio
qua mēsurā terminat dependētia mēsurati. iō
relatio mensurę ad mensuratū est relatio fm̄
rationē. ¶ Ad terciū dicendū q̄ aliquid ve-
re 7 realiter est idē sibi. tamē relatio qua idem
refert ad seip̄m̄ est relatio fm̄ rationē. qz intel-
lectus ipsam̄ p̄cipiendo v̄t vno tanqz duo-
bus. vt patz. v. metaph. sic deus vere 7 realis-
ter est dñs p̄pter verā 7 realē potētiā coercē-
di subditos qua terminat oīm̄ dependētiā
seruituris subditoz̄ suoz̄. relatio tm̄ rei ad sub-
ditos est relatio fm̄ rationē. cūz sibi ex p̄te rei

nō m̄deat ordo dependētie qua referat ad s̄b / ditos. sed solū dependētia quā terminat put / subditi ordinat̄ ad ipm.

Articulus 3 Quantū ad terciūz

principale. vtrum relatio que est inter deūz et creaturā sit realis ex parte creature. sic proce / dam. Primo ponā vnam cōclusionē r̄ ipsam / probabo. Secūdo instabz p̄ra eam. r̄ solūaz / instānas. Tercio inferā quoddā correlariūz / cōtra dicta cuiusdā doctozis in ista materia.

Loco 1 Cōclo ē hec q̄ creatura realit̄ refer̄ ad crea / torē. Q̄ illud quod realit̄ depen det ab alte / ro r̄ ad ipm ordinat̄. hoc realit̄ refer̄ ad ipz.

2 sed creatura realit̄ depen det a deo r̄ ad ipsūz / ordinat̄. vt patet. xij. metaph.

3 P̄. om̄e pro / ductūz reale realit̄ refer̄ ad producens. sed / creatura est realit̄ producta a deo. ḡr̄.

Instancia 1 Om̄e mensuratū realit̄ refer̄ ad mensuram / qua p̄fectissime mensurat̄. sed deus est mēsu / ra om̄ p̄fectissima qua om̄es creature perfe / ctissime mensurant̄. Contra illā cōclusionē / ab aliquibz instat̄ sic. Si oīs creatura refer̄ / ad creatorē relatiōe reali. tūc ipsa relatio qua / refer̄ creatura cum sit realis est vera creatura / r̄ p̄ consequēs refer̄tur ad creatorē. aut igit̄ / refer̄ relatiōe s̄m rationē. aut relatiōe reali.

2 Si primo mō. tūc pari ratione quilibet alia / creatura refer̄ relatiōe s̄m rationē ad creato / rē r̄ nō reali relatiōe. Si secūdo modo. tūc / eodē modo queret̄ de illa relatiōe. r̄ erit pro / cessus in infinitū.

3 P̄. creatura s̄m q̄ p̄ / ducta a deo sic refer̄ ad deūz. sed a deo s̄m sub / stantiā suā est producta. igit̄ s̄m suā substan / tiā refer̄ ad deū. r̄ nō s̄m aliquā relatiōe ac / cidētaliter sup̄uenientē.

Corra istā / tiam. P̄. om̄is relatio est / quasi quoddā mediū inter extrema relatiua. / sed inter creatorē r̄ creaturā nullū cadit medi / um. q̄ s̄m Bern. om̄e quod ē aut est creatu / ra. aut creatrix eēt̄tia.

Solutio. Sed illud expresse / ē p̄ra. b. Aug. v. de trini. c. vi. vbi ait deūz di / ci relatiue ad creaturaz. nō ratione accidētis / quod accidit sibi. sed ratione accidētis quod / accidit creature. ad quam dici incipit ipse de / us. Oportet igit̄ q̄ relatio creature ad ipsūz / deū sit aliquid reale existens in ipsa creatura / quo ad deū creatura refer̄.

Ad 1 Ad primū igit̄ / dicendū. q̄ relatio refer̄ ad deū. nō tamē alia / relatiōe sed seipsa. Sicut em̄ species differt / d̄n̄tia sua p̄p̄ia ab alia specie. d̄n̄tia autem / nō differt alia d̄n̄tia. s̄z seipsa est ab alia dif / ferētia realit̄ diuersa. sic relatiū refer̄ rela /

tiōe. relatio autem respicit terminū seipsa.

Ad 2 Ad secūdū dicendū q̄ sicut aliquid dici / tur simile ipsa qualitate causalit̄ et fūdāmē / talit̄. sed ipsa similitudine dicit̄ simile forma / liter. sic quilibet creatura p̄ suaz naturā refer̄ / tur ad deū fūdāmētalit̄. sed ipsa relatiōe for / malit̄.

Ad 3 Ad terciū dicendū q̄ quīs inter / creatorē r̄ creaturā non sit mediū tale qd̄ nec / sit creator nec creatura. tamen inter creaturā / absolutā r̄ creatorē p̄ modū cuiusdā tendētie / mediat̄ creatura que est relatio. que cū sit ipa / tendētia siue ordo. nō requirit aliam tendē / tiāz mediā. sed seipsa tendit ad terminū. nec / etiā mediat̄ relatiō tanq̄ res alia a suo fūda / mento sed tanq̄ modus.

Correlari / um 3 Au / reoli. Et ex hoc potest / inferri p̄ra vnū doctozes q̄ falsa est sua adin / uentio qua ponit circa illam d̄n̄ctiōz. xxx / q̄ n̄ ulla relatio formalit̄ sumpta sit ens rea / le extra animā. Om̄is em̄ relatio vt ait depen / det ab actu rationis. et formalit̄ solūz habet / esse obiectiue i anima. Et hoc ipse pbat p̄mo / de relatiōibz que dicunt̄ modo vnūz. vt est / similitudo. equalitas r̄ idētitas. De idētitate / tamen dimitto. q̄ ibi p̄cedo secū q̄ ibi sit re / latio s̄m rationēz tm̄.

2 De similitudine s̄o / arguit sic. Oīs realitas potest p̄ diuina potē / tiam manūteneri absq̄ omni alia realitate a / qua non dependet. sed realitates duarū albe / dinū a similitudine nō depen det. ergo si simi / litudo esset ens reale posset deus manūtenere / duas albedines destructa similitudine. sed il / lud est falsum. q̄ intellectus semp̄ eque inue / nit̄ similitudinē circa h̄m̄oi duo alba.

3 Se / cundo pbat hoc idē de relatiōibz mō numeri / sic. Si relatio mō numeri eēt̄ verū ens reale / extra animā. tunc in vna reputā vna sola li / nea essent infinite entitates reales. falsitas cō / sequētis patet. pbat p̄sequētia. q̄ talis linea / respectu siue medietatis esset dupla. r̄ illa me / dietas respectu totius esset subdupla. Iterūz / eadem linea respectu siue terciē partis esset tri / pla. respectu quarte eēt̄ quadrupla. r̄ sic de s̄m / gulis p̄ribz. que cū sint infinite eēt̄ infini / te entitates relatiue actu in eadē linea. quod / est impossibile. ergo relationes tales nō pos / sūt dicere formalit̄ aliquā entitatē extra ani / mā.

4 Tercio idē pbat de relatiōibz dictis / mō potētie. q̄ illud nō pōt̄ poni res i natura / qd̄ nō habet aliqd̄ p̄ductiū nec mediate nec / imediate. s̄z p̄nitas ē h̄m̄oi Maior p̄z. q̄ n̄ / h̄il pōt̄ seipm̄ p̄ducere. vt p̄z p̄ Aug. i. de tri. / ca. i. r̄ p̄ om̄e. xij. meth. c. mento. xxxvij. Mi / norēz pbat. q̄ paternitas que de nouo fit in /

Ad 2

Ad 3

Correlari / um 3 Au / reoli.

Rōes Au / reoli.

2

3

aliquo producente. si causat. aut causat a tali producente i quo e. aut a pducto. aut ab actio ne fluere a producente in productu aut ab aliq extrinseco puta a celo vel a deo. Non primo modo. tu quia relatio eor p se terminus pdu/ cctis. tu quia acquireret sine puia adquisitioe alicuius absoluti. tu quia producens ageret in seipm. Nec scdo modo. qz filius no potest aliquid impmere in patre. Nec tercio mo. qz actio est subiective in passio. Dicere autē qz de us vel celū imprimat hmoi realitates est ab/ surdū. **4** Quarto pbat idē de relatione men surati ad mensurā sic. Impossibile est aliqua rem dependere a nō re. quia res nō dependet a nihilo. sed sciētia potest manere rescibili de structa rpenitus annihilata. ergo impossibi le est qz relatio sciētie ad scibile que est relatio mensurati ad mensurā sit aliquid in re exns. **5** Quinto dicit qz vniuersaliter omni relati oni repugnat qz sit res in natura existēs. quia illud nō est res quod acquiri i subiecto nul lo agente ipm attingente. relatio est hmoi. qz si vnum album fuerit in oriente. r aliud albu fiat in occidente. similitudo generat i albo exi stente in oriente. nullo tamē agente ipm atti gente. **6** Sed illam positionē nō reputo bo/ nam. nec theologice nec philosophice loquē do. Ratio pumi est. Quia si relatio non eali ad pter ens rationis obiective exns in intelle ctu. cū diuine psonē nō distinguatur nisi tri bus relationibus. diuine psonē nō essent di/ stincte nisi tribus entibus rationis. r p conse quēs nō essent realiter distincte. qd fuit erroz sabellij. **7** P. Aug. v. de tr. ca. iij. dicit qz rela tionēs i creaturis sunt accidentia nō autē in deo. Et addit ibidē. qz omnia accidūt creatu ris que vel amitti possūt vl minui. vt magni tudines r qualitates. r quod dicit ad aliqd. sicut amicitie. seruitutes. similitudines r eq/ litates. Sed ens ratiōis obiective solū exns in aia nō pōt esse accidēs rei extra aiam. **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100** **101** **102** **103** **104** **105** **106** **107** **108** **109** **110** **111** **112** **113** **114** **115** **116** **117** **118** **119** **120** **121** **122** **123** **124** **125** **126** **127** **128** **129** **130** **131** **132** **133** **134** **135** **136** **137** **138** **139** **140** **141** **142** **143** **144** **145** **146** **147** **148** **149** **150** **151** **152** **153** **154** **155** **156** **157** **158** **159** **160** **161** **162** **163** **164** **165** **166** **167** **168** **169** **170** **171** **172** **173** **174** **175** **176** **177** **178** **179** **180** **181** **182** **183** **184** **185** **186** **187** **188** **189** **190** **191** **192** **193** **194** **195** **196** **197** **198** **199** **200** **201** **202** **203** **204** **205** **206** **207** **208** **209** **210** **211** **212** **213** **214** **215** **216** **217** **218** **219** **220** **221** **222** **223** **224** **225** **226** **227** **228** **229** **230** **231** **232** **233** **234** **235** **236** **237** **238** **239** **240** **241** **242** **243** **244** **245** **246** **247** **248** **249** **250** **251** **252** **253** **254** **255** **256** **257** **258** **259** **260** **261** **262** **263** **264** **265** **266** **267** **268** **269** **270** **271** **272** **273** **274** **275** **276** **277** **278** **279** **280** **281** **282** **283** **284** **285** **286** **287** **288** **289** **290** **291** **292** **293** **294** **295** **296** **297** **298** **299** **300** **301** **302** **303** **304** **305** **306** **307** **308** **309** **310** **311** **312** **313** **314** **315** **316** **317** **318** **319** **320** **321** **322** **323** **324** **325** **326** **327** **328** **329** **330** **331** **332** **333** **334** **335** **336** **337** **338** **339** **340** **341** **342** **343** **344** **345** **346** **347** **348** **349** **350** **351** **352** **353** **354** **355** **356** **357** **358** **359** **360** **361** **362** **363** **364** **365** **366** **367** **368** **369** **370** **371** **372** **373** **374** **375** **376** **377** **378** **379** **380** **381** **382** **383** **384** **385** **386** **387** **388** **389** **390** **391** **392** **393** **394** **395** **396** **397** **398** **399** **400** **401** **402** **403** **404** **405** **406** **407** **408** **409** **410** **411** **412** **413** **414** **415** **416** **417** **418** **419** **420** **421** **422** **423** **424** **425** **426** **427** **428** **429** **430** **431** **432** **433** **434** **435** **436** **437** **438** **439** **440** **441** **442** **443** **444** **445** **446** **447** **448** **449** **450** **451** **452** **453** **454** **455** **456** **457** **458** **459** **460** **461** **462** **463** **464** **465** **466** **467** **468** **469** **470** **471** **472** **473** **474** **475** **476** **477** **478** **479** **480** **481** **482** **483** **484** **485** **486** **487** **488** **489** **490** **491** **492** **493** **494** **495** **496** **497** **498** **499** **500** **501** **502** **503** **504** **505** **506** **507** **508** **509** **510** **511** **512** **513** **514** **515** **516** **517** **518** **519** **520** **521** **522** **523** **524** **525** **526** **527** **528** **529** **530** **531** **532** **533** **534** **535** **536** **537** **538** **539** **540** **541** **542** **543** **544** **545** **546** **547** **548** **549** **550** **551** **552** **553** **554** **555** **556** **557** **558** **559** **560** **561** **562** **563** **564** **565** **566** **567** **568** **569** **570** **571** **572** **573** **574** **575** **576** **577** **578** **579** **580** **581** **582** **583** **584** **585** **586** **587** **588** **589** **590** **591** **592** **593** **594** **595** **596** **597** **598** **599** **600** **601** **602** **603** **604** **605** **606** **607** **608** **609** **610** **611** **612** **613** **614** **615** **616** **617** **618** **619** **620** **621** **622** **623** **624** **625** **626** **627** **628** **629** **630** **631** **632** **633** **634** **635** **636** **637** **638** **639** **640** **641** **642** **643** **644** **645** **646** **647** **648** **649** **650** **651** **652** **653** **654** **655** **656** **657** **658** **659** **660** **661** **662** **663** **664** **665** **666** **667** **668** **669** **670** **671** **672** **673** **674** **675** **676** **677** **678** **679** **680** **681** **682** **683** **684** **685** **686** **687** **688** **689** **690** **691** **692** **693** **694** **695** **696** **697** **698** **699** **700** **701** **702** **703** **704** **705** **706** **707** **708** **709** **710** **711** **712** **713** **714** **715** **716** **717** **718** **719** **720** **721** **722** **723** **724** **725** **726** **727** **728** **729** **730** **731** **732** **733** **734** **735** **736** **737** **738** **739** **740** **741** **742** **743** **744** **745** **746** **747** **748** **749** **750** **751** **752** **753** **754** **755** **756** **757** **758** **759** **760** **761** **762** **763** **764** **765** **766** **767** **768** **769** **770** **771** **772** **773** **774** **775** **776** **777** **778** **779** **780** **781** **782** **783** **784** **785** **786** **787** **788** **789** **790** **791** **792** **793** **794** **795** **796** **797** **798** **799** **800** **801** **802** **803** **804** **805** **806** **807** **808** **809** **810** **811** **812** **813** **814** **815** **816** **817** **818** **819** **820** **821** **822** **823** **824** **825** **826** **827** **828** **829** **830** **831** **832** **833** **834** **835** **836** **837** **838** **839** **840** **841** **842** **843** **844** **845** **846** **847** **848** **849** **850** **851** **852** **853** **854** **855** **856** **857** **858** **859** **860** **861** **862** **863** **864** **865** **866** **867** **868** **869** **870** **871** **872** **873** **874** **875** **876** **877** **878** **879** **880** **881** **882** **883** **884** **885** **886** **887** **888** **889** **890** **891** **892** **893** **894** **895** **896** **897** **898** **899** **900** **901** **902** **903** **904** **905** **906** **907** **908** **909** **910** **911** **912** **913** **914** **915** **916** **917** **918** **919** **920** **921** **922** **923** **924** **925** **926** **927** **928** **929** **930** **931** **932** **933** **934** **935** **936** **937** **938** **939** **940** **941** **942** **943** **944** **945** **946** **947** **948** **949** **950** **951** **952** **953** **954** **955** **956** **957** **958** **959** **960** **961** **962** **963** **964** **965** **966** **967** **968** **969** **970** **971** **972** **973** **974** **975** **976** **977** **978** **979** **980** **981** **982** **983** **984** **985** **986** **987** **988** **989** **990** **991** **992** **993** **994** **995** **996** **997** **998** **999** **1000**

Contra au reolū.

qz ipē. iij. sue meth. dicit. qz relatio hz ppriaz certitudine fm quā hz ppriū in esse r ppriaz actualitate. **1** **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100** **101** **102** **103** **104** **105** **106** **107** **108** **109** **110** **111** **112** **113** **114** **115** **116** **117** **118** **119** **120** **121** **122** **123** **124** **125** **126** **127** **128** **129** **130** **131** **132** **133** **134** **135** **136** **137** **138** **139** **140** **141** **142** **143** **144** **145** **146** **147** **148** **149** **150** **151** **152** **153** **154** **155** **156** **157** **158** **159** **160** **161** **162** **163** **164** **165** **166** **167** **168** **169** **170** **171** **172** **173** **174** **175** **176** **177** **178** **179** **180** **181** **182** **183** **184** **185** **186** **187** **188** **189** **190** **191** **192** **193** **194** **195** **196** **197** **198** **199** **200** **201** **202** **203** **204** **205** **206** **207** **208** **209** **210** **211** **212** **213** **214** **215** **216** **217** **218** **219** **220** **221** **222** **223** **224** **225** **226** **227** **228** **229** **230** **231** **232** **233** **234** **235** **236** **237** **238** **239** **240** **241** **242** **243** **244** **245** **246** **247** **248** **249** **250** **251** **252** **253** **254** **255** **256** **257** **258** **259** **260** **261** **262** **263** **264** **265** **266** **267** **268** **269** **270** **271** **272** **273** **274** **275** **276** **277** **278** **279** **280** **281** **282** **283** **284** **285** **286** **287** **288** **289** **290** **291** **292** **293** **294** **295** **296** **297** **298** **299** **300** **301** **302** **303** **304** **305** **306** **307** **308** **309</**

accidēs eiusdē p̄nitatis. q̄ est causa sine q̄ nō sine remouēs prohibens. quia nō esse filij est causa prohibens actualē existentia ipsius paternitatis. **¶** Et cū dicit q̄ tunc pater cau- sare aliquid in seipso. Dico q̄ nihil repugnat causare aliquid in seipso p̄ accidens. Sicut em̄ motus ipsius grauis est i graui. ⁊ tamen causat a graui. nam graue p̄ se remouet pro- hibens. quod remouendo mouet seipsum de orsum p̄ accidens. vt patet. viij. phisicorū. et sicut talis motus per se est ab ipso generante. quod quidem generans quantum dat de for- ma tantū dat de loco. ⁊ p̄ consequēs de motu ad talem locum. vt apparet in eodem. viij. sic in p̄posito 2c. **¶** Ad quartum nego minorē. quia si re penit⁹ destructa adhuc maneret sci- entia. tunc habens scientia nihil sciret. quia tale scitum nihil penitus esset. cum sit destru- ctum tam in se q̄ in suis causis. de nihilo au- tem nō potest esse scientia. Nihil em̄ nō con- tingit scire. quia nō est. vt dicit. i. posteriorū.

Ad 5 **¶** Ad quintū dicens q̄ vel p̄ agens actua- liter attingēs intelligis agens p̄ accidens. si/ ue causam p̄ accidens. ⁊ tunc minor est falsa. q̄ nunq̄ acquirī paternitas sine actione pa- tris qua prohibens paternitatē puta nō esse fi- lij remouet. Vel p̄ agens actualiter attingēs intelligis agens sine causā p̄ se actualiter ope- rantē. ⁊ tunc maior est falsa. quia p̄ eam eque bene probat q̄ motus actualiter inexistēs gra- uis non sit aliqua res. sicut de paternitate. q̄a causa p̄ se illius motus. puta illud a quo ge- nitū fuit illud graue protūc cum graue mo- uet nō attingit actualiter ipsum graue. q̄ for- te potunc destructū est. ⁊ nō est in rez natu- ra nisi in p̄tētia. **¶** Et sic apparet q̄ rationes illius nō conuincit.

Zinck's 4

Quātuz ad quartū
p̄ncipale. vtrum relatio dei ad creaturam sit prior relatione creature ad deum vel econuer- so. Dicens q̄ relationes p̄dicte puta creatu- re ad deū ⁊ dei ad creaturā vt relatiōes oppo- site sunt. neutra ē prior alia. q̄ vt sic hec ena- tura relatiuoz. q̄ vt relatiua sunt simul sunt. Sed q̄ vt dixi sup̄ eū similtate nature stat- p̄ortas originis. ideo possit ille articulus pe- tere. vtz relatio qua refertur creatura ad deū magis habeat rationē originis respectu rela- tiōis qua refert deus ad creaturā q̄ econuerso. **¶** Et tūc penes istū intellectū dico. saluo m̄- liori iudicio. q̄ relatio q̄ creatura refert

ad deū. magis habeat rationē originis respectu relatiōis q̄ deus refert ad creaturā. sine illa re- latio sit eterna sine tp̄alis q̄ econuerso. **¶** Q̄ q̄n̄cūq̄ aliq̄ relatiua sic se habet q̄ vnū realit̄ refert ad altez. illud aut econuerso nō refert ad illud nisi ex hoc q̄ intellectus ꝑcipit ip̄z refer- ri ad illud motū illius ꝑceptus accipiens ab illa p̄ma reali relatione. tūc illa realis rela- tio magis est origo illius relationis fm̄ rōez siue fm̄ ꝑceptū intellect⁹ q̄ econuerso. Sed sic est i p̄posito. q̄ vt sup̄ius patuit. ex quo intel- lectus ꝑcipit realē relationē creature termina- ri ad ipm̄ deū. ꝑcipit ex suo mō intelligēdi ne- cessario econtra ipm̄ deū terminatē h̄m̄ oī rela- tionē creature referrī ad ipsā creaturā. q̄ obie- ctive mouet ip̄z intellectū relatio creature ad ꝑcipiendā relationē quā ponit i creatore. et p̄- ōis origo ei⁹ dici p̄t. **¶** q̄n̄cūq̄ aliq̄ duo sic se h̄nt q̄ vnū est naturale. aliud aut ex so- lo ꝑceptu intellectus apphēdētis ipm̄ ad si- militudinē illius natural. tūc illud naturale ē p̄us origine illo quod ad instar sui p̄ intelle- ctū est apphēsum. Sed relatio creature ad deū ē naturalis. cū ipsa naturaliter dependeat a deo fm̄ totū suum esse. relatio autē dei ad cre- aturā est ex sola apphēnsione intellect⁹. q̄ 2c. **¶** Semp̄ illud est prius origine a quo mo- uet intellectus ad aliquem conceptū. q̄ illud quod fit ex tali conceptu. sed a reali dependen- tia siue relatione creature mouet intellect⁹ ad concipiendū deū esse realē terminū illi⁹ depen- dentie. ⁊ ex tali cōceptu ipse intellectus refert econuerso h̄m̄ oī terminū. s. deum ad creaturā. q̄ 2c. **¶** Sed si sic dixerō. q̄ credo h̄n̄ dictū. **¶** tūc motiuis duaz opinionū me oportet m̄dere. **¶** Quaz p̄ma sine distincōe simplr̄ dicit. q̄ re- latiōes dei ad creaturā sunt p̄ores relatiōibus creature ad deū. Quia q̄n̄ aliqua relatiua sic se h̄nt q̄ vnū est totalit̄ cā alteri⁹. tūc relatiō illius q̄ est cā est prior relatione eius q̄ est effectus. sed deus totalr̄ est cā creature. q̄ 2c. **¶** eadē est relatio q̄ deus vt creati⁹ ab eter- no refert ad creabile. ⁊ qua vt creans in tpe re- fert ad creatū. q̄ nihil de nouo p̄t sibi adue- nire. sed relatio creatis ē prior relatiōe creati. q̄ sicut creare actiū est prius creati passiuo. sic relatio creatis ē p̄or relatiōe creati. q̄ prior ē relatio qua vt creatiuus ē refert ad creabile q̄ econuerso relatio creabilis q̄ creabile refer- tur ad p̄ncipiū creatiū. **¶** nō q̄ creatura p̄t creati ideo deus p̄t creare. sed econuerso. Sicut q̄ posse creare p̄cedit posse creati. sic re- latio creatis p̄cedit relatiōez creati. q̄ 2c. **¶** **¶**

Contra
Alex. 3. q̄. 9. 6.
1
2
3
4
8 3

Distinctione tricesima prima.

De retea con

Distinctione tricesima prima. Considerari oportet. Postquam in generaliter sit pius determinavit de divinarum personarum proprietatibus proprie propriis. hic incipit determinare de communibus appropriatis. Et dividit in duas partes. Quia primo tractat de communium perfectionum appropriatione. Secundo de priorum et communium ad invicem compatitione. Divisione. xxxij. ibi. **D**icitur quod. Prima in duas. Nam primo movet quaedam dubitationes. quarum solutiones valent ad habendum in divinis aliquas appropriationes. Secundo exquirat tales appropriationes. ibi. Non est premittendum. Prima in tres. Quia primo de equalitate movet tres dubitationes. Secundo immediate applicat earum solutiones. Et tercio ostendit similes posse fieri dubitationes et dari responsiones de similitudine sicut de equalitate. Secunda ibi. Ad quod dicimus. Tercia ibi. Hoc idem dicimus de simili. **T**unc sequitur illa pars. Non est premittendum. Et dividit in duas partes. Nam primo exquirat istas divinas appropriationes secundum finem hilarum. Secundo iuxta finem Augustini. ibi. Illud etiam sciri oportet. Prima in duas. quia primo secundum hilarum tangit appropriationem. Secundo dicitur hilarum innuit explanationem. ibi. Non enim secundum premissa etc. **S**equitur illa pars. Illud etiam sciri oportet. In qua Augustinus patet appropriat unitatem. filio equalitatem. spiritus sancto unitatem et equalitatem et concordiam. Et dividit in duas partes. Nam primo in generaliter homo appropriationem ponit. Secundo membra istius appropriationis exponit. ibi. Sed plurimos movet. Et hec dividit in tres partes. Nam primo determinat quare patri appropriat unitatem. Secundo quare filio equalitatem. Et tercio quare spiritu sancto concordiam seu tranquillitatem. Secunda ibi. Nunc videamus. Tercia ibi. Quia autem in spiritu sancto. Prima adhuc dividit in tres partes. Nam primo ostendit quod unitatem patri appropriat. Secundo quod quilibet divina persona cuilibet divine persone essentialiter identificat. Tercio ostendit qualiter ex his tria dicitur quod falsitas infurat. Secunda ibi. Dicitur oportet. Secunda ibi. In qua arriana. **A**urca ista dist. xxxi. que ro hanc questionem.

Quam equalitas in divinis sit relatio realis. Et videtur quod sic. quia ubique inveniuntur equalitas virtutis magnitudo ibi inveniuntur vera et realis equalitas. quia equalitas est realis

proprietas magnitudinis quantitativae. sicut in divinis personis equalitas virtutis magnitudo. quia quibus non quantitate molis deus sit magnus. etiam realiter magnus quantitate perfectionis et virtutis eadem existit in tribus personis. igitur in divinis equalitas que est realis relatio. **C**ontra. sancti non ponunt in divinis nisi quatuor relationes reales. scilicet paternitatem filiationem. spirationem acti nam et spirationem passivam. quarum nulla est equalitas. **N**unc quatuor sunt videnda. **P**rimo videndum est. utrum equalitas in creaturis sit relatio realis. **S**ecundo utrum in divinis sit relatio realis. **T**ercio dato quod non. utrum in divinis equalitas sit relatio rationis. **E**t quodammodo gratia predictorum videbunt aliqua de relatione identitatis.

Quantum ad primum

Articuli 1

utrum equalitas in creaturis sit relatio realis. primo ponam unam conclusionem satis communem quam credo esse veram. **S**ecundo adducam unum modum praevarie opinionis et respondebo ad ipsum. **C**onclusio est hec. quod equalitas in creaturis dicitur relationem realem. Quia illa relatio est realis que secundum suum esse formale a nullo intellectu dependet. sed equalitas creaturarum est homini. **M**aior est nota. probatur minore. quia si nullus esset intellectus. adhuc duae linee bipedales essent aequales. et bipedales et tripedales essent inaequales. **P**ro illud quod est de reali universi perfectione est aliquid reale. equalitas et inaequalitas. similitudo et dissimilitudo sunt homini. quia ordo in quo consistit perfectio universi necessario requirit equalitatem et inaequalitatem. similitudinem et dissimilitudinem ream. **P**ro secundum modum. v. meth. hec est causa quare aliqua referuntur realiter. quia in aliquorum relationum subiectis aliquid reale ponitur propter quod referri dicuntur. ut in subiecto duplici et dividit ponitur quantitas. sed in creaturis in subiecto equalium ponitur realis quantitas in utroque extremo. **S**ed qui dicitur oppositum istius arguit sic. Relationes modo unitatis tales sunt quale est illud unum super quo fundatur. sed unum super quo fundatur equalitas in creaturis est solum unum secundum rationem. ergo equalitas fundata super eam erit solum relatio secundum rationem. **M**aior est presupponitur. minor est probatur. quia due quantitates in duabus rebus equalibus existentes in quibus consistit equalitas non sunt unum nisi secundum rationem. cum sint distincte realiter et subiective. **S**ed illud modicum obstat predictis. quia equalitas non est proprietatis unius. sed est proprietatis quantitatis.

Loco

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

Solutio.

fundat formaliter denominant. sed solū ipsa
 supposita. potētia em̄ generatiua sortis nō est
 pater. sed ipse sortis est pater. sed relationibz
 modo vnius siue mō numeri etiam ipsa fun-
 damenta pprie referunt. et h̄mōi relatiōibus
 formaliter denominant. Non em̄ soluz duo
 alba sunt similia. sed etiam due albedines sunt
 similes. nec solū duo lapides sunt equales. s;
 etiā ipse q̄ntitates sunt eq̄les. Cū igit in diu-
 nis nō sint plures magnitudines q̄ relatiōe
 eq̄litas ad inuicē referant. sequit q̄ supposi-
 toz relatiō mō eq̄litas fūdata sup vna et ea-
 de virtus magnitudine non possit esse realis
 q; si esset realis etiaz ipsa fundamenta ad in-
 uicē realiter referrent quod est impossibile. cū
 vni t̄m sit fundamentū. ḡ rē. **Ad primū**
 igit dōm. q̄ qualitercūq; accipiat idēntatē dū
 mō sit realis idēntas. semp oportet q̄ relatiō
 extremoz sit relatiō fm̄ ratiōe. q; i tali relati-
 one semp vtr̄ intellectus vno p̄ duobz. al̄s nō
 esset realis idēntas. q; si tibi de hoc est du-
 biū. nobis autem de hoc nō est dubiū. q̄uis
 em̄ p̄r et fili? fm̄ habitudinē origis duo sunt
 et relatiōibus originis realiter ad inuicem re-
 ferant. tamē vt idē sunt diuine essentie nō sūt
 duo sed vni t̄m idēntate seu entitate absolu-
 ta diuine essentie. ideo relatiō que vt sic eis cō-
 pert non ē magis realis q̄ ea qua essentia ad
 seipsam dicit eadem. **Ad secundū** dicen-
 dum q̄ etiam supposito q̄ reales relatiōes op-
 positē nō requirant semp distincta fundamē-
 ta. eo q̄ saltem in diuinis possunt fundari in
 eodem fundamēto remoto. tamē omnis rea-
 lis relatiō requirit suoz extremoz vt extrema
 sunt h̄mōi relatiōis reales distinctiōe. sed
 q̄uis pater vt pater est. et filius vt filius sunt
 extrema relatiōnū originis. nō t̄m equalitatē.
 q; extrema equalitatis vt extrema sunt. oportet
 q̄ quāta sint. Nūc autē ita est q̄ pater et fi-
 lius vt quāta aut magni sunt distincti eē non
 possunt. cum eadem virtute magni sint. sed
 vt pater et filius sunt. distincti sunt realiter. et
 go q̄uis relationes originis sunt reales. q; ea-
 rū extrema vt extrema sunt h̄mōi relatiōnū
 realiter distincta sunt. relatiōes t̄m eq̄litas et
 similitudinis in diuinis reales esse nō p̄nt. q; eaz
 extrema vt extrema equalitatē aut similitudinē
 sūt distincta reali esse nō p̄nt. ḡ rē. **Ad terciū**
 um dicens q̄ maior possit negari. q; etiā q̄ fi-
 lius sit idē sibi ipsi in est sibi virtute sue produ-
 ctōis. et tamē illa idēntas vt relatiō est fm̄ ra-
 tiōe est. Dico tamē ad minoz q̄ equalitas
 quo ad sūū fundamētū p̄ generationē cōdicat

filio. nō aut inq̄tum est relatiō. q; vt sic eadē
 magnitudo bis accipit. qd̄ necessario fit ab
 aliquo intellectu **Ad quartū** dicens q̄ nō
 est simile. q; magnitudines dimēsiue vt fun-
 dat eq̄litate in creaturis sunt realiter disticte
 et p̄ d̄ns extrema illius equalitatē vt extrema
 sunt realiter distincta sūt. in diuinis autē to-
 tum oppositū est. vt iam paruit. **Ad quin-
 tū** nego minoz. **Ad probatiōe** dico q̄ quū
 diuis p̄ntas et filiatio in fundamēto saltez
 remoto non requirant distinctiōe. extrema
 ratiōe sua vt extrema sunt realiter sunt disti-
 cta. et p̄sequens nō videt minus q̄ sint rea-
 les relatiōes q̄ relatiōes similitudinē noim. quo-
 rum extrema vt extrema sunt realiter distincta
 in diuinis nō sunt. **Ad sextū** nego minoz
 quia nullarelatio est perfectio simpliciter. al̄s
 em̄ aliqua p̄fectio simpliciter esset in vna per-
 sona diuina que non esset in alia. **Ad pbatio-
 nē** dico q̄ equalē cū sit relatiō nō dicit so-
 lam equalitatem. sed implicat fūdamētū ratiōe
 cui p̄t dicere p̄fectiōe. et potest eē p̄fectus
 inequali.

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Quantū ad terciū

Articls 3

p̄ncipale. vtz equalitas i diuis sit relatiō rō/
 nis. p; conclusio ex iā dicit. Quia cū equalitas
 fm̄ suā ppriā ratiōe sit ad aliqd̄. nā equalē ē
 equali equalē. ergo equalitas erit relatiō aut
 fm̄ rē. aut fm̄ ratiōe. sed oīsum ē i scdo p̄n-
 cipali q̄ eq̄litas i diuis nō est relatiō realis. ḡ
 saltē erit ibi relatiō rōis. supposito q̄ i diuis
 sit eq̄litas. iuxta illud Athanasij. Eq̄lis p̄ri
 fm̄ diuitatē. Et idē dicit q̄ totetres p̄sonē co-
 eterne sibi sunt et coequales. **P̄**. relatiōes
 oppositē existētes in vno et immediato s̄iecto sūt
 fm̄ rōem t̄m. q; si essent reales. cum oīsum rea-
 lis oppositio includat d̄dictionē. seq̄ret q̄ d̄-
 dictionē simul verificarent de eodē. Propter
 qd̄ semp forme oppositē quocūq; genere op-
 positiois penes idē primū et immediatū s̄-
 iectū mutuo se excludūt. S; equalitas dicit
 oppositioe relatiōē qua eq̄le eq̄li opponit.
 et diuis ei r̄ndet p̄ immediato et p̄mo s̄iecto
 ipsa diuisa magnitudo q̄ vna est et indiuisa.
 ḡ equalitas nō erit i diuis relatiō real. **For-**
 te dicitur q̄ maior nō est vera. quia paterni-
 tas et filiatio diuina non minus respiciunt es-
 sentiam diuinā vt primū et immediatū s̄-
 iectum q̄ magnitudinem diuinam respiciat
 ipsa equalitas. et tamen paternitas et filiatio
 sunt relatiōes reales. **R̄**ndeo q̄ instātia

1

2

Instantia

Solutio

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

genita. **S**ed an filius sit sapiens sapia genita vel in genita. **T**ercia an filius sit sapiens seipso. **Q**uarta vtz vna tm̄ i diuis sit sapia. **S**ecunda ps incipit ibi. **P**ost hec autem queri solet **T**ercia ibi. **Q**ueri autem solet. **Q**uarta ibi. post hec autem queri solet vtz. **Q**uelibet ista r̄u p̄t̄r diuidi in duas pres. fm̄ quod magister primo questione mouet. secundo ad questionē responderet. **E**t partes patet. **S**ed illa ps. **P**reterea diligēt̄ notādū. etiam diuidi in duas. **Q**uia primo magister tāgit questionis illius difficultatē. **S**ecundo fatetur se nō posse r̄idere p̄pter questionis excessum et sublimitatē. ibi. **D**ifficile mihi r̄c. **C**irca istā. xxxij. dist. quero hanc questionē

Quā p̄r diligat se sp̄s̄ctō. **E**t videt̄ q̄ nō. qz sicut se h̄z pater ad sapē sic se h̄z ad diligere. sed pater nō sapit sapientia genita fm̄ **A**ug. vij. de trinita. ca. ij. nec p̄sequens sapit filio qui est sapientia genita in diuinit. ergo pater nō diligit se sp̄s̄ctō qui est amor procedens in diuinit. **A**n p̄teritum est br̄us **A**ug. vi. de trini. ca. v. vbi ait. **S**p̄s̄ctō ē caritas patris et filij. quo vterqz iugit̄. quo genitus a gignētē diligit. h̄z eodē amore pater diligit se quo diligit filium. **S**ed illa opinio est vtra veritates et p̄tra manifestā intentionē sanctorū. vt patet p̄ multas auctoritates p̄ magist̄r adductas in illa dist. xxxij. **N**ec **A**ugust. h̄mōi p̄positiōnes retractauit. qz nō est modus **A**ugu. aliquid retractare in suo simili. sed in p̄pria forma retractat que vult retractare. **S**ed illa opinio est vtra veritates et p̄tra manifestā intentionē sanctorū. vt patet p̄ multas auctoritates p̄ magist̄r adductas in illa dist. xxxij. **N**ec **A**ugust. h̄mōi p̄positiōnes retractauit. qz nō est modus **A**ugu. aliquid retractare in suo simili. sed in p̄pria forma retractat que vult retractare. **S**ed illa opinio est vtra veritates et p̄tra manifestā intentionē sanctorū. vt patet p̄ multas auctoritates p̄ magist̄r adductas in illa dist. xxxij. **N**ec **A**ugust. h̄mōi p̄positiōnes retractauit. qz nō est modus **A**ugu. aliquid retractare in suo simili. sed in p̄pria forma retractat que vult retractare.

Articulus 1. Quantū ad primū

vt̄rum pater et filius diligant se sp̄s̄ctō. est aduertendū q̄ aliqua se diligere potest intelligi dupliciter. **U**no mō amore mutuo. **A**lio mō amore reciproco. **P**rimo mō est sensus q̄ p̄r diligat filium sp̄s̄ctō. et eodē modo filius diligit patre. **S**ecundo mō est sensus q̄ pater diligit seipm̄. et filius diligit seipsum sp̄s̄ctō. **E**t fm̄ hoc ponam duas conclusiones affirmatiuas. **P**rima est q̄ pater diligit filium sp̄s̄ctō. et eodē modo. **Q**uia sicut ait. b. aug. vi. de tr. c. v. **S**p̄s̄ctō ē caritas patris et filij quo vterqz eodē iugit̄. quo genitus a gignētē diligitur. **S**ecunda est q̄ filius diligit patrem sp̄s̄ctō. et eodē modo. **Q**uia sicut ait. b. aug. vi. de tr. c. v. **S**p̄s̄ctō ē caritas patris et filij quo vterqz eodē iugit̄. quo genitus a gignētē diligitur. **S**ed illa opinio est vtra veritates et p̄tra manifestā intentionē sanctorū. vt patet p̄ multas auctoritates p̄ magist̄r adductas in illa dist. xxxij. **N**ec **A**ugust. h̄mōi p̄positiōnes retractauit. qz nō est modus **A**ugu. aliquid retractare in suo simili. sed in p̄pria forma retractat que vult retractare.

Lōdo

1 **P**rima est q̄ pater diligit filium sp̄s̄ctō. et eodē modo. **Q**uia sicut ait. b. aug. vi. de tr. c. v. **S**p̄s̄ctō ē caritas patris et filij quo vterqz eodē iugit̄. quo genitus a gignētē diligitur. **2** **S**ecunda est q̄ filius diligit patrem sp̄s̄ctō. et eodē modo. **Q**uia sicut ait. b. aug. vi. de tr. c. v. **S**p̄s̄ctō ē caritas patris et filij quo vterqz eodē iugit̄. quo genitus a gignētē diligitur. **3** **S**ed illa opinio est vtra veritates et p̄tra manifestā intentionē sanctorū. vt patet p̄ multas auctoritates p̄ magist̄r adductas in illa dist. xxxij. **N**ec **A**ugust. h̄mōi p̄positiōnes retractauit. qz nō est modus **A**ugu. aliquid retractare in suo simili. sed in p̄pria forma retractat que vult retractare.

ait **D**ugo. si sp̄s̄ctō diceret̄ amor cordis tui sicut dicit̄ amor patris et filij. quis negare posset te sp̄s̄ctō diligere. **P**er amore perfecto amatur ille in quem h̄mōi amor procedit ab eo a quo procedit. sed spiritus sanctus vt amor p̄fectus procedit a patre in filium et eodē modo. **S**ed p̄teritū illius tenuit vt daz opinio dicit̄ h̄mōi p̄positiōnes esse simpliciter falsas. **D**icunt etiam **A**ug. tales p̄positiōnes retractasse i suo filio. cū in suo primo li. retractionū retractat illam. pater est sapiens sapientia genita. **M**otua istius opinionis poterant esse illa. **P**ater non est sapiens sapientia genita. ergo nō est diligens amore procedente seu producto. nec p̄ consequens spiritus sancto. **S**equētia patet. **A**ntecedēs ponit **A**ugust. i. retractionū. et v. de trinitate. ca. vij. **P**ater diligere dei et velle dei idem est quod esse dei. sed pater et filius non sunt sp̄s̄ctō. ergo non diligunt spiritus sancto. **P**ater si diligerent se sp̄s̄ctō. tunc aliquid esset in eis p̄ sp̄s̄ctō seu a spiritus sancto. **S**equētia est falsum. **S**equētia patet. quia ablatiōnis ipoztat habitudinem causalē. **P**ater **A**ug. vij. de trini. ca. v. arguit sic. **S**i pater esset sapiens sapientia genita. tunc e pater esset filio. sic in p̄posito. **S**ed illa opinio est vtra veritates et p̄tra manifestā intentionē sanctorū. vt patet p̄ multas auctoritates p̄ magist̄r adductas in illa dist. xxxij. **N**ec **A**ugust. h̄mōi p̄positiōnes retractauit. qz nō est modus **A**ugu. aliquid retractare in suo simili. sed in p̄pria forma retractat que vult retractare. **S**ed illa opinio est vtra veritates et p̄tra manifestā intentionē sanctorū. vt patet p̄ multas auctoritates p̄ magist̄r adductas in illa dist. xxxij. **N**ec **A**ugust. h̄mōi p̄positiōnes retractauit. qz nō est modus **A**ugu. aliquid retractare in suo simili. sed in p̄pria forma retractat que vult retractare.

Op̄i. 3ua

Cōtra opi monē

Solutio Ad 1

Ad 2

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Necessarium' and other commentary.]

productus et improductus. solū adducā cōtra euz ppria sua dicta que ille doctor ponit i eadē qōne. i qua ex intēione format rāōnes supradictas. **D**icit em q i teo sint due sapiētie. **U**na quidē formalis. que est cōmūnis tribus. et ē pfectio simplr. et nō est aliud qz reitas put sibi sunt oīa in pspēctū tāqz apta et nuda. **A**lia ē sapia obiectiua q nō est pfectio simplr. sed est ipm verbū claudēs i se reitatem cum proprietate in distincta ab ea. **E**t sicut dicit q ē duplex amor. **U**nus quidē formalis qui est pfectio simplr. **A**lius hō pcessiuis. qui nō est aliud qz spūs amātis seu vinculū. cōiō vel nexūs. **E**t quia illa dicta clare traditū clusionibus ductis cōtra doctore nōstz. et quatuor rāōnibus quas ex dictis illius doctoris adduxi. imo quasi p singula verba rāōnes ille possunt duci cōtra vltima sua dicta. et dicta cōtra rāōnes. igit non teneat mīdere ad eas. grātia tamē exercitij ad eas. **A**d p̄mū ergo dico ad minōrē qz quīs cēntia diuina sit idē quod amor productus qui est spūs sanctus realiter. dicit tamē rōne. qz cū psona in sua formali rāōne formaliter includat proprietatē quā formaliter nō includit essentia i sua formali rāōne. patet q dicit rāōne. et psequēs mīoz illa ē simplr falsa. **N**ā a quocūqz inclusū differt rāōne ab eodē includēs differt rāōne. sed psonalis pprietas q includit i diuina psona differt rāōne a diuina cēntia cū cēntia fm suā formale rōem sit ad se et pprietas relatiua sit ad aliud. ergo persona pura amor pducit seu spūs sanctus includens talē pprietatē ad minus fm rāōne ē differt a diuina cēntia. cuius oppositū dicebat i p̄dicta mīnor. **A**d scdm dicēdū qz quīs cēntia filio cōicet et sola pprietas producat. tñ illa est vera qz totus filius est genitus et productus. et psequēs sapiētia psonaliter sumpta potest dici genita. et eodem modo de amore et spiritusācto. **A**d primā rāōne alterius sue positio nis dicēdū qz quīs amor psonalis nō sit aliud realiter qz reitas sicut nec ipsa psona. tamē sicut psona potest dici producta rāōne pprietatis quā formaliter includit que vere est producta. sic et ipse amor. **A**d cōfirmatōez dicēdū qz amor psonalis de quo nos loqmur est eo mō infinitus quo quelibet diuina psona ē infinita pura infinitate diuine essentie. et sicut nō obstante qz psona filij vel spūs sancti est infinita tamen est producta. sic et tal amor est productus quā sit infinitus. et psequēs fm rāōne differt ab amore cēntiali. igit vt

Solutio Ad

Ad 2

Ad p̄māz idē positio nis.

Ad cōfir / matōem

sic poterit multiplicari. **A**d scdm dicēdū qz vterqz amor est in spūs sancto in distincte rāōne. distinctus tñ fm rōem. vt supius dixi. **A**d argumentū pncipale dicēdū qz nō est simile qd in maiori sumit p simili de sapere et diligere. quia fm dicta sanctorz sape in diuis t̄modo sumit essentialiter. **P**ropter hoc dicit Aug. vij. de trini. ca. v. q si pater esset sapiens sapiētia genita. cū sapere sit idēz quod ēē pater esset filio. sed diligere non solum sumit essentialiter. verū etiā notionaliter. g. rē.

Ad 2

Ad p̄nci / pale argu / mentū.

Distinctio tricesimatercia.

Dist supradicta rē. **P**ostqz mgr̄ a distincti one scda vsqz huc tractauit de cēntia diuina. psonis. ac pprietatibus. h̄ insistit eoz ad inuicē p̄prietatibus. **E**t diuidit i duas ptes. **Q**uia p̄mo p̄par pprietates ad psonas et ad cēntiam. inquiredo eoz ab inuicē dicitur am. **S**cdo p̄cise compar psonas ad cēntiam. dist. xxxij. ibi. **P**redict̄ est adijciendū. **P**ri ma i duas. **N**ā p̄mo hic ponit veritatis dēter minatio. **S**cdo tria argumētatio. ibi. **D**oc aut negat. **P**rima i duas. **N**ā p̄mo mgr̄ oī dit pprietatē psonalē esse idē realiter diuine psonē. **S**cdo ostēdit eandē pprietatē esse idē realiter diuine essentie. ibi. **D**. cū pprietas. **S**equit illa ps. **D**oc autē negant. **E**t diuidit in duas ptes. **N**ā primo arguit iā dictā veritatē rāōne. **S**cdo auctoritate. ibi. **V**erū tñ nondū rē. **P**rima in duas. **N**ā primo arguit ex dictis quoz dā doctoz. **S**cdo ex dictis hereticoz. ibi. **L**etēz hereticoz. **P**ri ma in duas. **N**am primū opponit **H**ilberti por retani arguitōne. **S**ecundo mgr̄ interponit suā rēspōsionem. ibi. **L**oz doctrinis nouis. **S**equit illa ps. **L**etēz hereticoz **E**t diuidit i tres ptes. **N**ā p̄mo mgr̄ i argumēt̄ hereticoz asserit eē fraudulentiā et calliditatē. **S**cudo mīdet eoz argumēt̄ iuxta catholicā veritatē **T**ercio ostēdit ex rēspōsione sua oīm qndā iat rigibile difficultatē. **S**cda ibi. q̄rū audacie. **T**ercia ibi. **S**z forte q̄rel **S**eq̄ illa ps. **V**erū tñ nōdū. **E**t diuidit i duas fm qz p̄dictā veritatē arguit p duas auctes. **S**cda ibi. **I**tez ill̄ s̄bis. **D**uelibz illaz diuidit i duas **Q**uia p̄mo p auctē opponit **S**cdo soluit. et ptes patet. **C**irca istā. xxxij. dist. quero.

Tri pprietat relatiua i diuis realiter differat ab essentia. **E**t videtur qz sic. qz que differunt qd dicitur differ

entitativae. et p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia
 in diuinis d[omi]n[is] q[ui] d[omi]n[is] d[omi]n[is] cu[m] sint diuerso[rum] ge-
 ner[um] q[ui] r[ati]o. **C**o[n]tra. cu[m] su[m]ma simplicitate nul-
 lare[n]s p[ot]e[st] e[ss]e realis d[omi]n[is] i[n] eod[em] supposito. s[ed] p[ro]-
 p[ri]etas diuina ut h[ab]et p[er] e[ss]e q[ui] simplex sic e[ss]entia. et p[ro]-
 p[ri]etas est summe simplex. q[ui] p[er]sona c[on]stat ex e[ss]en-
 tia diuina et p[ro]p[ri]etate. q[ui] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia nul-
 lo mo[do] poterit reali differre. **D**icitur q[ui] tu-
 or videda. **P**ro[ter]o te eo q[uo]d q[uo] q[ui]t. **S**ec[un]do
 v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua reali differat a p[er]sona di-
 uina. **T**ercio v[er]o p[ro]p[ri]etas diuine sint i[n] e[ss]en-
 tia et p[er]sonis. **Q**uarto v[er]o n[on] obstat q[uo]d p[ro]-
 p[ri]etas diuine differat ab e[ss]entia diuina sola
 ratione possumus saluare q[uo]d p[ro]p[ri]etas inter
 se realiter differant. et p[er]sonas faciant realiter
 differre.

Articulus 1. Quatuor ad primus

v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua i[n] diuinis reali differat
 ab e[ss]entia. sic procedat. **P**onit e[ss]e duas p[er]clu-
 siones quas reputo veriores. et dicitur sancto-
 rum magis c[on]formes et citat[ur] oppositarum
 opinionum motiua. et resp[on]det ad ea. **P**ri-
 ma p[er]clusio erit affirmatiua. **S**ec[un]da erit nega-
 tiua. **P**rima p[er]clusio est. q[uo]d p[ro]p[ri]etas relati-
 ua a diuina e[ss]entia differat p[er] ratione[m] q[ui] d[omi]n[is] tati-
 ua. **Q**uia rationes formaliter includentes ta-
 lia que p[er] contradictorie mutuo se excludunt neces-
 sario differunt. sed rationes diuine e[ss]entie et p[ro]-
 p[ri]etatis relatiue sunt h[ab]it[us] mot. ergo r[ati]o. **M**aior
 patet. p[ro]p[ri]etas minor[um]. quia ratio diuine e[ss]entie
 includit esse ad se et n[on] ad aliud. sed ratio rela-
 tiue p[ro]p[ri]etatis includit e[ss]e ad aliud et non e[ss]e
 ad se. **P**ro[ter]o fundamentu[m] differat ratione ab eo
 cui[us] est fundamentu[m]. quia alia est ratio f[un]da-
 tis. et alia fundati. sed diuina e[ss]entia est funda-
 mentu[m] omnium p[ro]p[ri]etatum relatiuarum. ergo r[ati]o.
Sec[un]da. q[ui]cu[m]q[ue] sic se habent q[uo]d p[er]sona nostru[m] modu[m]
 intelligendi vnu[m] alter[um] p[re]supponit illa necessa-
 rio differunt ratione. quia alia est ratio p[re]suppo-
 nit[ur]. et alia p[re]suppositi. nu[m]q[ui]d e[ss]e i[n]de[pend]et p[er] ean-
 dem ratione sumptum p[re]supponit seip[s]um. sed
 p[er]sona nostru[m] modu[m] intelligedi p[ro]p[ri]etas relati-
 ua p[re]supponit e[ss]entiam. ergo r[ati]o. **S**ed c[on]tra
 ista p[er]clusione[m] est quida[m] doctor qui circa ista
 xxxij. distinctione[m] dicit. q[uo]d relatio i[n] diuinis
 non solum n[on] differat ab e[ss]entia realiter et for-
 maliter. sed nec p[er]sona rationes differat ab ea. **E**t
 istud hic n[on] probat. quia dicit se hoc probat
 se distinctio[n]e. i. q. i. articulo. ij. sui scripti. vbi
 cum ipsum ex intentione perlegeret. non inueni-
 ad istud suum p[ro]positu[m] nisi hanc p[er]sequen-

Aureolus 5

tiam. **S**i relatio i[n] diuinis ratione differret
 ab e[ss]entia. tunc p[er]sona diuina aliquo modo es-
 set c[on]posita et n[on] o[mn]ino simplex. **E**t ex dictis
 suis p[ot]e[st] probari p[ro]p[ri]etas. et falsitas p[er]sequens.
Probat p[ro]p[ri]etas sic. **C**ui[us] p[er]sona d[omi]n[is] ra-
 tione ip[s]am p[er]sona[m] est c[on]positu[m] salt[em] p[er] r[ati]o[n]em.
 q[ui] t[ra]nsitus i[n] identitate alicui[us] n[on] tollit c[on]posi-
 tione[m] nisi illius generis p[er] q[ui] t[ra]nsit. puta si t[ra]-
 sit realiter tollit c[on]positio[n]e[m] realis. si formalit[er]
 tollit c[on]positio[n]e[m] formalis. **S**i ergo relatio t[ra]-
 sit p[er]sona[m] e[ss]e et p[er]sona[m] rem. et manet c[on]stitutio e[ss]entie
 p[er]sona[m] rationes. igitur ex tali t[ra]nsitu n[on] tollitur
 omnis c[on]positio. q[ui] manet c[on]positio p[er]sona[m] ra-
 tione[m]. **F**alsitate[m] p[ro]p[ri]etatis possumus p[ro]bare q[ui]n-
 q[ui] modis. **P**rimo sic. **Q**ui dicit omne nihil
 excipit. sed determinatio est i[n] deo. sed simplicitas e[st] p[er]-
 fectio simpl[is]. q[ui] i[n] vnoquoq[ue] melius e[st] e[ss]e sim-
 plex q[uam] non simplex. ergo infinita simplicitas
 erit i[n] qualibet diuina p[er]sona. sed non esset ibi
 summa vel infinita simplicitas si esset aliqua
 c[on]positio rei vel rationis. **T**ercio sic. vbi
 cu[m]q[ue] est c[on]positio conceptu[m] ibi alter c[on]ce-
 ptu[m] est p[er]fectibilis p[er] alter[um] tanq[ua]m p[er] sui p[er]fecti-
 one[m]. ut conceptus aialis p[er] conceptu[m] r[ati]onalis.
 et vniuersaliter vbi cu[m]q[ue] est c[on]positio ibi vnu[m] c[on]-
 p[er]tinentiu[m] est i[n] pot[en]tia ad alter[um]. et q[ui] pot[en]tia
 i[m]p[er]fectione[m] dicit. q[ui] vbi e[st] c[on]positio p[er]sona[m] rati-
 one[m] ibi est i[m]p[er]fectio illius generis. et p[er] conse-
 quens talis c[on]positio i[n] p[er]sona diuina que e[st]
 p[er]fectissima poni n[on] potest. **Q**uarto sic. de
 us est quo maius vel melius cogitari n[on] po-
 test. p[er] Anselm. p[ro]fologion ca. ij. **S**ed deus
 cogitatur melior si cogitatur o[mn]ino simplex re-
 et ratione. quia ut sic magis attribuit sibi p[er]-
 fectio simplicitatis i[n] summo q[uam] si cogitatur
 simplex re. c[on]positus vero ratione. **Q**uinto
 sic. **A**nselmus de incarnatione verbi. ca. v.
 ait. **S**i esset aliquid quod nec actu nec intel-
 lectu dissolui posset. maius esset q[uam] quod in-
 tellectu dissolubile esset. itaq[ue] si omne compo-
 situm saltem cogitatione dissolui potest. qui
 dicit deum esse c[on]positu[m] dicit aliquid ma-
 ius deo se posse intelligere. t[ra]nsit ergo eius in-
 tellectus ultra deum. quod null[us] p[ot]e[st] facere in-
 tellectus. **E**t p[er] hanc auctoritate[m] p[er]cludit ille
 doctor dicens. q[uo]d hec auctoritas ad adaptatione[m]
 non indiget. cum p[ro]positu[m] continet euid[en]s
 ter. **S**i ista opinio[n]e[m] reputo valde dissona[m]

Probatio p[ro]p[ri]etatis.

Probatio falsitatis c[on]sequens.

C[on]tra a[ut]em reol[um].

[Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.]

1 **2** diffomē a veritate et a dictis scōz. Quia si relatio diuina necre necratione distingueretur ab eētia. tūc nō magis maneret in diuis gēnus relationis q̄s quantitatis vel qualitatis. et sic de alijs. 2 sequēs ē falsuz. et exp̄se p̄tra bo etium in li. de trini. p̄bo 2 sequētiā. q̄ p̄ rāto cetera p̄dicāmēta a relatōe nō 2 numerat̄ sube s̄ diuinis. q̄ si diuina eētia p̄fecte diffiniret ratio illa comp̄hēderet omne absolutū i diuinis. et ideo realiter absoluta i diuis transcūt i diuinā essentiā s̄m rem et s̄m rationē. Si igitur relatio transiret s̄m rem et s̄m rationē non appareret quomō magis genus relatōis maneret i diuis q̄ genera absolutoz. ¶ **P**. si paternitas et filiatō i diuis trāsiret i diuinā s̄b stātiā s̄m rē et s̄m rationē sicut cetera absoluta tūc esse patrē vel esse filiū diceret s̄m subam. sicut esse magnū vel esse sapientē. quod tamē exp̄esse negat Aug. ij. de trini. c. v. ¶ **R**es. v. de trini. ca. i. ait. q̄ deus est sine quantitate magis et sine qualitate bonus. nūq̄ t̄n inuenitur q̄ sit sine relatione pater. ¶ **E**x his igit et multis similibus apte colligit. q̄ relatio manet in diuinis essentia cōdistincta magis q̄s cetera absoluta. sed nō manet s̄m rez. vt tu etiā dicis. ergo manebit s̄m ratione. ¶ **A**d rationē in 2 rariuz dico q̄ si loqueris de simplicitate reali. tūc nego 2 sequētiā. Si autē loqueris de simplicitate rātois. ita q̄ hoc solum dicat om̄ino simplex qd̄ t̄m̄modo est 2 ceptibile vnica rōne. tūc 2 cedo 2 n̄tiā. sed nego falsitātē 2 n̄tiis. q̄ diuina p̄sona pōt 2 capi vt substantia verissima ratione eētie. et vt sic 2 cipit ad se. et potest 2 capi vt verissimū relatiuū ratione relationis qua rēdit ad aliud. vt sic cōcipit ad aliud et nō ad se. ratione quoz 2 ceptum eadē p̄sone competūt due rationes forma liter 2 distincte. s̄m aliquid et ad aliqd̄ sui. puta s̄m eētiā et relatiōz. ¶ **A**d p̄batōz p̄mā di cēdū. q̄ diligētē attēdēdo s̄ba illi? decretalis tūc illd̄ simplex oino qd̄ tu assumis de p̄sona decretalis exp̄mit de essentia diuina. ¶ **I**sta nā q̄ s̄m s̄ba ad l̄ram illius decretalis. Firmiter credimus et simplr cōfitemur q̄ vnus ē solus verus deus. etern⁹. immēsus et in cōmutabil. oīpotēs. ineffabil et incomphēsilbil. p̄r et fili⁹ et sp̄s sc̄s. tres qd̄ dē p̄sone s̄vna eētia s̄ba siue nāsa simplex oino. Et iō decretal quā adduc̄ nō est p̄tra me. quia de plano concedo q̄ diuina eētia. substantia siue natura est simplex et indistincta re et ratione. q̄si relatio diuina sit ab essentia distincta ratione. ¶ **A**d scdā di cēdū. q̄ simplicitas in summo est pōndā in

deo inq̄tum tollit omne diuersitatē rez realē compositionē facientū. q̄ vt sic dicit p̄fectio nem. nō aut inq̄tum tollit distinctionē ratiōnū. talis em̄ simplicitas est impossibilis i diuinis. quia ad ipsā sequit̄ 2 fusio p̄sonarum. ¶ **N**ā si paternitas i diuis esset oīno indistincta re et ratione ab eētia. tūc nō magis sibi 2 p̄teret oppositio ad filiationē em̄ q̄ ipsi essentia. et 2 sequens nō magis distingueret patrē a filio q̄ ipsa essentia. p̄pter quod omnes diuine p̄sone eēt indistincte. cū ratione eētie nullā habent distinctionē. ¶ **E**tiam minor cum sua p̄batione posset negari. q̄ i tota s̄pera acti uoz et passiuoz hoc vniuersalit̄ videm⁹ q̄ q̄nto res est cōpositior rāto est p̄fectior. et quanto ē simplicior rāto imp̄fectior. quod p̄tz p̄cedēdo a simplici elemēto vsq̄ ad corpus mixtum. a mixto ad vegetatiuū. a vegetatiuū ad sensitiuū. a sensitiuū ad intellectiū. puta ad hominē. qui t̄q̄ ex p̄te forme q̄s etiam ex p̄te materie videt̄ esse 2 positior. cū forma sua plures requirat potētiās et in materia sua sint plures dispositōes et organa. ¶ **A**d terciā di cēdū q̄ maior sic vlt̄ sumpta nō ē vera. q̄ q̄ntaliū 2 ceptū est 2 iūctio quibz ex p̄te rei nulla respondet realis distinctio. tūc nec vnus p̄prie p̄ficiat p̄ alter. nec vnus est in potentia ad alterum. potentialitas em̄ vnus 2 ceptus ad alterum p̄supponit ex parte rei aliquā potentialitātē. quā totaliter negamus in diuis. ¶ **E**t ideo distinctio ratiōnū quā ponimus in diuinis nullā penitus ibi arguit imp̄fectōz. ¶ **A**d quartā nego minorē euz sua p̄batiōe. maxime loquēdo de tali 2 positioe ratiōis. cui nullo mō ex p̄te rei cōtridict cōpositō. ¶ **A**d quintā dicēdū q̄ illa s̄ba Ansel. possūt intelligi de compōe sube cū accidētibz sepabilibz. et de compōe eiusdē sube cū accidētibz inseparabilibz. q̄ p̄mā dicunt̄ dissolubilia actu. puta fortēs et albedo. alia s̄o dicūt̄ dissolubilia cogitatioe et intellectu. sic corn⁹ et nigredo. sign⁹ et albedo. vel hō et risibile. vlt̄ corp⁹ et p̄dicāmto sube. et trina dimensio q̄ntitatis. et q̄ oīs illorum dissolutio p̄supponit realē cōpositōem. ideo maior et melius est quod isto modo nec actu nec cogitatioe dissolubile est. ¶ **T**alis autē dissolutio locum in diuinis nō habet. ¶ **S** conclusio negatiua quaz promisi est illa q̄ p̄ prietas relatiua i diuis nō differt realiter a diuina eētia. ¶ **E**t p̄ illa 2 clusioe possent̄ esse q̄si om̄ia quibz p̄dictus doctoz nitit̄ improbare distinctionē ratiōis i diuis. ¶ **P**. si relatio i diuinis et essentia differret realiter. tūc hec

Solutio

Ad p̄batiōē falsitatis p̄mā.

Ad 2.

Ad 3.

Ad 4.

Ad 5.

Ad 6. 2.

1.

2.

pdicatio eēt falsa. pater est eētia. quaz tñ. b.
 Aug. sepius ponit. vij. de trini. Pater etiā fal
 sitas eiusdē pntis p eundē. xv. de trini. ca. vij.
 vbi ait. Simplex habens ē omē illud qd hz.
 sed fm eundē Aug. psona diuina ē que sim
 plex sicut eētia. Cōsequētiā pbo. qz ps non
 pdicat d toto. sed eētia esset ps realis ipsius
 psonē. qz psona completeret duas res disti
 3 ctas. puta eētia z relationē. **¶** fm Ansel.
 in diuis omnia sunt idē vbi nō obuiat relatio
 nis oppositio. sed inter nullā diuinā relatoez
 4 z eētia ē oppositio. g. zc. **¶** omē qd ē. aut
 est creatura aut creatrix essentia. sed relatio di
 uina nō est creatura. g. nō poterit realr differ
 5 rea diuina natura q est creatrix eētia **¶**
 dicit. x. metaph. Omē ad omē aut idē aut di
 uerū. igit relatio diuina aut est idē qd eētia
 diuina. z sic habet ppositū. aut diuersa ab ea
 6 z tūc nō erit creatura. **¶** impossibile est
 esse realē dntiā inter ea que de se inuicē pdicā
 tur i abstracto. sed relatio diuina z eētia sūt
 hmoi. qz sancti cōiter zcedūt illā. paternitas
 i diuis est diuina eētia. z eō uerū essentia di
 uina est paternitas diuina. g. ppuetas relati
 ua nō differt a diuina eētia. **¶** Sed ptranū
 istius quidā tenētes arguūt sic. **¶** Eadez res
 i diuis nō potit esse pncipiuz oppositoz. sed
 vnitas z distinctio sunt opposita. z eētia est
 cā seu pncipiū vnitatis. z relatio distinctōis.
 qz fm Boetiū eētia pntinet vnitatē. z relatio
 2 multiplicat trinitatē. **¶** impossibile est q
 eadē realitate qua aliqua zueniūt realiter dif
 ferāt realiter. qz opposita nō pnt zuenire aliq
 bus fm idē z rōne eiusdē. s. p z filius ab in
 uicē realiter differūt realitate paternitatis z fi
 liationis. z zueniūt realiter realitate sui fūda
 mēti. puta realitate diuine essentie. g. realitas
 relationis diuine est alia a realitate eētie. et p
 3 pns realiter dnt relatio et eētia. **¶** sicut
 se habet modus eēndi p se z modus eēndi in
 alio ad ea i quibz fundant. sic modus essēdi
 ad aliud se habet ad illud i quo fūdat. sed mo
 dus eēndi p se z modus eēndi i alio differūt
 ab illis i quibz fundat. qz pnt etiā ab ipsis se
 pari. sicut pz i humanitate xpi q nō existit p
 se. z quātitate panis in sacramento altaris que
 nō est in alio. g. relatio q est modus eēndi ad
 4 aliud silr differt realiter a suo fūdamēto **¶**
 illa quoqz quodlibet ē vera res. et vnū inuenit
 sine alio. illa nō sunt vna res. et p pns differt
 realiter. sed eētia diuina ē vera res. et pntitas
 diuina cū sit realis relatio est vera res. z eētia
 inuenit i filio i quo nō paternitas. **¶** Si. n. pa

Durādus
 et mli alij
 q relatio re
 alr dnt afū
 damēto

ternitas eēt i filio. tūc filius eēt p. **¶** Si autē es
 sentia diuina nō esset in filio. filius nō eēt de
 us. g. paternitas z eētia differūt realr. **¶** Et eo
 dē mō arguit de alijs omibz relatioibus diui
 nis. **¶** P. quoz eē realiter dnt illa nō dnt dif
 5 ferūt realiter. sed eē ad se qd est eē diuine essen
 tie. z eē ad aliud qd ē esse diuine relatiois dnt
 realiter. ergo eētia z relatio dnt realr. **¶** 6
 expositio syllogismo arguit sic. **¶** Dec eētia
 ē hec pntitas nullo mō realr dnt ab ea. hec
 eētia est hec filiatio nullo mō realiter dnt
 ab ea. ergo hec filiatio ē hec pntitas nullo mō
 realiter dnt ab ea. conclusio est falsa. ergo aliq
 pmissaz. z qua rōne vna ē falsa eadē rōne
 z reliq erit falsa. **¶** P. de his q sunt realr idēz
 7 nō pnt verificari p contradictoria pdicata. sed eē
 cōicabile verificat de eētia. nō eē cōicabile ve
 rificat de diuina relatoe. ergo eētia z relatio
 nō erūt realiter idē. **¶** P. q vni z eidez nume
 8 ro sunt eadē inter se. sunt eadē ad minus illo
 mō quo sūt eadē illi eidē numero. g. si pater/
 nitas z filiatio sunt realiter idē eētie. tūc erūt
 realiter idē inter se. z p pns pater z filius nul
 lo mō eēt realiter distincti. cū pntitate z fili
 atione tmmodo distiguant. **¶** P. sicut rela
 9 tio fm rōne ē hz modo rōnis ad suū fūda
 mēti. sic se habet relatio realis mō reali ad
 suū fundamēti. sed nō pot esse relatio fm ra
 tionē qn differat rōe a suo fūdamēto. ergo nō
 poterit eē relatio realis qn differat fm rē siue
 10 realiter a suo fūdamēto. **¶** P. qn cū aliqua
 zueniūt realiter i aliquo tūc non pnt differre
 realiter inter se nisi p ea q addūt sup illud i q
 realiter sunt idē. z p pns nō pnt hē maiorē
 dntiā inter se qz sic dnta illius additi ab illo
 i quo realiter zueniūt. **¶** Sed pater z filius zue
 niūt realr i diuina eētia. z solā pntitatē z filia
 tionē addūt sup eā p quas etiā tmmodo dif
 ferūt inter se. ergo si pntitas z filiatio ab essen
 tia nō dnt realiter. nec p z filius p eas pote
 rūt realiter differre. **¶** P. q sunt eadē realiter
 11 vno plicato plurificat z reliquā. sed relatio/
 nes diuine plurificat z nō eētia. ergo zc. **¶** 12
 quoz ē distincta vnitas eoz est distincta ent/
 itas siue realitas. sed relatiois diuine alia est vni
 tas qz eētie. ergo z alia realitas. **¶** Maior pz.
 qz ens z vnū zuertunt. **¶** P. si relatio nō dif
 13 fert realr a fūdamēto. tūc nullum eēt relatiuū
 fm eē. sed omne relatiuū eēt relatiuū fm dici
 falsitas pntis pz i pdicamētis. pntia etiā pz.
 qz illud ē relatiuū fm dici qd nō est in pdica
 mēto relatiois. **¶** P. si relatio diuina nō dif
 14 ferret ab essentia. tūc nec psona diuina posset

differe ab eētia. p̄seq̄ntia p̄z. q̄z p̄sona nihil
 includit nisi relationē z eēntiam. Sed p̄bat
 falsitas p̄ntis tripl̄. Primo sic Quia q̄ sunt
 idē realiter quicqd̄ assumit in vnitatē vnius
 etiā assumit in vnitatē alterius. sed humani/
 tas d̄ni nostri iesu x̄pi est assumpta in vnita/
 tē p̄sonē. z nō in vnitatē nature. ḡ zc. **S**ecūdo
 sic. q̄z p̄sona generat et generat. sed eēntia nec
 generat nec generat. **T**ercio sic. q̄z p̄sona re/
 fert. sed eēntia nō refert. **¶** **¶** q̄ sūt realr̄ idēz
 illud qd̄ realiter p̄uenit vni realiter p̄uenit al/
 teri. sed relatio in diuis realiter distiguit. eēn/
 tia p̄o nō distiguit. ḡ nō sunt realiter idem.
¶ **¶** Itā vltimā rōem mgr̄ facit i s̄ra s̄eipm̄.
¶ **¶** p̄pter hanc rationē z similes quas forte
 nōdum vidit distiguit. ait mgr̄ ex verbis. b.
 P̄larij. q̄ illud nō attingit nec tenet. verbor̄
 significatiā rei ipsius natura z sumit. Et sub/
 dit. **¶** **¶** Mibi i sensu lateb̄ ē. i intelligētia stupor̄
 zc. **¶** **¶** Un̄ ego fateor̄ p̄dictas rōes esse diffici/
 les. **¶** **¶** Quia t̄n̄ sancti doctores q̄si vniuersa
 liter. z sp̄aliter P̄larius. Aug. Boet̄. et eti
 am magister in s̄ra. sunt p̄me opinionis. ideo
 nō solū opinioe doctoz̄ meoz̄ allect̄. s̄z i ob/
 sequiū catholice fidei p̄pter determinatōz̄ v̄l̄
 scilicet p̄mā z clusionē tenet. z p̄dictaz̄ rōnuz̄
 dissolutōem at̄ceptat. **¶** **¶** Determinatio aut̄
 cōcilij extra de sum. tri. z si. catho. ca. Damna/
 mus. q̄stum ad istā materiā sic ait. **¶** **¶** Nos aut̄
 sacro approbātē cōcilio credimus z p̄fitemur
 cū Petro. q̄ vna quedaz̄ res ē in cōphēsibil̄
 quidē z ineffabilis. que veraciter ē pater z fi/
 lius z sp̄s sanct̄. tres simul p̄sonē. ac sin gilla
 tim̄ quelibet earundē. et idō in deo solūmodo
 trinitas z nō quaternitas. q̄z quelibet triuz̄ p̄/
 sonaz̄ est illa res. v̄c̄z substantia. eēntia seu na/
 tura diuina. Et. j. subdit. **¶** **¶** Licet igit̄ alius sit
 pater. alius filius. ali⁹ sp̄s sanctus. nō t̄n̄ ali/
 ud. sed illud qd̄ est pater ē filius z sp̄s sanctus
 oīno idē. **¶** **¶** Itud vltimū verbū nō p̄t glo/
 sari n̄ nostraz̄ opinionē. nisi glosa corūpat te/
 x̄tū. **¶** **¶** Nā si sp̄s sanctus ē oīno idē ei qd̄ ē p̄r. i. di/
 uine eēntie. tūc nihil p̄t esse in sp̄s sancto qd̄
 differat realiter a diuina essentia. **¶** **¶** **¶** omne
 quod ē. aut est suba. aut accidēs. aut creator
 vtriusq̄. fm̄ q̄ ait Alphorabius in libro d̄ or/
 tu sciētiāz̄. sed relatio diuina nō potest esse ac/
 cidēs. cū nullū accidēs sit in deo. nec substan/
 tia creata. q̄z tunc p̄sona p̄ ipsaz̄ zstituta esset
 creatura. necessario igit̄ dabis q̄ sit ipse crea/
 tor. z p̄ sequeus differre nō poterit realiter a
 creatrice eēntia. **¶** **¶** **¶** in quacūq̄z p̄sona sunt
 distincte res. illa necessario ē zposita. sed in p̄

Decretali
3. opi. pdi
tam.

sona diuina est eēntia diuina z relatio. igit̄ si
 differret realiter. quelibet diuina p̄sona eēt cō/
 posita. quod repugnat vere phie. ac etiam ca/
 tholice veritati. **¶** **¶** **¶** quicqd̄ ē alia entitas a
 diuina eēntia hoc est alia bonitas. cū ens z bo/
 nū p̄uertant. igit̄ si diuina relatio differret ab
 eēntia realiter. tūc i diuinis eēt alia bonitas a
 bonitate deitatis. z p̄ sequeus p̄sona plus ha/
 beret de bonitate q̄z eēntia. z p̄sona patris plu/
 res haberet bonitates q̄z cetera p̄sonē. cūz plu/
 res p̄tuncat relatiōnes. q̄ oīnia sunt erronea. ḡ
 erronea vident ea que ponit p̄dicta opinio ex/
 quibus sequūt illa. **¶** **¶** **¶** Ad p̄mūz ergo dico
 q̄ quis eidei rei fm̄ eandē comparatōz̄ nō pos/
 sunt attribui opposita. tamē fm̄ aliā z aliam
 comparatiōē nihil obstat eidei rei cōpetere op/
 posita p̄dicata. **¶** **¶** **¶** Doc em̄ videmus etiā in crea/
 turis. **¶** **¶** Nā vltima superficies corpis locat̄is re/
 aliter eadē existēs p̄ comparatiōē ad corp⁹ cur/
 ca quod est vere ē locus. et p̄ comparatiōē ad
 corpus i quo est nō est locus. q̄z ita est locus
 locati q̄ nō est locus locat̄is. z ita est superficies
 locat̄is q̄ nō est superficies locati. **¶** **¶** **¶** Sic eadē
 res que est paternitas comparata ad diuinā ef/
 sentia nō est principiū distinctiōis. q̄z cū rela/
 tio p̄ se z fm̄ se nō distiguit nec distiguit
 nisi a suo opposito. ad diuinā aut̄ eēntia z pa/
 ternitas nullā h̄z oppositiōē. ḡ comparata ad
 eēntiam ab ipsa nō distiguit. sed p̄ realē trā/
 sitū in ipsam sibi realiter identificat. z p̄ conse/
 quēs vt sic nō distiguit sed vnit diuinas p̄/
 sonas. cū oīmes sint vni in diuina eēntia. **¶** **¶** **¶** Ca/
 dem t̄n̄ paternitas comparata ad filiatiōē cui
 oppositōe relatiua realiter opponit. distiguit
 p̄sonaz̄ patris cui⁹ est p̄prietas realiter a filio
 cui⁹ p̄prietas ē filiatio. sicut z ipsa realiter di/
 stiguit a filiatiōe cui realiter opponit. **¶** **¶** **¶** Ad
 scdm̄ dicēdū q̄ opposita p̄nt cōpetere eidei ra/
 tionē eiusdē realitatis. aliter tamē z aliter cō/
 pate. sicut patuit de loco z superficie. **¶** **¶** **¶** In mul/
 tis etiā alijs possent cui esset eūe similia inue/
 niri ad illud p̄positū declarandū. **¶** **¶** **¶** Idē. n. mo/
 tus realiter comparatus ad agēs. puta z sidera/
 tus vt p̄cedit ab agēte est actio z nō passio. et
 idē numero motus comparatus ad patiens. est
 passio z nō actio. **¶** **¶** **¶** Ad terciū dicēdū q̄ isti
 modi cū sint diuersoz̄ genēz nō sunt ad inui/
 cem compabiles. nec p̄t aliquid euidentē p̄/
 bari de vno p̄ similitudinē reptā in alio. vtrū
 tamē esse p̄ se z eē i alio differat realiter ab his
 quoz̄ sunt modi. magis videt̄ spectare ad ter/
 ciū libz̄ q̄z ad p̄mū. igit̄ vsq̄z ibi differo h̄mōi
 discussiōnes. **¶** **¶** **¶** Ad quartū dicēdū q̄ maior

4

Solutio.
ronuz pdi
ce opionis
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Instantia
Solutio

nō est vera. qz fortes ē vera res. et hō inuenit sine forte. qz inuenit in platone. et tñ hō i forte nō est alia res a forte. **F**orte dicit q non est idē hō in forte et platone. **R**ideo q supposito q vnitas specifica esset vnitas realis vt quidā dicūt. tūc oporteret q eadē entitas realis eēt in forte et platone q esset vtriqz eadem. et tamē in platone eēt sine forte. et in forte sine platone. **U**el supposita opinione. puta q qd dicitur oīm hoīm esset vna idea sepata. tūc fortes non diceret aliam rem ab illa idea. qz tūc fortes nō esset homo si realiter differret ab illa humana quidditate. et tamē illa eadē qd dicitur inueniret in platone siue forte. qz fortes realiter differret a platone. **S**ic qz vnitas eētia diuina sit vera res. et paternitas sit vera res. et essentia sit in filio in quo nō dicit esse paternitas. ex hoc nō sequit nec cōiunct inter paternitatem et essentia realis differētia. qz vnitas conuincat quedā inuērtēria. **S**ed fallacia consequētis esset si diceret. **I**ta nō sunt adequata et quernbiliter idē. ergo nō sunt realiter idē

Ad 5 **A**d quintū nego minorē. qz esse relationis nō est esse nisi inqstūm est ad esse. **E**t quia in comparatione ad eētiam relatio nō adest. cuz nō habet reale ordinē oppositiōis ad ipsaz. ergo vt sic ipsum adesse transit in ipm esse diuine eētie. comparatione autē ad oppositū ipsa relatio adest. et vt sic ipsa adesse distinguūt et multiplicāt. et ideo in diuinis est vnica esse totius trinitatis. licet ibi sint plura adesse. queramē adesse nō ponūt numerū cū illo vnico esse eo q transeat in ipm. **A**d sextum dicendū q sicut supius pbauit distincōe. xxi. q. ij. articulo. i. p. expositōrū syllogismū nihil concludit necessario qm mediū excedit et inadēquate se habet cū extremis. et qz eētia diuina excedit paternitatem que est idēz filiationi. a qua differt ipsa paternitas. idēz.

Un p eandēz formā pōt pbari q pater sit filius p duas pmissas vniuersales. quarū oppositū dicere est hereticū. vt patet in decretali supius allegata. **D**icā em sic. **N**ec eētia est hic pater. hoc essentia est hic filius. ergo hic filius est hic pater. **E**t igit conclusio falsa sit. et nullū peccatū sit in materia pmissarū. ergo peccatū est in forma syllogismi exposito. ij. cuius forma consistit in hoc q mediū sit hoc aliquid signatū. et tunc necesse est extrema coniungi. vt dicit in libro prior. illud autē quod excedit respectu excessi nō est hoc aliquid sed q si quale quid. id est quid commune. **A**d septimū dicendū q p contradictionē p̄dicata p̄nt veri

ficari de eodē fm aliā et aliaz comparationē. **P**osset etiā dici q eētia vt est idēz pprietas relatiue nō est cōmunicabilis. eētia em vt cōmunicata p modū generatiōis est in filio. et idē realiter cū filiatione. et vt sic puta vt cōmunicata p generatiōem est i solo filio. et in nulla alia psona. eadē eētia vt p spirationē cōmunicata. est idē spirationi passiuē. et vt sic est in solo spū sancto. vt autē est fontana veritas siue ratio v̄lis diuine pullulationis. sic est in patre. et est idē paternitati. et vt sic non est i aliā alia psona. **P**osset etiā dici q cōmunicabile et incōmunicabile p̄nt eē idē realiter nō ad equate. vt supius paruit i exemplis introductis. **A**d octauū dicendū q p̄ntas et filiatione sicut sunt idē realiter i diuina eētia re absoluta. sic etiā re absoluta sunt idē inter se. nō tñ ppter h̄ sequit q sint idē inter se re relata. **A**d nonū dōm q nō ē sile. qz nō optet sp̄ dare tāta distinctionē i re quantā dam⁹ rōe siue in actib⁹ rōis. **A**d decimū dōm q maior p̄ntas ē vera et p̄ntas falsa. **E**t em vera i hoc q ait. qn aliq sunt idē alicui realiter tūc non p̄nt differre nisi p ea q addūt sup illud. sed ē falsa i hoc q adiungit q nō possit eē maior diuina eōz inter se qz sit diuina illi addit ab illo in q ueniūt illud adiunctū nō ē v̄z nisi sit tal' ordo et cōparatio illoz q addūt ad aliud in q ueniūt. q lis ē ordo et cōparatio illoz inter se. **S**ic em nō est i pposito. qz p̄ntas ad filiationē habz ordinē reale et cōparat ad ipsam sicut ad suū oppositū. sed nec p̄ntas nec filiatione ad eētiam habet ordinē reale nec opponit ei. **A**d xi. dōm. q maior nō est vera i his. que qz vnitas sint idē realiter. tñ nō se habēt adinuicē adēqz te. dato em q eēt idea platonis p̄dicata multiplicat et non idea. et tñ quodlibet p̄dicatūm esset realiter idē illi idee. sic in pposito.

Ad. xij. nego minorē. qz entitas relationis vt cōparat ad eētiam nō fundat aliam vnitate ab vnitate eētie. **A**d. xij. nego p̄ntā **A**d pbationē dōm q relatiuū fm eē nō oportet q fm se totū sit i p̄dicamēto relatiōis. qz implet fūdāmētū qd necō ē alteri p̄dicamēti. **A**d. xij. nego falsitatem p̄ntis. **A**d p̄mā pbationē dōm hūanitas xpi nō est assumptā i vnitate psonē verbi. sic q idēnce trāseat in psonā verbi. qz sic nō maneret creatura. sed p̄tātō dicit assumptā i vnitate psonē. qz sustētat a psona verbi. et nō habet ppriam psonalitatem. sed qz ppriam retinet naturā. ideo nō dicit assumi in vnitate nature. **A**d. ij. paruit supius dist. v. cum illam materiā traxerit. **A**d

Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14

ij. ddm. q. psona refer. qz includit relatōem in compatione ad oppositū. cēntia autē nō refert. qz quis dicit eandē entitatē quaz dicit psona. nō tñ dicit eā sed eandē compatiōem.

Ad 1

Articls 2

Quantuz ad secūn

dū articulum. vtrum pprietas relatiua differat realiter a psona diuina. dico qz relatio seu pprietas diuina non differt realiter a psona diuina. Quia pprietas relatiua habet a psona diuina. sed psona diuina nō differt ab eo quod hz. cū sit simplex omnino. et simplex habens eōmē illud quod habet. vt ait Aug. xv. de trini. ca. vj. g. zc. P. pprietas relatiue nō differt realiter a diuina cēntia. ergo nec a psonis quas pstituit. Antecēdēs pz in articulo pcedēti. pbatio dicit. qz totum pstitutum nō differt a pre constitutēte nisi in qstuz includit alterā partē que distincta est ab illa. Dato igit qz vna ps non sit distincta ab altera parte. iam ipm totū a nulla eius parte poterit distingui. Un si materia et forma nullā haberēt inter se reale dntiam. tūc totū constās ex materia et forma nec differret realiter a materia. nec a forma. Sed pncipia pstitutiua seu pstitutiua diuine psonē sunt deitas et pprietas. qz cum inter se nullo modo realiter differat. nec a tota psona poterūt differre. Sed ptra hāc cōclusionē fuit opinio Hilberti porretani de qua opinione dicitur i sequenti articulo. Probatur autē illa opinio qstuz ad pntem articulū sic. Idē nō constituit seipm. sed vt pceditur a nobis pprietas constituit psonaz. g. non erit idē realiter cum psona. P. qz sunt idem realiter illa psonicāt eisdē pdicatis realiter. sed psona patris generat. g. paternitas generaret psona filij est incarnata. ergo filiatio esset incarnata. Deo igit multa similia sunt incōueniētia. ergo zc. P. omne qd relatiue dicit ē aliquid excepto eo qd relatiue dicit. vt pz p Aug. in li. de trini. sed psona est illud qd relatiue dicit. ergo relatio erit aliqd excepta psona qz relatiue dicit. P. illud quod cuz altero realiter ouent. et ab eodē realiter differt. h non pōt esse suū pncipiū distinctiū. sed psona patris ouent in deitate realiter cuz filio. et differt pntate realiter ab eo. ergo psona patris nō est paternitas qz est suū pncipiū distinctiū. Minor patet ex fide. Maior probatur. qz si eēt suū pncipiū distinctiū. tunc

Op. Hilberti. porre.

1

2

3

4

setoto distinguere ab illo. et psequens i nullo reali posset conuenire cuz eo. P. si psonis notio esset psona. tunc vel eēt psona pducta vel nō pducta. si pducta. tūc nō posset conuenire patri. si nō pducta. tūc nō posset conuenire filio. quoz vtrūqz est simpliciter falsū. Sed illa nō cōcludūt. Quia sicut ppter omnimodā simplicitatē qz est in diuinis deitas est realiter idē quod deus. sic ppter omnimodā simplicitatē psonē diuine cū sit eque simplex sicut natura. pater est idē realiter qd paternitas. et qlibet alia diuina psona ē idē quod sua psonalis pprietas. et idē cōsēdū ē de aliqz duabz notionibz. puta de innascibilitate que ē idē qd p. et cōi notioe que est idē patri et filio. eo qz vtrūqz sit cōis. Ad primū ddm qz quis inter constituens et pstitutū sempz conueniat aliqua dntia. tñ qñ constitutū intelligit eē simpliciter simplex. tūc illa dntia nō ē realis. sed sufficit qz sit rationis. et p hoc ad maiorem cum dicit. idē nō constituit seipm. veruz est idē re et rōne. Nūc autē ita est qz inter psonā et eius pprietatē dntia rōnis dari pōt. iō zc. Ad lēdē qz maior nō est vlt vera. quia quis aliqua sint idē realiter. tamē ppter aliū et aliū modū se habendi. vel ppter aliū et aliū modū significādi. aliquid vere pōt affirmari de vno quod tamē vere negat de altero. Si em daretur vna linea circularis. tunc cilius linee cum sit in diuisibilis fm latitudinē curuitas. conueritas et concauitas necessario essent idē realiter. et tamē illa curuitas ita esset extrinsecus conueritas qz nō esset cōcauitas. et intrinsecus ita esset cōcauitas qz nō conueritas. Et si illud reperitur i creaturis aliquibz ppter eozuz aliquatē simplicitatē. quāto magis est pcedendū in psonis diuinis. quaz simplicitas ois creature simplicitatē in infinitū excedit. Ad terciū dicendū qz p illud dictū nō intelligit Aug. qz i diuinis sit aliquid realit distferēs ab eo quod relatiue dicit. sed sufficit fm Aug. qz differat rōne. quia ipse met ait qz simplex ē quicqd habet. et fm eundē Aug. psona ē eque simplex sicut natura. Ad qrtū nego maiore. Ad pbatiōem nego dntiā. qz quis illud tale sit realiter idē quod suū pncipiū distinctiū. tamē ita distinguit suo pncipio distinctiū. qz nō distinguit setoto vel seipso. et hoc ppter differentiā rōnis que conuenit inter ipm et suū pncipiū distinctiū. et ppter aliū et aliū modū se habēdi conuenit eadē rei. put habet rationē pncipiū distinctiū. et put habet rationem totius distincti.

Contra gilbertum.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5 Ad quintū ddm. q̄ illa diuisio ē insuffici-
ens. qz̄ communis notio nec est p̄cise p̄sona pdu-
cta nec p̄cise p̄sona nō producta. sed est vtra/
qz̄ simul. Naz̄ put est in patre sic est realiter
p̄sona nō p̄ducta. put̄ s̄o est in filio sic est ve-
re r̄ realiter p̄sona producta.

Articles 3 **Quantū ad terciū**

articulū. vtz̄ pp̄ietates diuine sint in cēntia
Aōclo 1 r̄ in p̄sonis. pono duas p̄clusiōes. **P̄**ria est
1 q̄ pp̄ietas relatiua est in cēntia diuina. **Q̄**
omnis realis relatio est in suo fundamēto. s̄z̄
pp̄ietas relatiua in diuinis est realis relatio
cui⁹ fundamētū est ipsa cēntia diuina. vt tra-
2 dit cōis doctrina. ergo r̄c. **P̄**. q̄ncūqz̄ aliq̄
p̄currunt ad p̄stitutōem alicui⁹ quoz̄ vnū se
se hz̄ vt p̄ncipiū pp̄riū r̄ distinctiū. alteruz̄
s̄o vt p̄ncipiū cōe r̄ nō distinguēs. tūc sp̄ p̄n-
cipiū pp̄riū r̄ distinctiū itelligit̄ aliq̄ mō in-
esse ipsi p̄ncipio cōi. **S̄z̄** relatiua pp̄ietas et
diuina cēntia sic p̄currūt in diuina p̄sona. q̄ p̄
pp̄ietatē p̄sona distinguit̄ ab alijs p̄sonis. r̄

Instantia **P̄**. si paternitas est in diuina cēntia. tūc diuina
cēntia formaliter esset pater. **Cō**sequētia
p̄z̄. qz̄ forma inexistens alicui formaliter r̄/
nominat̄ ip̄m. **Sed** falsitas p̄sequētis patet
qz̄ tūc cēntia generaret. nā omne qd̄ ē forma-
liter pater hoc generat vel genuit. opposituz̄
aut̄ istius ostēdum est sup̄ius. **At** eodē mō se-
quit̄ q̄ cēntia diuina r̄noīet̄ a filiātōe filius.
r̄ sic cēntia erit genita. q̄ oīa sup̄ius sūt repro-
bata. **R̄**ndeo q̄ relatio originis non r̄no-
minat̄ fundamētū. sed t̄m mō suppositū. **Uñ**
etiā i creaturis actus originis puta generare
nō pōt̄ r̄uenire nisi supposito. iō relatio origi-
nis puta p̄nitas nō r̄noīat̄ potētiā genera-
tiua q̄ est eius fundamētū. s̄z̄ solū suppositū.
potētia cōi generatiua nō dicit̄ pater. sed sup-
positū generās. **Relatio** igit̄ diuina cū sit i es-
sentia sicut i fundamētō cōi. nō r̄noīabit̄ eam
formalr̄. licet i abstracto p̄dicatōe idētica q̄li-
ber diuina pp̄ietas p̄dicet̄ r̄ cēntia. **S̄cō**da
Aōclo 2 **Q̄** illud qd̄ se hz̄ p̄ modū p̄ncipiū for-
malr̄ p̄stitutū h̄ ē eo qd̄ formalr̄ p̄stitutū p̄
ip̄m. sed pp̄ietas relatiua i diuinis ē illud q̄ p̄
sona diuina i cēntia incōdicabili r̄ p̄sonali formalit̄
p̄stitutū. **ḡ** r̄c. **Maior** p̄z̄. p̄bō minorē. qz̄ illa
p̄sona diuina formaliter p̄stitutū quo ab alia
diuina p̄sona p̄cise distinguit̄. sed pp̄ietate p̄so-
nali p̄sona diuina ab alia diuina p̄sona p̄p̄e

Solutio **R̄**ndeo q̄ relatio originis nō r̄noīat̄ potētiā genera-
tiua q̄ est eius fundamētū. sed t̄m mō suppositū. **Uñ**
etiā i creaturis actus originis puta generare
nō pōt̄ r̄uenire nisi supposito. iō relatio origi-
nis puta p̄nitas nō r̄noīat̄ potētiā genera-
tiua q̄ est eius fundamētū. s̄z̄ solū suppositū.
potētia cōi generatiua nō dicit̄ pater. sed sup-
positū generās. **Relatio** igit̄ diuina cū sit i es-
sentia sicut i fundamētō cōi. nō r̄noīabit̄ eam
formalr̄. licet i abstracto p̄dicatōe idētica q̄li-
ber diuina pp̄ietas p̄dicet̄ r̄ cēntia. **S̄cō**da
Aōclo 2 **Q̄** illud qd̄ se hz̄ p̄ modū p̄ncipiū for-
malr̄ p̄stitutū h̄ ē eo qd̄ formalr̄ p̄stitutū p̄
ip̄m. sed pp̄ietas relatiua i diuinis ē illud q̄ p̄
sona diuina i cēntia incōdicabili r̄ p̄sonali formalit̄
p̄stitutū. **ḡ** r̄c. **Maior** p̄z̄. p̄bō minorē. qz̄ illa
p̄sona diuina formaliter p̄stitutū quo ab alia
diuina p̄sona p̄cise distinguit̄. sed pp̄ietate p̄so-
nali p̄sona diuina ab alia diuina p̄sona p̄p̄e

distinguit̄. **Il**la etiā minor satis p̄z̄ ex dictis
sup̄i disti. p̄vi. **P̄**. illud qd̄ a sanctis dicit̄
adorandū in p̄sonis diuinis hoc est in p̄sonis
diuinis. sed in p̄fatōe de trinitate (r̄ videt̄ esse
dictū Gregorij) dicit̄. r̄i p̄sonis pp̄ietas. r̄
in cēntia vnitas. r̄ in maiestate adoz̄et̄ equa-
litas. **Forte** dicitur q̄ si in persona diuina
esset pp̄ietas relatiua. vel illa relatio esset r̄-
us. vel nō esset deus. **S̄i** esset deus. tūc non
posset distinguere p̄sonam diuinā a p̄sona di-
uina. cui⁹ oppositū tu assumis in p̄batōe p̄ri-
merationis. **S̄i** nō. tūc p̄sona diuina esset
composita ex deo r̄ ex non deo. quod est extre-
ma r̄ maxima cōpositio. cui⁹ oppositū sup̄i
est assumptū cum dicebat̄. q̄ p̄sona diuina ē
simplr̄ simplr̄. **P̄**. extra ambas p̄clusiōes
pōt̄ argui simul sic. **Sicut** se habet inesse ad
p̄ se eē. sic se habet ad aliud esse ad inesse. sed
qz̄ accidentis eē est inesse. vt patet. iij. meth.
ideo accidenti repugnat̄ p̄ se esse. ergo qz̄ rela-
tionis eē est ad aliud eē. vt patet. v. metaph.
r̄ in libro p̄dicamentoz̄. ideo videt̄ q̄ relatiōi
repugnet̄ inesse. **Il**lud potuit eē motiuuz̄
Hilberti porretani. qui posuit relationes di-
uinas nec esse p̄sonas nec eē in p̄sonis. sed po-
suit eas affoz̄is assistētēs ipsi p̄sonis. **At**
forte etiā illo motiuo mouebat̄. **Quia** illud
qd̄ fm̄ sui naturā ē quedā dependētia. h̄ nec ē
illud nec ēi eo qd̄ totalr̄ independēs ē. sed rela-
tio fm̄ sui naturā ē qdā dependētia. cū suū eē
sit ad aliud eē. r̄ tā cēntia diuina ē totalr̄ inde-
pendēs q̄ etiā diuina p̄sona. **ḡ** relatio nec ē p̄so-
na nec cēntia. nec poterit eē cēntia nec in p̄so-
na. **ḡ** r̄c. **Q̄** extra illā p̄clusiōem etiā fuit p̄posi-
tū qd̄ dixit̄ q̄ relatio diuina ē idē oīno qd̄ p̄so-
na. sed nō ēi p̄sona. cui⁹ r̄o eē potuit. **Quia** vt
p̄z̄. iij. phicoz̄. idē nō ēi seip̄so. sed relatio di-
uina idē oīno tam cēntie q̄ p̄sonis. **ḡ** nec po-
terit eē in cēntia nec i p̄sonis. qd̄ ē vtrāqz̄ cō-
clusiōe. **P̄**. omne qd̄ ē in altero est in eo fm̄
aliquē modū cēndi in. assignatū p̄ p̄hm. iij.
phicoz̄. sed fm̄ nullū illoz̄ modoz̄ possum⁹
dicere relationē eē in cēntia diuina vel in p̄so-
nis. **ḡ** r̄c. **Maior** p̄z̄. **Mior** r̄clarat̄ p̄ indu-
ctionē. **Uñ** em̄ illoz̄ modoz̄ ē sicut spes i ge-
nere. alr̄ eōuerso sic gen⁹ i sp̄e. **Tercia** sic for-
ma accētal̄ ēi subiecto. **Quarta** sic locatū i lo-
co. **Quinta** sicut forma sbalis i eo cui⁹ ē forma.
Sexta sicut rex in regno. **Septima** sic res i fi-
ne. **S̄z̄** nullo illoz̄. vij. modoz̄ relatio diuina ē
p̄sonis vlt̄ cēntia diuina. **ḡ** r̄c. **Ad** p̄mū dicē
qd̄ illa relatio ē r̄. r̄ cū dicit̄ q̄ tūc nō disti-
guet̄. dico q̄ licet nō distinguat̄ vt est deus

Instantia

Porretanus.

Propositi-
nus.

Solutio.
Ad

qz vt sic nō habet oppositam oppositionē. nō distinguit vt habet rationē erumpentis origi- nis. qz vt sic vel erūpet vt origo actiua. z tunc seipsa distinguit ab origine passiua. z distin- guit psonam quā constituit a psona cōstitu- ta origine passiua. vel econuerso erumpit vt origo passiua vt passiua licet accipe in diui- nis mō quo dicimus generationē passiua eē in filio. z spirationē passiua eē in ipūsancto sic distinguit econuerso seipsa ab origie acti- ua. z distinguit psonam quā constituit a per- sōna constituta origine actiua.

Ad 2 dū nego maiorē. qz illud quod ad aliud eē etiam inest. licet nō semp p modū accidentis in- sit.

Ad 3 **Ad** tertiū dicēdū qz minor nō est vera qz ad hoc qz relationē dicit fm eē de pen- tentiā. **Ad** pbatōnē dicēdū. qz q̄uis suum eē sit ad aliud eē. hoc tamē nō arguit depēdē- tiam nisi rōne impfectōis fundamētū ipsius relationis vel suppositi quod ipsa relatiōe re- fert. sed diuine relationis tā fundamētū qz suppositū quod ipsa refert sunt infinite pfecti- onis. ergo ipm ad aliud eē diuine relationis nullam penitus dicit dependentiā. rōne cur? relatio nō possit eē tam in eētia qz in psonis. q̄uis alter z aliter. qz in eētia est vt in fūda- mento. sed in psona vt in relatioe seu in sub- iecto quod refert p ipsam. Propter qd etiam ipsa relatio diuina eētiam diuinā nec deno- minat. nec constituit. nec distinguit. psonaz p̄o denominat. constituit z distinguit.

Ad 4 **Ad** quartū dicēdū qz q̄uis res finita non possit eē in seipsa. tamen res infinita sub vno mo- do vel vna ratione considerata potest eē in se ipsa sub alio modo vel alia ratione accepta.

Ad 5 **Ad** quintū nego maiorē. qz sicut ait Dila- nus. z habet in sra distincōis sequētis. s. di- stin. xxxiij. nō ē humano sensu de deo loquen- dū. Si q̄s tñ hic aliquo mō vellet assilare il- lis modis positis ab Aristo. tunc posset dici qz eē diuine relationis in psona aliquo mō al- similat hoc modo eēndi in assignato ab Ari- stotele. qz sicut forma substāntialis rē cur? est forma determinat z distinguit. sic etiā relati- ua p̄p̄ctas determinat z distinguit psonam diuinā. Propter qd ait Dam. li. iij. ca. vi. de his diuis p̄p̄ctatibz. qz sunt caractēristice determinatiue vel distinctiue hypostasie nō nature. Sed modus quo sūt in eētia nō pe- bñ reduci ad aliquē illoz modoz Arist. nisi valde large accipiat ille modus quo formam accidentālē dicit inesse extendēdo modū illū p omi eo qd est in aliquo sicut i fundamēto

etiam qualitercunqz dicto. scz accidentalivel substantiali.

Quātuz ad quartū **Articls 4**

articulum. vtrum nō obstāte qz proprietates diuine differant ab eētia diuina sola ratiōe possimus saluare qz p̄p̄ctates inter se realiter differant. z psonas faciant realiter differre. di- co qz q̄uis illa que petit ille articulus multū intellectum humanū transcēdāt. tamē bze- uiter me expedien do dico qz illa sunt duo cō- possibilis. **Ad** cuius intellectū est sciendū qz cum relatio realiter sit quidam ordo. ergo prout relatio compar respectu illius respectu cuius fm suam rationē formālē habet reales ordinē. tunc ab illa seipsa realiter distinguit. z si quid talis relatio formaliter constituit. h̄ facit ab illo formaliter z realiter eē distinctū. Sed put comparatur ad illud respectu cui? si ue ad quod nō habet realem ordinē. tunc nec seipsa ab illo distinguit. nec respectu illius il- lud quod constituit facit eē distinctū. Sed re- latio diuina ad suum oppositū habet realem ordinē. ad eētiam vero diuinā nō habet rea- lem ordinē. ergo seipsa realiter distinguit ab opposita relatione. z distinguit realiter sup- positum p ipsam constitutū a supposito con- stituto p relationē sibi oppositā. ab eētia ve- ro diuina differt sola ratione formālī z nō re- aliter. nec p consequēs suppositū qd constituit distinguit ab eētia distincōne reali. s. so- lum mō distincōe rōnis. Et illa est intentio fratris Egidij circa illā. xxxij. dist. vbi valde plie tractat illā materiā. **Ad** argumentū p̄ncipale nego minorē. qz ppter aliā z aliam comparōem manēte eadē entitate reali in ali- quibz rebz variat rō quidditatis. z idō argu- mentū nō p̄cludit intentū. **Als** inuenit ta- lis solutio. Potest dici qz quidditas potest di- plicat accipi. Vno mō p natura rei. Alio mō p ratione formālī ipsi? rei. Primo mō minor est falsa. quia si sic proprietates z essentia differ- rent quidditatiue. tunc differēt naturaliter. Sed secundo modo maior est falsa. qz pro- pter aliam z aliam comparōnē manente eaz- dem entitate reali in aliquibus rebz variat ratio formalis eiusdem rei. sicut patet per ex- empla que etiam in rebz creatis superius in- troduxi.

Nota val

Ad p̄nci- pale argu- mentum.

Distincio tricesimaquarta.

Redictis ē ad

Redictis ē ad sciendū. Dic m̄gr compar p̄sonas ad eētā. Et diuidit i duas ptes. Quia p̄mo p̄tractat h̄mōi comparōes. Secūdo p̄tractat diuinorū qualdā speciales habitudines. ibi. Dic considerandū. Quantū ad p̄mū est sciendū q̄ ex comparōe eētāte ad p̄sonas est int̄ctio magistri ostēdere eētāte diuinā eē idē realr cum p̄sonis. Diuidit ḡ ista ps i tres ptes. Nā p̄mo ostēdit quō quidā d̄ iā dicat v̄ritatē arguit. Secūdo ostēdit q̄ tales sc̄pturas sacras nō intelligūt. Tercio ostēdit q̄liter rōnes eoz deficiūt. Secūda ibi. Doc quidā dicūt. Tercia ibi. Ad naturas ergo rez. **¶** Sequit illa ps. Dic ostēdendū zc. Et diuidit i duas. Quia p̄mo magister quozundā terminoz diuinorū habitudines manifestat. Secūdo q̄ dixerat breuiter recapitulat. ibi. De sacramento vnitatē. Prima in duas. Nā p̄mo ostēdit quō quidā termi diuinis s̄m vsū loquētū p̄dicant obliq̄. Secūdo quomō quidā p̄dicant transumptiue. ibi. P̄terea sciendū. P̄tia i tres. Nā p̄mo manifestat h̄mōi p̄dicatōes. Secūdo insinuat quozundā cōmuniū seu eētāliū appropriatōes. Et tercio tenotat quō circa hoc nomē homouision q̄nq̄ fuerūt heretice receptōes. Secūda ibi. Ex p̄dictis constat. Tercia ibi. Hoc nō est p̄mittendū. **¶** Circa istā dist. xxxiiij. quero hāc questionē.

¶ Tunc p̄sona diuina differat realiter ab eētā diuina. **¶** Et videt q̄ sic. qz q̄ in nullo realiter differūt sine quocūq̄ vnū est conceptibile z alter. sed eētā diuina est conceptibilis sine relatione. sicut patet de conceptibus p̄horum z in deoz. z persona cū sit relatua nullo modo potest cōcipi sine relatione. ergo aliqua realis d̄ntia est inter eētāte z p̄sonam in diuinis vt videt. **¶** Contra. in qcūq̄ natura intellectuali supposituz natura sūt oīno idē realr. i illa p̄sona z eētāte nō p̄nt differre realiter. sed nō solū s̄m theologos. verum etiā s̄m omnes p̄hos i teo siue in p̄ma intelligētā suppositū z natura sunt idē realiter. **¶** Dic breuiter p̄batō quattuor cōclusiones. **¶** Primo q̄ i diuinis p̄sona ab eētāte nō differre absolute. **¶** Secūdo q̄ non differre relata. **¶** Tercio q̄ differunt ratione. **¶** Quarto propter aliqua dicta m̄gr i ista dist. xxxiiij. ostendā q̄ nō obstante predicta omimoda simplicitate diuinā. multa tamen

transumptiue ex creaturaz similitudine dici p̄nt de teo.

Dico ergo p̄rio q̄

p̄sona diuina nō p̄t differre ab eētāte p̄ aliquō absolute. **¶** D̄ cū eētāte diuina sit i qlibet diuina p̄sona. si p̄sona diuina distingueret ab eētāte p̄ aliquō absolute. cū h̄mōi p̄ncipiū distinctiū eētāte eēt i p̄sona q̄ p̄ ipm distingueret. h̄mōi p̄sona eēt s̄kata ex duobz p̄ncipijs absolute. z p̄ oīs nō eēt reus. q̄ vt p̄z. xij. meth. ē actus simplicissim⁹ z purissim⁹. vnū em̄ illoz p̄ncipiōz n̄ctio eēt i potētia ad alter. quod repugnat actui puro. **¶** q̄cquid re absolute differat ab eētāte diuina h̄ nō ē reus. igit p̄sona diuina nō eēt re⁹. cōntia p̄z. p̄batō antecedēt. Nā illud qd̄ re absolute d̄t a diuina eētāte. h̄ videt existere i alia natura a natura deitatis. **¶** oc qd̄ ē. aut ē creatura. aut creatrix eētāte. igit tale absolute vel eēt creatura. z tūc nō possz eēt i p̄sona diuina. nec p̄ oīs ipsam distingueret a diuina eētāte. vel eēt creatrix essentia. z tūc silr nō distingueret p̄sonā ab eētāte. qz tūc distingueret a seipso. **¶** illud absolute vel eēt vltimus finis oīm. z tūc nō possz differre a diuina eētāte. quia ipsa est vltimus finis oīm. implicatio etiā p̄dictionis eēt plures ponere vltimos fines. vel eēt ordinatuz vel ordinabile ad fines. z tūc eēt creatura. nec p̄ sequens possz esse in diuina p̄sona. indigeret em̄ causa ipm ordināte ad finem. qd̄ simpliciter repugnat diuine p̄sonē. **¶** si diuina p̄sona p̄ eētāte absolute differet a diuina eētāte. tūc vel ipsa diuina eētāte eēt forma illius absolute entitatis qua p̄sona diuina differret ab eētāte. vel informaret ab ea. s̄z cōsequēs ē falsum. qz cum diuina eētāte sit purus actus z ens simpliciter simplex. ergo nec p̄t informari nec informare. Nā quicqd̄ informat v̄l informat est saltē cōpōnibile huic. nec p̄ sequēs poterit eēt purus actus vel ens simplr simplex. **¶** cōsequētia p̄z. Nam s̄m cōmentatorē quēcūq̄ sunt in eodē. vel vnuz se habet ad alterū vt actus. vel vt potētia. et p̄ sequens vel vt informās vel vt informatū. **¶** quādocūq̄ aliqua absolute distinguitur in eodē. tūc indiget causa superior diuigente. igit eēt aliquid supius diuina eētāte. iungēs ipsam cū tali absolute in eadem p̄sona. **¶** b̄tus Bern. in concilio remensi contra Hilbertū porretanū qui dixit q̄ reus non erat deitas. occasione accipiens ex hoc q̄ di-

erat psonā diuinā realiter differre a deitate. arguit sic. Si deitas est aliquid. aut est idem quod deus. aut aliud. Si est idē. tūc habet ppositiōe. Si est aliud. tūc aut ē aliqd mar' deo. aut min'. aut eqle. Nō p̄mū. qz deo nihil potest ēē maius nec etiā cogitari. Nec scdm. qz tūc deo derogaret ex hoc qz haberet deitatem. Nec tertiū. qā tūc essent plures dii. Sic eodem modo posset argui in pposito. Propter iam dictā etiā rationē factā a Bernardo. sup dictus Hilbertus reuocauit suum errorem in remēsi concilio. put recitat Innocēti' qrtus.

Secundo dico qz

psona diuina nō differre ab eētia re relata. **Qz** si sic. tūc relatio diuina realit' differret ab eētia diuina. qz ppter qd vnū qd qz tale ipm mag'. falsitas vntis patet. q. prima pcedēti. **¶** Est etiā p istis duabz conclusionibz determinatio vltis concilij extra de sum. trini. et fide catho. **¶** Sed ptra illā conclusionē possent multa ad duci ex illis. xv. rōnibus adductis in qdōne p pime pcedēti. et spāliter tres pbationes adducite p. xiiij. rōne. Sed qz ad oīa illa ibi mēdi. ideo ad pns dimittant.

Tercio dico qz per

sona diuina differre ab eētia diuina rōe. **Qz** oē suppositū includēs aliqd i sua ratiōe formali qd formal' rō sue nature nō includit ad minuf op̄ter qz a sua natura differat fm ratiōez si nō differat fm rē. s; qdlibet diuinū suppositū i sua rōne formali includit rōem relatiōis. puta eē ad aliud. cū ipm i eē suppositiuali cōstituit relatiōe siue relatiua p̄prietate. qz qd rō relatiōis nō includit i rōe eētiae. vt patuit i. q. pcedēti. igit' cū nō differat realit' ab eētia. vt pbauit i. 2. q. conclusiōe. necesse ē qz differat rōe. **¶** a qz cūqz differat pncipiū cōstitutiū alicui' ab eodē dicit illud qd ē cōstitutū p ipm. s; p̄p̄tas relatiua qz ē pncipiū cōstitutiū diuine p̄sone differat rōne ab eētia. s; p̄sone.

Quarto dico qz nō

obstante p̄dicta simplicitate dei. puta qz nulla realis diuersitas pōt esse in deo. multa tamen noia p̄p̄ie significātia res mixtas et corporeales similitudinariē et transumptiue poterunt de deo dici. Quia vt dicit in topicis. Omnes transferentes fm aliquā similitudinem transferunt. Sed omnis creatura aliqua

liter assimilata deo. qz ipsum imitat' sicut exemplar suum exemplar. et ideatū suam ideā. vt infra patebit. **¶** oīe continēs aliquas pfectiones potest denominari p eas. vel proprie formaliter cōnnet eas. vel metaphorice seu trāsumptiue si eminetē continet eas. Sed deus oīm creaturaz pfectionē cōtinet. aut formaliter aut eminetē. vt patuit supius ergo ab oīm creatura poterit nominari. et si nō sp̄ p̄p̄ie tñ trāsumptiue. Propter h̄ ait aug. qz deus dicit' leo. petra. lapis angularis. et cetera h̄mōi p similitudinē nō p̄p̄rietatē. **¶** ille trāsumptiue locutiones de deo multū sūt nobis nccie. qz quāto minor est p̄p̄tio intellectus ad intelligibile. tanto magis est necesse vt similitudinaria declaratiōe. vt p ipsam similitudinē deueniamus ad noticiā veritatis. sed obiectū diuinū maxie excedit nrm̄ intellectū. qz sicut se habet oculus noctue ad lucē solis. sic se h̄z aīe nostre intellectus ad ea q̄ sunt manifestissima i natura. vt dicit' ij. metaph. Ipse em̄ lucē inhabitat inaccessibile quē nulus hoim vidit nec videre pōt. i. ad Th. vi. ḡ necesse est nobis vt metaphoricis et trāsumptiuis quo ad deū appellationibz. Propter h̄ ait Dion. i. de angelica hierarchia. Non em̄ est possibile aliter nobis lucere diuinū radium. nisi varietate sacroz velaminū anagogice circumulatū. **¶** Sed ptra illud occasione p̄tentū conclusiōnū pōt instari. Quia pur' act' nō videt' habere aliquā similitudinē cū eo quod eētialiter h̄z admixtā potentia. Sed deus ē pur' actus. et oīs corp̄alis creatura habet eētialiter admixtā potentia puta p̄mā materiā qz est pura potētia. vt p̄t. i. phisicoz. ipsa em̄ substantiat' p posse. et potētia ē ei' d'na eētialis seu subalis. vt dicit' omen. i. d' suba orbis. Cū igit' oēs trāscētes fm aliquā similitudinē trāserāt. videt' qz nullū nomē vicz illaz rez corp̄aliū sibi possit p̄petere trāsumptiue. **¶** illud qd est oīno simplex nullā videt' h̄re similitudinē cū re simplr cōposita. sed deest oīno simplex. cū in supposito diuio nulla sit oīno real' distinctiō. et suppositū in eo realiter sit idē qd natura. vt p̄t p̄ p̄dicta. oīs aut' corp̄al' creatura ē simplr cōposita. s; rē. **¶** Similitudo est rez diuinitum eadē qualitas. vt patz. v. meth. sed in deo nulla est qualitas. qz fm August. v. de trinitate ca. i. deus dicit' bonus sine qualitate. **¶** illud non videt' nobis congruum aut expediens quo hominibus idolatrie perhibetur occasio. Ille transumptiōes videtur esse huiusmodi. Quia ex hoc qz deus

Lōdo 2

Lōtra conclusionē.

Lōdo 3

2

Lōdo 4

Lōtra

1

2

3

4

4

obiectū alicui potētie maxie pportioatū ē suū
 obiectū pmarū. s. cēntia dīna ē obiectū ma-
 xie pportioatū intellectui dīno. g. rē. maior p3
 pbat mior. qz cēntia dīna dīno intellectui ē ro-
 talr adēqra. sicut de se p3. g. rē. ¶ Dic p naz
 qtuoz cēlos. ¶ Pna ē qz pmo cognoscit se
 ipm. ¶ Sēda qz cognoscēdo se cognoscit alia
 a se. ¶ Tercia qz cognoscēdo cēntia suā abiqz
 oī dīstictōe intrīseca sue cēntie cogit oīa ex-
 tenora dīstincte. ¶ Quarta qz ipse creatura a
 deo cognite pnt aliquo mō dīca scđaria obie-
 cta cognitionis dīuine.

Concluzionez primā

- 1 pto sic. Perfectissime cognitōis obiectū pri-
 mariū d3 ē pfectissimū. rei cognitio ē pfectis-
 sima. r ipse deus ē obiectū pfectissimū. cū sit p-
 fectus vli pfectōe. r i se hēat pfectōes oīm ge-
 nez. vt dīcat. v. meth. g. rē. ¶ B. simplicissi-
 me cognitōis pmarū obiectū d3 ē tale q nī-
 hil possit cogitari simplicius. sed cognitio rei
 est simplicissimā. qz pmoz i quoliter genere ē
 simplicissimū illi generi. s. i genere cognitōis
 cognitio rei est oīno pma. r deo nihil simplici-
 us pōt cogitari. cū ipse sit oīno simplex. vt p3
 rj. meth. ¶ C. cognitōis totalr independētis
 pmarū obiectū ē totalr independēs. illa p3.
 qz nō pōt ē minor dependētia i ipsa cognitōe
 qz i suo obiecto pmaro a q specificat. S3 co-
 gnitio rei ē oīno independēs. qz si ēēt aliqd de-
 pendēs. nō ēēt creatura. r sol' deus ē obiectuz
 totaliter independēs. qz oīa q sunt citra deuz
 dependēt a deo r ad ipm ordinant. vt p3. rj.
 meth. g. solus de' ē obiectū pmarūz sue cog-
 nōis. ¶ D. intellectibz oppositaz r ditionum
 etīnibz oppositus cōpetit modius tendēdi in
 obiectuz. Sed intellect' dīuinus r intellect'
 human' sunt oppositaz r ditionū. eo q intel-
 lect' dīuin' sit pur' act' i genere intelligibiliū
 vt p3. rj. meth. r intellectus nī sit pura poten-
 tia i genere intelligibiliū. vt p3 p Auer. in. iij.
 de aīa. Cū igit nī intellectus pūs cognoscat
 alia a se. r mediāte cognitōe alioz veniat i
 cognitōnē sui ipsius. vt p3. iij. de aīa. ergo in-
 tellect' dīuinus tāqz pmarū obiectū sue co-
 gnitionis apphendit seipm. r cognoscēdo se
 cognoscit alia. ¶ E. voluptuosissimū intelli-
 gere est a voluptuosissimo obiecto. Sed intel-
 ligere rei ē voluptuosissimū. vt d3. rj. meth.
 ¶ F. dīuina cēntia ē obiectū voluptuosissimū. ¶ G.
 Auct. i sua meth. ait. qz de' ē intellectoz r com-
 pphensoz sui. eo qz sua quidditas est spoliata a

materia. ¶ Sed iā dīctā veritatē sophisti-
 ce possēt argui sic. Nulla psona dīuina intel-
 ligit se. ergo deus nō intelligit se. cōntia patet.
 qz quicqd puenit deo. oportet qz cōueniat ali-
 cui dīuine psonē. ergo a destructōe pntis rē.
 ¶ Accēdēs pbat. qz actus relationē im portan-
 tes nō sunt reciproci in dīuinis. sed scire r intel-
 ligere vel sunt ipse relationes potētie ad obie-
 ctū vt quidā dicunt. vel saltē necessario cōcer-
 nūt relationē. ¶ Itē Dyoni. vij. de dīuinis no-
 mibus. ait. Deus est sine sensu. sine mēte. nō
 hīs intellectuales opatōes. ¶ Sed ista non
 impediūt. Quia quanto obiectuz est purius
 r immaterialius. tanto purissimo intellectui
 obiectū purius r magis pprie. Sed cēntia dī-
 uina est r nudata ab oīni materia r potēntia
 tate. vt p3. viij. phicoz. r. rj. meth. Intm em
 deus ē immaterial' qz fm Damas. iij. li. ca. iij.
 oīne aliud ad deū ppatū grossū r materiale in-
 uenit. Intellect' etiā dīuin' ē purissim'. cū sit
 pur' act'. vt p3 eodē. rj. meth. Cū igit cēntia
 dīna sp sibi pns sit vt actu itelligibil'. sequit qz
 tal' cēntia sibi ppriissime obijciat. r ipse cā in-
 telligat tanqz suū ppriū r pmarū obiectum.
 ¶ Ad pmiū dōm qz relatio fm rōem pōt ēē re-
 ciproca etiā i dīuinis. qz pater ē sibi ipsi idē. r p
 pns relatione idēntitatis referē ad seipm. s. i
 re vel intelligere dīuinū nō pōt ēē relatioem
 nisi fm rōez. g. h mōi act' pnt ēē reciprocī i dī-
 uis. ¶ Ad scđm dōz qz p talia rba nō intēdit
 Dyo. a deo negare intellectualē opatōez super-
 cedentē. s. solū deficientē qz ppet creaturis.

Secūdo dixi qz de

us cognoscēdo se cognoscit oīa alia creata co-
 gnoscibilia. ¶ Qz q pfecte cognoscit aliquā cāz
 nccio cognoscet oē illō qd p se causat a tali cā
 ¶ Sed de' pfecte cognoscat seipm. vt p3 i cōclōe
 pcedēt. r ipse est p se cā oīm q sunt citra ipm.
 qz de deo ait. mē. rj. meth. Est em quoddaz
 ens p se ens r p se vtz. entitate et veritate cui'
 oīa alia sunt entia r vera. ergo deus cogno-
 scēdo se cognoscit omnia alia a se. ¶ B. illud
 quod omnia alia dirigit in suos fines ordi-
 nate. necessario cognoscit ea. qz si non cogno-
 sceret tunc casu dirigeret ea. r p psequens nō
 ordinate. Sed deus p modū artis r ordiate
 oīa dirigit in suū finē. Nā etiā ipse cōmen-
 tator a veritate coactus. rj. metaph. ait. qz ca-
 lores generati ex calozibz stellaz generantes
 qualiter speciem speciez aīaliū habent mensur-
 ras p pas ex qstitatibz motuū stellaz r dispo-

Contra

z

Contra illa

Solutio Ad 1

Ad 2

Conclō 2

1

2

fitōib; eaz adinuscē i ppīnq̄tatez remotōe. ⁊ illa mē ura puenit ab arte diuina intellectuali que est similitis ⁊ vniformis vnus artis prin-
 3 cipalis sub qua sūt plures artes. ¶ P. quan-
 to potētia est pfectior tāto minus ē limitata. s; inter oēs alias potētiās cognitīuas intel-
 ctīua est pfectior. et inter oēs intellectīuas di-
 4 nina potētia intellectuā ē pfectissima. ergo i-
 nullo poterit ēē limitata. ⁊ p dñs deus oīa co-
 5 gnosceret. Iuxta qd̄ dicit ad Heb. iij. Omnia nuda ⁊ apra sunt oculis ei⁹ ad quē nobis ser-
 mo. ¶ P. brūs Grego. ait. Quid ē quod nō
 4 videt q̄ vidētē oīa videt. Sed videre dei ē
 cognoscere ⁊ intelligere dei. ergo deus intelli-
 5 git oīa. ¶ P. Aristo. i. de aīa. arguēs p̄tra em-
 pedocleat. q̄ accidit s̄m cum deū in spīritūsi-
 mū ēē. q̄ nō cognoscat. Et. iij. meth. p̄ plato-
 nē ⁊ empedoclez ait. q̄ s̄m eos accidit felicissi-
 6 mū deū min⁹ prudentē ēē ceteris. q̄ nō cogno-
 sceret oīa elemēta. eo q̄ nō ēēt p̄posit⁹ ex omi-
 bus elemētis. Ex quib; apparet q̄ non videt
 fuisse intērio Arist. q̄ de nihil cognosceret ex-
 tra se. cū in h̄ Arist. alios rēphendat. ¶ P. cō-
 6 men. sup̄ de celo ⁊ mūdo. tractās illud verbū
 quō circulationi non est p̄traria alia circula-
 tio. ait. Ego aut̄ longo tpe feci moraz in quo
 non intellexi explanationē istius loci. Sed
 deus dixit me in hanc veritatē. Tunc arguo
 sic. Aut deus induxit eum in hanc veritatē
 scienter vel nescienter. Si scienter. tūc habetur
 p̄positū. s. q̄ deus cognoscat illud p̄ticulare ex-
 tra se. ⁊ qua ratione illud. eadē ratione omne
 aliud. Si nescienter. tūc fortuite ⁊ casualiter
 duxisset eū in h̄mōi veritatē. Fortuna autē ⁊
 casualis sunt cause p̄ accidens. ⁊ p dñs redūcū-
 tur nccio in aliquam eāz p se. ⁊ sic causalitas
 dei reducere ēē causam aliquā sup̄ioz. quod
 est impossibile. Ex quo p̄z q̄ Auer. omen. vñ
 sibi q̄ p̄tradicat. vel optet nos dicere q̄ sense-
 rit deū intelligere ea q̄ sūt extra se. ḡ rē. ¶ S;
 Illa forte dicit aliq̄s. q̄ p̄hs et omen. exp̄sse
 dicāt. xij. meth. q̄ p̄ma intelligentia que de-
 us ē nihil cognoscat eoz q̄ sunt extra se. Vñ
 Arist. ibidez in s̄a ducit ad tria impossibilia
 Si deus aliqd̄ intelligeret extra se. Primū ē
 q̄ diuin⁹ intellect⁹ vilesceret. Sedm q̄ nihil
 ēē vere vnū. Tercū q̄ intellect⁹ diuin⁹ lassā-
 ret. ¶ P̄mū ip̄osibile ex t̄xtu Arist. posset
 sic duci. Quia intellect⁹ sua intellectuē p̄fi-
 cit. ⁊ p̄sequens eius intellectio dependet ab
 intelligibili a quo talis intellectio causat. Si
 ḡ deus intelligeret illa materialia. tūc eius in-
 tellectio ab istis vñlib; ⁊ materialib; depende-

Instantia

ret. ⁊ p dñs nccio vilesceret. ¶ Sedm sic. di-
 uersitas i scia causat ex diuinitate intellectoz i
 ea. ḡ si deus cognosceret ea q̄ sunt extra se. sua
 scia aliquo mō erit diuersa. sed sublata vnita-
 te a p̄mo nihil poterit ēē vere vnū. ergo rē.
 ¶ Tercū p̄t sic duci. Quia intellect⁹ non
 3 p̄t simul plura intelligere. vñ quāto intel-
 ctus est simplicior tāto magis videt ēē deter-
 minatus ad vnū. Si ḡ diuinus intellectus
 intelligit plura. oportet q̄ ea intelligat succes-
 siue. ⁊ p dñs erit i potētia intelligēs. oīs aut̄
 virt⁹ q̄ de potētia reducūt ad actū lassari p̄t.
 ḡ rē. ¶ Sed q̄ sepi⁹ ex dicitis Arist. euidēt̄
 apparz cū sensisse deū intelligere ea q̄ sūt extra
 seipm. vt p̄z exp̄sse. x. eth. ⁊ in plurib; alijs lo-
 cis. igit̄ ne tāto p̄ho p̄tradictionē imponam⁹
 poterim⁹ sic distinguere. q̄ deū cognoscere ali-
 qd̄ dupl̄ p̄t intelligi. Vno mō tāq̄ obiectū
 p̄mariū ⁊ p̄ncipale. Alio mō tāq̄ annexū ⁊
 sedariū. P̄mo mō de⁹ nihil intelligit extra se.
 ⁊ iuxta h̄ p̄cedūt auctes adducte. de. xij. ⁊ q̄cū
 q̄ alie q̄ illis siles ēē vidēt̄ siue sint p̄hoz si-
 ue catholicorū doctoz. Sedmō sunt intel-
 ligēde alie auctes et rōes quib; p̄bar poterit
 deū extra se aliqd̄ intelligere. Vñ etiā Augu-
 ⁊ plures alij doctores sancti tā difformiter i
 hac materia loquidēt̄. q̄ p̄ dictoz concor-
 dia necessaria videt̄ p̄dicta distinctio. Vñ iux-
 ta primū memb; distinctōis ait Aug. lxxij.
 q̄. ⁊. iij. super Gen. ad literā. q̄ deus nihil
 extra se intuet̄. Sed iuxta sedm memb; ait. vi.
 de trim. ca. vlti. q̄ omnia q̄ fecit deus p̄ verbū
 cognoscat in verbo.

Solutio
illoz p̄ di-
stinctōem.

Tercio dico q̄ non Lōdo 3
 obstāte indistinctōe ⁊ simplicitate diuine est-
 sentie de⁹ p̄ noticiā sue eēntie cognoscat oīa di-
 stincte. Et vt illud euidētius elucescat. p̄mo
 ostendā q̄ de⁹ cognoscēdo eēntiā suam cogno-
 scit oīa distincte. Sedm q̄ sua natura intrinsece
 p̄nit̄ ē indistincta. q̄uis rep̄ntet oīa distincte.
 ¶ P̄mū p̄ho sic. illud qd̄ agēti p̄ intellectuē ē
 rō aliq̄ distincte p̄ducēdi. h̄ idē ē sibi rō talia
 distincte cognoscēdi. sed vt patebit i. ij. libro
 diuina eēntia ē deo rō oīa distincte p̄ducēdi. ḡ
 erit sibi rō omnia distincte cognoscēdi. Na
 1 ior patet. quia agēti p̄ intellectuē idē est ratio
 agēdi ⁊ cognoscēdi. ⁊ p̄ consequēs idē est ra-
 tio distincte agēdi ⁊ distincte cognoscēdi. ¶ 2
 illud qd̄ ē mensura p̄fecta oīm intelligibiliū
 ē rō distincte cognoscēdi oīm intelligibiliū.
 sed eēntia diuina ē mēsurā oīm intelligibiliū

Prima p̄f
3. dōis p̄
bat.

Maio: p3. q2. mēfura pfecta ē rō cognoscēdi
distictē ipm mēfuratū. Minorē pbo. q2. p mū
i q̄libet genere ē mēfura oim ceteroz. vt dr. r.
meth. s3. cēntia dīna inf oia intelligibilia ē p/
mū r sūmū intelligibile. cū maxie sit imūnis a
matēria. q̄ ē ipedimētū intelligibilitat. q̄ ipsa ē
mēfura certissima oim intelligibilia. q̄ p oīs
ē rō cognoscēdi distictē oīa intelligibilia.

3 **P.** q̄ntūq; aliqd pfecte continet p̄ncipia du/
stinctiua aliquoz. illud pfecte cognitū est rō
distictē cognoscēdi oia ea q̄z pfecte continet p̄nci
pia distinctiua. sed diuina cēntia pfecte continet
p̄ncipia distinctiua oim. q2. ipsa pfecte continet
p̄fectiones oim. vt p3 p philosophos r theo
logos. q̄ ipsa a deo pfecte cognita nctio est sibi
rō distictē cognoscēdi oia.

4 **P.** oīe quod
cēntia diuina distictē rep̄ntat. h̄ intellectus p̄se
cte eā cognoscēs distictē cognoscit. S3 cēn
tia dīna ē oim distictē rep̄ntatiua. Maio: p3
minorē pbo. q2. nō minoris efficacie ē dīna el/
sentia vt forma exemplaris ad oia rep̄ntādū. q̄z
vt ē rei potētia ad p̄ducendū. sed cēntia diuina
p̄siderata vt ē potētia ē deo rō oia p̄ducēdi. q̄
vt ē forma exemplaris artificis q̄ est deus ne
cessario rep̄ntat oia.

5 **P.** Algazel i metaphi
ca sua. tractatu. iij. s̄nia. iij. ait sic de deo. Ipse
scilicet fructu ē. qm̄ ipse nudus. ap̄tus r certiss/
me manifestus est sibi q̄ ipse est. certi
tudo h̄o est hoc q̄ ipse est p̄p̄ r vez ens. fōs
essendi subas r accidētia. et quicqd̄ ipsa sunt
fm̄ ordinē suū. igit̄ si deus nō cognosceret di
stinctū ordinē rez. cū ipse sit p̄ncipiū r fōns
h̄mōi ordinis. ipse seipm̄ nō nosceret sic cū ē.
quod est c̄tra p̄ncipiū illius auctoritatis.

Sedam p̄t̄ illius r̄clusiōis sic p̄bo. **Oz**
si diuina cēntia ex hoc q̄ esset oim rep̄ntatiua
ēit intrinsece disticta. hoc vl̄ ē p̄ aliq̄ disti
ctiua absolutā vl̄ relatiua. Nō p̄mo mō. q2. si
tot distinctiōes absolutoz rep̄rent i diuina el
sentia quoz ipsa rep̄ntat. tunc cū ipsa infinita
rep̄ntet vt infra patebit. sequit̄ q̄ diuina el
sentia oim compositoz ēit maxime r summe
p̄posita. **Oīe** em̄ absolutū in eadē r̄ distictū
ctum alteri absoluto facit ipsam eē cōpositāz.
r ideo si infinita talia fuerint in aliquo. ip̄iuz
infinitū erit cōpositū. **Nec** scdo mō. q2. h̄mōi
relationes vel cēnt reales vel rationis. **Non**
reales. q2. vt sup̄ patuit. relationes in diuinis
nō sunt reales nisi relatiōes originis. relatiōes
aut̄ originis nō sunt distictiue cēntie sed p̄
sonaz. **Si** h̄o fuerint relationes rōnis. tunc
p̄ ipsas cēntia intrinsece r ex natura rei nō pote
rit eē disticta. **Et** p̄firmat. q2. nulla rela

tio dei ad creaturā ē realr i deo. sed solū fm̄ ra/
tionē. vt patuit sup̄ius. sed oīs relatio q̄ p̄ue/
nire p̄r diuine cēntie ex eo q̄ ē creaturaz rep̄nta
tiua ē relatio dei ad creaturā. q̄ nulla tal̄ rela/
tio ex natura rei intrinsece potēnt eē distictiua
diuine cēntie. **P.** eodē actu penit̄ in distictio
cognoscat deus se r oia alia a se. ergo r eadē rō
ne intrinsece penitus indistincta ex natura rei
Z̄nccedēs p3. q2. si pluribz actibz de se cogno
scret r alia a se. tūc h̄mōi actus cū ip̄o cogno
scere realē faceret r̄positiōez. **Cō** seq̄ntiā p̄bo.
q2. nō ē minor distinctio i p̄ncipiāz q̄ i p̄nci
pijs. sed fm̄ n̄m modū cognoscēdi rō intelli
gēdi ē q̄ si p̄ncipiū respectu act̄ intelligēdi. r
iō nō pōt eē minor distinctio in actu quo de
cognoscat se r alia q̄ in sua cēntia q̄ est sibi rō
cognoscēdi se r alia. **P.** illa videt̄ eē intētio
sanctoz doctorū. **Ait** em̄ Dyoni. de diu. no.
ca. vij. Diuina mens nō ex ex̄ntibus ex̄ntia
nouit sed ex seipsa. nō fm̄ diuisionē singul̄ se
imittēs. s3 fm̄ vnā cāe p̄t̄nētiā. **Et** seq̄t̄ ibidē
Cognoscit. n. oīa materialia imaterialr. r di
uisibilia in diuisibilr. r multa vnitiue.

Quarto dico q̄ cre

ature a deo cognite p̄nt aliquo mō dici obie/
cta secundaria cognitiois diuine. **Oz** oīe qd̄
a deo vere cognoscit sue potētie cognitue aliq̄
modo obijciat. sed omnis creatura a deo vere
cognoscit. ergo aliquo mō sibi obijciat. **Cum**
igit̄ nō possit ei obijci vt obiectū p̄marituz.
q2. sic sibi sola sua essentia obijciat. ergo obijcie
tur sibi tanq̄ obiectū secundariū. **Maio:** pa
ter. q2. nō est p̄ceptibile q̄ aliquid vere intel
ligat̄ ab aliquo r p̄fecte q̄tum ad omnē enti
tatē. p̄p̄riaz r r̄munē. r tamē sibi nullatenus
obijciat. **Minorē** autē non oportet p̄bare ali
cui catholico p̄pter euidentēs auctoritates sa
cri canōnis r sanctoz doctoroz quibz affirmat̄
deū oia cognoscere nude r apte. **Sed** c̄tra
riū istius ponit quidā doctor. **Ait** em̄ primo
q̄ nulla creatura nec aliquid extra deum relu
cet ei intellectui obiectiue. nec p̄ modū obiecti
sedarij. nec p̄ modū obiecti p̄mi. **Et** illd̄ pro
bat sic. **Impossibile** ē aliqd̄ qd̄ ē p̄fectōi i deo
rep̄edere a nō deo. **S3** si intellectio dīna a termi
naret̄ ad creaturas p̄sitas i eē p̄fecto. tūc il
la intellectio que ē dei p̄fectio rep̄ederet a nō
deo. s3 ab h̄mōi intellecta creatura. quod pa
tet. q2. impossibile est aliquā intellectiōē ter
minatā ad aliqd̄ obiectū manere nō imanente
illo obiecto. **P.** p̄mū p̄ncipiū intantū est

Ratio 4

Ratio

Aureolus

Seda ps
3. dolois p
bat.

Confirmat

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Cetero dico q̄ non' and other commentary.]

ab eñtia sua. Si pmo mó. tñc nccio deus si
ue diuina eñtia z creatura sunt apphensa vt
duo intellecta seu duo inuuta. qd ille firmissi
menegat. Si scdo mó. tñc diuina intellectio
3 eñt falsa. qd est impossibile. ¶ P. ea que a deo
intelligunt cū assertōe dīctorioz illa nccio
intelligunt vt multa intellecta. z nō vt vnuz
tm̄ intellectū. Illa pz. qz dīctoria p̄dicata n̄
pnt̄ intelligi eide p̄terere fm̄ q̄ idēz ē. Sz de
oēs creaturā itelligit vl̄ eē p̄ductā vel eē p̄du
cibilē. eñtiā dō suā itelligit oīno eē nec p̄du
ctā nec p̄ducibilē. ḡ eñtiā suā z creaturam
nccio itelligit vt plura itellecta z nō vt vnū
tm̄. ¶ Si cognitio dei in solius sue eñtie
4 intutione susteret. et vltorius ad nihil aliud
se extendet. tñc deus nec posset eē vltor ma
lor. nec p̄miator bonoz. qd est p̄tra omnē ca
tholicā veritatē. Cōsequētia satis pz. qz om̄i
no sifstēdo ī solius sue eñtie simplicissimo in
tuitu cū abnegatōe oīs extētionis sue cognitū
onis ad qd̄cūqz qd nō est sua eñtia. tunc nec
bonū nec malū creature vt creatura est appre
henderet. z p̄sequēs saluum nec p̄miator eē
5 posset nec punitor. ¶ P. malū nullū equiua
lens habet in deo. map̄te loquēdo de malo cul
pe. qd nec virtualiter nec formaliter p̄tinetur
in deo. Cū igit̄ deus cognoscat malū culpe cu
iulcūqz p̄ctōis. ḡ nō om̄e quod deus cogno
scit de his q̄ sunt extra se cognoscat totaliter si
stēdo in illo em̄inēt̄ z plus qz equiualēti sicut
tu ponis. cū nō solum deus cognoscat bonuz
sed etiā maluz. in x̄ta illud Prouerb. xv. In
omni loco oculi dñi p̄templant bonos z ma
los. Rationes etiā sue nō concludūt. Qui
libet em̄ catholicus vt ego puro habet soluere
illas rationes. nec magis sunt p̄tra nos qz cō
tra istū qui facit eas. Nā tacēdo de illa termi
nacione obiectiua. et solū modo ponēdo q̄ de
us cogno scat creaturaz. nō minus procedūt
ille ratōes qz adiungēdo p̄dicā terminatōez
6 Ad p̄mū igit̄ dicendū q̄ minor est falsa.
Ad p̄batōnē dico q̄ noticia qua de creatu
ras itelligit non mutat̄ mutata creatura. q̄a
creatura nec mēsurat̄ nec causat̄. Ex sola igit̄
mutatione facta ī creatura nulla mutatiōe fa
cta in dei noticia deus eandē creaturā quā qñ
qz cognouit creabile z non creatā. nūc cogno
scit esse creatā. qua desinēte esse itēz cognoscat
iplam esse creabile. z quādoqz fuisse creatam.
¶ Etiā illa probatio est p̄tra illū doctorem.
qz ipse in distinctōe. xxxvi. q. i. articulo. ij. di
xit. q̄ sciētia nostra nec requirit q̄ res scita sit
in se. nec vt habeat eē in suis p̄ncipijs. quā

Solutio
Ad 1

sciētia abstrahit tam ab esse actuali ipsius sci
bilis qz ab eē eius potenciali. Et sic sciētia no
stra haberet maiorē stabilitatēz qz noticia dei
si noticia dei ad res creatas qz iulcūqz secūda
rie terminata mutat̄ ad mutatiōnē rerū. sicut
assumit in p̄batōne illius minoris. ¶ Ad se
cundū dicendū q̄ deū p̄fici creatura coeigen
ter potest dupl̄ itelligi. Uno modo q̄ deus
coeigat creaturā q̄sum ad p̄prium esse ipsi
us creature. Alio modo q̄sum ad eē rep̄senta
tum seu q̄sum ad esse cognitū. P̄mo modo
deus nō coeigat creaturā. sed secundo mó ne
cessario coeigat eaz. Eadē. n. necessitate qua
deus est p̄fectus omni p̄fectione. vt pz. v. me
taph. ipa eadē necessitate oīs creatura ē virtu
aliter p̄tēta z origin aliter rep̄ntata in ipsa di
uina eñtia. z nccio a deo cognita. Sicut igit̄
tur de⁹ ad eē suū diuinū puta ad hoc q̄ sit de
us coeigat nccio p̄tētiā oīs creature vel
formalē vel virtualē. sic ex p̄sequēti necessario
coeigat determinatā noticiā omnis entitatis
ab ipso dñis siue create siue creabilis. ideo
nō potest deus suā noticiā nō extēdere ad cre
aturā factam vel fiendā seu possibile fieri. Et
quia eñtia diuina nec est facta nec fiēda. nec
vnqz fuit possibile fieri. ideo talis noticia dei
qua deus cognoscat p̄prie creaturam. aliquo
mō se extendit vltra diuinā eñtiāz. nec sifst
om̄ino ibi. qz attingit alia saltē vt obiecta se
cūdana. ¶ Ad terciūz dōm q̄ multi solēnes
doctores nō reputāt̄ illud p̄sequēs eē impossi
bile. qz ipsi ponūt q̄ p̄tinuum sit p̄posituz ex
indivisibilibz. z illa ratio est vna de p̄tōibz
quas ipsi adducūt. Sed qz quasi omnes pe
ripatēti. quos ego sequor ī phia. vbi eoz di
cta fidei nō repugnāt. oppositū asserūt. ideo
rñ deo ad formā rationis negādo p̄sequētiā.
Ad p̄batōem dico q̄ nūqz oēs p̄tes cuiuscun
qz p̄tinui ponent̄ simul ī dei intuitu. qz sicut de
us nō p̄t̄ itelligere p̄tes motus tanqz entia
p̄manētia. qz de natura eaz est q̄ sint in qua
dam successione. sic deus nō p̄t̄ om̄s tales p̄
tes que successiue fiunt ex diuisione p̄tinui si
mul intueri. qz de natura taliū p̄tinui est q̄ sp
sint in fieri. z nūqz in totali facto eē. vt patz p̄
Aristo. z om̄e. ij. phicoz. Nec ex hoc scia dei
ē ī aliquo imp̄fecta q̄ illud nō itelligit qd n̄
ē itelligibile sicut nec potētia sua ex hoc ē im
p̄fecta. qz nō p̄ducit̄ illud qd nō est p̄ducibi
le puta dīctoria simul. Nec etiā p̄ficat̄ deus
in noticiā ex hoc q̄ tales p̄tes noscit̄ distincte
quas qñqz nouit̄ indistincte. sicut nō p̄ficit̄
cit̄ ex hoc q̄ nūc cognoscat̄ aliquid eē creatum

Ad 2

Ad 3

quod ab eterno nō cognouit eē creatū. Etia
 ratio nō est plus extra nos q̄ extra istū qui eā
 adducit. quia aut ipse dicit deum nihil intel
 ligere de his que sunt extra se. tunc ipse habe
 bit fidem catholicam t sacram scripturā con
 tra se. aut concedit deū intelligere ea q̄ sunt ex
 tra se. tūc illa rō nō minus pcederet contra
 eū q̄ contra me. **Ad quartū dōm q̄ p̄sequis**
 nō est fallūz. **Ad p̄batōem dōm. q̄ de plura**
 pōt intelligere q̄ natura rei pōt suscipere. v̄l q̄
 effectus possit pati. Pōt em̄ deus intelligere
 materiaz sine forma. eo q̄ materia de se aliqd
 habeat entitatis p̄ter oēs entitatē cuiuscunq̄
 forme. impossibile t̄m ē materiā p̄duci i eē sine oi
 forma. qz tūc materia sil eēt t nō eēt. qz oē eē ē
 a forma. Dato ḡ q̄ deus sil apphēdat magni
 tudinē infinitā. qz ipse pōt oēs magnitudies
 sil apphēdere q̄s successiue pōt p̄ducere q̄ sūt
 nūp̄ in finite. t p̄ oīs i suo p̄spectu simul ū
 cre faciūt magnitudinē infinitā. h̄mōi t̄m ma
 gnitudo ifinita nō p̄t p̄duci. vt aliq̄ doctor el
 dicit p̄pter repugnātiā ex p̄te effect̄ p̄duci.
 Etia fallū assumit cū d̄ q̄ infinitas t actuali
 tas repugnāt. vt patebit in. ij. l. dist. i. q. ij. ar
 ti. iij. c̄lusione. i. **Ad quintū c̄cedo oīs**
 t p̄ntiam. t nego impossibilitatē oīs. Quia
 b. Aug. exp̄sse dicit deū comp̄hēdere oēm spe
 ciēm numeroz. **Un. xij. de ciui. dei. ca. xvij. con**
 fra ponētes animaz circulationē ad saluādū
 mūdī eternitatē. ait sic. Quāuis infinitoz
 numeroz null' sit numer'. nō est t̄m incomp
 hēnsibilis ei cui' sc̄e nō est numer'. Et pauc̄
 interpositis subdit. Quid nos sum' homin
 culi qui ei' sc̄e limitē figere p̄sumimus. cui' sa
 piētia simplex. multiplex t vniformis. mul
 tiiformis tā incomp̄hēnsibili comp̄hēsiōe oīa
 incomp̄hēnsibilia comp̄hēdit. **Et ca. xvij. ait.**
 Quicqd sc̄ia p̄phēdit sc̄iētis p̄phēsiōe fini
 tur. p̄fecto t oīs infinitas numeroz quodā
 ineffabili mō deo finita ē. qz sc̄ie ipsi' incomp
 hēnsibilis nō est. **Ad sextū dicendū q̄ si vel**
 lem tenere illā opinionē. tūc nō haberē pro in
 conueniēti q̄ deus haberet in suo p̄spectu ali
 quā naturā ab ipso p̄ducibilē i finitū distā
 tem a prima specie. Illa tamē natura dato q̄
 in effectū producta haberet oēs p̄fectōes cere
 raz speciez que eēt citra ipsam. adhuc t̄m in
 infinitū distaret a p̄fectione dei. quia omnes
 h̄mōi p̄fectiones haberet p̄cipatiue. de' au
 tem ipsas p̄tineret eminētē. **Ad primū ad**
 ductū p̄ secūda positione dicendūz. q̄ idea q̄
 est ratio cognoscēdi creaturam. q̄uis fm̄ ra
 tionez possit dici alia similitudo ab eētia vt

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Solutio
 ronū sc̄de
 positōis.
Ad 1

eētia fm̄ sez absolute p̄cipit. nō est t̄m alia si
 militudo ab eētia vt ipsa eētia intellecta ē
 ab intellectu diuino fm̄ q̄ aliter et aliter imi
 tabilis est a creatura vel creabili. **Nec illud ē**
 simile p̄ oīa sicut ille assumit de speculo ma
 teriali. **Nā speculū materiale nō continet vir**
 tualiter t eminētē res quaz tenet imagines.
 nec p̄ seipm̄ immediate cognoscit cum sit ma
 teriale. quoz oppositū apparet in speculo qd
 est diuina eētia. **Ad sc̄dm̄ dicendū q̄ ma**
 ioz iuxta illam applicationē. puta q̄rum ad
 numerationē intellectionū fm̄ numez intel
 lectoz nō est vera. cū vnū obiectoz intelligit
 t altez cointelligit. qz tunc nō obstatē disti
 ctōe obiectoz. am̄bō t̄m intelligūt vnica intel
 lectione. vt declarauit sup̄ius dist. xxi. c̄lone
 i. cū igit obiectū secūdariū sit quasi qdā co
 intellectū. igit rē. **Ad p̄ncipale argumētū**
 dicēdū. q̄ reflexio actus dupl'r pōt intelligi.
 Uno mō rōne cognoscētis. puta qz intelli
 gitur ipm̄ intelligēs. Alio modo ratione actus
 cognoscēdi. puta quia intelligit actus cogno
 scēdi. Prima reflexio nō impedit puritatē
 sed augēt. quia omne p̄fecte cognoscens pri
 us cognoscit seipsum q̄ alia a se. sicut patz in
 omnibus angelis. Alia autem reflexio impe
 dit actus puritatem. Argumentū autē p̄o
 cedit de prima.

Ad 2

Ad p̄nci
pale argu
mentum.

Distinctio tricesima sexta.

Solet hic que
 ri rē. Postq̄ m̄gr̄ determinauit
 de sc̄ia dei fm̄ se. hic tractat de ea
 p̄p̄atiue. Et diuidit in duas p̄tes. **Nā p̄mo**
 facit comparatiōem inter deum sc̄iente t res sc̄i
 tas. **Secūdo inter dei sc̄iam t res sc̄itas. dis.**
 xxxvij. ibi. **Nūc ḡ ad p̄positū.** **Circa p̄**
mo est aduertendū q̄ res sc̄ita fm̄ q̄ sc̄i
ta est in ipso sc̄iēte. igitur magister duo facit.
Primo em̄ oñdit quō res sc̄ite a deo sūt i ipso
deō sc̄iēte. Secdo ecōuerso quō ipse deus est i
rebus sc̄itis. distinctiōe. xxxvij. ibi. Et qm̄ de
monstratū est. Prima i duas. Quia primo
mouet duplicē questionē. quaz cuiuslibet adū
git suā declarationē. Secūdo ponit dictozū
liuoz specialē declarationē. ibi. Proinde dūli
genter. Prima in duas. Nam primo querit
vt̄rum oīa que deus sc̄it sint in deo. Secūdo
vt̄z mala sint in deo. ibi. Post p̄dicta rē. Et
hec in duas. Nam primo questionē mouet.
Secūdo ad eaz r̄ndet. ibi. Quis autem nisi

Quāuis ad p̄m
 Cū est q̄ p̄p̄atiue
 p̄p̄atiue re. Cū
 q̄ p̄p̄atiue re. Cū
 q̄ p̄p̄atiue re. Cū
 q̄ p̄p̄atiue re. Cū
 q̄ p̄p̄atiue re. Cū

vna. qd e p hōs z theologos. Minorē pto
 qz illa distinctio ē maior mima distinctio q est
 maxie distinctio p pinqoz. s3 distinctio ex na
 tura rei ē hōi. qz illa distinctio ē maxie disti
 ctio p pinqoz q ē reali distinctio vicinior. nā
 real distinctio ē maxia distinctio. s3 distinctio ex
 natura rei ē p pinqoz reali distinctio qz distin
 ctio rōis. Nā mediū est p pinqoz extremo qz
 extremū extremo. distinctio aut ex natura rei
 etiā fm istos ē media inter distinctioz reale z
 distinctioz rōis. qz ipa ē mior distinctio reali. z ē
 maior distinctio rōis. Etiā maior p r3. qz vni
 qd qz qz vadit ad distinctioz tm recedit ab vni
 tate. Nā vt ait Boetius. i. de tr. ci. pncipiuz
 plitatis ē aliteritas. Ad p mū igit ddm ad
 maiorē q rō cognōcēdi nō pcedit actuz cogno
 scēdi. nisi apud talē intellectū cui rō cogno
 scēdi differat ab actu cognōcēdi. qd simplr fal
 sū ēi diuis. Vel pot dicit q maior nō ē vera
 nisi de rōe illa q caulat actū. nō aut de rōe que
 terminat actū. Nā terminās vt terminat nō p
 cedit illud qd terminat. Rō sō idealis nō h3
 rōem cause respectu actū intellectū diuinū. s3 so
 lū se h3 i rōe terminātis. Posset etiā dici q
 maior solū ē vera de rōe obiecti p mātū. nō
 aut de ratione cognōcēdi obiectū sedariū.

Solutio
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5

cēdū q distinguunt p intellectū diuinū. Ad
 pbarionē ddm q qzuis illud qd innascit i di
 uis pductiue p actū intellectū sic i sola psona
 verbi. tm illud qd innascit p actum intellectū
 expsiue pot ee in omibus tribus. Expimere
 em in plus se habet qz pducere. Omne enī p
 ductū potest dici expsiū. nō tamē omne ex
 pressum est productū. nam nihil potest pro
 ducere seipm. qzuis aliqd possit expimere se
 ipsum. Ad sextū dicendū q cēntia diuina
 obiectū intellectū diuino sub omni mō pfecte
 intelligibilitatis originaliter distincte. nō ta
 men distincte formaliter ex natura rei. qz hoc
 derogaret sine simplicitati z vnitati. Et cū di
 cit q sicut pfectioris intelligibilitatis est ex p
 te intellectus omnia distincte intelligere. sic
 z. nego similitudinē. qz cū de naturali pfecti
 one diuine cēntie sit omnia vnitissime p tene
 re. ideo maioris pfectionis est ex pte cēntie et
 pfectioris intelligibilitatis distincte vnitite re
 p sntare ex natura rei intrinsece. qz distincte di
 stinctione se tenere ex pte cēntie. Sed qz intel
 lectus vt intellectus ex sui natura hoc habet.
 qz adunata pot distinguere z distincta vnire.
 vt ait mētator. xij. metaph. ideo pfectōnis ē
 ex parte intellectus qz possit distincte intelli
 gere ea que fm se sunt formaliter et ex natura
 rei indistincta in obiecto intellecto. Forte
 dicit aliquis q ex his sequit q aliquid sit ap
 phensiuue vel expsiue in intellectu quod nō ē
 representatiue in cēntia. Rūdeo q ex p dicit
 non sequit q aliquid apphensiuue sit i intelle
 ctu quod nō sit representatiue in cēntia. sed bñ
 sequitur q idem est in cēntia z i intellectu. ali
 ter tamē z aliter. quia i cēntia est modo cēntie
 vnitissime. sed i intellectu est modo competē
 ti intellectū penes intellectus pfectionē. s. ex
 pressiuue z distinctiue. nec tamē ex hoc intel
 ctus differt ab cēntia nisi sicut vna res aliter
 z aliter considerata. Secūdo dico q idee
 nō distinguūt p actū intellectus creati. Quia
 distinguēs nō ē posterius distincto p ipsuz.
 sed vt supra patuit p Aug. ideo sunt eterne.
 omnis autē intellectus creatus est temporalis.
 cum ergo omne tempale sit posterius eterno
 ergo zc. Illa que in deo ab eterno viuūt
 nō dependent ab intellectu nostro. sed ideo in
 deo ab eterno viuūt. Maior patet. Minorē
 ponit Aug. in questionibz ad Prothum. q.
 xxvij. vbi tractans illud Iohis. i. quod factū
 est in ipso vita erat. sic ait. Omnia ergo que fa
 cta sunt z vitam nō habent. in ipso tēi verbo
 vita sunt. Et paucis interpolitis addit. U

Ad 6
Instantia
Solutio
Ecclō 2
1
2
3

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and difficult to read.]

Quia nulla p̄uatio vt p̄uatio est habet ideam in deo. sed malū culpe de se dicit p̄uatioz ergo r̄c. ¶ Sed forte p̄tra illud dicit q̄ vnitatis habet ideam in deo. Nā Plato summas ideasz posuit ideam vnitatis. et tamē vnitatis dicit p̄uatiōē diuisionis seu distinctiōis.

Solutio. ¶ R̄ideo q̄ vnitatis dicit p̄uatiōē p̄uatiōis puta diuisionis. et ideo sicut negatio negationis q̄uis vocaliter dicat negationez. realiter tamen dicit affirmationem. sic q̄uis vnitatis que est p̄uatiō p̄uatiōis vocaliter sonet in p̄uatiōem. realiter tamen dicit p̄uatiōē. et ideo nō est simile. quia malum culpę et totaliter quid p̄uatiū.

Instantia

Solutio.

Articulus 4

Quantus ad quartum

principale. quomodo deo cognoscat malum. sic procedam. Primo ponam vnam distinctiōem. Secundo ex ea eliciam duas conclusiones. ¶ Distinctio est illa. q̄ quis noticia dei sit vna realiter. tamen ratione diuersitatis scitoz dicit esse triplex. Una em̄ de noticia dicit scientia simplicis noticia scientia visionis. Et tertia scientia approbatiōis.

Triplex est scia dei

Prima est qua deus cognoscit omnia facta. fienda et fieri possibilia. Secunda qua cognoscit omnia facta et fienda. Tercia qua cognoscit ea que sibi sunt grata et bñ placita. ¶ Ex hmoi distinctiōe patet immediate due conclusiones.

Conclusio 1

¶ Una q̄ p̄mis duobz modis loq̄ndo de cognitiōe siue scia dei r̄c cognoscit omne malum culpę. Quia nō solum deus videt illud quod est ratio accedendi ad suam bonitatem. sed etiam illud quod ē rō deiandi ab eadez. sed sicut caritas et gr̄a ceteroz virtutes sunt ratio appropinquandi ad suā bonitatem sic malū culpę ē rō deiandi. ḡ r̄c. ¶ Secda conclusio ē q̄ deus noticia approbatiōis nullum maluz culpę cognoscit. Quia omne qd̄ q̄s approbat illius aliquo mō causa ēē videt. s̄ deus nullius mali culpę potest esse causa. ḡ r̄c.

Conclusio 2

¶ Sed 3̄ primā illaz conclusionū forte dicitur q̄ omnis scia seu noticia. aut est causa rerū. aut causat a rebus. vt patz p̄ Auer. xij. metaph. sed nec scientia simplicis noticia. nec scientia visionis ipsius dei est causa mali culpę. cū deus peccare nō possit. nec est causata a malo culpę. quia ē prior omni culpa cum sit eterna culpa vero temporalis. prius autē nō causat a posteriori. ergo videt q̄ deus nec scientia simplicis noticia. nec scientia visionis cognoscit malum culpę. ¶ Contra secundā conclusionē

Instantia 3̄ ad eodem.

Instantia 3̄ ad eodem.

possz instari sic. Illud quod quis phibere potest et nō phibet hoc approbare videtur. quia in legibus dicit. Qui tacet consentit. sed omne malum creature deus posset puenire et prohibere si vellet. et tamen sinit peccatoz peccare igit videt approbare. ¶ R̄ideo ad primā q̄ maior nō est vera nisi de talibz q̄ p se cognoscitur. Sed p̄uatiōes cognoscunt p̄ habitū. Malū em̄ semp cognoscit p̄ noticia ipsi boni. ¶ Etā mior nō sumit debite s̄b maiore q̄ p̄cta nō sūt res sed p̄uatiōes. ¶ Ad sedam dicitur q̄ deus phibuit p̄ decē legis p̄cepta omne malū culpę maxime mortale. hominē tamen reliquit libertati sue. vt bene vsus libertate sibi relicta vitam eternam in creatur. male autem vsus tanq̄ fornicator a iusto iudice punit. ¶ Ad argumētū principale patet p̄ iam dicta. quia ad cognitiōem mali nō oportet ponere ideā mali. q̄ illa poni nō pot. sed sufficit idea boni. ḡ r̄c.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad p̄ncipale argumētum.

Distinctio tricesima septima.

Et quoniam de

mōstratū est. Dicim̄ inuestigat quomō deus habeat eē in rebus. Et diuidit in duas partes. Nam p̄mo circa esse dei in rebus declarat quosdam modos veros. Secūdo reprobat quosdam modos falsos. ibi. Quz diuina natura. Prima in tres. Nam primo circa hoc duos modos insinuat. Secundo quod dixerat auctoritatibus sanctoruz confirmat. Tercio de illis duobus modis distincte determinat. Secūda ibi. Ne autem ista. Tercia ibi. In sancto vero. Et hec in duas. Nam primo ostendit quomodo est i aliquibus rebus specialiter p̄ gratiam. Secūdo quomō est in omnibus rebus generaliter p̄ naturaz. ibi. Ex p̄dictis patet. Prima in duas. Nam p̄mo ostendit q̄ deus habitat i homibus sanctis. Secūdo m̄ter quibusdā dubijs. ibi. Si autē quis ¶ Sequit̄ illa ps. Ex p̄dictis patet. Et diuiditur i tres pres. Quia p̄mo magister illius modi q̄ deus p̄ suam eētiam est in rebus tāgit ex celsum et incomphensionē. Secundo tangit circa hoc quorundam p̄sumptionē. Tercio mouet et tollit vnam incidentē dubitationē. Secūda ibi. Quidam tamen. Tercia ibi. Soler etiam ¶ Sequitur illa pars. Quz diuina natura. Et diuidit i duas pres. Nā p̄mo magister ostendit q̄ quis deus sit in omnibz

rebo. tñ remouet ab eo ois local' circumscrip^{ti}o
 z determinatio. Secūdo adiungit istoz con
 firmatio. ibi. Fateamur itaqz. Prima in tres.
 Quia primo magister ostēdit q' deus nec cir
 cumscriptiue nec diffinitiue est i loco. Secū
 do q' spūales creature licet nō circumscrip^{ti}ue
 ne. tamen diffinitiue sunt i loco. Tercio que
 rit vtrum talibus spūalibus creaturis compe
 tat loci mutatio. Secūda ibi. Spūs s̄o cre
 atus. Tercia ibi. De mutatiōe vero loci. Et
 hec in duas. Nam primo circa motum spiri
 tum creator excludit cuiusdam opinionis
 falsitatem. Secūdo cōcludit asserēdas ve
 ritatem. ibi. Sūt ergo spiritus. Circa istā
 xxxvii. dist. quero hāc questione.

Quam omnis substantia spūalis sit in
 loco. Et videtur q' sic. Quia deus
 est i loco. ergo omnis substantia spūa
 lis est i loco. Cōsequētia patet. Nam cum de
 us oim spiritūū sit spiritualissimus z summe
 immaterialis z abstractus. si sibi competit eē
 i loco. nulli alteri substantie ratione siue spiritu
 alitatis repugnabit esse in loco. Antecēdēs p
 batur. Quia i quacūqz re nō esset deus. illa si
 cut ex nihilo facta est immediate rediret i ni
 hil. vt patet p Aug. sup. Gen. ad lram. Sed
 locus est vera res extra animā. cum sit species
 pdicamēti realis. puta quantitatis. ergo deus
 vere est in loco. cum vere sint multa loca que
 nō sunt i nihilum redacta. Contra fm bo
 etium i de hebdomadibus. cūmunis aie cōce
 ptio est incorporea siue spiritualia i loco non
 esse. Cum substantie spirituales sint q'dru
 plices. Est em quedam substantia spūalis in
 creata. sicut deus. alia creata. Et hec triplex.
 Quia quedā est intellectualis sicut angelus
 Quedā ratiōalis. sicut aīa intellectua hoīs.
 Quedā vlis. sicut natura etiā rei corpalis ab
 stracta fm eē cognitum dicit spūalis. Et fm
 hec quattuor erūt articuli ist' qōnis. **P**ri
 mus vtrum deus sit i loco. **S**ecūdus vtz
 angelus. **T**erc' vtz aīa rōnalis. **Q**uar
 tus vtz natura vlis.

Artic' 1 **Quātuz ad primū**
 vtrum deus sit i loco. ponaz tres cōclusiones.
Prima q' deus nō est in aliquo loco loca
 liter nec circumscrip^{ti}ue nec determinatiue.
Secūda q' deus est i omi loco attinctiue et
 pseruatiue. **T**ercia q' esse vbiqz simpliciter
Lōclo 1 pprium est solius dei **P**rimū probō sic. **I**
 lud quod est simplr infinitū nō potest esse lo

caliter in loco nec circūscriptiue nec determina
 tiue. sed deus est simplr infinit'. **M**inor p3
 ex supioribz dicitis z patebit ex dicēdis. **N**a
 iorez pbo. qz omne quod loco circūscribit loco
 quodammo p̄mēiurat. **O**mne etiā qd ad de
 terminatū locū determinat ita ē ibi q' nō alibi.
 z p̄ oīs necio p̄mēiurāt eē finitū. **S**ecūdo dū
 eo q' deus est vbiqz seu i omi loco attinctiue z
 pseruatiue. **N**z sicut se h̄ret magnitudo mol'
 infinita si eēt ad oēs locū occupatiue. sic se h̄z
 magnitudo s̄ritus infinita ad oēm locū attin
 etiue z pseruatiue. **S**ed infinitū magnitudi
 ne molis totuz occuparet si daret. vt patet. i.
 phisicor. ergo infinitū magnitudine virtuz
 omnē locuz ptingit ipm pseruado. **P**ropter
 quod dicit **Sap. viij. de h̄mōi magnitudine**
Attingit em vbiqz ppter suā mūdiciā. **E**t in
 p̄ncipio octau' ca. dicit. **A**ttingit em a fine vs
 qz ad finem fortiter. z disponit omnia suauiter
Substantia spūalis est vbi opatur. sed de
 us opat i omnibus. **M**aior patebit infra i. ij.
 p̄ncipali. **M**inor p3 p̄ auctore de causis qui
 ait. q' causa primaria plus influit qz causa se
 cūdaria. **D**eus igit q' respectu oīs cause p̄tici
 laris ē cā p̄ma plus influit ad eē cuiuslibet ef
 fectus qz faciat sua cā secūdaria z immediata
P illud est i omnibus attinctiue seu pserua
 tiue quod omnia p̄tinet ne labātur i nō esse. de
 us est h̄mōi. **M**aior patet. **M**inor p3 ponit
Aug. xum sic alloquēs. i. p̄fessio. An opus
habes vt p̄tinearis qui omnia continēs. quo
 nam que implet p̄tineōdo implet. nō em va
 sa que te plena sunt te stabilem faciunt. quia
 z si frāgantur nō effunderis. z cum effunde
 ris sup nos nō tu iaceris sed erigis nos. nō
 tu dispergeris sed colligis nos. **E**t id qua
 si ex radice predictozū concludit **Anselmus**
 monologion. ij. q' qā nihil sine deo potest aut
 esse aut cōseruari. igitur dicere cogimur deuz
 esse vbiqz z semp. **S**ed forte dicit q' de ra
 tione loci est q' nihil locati sit extra ipsuz lo
 cum. igitur videt q' vel deus erit in vno loco
 tm. vel nusqz erit. z p̄ p̄sequēs nō poterit esse
 vbiqz. **A**ntecēdēs patet. quia. iij. phisicor. di
 cit. **D**ignū est locum p̄tinere illud cuius est.
 nec eē maiorē nec minorem ipso locato. **R**e
 spōdeo breuiter q' phisicor loquit ibi de tali lo
 cato quod localiter z circūscriptiue est in lo
 co. **E**t de tali loco etiā intelligēdū ē antecēdēs
 positum i ista instātia. **T**ercio dico q' esse
 vbiqz p se z simpliciter est pprium solius dei
Quia illud est pprium alicuius qd p̄uenit si
 bi soli z semp z p̄ticipim pdicatur de eo. **S**ed

Lōclo 2

2

3

Instantia

Solutio.

Lōclo 3

[Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various smaller annotations.]

p se r simplr esse vbiq; sic se habet ad ipm de
 um. Maior patet p Porphiriū. Maior no
 ta est ex pcedētib; **C**ontra tamē illā mūo
 re possēt argui. Et primo qd eē vbiq; nō sit p/
 prium rei. ex eo qd sibi soli conueniat. quia si
 esset solummodo vnus homo. tunc ania hu/
 mana esset vbiq; cum sit tota in toto corpore
 quod viuificat. r tota in qualiter eius parte.
 2 **C**on p hū vniuersalia sunt vbiq; r temp
 3 ergo nō solum deus **C**on vbiq; e corpus
 4 ibi necessario est materia. sed in omni loco est
 corpus. quia nō est dare vacuū. vt patet. iij.
 phisicor. ergo in omi loco ē materia. r p nōs
 materia est vbiq; r nō solū deus. **C**on illud
 quod nō uenit deo ab eterno nō uenit sibi
 semper. sed esse vbiq; nō cōuenit deo ab eterno.
 cum omne vbi factuz sit in tpe. **R**ideo ad
 primuz qd ex hoc nō sequit qd aia p se r simplr
 eē vbiq;. sed solū p accidēs. puta illo casu po
 sito. **A**d sed; ddm qd vliā nō dicunt eē vbi
 qd estum em vliā sunt. tūc abstrahūt a ditioni
 bus indiuiduātib; q sunt hic r nūc. r p se
 quēs abstrahūt ab vbi r a loco. **A**d terciū
 ddm qd omi loco ē materia p accidēs i qd eē cor
 pus de pdicamēto sube. qd addo. p rāto. qd i
 loco vbi sunt accidētia sacri altaris nō ē mate
 ria. qd in tali loco localiter et occupatiue nō ē
 corpus de pdicamēto sube. sed tmmodo cor
 pus de pdicamēto quātitatis. Et nō ē sim/
 plr eadē materia i diuisis locis. s; ē alia r alia
 portio materie. sed idē de eē in oi loco. **A**d qd
 tū ddm. qd deū eē vbiq; e deū eē omib; rebus
 ita q nulla res sit. i qua de nō sit. r ido deus
 ab eterno fuit vbiq; cū erat in seipso. quia nul
 la res erat nisi ipse solus. In alijs rebus deus
 cepit esse in tempe nō per mutationez sui. sed
 per mutationē rez. Sic etiam res fuerunt in
 deo ab eterno. nō stabilitate rerum fm se. sed
 stabilitate r entitate rei. quia omne quod est i
 aliquo est i eo fm modū eius in quo est. et iō
 res sunt i deo eternaliter. r deus est in rebus tē
 poraliter. cum res mensurent tpe. deus autē
 eternitate.

Amica 2 **Q**uantuz ad secun
 dū principale. vtz angelus sit in loco. ponaz
 tres rclusiones. **P**rima qd angelus est i lo
 co. **S**ecunda qd vnus angelus nō potest
 esse in pluribus locis. **T**ercia qd angelus mo
 uetur de loco ad locum. **C**onclusionē pmā
 1 **C**ōdo 1 **E**gidius. probat doctor; nosser sic. **U**numquodq; est i

loco p suam quātitatem. sed virtus angeli nō
 quocunq; accepta. sed p compationē ad ob/
 iectum r opationē est quantitas angeli. ergo
 angelus potest dici vere esse in aliquo loco vl'
 corpe fm qd p opatōem suam virtutē suaz ve
 re r realiter applicat circa talem locum. **M**i
 nor declaratur. **N**am virtus nō dicit quanti
 tas in ordine ad substantiā. nam vt sic dicit
 qualitas r bona dispositio habentis. nam vir
 tus est que habentēz pficit. ergo esse qdum ei
 competet vt dicitū est. i. in ordine ad obiectū
 sine fm opatōem circa obiectū. **M**aior patz
 p **A**uicēnā in sufficiētia sua. **C**on istius intē
 2 tionis videt esse **D**amas. li. i. ca. xvi. **D**icit em
 3 qd angelus ibi est vbi opatur. **C**on illud cu
 ius virtus est finita r limitata necessario loco
 diffinit. r p cōsequēs diffinitue est i loco. sed
 virt' angeli ē finita r limitata. qd rē. maior pz.
Nā sicut deus ex hoc ē vbiq;. qd sue virtutis
 quātitas est infinita. sic aliqd erit i loco deter
 4 miato. qd eius virt' ē finita r determinata. r ido
 angel' loco diffinit. cū ei' virt' sit certa mensu
 ra determinata r diffinita. **S**ed illā opi
 5 monē. quidā arguūt directe. quidā indirecte
Directe sic. Si opatio angeli est sibi ratio es/
 6 sendi in loco. vel hec erit operatio immanēs.
 vel opatio transiens. **N**ō prima. **N**am talis
 operatio cum sit intelligere r velle non est mi
 noris abstractōis a situ qz eētia angeli. **S**i
 igitur eētia angeli nō est sibi ratio eēndi i lo
 co. nec hoc poterit esse eius opatio. **N**ec sedā
 nā sic quātitas eēns i vno corpe nō potest al
 teri corpi esse ratio eēndi i loco circumscriptiue
 sic opatio trāsiens existēs in re mota nō pote
 rit eē ratio existēdi in loco determinatiue.
Con si opatio trāsiens eēt alicui ratio essen/
 2 di i loco diffinitue. tūc corpus mouēs aliud
 corpus simul eēt in duobus locis. in vno cir
 3 cumscriptiue p ppuam quātitatē. r i alio dif
 finitiue p suam opatōem. **C**on sicut se habet
 4 opari ad esse. sic se habet opari in loco ad esse
 in loco. **S**ed semp opari p supponit esse. ergo
 semp opari in loco p supponit esse i loco. r per
 5 nōs opatio nō erit ratio essēdi in loco. quia
 cā nō p supponit effectū. sed eōuerso. **C**on si
 6 opatio esset ratio eēndi in loco. tūc cum celuz
 operetur in ouo vel in grano milij. celum es/
 set in ouo vel in grano milij. **C**on cum ange
 lus existens in celo empyreo nō operetur cir
 ca aliquod corpus. sequeretur qd angelus exi
 stens in celo empyreo non esset in loco. **C**on
 angelus transiens d celo ad terram potest trā
 sire medium quod nihil operetur in medio.

7 tunc in nullo loco est. quia dum est in transitu non est in celo nec in terra. quia dum aliquid movetur nec est in termino a quo nec in termino ad quem. nec est in medio. quia ut supponitur dum transitur in medio non operatur in medio. **P.** si operatur circa rem aliquam corporealem est precisa ratio eorum in loco. tunc deus est in loco. consequentia patet quia deus potest habere et habet operationem circa rem corporealem. **P.** quicquid venit aliter cum omni alio circumscripso proter subam. hoc venit ei per se per subam. sed circumscripso ab angelo omni alio proter subam. adhuc venit ei in loco. **P.** articulus parisiensis dicit. Angelum esse in loco per eius operationem. ita quod nullo modo veniat sibi esse in loco per substantiam error.

8 **P.** si operatio angeli est sibi ratio eorum in loco. hoc est per ratio. quia illud circa quod operatur est in loco. Sed sepius angelus operatur circa ea que non sunt in loco. puta cum virtutem suam applicat ad ultimum celum. vel circa aliquam substantiam separatam. ergo potest non esse in aliquo loco. **Sed** illa non concludunt. **Solutio** **Ad 1** Igitur ad primum dicendum. quod operatio per quam angelus est in loco non oportet quod sit corporis transmutatio. sed est sue virtutis applicatio. et datur quod illa applicatio sit in applicante. scilicet in angelo. et per consequens sit equalis abstractionis a materia sicut essentia angeli. non tamen est equalis abstractionis a quanto modo quo sumit quantum in seipso a materia. quia quantitas virtutis cognoscitur in ordine ad obiectum per operationem

Ad 2 **Ad** secundum dicendum quod corpus movens aliud corpus est in eodem loco circumscripse et diffinitive. **Ad** tertium dicendum quod quibus absolute loquendo operari presupponat esse. tamen non quodlibet operari determinatum presupponit quodlibet esse determinatum penes hominem operari. quia quibus tale esse innascitur ex ipso operari. Non enim omne citharisare presupponit esse citharedum. cum citharisando quis efficiatur citharedus. Sic in proposito quibus operari angeli presupponat esse angelum. tamen angelum operari in loco non presupponit angelum esse in loco. quia tale esse innascitur ex homine operari. **Ad** quartum dicendum quod aliquid potest operari dupliciter. vel mediate vel immediate. Si immediate circa aliquod tunc homini operatio ad locum determinat et diffinitive. Non autem si mediate operatur. Tunc igitur celum mediate operatur circa illa inferiora. ergo arguuntur non concludit. **Ad** quintum dicendum quod quibus angelus non habeat operationem circa celum empiricum qua moveat tale celum. tamen virtutem suam per suam intellectionem et voluntatem

potest applicare ad hominem celum. **Ad** sextum dicendum quod nullo tempore vel instanti potest esse angelus sic ociosus quod ad nullum ens corporale applicet suam virtutem. **Invenitur** aliter ab alijs talis additio apposita. **Dato** tamen quod quando sic esset ociosus. tunc pro illa mensura non esset actu in loco sed aptitudine. **Ad** septimum dicendum quod consequentia bona esset si deus esset finite virtutis. nunc propter infinitatem sue virtutis non diffinitur vel determinatur ad unum locum. sed est ubique et in omni loco. **Ad** octavum dicendum quod minor non est vera. ergo ratio non concludit. **Aliter** invenitur sic. **Minor** non est vera. quia quantitas angeli non attenditur immediate per substantiam angeli. ergo ratio non concludit. **Ad** nonum dicendum quod negat doctor noster quod essentia angeli sit in loco. sed dicit quod essentia angeli non est angelo immediate ratio eorum in loco. etideo articulus ille in nullo est contra doctorem. **Ad** decimum dicendum nego minorem. **Ad** probationem dicendum quod ultimum celum saltem per accidens est in loco. **Ad** substantiam etiam separatam nunquam angelus tam fixe applicat suam virtutem. quod ex hoc desinat huiusmodi applicatio ab omni corpore. quia saltem ipse vult esse in loco in quo potest esse. et tunc homini vel le est quedam angeli operatio sue sue virtutis applicatio. **Sed** aliter contra predictam conclusionem arguitur indirecte suas singulares positiones confirmando. **Quidam** enim dicit quod angelus nusquam est. sic quod ei debeatur locus vel sit diffinitive. sed est ubique presentis cuilibet corpori presentia ordinis non presentia situs. sine moveat corpus sine non moveat. **Tamen** ut dicunt presentia angeli ad locum precedit suam operationem in loco. quia omnis actio presupponit presentiam actum et passivum. **Unde** operatio non facit agentis presentiam presentem passo. sed presupponit. **Sed** illud non valet. **Quia** tunc angelus est ubique. quod soli deo venit. ut patuit in 1. 1. 1. conclusioe primi articuli. **P.** cuius essentia extendit se ad ubique presentialem eorum. eius virtus extendit se ad ubique operandum. ergo si essentia angeli est simul presentis omni corpori. ut isti affirmant. tunc eius virtus simul posset operari in omni corpore. quod est impossibile. ergo etc. **P.** si deus faceret alium mundum. aut angelus que nunc dicitur esse presentis cuilibet corpori istius mundi. erit presentis etiam cuilibet corpori illius mundi. aut non. **Si** sic. eadem ratione si deus faceret infinitos mundos. quibus angelus esset presentis cuilibet corpori cuiuslibet mundi. quod est impossibile. quia sic quilibet angelus esset infinitus

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Op. q. an gelus sit in loco

Contra ad.

3

4

Op. q. an...
Lora ca.
Dati. de
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4

Si nō. tūc angel⁹ hoc mōdo erit diffinitive. 4
z p̄ nōs i hoc corpē nūc erit diffinitive. z non
cuilibet corp⁹ p̄sens. ¶ Illa opinio est exp̄s
se cōtra Dama. qui. li. ij. ca. iij. ait. q̄ angeli q̄n
sunt in celo nō sunt in terra. et cum ad terram
a deo mittunt. nō remanēt in celo. ¶ Alij di-
cunt q̄ angelus p̄ suam eēntiam sit i loco. sic
q̄ ratio eēndi angelū i loco determinato est eēn-
tia sua. ¶ Quia sicut se habet ens infinitū ad
eē vbiq̄. sic se habet ens finitū ad eē alicubi.
Sed deus p̄pter infinitatē sue eēntie est vbi-
q̄. ergo angelus p̄pter limitatōē sue essen-
tie est i loco determinato. ergo zc. ¶ P̄ prius
fm naturam est actiū p̄sens passivū q̄ agit
in ipsum zc. ¶ Angelus fm eēntiam suam
nō potest eē extra vniuersum. quia pars nō
est extra suum totum. nec potest esse vbiq̄ in
vniuerso. quia tunc pars equaret suo toti. er-
go erit alicubi i vniuerso. z p̄ sequēs erit dif-
finitive in loco fm eēntiam suam. ¶ Parti-
culus parisien sis dicit. Qui dicit q̄ anima se-
para vel angelus fm substantiā nūsq̄ sit. er-
ror. ¶ Sed nec illud stare potest. qz sic con-
ueniētia eē in loco. fm q̄ conuenit sibi eē q̄n-
tum. vt patet p̄ Auicēnam in sufficientia sua
Sed esse quantum nō conuenit angelo fm
eēntiam suam. vt se patet. ¶ Propter qd̄
dicit quidam solēns doctor. scdo suo quolz.
q̄dne. ut. q̄ omnes magistri in hoc conueni-
unt. q̄ eēntia nō est ratio eēndi in loco ¶ Ad
primū ergo dicendū q̄ infinitas eēntie nō est
immediata ratio fm nostruz modum intelli-
gendi quare deus est vbiq̄. sed quantitas si-
ue magnitudo sue virtutis qua deus est i om-
nibus. quia in omnibus opatur omnia que
produciuntur producēdo. et ea que pmanēt in
eē conseruando. ¶ Ad secundū dicendū. q̄
quis opatio p̄supponat p̄sentia actiui z pas-
siui. de virtute tamē rationis nō oportet q̄ p̄-
supponat p̄sentiam locale. In plus em̄ habet
se p̄sentia qz p̄sentia localis. ¶ Potest etiam
dici q̄ dato q̄ actio p̄supponat p̄sentia agen-
tis. huiusmodi tamē p̄sentia p̄supponit quā-
titatem virtutis eiusdem agēns. p̄ quaz quā-
titatem h̄mōi agēns sepatum de quo ad pre-
sens loquimur est in loco. ¶ Ad terciū di-
cendū. q̄ angelum concedimus eē alicubi.
nō tamē immediate p̄ eēntiam. sed fm virtu-
tem z opationē. ¶ Ad quartum dicendū. q̄
articulus exponit p̄ aliū sic dicit. q̄ an-
gelus nūsq̄ sit fm substantiā error. si intelli-
gatur q̄ substantia nō sit i loco. Si autē intel-
ligatur q̄ substantia nō sit ratio eēndi in lo-

co. verum est q̄ nūsq̄ est fm substantiā Et h̄
euidēter apparet q̄ articulus nō solus nō est
cōtra nos. sed etiam p̄ nobis. ¶ Sed dico
q̄ angelus p̄sata sua naturali virtute nō po-
test eē simul i pluribz locis vt plura sunt. ¶
Sicut creatura p̄ naturam suam determinat ad
vnam speciē. sic p̄ quantitatem suam determina-
tur saltem p̄ eodē tpe ad vñ locū zc. ¶ Istā
conclusionē videt tenere m̄gr. qz pluribz aucti-
bus pbat in lra q̄ angelus loco diffinitat siue
ad locū determinat. ¶ Sed illud aliq̄ nō te-
nētēs arguunt sic. Medium sapit naturā ex-
tremoz. Sed angelus est quoddā medium
inter naturam corporeā z inter deū. Quz ergo
natura corporea sit tm̄ in vno loco. deus autē
i omi loco. quia vbiq̄ est. angelus simul erit
in pluribus locis. ¶ P̄ vñ corpus potest eē
in diuersis locis simul. ergo z vnus spūs. ¶
Sequētia p̄z. pbat ancedēs. qz nō magis repu-
gnat eide corp⁹ simul duo respectus extrinse-
ci qz duo respectus intrinseci. ¶ Sed duo intrinse-
ci sil̄ pueniūt eide corp⁹. qz idē corpus fm eā-
dem alēdinē est pluribus albis simile. z siml̄
fundat plures similitudines q̄ dicunt respec-
tus intrinsecos. ergo simul poterit h̄re plu-
res situs. cū situs dicat quendā respectū extri-
secū. ¶ Illud ancedēs pbat saltē de possibili-
li. qz sicut se habent plura corpa ad vnum lo-
cum. sic se habet vnum corpus ad plura loca
Sed virtute diuina duo corpora possunt eē
in vno loco. sicut apparet cum corpus glori-
ficatum trāsit aliud corpus. q̄ zc. ¶ P̄. quic-
quid deus p̄t mediāte causa scda p̄t sine ea.
sed mediāte p̄uersione panis i sacramento alta-
ris corpus xpi virtute diuina ē in pluribus al-
taribus. ergo z sine tali cōuersione eadem vir-
tute poterit idem corpus eē in diuersis locis.
Maior ē nota. maxime si illa cā scda non sit
cā intrinseca. sicut eē i pposito. Minor etiam
p̄z ex fide. ¶ Iste due vltime p̄bationes nō
sunt ad ppositū. qz scdo p̄ns eē naturalis vir-
tute z nō de absoluta potētia dei. ¶ Utz autem
corpus vel angelus possit simul eē in diuersis
locis z p̄ quē modū h̄ sit possibile. hoc intēdo
tractare inferius li. iij. dist. r. ¶ Ad primū igit̄
vdm q̄ angelus tenet mediū nō q̄ ad plurali-
tatē locoz. sed q̄tum ad modum eēndi in lo-
co. quia deus nec circumscrip̄tue nec diffini-
tue est i loco. sed corpus descriptiue et diffini-
tue est in loco. angelus tanq̄ medium tenēs
est diffinitive in loco. nō autē circumscrip̄tue.
¶ Ad scdm nego ancedēs. Ad p̄batōz p̄mā
dico q̄ nō est simile. qz cum similitudo dicat

Loco 2
Ratio
Lora con-
cloem.
1
2
3
4
Solutio
Ad 1
Ad 2

5 quiesceret. quod est contradictio. g. zc. **P.** aia separata no mouet i instati. ergo nec angelus. sequentia patet. quia no maioris velocitatis est angelus qz aia separata. pbat antedec. qz si aia separata moueret i instati. tuc minoris virtutis eet in corpe glorificato qz sine tali corpe cum i tali corpe no possit moueri in instati.

6 **P.** si angelus moueret i instati. tuc de no possit tota virtute sua angelu velocis mouere qz ipse angelus moueat seipm. cu nulla me sura breuior sit instati. sed falsitas sequentis patz. qz idcz mobile velocius mouet virtute infinita qz virtute finita.

7 **P.** si angelus moueret i instati. tuc simul eet i duobus locz. qa simul eet i medio et i termino. **S.** Sed licz conclusio sit vera. ratio es tn ille qzuis sint magne apparetie. tn no cludur.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

A. Ad primum igitur dicitur quod quous agens creatu p huiusmodi natura agat in vna ptem qz i aliam. no tn oportet qz plus du ratioe agat i vna ptem qz i alia. **A.** Ad secundum dicitur quod illa ppositio Aristote apud fideles no e vera vlt. Na i pmo instati quo sol fuit creatus potuit illuminare. z tn illa mutatioem illuminatōis no pcessit aliqd moueri. **A.** Ad tertium dicitur quod pportio commutata no tenet nisi fiat pnes aliqd intrancu. **U.** qz ee de genere per manenti e de natura pucti. sicut esse de genere fluctu e de natura intrane ipsius instatis. g. si i minori pportiois commutate diceret. sed sic se habet puctus ad instas qz puctus e quid pmanens. z instas e qd fluct. bn cluderet. g. linea est quid pmanens. z tempus e quid fluctens. sed ptransitio pucti vel linee est quid extrinsecu ab eis. ideo nihil cluditur. **U.** sicut no sequit. puctus no potest bis signari i eode instati. g. linea no pot bis signari in eodem tpe. qz talis compatio est ad extrinseca. sic i ppositio zc. **A.** Ad quartum dicitur quod angelus in pmo signo vel instati cu e i termino ad quem. no pprie dicit quiescere. sed dicit mutari esse. z ideo no sequit qz simul moueat et qescat. qz uis bn sequat qz simul mouet et mutatus est. z illud est commune omnibz instataneis. puta qz simul mouent z mutata sut. **A.** Ad quintum dicitur quod virtus aie naturalr loquendo est minor qz virtus angeli. Dato etia qz aia separata moueret i instati diceret aduersari qz no e in conuenies qz iuncta corpi qzuisicuz glorificato moueat i tpe. qz iuncta corpi naturalr sequit leges corpi. nec hoc cedit ad imperfectoz aie. cuz vt sic sit sibi naturale qz mouet i tpe. dum sic est iuncta corpi. **A.** Ad sextum aduersariis

negaret pntiaz. qz in eode instati ipse diceret esse plura signa. et i breuiori qz i instati possit deus mouere angelu pura i vno signo. **P.** Posset etiam dici qz eode modo possit argui qz deus no possit citius aere illuminare qz sol. cu sol illuminet eu i instati. **E.** id oportet nos dicere qz deus nuqz agit toto suo impetu actu suu. **N.** Natura igit qz agit toto suo impetu actu suu qzuis qnqz principiet in minima durati one. z qzuis hmoi natura attingat equalitate velocitatis qua deus eudem effectuz principia ret. multis tamen infinitis alijs modis natura potest deficere a virtute diuina respectu eiusdem effectus. **A.** Ad septimum diceret aduersarius qz qzuis impossibile sit aliqd ee simul in duobus locis mansue z pmaner. tn no e impossibile id ee i duobus locz transiue sine instabiliter z transiue. **A.** Ad ea tn qz sunt i ducta doctore ipsemet tndet hac distinctione. **A.** Ad primum dicit qz no e sile. qz lux no mouet p aere. sed sut i aere z in ue generatōes lucis. qz quid e cu instataneis sint. licet vna aliaz pcedat ordine calitatis z origis. sil tn inducitur i eode instati. **U.** igit eade virtus angeli appliceat ad totu spaciū. eadez aut spēs lucis no transiit totu spaciū. ideo qz in nullo e ad ppositu. **A.** Ad secundum negat pntia. **N.** Na tps mensuras motu angeli e alterius rois a tpe mensurante motu corpi. z ideo no sunt ad inuicē pabilia. nec p abbreviatōem vnus ad equalitate alteri poterim puenire. **A.** Ad tertium dicitur quod separatio aie vt e quedā corruptio no e motus pprie sed mutatio. z ido i instati poterit mensurari. **S.** aut post mortē hois maneret aia i corpe no vt forma corpi s; vt motor. qd doctoz nr valde reputat possibile. z postea separat vt motor separata mobili. id ee iudiciū de aia z de angelo. qz vt sic ipsa aia vero motu a corpe separat. ita qz eet signare vltimū instas quo eet i tali corpe. z primum quo eet extra tale corpus. z p huius motus eius tpe cōcepto istra illa duo instatia mensuraret.

Ad 7

Solutio eoz q sunt 5 Equidū. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 3

Articls 4

Et per hoc etiaz ap paret qd sit tenedū de tercio principali.
Quantuz ad quar tū pncipale. vtz naturavlis sit i loco. ddm qz sicut natura vlis no generat p se. sed generat ad generatōem alteri. puta ad generatōz pnculariū. vt ait auctor. vi. pncipioz. sic etia no mouet p se. sed si sibi pperit aliqd moueri. hoc

solūmodo sibi competit ad motū alteri. s. ad motū particulariū. Ad principale argumētū. Ad illud in p̄rariū dicendū q̄ nulla suba spūalis est i loco circūscriptiue. z sic intelligit Boetius.

Distinctio tricesimo octava z tricesimanona.

Hinc ad propositū zc. Dic mgr̄ facit cōparatiōē scie dei ad res scitas. z conūso. At diuidit i duas ptes. Nā p̄mo mgr̄ inquiri vtz scia dei sit causa rez. Secdo vtrum scia dei muret ex mutatiōe rez. distm. xxxix. ibi. P̄terea queri solet. Prima i duas. Nā p̄mo mouet questionē z ponit eius solutiōnē. Secūdo ex illa solutiōe mouet aliā incidentē dubitationē. ibi. Ad hoc autē quod supra dictū est. Prima in duas. Nā p̄mo mouet p̄dictā questionē z p̄cedit circa eā opina tiue ad vtrāq; partē arguēdo. Secūdo deter minatiue veritatē asserēdo. ibi. Hanc que videtur repugnantiaz. Tūc sequit illa pars. P̄terea queri solet zc. que est principū diu sionis. xxxix. At diuidit i tres ptes. Nā p̄mo magister pponit questionē. Secūdo interponit suam responsiōnē. Tercio opponit quorundā obiectiōnē. Secūda ibi. Ad quod dicimus. Tercia ibi. Dic opponitur. At hec in duas fm̄ q̄ cōtra duo dicta adducit instantias seu obiectiōnes. Secūda ibi. Si vero. Prima in tres. Nam p̄mo magister tangit hmōi obiectiōnē. Secūdo respōdet fm̄ p̄p̄riam intentionē. Tercio respondet fm̄ aliorum opinionē. Secūda ibi. Ad qd̄ dicimus. P̄t quidē deus. Tercia ibi. Item a quibusdā zc. Sequit illa pars. Si vero quod zc. Ubi p̄mo ex dictis b̄i Hieronymi p̄ quedā p̄dicta adducit instantiā. Secūdo hmōi dicta exponit iuxta rectam intelligētiā. ibi. Et tali itaq;. Circa istas distinctiōnes quero.

Utrum scia dei sit cā rez ad extra pductaz. At videt q̄ nō. qz mutabilis effectus p̄cedit a mutabili cā. s. ois creatura c̄mutabil z vanitati subiecta. scia vero dei nō ē mutabil. ḡ nō poterit eē cā mutabiliūm creaturaz. Maior patz. qz effectus z cā h̄nt analogiā z p̄portione ad inuicē. vt patet q̄. phisicorū. Minor de se nota ē. Contra. Auer. p̄j. met̄h. aut. q̄ scia n̄a causat a rebz. s. z

scia dei ē cā rez. Dic p̄mo vidēdum ē de eo qd̄ q̄rit. Secdo vtz de cognoscat futura cōtingētia. z hoc q̄rit ad illā dist. xxxviij. Tercio vtz deus possit scire infinita. Quarto vtz dei p̄uidētia se extendat ad omnia. et h̄ q̄ritum ad dist. xxxix.

Quātuz ad primū

vtr̄ scia dei sit cā rez ad extra pductaz. ponā duas p̄clusiones. Prima ē q̄ scia dei est cā rez. Secūda q̄ fm̄ nostz modū intelligēdi nō ē immediata cā rez. Primū p̄to sic. Artificis scia est cā eoz que ab artifice ordiāte z sciētificē pducunt. sed deus ē artifex oim. iuxta illud Sap. vii. omniū ē cā artifex oēz habēs virtutē. omnia p̄spiciēs. z oia ordinate a deo pducunt. vt patebit i li. ij. ergo scia dei est causa rez omniū. P̄. omne quod est realiter z formaliter idē quod creatrix eēntia. hoc est causa rerū. sed sciētia dei est hmōi. quia vt sup̄ius sep̄ius est p̄batū. attributa diuina nec realiter nec formaliter differūt a diuina essentia. ḡ zc. P̄clusionē scdam p̄to sic. Illud qd̄ est tm̄ cā sine qua nō ipsaz rez pductarū fm̄ n̄m modū intelligēdi nō est p̄ se z immediata cā ipsaz rez. Sed sicut dicit mgr̄ in lra. p̄scia dei est cā rerum sine qua nō si sciētiā tm̄ ad noticiā referamus. P̄. fm̄ idē genus cause nō p̄nt vniū effectus esse plures cause p̄ se z que p̄mo seu immediate. sed voluntas dei ē p̄ma z immediata cā oim. ḡ nō scia. Maior patz. Minorē ponit b̄tus Aug. iij. de tri. ca. iij. vbi ait. Diuina voluntas ē summa cā oim. z nihil hic agitur visibilter z sensibilter quod nō de interiori z inuisibili ac intelligibili aula summi impatoris aut iubeat aut permitat. At illa est etiā intētiō doctoris nri q̄ ait. qz in volēdo est qdā mor̄anie ad res. in sciēdo autē eōuerso est quidā motus rerum ad aiām. Ideo scia fm̄ q̄ scia non potest esse immediata causa rez. eo q̄ sciēns p̄ sciām suāz respicit scita fm̄ q̄ sunt in ipso. sed volens p̄ voluntatē suam potest esse immediata causa rerum. qz p̄ voluntatē suam tendit ad res fm̄ q̄ habent esse in seipsis. Sed cōtra illud arguunt quidā sic. Actōe immanētē nihil pōt extra p̄stitui. sed velleē actio immanēs. z silr̄ scire. ḡ nec voluntas nec scia dei p̄p̄rie est cā rez. sed ipsa potētia dei vt dicitur est causa rez. Illud cuius actus transit in alterz pōt eē immediata cā ei⁹ vel rō p̄ducēdi ipm̄. potētia est hmōi. quia. v. metaph. sic. dicit. q̄

Articls 1

Articls 1

Articls 2

Egidius 1

Contra egi

Marginal notes on the right side of the page, including 'Articls 1', 'Articls 2', 'Egidius 1', and 'Contra egi'. The text is dense and partially obscured by the binding of the book.

3 potētia cōtinuatina alteri? fm q̄ alterz **P** eū dē ordinē obseruāt aliq̄ fm n̄m modū in
telligēdi inter se vbi differūt sola ratione. quē
obseruāt realiter i his i quibz differūt realiter
sed in nobis nec scia nec voluntas elicit actio
nē immediate qua aliqd̄ pducit. s; t̄m modo
4 ad hoc sufficit potētia executiua. ergo **P** o
posita causa sufficiētī z nō impediat immedi
ate sequit̄ effectus. sed volūtas dei fuit ab eter
no. ergo creature pducte fuissent ab eterno.

Solutio **S**ed illa nō concludūt. Quia deus habu
it ab eterno potētiā producēdi creaturā. at
t̄n solummō tunc pduxit q̄n̄ eterna sua volū
tas creaturam voluit esse productā. **A**d p̄
mū igit̄ dicendū q̄ nō negamus diuinā potē
tiam. sed dicimus q̄ voluntas est p̄ se et p̄ ma
causa oīm productoz ad extra. cū potētia dei
nihil psequat̄ ad extra nisi fm b̄nplacitum z
imperii sue volūtatis. **A**d secundū p̄z co
dem mō. **A**d terciū dicēdū q̄ quis potētia
i nobis imēdiate eliciat actū pductiū. t̄n qz
i artificiat̄ hoc nō facit nisi ad impium vo
luntatis. ideo pductio talis p̄ncipaliter attri
buit̄ volūtati. **I**uxta qd̄ d̄r. vi. meth. **P** r̄nci
piū artificiat̄ est volūtas. **E**t alibi. **A**rtifi
ciatū z volūtas sunt idē. **S**ic i p̄posito t̄c.
Ad 4 **A**d q̄rtū d̄m q̄ talis forma arguēdi non
magis pcludit de volūtate z nos qz de poten
tia z t̄c. qz nō minus dei potētia ē eterna qz dei
volūtas. **A**d argumentū t̄n d̄m q̄ dei volū
tas fuit ab eterno vt esset creatura in tempe. z
ideo quis volūtas sit eterna. creatura tamen
fuit t̄p aliter pducta.

Articls 2
Quantūz ad secun
dum articulū. vtrum deus cognoscat futura
contingētia. **D**ico primo q̄ deus certa sciētia
cognouit futura contingētia ab eterno. **Q**uia
si nō. tunc nūc deus aut haberet rerū aliquarū
ignorantiā postqz producte sunt. aut aliquid
sue sciētie p euentuz rerum in esse accreuisset.
Cōsequētia manifesta est. vtrūqz etiā conse
quēs apparet impossibile. **P** illud deus ab
eterno cognouit cui⁹ ab eterno potuit ēē cau
sa. sed vniuscūsqz contingētis ab eterno po
tuit esse cā. ergo t̄c. **P** si nō. hoc ēēt p̄t̄o.
qz eozū esse posset impediri. sed hoc nō obstat
Nā cū deus omnia illa impediētia cognoscat
ab eterno. ideo de certo nouit vtrū talia futu
ra eueniāt vel nō eueniant. **S**ecūdo dico
q̄ p̄ p̄dictā certitudinē diuinē sciētie nō tollitur
contingētia a rebus p̄tinētibz. **N**ā cū sciētia

Lōdo
Lōdo

dei nō sit cā rerū nisi mediāte volūtate. vt pa
tuit i. i. articlo. volūtas aut̄ dei nō vult necio
q̄cūqz scit sed libere. z pot̄ ea nō velle. loq̄ndo
de his q̄ sūt extra ipm. s; scia dei vt est causa cū
determinet̄ ad effectū mediāte libera volūta
te nō imponit aliquā necessitatem his q̄ futura
sunt nisi ex p̄ditōne. puta supposito q̄ de⁹ ve
lit ea sic vel sic euenire.

Quantūz ad terci

um articulū. vtz deus possit scire infinita. di
stingui pot̄. **Q**uia vel q̄nt̄ d̄ infinito discreto
vt continuo. **P** r̄mo mō satis cōiter p̄cedit q̄ de⁹
coḡscit infinita z ab eterno coḡnit. **A**d p̄bat̄
sic. **D**e ab eterno coḡnit oia q̄ actū fuerūt in
eo. **S**ed vt ait p̄mē. xij. meth. oēs p̄portioēs
z forme q̄ i potētia sūt i p̄ma materia sūt actū
i p̄mo motore. cū igit̄ materia sit i potētia ad
infinitas formas saltē n̄mero. s; t̄c. **P** q̄cūqz
p̄fecte cognoscat aliquā virtutē. p̄fecte cogno
scit oia ad q̄ h̄mōi virtus se pot̄ extēdere. s; de
us suā virtutē p̄fecte cognoscat q̄ se extēdere po
test ad infinita. s; t̄c. **P** ad idē facit auctas
b. **A**ug. quā adduxit dist. xxxv. c̄loē. iij. i so
lutōe q̄nt̄erōis. **S**z d̄m istius quidā do
ctor tenēs arguit sic. **N**ō nō est nec ēē potest
hoc deus non cognoscat. infinitū discretūz est
h̄mōi. **S**i em̄ possent esse discreta infinita. il
la z stituerent z̄tinuū infinitū magnitudinē.
quod im̄ possibile est esse. qz cū virtus sequat̄
magnitudinē. sequerēt q̄pter diuinā virtutē
ēēt virtus infinita. **I**te forma sbalis illi⁹ ma
gnitudis ēēt infinita fm p̄fectoz. **S**z illd̄
nō infrin̄git p̄dictā c̄loem. nec alr̄ optet n̄
dere qz m̄sum ē supius dist. xxxv. **P** d̄ t̄n ne
gari minor. **A**d p̄batōez dico q̄ discreta p̄nt
ēē infinita q̄ t̄n nō ēēt z̄tinua. sic sūt angeli et
aīe. **E**t nā infinita z̄tinua possēt a deo p̄du
ci successiue. q̄ quis fm aliquos repugnet sil
esse. nō t̄n repugnat q̄n simul a deo possēt co
gnosci. **N**ā repugnātia quā habēt ad sil̄ cēn
dū nō est ex dei ignorantiā vel impotētia. sed
soluz ex p̄te effectus est h̄mōi repugnātia. vt
ipsimet dicunt. **D**e continuo aut̄ infinito di
cit doctor noster et multi alij q̄ cū nō habeat
ideam in deo fm se a deo nō potest intelligi.
Quid tamē ego de hoc sentiam ad p̄ns nolo
discutere. sed d̄no p̄cedente discutā i secūdo
distin. p̄ma.

Quantūz ad quar

tum p̄ncipale. vtrum dei p̄uidētia secrete
z 2

Di. xxxij.
Articls 3
Petrus de
aluerina.
Cōtra Pe
trum.

dat ad oia. **D**icēdū q̄ q̄uis humana puidētia nō se exēdat ad oia. q̄ p̄siliū. 7 p̄ p̄no puidētia alicuius nō exēdit se nisi ad ea que p̄ eū p̄nt vel p̄moueri vel impediri. multa vero sunt que p̄ hominē vt homo est nec p̄nt impediri nec p̄moueri. diuina tamē prouidētia ad omnia se extendit. cū nihil sit tam difficili lequin diuino p̄silio possit p̄moueri. et nihil tam contingēs vel etiā necessariū quin eodem cōsilio possit impediri. **P**. mala subsunt diuine puidētie. ergo omnia alia. **C**ōsequētia patet. q̄ cū nullum agēs aspiciēs ad malum agat quod agit. vt dicit. iij. de diu. nomi. si aliquid deberet subterfugere diuinā puidētia 7 ordinatiōē. hoc maxime esset ip̄m malum. **A**necedēs patet p̄ Boetū. iij. d. 2. so. vbi ait. **M**odus diuinus est q̄ ad bonū dirigēs cūcta disponat. **N**am si a reprobis nihil causa mali gerit. licet in agendo errent. multo minus ordo ille de cardine summi boni proficiens a suo reflectit exordio. **E**t August. in enchyridion. ca. vij. ait. q̄ malū bñ ordinatū et suo loco positū cōmendat bona vt magis placeant. **E**t subdit q̄ deus omnipotēs nō sine reprobis aliquid esse in ope suo. nisi a deo esset omnipotēs 7 bonus vt bene faceret et de malo. **A**d argumentū principale dicēdū. q̄ q̄uis scientia dei sit immutabilis. tamē quia est causa rez mediante voluntate diuina q̄ respectu omnīū creabiliū totaliter est libera etiā libertate p̄radictiōis. ideo mutabilis potest esse effectus. q̄ talis erit qualis cū deus vult esse. 7 tūc est q̄ cum diuina voluntas esse de terminauit.

Ad argu
mētū p̄nci
pale.

Distinctio quadragesima.

Destinatō

Deo 7c. **I**sta est distinctio. xl. q̄ sic p̄nuat p̄cedentibz. **P**ostq̄ determinatū est de scientia dei fm se ac etiam compatitue respectu oīm creaturaz genēralif. hic determinat de eadem scia respectu intelle/ alis creature specialiter. **D**eterminat em̄ de p̄ destinatione que est quasi quedā spēs diuine scie qua spāliter respicit deus creaturā ordina bilē in eternā beatitudinē. hec autē sola est crea rura rōnalis ac intellectual. **D**iuidit autē h̄ ps in p̄tes duas. **N**ā p̄mo mgr̄ tractat de p̄de stinationis 7 reprobatiōis certitudine. **S**ecū do de eaz p̄uā causalitate seu aptitudine. **D**istinctio. xli. ibi. **S**i autē querim⁹ merituz.

Prima in duas. **N**ā p̄mo tractat de effectu p̄destinatōis. **S**ecūdo de effectu reprobatiōis. ibi. **C**ūq̄ p̄destinatō. **P**ria i duas. **N**ā p̄mo agit de p̄destinatōis quidditate. **S**ecū do de sui effectus infallibilitate. ibi. **P**redesti natōz nullus videt. **E**t hec diuidit i q̄ttuor p̄tes. **N**ā p̄mo inquisitiue p̄cedēdo arguit p̄ effectus p̄destinatōis certitudie. et p̄tra eius certitudinē. **S**ecūdo ponit p̄dictōz determinati onē. **T**ercio addit quorundā obiectōem. **E**t q̄rto cū sui excusatione subiūgit solutiōz. **S**e cūda ibi. **Q**uibus r̄ndemus. **T**ercia ibi. **V**erā tamē adhuc. **Q**uarta ibi. **I**n hui⁹ q̄ōnis solu tione. **S**equit illa ps. **C**ūq̄ p̄destinatō. **E**t diuidit i duas p̄tes fm q̄ duplex videt ef fectus reprobatiōis. s. positū 7 p̄uatiū. **P**ri mo q̄ determinat de reprobatiōis effectu posi tūo qui ē pene eterne p̄paratio. **S**ecundo de eius effectu p̄uatiuo qui est gratie et glorie denegatio. ibi. **E**t sicut p̄destinatōis. **C**ir ca istā. xl. distinctiōem quero hāc questionē.

Utrū possibile sit p̄destinatū ad salu tē finaliter nō saluari. **E**t videt q̄ sic. q̄ de⁹ p̄t p̄destinatuz damnare. q̄ possibile est p̄destinatū nō saluari. p̄ntia pa ter. p̄b̄ ancedēs. q̄ quicqd̄ de⁹ potuit ab eter no hoc p̄t omī tpe. nā ex successu t̄pis nō di minuit diuina potētia. **S**z nūc p̄destinatuz p̄t vel pauluz deus ab eterno potuit repro/ bare. q̄ 7 nūc. **A**ōtra. **A**nsel. de p̄cordia p̄de stinatōis 7 gr̄e ait. **P**reclara 7 p̄destinata de necitate futura sunt. **S**z qd̄ ē necēe ip̄ossible ē nō eē. vt p̄z. ij. per hermenias. q̄ 7c. **D**ic q̄ttuor sūt vidēda. **N**ā q̄ reprobatiō 7 p̄desti natio opposito mō se h̄nt. 7 opposita iuxta se posita maḡ elucescūt. ideo p̄mo vidēdū ē qd̄ sit reprobatio. **S**ecūdo quid sit p̄destinatio. **T**ercio vtz p̄destinat⁹ possit dānari. **E**t q̄rto vtz reprobatus possit saluari.

Quātuz ad primū

Quātuz ad primū articū. quid sit reprobatio. est aduertendū. q̄ reprobatio tria videt implicare. s. p̄cogniti onē culpe. subtractionē gratie. et p̄parationēz pene. **D**eus em̄ ab eterno p̄cognouit culpam illius que reprobat. 7 p̄pter hoc ip̄m gratia fi naliter p̄nuat. 7 penā eternaz ei p̄parat. **Q**uo ad primū ipsa reprobatio nihil videt addere sup̄ simplicem p̄cognitionē diuine p̄scientie. **Q**uo ad secundū nō addit aliquid positue. sed solū p̄uatiue. **Q**uo ad terciū addit aliū quid positue. **E**t his p̄t ipsa reprobatio

Articū 9

[Marginal notes on the right page, partially visible]

sic describi. Reprobatio est eterna p̄cognitio mali vsus liberi arbitrii. rōne cui⁹ de⁹ de creuit aliquē hoīem i p̄nti vita p̄uare gr̄a. ⁊ i futura punire eterna pena.

Articulus 2. Quantum ad secundum articulum.

quid sit p̄destinatio. est aduertendū q̄ p̄destinatio dupliciter pot̄ cōsiderari. Uno mō generaliter. put̄ pot̄ competere rationali ac etiam intellectuali creature respectu quorū cuiq̄ b̄nficioꝝ a deo collatoꝝ. Alio modo specialiter respectu hominū in eternaz beatitudine dirigēdoꝝ. P̄mo mō describit b̄n̄s Aug. p̄destinationē in libro de si. ad p̄trum sic dicit. P̄destinatio est gratuite donationis p̄paratio. Secdo modo aut idē Aug. in li. de p̄destinatioe sanctorū. P̄destinatio est destinatio alicui⁹ in finē. Vel sic. P̄destinatio ē p̄paratio gr̄ate i p̄nti ⁊ glorie i futuro. Sic etiā multae alie descriptioes p̄destinationis date p̄ ap̄stolos ⁊ alios diuersos doctores. quas ad p̄ns gratia b̄n̄euitatis obmitto. Est etiā aduertendū q̄ destinare duobus d̄ significare. Nam destinare idē est qd̄ proponere. Iuxta qd̄ ait ap̄st. ij. Cor. ix. Unusquisq̄ put̄ d̄stinat i corde suo ⁊c. Et. ij. mach. v. d. Eleazar⁹ d̄stinauit nō admittere illicia. Secdo destinare idē est qd̄ mittere. Iuxta qd̄ d̄. lra d̄stinata id ē missa. Et vtroq̄ mō satis ē ad p̄positū. Nā iuxta primū modū d̄ ab eterno ip̄os electos p̄destinare. qz ab eterno respectu eoz h̄nt p̄positū miserēdi. Et scdo mō deus d̄ electos p̄prie p̄destinare eo q̄ videt eos mittere ⁊ dirigere p̄ hoc mediū qd̄ ē gr̄a i h̄c finē q̄ ē b̄n̄euitudo ⁊ gl̄ia. Et p̄ h̄ etiā p̄ d̄n̄a inter p̄sciam damnatoꝝ ⁊ p̄destinatioꝝ electoꝝ. Nā p̄scia dicit simplicē dei noticiam quā h̄z de damnandis. ⁊ si cū noticia aliq̄ mō implicat diuinū p̄positū. h̄ nō ē fm̄ q̄ d̄ proponit agere. s̄ pot̄ fm̄ q̄ d̄ p̄ponit ab actu cessare. Sed p̄destinatio nō dicit simplicē noticiā. qz implicat siue includit diuinū p̄positū cū sui efficacia ad miserēdū ⁊ gl̄orificandū. Et nō licet mali nō damnet̄ ex hoc q̄ d̄ eos impellat i culpā seu ad culpā. tñ nulli boni saluant nisi deus mediāte sua gr̄a eos dirigat. ⁊ mittat seu impellat ad gl̄oriā.

Articulus 3. Quantum ad tertium articulum.

utrum p̄destinatus possit damnari. P̄mo dicit̄ quid mihi videt̄ ē tenen-

dū. Secundo in ducaz aliquas difficultates i p̄trariū. Circa primū ponā duas p̄clones. Prima ē q̄ p̄destinat⁹ q̄stū ē de se damnari pot̄. Quia ois q̄ pot̄ mittere culpā ille pot̄ incidere penā h̄mōi culpe debitam. ⁊ p̄ h̄mōi culpa paratā ⁊ ordinatā a iusto iudice. sed p̄destinat⁹ a n̄q̄z p̄sequat̄ effectū p̄destinationis. puta dū est i via pot̄ mittere h̄mōi culpā. ⁊ ⁊c. Maior p̄z de se. Minorē p̄bo. qz h̄o p̄ libez arbitriū nondū in gr̄a firmatū pot̄ peccare mortaliter. mortali autē pctō ē eterna dānatio debita ⁊ ab ip̄so deo ordinata seu p̄parata. vt patet in multis locis sacre s̄pture. ⁊ ⁊c. Secda p̄clusio ē. q̄ q̄uis p̄destinat⁹ modo p̄dicto possit damnari. tñ factō nūq̄z damnabit. Quia oppositū diuini p̄positi finalit̄ nō p̄tinget. sed p̄positū dei ē vt p̄destinat⁹ finaliter saluet̄. ⁊ p̄destinat⁹ finaliter nō damnabit. Maior p̄z. qz diuinū p̄positū est immutabile. eo q̄ immobilis sit de⁹ p̄ se ⁊ p̄ accidēs ⁊ ab intra. vt patet. xij. metaph. ⁊ apud deuz nō est trāsmutatio. nec vicissitudis obumbratio. vt dicit̄ Jaco. i. Minor etiā p̄z ex p̄cedētibz. Forte dicit̄ q̄ illa simul stare ē impossibile. qz contradictoria eidē sil' uenire nō p̄nt. sed necessariū ⁊ nō necessariū sunt p̄dictoria. Et fm̄ p̄mā p̄clusioꝝ p̄destinat⁹ nō saluabit̄ nccio. qz quod pot̄ nō saluari hoc nō saluat̄ nccio. ⁊ iuxta scdam p̄clusionē p̄destinat⁹ necessario saluat̄. qz qd̄ nō pot̄ damnari nccio saluabit̄. Cōtra p̄mā p̄clusionē pot̄ argui sic. Deus ab eterno sciuit p̄ter eē saluandū. ⁊ p̄ter de necessitate saluabit̄. Antecēdēs p̄z. p̄batio p̄ntie. qz aut p̄ter pot̄ nō saluari aut non pot̄ nō saluari. Si dat̄ p̄mū. tunc scia dei fuit incerta ⁊ mutabilis ⁊ fallibilis. Si dat̄ secūdū tūc habet̄ p̄positū. qz non possibile non eē eq̄ pollet ei quod est necesse eē. vt p̄z. ij. per hermenias. Cā necessaria ⁊ nō mutabilis arguit effectū nccioꝝ et immutabilē. s̄ siue scia dei siue volūtas dei sit cā salutis ipsius p̄destinati. patet q̄ h̄mōi cā nō ē mutabilis. ergo ⁊c. Maior p̄z p̄pter analogiā q̄ ē inter cām ⁊ effectū. qz vt dicit̄. ij. phicoꝝ. si cā ē vltis. ⁊ effectus est vniversalis. ⁊ si cā est p̄icularis. ⁊ effectus ē p̄icularis. ⁊ si cā in facto eē ⁊ effectus i facto eē. et p̄sequēs si cā est necessaria effectus est necessarius. Minor etiā patet. qz nec scia dei mutabilis eē pot̄ nec voluntas. C. sicut patet p̄ regulam phi in. i. p̄noz. Maior p̄positio ne existēte de necessario. ⁊ minori de ineff. tūc sequit̄ cōclusio de necessario. sed omne a deo

Cōclō 1 Ratio

Cōclō 2 Ratio

Instantia p̄ abas cōclusiones.

Instantia p̄ p̄mā cōclusionē.

2

3

repñia. id est dubia. quorum nō est numerus
 utriusq; illoꝝ piculū vitates. sic affirmare de
 temus respectu omnium futuroꝝ dei pñcientiā
 vt. ex hoc aliquoꝝ futuroꝝ nō negemus ad
 vtrūlibet contingentiam. **A**d cuius intel
 lectum est aduertendū qd multus est diuisio de
 dei cognitioe ⁊ humana. **N**ā actus humane
 cognitionis nō sunt oēs simul. vnus em̄ suc
 cedit alteri. **N**am cū nostrū intelligere sit cū
 pñtino ⁊ tempe. vt patet. iij. de aia. ergo sicut
 in tpe est successio futuri. pñtis ⁊ pñenti. sic in
 cognitione humana est expectatio futuroꝝ ⁊
 apprehensio pñtis ⁊ memoria pñentioꝝ. **E**cō
 tra diuina cognitio est sup omne tpus ⁊ sim
 plicissima mensura eternitate. et pñtis nō ē
 successiua sed simpliciter simul tota. eo qd sua
 ppria mensura puta eternitas sit interminat
 bilis vite tota simul. ⁊ pñtis possessio sicut ait
Boetius. v. de solatōe. **P**ropter qd nra co
 gnitio de futuro contingēti nunq; pot ēē cer
 ta. anq; illud qd fuit futurū pñtialiter in esse po
 nat sū actualē suā existentia. **T**ale nanq;
 futurū nō pot certificare nostrā cognitioem
 p seipsum. eo qd nō dum sit. nec p suas causas
 proximas. eo qd ad vtrūlibet indeterminate sit.
Tamē ipsa noticiā diuina de huiusmodi re fu
 tura infallibilis esse potest. **N**ā eo ipso qd actus
 diuine cognitionis est vnus simplicissimus
 ⁊ simul totus. eque clare cognoscit de huius
 modi futurū sicut pñtis ⁊ pñenti. **N**ā omnia
 futura ⁊ sū pñtialiter in ipsa eternitate que ē di
 uine cognitionis mensura simul tota stabili
 ter ⁊ sine vicissitudine seu successione equali
 ter comprehendunt. **E**t etiā hec omnia in specu
 lo clarissimo sancte trinitatis equaliter repres
 sentantur. nō solum q̄ntum ad suas quiddita
 tes ⁊ essentias. verū etiam q̄ntum ad suas ppri
 as et indiuiduas seu actuales existēcias. igit
 eque infallibiliter cognoscit deus ea que futu
 ra sunt. sicut cognoscit pñtia vel pñtialiter. **E**t
 illud pot sensibili exēplo aliquāter declara
 ri. **D**ato em̄ qd aliq; homo in tribus distinctis
 tēpibus videret tria aialia aliq; certū passus
 transire. tūc in quolibet distincto tempe vide
 ret pñtialiter vnū illoꝝ animalū transire.
 quia tamē visiones illius hominis distinctis
 mēsurarent tēpibus. ideo trāsitus oim triū
 animalū simul pñtialiter nō videret. **S**ed si
 visio illius hominis esset vna simplex et simul
 tota omne tempus trāscedēs. tūc simul om
 nes illos trāsitus pñtialiter videret. q̄ntum
 illi trāsitus nō essent simul. **S**ic quia visio
 dei est vnica simplex simul tota omne tēpus

simply trāscedens. ideo oia in q̄buscūq; tēp
 bus pñtialiter pñtialiter videret. **E**t ex his
 bñ intellectis patet fallitas opiniois Cicero
 nis. **R**estat secūdo videre quomō hac fal
 libili dei noticiā nō tollitur. sed magis con
 firmat contingentū futuroꝝ mutabilitas ⁊
 contingentia. **E**t hoc potest sic pbari. **Q**uia
 deus in sua eterna noticiā sic omnia prouidit
 esse futura sicut eueniūt. **S**ed vt ad sensū pa
 ter quedaz entia pcedunt immediate ex cau
 sis determinatis ⁊ necessarijs sū cursus omni
 nē. **A**lia autē pcedūt immediate ex causis ide
 terminatis ⁊ mutabilib; ergo deus pñtialiter ab
 eterno illa euenire necessario. hec autē pñtialiter
 ter. **E**t infallibilitate igit diuine noticiā nō
 hñt stoici negare rerū aliquaz ad vtrūlibet
 pñtialiter. sed magis habebāt pcludere qd
 infallibiliter entia contingentia eueniūt cōtin
 genter. **V**is pñtialiter ad solutiones argu
 mentoꝝ pcedam? dōz **E**t pmo ad istā dā
 taz ⁊ ambas pclusiones simul dico. qd quis
 posse damnari ⁊ nō posse damnari sibi in
 tuo contradicant si sumant respectu eiusdem
 ⁊ sū idem. tamen hominē ex sua ppria fragi
 litate posse damnari. qd ponit i pma pclusio
 ne. ⁊ ex dei pposito ⁊ voluntate ac bonitate de
 facto nō damnari. quod ponit in secūda cō
 clusione. illa nō p̄dicūt. **A**d p̄mū ⁊ p̄mā
 pclusionem adductus cum inferit. ergo **P**e
 trus de necessitate saluabit. distinguo d̄ neces
 sitate. quia vel intelligit qd h̄mōi necessitas se
 teneat ex parte psequētis. vel ex pte psequē
 tis. **S**i primo mō. tūc nego psequētis. qz pe
 trus saluat non coacte sed libere ⁊ contingen
 ter. **S**i secūdo mō. tūc cōcedo psequētis.
 qz pñtialiter psequētis sepius p̄p̄at secum
 necessitate pñtis. **S**icut p̄z cū dicit. **S**i sor
 tes currit sortes mouet. h̄ ancedēs ⁊ pñtis sunt
 pñtialiter. ⁊ tū ipsa pñtia ē necēcia. sic in p̄posi
 to ⁊c. **F**orte dicit qd q̄ntum pñtia ē necēcia. tūc
 ancedēs p̄posito i ēē de necēitate sequit pñtis. in
 t̄m qd p nostrū p̄silium h̄mōi pñtis nec poterit
 impediri nec promoueri. qz siue velimus siue
 nolimus tale psequēs ad p̄positum huius an
 cedētis inueniabilis sequit **P**osito em̄ qd sortes
 currat siue vel siue nolimus oportet qd sortes mo
 ueat. **C**ū igit sū ea qd dixisti deus omne con
 tingens futurū ab eterno cognouit. qd **P**e
 trus siue velit siue nolit de necessitate saluus erit.
 nec d̄ aliquo futuro contingente debemus cu
 rare seu consiliari. eo qd deus ab eterno cogno
 uit talia esse ventura. **R**espondeo qd q̄ndo
 pñtia est necessaria. ⁊ ancedēs ponit in esse.

Solutio
rois cōtra
ambas cō
dices.

Solutio
p. 1. c. 10e.
Ad

Instantia

Solutio.

Solo rō/
nā cicerō u/
Ad 1

ditionalem. et hęc doctores moderni vocant
necessitatē sequētie et nō sequētis. ¶ Ad p
mū inductū p errore Liceronis nego mino
rē. quia quous nullā habeant entitatē expres
sam et determinatā in se vel in suis pncipijs.
seu causis primis et mutabilibus. tamē super
minētē habēt entitatē in sua causa exempla
ri. Juxta quod dicit Jōh. 1. Qd factū ē lipo
vita erat. Et hoc sufficit ad habendā infalli
bilem noticiā seu sciētiā futurorū ei qui ade
quate comprehendit hōi exemplar. s. ipsam
divinam essentia. que tanq̄ clarissimū spe
culū intellectui diuino qui ipsam comphe
dit omnimode et adequate omnia lucidissi
me representat. ¶ Ad secundū nego minorē. qz
illo modo iā dicto quo futuris contingētibus
competit entitas. eodem modo competit ipsi
veritas summa. quiavt sic indistincta sūt ab
eterna veritate que est ipse deus. ¶ Ad terci
um dicēdum q̄ maior uō est vsq̄ quaq̄ vera.
Nam de generabilibus et corruptibilibus est
scia. in libro de generatōe et corruptōe. de p
tinentibus casualibus et fortuitis est sciētia. in
ij. phisicorū. Debet ergo intelligi illa necessi
tas seu impossibilitas aliter se habēdi nō sem
per q̄stū ad rem scitam. sed q̄stū ad neces
saria et immutabilem rationē que circa hōi rē
poterit formari. Dato etiam q̄ maior esset ve
ra de sciētia nostra que dependet aliquo mo
do ab ipso scibili. tamen nō est vera de sciētia
diuina que nullo modo dependet ab aliq̄ cre
atura. ¶ Est etiam dei sciētia de ente maxi
me necessario considerato obiecto suo principa
li in quo omnia secundaria obiecta pncipali
ter deus intuet. ¶ Ad quartum dicēdū q̄
quous de singularibus et futuris ptingētibus
non sit determinata veritas apud intellectū
nostri. qui ex suo modo cognoscēdi nō ha
bet de talibus futuris euidētiā certā donec
sint pntia fm suam ppriam actualitate. ta
men talium futurorū potest esse determinata
veritas apud intellectū dei qui eque euidēter
et clare videt omnia futura sicut videt ea cum
actualiter sunt pntia. ¶ Ad quintū dicen
dū est sicut dictum est ad instantiā supius in
ductā contra primā solutionē. ¶ Ad sextum
pater p ea que dicta sunt ad quartū. ¶ Ad
primū adductum pro errore stoicorū dicēdū
q̄ licet illa maior sit vera de sciētia nostra cu
ius certitudo dependet a scibili. tamē nō ē ve
ra de sciētia dei que est penitus independens
ab omni creatura. ¶ Posset etiaz dici posito
q̄ sit vera de scibili quod est obiectū principa

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Solo rō/
nā stoicorū

Ad 1

le illius sciētie. tamē nō est vera respectu cuius
libet obiecti secundarie cogniti in hōi sciētia
Et tūc nō plus habet ex virtute illius maio
ris q̄ p sciētia dei nō est magis immutabi
lis q̄ diuina essentia que est suū obiectū p
cipale. potest tamē esse immutabilior omni cre
atura. cū nulla creatura sit obiectū pncipali
illius sed tūmodo secundariū. ¶ Ad scdm
nego minorē. Ad pbarionē dicēdū q̄ diuine
sciētie nihil accrescit ex productione rerum
in esse. Sicut em̄ nunc deus scit infinita que
pducere posset si vellet. quorū tamen nullū
producet. sicut nihil eorum que sunt et fuerit
produxit. nec vnq̄ producturus esset. nihil
minus cognosceret omnia et singula q̄ nunc
cognoscat postq̄ ea pduxit. ¶ Ad terciū di
cēdū q̄ vt patz ex dictis supius nō plus hic
concludit nisi q̄ tale futurū nō potest nō con
tingere euenire. ex quo deus ab eterno presci
uit ipsū contingere esse futurū. Propter qd
p diuinam psciētiā nō tollit contingētia a
rebus. sicut intendit dicere stoici. sed magis
confirmat.

Ad 2

Ad 3

Quantū ad quar

Articls 4

tum articulum. vtrum reprobatus possit sal
uari. Dico breuiter q̄ aliquo mō est possibile
reprobatū nō damnari. et p consequēs salua
ri. Quia illud quod nō est simpliciter neces
se ē hoc possibile est nō esse. sed reprobatum
damnari nō est simpliciter necesse ē. ergo rē.
Maior pater. quia nō necesse esse et possibile
nō esse conuertunt in secūdo ordine modalū
um. vt pater. ij. per hermennias. Minorē pro
bo. qz si aliquis necessitate absoluta et inuita
bili damnaret. tunc eadē necessitate mortalit
peccaret. sed sequēs ē falsum. cōtra p. qz in
fernali pena eterna nullū damnat nisi p peccō
mortali. falsitas etiā cōtra ē nota. qz si necessi
tate inuitabili aliquis mortaliter peccaret. tūc
mortale peccatū nō esset peccm. Nam fm bēn
aug. in libro enchyridion. peccatū tantū est
peccatū quantū est voluntariū. et si nullo mō
est voluntariū nullo mō est peccatū. Sz vbi
est inuitabilis necessitas ibi nihil videt ē d
volūtario. q̄ reprobatū aliq̄ mō poterit saluari
¶ Ad argumētū pncipale ddm q̄ cū pdesti
natio vel sit ipm diuinū ppositū. vel nō cō
cludat diuinū ppositū. qd simplr ē immuta
bile. ideo pdestinatus ad vitā eternā de potē
tia dei ordinata nunq̄ damnabit vltimate. Ap
paret igit q̄ argumētū nō cludit.

Ad pnci
pale argu
mentum.

Distinctio quadragesima prima.

Sicut autem querimus etc. Sic magister inquit de causa predestinationis. puta utrum aliqua aptitudo causalis ex predestinatione vel reprobatione fuerit quam aspiciat deus hunc predestinavit et illum reprobavit. Et dividit in duas partes. Quia primo inquit an predestinatio vel reprobatio causetur ex humanorum meritorum bonitate vel malicia. Secundo incidit quod utrum divina scientia mereatur ex creaturarum mutabilitate. ibi. Preterea considerari oportet. Prima tres. Nam primo circa illam inquisitionem suam intentionem exprimit. Secundo a sua intentione quandam opinionem excludit. Et tertio errorem quorundam hereticorum infringit. Secunda ibi. Opinati sunt etc. Tercia ibi. Multi etc. Itaque secunda dividit in tres partes. Nam illam opinionem excludendo primo magister ponit. quod ex scientia meritorum electio dei non provenit. Secundo in contrarium obijcit. Et tertio obiectionem solvit. Secunda ibi. His tamen adversari. Tercia ibi. Sed quid intelligere voluerit. Sequitur illa pars. Multi vero. Et dividit in duas partes. Nam primo magister contra hereticam opinionem ostendit. quod nec predestinatio nec reprobatio causantur ex meritis de facto precedentibus. Secundo ostendit quod bonorum meritorum ad predestinationem. et malorum ad reprobationem non est equalis respectus. Secunda ibi. Sed que res. Sequitur illa pars. Preterea considerari oportet. Et dividit in tres partes. Quia primo movet questionem de scientia et prescientia indistincte. Secundo rident quantum ad illud quod peritur ex prescientie. Tertio quantum ad illud quod queritur ex prescientie. Secunda ibi. De prescientia primum respondemus. Tercia ibi. De scientia autem dicimus etc. Circa hanc distinctionem quero.

Quoniam reprobatio possit impediri peccatis sanctorum. Et videtur quod sic. Quia illud quod est promotivum unum oppositorum. habet impedimentum alteri. maxime si talia sint opposita immediata. scilicet predestinatio et reprobatio sunt opposita immediata. quia sine uno medio omnes homines vel sunt predestinati vel reprobandi. et predestinatio inuadat peccatis sanctorum. ut dicitur. Augustinus. si reprobatio impeditur poterit peccatis sanctorum. Contra. in inferno nulla est redemptio. ut legitur Job. xv. si reprobatus est in infernum ordinatus. etc. Quia magister in illa. xli.

di. inquit de causa reprobationis et predestinationis. id primo videndum est de causa reprobationis. Secundo de causa predestinationis. Tertio utrum predestinatio usuari possit peccatis sanctorum. Quarto utrum reprobatio impediri possit peccatis sanctorum.

Quantus ad primum

Articulus 1

articulum de causa reprobationis videtur esse dicendum quod ipsi reprobationis possumus assignare causas. Quia ad penam eternam nullus ordinatur a iusto iudice sine recognitione cause. sed reprobatus a deo quod est iustus iudex est ad penam eternam deputatus seu ordinatus. etc. Nec autem causa ex parte reprobatorum duplex potest assignari. scilicet quod reprobandi ab hoc seculo recedentes in duplici statu esse videntur. Quidam enim sunt in statu adultorum. quidam in statu puulorum. Quod ad adultos causa reprobationis dici potest malus usus liberi arbitrii usque ad finem vite ipsius duraturus: ab eterno a deo prescitus. Unde quia deus sciuit ab eterno tale hominem in fine vite sue abire in suo libero arbitrio. ideo a tali homine infirmitati diuine gratie sua temeritate finaliter resistere. deus ab eterno recevit suam gratiam finaliter subtrahere. et a gloria eterne beatitudinis tamquam inhabiliter reprobare. Quod autem ad puulos abique sacro baptismatis recedentes causa reprobationis dici potest ineptitudo seu inhabilitas ad recipiendum influxum gratie diuine ab eterno a deo prescinita. quod ipsi peruenire vel causa naturali. puta quod ex naturali sua proleptione tam cito moriuntur quam baptizari non possunt. vel ex causa voluntaria inlicitate tamen aliena. puta quia nascuntur vel nutriuntur ab infidelibus qui eos nolunt baptizare. Est enim imaginandum in isto proposito. quod sicut sol radios ubique diffundit. et quantum in se est homini diffusionem omnia illuminat. si tamen aliqua huiusmodi diffusibilis radijs obices ponunt. illa tenebrosa manebunt. sic deus solem gratie spiritualis quantum est ex parte sue bonitatis omnino facit super bonos et malos. quia quantum est ex parte sue bonitatis ipse nemine vult perire. sed magis vult omnes homines saluos fieri. et ad agnitionem veritatis venire. ad Thimoth. ij. Quia tamen ipse in aliquibus ab eterno preiudicat obice resistentem huiusmodi gratie diffuse modo predicto. id tales modo quo dicitur est a deo dicitur reprobandi. Et quod causa reprobationis ipsorum adultorum reducat illo modo in actuales et propriam culpam ipsorum. reprobatio autem puulorum non reducat in ipsorum propriam culpam. ideo adulti re-

Dist. I
 Quod ad secundum
 Quod ad tertium
 Quod ad quartum
 Quod ad quintum
 Quod ad sextum
 Quod ad septimum
 Quod ad octavum
 Quod ad nonum
 Quod ad decimum
 Quod ad undecimum
 Quod ad duodecimum
 Quod ad trigesimum
 Quod ad quadragesimum
 Quod ad quinquagesimum
 Quod ad sexagesimum
 Quod ad septuagesimum
 Quod ad octogésimum
 Quod ad nonagesimum
 Quod ad centésimum

pbatis nō solum pena damni. sed etiaz pena
sensu detestē z puidet a iusto iudice. pūul au-
tem tm̄modo pena damni que est carētia di-
uine visionis. Et hec q̄stum ad p̄mū articu-
lum sufficiat.

Articulus 2. Quantus ad secun-

dū articulu q̄ sit cā p̄destinationis. E aduertē-
dū q̄ qz oppositoꝝ oppositē sūt causē. p̄destina-
tio autē z reprobatio aliquo mō sunt opposita
ideo cāz p̄destinationis assignare possumus
ex oppositis causaz p̄dictaz ipsius reprobari-
onis. **U**t igit singula singulis p̄ oppositū
ualeat respondere. dico saluo tm̄ semp meliori
iudicio. q̄ cā p̄destinationis ipsōꝝ adultoz vi-
det eē bon⁹ vsus liberi arbitriū ab eterno a deo
p̄cognitus finaliter duraturus. quē bonū vsū
finaleū deus ab eterno p̄templās p̄posuit ta-
libus homibus h̄mōi vsū habiturus sic dare
grām finaliter in p̄nti vt mediātē grā in p̄nti
pueniāt ad gl̄iam i futuro. **D**ixi autē notāter
finalē seu finaliter. **N**ihil obstat q̄n repro-
batus quādoqz habeat bonū vsū liberi arbi-
triū in p̄nti. p̄uidit tamen deus q̄ sua libertate
abūtedo ab huiusmodi bono vsū finaliter se
auertet. igit nec gratiā finaliter habebit in p̄-
senti. nec gloriā in futuro. Quia sicut dicit te-
rtius veritatis. **Q**ui p̄seuerauerit vsqz in fine:
hic saluus erit. **E**t ecōuerso p̄destinatus i
p̄nti q̄nqz p̄t habere malū vsū. scuit tm̄ de-
us ab eterno q̄ i tali malo vsū finaliter nō ma-
nebit. ideo p̄posuit deus ab eterno tali homi-
dare grām finalē in p̄nti z gl̄iam i futuro. **I**n-
tra illud **Ezech. xvij.** Si impi⁹ egerit p̄ntiaz
ab omnibz pctis suis que opatus est z fecerit
iusticiā vita uiuet. oim iniquitatū suaz non
recordabo. **C**ausa autē p̄destinationis ipsōꝝ
pūuloꝝ potest dici quedā apertudo respectu
baptismalis grē quā deus p̄uidens ab eterno
ip̄los p̄destinauit ad vitā eternā. z illa apertu-
do puenit eis aliq̄ mō naturalr. puta qz non
sūt adeo infirme p̄plexiōis q̄n tm̄ possint du-
rare in p̄nti vita donec baptisent. **E**t aliquo
mō volūtariē voluntate tm̄ aliena. puta q̄ ta-
les sūt parctēs vel nutritores qui eos baptisā-
ri nō prohibent. **S**ed his p̄dictis videtur
obuiare posito magnoz doctoꝝ loquētū in
illa materia. s. s̄cti **Thome z venerabilis do-**
ctonis fratris Agidij. qui ambo concorditer di-
cūt. q̄ licet in generali possit assignari rō p̄de-
stinationis z reprobationis. puta ddo q̄ aliq̄ sūt
p̄destinati: vt i ipsīs reluceat misericordiā et

Op. tho.
z Agidij.

bonitas diuina. **A**liqui vero reprobari vt in
ipsis reluceat iusticia diuina. quare autē in
speciali illi sint p̄destinati z illi reprobari nul-
la causa est nisi volūtas diuina. **E**t hoc de-
clarant p̄mo exemplo naturali. **Q**uia q̄uis
materia fm se sit penitus vniformis in omni-
bus suis ptibus. tamē i principio productio-
nis priū vniuersi aliqua ps materie supposi-
ta est forme nobiliori. alia forme ignobiliori.
Quius si ratio petitur. q̄uis i generali de hoc
possit reddi ratio. dicēdo q̄ hoc pro tanto fa-
ctum est. quia sic exigebat diuersitas formaz
specificaz rez naturalū. tamē n̄ ulla ratio i spe-
ciali potest assignari quare hec pars materie
supposita sit huic forme. z illa illi quia hoc de-
pendet ex simplici volūtate dei. **S**ecundo
declarāt hoc idē exemplo sum pro i artificiali-
bus. **V**idemus. n. in arte edificatoria q̄ ratō
habet hoc i vniuersali q̄ aliq̄s lapis ponit in
vna parte edificij. et aliquis i alia. **S**ed datz
pluribz lapidibz equalibz nō p̄t aliqua rō i
speciali assignari. quare hic lapis ponat i hac
parte edificij. z ille in alia. nisi sola volūtas ar-
tificis cui sic placet. **S**ic in p̄posito. ergo zc.
Nec tamē ex hoc ducit aliquam iniusti-
ciam esse in deo seu apud deum. quia effectus
p̄destinationis non reddit alicui ex debito:
sed ex mera gratiā. **I**n gratuitis autem non
atreditur ratio iusticie v̄ iniusticie. sed potest
qui dispensat dare plus et minus pro libito
sue volūtatis absqz p̄iudicio cuiuscūqz. **I**n-
tra quod ait paterfamilias **Mat. xx.** Amice
nō facio tibi iniuriā. **E**t infra. **N**ō licet mihi
quod ego volo facere. **P**ōt etiā argui p̄ il-
la opinione sic. **N**ullū tempale potest eē ratō
eius quod est eternū. sed omne quod se tenet
ex pte creature est tempale. p̄destinatio autē
est eterna. z similiter reprobatio. ergo nihil se-
tenēs ex parte creature potest eē causa p̄desti-
nationis seu reprobationis. **P**̄ illud quod
est effectus p̄destinationis nō p̄t eē cā eius.
sed bonus vsus liberi arbitriū est effectus p̄de-
stinationis. ergo nō valet illud quod supius
posuisti. **M**aior p̄z. qz idē nō potest eē cau-
sa z effect⁹ respectu eiusdē. **M**inor etiā p̄z. qz
omne bonū qd se tenet ex pte p̄destinati videt
eē effect⁹ p̄destinatōis. **P**̄ si p̄destinatio ha-
beret causaz se tenentē ex parte p̄destinati. tūc
grā dei haberet cāz ex pte p̄destinati. **F**alstas
p̄ntis patet. quia si gratia esset ex meritis. iaz
gratia nō eēt gratia. sicut ait ap̄ls ad **Roma.**
xi. **P**̄ ap̄ls ad **Roma. ix.** loquēs de **Clau-**
z Jacob: ait. **C**ū nō dum nati eēt. aut aliqd

Rō. i.

2

3

4

Ad 3 dei influentia. Et de hac bonitate locutus sum supra us. id argumentum non est ad propositum. **Ad** terciam dicitur quod gratia dei non potest habere meritum de digno. quia tunc gratia non esset gratia. tamen gratia potest habere causam de digno merito. **Et** quis forte alicui illud videatur abusiuum. tamen de omni doctrina istorum doctorum necessario sequitur. quia ipsi dicunt quod licet homo non habeat caritatem et gratiam gratum facientem non possit mereri vitam eternam de digno. potest tamen de digno. **Ad** secundum illos eisdem doctores gratia vite eterne est gratia consummata. **Et** quibus sequitur quod non habes gratiam potest mereri de digno gratiam consummatam. et per hunc modum ueniret et sine abusione dicitur potest quod non habes gratiam potest mereri de digno gratiam inuitatam per gratiam uenire de qua procedit predictum argumentum. **Ad** quartam dicendum. quod quis non ex operibus tunc factis dictum fuerit a deo. **Jacob dilexi** clauem autem odio habui. tamen hoc dicere potuit deus mortuum aliquo modo accipiendo ex operibus in futurum faciendis.

Articulus 3

Quantus ad terci

um articulum. utrum predestinatio inuari possit peribus sanctorum. est sciendum quod predestinatio potest dupliciter accipi. Uno modo secundum se. Alio modo quantum ad suum effectum. **Et** secundum hoc ponuntur duas conclusiones. **Prima** est quod predestinatio secundum se considerata non potest inuari peribus sanctorum. Quia quod est effectus predestinationis hoc non inuari potest destinatione sumpta secundum se. sed per se sanctorum quod sunt predestinatis sunt effectus predestinationis. ordinantur enim de hoc quod tales facti per talibus predestinatis debeant deprecari. **Secunda** est quod illud sit contra glo. super illo dicitur **Ben. xxv.** Deprecatus est Isaac dominum pro uxore sua. eo quod esset sterilis. Qui exaudivit eum. et dedit ei Rebecca. Dicit enim ibi glossa. **In** Isaac facta est promissio. sed sanctorum peribus adiuvanda est dei predestinatio. **Ad** illud quod causat a creatura. hoc potest inuari per creaturam. sed tunc superius dixisti quod predestinatio habet causam ex parte predestinati. ergo etc. **Ad** 2. per solutionem illarum et similibus objectionum ponam secundam conclusionem. quod predestinatio quantum ad executionem et suorum effectuum in esse positionem potest inuari peribus sanctorum. Quia sicut deus in productione rerum naturalium lege unum effectum ponit in esse mediante alio. sic in supernaturalibus quibus unum effectum ordinat per executionem alterius. **Et** sic ordo sanctorum inuari predestinatioem quantum ad executionem non est effectus. quod ad hoc huiusmodi ordo deus

Contra 1

Instantia 1

2

Contra 2

ordinavit. ut mediis hiis per quibus orat gratiam consequantur in presentia et gloria in futuro. **Et** illa est intentio beati Dionysii. ubi de divinis nominibus. ubi per plures similitudines hoc declarat. quas ad presentiam breviter obmitto. **Et** per hoc patet ad primam instantiam. quia glo. non loquitur ibi de predestinatione in se. sed in ordine ad executionem. **Ad** secundam dicendum quod non fuit intentio in esse dicere quod predestinatio secundum se et simpliciter habeat causam in creatura. quia tunc divinam predestinationem seu divinam voluntatem esse causatam a creatura. sed tamen voluit et voluit loqui dicere. quod aliquid se tenens ex parte creature. ut est a deo ab eterno predestinatum potest esse ratio quare divinam predestinationem seu divinam voluntatem trahat super aliquo homine complacenter. et taliter ut ad vitam predestinetur eternam. et illud ut dictum est sui executione potest inuari peribus sanctorum. **Juxta** quod ait. **Beatus Augustinus.** in libro de bono perseverantie. **Si** non dicitur vocari per illis ut vocentur orationem. fortassis enim sic predestinati sunt ut nostris orationibus procedant.

Ad 1. istam tiam. Ad 2

Quantus ad quar

Articulus 4

tum articulum. utrum reprobatio impediri possit peribus sanctorum. est advertendum quod ille articulus non immerito redditur dubius propter scripta aliorum sanctorum. **Legit** enim in libro dialogo beati Gregorii. quod per orationes sancti Gregorii Traianus imperator liberatus fuerit de inferno ad agendam penitentiam. **Et** de sancta Ottilia virgine. cuius reliquie habentur in partibus alemanie in diocesi argentinensi. quod tunc legitur. sicut et oravit pro anima patris sui ad dominum. usquequo deus animam illam de inferno liberavit. **Et** forte propter hec et his similia orationes habuit error egyptiorum dicentium. quod virtutes sunt orationes sanctorum quod immutent divinam predestinationem in tantum quod deus propter huiusmodi orationes quibus illud dimittit quod facere decrevit. **Propter** hec igitur est advertendum. quod sicut iudices humani in suis iudiciis dupliciter videntur sententia. quarum prima dicitur sententia interlocutoria. alia sententia definitiva. **Prima** sententia est mutabilis. quia sepius in iudicio accidit quod per illa pre cadit sententia definitiva. **Alia** autem est simpliciter irrevocabilis et immutabilis ante iudicem qui tulit eam. **Sic** metaphoricè loquendo ille dicitur sententia quibus preferuntur a deo. **Unde** cum dominus dixit ad Ionam prophetam. **Adhuc** quadraginta dies et Ninive subvertetur. illa sententia non fuit simpliciter definitiva. quia revocabilis erat. **Erant** enim quasi conditionales. puta hac adiecta conditione. si reversi non fuerint de peccatis. et quia conditionalis sententia non tenet non stare conditione. id est

¶

nive nō fuit subuersa. quia habitatores eius egerunt pñiam. **S**nia hō lata p̄ puez p̄ vita cui⁹ orauit **David. ij. Reg. xij.** q̄si filius esse vult aliquo mō snie diffinitive. qz dñs non ex audiuit p̄ces **David.** Cū igit̄ reprobatio videatur esse quasi quedā snia dei dici p̄t q̄ talca q̄ ad p̄ces sc̄tōz sunt liberati. nō fuerūt vltima te ⁊ diffinitive reprobati. sed q̄si conditionali⁹ ter ⁊ interlocutorie. **E**t s̄m hoc circa illū articulū p̄nt poni due conclusiones. **P**rima q̄ si s̄m reprobatio p̄ interlocutoria snia. tūc impediri p̄t. hoc est mutari p̄t p̄cibus sanctorū. Quia iudicis snia nō excludēs oēm defensionē et p̄motionē eius qui sniatus est nō est immutabilis. ⁊ p̄sequēs impedibilis. v̄l p̄ viā defensionis. puta allegādo p̄ cā melius q̄ hactenus fuit allegatū. vel p̄ viā supplicationis. puta q̄ amici sui p̄cibus placāt iudicē. **S**ed reprobatio illo p̄mo mō sumpta est snia nō excludēs oēm defensionē ⁊ p̄motionē ipsius sniati. ergo ⁊c. **S**ecūda conclusio esse p̄t. q̄ reprobatio secūdo mō accepta nequa q̄ ē impedibilis q̄buscūq; p̄cibus. Quia qd̄ irruocabiliter sniati est a sapientissimo ⁊ oīm potēte iudice. hoc p̄cibus quibuscūq; immutari vel impediri nō p̄t. sed secūdo mō accipiēdo reprobationē reprobat⁹ ē irruocabiliter puta diffinitive sniatus a sapientissimo et oīm potēte iudice. ergo ⁊c. Quia tñ cōmūter loquimur de reprobatoe isto secūdo mō. ido ab solute loquendo meli⁹ dicit q̄ reprobatio nō p̄t impediri p̄cibus sc̄tōz. **A**d argumētū p̄ncipale dōm q̄ maior nō est vera. nisi loquēdo de oppositō. put h̄nt fieri circa idē subiectū singulare. **E**t hoc em̄ q̄ p̄mouet calor: i forte. nō sequit̄ q̄ impediāt frigus i Platone. et illud quod ē p̄mouētū caloris i forte. nō oportet q̄ sit impeditiū frigiditatis i Platone. licet bñ sit impeditiū frigiditatis i forte. **E**t qz p̄destinatio ⁊ reprobatio p̄pue dicta nō h̄nt idē eē circa idē subiectū seu suppositū numero. ideo argumentū non ē ad p̄positū.

Lōcō 1

Lōcō 2

Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio quadragesimalsecunda ⁊ quadragesimatercia.

Distinctio de omni potētia dei. Postq̄z mgr̄ determinauit de rei sc̄cia. hic incipit tractare de rei potētia. **E**t diuidit̄ i tres p̄tes. **N**ā p̄mo manifestat potētia dei ex ope ⁊ entitate. **S**ecūdo ex ope ⁊ quantitate. **E**t tercio ex ope ⁊ h̄nt

rate. **S**ecūda incipit dist. xliij. ibi. **Q**uidaz tñ de suo. **T**ercia dist. xliij. ibi. **N**ūc illud restat. **P**ria i duas. **N**āz p̄mo magister mouet h̄ac questionē. vtz deus dicat oipotēs p̄pter hoc qz oia p̄t. vel p̄o tāto qz p̄t oia q̄ vult. ⁊ tenet p̄tē p̄mā. **S**ecūdo obijcit p̄tra ea. ibi. **S**ed querit̄. **E**t hec i duas. **Q**uia p̄mo obijcit rōne. **S**ecūdo auctoritate. ibi. **E**t quibusdā tñ. **P**rima i duas. **N**ā p̄mo ponit h̄mōi obiectionēs. **S**ecūdo addit vnū notabile ex quo p̄nt trahi multaz obiectionū solutiōnes. ibi. **H**ic diligētē. **P**rima in tres. s̄m q̄ triplicē adducit obiectionē. quaz cuiilibet adiūgit solutiōz. **S**ecūda ibi. **S**ed sunt alia quedā. **T**ercia ibi. **S**ūt ⁊ alia. **S**equit̄ illa ps. **E**t q̄busdāz tñ. **E**t diuidit̄ i tres p̄tes. nā p̄mo auctōbz arguit **S**ecūdo quō auctoritates sunt intelligēde oñdit ⁊ exponit. **T**ercio p̄tra h̄mōi expositionē obijcit ⁊ soluit. **S**ecūda ibi. **S**ed ad hec. **T**ercia ibi. **S**ed forte dices. **S**equit̄ distinctio xliij. **Q**uidā tñ de suo. **E**t cōtinuari p̄t ad p̄cedētia sic. **P**ostq̄z mgr̄ ostēdit qd̄ deus p̄t referēdo rei potētia ad ope ⁊ quidditatē. hic mgr̄ vult ostēdere q̄ deus plura p̄t facere q̄ facit referēdo rei potētia ad ope ⁊ multitudinē ⁊ quantitatē. **E**t ē intētio mgr̄i refellere vnā falsam opinionē. q̄ posuit q̄ deus nō p̄t facere alia q̄ ea q̄ facit. **D**iuidit̄ igit̄ ista ps i tres p̄tes. **Q**uia p̄mo mgr̄ recitat h̄mōi falsā opinionē. **S**ecūdo adiūgit istius opinionis argumentationē seu p̄bationē. **E**t tercio ponit veritatis determinationē. **S**ecūda ibi. **N**ō potest deus ⁊c. **T**ercia ibi. **F**ateamur itaq; xliij. **S**ecūda habet septē p̄tes. s̄m q̄ septē p̄ ista opinionē adducūt ratiōes. **S**ecūda ibi. **A**d dūt quoq; **T**ercia ibi. **A**dijciunt q̄q; **Q**uarta ibi. **I**psi aut addūt. **Q**uinta ibi. **I**te aliud adiūgit. **S**exta ibi. **H**is aut ⁊c. **S**eptima ibi. **I**dē in libro p̄fessionū. **Q**uelibet istaz p̄tū septē diuidit̄ i duas p̄tes s̄m q̄ mgr̄ p̄mo ponit istius opinionis rationē. **S**ecūdo addit immediate suaz responsionē. **E**t p̄tes patet. **C**irca istas duas distinctiōes q̄rō h̄ac questionē.

Utrū i deo sit potētia p̄pue dicta. **E**t videt̄ q̄ nō. **Q**uia sicut se h̄z simplr simplex ad p̄positionē. sic se h̄z oino pur⁹ actus ad potētia. sed simplr simplex excludit oēs p̄positionē. q̄ de⁹ cū sit pur⁹ act⁹. vt p̄z. xij. metaph. excludit oēm potētia. **C**ōtra. omē qd̄ elicit aliquā opationē hoc p̄t elicere eā. sed de⁹ intelligit ⁊ vult. vt p̄z. x. ethi. ⁊ xij. meth. ⁊ generat ⁊ creat. vt p̄z. fidē catholice

Dist. xliij. ibi. Nūc illud restat. P̄ria i duas. Nāz p̄mo magister mouet h̄ac questionē. vtz deus dicat oipotēs p̄pter hoc qz oia p̄t. vel p̄o tāto qz p̄t oia q̄ vult. ⁊ tenet p̄tē p̄mā. Secūdo obijcit p̄tra ea. ibi. Sed querit̄. Et hec i duas. Quia p̄mo obijcit rōne. Secūdo auctoritate. ibi. Et quibusdā tñ. Prima i duas. Nā p̄mo ponit h̄mōi obiectionēs. Secūdo addit vnū notabile ex quo p̄nt trahi multaz obiectionū solutiōnes. ibi. Hic diligētē. Prima in tres. s̄m q̄ triplicē adducit obiectionē. quaz cuiilibet adiūgit solutiōz. Secūda ibi. Sed sunt alia quedā. Tercia ibi. Sūt ⁊ alia. Sequit̄ illa ps. Et q̄busdāz tñ. Et diuidit̄ i tres p̄tes. nā p̄mo auctōbz arguit Secūdo quō auctoritates sunt intelligēde oñdit ⁊ exponit. Tercio p̄tra h̄mōi expositionē obijcit ⁊ soluit. Secūda ibi. Sed ad hec. Tercia ibi. Sed forte dices. Sequit̄ distinctio xliij. Quidā tñ de suo. Et cōtinuari p̄t ad p̄cedētia sic. Postq̄z mgr̄ ostēdit qd̄ deus p̄t referēdo rei potētia ad ope ⁊ quidditatē. hic mgr̄ vult ostēdere q̄ deus plura p̄t facere q̄ facit referēdo rei potētia ad ope ⁊ multitudinē ⁊ quantitatē. Et ē intētio mgr̄i refellere vnā falsam opinionē. q̄ posuit q̄ deus nō p̄t facere alia q̄ ea q̄ facit. Diuidit̄ igit̄ ista ps i tres p̄tes. Quia p̄mo mgr̄ recitat h̄mōi falsā opinionē. Secūdo adiūgit istius opinionis argumentationē seu p̄bationē. Et tercio ponit veritatis determinationē. Secūda ibi. Nō potest deus ⁊c. Tercia ibi. Fateamur itaq; xliij. Secūda habet septē p̄tes. s̄m q̄ septē p̄ ista opinionē adducūt ratiōes. Secūda ibi. Ad dūt quoq; Tercia ibi. Adijciunt q̄q; Quarta ibi. Ipsi aut addūt. Quinta ibi. Ite aliud adiūgit. Sexta ibi. His aut ⁊c. Septima ibi. Idē in libro p̄fessionū. Quelibet istaz p̄tū septē diuidit̄ i duas p̄tes s̄m q̄ mgr̄ p̄mo ponit istius opinionis rationē. Secūdo addit immediate suaz responsionē. Et p̄tes patet. Circa istas duas distinctiōes q̄rō h̄ac questionē.

ca. g potest intelligere velle generare z creare. Cū igit nō sit posse sine potētia ergo i deo p/ prie erit potētia. Sic pmo vidēdū est vtz i deo sit potētia. Scdo vtz in deo sint plu res potētie. Et hoc qstū ad istā. xliij. distictō z Ctercio vtrū in deo sit potētia siue virtus infinita. Quarto vtz deus ad aliq facien da sic obliget q d nccitate iusticie teneat ea fa cere. Et hoc qstū ad distictōem. xliij.

Articls 1 Quātuz ad primūz

articulū. vtz i deo sit potētia. dico q duplex ē potētia. vt p3. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mō ē i deo. Pmo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugit purissime actualitati. Tercio qz repugit me intellectualitati. Quarto qz repugnat oim no independēti entitati. Sed de est oino sim plex. pur act. siue libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independētis entitat/

Articls 2 Quātuz ad secundūz

articulū. vtz i deo sit potētia. dico q duplex ē potētia. vt p3. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mō ē i deo. Pmo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugit purissime actualitati. Tercio qz repugit me intellectualitati. Quarto qz repugnat oim no independēti entitati. Sed de est oino sim plex. pur act. siue libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independētis entitat/

Articls 3 Quātuz ad tertium

articulū. vtz i deo sit potētia. dico q duplex ē potētia. vt p3. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mō ē i deo. Pmo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugit purissime actualitati. Tercio qz repugit me intellectualitati. Quarto qz repugnat oim no independēti entitati. Sed de est oino sim plex. pur act. siue libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independētis entitat/

Articls 4 Quātuz ad quartū

articulū. vtz i deo sit potētia. dico q duplex ē potētia. vt p3. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mō ē i deo. Pmo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugit purissime actualitati. Tercio qz repugit me intellectualitati. Quarto qz repugnat oim no independēti entitati. Sed de est oino sim plex. pur act. siue libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independētis entitat/

Articls 5 Quātuz ad quintū

articulū. vtz i deo sit potētia. dico q duplex ē potētia. vt p3. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mō ē i deo. Pmo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugit purissime actualitati. Tercio qz repugit me intellectualitati. Quarto qz repugnat oim no independēti entitati. Sed de est oino sim plex. pur act. siue libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independētis entitat/

Articls 6 Quātuz ad sextū

articulū. vtz i deo sit potētia. dico q duplex ē potētia. vt p3. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mō ē i deo. Pmo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugit purissime actualitati. Tercio qz repugit me intellectualitati. Quarto qz repugnat oim no independēti entitati. Sed de est oino sim plex. pur act. siue libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independētis entitat/

nō resultat i deo aliqz nou actus. nec ei po tentia iungit alicui actui cui ab eterno non fuit iuncta. licet alicui respectui ratiois iun gat cui an nō fuit iuncta. fm qz terminat depen dentiam actualē creature quaz ab eterno non terminauit.

Quantuz ad secundūz

dum articulū. vtz i deo sint plures potētie. di cendū q vna ē potētia rei realit. Quia potē tie sparsē i agētibz inferioribz sunt vnite i agē tibz superioribz. sed deus ē supior oim. g nulla potētie ēē i deo realit potētie multitudine. g rē. P. omne qd agit p multas stutes ē reduci bile in agēs p vna. Sed de cū sit agēs p mū nō est reducibilis i aliud agens. Maior p3 p dyo. xij. de di. no. vbi dicit. q ois multitu do ptiapat aliqliter vno. Et eadē snia ponit i pma ppositiōe pcli. P. vbi potētia agen tis est idē qd essentia agentis. si cētia ē vna. z potētia est vna. sed potētia dei est idē qd cē tia rei. z essentia sua est vna tm. igitur z po tētia sua est vna tm. P. i deo est vna magni tudo. g vna potētia. z nia pater. qz deus nō ē magnus mole sed virtute. et magnitudo ei idē est qd virtus eius siue potētia ei. Antecedēs ponit Aug. v. de tri. ca. viij. S3 forte dicit aliqz qz deus vere intelligit aliq q tm nō vult. ergo aliud est intelligere dei. z aliud velle dei. z p psequens alia est potētia intellectiua. et alia volitiua. Antecedēs pater. qz deus intelli git omne flagitiū pctōz. cū iudex debeat eē cō sciūs de crimine qd puniit z iudicat. Sed cō sequētia pater. qz de his q sunt realiter idē nō pnt extrema z contradictōis sil verificari. Ad illud p3 solutio p dicta supius disti. vi. vbi tractauit de attributis. Est tm aduertendū qz quilibet catholicus habet zcedere qz extre ma z contradictōis ad minus in diuis verificē tur de eadē re penitus in disticta ex natura rei sed tm modo variata fm modū significandi seu etiā fm modū se habendi. Nā deus et dei tas dnt solū i mō significandi. z tm ista ē vera deus generat. vt patuit supius. z illa est falsa deitas generat. vt p3 ex determinatōe vltis cō cilij. extra de summa trini. z si. ca. P. ē essen tia existens in patre. z eadē diuina essentia exi stens in filio nullo mō realiter nec formaliter ex natura rei differt a seipsa. z tamen eadē cē tia vt est in patre nō est cōicata. z vt est in fi lio est cōicata. Ex qbz etiāz apparet qz oia argumenta sup data sup hmoi z contradictōis

Articls 2

Instantia

Solutio

bus in diuinis modicū pcludūt. quia nō magis ptradiciūt eē cōmunicabile r non eē cōmunicabile. r sic de alijs p similibz. q̄ eē cōmunicatū r nō eē cōmunicatū. que tñ verificant de eadē diuina eētia ppter aliū r aliū modū se habēdi. qui tamē nullā varietatē nec distinctiōz ponit in eētia. **Q**uod si ille modus se habēdi aliquā distinctiōne intrinsece poneret i eētia. tūc pater r filius nō eēt omīno idē in essentia. nec p sequeūs eēt omīno idē de for maliter r intrinsece. quod cōtra fidē catholīcā. r exp̄sse cōtra decretalē iam p̄ime allegatā

Articls 3 **Quantus ad terci**

um articulū. vtz i deo sit potētia siue virt^o in finita. dicens dū q̄ deū esse infinite potētie nul lus fidelis debet dubitare. s; nec apud aliq̄ nē cuiuscūq; secte vel nationis ventū in dubiuz deum esse infinite potētie i duratiōne. cū talis potētia etiāz de multis alijs rebus nō neget. **U**trū autē euidenter r p̄hice p̄bari possit de um esse infinite virtutis seu potētie in vigore. multi doctorū antiquorū r modernorū i du buuz posuerūt. **D**etermino tñ me ad p̄e affir matiuaz. vtz q̄ possit euidenter r p̄hice p̄ba ri. **Q**uia omē finitū p̄supponit aliqd̄ prius se a quo depēdet i ratiōe mensuratū vel mensu rabilis. sed virtus siue potētia vigoris diui ni nō p̄supponit aliqd̄ prius se a quo depēde at cū sit omīno p̄ma. **M**aior p̄z. qz omne fi nitū ē certis limitibz terminatū. r p̄sequēs ab aliquo mensuratū. **E**ssē em̄ immēsurū. r tñ eē terminatū r limitatū vident repugnare.

Lectio q̄ de sit ifini ti vigoris.

- 1 **Q**uod deus nō est minoris vigoris r virtuositatis q̄ diligibilitatis. sed ipse est infinite diligitatis. cū ipse sit vltimus finis. de q̄ dicit. i. politicoz. q̄ finis est i infinitū diligibil. ergo ipse ē infinite potētie r vigorositat.
- 2 **P**̄ hys. vtz. p̄hicoz ait. q̄ si virtus p̄mi motoris eēt virtus i corpe. tūc moueret ipm i instāti. **E**t p̄cedit illa p̄sequētia ex his q̄ dixerat i sexto. puta q̄ fm̄ augmentū d̄tutis i motore diminiuit tps quo motus mēsurat. ergo cū in stās i infinitū sit breui^o quocūq; tpe. oportet q̄ virtus p̄mi motoris sit i infinitū efficacior virtute cuiuscūq; alterius motoris mouētis idē mobile in tpe.
- 3 **A**uer. cōmentator po nit i p̄mo mobili p̄ter p̄mū motorē: moto rē appropriatū. qui immediate mouet hmōi mobile. qz vt ait si p̄mū motorē moueret ta le mobile immediate. tūc moueret ipm in in stāti. r sic sequitur idem quod prius.
- 4 **P**̄.
- 5 **P**̄.

agēs siue motor: suā actionē p̄p̄ia virtute in infinitū p̄tinuās nō inmixtus alicui alteri ne cessario ē infinite d̄tutis seu i vigore. **D**eus est hmōi loquēdo p̄hice r theologice. s; rē. p̄to maiorē. qz minor est infinitas d̄tutis in sua actione ab altera depēdēte. qz ifinitas virtutis totaliter independētis r omīno p̄me **L**ū igit̄ celū r quelibet intelligētia sine dura tione infinita. q̄uis inuitatur virtuti p̄mi motoris ab ipso necessario depēdeant. igit̄ d̄tus p̄mi motoris que i sua p̄p̄ia actōe nul li penit^o inuitat nō solū erit infinita duratiōe. sed etiā i vigore. ergo rē. **P**̄. illa virtus ē in finita intēsiue r i vigore cū nulla pōt fieri ad ditio etiā p̄ intellectū. **S**ed virtus dei seu po tētia est hmōi. **M**aior p̄z. qz omī finitū sal tē p̄ intellectū pōt fieri additio. **P**robo mino rē. qz virtuti vlr p̄fecte in tota analogia entitū nō magis p̄ intellectū pōt fieri additio d̄tus siue p̄fectōis cuiuscūq; qz p̄fectissime virtuti d̄terminati generis possit fieri additio fm̄ gra dus illius generis. **S**ed d̄tuti calidissime in genere caloris nō pōt fieri additio cuiuscun qz grad^o caloris. qz si intellectus aliqd̄ posset sibi addere. iā nō d̄cipet ipm vt calidissimū. ergo diuine virtutis vigori nulla penit^o pōt fieri additio p̄fectionis d̄cepte vel cōceptibi lis. cūz talis virtus sit vlr p̄fecta. r fm̄ totam analogiā entis simplr p̄fectissima. **P**̄ma 7 materia p̄ma est successiue receptiua infinitarū p̄fectionū. s; p̄mū motorē est actu infinite p̄f cōis. r p̄sequēs infinite d̄tus i vigore. **A**n cedēs patet etiā fm̄ p̄hos. **S**ed p̄ntia est eu idēs ex dicto cōmētatoris. xj. metaph. vbi ait. **O**m̄s forme q̄ sunt i potētia i p̄ma materia. sunt actu i p̄mo motore. s; rē. **M**ultas rō nes diuersoz doctorū inueni p̄ illa p̄clusionē quas tamē ad p̄sens dimitto. qz p̄hice loquē do a multis nō putarent euidenter cōcludere eo q̄ p̄supponāt rerū creationē de nihilovl ali qua consimilita. **S**ed cōtra illā p̄clusionēz **C**ōtra cō quidā arguit sic. **S**i aliquis motor esset infi nite potētie i vigore. tūc motus fieret i instan ti. p̄ns est impossibile. quia i indiuisibili nō potest eē successio. **C**ōsequētia patz ex p̄dict. **N**ā cū fm̄ augmentū d̄tutis tēpus breuiet. et infinita virtus nullā p̄portionē habeat ad virtutē finitā. eo q̄ in infinitū ipsaz excedat. si virtus finita mouet i tpe: infinita mouebit in instāti. **P**̄. si potētia infinita in vigore i diuinis poneret. tunc aliquid frustra esset in deo. p̄sequēs est falsuz. vt patet. i. celi r mūdi **P**robat p̄sequētia. qz illa potētia est frustra

Cōtra cō

Dis. VII.

[Marginal notes on the right side of the page, partially obscured and difficult to read.]

p quā agēs nūq̄ potest exire i actum. sicut eti
am ut ait cōmētator. frustra poneret intelligi
bile quod a nullo posset intelligi. Sed deus
si h̄ret potentiā infiniti vigoris nūq̄ p h̄mōi
potētiā posset exire i actum. q̄ si in actū exi
ret. tunc infinitū effectum pduceret. quod est
3 impossibile. ergo etc. ¶ S̄m p̄m. i. celi 7 mū
di. cui libet potētie actiue correspōdet potētia
passiua. Et ibidē ait cōmētator. frustra ē po
tētia actiua in natura cui nō respōdet potē
tia passiua i natura. Sed impossibile ē dare
potētiā passiua infinitā. q̄ illa vel esset in
deo. vel i creatura. Nō i deo. q̄ nulla potētia
passiua est i eo. Nec in creatura. quia effectui
repugnat in finitā. ¶ Sed illa nō cludēt
Quia illa potētia ē infinita que totuz vniuer
sum 7 ordinē partū vniuersi p̄seruat i infini
tum. potētia dei est h̄mōi s̄m p̄hos quātum
ad omnes species vniuersi quas ponit in eter
nū manere 7 a deo dependere. Un̄ i de substā
tia orbis ait cōmētator. q̄ celuz nō solū q̄stum
ad motū. sed etiā q̄stū ad substātiā suā depen
det a p̄mo motore. Maiorē p̄to. Nā planū
est q̄ maior requirit virtus i p̄seruāte aliquā
rem p mille annos q̄ p vnam horam. 7 sic de
inceps s̄m multitudine tempis semp augebi
tur virtus. igit p̄seruās p infinitū duratiōez
necessario est infinite virtutis. ¶ Ad primū
igit dīcēdū q̄ p̄ntia nō est vera. Nam motor
agēs libere p intellectuz 7 volūtatem. nō agit
s̄m totū impetuz virtutis sue. sed tāntū agit quā
tū vult. 7 quātū p suam sapiam agenduz esse
dīposuit. Sed deus nō est agēs ex necessita
te nature. sed ex sui arbitrij libertate. ideo nō
oportet q̄ motus fiat i instanti. q̄uis deus sit
infinitē virtutis. ¶ Sed forte dicitur. q̄uis
agēs libere nō agat toto suo posse. tamē potest
si vult agere toto suo posse. vel toto suo impe
tu. et sic nō euadis quin sequat q̄ motus pos
sit fieri i instanti: si talis motor esset infinite
virtutis. ¶ Respōdeo q̄ q̄uis ipse possit. ta
men effectus nō patitur. quia nō est in natu
ra potētia receptiua que actionē illam posset
suscipere. si talis motor ageret toto suo posse.
¶ Etiam nō habere p in cōueniētī deum pos
se totū celum reuoluere in instanti tempis no
stri. cum ipse p̄hos. iij. p̄hiscorū ponat. q̄ si
corpus graue mouet in vacuo. tūc transiret i
instanti. eo q̄ in vacuo nulla sit resistētia me
diū. Nōdo planū est q̄ virtus diuina cui nul
lum mediū potest resistere eque velociter pos
set mouere graue p plenū. etiā si mediū es
set ferrum. sicut ipsūm graue posset transire

vacuū. ¶ Etia ipse deus posset totū illud qd
replet celi concauitatē annihilare. 7 vnuz cor
pus graue iuxta celi circumferentiā creare. et
hoc vniq̄ s̄m s̄miam Aristotelis moueret de
orsum. cum nullā penitus haberet resistētiā
in vnico instanti tempis nostri. ¶ Aduertē
duz tamē q̄ illud in stās tempis nostri respō
deret tali motui tāq̄ aliena mensura. Sicut
em̄ motui angeli a celo ad terrā descēdētis cor
respōdet vnū in stās tempis nostri nō tāq̄
mensura p̄pria sed aliena. quia p mēsurā pro
pria tali motui correspōdet tēpus composi
tū ex in stātibus sicut ille motus compositus
est ex mutatis ēē. Sic in p̄posito si deus face
ret p sui omnipotētiā motū i instanti. in stās
nō mensuraret p̄prie motū illum. q̄uis talis
motus nō haberet maiorē duratiōz q̄ sit du
ratio in stātē tempis nostri. sed sicut talis mo
tus nō ēē compositus ex p̄ribus diuisibili
bus. sed t̄mmodo ex mutatis ēē. sic huiusmo
di motui correspōderet tēpus compositū ex
in stātibus quod ēē sua p̄pria mēsurā. ¶ Ad
secundū nego p̄sequētiā. Ad p̄bationē di
cēdū q̄ illud soluz dicit frustra quod ordi
nat ad aliquē finē quez tamē nullo mō valet
adipisci. Sed potētia dei ad nullū finē ordi
nat extra ipm̄ deuz. Unde dato q̄ deus nūq̄
aliquam creaturā pduxisset. adhuc tamē ei
potētia nō esset frustra. sicut nec frustra fuit
ab eterno vq̄z ad tempus creationis. licet ni
hil ad extra pduxerit. Cur tota ratio ex hoc
sufficiēter sumit. quia ipse ad nihil extra se rā
q̄ ad finem ordinat. sed omnia ordinant ad
ipm̄ tanq̄ ad vltimū finē. vt patet circa fines
xij. metaphice. ¶ Ad terciū dicēdū q̄ tam
p̄positio Aristotelis q̄ cōmētatoris intelligē
da est de potētia actiua que est in natura na
turata siue in his que agunt ex necessitate na
ture. nō autē de potētia actiua que est in na
tura naturate que deus est qui agit ad extra.
nō ex necessitate nature: s̄ ex arbitrij libertate

Nota

Ad 2

Ad 3

Quantuz ad quar

Articls 4

tum articulū. vtruz deus ad aliqua facien da
sic obliget q̄ de necessitate iusticie teneatur ea
facere. est distinguendū de necessitate iusticie
Nā quedā ē necessitas iusticie coactiua qua
aliquis vel iustū facit vel iustū patit inuitus
7 coacte. De quo dicit. x. ethicoz. Lex vero
coactiuam habet potētiā s̄m mouēs ab ali
qua prudentia et intellectu. Et illo mō deus
nihil facit necessitate iusticie. q̄ nullam legē

Corra ista Ratio

Solutio. Ad 1

Instantia

Solutio

nec legislatorē cogentē supra se habet. **A**lia est necessitas immobilitatis: q̄ d̄m̄n̄ter dicitur necitas immutabilitatis. puta si aliq̄s ita diligere iusticiā. et int̄m̄ eēt inclinatus ad eius exercitiū q̄ nō posset resilire ab opibz iusticie. **E**t illa necitas siue iusticie immutabilitas si deo attribuit hoc p̄t eē dupl̄r. **U**no mō q̄ h̄m̄oi immutabilitas iusticie attribuat deo p̄pter meritorz nostror̄ exigentiā. **E**t sic q̄suis deo dicitur q̄nq̄s iust̄. iuxta illud apl̄i. ij. **T**h̄m̄. iij. **D**e reliquo deo reposita ē mihi corona iusticie quā reddet mihi in illū diē iust̄ iudex. t̄n̄ n̄ra merita attendendo deus nihil opat̄ ex necessitate iusticie. **Q**uia si seru⁹ nō p̄t de necessitate iusticie d̄m̄n̄ suū cōstituere debitorē. multo minus creatura creatorē p̄t facere debitorē. **Q**ui. n. nō p̄t sufficēter soluere qd̄ tenet. ille nō p̄t debitorē cōstituere eum cui tenet. **S**ed d̄qs et parētibz nō possum⁹ equiuales reddere. ut ait **A**ris. vij. ethic. § 2c. **E**t illud videt̄ in uere saluatori i euāḡl. dices discipul̄. **C**ū feceritis oīa q̄ p̄cepta sūt uobis. dicit̄. fecim⁹ qd̄ iussisti. sed seru⁹ inutilis sum⁹. **A**lio mō talis immutabilitas iusticie p̄t intelligi deo p̄uenire nō p̄pter meritorz nostror̄ exigentiā sed p̄pter sue diuine bonitatis cōdecētiā. **E**t illud adhuc dupl̄r. **U**no mō accipiēdo decētiā sim p̄l̄r absolute. **A**lio modo accipiēdo decētiāz p̄nūcin p̄nti rez ordine. **P**rimo mō oīa q̄ de⁹ facit opat̄ ex necessitate iusticie. qz nihil p̄t deus facere qd̄ nō deceat suā bonitatē. **S**ecundo mō de⁹ nihil facit ex necessitate iusticie. qz ordinē totius vniuersi deus p̄t p̄ libito uolūtatis immutare. et p̄ oīs illud idē quod nūc ē in decēs mutato rez ordine fieret decēs. et eō uerso. **P**ropter qd̄ diuine bonitatis cōdecētiā nullā necitatē iusticie h̄re videt̄ respectu istius ordinis quē uidem⁹. nec respectu cuiuscūq̄ alterius ordinis vniuersi. eo q̄ quēlibet taliū ordinū deus mutare possit quēcūq̄ uoluerit. **F**or te dicit̄. **O**mne qd̄ fit sine iusticia ab agente uolūtario. hoc videt̄ eē iniustū. sed de⁹ nō potest facere iniustū. qz t̄nc peccaret. ergo deus nihil p̄t facere sine iusticia. et p̄ oīs omne quod facit ex necessitate iusticie facit. **R**espon/ deo q̄ deus nūq̄ facit aliquid sine iusticia. qz nunq̄ facit aliquid sine decētia bonitatis sue. et sine rectitudine uoluntatis sue. et ideo deus nunq̄ potest facere aliquid iniustum vel indecens. quia uolūtatis sua tribuit rebus decētiā et iusticiā. et ideo quicquid deus facit et uult. hoc est decēs et iustū. **P**ropter quod ansel. p̄ologion. ij. ait ipsi deo. **I**llud solū iustūz

Instaqtia

Solutio.

est quod uis. iniustū quod nō uis. **A**d ar gum entū principale dicendū. q̄ q̄suis maior sit uera de potētia passiuā. tamē falsa est de potētia actiuā de qua loquimur i p̄posito. **N**ā q̄suis purus actus excludat potētiā passiuā que derogat actualitati. sicut cōpositō simplicitati. tamen nō excludit potētiā actiuā. qz potētia actiuā i nullo penitus derogat actualitati.

Ad p̄ncipale argumētum.

Distinctio quadragesimaquarta.

Hinc illud restat discutien duz. **D**ic m̄gr̄ tractat de potētia dei p̄ comparatiōez ad creaturaz bonitatē. **E**t diuidit̄ ista distinctio in tres p̄tes. s̄m̄ q̄ tres mouent̄ quēstōes. **Q**uaz prima est. utz deus p̄t aliqd̄ melius facere q̄ facit. **S**ecūda utz alio mō uel meliori modo q̄ facit. **T**ercia utz de⁹ semp̄ possit omne quod oliz potuit. **S**ecūda ps incipit ibi. **P**ost hec cōsiderandū. **T**ercia ibi. **P**reterea queri solet. **P**rima i duas. **N**ā p̄mo quorundā errorē recitat. **S**ecūdo h̄m̄oi errorem reprobat et ueritatē determinat. ibi. **U**erū h̄ic ab eis. **S**equit̄ illa pars. **P**ost hec cōsiderandū. **E**t diuidit̄ in duas. **N**ā primo mouet̄ quēstionē. **S**ecūdo respōdet p̄ quādā distinctionē. ibi. **S**i modus opatōis. **S**equit̄ illa pars. **P**reterea queri solet. **E**t diuidit̄ in tres p̄tes. **N**am primo circa illaz quēstionē tāgit quādā falsam opinionē. **S**ecūdo r̄ndet̄ s̄m̄ suam p̄p̄riā intētiōē. **E**t tercio p̄ p̄dictor̄z epilogoem confirmat suā r̄sionē. **S**ecūda ibi. **A**d quod dicim⁹ 2c. **T**ercia ibi. **F**ateamur 2c. **D**ic quero h̄ac quēstionē.

Utruz deus totum vniuersum potuerit facere melius. **Q**uidetur q̄ non. **Q**uia illud quod meli⁹ cogitan nō potest hoc nō potest fieri melius. sed isto uerso iam facto nō potest cōcipi melius. ergo 2c. **M**aior patet. **N**ā p̄ sim̄ilē maiore p̄robat **A**nsel. q̄ deus ē summe p̄fectus. qz deus ē quo maius cogitari nō p̄t. **M**inor patet p̄ **A**ug. in de libero arbitrio. ubi sic ait. **Q**uicquid uera ratione melius tibi occurrit. scias deum fecisse bonorū oīm conditorē. **C**ōtra. omni finito p̄t fieri additio. sed totum vniuersū est quid finitū. ergo 2c. **D**ic quattuor sunt uideā. **P**rimo utz uirtute diuina aliqua ps vniuersi possit fieri melior. **S**ecūdo utz in infinitū p̄cedendo quacūq̄ creatura data

[Marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'D' and various smaller annotations.]

deus semp possit facere pfectiozem. Tercio de eo quod queritur. Quarto vtruz deus possit facere aliud vniuersuz illo vniuerso manente.

Quatuor ad primuz

1 vuz virtute diuina aliqua pars vniuersi pos sit fieri melior. est aduertendū q rem fieri me liore potest intelligi dupliciter. Uno modo qrtum ad pfectiones naturales. Alio modo qrtum ad pfectiones accidentales. Vic po no duas conclusiones. Prima e q deus rez creatā pot facere meliore qrtū ad pfectōes ac cidētales ipsa re manēte realiter eadē. Quia il lud qd pot natura hoc deo nō debet renegari sed manente eadem re fm eētiaz suam natu ra facit eā magis pfectam fm gradus accidē talium pfectionū. ergo rē. Maior manifesta est de se. Minor pz. qz hō infirm⁹ qñqz fit na turaliter sanus. r minus san⁹ magis sanus. r sic de alijs. P. b. Aug. sup. Sen. ait. Po tuit de⁹ facere hoīez q nec peccare vellent nec pec care possent. sed nulli dubiū qn talis homo eēt pfectior hoīe q vult r potest peccare. ergo rē. 2 P. si creatura nō posset fieri melior. aut hoc esset pro tanto quia deus nō posset plus dare re pfectione. aut quia creatura nō plus possz recipere. Nō primū. quia etiā miserrimo ho/ muni deus potest dare intuituā visionē suē essentē. vt in plogo illius primi libri pbauit. Nec obstat secūduz. quia deus qui est auctor creature pot eius capacitātē augere. ergo rē.

3 Sed extra illud sunt quidā heretici quos tangit magister in ista. xliij. distincōe. Et potest eorū error probari sic. Beatus Augu. extra Maximinū hereticū ait. Si pat posset filium suum pducere meliorēz nō faceret tūc inuidus esset. Sic arguunt isti a simili. Si deus posset aliquam creaturam facere melio/ rem r nō faceret: tunc inuidus esset. sed deus nō potest esse inuidus. vt patet. i. metaphis/ ce. ergo rē. 2 P. Plato fertur dixisse q opti/ mi est optima adducere. Et illud idē dicit be atus Dyoni. Sed optimo nihil potest eē me lius. et deus est optimus. ergo nihil potest fi eri melius eo quod iaz de facto deus produ/ cit. P. causa producēs effectū fm totam su am virtutē seu potentiā. nō potest hmōi effe ctum pducere meliorē. deus producit quēli/ bet suum effectū tota sua potentia seu virtute. Maior patet. Minor pbatur. Quia quādo virtus pducētis est simpliciter simplex. tunc

quicquid ab eo pducitur hoc fm totam suaz virtutē producit. Sed virtus diuina cuz sit purus actus est simpliciter simplex. ergo rē. 2 Aliā multa motiua quibz illa erronea opi nio probauit q deus non possit facere alia qz ea que fecit. r q nō potuit nō facere ea que fe cit. adducit magister in lra distincōe pro/ xima pcedente. r responder ad ea. idco ad pre sens illa nō adduco. Sed hec opinio er/ ronea est. vt dixi. Quia sicut post hanc vitā deus bonis homibus dabit dozes glorificati onis corpis r anime. sic cum eisdez doctibus posset hominē creare si vellent. quo facto nulli dubium q talis homo melior esset qz homo natus de muliere qui breui viuens tempe re/ pletur multis miserijs. Ad primū ergo di cendū q nō est simile. quia naturalis rei filii us nascēdo capit diuinā naturā q naturaliter sibi a patre generante cōicatur. r p seque ns omnis pfectio sibi iure debetur. sed creatura pducit in limitata natura a deo libere r volū tate r nō naturaliter. r p seque ns sibi nō de bet pfectio nisi tanta quāta placuerit volūta/ ti diuine. Et ideo inuidus fuisset pater diui nus si filio ab eo naturaliter genito nō cōical set omnē pfectionē. qz si subtrahit ab aliquo quod iure sibi debet hoc p inuidiam subtra hitur. Sed ex hoc nō debet dici inuidus ipse deus si nō dedit creature illud qd libere pot dare si voluerit. Ad scdm dicendū q Pla to r Dyoni. intendūt p illa verba extolliam rei respectu ceterorū agentū que nō pnt tam bona pducere sicut deus potest. Ipse em producit non solum res corporales. verum etiāz producit substātiāz sepātas. que sunt opti/ me inter creaturas. quas nullum aliud agēs potest producere fm veritatē. qz ius Aincen/ na circa hoc errauerit. vt patebit in secūdo li/ bro. Sic igit intelligēdo maiorē nō debet in/ ferri conclusio que infert. quia hec debet esse cō clusio. q cetera agentia non possunt produce re meliora qz agens diuinum. Potest eti/ am dici q optimū ponitur ibi pro valde bo/ no. quia fm grāmaticos suplatiuus quādo/ qz idē est quod suus positiuus cū hoc aduer bio valde. Et sic minor est falsa. Quia plu/ ra possunt dici valde bona. quorū tamē vnuz est melius altero. Vnde dicitur Sen. i. Vi dit deus cuncta que fecerat. et erant valde bo na. Et tamen nulli dubium quin homo erat melior qz lapis. Ad terciū dicendum. q agens producere fm totam suam virtu/ tem potest intelligi dupliciter. Uno modo

Contra er rorem.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

q̄ agēs faciat vltimū de conatu. et illo mō ma
ior est vera. sed minor est falsa. quia cū deus sit
infinite virtutis in vigore. ergo in p̄ductōne
nullius p̄ducti existeris finite p̄fectionis p̄
ducit quantum potest s̄m totū suū conatum.
Alio mō q̄ h̄mōi agens agat s̄m virtutē rea
liter simplicē et indivisibiles. habentē tamen i
se vnitissime et absq̄ omni reali d̄uisione om
niū virtualiū gradū multitudinē. Et sic q̄
uis minor sit vera. tamen maior est falsa. ma
xime si agens huiusmodi agit libere et nō ex
necessitate nature. quia q̄uis h̄mōi agens a
gat tota sua virtute. i. nō agat s̄m partē reale
sue virtutis. eo q̄ virtus sua nō habeat partē
et partē. tamē p̄pter sui libertatē nō producit
quantū potest. sed quantum vult. vult em̄ sua
virtuali continētia prout sibi placet. **C**on
cluda cōclusio est. q̄ deus nō potest rem cre
atā facere meliōrē quātum ad gradū essentia
lem. ita tamē q̄ res maneat eadem que prius
fuerat an̄ talis gradus additionē. **N**ec con
clusio potest p̄bāri sic. quia mutata specifica rei
differētia nō manet ipsa res. sed p̄ additionem
bonitatis cēntialis mutat̄ specifica rei differē
tia. ergo etc. **P**robat̄ minor. quia v̄ patz̄ d̄iui
sive d̄e d̄e d̄e a genere generalissimo vsq̄ ad
species specialissimas. s̄m p̄ ab vltimo gradu
cēntiali ipsius rei accipit̄ differētia que est cō
stitutiva speciei. **M**aior etiā patz̄. qz̄ s̄m p̄
p̄b̄ritū differētia accidentalis facit̄ alteratum.
sed differētia substantialis facit̄ aliud. Et hęc
videt̄ eē intētio p̄h̄i. vii. in etaph. vbi diffinitio
onē rei comparat̄ numero. qz̄ sicut qualibet vni
tate addita vel remota numerus mutat̄ speci
em. sic quacūq̄ differētia substantiali addita
vel remota res mutat̄ diffinitionē. et p̄ conse
quens speciē.

Conclō 2

Articls 2

Quantus ad secun

dū principale. vtrū in infinitū p̄cedēdo qua
cūq̄ creatura data deus s̄m possit̄ facere p̄
fectiōrē. dico q̄ loquēdo de potentia dei abso
luta. tūc qualibet creatura actu p̄ducta deus
potest in infinitū s̄m nobiliōrē et p̄fectiōrē
p̄ducere. Quia si deus hoc nō posset. hoc es
set pro tanto. quia implicaret̄ cōtradictio. sed
nulla in proposito implicat̄ cōtradictio. er
go etc. **M**aior est nota ex. vi. et̄ ph̄icōrū vbi di
cit̄. **H**oc solo p̄uauit̄ deus. in genita facere que
vriq̄ facta sunt. **H**oc exponit̄ a cōmentatore
et doctoribus. id ē cōtradictoria simul verificati
ō. **M**inorē p̄b̄o. qz̄ si implicaret̄ cōtradictio.

Conclō

vel hoc eēt ex parte dei produciētis. vel ex par
te creature p̄ducte. **N**ō primū. qz̄ sicut dicit̄
Chris̄. ideo deus dicit̄ omnipotēs. qz̄ ei⁹ pos
se nō pōt̄ inuenire nō posse. **N**ec sc̄dm. quia
ois creatura actu posita in eē est finite p̄fectio
nis. igit̄ si addit̄ sibi aliqua finita p̄fectio. per
hoc nō efficitur infinita. quia finitū additū
finito nō facit̄ totum infinitū. et p̄ consequēs
creatura vltērius producta capiens p̄fectio
nē p̄cedētis creature vna cum illa finita p̄fe
ctione addita. p̄ h̄mōi additionē nō ponetur
extra limites creature. nec eius esse implica
bit̄ nō esse. et eodem modo arguet̄ de creatura
secūdo producta cū finita p̄fectione addita.
et sic in infinitū. quia s̄m creatura actu pro
ducta erit finita in p̄fectione. cui nō claudat
in se nisi p̄fectionē p̄cedētis creature que est
finita. et p̄fectōem sup̄additam que similis est
finita. **N**ec videt̄ eē intētio beati **D**yonisiū
in de d̄iuis nomib̄. vbi creaturas a deo proce
dentes assimilāt̄ numeris. et deū vnitati. **M**o
do planū est q̄ p̄fectione numerali p̄cedunt
numeri in infinitū. et tamē quilibet numerus
actu acceptus est finitus. cum nō claudat in
se nisi numerū proxime p̄cedentē. et vnitatem
additā. que ambo sunt finita. sic eodem modo
in p̄posito etc. **C**onclō. idē **D**yonisiū in. viii. 2
de d̄iuis nomib̄ ait. **D**eus est infinite vir
tutis. eo q̄ simpliciter potest infinite infinitas
alias ab existentibus virtutes producere.
Conclō. potentia dei est infinita et simpliciter illi
mitata. ergo vltra omnē creaturā productā
s̄m poterit̄ producere p̄fectiōrē. **A**ntecedens
patet̄ questioe prima p̄cedēte. **P**robo conse
quentiā. quia omnis creatura cū de facto fue
rit producta sit finite p̄fectiōis. vt patet̄ ex iā
dicit̄. igit̄ si vltra quamlibet creaturā produ
ctam deus nō posset̄ producere p̄fectiōrē. tūc
infinita dei potentia esset̄ limitata ad finitū
effectum. eo q̄ non posset̄ aliquid vltra ipsū.
et infinita dei virtus esset̄ ad equata p̄ effectū
finitū. que omnia vident̄ impossibilia. **C**on
sequētia patet̄. qz̄ tūc intelligit̄ potentia limita
ta. qm̄ nō potest̄ trāscendere aliquē limitatū
effectū. et tūc intelligit̄ virtus ad equata quādo
potētia nō pōt̄ in maiōrē effectū. qz̄ virtus est
vltimū de potētia. vt dicit̄ i de celo et̄ mū. **E**t
hec videt̄ eē intētio beati **A**ug. xij. de ciuita
dei. ca. xvij. vbi ait̄ diuinā sapiētiāz̄ incom
prehensibili cōprehēsiōe sic omnia incom
prehensibilia cōprehēdere. vt quecūq̄
noua et̄ dissimilia cōsequētia p̄cedētibus
si s̄m facere vellet̄ inordinatā et̄ improuisa

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'C' and various lines of text.

Pri. got/ sic. 2 aure. smit. aliq.

habere non posset. nec ea prouideret a proxi-
mo rempe sed eterna pfectia pneret. **U**ic
trāseō eo breuius. qz illā materiā intēdo tāge
re libro. ij. distinctōe. i. **S**ed extra illā solu-
tionē sunt quidā magni doctores q arguunt
p sua opinione pmo sic. **S**i possibilis est p-
cessus i infinitū in speciebus fm pfectionez. tūc
in intellectu diuino esset aliqua creatura di-
stans in infinitū ab aliqua alia creatura. et p-
sequens creatura talis esset infinite pfectio-
nis. hoc autē ē in possibile. qd patet. qz hmoi
creatura tm excederet illam alia creaturā qu-
tum excedit eam deus. 7 p sequens in infini-
tum. quia nō potest esse maior excessus exces-
su infinito. etiā esset eque pfecta vt deus. quia
nō potest esse maior pfectō pfectione infini-
ta. **P**ossibilis esset pcessus specierū i in-
finitū. aut omēs hmoi species clauderent in
fra decē pdicamenta. aut aliquē earū essent ex-
tra pdicamēta. **N**ō potest dari pmi. quia si
cur patet p phm in libro pdicamētoz. et. vij.
metaph. a genere generalissimo descendit diffe-
rentiā diuulsus vsqz ad specē specialissimāz
Sed talis descēsus nunqz posset pfi. si speci-
es essent infinite. **N**ec potest dari secunduz.
qz decem pdicamēta sufficēter euacuāt totuz
ens. ergo quicqd ē extra decē pdicamēta ē nō
ens siue nihil. **P** forme sunt sicut numeri.
vt patet. vij. metaph. 7 deus se habet ad mo-
dum vnitatis. vt patet p Dyoni. sed numeri
versus vnitatē nō pcedūt i infinitū. quia nō
procedūt vltra binariū. ergo nec species p ac-
cessum ad deū. pura p augmentū pfectionis p-
cedunt i infinitū. **P** vbi est essentialis or-
do ibi nō est pcessus in infinitū. sed spēs vni-
uersi habent essentialē ordinē ad se inuicēz.
P totū ens creabile est finitū in pfectione.
ergo nō potest in infinitū semp creari pfectoz
creatura. **A**necedens patet. qz illud est finitū
quo repit aliquid maius. sed deus excedit to-
tum ambitū entis creabilis. 7 p sequens est
maior toto ente creabili. **C**ōsequētia patet. qz
omne finitū attingit p replicationē graduuz
finitozū. als ad terminū finitū esset accessus
in finitū. **P** appetitus creature nō est in-
finitus. ergo in creaturis non potest esse pces-
sus in infinitū. **A**necedens patet. **P**robat cō-
sequētia. quia deus nō potest facere aliquid i
creatura quod nō sit appetibile a creatura. si-
cut nō potest facere aliquid in creatura ad qd
creatura nō sit aliquo modo in potētia. **P**
si deus qualibet creatura semp posset produ-
cere pfectoz. hoc esset pro tāto. quia deus in

infinitū distat a qualibet creatura quantum
cunqz pfecta. sed hoc nō sufficit. quia pari ra-
tione sequeret q vltra totū ens creabile deus
posset pducere creaturā. quod est simplr im-
possibile. qz hoc posito aliqua creatura exce-
deret totū ens creabile. quod manifeste impli-
cat contradictionē. quia omne quod p creati-
onē pducit est creabile. et sic huiusmodi crea-
tura erit creabilis 7 nō erit creabilis. **C**onse-
quētia patet. quia totuz ens creabile distat a
deo in infinitū. **C**ōfirmat. qā inter sub-
stantiā 7 accidens est distātia imprāsiabilis.
7 tamē inter nullam substantiā 7 accidēs de-
us potest facere infinitas species. ergo a simi-
li rē. **Q**z autē distātia inter substantiā et ac-
cidens sit infinita. probāt p hoc q nulluz ac-
cidēs quantum cūqz pfectū potest adēquare
gradu entitatis qui est in substantiā. **P**ossibilis
esset processus in infinitū semp ad
nobiliozem creaturā. tūc posset esse vna crea-
tura de facto creata que esset infinite nobilita-
tis 7 pfectionis. **F**alitas psequētis patet. **P**ro-
bat psequētia. quia fm Aristotelez. iij. phis-
corū. **S**i esset dare potētiā ad infinitū fm
appositionē. illa posset poni in facto esse. s3 po-
tētia ad maiorē pfectionē est potētia fm ap-
positionē. ergo rē. **P** aut deus cognoscit ali-
quod creabile vltra quod nō est aliud creabi-
le. aut nō. **S**i sic. tūc illo creato nō erit proce-
sus vltior in infinitū. **S**i non. tūc deus
nō cognosceret omne creabile. quod est im-
possibile. quia tūc aliquid esset a deo produci-
bile quod deus nō cognosceret. **P** quāto
aliquid ē deo ppinquius tāto videt esse me-
lius et nobilius seu pfectius. **S**ed humani-
tate chisti nihil potest esse deo ppinquius.
ergo rē. **P** quāto aliquid est purius tanto
perfectius. **S**ed nulla pura creatura pot
esse purior beata virgine Maria. ergo nulla pu-
ra creatura potest esse pfectior ea. **M**aior pa-
tet. **M**inor pbatur. **Q**uia dicit Anselmus
in de conceptu virginali. **N**empe tecuit vt ea
purtate virgo mteret quaz deus filio suo mā-
trem elegerat qua maior sub deo nequit intel-
ligi. **S**ed illa quis sinevalde difficilia. ta-
men opposituz cōclusionis pdicte nō conuin-
cunt. **A**d primū igit dicendū. q illud cōse-
quēs nō est impossibile. quia dato q in effe-
ctu nunqz sint due creature distantes ab in-
uicem in infinitū fm pfectionez. in pfectu ta-
men cognitionis diuine nō repugnat huius-
modi creaturas esse. **S**icut em duo numeri
i infinitū distātes pnt eē in pfectu diuine

Cōfirmat

8

9

10

11

Solutio

Ad

cognitionis. quibus nunquam venit in effectu. sic re.
Ad pbationem cum dicitur quod talis creatura trans
 excederet aliam creaturam quantum excedit eam de
 nego. **Ad** pbationem cum dicitur quod non est maior ex
 cessus excessu infinito. illa est falsa. **Pr**imum enim est
 plures excessus infiniti quorum unus est ma
 ior alio. **N**am linea unius palmi excedit punctum
 in infinitum. cum sine omni proportione excedat eum. et
 tamen insanus mente videret qui diceret quod linee
 mille palmorum vel linea infinita non plus ex
 cedit punctum quam linea unius palmi. **E**t cum ad
 ditur quod talis creatura esset eque perfecta sicut de
 us. nego. **N**am huiusmodi creatura in infinitum defice
 ret a perfectione divina. **N**am omnem suam perfectio
 nem haberet talis creatura participative et depen
 denter. deus autem omnem suam perfectionem habet essen
 tialiter et penitus independenter. **Ad** secundum di
 cendum quod omnes clauderent infra decem predicamenta
Ad pbationem dicendum quod licet quantum ad species
 quod actu sunt per intellectum finitum possit fieri resolu
 luto a genere generalissimo usque ad singulas
 species specialissimas. tamen a nullo intellectu fi
 nito hoc fieri potest quantum ad species que sunt in
 potentia. **U**bi autem commentator. in metaph. quod vult
 ponit sub se res infinitas non actu sed potentia
Quod dicitur commentatoris et si fortasse posset
 habere dubium aliquod de potentia que est circa
 divinam potentiam. tamen de potentia dei que in finite
 infinitas virtutes alias ab existentibus potest pro
 ducere. ut superius allegavi ex dictis Diony
 sio nulli catholico debet esse dubium **F**orte di
 cet quod commentator intelligit de rebus in divinis
 et non de rebus specie differentiibus de quibus ad
 prius loquimur. **R**espondeo quod etiam species in
 infinitate in potentia videtur ponere commentator.
Nam in tractatu de sensu et sensato commentator
 ait. quod colores medij possunt esse infiniti. mo
 do plani est quod colores medij ab invicem diffe
 runt specie. **Ad** tertium dicendum quod unitas du
 pliciter potest considerari. **U**no modo formaliter
Alio modo virtualiter. **P**rimo modo excludit nu
 merum. ideo accedendo ad unitatem finitum proces
 sus numerorum. **S**ecundo modo includit omnem nu
 merum. et ideo sic accedendo ad unitatem nunquam fini
 tur processus numerorum. **E**t illo secundo modo secundum
 Dionysium. deus assimilatur unitati. ergo argumen
 tum huius intellectum magis est per conclusionem quam po
 sui quam per eam. **Ad** quartum dicendum quod ma
 ior potest negari. quod in numeris videtur esse essen
 tialis ordo. cum semper sequens numerus presuppo
 nat precedentem. et tamen in numeris est processus in
 infinitum. **E**t idem patet in figuris et proportionibus
 et relationibus dictis modo numeri. in quibus

Ad 2
 Instantia
 Solutio.
 Ad 3
 Ad 4

omnibus est processus in infinitum. et comprehensa in
 his sicut species universi. **P**otest etiam dici ad
 minorem quod non est necesse essentialiter ordinem esse ni
 si inter ea que actu sunt. quod illa proprie sunt ad in
 vite compabilia que reale et actualiter habent en
 titatem. modo ita est quod species universi que actu sunt
 ille finite sunt. **Ad** quintum dicendum quod licet
 creatura actu sit finite perfectionis. tamen in po
 tentia non repugnat ei infinitas. et quia creabi
 le sonat in potentia. ideo nego antecedens. **Ad**
 pbationem nego maiorem. quod dato quod a centro ter
 re versus orientem una linea prederet in infinitum
 et alia versus meridiem. et versus aquilonem ex
 utraque prederet in infinitum. utraque linea es
 set infinita. et tamen secunda esset maior quam pri
 ma. quod esset dupla respectu eius. **F**orte di
 cet quod prima linea non esset simpliciter infinita.
 quod quis versus orientem transcat in infinitum. ver
 sus tamen centrum finitum. quod terminatur in centro.
 et ideo non repugnat esse aliquid maius ea.
Respondeo quod eodem modo est in opposito. quod
 quis per divinam potentiam superius procedendo ad
 ipsum deum processus perfectionis creaturarum du
 ret in infinitum. tamen procedendo ad inferius. ter
 minum habet in ipsa materia prima. infra quam
 si descendit itur ad purum nihil. ut patet per Eu
 gulum in libro professionum. et per commentatorem. in phi
 sico. et ideo omni enti creato et creabili dabi
 tur aliquid maius in perfectione. sed ipse deus
 qui simpliciter est in finitum. **Ad** sextum primo
 potest dici ad maiorem. quod licet appetitus creatu
 re non sit simpliciter infinitus. tamen successive
 potest esse ad infinitum. **A**ppehtus enim materie
 potest esse successive ad infinitas formas. quas
 etiam recipet si mundus duraret in infinitum. ut
 philosophi sunt opinati. **E**tiam consequentia est fal
 sa. **Ad** pbationem dicendum quod quis in actione rei
 naturalis appetitus naturalis aliquo modo pre
 cedat actionem rei. hoc tamen non fit in actione rei
 qui potest omnia de nihilo producere. quod illo ni
 hilo precedenti talis factio non potest esse ali
 quis appetitus. **F**orte dicitur quod aliqui illo
 rum doctorum dicant quod dicitur rebus fuisse ab eter
 no. et per consequens posset aliquis realis appetitus
 prederet factio. qua deus facit creaturas.
De istius instantie solutione ad pensum tran
 seo. quod hanc materiam iteodo tractare in secundo libro.
 dist. xvij. quod ibi habet locum. **Ad** septimum
 dicendum quod non solum ista distantia est causa. sed ista per
 cessus causa est illa que est assignata superius in prima ratione
 que illa per se probatur. **Ad** firmatorem cum isti
 dicitur quod in istis racionibus est distantia imperatibilis
 deum quod vel isti per distantiam imperatibile intelligit

Ad 5
 Instantia
 Solutio
 Ad 6
 Instantia
 Ad 7
 Ad confir.

q̄ ex accidētis nō possit generari suba. vel q̄ ac-
 cidēs nō possit eq̄pollētē p̄tinere s̄tutē sube.
Quocūq; illoz modoz intelligat̄ apparet q̄
 male intelligat̄ ista. referēdo ad potētā d̄ini-
 nā. de qua tā ipsi q̄ nos in p̄nti loq̄mur. qz ex
 accidētibus ex̄tibus i sacramēto altaris q̄n/
 qz generant̄ vermes q̄ sunt vere suba. Eadez
 etiā accidentia equipollētē habēt totā virtū/
 tē substantiē panis ⁊ vini. qz nihil min⁹ de acci-
 dentibus vini existētibus i sacramēto possz ali-
 quis inebuari si immoderate de eis sumeret.
 qz de ipso vino anteqz esset sanguis s̄secratus
 ⁊ nō minus cibāt accidentia panis in sacramē-
 to existētia. qz cibaret ipse panis si in corp⁹
 xpi nō fuisset ⁊ uersus. **U**n si in toto vniuer-
 so substantiā panis ⁊ vini in p̄petuū deus con-
 uerteret i corpus suū ⁊ sanguinē. nihilomin⁹
 hoies nutrēnt de talibus accidētibus. qz nūc
 de ipsis substantijs panis ⁊ vini. **E**tia falsū
 assumūt cū dicūt. q̄ inter substantiā ⁊ accidēta
 nō p̄nt fieri infinite species. qz vt patuit supi-
 us p̄ cōmētatoz. medijs colores p̄nt esse in fini-
 ti. ergo inter albedinē ⁊ substantiā p̄nt esse in-
 finite spēs. **A**d octauū nego s̄sequentiaz.
Ad p̄bationē dicēdū q̄ licet maior sit vera lo-
 quedo de appositōe q̄ fieri pōt s̄m potētā
 naturalē. t̄m nō est vera loquēdo de appositio-
 ne q̄ fieri pōt loquēdo s̄m potētā dei q̄ est su-
 pernaturalis. s̄m quā potētā i p̄posito ponit̄
 fieri appositio. **E**t rō ista eē pot. qz si s̄m potē-
 tiā nature create fieret appositio s̄m p̄tes eius
 dē quantitatis i infinitū. tūc oporteret q̄ in na-
 tura p̄cisteret magnitudo infinita. qz cū vir-
 tus naturalis nō possit creare de nihilo illud
 quod apponit. oportet q̄ h̄mōi rē apponibilez
 virtus creata accipiat ab vno ⁊ addat alteri.
 siue hoc faciat p̄ modū aggregatiōis. siue p̄
 viā generatiōis. igit si nō cessābit h̄mōi ap-
 positio: oportebit p̄esse ali quid infinitū. quia
 omnē finitū consumit̄ aliqui p̄ cōtinuā abla-
 tionē p̄tū eiusdē quantitatis ab eo. **E**t hec vi-
 det esse intētiō Aristot. iij. phisicoz. **H**oc ta-
 mē nō obstat in p̄nti p̄posito. qz nouas spēs
 deus pōt ⁊tinere d̄ nihilo creare. **E**tia potētā
 naturalis agit q̄ntū pōt. igit si natura creata
 h̄ret posse ad p̄ductōz alie i infinitū. h̄vriq; ex-
 p̄let cū effectu. **S**z p̄p̄riū ē dei ad extra lite-
 re agere. ideo nō agit q̄ntū pōt sed q̄ntū vult. ⁊
 p̄ p̄ns nunq; explet q̄ ad extra suū totū posse.
Ad nonū d̄dm. q̄ sicut de⁹ p̄ infinitā suaz
 sapiāz p̄phēdit oēs spēs nūeroz. vt patuit su-
 p̄ius dist. xxxv. conclusiōe. iij. i solutiōe q̄nti ar-
 gumētū. ⁊ t̄m clare cuz h̄ cognoscit q̄ i re extra

Ad 8

Ad 9

nūq; esse poterit tā numer⁹ q̄n possit augeri.
 sic quis de⁹ cognoscat omē creabile. t̄m cū hoc
 clare videt q̄ i re extra creatura nulla erit nec
 eē poterit q̄ p̄ diuinā potētā nō possit p̄duci
 p̄fectio. **E**t ex h̄ p̄z q̄ p̄ntia facta i s̄cda p̄te in-
 quisitiōis ista rōnis nō ē vera. qz licet deus nō
 cognoscat aliqd̄ creabile ponibile in re extra.
 vltra qd̄ nō possit aliud creati. t̄m ex h̄ non se-
 quit̄ q̄ de⁹ nō cognoscat oē creabile. sic dato
 q̄ de⁹ nō cognoscat aliquē nūez vltra quē nō
 possit dari alter nūez. t̄m ex h̄ nō seq̄t̄ q̄ de⁹ nō
 cognoscat oēm nūez. **A**d. x. d̄dm q̄ h̄māni-
 tas xpi pōt dupl̄r cōsiderari. **U**no mō s̄m se.
Alio mō vt vnita ē p̄sone d̄mīe. **P**rimo mō
 pōt eē aliq̄ creatura p̄fectior ea. licet nō s̄cdo
 modo. **N**ec h̄ est s̄ p̄ns p̄positū. qz ille exces-
 sus non p̄uenit ei vt pura creatura. sed vt rō-
 ne vnionis ver⁹ deus ē. **A**d. xi. d̄dm cū di-
 cit̄ virgo gliosa ea puritate nutre qua maior
 sub reo nequit̄ intelligi. illud non pōt intelli-
 gi simpl̄r ⁊ absolute. quia als sequeret̄ q̄ pu-
 ritas humanitatis xpi nō fuisset maior puri-
 tate virginis. **E**st ergo sensus verborū illorū.
 q̄ sub reo. id ē sub christo nō potest̄ intelligi
 in aliquo homie maior puritas q̄ fuerit i be-
 ata virgine.

Ad 10

Ad 11

Quantum ad terci
 um articulū. vtrū deus totū vniuersū potue-
 rit facere melius. est aduertendū q̄ ly melius
 pōt accipi dupl̄r. **E**st em̄ q̄dā mod⁹ aduerbi-
 alis. **I**lle aut̄ modus vel accipit̄ ex p̄te facien-
 tis. ⁊ sic de⁹ nihil pōt facere meli⁹ q̄ fecit. qz q̄
 cumq; fecit semp̄ fecit s̄m bonitatez volūtatis
 sue. ⁊ s̄m dictamē sapiētiē sue. qui modus me-
 liozari nō potest. sicut nec bonitas ⁊ sapiētia
 dei poterūt meliozari. **V**el ille modus attēdi-
 tur ex p̄te facti. ⁊ sic ē sensus vtrū virtute d̄ini-
 na vniuersū potuerit vel possit cape nobili⁹
 et p̄fectius esse q̄ cepit. **E**t sub hoc sensu tra-
 ctādo illū articulū pono tres cōclusiones. iij.
 p̄tra tria que i vniuerso conspicio. scz finē. par-
 tes ⁊ ordinē. **P**rima cōclusio est q̄ ratōe fi-
 nis vniuersū nō potuit fieri melius. nobili-
 us seu p̄fectius. **Q**uia illud cui⁹ finis ē nobi-
 lissimus. optim⁹ ⁊ p̄fectissim⁹. hoc nō p̄t me-
 liozari ex p̄te finis. vniuersū ē h̄mōi. ergo rē.
Maior p̄z. **M**inor p̄bat. qz de⁹ finis totū
 vniuersū. vt p̄z. xij. meth. ⁊ de⁹ ē nobilissim⁹.
Ipe em̄ ē nobil⁹ i fine totū nobilitatis. vt d̄r i
 eodē. xij. **I**psē etiā ē optim⁹. qz ipse ē summū
 bonū. ⁊ vltim⁹ finis. **I**deo de ipso d̄icit̄ ibidē.

Articls 3

Co'do 1

Mouet aut vt desideratū z amati. Ipse eti
 am deus est pfectissim⁹. qz vt prz. v. metaph.
 2 ipse habet i se vlr pfectōes oim generū. ¶ P.
 sicut exercit⁹ ordinat⁹ immediate ad impato
 rem seu ad summū pncipē nō pōt meliorari
 qz nō ad ducē. sic vniuersū cū immediate ordi
 nēt ad vltimū finē nō potest meliorari q̄ ad fi
 nē seu ratiōe finis. ¶ Secūda conclusio q̄ vni
 uersūz pōt meliorari ratiōe ptiū bonitate acci
 den tali z nō bonitate essentiali. Quia illo mō
 quo p̄tibz vniuersū cōpetit melioratio. eo mō
 etiā cōpetit toti vniuerso. Sed p̄tibz eisdez
 manētibus puenit melioratio q̄stū ad bona
 tē accidentālē z nō eēntialem. ergo zc. Maior
 pz. qz sicut entitas totius cōstat ex entitate p
 tiū. sic bonitas totius ex bonitate ptiūz. Vi
 nor pz ex dictis i articulo pmo istius cōclu
 sionis. ¶ Itā conclusiōe doctores satis pcor
 diter tenet. posito q̄ oīs ptes vniuersū melio
 renē. Sed si aliq̄ue ptes meliorarēt z nō om
 nes. tūc dicit aliqui doctores q̄ ex hoc totū
 vniuersū nō efficeret melius. qz tollerēt ppor
 tio ordinis. z ideo q̄uis augeret bonuz ptiū.
 tū minueret bonū totū vniuersitatis. ¶ Sed
 illud nō valet. Quia ex hoc dicto sequerēt. q̄
 ex p̄i incarnatiōe bonū totius vniuersū fuisset
 1 diminutū. et ordo vniuersū fuisset interrupt⁹
 z reordinatus. Illud z sequēs ē valde horri
 dū i auribz fidelū. ¶ Cōsequētia pz. qz ex illa
 incarnatiōe natura humana maximā psecuta
 est dignitatē z melioratōez. licet oēs ptes vni
 uersū ex hoc nō fuerit meliorate. qz natura dā
 natorū spiritū nullā dignitatē vel meliora
 2 tiōnē ex hoc ē cōsecuta. ergo zc. ¶ P. post di
 em iudicij sol z luna meliorabunt. qz sicut di
 cit Isa. tūc lumē lune erit sicut nūc lumē sol.
 z lumē solis septem plr sicut lumē septē dierū
 Multe aut ptes vniuersū nō erūt meliorate.
 sicut patet de bestijs. piscibz z plantis q̄ corū
 penit. z tamē ordo vniuersū tūc nō mutabit in
 peius sed in melius. ¶ Tercia conclusio ē q̄ nō
 3 mutatis p̄tibz vniuersū tūc vniuersū q̄stū ad
 ordinēz nō potest meliorari. Quia de⁹ qui est
 oim artifex pfectissima sua sapiētia ptes vni
 uersū fm naturarū z pfectionū suarū expigētī
 am disposuit et ordinauit. ergo non mutatis
 p̄tibz vniuersū. non videt q̄ ordo vniuersū
 possit meliorari. sed mutatis p̄tibz melius
 videt q̄ etiā bonitas originis augeat. quia si
 cur melioratis cordis i cythara dulcior resul
 tat melodia. sic melioratis singulis p̄tibz.
 tūc in ipso ordine resultate diuina bonitas pfe
 ctius illucebit.

Cōclo 2

Tho. et pe
trus.

Cōtratho
mam.

Cōclo 3

Quantūz ad quat

Articls 4

tū articulū. vtrū deus possit facere aliud vni
 uersū illo vniuerso manēte. est notādū q̄ vni
 uersū pōt duplr p̄siderari. Uno mō q̄stū ad
 rōem nois. Alio mō q̄stū ad realitatē vel rea
 litates exp̄ssam vel exp̄ssas noie vniuersū. ¶ Si
 pmo mō accipit vniuersūz. tūc nulla virtute
 posset fieri aliud vniuersū illo vniuerso manē
 te. Quia cū vniuersūz dicat ab vnitare. dicat
 em vniuersūz q̄ vniū solum. eo q̄ p̄hice loq̄n
 do oia claudant sub vno pmo mobili. q̄ d̄ver
 tit z mouet ab vno pmo motore. igit si pluri
 ficaret iā nō esset vniuersū. s; p̄t pluriuersū
 eo q̄ plura eēt mobilia p̄ma q̄ a pluribus p̄
 mis motoribz verterent z moueret. et sic esset
 vniuersūz z nō eēt vniuersūz. qd̄ est implicā
 tio z traditiōis. ¶ Si aut loq̄mur de vniuer
 lo q̄stū ad res exp̄ssas noie vniuersū. tūc te
 neo conclusiōe affirmatiuā. s; q̄ deus pōt face
 re aliud vniuersū illo vniuerso manēte. z hoc
 vel simile huic vniuerso. vel nobili⁹ illo. Si
 militē ex p̄silibz p̄tibz ist⁹ vniuersū illud
 aliud vniuersū zstitueret. nobilius si ex nobi
 lioribz p̄tibz ipm vniuersū zstitueret. Et hāc
 p̄bo sic. Quia cā potēs pducere oēs ptes ali
 cui⁹ totū cū debito ordine ad zstituentū ipm
 totū. ptes inquā eque pfectas sic habite sunt
 i zsimili toto vel pfectioris. talis cā pōt p̄dux
 cere h̄mōi totū eque pfecte sicut acten⁹ est pro
 ductū. vel pfectior mō. Sed de⁹ oēs ptes ad
 vniuersūz req̄sitas pōt pducere nō solū eque
 pfecte. verū etiā magis pfecte q̄ actenus sine
 pducere cū debito ordine ad zstituentū vniuer
 sum. q̄ zc. Maior ē noza de se. z minor pz ex
 p̄dictis i p̄cedētibz conclusiōibz. ¶ Sed zc
 illā conclusiōe Aristi. i. celi z mūdi. vbi mit
 1 multipl̄ pbare q̄ impossibile sit aliū mūdūz
 sine aliud vniuersū esse. Un̄ ex dictis suis po
 test argui sic. ¶ Illud qd̄ est simplr pfectūz
 h̄ multiplicari nō pōt. mūdus est simplr pfe
 ctus. q̄ zc. ¶ P. si plures eēt mūdi. aut dis
 2 ferret solo numero aut sp̄. Nō pōt dari p̄
 mū. qz indiuidua solū numero d̄stina nō sūt
 p se in tēta a natura. vniuersū aut ē maxime in
 tentū. cū i se p̄tineat bonitatē oim. Nec scdm.
 qz cū vniuersū sit simplr pfectū. nulla sp̄s po
 test sibi de ficere. igit si eēt duo vniuersa specie
 d̄stina. iā neutz eēt vniuersū eo q̄ neutz esset
 pfectū. ¶ P. si essent duo mūdi vel duo vni
 3 uersa. tūc essent duo p̄mi motores simplr vel
 saltē duo motores eque d̄stātes ab ipso deo

Cōclo 1

Cōclo 2

Opi. ant.

2

5

fieri qd tamen non fiet. Secdm vtru deus nolit aliquod malum fieri quod tamen contra dei voluntatem fieri. Primo ergo prosequitur primum dubium. Secundo secundum ibi. Ideoque cum constitit auctoritate quod divina voluntas non semper implet. Secundo ostendit qualiter huiusmodi argumentis respondet. ibi. Sed audiamus solutores. Sequitur illa pars. Ideoque cum constitit. Et dividit in duas partes. Nam primo circa predictum dubium recitat magister duplicem opinionem. Secundo sententiando vni opinioni ponit suam determinacionem. ibi. Si quis diligenter. Prima in tres. Nam primo utraque opinionem recitat. Secundo motiva utriusque opinionis insinuat. Tercio motiva illius opinionis quam non tenebit destruit et firmat. Secunda ibi. Qui enim dicit. Tercia ibi. Dicitur Augustinus ait. Sequitur illa pars. Si quis diligenter. Et dividit in tres partes. Nam primo quod deus non velit fieri mala triplici ratione concludit. Secundo contra conclusam veritatem obijcit. Et tertio huiusmodi obiectores tollit. Secunda ibi. In sufficienter. Tercia ibi. Qui bus facile. Circa istas duas distinctiones quero hanc questionem.

Utrum voluntas dei sit immediata causa creaturarum. Et videtur quod non. Quia illud quod est omnino immutabile non potest esse immediata causa effectus mutabilis. sed voluntas divina est omnino immutabilis. et ideo creatura est mutabilis. ergo etc. Contra. voluntas artificis est immediata causa eorum que ab eo procedunt per modum artis. sed omnes creature procedunt a deo per modum artis. Maior patet. vi. metaph. vbi dicitur quod principium artificiarum est voluntas. Minor etiam patet. quod verbo divino omnia sunt producta. De ipso enim dicitur Ioh. i. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil. Sed verbum divinum est ars divina. Iuxta quod Augustinus. vi. de trinitate. ca. vlti. ait de verbo divino. quod est ars omnipotens atque sapientis dei plena rationum omnium viventium. Patet etiam illa minor. Sap. vii. vbi dicitur de deo. quod est omnium artifex etc. Hic quatuor sunt videnda. Primo utrum in divinis sit voluntas. Secundo de eo quod queritur. Et hoc quatuor ad dist. xlv. Tercio utrum deus velit mala fieri. Et quarto utrum bonum sit mala fieri. Et hoc quatuor ad dist. xlvi.

Articulus 1 **Quatuor ad primum** articulum. utrum in divinis sit voluntas. dico quod voluntas non solum virtualiter veritatem formaliter

ter ponenda est in deo. Quia illud quod dicitur perfectioem simpliciter formaliter est in deo. ut testatur omnes sancti doctores. Sed voluntas dicitur perfectioem simpliciter. quia cum sit potentia essentialiter libera. in quocumque reperitur melius est ipsum quam non ipsum siue ipsum perfectius invenit. hec est enim conditio perfectionis secundum Anselmum. **¶** Si autem cognitionem sensitivam sequitur appetitus sensitivus. sic cognitionem intellectivam sequitur appetitus intellectivus siue voluntas. sed deus habet cognitionem intellectivam. ergo etc. **¶** Vbi cumque reperitur delectatio cum libertate ibi vere reperitur voluntas. Quia enim bestie delectentur. quia tamen magis ducunt suis delectationibus quam eas ducant. et magis agunt quam agant. ideo carentes libertate non sunt domini sui actus. nec prosequens habent voluntatem. Sed deo convenit summe delectari cum libertate. Cum enim delectari magis consistat in immobilitate quam in motu. ut dicitur. vij. ethicorum. deus qui immobilis est per se et per accidens. et ab intra. ut patet. vij. philosophicorum. et xij. metaph. maximas habet delectationes. Propter quod dicitur. vij. ethicorum. Deus spiritus una delectatione gaudet. Et xij. metaph. dicitur. quod intelligere divinum est valde voluptuosum. Et ideo deus perfectissime habet voluntatem. secundum Damascenum. li. iij. ca. xij. Angelis autem et hominibus convenit voluntas secundum quod sunt imago divine nature. que est voluptuosissima et arbitrio libera. **¶** Illud quod est de integritate et perfectione intellectualis nature vere reperitur in deo. voluntas est huiusmodi. Maior pars. quia natura divina est perfectissime intellectualis. Minor pars. quia non minus voluntas que est appetitus intellectivus est de integritate intellectualis nature quam appetitus naturalis sit de integritate nature cognitione carentis. vel appetitus sensitivus de integritate nature sensitivae. sed non esset perfecte gravis quod naturaliter non appeteret esse deorsum. nec esset perfecte sensitivum quod nihil appeteret secundum sensum. Sed non esset natura perfecte intellectualis que careret voluntate que appetit aliquid secundum noticiam intellectivam. **¶** Sed forte dicitur quod de resolutione est quod moueat mota. ut patet. iij. de anima. ipsa enim prius mouet a bono appetibili quam aliquid moueat ab ea. sed deus omnia mouet et a nullo mouet. Iuxta illud Boetii. Immotus in se manens das cuncta moueri. **¶** Rideo quod illa maior non est vera nisi de tali voluntate que mouet propter aliquem finem distinctum a se siue extrinsecum. Sic autem non est de deo. Ipse enim omnia mouet. non propter aliquem acquirendum talem motum. sed propter sui propriam bonitatem. Sed instantia non valet.

Instantia
Solutio

Quantus ad secun

dum articulu. utrum volūtas dei sit immedi

ata causa creaturarū. pono duas cōclusiones.

Lōdo 1 Prima est q volūtas dei est cā omnis cre

ature. Quia quicqd pcedit ab aliquo agen

te libere. illius causa ē volūtas pducētis. sed

ois creatura pducitur a deo libere. g̃ rē. Ma

ior patet. qz libertas ē pncipalis ppūetas vo

lūtatis. g̃ qd ducit alicui oīno libere hoc rō

ne volūtatis videt sibi ducere. Minor pate

bit infra libro. ij. dist. i. Et hec est intentio be

ari Aug. ad Prosum. ubi ait. q omnis crea

tura cā est volūtas dei. ¶ Patet etiā illa con

clusio hic in lra multis auctoritatibz. ¶ For

te dicit q illa ratio nō cōcludit. qz causa p̄tin

gēs ⁊ libera nō potest esse cā efficiēs necessarij.

Sed vt dicit illa ratio. deus pducit illas cre

aturas libere. ⁊ p̄sequēs p̄tin gēter. et mul

tos effectus necessarios videmus i creatur.

ergo si deus ē causa libera. sequit q nō sit cau

sa oīs creature. ac etiāz volūtas diuina. cui⁹ vt

dicitū est. ppūetas ē ipsa libertas nō erit causa

ois creature. et sic ex vi p̄dicte rationis sequit

oppositū intēte cōclusionis. ¶ Si voluntas

diuina ē cā oīm creaturaz. tūc vlt est causa suf

ficiēs vel insufficientis. Nō sufficiēs. qz posita

causa sufficiēte semp ponit effect⁹. ⁊ sic ab eter

no fuissent creature sicut ab eterno fuit volū

tas diuina. Itē posita causa sufficiēte frustra

poneret alia causa. ergo si voluntas dei eēt suf

ficiēs causa oīmū creaturarū. tūc omnes

alte cause frustra ponerētur. quia penit⁹ essent

superflue. Nec potest poni secundū. quia nul

la insufficientia potest esse in volūtate diuina.

ergo rē. ¶ Ad primū dicendū q licet aliqui

effectus in creaturis sint necessarij p compa

tionē ad cās secūdas que h̄mōi effectus non

p̄nt impedire. t̄n nullus effectus ē adeo neces

sarius qn p comparōem ad diuinā volunta

tē sit cōtingēs. et possibilis aliter se habere. qd

b̄n patuit tpe Josue qn voluntate diuina sol

sterit i medio celi. et nō mouebat p spacium

vnus diei. ¶ Patuit etiā tpe Ezechie quā

do sol retrocessit decē gradibz. ⁊ in multz alijs

exemplis sacre scripture. que longū nimis es

set enarrare. ¶ Ex quo patet q nō obstāte q

deus sua volūtate libere et cōtingenter pdu

cat omne quod pducit ad extra. tamē sua li

bera voluntas est causa oīmū creature. quia

omnis creatura est cōtingēs p comparōem ad

diuinā volūtate. ¶ Ad sc̄m dicēduz

q volūtas diuina est causa sufficiēs. Ad pro

bationē primā in contrariū dicendū. q qn cā q

causat ex necessitate nature ē sufficiēs. tūc po

sita cā immediate ponit effectus. Sed qn cā

ē libera ⁊ volūtaria. tūc q̄uis h̄mōi cā sit suffi

ciēs. t̄n nō est necesse vt effectus semp sit qn ē

h̄mōi causa. sed sufficit q ipse effectus sit p il

la mēsurā p qua h̄mōi causa vult talē effectū

esse. sed volūtas diuina ab eterno voluit crea

turā eē i tpe. g̃ rē. ¶ Forte dices q volūtas di

uina vel voluit ab eterno creaturā eē. vel non

voluit creaturā ab eterno eē. illa patet p extre

ma cōtradictōis. Si dat primū. tūc fm illaz

solutiōz videt esse cōcessum q creatura fuerit

ab eterno. Si sc̄m. tūc cōsequeret q deus ali

quid veller in tpe quod nō voluit ab eterno.

cui⁹ oppositū ostendet in q̄stioe prima sequē

ti. ¶ R̄ndeo q deus ab eterno voluit creatu

rā esse. nō tamē p eterno sed p tpe determina

to. ⁊ ideo ex vi diuine volūtatis seu diuine vo

lūtōis nō oportuit creaturā esse ab eterno. sed

solū in tpe. Illa t̄n magis apparebūt infra cir

ca pncipiū sc̄di libri. ¶ Ad sc̄am pbatiōem

dicēdu q alie cause nō sup̄fluit. qz i eaz actio

ne diuina b̄ntas declarā quā deus voluit li

bere causis sc̄dis cōdicare. q̄uis ipse solus oīa

posset si veller pducere et gubernare. ¶ Se

cūda cōclusio est. Volūtas diuina ē causa im

mediata oīs creature. Quia cā pducēs totū

effectū est h̄mōi effectus causa immediata. s̄z

voluntas diuina pducit totum effectū in p

ductione cuiuscūqz creature. Maior patet. qz

effectus a nullo immediatus attingit qz ab

eo a quo totus pducit. Minor etiā patet. qz

q̄uis cause secūde i aliquibus effectibus cōo

perent deo sine volūtate diuine. t̄n illud idem

quod ab eis pducit intinuius ab ipso deo at

tingitur. et p̄fectus a deo pducit qz ab ip̄is

secūdis causis. Attingit em a fine vsqz ad fi

nem fortiter. ⁊ disponit omnia suauiter. vt di

cit Sap. viij. ¶ Sed p̄tra illā cōclusionē vi

dent esse due solēnes op̄iniones. Quarū vna

ponit q deus licet sit causa rerum p intellectū

⁊ voluntatez. tamen immediatus intelligit

esse causa p intellectū qz p voluntatē Quod

probat sic. ¶ Exemplar factiū immediati

us attingit effectū. qz causa que applicat ip̄m

ad effectum. sed idea que se tenet ex parte in

tellectus diuini est exemplar factiū. ⁊ volū

tas diuina h̄mōi exemplar applicat ad effe

ctū. ergo rē. Maior patet. qz licet imago ex

stēns in pariete ad cuius similitudinē pictor

alias depingit imaginē nō se habeat immedi

Lōdo 1

Instantia 1

2

Solutio Ad 1

Ad 2

Instantia

Solutio

Lōdo 2

Sotfrid⁹

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.

atius ad effectus depictu quasi manus pictoris. tamē sigillū cere impressū immediatus se habet ad effectū in cera causatus q̄ manus q̄ imprimunt ip̄m. cuius tota ratio est. quia imago parietis nō erat exemplar factiuū respectu imaginis picte. sicut imago sculpta in sigillo est exemplar factiuū respectu imaginis impressi se ipsi cere. **¶** Minor patet fm om̄es doctores.

2 **¶** Res opposite modo compantur ad intellectum nostrū z ad intellectum diuinū. quia sciētia intellectus nostri causat a rebus. sed sciētia intellectus diuini ē causa rerum. vt ait cōmentator. xij. metaph. **¶** Sed in nobis p̄mo fit motus a rebus ad intellectus. et mediantē intellectu ad voluntatem. ergo e cōuerso fm nostrū modū intelligēdi in diuinis modus causandi res ē quasi quidā motus a voluntate ad intellectū. deinde ab intellectu ad

3 **¶** Illud quo p̄ductū assimilatur producenti illo p̄ducēs immediatus se habet ad effectū z immediatus p̄ducit. quia vnūquodq̄ p̄ducit sibi sile inq̄tum potest. **¶** Sed creatura potissime assimilatur deo q̄stum ad rationes ideales que pertinet ad intellectū diuinū z nō ad voluntates. ergo zc. **¶** Sed istis nō obstantibus teneo cōclusionē primā. **¶** Et anteq̄ istū motus respōdeam: possūz ztra hanc opinionē arguere sic

1 **¶** Illud cuius actus sic se habet q̄ ip̄o posito om̄ino sequit rerum productio: hoc immediatē se habet ad rerū p̄ductionē q̄ illud cuius actus posito potest nō sequi rerū p̄ductio. **¶** Sed posito actu volūtatis diuine. puta q̄ deus velit creaturā producere. tūc necessario sequit p̄ductio creature. et posito actu intellectus nō sequit necessario rerum p̄ductio. **¶** Naz deus multa scit p̄ducere que nunq̄ producent. tamē omnia que deus vult p̄ducere om̄ino producent. ergo zc. **¶** In ordinate se habentibus p̄ modūz medij z extremū plus distat extremū ab extremo q̄ extremū a medio. **¶** z in agente libere z a p̄posito velle est mediū inter scire z opari. **¶** Et deus in p̄ductione creature agit libere z a p̄posito. ergo velle suū immediatē se habet ad p̄ductionē creature q̄ suū scire. **¶** Maior patet. **¶** Probo minore. patet em̄ q̄ opari est vltimū. z p̄ sequēs vnū extremū. in agēte em̄ a p̄posito opari p̄supponit velle z scire. quocunq̄ em̄ illorūz deficiente illud nō esset p̄fecte agens a p̄posito. sed velle p̄supponit scire. quia bonū cognitū est obiectū voluntatis. ergo patet q̄ velle mediat inter scire

2 **¶** z opari. z p̄ consequens habet intentū. **¶** **¶**

qualē ordinē realē habent aliqua in his in quibus differunt realiter. talem ordinē rationis habent in his vbi differūt fm rationē. **¶** Sed in nobis actus volūtatis realiter differēs ab actu intellectus immediatē se habet ad operationē artis q̄ actus intellectus. vt patet p̄ aristotē. vi. metaph. z. iij. de anima. **¶** Etia Algasel in metaphica sua tractatu. iij. exp̄sse dicit q̄ volūtas immediatus mouet q̄ intellectus. ergo in diuis vbi volūtas z intellectus soluz differūt ratione: volūtas immediatus se habet ad opus productōnis ad extra q̄ intellectus salte fm rationē. **¶** Ad primā illaz rationū dicendū q̄ maior nō est vera. q̄ p̄supponit falsum. s. q̄ aliquod exemplar sit factiuū.

¶ Nullū em̄ exemplar retinēs rationē exemplaris est factiuū. **¶** Exemplar em̄ est ad quod respiciens artifex producit simile sibi. **¶** Ad p̄bationē dicendū. q̄ cū imprimit sigillū in ceram. tunc figura sigilli non se habet vt exemplar. sed potius se habet vt instrumentū imp̄mentis. **¶** Sicut em̄ mediate acutie ipsius securis artifex diuidēdo partes cōtinui inducit aliquam formā. cuius forme exemplar non est securis. quā sit instrumentū artificis. sic cum diuidit cera p̄ impressionē sigilli. sigillum nō debet dici exemplar figure in cera. q̄ vbi legitime possit dici instrumentū ipsius imprimētis. **¶** Si em̄ esset exemplar. tūc oporteret q̄ sigillato: faciendo figurā in cera respiceret figurā in sigillo. z ad instar seu similitudinē sigilli cum aliquo instrumento sculperet ipsam cerā. z tūc de plano pateret q̄ sigillum nō esset factiuū. nec immediatus attingeret cerā q̄ manus ipsius sculptoris. **¶** Cū autē imprimit: tunc cōcedo q̄ sigillū sit factiuū. non tamē est exemplar. sed est instrumentū. **¶** Si em̄ cecus imprimeret sigillū. nihil minus cera figuraret. z tamen patet q̄ cecus in tali impressionē nō vteret sigillo tanq̄ forma exemplari. quia nō posset sigillū inspicere. **¶** Etia minor nō est vera. quia idea in mente diuina nō est pprie loquendo factiua. sed ē illud quod deus aspiciens ad eius similitudinē liberavoluntate p̄ducit ad extra illud qd creat.

¶ Ad scdaz dicendū q̄ quis res opposito modo se habeant ad deum z ad nos q̄stum ad ip̄m scire. eo q̄ scientia dei causet res. nostra autē causet a rebus. tamē supposito ip̄o scire tunc aliquid modo sibi se habet deus ad producendū res creatas. z nos ad producendū res artificiatas. quia vtrobiq̄ volūtas est h̄mōi productōz principū immediatū siue immediatē

Solutio Ad 1

Ad 2

Extra got indum.

tiōis. tūc pōt de multa nō velle q̄ tñ nō sūt d̄
volūtate ei⁹. q̄uis sint pter volūtate eius. et p
p̄ns talia nec sūt volūta nec nolūta. q̄uis p̄s
Ad 3 sint dici p̄missa. **Ad** terciū nego maiorē. nō
em̄ optet sp̄ eē volūtū a deo sine q̄ nō pōt esse il
lud qd̄ vult deus. q̄ sufficit q̄ sit p̄missū vel p
potētiā dei nō p̄hibiti. q̄uis lege diuina sit p̄
hibiti. **¶** Forte dicef q̄ p̄missio sit signū vo
lūtatis. sicut p̄ p̄ m̄gr̄m in l̄ra. q̄ p̄missiōz vo
cat voluntatē signū. i. signū volūtatis. **Sed**
de nō p̄t ostēdere falsum signū. cū sit oīno ve
rat. q̄ qd̄ deus p̄mittit hoc videt velle. **¶** Rñ
de q̄ p̄missio p̄prie loquēdo nō ē signūz vo
lūtatis diuine que sit de malo fiēdo. sed est si
gnū volūtatis de bono ordinādo ex ipsis mal
Et illa ē intērio. b. Aug. in ench. vbi ait. q̄ oī
pōtes deus nō p̄mittet fieri aliqd̄ malū nisi
adeo eēt oīpōtes q̄ sciret de mal̄ elicere bonūz.
Ad 4 **¶** Ad q̄ntū d̄d̄z cū dicit. vel de⁹ vult fieri ma
lū vel nō vult. hic ē aduertēdū q̄ ly non vult
vel accipit diuisim p̄ duabz p̄ribz orōnis.
puta vt non ē aduerbiū negādi. et vult: ē ver
bū terciē p̄sone istius vbi volo vis. aut acci
pit diuisim seu p̄p̄sitate p̄ vna p̄re orōis. grā
maticē loquēdo de p̄ribz orōis. puta put ē ver
bū terciē p̄sone descedēs a nolo qd̄ i sc̄da p̄so
na habet nō vis. et i terciā p̄sone h̄z non vult.
Primo mō ly non vult ē simplex negatio vo
lūtōis. **Sed** mō non ē negatio volūtōis. s̄z ē
volūtō negatiōis. **Primo** mō vult et nō vult
opponit d̄dictōis. **Sed** mō opponit q̄i d̄
rie. **Primo** igr̄ mō accipiēdo h̄ ē vera. de⁹ n̄ vult
mala fieri. q̄ ad d̄tate illi. p̄p̄ōnis sufficit q̄
malū fiat p̄ter volūtate diuina. **Sz** sc̄do modo
n̄ ē vera. q̄ tūc eēt sensus q̄ fieret d̄ voluntatē
diuinā. puta n̄ solū deo n̄ volētē sed fieret etiā
deo nolētē. **Ad** q̄ntū d̄d̄m q̄ sicut p̄z p̄ ma
gist̄z. dist. xl. volūtās dei q̄nq̄ accipit p̄prie
et sic dicit volūtās bñ placiti. et hec volūtās est
vna tm̄. sicut ē vnus de⁹. **Et** de hac voluntate
dictū est sup̄ius q̄ p̄tra eā nihil p̄t fieri. q̄uis
pter eā multa p̄tra fiant. **Q̄nq̄** vō accipit lar
ge et q̄si m̄taphorice. et sic q̄nq̄ modis acci
pit volūtās dei. p̄pter qd̄ sc̄ptura q̄nq̄ loqui
tur plurali d̄ volūtate dei. iuxta illd̄ ps. **Ma**
gna opa d̄ni exq̄sita in oēs voluntates ei⁹. **Et**
sic appellat volūtās signi. iuxta q̄nq̄ q̄ vidē
tur eē signa diuine voluntatis. s̄. p̄ceptio. p̄hi
bitio. p̄siliū. p̄missio et opatio. q̄ alio nomie di
cūt impletio. **Et** illa q̄nq̄ q̄ voluerit p̄t comp
hēdere hoc versiculo. **P̄cipit** et p̄hibet. p̄
mittit. p̄silit. implet. **Pro** p̄cepto et consilio
accipit volūtās **Math. vi. cū** dicit deo patri

Fiat volūtās tua sicut i celo et i terra. **Et** istis
duobz modis multa fiūt non solū p̄ter volū
tatē dei. verum etiā p̄tra voluntatē dei. **Et** sim
istū intellectū ait **Aug.** in libro de spū et l̄ra.
Infideles d̄ dei voluntatē faciūt cū eius etiā
gelio non credāt. **Sed** pro p̄missione et opa
tione accipit in p̄posito ab **Aug.** cū ait. **Non**
fit aliqd̄ nisi oīpōtes deus fieri velit. q̄ post
hec v̄ba subdit **Aug.** imediate. vel sine do vt
fiat. vel ipse faciēdo. vbi p̄ hoc q̄ dicit sine do
tangit p̄missionē q̄ est signū volūtatis diuine
respectu maloz modo quo sup̄ius dictū est.
p̄ hoc q̄ dicit. vel ipse faciēdo. tāgit signū vo
lūtatis diuine quod ē impletio seu opatio.
¶ **Et** p̄ hoc etiā p̄z ad argumētū. q̄ **Aug.**
ibi non loquit p̄tate de voluntate bñ placiti. q̄
ē volūtās p̄prie dicta. de q̄ loquit illa opinio
falsa p̄ qua induci p̄dictas ratiōes. **¶** **Ad** se
xtū dicendū. q̄ neutra illaz p̄p̄ositionū ē p̄ce
deda nectio. **Quia** pōt p̄cedi media. s̄. hec. de⁹
non vult mala fieri. **¶** **Forte** dicef. fieri et non
fieri sūt d̄dictōis. s̄z inter d̄dictōis nō est da
remediū. **Respondet** q̄ licet malū fieri et na
lū non fieri sint p̄tradicōria. tamē hec due. de
us vult malū fieri. et deus vult malū non fie
ri. non sūt p̄tradicōria. eo q̄ hoc verbū vult.
quod ē p̄dicatū i vtraq̄ p̄p̄ositione vtrobiq̄
accipit affirmatiue. **In** p̄tradicōis autē p̄
p̄ōnibz p̄dicatū affirmatū i vna debet negari
in alia. ideo d̄do mediū inter p̄dictas duas
p̄p̄ositiones non dat mediū inter p̄tradicō
ria. **¶** **Secda** p̄clusio. **Deus** vult malū pene. **¶** **Cōdo** 2
Quia illud quod habet ratiōz boni hoc vult
deus. sed malū pene est bonū. et h̄z ratiō ē bo
ni. ergo r̄c. **¶** **Maio** 3. q̄ deus vult omne bo
nū. **¶** **Probatio** minoris. q̄ correctio mali ha
bet ratiō ē boni. sed malū pene debite inflicti
ē correctio mali. ḡ r̄c.

Quantus ad quatuor **Articls 4**
tū articulū. vtz bonū sit mala fieri. pono du
as p̄clusiones p̄formiter ad p̄cedēta dicta in
tercio articulo. **¶** **Prima** ē q̄ malū culpe fie
ri non ē bonū. **¶** **Quia** illud qd̄ non ē bonū illi
us vsus et generatio non ē bona. illa patet. q̄a
cui⁹ vsus ē bonus et cui⁹ generatio ē bona ipsū
quoz est bonū. vt patz. iij. topicoz. ḡ a destru
ctione p̄sequētis. qd̄ non ē bonū illius vsus et
generatio non ē bona. **Sed** malū culpe non ē
bonū. vt se patet. q̄ ipsum est p̄uatio bo
ni. ergo malū fieri quod ē vsus vel generatio
malū non ē bonū. **¶** **¶** si oppositū i opposito. 2
3 4

Ad 6
Instantia
Solutio

Cōdo 2

Articls 4

Cōdo 1

et oppositum in opposito. Sed bonum fieri est bonum. ergo malum fieri est malum. Maior ponit philosophus in topicis. Minor de se patet. Et confirmat. quia motus specificat a terminis ad quos sunt. Sed malum fieri terminat ad malum. ergo malum fieri est malum.

Instantia

1 Sed oppositum istud potest argui sic. Cuius visus est bonus ipse quod est bonum. ut patet ex dictis in prima ratione per conclusionem. sed deus male facit bonum vult. ut patet per Augustinum. xi. de civitate dei. **S**ed hoc iustum est bonum. sed mala fieri est iustum. Maior patet. Minor probat. quia quod iuste a deo permittitur hoc est iustum. sed malum culpe fieri iuste a deo permittitur. ut patet in glossa super illud Apocalypsis. Qui in sordibus est sordescat adhuc. **S**ed illud quod est causa boni maxime illud est bonum. scilicet malum fieri quoniam quod sunt causa boni maxime. Maior patet. quia effectus non est potentior causa. Probat minor. quia crucifixio christi fuit causa maxime boni. scilicet liberationis tonus generis humani. et tamen ipsa fieri fuit malum. aliter non peccassent iudei a quibus peccavit illud fieri. **S**ed tunc. **A**d primum dicitur quod duplex est visus rei. Unus naturalis ad quem res dicitur sui natura ordinabilis est. Alius accidentalis ad quem res ordinatur non ex sui natura sed ex voluntate vultus. De visu primo modo dicto maior est vera sed non de visu secundo modo dicto. Sic enim potest quod bonis male vult. Multi enim vult bono vi no ad malum evertatis. et malis bonum vult. sic homo sanctus persecutione mala vult bonum. cum ad laudem dei ipsam patienter tolerat. Tu igitur minor peccat de visu secundo modo dicto. quia malefacta ex sui natura non sunt ordinabilia in bonum visus. quous hoc possit fieri ex bona voluntate vultus. igitur ratio non excludit. **A**d secundum dicitur quod maior non est vera in sua totali universalitate in quantum ly omne distribuit iustum tamen per iustum per se quod per iustum per accidens. quia licet illud quod est per se iustum sit bonum. hoc tamen non semper est verum de eo quod est per accidens iustum. hoc enim potest esse malum. sed malum fieri quous visus per accidens possit esse iustum. tamen per se non est iustum. **A**d tertium dicitur quod sicut frigus quous per accidens est causa caloris. sic quous malum non per se sed per accidens est causa boni. quous ex hoc non sequitur quod malum fieri sit bonum. quia causa per accidens in quantum homo nec formaliter nec virtualiter operatur effectum seu perfectionem effectus. **A**d formam igitur argumenti dicitur quod maior non est vera. de eo quod est per accidens causa boni. **E**t cum dicitur in minore quod malum tunc. verum est per accidens. **A**d probandum dicitur quod licet passio christi quantum ad meritum patientis fuerit causa per se nostre liberationis. quia ut sic fuit bona. tamen quantum ad malitiam inferentis non fuit

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

ca liberationis nostre nisi valde per accidens. ut sic enim fuit mala. **S**ecunda conclusio est hec. quod malum pene fieri est bonum. Quia illud quod bene leges manutinent et pax universi promouet hoc est bonum. malum pene est homini. **S**ed tunc. Maior patet de se. Minor habet per ethicorum quantum ad primam partem. ubi sic dicitur. Legibus oportet esse ordinatam nutritionem. **E**t paucis interpositis sequitur quod illa nutritio fiat. Multi enim necessitati magis quam sermone obediunt. et iacture quam bono. **P**ater etiam secunda pars minoris. quia sicut eradicata zizania bonae herbe melius nutritur et crescit. sic per malum pene destructis vel emendatis malis hominibus magis inualeat pax et tranquillitas universi. ergo tunc. **A**d argumentum principale dicendum quod voluntas divina simul cum immutabilitate habet summam libertatem. et ideo non solum necessario effectuum verum etiam contingentium potest esse causa. vel mediantibus causis secundis. vel immediate per se ipsam sicut sibi placuerit et videbit expedire. ergo argumentum non concludit.

Secundo 2

Ad argum. mentis poci pale.

Distinctio quadragesime septima et quadragesimo octava.

Voluntas quip

pe dei tunc. **H**ic magister tractat de divine voluntatis efficacia ipsa considerando positum. **E**t dividit in duas partes. Nam primo considerat universalem homini efficaciam. Secundo considerat humane voluntatis ad divinam voluntatem conformitatem et concordiam. distinctione. xlvij. ubi. **S**ciendum est. Prima in duas. Nam primo ostendit omnia fieri secundum divinam voluntatem. Secundo ex dictis ostendit oriri incidentem dubitatem. ibi. **D**is verbis **E**t hec in tres. Nam primo tangit dubitatem. Secundo apponit solutionem. **E**t tertio predictorum facit recapitulationem. **S**ecunda ibi. **V**erum ut supra. **T**ercia ibi. **E**t predictis tunc. **S**equitur. xlvij. distinctio. **S**ciendum est tunc. **I**n qua magister considerat humane voluntatis conformitatem ad divinam voluntatem. **E**t dividit in duas partes. Nam primo ostendit magister quod conformitas in voluto. puta si homo illud idem vult quod deus vult. non semper facit esse bonam hominis voluntatem. et e converso si homo non vult illud quod deus vult. hoc non semper facit malam hominis voluntatem. **S**ecundo ostendit quod bona dei voluntas quandoque potest impleri per malam ho-

Marginal notes on the right side of the page, including 'Dist. XLVII' and other commentary.

minis voluntate. Secunda pars incipit ibi Illud quoque etc. Et hec dividit in quattuor partes. Quia primo ponit intente veritatis de terminatione. Secundo instat p vnam obiectione. Tercio hmoi obiectionis subiungit solutione. Quarto ostendit q ex pdictis solunt plures questiones que fieri possunt circa xpi ac ceteroz sanctoru passione. Secunda ibi Sed ad hoc opponitur sic. Tercia ibi. Ad quod respondentes. Quarta ibi. Ex quo soluit. Circa istas duas vltimas distinctiones primi libri quero hac questionem.

Utrum si deus aliquid de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Et videt q no. Quia real mutatio no potest fieri i aliquo nisi duobus modis. Uno mo q aliquid realiter i eo acquiratur. Alio mo q aliquid realiter in eo reperdatur seu ab eo auferat. Sed realis actio etiam i creaturis continuata potest terminari de nouo ad aliquod obiectu ad quod primo no termina- bas sine hoc q in agente aliquid acquirat vl aliquid reperdat. nec p sequeas agens ex tali terminatione alteratur. ergo eterna dei volitio ad aliquod nouu volitu poterit terminari absq omni ipsius dei mutatione. Maior pars. Probo minorē. quia cu visus fertur i aliquid primo indistincte eade visio continuata successiue terminatur ad plura distincte t nibil ibi reperditur. nec aliquid de nouo acquirit. eo q eadem visio continuatur. ergo etc. Contra. im possibile est fieri transitu de contradictorio in co- tradictorio nisi fiat mutatio i aliquo. sed no velle velle sunt contradictoria maxie du sumu- tur respectu eiusde. q si de nouo aliqd vel- let qd no voluit ab eterno eet transitus de con- tradictorio in contradictorio. t i volito non e necesse fieri tale mutatioem. g esset in volere. Illa as- sumpta pbo. l. q talis mutatio no esset necio in volito. quia sicut ex hoc q deus voluit ab eterno antixpm esse in fine mundi. no fuit ab eterno aliqua mutatio in antichristo. sic si de- us nuc de nouo vellet antichristu esse in fine mundi. ex hoc no fieret aliqua mutatio nuc in antichristo. qz nihil nuc esset d antichristo quod esset capax illi mutatiois. Circa illas duas vltimas dist. pmi libri qtuoz sut vide- da. Primo de eo qd querit. Sed vtru aliqd eius tra diuina voluntate possit eade re sub pcepto. Et hoc qstum ad distinctionem xlvij. Tercio vtz teneamur nraz volutate pformare diuine volutate. Et qro i q de- beat esse hmoi coformitas. Et hoc qstum ad

dist. xlvij. et vltima.

Quatuor ad primu

articulu. vtz si deus aliqd de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Dicendu q deus nihil pot velle in futurz seu de nouo quod no voluit ab eterno. Quia cu diu velle mensuret nuc eternitatis. ergo in ipso nulla poterit esse successio. Sed i eo esset necessario successio si deus nuc vellet q primo no voluit. qz velle t no velle respectu eiusdez voliti ab eade volutate dicitur. et p ois non pnt esse simul. qz ppter necessario vnu succe- det alteri. nec p sequeas poterit mensurari nuc eternitatis i quo nulla pot esse successio. Et pfirmat. qz mensura ppria e vnigenia cu men- surato. igitur no existente successione in men- sura mensuratu opret q sit simul totum. Si deus vellet aliquid de nouo quod ab eterno no voluit. tunc necessario intrinsece mutaret t esset pfectibilis pfectione ab essentia sua rea- liter differere. sequeas est impossibile apud phos t theologos. Probo contra. quia si deus vellet aliquid de nouo quod prius non volu- it. vel hoc fieret nouo actu volitiois. vel hoc fieret ppter nouam habitudine eius ad hu- iusmodi volitu. Si primo mo. tuc de plano habet ppositum qstuz ad vtruzq incouenies- tentu in sequeate. Si dat scdm. tuc seqtur ide incoueniens. qz sicut nouitas in re mota vt mota e necessario pssupponit nouitate mo- tionis. sic nouitas voliti vt volituz est neces- sario pssupponit nouitatem volitiois. t sic seq- tur ide quod primo. qz noua habitudo volu- tatis ad volitu pssupponit nouitate voliti vt volitum est. t p sequeas nouitate volitiois.

Articls 1

Edo

Confirmat

Instantia

Sed forte dicit pma rom q nuc eterni- tatis ppter sui illimitatōem excedit tps et e- istas tps. Sic igit d dictiona sibi iuncte pnt succedere in diuersis nuc tps. sic pnt sibi succedere in eode nuc eternitatis quod coeri- stit omibus nuc tps. Contra scdm ratio- nem sic. Deus potest facere de nouo qd no fecit ab eterno sine sui mutatioe. ergo potest velle de nouo quod non voluit ab eterno absq su- mutatione. Antecedens patet ex fide. quia cre- dimus deum mundu pduxisse in tempe. Co- sequentia videt ex hoc patere. qz non minus distans facere t non facere. qz velle t no velle ergo etc. P. deus vult nunc Judam eedā- natu. t qnq no voluit eum esse damnatum. quia qd dū viuunt hoies nuc deus vult omis

2

3

hōies saluos fieri ⁊ ad agnitōz vītatis pueni
 re. vt dicit. i. ad Thi. ij. q̄ vult aliqd dē nūc
 qd tūc non voluit qm̄ Judas vixit. qd ē p̄tra
 clusio nē i se. **Mat. 23.** qz si dē nūc nō vel
 let iudā esse damnatū. ipse vtiqz nō eēt dāna/
 tus. qz vt p̄z i li. **Vester. ca. xij.** i dicitōe dei cū
 tra sūt posita. nec ē qui sūe possit resistere volū
 ti. **Propter quod. b. Aug. in enchir. ait. Ro/
 gādus est deus vt velit nos facere. qz necesse ē
 fieri si voluerit. Sed illa nō concludunt.**
Solutio.
Ad 1 **Ad** primū igit dīcendū qz quis possit esse
 successio in talibus que pprie tpe vel diuer/
 sis nūc tēpis mensurant. qz talibus eternitas
 vel nūc eternitatis coexistit tanqz aliena men
 sura. in illis tamē qui pprie mensurant eterni
 tate seu nūc eternitatis sicut sunt act⁹ imma/
 nētes in diuis. ⁊ quoz p̄portio ē velle diuinū
 nequaqz pōt eē successio. qz da oppositū. tūc
 non erit p̄portio mēsurati ad ppriā suā mēsu
 rā. **Ad** scdm̄ ddm̄ qz creatio cū sit actō trā
 siēs nō mēsurat nūc eternitatis. sed nūc tēpis
 vel aliqua alia mensura. vt patebit in scdo li
 bro. qz actio ⁊ actiū vt actiū est. mēsuratur
 eadē mēsurā. qzuis em̄ corpus celeste fm̄ sui
 naturā nō mēsurat tēpē sed euo. tamen vt
 mouet mēsurat eadē mēsurā q̄ mor⁹ suus mē
 surat. ⁊ ideo nō ē simile ⁊ velle diuino qd̄ pro
 prie mēsurat nūc eternitatis. ⁊ ⁊ p̄dicti op̄atōi
 bus trāseuntibz. **Ad** terciū ddm̄ qz sic dē
 iudā nūc vult eē damnatū. sic voluit ab eter
 no qz nūc eēt damnat⁹. qz cognouit ab eterno
 sic iudā op̄ari in tpe. qz suis demeritis erigen
 tibus merito esset damnādus. ⁊ nunc deleret
 esse damnatus. **Nec** obstat auctoritas illa qz
 deus vult omnes homies saluos fieri. qz illa
 volūtas est p̄ditionalis. puta hac cōditione
 stante qz ipsi obseruent eius mandata. nō ob
 seruātes igit hanc p̄ditionē sine aliq̄ sui mu
 tatione deus eterna volūtate vult certis suis
 tēpibus esse damnatos.

Articls 2
Cōclio

Quantūz ad secun
 dū articulū. vtz aliquis exns p̄tra diuinam
 voluntatē possit cadere sub p̄cepto. dīcendū
 qz qnqz illud qd̄ a deo p̄cipit non ē fm̄ volun
 tatē dei. immo pōt esse p̄tra eā. licet illud pro
 pter quod p̄cipit sit d̄ volūtatē dei. sic apparuit
 cū dñs p̄cepit Abrae immolationē filij sui
 Isaac. **Cōtra** em̄ voluntatē dei fuisse qz Isa/
 ac fuisset immolatus. ⁊ innoxius sanguis ef
 fusus. tñ ⁊ voluntatē dei fuit p̄batō ⁊ mani
 festatio fidei abrae. que fides ex h̄ relucebat.

qz ipse p̄pter deū nō obstāte dilectōe vnici filij
 ⁊ libera matre geniti volebat parere māda
 to. **Circa** illā tamē materiā ab aliquibz dī
 cit. qz omne quod a deo p̄cipit est a deo volūtū
 voluntate a ncedente. quis possit esse nō vo
 lūtū volūtatē p̄sequēte. sicut dicit apparere d̄
 p̄cepto imolatiōis Isaac. **Sed** illud ar
 gūit ab aliquibus ⁊ nostris sic. Volūtatē
 qz non sunt op̄posite nō pnt esse ⁊ oppositōis.
Sed oppositū imolatiōis Isaac fuit a deo
 volūtū volūtatē p̄sequēte. q̄ illud qd̄ p̄cipie
 bat nō poterat esse volūtū volūtatē a ncedēte
 cū volūtatē a ncedēs nō sit oppositā voluntati
 p̄nti. **Et** p̄firmat. qz si volūtas p̄ns posset
 eē ⁊ oppositō eius qd̄ est volūtū volūtatē a n
 cedēte. tūc cū dē volūtatē a nte velit p̄cā non
 fieri. ipse volūtatē p̄ntē posset ea velle fieri. qd̄
 ē in cōueniēs. **Sed** q̄cqd̄ sit ⁊ p̄clōne. illa
 tñ nō nō p̄cludit. **Ad** p̄mū igit ddm̄ qz
 volūtatē qz sit ⁊ oppositū nō sit oppositōe ne
 cessario. nisi ille volūtatē absoluet et simplr
 sint d̄ eis. **Si** em̄ vna volūtas eēt vno oppo
 sitōz s̄b p̄ditōe. alia p̄t eē ⁊ oppositō illi ab/
 solute. quis volūtatē nō sint oppositōe. **Sz**
 sic ē i p̄posito. vt patuit i arti. p̄xi. p̄cedēti. qz
 volūtas dei a n̄s ē oīs hōies saluos fieri. sub
 hac p̄ditōe si faciāt ea que p̄cepit. ⁊ qz congru
 unt ordini nature humane respectu sine salu/
 tis. voluntas tñ dei p̄ns qz d̄ voluntas sim/
 plr ⁊ absoluta ē qz ille saluet. scit em̄ dē cū bñ
 finalr̄ recessuz. ⁊ qz ille nō saluet. qz scit deus
 qz ipse mala sua voluntate aueret se finaliter
 a dño. **Ad** cōfirmatiōē ddm̄. qz quis bñ
 p̄tetur qz nō semp̄ cuiuslibet oppositū qd̄ dē
 vult volūtatē a ncedēte possit velle voluntatē
 p̄ntē. nō tamē p̄bat qz alicui⁹ volūtū volūtatē
 a ncedēte oppositū possit velle voluntatē p̄ntē/
 te. ⁊ ideo ē ibi manifesta fallacia p̄ntis. **Non**
 em̄ sequit si vltis affirmatiua sit falsa. qz p̄p̄
 h̄ p̄cularis affirmatiua sit falsa. sic i p̄posi/
 tō ⁊ c. igit p̄firmatiō nō p̄cludit.

Opinio
Cōtra opi
nionē.

Cōfirmat.

Ad 1

Ad 2

Quantum ad terci
 um articlū. vtz teneamur n̄raz volūtatē p̄for
 mare dīne volūtatē. dico qz sic. qz oīs qz tenet
 ad alic⁹ obediētiā tenet suā volūtatē p̄forma
 re volūtatē illi cui tenet obedire. sed oīs hō te
 net obedire deo. qz ⁊ c. **P.** quilibet tenet velle
 qz sit sanct⁹ ⁊ bone vite. cum igit voluntas dei
 sit sanctificatiō n̄ra. vt patz p̄ aplm̄. igit qui
 libet tenet volūtatē suā voluntati diuine con
 formare. **P.** quilibet tenet velle saluari. s̄z dē 3

Di. xlvij.
Articls 3

Cōclio 1

2

3

[Marginal notes on the right page, including 'Opinio', 'Cōtra opi', 'Cōfirmat.', 'Ad 1', 'Ad 2', 'Di. xlvij.', 'Articls 3', 'Cōclio 1', '2', '3']

4 **P.** q̄cūq; i actōe sua pprijs suis p̄saris vi
ribz p̄t deficere. tenet se ei cōformare cui p se
inest rectitudo. in cui⁹ p̄formitate p̄manēdo
nequaq; p̄t deficere. sed ois creata volūtas i
sua actōe potest deficere. ⁊ sola dei volūtas ex
sua natura sic ē recta q̄ om̄e illud qd sibi p̄for
mat rectificat. ḡ ois hō suā volūtatē dīne vo
lūtatē tenet p̄formare. **P.** q̄libz hō tenet vo
lūtatē suā p̄formare tali regulē i quā fin suā
naturā reducit regulāda. s; volūtas dīna est
tal regula. qz ansel. i. de ceceptu h̄gali. c. iij. p
bat. qz i alijs vīrbz a volūtatē nō p̄t cē p̄cm.
Nā cū de legē eis iposuit vt volūtatē obediāt
obediēdo ei faciunt q̄ tenent. p̄pter qd in eis
p̄cm ⁊ iniusticia eē nō p̄t. volūtas autē ime
diatē reducit ad volūtatē dīuinā. **S;** for
te dicit q̄ relatiua eq̄pantie dicunt ad uertē
nā. sed p̄formitas ē relatio eq̄pantie. ḡ si volū
tas nra p̄formaret voluntati dīne. tūc ecōtra
volūtas dīna p̄formaret volūtatē nre. qd ē fal
sū ⁊ ipossibile. ḡ tē. **R.** q̄ dato q̄ aliq̄ relatiō
eq̄pantie fm̄ nomē sit inter nos ⁊ deū. bt̄s eī
Ioh̄el dicit i canōica sua. qz siles ei erim⁹. qm̄
vidēbim⁹ eū sicuti ē. silitudo autē ē relatio eq̄
paritē. ire t̄m nō est eq̄pantia i tali relatiōe.
qz nos dependem⁹ a deo. ⁊ nō ecōuerso. nā ta
les silitudines ⁊ p̄formitates innascunt⁹ ex h̄
qz nos q̄tū possum⁹ ipm̄ imitatur. ⁊ nō ecō
uerso. **S;** edo dico qz q̄tū ad ea volūta q̄ de
us vult volūtatē ancedere. sp̄ tenemur nram
volūtatē p̄formare volūtatē dīne. qz volūtatē
dei ancedere q̄libet ordinat iuitā etnā. **S;**
q̄tū ad ea q̄ de⁹ vult volūtatē dīne. nō optet
quēlibet suā volūtatē dīuine volūtatē i oibz cō
formare. ita qz talia velit. qz volūtatē dīne de
us vult damnādos eē damnatos suo tempe.
quod si alicui p̄staret volūtas sua in hoc nō
posset se conformare dīuine volūtatē. cū con
tra oēm inclinationē. ⁊ p̄ cūtra omnē vo
litionē sit p̄petue cruciari. In alijs vero peno
sis euentibus a deo volūtis. puta in morte pa
rentū. ⁊ etiā in morte ppria. si alicui deus ta
lia se velle reuelaret. estimo qz si talis homo ef
set p̄fectus in caritate. ipse voluntatē suā dīui
ne volūtatē p̄formaret. ⁊ diceret cū aplo. Cu
pio dissolui ⁊ esse cū xp̄o. Si s̄o ad huc ē im
p̄fectus. tūc sufficit nō trīstari.

Instantia

Solutio

Lōdo 2

Articls 4

Quantuz ad quar
tuz articulū. in quo debeat esse p̄formitas no
stre volūtatē ad dīuinā. est ad q̄tendū qz d

volūtatē q̄nq; loquimur large. et sic appetit⁹
sensitiu⁹ q̄nq; appellat volūtas. q̄nq; pprie.
et sic voluntas est potentia p̄tis intellectiue.
Et hec p̄t adhuc cōsiderari duplicif. Uno
modo q̄tū ad motus p̄mos veniētes ex na
turali instinctu sine deliberatiōe p̄uia. ⁊ vt sic
dicit volūtas naturalis. Alio mō put mor⁹
vel actus ei⁹ sequit deliberationē. ⁊ vt sic dicit
voluntas deliberatiua. **P**rimus igit duobz
modis nō oportet insistere. qz planū est qz ac
cipiendo voluntatē p̄ appetitū sensitiuoz na
turali. tūc i his que tristat ⁊ nociua sūt sen
sui vel nature nō possumus volūtatē nostrā
p̄formare voluntati dīuine. **S**i em̄ deus vel
let me mori. vtq; appetitus me⁹ sensitiuus ⁊
naturalis instinctus hoc abhorrerēt ⁊ refuta
rent quantuz in ipsis esset. **P**ropter qd Da
mas. li. iij. ca. xxij. vult. qz quēlibet res natura
liter desiderat esse. **Et** ibidē ait. qz deus factus
homo hoc desiderū habuit ⁊ mori timuit.
Sed loquēdo de voluntate tercio mō dī
cta pono tres cōclusiones. **P**rima ē qz ad re
ctitudinē nostre volūtatē requirit nccio: vt
velim⁹ om̄e illud qd em̄dēt ⁊ sine ambigui
tate nobis constar deū velle simpliciter et ab
solute. **Quia** ille nō est verus amicus alicui⁹ q
volūtatē sua ab eo discordat i iustis et ratioa
bilibus. sed habēs rectaz voluntatē est amicus
dei. ⁊ omne quod deus vult est iustū ⁊ ratioa
bile. ergo tē. **M**aior patet p̄ Tullū qui dī
cit ad p̄fectam amicitia spectare idem velle ⁊
idē nolle. **Et** i. et bicozū ait Ansto. qz p̄trarie
tas voluntatū dissoluit amicitia. **Et** ij. rbe
toricozū dicit. qz ratio amoris consistit in pro
curare alicui que in volito ipsius sunt. **M**u
nor patet q̄tū ad partē primā. qz in can. p̄
mo dicit spona ipsi deo. **Recti** diligūt te. **Pa**
tet etiā q̄tū ad secundā partē. qz cū vo
luntas dīuina sit ipsa equitas ⁊ rectitudo. et
obliquari nequaq; possit. ideo omne qd vult
est iustum ⁊ rationabile. **S**ed. omnis homo
habens rectam voluntatē tenet velle illud cu
ius oppositū si p̄tingeret necessario tolleretur
dei p̄fectio. **S**ed si fieret oppositū illius qd
deus p̄cise ⁊ determinate vult fieri. tūc tollere
tur dīuine volūtatē p̄fectio. ḡ tē. **M**aior p̄z.
qz ois amicus vult illud cui⁹ oppositū tollit
p̄fectionem et honorem amici quem diligit.
Mnor etiā patet. qz si fieret oppositū illi
us quod deus diffinitiuē ⁊ determinate vel
let. tūc vigor ⁊ p̄tās dīuine voluntatis tolle
retur. ipsa em̄ esset inualida. al̄s non contin
geret oppositū eius quod ipse determina

Lōdo 1

2

Quantuz ad
quar
tuz articulū.
in quo debeat
esse p̄formitas
nostre volūtatē
ad dīuinā.

referenda sunt ad voluntate prout dicit natu/ ralis ad appetitu sensitivum. Si em xps vo/ luntate deliberativa no voluisset respectu illu/ us passionis illud quod pater voluit. tunc p

Ad 3 humanu genus redemisset. Ad tertia ne/ go sequentia. Ad pbatione dicendu q sub/ tractio gratie non est simplr et absolute a deo volita sed dditionaliter. puta sub hac dditoe. si ille ceciderit in pctm. q no est ad pposituz. qz conclusio posita e de his q deus vult simplr et absolute. Un notate e aduertendu q qn de/ us vult aliqd dditionaliter. tuc qcuqz vult oppositu illius dditionis adiecte. ille pot vel le oppositu pdicti voliti quod deus voluit sb illa dditione. pmanente tn dformitate volu/ tatis illius homis ad voluntate dei. Da igit q aliqs hns recta voluntate sciat q si morta/ liter peccaverit deus vult auferre graz ab eo. ille debet velle oppositu illius dditionis. pu/ ta debet velle no peccare. tuc sine dformitate sue volutatis ad voluntate diuinā pot velle q deus gratiam no auferat. Forte dicitur q ille no vult oppositu illius dditionis. qz for/ te vult mortaliter peccare. Tuc respondeo q talis coipso q velle mortaliter peccare. ia no haberet recta volutate. et pns argumentu no eez conclusioe pmissaz q supponit rectitudi/ ne volutatis. Ad quarta dicedo nego d/ ctia. Ad pbatoes pz p ia dicta. qz ex quo talis ho pnc supponit hre recta volutate. vtiqz p tuc hz graz. et pnc de no vult damnatioez il/ li nisi sub hac dditoe. si finaliter recesserit si/ ne gra. Etia in pbatoe dntie assumit vnu falluz qdāmmo impossibile. qz mimu inco/ uenies i deo e impossibile. Sz incouenies ee videt q alicui reuelet ei dāmnatio. qz daref sibi materia respandi de dei misericordia. ideo no e estimandu q alicui reuelatoe veridica reue/ let ei eterna damnatio. Si tn aliqs pciperet hmoi reuelatione. ille vel debet tale reuelatio/ nenō putare esse a deo sed a demone. q velle/ etia qnqz bonos hoies ponere in desperatione

Instantia

Solutio

Ad 4

Uel si no posset vincere tale ceptu qn puta/ ret tale reuelatione sibi facta ee a deo. tuc non/ deberet putare tale sniam ee vltimate diffinitu/ uā. sed magis aminatoria. sicut dicitu fuit ni/ muis Jone. iij. Adhuc qdragita dies z ni/ mie subuertet. Et io talis homo eo cautius z melius debet ordinare vita sua deo humili/ ter supplicado. vt sibi sua pctā dimittat. z in/ gra ac caritate vsqz in finem custodiat. Ho/ test etia dicit q ille due rones no sunt dclusi/

sione. qz deus simplr et absolute non vult gre/ subtractione. nec alicui homis damnatioez. sed solu vult talia voluntate pmissina. Un z/ deus no vult nos talia velle. Tuus signum/ est. qz appetitu talibus contrariu quasi natu/ raliter indidit nature ronali. Ad qm a dice/ du q no pstat nobis euideter q deus velit il/ lud simplr qd p modu silij nobis insinuat. Si tamē alicui pstat euideter q deus hoc/ velle simpliciter. tuc si talis haberet volunta/ tem rectam. z in rectitudine pmanere deberet. oporteret eu in hmoi volito voluntate suam/ pformare volutari diuine. talis em insinua/ tio absolute volutatis diuine eqpolleret pce/ pro. pta qd qz facies pdit rectitudine volu/ tatis. Ad sextaz dicedu. q qzuis finitu no/ possit coformari infinito entitatie. pot tn ei/ pformari obiectiue. sic. q volutas finita z in/ finita tendant in ide obiectu dformibus acti/ bus. puta q ambo circa ide obiectuz eliciant/ actu volitionis. vel ambo actu nolitionis.

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Durand?

Ad septima pz p ide. qz argumentu pcedit/ de dformitate entitatie vel dimensia z no de/ obiectiua. z io no e ad ppositu. Probatur etia/ qda doctor pdicta dformitate no ee neciaz. z/ arguit sic. Nihil e necessariu fieri nisi hec neci/ tas oriat ex natura rei. vel ex pcepto superioris. Sed re volita a deo non sp tenemur ex natu/ ra rei velle. als si deus veller damnatioez ali/ cui ille teneret ea velle. quod est pta Aug. i/ li. de trini. vbi ait q omnes homines natura/ liter volut esse beati. Nec ex pcepto. qz nul/ qz legitimus hoc esse pceptu. Si cut tenemur/ voluntate nostra dformare volutari diuine. sic tenet subditu volutate sua ppta dformare/ volutari sui plati cui subest vice dei. Sed si p/ lar diceret audiete subdito. volo q hoc fiat/ subditus adhuc no teneret hoc facere nisi p/ latus pciperet ei vel insinuaret se velle huc sub/ ditum hoc facere. ergo a simili no tenet quis/ in pticulari velle illud quod deus vult. nisi h/ sibi precipiat vel insinuet q deus vult ipsum/ hoc velle. ergo zc. Nullus tenet ad illd/ sine quo pot saluari. sed sine tali coformitate/ pot qz saluari. Ad io pz. Probatur mioz. qz/ sine hmoi dformitate volutas hominis pot/ manere bona. vt pz p Aug. in li. enchiridion. vbi ait. q aliqn bona volutate homo vult qd/ deus non vult. vt puta. bonus filius vult pa/ trem suum viuere. et deus no vult eum viuere. quia vult q moriat. ergo zc. qnqz co/ tingit q duo homies quoz vterqz bonus est/ volunt opposita ptradictoria. puta vn vult

1

2

3

4

Dist. XLVII. et XLVIII

Ratio p[er]fessione conformatiōis que attendit i modo volēdi. nō sufficit p[er] rectitudine humane volūtatis. Quia qd̄ d̄uenit carēti rectitudie volūtatis hoc nō sufficit ad habēdā hmōi rectitudinē. Sed p[er]firmatio tm̄ in voluto d̄uenit qñq; pessimis homibus. qz pessimus hō pōt velle mouē patri sui. p[er] illo tunc in quo etiaz deus vult patrē suum mori. Et illa est inten[ti]o Augu. qui ait. Deus quādoq; implet vo[un]tam suā voluntatē p[er] malas hominū volūtates. **Instantia** 1 Sed forte cōtra illud dicit q[ui] sicut hu[manus] manus intellectus se habet ad intellectu diu[ini] nū. sic volūtas ad voluntatē. sed oīs intellectu est rectus qui cōformat se intellectu diuino in re intellecta. q̄ oīs voluntas est recta q̄ conformat se volūtati diuine in re voluta.

Solutio
Ad 1

2 **P.** sup illo verbo ps. Exultate iusti in domino: rectos decet collaudatio. dicit glo. Recti cor habet qui vult qd̄ deus vult. sed p[er] cor anime intelligimus voluntatē. **Ad p[ri]mū** dicendū q[ui] nō est simile. qz intellectus rectificat in adequatione ad rē intellectuā. voluntas vero dicit recta in ordine ad debitū finē p[er]supposita recta intētiōne volētis. ideo licet aliq[ui]s velit aliquod bonū quod etiā deus vult. si tamen illud vult mala intētiōne. vel in ordine ad malū finē quem p[re]ndit. eius volūtas nō erit bona vel recta. sed potius mala et obliqua

Ad 2

Ad s[ecundu]m dicendū q[ui] rectus cor habet qui vult quod deus vult. et ea intētiōne qua deus vult eū velle. **Tercia** conclusio est. q[ui] ad rectitudinē volūtatis philosophice loquēdo sufficit q[ui] volūtas velit bonū in ordine ad bonū finē. Sed theologice loquēdo requirit q[ui] habitus caritatis informata velit ea que s[ecundu]m legē euangelicā sunt volūbilis cū intētiōne boni finis.

Ad 3

De his tamē ad p[re]sens trāseo. eo q[ui] tractabilia sunt circa materiāz secūdi libri. ibi forte de his dicit. in multis em̄ locis secūdi libri potest tangi ista moralis materia. **Ad argumentū** principale dicendū q[ui] minor nō est vera. **Ad p[ro]batōne** dicendū q[ui] qñ visus aliquid percipit distincte quod an̄ nō disticte dicit vidisse. vel vidit illam rē an̄. licet nō habuerit actū iudicatiū circa eam. vel penitus nō vidit eam. quomōdū cūq; dicit semp̄ videns d̄uenit esse mutatus. eo q[ui] aliquid acq[ui]sit. Nam si dicat p[ri]mū. tunc licet vidēs postq[ui] incepit rem illā discernere non acq[ui]sit nouam visionē. tamē p[er] actū iudicatiū acq[ui]sit circa rem p[ri]us visam nouā discretiōem et nouū iudiciū. Si autē dicit secūdu[m] tūc nō solum acq[ui]rit nouū iudiciū. sed etiā acq[ui]ritur noua visio. v[el] salte[m] extensior visio q̄ an̄ habebat. Sicut in vita beata q̄uis eadē beatifica visio in eternū continuet. tamē si de alio cui beato vna die ostēderet i obiecto beatifico aliqua cognoscibilia que p[ri]us sibi nō mōstrauit. talis beatus in sua visione vere mutaret. qz licet haberet eandē beatificam visio[m] q̄ quā habuit p[ri]mo. tamen sua visio esset nūc extensior q̄ p[ri]mo. eo q[ui] ad aliqua cognoscibilia se p[ri]nūc extenderet ad que antea se nō extendebat sua visio. q̄uis essentialiter et vere esset beata. **Ad** quam visionē beatificā et gl[ori]osā nos p[er]ducatur dominus iesus christus noster gl[ori]ficatoz. qui cūz patre et spiritu sc̄to est omnīū gubernatoz. Amen.

Ad argu[m]entū p[ri]ncipale.

Finit p[ri]mū scriptū libri sententiāz Thomae de Argentina.

Faint, illegible text in the upper left section of the page.

Small block of text, possibly a title or section header, located below the first main text block.

Main body of faint, illegible text on the right side of the page, arranged in a single column.

Chon fecidus

Edi abif

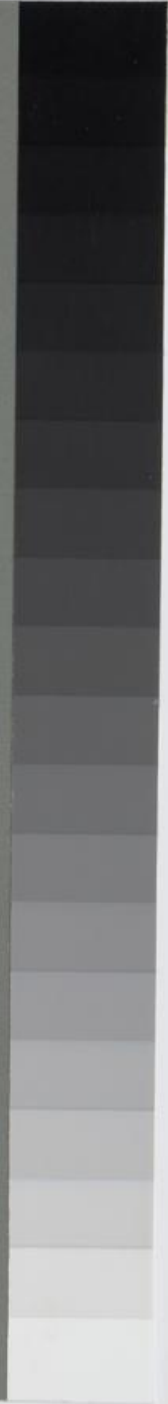
Vertical text on the far right edge of the page, likely a marginal note or commentary, starting with 'Edi abif'.

© The Tiffen Company, 2007

TIFFEN Gray Scale

- A 1 **R** Red
- 2 **G** Green
- 3 **G** Green
- 4 **B** Blue
- 5 **B** Blue
- 6 **M** Magenta
- 7 **M** Magenta
- 8 **W** White
- 9 **G** Gray
- 10 **W** White
- 11 **K** Black
- 12 **K** Black
- 13 **C** Cyan
- 14 **C** Cyan
- 15 **Y** Yellow
- 16 **Y** Yellow
- 17 **M** Magenta
- 18 **M** Magenta
- 19 **B** Blue

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27

